

کتابی دووہم

منتدی اقرأ الثقافی

للکتاب (کوردی - عربی - فارسی)

www.iqra.ahlamontada.com

کہ شتی فریشته کان به ختیار عملی

لتحميل أنواع الكتب راجع: (مُنْتَدَى إِقْرَأَ الثَّقَافِي)

پدای داتلود کتابهای مختلف مراجعه: (منتدی اقرا الثقافی)

بۆدابه زانندی جۆره ها کتیب: سهردانی: (مُنْتَدَى إِقْرَأَ الثَّقَافِي)

www.iqra.ahlamontada.com

www.iqra.ahlamontada.com

للکتب (کوردی ، عربی ، فارسی)

که شتی فرشته کان

«کتیبی دووهم»

به اختیار علی

رؤمان

2013

نەندىشە بۇ چاپ و بلاوكردهوه

ناونيشان : كهشتى فرشتهكان «كتيبى نووم»

بابەت : رومان

نوسەر : بهختيار على

ژمارهى چاپ: يەكەم

تيراژ: 10000

نرخ: 15000

ژمارهى سپاردن : 1396

بەرگ: تارام على

سالى چاپ: 2013

چاپخانه: كارق

دابەشكردىنى : نەندىشە بۇ چاپ و بلاوكردهوه

ماهى ئەم بەرھەمە و تەواوى بەرھەمەكانى دىكەى نوسەرىش بە تەواوى پارىژراون. بەبج رەزەمەندى نوسەر، هيج كەس و كتيبخانه و چاپخانه يەك، هيج ناوهند و دەزگا و بنكە يەكى بلاوكردهوه ئەناووهوى ولات و دەرهویدا ماهى كۆيىكردن يان ئە چاپدالەوه ئەم كتيبى نىيە. هەرودها كەس ماهى ئەوى نىيە بىن رەزەمەندى نوسەر ئەم بەرھەمە يان بەشكى بخاتە سەر تۆرى ئىنتەرنىت يان ئە شۆوى CD و كتيبى خوتراوودا بۇ مەبەستى بازىرگانى تۆمارىكات. بە پىچەوانەشەوه روو بە رووى بەرپرسارىتى ياساين دەيتتەوه.

چیرۆکی ئەزمیتر و نامەکان

ساعات دەی بەیانی بوو کە سەلام باباجان کارمەندی دێرینی پۆژنامەیی عەزیزم وەتەن، بەرپرسی بەشی وەرزش، ماشینەکەیی کە ئۆپلێکی مۆدێل کۆن بوو وەستان و بە کاوەخۆیەکی زۆر بەرەو حەوشی پێشەوێی بینای پۆژنامەکە هەنگاوی نا. ماوەیەکی زۆر نەبوو بنگەیی عەزیزم وەتەن هاتبوو ئەم کوچەپەوێ، جینگایەک بوو لە سەنتەری شاردا. شەفیق ھرووی «سەرنوسەر» ھەر ئەو بینایەیی بینی بە باشترین جینگای دونیای لە قەڵەمدا، جینگایەک بوو نە دوور بوو لە خەلک نە زۆریش نزیک، بەشی خۆی لە دەزگا دەولەتییەکانەوێ نزیکی بوو، نزیکییەکی ئارامبەخش، بیناکە پوکار و سیمایەکی ھەبوو، دڵنیاویی قوولیی بە بەرپرسیانی دەولەت دەبەخشی، تا ترسیان دەرھەق بە پۆژنامەکە ھێور بێتەو و وەک شتێکی نامۆ و زیاندار سەیری نەکەن، دڵنیاویی کەسانێک دەزانن دوژمنە نەگرسەکەیان ئارام و لەبەرچاویاندا و جگەوێ و لە بێدەستیاندا. بەلام جینگاکە توانای بە پۆژنامەنوسانیش دەدا زوو بگەتە ھەر جینگایەک و ھەر بەرپرسیک بیانەوێت. سەنتەری شار ھەمیشە جینگایەکی بێلایەنە، جینگایەکی ھی کەس نییە، خەلکی وادەزانن مۆلکی ئەوانە و دەولەتیش ئەو و ھەمە پەرەردە دەکات کە ئەم ناوەراستە مەلەونە کە ھەردەم بە جۆریکی بێمانا دەبێتە سەمبۆلی ھەموو شارێک، مۆلکی ئەو. بەلام لە جەوھەردا سەنتەری شار دەکرێت مائی گشتی ھەمووان بێت، ھەتا مۆلکی ئەو غەریبانەش بێت کە دێن و بۆ ماوەیەک لێرەدا دەمێننەوێ. پۆژنامەکە لەو جینگا ناوازیەدا، ھەستی بەو ئارامییە دەکرد کە لە مێژوو سەرنوسەر بەدوایدا دەگەرا. گەرچی پۆژنامەکە سەرھەتا وەک ئۆرگانێکی بێلایەن دەستی پێکردبوو، بەلام ھیدی ھیدی بە جۆریکی بەرچاوی ھەلوێستیکی

ناپهزایی و تورپه‌ی دهره‌ق به سه‌رجه‌م کێشه‌کانی ولاته‌که له‌خۆگرتبوو، بووبوو به‌جیگای نوسه‌ره‌ نارازیی و نه‌یاره‌کان. هه‌تا زۆر له‌ به‌پرسانی حیزب و ده‌وله‌ت وه‌ک هێزێکی ئانارشیی و ئازاوه‌باز ناویانده‌نا. ئیستا بوونی له‌ سه‌نته‌ردا ئه‌و دلنیا‌یه‌ی پێده‌به‌خشی که‌ به‌جۆره‌ش له‌ دهره‌وه‌ی سیستم نییه‌ و بووه‌ به‌ به‌شێکی قه‌بوولکراوی ئه‌م دونیا‌یه‌ی ئه‌مڕۆ. هه‌ر شتی‌ک له‌ سه‌نته‌ری شاردا جێب‌گه‌رت واته‌ به‌ شاره‌که‌ نامۆ نییه‌ و بۆته‌ پارچه‌یه‌ک له‌ جه‌سته‌ی ئاشکرای ئه‌و جیگایه‌، له‌ داها‌تووشدا له‌وانه‌یه‌ ب‌بێت به‌ به‌شێک له‌ یاده‌وه‌ری و به‌ سه‌مبولێک له‌ سه‌مبوله‌کانی فره‌ه‌نگ و تی‌فکرین له‌م شوێنه‌دا. شه‌فیق هه‌روزی که‌ یه‌که‌مجار ئه‌م بینا‌یه‌ی لێره‌دا بینی و له‌گه‌ڵ خاوه‌ن ما‌له‌که‌دا له‌سه‌ر کرێکه‌ی که‌وته‌ گه‌فتوگۆ، هه‌سته‌تکی خۆشی هه‌بوو، گه‌ر بنکه‌ی پۆژنامه‌که‌ ب‌بێته‌ ئێره‌، به‌ جۆرێکی سه‌مبولیش ب‌بێت ده‌ب‌بێته‌ نیشانه‌ی ئه‌وه‌ی که‌ تا ئه‌ندازه‌یه‌ک هه‌م ئه‌و و هه‌م نوسه‌رانی دیکه‌ی هاو‌پێتی قه‌بوولکراون، چوونه‌ته‌ ناو په‌وتی شته‌ ئاسا‌یه‌که‌نه‌وه‌، خۆیان چه‌سه‌پاندوه‌ و هێزێکی پراکتیشانی ناو سیستم هه‌یه‌ به‌ره‌و خۆی کێشیا‌نده‌کات. عه‌زیزم وه‌ته‌ن وه‌ک تاکه‌ پۆژنامه‌ی ئه‌هلی، له‌ ده‌ سا‌لی رابوردودا له‌ هه‌موو لایه‌که‌وه‌ له‌ ژێر گوشاردا بوو، به‌لام ئیستا شه‌فیق هه‌روزی هه‌سته‌یده‌کرد، هێدی هێدی فێربوووه‌ ده‌کریت چ هێلێک ببه‌زینیت و چی نه‌به‌زینیت. گه‌رچی پۆژانه‌ بۆ به‌ دوا‌داچوونی شکاته‌ زۆره‌کانی سه‌ر پۆژنامه‌که‌ به‌ پێگای پۆلیسه‌خانه‌ و دادگاوه‌ بوو، به‌لام هه‌سته‌تکی ناوه‌کی سه‌یری هه‌بوو که‌ ئه‌و پۆژگا‌ره‌ ته‌لخ و تاریکا‌نه‌ تی‌په‌ریون و ئیستا خۆی و پۆژنامه‌که‌ بوون به‌ دوو نیشانه‌ی دیاری ناو ژیا‌نی سیا‌سی و کولتوری شاره‌که‌، سیفه‌ته‌ ناوازه‌ و سیحرییه‌که‌ی جا‌رانیان له‌ ده‌سته‌داوه‌، که‌ خۆی به‌ سیحری شته‌ غه‌ریبه‌کان ناویده‌نا، به‌لام به‌رامبه‌ر به‌و له‌ ده‌سته‌دانه‌، هێمنی و قه‌بوول و شتی‌ک له‌ شانازیی و ناسووده‌گیان بردۆته‌وه‌.

سه‌لام باباجان، به‌چاویکی خه‌والووه‌وه‌ سه‌یری تاب‌لۆی پۆژنامه‌که‌ی کرد که‌ به‌ گه‌وره‌یی به‌سه‌ر بینا‌که‌دا هه‌لواسرابوو «عه‌زیزم وه‌ته‌ن - ما‌لی راسته‌قینه‌ی حه‌قیقه‌ت» ... هه‌موو پۆژیک به‌ر له‌وه‌ی پێخاته‌ ناو بیرویی

سەرەکییەوه، سەیرتکی ئەو تابلۆیە دەکرد، هەر کاتیکیش کە دەیبینی پوناکی خۆرەکە وەها بەرەو پووی بوو، هەستی بە سوتانەوی چاو و کەمیک لە نیوەکوێری دەکرد. وەک کەستیکی بەرپرس لە هەوایی وەرزش، مەسەلە ی حەقیقەت و ناخەقیقەتی زۆر بۆ گرنگ نەبوو... لە دلی خۆیدا گووتی «بەشی وەرزش لە هەموو پۆژنامەکاندا بەک شتە، هیچ شتیک وەک بەشی وەرزش و هەوایی وەرزش لە شارێکی وەهادا بیتانان نییە، کە دانیشتوانی جگە لە خواردن و خەو بێر لە هیچ ناکەنەوه». سەلام باباجان لە چەند سالی ئیشکردنیدا وەک پۆژنامەنوسیکی وەرزشی، سەرنجیدابوو کە هەوایی وەرزش و خولیا ی دەنگوباسی وەرزشی هێندە ی خەلکیان تەپۆکردو، هێندە ی وای لیکردون مانگانە سەدان سەعات لە بەردەم تەلەفزیۆنەکانیاندا قوون داژەنن و بە دەم خواردنی چەرەس و چپس و پاقلو و ساردییەوه خۆیان سەرگەرمبەکن، کاریکی دیکە ی نەکردو. لە بەر خۆیەوه گووتی، بوو بە تلیاک، تلیاکی تازە ی خەلک، کاتیک دەیانەوێت هیچ نەکن و وادەریکەون سەرگەرمەن و شتیک دەکەن. لە ناخەوه توپەییەک دایگرت، پۆژ دوا ی پۆژ ئیشەکی خۆی وەک بیتاناترین و مردووترین ئیشی ناو پۆژنامەکە دەهاتە بەرچاو. دڵنیاوو جگە لە هەندئ خەلکی هەرزه و نەفام، کەس سەیری ئەم لاپەپانە ناکات، سالانیک بوو دەیزانی خەلکی جگە لە مانشیتە گەرەکان پارە بە هیچی تر نادەن، دەشیزانی وەک پۆژنامەنوس هەرگیز نەیتوانیوه هەواییکی وەرزشی گرنگ یاخود نوێ یان سەرنجراکیش بلاموکاتەوه تا کارەکی خۆش و سەرنجراکیشبکات. هەموو ژمارەیک لەسەدا حەفتای لاپەرە وەرزشییەکانی بە وێنە ی گەرە ی یاریکەرە ناسراوەکان پێدەکردهوه. گەرچی ئیشەکی ئەو کاریکی بە سیاسەتەوه نەبوو. بەلام لە بەر هۆیکە نادیار، ئیشکردن لەم پۆژنامەیدا گینگل و ترس و دوودلیییکی قولی تیدا دروستدەکرد. زۆریە ی ستافی پۆژنامەکە بە جۆریکی شەپانگیزانە دزی ئەم دەسەلاتە بوون کە هیدی هیدی تا دەهات دانداتر و قەپگرتەر دەردەکەوت. دەوڵەت سەردەمانیک پێگای بە پۆژنامەکە دابوو تا وەک جۆرە حوکمرانیکی دیموکراس دەریکەوێت، ویستبووی لە پێگای گوفاری

بوهاران و ههفته نامه‌ی عزیزم وه ته‌نوه بۆ ئه‌مریکی و ئه‌وروپیه‌کانی
 بسه‌لمینیت که له ده‌ولته ترسناک و توقینه‌ره‌کی سه‌دام حوسه‌ین
 جیاوازه، به‌لام له‌گه‌ل تیه‌رینی مانگ و ساله‌کاندا بلاوکراوه ئازاده‌کان بوو
 بوونه گرینه‌کی کوشنده بۆیان، بوو بوونه چقلتیک هر شتیکیان ده‌نوسی
 له گه‌روی حاکمان ده‌چه‌قی. ئیستا ئیشکردن له پۆژنامه‌ی عزیزم
 وه‌ته‌ندا، بۆ هر کهس جۆریک له هه‌یه‌ت و پرستیژی دروسته‌کرد،
 کهسانیکی دی که له پاگه‌یاندنی حیزبی و ده‌ولته‌تیدا کارابوون، هه‌روا
 ئاسان و یه‌کسه‌ره چه‌شنه پیز و هه‌یه‌تی وایان ده‌ست نه‌ده‌که‌وت. سه‌لام
 باباجان له‌گه‌ل ئه‌وه‌شدا رقی له کاری ئه‌م پۆژنامه‌یه‌ بوو، هه‌موو شتیک
 له‌وی بۆنی نیفاق، دوو‌پوویی، پکا‌به‌ری نامه‌ردانه‌ی لیده‌هات. ئه‌و به‌ پزینک
 هه‌نگاوی خا‌و به‌ره‌و ناو پۆژنامه‌که‌ رۆیشت، سه‌یری لی‌هات به‌و به‌یانیه‌یه
 زوه‌و ژنیکی ئه‌سه‌ری ئه‌فریقایی له به‌رده‌م ده‌رگای پۆژنامه‌که‌دا ببینیت.
 ماوه‌یه‌ک بوو هه‌میشه‌ یه‌که‌م که‌س ده‌گه‌یشه‌ بیه‌رکانی عزیزم وه‌تن،
 شتیک له‌ بیزاری له‌ ژیان به‌یانیان زوو له‌ خه‌وی هه‌لده‌ستاند و به‌ره‌و
 پۆژنامه‌که‌ هه‌لیده‌گرت، ده‌بویست زووتر بگات بۆ ئه‌وه‌ی که‌مترین خه‌لک
 ببینیت ... به‌لام نۆر به‌یانی خه‌لکانی زۆلمتیکراو و بیه‌کس و هه‌ژاری
 ده‌بینی، که‌ بۆ شکایه‌ت له‌ زۆلمتیک ده‌هاتنه‌ به‌ر ده‌رگای نوسینگه‌ی
 سه‌ره‌کی، وه‌ک ئه‌وه‌ی ئه‌م پۆژنامه‌یه‌ دوا‌هه‌مین ئومیدیان بیت. به‌لام سال
 دوا‌ی سال سه‌رنجی ئه‌وه‌ی دابوو، پۆژنامه‌که‌ به‌ده‌گه‌من قسه‌ و سه‌کالای
 ئه‌و خه‌لکه‌ هه‌ژارانه‌ بلاوده‌کاته‌وه‌. وه‌ک شه‌فیق هه‌روی ده‌یگوت
 «پۆژنامه‌که‌ سیاسه‌تی خۆی هه‌یه‌». سه‌لام به‌ وردی نه‌یده‌زانی ئه‌و
 سیاسه‌ته‌ چیه‌، نۆر‌جاریش که‌ له‌ کۆبۆنه‌وه‌ی هه‌یه‌تی بالای پۆژنامه‌که‌دا
 داده‌نیشت هه‌ولیده‌دا له‌و سیاسه‌ته‌ تیبگات که‌ پۆژنامه‌که‌ ده‌یگرته‌به‌ر،
 به‌لام هه‌چ کات تینه‌ده‌گه‌یشت ... سیاسه‌تیکی ئالۆز، سیاسه‌تیکی پڕ پینچ
 و په‌نا، که‌ تینگه‌یشتنی بۆ که‌ستیکی وه‌ک سه‌لام باباجان ئه‌سه‌تم بوو. نا،
 تائه‌وکات رێکه‌وتی نه‌کردبوو، له‌ به‌یانیه‌کی زوودا ژنیکی ئه‌فریقایی له
 به‌رده‌م بیه‌روی پۆژنامه‌که‌دا ببینیت. وه‌ک نۆریه‌ی پیاوانی شار، ژنی
 ره‌شه‌پستی پی جوان نه‌بوو، سه‌یری لیده‌هات که‌ ده‌بیبست ئه‌وروپیه‌کان

نرخیکی بەرز لەسەر جوانی ئەم چەشنە ژنانە دادەنێن، بەلام ئیستا کە ئەم خانمە دەبینی، بۆ یەکەجار هەستیکی تەماوی داوەگرت، کە بۆچوونەکانی دەریارەیی جوانی پەگەزی پەش هەلەیهکی گەورەن. «هەموو مەخلوقێک جوانی خۆی هەیە، هەتا سەگیش»، لە قوولایی دلیدا وایگوت و پاش ئیستیککی کەم شەرمیککی قوول لە قەسەکی خۆی دایگرت، خەجالەتی ئینسانیک دەزانیت نابیت هیچ مروفنیک بە سەگ بشوبهتیت. وەک بیهویت بەسەر ئەو هەلە کوشندەیهی خۆیدا زال بیت و بیسرتتەوه بەخۆی گوت «ئەفریقییهکان هەم جوانترین و هەم بەهێزترین مەخلوقاتی خودان. گەر ئەو هێزەیی بەدەست ئەوروپییەکانەوه بکە وتبایەتە دەستی ئەفریقییهکان لەوانەبوو دنیا باستر بیت ... هیچ جنسیک وەک ئەو ئەوروپییە سورفلا ئە قەتل و عامی نەکردوه. بەلام کئی چوزانیت؟». گەرچی زۆر خەوالبوو، گەرچی هەستیدەکرد خەو کووتاوتی و تەمبەلی و نەجولانی زۆر دایانەتزاندره، بەلام چاوانی هیشتا بەشی ئەوه وریایان تیدا بوو، جوانی ئەم ژنە ببینیت، کە بەویقار و هێز و مل بەرزیهکەوه دانیشتبوو. هیچ کات شتی وای لە ژنی ئەم شارە نەبینیبوو، شتیک لە فەخر و لەخۆدلنایایی کە تەنیا لە پویشن و دانیشندا دەردەکەویت، ژنانی شارەکە هەتا جوانترین و بەویقارترین و دپترینیشیان شتیک لە تیکشکان لە پویشن و دانیشتیاندا بوو، بەدەگمەن ژنیککی بدیبایە شانازی و پەزەماندی لە هەنگاویدا بیت. ژنە ئەفریقییهکە بە کوردییەکی شکاو خۆی پیناساند و گووتی «من ئەزمیرام، دەمهویت ماموستا شەفیق هەروی ببینم». سەلام باباجان بە ئەسپایی دەرگای سەرەکی کردەوه و دەرگای دوومی دالانیککی بچوکیشی والاکرد و بەرەو ژووری میوانەکانی پوژنامەکە پیش ئەزمیرا کەوت و تکای لیکرد دانیشیت تا سەرنوسەر دەگات. گووتی «هەرئیشی دادگای نەبیت، زوو دیت». سەلام بە غەمگینییهوه پرسیاری لە هۆی سەردانەکی خانم کرد و ئەو تییگەیاندا، هۆکەیی نەهینییە و تا خودی سەرنوسەر نەبینیت ناتوانیت هیچ بلیت. سەلام وایدانا یەکیک بیت لەو ژنە خزمەتچیانهی لە ماله بەرپرسەکاندا کاردەکەن و بەردەوام سووکایەتیان پێدەکریت، ئینجا بە

چەند ھەنگاویکی تەمبەلەنە بەرەو لای چێشتخانە کە چوو. چێشتخانە کە ی
 عەزیزم وەتەن، ئورنکی چلکەن و بچکۆلە و پیس بوو بە تەباخیکی گازی
 کۆن و بوتلیکی ژەنگاوی و ھەواپەکی بەشەر خنکینەوہ. لە کاتی کدا
 خەریکی ئەوہ بوو کەمیک ناو بۆ چاییەکی خێرا دەمبکات، بیری لەوہ
 کردوہوہ کە ئەو لە میژە پۆژنامە کە بەتەواری ناخوینیتەوہ، لە میژە تەنیا
 مانشیتە گەرەکان دەبینیت و ھیچ کات دانابەزیت بزانییت لە ناوہوہ، لە
 نابەینی دێرەکاندا چ باسە. ھەستیکرد بەشی ھەرە زۆری خەلکیش ھەر
 وادە کەن، ھەستیکرد پۆژنامە کە بەو تیراژە کەمە، بەو جۆرە خوینەر و
 خویندەنەوہیەوہ، بێمانترین کاریکە کە دەشیت بکریت. سەلام ئەو
 حالەتە ی وەک بەشینک لەو نەخویندەوارییە گشتییە تەماشاکرد کە ھیدی
 ھیدی بلۆدەبیتەوہ. ئەو لە دلێ خۆیدا ناوی دەنا تاعوون. زیاد لە دوو
 ساڵ بوو ھەستیدەکرد تووشی ئەو تاعوونە بوو، تاعوونی ئەوہی
 مرقۆفەکان ھیچ ناخویننەوہ، ھەموو ئەو کتیب و پۆژنامانە ی دەر دەچن ھیچ
 نین جگە لە درۆی گەرە، نە ھیچ شتیکی راستەقینە دەنوسریت و نە ھیچ
 شتیکی راستەقینە دەخوینریتەوہ... ئەو دلنیا بوو ئەوہ تاعوونە، دلنیا بوو
 کتیب و پۆژنامەکان بۆیە دەر دەچن، تا ئەو تاعوونە بشارنەوہ، تا
 وادەریبخن کە تاعوونی وا لە گۆرێ نییە، کتیبخانەکان بۆیە دەکریتەوہ تا
 ھەمووان بۆ خۆیان بێسەلمینن کە تووشی ئەو تاعوونە نەبوون، کتیبەکان
 بۆیە دەفرۆشرین تاخەلکی لە بەر چاوی خۆیان و بە بەلگەوہ بێسەلمینن
 سەلامەتن، ھەندیک کتیبەکان بۆیە دەخویننەوہ تا نەچن ژێر باری ئەو
 نەخۆشییەوہ کە ئەو دەبینیت، تاعوون... تاعوون. سەلام دلنیا بوو کە
 ھەموو کارمەندان و پەیا منیزان و پۆژنامەوانانی عەزیزم وەتەن تووشی ئەو
 تاعوونە بوون، ھەتا ھەندیک لە نوسەرە گەرەکانی پۆژنامە کەش ئەو
 دەر دەیان گرتوہ... سالانیک بەر لەوہی بێت بە بەرپرسی لاپەرە ی
 وەرزش، خولیاپەکی گەرە ی بۆ ئەدەبیات ھەبوو، دەبویست لەو بوارەدا
 شتی ک بە شتی ک بکات، بەلام ھەر چەند کتیبیکی پەخنە ی یان پۆمانیکی
 ئەستوروی دەگرت بە دەستیەوہ، دەیزانی کاری وا چەند سەختە. ھیدی
 ھیدی سەرنجی ئەو ھیدا کە خویندەنەوہکانی تا بیت بپۆرخر و بپگیانتر

دهین، که متر تیده‌گات نوسه‌ران ده‌لین چی، که متر ده‌توانیت له قولایی ناوه‌رۆکه‌کان تیڤگات، که متر ده‌توانیت رسته‌کان و به‌شه‌کان و پارچه‌کان پتکه‌وه گریڤداته‌وه، به‌لام جورئته‌ی نه‌بوو دان به‌وه‌دا بنیت. زۆر به وردی وه‌ک مشکیکی زیره‌ک سه‌یری ده‌وربه‌ری خۆی ده‌کرد و ده‌یزانی هه‌مووان به‌ده‌ست هه‌مان ده‌رده‌وه ده‌نالین. که‌س هه‌چی راسته‌قینه ناخوینیته‌وه، ئه‌وه‌شی ده‌خوینیته‌وه پیناچیت هه‌چی لاجیه‌یشتبیت... تاعوون ئه‌وه‌یه په‌یوه‌ندی نۆوان مرۆف و کتیب بپچریت، په‌یوه‌ندییه نه‌ینیه، رۆحیه، قوله‌که‌ی، به‌لام ئیستا ئه‌و تاعوونه له هه‌موو جیگایه‌ک بلأووته‌وه. ئه‌و ئیستا له هه‌ر کات باشر ده‌زانیت گه‌وره‌ترین پتوهر بۆ پیناوانه‌کردنی پچرانی په‌یوه‌ندی مرۆف به‌ مرۆفه‌وه، پچرانی په‌یوه‌ندی مرۆفه به‌ کتیه‌وه. ئه‌و وه‌ک که‌سێک له به‌شی هه‌والسازای وه‌رزش له هه‌مووان باشر دۆخه‌که‌ی ده‌بینی.

چاکه‌ی ده‌مکرد و بیری‌کرده‌وه ئه‌م خانمه ئه‌فریقاییه چ به‌دبه‌خته، گه‌ر بیه‌ویت رۆژنامه‌نوسه‌کان یان خوینه‌ره‌کانی «عه‌زیم وه‌ته‌ن» به‌ فریایه‌که‌ون. گه‌ر خوینه‌ریک مابیت، ئه‌وا که‌سێکه ته‌نیا بۆ ئه‌وه ده‌خوینیته‌وه بیسه‌لمینیت تاعوون ئیفلیجی نه‌کردوه. سه‌لام چایه‌کی بۆ ئه‌زمیتر برد که به‌هیمنی و یقاری ژنیکه‌ی به‌سه‌بره‌وه له‌سه‌ر کورسیه‌کی پلاستیکی کۆن و سه‌پی دانیشتبوو. بینه‌وه‌ی ئه‌زمیتر تیڤگات ده‌لین چی، به‌خه‌نده‌یه‌کی تاله‌وه گووتی «تاعوون هه‌موومانی گرتۆته‌وه... خانم، باوه‌ر مه‌که که‌س هه‌والی به‌دبه‌ختی ئه‌فریقاییه‌ک لیره‌ بخوینیته‌وه، خه‌لکه‌که به‌شی خۆیان به‌دبه‌ختن. من خۆشالم که له به‌شی وه‌رزش کارده‌که‌م، له‌وێ که‌متر تووشی نازاری ویزدان ده‌یم». سه‌لام کورپکی باریک و درێژ بوو، که‌میک پانتۆله‌که‌ی هه‌لکشیا و چاکه‌ی بۆ ئه‌زمیتر خسته‌سه‌ر ته‌پله‌کتیکی سووری کۆن و گووتی «تۆزیکه‌ی تر مشکه نه‌خوینده‌واره‌کان دین. من به‌هه‌موویان ده‌لیم مشکه نه‌خوینده‌واره‌کان، هه‌ر چیه‌که له‌م رۆژنامه‌یه و رۆژنامه‌کانی تریشدا کارده‌که‌ن، زۆربه‌مان زۆرجار ئه‌و بابه‌تانه‌ش ناخوینینه‌وه که بلأویده‌که‌ینه‌وه... بۆیه گه‌ر هیوات

به‌وه‌یه لیتره که سیک هه‌یه هه‌قت بۆ بستینیت، خۆت تووشی دهرده‌سه‌ری مه‌که، هه‌سته و برۆ...». ئەزمیرا به زه‌حه‌مت نینگه‌یشت ئەم پۆژنامه‌نوسه‌ غه‌مگینه‌ دا‌ه‌یززاهه‌ ده‌لێت چی، به‌ ده‌نگیکێ ژنانه‌ی نهرم که خالی نه‌بوو له‌ دلنایایی و توپه‌یی، به‌ سه‌لامی گووت ئەو نامه‌یه‌کی پێیه‌، ده‌بیت بیگه‌ینیته‌ ده‌ستی سه‌رنوسه‌، شتیکی گرنگ هه‌یه‌ ده‌بیت بگاته‌ پۆژنامه‌کان. که ئەزمیرا وایگووت سه‌لام به‌ نا‌ئومیدی گه‌رایه‌وه‌ ژوره‌که‌ی خۆی و ده‌رگا‌که‌ی دا‌خست و له‌ دلێ خۆیدا گووتی «لەم شاره‌دا هه‌یج هه‌والیکی گرنگ نه‌ماوه‌». له‌میژه‌ گه‌یشته‌بووه‌ ئەو بره‌ویه‌ی ئەم شاره‌ هه‌والی گرنگی تیدا نییه‌، هه‌یج شتیکی گرنگ لیتره‌ نییه‌ شایسته‌ی ئەوه‌بیت مرۆف پۆژنامه‌ی بۆ ده‌ریکات و بیگاته‌ هه‌وال ... شاره‌که‌ خۆی پوچه‌، هه‌واله‌کانی پوچن، سیاسه‌ته‌کان تیدا پوچه‌، له‌به‌ر ئەوه‌ به‌ دلنایاییه‌وه‌ پۆژنامه‌یه‌ک له‌ جیگایه‌کی وا ببایه‌خ و په‌راویزی و پوچدا ده‌رچیت، ئەویش هه‌ر پوچ ده‌بیت. سه‌لام هه‌ستیگرد له‌ناخی دلیدا هه‌ست به‌ شه‌رمیکی قوول ده‌کات، هه‌ستیگرد ئەوه‌ی ئەم ژنه‌ په‌شپێسته‌ جوانه‌، چاره‌پوانییه‌کی هه‌یه‌ که به‌ ئەو و به‌ ئەم پۆژنامه‌یه‌ تیرناکریت، شه‌رمه‌نده‌ و وه‌پزیده‌کات. به‌ جۆریک له‌ خۆی توپه‌بوو، نه‌یتوانی له‌ ژوره‌وه‌ خۆی بگریت و هاته‌ده‌ری بروت بۆ لای ماشینه‌که‌ی و له‌وی که‌میک تابه‌کانی بپشکنیت تا خه‌یالی ئەم تاعوونه‌ له‌سه‌ری ده‌رچیت، دوو پۆژ بوو ده‌یویست تابه‌کانی بپشکنیت و هه‌ر یادی ده‌چوو، ئیستا یه‌کجاره‌ ئەو بیروکه‌یه‌ په‌رییه‌وه‌ سه‌ری و ویستی به‌ر له‌وه‌ی دووباره‌ یادیچیته‌وه‌ سه‌یریکی تابه‌کان بکات. له‌ رێگادا به‌ره‌و لای ماشینه‌که‌ سه‌رنوسه‌ری بینی به‌ پینچه‌وانه‌ی عاده‌تی خۆیه‌وه‌، ئەم‌پۆ له‌پۆژانی دی نووتر گه‌یشته‌بووه‌ پۆژنامه‌که‌. شه‌فیق هروری هه‌ندێ پۆژ سه‌عات یازده‌ ده‌گه‌یشته‌ بیرویی کاری خۆی، ئەو دره‌نگ هاته‌نی زۆر له‌ کارمه‌نده‌کانی نیگه‌رانده‌کرد، هه‌ینده‌ی ده‌گه‌یشته‌ ئەویش وه‌ک عاده‌تی هه‌میشه‌یی خۆی چه‌ند جارنک ده‌ستی ده‌شت، په‌نجه‌ی ته‌پی به‌ ناو قره‌ که‌م و ته‌نک و چه‌ره‌که‌یدا ده‌کیشا. ئەو پۆژه‌ له‌ قاتیکی په‌شدا بوو. به‌یانیان گه‌لێک چالاک دهرده‌که‌وت، وه‌ک ئەوه‌ی به‌ درژیایی شه‌و وزه‌ی له‌ چارگیکێ

نەینی وەرگرتبێت، بەلام ماوەیەک بوو پێشی سەری بە جۆریکی بەرچاو دەپووتایەو، هەر کات لە ئاوێنەدا سەیری خۆی دەکرد توپەدەبوو، کە دەگەشتە بیرو پوختووس و سەرەحالی بوو، بەلام هیندەوی لە بەر ئاوێنەدا سەرە پووتاوەکەیی خۆی دەبینی، دلێ دەگیرا و هیمنی لەدەستدەدا. سەلام لەدلێ خۆیدا گووتی باشتەر بەرلەووی بچیتە تەوالیتەکە و سەیری ئاوێنەکە بکات ئەزمیرا ببینیت، چونکە دواتر کە دلێ گیرا، مرۆف نازانیت لەگەڵ ئەم میوانە بەدەختەدا چۆن پەفتاردەکات، کە خوا دەزانیت لە چ ماله دەولەمەندیکا کاردەکات و بەردەستی چ ژنە دەولەمەندیکی گەلگەنیوی پاشەلپانە، لەوانەیی ناتوانن حاجەتی خواردنەکەیی خۆیان بشۆن و شیر بۆ مندالەکەیی خۆیان دروستبکەن. سەلام سەرنجی دابوو، کە شەفیق هەرووی سالی دواي سالی گۆشەگیرتر و بیروکراسی تر و توپەتر دەبیت، بە جۆریک ئیستا هێچي لەو پۆژنامەنوسە دلگەرمەیی دە سالی لەمەوبەر ناچیت کە لە پیناوی نازادی بیروپا و عەدالەتی کۆمەلایەتیدا خەباتیدەکرد. شەفیقیش هەر ئەزمیرای بینی دەمودەست خەیاالی بۆ ئەوچوو، کێشەکەیی بەشیک بیت لە گرتی ئەو کریکارە بیانیانەیی کۆمپانیاکانی بازگانیکردن بە مرۆفەو، بەنرخیکی ناچیز دەیانکەنە خزمەتکار، لەو سالی و نیووی رابوردودا، کێشەیی ئەم بەردەستە بیانیانە نۆرگەرە بووبوو، هەندیک لە دەولەمەند و بەرپرس و پارەدارەکان لە سەگ بەدتر پەفتاریان لەگەڵ دەکردن. بەشی هەرە نۆری ئەو بەستەزمانانە کەسیک نەبوو لە ژیر خۆری خودادا بەرگریان لێبکات، هەتا سەندیکا ناوخۆییەکانی کریکاران ئەوانیان بە بەشیک لەخۆیان نەدەبینی، شەفیق هەرووی دەیزانی کردنەووی فایلی ئەم میوانە بیانیانە سەرنێشەییکی گەرەیی لەدواووی، دلنیاوو گەر باسی وەها بوروژینیت جگە لە بەدەختی و ناکامی دەستکەوتی دیکەیی نییە، لەدلێ خۆیدا گووتی «گەر کێشەیی ئەم خانمە لەگەڵ کۆمپانیا یان بەرپرسەکاندا بیت، جگە لەووی کە نامۆزگاریبکەم، بە جۆریک لە جۆرەکان بەرپیتەو و لاتی خۆی و جاریکی تر هەلەیی وەها دووبارەنەکاتەو، جگە لەووی بلیم میوانی بەرپۆرم بۆ وەدەستخستنی بژۆوی روو لەمجۆرە جیگایانە مەکە کە

ئینسانەکان بەر لە ھەر کەس خۆیان وەک حیوان تەماشادەکەن، ئینجا وەرە بگاتە سەر خەلکی ولات و مەملەکەتانی دی، چارەبەکی ترم نییە». بەلام دەموچاری ئەزمیرا لەوە جیدیتر و ساردتر و پەقتربوو، بۆنی نازاری ژنە کارگەرێکی چەوساوە لیبت. ئەزمیرا تییگە یاند کە کاریکی گەلەک نەینیی ھەبە و دەبیئت دوو بە دوو لە جیگایەکی داخراودا ببینیئت. شەفیق ھوروی ماوەبەک بوو وەک پیاویکی گرنگ بە پینگادا دەڕۆیشت، شوپن و ناوی وەک پۆژنامەنوسیکی ناودار، جۆرە پۆیشتن و وەستان و سەیرکردنیکیان بەسەردا سەپاندبوو کە ھەر خۆی دابووی بە خۆی و ھەر خۆشی بە تەنھا خۆشی لێدەھات، زوو زوو لە دەرەوہی ولاتەو داوەتدەکرا و لەوێ وتەبی دەدا و باسی لە دۆخی میدیا و دیموکراسییەت دەکرد لە خۆرھەلاتدا، ماوەبەک بوو کە ئەو ھەموو پێزەبی چینیووە، نەریت و کرداری پتر شیوہی بەرپرسە حیزبییە بالاکانی گرتبوو. کەسیک وریابایە و لە زوووە چاوی چاودێری بختایە سەر، دەیتوانی ببینیئت کە لەو چەند سالەدا چەند گۆپاوە، ئەو بایەخ و حورمەتەبی لە خەلکی وەرگرتوووە چەند گۆپیویانە، چ ساردی و بیباکی و غوروریکیان تیدا خولقاندوہ ... ئیستا تەواوی کاری سەرنوسەری لا بووبوو بە پۆتینیکی کوشندە، زۆرەبی کات ھەستی بە غرور و ماندوو بوون دەکرد، ھەستیدەکرد ناویانگی پۆژنامەکە تائەندازەبەکی زۆر قەرزدارێ ئەو، بە جۆریک نەیدەتوانی «ناوخاسی قەزاتەکە»، وەک ھاوپیکانی بەگالتەوہ دەیانگوت لە ناوخاسی خۆی جیابکاتەوہ. بە نابەدلی فەرمانبەرێکەوہ کە قەدەر ناچاریکردوہ گۆی لە کیشەبی ئەوانی تر بگریئت، پێش ئەزمیرا کەوت بۆ نوسینگەکەبی خۆی، کە لە بەر قسەبی خەلک و لە ترسی تانەبی دۆستان لە ژووریکی بچوک و بێرەوہنەقدا بوو. ژوورەکە کورسی و میزیکی تەختە لە ناوہراستیدا بوو، جگە لە چەند پارچە پەرەبەکی پەرتەوازە لەسەر میزەکە، شتیکی تری تیدا نەبوو. گەرچی زۆر خەونی بە بیروییکی جوان و شکۆدار و مۆبیلچنەوہ دەبینی، بەلام دەبزانی کاری وەھا تانە و تەشەری خراپی بۆ دەھینییئت، دلنیابوو دەلین سەیرکە ژووریکی وەک سولتان پازاندۆتەوہ و جینگە کاری وەک ژووری وەزیر و شالیارانە، کەچی لاف و گەزافی ماف و

بەرگری لە خەڵک لێدەدا... ئیستا ژووڕەکەى هیچ لە ژووری پۆژنامەنوسی هەرە ناویداری ولات نەدەچوو، بەلکو دەکرا ژووری هەر فرمانبەریکی ئاسایی هەر دائیرەیهکی گەندە و بێبەهای شار بێت. هیندەى هروری لەسەر مێزەکەى خۆى دانیشت، ئەزمیرا و یقاریکی وەرگرت و بە ئەسپایی زەرفى نامەکەى لیوا جەنگیزی لە جانتاکەى دەرھینا و بە زەحمەتیکى زۆر گووتى، دوو شەوہ لیوا جەنگیز گیراوه، بێسەر شوینە، من ئیشکەرى ئەوم، لەم ماوہیەى دوایدا من و لیوا بە تەنھا لەو ماله‌دا دەژیاين، هیچ کەس جگە لە من خەبەرى گرتنى لیواى نییە، بەرلەوہى بگيریت دوو نامەى دامى بیگەتیمە تو و گوڤارى بوھاران. ئەوہ نامەکەى جەنابى لیوايە، فەرموو بىخوینەوہ.

«لیوا جەنگیز» ناویک نەبوو کەس نەیناسیت، یەکیک بوو لە پیاوہ کلاسیکییەکانى شوڤرش، پۆژانە لە چیرۆکەکانى سەرزارى خەڵکدا ناوی دەھات، زۆر لە چیرۆکەکان درۆبوون، هەندیک تاوان دەخرانە پالى دەستیکى نەبوو تێیاندا، زۆر تاوانیشى کردبوو کەس نەبیبستبوون. لە بەرئەوہ شەفیق هروری هیندەى نارى منى بیست و خویندییەوہ، فیکەیهکی سەرسامى لێدا و گووتى «واو... لیوا جەنگیز دوو پۆژە گیراوه و کەس نازانیت». فیکەکەى تەنیا فیکەى سەرسامى نەبوو، فیکەیهکی سەیر بوو، ئەزمیرا پشتر فیکەى وای نەبیبستبوو، پێدەچوو فیکەیهکی تاییەتى سەرنوسەرەکان بێت، هەم تۆنى سەرسامى هەم ترس و دوودلى تێدابوو. هروری نامەکەى بە وردى خویندەوہ، وەک لە شتیک بترسیت، وەک بەدواى پەيامیکى نھینى، یاخود نامازەیهکی ژێرەوانکیدا بگەریت، دواى تەواکردنى خویندەنەوہى یەکەم، جاریکى تر نامەکەى بە چاویلکەوہ خویندەوہ، نەبا شتیکى تێدا بێت چاوی ئاسایی نەبیبنیت. شەفیق هروری پیاویکی جوان نەبوو، سیمای لە سیمای یاریکەریکی بۆکسین دەچوو، ئاسەواری لێدان و پێداکێشانی کۆن بە لچ و لووتییەوہ بێت، لە هەندئ جینگادا قۆقز و لە هەندئ شوینیدا قوپاو، لۆچ و لوویەکی زۆدى هەبوو، پشت چاوانى بەردەوام هەوکردو و بەرچاوانى دوو کیفى ئەستور و

داکه وتووایان له سه ربوو. گووتی «وای که کارنکی پیچدار و سهخته. نازانم چیت پېبلیم، پښتر ده بیت له گه ل ستافه که دا قسه بکه م ... ناه، حه تمن له گه ل نهوهر پوځانیشدا، ده بیت پڼکه وه له سه شتیک ریکبکه وین... نیستا ترسیکی زورم ههیه، نازانم ده شیت هم نامهیه بلو بکه مه وه یان نا... کاره که ئاسان نییه، به قهه میزه ری فالچییه کی ساخته چی پڼچاره». نهوه گوزاره یه کی زالی بوو، کیشه نالوزه کانی به میزه ری پڼچاره پچی فالچییه کان و شیخه ده ستره کان ده شوبهاند.

نه زمیرا شتیکي نه وتو زوری بو قسه کردن نه بوو، له راستیدا نه شیده زانی ناخو بلو کردنه وهی نهو نامهیه، دواچار به سویدی منه یاخود نا، به لام ده ستوری من وه هابوو نامه کان بگه ینیت. نهو به هه مان نهو وبقاره بیده نگه ی سه ره تاوه، وهک چو ن هاته بهر بیرویی روژنامه که، به هه مان شیوهش چوهه ده ری. ده بوو دوی ماوه یه کی کورتی تر له گوڤاری بوهاران بیت. له راستیدا نه یده زانی دوی جیبه جیکردنی نهو کاره ده شیت چی بکات، ته نیا شتیک له خه یالیدا بوو، نهوه بوو دریزترین ماوه له چاوه پروانی نازادی مندا دابنیشیت. ده بیت بلیم نه زمیرا له و پرووه وه وه فاداریه کی بیوینه ی نیشاندا و تا نیستاش له مروڤه هره پوځسوک و دلسوزه کانه له لام.

بهر له وهی نه زمیرا بگاته گوڤاری بوهاران، شه فیق هروری به ته له فون ته وای چیرۆکه که ی له «نهوهر پوځان» گه یاند. پوځان وهک هروری له و سالانه ی دوایدا چه ندین جار گیرابوو، حیزب و ده ولته خستبوویانه ژیر گووشاری تونده وه، به لام نهو هه موو گوشار و نازاره له بری نه وهی توره ییکه، توندتر و ناته باتری لن بسازینن، که سیکي پراگماتی نرم و مایل به ریکه وتنیان دروستکردبوو. له ماوهی نهو ساله ی رابوردودا، چ له هه ستونه که ی خوی و چ له چاوپیکه وتنه ته له فزیونییه کاند، نه رمیه کی بهرچاوی ده رده خست... نه رمیه که ی نه له ترسه وه بوو، نه له بپوایه کی ته باخوازانه وه، به لکو له ماندوویون و ناو میدییه وه بوو. جیاوازی له گه ل هروریدا دروست له و خاله دا بوو. نه م باوه ری به وه نه مابوو که

چاكسازىيەك لە ولاتەكەدا بكرىت، باوەپى بە شوپشيش نەبوو، ولاتەكەى بەردەم قەيرانىكى سىياسى قوولدا دەبينى. لە ھەر ولاتىكدا ئازادى و چاكسازى و شوپش و ملكەچيش پىكرا پىكەو مەحالى بن، ئىدى ئو جىگايە جەھەنەمى تەواو، باشتىن شتىش بو ئوھى مرؤف بەرگەى ئو جەھەنەمە بكرىت ئوھى بو خۆى بڑى. پۆخان راي وابو ھەندىك قوناغ لە مئژوودا ھەن، كە تىيدا مئژوو خۆى ھىچ پەيامىكى پۆشن و ئاشكرائى نىيە، بەدبەختىن سىياسەتمدار و پۆشنىبرىش ئوانەن كە دەكەونە سەردەمى لەوجۆرەو، چونكە ھەر كات مئژوو خۆى نەيزانى بەرەو كوئ دەپوات، مرؤفەكانىش كارتىكى پۆشنىان نابىت بىكەن، خۆيان تووشى كىشەى لاوھكى دەكەن و دەيانەويت لە ھىچ بىنە قارەمانى خەيالى. ئىستا پۆخان ھەستىدەكرد پەخنەى خۆى و ھاوپىكانى لە دەولەت بوونەتە قسەى دووبارە، خودى ژيان لەم شارەدا بۆتە شتىكى سواو، ئوھ وايدەكرد قسەكانى ئەمانىش دووبارەبىت، ستەم دووبارەى، زولم دووبارەى، خەبات دژى ستەم دووبارەى، ھەموو شتىك بە جۆرىكى بىمانا و ناخۆش و وەپزكەر دووبارەى. سەبرىو ھەمىشە ھەمان شت پوویدەداپوھ و ھەمووان بەجەشنىك لە ناويدا دەژيان وەك ئوھى نوئى بىت. دۆخى ولاتەكە وەك جەنجەپىكى لەق و لۆقى لىھاتووھ كە بە دەورى خۆيدا دەسورپتەوھ و دەسورپتەوھ و ھىچىش ورد ناكات، لىرەوھ وروژاندنى زۆر جگە لە نارەھەتى و پەشئوى ھىچى لى سەوز نابىت، دەبىت بوەستىن و بڑىن تا شتەكان لەم رىتمە مردوھى خۆيان دەردەچن ... يان خەلك شوپش دەكەن، يان پاشاكانى مەملەكەت دەمرن. ئوھ نەئىنى پشت نەرمى پۆخان بوو ... كەسىك بوو لە چاوەپوانى شتىكدا دانىشتبوو، دەيوىست تا ئو ساتە دىت، پۆخىكى پراگماتى بخاتەگەر، بكرىت بى دەردەسەرى بڑى و بىمىنئتەوھ.

نامەكەى لىوا جەنگىز ماى پەشوكانىكى گەرە بوو بو ئو ... ھىندەى ئەزمىرا لە ژورەكەدا دەرکەوت، تىگەيشت ئەمپۆش پۆژىكى خۆش نابىت. پىاوئىكى بارىك و سبىكەلە بوو بە دوو چاوى بچوك و پىشىكى

پروفیسوری و نیشانہ یکے رھشی گھورھوہ لہ ژڈر ملیدا. دھنگتکی گپی
 ھےبوو کم و نڈر لہ گھل قیافھیدا نھدھگونجا. چھندین سال بوو، به ھوی
 نارپکی پھیوھندییوہ لہ گھل ژنھکھیدا، پڈئی ناسوودھی بهخویوہ
 نھببیبوو، خڈشترین کاتی ئو ساتانھ بوو کہ لھ بیریوی گوفارھکھ لھسھر
 میژھکھ خھوی لیڈھکھوت. بهلام لھ گوفارھکھش بھردھوام ھوالئیک ھےبوو
 ناسوودھی تیکبدا، ئم بهیانیبھ کھ ھرووی تھلھفونی بڈ کرد و
 چیرۆکھکی لیوا چھنگیزی بڈ گتپایوہ، لھ دلی خڈیدا گھوتی «ھرووی
 سھگ... ھرووی سھگی کوری سھگ... دھزانم بڈ زھنگ بڈ من لیڈھدھیت،
 ھوالئیکي باش و بھ دھردھسھر بایھ ناسان به منت نھدھدا...
 قھحبھباب». لھ ناخی دلّوہ رقی لھ ھرووی بوو، ناوبانگی ئو وھک
 پڈژنامھنوس لھم نڈرتر بوو، گھرچی ئم لھ ھرووی نڈرتر گھرا بوو، لھو
 نڈرتر دھردھسھری چھشتبوو، ھھرھشھی نڈرتری لیڈھکرا، بهلام شتیکي
 نادیاربی تیدابوو نھیدھھیشٹ وھک ئو ناوبانگ پھیدا بکات... ناخو تونی
 ناخوشی دھنگی بوو؟ کھم توانایی بوو لھ قسھکردندا؟ بیزاربی و پھرتی و
 بھوشی بھردھوامی بوو، به ھوی ژنھکھیوہ؟ چی بوو؟ نھیدھزانی. بهلام
 شتیک ھےبوو وایدھکرد ھرووی ھھمیشھ لھم ناودارتر و لھ پششتر بیت...
 ھتا کھنالھ تھلھفزیژنھکانیش ھھمیشھ ھرووی داوھتدھکھن، گھر ئو کاتی
 نھبوو ئوسا بھر لھ ئننور پڈخان دھکھنھوہ. ماوھیھکھ گوفاری
 بوھارانیش ھیچ ھوالئیکي گرنگ و گھورھ و نھینی دھست ناکھویت، ھموو
 مانشیتھ گھورھکان بووھ به مولکی عھزیزم وھتھن، وھزی زپینی تیراژھ
 زورھکانیش وھختھ بهسھر دھچیت. ھموو لھ گوفارھکھ پاشھکشھی
 کارھکانیان دھگتپایوہ بڈ دھسٹکورتی و نھزانی ئو، خوشی به ناشکرا
 ھرووی بهوہ تاوانبار دھکرد کھ تڈرئیک پھیوھندی گومان لیکراو و ناناسایی
 لھ ناو دھولت و حیزیدا ھیھ ھوالئی پیدھدھن و کاری و ناسان نیبھ بهو
 بکرتیت، بهلام ھھر جارئیک ھوالئیکي گرنگی لھ عھزیزم وھتھندا دھببنی
 دلی لھ ناخوہ ژانیدھکرد. دھبوو دواچار شتیک بکات، دھبوو ھندئ
 سھراوھی گھورھ و نھینی و تاییھتی ھوالّ مسؤگھر بکات، دھبوو
 بھولیت.

ئەم بەيانىيە ھەروى گەلئىك بە ئەدەب و پەسەمى و ھاوپۇتتايانەش قەسەى لەگەل كەرد، لەو سالانەى دواييدا رېكەوتىكردبوو نۆرچار توند و بە تۆنى بەرز قەسە لەگەل يەكدابكەن. ھەروى پېيگوت «بۇ دابەزاندى ئەم ھەوالە پتويستيم بە مشورەتى تۆيە. لىوا پياويكى ترسناكى ناو دەزگا ئەمنىيەكان بوو، دەزانم دەستى نۆر گەرە و كېشەى ئالۆز لە پشت چىرۆكەكەو ھەستاون، داگرتنى نامەكەى لىوا و بەمجۆرە تەواوى ژيانى سىياسى دەدات بە يەكدا، دەترسم پەرلەيەكى تىدا بىت و داويك بىت ئىمە تىيبكەوين».

ئەنەر پۇخان سەيرى لىھات، جەنابى لىوا لە ناو ئەو ھەموو دۆست و كارمەند و ناسياوھەدا، دواچار كچىكى ئەتويپى بەم كارە پاسپاردوھ. كاتىك ئەزمىرا بە بالآ رېك و نىگا رېك و پۇيشتنە بى لەنجەكەيەو لە بەر ھەركى گۇفارەكەدا ھەركەوت، پۇخان ئارەزويەكى شىتانەى تىدا بوو زوو نامەكە ھەربگرىت و بىخوينتتەوھ. ئەوھى كەردبووى بە پۇژنامەوان ئەم كونجكۆلىيە مندالانەيەى بوو، كە تا بچووايەتە تەمەنەوھ گوردارتەر دەبوو.

ئەزمىرا سەرنجى دا بىرۆكانى گۇفارى بوھاران لە پۇژنامەى عەزىزم وەتەن پاكتر و نوپتر ديارن، ھەتا خودى پۇخاننىش شىكپۆش و تەمىزتر بوو، راستى ھىچ خۆشى لە قىفەتى ھەروى نەھات، كە پتر لە يارىكەرىكى گەمژە دەچوو، لەوانەى دواى يارىى قاتىك لە بەردەكەن و بۇ كامىراكان پىدەكەنن. بە پىچەوانەى ھەروىيەوھ خۆشىشى لە قىفەى پۇخان ھات، كە خالى بوو لە ھەموو ئاسەوارىكى غەروى زىاد. ئەو ھەك زۆرەى ژنانى دۇنيا ھەزى لە شتىك غەروو بوو بۇ پياو، بەلام جۆرىك نا بيانكاتە كەسىكى بادىھەوا و داخراو. پۇخاننىش كە يەكەمجار چاوى بە ئەزمىرا كەوت بىرىكردەوھ، بەوھدا «لىوا» كچىكى واى بۇ ئەم كارە ھەلئىزاردوھ، نەيوستوھ نەپتىيەكەى بخاتە بندەست كەسىكى ھاوزمانى خۆى. ئەزمىرا لە چاوى پۇخاندا نارەھەتتەى قوولئى خويندەوھ، نامەكەى بە كونجكاويەوھ خويندەوھ، بەلام چاوانى دلىنبايان تىدا نەبوو، واھاتە خەيالى ھەك ئەوھى پۇخان بلئت «بە جەھەنەم ئەم كەابرايە چى

به سەردیت». ئەزمیرا دەیزانی زۆر کەس پێیان خۆش دەبیت لیا دەردیکی کوشنده بگرت و کۆتاییهکی رهش و تاریکی ببیت به نەسیب، به لآم چاوه‌روانی نەده کرد هه‌مان هه‌ست له چاوی ئەو دوو کەسه‌شدا بخوینتته‌وه که لیا له هه‌موو ئەو شاره‌دا متمانه‌ی پێکردبوون. نیکا توره و نا‌ئارامه‌کانی ئەنهر پۆخان به‌سبوون بۆ ئەوه‌ی ئەزمیرا له‌دلی خۆیدا بلت «وای ئەو جه‌نگیزه به‌دب‌خته، چ پیاوێکی بێکەسه». ده‌کرا ئەو بپوایه‌ی ببايه‌ته بپوایه‌کی هه‌میشه‌ی و نه‌گۆر، گەر بۆ پۆژی دواتر بولبولیار زه‌نگی نه‌دابایه و نه‌هاتبایه و چاوانی پڕ نه‌بان له‌ خه‌فه‌ت و غه‌مخۆری.

که ئەزمیرا له‌ بیروکی ئەنهر پۆخان هاته‌ ده‌ری، ته‌واو نا‌ئومیدبوو، به‌ جوړیک غه‌مگین و به‌دحال بوو دواتر که‌ بیریده‌کرده‌وه شتیکی ئەوتوی ده‌رباره‌ی ئەو پێگایه‌ بیره‌مه‌بوو که له‌ نیوان بیروکی پۆخان و ماله‌وه‌دا بریوتی، ئەوه‌شی یادکردبوو چه‌ندی خواستوه تا ده‌گاته‌ مأل و به‌ چ کوچه‌ و شه‌قامیکدا هاتۆته‌وه ... کچه‌که‌ گه‌رچی شاره‌زاییه‌کی زۆری له‌ زینده‌گی سیاسی ولاتی ئێمه‌دا نه‌بوو، به‌ لآم به‌وه‌دا شتیکی له‌ نوێگه‌ری و پێشکه‌وتنی په‌واله‌تیانه‌ی له‌ شاره‌که‌دا ده‌بینی، پای وابوو که‌ ویزدان و حوکمی مروفه‌کان له‌سه‌ر یه‌ک ده‌بایه‌ هیوتر و به‌په‌رمانه‌تر بیت. ئەو له‌وه‌دا له‌سه‌ر هه‌قبوو، شاره‌که‌ خه‌ریک بوو وه‌حشیگه‌ری خه‌له‌کی و سه‌ره‌تایی به‌ وه‌حشیگه‌ری کۆمه‌لگا ته‌کنیکیه‌ به‌رزه‌کان تیکه‌لده‌کرد، ئەزمیرا شته‌کانی ده‌بینی، به‌ لآم نه‌یده‌توانی ناویان بنیت، هینده‌بوو ده‌یزانی دپنده‌ی مروفی جه‌نگال و دپنده‌ی مروفی ئەم سه‌رده‌مه‌ به‌ شیوه‌یه‌کی ئالۆز لیره‌دا ئاوێته‌بوون. واته‌ شاره‌که‌ی گه‌رچی به‌ مه‌کینه‌یه‌کی گه‌وره‌ ده‌چوو، به‌ لآم ددانی مه‌کینه‌که‌ بۆنی گیای دارستانه‌کانی لیده‌هات ... بۆنی ئەو خوینه‌ کاله‌ی نیچیره‌کان ده‌میک له‌ دارستانه‌کاندا یه‌کتری ده‌خۆن.

دوای پۆشتنی ئەزمیرا، ئەنهر پۆخان ده‌رگای ژوره‌که‌ی له‌سه‌ر خۆی داخست و ده‌ستی کرد به‌ بێرکردنه‌وه. هه‌ر کات ده‌رگاکی داخستبایه،

هەموو دەیانزانی کێشه‌یه‌کی قورسی هەیه و بیری لێدەکاتەو. گەرچی ئەو
 وەک هەر کەسێکی تر دەیتوانی لە بارودۆخی ئاسایشدا بیری‌کاتەو، بە‌لام
 هەر کات دەرگا‌کانی دادەخست زیاتر لە بیری‌کردنەو‌ی خۆی دڵنیادەبوو...
 پۆخان دڵنیابوو کە بە‌شی نۆزی ئادە‌میزادان بیری‌کاتەو، لە‌پێگای
 هەندیک ئایدیا و بیروکە و پرستەو تەنیا بە‌رگری لە‌ خۆیان دە‌کەن و
 پەلاماری ئەوانی دی دە‌دەن. بیری‌کردنەو شتیکی تر. هە‌میشە ئەو
 پرستە‌یه‌ی دووبارە‌دە‌کەرەو «مرۆف شە‌پانگێزە، بە‌لام بیری‌کردنەو
 شە‌پانگێز نییە». لە‌ پشت دە‌رگا داخراوە‌کانی بیروکە‌یه‌و گە‌یشتە ئەو
 برۆ‌پایە‌ی کە گرتنی لیوا جە‌نگیز بە‌ فرمانی شە‌خسی سەرۆک بوو.
 بە‌و‌دا ئە‌نوەر خە‌یالێکی فراوانی بوو، گووتی لە‌م چە‌ند سال‌ه‌ی دواییدا
 لیوا جە‌نگیز ئاشکرا نییە سەر بە‌ چ کە‌سایە‌تی و قوتبێکی ناو حیزبە.
 مە‌رج نییە لیوا تاوانێکی دیاری‌کراوی کردبێت، پە‌نگە تە‌نیا سەر‌دە‌می
 بە‌سەر‌چوو بێت، لە‌وانە‌یه‌ پۆزگاری تێپە‌رپێت، وە‌زێفە‌یه‌کی تایبە‌تی
 نە‌مابێت بیکات. لە‌ حیزبدا بە‌ر‌دە‌وام هێزی تازه و خە‌لکی نوێ دێنە
 سەر‌و، لە‌وانە‌یه‌ ویستبێتیان لە‌ چاوان دووربێخە‌نەو. خۆی سەر‌تا بە‌و
 بیری‌کردنەو‌یه‌ی خۆی پە‌زامە‌ند بوو، هە‌ستیکرد گەر ئە‌و هۆی سەر‌ه‌کی
 گرتنی لیواش نە‌بێت، ئە‌وا هۆیه‌کە لە‌ هۆکان. لیوا لە‌ پێنج سال‌ی
 رابوردوودا تا دە‌هات ناوی کالتر و کالتر دە‌بوو. ئە‌و‌ه‌ی بۆی نە‌بوو
 بجێتە بورجە‌و، ئە‌و‌ه‌ی کرابوو کارمە‌ندیکی پلە‌ دووی ناو ئاسایش،
 ئە‌و‌ه‌ی کە‌م لە‌ بۆنە و ئا‌ه‌نگە حیزبیه‌کاندا دەر‌دە‌کە‌وت، وایان‌کردبوو
 تە‌نیا هێزی راستە‌قینە‌ی ناو‌ه‌ک‌ی و رابوردوی بێت، لە‌ سەر‌دە‌میکدا هیچ
 یەک لە‌و دوو شتە‌ نرخێکی ئە‌وتۆ راستە‌قینە‌یان نە‌بوو.

کە‌ شە‌فیق هروری بینی، هە‌ستیکرد ئە‌ویش بە‌‌دوای بە‌هانە‌یه‌کدا دە‌گەرێت
 تا هە‌وایی گرتنە‌ک‌ی لیوا جە‌نگیز بل‌اونه‌کاتەو. هەر دووکیان لە
 قاو‌ه‌خانە‌ی «ب‌استیلیۆس» یە‌کیان بینی، ئە‌م‌سال لە‌ چاو سالاندا کە‌م بە
 دیداری یەک گە‌یشتبوون. سالانی پێش، کاتێک حیزب و دە‌و‌لە‌ت
 گوشاریکی نۆر گە‌وره‌یان دە‌خستە سەر هە‌ردووکیان، ناچاربوون زوو زوو

کۆبینه وه و کاری هاوبهش بکن، هه لۆیستی وهک یهک دابریژن و پیکه وه به یاننامه ده ریکه ن و داوای کۆمهک له ریکخواوه بیانییهکان بکن. به لām ههردووکیان ههستیانه کرد کاریکده کهن لهو کارانهی که له هه موو لایه که وه ده که ونه بهر گلهیی و گازهنده. پارسال که دوو رۆژنامه نوس له هه لومه رچیککی نادیاردا به دهست هه ندیک له هه وادارانی دهسه لات کۆژدان، خه لکانیک مایه ی خویننه که یان خسته ملی سیاسه تی توندی ئه م دوو بلۆکراوه یه که بپژه چا و کردنی دۆخی تایبه تی ئه م هه ریمه وا له رۆژنامه نوسان ده کهن دهست له هه مانه ی وا وه رده ن، هه موو ده زانن ته نیا ماری ژه هراوی تیدا یه. ئیستا هه ر دووکیان ده یانزانی نه دهسه لات و نه خه لک و نه رۆژنامه نوسه کانی دی خۆشیا ن ناوین. هه ر دووکیان به نه ینی له وه دا ته بابوون که وروژاندنی شتی گه وره، جگه له ده ر دیسه ری بۆ ئه وان ه یچی تری تیدا نییه. که له «باستیلیۆس» یه کیان بینی، هه ر دووک مۆن به رامبه ر یه ک دانیشنن. هه ر دووکیان نامه که ی لیویان پێ بوو، هه ر یه که یان چه ند کۆبیه کیان له نامه که گرتبوو، به لām ه یچ کامیا ن شتیکی له سه ر بابه ته که لای کس نه درکاندبوو، هه ر دووکیان ترسان هه و آله که له ناو ستافه که دا بلۆویته وه، گه ر هه و آله که برۆشیتابه ی ئیتر به ری پێ نه ده گیرا. ئه نوهر سه ری قسه ی کرده وه و گووتی «من پیموایه سه رده می ئه مجۆره سیاسیا نه به سه رچووه، گرتنی جه نگیز نیشانه ی کۆتایی میثووییه که که پتویستی به که میک تراژیدیا هه یه بۆ ئه وه ی به ته واوی به سه رچیت و ئاوا بیت. گرتنه که ی شتیکی زۆر گرنگ نییه، به یانی که قسه مانکرد تۆم گه لیک دوودل و ناره حه ت بینی، پتویست به ناره حه تیه کی وه ها ناکات». هروری له دلّه وه ده یویست نامه که بلآونه کاته وه، به لām له وه ده ترسا گه ر رۆژیک نه ینی نامه که ئاشکرا بیت، قورس له سه ریا ن ته واو ببیت. هروری که میک سه ری داخست و هه ندی چه ناگه ی خوراند و گووتی « له وانه یه خه به ره که گرنگیه کی ئه وتوی نه بیت، لیوا ده میکه له ریزی پتیشه وه ی سیاسیه کاندئا نییه، ده ترسم له بهر شتیکی رۆتینی گیرا بیت، ده ترسم ئیمه بیه کینه هه را و دواتر بابه ته که شتیکی بیمانا و ه یچی لیده رچیت». هه ر دووکیان له و به ینه دا

تەنیا دوو قاوێی سادەیی بێشەکرێان داوا کردبوو، کە قاوێکان هاتن هەروێ بە وێنەیی پیاویک غەمیکی پاستەقینەیی هەبێت دەستی خستە ژێر چەناگەیی و گووتی «ئەیی چی بکەین؟». پۆخان دەبویست خۆیی کەمیک سەرەحالتەر نیشانبدات، گووتی «بابەتە کە دوو دیو، یان ئەوێهە زۆر بێباخ و پۆتینییه، یاخود زۆر ترسناک و کێشداره. من ئەگەری دووهمیش لە مەسەلە کە ناکەمە دەری، بەو هەدا لیوا پێش ئەوێهە بگێریت زانیویتی دەگێریت، ترسیکی گەورەیی هەبوو. بەو هەدا متمانەیی بە کەسی تریش نەکردو، ئیشکەرە ئەفریقاییه کەیی نەبێت، بە دووری نازانم شتیکی گەورە لە گۆرێ بێت. نا کاک شەفیق ئەو ئەگەرە مەخەرە لاوێهە کە لەوانەیی شتیکی ترسناک لە پشت ئەم نامەییوێهە بێت». شەفیق بێتەوێهە پوخساری خۆیی بگۆریت یان پۆشنیکاتەو، گووتی «لیوا لەم سالانەیی دواییدا باخەیی خۆیی لە دەستدا بوو. من شتیکی زۆری دەربارە نازانم، بەلام دلنایام بێگەس بوو، دلنایام پشت و پەنایەکی قایمی لە حیزیدا شک نەبردو، گەر وانەبووایە نامەیی بۆ ئێمە نەدەنوسی». پۆخان کەمیک بیری کردو و گووتی «تو لەسەر هەقیت. بێگومان لە ئێمە بەهێزتری شک نەبردو پەنای بۆ بەریت. بەلام هەموو دەزانین لیوا چەنگیز کەسایەتییه کێ خۆشەویست نییه، نە خەلک زۆر خۆشیان دەوێت و نە حیزبیش. گەر لەسەری بێینه دەنگ وادەردە کەوێت وەک ئەوێهە میدیای نازاد لەسەر کۆنە جەلادیک هاتیته قسه. لەسەر ئەوێهە دەمانخەنە بەر تانە و تەشەر، دەلێن کورپی هەژاران و بەدبەختان بگێرین و بێسەر وشوین خڕین ئەمانە پەنجە ناجولێن، بەلام بروانن بۆ کەسانی پایەدار و پیاوانی دەسەڵتدار چ نازا و لەسەرەپێن... وادەلێن، بێگومان وادەلێن».

ئەو پۆزە وەک بریاریکی سەرەتایی هەردووکیان لەسەر ئەوێهە رێکەوتن جاری نامە کە بلۆنە کەنەو و بێدەنگی لێکەن، هەولێشیدەن بۆ ئەم مەسەلەیی بە دواداچوونی زیاتر بکەن. بەلام لە ناخی ئەنوەر پۆخاندا، نیازێکی تر هەبوو کە لەو ساتەدا نەیدرکاند و شاردییهوێهە تا بتوانیت سوودیکی گەورەیی لێ ببینیت.

هوشيار بوونه وه

له پږځي سټه ممد له بيمارستان.

بپهوش له سهر تهختيكي پهق كه وتووم. نازانم دنيا شه وه يان پږځ. چاو هه لده هينم و يه كه م شت دپته خه يالم شه وه يه، بزنام پوناكيم ليوه دياره ياخود نا. هر كات مروف هه ستي به شه و پږځ نه ما، ئيتر كه وتوته دوخي بپهوشي ته واوه تيبه وه. چاوده كه مه وه و بږ پوناكي ده كه پټم، سه رتا له تاريكيه كي نه ستور زياتر هيچ نابينم، دلنيانيم شه و تاريكيه تاريكيه كي سروشتي ناو چاوي خو مه ياخود زولمه تي بپيني دنيا به. له نيوان شه دوو جوړ تاريكيه دا جياوازيه كي به رچاو هه به كه من له و ساتي بپهوشي به دا ناتوانم بيري ليك هه وه. تاريكي ناو ناخ به چالتيكي قول ده چي، به خه رهنديكي ناكوتا كه پوخت پوچوويته ناوي. چه شنه تاريكيه كه ده ميك ده كه ويته بهر تيشكي خوړ له پوشتنرين ساته كانيدا، هيشتا هه سته كه يت شتيك له زولمه ت هه به كه ماوه و لاناچي. تاريكي ناو ناخ تاكه شيوه به كي تاريكيه كه به هيچ جوړه تيشكيك پوناك نابيته وه. تاريكي ده روه هه ميشه درزيكي تيديه، له ناميزي سروشتدا تاريكي په ها بووني نيبه، زولمه تي گه ردوني هيچ كات له هه موو سوچ و پووه ر و كه ليتنيكي دا وهك يه كه نه ستور نيبه، هه ميشه ليتاريكي تنكي تيديه كه جوړه تيشكيكي نهيني له جيگايه كي نادياره وه دزه ي كردوته ناوي، شه ته نيا تاريكي ناخه كه تيشك ناتوانيت زه فه ري پتبات و ديوازي له هر ديوازيك نه ستور تره. كه چاو مكرده وه له ناو هه ردو چه شنه تاريكيه كه دا نو قمبووم، تاريكي بيده ري سروشت و تاريكي بيمه وداي ده رون. جواني گه وري بپهوشي له وه دا نيبه كه مروف ده بات بږ ناو تاريكيه كي تر، تاريكيه كي قولتر له تاريكي ناخ و تاريكي سروشت. بپهوشي به لگه به له سهر بووني جيگايه كي تر، جيگايه كه نه سهر به

جیهانه و نه سه‌ر به خه‌یال. بیهۆشی بازکی گه‌وره‌یه بۆ ئه‌و دیوی ئه‌م دونیایه. مرۆف بۆیه بیهۆش ده‌بیت، تا له رینگای بیهۆشییه‌وه تیبگات جۆره بوون و ژیانیکی تر ده‌شیت هه‌بیت. بیهۆشی سه‌فه‌ر نییه به‌ره‌و هیچی، به‌ره‌و نه‌مانی هه‌ست، به‌لکو سه‌فه‌ره بۆ جینگایه‌کی نادیار، بۆ شوینه له‌یادکراوه‌کانی بوون که هۆشی لاواز و که‌مه‌ترخه‌مان نایگانتیت. مرۆف که له هۆشده‌چیت، ده‌چیت بۆ کوێ؟ ئه‌وه پرسیارکه هه‌چ کات وه‌لامیکی نییه، چونکه ئه‌و دونیایه‌ی له بیهۆشیدا سه‌فه‌ری بۆ ده‌که‌ین، دونیایه‌که نه‌ ئیمه‌ی مرۆف ده‌یناسین و نه‌خوداش پێی ناساندوین... له به‌رده‌رکی بیهۆشیدا تابلۆیه‌کی گه‌وره هه‌یه، تیریکی له‌سه‌ره و ئاماژه بۆ بوونی جینگایه‌کی ته‌ماوی و نه‌ناسراو ده‌کات، شوینیک که هه‌چ ناویشاننیک نییه، به‌لام جگه له‌و ده‌روازه بچوکه‌ی لیوه‌ی ده‌چینه ژورئ، ده‌روازه‌یه‌کی نادیا‌ری دیکه هه‌یه بۆ ده‌ریازبوون. ئه‌گین گه‌پانه‌وه‌ی دوای بیهۆشی چ مانایه‌کی هه‌یه. که له بیهۆشی ترازام وامده‌زانی له جیهانی فریشته هه‌له‌هاتوه‌که‌ی ناخام گه‌راومه‌ته‌وه، ئه‌و شوینه‌ی نه‌مبینه‌وه و نه‌مزانیه‌وه هه‌یه، به‌لام هه‌یه و جینگایه‌کی دوور و تاریکیشه، ژۆر دوور. که هاتمه‌وه به‌ر خۆم، هه‌ستمکرد له‌و به‌شه بیده‌نگکراو و تاریکه‌ی بوونم بووم، جینگایه‌ک هه‌میشه فه‌رامۆشمکردوه، کیشه‌وه‌ریکی خنکاو پره له هه‌ستی نه‌ناسراو، له منی دیکه، له بوونه‌وه‌رانی نغزۆ له ناخی مندا. که چاوام کرده‌وه به‌ که‌سیک ده‌چووم به‌په‌یژه‌یه‌کی درێژدا به‌ره‌و بالا سه‌ریکه‌ویت، که‌سیک له ناخی خۆی دیته‌ ده‌رئ و به‌و په‌یژه‌یه‌دا به‌ره‌و ئه‌و ژیا‌نه سارد و سه‌یره ده‌گه‌رپته‌وه که ده‌یخاته‌وه ناو مه‌له‌که‌تی شته پۆژانه‌کان.

له ناکاو هه‌موو شتیک له پێشچاوام پووناک بووه‌وه، گویم له ده‌نگی چه‌ند که‌سیک بوو فارسی و ئینگلیزی له‌سه‌ر سه‌رم قسه‌یاندانه‌کرد. بینه‌وه‌ی له هه‌چ وشه‌یه‌ک تیبگه‌م، هه‌ولمدا هه‌ستم و پێخه‌فم جیه‌نالم، هه‌چ هه‌ستیکه نه‌خۆشیم نه‌بوو، به‌ جۆریک خه‌یال‌م ساف و هه‌ستم رۆشن بوو، هه‌تا به‌ که‌سیکیش نه‌ده‌چووم له‌خه‌و هه‌ستا‌بیت، هوشیاریم په‌کجار و به‌

چه شنیکی نازار به خش گه پابووه وه، وهک هوروزمی توندی ئاوئیکی پونگ خواردو. هه ندی پزیشک و کارمه ندی گنجی بیمارستانه که له سهر سهرم بوون، ده متوانی پووشن بیانینیم... ده مزانی بارودوخی ته ندروستی بولبولیار نذر خراپ بوو، له شهوی دووه ممد له وئ له هوش خۆم چووم و له بهر قاپی پزیشکاندا که وتم. بولبولیار په کسهر په ریبه وه خه یالم، له یادم بوو ده میک له هوش چووم، به نیازی بانگهیشتی پزیشکیک به واوه یلا رامکردبووه پیتشه می ده رگای نه وان. دکتوره کانم ئیستا گلیک هیمن ده ودان، ده نگیان نه و ناوازه خۆشه ی تیدابوو که پرپوو له میهره بانی ئیرانیانه، جۆریک له میهره بانی جیاوازه له شیوه کانی تری میهر و سۆز که له نیو هۆز و نه ته وه کانی دیکه ی نه م ده فهره دا ده بیهرت، که هه ستام به هیمنی دایان نامه وه، په کئیک به کوردی پنیگوتم «شوکور بۆ خودا ده ردیکی خراپت نییه، که میک سه بریکه، دوابی به مه یلی خۆت کوئ دلت گرتی برۆ». هه ستمکرد نازان من یاوه ری نه خۆشیکتی ترم، هه ندیک شتم گووت که ئیستا له یادم نییه چی بوون. وه ها بوو وهک دکتوره کان نه مبیستن، دکتوریکیان لیدانی دلئ گرتم و تایی پیوام و به فارسی گروتی «ته نیا ماندوو بوویت، هیچت نییه، که میک ده رمان وه برگره و پشووبده...». قسه ی دکتوره که وهک ئاوازی بالنده یه کی دور و غه رب هاته گویم. ئینجا بیته وهی بیر له بولبولیار بکه مه وه، بیته وهی هه ستمکه م نه و جۆش و خۆشه ی پیتشتم تیدایه بۆ رزگارکردنی، به شتیک له ئاسووده یی و بیباکییه وه گه پامه وه و سهرم خسته وه سهر بالیفه که م. نیوسه عات بیباکانه پشوومدا بیته وهی بیر له هیچ بکه مه وه، له و کاته وهی فریشته که م ترازابوو، کاتی وه ها ئاسووده و بیباکیم نه چه شتتوو، به لام بۆ په که مجار هه ستم به دیویکی سارد و مردوو کرد له خۆمدا که تا نه و کات هه ستم پی نه کردبوو، که پالمدایه وه هه ستمکرد ده توانم له زه تیکی نذر گه وره له نه مانی باله کانم ببینم، چه نده ها سال بوو که ده خه وتم، که ده گه پام سه نگی نه و بالانه له ژیر پشت و له سهر شانم وه ها گه وره بوون ئاسووده بیان ده تاراند، وه لئ بۆ په که مجار پالنده که وتم و تیده گه یشتم مانای چی مرۆف فریشته یه ک به کۆلییه ره نه بیت. وه ها بوو وهک له

سەفەری بێهۆشیمدا چووینتە قوولایی ناخی خۆم و لەویدا بە کەرەستە و ئەداتێکی نەینێ لە خۆم پوانیبیت و بینیبیتم فریشتەکەم بەپاستی مردوو. کە سەرم نایە سەر سەرین و بە چاویکی گێژ و مەستەو لە بنمیچی هۆلی بیمارستانەکەم پووانی، بیرم تەنیا لە خۆم و فریشتەکەم کردەو. ... ئەو نەبیت، هیچ شتیکی تری گرنگم شک نەدەبرد بیری لێ بکەمەو. تیگەیشتم ترازانی فریشتە دوو جۆری هەیە، یەکیکیان ئەو ترازانە ماددیە ئاشکرایە کە من بینیم و تیا ژایم. ترازانی دووم ئەو هەستکردنە پۆچیە بە بۆشایی لە ناخی تاریکی خۆماندا. من کە لەو بێهۆشیە هەستامەو، دڵنیا بووم شتیکم لە دەستداوە و ئەو لە دەستدانەش نەوێک ناخۆش نییە، بەلکو ئاسوودەمدەکات و وادەکات بێگەمتر لە جاران بژیم. یەکەمجار لە ژانمدا هەستکردم بووم بە کەسیکی بارسووک و خۆشڕەوت، وەک کەسیک لە ژێر چاودێرییەکی گەورە دەریازبووبیت، هەستیکی سووکەلەم بوو. بۆ یەکەمجار دواي پتر لە بیست پوژ هەستەمە کرد ترازانی فریشتەکەم چ باش و چ سوودبەخشە. کە پزیشک و تیمارچیە ئێرانییەکان لێم دوورکەوتنەو، بۆ دوو سەعات ئاسوودە پالکەوتم و بولبولیارم لە یادکرد، دڵپەقییەکی خۆشتام و فینک دەرونی گرتبووم. لەسەر جیگا کەم بۆ یەکەمجار بە قوولی و لەزەتیکی تایبەتیەو بیرم لە چییەتی و چۆنیتی دڵپەقی کردەو. دڵپەقی دوو جۆری هەیە، یەکیکیان دڵپەقییە کە مۆف خۆی ئەنجامی دەدات، زادەي کار و کرداری خۆیەتی، هەر تراژیدیایەکی لێیکەوێتەو دەستکرد و بەرھەمی دپندەيەکی تایبەتە کە لە بوونی قوولی خۆمان ناتراژیت، وەک ئەو کاتەي من گوللەم نا بە ژنە دیلەکانەو. ... ئەو دڵپەقی تایبەتی من بوو، دڵپەقییە کە خودا نەیدا بوو، من، بەلکو زادەي کارخانەکانی خۆم و ژیانم بوو.

ئاسوودە دەستم خستبوو ژێر سەرم و بە نیگایەکی پۆشنەو، بە خۆشحالی کەسیکەو لە پوژیکي فینک و هەتاو دا لە حەوزیکي شینی مەلە هاتبیتە دەری و لەسەر جیپشوو یەکی نەرم لە لیواری ئاودا خۆي

لەبەر خۆر هەلخستبێت، ئاوا لەسەر تەختەخەوی بیمارستان پالکەوتبووم،
 کە بیرم لە کوشتنی ئەسپەکان و ژنەکان کردەوه، هەستیکی دژوار و
 دەرزیناسا وەک جاران دلی نەدەژەنیم و سۆزێ نەدەخروشاندا. بەر لە
 ترازانی فریشتەکەم هەستی وا ئاسوودەم نەبوو... ئیستا ئاسوودە و
 بێخەیاڵ بووم، ئەو بێهۆشییە وەها بوو وەک ئەوەی پۆچی منی سەر لە
 نوێ لەگەڵ دۆخێکی نویدا پێکخستبێتەوه.

جۆری دووھمی دڵپەقی کە بیرم لێ کردەوه ئەو دڵپەقییە پەسەن و
 ئەزەلییە کە لە دنیا و سروشتدا هەیە، دەستکردی خودا و قەدەر و
 مۆفەکانی ترە. پەفتاری مۆف بەرامبەر ئەم دوو جۆرە دڵپەقییە
 جیاوازه، زۆربەى مۆفەکان دەرھەق بە دڵپەقی خۆیان کوێر و بێباکن،
 بەلام زۆرجار دڵپەقی دووھم تووشی هەراسان و لەرزیان دەکات، دڵپەقی
 خۆیان بە پەوا و گونجاو دەبینن، زۆرجاریش دڵپەقی ئەوانی تر دەکەنە
 بەھانە تا پەت بۆ دڵپەقی خۆیان بەرەلابکەن. من ئەو پۆژە کە لە
 بێهۆشی وەناگا هاتمەوه، هەستمکرد هیچ دڵپەقییەک ئیتر نامجولێنیت و
 ئازارم نادات. راستە ئەو دەمیش لە ناخی دڵمدا بپارمدا هەموو شتی
 بکەم فریشتەکەم بژی و بمینیتەوه، بەلام مەسەلەکەم وەک پاراستنی
 شتیکی بەنرخ هاتە پێشچاوە کە پەیوەندییەکی زۆر گرنکی بە مۆرالی
 تاییەتی منەوه نییە، وەک چۆن دەولەمەندیکی بەدکار و حەزەنەخۆش
 دەیەوێت تابلۆیەکی قەشەنگ بۆ ئەو بێت، بەوجۆرە حەزم لە پاراستنی
 فریشتەکەم بوو، نەمدەویست بمریت و جێمبەھێلێت، نە لەبەرئەوەی مردنی
 تەواوەتی ئەو مردنی دیویکی گرنکی خۆم بوو، بەلکو لە ناخی دڵمەوه
 هەستم بە دوودلییەکی گەرە دەکرد، وام هەستەکرد ئەوەی جێبەھێشتوم
 شتیکی منە و دواچار گەر لە دنیایدا نەمیتێت نازانم چی پوودەدات. چۆن
 هەموو مۆفێک وەھمیکی هەیە و پێوەی دەنووسیت، منیش بپارمدا بوو
 دەست بەو وەھم و خولایەوه بگرم. ئیستا وەک کوپێکی گەوج و نالەبار
 لەو فریشتە نەگریسەم دەپوانی کە باوکی لە ماڵ دەریدەکات، بەلام ئاواتی
 مردن و فەوتانی بۆ ناخوازیت... وەک زۆر شتی دیکەى دنیا کە

دەمانەوێت هەبن و بزێن، بەلام دوور لە ئێمە. لێرەدا دەبێت تکایەک بکەم و بڵێم، دەبێت بزێن من هەمیشە هەستیکی تێکەڵاو و ناکۆکم بەرامبەر فریشتەکەم هەبوو، ئێم کتێبە گەورەیهش هیچ نییه جگە لە نوسینهوی مێژووی ئەو هەموو وێستگە و هەستە ناکۆک و نەخۆشانهی منی بەو بوونەوهرهوه گزێداوه، لەبەرئەوه هەر کات، هەر پرستەیک لەسەر پەيوهندی من و ئەو دەخویننەوه و امەزانن ئەوه دوا هەست و دوا پرستە و دوا وێستگەیه، چونکە لەمجۆرە پەيوهندیانەدا دوا هەست و دوا پرستە و دوا وێستگە بوونیان نییه.

بە سافی و پۆشنی و بێدلگرانی، هەستمکرد که قەیرانی ئەو چەند پۆژەم تێپەراندوه که مەراقی فریشتەکەم و بۆلبولیار دونیایان تەنبیووم، لە بەردەم خۆم و دونیادا پەرتیشان و ماندوو دەردهکهوتم... ئێستا دەمتوانی بە هەستیکی سادە و ئاساییهوه وهک جاران دەستبکه مەوه بە کاری حیزبی و هەست بە هیچ نادلنیاييەک نەکەم. لە سالانی دووردریژی خەباتی سیاسیدا، کەسم نەبینیوو لە بەر ئازاری ویزدان بمریت یان هەر واز لەکار و سیاسەت بهێنیت. بۆیه ئەستم بوو لەو کاتەدا گەمژەیی وها بنوینم و لینگە پێم ویزدان لە کارم بخت، ویزدان وهک گووتم جەلادە تایبەتییهکە ی خۆمانە که دەکریت هەندێجار بێدەنگی بکەین. لە ولاتیکدا توندوتیژی زۆر بێت، مەروڤهکان ناچارن پیکرا و بە کۆ دەست لە ویزدانیا ن هەلگرن. دەبێت بڵێم، ویزدان شتیکی تەنیا بۆ پۆژانی ئاسایی کراوه، شتیکی لە چەشنی کە مالیات، تایبەتی سەردەمیکی ژیان لەبەر دەم هەرپەشه و مەترسیدا نەبێت. من لەپال ئەو هەستە تاریکی وەفاداریدا بۆ حیزب، هەستیکی ترسناکی واقعییه تیشم هەبوو... من پیاویکی واقعی بووم. دەزانن چەند ترسناکە مەروڤ واقعی بێت؟ سالانیک دواتر که چیت واقعی نەمام، تینگە ییشتم مەروڤ دەمیکی واقعی دەبێت چ بوونەوهریکی ترسناکی لێدەرده چیت، دەمیکیش ئەوه لە دەستدەدات، وای خودایه، خۆی تووشی چ دەردهسەری و نەهامەتییهک دەکات.

دوای چند سه‌عاتیک، که دکتوره‌کان پنگایان پندام هه‌ستم و جیگاگام چۆلبکه‌م، به هیمنی و بیه‌یج شپرزه‌بیه‌ک، به‌رهو لای بولبولیار گه‌پامه‌وه. خاوی هه‌نگاره‌کانم نیشانه‌ی ئاسوده‌گییه‌کی ترسناک بوو، وه‌ک جه‌نگاوه‌ریک بییباک له‌مه‌یدانی دوای جه‌نگدا به‌نیو ته‌رمی کورژاوانی دوژمندا هه‌نگاوبنییت و له‌زهت له‌و رۆشتنه‌هه‌من و بیترسه‌ی ببینییت. ده‌رۆیشتم و ده‌مویست دره‌نگتر بگه‌مه‌به‌رده‌می بولبولیار، وه‌ک نه‌وه‌ی به‌و خاوی و هه‌منیه‌م بیسه‌لمینم که دوای ترازانی نه‌و فریشته‌یه‌م، سه‌رده‌میک دیته‌پیشی، رۆژگاری به‌رده‌وامیمه‌له‌سه‌ر ژبانی پابوردووم، رۆژگاریکه‌خالئ له‌دوودلئ و به‌دخه‌یالی سالانی پیشوو. که‌چومه‌وه سه‌ر هۆشه‌نگ، سه‌یر بوو به‌لامه‌وه له‌جیگاگه‌یدا به‌چاوانی کراوه‌وه له‌په‌نجه‌ریه‌کی ته‌نیشتی خۆی ده‌روانی. پیده‌چوو چه‌ند سه‌عاتیک بییت هۆشی هاتبیته‌وه، پیده‌چوو پیکه‌وه هۆشمان تیگه‌پابیته‌وه. نیگاکانی قورس و نیشتووویون... ئاسه‌واری چه‌نده‌رۆژ نه‌خۆشی و بیتهۆشی به‌نیگایه‌وه بوو، به‌و ریشه‌ژااکاوه‌وه دیمه‌نی په‌یامبه‌ریکی غه‌مگینی ده‌دا. له‌بینینی من که‌میک سه‌راسیمه‌بوو، وه‌ک نه‌مناسیته‌وه یاخود بوونی من له‌ویکانه‌دا توپه‌بیگات، یاخود هه‌ر نه‌زانیت نه‌م جیگایه‌کوویه و خۆی له‌و پیخه‌فه‌دا چی ده‌کات، له‌بیده‌نگیه‌کی قوول و ئالۆزه‌وه ئالابوو. که‌چومه‌به‌رده‌می، نیگاکانی چه‌شنیک بوون وه‌ک له‌و دیوی منه‌وه بۆ شتیکی دی بپوانیت. ماوه‌یه‌ک بیده‌نگ سه‌یری په‌کترمان کرد، به‌و چاوه‌گه‌ش و پوخساره‌هه‌منه‌وه به‌ده‌رویشانی ده‌کرد و به‌وانیشی نه‌ده‌کرد... پوخساری گه‌رۆکیکی رۆحانی هه‌بوو. بۆ چه‌رکه‌یه‌ک که‌لیم ده‌روانی که‌شتیه‌وانیکی ماندووم هاته‌به‌رچاو له‌تۆفاندا بۆ دورگه‌یه‌ک گه‌پابیت و نه‌یدۆزیبیته‌وه، شتیکی بوو له‌وجۆره، ده‌ریاوانیک له‌ئاودا بۆ نه‌به‌د ونبوویت، کاروانجیه‌ک پنگاکان بیبه‌ن و بیبه‌ن و نه‌گاته‌جیگا، مه‌له‌وانیک له‌گۆمیکی که‌نار سه‌رابی و بیئ ئاسۆدا، که‌سێک به‌دوای مرواریدا چوو بیته‌بنی ده‌ریا و هه‌چی نه‌دیبیت و ئیستا بۆ هه‌ناسه‌یه‌ک سه‌ری ده‌ره‌نابیته‌وه، پیلۆه‌کانی ته‌ریشیه‌کی نادیار و بریسکه‌ی تیشکیکیان له‌سه‌ر بوو، که‌ئاو و تیشکی نه‌م جیگایه‌نه‌بوون، وه‌ک

خه‌لکی شوینتیکی دور لیره هاته به‌رچاوم. یه‌که‌م شت پرسى نه‌وه‌بوو «هه‌فال، باله‌کانت کوان؟». ده‌نگی غه‌مگین و بریندار هاته گویم، وه‌ک ده‌نگی که‌سینکی نه‌خوش نه‌بوو، به‌لکو له ده‌نگی که‌سینکی پرسه‌دار ده‌چوو، تازه له شینتیکی گه‌وره هه‌ستابن. هیچ هه‌ستینکی تاییه‌تیم نه‌بوو، نه به‌رامبه‌ر فریشته‌که‌م، نه به‌رامبه‌ر خوم، نه به‌رامبه‌ر نه‌و. نیازم نه‌بوو ده‌موده‌ست وه‌لامی بده‌مه‌وه. تاکه شتیک له و ساه‌دا ده‌مزانى نه‌وه بوو که نامه‌ویت فریشته‌که‌م بگه‌رینه‌وه و ناشمه‌ویت له ده‌ستی بده‌م، دلنیا نه‌بووم نه‌م دوخه پوچییه‌ی ئیستا تیدا ده‌ژیم چه‌ند به‌رده‌وام ده‌بیت، ده‌مزانى فریشته‌که‌م له و ساله دور و درینانه‌ی مملاندیا، زور بیر و بوچوون و خه‌یالی تیدا چاندووم که ئاسان ناسرینه‌وه... هه‌ستمده‌کرد چون له چوانی نابینایه‌کدا ئاسه‌وارى وینه دیرینه‌کانى دنیا ده‌مینیت، له‌دوای کۆچی فریشته‌کانیش، ئاسه‌وارى بوونى جارانیان له ناوماندا ده‌ژى. مرؤف که بو جاریک دونیای بینی، دواتر بشبیتته نابینا، یادگاریى و وینه‌کانى له یاد ناچنه‌وه، شیوه‌کان و ره‌نگه‌کان و روشنییه‌کان بو نه‌به‌د له سه‌ریدا ده‌میننه‌وه. نه‌و ساه که به‌رامبه‌ر بولبولیار وه‌ستام، بیرم له‌وه کرده‌وه من نه‌م پیاوه نه‌خوشه‌م هیناوه بزگارییه‌که‌م؟ ده‌مزانى به‌راورد به پوژانى پیشور ساردبوومه‌ته‌وه، چیتر نه‌و پالهیزه گه‌وره‌یه له خومدا هه‌ست پیناکه‌م که پوژانى پیشوتر داگیریکردبووم، بوویومه‌وه به وه‌فاکه‌ی جارن، به هه‌فال جه‌نگیزه‌که‌ی حیزب و شورشی له هه‌ر شت لا گرنگتر بوون، به‌لام هیشتا ده‌نگتیکی کز وه‌ک چرکه‌ی کاتریمیریک له ژیرزه‌مینتیکی دوروه‌ه بیت، ده‌نگیک چه‌ندین دیوارى خاموشی بیریت و کز کز بگاته گویم، ده‌یترساندم. ده‌مزانى چیتر فریشته‌یه‌کم نه‌ماوه بمترسینیت، زور جووری خولیا و خه‌یالات که خه‌لکی دی ده‌خه‌نه ژیر به‌رداشی خوینانه‌وه و ده‌یانهارن چیتر ناتوانن من نازاریده‌ن، به‌لام له و ساتی غرور و بیباکیه‌شدا، ده‌مزانى نه‌و بالداره نه‌گریسه لیره بیت یان نا، مرؤف که خولیاى ژیانتیکی تر که‌وته سه‌ری، نه‌و خولیايه له ناوه‌وه وه‌ک کرم ده‌یخوات. فریشته‌کان به‌ر له‌وه‌ی بپون نامه‌یه‌ک له پوچماندا جیده‌هیلن و پیمانده‌لین «جوړیکی تر بژی»، نامه‌یه‌کی کورت و بیتمانا و

ترسناک وهک خودی ژیان خۆی، چما فریشته ده توانیت شتیکمان پیلایت له ژیان خۆی نه چیت؟... ئه وهنگه کزه وایده کرد نه مه ویت فریشته که م له ده سته بدهم. به لام هر ئه وه کات ده شمپرسی بۆ ژیانیکی دی هه لێژیرم، ئه م ژیانهی خۆم عیبی چیه و له چی که مه؟. دلنیا بووم هیچ ژیانیکی تر نییه له مهی خۆم باشتر... ده زانم هه میسه دهنگیکی تر هه یه ده لیت تو ده کرا باشتر بیت، به لام ئه وه درۆیه و هیچی تر ... نه ده کرا باشتریم، نه ده کرا که س باشتر بیت له وهی که هه یه، هه تا سه دام حوسه یینیش نه یه ده کرا له وه باشتر بیت، هه موو شتیک لۆژیکی خۆی هه یه، هر سه رده مه و بۆ باشه و خراپه سنووری خۆی هه یه. خراپه بۆیه دروستکراوه تا هه بیت، به لام خراپه چیه؟ سه رده می وا هه یه سه ربیرینی مریشکیک تیندا تاوانه، سه رده می واش هه یه سه ربیرینی هه زاران مندالان وهک به شیک له پینداویستیه کانی ژیان و مانه وه سه یرده کریت. من واتیده که یستم گه ر ئیمه هه موومان باشتر بوونیا، گه ر من و هه فال شتیرخان و سه روک و لیفیتانت و ئه وانیدی هه موو له وه باشتر بوونیا که هه یه، که سانیکی تر ئه و کارانه یان ده کرد که ئیمه کردمان، هر قوناغه و کۆمه لیک کاری هه یه ده بیت بکرتن، کۆمه لیک کوشتار و دلره قی تیندا هه بیت تا قیبینه وه ... هه تا کاره زیاد و بیسوود و نه فامه کانش، ئه وانیش به شیکن له وه سه رده مه، به شیکن له خۆراکی سه ر ئه و سفره یه. به شی هه ره زۆری ژیان و میژوو له کاری زیاد و بیسوود دروست بووه. من ده بوو ئه و ژنانه بکوژم، نه له به ره ئه وهی پتویست بوو بیانکوژم، به لکو له به ره ئه وهی ئه و جۆره تاوانانه به شیک بوون له په وتی میژووی من و ئه وان، به شیک بوون له بووداوه کان و له دنیا... ئه وهی هه ندیک ئن بکوژم، هه میسه به شیک بووه له ئاره زووی ئه و جانه وه ره دترین و دپنده یه ی ناو ناخم، ده بوو ئه و دیوهی من بیه ده ری و خۆم ببینم، گه ر نه هه تابه یه ته ده ره وه، گه ر من نه مبینیا، جیهان جوانتر نه ده بوو، به لکو نو قسان و درۆن ده یناوند. میژوو له هه زاران ساتی بچوک و بریاری کتوپر و بوداوی بیه هه ته دروست بووه، ژیان منیش به هه موو هه له کانییه وه به شیک بوو له تابلوی گه وهی ئه و عه سر و زه مانه، گه ر ئه وه نه بایه نیگاره کان ناته واو ده هه اته

پیش چاو، کۆمه‌لێک کوشتاری بێمانا هه‌یه‌ مرۆفه‌کان به‌ته‌نیا نایکه‌ن، به‌لکو هه‌موو پێکه‌وه‌ بۆ ته‌واوکردنی تابلۆکه‌ پێویستمان پێیه‌تی، وه‌ک چۆن هونه‌رمه‌ندێک هه‌میشه‌ پێویستی به‌ برێک بۆیه‌ی زیاد هه‌یه‌ تا بۆشاییه‌کانی سه‌ر نیگاره‌که‌ی خۆی پێبگریت، چۆن له‌خوداترسێک پێویستی به‌ کۆمه‌لێک نوێژی زیاد هه‌یه‌، خه‌وبینێک پێویستی به‌ کۆمه‌لێک خه‌ونی زیاد هه‌یه‌... سیاسیه‌کیش پێویستی به‌ هه‌ندێک کوشتاری زیاد هه‌یه‌.

له‌وساته‌دا ده‌متوانی پشتبکه‌مه‌ بولبولیار و فریشته‌که‌م و برۆم و بچه‌وه‌ سه‌ر کاری خۆم. به‌لام وام به‌ خه‌یالدا هات شتی بکه‌م بۆ هه‌موومان باش بێت. له‌وساته‌دا وابیرمه‌کرده‌وه‌ که‌ من له‌ ناخدا مرۆفیکێ باشم، خراپه‌کانم شتی کورت و ساته‌وه‌ختین... بۆ ئیستیکیش که‌ سه‌یری بولبولیارم کرد، به‌خۆم گووت چاکه‌ جه‌وه‌ری هه‌موو مه‌خلوقاته‌، منیش ئه‌و جه‌وه‌ره‌م تێدایه‌ و ده‌بێت هه‌ولبده‌م گه‌ر بۆمکرا و زانی بۆ خۆم و بپواکانم نه‌بوو، باشبم، دلنیابووم وه‌ک چۆن پێویستیم به‌ خراپه‌ هه‌یه‌، ناوهاش پێویستیم به‌ چاکه‌ هه‌یه‌، هه‌ردووکیان بۆ من یه‌ک تامیان هه‌بوو. ئیستا بۆ من شتی نه‌بوو ناوی چاکه‌ یاخود خراپه‌ بێت، به‌لکو گرنگ ئه‌وه‌بوو کامیان له‌و ساته‌دا گوزارشت له‌ ئاره‌زووی من ده‌که‌ن. بولبولیار جارێکی دی ده‌رباره‌ی باله‌کانم پرسیا ری لیکرده‌مه‌وه‌، من ئه‌مجاره‌ به‌ئه‌سپایی لێی نزیکبوومه‌وه‌ و توند ده‌ستیم گرت و گوتم «بولبولیار ده‌توانیت برۆیت، ده‌توانیت هه‌ستیت؟ ئیته‌ ئیستا له‌ ئێرانین، ده‌بێت بگه‌رێینه‌وه‌». له‌سه‌ره‌خۆ خۆی جولاند و که‌وته‌ سه‌ر پشت. ماوه‌یه‌کی که‌مێک درێژ چاوانی داخست و بێئه‌وه‌ی هیچ بلێت چووه‌وه‌ ناوخۆی. هه‌زده‌کرد به‌ زووترین کات ئێران جێبه‌لم. ده‌مزانی نازانیت چی بلێ. هه‌ندێک جیگا له‌ ژياندا ته‌واو وه‌ک هه‌ندێک جیگا وان له‌ ناو فیلمێکدا که‌ چیتر سیناریۆنوسه‌که‌ نازانیت ده‌بێت چی روودات. جیگایه‌که‌ هه‌موو هه‌زده‌که‌ین شته‌کان له‌ویدا بوه‌ستن و بگه‌رێینه‌وه‌ بۆ مالتی و داوی ئه‌وه‌ هیچی دی پوونه‌دات، به‌لام ده‌شزانین که‌ ده‌بێت شته‌کان برۆن، ده‌بێت

شتیکی تر پووبدات. له و ساته دا ئاواتم دهخواست هه موو ئه م ژيانه ی من پۆمانیک بووایه و پینوسه که م دابنایه و بلیم تا ئیره و به سه با ئیدی هیچی دی پوونه دات. بولبولیار له وساته دا له و دۆخه دا بوو، که ده یزانی ده بیته شتیکی دی پووبدات، هه موو ده مانزانی که ده بیته شتیکی دی پووبدات، بیته وه ی بمانه ویت پووبدات، بیته وه ی بزاین چیه، به لام ده مانزانی هه میشه شتیکی تر هه یه که پووده دات، شتگه لیکه تر، چه ندین پوودا و که ناتوان نه بن، ئیستا نین، به لام ده ستیک هه یه ناهیلیت نه بن. خرابترین سیفه ت له زه مه ندا ئه وه یه که هه میشه به رده وامه .

لای زۆبه ی خه لک، ئه و پۆزانی تر سناکی کۆپه وه، ساتی کۆتایی دنیا بوو... په وه که به و پوخساره تراژیدییه گه وره یه وه، ترۆپکی میژووویه ک بوو پیشه که ی ده گه پایه وه بۆ سه دان ساڵ له مه و به ر، ساته وه ختی هه ره سیکه قه شه نگ بوو، کۆتایی تراژیدی و جوانی شوپشیک که جگه له شکستی وا گه وره به هیچ شتیکی دی هه لئه ده ستایه وه، کۆتایی قه قنه سناسای میله تیک که دواچار ده بوو بیته خۆله میش تا له خۆله میشه که یه وه میله تیکه تر بالبگریت، به لام چ میله تیکه؟. من دره نگ زانیم ئه وده م سه رتا پای دنیا، چاوی ته واوی ئه م ئه ستیره له سه ر ئه م بسته خاکه ی ئیمه بووه. له و ساته دا من تا که که سیک بووم ئه و شکسته م وه ک په رده ی کۆتایی نمایشیکی ئه فسانه یی سه یرنه ده کرد، به لکو وه ک پردی په یرنه وه له به رگی یه که می کتیبیکه وه بۆ به رگی دووه می. من یه ک وانه له میژوو فیژیوویوم، ئه ویش ئه وه یه هه میشه و به جۆریک له جۆره کان دۆراوه کان براوه ی راسته قینه ن، هه سته که م جارن وانه بووه، که ده لیم جارن، مه به ستم دوو ساڵ له مه وپیش نییه، به لکو دوو سه د ساڵ و بگه زیاتریش. جارن ئه وه ی ده دۆرا بۆ هه میشه و به ته واوی ده دۆرا، به لام ئیستا وا نییه، سنووری دۆرا و براوه ئاسان جیانا کرتیه وه... نازانم بۆ وایه، به لام هه سته که م ئه وه ش نه خۆشییه ک بیته له ئه وروپییه کانه وه بۆمان مابیته وه. من له ئه زمونی خۆمه وه فیژیوویوم له براوه کان

نەترسم، براوەکان ترسناک نین، بە لآم وای لە دەست دۆراو... دۆراو مەترسییەکی بەردەوامە و دەشیت لە ھەر ساتیکدا ھەستیتەو و بە ھێزیکى نوێو بەگەرتتەو. نازانم چۆن، بە لآم ورد سەیری مێژووبەن دەبینن کە قسەکەم بەھانە و لۆژیکى خۆى ھەبە، ھەر ئەو ھەش وایدەکرد، بە جۆزیکى بێمانا لە فریشتەکەم بترسم. لەو ساتەدا دڵنیابوویم گەرچى ئێمە دۆراوین، گەرچى ملیۆنان ژن و پیاوی ترسنۆکین و داومەنەتە کێوان، بە لآم وەک ئیلهامم بۆ ھاتبیت فیلمیکى دیکە لەسەرى مندا ئیشتیدەکرد، شتیکى دیکەم دەبینى، من بە جۆزیک لە جۆرەکان «کە دڵنیام ھەستیک بوو، پووینتر لە ھەر شتیکى دى دیوھ پێکەنیناویى و بێماناکەى مێژووى نیشاندەدایەو» خۆمانم وەک سەرکەوتوو دەھاتە پێشچاؤ. لەو ساتەدا کە دەمویست شتەکان بۆ بۆلیولیار بگێرمەو و ھیشتا دودۆل بووم لەو ھى ئایا دەست پێیکەم یاخود نا، ئەو ئیلهامە بێمانایەم بۆ ھات، کە ناوی دەنیم ئیلهامى کارمەندە پەسەنەکانى بواری سیاسەت و ئاسایش، ھەستیکى نابەجێ و سەربوو کە دڵنیام لای ھەر کەس بىمدرکەندبا قاقا دەکەوت بە پشتدا، ھەستیک بوو پێیدەگووتم کە ئێتر سەردەمى دەسەلاتى بەعسییەکان بۆ ھەتاھەتایە کۆتایبھاتوو. ئاھ، خۆشەویستان چاوەروانى چى دەکەن؟ کارمەندیکى ئاسایش دەبیت چ جۆرە ئیلهامیکى تری بۆ بێت، ھەلبەت ئیلهامى کەستیکى وەک من وەک ئەو ئیلهامە نییە کە دەچیت بۆ ھەرزەتى مەحوى یاخود بۆ تاپەر بەگى جاف یان ھەر یەکیک لەو شاعیرانەى دەشیت لای ئێوھ گرنگ بن. ئەو ژێرخانەى داگیرکەرە عەرەبەکان لە سەد سالى پابوردودا لە کوردستان دروستیانکردبوو بۆ ھەتا ھەتایە ھەرەسى ھێنابوو... ھەست و بۆنم وەک شەرکەزیکى دێرین پێیدەگووتم دروستکردنەو ھى ئەو ھى کە پووخواھە بۆ بەعسییەکان ئەستەم. گەرچى خەلک خۆیان ئامادەدەکرد وەک فەلەستینییەکان دەیان سأل لە سەر سنوورەکان لە خێوھتدا بژین، بە لآم لەو بيمارستانەدا و لە تروپکى ئەو بەدبەختییەدا من ھەستیکى خراپم نەبوو. نەمدەویست بيمەوھ گەپیدە و ئاوارەى شارەکانى ئێران بيم، ھەزەمبوو ئەو ھى ماوھ لە کارى راپەرین تەواوییکەم، شەرم لەخۆم دەکرد

دوای هموو پاکردنیک له م که ناره نالهنگر و بیپنیشوازه دا بگیرسیمه وه .
 ئیرانییه کان میهر و لوتفیان ده نواند و بهزه بیان زۆر به ئیمه دا ده هاته وه ،
 نزیکى حه فده سال بوو ئیمه هر خه ریکى هه لهنان و گه پانه وه بووین بو
 ناو خاکی ئه وان، به لام وه ک هموو بهزه بییه ک شتیک له قیز و نزمینی
 قوولیش له چاویاندا بوو، قیزیک په نگه دواتر و له سه رده مانیکى تردا
 بیته مایه ی کینه به کی ناوه کی و نهینى و نه به دى . ئیرانییه کان و ابوون،
 هه میسه خو یان له میله ته کانی تری ئه م ناوه به گرنگر ده بیینی ...
 بوچی نازانم؟ مه سه له که هه ر ئه وه نه بوو ئه وان دیزی و قورمه سه بزبان
 ده خوارد و ئیمه نه مانده خوارد، به لکو شتی تریش بوو، بو نمونه گه ر
 ئیرانییه ک بچوبایه بو ئاسمان هموو ئه وانى دیش وایان هه سته کرد
 چوون بو ئاسمان، یان گه ر په کیکیان له زۆرانبازیدا میدالیکى ئالتوونى
 ببردایه گوره و بچوکی مه مله که ت وایانده زانى خو یان ئه و میداله یان
 گرتووه، ئه وان به وجۆره ن، گه ر په کیکیان شتیک بزانتیت ئه وانى دیش
 هه مو واده زانن ده یزانن، به لام ئیمه وانه بووین، گه ر هه مووشمان شتیک
 بزانیان واده زانیان که سمان نایزانیان . ئه وه چالیکى قوولى له نژیوان ئیمه و
 ئه واندا هه لکه ندبوو، که گه وره تر بوو له چالى زمان و مه زه ه ب . ده مو یست
 تا زوه په لی بولبولیار بگرم و لیتره ده رچم . چی ده قه ومیت گه ر
 ئیرانییه ک بزانتیت من فریشته یه کم هه یه، ئه وسا هه موو ئیرانییه کانی دیش
 ده زانن، دوای دلینام چیرۆکه که به به ده ختی و ده رده سه ربیه کی زۆر بو
 من ته واو ده بیته . به تاییه ت ده زانم ئیرانییه کان زۆر مه سستی شتی
 ئه و دنیایی و ئه فسانه بین . وه ک شتیک راموه شینیت، هه ر چاوانى گه شی
 بولبولیارم بیینی، هه ر ئه و خه فته قوولە ی ناو نیگای که وته به ر دیده م،
 شتیکى نهینى پالى پتوه نام ئه م مه مله که ته بو خه لکی خو ی چۆل بکه م و
 به ویت جاریک به بی ئه م ولاته جوان و فراوان و سهیره ، چاره نوسی خو م
 بخه مه سه ر پى و وابکه م کارم نه که ویته وه ئه م خاک و ده قه ره .

بولبولیار ماوه یه ک چاوانى لیکننا و دواتر کردنییه وه و به ئه سپایی پرسى
 «بو ته واو نابیت؟». من له وساته دا خه یالم لای ته واو بوونى هه تاهه تایی

به عسیبه‌کان بوو، به لّام نه و گووتی «بۆ لاوازی و گیزیم ته‌واو نابیت، ده‌مه‌ویت هه‌ستم». من ده‌ستم خسته ناو ده‌ستی و که‌میک له جیگا‌گه‌ی خۆیدا راستم‌کرده‌وه. به ده‌نگی‌کی کز گووتی «چ خۆشه بیه‌وشی». نه‌وه هه‌مان هه‌ستی قوولی منیش بوو ده‌میک له به‌ر ده‌رگای پزیشکاندا بیه‌وش بووم و دواتر هه‌ستامه‌وه. نه‌مزانی بۆ بولبولیار خۆشی له بیه‌وشی هاتوه، به لّام چاوانی نه‌ویش بریسکه‌یه‌کی قوول و پر نه‌ینی تیدا بوو، وه‌ک نه‌وه‌ی بیه‌وشی له حه‌قیقه‌تیکی قوولی بنی ژیان دلنایا‌یکردبیته‌وه. پیم‌گوت «دوینی شه‌و حالت زۆر خراپ بوو. چوومه لای دکتوره‌کان، له‌وی له‌به‌ر ده‌رگای پزیشکه‌کان منیش بێ هۆ که‌وتم و بیه‌وش بووم ... به‌لّام پیم‌بلتی چ خۆشیه‌کی تیدا‌یه بیه‌وشی؟». بولبولیار گووتی «نازانم. خۆشیه‌که‌ی نه‌وه‌یه هه‌چ که‌س نابینیت. نه‌وه جیاوازییه‌تی له‌گه‌ل مردندا. له‌ مردندا وه‌ک ده‌لّین که‌سانیک له‌و دیوه‌وه چاره‌پوانتن، به‌لّام له بیه‌وشیدا نا... هه‌چ که‌س نابینیت، خۆتی به‌ ته‌نیا، مردن نییه‌ بپرسیت له‌و دیوه‌وه چی هه‌یه، ژیانیش نییه‌ بپرسیت دوا‌ی نه‌وه چبکه‌م، نه‌ مرۆفی لّیه و نه‌خودا، نه‌و دووریه‌یه که‌ هه‌میشه سه‌یرم‌کرده‌وه و پوانیومه بۆی». که‌میک بیرم‌کرده‌وه و له‌ دلی خۆمدا گووتم «کابرا له‌سه‌ر هه‌قه». جوانی بیه‌وشی له‌وه‌دایه مرۆف ده‌مریت، به‌لّام بیته‌وه‌ی به‌هه‌شت یان دۆزه‌خ یان خودا ببینیت ده‌گه‌ریته‌وه... بولبولیار سه‌یریکیکردم و گووتی «وه‌ک نه‌وه‌یه سه‌ریک له‌و دنیا بده‌یت و له‌ سه‌ر سنوره‌کانه‌وه بنواریت و ببینیت هه‌چی تیدا نییه، جگه‌ له‌ تاریکی». دوا‌ی ئیستیک شتیکی ترسناکی بۆ زیادکرد و گووتی «وه‌ک مردن هه‌ر تاریکی بیت، تاریکی و هه‌چی تر. خه‌لکی بیه‌وش پیدایا برۆن و ته‌واو». نه‌و وینه‌یه هه‌م سه‌رسامیکردم و هه‌م ترساندمی. بولبولیار مردنی به‌ ترسناکترین شتیه‌ بۆ ویتا ده‌کردم، ئیمه‌ی ئاده‌میزادان نامرین، به‌لّکو بیه‌وش به‌ تاریکیه‌کی نه‌به‌دیدا سه‌فه‌رده‌که‌ین. بیه‌وش به‌ تاریکیدا ... بیه‌وش ... به‌ تاریکیدا ده‌رۆین، ده‌رۆین، ده‌رۆین و ناگه‌ینه هه‌چ جیگا‌یه‌ک. گووتم «وازیه‌ینه، مردن خۆی خۆش نییه، توش هینده‌ی تر داووده‌رمانی ژه‌هراوی پتیه مه‌که، خواده‌تگریت، هه‌ردووکمان ده‌رده‌دار و نه‌خۆشین، حه‌وسه‌له‌ی

ئەو مان نىيە بىرىكەينەو چ جەھەنمى لەوئىتر خراپترە، خوادەتگىرىت بىبېرەو». من نەمويست زۆر لەسەر ئەو وئىنەبە بوەستم، خۆشى بىبھۆشى لای من، خۆشى پزگارىبونم بوو لە دەست ئارەزووەکانى خۆم، لە دەست خەيالآتیک ئەشكەنجەيان دەدام، دەمويست مردنیش ھەر بەوجۆرە ببىنم. گووتم «ئەمرۆ ھەولەدەم بزائىم پزىشكەكان پزىگا دەدەن لە بىمارستان برۆينە دەرى؟». ماندوو چاوانى لىكنا و گووتى «كئى منى ھىنايە ئىرە؟». پرسىيارەكەى چەشنىك بوو ھەك تاوانىكى گەورەى دەرهەق كرابىت. گووتم «من ... تۆ لە دۆخىكى باشدا نەبوويت، زىانت لە مەترسىدابوو. بىبھۆش لەسەر سنوور تۆم دۆزىيەو، تەنھا بوويت، كەست لەگەل نەبوو، يەككىك لە ژۆر خىرەتتىكى پەپوتدا فرىيدابوويت و پۆيشتبوو، خەرىكبوو دەمردى. كوڤى ئاسمان تۆ لە كوڤى بوويت، من لە پىش گرتنى كەركوكەو تە دوو پۆزىش پىش ئەم پاكردنە كون و قوژبنى شارەت بەدوادا گەپام و نەمدۆزىتەو. پىنم نالئى لە كوڤى خۆت وا قايمدەكەيت... خىرت ئاگا بەوجۆرە خۆت دەشارىتەو». ھەك ھىشتا نەزانىت چى پوويداو، گووتى «بۆ لەسەر سنوور؟». گووتم «شۆرش تەواو، پاپەرىن شكستى ھىنا، دەولەت گەپاوتەو بۆ شارەكان، مليۆنەھا خەلك ھەلھاتوون. چىبە؟ ھىچ شتىكت ياد نىيە يان خۆت بە گەمزەبيدا دەدەيت تا من بخەيتە قسە... نازانم كئى تۆى گەياندبوو سەر سنوور، يەككىك تۆى لە ژۆر چادرىكدا داپۆشيبوو و پۆيشتبوو». چاوانى لىكنا و ھەك شتىكى ترسناكى بەيادا بىتەو دەستى گرت بەدەموچاويەو و گووتى «نەخۆشبووم، بىبھۆش و نىوہ بىبھۆش، نازانم ھەندىك شتم لە يادە، دەزانم بە نەخۆشى منيان گواستەو ... ھىچ نازانم، بەلام ھەقال بەراست بەلكانى تۆ كووان؟».

ئەو ساتى حەقىقەت بوو، توند دەستىم گرت و ھەموو شتىكم لادركاند. پىمگوت من ئەوئەندە باش نىم بەوئىت لە خۆرا پزگارتىكەم، من پەرىشان بووم، فرىشتەكەم ترازو و پىويستم بە كۆمەكى تۆبە تا نەمرىت. پىمگوت فرىشتەكەم لە جىگايەك پاراستوو و دەمەوئىت نەمرىت، بەلام ھەو گرىگە

نەمریت، با هەرچی بوو کارێکەین زوو بگەینەوه فریای. بەلام ئەوهشم خستەسەر و گووتم بولبولیاری هاوپیتم، بەراستی نازانم چی لێبکەم، ناتوانم لەگەڵیدا بژیم، ناتوانم لەگەڵیدا تەبابم، نامەوێت ژیانی خۆم بۆ ئەم مەخلوقە غەریبە و داواکارییەکانی تەرخانیکەم، ناتوانم گوێی خۆم لە هەموو راستییە گەورە و تالەکانی ئەم ژیاوە کە پیکەم و بیم و دواى هاواری دەنگیک بکەوم کە نازانم چی دەوێت. گووتم هیچ کەس ناتوانی ت بێتە کە سێکی تر، هەموو یەک ژیاومان هەیه و تەواو، دێین و دەکەوینە سەر پێگایەک و دەمانبات. بێرکردنەوه لەوهی بێین بە کەسێکی تر، گەمژەییە. تکایە گەر دەتەوێت یارمەتیم بدەیت، ئەو قسە پوچانەم بۆ دووبارە مەکەوه، سەبارەت بەوهی خۆم بگۆرم، کەس خۆی بۆ ناگۆریت، لە سەرەتاوه چۆن لەدایکبووین هەروا دەبین.

تورپەبووم، هەلچووم، گووتم فریشتەکان گەمژەن، من دەمەوێت ژیانی خۆم بژیم، دەمەوێت خەوی بوونی دونیایەکی باشتر و مەرفیکی باشتر و منیکی باشتر لەوهی کە هەیه لەخۆمدا بکوژم. هەموو ئەو شتانەى کە پووایندا دەبوو پوویدەن. هاوارمکرد و گەرۆوم نوسایەوه، دەستەکانم عارەقیان دەردا، سوور هەلگەرام، گەرۆوم گیرا، بەجۆشێکی بیۆینەوه باسم لەوهکرد کە کارەساتی ئەم ژیاوە لە خەونی دونیایەکی باشەوه هەلنەهاتوو، راستە بەهەشت دایکی هەموو دۆزەخەکانە، ئەوه هەموو گۆزەرەکی عاقلێش دەیزانی، بەلام لە بنەرەتدا بێرۆکەى منى باش، منى فریشتەى، باوهگەرەى هەموو خەتاکانە. هاوارمکرد و گووتم ئەم فریشتە مەلعونانە هیچ کات نەیانئوانیوه گوناھێک لەسەر زەوی بگێرنەوه. لالیوانم کەفێکی سەپی چەری دەچنی، چاوانم زەق و زۆپ و سوور دەیاننوانی و لە تورپەى زیاتر هیچیان تێدا نەبوو. بە ساردییەوه گووتی « چیتەر فریشتەکەت پۆشتوو، بۆ تورپەیت. دەتوانیت بەوجۆرە بژیت کە خۆت دەتەوێت... تورپەمەبە... دەتوانیت چۆن ژیاویت وابمینیتهوه، هەر بەو دەموچاوهی خۆتەوه. ئاە خواپە کەسم نەدیوه وەک تۆ ژیانی خۆی خۆشبویت. چیتە بەشەر، بۆ وادەکەیت؟ کە ئەوەندە دلێت بە خۆت خۆشە، خۆت بۆ

دهفوتینی، بچو جیگایهک خۆت قایمبکه و با هه‌وای خراپیش لیت نه‌دات». به‌خۆش‌حالییه‌وه، به‌خنده‌یه‌که‌وه که پوخساری که‌سیکی نه‌خۆش و هیستیری ده‌دامن سه‌یرمکرد و گوتم «راسته‌که‌یت، من که‌سیکی وا خراپیش نیم، ده‌توانم هه‌ر به‌و جۆره‌ بژیم که هاتووم. نا من خۆم خۆش ناویت، به‌لام بیروکه‌ی ئه‌وه‌ی بيم به‌که‌سیکی تر دلّم ته‌نگه‌کات. هۆشه‌نگ تو نازانیت ئه‌وه چ خۆشییه‌کی زۆدی تیدایه‌ بۆ من که هه‌روا بمی‌نمه‌وه ... ئیستا پازیم به‌ ده‌موچاری خۆم، تو ش ئیتر لیم‌گه‌پئ». له‌ نا‌کاو سه‌ری لیم نزی‌ککرده‌وه، چاوانی کز و ماندووی بوونه دوچاری گه‌ش و گه‌وره، هه‌ستمکرد بیلبله‌ی شتگه‌لیکی نه‌ینی تیدایه‌ که تا ئه‌و کات نه‌مدیوون. شتی‌ک له‌ تو‌په‌یی تیدابوو که کینه‌ی ئه‌و شه‌وه‌ی به‌یادا هینامه‌وه که ده‌بوو تیرباران بکریت و من له‌ به‌ر لووله‌ی تفه‌نگه‌کان دوورم خسته‌وه و بزگارمکرد. پرسى «به‌لام تو که‌ی ده‌موچاوت بووه؟ که‌ی؟». هه‌ستمکرد زۆر نه‌مک حه‌رامه، ده‌یزانی من چه‌ندجار له‌ مردن پاراستوومه، که‌چی ئیستا وای پیده‌گوتم. من دل‌خۆشییه‌کی وه‌ها ترسناک و شیتانه‌ گرتبوومی گویم له‌و توانجه‌ کوشنده‌یه‌ی نه‌گرت. هه‌ستمده‌کرد ئه‌مرۆ ده‌توانم زۆر له‌زه‌ت له‌ دل‌په‌قی خۆم ببینم ... ساله‌های سال بوو هه‌موو جۆره‌کانی دل‌په‌قی له‌ ژیر نازناوی «واجیب» «فرمان» «پیداویستی» دا ده‌ژيام، به‌لام ئیستا له‌ چاواندا شتیکی نوێ ده‌بریسکایه‌وه، شتی‌ک ناوی ده‌نیم له‌زه‌ت‌بردن له‌ وه‌ی له‌ به‌ر ده‌ستمدایه، ده‌ستگرتن به‌و شته‌وه که هه‌مه، ئه‌و چۆله‌که‌یه‌ی له‌ ده‌ستدایه و باشتره له‌ سه‌د چۆله‌که‌ی سه‌ر دار. له‌وساته‌دا هه‌ستمکرد به‌ پاستی ده‌رگای شتیکی نوێ و هه‌ستیکی تاییه‌تی له‌ مندا کراوه‌ته‌وه که پیشتر نه‌مبووه، خۆشه‌ختییه‌کی شه‌پانی، به‌ختیاریه‌کی دپندانه، وه‌ک شادی پلنگیکی دپ و بیره‌حم کاتیک ده‌م ده‌خاته هه‌ناوی نیچیریکی بچوک و ناسکه‌وه. تا ئه‌و کاته هه‌رچییه‌کم کردبوو، وه‌ک شوپشگتیریک له‌زه‌تم لئ بینبوو، به‌لام ئیستا وه‌ک خۆم، وه‌ک که‌سیکی نازاد که زه‌می خۆی ده‌خوات، که‌سیک ده‌توانیت بنیشینه‌ سه‌ر خوانیک خوانی خۆیه‌تی، بنیشینه‌ سه‌ر سفره‌یه‌ک سفره‌ی ئاره‌زووی نه‌ینی خۆیه‌تی. بۆ ساتیک

دهستی بولبولیاریم گرت، که فیکسی سپی له لا لیوه‌کانمه‌وه ده‌چری، چاوانم لیکننا، هه‌ستمکرد «من» گرنگترین شتی دونیام، گرنگترین که‌سی دونیام، گرنگترین بوونه‌وه‌ری سه‌ر زه‌ویم. هه‌ستمکرد که‌س گرنگ نییه‌ نه‌و مه‌خلوقه‌ نوئییه‌ نه‌بیته‌ که‌ دوا‌ی نه‌و بیته‌وشییه‌ ئیستا له‌ ناخمدا هه‌لده‌ستیت، مه‌خلوقیکه‌ دریزکراوه‌ی نه‌م ساته‌ میژوویییه‌ تاریکه‌ی شوپرش و نه‌ته‌وه‌ و ولات نییه‌، به‌لکو له‌ ویرانه‌کانی خودی خومه‌وه‌ هاتوته‌وه‌ ده‌ری، له‌ که‌لاوه‌ گه‌وره‌کانی پوچی وه‌فای په‌فاعة‌ به‌گه‌وه‌ هه‌لده‌ستیت و ده‌یه‌ویته‌ بژی، بوونه‌وه‌ریکی به‌هیزه‌ که‌ ته‌نیا توانای له‌زه‌تم تیدا به‌هیز ناکات، به‌لکو توانای ویرانکردنیشم تیدا ده‌بزوینیت.

دهستی بولبولیاریم گرت و گووتم «هه‌ستده‌که‌م زۆر به‌هیزم، هه‌ستده‌که‌م له‌ هه‌موو نه‌و سه‌رده‌م و سالانه‌ به‌هیزترم که‌ تیدا شوپرش هه‌موو نازادییه‌کی دابووم، هه‌ستده‌که‌م پیووستیم به‌ دونیایه‌ک هه‌یه‌ بو نه‌وه‌ی بیگویم». بولبولیاریم سانیکی کتوپری کرده‌وه، دهستی راپسکان و وه‌ک هه‌ست به‌ شتیکی ناخۆش بکات، گه‌راپه‌وه‌ دواوه‌. له‌ وریایی بولبولیاریم سه‌رم سووما، دلنیا‌بووم تیده‌گات ده‌لیم چی. گه‌رچی نه‌خۆش بوو، به‌لام هه‌ستی به‌و کیمیا ترسناکه‌ی ناخی من کرد ده‌جولیت و ده‌جوشیت و هه‌ستی نویم پیده‌به‌خشیت. وه‌ک له‌ چاوانمه‌وه‌ ببینیت چی له‌ قوولایی پوخمدا پووده‌دات گه‌راپه‌ دواوه‌ و گووتی «هه‌فال لیت ده‌ترسم، چیته‌؟ بو وه‌هات لیها‌تووه‌، عه‌جایه‌ب، چ شتیه‌یه‌کی خراپت گرتووه‌، چ سامناک بویت. خه‌ریکه‌ له‌و گورگه‌ ده‌چیت که‌ له‌یلا له‌ پیخه‌فی داپیره‌یدا ده‌ببینیت». ئینجا پیکه‌نینیک پیکه‌نی که‌ پیشتر لیم نه‌بیستبوو، پیکه‌نینیکی نازاراوی، زۆر زۆر نازاراوی، وه‌ک گوزارشت بیت له‌ غه‌میک خه‌ریکه‌ له‌ ناوه‌وه‌ بیکوژیت. گووتی «گه‌ر وابیت هه‌فال... گه‌ر وابیت نه‌وه‌شی که‌ دیت هه‌ر خراپ و ناله‌باره‌. گه‌رچی دوا‌ی کاره‌سات من هه‌میشه‌ چاوه‌پوانی خۆشیم، به‌لام که‌ تو به‌مجۆره‌ ده‌بینم ناوومید ده‌بم. پوخسارت عه‌جایه‌ب ترسناکه‌». بو چرکه‌یه‌ک سیمای وه‌ها ماندوو بوو، له‌ بیماریکی بیچاره‌ ده‌چوو که‌ ده‌ردی ده‌رمانی نه‌بیته‌... منیش ترسام و بو

ئىستىك گەپامەۋە دواۋە. لە سەپرکردنى ئەودا دوو كەرتىبونى قوۋلى ناخى خۇم بىنىيەۋە، سەپرکرد و تىگەيشتىم، بوومەتە كەستىك لە يەككادا دەتوانم دوو دىۋى ترسناكم ھەبىت، دەتوانم ھەم باۋەش بە بولبولياردا بىكەم و پىتېلېم بىرام، ھەم گوللە يەكش بىنېم بە نىۋچاۋانىيەۋە و سەپرى جىگا بىرەنەكەى بىكەم و خەندە يەك بىگرم و بېۋم. ھەستىمكرد بە جۇرىك لە جۇرەكان پىمخستوتە ئەو سەردەمەۋە كە من و مرۇفەكان ھىچ ھەقىقەتلىكمان نىيە. تا ئەۋساتە بە پەپۆيەكى گەۋرە خۇم دەشاردەۋە كە ناۋى شۇپش بوو، بەلام كە دەمبىنى ترازانى فرىشتەكەم و ئەم پەۋە گەۋرە بە جۇرىك لە جۇرەكان ھاۋاكاتى يەك بوون، لەرزى لىدە ھىتام. ھەستىمكرد چەند پۇژە ئەم ملىۋنەھا مرۇفە لە فاشىستەكان پاناكەن، لە بەغسىيەكان ناترسن، بەلكو لە خۇيان ھەلدېن، شتىك ھەپە لىيان جىادەبىتتەۋە و لىيان دەترازىت، تاغۋونىكى مېژۋوبى ... من ۋەك پەۋى كۆمرۇفېك دەمبىنى كە خۇى لە ناۋى پووبارىكى تاغۋونى ھەلدەكېشىت، پووبارىكى پىر مىكروپى ترسناك كە نازانم كەى ئاسەۋارەكانى لە ژياناندا دەردەكەۋىت، ۋەك ئەۋەى ئەو پاكردنە گەۋرە بە دوا سەماى دەستەجەمەى و دوا سروتى ھاۋبەشيان بىت پىكەۋە، دواى ئەۋە سەردەمىك دىتە پىشى خۇيان لە ھەر پەپوۋەستىكى ھاۋبەش پاكدەكەنەۋە، دەبنە بوونەۋەرانتىك كە ھەر كەس تەنھابى و چەپەلى خۇى سەربەخۇ و جىا لەۋانى تر دەژى، سەردەمىك بە جۇرىك لە عشقى خۇياندا نوقمەبن، بە جۇرىك شەيدى پازانەۋەى خۇيان دەبن، ئەۋە لە بىردەكەن كە كەسانىكى زىندۋى دىكە لەم نىشتىمانەدا ھەن و دەژىن. من لەو بىمارستانە خۇرھەلاتىيەدا، لە كاتىكدا دىكتور و سىستەرەكان بە بەزەبىيەۋە سەدان بەھەلاكەت چۋى كۆرپەۋەكەيان چارەدەكرد، لە كاتىكدا ھاۋار و نالەى چەندىن نەخۇشى كۆرپەۋەكە قاۋشە جىاجىاكانى بىمارستانەكەيان دەلەراندەۋە، ۋەك ئىشراقىكى شەيتانى لە ناۋەۋە پۇشنىمبكاتەۋە، دەمبىنى ئەۋ ھەلھاتنە گەۋرە بە، ئەۋ كۆچە مەزەنە ئاۋىنەى ھالى مىللەتلىكە بۇ ئەبەد لە يەكدەترازىت، بۇ ئەبەد دەبىتتە ملىۋنەھا پۇجى تاك و جىا و ناپەپوۋەست ... لەۋ ساتەدا ۋەك ئەۋەى لە قوۋلاىى ھەقىقەتلىكى گەۋرەۋە سەر

دەربەینم، وەک ئەوێ شتیکی گزنگ بە بولبولیار بڵێم، گووتم «هۆشەنگ، لە من مەترسە، بەتەنیا من ترسناک نیم. ئێنسانەکان بۆ دەموچاویکی نوێ دەگەڕێن، بۆ خۆیان دەگەڕێن، بەلام ئەمجارە لە ئاوێنەیهکی دیکەدا ... لەم هەلەتانه گەورەیدا، هیچ کەس لە مەرگ پاناکات، من لەسەر سنوور لە هەموو بەدبەختییەکاندا ژیا و بینم، مۆڤه‌کان پێکەوه پاناکەن، بەلکو پێکەوه لەیک پادەکەن. من لەسەر سنوور، لە ناو خێوێتەکاندا تیگەیشتم شتیکی نییە ناوی نەتەوه بیێت، بەلکو شتیکی هەیه ناوی مۆڤه‌ بەقاچە بچوک و خۆپەرست و ترساوه‌کانییەوه لە خۆی هەلدیێت». ئینجا هەناسەیهکی قوولم کێشا و وەک بەوێت دیویکی تەلیسمایی و هیمادار بێخشمە قسەکەم، گووتم « ئێستا نا بولبولیار، چەندین سالی تر تێدەگەیت من دەلێم چی، بولبولیار، لەم پۆڤه‌ عەجایەبانەدا کە خەلکی دوو قاچیان هەیه و چواری تری بۆ قەرزەکەن و پادەکەن، ئەو تەنیا فریشتەکان نین کە لە مۆڤ دەترازێن، بەلکو مۆڤه‌کانیش لە یەکتر دەترازێن. لە منی وەرێگرە، من پیاویکی سەر بە دەزگای ئەمنییەتی شوپش، دەزانم کە ی کەسیک لە خۆی پادەکات و خۆی لە خۆی دەشاریێتەوه ... ئەو بەشیک بووه لە ئیشی من وەک بەرپرسی ئەمنییەت، تێبگەم خەلکی کە لە خۆیان هەلدیێن دەچن بۆ کوێ ... ئەمە رەو نییە، ئەمە ترازانی فریشتەکە ی شارە لە جەستە ی خۆی، دوا ی ئەمە شاریکی ترسناک دروستەبیێت، کە نازانم چییە و چۆنە». بولبولیار دەمۆدەست هەستیکرد، ئەو بێهۆشییە ی شو بە جۆریکی ترسناک کاریکردۆتە سەر خەیاڵم و پێدەچیت بە جۆریکی بەد شەرانگیزی تێبیەکی خەوتوی تێدا زیندووکرد بیێتەوه. ئەو راستییە ی من لەو ساتەدا دەمیینی بولبولیار نەیدەبیینی. جاریکی تر دەستم برد و توند گرتم و گووتم « پێمبێت دەتوانیت فریشتەکەم بۆ هەلبگریت .. دەتوانیت یان نا. چیت بویت و لەتوانامدا بیێت بۆت دەکەم، بەمەرچیک کاریک بکەیت فریشتەکەم نەمریت ... بەس کاریک بکە بژی ... تا دەتوانیت بژی، با دوا ی مردنی منیش هەر بێنیێتەوه، هەر لێرە بیێت ... دەبیێت بیپاریزیت، بەتایبەتی لە من. رەنگە دنیا پێویستی پێبیێت، رەنگە رۆژگاریک بیێت

مندالہ کانمان بن فریشتہ لہ دایکببن... ہہ لیگرہ بۆ ئو سردہ مہ . گہر من ویستم بیکوژم، تکایہ تو ٹاگات لئ بیت» .

لہو کاتہ دا دہنگی کۆمہ لئیک پزیشک ہات کہ سیستہ ریک بہ عہرہ بانہ یہ کی بیمارستانہ وہ لہ پیشیانہ وہ دہ پویشت . من ئاوپہدایہ وہ و چاوانم پڑ بوو لہ سہرسامی بوونہ وہ ریک کہ نازانیت لہ ناو ہستہ ئالۆز و ناکۆکہ کانی خویدا، چۆن رینگایہک بدۆزیتہ وہ و بیتہ دہری .

مستہ فا شوکاک و برینداریکی نہناسراو

دکتور مستہ فا شوکاک، لہ دووہم پۆژی راپہرینہ وہ چوہ خہستہ خانہ ی سہرہ کی شار و ئہرکیکی ماندووکہری گرتہ ئہستۆ، ئیدی بیوچان و شیتانہ، شوو و پۆژ بۆ پاراستنی ژانی بریندارہکان لہ کاردا بوو . ئو ماوہ یہ ژوریکی بچوکی لہ بیمارستان وہرگرت و زۆر شوو لہ وئی دہخوت و لہو خواردنہ بیتام و ناخۆشانہ ی بیمارستانیشی دہخوارد . گیانی کارکردن و خۆبہخشینی بہ جۆریک ناوازه بوو، دکتورہ کانی دی وہک شیت سہیریاندہ کرد . پیشی ہیشتبوہ وہ و ہر دہم غہمگینیہ کی دلتہ زینیش سیما ی گرتبوو . لہو پۆژوہ کہ فریشتہ کہ ی ماردینی مرد، ئارہ زوویہ کی نہ بوو ہیچ لہ سہر کہ شتی فریشتہ کان بیستیت، یہ کجار پشتیکردہ کہ شتیہ کہ و ویستی بۆ ئہ بہد خانمی مہلہ کین و مہدائیل و بولبولیار لہ یادبکات . دہ بیت بلیم کہ کاری دکتور شوکاک شیتانہ و خودکوژانہ بوو، ہموو دہیانگوت دکتور بہو کارہ زۆر و بیپشوہ مہ بہستیتی خۆی ئازاربدات، نہ وہک خزمہت بہ بریندار و پہککوتہ زۆرہ کانی راپہرین بکات . کہ مخۆری، کہ مخوی، ماندویتی، تہنہایی، غہمۆکی، ئیشی زۆر و تاقہت پروکین، ئوہ ژانی دکتور بوو . بہ لام دکتور خۆشی پای وابوو کہ شہ پی لہ سالتۆنی نہ شتہرگریی و قاوشہ ساردہ کانی بیمارستاندا، شہرہ لہ گہ ل

مردنی خۆیدا. دکتۆر ئیستا چیدی ئەو کۆپەیی سەرەتا نەبوو کە پێیاندەگوت فریشتەیه و خودا بەتایبەت ناردویتی بۆ کۆلیژی پزشکی، ئیستا هۆکاری تر پالیاڵان بە شوکاگەوه دەنا خۆی لە ئیشدا بخنکێنیت. ئەو دەیگوت ئینسان بوونەوه‌ریکی هیچ، تاکە شتیکی باشی ئەم مەخلوقە ئەو‌یه کە لەگەڵ مەرگدا شەڕدەکات، بە دەنگی بەرز لە سالتۆنەکان و قاوشەکان و لە بەردەم زامدارەکاندا دەیگوت «تاکە شتیکی باشی ئەم جانە‌وره‌ر دەبەنگەیی کە ناوی ئینسانە ئەو‌یه دەتوانیت لەگەڵ ئەو ئیبلیسەدا کە ناوی مردنە نۆران‌بگریت». دواتر قاقایەکی بچوک و کورتی لێدەدا تا لە زەبری ئەو وشەیی «دەبەنگە» کە مەبکاتەوه، کە دلتیابوو دللی هەمووان رادەچلەکنیت. بەردەوام خۆی لە جەنگیکی گەرەدا دژ بە مەرگ دەبینیەوه، جەنگیکی بیسنوور و بیئەودا و گەردونی. پۆژانی راپەرین هیچ پزشکیک نەبوو وەک ئەو دەستبەرداری هەموو ساتیکی ئارامی بیت، هەندێجار بە شێوەیەک ماندوویتی کاری لە جەستە بچوک و لاوازه‌کەیی دەکرد، وەختیو لە کاتی نەشتەرکاریدا و بە‌دیار بریندارەکانەوه بپهۆش دەبوو. لە شەوی کۆرەوه‌کەدا بە تەنیا لە بیمارستان مایەوه، شەویک بوو لەو شەوانەیی دکتۆر شوکاگ هەرگیز لە یادی ناکات. زۆریەیی خەلک لە بەیانیه‌وه نەخۆشەکانی خۆیان لە بیمارستان دەر‌ده‌هێنا و دەیان‌بردنەوه بۆ مأل. سەرەتا پزشکی و سستەرەکان وەک پۆژانی رابوردو بە هیمەتیکی زۆرەوه ئیشیان‌دەکرد، شتیکی لە درێغی و کەمتەرخەمی بە کەس‌وه دیارنەبوو، بە‌لام ئەو دەنگوباسانەیی لە باشوورەوه دەهاتن، هەمووانی تووشی پەشۆکان کردبوو، دەنگی بە‌ریزی رادیۆکان و هاواری حەماسەت بزۆینی بیژەرەکانی شوپرش، ئەو هەوالانەیی نە‌دە‌شاردەوه کە هێزی پیادە و تانکی بە‌عسییه‌کان دوا‌ی ئەو‌هی لە شارانی باشوور راپەرینیان سەرکووتکردو، بە‌ره‌و باکوور دەکشین. دکتۆر شوکاگ بە چاوی خۆی دە‌بینی چۆن ترس دەستی پزشکی هەواکارەکانی دە‌بە‌ستیت و کاریان بۆ ناکریت، چۆن سیستەرەکان لێریان دە‌لە‌رزیت و توانایان نامیتیت. ترسی دکتۆرەکان لە گە‌رانه‌وی بە‌عسییه‌کان و لە سزای دل‌رە‌قانه‌یی ئەوان وەها گەرەبوو نە‌یان‌دە‌توانی

چه قۆ و مه قهستی نه شته رگه ریی بگرن، بینی چه ند نه خۆشیک له بهر شپه زهیی دکتۆر و سیسته ره کان ده من. ده مه و ئیواره ئاشکرا بوو که فاشیسته کان به خۆیان و تانک و زینییۆشه کانیا نه وه پێشهره و بیه کی زۆریان کردوه و هیزه کانیا ن زۆر له ده روزه ی سه ره کی شار دوورنن. بهر له وه ی تاریکایی شه و دابیت، دکتۆره کان له گه ل به رتۆه بهری بیمارستاندا به په له کۆبوونه وه بۆ ئه وه ی بریاربده ن چیبکه ن. شاره که چۆلیده کرد، ده بوو ئه وانیش بریاریک بۆ چاره نویسی خۆیان و خیزانه کانیا ن بدن، شوکاک تاکه که س بوو نه چوو بۆ کۆبوونه وه که. بریاری دابوو له نه خۆشخانه له گه ل نه خۆشه کاندای بمریت، به لام گه ر نه خۆشه کان هه موو ده رچوون، ئه وسا چی؟ شوکاک گووتی بیگومان نه خۆشی تر ده بیت، خه لکانیکی به دبخت و بیچاره ده مینن که رووده که نه ئیره و کاریان ده که ویتته بیمارستان. سه یریوو به لایه وه که دکتۆره کان پیکرا بریارباندا بیمارستان چۆلبکه ن و له گه ل هه لئا تووه کاندای رووبکه نه ده ره وه ی شار، به هانه شیان ئه وه بوو گه ر خه لک شار چۆلبکه ن، ئه وا به دلنیا بیه وه له ده ره وه ی شار زیاتر پتویستیان به دکتۆره تا ناو شار، هه تا ده رمان و که لوپه لی پتویستی ناو مه خزنه ی بیمارستانه که یان بارکرد تا له ده ره وه ی شار بیانکریت خه سه تخانه په کی گه رۆک دابمه زینن. بهرله وه ی دنیا تاریک بیت، تاکه تاکه پزیشک و نه خۆش له بیمارستانه که دا مابوونه وه. ئه وه ی سه رنجی دکتۆر شوکاک ی راکیشا نه خۆشه بیکه سه کان بوون، که که سیان نه بوو بین و هه لیا نگرن، ئه وان هه راکه نده له ژوو و قاوشه کانی بیمارستاندا ده مانه وه، بیته وه ی که س بۆ سه ره رشتی و خزه تیان له ویتتیت، یا خود خۆشیان بتوانن هه ستن و به پتی خۆیان برۆن ... بریاری دابوو تا په ک نه خۆش له بیمارستانه که دا بیت و پتویستی به م بیت نه روات، گه ر هه موو نه خۆشه کانی ش برۆن، هه ر نابیت بیمارستان چۆل بکریت. بهر له نیوه شه و ته نیا خۆی و ده نه خۆشیک له بیمارستانه که دا بوون، له په نجه ره ی ژوو ره که ی خۆیه وه کاروانی گلۆپی ئه و ماشینانه ی ده بیانی به هه زاران هه زار شار جیده هیلن، سه ر شه قامه کان پیکرا به و هه موو ماشین و پیاده په وانه جه نجال بوو که به کۆله وه له پشتیاندا

شاریان جیده‌هینشت. دکتور له بهر په‌نجره‌که‌دا سه‌سامانه سه‌بری شاری له‌دایکبوون و مندالی و ژیانی خوئی ده‌کرد خالیده‌بیته‌وه. ساتیک بوو تئیدا میژوو کوژده‌بیته، چاره‌نوسه‌کان ده‌که‌ونه ناو ته‌میکی تاریک و په‌شوه، هیچ مرؤفیک، هیچ جیگایه‌ک، هیچ درخت و کوچه و په‌نجره‌یه‌ک نازانیت چی به‌سه‌ردیت. دکتور گووتی که‌ر به‌عسیه‌کان بینه‌وه، په‌نگه له‌م بیمارستانه‌دا بمکوژن... به‌لام قه‌یدی چیه؟ مرؤفه‌کان هر ده‌بیته له‌جیگایه‌کدا بمرن، دواي ئه‌وه ئه‌م چی هه‌یه به‌مردن بیدرپینیت؟ به‌عسیه‌کان پئشتر کوشتیویان، چه‌ندین جار کوشتیویان، ئه‌و کاته کوشتیان که‌ لیفتانته‌ گرتی و دایه‌ ده‌ست ئاسایشه‌ عه‌ره‌به‌کان، له‌وی هه‌موو رۆژیک ده‌یانکوشته و زیندوویانده‌کرده‌وه. ئه‌و کاته کوشتیان که‌ وه‌ک پزشکیکی گه‌نج تیکه‌ل به‌وه‌ه‌موو خوین و لاشه و برینه‌ی مه‌یدانه‌کانی شه‌ریان کرد، ئه‌و کاته کوشتیان که‌ به‌خوئی و فریشته‌یه‌کی غه‌ریبه‌وه گزپایانه‌وه بۆ ئیره و ئالوده‌ی ئه‌م شوینه و تووشی شه‌ومه‌ستیان کرد... ئیستاش که‌ قافله‌ی ئه‌و سه‌دان هه‌زار مرؤفه‌ی ده‌بینی، غه‌میکی کوتوپر که‌روی گرتبوو، غه‌میکی خنکینه‌ر له‌وانه‌ی ته‌نیا گریانی قوول و دریژ ده‌توانیت سووکیبکات. به‌لام نه‌یویست بگری، توند دانی نا به‌لیوی خویدا و گووتی «کئ ده‌یزانی میژووویه‌کی وا خویناوی له‌دیمه‌نیکی وا ئه‌فسانه‌یی و سه‌یردا کوتایی دیت؟». دکتور که‌رچی له‌ زۆر که‌س زیاتر نازاری به‌ده‌سه‌ت فاشیسته‌کانه‌وه کیشابوو، به‌لام له‌ پۆزانی راپه‌ریندا هه‌ستی به‌ نازادی نه‌کرد. له‌ شه‌وی یه‌که‌می راپه‌ریندا ویستی هه‌سته‌بکات دنیا گزپاوه، هه‌سته‌بکات شتیکی قوول له‌ جیهانی ئه‌و و خه‌لکانی ترده‌به‌سه‌رچووه و سه‌رده‌میکی نوئ به‌رێگاوه‌یه، به‌ پالتویه‌کی ره‌شی ته‌نکه‌وه که‌ بۆ بالای ئه‌و دریژ بوو هاته‌ ده‌ره‌وه، پیاسه‌یه‌کی خیرا و به‌په‌له و کورتی به‌ ناو شه‌ودا کرد. شه‌ویکی سه‌نگینی باروتاوی بوو، دکتور چه‌ندین سال بوو له‌ بیمارستان ئه‌و بۆنی باروته‌ ده‌چوو به‌ سه‌ریدا. له‌ کاتی‌کدا کوچه‌ کوچه‌ وه‌ک تارماییه‌کی ون به‌شاردا ده‌گه‌را، له‌ کاتی‌کدا له‌ تاریکیدا له‌ پوخساری ئه‌و خه‌لکانه‌ وردده‌بووه‌وه که‌ زۆریان بۆ هه‌لمژینی هه‌وای نازادی شه‌و هاتبوونه‌ ده‌ره‌وه، دکتور شوکا‌ک هه‌ستی به‌

هیچ نه کرد، به لکو به ناٹومیدییه کی قولہ وه بیریکرده وه، که مرؤفه کان چ به دبہ ختن کاتیک بیر ده که نه وه که کوشتنی دوژمن، یان داگیرکردنی هه ندیک بینا، یان سووتاندنی هه ندیک شوین ده توانیت نازادیا بکات. دلنیا بوو نازادی راسته قینه ی مرؤف پزگار بوونیتی له مؤته که و دیوه زمه و خه وه ترسناکه کانی ناوه وه ی خۆی. له دوا ی مردنی فریشته که ی ماردینییه وه، ئه و مؤته که ترسناکانه نه یانده هیشته بخه ویت. هه ندیک شه وان زؤر به ترسه وه له خه و راده په ری، هه موو شتیک له ژیانیدا بوئی ناٹومیدی و ته نهایی لیده هات. ئه و شه وه له سر کوچه په کدا وه ستا و به راسته شه قامیکی درژدا روانی که کپییه کی کوشنده و ترسناک گرتبوی. له ویدا سهیری ناسمانی کرد و خهنده په کی گرت، هه ور یکی قورس سنگی دادابوو، په شیتی هه وره که شه وی تاریکتر و تاریکتر کردبوو. ئه و هه ر به و خهنده په وه ماوه په کی درژ به تاریکیا رۆیشت، خهنده په کی بیتانا که هه ندی شه و «گه ر مهستی ته واو بیهؤشی نه کردایه» له سر جیگی خه وته که شی ده په رپیه سر لئوی، خهنده په کی هیچ مانایه کی نه بوو، هیچ خۆشیه کی یان یادگاریه کی له پشت نه بوو، خهنده په کی وه ک خهنده ی پیایوگ هه موو ژیا نی به دوا ی سندوقیکی شار دراوه دا گه رابیت و دوا جار ئه و سندوقه ی دۆزیبته وه، سه ری هه لدا بیتته وه، گه نجینه په کی له سکه ی ته لا و زیوی هاتبیتته بهرچاو، به لام هینده ی دهستی بردبیت و سکه کانی گرتبیتته دهست، له مشتیدا بووبیتته تۆز. خهنده که ی خهنده ی پیایوگ بوو جه وه ریی پوچ و تۆز ناسای هه موو زیز و زیوه درؤکانی دنیا ی ناسیبیت. له وساته دا خه زی له مهستییه کی درژ و بهره وام بوو، له میژبوو خه زیده کرد هه تا له سالۆنی نه شته رگه ریشدا هه ر مهست بیت، ده یویست هیچ کات ناگای له دنیا نه میتنیت، هه تا له وساته دا که ترسناکترین نه شته رکاری ده کات و ژیان و مردن له ژیزر په نجه ناسک و نه رمه کانییدا سه ماده که ن، ئه م بیهؤش بیت، وه ک نامزیکری ورده کار ئیشبکات بیتته وه ی وه ک مرؤف ههست به بوونی خۆی بکات ... رقی له وه بوو که ناتوانیت له وه ههسته پزگاری بیت که ئه م که سیکه و ناوی مسته فا شوکا که و ژیا نیکی هه یه و رابوردوویه کی غه مگین به دوا وه په تی ... ئیستا که هاتبووه

دەری تا بزانییت لە شەوی یەکەمی ئازادیدا دەبیت هەوا چۆن بیت، هەر چۆن بیاریتییت و باران چۆن بکەوێتە سەر زەمین، ئەو هەستە ئازادیدەدا کە ئەم ناتوانییت هیچ شتێک لە خۆی و لە دونیادا بگۆڕیت. کە بەو خەندەوه شەقامەکانی شەوی تەیکرد، لە ناکاو لەخۆی پرسی «دکتۆر شوکاک تا کەی ژیانت ناگۆڕیت، تا کەی هەر دەستت لە خوێن و مردن و لەشی هەلاهلادا دەبیت، تا کەی بەرگی نالینی ئینسان دەگرت؟».

گەرچی مەوێی خۆش نەدەویست، گەرچی سۆزێکی تاییەتی و گشتی بۆ ئەم بوونەوهرە نەبوو، بەلام لە هەمووان زیاتر کاریدەکرد و کۆمەکی دەگەیاندا. بەخۆی گووت «هۆکە ئەو یەرقم لە مردنە، لەو تەنە غەدە جییهێشتووم خۆم لە شەپکی گەورەدا دەبینمەوه لەگەڵ مردندا ... ژیا ن پوچە، بەلام مردن هەزار جار پوچترە، بەتاییەت مردنی ئەوانیدی».

هەستێکی سەیری هەبوو، هەر چەند نەخۆشیک یان بیماریکی لە مردن پزگاردەکرد، پێیوابوو کارەکە یەک نامە یەکی خۆشەویستی وەهایە بۆ نەغەدە ماردینی ... پەیوەندییەکی راستەوخۆی نەدەدۆزییەوه، بەلام لە ناخی خۆیدا جۆرە پردیکی نەیتی لە نێوان ئیشەکە ی و عەشقه کوشندەکیدە دروستکردبوو، وەک ئەو بوو لە پێگای پێگرتن لە مردنەکانی دییەوه، پێگا لە کۆچ و مردنی نەغەدە بگرتیت لە ناخی خۆیدا.

بە خۆی گووت «هەستێکی بێمانایە، نەغەدە چوو زانییت من چی دەکەم، ئادەمیزادەکانی تر هەر بۆیان گەنگ نییە دکتۆرەکان چەند ژیا ن پزگاردەکەن، هەر بۆیان گەنگ نییە ئێمە لە بیمارستان چی دەکەین، هەموو وادەژانن دکتۆرەکان تەنیا لە بەر پارە کاردەکەن. پەنگە واشیدییت، پەنگە بەشی هەرە زۆری پزیشکەکان نەخۆش تەنیا وەک نیچیریکی باش و دەغیلە یەکی هەلنەپچراو ببینن، بەلام من ... من دکتۆرە مەست و بێقەر و ژنحیزەکە ی شار، وانیم». کە وایگووت زەردەخە تە یەکی گەورەتری گرت، لەو تەنە غەدە بەجییهێشتووه، هەستەکات بۆتە مەخلوقیکی پێکەنیناوی، کە سێک شایەنی ئەو یە بیر لە خۆی بکاتەوه و خەندە یەکی وا پوچ و گالته جار بکەوێتە سەر سیمای. کە گەنج بوو، کە یەکیک بوو لە قوتابییه هەرە زیرەکەکان، کە چوووه کۆلیژی پزیشکی و هەموو شانازییان

پتوه ده کرد، چاوه پوانی نه وه نه بوو پوژیک بېټه که سیکي وها له هر پوویه که وه لتي برونیت شایه نی پیکه نین بیت. هه موو نه و پیاوانه ی له خو شه ویستیدا ده بن به ژیره وه به جوړیک له جوړه کان شایه نی پیکه نین. قاقایه کی به رزی لیدا، دلنیا بوو ژیان کردویتی به که سیک شایه نی وها قاقایه که. ده یزانی نه و حوکمه ی که لیک دلره قانه ی، به لام مه به سستی بوو له گه ل خویدا دلره ق بیت. ئیستا نه و هه سته ی که شه ریکی گه ردونی هه یه دژ به مردن، شتیک نارامیده کرده وه، لایه نیکه م پوخساریکی باشتی پیده به خشی له وه ی وه ک که سیک دیار بیت که ته نیا شایسته ی خنده یه. به خوی گووت «دکتور گه ر واز له ئیشه که ت به نیت، ده توانیت چی بکه یت... چ سه نعت و کاریکی تر هه یه مانا بدات به ژیانته؟». گه رچی پرسیاره که ی کرد، به لام وه ک هه میشه ش ئاره زووی نه بوو بیر له وه لامی پرسیاره ی وها بکاته وه. خیرا به کوچه کانی شه ودا گه رایه وه بو بیمارستان و شتیک له دلنیا ی قوول له دلیدا بوو که پاپه رین و هه ره سی فاشیسته کان جیهانی نه گوړیوه. شته کان پیکرا وه ک خو یانن، باران، هه ور، تاریکی، مۆته که کان، ترسه کان، شله ژانه کان، نه خو شیبیه کان، هه موویان له ناوه وه و دهره وه وه ک خو یانن. «جیهان ناگوړیت، ناگوړیت. گوناوه ی شوړشگړیان نییه، گوناوه ی دونیا یه» به حه سره ته وه وایگووت و به په له که وته پویشتنیکی نا ئارام که له دووره وه په شوکان و شتوانی بو هر که سیک دیار بوو.

شه وی به که می په وه که، کاتیک له په نجه ره وه سه یری قافلای دریزی ئوتومبیله کانی ده کرد له شار ده چنه دهری، هه موو شتیکي بېمانا بینی. هه وای باراناوی، ترسی خه لک، گه مزه یی فاشیسته کان. له نا کاو هه سستیکرد هوی هه لته هاتنی نه م هر به راستی ده گه ریتته وه بو ئاره زوویه کی قوولی مردن له ناخیدا، هه سستیکرد ژیانی نه م تاکه ژیانیکه له م شاره دا شایه نی پرگارکردن نییه، شایه نی نه وه نییه جهسته ی خوی بخاته به ر نه و زه حمه ته و پرگار بیکات. دواتر که سه ربوردی نه و پوژانه ی بو بولبولیار گنپرایه وه و نه ویش وشه وشه چیرۆکه که ی بو من گواسته وه، گووتی «له و کاته وه ی

نه‌غده جیپیشتبوم، هه‌ستم نه‌کردوه شایه‌نی خۆشه‌ویستی خۆمبم. ژیانم شتیکی وه‌ها نه‌بوو هه‌ولبدهم له‌ چنگی هیچ شتیکی قووتاریبکه‌م». به‌لام هه‌ستیشیکرد گه‌رچی ژیان شایه‌نی پزگارکردن نییه، به‌لام له‌ ده‌ستی نایه‌ت و ناتوانیت خۆی ئاسان بیبه‌خشیتته‌ مردن. ژیان نه‌گه‌ر زۆریش بئێرخ بیته‌ هیشتا له‌ مردن به‌رزتره. له‌به‌رئه‌وه‌ی مردن هیچ نییه‌ جگه‌ له‌ دوژمنیکی بی‌هه‌حم و تاریک و بی‌مانای هه‌موو شتیکی، ته‌نیا دوژمنی ئێمه‌ نییه، به‌لکو دوژمنی ئه‌و ئه‌ستێره‌ دووره‌شه‌ که ئیستا له‌سه‌ری گه‌ردون له‌ ته‌پوتۆز و ئاگری خه‌لیقه‌ندا ده‌سازیت ... بی‌ریکده‌وه‌ خودا گه‌ر هه‌بیته‌ و نه‌بیته‌، مردن هه‌ر له‌ ده‌ستکردی هه‌تێکی دل‌په‌قه. دل‌نیا‌بوو گه‌ر خودا هه‌بیته‌ مردن نییه، گه‌ر مردن هه‌بیته‌ خودا نییه. هه‌سته‌کانی ئالۆز و تیکه‌لاو و ناکوک بوون، نه‌یده‌زانی چی ده‌لیته‌ و به‌ ته‌واوی چۆن بی‌رده‌کاته‌وه. هه‌ر له‌ په‌نجه‌ره‌که‌وه‌ ده‌یروانی و ناوازه‌یی ئه‌و شه‌وه‌ سه‌رسامیده‌کرد، گووتی «په‌نگه‌ به‌عسیبه‌کان چه‌ند سه‌عاتیکی تر بگن و له‌ هه‌وشی بیمارستانه‌که‌دا تیریارانمیکه‌ن». سه‌یری هه‌وشی بیمارستانه‌که‌ی کرد و بی‌ری له‌وه‌ کرده‌وه‌ که ده‌بیته‌ له‌ کوپادا بی‌کوژن. هه‌زی له‌ جیگایه‌کی تایبه‌تی نه‌بوو، له‌ هه‌رجیگایه‌که‌دا بی‌کوژن جیاوازییه‌کی نه‌وتو گرنگی نییه، به‌لام هه‌ر بی‌کوژن بی‌کوژن، خۆشتره‌ له‌ پوناکترین شویتنی مه‌یدانه‌که‌دا گولله‌بارانبیکه‌ن، جیگایه‌ک ده‌شیت خودا له‌ویدا جوانتر بی‌بینیت ... هه‌موو مه‌یدانه‌که‌ی سارد و مردوو و گوپاناسا هاته‌ به‌رچاو. له‌ کاتی‌که‌دا سه‌یری گوپه‌پانی خالی و ساردی بیمارستانه‌که‌ی ده‌کرد، له‌خۆی پرسی «مسته‌فا پیمبلێ، تو هیچ کات له‌ دل‌وه‌ باوه‌رته‌ به‌خودا بووه‌؟». خۆی له‌ پرسیا‌ره‌که‌ی خۆی پێکه‌نی. پرسیا‌ریکی بی‌مانا بوو له‌وانه‌ی ده‌بوو په‌کیکی تر لێی بکات ... له‌وه‌ته‌ی هاو‌پیتیه‌ نزیک و گه‌رمه‌که‌ی له‌گه‌ل مه‌هدائیلی فریشته‌دا نه‌ماوه، که‌س نه‌ماوه ئه‌و جو‌ره‌ پرسیا‌رانه‌ی لێ بکات ... زۆر له‌و پرسیا‌ره‌ بی‌مانایانه‌ی مه‌هدائیل تو‌په‌ده‌بوو. سه‌ری نا به‌ شوشه‌ی په‌نجه‌ره‌که‌وه‌ و هه‌ستیکرد زۆر بی‌ری مه‌هدائیلی فریشته‌ ده‌کات، زۆر زۆر، فریشته‌یه‌کی که‌لله‌په‌قی نه‌گریس که‌ بۆ ئه‌وه‌ باش بوو له‌ جه‌نگدا بیکه‌یت به‌ شو‌فیری ئیسعافه‌کانی سوپا تا برینداریک نه‌میتیت له‌ گوپه‌پاندا

هالی نه‌گرتته‌وه. به‌خنده‌وه گروتی «مه‌لعونی کورپی مه‌لعون، مه‌هدائیل». دوو مانگ بوو هیچ‌خه‌بریکی له‌که‌شتیبه‌که‌نه‌بوو، هم‌موو شنتیکی ده‌کرد نه‌گه‌پیتته‌وه بۆ ئه‌وی، ده‌بویست ته‌واو ئه‌و دونیایه‌ له‌ یادبکات، له‌و رۆژانه‌دا له‌ بیمارستان که‌ستیکی بال‌داریشی بینیبوو، به‌لام خۆی وا له‌ بان‌گرتبوو وه‌ک هر نه‌بینیبیت. دکتور وه‌ک وه‌لامی خۆی بداته‌وه، گروتی «هیچ‌کات، من مرۆف و خودام بۆ گرنگ نه‌بووه، به‌س ژیانم مه‌به‌سته. مرۆف و خودا یه‌ک سه‌رچاوه‌ی هاوبه‌شیان هه‌یه‌ که‌ ژیان، گه‌ر خودا هه‌بیت که‌واته‌ بوونه‌وه‌ریکی زیندوه، نا‌کرت خودا پێش‌ژیان که‌وتبیت». دکتور ژیا‌نی وه‌ک شنتیکی گشتیتر و گه‌وره‌تر و گرنگتر له‌ هه‌موو شتیک ده‌بینی. ژیان ته‌نیا به‌و مانایه‌ نا که‌ زینده‌گی بوونه‌وه‌رانی تر ده‌گرتته‌ به‌ر، به‌لکو به‌و مانایه‌ی هێزیکه‌ ئه‌گه‌ری ئه‌وه‌ی تیدایه‌ مه‌خلوقی له‌ مرۆف باشتر دروستبکات. باوه‌ریکی زۆری به‌ مۆرالی خودایی نه‌بوو، به‌لام باوه‌ری به‌و هێزه‌ نه‌پیتییه‌ هه‌بوو که‌ له‌ ژیاندایه‌... زۆرچار که‌ چاره‌سه‌ری نه‌خۆشه‌کانی ده‌کرد، هه‌ستیده‌کرد ژیان وه‌ک هێزیکي نادیار له‌ ناویاندا شه‌رده‌کات، وه‌ک هێزیکي نا‌هوشیاری گه‌وره، دل‌نیا‌بوو کاری هوشیارانه‌ی ئه‌و وه‌ک پزیشک ته‌نیا کۆمه‌که‌ به‌و هێزه‌ له‌ بن‌نه‌هاتوو هوشیاره‌ که‌ به‌و په‌ری هێزه‌وه‌ شه‌ر بۆ مانه‌وه‌ی مرۆف ده‌کات. دل‌نیا‌بوو که‌ ژیان هێزیکي نا‌هوشیاره‌، مه‌زنییه‌که‌شی له‌وه‌دایه‌ که‌ هوشیاری ناتوانیت په‌کی بخت. ئه‌گه‌ر ژیان هوشیار بایه‌، هر زوو مه‌کینه‌ی خۆی ده‌کوژانده‌وه. گه‌ر هیلکه‌ هوشیار بایه‌، هیچ جوجکینکی چکۆله‌شی هه‌لنه‌ده‌هینا، گه‌ر زه‌وی هوشیاربایه‌ گولیکیشی نه‌ده‌گرت، سپێرم هوشیاربوویه نه‌ ده‌گه‌یشته‌ قوولایی گونگولی هیچ ژنیک و خۆی ده‌کوشت، سینکس بۆیه‌ وا به‌هێز و بته‌هۆشانه‌ ده‌مانبات، چونکه‌ گه‌ر هوشیاربایه‌ که‌سمان ئازاری درێژکردنه‌وه‌ی ئه‌م به‌زمه‌مان نه‌ده‌گرتته‌ ئه‌ستۆ. له‌و ساته‌وه‌ی هوشیاری دروستده‌بیت، هێزی مه‌رگ گه‌وره‌تر ده‌بیت. دکتور ته‌ماشایه‌کی کاروانی هه‌له‌هاتوو‌ه‌کانی کرد و گروتی «ئه‌و کاره‌ساتانه‌ی هوشیاری دروستیانده‌کات، ده‌بیت ژیان... ژیا‌نی پووت راستیانبکاته‌وه». که‌ له‌ قافل‌ه‌ی په‌وه‌که‌رانی ده‌پوانی، سه‌رسام بوو له‌ هێزی مرۆف له‌سه‌ر سه‌رکه‌وتن به‌ سه‌ر مردندا و له‌

خواستی قوولی بۆ مانه‌وه به زیندووویی، ئیستا نه‌یده‌توانی ستایشی مرۆف نه‌کات له‌سه‌ر مانه‌وه به زیندوویتی، زیندوویتییه‌کی پرووت، خالی له‌هموو شتیک جگه له‌خودی پرووت و قووتی ژیان و هیچی دی. هه‌ستیکرد ئه‌وه‌ی که ده‌بیینیت خه‌لکان به‌پرتاو هه‌لدین، ئه‌وه‌خواستی ژیانه‌ده‌یانجولینیت. ده‌یزانی ئه‌وه‌هیزه‌هیزی مرۆف خۆی نییه، به‌لکو پالنه‌ریکی ناهوشیار و کویره مرۆف له‌گه‌ڵ خۆیدا ده‌بات، دلنیاوو ئه‌م مرۆفانه‌ی پاده‌که‌ن هیچیان عه‌قل هه‌لی نه‌گرتوون، به‌لکو تینیکی کویره، خواستیکی ناهوشیار بۆ مانه‌وه ده‌یانبات. گووتی «هیزیکی تاریک ئه‌م مرۆفانه‌ده‌جولینیت، هیزیک عه‌قل نایخاته‌گه‌ر، گه‌ر عه‌قل بیخستبایه‌ته‌گه‌ر، وه‌ک من هه‌زار به‌هانه‌ی ده‌دۆزییه‌وه، وا له‌خه‌لکی بکات له‌مالی خۆیادا دانیشن». له‌دلی خۆیدا گووتی «ئه‌وه‌تاکه‌هیزیکه‌من له‌م گه‌ردونه‌دا پیزی ده‌گرم، تاکه‌هیزیکه‌شایه‌نی پیزه ... هیزی کویره و ناهوشیاری ژیان». بیریکرده‌وه، فریشه‌کان زۆر هوشیارن، فریشه‌کان له‌باغی ئه‌زمونی مرۆفا گه‌وره‌بوون، زاده‌ی باغیکی ترسناکن که باغی هوشیاریه، فریشه‌نه‌گریسه‌کان ئه‌وه‌به‌شهی ئیهم که تامی سیوه‌حیزه‌که‌ی ئاده‌م هیشتا له‌ده‌میاندایه. ئه‌وه‌ی به‌رگه‌ی ژیان ناگرن، ئه‌وه‌ی به‌ره‌و مه‌رگ ده‌رۆن، پابه‌ندی ئه‌وه‌یه‌هوشیار به‌ره‌و مه‌رگ رینمایانده‌کات. مرۆف نابیت ده‌رک به‌پوچی بوون بکات، ده‌بیت هه‌موو شتیک بکه‌ین نه‌هیلین مرۆف ده‌رک به‌پوچی بوون بکات، چونکه‌هینده‌ی هه‌ستی به‌پوچیتی کرد، ده‌یه‌ویت بمریت. لییان بگه‌رپئ رابکه‌ن، لییان بگه‌رپئ ده‌قاجی دیکه‌قه‌زیکه‌ن و له‌م شاره‌هه‌لبین، با هه‌ستیکه‌ن شتیک بۆ ژیانی خۆیان ده‌که‌ن، با هه‌ستیکه‌ن زۆر بوونه‌وه‌ری به‌نرخن، واهه‌ستیکه‌ن گه‌ر ئه‌وان نه‌بن لاسه‌نگی ئه‌م ئه‌ستیره‌یه‌تیکده‌چیت، گه‌ر واییت باشتر هه‌لدین. دکتۆر مسته‌فا شوکاکی دلشادبوو که خه‌لک هه‌موو وه‌ک ئه‌وه‌له‌و پوچییه‌تینه‌گه‌یشتوون. مرۆف که ئه‌وه‌هیزه‌کویره و ناهوشیاره‌ی ژیانی تیدا نه‌ما ده‌بیته‌بوونه‌وه‌ریکی ترسناک، به‌لام سوپاس بۆ گه‌ردون که ئه‌وه‌هیزه‌بیین و ناکووتایه‌ی له‌خۆیدا پاراستوه.

به په له گه پایوه بۆ قاوشه که ... بریاریدا هه موو نه خۆشه کان له یه ک جیگادا کۆبکاته وه و خۆشی له جیگایه کدا بنکه بگرت دهرگای سهره کی بیمارستانی لئوه دیار بیت، ده بوو زوو زوو بچیته قاتی سهره وهش تا له بهرزیایه وه ببینیت له شه قامه نزیکه کانی ده وره بردا چی ده گوزه ریت. گواسته وه و پیکه ستنی جیگای بیمارکان چن د سعاتیکی ویست. دکتور له و ماوه یه دا به جۆریک نوقمی کاربوو، ناگای له دهره وه برآ. نه خۆشه کان هه ندیکان له حالی بپهوشیدا بوون، هه ندیکیشیان سهره حال و نۆبلی بوون. هه ندیکان پيشمه رگه ی بریندار بوون، ترسیکی کوشنده یان بوو، ده یانگوت هه موو شار چۆله و سبه ی که فاشیسته کان دینه ناوه وه، دینه بیمارستان و تیربارانیان ده کن. دکتور بیرى نه ده هات به درژیایی سالانی کارکردنی وه ک پزیشک، سۆزیکى تایبه تی بۆ نه خۆشینک بوویت، توانیبیتی ببیت به هاوړنی نه خۆشینک، نه له بهرته وه ی وه ک پزیشکان هه لگری هه وایه کی نه رستوکرانی نه وتو بوو خۆی له ناستی بیمار و دهره داراندا به رزتر و به هیزتر ببینیت، به لکو له بهرته وه ی به درژیایی ژایانی وه ک پزیشک، نه خۆشینکی نه بینیبوو نازاری خۆی له نازاری هه موو مۆفه کانی تر به گه وره تر نه بینیت. هه موو نه خۆشینک پئیوايه نه و تاکه مه خلوقی نازارکیشی دونیایه و خودا و سروشت بوغزیکى تایبه تی و کینه یه کی ناوازه و پزیزه ریان به رامبه ر نه و هه یه. هه یه نه خۆشینکی نه بینیبوو پوو له خودا نه کات و نه لیت «خودایه بۆ منت به م دهره بر د، هه موو خه لکی خۆشبه خت و باشن و ته نیا من به دبه ختی ده کیشم». نه وه توپه تری ده کرد له مۆف ... له لای سه ریبوو مۆفه کانی سه ر نه م زه وییه، هیشتا له و راستیه تینه گه یشتوون که به شی هه موومان له نازار به نه ندازه ی یه که، هه یه مۆفیک نییه ژانیکى کوشنده ی نه بیت، نازاریکی نه ینى و گه وره ی نه بیت، مۆف گه ر برینیکى به رچاویشى نه بوو نه و بوغزیک و گرییه کی هه یه ده یچه وسینیته وه. نه و هه موو ساله که خه ریکى چاکردنه وه و برین و دوورینه وه ی له شی نه و گه نجان هه بوو که له به ره کانی جهنگدا ده پیکران، نه و هه سته ی نه بوو که نه و مۆفانه ی نه مپستا له مالى خۆیاندا دانیشتون ده شیت له مانه که پیکراون و خه ریکى تۆشینى

شەرابی مردن بەختەوهرترین، زەوی هیچ نییە جگە لە فرەشیکێ ڕاخراوی نازار، گەورەیی لەش لەوهدایە مەکینەیهکی وەها ترسناک بەرگەیی هەموو ئەو جۆرە نازارە جۆراوجۆرانە دەگرێت. گەورەیی ئەم ئۆرگانە زیندووانە کە لە ناووە لێدەدەن، گەورەیی ئەو وزە فیزیکییە بێهۆشە کە ناوی ژیانە ئەوەیە، بەرگەیی زۆر ئەشکەنجەیی ترسناک دەگرێت و ناوہستێت. ئینسان خۆی پێویستی بە نازارە، بۆی دەگەرێت، لە جینگای عاسی دەریدەهێنێت. لە خۆی پرسێ « نازار بە جەوہەر لەو ژیانەوہ هەلناقولێت کە دەژین، بەلکو لەو ژیانەوہ دیت کە ناژین ... ئەو برینانەیی تێماندەکەن نازاریان کەمترە لەو برینانەیی کە دەستمان پێیان ناگات». بۆ ئیستیک بیری لەوہ کردووە کە ژانی گەورەیی ئەم لەوہوہ نییە کە نەغەدە بەجێپێشت، کە فاشیستەکان ئەشکەنجەیان دا، کە خەلک بەردەوام سووکایەتی پێدەکەن، بەلکو لەوہوہیە کە چیتەر هیچ نازاریکی تری نییە بۆی بژی. نەغەدە دواہەمین ژیانەیی بوو، هەموو ژیانەکانی بوو، بیری کردووە ئەگەر نەغەدەیی تا ئیستا هەبایە ئیستا بووبوو بە پیاویکی مندالدار، بووبوو بە کەستیکی دی، وەک ئەو سەدان ہزار پیاوہی ئەمشەو لەشار دەرچوون، ژن و مندالەکانی دەخستە ماشینیکەوہ و لەشار ہەلدەہات. ئیستاش کە جگە لە خۆبەخشین هیچ کاریکی تری نییە بیکات، ھۆکەیی ئەوەیە ئەم هیچ ژیانیکی نییە کەس بەریتە ناوی، هیچ ژیانیکی نییە پزگاریبکات. دوا ھاورپیی مەھدائیلی فریشتە بوو، کە ئەویش وەک ئەم هیچ ژیانیکی نەبوو. فریشتەکان ھەموویان کاتیکی دەبن بە فریشتە، دوا ژیانەیی خۆیان دەژین. ھەناسەییەکی قولی ھەلکێشاو لە دلای خۆیدا گووتی «منیش فریشتەم». بە گالتهی نەبوو کە بەخۆی گووت «منیش فریشتەم»، گوزارەکە لای ئەو ھیندەیی جۆریک بوو لە سوکایەتیکردن بەخۆی ستایش نەبوو، بۆ کەستیکی پزیشک و ژیاندۆستی وەک ئەو، فریشتەکان بوونەوہرگەلێک بوون توانای ژیانیان نەبوو، لە نەخۆشیک دەچوون دەستیان لە دیواری مردن داویت یان چووینتە جۆریک لە بێهۆشی ھەتاھەتاییوہ. ئەم ژیانەیی ئەمیش جۆریکە لە بێهۆشی ھەتاھەتایی، ھەموو ژیانیک کە بوو بە جۆریک لە دووبارەکردنەوہی ھەمان خواست، دەبیت بە جۆریک لە بێهۆشی

نه به دیدی. به هیمنی سهری خسته ناو دهستییه وه و گوتی «ئی فریشته
 مه لعونه که مده مکوژیت». ماوه یه ک بوو زور جار هستی به و لاوازیه
 گه وره یه ده کرد که تنیا له فریشته نه خۆشه کاندای بینیبوی، هستی به
 شلبوونی دهست، سپی هه لگه ران، لاوازی بیته ندازه و نه مانی ئاره زوی
 خواردن ده کرد ... به ترسیکه وه به خۆی گوت «چ کوشنده یه مرۆفه
 باشه کانی سهر زهوی تووشی ده ردی فریشته کان ببن». که وایگوت به
 په له دابه زی و به ره و ده رگای ده ره وه ی بیمارستانه که پوشت و
 به خیزاییه کی له ئه ندازه به ده ر کردییه وه و له سهر پتبلکانه که وه ستا و
 سهیری ئاسمانی کرد، هه وای هه لمژی و گوتی «من مرۆفم، فریشته
 نیم». ترسیکی گه وره ی پتوه دیار بوو، ترسیک خۆشی شهرمی لیده کرد،
 هه ستیکرد هه سته کان و قسه کانی به جۆریکی بیتمانا ناکۆکن. به لام
 دلنیا بوو فریشته کان ناتوانن چیتر لیره بژین، شاره که و ولاته که و
 سه رده مه که به جۆریک ئالوده بوون، هه ر فریشته یه ک ناموسی فریشتهانی
 هه بیت، ناتوانیت له مده فاره دا بژی. به لام نه و که سیکه باوه ری به هیچ
 جۆریک له خودکوژی نییه، نه خودکوژی هیمنانه و نه خیرا و ده ستوبرد.
 سهیری ئاسمانی کرده وه، بۆ ئیستیک واهاته به رچاوی هه وره سه نگین و
 ئه ستوره کانی به هار خه ریک بیت په رته وازه بن، بایه کی نادیار و هه ست
 پینه کراوی باکووری بیان تارینیت ... ئیستا پتویستی به ئیراده یه کی گه وره
 بوو تا بیسه لمینیت مرۆفه و فریشته نییه، بیسه لمینیت ساغه و نه خۆش
 نییه. هاتبووه ده ری تا هه وا هیز و تینیکی بداتی، سه رمای شه و خۆینی
 بجولینیت و نه و خه یاله به ده له سه ریدا ده ربکات. له زه تیکی زوری له
 جولای هه وره کان بینی که بیتاک ده پوشتن و کارئیکیان به وه وه نه بوو
 له سهر زهوی چی ده گوزه ریت. هه وای شیدار و فینک خیرا ده یانخسته وه
 سه رحال، له دوور ژاوه ژاویکی کپ ده هات، که ژاوه ژاوی جه سته ی برینداری
 شاریوو وه ختیک له خۆی ده ترازیت. به هیمنی به ره و گه راجی ئوتومبیله
 فریاگوزاره کان چوو، ویستی بزانیت بۆ کاتی پتویست هیچ ئوتومبیلک
 ماوه یان شو فیره کان و پزیشکه کان و فه رمانبه رانی به شی فریاگوزاری
 هه موویان بردوون. گه راجی ماشینه کانی فریاکه وتن ده که وته راستی بینی

بیمارستانە کەو، لە سوچنکدا دوور لە روانگە ی ئەو ... هیدی هیدی بە لا تەنیشتی بیمارستانە کەدا پۆیشت، بەو شەو، لەو هیمنییەدا خۆی وەک مەخلوقێکی نامۆ بەم سەر زەمینە هاتە بەرچا، کە سێک ناتوانی ت لەگەڵ خەلکدا بێت، لە کاتی کدا دەیان هەزار مرۆف بە ترسیکی قوولەو هەلەهاتن، شار بۆنی سام و ناومیدی و هەراسانی لێدەهات، هەمووان سەر و مائی خۆیان جێدەهێشت و دەپۆیشتن، ئەم وەک سەر بەم ئەستێرە نەبیت، بە سەدریەکی سپی کارکردنەو هەوای شەو هەلەمژیت و دەیهویت دڵنیا بێت نەخۆش نییە. بە تورەبیەو بەخۆی گووت «مستەفا شوکاکی تەرەس، تو خەلکی کویت؟». پرساریکی لە ناکاو و سەیریوو، پینشتەر هەرگیز بۆنە یەکی وەها نەهاتبوو پینشتی پرساری وەها لەخۆی بکات، لە شوینی خۆی وەستا و چاوانی لیکنا و پڕ بە سینە ی هەوای ساردی پاکیشایەو و بە ناومیدیەو کەو خەریکبوو بیخاتە گریان، گووتی «هیچ کوئ، من خەلکی هیچ شوینیک نیم». ویستی بلیت «من بەشینک لە وزە یەکی بەرە لا و بیتاراستە ی ژیان... بەشینک لە وزە یەکی ویل کە مال و نیشتە جیی نییە» بەلام گێرایەو، چونکە دڵنیا نەبوو ئەو بۆجوونە ی چەندە راستە. بەلام بە تورەبیەو دەستی جولاند و وەک قسە لەگەڵ کەسیکی تردا بکات، بە دەنگی بەرز گووتی «من بەرێکەوت لێرە لە دایکیووم و دەژیم، بەلام خەلکی ئێرە نیم». پاش تۆزیک کەمیک هێوربوو، خەندە یەک گرتی و گووتی «دڵنیام، زۆر دڵنیام خەلکی ئێرە نیم. بۆ ئەبەد تەنیام، خەلکی هیچ شوینیک نیم». ئەو لەو ساتانە بوو کە نەیدەزانای چۆن سەیری خۆی بکات، رقی لەخۆی بێت، بەزەیی بەخۆیدا بێتەو یاخود خۆی خۆشبویت؟ هەوای ساردی شەو بە جۆرێکی بێمانا هەر سێ جۆر هەستە کە ی لە ناخدا تیکە لکردبوو. بێئیرادە ی خۆی دەستی برد بۆ ناوچاوانی و بینی چەند دلوپە عارەقیکی سارد لەسەر نیوچاوانیتی، بێئەو ی ئارام بێتەو، خیراتر بەرەو لای گەراجە کە هەنگاوی نا ... جگە لە ئەمبولانسێکی سکراب و بیتایە کە چەندین مانگ بوو لەویدا بوو، هیچی تری نەبینی، تەواوی ئەمبولانسەکانیان بردبوو، لەگەڵ سەرەتای پاپەرینەو تا ئیستا زۆرە ی

كەرەستە و شەمەكى دەولەتى كرابوونە مولكى شەخسى، بېئەوہى كەس بتوانىت يان بكرىت بېتە دەنگ. لە گەرانەوہيدا بەرەو لای نەخۆشەكان، سەرىكى لە گەنجینەى داو و دەرمانەكانىش دا، ئووتش پاكوتەمىز، بە جورىكى سەرسوپهينەر گسكى ليدرابوو، هەتا سەرە كانىۆلايەكىشى نەدۆزبىوہ. بەخۆى گووت «كەواتە تەنيا دەرمان لە بيمارستاندا مايت، ئوہوہە كە لە دۆلابى پزىشكەكان و رەفەكانى بەشى فرىاگوزارى ماون». دلنابوو ئىستا گەر نەخۆشىكى بەدحال روى تىبكات، جگە لەوہى كەمىك بېئۆشيبكات و لە نازارى كەمبكاتەوہ، هيجى دى بۆ ناكريت.

كە گەرپاوە بۆ قاوشى نەخۆشەكان، زۆرەيان خەوتبوون، ئوانەشى وريابوون لە بىدەنگىيەكى قوولدا نوقمبوون، لەو بىدەنگىيە بىسنورانەى نيشانەى بىمانايى و پوچى ھەموو قسەيەكە. ھەندىك شەو لە زيانى ئادەمىزادەكاندا ھەيە، دەبىتە دەلىلىكى گەرە كە داھىنانى زمان چ كردارىكى پوچە، ئەمشەو لەو شەوانەيە. دكتور شوكاك ھەميشە باوہرپى وابووہ كە پوچترين كاريك مرؤف كردبىتى و بە بەدبەختىيەكى بىسنور بەسەريدا شكابىتەوہ، داھىنانى زمانە. باوہرپى وابوو ترسناكترين شتىك مرؤف پىش بۆمبى ئوتۆم بەرھەمى ھىتابىت، زمانە. «زمان لە شەوئىكى وەھادا چ سوودىكى ھەيە؟ ھا پىمبلىن چ سوودىكى ھەيە؟» زۆر بە تورپەيەوہ لە خۆى پرسى. لەو كاتەوہى نەغەدە وای بەسەرھىنا رقى لە زمانە، سەيربوو بەلايەوہ لەبرى ئوہى رقى لە شىعر بىت رقى لە زمان بوو. ماوہيەكى زۆر لەگەل مەھدائىلى فرىشتەدا لەسەر ئو بابەتى زمانە لە جەنگ و جەدەلدا بوون. مەھدائىل وای دەبىنى زمان تاكە كەرەستەيەكى كاريگەرە كە كار لە فرىشتەكان دەكات، بەلام شوكاك بەپىچەوانەوہ پاى وابوو گەر زمان نەبايە فرىشتەكان ئەسلەن لە مرؤف نەدەتۆران. بە تورپەيەوہ دەيگوت ھىچ قسەيەكى مرؤف، ھىچ كنىبىكى، نرخى راستەقىنەى سىوئىكى نىيە كە درەخنىك بە بىدەنگ و بن ھىچ قسەيەك دەيەخشىت، نرخى راستەقىنەى ھىلكەيەكى نىيە كە مرىشكىك بن ھىچ مەنتىك دەيكاتە ديارى بۆ دونيا... ھەتا خوداش ئو كاتە خۆى دەخاتە

ژێر پرسیارەوه که قسەدەکات، تاخودا بێدەنگە، مەخلوقێکی مەزن و تەلیسماوی و ناکۆتایە، بەلام که دادەبەزێتە ناو زمان، دەکەوێتە ژێر هەزار پرسیارەوه. هەمیشە لە دواوەمین پێکی شەودا، که توپەدەبوو دەستی دەدا بە مێزەکەدا و بە مەهدائیلی فریشتەیی دەگوت «پێمبلی کامیان موعجیزەیی زیاتر تێدا، ئەو کتێبانەیی ناویان لێناون کتێبە گرنگ و پیرۆزەکان یان پەری تاوسیک یاخود چریکەیی بولبولیک یان بۆنی مێخەکیک ... کامیان؟». دکتۆر دڵنیاوو که ئیلحاد لەدوای دابەزینی کتێبە ئاسمانییەکانەوه دەستی پێکردو، تا خودا بێدەنگە هیچ کۆمەلگا و بوونەوهریک نییە گومان لە بوونی بکات، بەلام که خودا پەنادەباتە بەر زمان، بەر نوسینی کتێب، لەوێوە هەقمانە هەموو گومانی لێیکەین، زمان کەرەستەییەکی بێفەر و نوقسان و کەمسوودی مەخلوقێکی بەدکاری وەک مەرۆقە، ئەوەی خودایەک بە هەموو مەزنی خۆی دادەبەزێت تا بەم کەرەستە بێفەرە گوزارشت لە خۆی بکات، چێگای گومانە. مەهدائیل لەویادا هەمیشە قاقا پێدەکەنی و دەگوت «وای دکتۆر، تۆ بۆچوونەکانی ئەلیائیلی فریشتەم بۆ دووبارەدەکەیتەوه ... هەمان ئەو بۆچوونانەیی که خۆم بۆم گێراوینەوه».

ئێستا زۆر لەزەتی لەو بێدەنگییە دەبینی که نیشانەیی تەواوەتی پەککەوتنی زمان بوو.

که گەرایەوه لای بیمارەکان، لەسەر کورسییەکی تاییەت دانیشت و قاچی خستە سەر تەپلەکیکی نزم و خەوی پێدا کەوت. تا بەیانی هەموو شتیکی هێمن بوو، لە دەورووبەری بیمارستان شتیکی ئەوتۆ پووێ نەدا شایەنی باس بێت، لەگەڵ خۆرەلاتدا، دکتۆر خۆی بەرچاییەکی سادەیی بۆ نەخۆشەکان نامادەکرد. دەرمانی پێویستی پێدان و هەموو لە پادیۆییەکی بچوکهوه گوتیان لە هەوالەکان گرت. نازانسه دەرهکییەکان پاپۆرتی ئەویان دەدا که هیزە دەولەتییەکان بە سەدان تانکی سەربازی قورسەوه که لە باشوور کەشاونەوه، بەرەو باکوور هێرش دەبەن، ئاشکراوو ئەمرۆ فاشیستەکان دووبارە دەگەرێنەوه و دەگەنە شار. دکتۆر شتیکی دەربارەیی

ناماده‌کاریه‌کانی خەلک و پێشمەرگه بۆ جهنگ و به‌رگری نه‌دهزانی، سه‌یری لێهات کهس نایهت سه‌رتیکی بیمارستان بدات بزانیته له چ حالیکدایه. دکتور ویستی جگه له نه‌خۆشه‌کانی بپیر له هیچ شتیکی دی نه‌کاته‌وه، هیچ شتیکی. هه‌موو پۆژ جگه له پاککردنه‌وه و پیکه‌ستن و ناماده‌کردنی خواردن بۆ بیماره‌کان، کارێکی دیکی نه‌کرد. له پێش نیوه‌پۆدا که ده‌نگی تۆپباران ده‌ستی پێکرد، ئاشکرا بوو تۆپه‌کان ده‌وروبه‌ری شار ده‌کوئن، له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌شدا دکتور هه‌ندیک جیگای ناماده‌کرد و چی له‌فاف و برینپێچ و که‌ره‌سته‌ی تیمارکردنی هه‌بوو خستیه شوپنێکی نزیک ده‌ست. هه‌موو پۆژ تا ئیواره هیچ شتیکی تایبه‌تی له نزیکی بیمارستانه‌که‌وه ده‌رنه‌که‌وت، شار ته‌واو چۆلبوو، له‌دوای نیوه‌پۆوه دکتور هه‌ستیکرد هه‌تا بالنده و میرووه‌کانیش شاریان جیه‌ه‌شتبیت. به‌رده‌وام له په‌نجه‌ره‌کانی نه‌ومی دووه‌وه سه‌یری ده‌روه‌ی ده‌کرد، ئاشکرا بوو سوپا له‌سه‌ره‌خۆ و بیترس دیته ناو شاره‌وه، دلنیا بوو هه‌یزه‌کانی ده‌وله‌ت ماندوون، ده‌یزانی تین و تاوی شه‌ری قورسیان نییه، گه‌ر تووشی به‌رگریه‌کی قورس نه‌بن، ئه‌وا به‌زه‌حمه‌ت خۆیان له شه‌په‌وه ده‌ئالینن، به‌لام درنده‌یی ده‌ره‌ق به‌بێ دیفاعان کارێکی سه‌خت نییه. دیسانه‌وه بیری له‌وه کرده‌وه که ده‌شیت ئه‌و و هه‌موو نه‌خۆشه‌کان تیربارانبکه‌ن. دلنیا بوو شار ته‌واو چۆله، به‌عسیه‌کان هیچ نیچیریکیان ده‌ست ناکه‌وێت، دوور نییه هه‌موو تۆله‌ی خۆیان له‌مان بکه‌نه‌وه، دووریش نییه له پاداشتی چۆلکردنی شاره‌که و به‌ده‌سته‌وه‌دانی به‌بێ شه‌پ له هه‌موو شتیکی بگوزه‌رێن و شه‌ویکی بێخه‌یاڵ و ئاسوده له شاردای پۆژیکه‌نه‌وه ... له نزیکی ئیواره‌دا یه‌که‌م تانگی سوپای بینی به‌هه‌منی کیسه‌لێکی نه‌خۆش و خه‌والووه‌وه له شه‌قامی باشووری بیمارستانه‌وه به‌کاوه‌خۆ تا ئه‌وسه‌ر جولا، نه‌خۆشه‌کان که‌سیان نه‌یانده‌توانی هه‌ستن و به‌چاوی خۆیان چاودێری شه‌قامه‌کان بکه‌ن، له به‌رئه‌وه دکتور تاکه سه‌رچاوه‌ی هه‌والیان بوو، ئه‌و هه‌موو شتیکی نوێی بۆ ده‌بردن، به‌درژایی پۆژ ئه‌وه‌ی بۆ دووپاتکردبوونه‌وه که شه‌قامه‌کان چۆلن و گولله تۆپه‌کان دوور ده‌پێکن ... له ئیواره‌دا که ده‌رکه‌وتنی یه‌که‌م تانگی پێراگه‌یاندن،

ترسیکی گه‌وره‌ی له چاویاندا خوینده‌وه، ترسیک له ترسی نه‌خۆشی و بومه‌له‌رزه و ئافه‌ت گه‌وره‌تر. هه‌موو چه‌ندین سه‌عات له چاوه‌پوانیدا بوون، به‌لام هیچ پووی نه‌دا. هه‌ندیجار ده‌ستریژی چچر پچریان ده‌بیست، هه‌ندیجار گوێیان له ناله‌ی موشه‌کێک یان توپێک یان خومپاره‌یه‌ک ده‌بوو، به‌بێ ئه‌وه‌ی به‌دلناییه‌وه بزانن ده‌نگه‌کان له‌ کوێوه دێن. نه‌خۆشه‌کان له‌و ژووره‌دا ئیستا بیریان له هه‌موو سیناریۆ و ئه‌گه‌ره‌کان ده‌کرده‌وه، قسه‌یه‌کی زۆریان له‌وه ده‌کرد که ئاخۆ وێنه‌ی دونیای ده‌ره‌وه چۆن بێت. ئایا په‌وه‌که‌ران هه‌موو له‌ چیا چوون به‌و دیودا و سه‌ر قافلّه‌یان گه‌یشتۆته ئێران؟ ئایا ئه‌و فرۆکه و کوپته‌رانه‌ی به‌سه‌ر شاردا ده‌فین، که‌سیان کوشتبیت؟. دکتۆر سه‌رنجیدا نه‌خۆشه‌کان هه‌ر به‌که‌یان جوړه‌ خه‌یالیکیان هه‌یه، هه‌ستیکرد هه‌ندیکیان شه‌پانگیزییه‌کی شاردراره‌وه له‌ پوانیناندا هه‌یه، ئاره‌زوویه‌کی نه‌پینی و نه‌ببیراویان هه‌یه هه‌موو ئه‌م شاره و شاره‌کانی دیش به‌ وێرانی ببینن، ناتوانن ئه‌وه له‌ تۆن و نیگا و جوڵه‌یاندا داپۆشن که وێرانه‌یی خۆشحالیانده‌کات... هه‌ندیکیشیان به‌ پێچه‌وانه‌وه ترسیکی قوولیان له‌ وێناکردنی دیمه‌نه‌کانی کاولکاری و کوشتندا هه‌بوو، به‌ هه‌موو جوړیک ده‌یانده‌ویست بلێن هه‌موو شتی که له‌ ده‌ره‌وه ئاساییه، هیچ پووی نه‌داوه و پوونادات. دکتۆر له‌ نیهانی خۆیدا گووتی «دوو جوړ ئاده‌میزاد له‌م دونیایه‌دا ده‌ژین، هه‌ردوو ئه‌و جوړه ئیستا لێرن، له‌م قاوشه‌دان... به‌کێکیان به‌رده‌وام ده‌یه‌وێت جیهان پرییت له‌ روداو، پرییت له‌ شتی نوێ، له‌ کاره‌ساتی سه‌رنجراکێش، ئه‌وانه چه‌شنێکن له‌ مرۆف که ناتوانن بێن روداو بژین، له‌ جیهان دلنایین، خۆشباوه‌ر نین، گومانکار و کاره‌سات په‌ره‌ورن. جوړیکی تریش مرۆف هه‌ن له‌ خۆی ده‌چن، وه‌ک ئه‌و گه‌مژهن، له‌و باوه‌ره‌دان هه‌رگیز هیچ شتیکی گزنگ پوونادات، باوه‌ریان به‌ده‌رووبه‌ریان هه‌یه، بیترس خۆیان ده‌ده‌نه ده‌ست شته‌کان، به‌لام پوژیک دیت چاوده‌که‌نه‌وه و ده‌بینن له‌ چ جیگایه‌کی هه‌له‌دا بوون. دکتۆر به‌خۆی گووت «هه‌تا دای خیانه‌تی نه‌غه‌ده‌ش، نه‌بووم به‌ که‌سیکی عاقل، نه‌بووم به‌ که‌سیکی کاره‌سات بین... ئه‌و ترسه‌که‌مه‌ی هه‌مه، به‌ کاریگه‌ریی بینینی به‌رده‌وامی لاشه و خوینه، به‌لام راستگۆیم له‌گه‌ل خۆم و زه‌ق و

رۆپ دانى پىدا بىتىم، من ھىشتا خۆشباوەرىكى گەمزەم، باوەرپم بەم كەسە دەبەنگە نىيە كە پىيدەلەين مرۆف، بەلام باوەرپم بە قەدرە، ھەستدەكەم ھىچم لى ناكات». سەيرببوو بە لايەو دەوى بىنىنى ئو ھەموو جەستە زامدار و لەشە ھەلاھەلايەى مرۆف، دەوى تىپەپىنى ئو ھەزاران نەخۆشە بە ژىر دەستىدا، ھىشتا كارەساتبىنىكى راستەقىنە و سەرپەرى لىدەر نەچووبوو. ھەتا ئەو ھى كە بىرى لە مردنى خۆى دەكردەو، وەك كارەسات نەيدەبىنى... بە خەندەپەكى مندالانەو كە دەمىك بوو بە وچۆرە نەكە و تىبەو سەر پوو، بەخۆى گوت «من ئەو نەدە گەمزەم ھەتا مردنى خۆشم بە كارەسات تىناگەم». تا شەو درەنگ لە نىوان نەخۆشە خۆشبىن و بەدبىنەكاندا جەنگ و جەدەل بوو، ھەتا ھەندىك لەو نەخۆشانەى كە زمانىان گۆى نەدەكرد و تەنيا بە ئاماژە قسەياندەكرد، بە سەر و دەست و ئىشارەت بەشدارى گفتوگۆ بوون. دكتور بە بىدەنگى و خۆشحالىيەو گۆى لە ھەردوو لايەنەكە گرت، ئو كاتانەى كە دەبوو ھەستىت و نان ئامادەبكات، دەرمانەكان بەنىت، بىوات و بىنىت لە كوچە و شەقامە نزيكەكاندا چ باسە، دەبوست خىرا بەرپتەو و گۆى لە پارز و دەمەتەقىكان بەگرت. ئەزموونى خۆى لەگەل ژياندا پىيدەگوت، بەدبىنەكان لەسەر ھەقن، ھىچ شتىك لەسەر زەوى نىيە باوەرى پىكەين. بەلام خۆشبىنى و خۆشباوەرى بە دونيا و ژيان، جۆرىكە لە نەخۆشى. وەك چۆن سەدان سال لە ئەزموون نەيانتوانىو ماسىيەكان فىرىكەن خۆيان لە قولاپ بە دووربگرن و ھەر سىحرى خۆراك زياتر كىشياندەكات، ئەزموونى بەدبەختى نۆرىش ناتوانىت مرۆف فىرى بەدبىنى بكات. دكتور خۆى وەك ماسىيەكى خۆشبىن ھاتە پىشچاو، كە گەستنى سەدان قولاپى ژەھراوى نەيانتوانىو فىرىكەن گومانى ژەھراوى لە ھەموو شتىك ھەبىت، بەخۆشحالىيەكى بىماناوە، بە شادى مندالەيكى نەفامەو بە خۆى گوت «من گەمزەم». دلنىاش بوو گەمزەپە... دلنىابوو... چونكە گەرچى پۆزانە نىشانەى درندەپى لە مرۆف بىنىبوو، پۆزانە ئو برىنانەى ساپىزكردبوو كە مرۆف دەيكاتە مرۆف، بەلام ھىشتا وەك پىوىست ترسى لىيان نەبوو، ھىشتا لە قوللەپى ناخىدا باوەرى وابوو ھىچى ترسناك

پوونادات. لە کاتی کە خەریکی خواردن ئامادەکردن بوو، بە دەنگی بەرز و لەبەر خۆیووه گووتی «شو کاک گوئیگره... ژیان هیزیکه بۆ هه موومان، بۆ نهخۆش و گه مژه کانیش، هیزیکه بۆ سه راپای مهخلوقاتی ئهم سه ر زه مینه. پتویست ناکات وه ها خۆشبین بیت، نا هیچ پتویست ناکات، گه ر ئه مشو و بتکوژن مردنت مانایه کی ده بیت، لایه نیکه م له و ساته دا که فیشه که کان ده تپیکن، مانایه کی بۆ خۆت هه یه، دواچار له پتیناوی نهخۆشه کانتدا ده مریت. هه لبه ت مانایه کی تاریک و ئازاراییه، به لام مانایه». دکتۆر هه ستیکرد ئه وه ی چه ند شه ویکه نه یخواردۆته وه که میک گه شبینی کردوه، راسته هه میشه ژیان په رست بووه، به لام له پۆژیککی وا سامدار و به د دا که هه موو رادیۆکانی دنیا قسه له کاره ساتیککی گه وره ده که ن، ئهم له م بيمارستانه چۆله و له ناوه راستی هه موو به دبه ختییه کاند، ده یتوانی وه کو گه مژه یه ک گه شبین بیت، ده یتوانی بلایت خۆشه ختانه خه لکی شار بیده رده سه ر بیه کی ئه و تو له م جه ه نه مه گوزه ران و ئیستا له و دیو چیاکانه وه له خپۆه تی ئه مان و ئاسوده گیدان. «ئه وه گه مژه بیه کی فه لسه فییه» وای به خۆی گووت. له کاتی ئاماده کردنی خواردنی ئیواره دا، بیری له وه کرده وه گه ر مه هدائیل لیره بایه و زاراوه ی «گه مژه بی فه لسه فی» ببیستایه، پتی سه رسام ده بوو. مرۆف دپنده یه، تیکشکینه، بیره حمه... به لام جوریک له گه مژه بی فه لسه فی وامان لیده کات خۆمان بده یه ده ست ئهم مهخلوقه قیزه ونه به دپه وشته، باوه ری پتیکه یه، چاره نوسمانی ته سلیمبکه یه. هه ستیکرد هه ر ئه و خۆشباوه رییه وای لیکردوه سه ره تا گه مژانه باوه ر به «نه غه ده» بکات. ئیستا که بیر له و ماوه کورته ی پتیکه وه ژیانان ده کاته وه، هه ستده کات هه موو نیشانه کان ئاشکرا دیار بوون که نه غه ده خیانه تی لیده کات... به لام ئه وه ی پتگای له م گرتوه ببینیت، گه مژه بیه کی فه لسه فی بووه. به خۆی گووت «گه مژه بی فه لسه فی ئه وه یه بجیته ناو قه فه زی پلنگیککی برسی و ئومیدت به وه بیت سه لامه ت بیته ده ره وه». توژیک وه ستاو هه ستیکرد ئهم هه موو ژیان ی ده چیته ناو قه فه زی پلنگه که وه و هه ر چاره ی به برینیککی قووله وه دپته وه. که ئه وه ی به یادا هاته وه نه غه ده چی به رامبه ر کردوه، وه ختیوو بگری،

دلی توند گوشرا، ویستی هموو شتیک دانیت، هموو ئەم بیمارستانه به جیبه‌نیلت و بگه‌رینه‌وه ماله‌وه و ده‌رگاکه له‌خۆی دابخات و نه‌یه‌ته‌ده‌رئ، وه‌ک ئە‌وه‌ی شته‌کان دوی‌نی پوو‌یاندابیت، دوی‌نی و به‌س ... بۆ ساتیک هموو گه‌شبینی و گه‌مژه‌ییه‌ فله‌سه‌قییه‌کانی په‌وینه‌وه و دونیای هی‌نده ترسناک بینی که مرۆفی عاقل‌گه‌ر بتوانیت ده‌بی‌ت به‌شی ده‌ ساڵ زه‌خیره‌ بباته ژوریک و نه‌یه‌ته‌ده‌رئ، تا‌چاری به‌م مه‌خلوقه‌ درۆزیه‌ دل‌په‌قه‌ نه‌که‌وی‌ت که ناوی ئاده‌میزاده‌ .هاواریک له‌ ناخیه‌وه‌ گووتی «ژیان بیماناناییه‌، به‌لکو مرۆف بیمانایه‌». به‌لام بی‌نه‌وه‌ی ئە‌و بۆ‌چوونه‌ کۆنه‌ی خۆی به‌جیدی بگرت، ده‌ستیکرده‌وه‌ به‌ کارکردن و له‌ چیشته‌خانه‌ی بیمارستانه‌که‌دا ده‌ستیدایه‌ هه‌ل‌پ‌چینی هه‌ندیک قوتوی ماسی بۆ نه‌خۆشه‌کان.

شه‌وی دووه‌می دای په‌وه‌که‌ شار هێمن بوو، هه‌تا دکتۆر چه‌ندین جار به‌ سه‌دریه‌ سپیه‌که‌یه‌وه‌ تا به‌رده‌رکی ده‌ره‌وه‌ی بیمارستان پو‌یشت و گه‌پایه‌وه‌، دکتۆر سه‌رنجیدا که‌ به‌ درێزایی پو‌ژ زۆر که‌م ئارام و سه‌ره‌وتی بووه‌، به‌رده‌وام وه‌ک ده‌ستیکی نه‌یتی بیه‌نی‌ت و بیبات جولا‌وه‌ . ئە‌و چالاک‌ی و هێزه‌ی خۆی لاسه‌یربوو. جاران گه‌ر شه‌و یه‌کیک به‌ مه‌ستی بیدیایه‌، له‌ خۆی ده‌پرسی، چۆن ئە‌م نیوه‌لاشه‌یه‌ ده‌توانیت کاری پزیشکان بکات. به‌پو‌ژیش له‌ بیمارستان گه‌رچی هموو کاری خۆی ده‌کرد، به‌لام تین و تاوی زیندوویه‌کی پاسته‌قینه‌، له‌ جول‌ه‌ و په‌فتاریدا نه‌بوو، هموو شتیک ئازاریده‌دا، هموو شتیک ساردی ده‌کرده‌وه‌، هموو شتیک به‌ره‌و په‌شیمانی ده‌بیرد. هه‌ستیکرد ئە‌وه‌ی ژیا‌نی ئە‌م چه‌ند سا‌له‌ی زۆر سه‌ختکرده‌وه‌، نیگای سووکانه‌ی پزیشکه‌ یاه‌ره‌کان و کیژه‌ دکتۆره‌کانه‌ که‌ به‌رده‌وام به‌ گومان و قیز و شتیک له‌ بی‌زاریشه‌وه‌ سه‌یریده‌که‌ن. ئیستا که‌ به‌ ته‌نها ئە‌م بیمارستانه‌ ده‌باته‌رپۆه‌، هه‌ستناکات هه‌مان ئە‌و هه‌سته‌ ناخۆشانه‌ی هه‌بی‌ت، به‌پێچه‌وانه‌وه‌ چاپوک و پرتا‌ویشه‌، هه‌تا غایله‌ و سیبه‌ری سه‌نگینی مه‌رگ ناتوانن له‌ هێزی ئە‌و که‌مبکه‌نه‌وه‌ .

پۆژی سێهەم نزیکى نیوه پۆ، هیزنکی سەربازی لە نزیک بیمارستان نیشته جێبوو، تا ئەو کات شار تەواو چۆل و مردوو بوو. لە نیوه پۆدا ئەفسەریکی عەرەب هاتە بیمارستان، پیاویکی باریکی سپیکە لەی چاویلکە لەچاوبوو، یەکیک بوو لەو ئەندازیارە ئەکادیمیستانەى، فاشیستەکان بە زۆر کردبوویانە ئەفسەری سوپا، بە زمانیکی بەغدادی پۆشن قسەیدەکرد، دکتۆر لەودوو وشەکانییەو ئەسان کلاس و پەچەى ئەرستۆکراتیانەى دەخویندەو، لەوانەبوو کە وەحده کەیان لە جەنگی کویتدا بەرپرسی پاراستنی سەلامەتى و دروستکردنەوێ هەندیک پردی ناو پایتەخت و دەورووبەری بوو، هیزە کەیان زۆرەى ئەندازیار و تەکنیککار و لۆژیستیک بوون، بەلام لەگەڵ دەستپیکردنی راپەڕیندا، بەعسییەکان بە ناچارى و لەبەر کەمى هیز، ئەم هیزە هەندەسییە بچوکەشیان ناردبوو بۆ جەنگ. ئەفسەرە کە بێخەوى و شەکەتییەکی زۆرى پتۆە دیاربوو، لە برى پرسیار و لێپێچینەو، بە شەرمیکەو داواى دەرمانیکی کرد بۆ تەسکینی ددان ئێشەیهکی بەهیز، کابرا ئاشکرا دەم و ددانی هەویکی خراپیان کردبوو، بن پوکەکانى تەواو زەردبوویون، چاوانى وەک کەسێک چەندین شەو بێت نەخەوتبیت، سوور و ئاوسابوون، نیگاکانى پتر پریوون لە پارانەو تا هەپەشە. دواتر داواکرد بۆ چەند سەعاتیک لە جیگایەکی هێمن و گونجاودا بخەویت، گوتى گەر بۆ چەند سەعاتیک جێخەویکی بچوکم بدەنئى بە کەلکی پشووێ ئادەمیزادان بێت، زۆر سوپاسگوزارتان دەبم. بیمارستانە کە هەمووی تەختەخەوى خالی بوو، دکتۆر دەرگای ژووریکی بۆ کردەو و پتییگوت دەتوانیت چەند دەیهویت بخەویت. ئەفسەرە کە چەند سەعاتیک خەوت و دواتر بێدەنگ هەستا و بە ساردی کەسێکی ماندوو، بە دەم نالەى ئازاری ددانەو بە هێمنی بیمارستانە کەى بە جێهێشت.

شەو درەنگ، دەمیک دکتۆر دەبویست چاویک بێتە خەو، سەدرییه سپییە کەى دانا و لەسەر تەختیک راکشا، هیشتا چاوانى گەرم نەبوویون، کە دووبارە لەسەر دەنگی هاواری ئەفسەرە عەرەبە کە وریابوو. وە.

نفسه‌ره‌که به ده‌نگی به‌رز و شتیک له تورپه‌بیه‌وه له حه‌وشی بیمارستانه‌که‌وه بانگی له دکتور کرد. نه‌خۆشه‌کان نۆر به‌یان له‌خه‌و پاچه‌نین... شوکاک وه‌ک پیاویک له‌و جۆره‌ ساته‌وه‌ختانه‌دا نۆر ژیا‌بیت، جلی پزیشکانی پۆشی و به‌ویقاری دکتورینگه‌وه که خۆی به‌ پاسه‌وانی حه‌ره‌می بیمارستان ده‌زانیت، به‌ چند هه‌نگاوینگی کاوه‌خۆ و سه‌بورانه‌ چووه‌ده‌ری. نسه‌ره‌که دوو سه‌ربازی خوده‌ له‌سه‌ر و گه‌نجیکی چوارشانه‌ی مه‌ده‌نپۆشی له‌گه‌لدا بوو. به‌ شتیک له‌ شپه‌زه‌بیه‌وه، گووتی «دکتور پتویستیمان به‌ یارمه‌تی تویه‌ تا برینداریک هه‌یه‌ بیگوازینه‌وه. پتویستیمان به‌ یارمه‌تی ده‌ستوبردی تویه‌». ئینجا به‌ ده‌ست نامازه‌ی بۆ گه‌نجکه‌ کرد و گووتی «تکایه‌ بۆی پوونبکه‌روه‌وه، به‌ده‌م رینگاوه‌ هه‌موو شتیک بۆ پوونبکه‌روه‌وه... هه‌موو شتیک، من له‌به‌ر نازاری ددانم حه‌وسه‌لی قسه‌کردم نییه‌». نسه‌ره‌که و سه‌ربازه‌کان، دکتور و گه‌نجکه‌یان دایه‌ پیش‌خۆیان و به‌ره‌و لای بیمارکه‌ که‌وتنه‌ رینگا. گه‌نجکه‌ به‌ ده‌نگیکی پۆشن، به‌ وریایه‌کی له‌ نه‌ندازه‌به‌ده‌ر و فه‌زاحه‌تیک تابه‌تیه‌وه که که‌مجار له‌ گه‌نجی هاوته‌مه‌نی ئه‌و چاوه‌پوانده‌کریت، گووتی «دکتور چی‌رۆکه‌که‌ به‌مجۆره‌یه‌، ئه‌و بیمارهی که‌ ئیستا ده‌چین بۆ لای باوکی منه‌، ناوی مه‌هدی سلیمان، من کوپی ئه‌وم، ناوم ماکوانه‌، ماکوان مه‌هدی، مه‌حه‌لیکی بۆیه‌کردنی ئوتومبیل له‌ نزیک گه‌راجی به‌غداد هه‌یه‌، له‌ ناوچه‌ی سه‌ناعی. باوکم به‌ مه‌هدی ده‌ریایی به‌ناویانگه‌، تا نه‌لئیت مه‌هدی ده‌ریایی که‌س نایناسیته‌وه. هاوه‌له‌کانی وایان ناواناوه‌، چونکه‌ ده‌لئین هه‌موو ژیا‌نی له‌ به‌حری مه‌یدا مه‌له‌یکردوه‌، ده‌لئین هیچ که‌س وه‌ک ئه‌و شاره‌زای مه‌ی و مه‌ستی و پشانه‌وه‌ و بپۆشی نییه‌. ئیستا سوپاس بۆ خودای میهره‌بان، ماوه‌یه‌که‌ باوکم وازی له‌ هه‌موو شتیک هیناوه‌ و رینگای خوداناسی گرتۆته‌به‌ر، مه‌لاکانی هاوپی باوکم ده‌لئین خودا یاریت، ئه‌و ده‌ریایه‌ له‌ ده‌ریای مه‌یه‌وه‌ ده‌بیته‌ ده‌ریای ئیمان... دیاره‌ هه‌موو دلمان به‌وه‌ خۆشه‌، من و دایکم و ژنه‌که‌ی دیکه‌شی. کورته‌ی به‌سه‌ره‌اته‌که‌ ئه‌وه‌یه‌، باوکم ماوه‌یه‌ک له‌ مه‌ویه‌ر له‌ ناگرینگی گه‌وره‌دا ده‌ستیک و نیوه‌ی پوخساری ده‌سووتیت، باوکم ده‌لئیت له‌ کاتی

نازادکردنی که رکوکدا وای لیهاتووه، به لآم بۆچی وای لیهاتووه و له کوئ،
 نهوه شتیکی نهوتو گرنگ نییه. من وهک کورپه گهره ی نهو، هموو
 واجبیکی خۆم جیبه جینکرد، هر له شهوی یه که مه وه، گهرچی زۆر
 په شوکام، به لآم به نه رکی فرزندانه ی خۆم مه ستام و هینامه مالی خۆم
 و چی له سه رشانه وهک کورپک نه جامدا... باوکم هیچکات باوکیکی
 باش نه بووه بۆ من. ده زانم ئیستا کاتی نهو قسانه نییه، هر که سیتیکی
 تریش بیت له جینگای ئیوه ده لیت زوو بمگهینه سه ر برینداره که بزانه له
 چ حال و وه زعیبه تیکدایه، به لآم هه ندیک قسه هه ن به جوریکی ناخۆش له
 ناو زگی ئینساندا ده میننه وه، هه ندیک پاز هه ن وهک ژه هر وه هان، دکتور،
 مرؤف ناتوانیت له دلّی خۆی ده ریان نه کات، چونکه گهر بمیننه وه
 خه مان لی حه رامده که ن. نا ده بیت پیتان بلیم نه م پیاوه هیچ کات بۆ من
 باوکیکی باش نه بووه. خولاسه ی چیرۆکه که نه وه یه، دوا ی سووتانی باوکم
 له و ناگره دا، چه ند پرۆژیک باوکم منی نارد به دوا ی که سیکدا بگه رپیم ناوی
 «هۆشه نگی بولبولیار»ه، زۆر مه به ستی بوو بیدۆزمه وه و زانیاری له سه ر
 په یدابکه م، نه وهک من به ته نیا، به لکو هاو پریکانی باوکیشم هر بۆ نه و
 که سه ده گه ران که ناوی هۆشه نگه، به لآم بیه وه بوو، چون بیدۆزینه وه،
 هه تا وینه یه کیشمان نه بوو... ناشکرا کورپه که له ناو شاعیر و شیعیر
 دۆستاندا ناسراو بوو، پشکنین و گه رانه کانم بۆیان سه لم اندم که هه تا له
 گه ره کی غه مپاشاش که سایه تیه کی دیاره و خه لکی خۆشیانده ویت، به لآم
 له کوئ بوو، چی به سه ره اتبوو؟ که س نه یده زانی. باوکم چ کاریکی به م
 بولبولیاره هه بوو، نه وه یان به سه ره اتیکی تره. گوا به نه مانه تیکی گرنگی
 لایه و ده بیت وه ریگری نه وه. به لآم نه مانه ته که چییه؟ من نازانم. له
 پیرۆیه که نه م راکردنه ده ستی پیکردوه، که خه لک شار چۆلده که ن، باوکم
 جگه له خه یالی دۆزینه وه ی بولبولیار نیازیکی تری نییه، له راستیدا
 قه بوولم نه بوو باوکم به و دۆخه خراپه وه که ناتوانیت به ده ستی خۆی نان
 بخوات، به جیبی بیلیم. نا له بهر باوکم نه مه یشت ژنه که شم له گه ل مالی
 باوکیدا بروت و به روونی پیمگوت ئیمه ده میننه وه و خزمه تی باوکم
 ده که یین، من ناتوانم پیاویکی وا نه خۆش که برینه کانی هیشتا پیوستیان

به درمان و خوشی پتویستی به خزمته، بخرمه بهر کوچی و سخت. به لام هموو به دبختیه که نه مشه و دهستی پیکرد، به لئی به دبختی گوره نه مشه و دهستی پیکرد، کاتیک له ناكاو میوانیکی نه ناسراو له ده رگای مالی ئیمه ویدا و داوای بینینی باو کمی کرد، کابرا رینگایه کی سخت و درژی گه پانه وهی له سنوره وه تا مالی ئیمه بپی بوو ... کابرا نه و سرکتشیبه گوره بهی کردبوو به پیچه وانه ی نه و خه لکه وه بیت و گوی نه دات به هیچ مه ترسیبه ک و هه والی هوشه نگی بولبولیار بۆ باو کم به پینت. باو کم هر هه واله که ی بیست ... هر پینانگوت بولبولیار پوی له چ خالیکی مه رز کرده، بیته وهی گویداته ته ندروستی خوی، گویداته برینه کانی، له چیکا هه ستا تا له گه ل قاسیده که دا بکه ویتته رینگا بۆ سر سنوره. به لام بهر له وهی زۆر له مال دوریکه ویتته وه، سه رباره کان ته قه یان لیکرد و ئاوا زامداریانکرد ... باو کم پیاویکی باش نیبه، به لام بووه به که سکی خواناس و ئیماندار، منیش جگه له ئیتاعه ی کورپک بۆ باوکی چاره م نیبه. نه وه کورته ی چیرۆکه که یه. ئیستا دوو گولله ی پئوه به، یه کیکیان له سه رشانی و نه ویتریان له پوزیایه تی. دوو تفهنگ له دوو جیگای جیاوازه وه ته قه یان لیکرده، یه کیکیان به نیازی کوشتن، نه ویتریان به نیازی ترساندن».

دواتر گه یشتنه به رده م زنجیره یه ک تانکی سه ربارزی که به جوریکی زنجیره یی له شه قامیکی نزیک بیمارستانه که دا وه ستابوون. دکتور شوکاک ماوه ی نیوان بیمارستانه که و تانکه کانی به نیو کیلومه تر قه بلاند. سه رباره کان دوی نه وهی ته قه یان کردبوو، زامداره که یان گواستبووه وه بۆ ناو یه کیک له تانکه کان و له ویدا له سه ر به تانیبه کی بۆری سه ربارزی رایانکی تشابوو. پیاویکی که له گه تی چوارشانه بوو، به قژیکی ماش و برنجی لووله وه. ئاشکرا خوینیکی زۆری له بهر پویشته بوو، دکتور له سالانی کارکردندا له بیمارستانی عه سکه ری، زۆرجار بریندارانی له هه لومه رچی دژواردا گواستبووه وه، ئیستا سوودی له په توی زۆر زامداره که بینی و دهسته به ره به کی لئ سازکرد و له گه ل ماکان و دوو سه رباره که ی دیکه دا

هەلیانگرت، دکتۆر گەرچی بە پرتاو بيماره‌کەى به‌ره‌و بيمارستان ده‌گواسته‌وه، به‌لام به‌ دريژايي ريڤگاي گه‌پانه‌وه خه‌يالئى لاي قسه‌کانى نه‌و کورپه‌ بوو. ده‌بیت چ په‌يوه‌نديه‌ک له‌ نيوان «بولبوليار» و نه‌م پياوه‌دا هه‌بیت؟ چى بولبولياري هه‌ناوه‌ته‌وه ناو نه‌م شه‌وه سه‌يره‌وه؟ نه‌م زامداره‌ نيوه‌گيانه‌ کتبه‌ و چ نه‌مانه‌تيني لاي بولبولياره‌؟.

به‌ په‌له‌ برينداره‌کەى له‌ ژورويکى نزیک له‌ نشينگەى نه‌خۆشه‌کانى تره‌وه‌ خه‌واند و هه‌موو کارتيکى پتيوستى بۆ کرد تا خوئينپزاني بگيرسيته‌وه. پياوه‌که‌ بونياديکى توکمه‌ و به‌هيزى هه‌بوو. کورپه‌ گه‌نجه‌کەى، گەرچی نه‌ويش چکۆله‌ و رپوه‌له‌ نه‌بوو، به‌لام به‌راورد به‌ قيافه‌ى باوکى، هه‌شتا خاو و نه‌گه‌يو دياربوو. دکتۆر جگه‌ له‌ وه‌ى ريئ له‌ خوئينپزاني زياتر بگریت، برينه‌کانى بۆ پاکبکاته‌وه، ئاوى وزه‌به‌خشی بۆ هه‌لبواسيت، کارتيکى له‌ ده‌ست نه‌ده‌هات. پياوه‌که‌ به‌ جۆريک پته‌و و به‌هيز ديار بوو، دلنباوو ئاسان به‌رگەى نه‌و دوو زامه‌ ده‌گریت که‌ هه‌چيان جیگای کوشنده‌يان نه‌گرتبوو. لايه‌کى پوخسارى پيکراوه‌که‌ برينپيچيکى گه‌وره‌ى له‌سه‌ربوو، له‌فافيکى گه‌وره‌ که‌ نيوه‌ى ده‌موچاوى و به‌شينيکى پشته‌سه‌ر و گه‌ردنى گرتبوو، ده‌ستتيکيشى هه‌شتا له‌ له‌فاف پيچراوو. دکتۆر له‌ کورپه‌کەى پرسى «باوکت چ کاره‌يه‌؟». نه‌و بيده‌نگبوو، پاش ئيستیک گروتى «نازانم، باوکم هه‌مه‌ کاره‌يه‌، هه‌مه‌ کاره‌ ... به‌لام ئيشه‌ سه‌ره‌کيبه‌کەى نازانم چيبه‌؟ نه‌وه‌ته‌ى فامکردۆته‌وه ئيشيکى ته‌واوى نه‌بووه‌».

وه‌لامه‌کەى که‌ميک بيئمانا و سه‌يره‌اته‌ گوتى دکتۆر، بيئنه‌وه‌ى له‌سه‌رى بپوات، گروتى «خۆت ده‌بينيت، جگه‌ له‌ من بيمارستان هه‌چ پزيشک و سيسته‌ريکى تيدا نييه‌، نه‌نيای ته‌نيام، به‌شى هه‌ره‌ زۆرى که‌ره‌سته‌ و ده‌رمانه‌کانيش براون، له‌ به‌رئه‌وه‌ کارتيکى زۆر زۆرم بۆ ناگریت، نه‌وه‌ى بۆم بگریت ده‌يکه‌م، خۆشبه‌ختانه‌ پيناچيټ برينه‌کانى کوشنده‌بن ... دلنباوم زوو چاکده‌بیته‌وه».

هه‌ستى نه‌کرد قسه‌کانى ئازارى کورپه‌کەى دايت، به‌ کاوه‌خۆ وه‌ک باوه‌ر به‌ هيزى ژيان بکات له‌م پياوه‌دا، گروتى «شتيک هه‌يه‌ ناوى ئيراده‌ى

ژيانە لە مۆڤدا، ئەو لە دەرمان و داڤووی ئێمە بەهێزترە». كۆپى كاپرا پەرچەكردارىكى وه‌هاى نيشان نەدا. دكتور گووتى «شەو دەبیت تۆش لێزەبیت، چوونە دەرەو لە ئىستادا ترسناكە، يارى بە ژيانى خۆت مەكە. هێزەكانى دەولەت لە هەموو تارمايەك دەترسن. لێزە دەتوانیت دانیشیت و ئاگاكت لە باوكت بێت. من نەخۆشى ترم نۆرن، هەر كات هەستت بە شتىكى نااسايى كرد، بانگم بكە». گەنجەكە پيشنيارەكەى دكتورى پيخۆش بوو.

هەفتەيەك دواى ئەو شەو، ژيان لە شار و خەستەخانەكەدا كەمىك هێمن بووبوو. هێدى هێدى هەندىك لە پزىشكان و كارمەندان گەپانەوە بيمارستان. چوار پۆژ دواى هاتنى مەهدى دەريايى بۆ بيمارستان، يەكەم گفتوگوى راستەقینە و ورد لە نێوان ئەو و دكتوردا پوویدا. هەلبەت مەهدى دوهم پۆژ دواى كەوتنى لە بيمارستان هۆشى هاتەو بەر، بەلام دكتور پيىگوت كە نابیت لێزە برۆیت تا دوو نەشترەگەرى راستەقینەت بۆ نەكریت و گولەكان لە لەشت دەرنەيەن، چونكە هەر جۆلەيەكى نابەجێ دەشیت دووبارە ژيانت بخاتە مەترسببەو. كاپرا زۆرى پەلە بوو بگاتە جىگايەكى دىكە و كاريكى نەينى و تايبەت جىبەجىبكات. دكتور هەر پۆژى دواتر لە شەوى كەوتنى، سەرنجیدا پوخسارى كاپرا لەو زۆتر سوتاوە كە شەو لە تاريكى و لە بەر پۆشنایى كزى چراكاندا بىنى. پيىستى ناسەواری برىنىكى گەورەى پيۆه بوو، بە جۆرىك پيۆه چوو چاويكى لە دەستدا بێت. نەخۆشەكە كاتىك بۆ يەكەمجار هۆشى هاتەو بەر خۆى و چاوه ساغەكەى كردهو، لە بىنينى دكتور ترسا، وەك ئەو هوى بىنينى ئەو خورپەيەكى خستبیتە دليیەو وەهابوو. سەرەتا هېچ شتىك لەبوونى خۆى لەو ژورە تاك و تەنهایەدا تیتنەگەيشت. بەلام كورپەكەى بە ملگەچى كورپىكى ترسنۆكەو، چىرۆكى شەوى زامداربوونى بۆ گىزايەو، ناشكرا بىنينى دكتور ماىەى نارەحەتیبەكى بەرچاوى بوو بۆى، وەها بوو وەك بىناسیت و چاوه‌پوانى دیدارى وەها نابەجێ نەبووبیت و نەيەویت لە بەردەم ئەودا زمان هەلپيىت. دەمىك زانى كورپەكەى باسى بولبوليارى بۆ

دکتۆر کردووە، زۆرتر گرز و نااسوودە بوو، وەک یەکنێک نەینیبەکی گەورەى ئاشکرا بووبێت، ویستی دەمو دەست لە بیمارستانە کە رابکات، بەلام برینه‌کانی وەها جەستە و قاجیان قورسکردبوو، نەیدەتوانی بە رێکی هەستیت و پێ بنێتە سەر زەوی. چوارەم پۆژ، دەمیک دکتۆر بۆ پرسین لە تەندروستی و گۆرینی لەفافی خوێنینه‌کان چوو سەری، بە هێمنی لێپرسی «دەتوانم بزنام چۆن هۆشەنگی بۆلبولیار دەناسیت؟». تا ئەوکاتە قسەیه‌کی ئەوتویان لەگەڵ یەک نەکردبوو، بە نینگەرانى و تورەبیه‌وه، گووتی «من ناینام، ناینام. هێند هەیه ئەمانەتیکم لایەتی دەمەوێت وەر بێگره‌وه، شتیکی تاییه‌تی خۆمه. کە سێکی تر داوایه‌تی به‌و، من به‌ هیچ جۆریک ناینام ... مەلێ دەناسیت». شپێزه‌یی و تورەبیه‌ی به‌ جۆریک گرتبوویان، هەر کەس ببیستایه‌ دەیزانی درۆده‌کات. دەنگی ئاشنابوو، دکتۆر هەستیکرد ئەم دەنگەى لە جینگایه‌ک بیستووه، بەلام به‌ جۆریکی تر و به‌ تۆنێکی تر، بەلام دەنگی کێیه‌؟ هیچ شتیکی به‌ خه‌یالدا نەهات و هیچ کەسێکی نەکەوتەوه‌ یاد. دکتۆر هەستیکرد ناتوانیت له‌سەر پرسیارکردن بەرده‌وام بێت، دلنیاوو هیچ زانیارییه‌کی گرنگی له‌م پیاوه‌ سووتاو و زامدار و تورەبیه‌ دەست ناکه‌وێت کە بێزارییه‌کی شه‌یتانی له‌ سه‌یرکردن و ده‌نگیدا بوو، دلنیاوو ئەم پیاوه‌ هەر شتیکیش بلێت درۆیه‌. تا به‌ دگومانی نەچینیت گووتی « بۆلبولیار هاوڕێی منیشه‌، گوتم گەر زانیارییه‌کت له‌سەری هەبیت ... شتیکی ده‌ریاره‌ بزانت؟ منیش ماوه‌یه‌که‌ نازانم کەوتۆته‌ کوێوه‌». دکتۆر درۆیکرد هیچ ئاره‌زوویه‌کی نەبوو شتیکی دیاریکراو له‌سەر بۆلبولیار بزانت، هێند هەبوو کونجکۆل بوو شتیکی له‌ په‌یوه‌ندی بۆلبولیار به‌م پیاوه‌وه‌ تێیگات. ده‌بیت بلێم دکتۆر له‌وساته‌دا خه‌یالی بۆ هیچ شتیکی خراب نەچوو، شتیکی ئەوتوی نەدەزانی وایکات خراب بیریکاته‌وه‌. وەک هەمیشه‌ بێده‌نگ و دووره‌په‌ریز و دل‌سۆز برینه‌کانی «ده‌ریایی» تیمارکرد و به‌جێهێشت. سێ شه‌و دواى ئەوه‌، مه‌هدی هێنده‌ی کەوتەوه‌ سەر پێی خۆی، به‌ دزییه‌وه‌ له‌ بیمارستان هه‌له‌هات و دکتۆر تا چەند هه‌فته‌یه‌ک دواتر کاتیکی بۆلبولیار له‌ هه‌لومه‌رجیکی دژواردا هات بۆ لای، ئەم پیاوه‌ی بێرته‌که‌وتەوه‌.

نزیکی مانگیک دوی له هه لهاتنی ئه و له بیمارستان، ئیواره یه ک بولبولیار له بهردهم ئووری پزیشکه کاندایه چاکه تیکی کۆنه وه ده رکهوت و به ئه سپایی باوهشی به دکتۆردا کرد، پییگوت به درێژیایی هه موو ئه و ماوه یه زۆر بیری له لای بووه، ههردووکیان وهک دوو برا و دوو دۆستی نزیکی له گه ل یهک رهفتاریانکرد، دوی ئه وه ههردووکیان بۆ چه ند سه عاتیکی له ئووره بچوکه که ی دکتۆردا دانیشتن و قسه یانکرد ... دوی ئه و قسانه، شوکاک ههستیکرد پیویسته، زۆر پیویسته تا زووه مه هدی ده ریایی بدۆزێته وه.

من و لیفیتانت و باهیری

نه غه ده ماردینی و لیفیتانت دوی دوو سال دابران، یه کدیان بینیه وه . ساتی یه که می دیداریان نه ساتیکی زۆر سارد بوو نه گه رم. دیداری دوو که سی غروردار بوو که سیان نه یانده ویست به ده رخستنی عاتیفه یه کی زۆر له سه نگی خۆیان دابه زینن و کاریکبکه ن لاواز و بچوک ده ربکه ون. هیچیان عاتیفه یه کی جۆشداریشی نه بوو بیه ویت بیشاریته وه، نه ک هه ر ئه وه، به لکو له قوولاییدا که سیان پیویستیه کی گه وه ی به ویت نه بوو، ده یان توانی ئاسان بی یه ک بزین. لیفیتانت و نه غه ده نه ئه وه بوو یه کیان خۆشبویت، نه ئه وه بوو رقیان له یه ک بیته، ته نیا شتیکی له نیوانیاندا نه بیته په یوه ندی عاتیفی بوو. نه غه ده لیفیتانتی وه ک سه مبولتیکی هه تا هه تایی بۆ بیباکی و یاخیبوونی خۆی ده ویست، یاخیبوون له خودی خۆشی، له رابوردوی، له و شتانه ی که ده شیته مروفتیک به درۆ بلایته ئیمانم پییانه. لیفیتانتیش ده ویست به داگیرکردنی نه غه ده، شتیکی نه گیراو و نه ستم و نه فسانه یی له خۆی نزیکبکاته وه. به درێژیایی هه موو سالانی زینده گی هاو به شیان، لیفیتانت ئه و که سه هیژدار و ترسناکه یه که له پشته وه را هه موو سه حنه کانی نمایش بۆ خانمی ماردینی دیکۆرده کات،

فه‌زایه‌ک له ده‌وری ده‌سازینیت، بتوانیت ئاسان و بیترس له هیچ نوشوستی و غه‌میک په‌تی بیباکی خۆی تا ئه‌وسه‌ر رابکیشیت، نه‌غه‌ده‌ش ئه‌و ژنه‌یه‌ که هه‌یه‌تیکي پۆحانی ده‌به‌خشیته‌ بیره‌حمت‌ترین پیاویک میژووی ئه‌م شاره‌ به‌خۆیه‌وه‌ دیبیتی. وه‌ک لیفیتانت به‌ خۆی و به‌ دنیا بلیت، گه‌ر شاعیرانی پیاو‌عاشقه‌ سۆزانی و شه‌یدای ژنی بێ به‌ند و بارن، شاعیرانی ژنیش ئه‌وه‌تا عاشقی پیاوه‌ توند و کوته‌کدار و به‌هیزه‌کانن، چه‌نده‌ مه‌به‌ستی بوو بوونی نه‌غه‌ده‌ له‌ پالیدا له‌ ترسی هه‌میشه‌یی خۆی که‌مبکاته‌وه‌، ئه‌وه‌نده‌ش مه‌به‌ستی بوو، بوونی خۆی له‌ پال نه‌غه‌ده‌دا وه‌ک بۆنه‌یه‌ک بۆ بچوکرده‌وه‌ی شاعیران و سه‌نه‌ته‌ ریسواکه‌یان به‌کاربه‌یتیت. هه‌ردووکیان دوو کاراکته‌ری وه‌ک یه‌ک به‌هیزبوون، به‌لام چووبوونه‌ دوختیکی هه‌منی ئه‌وتوووه‌ که‌ که‌سیان ئاماده‌ نه‌بوون شه‌پانگیزی ئه‌ویتر بوورژینیت. له‌و ژن و می‌ردانه‌ بوون گه‌ر خۆشه‌ویستی بیته‌ نیوانیانه‌وه‌، ژانیان وێرانده‌کات، خۆشه‌ویستی هه‌ستیک بوو له‌ هه‌چیاندا نه‌بوو، هه‌ردووکیان هه‌موو شتیکیان ده‌کرد بۆ ئه‌وه‌ی خۆشه‌ویستی له‌ ژانی خۆیان ده‌ریکه‌ن، چونکه‌ ده‌یانزانی گه‌ر بیت و په‌یوه‌ندییه‌که‌یان له‌و ریتمه‌ سارد و هه‌منه‌ ده‌رچیت، له‌وانه‌یه‌ ژانیان وێران بیت و یه‌کدی نابوت بکه‌ن. نه‌غه‌ده‌ له‌ ئه‌زمونه‌کانی پیشوویه‌وه‌ فیربووبوو، هه‌چ شتیک وه‌ک خۆشه‌ویستی و کینه‌ په‌یوه‌ندی مرۆف ئالۆزناکات. ئاه‌ گه‌ر مرۆف بیتوانیبایه‌ خۆی له‌ هه‌ردووکیان ئازادبکات، گه‌ر پۆژیک له‌ خه‌وه‌ستا‌باین و به‌ماندیایه‌ مرۆف چیت نه‌ خاوه‌نی خۆشه‌ویستی و نه‌ هه‌لگری کینه‌یه‌، ئه‌وسا ژیان ریتمیکی وه‌رده‌گرت ئارام و بپشیتو. هه‌ستیده‌کرد هه‌سته‌ توند و جۆشانه‌ ترسناکه‌کانی سالانی پیشوو، به‌ جۆریک ناخیان له‌ ریشه‌وه‌ هه‌لته‌کانده‌وه‌، چیت خه‌زینه‌ی عاتیفه‌ی بۆ ئه‌به‌د له‌ هه‌ر تنۆکه‌ سۆزیک خالی بۆته‌وه‌. خۆشی مرۆفیک بوو وه‌ها ده‌ره‌ق به‌ عاتیفه‌ توپه‌، وه‌ک خانمیک له‌ هۆده‌یه‌کی پڕ له‌ سپالی کۆندا، به‌ خولیا‌یه‌کی شیتانه‌وه‌ مال پاکبکاته‌وه‌، ئاوها هه‌ر شتیک بۆنی عاتیفه‌ی لیبه‌اتایه‌، وه‌ک جلکی دیرین و دراو توپی ده‌دایه‌ ده‌ره‌وه‌ی ژانییه‌وه‌. په‌یوه‌ندی ئه‌وان له‌وانه‌ بوو له‌سه‌ر پیکه‌وه‌بوونی بیده‌نگ، فه‌رامۆشکردن، بیباکی دروست بووبوو.

ئو پۆژه دواى ئو هممو دووریه بهکیان بینیه وه، ساتی دیداریان شاهیدی ئو پاستیانه بوو که نه دۆستن و نه دوژمن، ده توانن پتگه وه یان دور له یهک بژین، بیئوهی شتیکی ئه وتو له کهسیان بگوریت. هیچ به هانه به کیان نه بوو به یهک دلخۆش و به هانه به کیسیان نه بوو له یه کدی بیزار بن.

شهو ی به کهم، کاتیک دواى ئو هممو دابرا نه پتگه وه خه و تن، لیفتانته ئو پاستیه نه زه لیه ی بو دووباره بووه که هیچ ئاره زوویه کی سووتینه ر و شیتانه ی بو له شی ئافره ت تیدا نییه، ئه گه ر شتیکی هه بیته و بو سیکس بیجولیتیت، ئو تاریکیه گه وه به یه که له ناو پۆچی ئافره تدا هه یه، هه تا هه ستیکرد ده میک به که ره سه نیرانه که ی ده چیته له شی نه غه ده وه، بو ئه و په له تاریک و په شه ده گه پیت. ناله و نرکه و نوکه و نازی شم مه خلوقه لاوازه هه ستیکی ئه وتوی پینه ده به خشی، تاکه شتیکی ده بیزاراند، بوئی عاره قه ی نیریکی گه وه بوو که له ژیر نه شکه نه جده تیکده شکیت. شتیکی نهیتی له ناخیدا پتگای پتی نه ده دا به رامبه ر له شی ژن توند و دلپه ق بیت، وهک ئه وه ی له نه زه له وه وا خرابیته سه رییه وه که له شی ژن خوی تیکشکاوه و توانای هیچ جهنگیکی نییه. له زه تیکی له وه دا نه ده بینی له گه ل له شیکی وه هادا پالبه که ویت و عه شقبازیبکات، سیکسکردنی له گه ل ئافره تدا وهک دابه زینیکی ترسناک ده بینی له هیز و قودره تی خوی. ئو کاتانه ش له گه ل نه غه ده دا جووتده بوو وهک ئیشیکی ساردی میکانیکی، وهک خۆ خالیکردنه وه یه کی بیهه ست هه موو شتیکی ده کرد. دواتر که هه موو نه وساته نه یینیانه ی بو من باسده کرد، ده یگوت نه وهک له زه ت نابم، به لکو هه موو ئیراده ی خۆم ده خه مه کار تا له زه ت نه به م ... سه رچاوه ی له زه تی گه وه ی ئو له جیگایه کی تره وه ده هات، ئو له زه تی له وه ده بینی نیره کان زه لیلبکات، بیانشکینیت، وایان له بکات قیزیان له خویان بیته وه، بین به به رده ستی ئو، وادیارین وهک بوکه شوشه ی قورمیشن و ئو ده یانجولیتیت. ئه وه شاله زه تی لیفتانته بوو، نه وهک خه و تن له گه ل ژنیکدا که به ر له وه ی تو جاریک چیرۆی له بیینیت، ئو ده

جار چېژت لى دەبات. لەش لە بنەرەتدا لای لىقیتانت بۆ ئەو بوو تىكېشكەيت، بۆ ئەو نەبوو ماچېكرەيت، بەو دەدا ئەو شتىكى ئەوتۆى لەسەر پۇج نە دەزانى، جگە لە جەستەى جىگايەكى تىرى شك نە دەبرد يارى لەسەر بگات. بەلام هەندىجار جەستەى پووتى نەغە دەى وەك جەستەى تىكشكاوى مردوويەك دەبىنى، تاكە هەيزىك هەندىك جار بەرەو سىكس دەبجولاند، ئەو بوو وەك جۆرىك لە كوشتنى مەجازى سەيرىدە كرد، وەك ئەوەى تەواوى ئەو گەمەيە بۆ ئەو بىت لە دواچرەدا، لە دوا تىرۆپكى ئۆرگازمدا، ئەو نەغە دە بكوژىت. نەغە دەش دەيزانى لىقیتانت كاتىك لە گەلیدا دەخەوئىت، لە گەل خۆيدا ناخەوئىت، بەلكو لە گەل مردنیدا دەخەوئىت. گەرچى سىكسى لىقیتانت سىكسىكى دىندانە و وەحشى نەبوو، شتىك نەبوو بچىتە قالبى سادىيە تە باوەكانەو، بەلام هەر كات دەگەيشتە دواچرەكانى ئەو ئىشە، كە تەماشای چاوانى گۆزى نەغە دەى دە كرد، وەك مردوو دەبىنى، وەك ئەوەى پزانى شەهوە تەكەى دەسپىژىك بىت لە گوللەى ژەهراوى و لە رەحمى نەغە دەدا تەقاند بىتتى... هەندىجار هەستىكى ناديار و تەماوى، بەلام خۆش و سەرسوپھىنەرى هەبوو كە ئەو تە بە ئەندامەكەى دەيكوژىت، ئەو هەستە وايدە كرد جار جار بىر لە سىكس بگاتەوە يان حەزى لىبكات، گەر ئەو ش نەبايە، لەوانە بوو خۆى بۆ هېچ ژنىك پووت نەكاتەو. نەغە دەش حەزى لەو مردن و خاوبوونەوە كوشتنەيەى دواى سىكس بوو، هەردووكيان زۆر خىرا ئۆرگازم دەبوون، هەند خىرا كە فريانە دەكەوتن بزائن چەند لەشى بە كدىان پىويستە، بەو دەدا درەنگ درەنگ لە گەل بە كدا دەخەوتن، ئۆرگانە كانيان مىكانىكى گۆرژدە بوو و خاودەبوو، بەلام نەغە دە سەرنجىدەدا كە ئۆرگازمە كانى خۆى توند و خاوبوونەوە كانى توند ترىبون، هەستى بە لەرزىنى پانە كانى خۆى دە كرد كە هيدى هيدى تا دەهات گۆشتنتر و ئەستورتر دەبوون، ماسولكە كانى دەبىنى توند وەك بومە لە زەيەك رايانە شىنىت دە لەرزىن، بە جۆرىك گەر بە پىتو بەيە ئەژتۆى نەيدە گرت و دەكەوت... نەغە دە بە جۆرىكى درىژ ئەو هەستە سەيرانەى بۆ هاورى ژنە كانى دەگىرايەو و ئەوانىش دەيانھىنايەو بە سەر سفەرى پياوان و دەيانگوت ماردىنى بە و جۆرە

تورگازم ده بیت. ده یگوت له ساتی تورگازمدا وهک دولفینیکم لیدیت که به هموو توانای خوی به رهو دهره وهی ئاو بازده دات، هموو له شم توند به رهو بالا ته کان ده خوات، که خاویشده بمه وه، له شی خۆم سووکده کم و لیده گه ریم هموو گیانم بله رزیت و ته کانبدا و نه سره ویت، وهک که وتنه خواره وهی گه لایهک که به و جۆره له سه ره وه پرا به رهو خوار به ربیتته وه. ژنه کانی هاو پتی له وه سفی ورد و شاعیری نه غه ده بۆ تورگازمی خوی، سه ریان ده سوپما و قاقا پیده که نین، خۆشیان له بی شه رمی و بیباکی نه غه ده ده هات، له گه لیشیدا ههستیان به ترس و ئیره یی ده کرد. لیفیتانت ئه وه ههستی له چاویدا ده بینی و به ههستی گیاندا و مردن به راوردیده کرد. به پنچه وانهی زۆبه ی پیاوانه وه که بهر له سینکس، چهز له ته ماشای جهستی ژن ده کهن، لیفیتانت له کۆتاییدا، له و ساته دا که نه غه ده شه کهت و عاره قاوی و نیوه مردوو ده کهوت، چهزی بوو سه ربیبات، سهیری لیده هات چون نه غه ده واخیرا جهستی به رهو لوتکه ی نه شه به کی به هیز به رزه کاته وه و دایده گریتته وه. وهک به حرینک ده هاته پینشچاری به ئاره زوی خوی هه لچیت و به ئاره زوی خوی بنیشیتته وه. لیفیتانت نهیده توانی ئه وه ههسته بخاته قالبی وشه وه، نهیده توانی گینگل و پیکدا دانه کانی رۆحی له شیوه ی رسته ی پووندا دابریژیت، ههتا نه غه ده خان جارینک پیمی گوت که هۆمه ر که مدووترین پیاوینک بووه له ژیانیدا بینیبیتی. ئه وه زۆبه ی کات ئه گه ر له مال بایه و به رامبه ر نه غه ده دابنیشتایه، جگه له وهی بیده نگ سه ربیبات، هیچی دیکه ی نه ده گوت، هه رکاتیش باسی ژیانی خۆیان بۆ من کرد بیت، هه ردوکیان گووتوویانه جوانترین شتی ژیانی هاو به شیان بیده نگیه. به لام داننان به وه دا بۆ من سهخت بوو، من ماوه ی دریز له گه ل لیفیتانتدا ژیا بووم و ده مزانی ناتوانیت گوزار شتی رۆشن له هموو شتیک بکات، به لام ئه وه به و مانایه نه بوو لیفیتانت قسه نه زانیک بی زبان و هیهچ نه لئی، یان فه لسه فه به کی تاییه تی ژیانی نییه، به پینچه وانه وه له ناو هموو ئه وه پیاوه شه رانی و به دره فتارانه دا که ده مناسین، لیفیتانت خاوه نی فه لسه فه به کی خوی بوو، که م تا زۆریش ده یزانی گه ر به زمان نه بیت،

ئەوا بە کردار گوزارشتی لیبکات. هەر ئەوەش وایده کرد من حەز بە دانیشتنی بکەم و تا بێت زیاتریش رقم لیتی بێت.

دوای راپەڕین کە لیفیتانت هاتەو، من لەو باوەرپەدا بووم هەولێکی نەپساو دەدات بچیتەووە سەر هێلی زیندەگی پیشووی. بەلام لیزانییەکی بۆیتەیی نواند، لیفیتانت گەرچی خۆیندەوارییەکی وەهای نەبوو، بەلام هەست و بۆنی بە جۆریک تیزبوون پیش هەمووان دەرکی بە پۆحی ئەو سەردەمە تازانە دەکرد کە لە دورەوەرپا سەرەتا تەماوییەکانی خۆیان بە ترسەووە دەرخستبوو. کە یەکەمجار لە شاردا ببینیمووە قاتێکی خۆلەمیشی لە بەردابوو، قژی بە جۆریکی بەرچاو کورتکردبوووە، وەک هەمیشە بۆشناخ و لووتبەرز و بیدەنگ دیاربوو، بەلام کەمیک گەشبین و پوو کراووتر لە جاران. هەمیشە تارمایی تەنهایەکی سەنگین لە دەوری سەمایدەکرد، بەلام تەنهایەک نا کە بەرگیکی پۆمانسی دەکاتە بەری مرۆف. سەیریوو بەلامەووە کە لە بۆینباخ و پیللوی چەرمی ئیتالیدا ببینم، پێدەچوو بە جلە تازەکانی پیمان بلێت بوومەتە مرۆفیکێ نوێ. ئەو ئەو نمایشە بوو کە لیفیتانت هەر بە غەریزە سەرەتاییەکی خۆی زوو فێری دەستوور و یاساکانی بوو. جلەکانی وەک جاران هەر بەدیوی پەشدا دەیاننواند، بەلام وەک سالانی زوو قەترانی نەبوون. لەکاتیکیا ئێمە پیاوانی قال لە دوکەلی سەردەمی پیشوودا، هەر بە هەمان وێنە کۆنەووە چووینە سەر سەحنەیی سەردەمە تازەکان، لیفیتانت زوو دەمامکیکی تری کردە سەر. من دەمزانی کە لیفیتانت ناگۆریت، بەلام چەند کەس لیفیتانتی وەک من دەناسی؟ هیچ کەس ... لەپاستیدا هیچ کەس. ئیوارەیهکیان لە سەرەتای ئایی سالی نەوهدویەکدا، خۆی و خانمی نەغەدە ماردینی داووتی مالی خۆیانیان کردم، هەر لە سەرەتاووە هەستمکرد لیفیتانت خەرجییەکی نۆزی کردووە و دەست بلأویەکی بیئەندازەیی نواندووە، لەسەر مێزەکە هەولیدەدا شێووی دانیشتن و نیگاکردنی ئەو پووکارە سەربازییە پەقە بەردات و لە شێو و یقاریکی عەسکەرییەووە بەرەو یقاری سەرمایەدار و پارەدارەکان وەرگەرپیت. خۆی وا دەرخواست کە دەیهوێت خۆی ونبکات و

کارِیکی به دهسه‌لات و سیاست‌ه‌توه نه‌بیت، له‌سه‌ر نانخواردن سه‌یرِیکی درِیزی کردم و به هِیعنی گووتی، ئیتر ده‌یه‌ویت وه‌ک بازرگانِیکی سه‌ربه‌خو بژی و کاری به که‌سه‌وه نه‌بیت. دلنیا‌بووم راستی نالیت، خو‌شی ده‌یزانی شه‌و نیاز و قسه‌ی دلّی نییه، به‌لام من درّی شتیکم نه‌گووت و جه‌نگ و جه‌ده‌لینکم له‌گه‌ل به‌رپا نه‌کرد. له‌سه‌ر سفره‌که وام هه‌ستکرد که‌سیان ئاره‌زوویان نییه باسی سیاست و شه‌و ململانئ توندانه بکه‌ین که له مه‌یداندان. من هه‌موو به‌هار و هاوینی شه‌و ساله‌م له فه‌زای شه‌ردا بردبووه سه‌ر، به‌عسییه‌کان له هه‌موو لایه‌که‌وه له ژیر گوشاردا بوون باکوور چۆلبکه‌ن و هئیزه‌کانیان بکشیننه‌وه، به‌لام شه‌و بئ جه‌نگ و بئ گورزی چه‌کداریش نه‌ده‌کرا. راسته من جه‌نگاوهر نه‌بووم، به‌لام وه‌ک شارناسِیکی شه‌و زموندار، وه‌ک په‌کینک ده‌توانیت گوره و بچوکی شته‌کان سه‌بارت به دوژمن بپشکنیت و مه‌یدان به وردی بخوینیته‌وه و شیبکانه‌وه، له ژوروی چالاکیه عه‌سکه‌رییه‌کانی حیزیدا به‌رپرسی هه‌والگری بووم و له گرتنی بریاریشدا به‌شداربووم. ده‌بوو هه‌رچیبه‌کمان کردوه به‌عسییه‌کان ناچاریکه‌ین بکشینه‌واوه و شار چۆلبکه‌ن. دیاره گه‌رانه‌وه‌ی به‌عسییه‌کان بۆ ناو شار دوا‌ی په‌وه‌که گه‌مره‌بیه‌کی گوره‌بوو، به‌عسییه‌کان گه‌مره‌ترین هئیز و شپوه‌ی حوکمرانی بوون میژووی خو‌ره‌لات له کۆن و نویدا به‌خو‌یه‌وه بینیبیتی، شه‌وان هه‌میشه شه‌و کاره‌یاندکه‌کرد که وه‌ک به‌لا و موسیبه‌ت به‌سه‌ر خو‌یاندا ده‌شکایه‌وه. راسته هئیزِیکی نۆر زۆریان له هه‌موو کوچه و کۆلانیکدا بلاوکردبووه‌وه، به‌لام هئیزِیکی نامۆ و بئیریشه‌بوون، له ماسیبه‌کی نۆر زل ده‌چوون له حه‌وزِیکی شوشه‌ی لیل و بچوکدا گیریان خواردبیت. له دوا‌ی په‌وه‌که ده‌مئ گه‌رانه‌وه شار، له بری سه‌یری هئیز و تفاق و تانکی دوژمن بکه‌م، دوو پۆرم ته‌رخانکرد بگه‌ریم و له چاوی سه‌ریازانی ده‌وله‌ت بنوارم. بۆ شه‌وه‌ی بزانتیت سوپایه‌ک چه‌نده به‌هئیزه، ده‌بیت له شپوه‌ی نیگاکردن و وه‌ستان و ئاو‌پدانه‌وه و پویشتیان بنواریت، نه‌وه‌ک له چه‌ک و تفاقیان. من دوا‌ی دوو سئ گه‌شتی خیرا، شه‌و فه‌راسته و پوودۆزییه‌ی دئیرینه‌ی له خویندنه‌وه‌ی مرؤفا هه‌مبوو، گواسته‌وه بۆ خویندنه‌وه‌ی شه‌م زله‌ئیزه گه‌وران‌ه‌ش که به‌عسییه‌کان به

جۆریک ناریک و دوور لە لۆژیکیکی سەربازی بە ھەموو لایەکاندا پەرتەوازیانکردبوون. ئاشکرا ھێزەکان ھێندە لە مردن دەگەرا تا قەتعی جەنگی نەبوو، ئەوەم لە ھەموو نیگا و تێپوانین و پەفتاریکیاندا دەخویندەوہ... چەند پێکدادانیکی کەم و کورت ئەو بپوایەیان زیاتر لایەسپاندم کە ئەم سوپایە بە جۆریک بێ ئەژنۆ و بێ ئیرادە بوو، قاچی چاریکی تر ئاسان ئەم سەرزەمینە ناگریت. لەودەمەدا ئاسان نەبوو ئەم بپوایە بە دەنگی بەرز لە ھەموو جینگایەکاندا بلیت، خەلکی ھیشتا ترستیکی بپۆینەیان لە بەعسییەکان ھەبوو، بەلام ترس لە سوپا ھێندە دیژێراوہی رابوردوو بوو پەیوەندییەکی بە حەقیقەتی ئەم ھێزە نەخۆشە ئیستاوہ نەبوو. سوپا بە جۆریکی ترسناک کەوتبوو سەرچۆک و نەیدەویست گەر بۆ نمایشیکی کورتیش بووہ بیتتوہ سەر قاچ. بۆ یەکەمجار لە زیاندا سووربووم کە دەبیت زۆر توند و بێبەزەیی لەم ھێزە بدەین، لە ژووری چالاکییە عەسکەرییەکاندا پتەمداگرت و گووتم گەر بیت و تا کۆتایی پاییز بەعسییەکان لێرە دەرنەکەین، لەوانە یە دواتر ھەموو شتیکی بگۆریت و ئەو ئیشە ئاسانە ئەمۆ بپیتە کاری نەکردە. لە راپۆرتیکی بۆ سەرۆکەکانم نوسی «یان ئیستا سەری ئەم ئەژدیھا نەخۆشە دەپەڕینین یان ھەرگیز. چونکە دواتر ئەم ھێزە لەرزۆک و بێدەستە، وەک ئەختەبووتیکی ترساو، سەد بۆلی تر دەردەکات، بێج دەگریت و پێشە دەھاوێتوہ و لێدانی کاریکی سادە نابیت». وەک دواتر زانیم برادەرانی ئەنجومەنی بالا راپۆرتەکانی منیان ورد خویندبووہ، چەند سالیکی دواتر یەکیکیان گووتی «ئەو راپۆرتانە ئیوہ گرنگییەکی مێژووییان ھەبوو تا شوێرش دووبارە بپاری ئازادکردنەوی شارەکان بەدات و دۆخی ھێرشبەر وەرگرت». ئەمدەزانی کابرا بەو قسانە کالۆم دەنیتە سەر و دەمنیتە بەر کلکان یان پاستییەکی مێژوویی توھاردەکات کە کەسانی تر نەیان دەتوانی وەک ئەو ساف و پۆشن بیینن و دانی پێدا بنن. ھەرچیەک بیت، ئەو کات و ئیستاش باوەرم وایە، تیگەشتن لە دوژمن بەشتیکی گرنگی جەنگ، بەلام لەویش گرنگتر تیگەشتنە لە خود. من گەرچی لە حیزیدا بە شلەشاری و پاخەتخاواز ناسرابووم، لە پشتموہ

تانه‌ی نوه‌یان لیده‌دام که ماوه‌یه‌کی کورت نه‌بیت پېشمه‌رگه‌یه‌کی چه‌ک له شان و پیاوی راسته‌قینه‌ی سه‌نگر نه‌بووم. به‌لام له و برگه‌یه‌دا له میژووی ولاته‌که‌م، پینداگرییه‌کی سه‌ختم کرد و هاوارمکرد «ه‌ه‌قالان یان نیستا یان هرگیز... یان نیستا یان بۆ همه‌میشه و تا قیامت فاتحه له‌سه‌ر نازادی خۆمان بخوینین». من له هه‌موو هێرشه‌گه‌وره‌کانی هاوین و پاییزی ساڵی 1991 دا بۆ سه‌ر سوپای به‌عس، وه‌ک سایکۆلۆژیست، لۆژیستیک، پلاندانه‌ر، جه‌نگاوه‌ر، به‌شدار بووم.

ئه‌و پۆژه که چووم بۆ داوه‌ته‌که‌ی خانمی ماردینی و لیفیتانت، سه‌رم پرپوو له هه‌وای جه‌نگ، له پلان بۆ ده‌رکردنی به‌عسییه‌کان، له خه‌یالات ده‌رباره‌ی ئه‌و نه‌خشه‌گونجاوانه‌ی ده‌شیت له په‌لاماره‌کانی داها‌توودا بیگرینه‌ به‌ر، به‌ جۆریک فیکر و غایله‌م نوقمی هه‌وای جه‌نگ بوو، سه‌یرم لیها‌ت لیفیتانت له‌و به‌رگه‌ مه‌ده‌نییه‌ تازانه‌دا ببینم. به‌ ده‌نگی به‌رز له‌سه‌ر سفره‌که باسم له بېمروه‌تی ئەمریکایی و ئەوروپییەکان کرد که ده‌بوو هیتلی پاراستنی ئاسمانی هه‌ریمی ئیمه‌ تا ژێر که‌رکوک و پوهه‌ و ناوچه‌کانی حه‌مرین راپکێشن، چونکه‌ گه‌ر ئیمه‌ ئه‌م هه‌ریمه‌ش نازادبکه‌ین، ده‌فه‌ریکی نا‌ئارام و برسی ده‌بیت و له هه‌زار ده‌رده‌وه ده‌ئالیت. گه‌رچی من به‌ حه‌ماسیتی زۆره‌وه ده‌دوام، هه‌تا هه‌ستم به‌ نوسانی گه‌روو و عاره‌قه‌ی ناو له‌په‌م ده‌کرد، به‌لام بابه‌ته‌کانم لای لیفیتانت و خانم سارد و ناچۆر دیاریبون. جاریک له‌کاتی خواردندا، خانمی ماردینی به‌ هیمنی سه‌ری له‌سه‌ر قابه‌که‌ی به‌رزکرده‌وه و پیمی گووت «هه‌ندیک گۆرپانکاری له دونه‌یدا هه‌یه‌ بێ ئیمه‌ و بێ حه‌ماسه‌تییکی زۆر له‌ که‌سانی وه‌ک من و تۆوه دینه‌پێشن، پتویست ناکات ئیمه‌ خۆمانی وا بۆ بره‌تینین». وای گووت و به‌ ئارامی و به‌ نوکی په‌نجه‌ پالی به‌ به‌له‌میک قه‌ره‌خه‌رمانه‌وه نا بۆ به‌رده‌م و گووتی «نانه‌که‌ت بخۆ و ئه‌وه‌نده خه‌یال مه‌خه‌ره سه‌ر به‌عسییه‌کان، زۆر بیران لێ مه‌که‌وه... گه‌ر زه‌مانیک به‌سه‌رچوو بۆ خۆی به‌سه‌ر ده‌چیت، وه‌ک ژیا‌نی ئیمه‌، وه‌ک ژیا‌نی من و تۆ». بېته‌وه‌ی تیبگه‌م مه‌به‌ستی چیبیه، نیگه‌ران سه‌یرمکرد و ده‌نگی نا‌په‌زایم

بەرزکردەوه، لەوانە نەبووم باوهر بەوه بهینم دوژمن چەندە لاواز بیت خو
 بەخو بمریت، من شوڤرشگێڤ و جەنگاوهر بووم، دەمزانى جیهان تەنیا لە
 سایەى شەپى گەورەدا دەگۆڤیت. ماوہیەک قسەم لەوہ کرد بەعسییەکان
 تەنیا پتووستیان بە پالێکی ئیمە ھەبە تا بروخێن، بەلام گەر ئو پالە لە
 کاتى خویدا نەبیت، لەوانەبە زوو تینیان تێگەرپیت و ھەموومان راپێچى
 بیابانەکان بکەنەوہ و بە زیندویى بماننێژن، بەتایبەت دەمزانى
 بەعسییەکان حەزێکی زۆریان لە زیندەبەچالکردنى دوژمنە. ھەماسەتى من
 ھېچ پەرچەکرداریکی گەرمى لای خاوەن داوہتەکە دروست نەکرد و بە
 ئارامى لەسەر خواردن بەردەوام بوون. کەمێک ون و سەرھەوێڵ دیاربووم،
 ئو کات بو ھەر مائێکی ئەم ولاتە بچووایت، پووت لە سەر ھەر
 سفەرہیەک بکردبايە، بابەتەکان ھەر ئو باسانە بوون کە من
 بەخوشحالییەکی زۆرەوہ، وەک کەسێک لە نزیکەوہ لە ناویدا دەژیم
 دەموروزاندن. لەزەتێکی بیۆتێنەم لەوہ دەبینى نان بخۆم و وا دەریکەوم لە
 بەر سەرقالی جەنگێکی گرنگ ناچارم خێرا تیکەکەم لە گەر و ئاودیویکەم
 تا ئەرکیکی گرنگتر لە دەست نەدەم. دواتر تێگەپشتم کە نوقمبوونی من
 لەو جیھانەدا، تیکەلێبونی کوشندەم لەگەل ساتەوہختە بچوکەکاندا،
 ببینی دیعەنە گەرەکانى لێ حەرام کردوم. لەو دانیشتنەوہ تۆنى
 قسەکردنى خانمى ماردینی لەگەل مندا شیوہیەکی تاییبەتى وەرگرت،
 تۆنێک ھەمیشە شتێک لە سەرزەنشتى تێدايە. ئو تۆنە بو ھەمیشە
 دەمێنیتەوہ، نەرمەدەبیتەوہ و توندەبیتەوہ، بەلام ھەرگیز لاناچیت. ھەر
 ئو کات لەسەر خوان و سفەرہى داوہتەکەم سەرنجى ئوہم دا کە پیاوانى
 سەردەمى جەنگ چەند زوو دەتوانن دەموچاوی خوێان بگۆڤن و
 دەمامکێکی مەدەنى بکەنە سەر. لیفتانت لە جەلە نوێکانیدا بە جۆرێک بە
 قیافە و سێحردار بوو، دلنیابووم گەر ئەندامە بالاکانى تری حیزب لەم
 جەلە شارییە شیکانەدا ببینن، دەچنە سەر دینی و شەرپاڵ و پشتینیان
 توردەھن و دەبنە قاتپۆش و کۆگایی. من لە کاتى دەستشتن و
 دەستسپریندا، بەلیفتانتەم گروت «ھەفال، ھیشتا زوہ بو ئەم
 ئاسوودەگییە، ھیشتا زوہ. بیرت نەچیت بەعسییەکان راستە توانا و

نیراده به کیان نه ماوه، ته نیا هه ولی پاراستنی پاشه لئی خویانه ... به لآم لیره. تائه وان لیره بن، من دلنیا بی و نارامی ناچیتیم و ناتوانم وهک تو جلی راحت و ناسووده بپوشم». لیفیتانت گوتی «وهفا من و تو دوو هاویتی کونین، چاوت بکه ره وه، دونیا به کی تازه به پیره وه، تو زیک وریا به، من ئم قسه به به که سی تر نالیم. ئینسان ده بیته بزانیته چون قاچ ده خاته ناو ئم دور و زه مانه وه». ئه و کات به پوونی نه مده زانی چی ده لیت، دواتر تیگه یستم مه بهستی ئه وه بوو، له و پوزگارانه دا که دین و به پیره، مانای هیز، نمایشه کانی، جلوه بهرگه کانی، که ره سته کانی، چه که کانی هه موو ده گوزین. لیفیتانت هه ر لیفیتانت بوو، هه ر خوی بوو، به لآم ده زانی دنیا گوزاوه، منیش که سیکی دیکه بووم، وهک ئه و دلنیا بووم دنیا گوزانکاری به سه ردا هاتوه، به لآم هیشتا به پوونی و پوونی له م جیهانه نوییه حالی نه بوو بووم. ئه و به که مجار و پیش هه مووان بازی ده دایه ناو چه وزیک ئاوه که هیشتا لیخن و لیل نه بوو بوو، ده بیتوانی له پوونی و سافیدا ماسی خوی راپوکات. که وایگوت، خه نده به کی گالته په ریه سه ر لیوم، نیازم بوو پینیلیم «عه زیم لیفیتانت، هیز لای منه، منم تا ئیستا ده ستم له باروت و هه ناسنه م هه ر له گوزه پانی جه نگدایه، نه وهک لای تو که نازانم به م قاته موزه خره فه ته وه ده ته ویت بلنیت چی». زینده گی دریزی من و لیفیتانت له ئیران هه ر دوو کمانی فیرکردبوو وشه ی له بابته ی «موزه خره ف»، «عه وه زی»، «عه قه بمانده» «خا هنده که م» سی ئیرانیا ن به اوینه نابینه ی قسه و با سمانه وه، به لآم حورمه تی خوان و ده سته پوختی په رنگینی چپشته که ره نه ناسرا وه کانی مالی ئه و ریگای ئه وه ی لیگرم لاقرتیباز و گالته چار قسه بکه م.

ئه وه دوامه مین خوان و داوه تی نتوان من و لیفیتانت و خانم نه بوو، به لآکو سه ره تای زنجیره به کی زور داوت و داوه تی دووباره بوو که سالانگی دریز له گال لیفیتانت و خانمدا پیکه وه گوزیمانه وه، به لآکو ده کریته بلیم ئه وه سه ره تای سه ره لدانی چاغ و سه رده می زینینی داوت و خوانه

شاهانه‌کان بوو که سالانی دواتر و له‌گه‌ڵ سهره‌تاکانی سه‌ده‌ی نویدا بووه دیارده‌ی هه‌ره‌ گه‌وره‌ی ژبانی ئه‌م شاره‌ .

لیفیتانت وه‌ک خۆی ده‌رخست وه‌ها ده‌ره‌ق به‌ سیاسه‌ت بێخه‌یاڵ و که‌مه‌ترخه‌میش نه‌بوو، که‌سیک بوو هاتبووه‌ ده‌رێ تا ساتیک و کاتیکی گونجاوتر و گرنگتر بدۆزیتوه‌ و بگه‌ریته‌وه‌ . ئه‌زموونی زۆری له‌ ناو شوێرش و ده‌وله‌تدا فیزیانکردبوو، چوونه‌ ده‌روه‌ له‌ حیزب و هاتنه‌وه‌ چ هونه‌ریکی کاریگه‌ر و سه‌ره‌که‌وتوو گه‌ر باش لێی بزانیته‌ . سه‌یربوو به‌لامه‌وه‌ که‌ لیفیتانت گه‌رچی پله‌یه‌کی حیزبی و کاریکی وه‌ها دیاری نه‌بوو، به‌لام زوو ده‌بووه‌ میوانی سه‌رۆک و هه‌فالی جیگه‌ر و ئه‌ندامانی بیرووی سیاسی، وه‌ک ده‌مبیسته‌ زۆر شه‌و له‌ مالی ئه‌ودا خوانی گه‌وره‌ سازده‌کریت و ده‌سته‌جهمعی ده‌خۆنه‌وه‌ و مه‌ستده‌بن و پاوێژده‌که‌ن . هه‌تا به‌ر له‌ ده‌رکردنی به‌عسیش له‌ شار، خوان و داوه‌ته‌کانی لیفیتانت ده‌ستیان پیکردبوو، سه‌یربوو له‌لام گه‌ر داوه‌تی منی بکردبایه‌ ته‌نیا داوه‌تیده‌کردم، که‌م پێکه‌وتی ده‌کرد من هاوشان له‌گه‌ڵ ئه‌ندام و هه‌فالی تێدا بخاته‌ سه‌ر خوان ... ئه‌وه‌ سه‌ره‌تا سه‌یر بوو به‌لامه‌وه‌، به‌لام دواتر سه‌رنجدا ئه‌وه‌ ته‌نیا لیفیتانت نییه‌ که‌ وا له‌گه‌ڵ من په‌فتار ده‌کات، به‌لکو زۆربه‌ی هه‌فالان نایانه‌ویته‌ له‌گه‌ڵ که‌سیکی دیدا داوه‌تمبه‌که‌ن، وه‌ک ئه‌وه‌ی شتیکی پیس و به‌دبۆ له‌ مندا بێت و ئه‌وانی تر به‌رگه‌ی نه‌گرن . ئه‌وه‌ سه‌ره‌تای که‌ نارخستنی من و لادانی به‌کاوه‌خۆم بوو، که‌ گه‌لیک له‌ سه‌ره‌خۆ به‌ریوه‌چوو، تنۆک تنۆک هات و دلۆپ دلۆپ تکا، هه‌میشه‌ش تا زه‌مان زیاتر برۆیشتبایه‌، تا پووداوی نوێ به‌هاتبایه‌ته‌ پیش، من پوونت و ناشکراتر ده‌مبینی و هه‌ستم پێده‌کرد .

لیفیتانت پۆژ دوا‌ی پۆژ له‌ به‌رچاوی من ده‌گه‌زرا، تا ده‌هات ماسکیکی ئه‌ستورتری ده‌خسته‌ سه‌ر پوختاری، من که‌ به‌راوردمه‌کرد، خۆشم له‌ پوختاری جارانی زۆرتر ده‌هات که‌ له‌ ئیستا په‌قتر و ساردتر بوو، به‌لام سه‌روشتی و پاستگوتر دیاربوو، سالانیک دواتر که‌ ئه‌و پوختاره‌ په‌قه‌ ترسناکه‌ی به‌ جۆریکی به‌رچاوه‌ستایه‌وه‌ و ژبانی هه‌موومانی خسته‌ ژیر

په‌حمه‌تی ناره‌زوه‌کانی خۆی، زانیم هه‌له‌بووم و بریا هه‌میشه هه‌ر ئه‌و پو‌خساره‌ی هه‌بایه که سالی یه‌که‌می دوا‌ی پا‌ه‌پین له‌ خۆی گرت‌بوو. من له‌ نیگا و وه‌ستان و په‌فتاریدا هه‌مان دل‌په‌قی دێرینم ده‌بینیه‌وه، به‌لام هه‌ست‌مه‌کرد لی‌فیتانت گه‌مه‌ی زۆر گه‌وره و شتی زۆر ترسناکی له‌ ژێر سه‌ردایه و به‌م پو‌خساره تازه‌یه‌وه نه‌بیت ئه‌و یاریانه‌ی بۆ نا‌کریت. ده‌مزان‌ی که سه‌رده‌میکی نو‌ی ده‌ستی پێ‌کرده، به‌لام خۆ بریاریش نه‌بوو هه‌موو ئینسانه‌کان به‌ ده‌مو‌چاری نو‌یوه بچنه ناو ئه‌م جیهانه نو‌ییه‌وه.

بۆ جاری دو‌هه‌م که لی‌فیتانت دا‌وه‌تیکردم، زۆر سه‌یر و پۆشنتر له‌ جاری یه‌که‌م پێ‌گی‌وتم «وه‌فا تۆ ناتوانیت به‌م پو‌خساره‌وه تێ‌که‌لی ئه‌م دنیا تازه‌یه بیت، من جی‌گایه‌ک ده‌زانم ده‌توانیت کۆمه‌کمانبکات». سه‌ره‌تا نه‌مزان‌ی مه‌به‌ستی چیه‌، به‌لام قسه‌که‌ی کونج‌کۆلییه‌کی تێ‌دا جو‌لاندم. به‌ سه‌رسامیه‌وه پرسیم «په‌شمارا، مه‌به‌ستت چیه‌. پو‌خساری من چ عه‌یبیت؟ هیچ خه‌وش و ناله‌باریه‌ک له‌سه‌ر و فه‌سال‌مدا ده‌بینیت، وه‌ها منی عه‌یب‌بار‌کردبیت، شایه‌نی پاست‌کردنه‌وه و چه‌کوشکاری بیت؟». به‌ هه‌مان ئه‌و نیگا سارد و سه‌ربازی و په‌قه‌یه‌وه، وه‌ک ئه‌و پو‌ژه‌ی له‌ پسامان منی نایه‌ به‌ر نه‌زموونێکی په‌شه‌وه، به‌ هێمنی و بێ‌پو‌ج گووتی «عه‌یبی نییه‌، هیچ عه‌یبی نییه‌، به‌لام له‌م سه‌رده‌مه‌دا باش‌تره‌ سه‌ر و پو‌خساریکی ترت هه‌بیت».

ئێ‌واره‌به‌کیان لی‌فیتانت له‌ ته‌ک خۆیدا برد‌می بۆ مالتیکی تازه له‌ یه‌کتێک له‌ گه‌ره‌که خۆش و ده‌وله‌مه‌نده‌کانی شارد، مالتیک له‌ ده‌ره‌وه بچوک دیار‌بوو، له‌ کوچه‌یه‌کدا که که‌سانی وه‌ک من به‌ده‌گه‌من یاخود هه‌رگیز پێ‌یان تێ‌ی نا‌که‌وێت. لی‌فیتانت له‌ ده‌رگای دا و دوا‌ی پا‌وه‌ستانێکی درێژ، پیا‌ویکی بچکۆلانه ده‌رگا‌که‌ی کرده‌وه، که‌سێک بوو پانتۆلیکی سپی و کراسیکی شینی کالی له‌به‌ردا‌بوو، قایشه‌ په‌شه‌که‌ی له‌ نا‌وه‌پاستی ئه‌و دوو پارچه‌ کاله‌دا ناشیرین ده‌رده‌که‌وت و به‌ جو‌ریکی خراپ کابرای له‌ که‌مه‌ره‌وه ک‌رد‌بووه دو‌وبه‌ش. پو‌خساریکی سووره‌له‌گه‌راوی باریکی بوو، له‌وانه‌ی هه‌میشه هه‌ست‌ه‌که‌یت هه‌ر ئیستا له‌ حه‌مامیکی گه‌رم هاتوونه‌ده‌ر. سه‌ر و

سمیلێ لووس و سافته‌راش بوو، له‌وانه ده‌چوو که به تاشینی سه‌ریان ده‌یانه‌وێت ئاسه‌واری پووتانه‌وه‌یه‌کی دزیو بشارنه‌وه، به کاوه‌خۆ ده‌پۆیشت و ده‌ستی به جۆریکی ژنانه ده‌جولاند. که لیفتانتی بینی، وه‌ک میوانیکی زۆر عه‌زیز ببینی‌ت سه‌ری داگرت و به ده‌نگیکی زۆر نه‌رم که زیاتر له ده‌نگی که‌سینکی نه‌خۆش ده‌چوو، داوای لی‌بوردنی کرد که ئه‌و ماوه‌یه ئیمه‌ی وا له به‌رده‌م ده‌رگا راگرتوه‌وه. پیاوه‌که پێده‌چوو له‌سه‌ر کارینکی تایبه‌ت هه‌ستا‌بیت و بیه‌وێت زوو بچیته‌وه سه‌ر ئیشی خۆی، به بیده‌نگی ئیمه‌ی به‌ دالانکی درێژدا برد، ماله‌که له ناوه‌وه درێژکۆله و تاریک و قوول بوو، سه‌راپای پاره‌و و ژوره‌کانی به مۆکیتیکی نیللی پا‌خرا‌بوون که له‌و سه‌رده‌مه‌دا مۆکیتی وه‌ها که‌له‌ک ناوازه و که‌م بوو، بیده‌نگی‌یه‌کی ته‌لیسماوی و قورسیش له ناو ماله‌که‌دا زال‌بوو. به‌ چه‌ند دالانکی پێچاوپێچدا پۆیشتین، هه‌ر پاره‌ویک و کۆمه‌لێک ده‌رگای داخراو و ئه‌ستوریا‌ن له‌سه‌ر بوو. له سه‌رنجی یه‌که‌مه‌دا شوێنه‌که له ئوتیلینکی کۆن ده‌چوو تازه نوێکرا‌بیته‌وه و خرابیته‌ خزمه‌تی کارینکی دیکه‌وه، به‌لام هه‌رچه‌ند بیرمه‌ده‌کرده‌وه ئه‌م کۆلان و کوچه‌یه شوینی ئوتیل نه‌بوو، لیفتانت تا ئه‌وکات سوور بوو له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی هیچ نه‌درکینیت، پێم نه‌لێت ئێره‌ کوپیه و ئیمه‌ لێره چی ده‌که‌ین. داوای چه‌ند چرکه‌یه‌ک ئیمه و یاوه‌ره سه‌رتاسه‌که‌مان که‌یشتینه به‌ر ده‌رکی ده‌رگایه‌کی گه‌وره، گه‌وره‌تر له ده‌رگا‌کانی تر، له‌وێ ده‌رگا‌که‌ی به سووکی کرده‌وه و به ده‌نگیکی ناسک و لاواز گووتی «چه‌نابی عومه‌ر بۆتانییه ... خۆیه‌تی، له‌کاتی خۆیدا هاتوه‌وه، به‌پێی وه‌عه‌ده‌که‌ی له‌گه‌ڵ چه‌ناباندا». که ده‌رگا‌که‌ی زیاتر کرده‌وه، پیاویکی بالابه‌رزی به‌قیافه‌تم بینی، له‌وانه‌ی ریشیکی پرۆفیسۆری ده‌هه‌لنه‌وه و سمیلینکی ئه‌ستور و بادراوی ده‌نینه بان، کراسیکی سپی و هه‌له‌گینکی ره‌شی له به‌ردابوو، ده‌سته‌سپینکی شینی خسته‌بووه‌گه‌ردنی و سه‌عاتیکی گه‌وره‌ی کردبووه مه‌چه‌که ئه‌ستور و وه‌رزشوانه‌کانی. سه‌عاته‌که زۆر گه‌وره بوو، گه‌وره‌ترین سه‌عاتیک بوو تا‌ه‌و کات له ژیا‌نمدا دییتم، له چه‌رمیکی بریقه‌داری قاوه‌یی پان به‌سه‌را‌بوو... به جۆریک کاتیک سه‌یره‌تده‌کرد یه‌که‌م شت سه‌رنجی راده‌کیشایت ئه‌و سه‌عاته

سه‌بره‌ی مه‌چکی بوو. که چووینه ژوورئ و ده‌ستمان بؤ ته‌وقه پاکیشا، لیفیتانت کابرای پیناساندم ناوی «باهیری» بوو، گه‌رچی به ره‌چه‌لک کوردبوو، به‌لام به «لوبنانی» بانگیانده‌کرد. ده‌موچاوتکی سپی پان و دوو چاوی ره‌شی گه‌ورده‌ی هه‌بوو، خالیکی ره‌شی گه‌وره له سه‌رچه‌ناگه‌ی بوو، قژی به پتک‌خستنکی تاییه‌ت به‌ره‌و دوا هه‌لدابووه‌و و جیلکی نژی لیدابوو. هه‌ستمکرد لیفیتانت نذر خاتری نه‌وی ده‌ویت، دواي چاخواردنه‌وه‌یه‌کی هین و دواي نالوگ‌زیرکردنی هه‌ندیک وشه‌ه‌درباره‌ی دؤخی دنیا. بیئه‌وه‌ی هیچ بلیم، لوبنانی پووی تیکردم و گوتی «حه‌زرت، من به‌خته‌ور ده‌بم گه‌ر نیستا گویم لیبرگیت و بزانیه‌ت جه‌نابی لیفیتانت به‌پرتزانی بؤ هیناوه بؤ نیره». من کونجکول هه‌موو گیانم کرده گوت و گوتم «ده‌ی منیش ده‌مه‌ویت بزائم نیره چیه و نیوه کین؟ راستت ده‌ویت لیفیتانت له و باره‌یه‌وه شتیکي پی نه‌گوتووم و هیچی بؤ نه‌درکاندوم». کابرا به‌سه‌ر و شیوه له قزیرتکی ژنان، له نارایشته‌رینکی نه‌کته‌ره ناسراوه‌کان ده‌چوو. نه‌وجاره‌ش سه‌لیقه و پوودنیم دژی له‌گه‌ل نه‌کردم و پاش نیستیکی کورت بؤم ده‌رکه‌وت باهیری له کاری نارایشته‌دا ده‌سته‌کاره و ئوستادی به‌رزی نه‌و هونه‌ره‌یه، له به‌بیروت کاری کوافیری کرده و شانه به ده‌ستی ژنانی چینی هه‌ره‌بالای نه‌وی بووه. ورده ورده له مه‌کیازی ژنانه‌وه کاره‌که‌ی خوی فراوانکرده و به‌ره‌و نارایشته‌ی پیاوان پویشتووه، هاوشان به‌وه له زانکوی نه‌مریکی زانسته سیاسییه‌کانی خویندوه و به‌نامه‌گزرینه‌وه هه‌ندیک کؤرسی سایکولوژیاشی وه‌رگرتووه و ماوه‌یه‌کی درژیش له‌گه‌ل کؤمه‌لیک تیبی شانوی جیاوازا وه‌ک نه‌کته‌ر و ماکیر چالاک بووه. وه‌ک خوی به‌خیزایی و به‌کورتی بوی باسکردم، دواتر بیریکردوته‌وه هه‌موو نه‌م زانیارییه جیاوازانه له داپشتنی زانستیکی نویدا بخاته کار که خوی ناوی ده‌نا «زانستی نارایشته‌ی موتله‌ق». به‌پوونی بوی باسکردم که جیاوازییه‌کی قوول و گه‌وره هه‌یه له نیوان زانستی نه‌شته‌رگه‌ری جیوانکاری که ته‌نیا فورمی هه‌ندیک به‌شی ده‌موچاو ده‌گوریت، له‌گه‌ل زانستی نارایشته‌ی موتله‌قدا که ده‌ستکاری شیوه‌ی قسه‌کردن، وه‌ستان، سه‌یرکردن، ده‌ست جولان، دانیشتن، پویشتن،

نانخواردن، عەشقبازی و هەموو شتیکی تر دەکات. وەک باهیری بۆی شیکردمەوه، زانستی ئارایشتی مۆتڵەق زانستیکی گشتی نییه، واتە وەک زانسته‌کانی دی، هەندیک قالب و یاسا و فۆرمی نەگۆریان نییه تا بەسەر هەموو کەسێکدا وەک یەک تاقیبکەنەوه، بە پێچەوانەوه لە سەنتەرەکیان کە ناوی سەنتەری «زامو» یایە «هەلبەت ئەوەش کورت‌کرراوه‌ی سێ دەسته‌واژه‌ی زانستی ئارایشتی مۆتڵەق بوو». هەموو مۆفێک وەک حاله‌تیکی تایبەت سەیردەکرێت، هەموو مۆفێک پێویستی بە جۆره ئارایشتیکی تایبەتە کە بۆ کەسێکی تر دەست نادات. لێرەوه تێمییکی پشکنینی سەرەتایی هەیە کە لە چوار کەس پێکھاتوون کە هەریەکەیان سەر بە لکه زانستیکن، ئەوان کەسی دیاریکراو دەخەنە ژێر پشکنینه‌وه، خەونەکانی، خواسته‌کانی، شیۆه‌ی کارەکە‌ی، ئاواتەکانی، نیازەکانی هەموو دەخویننه‌وه، لەسەر پۆشنایی پاپۆرتی ئەوان ماکێره‌کانی سەنتەر و پاهێنه‌ران و پەسپۆرانی پوخسار بەرنامە‌ی ئارایشتی مۆتڵەق پادەگە‌تین. لەوانە‌یە ئامادە‌کردنی پاپۆرتی سەرەتایی مانگیگ پتری بویت و لەلایەن کەسی «بێپوخساره‌وه»‌وه «و‌ه‌ک ئەوان ناویان دەنا» پێویستبکات چەندەها دانیشتنی خسوسی ئامادە‌بێت، راشکاوانە قەسەبکات، بە وردی بواری کاری داھاتووی خۆی دەستنیشانیکات، کۆمەک بە باسکارانی سەنتەر بکات و هیچ نەشارێتە‌وه. لە بەرابەر ئەوە‌دا ئارایشتگە‌پانی سەنتەر دواجار پوخساریکی نویت دەدەن، زمانیکی تازەت فێردە‌کەن، فێرتدە‌کەن چون لە دنیا تازە‌کە‌تدا دەریکە‌ویت و پەفتاریکە‌یت و کاریزمایەک بۆ خۆت دروستبکە‌یت. باهیری پتر خۆی وەک فەیلە‌سوفی سەنتەرە‌کە دەردە‌خست، فەیلە‌سوفیک تەنیا کاری ئە‌وه نییه لە پەوی فەلسە‌فییە‌وه کارە‌کان پاساویدات، بە‌لکو بە وردی سەرپەرشتی پەوتی گە‌شە‌ی هەموو حاله‌تیک دە‌کات، هەندێجار ناچار دە‌بێت لە بواری تایبە‌تیدا پەسپۆری تایبە‌تی بە‌کری بگریت و پەسپۆر بانگه‌یتشتبکات یان هیچ نە‌بێت پرس و رایان پێبکات. ئە‌و گوتی ناکرێت بۆ کەسێک کە دە‌یە‌وێت لە پاشە‌پۆژدا بێتە‌وه‌زیر هەمان چاره‌سە‌ریی بە‌کاربه‌یتن کە دە‌یدە‌ینە کەسێک دە‌یە‌وێت سە‌ی بێتە‌ پۆلیس. باهیری لە سەرەتای قەسە‌کانیدا گوتی «

حەزرەتی وەفا بەگ. ھەموو مەزۆفیک پێویستی بە ئارایشتە. گویم لێبگر
 و خەیاڵی کۆنتان دەربارە هونەری مەکیاز بە ھەلە تاندا نەبات، ئارایشتی
 ژنانە، بە شێکی بچوکی هونەری ئارایشتکردنە، کەس نییە ئارایشت نەکات،
 ھەموومان بە پلە ی جیاواز ئارایشتدە کەین. مەعالیتان پەنگە بلێن و نییە،
 پەنگە بلێن من ئارایشتم نەکردو، بە لām خۆی ئارایشت نەکردن ئۆپە پێ
 ئارایشتە. ئینسان کاتیک ئارایشت ناکات بە وەش ھەر سورەتیک لە سەر
 خۆی دەداتە خەلکی تر، وەک ئۆ کەسانە ی کە ئارایشتدە کەن ... ئۆو
 حەقیقەتە کە یەتی ... جەنابی حەزرەت. بە لām ھەندیک کەس ھەن دەق بە
 شێو و شە مایلیکی دیاریکراو و دەگرن، من ئیستا کە لە ئۆو دەپوانم،
 ھەستدە کەم ئۆو لە ژبانتاندا ئارایشتکاریکی باش بوون، یە عنی نالیم
 مەکیازتانکردو، باشترین جۆری ئارایشت ئۆو یە مەزۆف پۆدر و کریم و
 مەیکاپ و ئۆو شتانە ی تیدا بە کارنە ھینیت، باشترین جۆری مەکیاز ئۆو یە
 کە و دەزانین زۆر سروشتییە، ھەرخودی مەزۆفە کە خۆ یەتی. بە لām جەنابی
 حەزرەت یە کیک لە و وشانە ی من حەزم لێی نییە، وشە ی سروشتییە،
 تەبیعی، تەبیعی چییە ... سروشتی چییە؟ مەزۆف دەتوانیت ئۆم وشە یە بۆ
 کەر، بۆ ئۆسپ، بۆ پشیلە بە کاربەینیت، بە لām بۆ ئینسان نا. جەنابی
 مەعالی، ئۆم وشە یە بۆ حەیان کراو نەو کە ئینسان. مەزۆف کە ی
 بوونە وەریکی تەبیعی بوو؟ لە و پۆژو وە ی لە باو و ئادەم دا کە و تووین، ھێچ
 کات تەبیعی نەبوون. ئۆو پای منە حەزرەت گیان، لە وانە یە یە کیک تر
 پایەکی تری ھەبیت. تۆ ئۆو مندالە بگرە جەنابی مەعالی کە ئیستا
 لە دا یکدەبیت، ئۆو بگرە، دەتوانیت بلیت تەبیعیە؟ ... دەتوانیت؟
 راستە و خۆ بە کینە یان مەحەبەتی دە و و بەر گە مارۆدە دریت، راستە و خۆ بە
 جل و پۆدر و زمان و گۆرانی و ھاواری ناتەبیعی گە مارۆدە دریت. مەزۆف
 لە یە ک ساتدا تەبیعیە، ئۆویش ئۆو ئان و ساتە یە کە دەمریت، لە ساتی
 پۆح دەرچووندا، بە لئی پۆح دەرچوون تەبیعیە، لە و دا قسە م نییە، بە لām
 لە وە بترازیت کەس لە م جیگایە ی ئۆمە دا ھەقی نییە باسی تەبیعی بوون
 بکات، وشە کە لای ئۆمە قەدە غە یە. جەنابی لیفیتان باسی ئۆو ی بۆ
 کردوم، جەنابی لیفیتان دەزانیت دۆنیایەکی تازە بە پۆژو یە. ئۆو شتە کان

پوونتر دەبینیت، حەزەرتیان زوو تێگەشت من خەریکی چیم. من یەکەمجار جەنابی لیفیتانتم بەرێگەوت بینی، پێمگوت بێتەوهی دەستبەرداری موحیبەتی بێسنوورت ببیت بۆ پەنگی پەش دەتوانیت پێخەیتە ئەم عەسرە تازەیهوه، خوابات ئەمریکییەکان پوو نەکنە هیچ ولایتیک، ئیتر پوآلت دەبیتە شتیکی گرنگ. ئەمریکییەکان و ئیسلامییەکان هەردووکیان دوو هێزی پوآلت پەرسن، مەزھەر هەموو شتیکی لایان. ئەگەر درۆدەکم و شتیکی نابەجێ دەلێم، بمووستینە و با گفتوگۆیکەین، بەلام من هەستدەکم لە پەنجا سالی داھاتوودا ئەم دوو هێزە ژیانی ئیمە دەبەنەپێو. هەر ئەمریکییەکان عاشقی پوآلت نین، مێژوو کەم هێزی پوآلت پەرسنی وەک ئیسلامییەکانیشی دروستکردووە. مەلعونە ئەوهی ئەوه نەبینیت، سویند بە قەبری حەزەرتی عەبدولقادی گەیلانی، مەزھەر و توانای تەمسیل لە ئیسلامییەکان بستینەوه هیچیان نامینیتەوه، من لە لوبنان چەند بە چەند پوآلتەسازیم بۆ کەسانیک لە شێخەکان دەکرد، حەزەرت تۆ لە من بپرسە، ئیسلامی سیاسی لەسەر ئیمان، لەسەر عەشقی خودا کارناکات، ئیشی گەورە لە ناو هونەری مەکیاژدا، لە جیبی شێخەکانەوه تا بورقوعی سەراپا پۆشەکان هەمووی مەکیاژی موئلەقن، بورقوع ... خۆداپۆشینی تەواو، ئەوه ئەو پەری مەکیاژ، حەزەرتی من. مەکیاژ جگە لە شارەدەوهی دەموچاری تایبەتی خۆمان هیچی تر نییە. بورقوعیش، پەجە سەرویانیش هێنانەدی ئەو نیازەیه کە هەر مەکیاژکاریکی شارەزا خۆی بۆ دەکوژیت و هەولێ بۆ دەدات، ئەوه فەلسەفەی منە، دەتوانیت ناوی بنییت فەلسەفەی ئارایشتی موئلەق یا فەلسەفەی باھیری. جەنابی حەزەرتی وەفا بەگ، مرۆف گەر دەمودەست خۆی نەداتە دەست یەکەم سەرنج، پاستر و پوونتر دنیا دەبینیت. ماوہیکە هاتوومە ئەم شارە، پێشتر هەموو زانیارییەکم کۆکردۆتەوه تا کۆمەک بە ئینسانەکان بکەم گونجاوترین و لەبارترین پوختار بەخۆیانەوه بگرن. خەلکیکی زیرەک و وردبین لە ولاتی ئیویدا هەن منیان داوہتی ئەم جینگایە کردووە. هەر زاتیکی گرنگ بیەوێت شوین و مەقامیک بۆ خۆی مسۆگەریکات، بۆ سالانی داھاتوو پێویستی بە دەموچاویکی نوێ دەبیت ...

حه‌زه‌ت خوا عافوت بکات، تۆش به هه‌یه‌تیکێ تازه‌وه ده‌بیته پیاوینکی تر».

باهیریم گه‌له‌ک به‌ویقار و کاریگر هاته به‌رچاو، ده‌نگینکی جوان و شتیوازیکی سه‌رنجراکینشی له‌ قسه‌کردندا هه‌بوو، پنده‌چوو سالانینکی زۆر مه‌شقی کردبیت تا بتوانیت له‌سه‌ر هه‌موو وشه‌یه‌ک به‌پاستی بوه‌ستیت و بۆ هه‌موو پسته‌یه‌ک تۆنیکێ گونجاو بدۆزیتوه و بۆ هه‌موو مانایه‌ک جو‌له‌یه‌کی له‌ باری ده‌ست هاویاربکات. زۆره‌که‌ی باهیری جیاواز له‌ ناوه‌پۆکی کاره‌که‌ی گه‌له‌ک ساده‌ بوو، به‌لام من وا له‌ قسه‌ی تیگه‌یشتم که له‌ ژێر خودی ساده‌یشدا ده‌مامکینکی شه‌یتانی هه‌یه، ئه‌و بۆی پوونکرده‌وه که له‌سه‌ر پاسپارده‌ی لیفیتانت ده‌یه‌ویت من بۆ سه‌رده‌مانی داهاتوو ناماده‌بکات، گووتی «لیفیتانت چه‌زی لێهه‌ هاوپی و دۆستانی نزیکێ له‌ داهاتووشدا هه‌ر پله‌وپایه‌دارین و له‌ ده‌سه‌لاتدا بمیننه‌وه. ئه‌وه‌ی تۆی هه‌تانه‌و بۆ ئێره‌ ده‌لیلێ ئیخلاص و دلسۆزییه‌». ئه‌و ده‌یویست تا زوه‌ه سیمایه‌کی تازهم بداتن و بۆ ده‌ورو زه‌مانیک ته‌یارمبکات که به‌پێوه‌یه. گووتی «تۆ پیاوی شو‌رش بوویت، گه‌نجی خۆنت له‌گه‌ڵ شو‌رشگه‌ی‌رانداندا بردۆته‌ سه‌ر، گو‌لی عومرت داوه‌ به‌ وان، ده‌ی ئیتر به‌سه‌، ئیستا زه‌مانه‌ خه‌ریکه‌ ده‌چه‌رخیت، له‌وانه‌یه‌ وا پتویستبکات له‌م عاله‌مه‌ تازه‌یه‌دا به‌ جو‌ریکی تر ده‌ریکه‌ویت... ئیشی من ئه‌وه‌یه‌ جو‌ریک مه‌کیارث بده‌من به‌ که‌لکی سه‌به‌ی بییت».

دوو شه‌و و دوو پۆژی دامن تا بیریکه‌مه‌وه، گووتی به‌رنامه‌م هه‌یدی هه‌یدی پرده‌بیت، خه‌لکانینکی زۆر هه‌ن ده‌ریکان به‌ گرنگی ئیسه‌که‌مان کردوه، تا زوو وه‌لاممبه‌ده‌یه‌وه، باشته‌ر کارت بۆ ده‌که‌م، زووتر ده‌تخه‌مه‌ ناو پرۆگرامه‌وه. باهیری له‌وه‌ زیاتر زانیاری نه‌دامن، گووتی ئیسه‌که‌ی منیش نه‌ینێ خۆی هه‌یه، ته‌نها ئه‌وانه‌ تێیده‌گه‌ن و ده‌بیینن که ده‌چه‌نه‌ قوولاییه‌وه. تا قسه‌یده‌کرد من زیاتر پیتی سه‌رسام ده‌بووم. به‌لام ئه‌زموونی دوور و درێژی من له‌ کاری شو‌رشگه‌ی‌رانداندا فێریکردبووم، له‌ هه‌ر که‌س به‌ گومانیم به‌ هه‌زی وشه‌ و گوزارشتی په‌وان خه‌لک فریویدات.

سەرەتا گومانەکانم لە باهیری، گومانی سادەیی ئەو سەرەدەمە بوو، ئەو دەم هەر کەس بە جۆریکی تاییەت و ئائاسایی بچوڵابایەتەو دەمو دەست گومانی ئەو هەمان لێدەکرد، پەوانە کراوی بە عەسیبەکان بێت تا لە ژێرەو هەوایەکی بنیشتەو. ئەو هەوای باهیری لە لوبنانەو هاتبوو، لە کەش و هەوایەکی و ئالۆز و لە پۆژگارێکدا کە هێشتا هیچ نیشانە یەکی پوونی دیار نەبوو کەوتبوو، کار، لەم کاولئاوایەدا خۆی بە هونەریکی سەیرەو سەرقالکردبوو، بۆ من ئاسان قووت نەدەچوو. من لە قوولایی پۆچی خۆمدا بە درێژایی سالان بپوایەکی نەیتی و تاییەت دروستکردبوو کە دەستبەردار بوون لێی هەم سەخت و هەم نادروست بوو، لەو باوەردا بووم کەس لە ولات و مەملەکتی خۆش بەخت و خۆشگوزەرانیو پووناکاتە ئەم وێرانە خاکەیی ئێمە، مەگەر نیازێکی بەدی هەبێت یان لە مۆفە هەرە بالاکانی سەر زەوی بێت یان باری تەعالا خۆی تاییەت بۆ کارێکی خسوسی ناردبێتی. باهیری کەسێکی مۆفدۆست و لە خۆبوردە نەبوو، بەلکو ئالۆز و تەماوی هاتە پیش چاوم، هەر زوو تیشگە ییشتم کە پەواندەنەو هەوای غوباری سەر ژیانی کارێکی ئاسان نییە. هەتا ختورەیی ئەو کەوتە دلم، لیفیتانت نەیکردبێ و لەگەڵ هەندیک شانە و تۆری نەیتی بە عەسیبەکاندا دەستی یەک خستبێتەو، بەلام دەمزانێ کە لیفیتانت چ کەسێکی وردحیساب و لە پارێزە، دلنیا بووم ناکەوتتە هەلەیی وەهاو و لە پوایەکی بەتینەو بە باهیری منی هیناوتە ئێرە. لیفیتانت بەو منی ئارامکردووە کە باهیری پیاویکی زیرەکە و دەزانیت لە چ هەریم و لە چ سەر دەمێکدا بە هەرەکانی خۆی دەخاتە کار و لە کوێ بازاری پەواجی دەبێت. ئامۆژگارێکردم بایەخێکی باش بە قسەکانی بەدەم و زوو دەستبەکم بە خۆسازدان لەگەڵ پۆژگارە نوێکاندا کە بە دلنیا ییەو پەحم بە کەس ناکەن. ئەو هەوای لە قسەکانی لیفیتانتدا سەرنجی پراکیشام ئەو بوو بە پوایەکی نەپساو و قسەیی لەو کرد کە دەبێت لە دەور و زەمانێکدا کە دیت ئێمە و مانان بە بەهیزی بێنینهو، بەلام بەو هەدا ئێمە چ لە زانست و چ لە شەهادە و چ لە لێزانی زماندا بە هەرە یەکی وامان لە مشتدا نییە، دەبێت تا زوو فریای خۆمان بکەوین و جلی ئەو پیاوانە لە بەر بکەین کە

لیزان و شارستانین و ده‌توانن له گۆمی لیخنی شاره تازه‌کاندا مه‌له‌بکن. له چاوانی لیفیتانتدا ئه‌و ترسه‌گوره و دیرینه‌ی جارنم خوینده‌وه، ترس له لاوازی، ئه‌و ترسه‌ی هه‌میشه به‌دوایه‌وه بوو، ترس له‌وه‌ی پۆژیک بیته له پیزی پیاوه به‌هیزه‌کاندا نه‌بیته، ئه‌وه کردبووی به‌که‌سینکی وردبین بۆ خوینده‌وه‌ی ئاینده، بۆ هه‌لسه‌نگاندنی بچوکتزین ئه‌گه‌ره‌کانی پاشه‌پۆژ.

جگه له گومانی سیاسیم له باهیری، ئه‌وکات و به‌کاریگه‌ری ئه‌و کارلیکه رۆحییانه‌ی تییدا ده‌ژیام، به‌جۆریکی بیمانا و توند ئه‌و پێشنیاره سه‌یره‌ی باهیریم گه‌ردایه‌وه به‌زۆربوونی ده‌سه‌لاتی شه‌یتان له ژیاندا، شه‌یتانیک دوا‌ی کۆچی فریشته‌که‌م ده‌یه‌وێته‌ بێم به‌که‌سینکی تر و پارچه‌یه‌کی ترم لێ بیته‌وه. ترسام خۆم بده‌مه ده‌ست باهیری له‌تینکی تر له‌ بوونم بکاته‌وه و به‌جۆریک له‌تیم، وه‌فا راسته‌قینه‌که‌ی خۆم هیچ کات بۆ نه‌دۆزێته‌وه. نا من له‌ پارچه‌پارچه‌ بوون ده‌ترسام، زۆر له‌ پارچه‌پارچه‌بوون ده‌ترسام. له‌و پۆژه‌وه‌ی فریشته‌که‌م تراز، هیدی هیدی ترسینکی ناوه‌کی کتوپر گرتمی که ئیدی شه‌یتان پۆلینکی زیاتر له‌ ژیاندا ده‌گه‌زێته، هه‌ستیک گه‌رچی نه‌یده‌توانی بمخاته ژێر هیچ گوشار و چه‌سه‌رتینکی دینی و دونیاییه‌وه، به‌لام وه‌ک له‌ تاریکستانی ئیمانینکی کۆنی ناو دلمه‌وه بیته ناوه‌ناوه‌ دزه‌یده‌کرده‌ خه‌یالم و ئوقره‌ی له‌به‌ر هه‌لده‌گرتم. له‌و که‌سانه‌ نه‌بووم که هه‌ر به‌ فیتره‌ت بێر له‌ شه‌یتان ده‌که‌نه‌وه، که واده‌لیم هۆکه‌ی ئه‌وه‌یه له‌ ژیاندا که‌سانیک هاتوونه‌ پێگام له‌ سه‌ره‌تاوه‌ باوه‌ریان به‌ شه‌یتان بووه، ترساون لێ، نه‌ له‌به‌ر خودا، به‌لکو له‌به‌ر خودی شه‌یتان، وه‌ک مه‌خلوقینک که ئه‌ویش وه‌ک یه‌زدان ناتوانیت هه‌روا خۆتی بده‌یته‌ ده‌ست، ئه‌ویش وه‌ک هیچ یه‌ک له‌ هیزه‌ گه‌وره‌کانی گه‌ردون جێی متمانه‌ نییه، جار هه‌یه به‌سووده و جار هه‌یه‌ وا خراپه‌کاره، جگه له‌ نه‌گه‌ته‌ی دیاری تری به‌ ده‌سته‌وه‌ نییه. له‌ سالانی پابوردودا بیریکی راسته‌قینه‌ و زۆرم له‌ خودا و شه‌یتان نه‌کردبووه‌وه، له‌و کاته‌وه‌ی فریشته‌که‌م رۆیشتبوو هه‌ستم به‌ لاوازییه‌کی ترسناک ده‌کرد که ده‌شپه‌ت هه‌ر شتیک زه‌فه‌رم پێببات و بمکات به‌ درپنده‌یه‌ک دوا‌جار خۆم

وێزانیکەم. لەو کاتەوهی فریشتەکەم مردبوو، نەمەدەویست هیچ شتێکی تر لە مندا بگۆڕیت، دەمویست دەست بەخۆمەوه بگرم و هەرەس نەهێنم. ئەوهی ئاگاداری ترازانی فریشتەکەم بووم، دۆخێکی تاییەتی و ناوازی بۆ دروستکردم کە جیاوازی لە دۆخی مەژۆه ئاساییەکان کە لە بوون و نەبوونی فریشتەیک لە پۆحیاندایا بێخەبەرن، ئەوهی بەچاوی خۆم لەتیبوونی خۆم بینی، بە دەستی خۆم مەخلوقێکم هەلگرت کە نیوهی خۆم بوو، منی خستە دۆخیکەوه وریابم و نەهێلم ژۆرتەر لە بەریەک بترازم، دەبوو دەست بەو شتانەوه بگرم کە هەمە، دەترسام دواچار وەها هەلبووەشتم هیچ پارچەیکەم نەزانیت پارچەیکەم ترم خەلکی کوێیە. لەو گۆڕەدا باهیری شەیتانی ئەو دۆنیایە بوو، کە دەبوو جارێکی تر من بسپێتەوه و لەخۆم ونبکات، لە بەرئەوه ترس و نەفرەتێکی قوولم بەرامبەر پەیداکرد. من بپارمدا وەک خۆم، واتە وەک مەژۆف درێژە بە ژیان بەم، بەلام بە دوستی نەمەزانی وەک مەژۆف بوون چۆنە؟. لای من ئەو بپارە یەک مانای هەبوو، ئەویش ناکۆکییەکانم بە تەواوی بژیم... لێگەرێم هەم هوشیاری و هەم دلپەقی بمبەن، هەستکرد ونبوونی فریشتەکەم ویزدانی نەکوشتووم، ویزدان شتێک نییە فریشتەکەم ناخمان بپهخشیت، هەتا هەموو شەیتانەکانی سەر زەویش لە هەناوماندا نیشتهجێبن ویزدانمان هەر دەمێنیت، هەتا دواي بەدترین خەتاش ویزدان لە جیگای خۆیەتی، ویزدان کەرەستەیکەم ئازارە نەوێک کەرەستەیکەم خۆشبەختی و شادمانی، ژووری ئەشکەنجەیکەم دلمانە، هاو دەستی جەلادەکانی دەرەوهشە. من کە سیخوڕێکی ترسناک بووم بەسەر خۆم و بەسەر دۆنیاو، وەک نەخۆشیک تووشی واهیمەمی لاوەکی بووینت، زۆر لە دلەم دەپوانی و خۆکۆلیم دەکرد. شتێک دواي ترازان هەستم پێکرد ساردی بوو، ئادەمیزادەکانم دەبینی و هیچ شتێک نەیدەجولاند، ئیستا شتێک لە ناومدا تا دەهات پەقتر و ترسناکتر دەبوو... شەوان کە دەخەوتم خەوم بەو ساتانەوه دەبینی کە ژنەکانم تێدا کوشت، نیگاکانیان دەهاتەوه خەوم، بەلام هەستم نەدەکرد ئازار دەچێژم یان ئەشکەنجەیکەم پۆحیم هەیه، بەلکو شریتیکی ناوەکی و فیلمیکی دێرین بوو کە یادەوه‌ریم

وازی لئ نه ده هینا. یاده وهریبه کم هه بوو وینهی قوربانیه کانی نقر هه لده گرت، نه و کات نه مده زانی سوودی نم یاده وهریبه مه لعونه چبیه، که هه موو شتیگ تو مارده کات، هه موو شت ده نوسیته وه، له چهنده ها نه رشیفی ناوه کی و دهره کیدا ده یانباریزیت... یاده وهریبه ک له تیژترین جوړه کانی یاده وهری، وهک چه قوی له تکر و زاموه شین.

نه وکات که نه و پیداگریبه م له سره جهنگ ده کرد، ده مویست به شه پرنکی به کسره و دهسته ویه خه فاشیسته کان له شار دهریکه یین، هه ستمده کرد شه پ شادیبه کی تیدایه تا نه وکات وهک پتویست نه مدیوه و له زه تيم نه چه شتووه. به خوم ده گوت، منیش ده بیت چیرزی خوم له م پروداوه که ورانه وهریگرم. تا نه و کاته من هیچ نه بووم جگه له دارده سستیکی میژوو، به لام دواي ترزانی گوره، نیستا میژوو شانوی من بوو، وهک جاران نه کتهریک نه بووم هه ر پوئی پیاوکوژ و سیخوړ و دلره قم پبده ن، نا، له نیستا به دواوه من نمایشه که بو خوم ده نوسم، ده بیت پوئی منیش به و جوړه بیت که خوم ده مه ویت. چیرتر من بکه ریکی نادیار نه بووم، که ده نگیکی غه بیی فرمانی پبده کات، هنزیک له سه روو خویه وه ناچاریده کات، نیتر نازاد بووم، فریشته که م نازادی کرد بووم. نیستا له بری نه وهی سه روک و نیشتمان و حیزب پتمبلین که سیک بکوژه، من به سه روک و نیشتمان و خودام ده گوت کن بکوژن «هه سستیکی وه هام هه بوو».

دوا پوژه کانی ده سه لاتی فاشیسته کان بوو له شاردا، من له نه نجومه نی سه ربازیی پیم له سره نه وه داگرت شه پ تا کو تاییه گه وره کانی دریزه پبده یین و واز له وه بهینین دیالوگه کانی به غدامان له گه ل ده ولت ده ست

و پیمان لە زنجیر تین و لە جولمان بخەن. بەردەوام دەمگوت «با برۆین پاکیانبکەینەوه، دەی گوی لئ باریت فرسەت لەمە باشتر کە ی دیتە دەستمان». هەر کات وشە ی پاککردنەووم بە کاردەهینا، دەنگم تۆنکی رەق و ترسناکی تێدەکەوت، وەک دەنگی حاکمییکی دلرەق کاتیک حوکمی سیدارە ی کەسێک دەخوینیتەوه و پینوایە بەو دەنگە زولال و بیناکە ی، دەتوانیت بەسەر ماھییەتی گوناھبارانی بریارە کە ی خۆیدا سەربکەوێت. من لە ئەنجومەنی عەسکەری دەستم دەکیشا بە مێزە کە دا و بینەوێ جگە لە شەر نیازی ترم هەبیت، هەمووانم بۆ دوا پەلامار تەیار دەکرد، وەک جاران دەنگم دەنوسا و عارە قەم دەردەدا، بەلام هەستە دەکرد شتیکی قوول لە ناخی خۆمدا گۆراوه، شتیکی نۆد قوول... هەستە دەکرد وەک جاران بۆ ئەم نیشتمانە، بۆ ئەم شارە، بۆ ئەم خەڵکە هاوار ناکەم، بەلکو خۆم لەزەت لەو هاوارە دەبینم، تامییکی لەسەر زار و لە گەرودما هەیه کە پیشتر لە پشت هیچ هاوار و بریارێکەوه نەمدیوه. تامی ئەوێ من بەو پەری ئازادی، بەو پەری لەزەتەوه مێژوو بەو جۆرە دروستە دەکەم کە خۆم دەمەوێت. من وەفای رەفەعت بەگ، من هاوپی جەنگیز، پیایوی هەرە شارەزای ئەمنییەتی ولات و مەملەکەت. ئیستنا هەستم بە بارسووکییەکی ترسناک دەکرد، وەک ئەوێ لە بری ئەو دوو بالە قورسە ی فریشتەکان کە توند بە زەوییهوه دەیاننوساندم، دوو بالی شەیتانی لەشم سووکبەکن و بەسەر مەخلوقات و بوونەوهراندا بەرزبکەنەوه و بمگەیننە بلندیای فەلەک.

لە کۆتایی هاویندا شتەکان روو لە یەکلایبوونەوه بوون. وەک نیگای وردەکارم دەیگوت، تفاق و چەکی بەعسییەکان هیچ نەبوون جگە لە دیکۆری شانۆگرییەکی خراپ کە هیچ ئەکتەریک نەبوو خۆی تیدا بنوینیت، لە دوو سێ شەری بچوکدا بەعسییەکان بە جۆریکی بیمانا و پیکەنیناوی شکان، بەزین و رمانیان لەوێش خراپتر بوو کە من پیشبینیم دەکرد، هیزەکانیان شپرزە و نارێک، بەدتر لە هەرەسی جارانی عوسمانییەکان لە هەموو جێگایەک پاشەکشە یاندە کرد. سەیریوو لام، چەند

مانگىك لەو ھەبەر مەلۇنەھا كەس لە ترسى ئەم ھىزە لاوازە شارايان چۆلكردبوو، كەچى سوپاي دوژمن ئىستا وھا لاواز و لەيەكترازو بوو، ھەموو جەنگاويرىكى راستەقىنەيان بىتاقەت و ھەرزەكرد. لە دوھەمىن پۆزەكانى ژيانى سوپاي بەعس لەم شارەدا، ھىزەكانيان بە چۆرىكى وا نارىك و بىن سىستەم بە كۆلانەكاندا بەشكردبوو، ھەر كەس بىدبىايە دەيگوت، ئەمە ھىچى لە پاشماوھى ئەو سوپايەش ناچىت كە تۆ مانگ لە مەوېر جىھان حىسابى لەشكرىكى ئەفسانەيى بۆ دەكرد. ھەتا ژن و مندالانى شارىش ئەو شىپزەيى و سەرلەيشىوانەيان لە پەفتارى سەربازەكاندا دەبىنى كە لە كاتى خواردنى قسەكانىشاندا دەستيان بە لەرەى مردن دەلەرزى. لە دوا ئىوارەدا، دواى ئەوھى لە سەنتەرى شاردا تەواو تىكشكان، نزيكى ھەشتا سەربازيان لە باشورى شار، دالەديان بۆ بىناى قوتابخانەيەك بردبوو، نە لە پيش و نە لە پاشيان ھىوايەك نەبوو لەم تۆر و تەپكە خويىنە دەربازىن. من لەگەل ھەفالىكى پيشمەرگەدا بەناوى «سەى باقى» ئەركى گەمارۆدان و گرتنى ھىزەكەمان گرتە ئەستۆ، سەى باقى لە من زياتر كۆپى جەنگ و سەنگەر بوو، بەلام لەوانە نەبوو ھەزى لە خويىنپۆزى زىادە بىت. سەرھەتا ھىزەكەى دوژمنمان بە چۆرىكى بىزەھمانە كوتا، ھەردووكمان دەمانزانى كە دەيانەويت خويان بەدەن بە دەستەو، بەلام بۆ يەكەمجار خۆشىم لە كوشتار دەبىنى، دل پىر لە شادى لەسەر بىكەيسىيەك دانىشتم و بانگھىشتم لە فاشىستە ترساوھەكان كۆر بۆ شەپ، ئەوان ھەك مشك لە ژورەكانى قوتابخانەكەدا خويان ھەشاردابوو، منىش لە دەرەوھى بىناكە و لە دوورى سى سەد مەترىكەوھ بە بلندگۆرەكى دەسك سوور، بانگھىشتى شەپم لىدەكردن و دەمگوت «مشكە كۆرەكانى بەغداد، فاشىستە گەمژەكان ھەرنە دەرى و تۆزىك بۆ سەروكى فەرماندە بچەنگن». گەرچى جەنگاويرىكى تۆر شارەزا نەبووم و لە مېژبوو شەپى راستەقىنەم نەبىنى بوو، بەلام ئەو ئىوارەيە ھەم ھەواى جەنگ و ھەم مەيلى كوشتن ھەھا لە كەللەى دابووم، ھەستىكم ھەبوو بۆنى خويىن خومارىكردوم. لە ھەموو لايەكەوھ بەرەو گەمارۆى قوتابخانەكە كەشايىن، سەربازە فاشىستىيەكان ھەر زوو وىستيان

چە کە کانیا ن پادەستبە کە ن و بیئە دەری... سە ی باقی و جیگرە کە ی
 هەردووکیان زوو پارزبببون، نە یان دەویست شە پ بۆ شە پ بکە ن، هە ر دووکیان
 گووتیان «چە کە کان وە ر دە گرین و دە یان کە ی نە دیل، یا خود ئازاد یان دە کە ی ن
 بڕۆ نە وە سەر ژیا نی خو یان، سە ریا زی بە دە بخت چی بکات و چ گونا هێکیان
 کردو ه». م ن پێ دا گر یبە کی زۆ م کرد و گووتم، دو ژ م کە ی لە بە هێ زی دا
 تە سلیم بوونی لە ئێ مە قە بو ل کردو ه؟. ئە و شە وە بۆ یە کە م جار هە ستم کرد
 ئیتر بۆ خۆ م، بۆ غە ریزە بە دە کانم، بۆ ئا ژە لە تر سنا کە کە ی ناو ه وە م
 ئی شە دە کە م. گەر هە فالان سە رسە ختیان نە کرد با یە، نیاز م بوو ئە و شە وە
 تە وای سە ریا زە عەرە بە کان سە ر بې م و لاشە بی سە رە کانیا ن تا ناو ه پاستی
 شار پا کیش م و لە وێ دا هە ند یکیان بۆ چە ند پۆ ژیک هە لۆ اس م. بە لآ م سە ی
 باقی و پێ ش مەر گە کانی تر توند بە رابە رم وە ستان و گووتیان «کە ی دیل
 کوشتن ئی شی پیاو ه، دویا لە ئی ستادا چاوی لە سەر ئە م شە پە یە، هە ر
 نامە ردی و نا هە قی بە ک دە رهە ق بە م سە ریا زە پە ش و پووتانە، لە دویا و
 قیا مە تا د پرسیوای بۆ خۆ مان و ئە ژادمان دە هینێت... هە فال جە نگیز تو
 کە ی وابوویت، کە س تا ئی ستا تو ی بە م جۆ رە نە ببینو ه، چیت لێ قە و ماو ه
 و چ خە وێ کت دیو ه برا گیان». م ن وە ک پلنگی کی بریندار م لێ ها تیبو کە
 زۆ د برسییە تی و کە چی دە ستی نا گاتە نی چیری کی نزیک. کە هە فالان م وایان
 گووت، هە ستی کی زۆ ری شە رم و تو پە یی دا یگرت م و نە م دە زانی چی بکە م.
 ئە وان نە یان دە زانی م ن هە ستی کی تازه تا قیدە کە مە وە، هە ستی ک دە شیت
 هە ر سە رکردە یە کی جە نگ لە دویا دا، لە هە موو بە رە یە کدا، لە هە موو
 نە تە وە یە کدا تا قی کرد یبێ تە وە، هە ستی ئە وە ی ئە م جە نگە و لە م ساتە دا،
 بوو ه بە جە نگی تایبە تی م ن، بوو ه بە شە رێ ک م ن هە ل مگیر ساندو ه، م ن
 در ژێ ی پێ دە دە م، م ن یاسا کانی دیاری دە کە م، دە مە ویت بە ئا رە زووی منیش
 بپوات بە پێ وە.

ئە و شە وە دوا ی ئە وە ی منیا ن بە تو پە یی لە مە یدان دوور خستە وە، نا کام و
 شە رمە ندە شوینی جە نگ م بۆ ئاشتی خوا زە کان جێ هێشت و گووتم «کار م بە
 سە رکە وتنی وا سارد و سبیبە وە نییە و ئە مە بە بریاری خۆ م نازانم».

توپه بووم له هه موو نه وانهي نه يانده زاني من چ هه ستيكي سهير و ناوازم هه يه و نامه ويټ وا ئاسان له ده ستي بدهم. كه مهيدانم چيهيشت و گه پامه وه بو شار، خوټم كرد به كوچه يه كي كوټني گه په كي قه ساباندا، له ويټ كوټانه كان ته سك و ديواران نه ستوور و دريژن، مروټ ده توانيټ نيوسه عات بپوات و واهه ستيكات له تونيليكې سروشتيدا گوزه رده كات. من له ميژبوو چه زنده كرد له هه ناوي نه و شارهدا نه فه قتيكي دريژ و تاريك بو خوټم ليدهم تا هه ركات وه پريبووم تونيليكې خوټم هه بيټ له ناويدا پياسه بگه م و كه س نه مبيټيټ، هه ستيكي خراپم هه بوو كه رقم له هه موو دونيايه ... ده توانم به جوړيكي ترسناك دلره ق بم. نزار ئيدريسم بيركه وته وه و ويستم ببينم. ده بوو نزار ببينم ... نه و ده يتواني كوټمه كمبكات، نه و به دريژايي ژياني شهري بو خوټي كردبوو ... ده بوو بزانم نه م هه سته نوييم چييه و چون پكټيفيگه م؟.

له و كوټانه دريژ و تونيليانهي گه په كي قه ساباندا، قسه كانې چه فده سال له مه و بهري نزار وهك خوټي هاتنه وه بپرم» كاك وه فا، گه ر تو نه سپه كانت بو خوټ كوشتبيټ، نا گه ر تو نه سپه كانت له بهر خاتري خوټ كوشتبيټ، له بهر هاواري نه و چه يوانهي ناوه وهت، له بهر هاوار و لوړهي نه و گورگهي ناو ناخي خوټ، نه و سلاوي منت ليټبيټ. به لام گه ر نه سپه كانت بو ليفيتانت يان بو شوپش كوشتبيټ ... نا ... من سلاوي وات بو نانيرم». ده مويست زوو نزار بدوزمه وه و بلټيم «نزار، ئيستا ده توانم ته نها بو خوټم ئيشبكه م، نه بو حيزب، نه بو خودا، نه بو نيشتيمان، ته نيا بو خوټم».

تێپرامان لە خود، بە چاوی سیخوڕنگ

هەمیشە ئەو هەستە ترسناکە و دووبارە دەگەرێتەوە. ئەو هەستەی کە من، من نیم.

ئەوانی تر هەموو دەتوانن باز بەسەر ئەو هەستەدا بەدن و فرامۆشیبکەن، بەلام من ناتوانم. دلنیام لە داها توودا ئەم نەخۆشییە زۆر بلاو دەبێتەوە، دەبێت بە دەردی هەموو خەلکی هوشیاری ئەم شارە، بە نەخۆشی ئەوانە دەتوانن گەر لە پەراویزیشدا بوو، شتیک بێر لە خۆیان بکەن وە بپرسن «ئایا بەپاستی من هەم، بەپاست من خۆم دروستکردووە یان ماشینیکی دەستکردم و دنیا دەمجوێت؟». ئاە ... ئیستا با لەو گەرێم، دەی من ئەم کتێبە گەرەبە بۆ دەنوسم، گەر لە بەر ئەو نەبێت چیرۆکی دوو کەرتبوونی خۆم و گەرانی بەدوای یەکیارچەبیدا بگێرمەو. دوو کەرتبوونیک بە تەنیا من بە دەستیەو ناناڵینم، بەلکو ئەم دونیایەش کە تێیدا دەژین وەک من گرفتار و گیرۆدەبەتی.

بابگەرێمەو بۆ سەرەتا، بۆ ئەو کاتە لە گەڵ بولبولیاردا بەرەو ئەم دنیا تازەبە هەنگاوی یەكەمان نا.

لە گەرانیەو ماندا لە خۆرهلاتی کوردستانەو بۆ باشوور، بە واژەیی ئێرانیان، ماشینیکی «دەربەستمان» گرت و هاتینەو ئەمدیو. بولبولیار مەترسی مەرگی تێپەراندبوو، بە خێرای پووی لە هەستانەو دەکرد، بەلام توند خۆی لە پالتۆبەکی پەشی ئەستورەو پێچابوو کە خێرخواکان لە کوردانی خۆرهلات بەخشیبوویان و ئێمەش لە بەرپرسیانی بیمارستان وەرمانگرت، وەها لە پالتۆکەو ئالابوو، وامدەزانی لە ژێر ئەو بەرگە ئەستورەشەو هەر دەلەرزیت، بەلام نا، تا دەهات سەرەحالتەر و باشتر دەبوو. دوای نیوسەعات لە جوڵەیی ماشینەکە، زۆری بۆ خۆی هینا و وەک

بیهویت به سەر ئه و قیز و کینه دیرینه ی جارانیدا به رامبه ر من سهریکه ویت، به درژییی چیرۆکی ژبانی خۆی له کهشتیی فریشته کان بۆ گپرامه وه . هه سته ده کهم ئه و پۆزه سهره تای وه رگه رانی هه سته شه پانگیز و به ده کانی بوو به رامبه ر به من، هه لبه ت هه موو هه سته یکی نوێ کۆمه لێک سهره تای هه یه، ئه مه ش یه کێک بوو له سهره تا زۆره کانی ئه و هه سته . هه ر کات مرۆف بیهویت هه سته یکی توند بۆ پێچه وانه که ی بگوریت، وه ک بق بکاته عه شق یان وه فا بگوریت بۆ خیا نه ت، به رده وام بۆ سهره تای تازه ده گه ریت تا خۆی په وا ببینیت و به دروستی ئه و هه سته نوێیه ی بخاته سهر په وتی خۆی . من دلنیا بووم بولبولیار چه ندین سه له له سهره تا وه بۆ سهره تا ده پروات و هه یج کات به ته واوی له و کینه و توپه بیه ی کۆن پرگاری ناییت . ئه و کاته ی قسه ی ده کرد، من و ئه و وه ک دوو بوونه وه ر، هه ر یه که مان مه خلوقیکه نامۆ و نه ناسراوی سهر ئه سته ریه که ی تر بدوینین، کونجکۆل و تیژ له یه که مان ده روانی، هه ر یه که مان ده مانویست ئه و ی دی تا بنی بنه وه بخوینینه وه . ئه و زۆر مه به سته ی بوو بزانییت من دوا ی فریشته که م چیم به سهره اتوه، له چاوم و له ده نگم و له ده سته دا بۆ ئاسه واری گۆرانیکی گه وره ده گه را، منیش ده مو یست بزانه م ئه م هاوپی نه خۆشه م که تا ئیستا چه ندین جار له مه رگ پرگارمه کردوه، چون لێمه ده روانییت و به چی چاکه م ده داته وه . چیرۆکه که ی لای من سه یه ر و خه یالی بوو، هه موو ئه و کاته ی قسه ی ده کرد، ده فته ره که م ده ره ینا و زۆری قسه کانه م نوسییه وه، نه وه ک رسته یه ک یان شته ی گرنگی به سه رمدا رابوریت . به که یفی چیرۆکنوسیکی به دنیا زه وه گویم له به سه ره اتی سهره لدان و سووتانی که شته ی فریشته کان گرت، ئه وه یه که مجار بوو به پوونی هه موو به سه ره ات و چیرۆکی که شته یه که ببیستم . که قسه ی ده کرد زوو زوو تۆبه ته ترسی بۆ ده هاته وه، دووجار وه ستاندم ترپه ی دلیم پتوا و پیمگوت «به رده وامبه، هه قائل به رده وامبه، هه یج نییه» . دوا جار گوتی «ده بیته ریزانی مه له کبین بدۆزمه وه، ده زانه نه یینییه ک له پشت سووتانی که شته یه که وه یه» . چیرۆکی که شته یه که شته یکی سه یه ر بوو، به لام له وجۆره چیرۆکانه نه بوو سه رنجی من رابکیشیت، هه ر شته یک په یوه ندی به

سیاسەتەو نەبایە، منی لەگەڵ خۆیدا نەدەبرد. ئەوکات کە چیرۆکەکە ی بەو هەموو وردەکارییەو گۆنپایەو، من ئەوەندە ی لەزەتم لە ترس و هەراسانییەکانی بۆلبولیار دەبینی، چیرۆکەکەم بەو ئەندازەیە بۆ گرنگ نەبوو، هەتا هۆی تۆمارکردنیشی لەو کاتەدا، دەگەرایەو بۆ بایەخی تاییەتیم بە کەسی بۆلبولیار، نەوێک بە کەشتیی فریشتەکان.

خۆشحالبووم وەک هەمیشە هێزێکی خودایی تێدا نابینم، هەمیشە وەک کەستێکی بەتوانا هاتیوو بەر چاوم کە شتێک نییە لەم دونیایەدا شپۆزەبیکات، بەلام نیستا نەخۆشی و مەراق گەیشتونەتە سەر ئێسکانی، خەیاڵی پەرت و ترسەکانی کاریگەرییەکی زۆریان لەسەری هەبوو. سەیری ریشە ژاڤو و چاوە گەورەکانیم دەکرد و پەڕیشانییەکی وەهام تێدا دەبینی، بە پوختاری جارانی نااشنابوو. دواچار، دوا ی ئەوێ خۆم نۆرم نوسی و زۆرم لە سەر چیرۆکەکە لای خۆم تۆمارکرد، گووتم «بۆلبولیار، لە حیکایەتی ئەم کەشتییە ی خۆت گەڕێ. من کارم بەمەو نییە، گوناھم چییە گوێ لە شتێک دەگرم نازانم خەیاڵپلۆی سەری خۆتە یان راستییە. لێگەڕێ بڕام. ئێستا نازانم چی لەو تەیرە ی خۆم بکەم، بەراستی وەک پێم گووتی دەمەوێت بیدەم بە تۆ، بە مەرجێک هێچی دەربارە نەبێستەو. درۆت لەگەڵ ناکەم، پێویستم بە فریشتە نییە، پێویستم پێی نییە ... نامەوێت بمریت، بەلام کاتی ئەوێم نییە فەرمان و ئیشی گرنگی شۆرش بەجێبهێڵم و خەریکی تەیرێکی وا بێ ... تۆ پیاویکی مۆفۆدۆستی، سروشتدۆستی، مەلەکدۆستی ... تۆ دۆستی هەموو شتەکانی، دۆستی شیعی، دۆستی شەوێت، دۆستی تەنھاییت، کاریک بکە ئەم تەیرە نەکەوێتە مەلم». وەک لە چاوقایمیم هەست بە بیزاراری بکات، دەستی خۆی بە تورپەییەو پراکێشا و وەک یەکیک حەقیقەتێکی سواو بۆ گەژەیک دووبارەبکاتەو، گووتی «گەر تۆ نەتەوێت فریشتەکەت خۆی دەمریت». من بە تورپەییەو گووتم «وا نییە، فریشتەکە ی من وانییە، لەوانە یە فریشتەکانی کەشتییەکە ی تۆ وابووبن، بەلام ئەم فریشتە یە ی من وانییە، من چەندین ساڵە لەگەڵمەدایە، بە زۆر، دوا ی گوناھی گەورە، دوا ی ئەوێ ناچاریکردم ژبانی خۆم پریکەم لە تاوان وازی لێهێنم، دڵنیام لەو فریشتە

پر و پوچانه یه هر دهژی و ده بیته مایه ی به دبه ختی و نه گبه تی گوره بۆ من، بۆیه ده لیم بیبه و با من هیچی ده رباره نه زانم. دوا ی ئه وه من راستییه کی تر ت پیلیم، من نامه ویت بمریت، هه ستیکی ناخوشم هه یه له ناوه وه پیمده لیت با نه مریت، نازانم ئه وه هسته له کوپوه هاتووه، به لام چند پرژه له دلمدایه و هر ده یه نیم و ده بیبه م». وهک پوون و پۆشن بمخوینیتته وه یان ته نیا به سه یرکردنی ده ستم بزانیته چ تاوانیکم کردوه، گووتی «ئه وه نده ئه وه قسانه مه لیره وه، بۆ نایکوژیت، بیکوژه، چون گولله ت نا به سه ری ئه سپه کانه وه، ئاوها نه ختیک گولله بنی به سه ری ئه ویشه وه، خو تو کیشه یه کی نه وتوت نیبه ده مانچه که ت ده ره یه نیت و که ی ویستت بیته قینیت». له بن وشه کانیبه وه هه ستمکرد چاوانم و ده نگم و هه ناسه م ده خوینیتته وه، دلنیا بووم ده زانیته له فریشته که م ده ترسم. نه یده زانی بۆچی لئی ده ترسم، به لام هه موو شتیک له مندا قسه ی له و ترسه ده کرد. به تو ره یبه وه گووتی «ترسی مرؤف له فریشته که ی ناخی ته واو ناییت، فریشته که ت بژی یان بمریت، له گه لندا بیت یان ترازابیت، هیچ کات له و ترسه پرگارت ناییت. که فریشته که ت ده پوات، ترسیکی قوول دادته گریت، تازه له وه پرگارت ناییت». من سه یری چاوم کرد و دلنیا بووم ده زانیته من ده ترسم، له دلی خوئدا گووتم «تو چوو زانیت ... تو چوو زانیت که مرؤف بۆ هه تاهه تابه له فریشته که ی ده ترسیت؟». به لام له گه ل ئه وه شدا سه یری پۆچی خوئم کرد و هه ستم به و ترسه کرد.

ئیتسا به پتویستی ده زانم بیبه سه ره ئه و راستییه ترسناکه که ده ره نجامی تیرامانی دوور و دریز و قوولی چند سه له مه له سه ره پۆچی خوئم بی فریشته، په نگه که سانیک بلین بوه سته و ئه م به شه هه لگره بۆ کوئایی کتیبه که ت، به لام نا... په له مه بزنان که له سالانی رابوردودا، له و ساته وه ی له گه ل بولبولیاردا به ماشینیکی ده ره به ست که شو فیریکی نه هلی کامیاران له پشت فه رمانه که یه وه بوو، هاتینه وه هه ریمی خوئمان، تا ئه م کاته ی دانیش تووم و له بهر پۆشنایی لایتیکی کزدا ئه م دیرانه بۆ ئیوه ده نوسم، ئه و ترسه جلّه ویکردوم. ترسی من له فریشته که م هه ستیکی پر

ناکۆکی و دوودلی بوو، ترستیکی دوو دیو، وهک چه قۆیهک له هر سه ریکه وه بیگریت بتبریت، جاریک ترس بوو له وهی ئەم مه مخلوقه بمریت و دواى مردنی من ته نهاییه کی قوول یان شیوانیکی ترسناکی دهرن بژیم، جاریکیش ترس بوو له وهی بژی و وهک تارماییهک به دوامه وه بیت و پلانه کانم لئ تیکبات. دوا جار ئەو فریشته مه لعونه باش یان خراپ به شتیکی نه گریسی من بوو. ئەو تهی ترازابوو ههستیکی زۆرم به چۆلی هه بوو ... به لئ چۆلی. رهنگه وشه که بۆ هه مووتان سه یربیت. تا ئەو کاتهش ترازاهستم نه ده کرد ههستی له و جۆره له دونیادا هه بیت، وهک پۆحی تۆ مالتیک بیت، فریشته کهت مندالی ئەو ماله بیت و پۆژیک پۆشیت بیت و ئیدی نه گه رابیته وه. ئەمجۆره ههسته جیاوازه له گه ل ههستی ته نهاییدا، مرۆف له ته نهاییدا ههست به پچرانی په یوهندی به وانی دییه وه دهکات، ئاور له خۆی و ژانی خۆی ده داته وه و مرۆفیکى نزیک له خۆیه وه نابینیت، سه یرده کات و کهس له ئاسۆکانی ژیانیدا دیار نییه. به لآم ههستی چۆلی شتیکی تره، په یوهندی راسته و خۆی به کهسه کانه وه نییه، به لکو جۆره ههستیکی ترسناکه به وشکیبونه وهی ناوه وه و خالیبونه وهی ناو ناخ، وهک ئەو په له ناکاو پۆحت وهک بیابانیکى گهره گهره و بیسنوری لیها تبت، رهنگه چوارده ورت هه مووی مرۆف بن، به لآم پیکرا جیگایهک نه گرن و به تالییهک پر نه که نه وه. چۆلی بریتیه له ههستی ئەوهی ههچ شتیک له ژياندا ئەو بۆشاییه قوولهی دهرنوت داناخات، ئەو چاله گهره یه کی لئی دهرنویت و تا ناکۆتا قوول ده بیته وه و بنی نییه. ژیانت وای لیدیت، وهک ئەوهی عومرت تابلۆیهک بیت که تۆ نیگاره کان ده کیشیت و له ناکاو دهستیکی نهینی دیت و ده یانسریته وه. تۆ هه رینه دروسته کهیت و له گه ل پووبه ره به تاله کانداه جهنگیت، که چی به رده وام سه ر تابلۆکهت بیرهنگ و پووی جانفازه کهت سپیه. به رده وام شتیک ده کهیت بۆ ئەوهی بۆ خۆتی سه لمینیت که تۆ له چۆله وانیدا نیت، ژیانت پر ده کهیت له خه لک، له پووداو، له جهنگ، له قیز، له سیکس، له هر شتیک به نیاز و به ریکهوت به خه یالندا تیپه رپیت، که چی هه میسه ئەو بیابانه گهره یه له ویه و له نیو ناچیت ... من سه دان شهو له ناکاو

ههستاوم بچمه ده ری، هیندهی قاچم خستۆته سهه ره فرشی ژوره کهم، ئه و ههسته ترسناکه م هه بووه گه ره ههنگای دووهم قاچم بنیمه سهه ره زهوی، پۆده چم و بهرده بهمه وه... ده زانن ئه وه چ ترستیکی گه وره به، ههستیت و بترسیت له وهی ههنگای داهاتووت به ربوونه وه به. ههستکردن به چۆلی، ته نیا ههستکردن نیبه به بۆشبوونیکی ناوه کی، به پوچی، به بیهوه دی و بیهویای ئاسایی، به لکو ههستکردنه به وهی ههچ شتیک لیره نیبه، مانگ لیره نیبه، خۆر لیره نیبه... ههچ شتیک... ههچ شتیک... چۆلی ئه وه به ههموو شتیک قورسای خۆی له دهستدهات، ههموو شتیک ده بیته به وینه به کی کال که له پشتیه وه جگه له بۆشی و بیمانایی و درۆ ههچی تر بوونی نیبه. من چهنده ها جار له به هاردا، له ناوه راستی ئه و وه رزه جوانه دا وهستاوم و ههستم نه کردوه له ناوه راستی سهروشتام، به لکو ئه و ههستم هه بووه که له ناو وینهی ته ماوی و خۆنگری جینگایه کی چۆلدام که هونه رهندیکی درۆزن دروستیکردوه، ههستم کردوه له خه ودام و ئه مه دیوه فریوهر و تیپه ر و پرفیله که به تی... ئیدی ههموو شوینه کان ده بن به وینهی درۆزی خودایه ک یان هونه رهنه ندیک یان دهستیکی گه ردونی نادیار که به خۆشیه کی گه وره وه فریومان دهات. له و ساتانه دا، ته واوی وجود وه ک فاقه به کی گه ره ی لیدیته که ته قیوه به دلماندا.

چهنه سالیته دوای ترازان، به رده وام خه ویکی زۆر ناخۆشم ده بینی، وام ههستده کرد زارم کراوه ته وه و سهعاتیکی گه وره ی له من له سهه ر ده مه، ده نک ده نک له گه ردنی ته سکی ئه و سهعاته وه ئاودیو ده بیته و ده نکه کانی ده رژینه ناو گه روم... له میکی نه رم و ورد و خنکیتنه ر به رده وام ده رژیته و ده رژیته و ده رژیته، منیش ههچ هه زیته کم نیبه ده مه دابخم و سهه رم دوور بخه مه وه. ههستم ده کرد گه ره فریشه که م بگه ریته وه، له وانه به ئه و ههستانه که متر به مخۆن. ئه و کاتانه ی که له گه ل ئه ودا نزیک بووم ههستم به چۆلی، به موته قیبه تی چۆلی، به بیسنوری و ناکو تایی چۆلی که متر بوو، که متر له ناو پۆزانی ساردی چۆل و ژوری ساردی چۆلدا ده خنکام، به لام ئیستا وه ک بوکه شوشه به کی میکانیکی و

قورمیشکراوم لێهاتوووە کە لە رووبەریکی خاڵیدا لە هەر شتیکی مانادار دێم و دەچم.

من سالانێکی دور و درێژ لەو گەمژانە بووم کە باوەڕم وابوو، مەژۆقەکان بوونەوهری بەدەبەخت و غەمگین و بیچارەن، بەلام لە کۆتاییدا تێگەیشتم، نا... مەژۆقەکان بە گەشتی بەختەوهرن، بە جۆریکی گەمژانە بەختەوهرن، تاکە شتیکی ئەم بوونەوهری لەسەر زەوی هێشتۆتەوهر ئەو بەختەوهری بەساختە و درۆزنانە بە کە خۆی لە ناودا خنکاندووە، ئەو شادمانییە ساختانەشی وەرە لەخۆیدا ناواخنکردووە، ئازارە قوول و راستەقینەکانیشی پەنگ و بۆی شتی ساختەیان گرتوووە، بە جۆریکی هەر کات مەژۆقیکی غەمگین دەبینین هەر زوو لە پشت غەمەکە یەو دەمامکیکی ساختە دەدۆزینەوهر وادەکات غەمەکە ی وەک درۆ دەریکەوێت، ئەو مەژۆقی شادییەکانی درۆن غەمەکانیشی درۆن. من بۆ خۆم هیچ کات مەژۆقیکی باش نەبووم، مەژۆقیکی دلەرم نەبووم، بەلام تەنیا شتیکی لێی دەترسام ئەو بوو کە هەستیکی درۆزەم بەرامبەر خۆم هەبێت... ئایا ئازادەم یان دیلم؟ ئایا دلخۆشیم راستەقینە یان ساختە؟ ئایا گەر غەمگینم ئەو غەمی خۆمە، یان پەژارە و پرسە یە کە ئەوانی تر بۆیان نوسیووم؟ ئەو پرسیارانە زۆر ئەشکەنجەیان داوم، من هەستمە کرد فریشتە کەم بۆیە تۆراو، بۆیە هەست بە چۆلی دەکەم، چونکە هیچ شتیکی خۆم نییە، هەلبەت مەبەستم لە بیرویا و بۆچوون و ئەو شتانە نییە، نا، بەلکو مەبەستم لە هەموو هەستەکانمە، خۆشییەکانم، غەمەکانم، دووداییەکانم. من سالەهای سال گەر لە دلەوهر پێکە نییە، گەر لە دلەوهر گریابم... هەمیشە بێ ناگای خۆم، گریان و پێکە نییم ساختەبوون.

دلنیام نیستایە کێتکتان دەلێت، دووبارە ئەم پیاوهر چەپەلە ی سالانێکی درێژ لە دەزگا ئەمنییەکاندا کاریکردووە، کەوتەوهر فەلسەفەلێدان و تیوریزە کردنی پەڕیشانی و لاوایی و بیماریی خۆی، بەلام لە راستیدا چ ئادەمیزادیک هە یە بتوانیت بێ فەلسەفەلێدان بێر لە قوولایی ژبانی خۆی بکاتوهر؟ کێ هە یە ژبانی من ژباییت و بتوانیت بێ هەولی فەلسەفاندنی

بگات مانایهک بۆ خۆی؟ کاتیک هه‌موو عومرت وهک پیاویکی به‌دفعه‌سالی ناسایش ژیا بیت، مه‌گه‌ر ته‌نیا تیفکرینی ورد بتوانیت بتگێریته‌وه سه‌ر بنچینه‌ی له‌ ده‌ستچووی خۆت ... به‌دبه‌ختی من ئه‌وه بوو پۆشنیبریک نه‌بووم بۆ هه‌واوه‌وه‌س بیر له‌ دنیا بکه‌مه‌وه، به‌لکو قوربانیه‌ک بووم که بۆ به‌ده‌سته‌یتانه‌وه‌ی خۆم هه‌موو رینگایه‌کم ده‌گرت به‌ر. ئه‌و پۆحه‌ی پۆژیک ده‌یفروشینت، ده‌بیت پۆژیک بیکریته‌وه .

بولبولیار، له‌ ماشینه‌که‌دا بیپرانه‌وه‌ قسه‌یده‌کرد، هیچ کات بولبولیار وا درێژ و ورد باسی ژیا نی خۆی نه‌کردبوو، بیته‌وه‌ی بوه‌ستیت چیرۆکه‌ جیاوازه‌کانی زنده‌گی خۆی ده‌گێرایه‌وه، ده‌نگی هه‌میشه‌ هیتن، یه‌ک ریتم، قوول بوو... من زۆرجار پیمده‌بپی، به‌لام ئه‌و هه‌میشه‌ له‌ کویادا ده‌چرا ده‌هاته‌وه‌ سه‌ر خه‌ت.

که‌ گه‌یشته‌نه‌وه‌ نه‌ودبو سنوور، بولبولیار سه‌رسام و بیورته‌ دیمه‌نی ئه‌و سه‌دان هه‌زار مرۆفه‌ په‌رته‌وازه‌ و ئاواره‌یه‌ ته‌زاندی، من نه‌مه‌یشت له‌ گه‌ل دیمه‌نه‌ غه‌مگینه‌کاندا زۆر تیکه‌ل بیت و خۆی به‌ ئازاری په‌وه‌کرانه‌وه‌ ماندوویکات. که‌ژا و که‌ژ و دۆلا و دۆل بولبولیارم برد بۆ لای فریشته‌ نه‌خۆشه‌که‌م. ترسیکی گه‌وره‌م هه‌بوو مرده‌یت، یان پۆیشته‌یت، که‌ چوین ده‌رگا که‌مان کرده‌وه‌ ژوره‌که‌ خالی بوو، ده‌ستبرد نا ئومیدبووم و گووتم «به‌ دلنیا بیه‌وه‌ فریشته‌که‌م پۆیشته‌وه‌ و به‌س خودا ده‌زانیت نیستا له‌ چ که‌ند و له‌ بن چ دۆلێکدا مردووه‌». بولبولیار شاره‌زا بوو، ده‌یتوانی بۆنی هه‌ناسه‌ی جیماوی فریشته‌کان بکات، هه‌وایه‌ک گه‌ر فریشته‌ی پێدا تیه‌په‌ربیت ده‌یزانی و له‌ هه‌وای ناسایی جیایده‌کرده‌وه‌. گووتی «نا... نه‌مردووه‌، جیگا که‌ بۆنی فریشته‌ی مردووی لێنایه‌ت. بۆنی فریشته‌ی مردو

ده ناسمهوه، گهر بمردایه ئیستا بۆنمده کرد... دلنایام نه مردووه». دواتر دهستانکرد به گهراڤان و له دووری چهند سهد مهتریک له ماله کهوه، له بنی درهختیک و له ناو گیای به هاردا دۆزیمانوه. وریا و به هیزتر بوو له وهی من چاوه پوانمده کرد، به جۆریک ههتا بولبولیار سهیری لیهات، گووتی پشتر ته نیا مه هدا ئیلی بینیه ئاوا خۆگر و سه ره حال بیت. ئیستا له مروفیکی ئازاد و بیباک ده چوو. ده مینک له ناو سه وزه گیاکه دا دانیشتبوو، وهک نه کتریک هاته به رچاوم، بۆ گرتنی دیمه نی فیلمینک دانیشتبیت، ههر له یه کهم ساته وه ئه وه سه ته ناکۆکه له ناوه وه گرتمی هه م باوه شی پیدابکه م و هه م بیکوژم. هه ستیک هینده دژ و دوو جه مسهر بوو، نه ده کرا هیچیان هه لیزتریم. سه ره تا ئه و دوو ئاره زووم وهک جۆره به شبوونیک کاتی وه رگرت، له وه سه ته دژوار و دوو دیوانه ی زۆر جار به رامبه ر هه ندیک شت دایانده گرتیم. پۆزیک تابلێی جوان بوو، سروشت پاکترین و جوانترین ساته کانی خۆی ده ژیا ... هه وا وه ها فینک و ئامیزێ گیاکان وه ها گهرم و هیمنی دۆله کهش به جۆریک به هه شتیانه بوو، ده کرا هه موو فریشته کانی دونیا بین و له ویدا خۆیان له بهر موعجیزه ی به هاردا هه لخن. پۆزه خۆشه کانی به هار تاکه موعجیزه ی راسته قینه ی سروشتن، نه زستان موعجیزه یه، نه هاوین، نه پاییز ... هه رسێ ئه و وه رزه له م ده قه ره ی ئیمه دا شه ی تان دروستیکردن، تاکه وه رزیک که خودا لوتفیکردوه و دابه زیوه و باغه وان و کارگه ری خۆی به تایبهت بۆ ناردوه به هاره. ئه و ماوه کورته ی به هاری لێ ده رچیت، ئیتر ولاتی ئیمه هه موو شتیک پهنج و ئه شکه نجه یه ... فریشته کهم شانسیکی گه وره ی هینا که من ئه وم له جۆره پۆزیک وه هادا، له سه وزیه کی سحر اویدا، له ژیر ئاسمانیک به وجۆره ساف و ئارامدا بینیه وه. هه ندیک کهس و هه ندیک شت هه ن مروف ده یان به ستیته وه به و ساته وه خته وه که بینوونی، ده یان به ستیته وه به و کوچه یه وه، به و شه قامه وه، به و باغه وه، به و بۆنه وه، به و پوناکیه وه که ریکه وت له ویدا ئاماده بوون. من نازانم بۆ وام هه سترکد ئه وساته ساتی یه کهم بینین و به رخوردی راسته قینه مه له گه ل ئه م مه خلوقه بالداره دا، په نگه هۆکه ی ئه وه بیت پۆزانی سه ره تا من ده رونم به

جۆریک په شیو و ئالۆزبووه، به جۆریک ترس و هه‌لچوون و ئازاری ترازان تووشی له‌رزینی کردبووم، نهمده‌توانی ته‌واو شیوه‌ی په‌یوه‌ندی خۆم به‌م مه‌خلوقه‌وه دیاریبیکم. به‌لام دوا‌ی ئه‌و بی‌هۆشییه‌ی بیمارستان، دوا‌ی ئه‌وه‌ی له‌برده‌م ده‌رکی ده‌رگای پزیشکاندا بی‌هۆش که‌وتم، وه‌ک ئه‌وه بوو به‌هه‌ستیکی پوونتره‌وه له‌جاران هوشیاربووبیتمه‌وه، نا‌هه‌سته‌کانم هه‌ر ناکۆک و ناته‌بابوون، به‌لام چیت‌ر شپ‌زه‌یی و په‌شتیوان له‌خۆیان ته‌کاندبوو، نارێکی یه‌که‌مجاریان به‌ردابوو و بووبوونه‌ دوو جه‌مسهری پوون و بی‌گرێ، که‌ ئاشکرا یاریان به‌ده‌روونم ده‌کرد.

که‌ بینیمان د‌ل‌نیابووم هه‌سته‌ ناکۆک و ئالۆزه‌کانی من ده‌خوینیته‌وه، که‌ یه‌که‌م نیگای تی‌گرتم، د‌ل‌نیابووم ده‌زانیت خواستیکی ترسناکم هه‌یه‌ بۆ کوشتنی، د‌ل‌نیابووم به‌ جۆریک له‌ جۆره‌کان ئاگاداری نیازه‌کانی د‌لمه‌، زانیم ده‌مناسیت، ده‌زانیت چی کیمیا‌یه‌کی مه‌لعون له‌ ناخداشته‌کانی خستۆته‌ جۆش، به‌لام د‌ل‌نیاشبوو ئیستا و له‌م ساته‌دا و له‌ناو ئه‌م جوانیه‌دا ناتوانم ئازاری بده‌م. به‌ پێچه‌وانه‌ی منه‌وه، بینینی فریشته‌که‌ بولبولیاری زۆر مه‌ست و د‌ل‌خۆش کرد، چاوانی شادییه‌کی زۆر و ده‌نگی تونی به‌خته‌وه‌رییه‌کی گه‌وره‌ی پێوه‌دیاریبوو، ئه‌و به‌ر له‌ من باوه‌شی پیاکرد و گروتی «س‌ل‌او وه‌فائیلی ئه‌زیزم»... ئاشکرا‌بوو ئه‌و ناوه‌ی ده‌موده‌ست له‌ویادا دروست نه‌کردبوو، وه‌فائیلی به‌ جۆریک له‌ زار هاته‌ده‌ری، وه‌ک پێشتر زۆر مه‌شقی له‌سه‌ر گروتنی کردبیت، وه‌ک ئه‌وه‌ی سالانیک بیت بیری لێ کردبیته‌وه، یاخود به‌دتریش وه‌ک ئه‌وه‌ی پێشتر بینیبیتی و دانیشتبیت و قسه‌ی له‌گه‌ل کردبیت. من هه‌ستیگ پێیده‌گروتم بپۆ و بیگره‌ ئامیز و بینوسیته‌ به‌خۆته‌وه، وه‌ها توند بیگره‌ بگه‌رپته‌وه‌ ناو پۆخت و هه‌ناوت، هه‌ستیکی دیش پیمی ده‌گوت بیکۆزه. بولبولیار که‌ جه‌سته و نیگا و پۆچی منی له‌ بن ئه‌و دوو له‌رزهدا ده‌بینی، ده‌یزانی دۆخیکم هه‌یه‌ شایه‌نی پێژ و به‌زه‌یه‌یه. خودی وه‌فائیلیش له‌ نێوان ئه‌و دوو هه‌سته‌ی مندا وه‌ستابوو، وه‌ک من چه‌زیده‌کرد بمریت و چه‌زیشیده‌کرد بژی.

بولبولیاریشم ئاسایی و بەهێز هاته بەرچاوی، لە ژێر خۆره تاوی بە هاردا، هەوای پاک و شینایی ئاسمان هێزێکیان پێبەخشیبوو ئاسەواری دەرد و نەخۆشی هەفته کانی پابوردوی بە ئەستەم پێوه دیاربوو. من و فریشتە کەم بێ هیچ قسەیهک ماوه بهکی درێژ ته نیا سه بری یه کمان ده کرد، زۆر له یه کده چووین، دووانه یهک بووین نه مانده زانی بۆ به یه که وه بووین، بۆ هەر له زگی دایکمانه وه خودا لێکی جودا نه کردبووینه وه. سه بریوو لام من نزیکه هه ژده پۆژ زیاتر له ئامیزم گرتیوو، پێکه وه خه وتبووین، که چی ئیستا وهک ئه وهی شه یاتانه به دکرداره کانی ناخم ئاگری خۆیان له ژێر پۆحمدا جۆشدا بیت، وهک ئه وهی نه مناسیبت، له ناکاو دیوارێکی ترسناک که وتبووه نۆوانمان، وهک سه رده مانیک که رقم لیبوو، وهک ده میک باله درێژ و ئابرو به ره کانی هه ستیکی سه نگین و خه فه که ریان پێ ده به خشیم، ئیستا هه مان هه ستی توره یی دایده گرتمه وه. ده نگی که له ناخمدا ده یگوت مرۆف فریشته یه کی وا به د و مه لعونی بۆچییه، که جگه له لێلکردنی ناخ کاری تری نییه. بولبولیار له من زیاتر له و نزیکبووه وه، ئه زمونی درێژی له گه ل فریشته کاندایه توانای ئه وهی دابوو به سل له م گیانداره بالداره ئالۆز و مه ته لدارانه نه کات که بوونیان بۆ من پرسیارێکی بێوه لام بوو. دلنیا بووم فریشته کەم بولبولیاری خۆشده ویت، دلنیا بووم چه ندین ساله ئه وه له ژێره وه هانمه دا، جار دوا جار بيم به قه لغان و سوپه ر بۆ ئه م پیاوه که ده بوو سه رده مانیک له وه و به ر، ده میک شوپشگێره رادیکاله کان ریز له دوا ریز به ره و سه ر په تی سیداره ده چوون، له بێن داره کاندایه تیریاران ده کران، له ژوره کانی ئه شکه نه جا گیانیان له ده سته دا، له پلانی خویینی هه قاله شوپشگێره کاندایه کوژان، به رینگایه ک له وانه گیانی له ده سته دایه ... بولبولیار وهک بزانیته ئه م بوونه و ره بالداره «نه وهک من»، به رده وام ئه وهی رزگار کرده، باوه شی پیاکرد. ساله های سال بوو هه ر کاتیک به جیدی منی نیگا کرد بیت، پوانینی پرپوهه له نه فره ت. به لام چاوانی ئیستا ته ژیبوون له سوژی هاو پێیه ک کاتیک دوا ی چه ندین سال، هاو پێیه کی دوور و دیرینی ده بینیت، هاو پێیه ک له میژه چاوه پوانیتی، وهک ئه وه بوو ئه و هه موو ساله په یوه ندی خۆی به منه وه

نه چپرانديت، تا بگاته نه م پوژه، بگاته ساتيک جه وهري من روو به روو
بينيت، باوهش بهو به شهی بووندا بکات که له گه ل مندا ناته با و له گه ل
نه ودا ته بایه .

له و ساته دا ترسيکم هه بوو که نيتر من و بولبوليار بيينه دوژمن،
دووربکه وينه وه و چيتر په يوه نديمان نه مينيت. من راستی ده ليم، هه تا له
به دترين ساته کانی په وش و په فتارمدا، هه تا کاتيک ناوم وه که يه کيک له
درنده کان که وته سه ر زاران، هيشتا شتيک قوول له ناخدا بولبوليار
وه که ته نيا هاوپي سه يرده کرد... راسته هیدی هیدی به دترين په فتارم لي
دهر که وت، به لام هيچ کات نه وه هه سته م ون نه کرده که من هاوپيه کم
هه يه ناوی بولبولياره . سالانی داهاتوو، من و نه و گه له ک پوژگاری هه وراز
و سه روليزمان ده بيت، به لام له به دترين سه رده م و پوژگاريشدا، زه مانتيک
وه که درنده يه ک ده ژيام و وه که جانه وه ريک به رامبه ر دونيا په فتارمده کرد،
هه ميشه دهنگيکی قوول و به هيز و پر ناواز له ناخدا بانگي کرده
«هاوپيم ... هاوپيم بولبوليار» .

من و وه فائيل پاش نيستيکی زور دريژ باوه شيکی پر ترس و دوودليمان
به يه کدا کرد. من وه که نه مه ويت دروی له گه ل بکه م، ده ستمکرده قسه کردن
له گه ل فريشته که مدا. پيمگوت «وه فائيل، نه م ناوه له ده ستمکردي هاوپي
هه ره نازيزم بولبولياره، دلنيام تا له من نزيک بيت و پوژانه ناگاداری
دهرون و ره فتارم بيت نازاری زورتر ده چيژيت، تو باشتر له هه ر که سيکی
تر من ده ناسيت، من که سيک نيم هيواي چاکبوونم ليکريت، که سيک نيم
نوميدم بيت بتوانم له ريشه وه خوم بگورم و به وجوره بريم تو ده ته ويت،
من نيستا خوشحالم که زيندوو و سه ره حال ده تبينم، به لام من له گه ل
فريشته دا پيم ناکريت. من پياويکی نازادم، نازاديه که شم ريشه يه کی
شه يتانی هه يه، له به ره وه نازانم له داهاتوودا من و تو چون پيکه وه
ده يگزه ريئين، ده زانم شتيکی زور له تو له ناخی مندا جيماوه، شتيکی
زوريش له من له تو دا هه يه، نه مروفي خاليس له م دونيا يه دا هه يه و نه
فريشته ی خاليسيش، به لام نيستا پيشنيارم نه وه يه تو ماوه يه ک له گه ل

بولبولیاردا بژیت، ئەو تاکە مەلەکناسیکە بیناسم و بزنام دەتوانیت ئەو کارە لە ئەستۆ بگریت، تەنیا کەسێکە دەزانیت فریشتەکان دەبیت چی بکەن و چۆن بژین، من ئیشیکی زۆرم هەیه، ولاتەکە سەرپای شلەقاوه، ملیۆنەها خەلک هەلھاتوون، هیچ کەس نازانیت چارەنوسی مەملەکەتە داماوەکە بۆ کوێ دەچیت. دڵنیام گەر تۆ فریشتەیهکی باش بیت، دەزانیت من ئەرک و فرمانتیکێ قورسم لەسەرە بۆ میللەت و وەتەن و سەرۆکەکانمی بکەم ... بتوانم لە ژێر باری هەر فرمانتیک دەرجم، ناتوانم ئیستا لە ژێر ئەو بارە بپۆمەدەرئ، کە ئا لەم کارەساتە گەورەیهدا پشت لە حیزب و ولاتەکە بکەم کە بە راستی پۆژی میحنەتە و کاتی پیاوی مەردە، ئیستا خەلکی پتۆیستیان بە دڵسۆزی و وەفاداری هەیه، گەر خەبات بە درژیایی ئەم سالانە پتۆیست نەبوویت، ئەوا لەم کاتەدا پتۆیستە و ناتوانم خۆمی لێ بدزمەوه».

دەمزانی باشترین شتیک بۆ هەموومان ئەو هیه من لەم ئاژەلە بالدارە دووربم. هەم لەو دەترسام بە جۆریک شەیداییم بەوێت سەرپای ژیانم بۆ دۆستایەتی و هاو دەمی ئەو تەرخانبکەم، هەم لەو دەترسام نیازی کوشتنی بمخاتە سەر کەلکەلەیهکی بەد و شەویک شیتانە بیخنکێم و لاشەکەی وەک سەگ رابکێشم و لەتاریکیدای بیکەم بەژێر گلەوه. بولبولیار بە وەزیفە و فرمانی خۆی دەزانی ئەم فریشتەیه بگریته خۆی. لای ئەو، وەفائیلی دواھەمین فریشتە ی زیندووی دنیا بوو، دەبویست لە ریگای ئەو هەو هەسەر لە نوێ ریگایەکی نوێ بەرەو دنیای فریشتەکان پتکۆلبکات. چۆن من لەو ساتەدا بە فرمانی خۆم دەزانی بگەریمەوه ناو حیزب و سەیری بکەم سەرۆکەکانم چ ئەرکی بکەم پێدەسپێرن، بولبولیاریش وەک خزمەتی فریشتەکان بە قەدەر و وەزیفە ئەبەدیی خۆی بزانی، چاوەڕوانی ئەو بوو، من وەفائیلی پێشکەش بکەم و خۆی بۆ پاراستنی تەرخانبکات. من لە سەرەتاوە گووتم کە ئەو لەو شوێر شگێرانی بوو کە بە «خۆشەویستییهکی بیسنوورە بۆ تەواوی شتەکان، بۆ رەگەزی ئادەمیزاد، بۆ ئەو شتانە ی شایستە ی پاراستن» کاریدەکرد. دڵنیابوم بولبولیار زۆر

پێویستی به‌م فریشته‌یه‌ی منه تا بتوانیت مانایه‌ک به‌ پاشه‌پۆژی خۆی
 به‌خشیت و درێژه به‌و جۆره‌ ژیانه تایبه‌تییه‌ی بدات که درێژکردنه‌وه‌ی
 تاده‌هات سه‌ختتر ده‌بوو. له‌ میژوودا هه‌ندیک سه‌رده‌م دینه‌پیشی،
 که‌سانیک که‌ له‌ ده‌ورو زه‌مانی تردا مانا و وه‌زیفه‌ی بایه‌خداریان بووه،
 نرخ و به‌هایه‌کی راسته‌قینه‌یان نامینیت، ئیتر ناچارده‌بن به‌ زۆر له
 په‌راویزی ژیان و له‌ که‌ناری پووداوه‌ گه‌وره‌کاندا بۆ مانای بوونی خۆیان
 بگه‌ڕین، بولبولیار بۆ نه‌وه‌ی ئومیدیکی هه‌بیت و هه‌ژاری نه‌گاته‌ ئه‌و
 سنوره‌ی پۆحیشی خالیبکاته‌وه، پێویستی به‌ شتیکی هه‌بوو، ده‌یویست له
 ناوه‌پاستی ئه‌و کاره‌ساته‌دا شتیکی هه‌بیت بۆی بژی، له‌ وه‌فائیلیش
 به‌نرختر شتیکی تری ده‌ست نه‌ده‌که‌وت.

له‌و کاته‌وه‌ی به‌ره‌و سنور به‌پیکه‌وتین و ده‌ستیکرد به‌ گه‌ڕانه‌وه‌ی
 چیرۆکی که‌شتییه‌ سووتاره‌که، تیگه‌یشتم ئه‌م پیاوه‌ جارینکی تر ناتوانیت
 له‌ دونه‌ی فریشته‌کان بپته‌ده‌ری ... ئه‌وه‌ ته‌نیا سه‌رمایه‌ی ئه‌و بوو، ته‌نیا
 نه‌ینییه‌کی قولی بوو که‌ مانای به‌بوونی ده‌به‌خشی و له‌ ناکامی
 پرگاریده‌کرد. ئه‌وکات بولبولیارم وه‌ک نه‌خۆشیک بینی که‌ عاشقی ده‌ردی
 خۆی بووه، خۆشم وه‌ک نه‌خۆشیک دی که‌ نایه‌ویت دان به‌ ده‌ردی خۆیدا
 بنیت، وه‌فائیلیشم وه‌ک خودی ده‌رده‌که‌ ده‌بینی.

ئه‌و پۆژه به‌ر له‌وه‌ی له‌ به‌کتر جیا‌بینه‌وه، به‌ر له‌وه‌ی هه‌ر به‌که‌مان پێگای
 خۆی بگه‌ڕیت، که‌ سه‌له‌های سه‌ال له‌ به‌کده‌تزازیت و ناگاته‌وه‌ به‌ به‌ک،
 بولبولیار ده‌ستی خسته‌ ناو ده‌سته‌وه‌ و پێیگوتم «هه‌فال، من ئه‌م
 فریشته‌یه‌ ده‌به‌م، تکایه‌ دوامان مه‌که‌وه، راومان مه‌ن و سیخوره‌کانت
 مه‌خه‌ره‌ دوامان و لینگه‌په‌ی ئاسوده‌ ونبین... تکایه‌». ئه‌و قسه‌یه‌ له‌و
 ساته‌دا بۆ من سه‌یریوو. سه‌النیکی دواتر خۆشی باوه‌ری وابوو ئه‌و قسه‌نه‌ی
 نامه‌نتیقی بوون و وه‌ها‌بووه‌ وه‌ک ئیله‌هامیکی ناوه‌خت وشه‌کانی بخاته‌ زار.
 داواکه‌ی له‌و ساته‌دا بێمانا هاته‌ گویم، سه‌رسام سه‌یرمکرد و هه‌چم
 نه‌گوت، نه‌ په‌یمانم دایه، نه‌ گوتم له‌ دووتان ناگه‌په‌رم، نه‌ هه‌چ به‌لینیکی
 دیکه‌شم پێدا. چما له‌ ناو جه‌رگه‌ی ئه‌و په‌وه‌دا من ده‌زمانی دونه‌ی به‌ چی

دەگات و دونیا چۆن تەواو دەبێت، تا لە مانای ئەم درەوشانەوه کتوپەرەیی خەیاڵ تێبگەم کە ناکاو بەر دیدەیی بولبولیاری پۆشنە کردەوه؟ ئەوان ئیوارەییەکی درەنگ بەرەو جیگایەکی نادیار بەرپێکەوتن و منیش بۆ پۆژی دوایی دەمه و بەیان، ئەو خانووه دێرین و پوخاوهم جێهێشت و دەستکردە زیندەگییەکی نوێ. دەمی مالاوایی ئەوان دونیا پوو لە شەو بوو، بینیم کەم کەم لە بەرچاو وندەبن و پەنگی خۆینینی خۆرئاواوایون لە خۆیدا دەیانخکێنیت، گەرچی دلی من پەربوو لە پەژارە و گومان و پرساری گەرە، بەلام کاتیک لە دواوە سەیرمەکردن دەپۆن و دووردهکەونەوه، نەدەکرا سەرسامی هێمنی و جوانیان نەبم. هەندێ سات هەیه جوانی دەگاتە تروپکی تەواوتی خۆی، زۆریە خەلک دەمرن و جوانی لەو تروپکە مەزن و ناکۆتایەیی خۆیدا نابینن. بەلام کاتیک لەو ئیوارە فێنک و ئەفسوناوییەیی بەهارد، ئەو دوو بوونەوه رەم دەبینی هەنگاو بە هەنگاو لە تیشکە لازوردییەکانی پیش هاتنی شەودا نوقمەدەبن، وەک جوانترین و خودایتترین تابلۆ هاتنە بەرچاوم کە تا ئەوکات بە چاوانم دیبیتم.

تاعوون

کە ئەزمێرا قسەکانی لەگەڵ شەفیق هەروی کرد، سەلام باباجان بە پێچەوانەی ئەخلاقی خۆپارێز و شەرمییەوه، کونجکۆلی و گوینزۆییەکی لە ناکاو پالی پێوهنا گوی بنیت بە دەرگا کەوه و هەموو قسەکانی خانم و سەرنوسەرە ناوادرە کەمان بیستیت، دواتریش کە ئەزمێرا مالاواییکرد، گوتی لە هەموو تەلهفونەکی سەرنوسەر بوو بۆ ئەنوەر پۆخان. سەلام سەرسام بوو، وەک هەر کەسێکی دی کە چیرۆکی گرتنی کەسێکی پڕناو بیستیت، سەرەتا لە خۆی پرسی «دەبیت بۆ لیوایان گرتبیت؟». بەلام پاش ئیستیک و کەمیک بیرکردنەوه، هەر لە خۆی پرسی «بۆ دەبیت لیوا

نه‌گیریت؟ ده‌بیت چ سه‌رسامیه‌کی تیدا بیت لیوا بگیریت؟ نه‌وه‌ی لیوای گرتوه پیمانده‌لئیت هیچ که‌سینک نییه نه‌گیریت، به‌لام گرتن و نه‌گرتنی لیوا چی له دنیا ده‌گوریت؟ هه‌تا گه‌ر هه‌واله‌که‌ش بلأوبکه‌نه‌وه چ ترسینکی تیدایه؟ کئی ده‌یخوینیتته‌وه؟». سه‌لام باباجان ته‌واو بپوای به‌وه‌بوو که تاعوونی نه‌خویندنه‌وه و یادچوونه‌وه بلأوبوته‌وه. شه‌ر که گه‌رایه‌وه بۆ مال، شتیک له‌خه‌یالیدا بوو نه‌وه‌بوو، هه‌واله‌که‌ بنیتریت بۆ به‌کئی له‌په‌یجه‌کانی ئینته‌رنییت. به‌لام پاش ماوه‌یه‌ک پای گوری و گوتی جاریک بابوه‌ستم، بزانم پۆژانی داهاتوو چی ده‌بیت. دوا‌ی بیرکردنه‌وه‌یه‌کی دریز بپاریدا بۆ خۆی و بۆ هه‌مووانی سه‌لمینیت که به‌راستی تاعوونیکو کوشنده بلأوبوته‌وه، میلله‌تیک پیکرا جگه له‌کتیبی قوتابخانه هیچ کتیبیکو تر به‌جیدی ناخوینیتته‌وه، هیچ هه‌والیک نایجولینیت. سه‌لام له‌دلی خۆیدا گوتی « تاکه‌ خولیا‌ی ئه‌م خه‌لکه‌ بووه به‌وه‌ی خۆیان ده‌ریخن، سه‌رده‌میکه‌ مرۆف خۆی خستۆته‌ بازاریکی گه‌وره‌وه، تا ته‌نیا پپوپاگه‌نده‌ی پوچ بۆ خۆی بکات». له‌دواکه‌وتنی به‌رده‌وامی هه‌والی وه‌رزشه‌وه‌ فیزبووبوو که یاریزانه‌کانیش یاری ناکن، هه‌موو جو‌له‌ و لیزانین و هه‌ولیان جوریکه له‌پیکلام که په‌یوه‌ندی به‌به‌ره‌وه‌ نه‌ماوه، ته‌واوی شته‌کان له‌سه‌ره‌تاوه تا کۆتایی نمایشن. هه‌ستیکرد پقیکی بیسنووری له‌وه‌رزشه، ئیستا وه‌ک پووکاری پیشه‌وه‌ی دونیای ساخته‌کار سه‌یریده‌کرد. سه‌ره‌تا وه‌رزشی له‌به‌رنه‌وه‌ حه‌ز لئ بوو چونکه‌ وایده‌زانی هه‌موو که‌سینک له‌ناویدا ته‌نیا مافی راسته‌قینه‌ی خۆی وه‌رده‌گریت، به‌خت گه‌ر پۆلئیکیشی هه‌بیت، پۆلئیکی سروشتی و جوانه. به‌لام دوا‌ی چه‌ند سالیکی کارکردن له‌و بواره‌دا ئیستا تیده‌گات، وه‌رزش جگه له‌نیشانه‌یه‌کی گه‌وره‌ی دوورکه‌وتنه‌وه‌ی مرۆف له‌سروشتی خۆی، جه‌سته له‌حه‌قیقه‌تی خۆی، کئیبپکئی له‌جوانی خۆی هیچی تر نییه. که‌ جۆش و خرۆشی خه‌لکی ده‌بینی بۆ تیمیک له‌ولآتیکو تر، له‌کیشوه‌ریکی دوور ده‌یزانی به‌وه‌ مرۆفه‌کانی ئه‌م شاره‌ نه‌بوونه‌ته‌هاولاتی جیهانی، نه‌بوونه‌ته‌به‌شیک له‌م ئه‌ستیره‌یه، به‌لکو به‌هۆی هاتوهاوار و جۆشی یارییه‌وه‌ ئه‌و تاعوونه‌ بیر خۆیان ده‌به‌نه‌وه‌ که‌ تووشی بوون، تاعوونی بیئاگایی و یادچوونه‌وه،

نوقمبونیان له یاریدا به‌لگه‌بوو بۆ ئه‌وه‌ی لێره نین، نه‌وه‌ک ته‌نیا له‌م
ولاته نین، به‌لکو له‌م سه‌رزه‌مینه نین، به‌لگه‌بوو که وه‌رزش
کۆمه‌کیانده‌کات جۆشیکێ خێرای کتوپر بژین که بۆ دوو تا سێ سات
واده‌خاته خه‌یاڵانه‌وه ده‌ژین، شتی‌ک هه‌یه له‌گه‌ڵ ئه‌وانی تردا
کۆیانده‌کاته‌وه، ته‌نها نین. هه‌موو شتی‌کی ئه‌م دونیایه ته‌نیا هه‌لچوون و
جۆشی پوکه‌شه، زوو که‌فده‌کات و زوو ده‌نیشیته‌وه. به‌خۆی ده‌گوت
«نیشتی‌مانی که‌ف، پووداوی که‌ف، مرۆفی که‌ف». ئیستا هه‌ستیده‌کرد
وه‌رزش و یاری بۆ ئه‌م ده‌رویشانه‌ی که‌ف ده‌رفه‌تی‌کی راسته‌قینه‌یه هه‌ستی
خۆیان بژین، چونکه ئه‌و هه‌ستانه‌ی وه‌رزش خۆی ده‌یانبه‌خشیت، هه‌چ نین
جگه له هه‌ستی که‌فنا‌سا. وه‌رزش درۆی ژیانیکی گه‌رمی پێشکه‌ش به‌م
مرۆفه داخراو و به‌دبه‌ختانه ده‌کرد که ژانیان وه‌ک سه‌هۆل سارد بوو، تا
بۆ ساتیک گه‌رمیه‌کی درۆزن بژین. نیگای ژیانیکی جولای ده‌به‌خشی،
ژیانیک که شتی‌کی تێدایه باسیبکه‌ن، بابه‌تی‌کی تێدایه لێی بدوین، له
دونیایه‌کدا که سه‌لام باباجان تا ده‌هات هه‌ستیده‌کرد خه‌لکی هه‌ر
سه‌رگه‌رمیه‌کی خێرا و راگۆزه‌ریان پێویسته و هه‌چی تر. به‌خۆی گوت
«توره‌بوونه سیاسیه‌کانیشمان هه‌ر که‌فن، هه‌تا شوێشه‌کانیشمان گه‌ر
پووبده‌ن له‌وانه‌یه هه‌ر که‌فی‌کی سه‌پی بن». بیریکرده‌وه که پۆژنامه‌ی
عه‌زیزم وه‌ته‌ن چیه جگه له که‌فی‌کی بیه‌ده‌ی سه‌پی که حه‌فتانه له
ته‌شتی ئه‌م شاره‌وه سه‌رده‌کات، که‌فی‌ک خۆی واده‌رده‌خات له خۆین و
گوشت و ئیسه‌کی ئه‌م شاره‌وه هاتۆته‌ ده‌ری، به‌لام له راستیدا هه‌چ نییه
جگه له هه‌ندی‌ک که‌ف و بلق که ده‌پۆن و به‌هه‌وادا ده‌چن و له ئاوه‌پۆ و
زێرابی هه‌ستی ئاده‌میزاده‌کاندا ونده‌بن. گوتی «ئینسان هه‌چ کاریکی
گرنگ و باشی نه‌ماوه بیکات». سه‌لام باباجان ده‌یویست بۆ خۆی
سه‌لمینیت که تاعوون بلأویۆته‌وه، ئه‌وه هه‌ستی‌کی دلته‌زین و
خه‌فه‌که‌ریبوو، به‌لام ده‌ریازکی نه‌بوو، وه‌ک مۆته‌که سوارملی بووبوو. به
ئه‌سه‌پایی و له ژێر لێوییه‌وه گوتی «تاعوونی جارن باشت‌ر بوو، خه‌لکی
ده‌یانینی، ئه‌مجۆره تاعوونانه‌ی ئیستا ترسانکن، نابینزین». هه‌ستی‌کرد
خۆی یه‌که‌مین که‌سه هه‌ست به‌ بلأویۆنه‌وه‌ی ئه‌و تاعوونه‌ ده‌کات. ده‌بیته

شتیک بکات، شتیک دلنیا بیت تاعوونی وها ههیه. ئیواره بهر له وهی برواته وه بۆ مالتی، چوو بۆ بهشی ئه رشیف، له وی ژنیک به ناوی نیشتمان خان بهرپرسی ئه رشیفی پۆژنامه که بوو، چهند جار سهلام بچووبایه بۆ ئه وی ده بیینی له جانتاکه ی ده ستیدا خه ریکی ده رهینان یان دانا نه وهی که ره سه ته یه کی مه کیاجکردنه، هه ستنکی سه یری هه بوو که ئه م ژنه هه میسه یان له سه ره تای مه کیازکردن یان له کۆتاییدایه. ژیا نی له و دووانه به ده ر نه بوو، قه یره کچیک بوو له وانه ی چاوه پوانی دوو درژی «به ختی باش» به ده ختیان کردبوو، خوشکه کانی تری له شوو دا به جۆرک به ده بخت و ناکام بوون ئه ویان تووشی ترس و هه راسنیکی پۆچی گه وره کردبوو. په تکردنه وهی بۆ چهند داواکارک تهنیا له پوهی ئه و ترس و هه راسانییه وه بوو، به لام ئیستا له سه ر لیواری ئه وه دا بوو پقی له هه موو پیاویک و له هه موو دونیا بیت، به تاییه تیش پقی له باباجان بوو که حه زی هه م له خۆی و هه م له ناوه که ی و هه م له ده رکه وتنه کتوپر و بیهۆکانی نه بوو. سه لام بیته وه ی بۆی گرنگ بیت نیشتمان خان چۆن بییری لیده کاته وه، داوای به سه ته به ندی پۆژنامه کانی ئه و دوو سال و نیوه ی دوایی کرد و هه ر خۆی بیته وه ی بواری بدات خانم له جینگای خۆی هه ستیت، هیمن له سه ر په فه کان هه لیگرتن و هاته ده ری... په فتاریک ژنه که ی ئه رشیف هه یج کات خۆشی له نه ده هات. له پنگای گه رانه وه دا بۆ ماله وه ده میک له ترافیکی شیت و بیته حمی شاردا گیرکرد، شتیک بییری لیده کرده وه، ئه وه بوو چۆن بیسه له مینیت تاعوون بلاویوته وه، چۆن خۆی لیبپارژیت. پۆژنامه کانی برده وه تا که میک بیانخوینیتته وه و دلنیا بیت ئه م له سه ر هه قه. له ماله وه کاتیک ته ماشای ژماره کۆنه کانی کرد، سه رسامبوو، هه موو ژماره یه ک چهند شتنکی دلته زین و سه رسوپه ین و ویردانه ه ژینی تیدا بوو، به لام هه موو شته کان سارد و بیده نگ و بیپرسیار پۆشتبوون، له نوینی نوسه ره ناسراوه کانی پۆژنامه که شدا بیروپراگه لیکی خوینده وه که له هه ندیکیان تینه ده گه یشته، که چی ئه وه ی تیده گه یشته سه رسامیکردبوو، سه یریوو لای ئه م قسانه بیکاردانه وه و بی به دوادا چوونی تر له شوینی خۆیاندا مردوون. تا زیاتر بیخویندبایه ته وه زیاتر

هەستیدەکرد و لاتەکە لە بەستەلەک و سەهۆلبەندانیکى بە کاوه خۆدا نوقم بووه. شەو لەسەر جینگاکە گوتى هەزاران سأل لەمەوبەر چاغه سەهۆلینەکان بەسەرچوون، ئیستا سەردەمیکی تر سەری هەلداوه، سەهۆل بەندانیکى نوئى و لە جۆریکی تر. دلنایانەبوو ئەمە چ جۆره بێهۆشییهکی نوئیه که لە هەموو لایەکەوه دیت، دەیزانى ئیستا هەموو هوشیارانە بێهۆشن، ئەوه جیاوازی گەورەى ئەم سەردەمەیه لەگەل چاخ و پۆژگارەکانى تردا، لە سەردەمەکانى تردا مەرۆف کەمتر پینگا و کەرەستەى لە بەردەستدا بوو بۆ ئاگاداربوون لە ئەوانى تر، بەلام لەم سەردەمەدا مەرۆف وەک لافاو کەرەستەى چاودێرى ئەوانى تر دروستدەکات و کەچى لە هەمانکاتدا لەزەتیکى بێسنوور لە فرامۆشکردن دەبینیت، بچوکبوونەوهى دۇنيا مەدای نێوان مەرۆفەکانى زۆر گەورەکردوه، تا دۇنيا بچوکتر بێتەوه مەرۆف لە یەک دوور دەکەوێتەوه. سەلام باباجان تا زیاتر بیریکردایەتەوه زیاتر دەترسا، ئەو شەوه چەندجاریک چووه تەوالیتەکە، هەر کاتیک لە بیرکردنەوه و دەرەنجامگیریدا بگەشتبایە بونبەست، میزەلداى دەیخستە ژێر فشاریکى توندەوه، وەک ئەوهى هەموو فشارەکانى عەقلى دواجار تەنیا لە پینگای خالیکردنەوه میزەلداىیەوه هێور ببەنەوه. «چۆن؟» سەلام لە خۆى پرسى «بۆ مەرۆف لەیەککاتدا دەیهوێت هەم ببینیت و هەم خێراش هەموو شتیک لە یادبکات؟». بەدەم میزکردنەوه بەدەستیکى چوکی گرتبوو و بە دەستەکەى تری سەریخوراند و بیریکردەوه و گوتى «دیاره، فزۆلى مەرۆف بەهێزتره لە ئەخلاقى؟».

مەرۆف دەیهوێت هەموو شتیک ببینیت، هەموو شتیک بزانییت، تەماشای ژيانى نەهێنى ئەوانى تر بکات، پۆژنامە و تەلەفزیۆن و تەلەفون و هەموو شتەکان بۆ ئەوه لەوێن تا بەدیویکدا ئەو خواستە تێریکەن، نەهاتوون ئینسان فێریکەن و زانیاری بەدەنئى... مەرۆف زانیاری ناوئیت، بشیهوێت بۆ ماوهیهکی کاتى و راگوزەر پێویستى پێیهتى، بەلام نەهێنى دەوێت، مەرۆف تا نوقمییەکەیت لە نەهێنى ئەوانى تردا تێر ناخوات... مەرۆف ئازەلئیکى برسێیه کە بەردەوام دەلئیت بەدەرئى، بەدەرئى، بەدەرئى... نەهێنى ئەوانى ترم بەدەرئى، ژياننام بۆ ئاشکرابکە، پێمبئى چی دەکەن، تا بتوانم پێیان

پنیکه نم، به رزیا نیکه مه وه، سووکایه تیان پنیکه م، بۆیان بگرم. مرۆف مه به سستی هه موو نهینیه بک بزانیته، تا ماوه بیک یاری پهن بکات و دواتر له یادی بکات. دهیه ویت به نهینی نهوانی تردا پۆچیت، سهیری به رامبه ره که ی بکات و بلایت «دهزانه خه ریکی چیت»، به و نیگایه بیترسینیت و بیخاته ژیر دهستی خوی. بۆ ئیستیک سهیری میزه که ی خوی کرد و به بۆله بیک له ژیر لیوییه وه، گووتی «ئیمهش له پۆژنامه ی عه زیزم وه تهن، هه ر ئه و کاره ده که ی». هه ستیکرد ماوه بیکه پۆژنامه که له چاودیری کردنی دهوله ته وه بووه به نامیری چاودیری خه لکانی ساده، تاوانباره بچوکه کان، سۆزانییه به سته زمانه کان که له برسا له شیانه ده فرۆشن، نه خۆشه ده رو نییه کان. گرنگ ئه وه به خوینه ران شتیک ببینن و نهینیه کیان ده سته بکه ویت که خویان نایگه نی.

که سه لام باباجان له ته والیت گه رایه وه، گلۆپه کانی داگیرسانده وه و به وردی که وته سهیر کردنی ژماره کانی پۆژنامه که، لاپه ره لاپه ره ... بییر کرده وه که «عه زیزم وه تهن» به گشتی، هه مووی به سهریه که وه به جۆرێک دا پۆژاوه مرۆف نه توانیت له سه ر ههچ هه والێک یان تراژیدیایه ک یان پوو داویک بوه سستیت. به لام چار چیه؟ هه موو پۆژنامه کانی تریش وان، هه موو که ناله کانی دنیا وان، مرۆف بووه به بوونه وهریک که دهیه ویت بۆ کورته ساتیک حه قیقه ت ببینیت و دواتر فه رامۆشی بکات. له سه ر جینگاکه ی که وت و به دهنگی به رز هاواری کرد «تاعوون ... تاعوون». په تۆکه ی دا به خۆیدا و گووتی «ههچ که س له پۆژنامه که و له دنیا دا ناگای له بلا بوونه وه ی ئه م تاعوونه نییه. گه ر منیش باسی بکه م و شته که بوروژینم چی پوو ده دات؟ ... ههچ ... چونکه ئه ویش وه ک هه والێکی پاگوزه ر تیده په ریت. خراپترین جۆری تاعوون ئه وه یه که هه والی بلا بوونه وه ی تاعوون خۆی سه رنجی که س پاناکی شیت».

ئه و شه وه زۆر که م خه وی لیکه وت، جارێکی تر له ژیر په تۆکه ی هاته ده ر و چووه وه سه ر پۆژنامه کان. دووباره و چه ندباره هه ندیک له هه واله کانی خوینده وه، هه نده لاپه ره ی هه لدا یه وه، چاوانی نیشته بوونه سه ر ئاو و

ژانیانده کرد. نزیکى دەمهوبه یان شهکەت و کەنهفته له جینگاکەدا بپهۆش کەوت، خەویکی قوول و مردووناسا له گەڵ خۆیدا بۆ چەندین سەعات بردی، پۆژی دوايش درهنگ به ناگاهاتهوه... زۆر درهنگ. خه والوو ته له فونیکى بۆ پۆژنامه که کرد و گووتى، هه ندیک ئیشى تايبه تى هه یه و ناتوانیت تا چەند سەعاتیکى تر بێته سه ر کار. ماوه یه کی درێژ که مهۆش و بێتین له جینگاکەدا بوو، سه یربوو به لایه وه هه یج شتیکی شه وی یاد نه مابوو، وه ک ئه وه ی هه موو دوینى پۆژیکى سه ی بوو بێت، بیری بوو به درێژایی شه وه والی سه یر و عاجباتی له پۆژنامه که دا خویندۆته وه، بیری بوو له گەڵ خۆیدا باسی له بلابوونه وه ی تاعوونی له یادچوونه وه کردوه، به لām له وانه زیاتر هه یجى دى له بیره بوو. سه ره تا خۆی راوه شاندى و وايدەزانی ئه وه هه ستیکى تپه پ و کاتیبه، به لām نا... دواى نیوسه عاتى تریش له جینگاکەدا مايه وه و خه یاللى خۆی فشاردا و مېشكى خۆی گووشى تا چیرۆککى له چیرۆکه کانى شه وی بیری که ویتته وه، به لām ئه سته م بوو... هه یج شتیکی ئه وتۆ وردى یادنه بوو شایه نى باس بێت... هه یج شتیک.

زانستی نارایشتی موته له ق

ئهو راستیه ی هه موو سه رده مێکی نوێ پتویستی به روخساریکی نوێ هه یه، هه یشتا ته واو لای من نه چه سه یبوو. قسه یه ک بوو له قسه زۆره کان که به رده وام ده کرا، ده کرا پاست بێت و ده کرا هه له ش بێت. سالانیک دواتر که بېرم لیکرده وه، به خۆم گووت سه رده مێک باهیری ئه و کاره ی ئه نجامده دا، من له ته پوتۆزى جه نگ و له سه رده می جۆشى شوپشگێرانه دا بووم. هه یشتا پوون نه بوو ئیمه ی پېشمه رگه ی دێرین و شوپشگێرانی خه باتی ژێرزه مینى، بۆ ئه به د ده سه لاتى شاره کان ده گرینه ده ست و ده مینینه وه یاخود نا. زۆر که س له و باوه رده دا پوون پاشه کشه ی سوپا

تەكتىكى و بۆ مەبەستى خۆ كۆكردنەو و زەمىنەسازىيە تا لە ھەل و دەرفەتتىكى گونجاودا دووبارە لەشكركىشى گەرە ئەنجامدەنەو. ئەودەم پەر بە دل ھەزەمەدەرد سەرۆك بېيىنم، ھەزەمەدەرد لىپېرسم بزانم ئەمريكايى و ئەوروپىيەكان چى بەلئىنئىكيان داوھتئ. خوالئىخۆش بىت، شتىكى نۆد گرنكى بۆ ئىمە ئاشكرا نەدەرد، بىويستبايە شتىكى گرنگ بلئت بە پەيامنئير و پۆژنامەنوسە بىيانىيەكانى دەگووت، نەوھك بە ھەفائانى نزيكى خۆى، ھەتا ئەندامانى بىرۆى سياسى حيزببش لەوھدا لە ئىمە بەخت و نئوچاوانيان زياتر نەبوو. چىگرەكانى خۆشى ھەر ھەوالە گرنگەكانيان لە زارى پۆژنامەنوسە بىيانىيەكانەو دەببست. خودا لە گوناھى بېورئت، نۆد كەيفى بەوھ دەھات بىگانان بېيئت. كەيفى بە ھەموو مىللەتئك دەھات كورد نەبئت، ھەر خەلكى ئەم دەفەرە نەبا و زمانى داىكى كوردى نەبا، ئەو كەيفى پئدەرد. دواتر كە ئەمريكايىەكان پلەوپايەيان بەرزكردەوھ، ئەوھەيان لئ قەدەغەرد ھەر كەس و ناكەستك بېيئت، ئەوھ بوو بە مەراقى گەرەى ژيانى. بەتايبەت لە سالانى دواييدا وھك دەمببست نەخۆشبيەكەى تادەھات كارىگەرتر دەبوو، ئەوھى لە ھەموو چىگايەك و لە نزيك ھەموو كوردئكەوھ ھەستى بە بۆيەكى ناخۆشەدەرد، ئازارى دەدا. گرفتى گەرەى ژيانى ئەوھبوو كە تەنيا كوردان خۆشيان لئدەھات و دەيانكرا بىنە پارئزەر و پاسەوانى. بەلام بۆى ئىمە ھتئنجى پئدەدا و دەيخستە سەر پشانەوھ. ئئتر بە دەستەسپنكى ھەمىشەبيەوھ لە بەر لووتيدا پئشوازى لە ئەندامانى بىرۆى سياسى و ھەوادارانى حيزببش دەرد. من لە سالانى دواييدا تەواو لئى دابرابووم، ھەر ھەولئىكم دەدا بچمە دیدارى و شكايەتى حالى خۆمى ببەمە لا نەياندەھئشت و دەستم بە دەرگای جەناييدا نەدەگەيشت. ھەلئبەت شتەكان ھەمووى بە دەست خۆى بوون، ھەر كات بىگوتبايە «جەنگىز ئەو قووندەرە بئىننە كنىم» دەبوو بچم، بەلام گەر بىگوتبايە وای جەنگىزى باوھىز، سەگى سەگ باوك، قەسەم بە خەتمى كەلام پئ نانىئتە بەر قاپى ژوروى بابى خۆت، ئئتر ھئز نەبوو بتوانئت بە دوورى دە كىلۆمەترئش من لە نئشتەجئى ئەو نزيكبختاھەو. بىستبووم تەنيا «پەرحىمە خان» سى خئزانى و «نەغەدە

ماردینی، «بێ پەڕۆی بەر لووت پێشوازی دەکات. بەلام گۆڕی پڕ لە نور بێت، بۆ بیگانهکان وانهبوو، دەلێن خۆشترین و بەسەفاترین کاتی ئەو دەمانەبوو کە پێشوازی لە هەیهتە دیپلوماتییەکان دەکرد، هەرکات سیاسەتمەدارە تورکەکان و برا ئێرانییەکانمانی لە سوپای پاسداران دەبینی، دەلێن توند نووساندوونی بە خۆیەوه و گوتوویتی «وای بابە گیان. لەو بۆنە خۆشەتان».

من بارودۆخ هەرچۆنیک بایە، سەرۆک پازیبایە یاخود نا، باهیریم بۆ گرنگ نەبوو. زانستی ئارایشتی مۆتەلق دەیترساندم، بەلام مل نەدانم بۆ باری ئەو نەشترکاری و جوانسازییە باهیری، ئاسەوارەکانی ساڵ دواى ساڵ لە ژیاى مندا دەرکەوتن. من ئەو سەردەمە لۆژیک و تیفکرینی ئارایشتی مۆتەلقم بەلاوه نامۆ و ناشۆرپشگێرپانە بوو، بە پوونی بە لیفیتانتم گوت کە تاوهکو مەترسی گەرە مابیت، نابیت هەستبکەین سەردەمی نوێ بە پێگاوێ. بەلام بەردەوام لە بیرۆی سەرۆکەوه دەنگۆی شتی گرنگ دەهات و هەفالانی تر دەیانگوت ژیاومان سەرلەبەر دەگۆریت و سەردەمیکی تازه وا لە بەر دەرگای ژیاوماندا. ئەو کات جەنابی سەرۆک کە لە سەفەر گەرپایەوه، هەمووان دەیانگوت «مژدەى خۆشى هیناوه، قەولى لە ئەمریکییەکان وەرگرتوو دەولەتى كوردی دابمەزرینیت»، بەلام من دەمزانی ئەوه چ کلاو لەسەر نان و دەستبڕییەکە، ئەوهتەى دوو گویم لێپواوه، هەر سەرۆک بۆ پشکنینی مایەسیری یان پڕکردنەوهى دانئیکى کلۆر چووبیتە دەرەوه، گوتوویمانە سەرۆک دیتەوه و بەیاننامەى پاگەیاندى دەولەتى كوردی دەخوینیتەوه. ئەوجۆره درۆیانە دەهرى و بێتاقەتیاى دەکردم، وهك سەدان هەزار كوردی تر باوهپم بەوه نەبوو عەرەبەكان لێمانگەرین قوون لەسەر خاك و ئاوى خۆمان دابنێن. پامابوو تادەكریت هیز كۆبكەینەوه، چەك زەخیرەبکەین، دەزگای ئەمنییەت بەهیزبکەین. لەبەر ئەوه هەر لە سەرەتاوه پامابوو نابیت جلی پێشمەرگە دابکەنین، نابیت هەلبژاردن و تروهاتی تر پێکبخەین، ئەوهش لە پێشچاوى هەندى کردمى بە کەسێكى دواکەوتوو و کۆنەمەیل، کەسێک نایەوێت تۆزى

ههشتاکان له خۆی بتهکینیت. من ئاماده نه بووم هیچ چۆره گۆرانکارییهکی گۆرهی ترم به سهردا بێت، پێمداگرت و گووتم له شاربین یان شاخ پێشمه رگایهتی بهردهوامه، چواردهوهری کوردستان دوژمن ته نیویستی، گهر بێخه یال بێن و ناتیار ده ریکه وین ده مانخۆن و ده بینه پووشی ده م با. وهک جاران ده ستیک جلی کوردی که تافییه داری بۆر و تا نه ندازه یهک شله په تم له بهرده کرد، سه رم بهرده وام زلتر و گوشتن ده بوو، یه کیک نه ینا سیبام به خاوهن دوکانیکی سه وزه فروشی ده زانیم، که براکهی پێشمه رگایه و جلی ئهوی له بهر کردوه. له سیاسه تمه دار و به رپرس نه ده چووم، به لکو پوخساریکی تا بلتی بازارپانه م هه بوو، بهرده وام پشتینم شل و پانکم داده که وت. ئه و ناگورجی و هه لوه شانم پێگر نه بوون هه مووان له ئه نجومه نی بالآ و بیرویی سیاسی من به ته نیا که س بزائن کاروباری ئه منیه تم بده نه ده ست. پۆژیکی باراناوی پاییز، سه رۆک دوا جار ناردی به دوامدا و له بهرده رگاوه به توپهیی و ترشی پێشوازی لێکردم، بێته وهی بهتلیت من ده مبه که مه وه، گووتی «کورم، ئه وه چۆن ده بیتن، مه مله که تی به و چه زمه ته کۆتیه بنده سمان و ئه من و تو، وهک ته رسی بنی که ران و قشپلی ژێر کلکی بزتۆکن، لێره لێیکه تینه... هه سه هه سه، ئه من ئه منم ده وئ. هه می وهکی ته پاحی بکه وین له کینده ر پۆژ ده بیته وه». سه رۆک ژۆر په لهی بوو، له شاردا ده زگایه کی ئه منی به هیز دابه زرینم، په لهی بوو حیزب بۆ خۆی ببیته چاویکی چاودیری گه وه، توپه بوو له وهی سه ره بخۆ کارم نه گرتۆته ده ستی خۆم و هه موو ته نیا چاوه پروانی ده می ئه وین، گووتی «بروو... برووو... له منه وه هه موو ده سه لاتیکت هه یه، کلکی کێهان ده بری ببیره. ده ی ئه وه من پشت و پێشی عالمت ده نێمه بن ده ست، ئه وه عه رزیی و ئه وه گه زیی، با ببینم و شانوشه وکه وتی خۆتم لۆ ده رخه». ئه وه سه ره تایی به رزبوونه وه ئه فسانه ییه کانی من بوو که نزیکي ده سالی په بق و زیاتریش ده خایه نیت به ر له وهی هیدی هیدی هتلی نگینم دابه زیت و له مه خزنه ی حیزبدا کۆتاییم بێت.

دەمێک من پێشنیارەکی باهیریم ڕەتکردهوه نەمەزانی لە داها تووی دووردا کاریگەرییەکی وەها گەورە لەسەر دەبێت، باهیری لام ترسناک بوو، هەتا زۆر شوو خەوم پێوە دەبینی، وەک نەشتەرکاریگ دەهاته بەرچاوم بیهوێت بە زۆر ماسکێکی ئاسنین بخاته سەر سەرم کە ئیتر هیچ هێزێک نەتوانی ت دايمالیت، کە بیرم لێدەکردهوه دەکەوتم بەسەر راستییەکی ترسناکدا، حیزب جاران کار و خەباتی لیمان دەوێست، ئیستا پوخساری لیمان دەوێت. دواتر باهیری بە جۆریکی سەیر بازاری گەرم بوو. لەو سەرەمەدا بەشی هەرەزۆری کادێرەکانی سەرەمی شاخ، چوونە «ئەکادیمیای زامو» و لەوێ کۆرسی درێژیان بری. نازانم بۆچی لە ناکو باهیری وشە «ئەکادیمیای» بە سەنتەرەکە یەو لکاند، بەلام خودی وشە کە کاریگەرییەکی پۆزەتیفی هەبوو، وایکرد کادێرە بالاکانی حیزب ژنەکانیشیان بئێرن، کە ئەو دەم ئیدی هەموو بە جل و مەکیاجی تازەو دەردەکەوتن و بە نازیکەو دەیانگوت لە «ئەکادیمیای» دەوامدەکەین. بەشی هەرەزۆری هەفالانی ئیمە لە ژێر دەستی باهیریدا پوخساریکی دیکەیان وەرگرت. ئەو ماوەیە تێوانینی باهیری و هونەریشی بۆ ئامادەکردن و پێگەیانندی کادێرانی تازە بۆ سەرەمی تازە، ئاسۆی نوێی بەخۆیەو بینی. لە سالانی دواتردا، ئەکادیمیای باهیری جێگای زۆر شتی گرنگی لە ژبانی سیاسی ئیمەدا گرتەو، هەر بۆشاییەک کەمی ئایدۆلۆژیا و ئەخلاق دروستیانکردبوو، ئارایشتگای باهیری پێدەکردهوه. هەموو بە جۆریکی شیتانە پووینکردە کۆرسەکانی ئەو، من و هەفال شیرخان و هەندیک کادێری دیکە عەسکەری نەبێت. شیرخان لە چیا چۆن بوو، لە شاردا وەک خۆی مایەو، وەک جاران جلی دەپۆشی، وەک جاران مۆن و گرژ بوو، هەمیشە بۆنی دەمی دەهات، پشیلە دەکوشت، کۆمەلێک سۆزانی نەیتی خوشی هەبوو شەوان بەرپز دەچووە مالیان و سواریان دەبوو.

لە ئەکادیمیای، سیاسییەکان سەرلەنوێ بە وردی فیزی ئەو دەکران لە ژبانی شاردا چۆن ڕەفتاریکەن، لە نینۆککردنەو فێردەکرانەو تا دەگاتە

چوئیتی له پینکردنی گۆرهویی و هه‌لگرتنی ته‌له‌فون و شیوهی سلۆکردن و زه‌رده‌خه‌نگرتن، باهیری له ئێران و لوبنانه‌وه هه‌ندیک خه‌لکی شاره‌زای هینتا تا هه‌ندیک له به‌رپرسه‌ زۆر به‌رزه‌کان، ئه‌وانه‌ی ته‌ماحیان له په‌رله‌مان یان وه‌زاره‌ت یان به‌رزتر بوو، فیزی ئه‌ته‌کیتی ناخواردن و به‌کاره‌یتانی که‌وچک و چه‌تال و چوئیتی دانانی ده‌سپری به‌رپه‌رۆک بکات. باهیری هیدی هیدی له‌و رینگابه‌وه تاده‌هات باززگانی خۆی که‌وره‌تر ده‌کرد و وه‌ک زانیم له‌گه‌ل لیفیتانت و به‌رپرسینکی بالایی تردا رینکه‌وتن که‌ هه‌موو ئه‌و شتانه‌ی باهیری ده‌یه‌ویت، کالای تاییه‌ت بیت و زۆرینه‌شیان شتگه‌لنیک بن له‌ بازاری ناوخوا‌دا نه‌بن. لیفیتانت سه‌ره‌تا به‌ دامه‌زراندنی کۆمپانیایه‌کی هاوردنی جل و قوماشی ئینگلیزی ده‌ستی پینکرد. باهیری جۆری کالای قوماشه‌کانی دیاریده‌کرد و لیفیتانتیش ده‌یخستنه‌ بازاره‌وه، له‌و ده‌مه‌وه ئه‌و نه‌ریته‌ که‌وته‌وه که‌ زۆربه‌ی پیاوانی پاره‌دار، ده‌سه‌لاتداران، که‌سانی سه‌ر به‌ حکومه‌ت، هه‌موو یه‌کجۆر جل و به‌رگیان ده‌پۆشی، بوونه‌ هه‌لگری یه‌ک شیوازی خواردن و پۆشتن و خۆگۆرین و قسه‌کردن. ده‌میک که‌نا‌له‌ ته‌له‌فزیونییه‌ کوردییه‌کان که‌وته‌ کار، خه‌لکانیکی زۆر سه‌ریان له‌وه سوپما که‌ سیاسیه‌کانی کورد، هینده‌ له‌ یه‌کتر ده‌چن، مرۆف واده‌زانیت هه‌موو یه‌ک نیگارکیشی نه‌زان دروستیکردون، لیکچوونیان ته‌نیا تاییه‌ت نه‌بوو به‌ بیرکردنه‌وه و وشه‌سازی و شیوه‌ی گوزارشته‌ له‌ خۆکردن، به‌لکو ده‌گه‌یشه‌ هه‌لبێژدانی شیوه‌ی ده‌سته‌سپ و ژماره‌ی قۆچه‌کانی سه‌ر کراس و په‌نگی ته‌زییح و شیوه‌ی پژه‌م و کۆکه‌کردنیش. سالی نه‌وه‌دوچار که‌ شه‌پی ناوخوا ده‌سته‌پیتکرد، باززگانی باهیری و لیفیتانت گه‌شه‌یه‌کی گه‌وره‌ی به‌خۆیه‌وه بینی بوو، باهیری خه‌لکیکی زۆری له‌ کۆرسه‌ عاجباتیه‌کانی خۆی خزانده‌بوو، زۆربه‌یان خه‌لکانیک بوون ده‌یانویست له‌ داها‌توودا ببن به‌ په‌له‌دار، هه‌لبه‌ت ژنانیکیشی تیدا بوو ده‌یانویست ببن به‌ گۆرانیبیژ، به‌ بیژه‌ری ته‌له‌فزیون، به‌ په‌رله‌مانتار، به‌لام زۆرینه‌ هه‌ر ئه‌و پیاوانه‌ بوون که‌ چاویان له‌ په‌له‌ و پایه‌ی به‌رزی داها‌توو بوو. مانه‌وه‌ی من وه‌ک خۆم، سه‌ره‌تا خزمه‌تیکردم تا له‌ به‌رچاوی عه‌وامی خه‌لک «که‌ هینشتا ترسیان له‌ گه‌رانه‌وه‌ی

فاشیستەکان هەبوو» وەک کەسێک دەریکەوم کە نەگۆراوم. سالانی شەپری ناوخوا، باهیری ئەکادیمیایەکەى دانەخست و بەشداربووانیشی نەهاتنە کزی. دەستە دەستە دەموچاوی تازەى بۆ ژن و پیاوان دروستدەکرد تا لەم پۆژگارە نوێیانەدا توانای دەریکەوتن و حوکمرانیان هەبێت، پۆژانی جەنگ سروشتی وانەکان بۆ هەندیک کەس گۆرانکاری قوولێ بەسەردا هات، بەلام بۆ کەسانیک کە ژیاى مەدەنى نیاز و ئاواتیان بوو، پڕۆگرامە چڕ و دارپۆژاوهکانى باهیری هەر لە جیگای خۆیدا بوون. لیفیتانت لەو دەمەدا هیدی هیدی کەوتبووه ئیشکردن لە بورجدا، زۆر پۆژ خەلک دەیانبینی دەچیتە سەر جیگای بیناکە و تەنیا سەیریدەکات و بیردەکاتەوه، هەندێ پۆژیش گروپیک کرێکاران دەردەکەوتن و دەچوونە ناو بیناکەوه و لە دەورووبەرى کەمیک خۆیان سەرقالدەکرد و دەپۆشتن. ئیشەکانى لیفیتانت لەسەر بناغەکانى بورج سەرەتا سەرنجى کەسى پانەکششا، بەلام وەک خۆى قسەى بۆ من دەکرد، هیواىەکی گەورەى هەبوو ئەو بینایە بگەینیتە جیگایەک مۆف لەوتۆه گەر دووربینى باشى هەبێت کەنارەکانى دەریا ببینیت. هەرچارێک داوەتى لیفیتانت بوویم باسى بورجى بۆ کردوم، هەر کاتیک ئەو دەستبیکردایە بە باسى بورج، من نیگایەکی نەغەدە ماردینیشم دەکرد و دەموست بزانم ئەو سەرنجى چیبە. بەلام لە هەمووی سەیرتر بۆ من خودی نەغەدە ماردینی بوو کە بە پیچەوانەى چاوه‌پوانییەکانى منەوه، خۆى تیکەل بە کۆرسەکانى باهیری کردبوو، چوست و چالاکیش لە هەموو وانەکانى ئەکادیمیادا ئامادەبوو. دواتر نەغەدە زۆر گۆرا، بە جۆریک ئەوانەى دەیانناسی، تیگەیشن هونەرى باهیری لە دوورخستنه‌وهى مۆفدا لە شیوهى خۆى چ ترسناک و کاریگەرە. هونەریک وردە وردە بۆ من دەبیتە ترسناکترین هونەریک تا ئەوکات ببینیت.

له ناو ویرانه‌ی که شتیدا

دوای گه پانه‌وه‌ی خه‌لک له په‌وه‌که، گه‌رچی هیزه‌کانی ده‌ولت نزیکي شه‌ش مانگیگ له شاردنا مانه‌وه، به‌لام نه‌و کاته و دواتریش قوناغیکی پاشاگه‌ردانی ده‌ستپینکرد. سه‌رده‌میک هم جوانیه‌کانی نازادی و هم مه‌ترسیه‌کانی ته‌واو ده‌بینران. گومان له‌وه‌دا نییه که خه‌لکی پتیکرا پقتیکی قوولیان له فاشیسته عه‌ره‌به‌کان بوو. هه‌موو ئاماده‌بوون نازادی بگورپه‌وه به نان، ده‌توانم بلنم، هیچ کات ریناکه‌ویت میلله‌تیک هه‌مووی له‌سه‌ر شتیک به‌وجوره ته‌بابیت، به‌لام سه‌ر سفره‌ش حوکمی خوی هه‌یه. چه‌ند ئاده‌میزاده‌کان سوورین نازادی بگورپه‌وه به نان، به‌لام دوای چه‌ند ژه‌میک برسیتی راسته‌قینه، مروفه‌کان ده‌بیت له‌وه‌وای جوش و هه‌ماسه‌ته بیته‌ه‌ری و بو ژه‌مه خواردنیکي باش بگه‌رپن. خه‌لکی که ده‌لین نازادی گرنگتره له نان، مه‌به‌ستیان هه‌م نازادی زور و هه‌م نانی زوره، نه‌وه‌ک نازادییه‌کی که‌میان هه‌بیت یان هیچ نه‌خون و زاد له سه‌ر سفه‌ریان نه‌بیت. چونکه هه‌موو ده‌زانن که‌سانی مردوو نازادیان پتویست نییه، ده‌بیت هیچ نه‌بیت به‌شی نه‌وه زیندووبن بتوانن شانازی به‌وه‌وه بکه‌ن که جاریک توانیویانه و شه‌هامه‌تی نه‌وه‌یان بووه نان ببه‌خشن و نازادی وه‌ده‌سته‌بهنن. به‌لام گه‌ر که‌سینک ناچاربیت ده‌سته‌رداری ته‌واوی پزقی گه‌نجینه‌کراوی بیت، دواچار ناچاره بو تیکه‌یه‌ک نان له مال بیته‌ه‌ری و هه‌موو چه‌شنیکی به‌دکاری و تالانی و دزی بکات. له سه‌رده‌مه‌دا خه‌لکانیک به تالانی زور ده‌وله‌مه‌ندبوون، به‌لام خه‌لکانیکي تریش له به‌ر برسیتی زور، شه‌وان ده‌مامکیان ده‌به‌ست و بو شه‌وکوت ده‌هاتنه‌ه‌ری ... به گشتی پوژگاریک هاته پیشی مروف له زبانی خوی زور دلنیانه‌بوو، چه‌نده‌ها باندی دزی ده‌رکه‌وتن که به پوژی نیوه‌پو

دەچوونە سەر مالاڤ و لە ژێر هەره‌شەیی دەمانچەدا ئالتون و پارە و شتی گرانبە‌هایان دەپێچایە‌وه. باندیکی دزیش دەرکەوت جگە لە ئارد هیچی تری نە‌دە‌دزی. بۆیە گەر شو و مروّف بە کۆلانیکی تاریکدا برۆشتبایە و هەستیکردایە کەسانیکی نە‌ناس لێی نزیکدە‌بنە‌وه، جگە لە‌وهی دووقاچی تر قەرزبکات و بە خێرای باو بروسکە لە و جیگایە دووربکە‌وێتە‌وه پێگایەکی تری لە‌بە‌رده‌مدا نە‌بوو.

بولبولیار لە و کاتە‌وهی لە‌گە‌ڵ وه‌فائیلی فریشتە‌دا گە‌پابووه‌وه بۆ شار، لە ژێر زە‌مینی مائی هاو‌پێ‌ه‌کیدا لە غە‌مپاشا نیشتە‌جێ بوو و لە‌سەر ئه‌و خواردنانه‌ش دە‌ژیا کە پێ‌ک‌خراوه‌ بیانییە‌کان دە‌یان بە‌شییە‌وه. ئارە‌زوویەکی سە‌یری تێ‌دابوو وه‌فائیل بە‌رێت بۆ کۆشکە سووتاوه‌کە، دە‌یویست لە‌وێ ژووریک چاک‌بکات و بچێتە‌وه سەر رە‌وتی زیندە‌گی جاران، دە‌یویست شو و پۆژ لە‌وێ بی‌ت بزانی‌ت چی روودە‌دات، بزانی‌ت پێ‌زان دە‌گەرێتە‌وه. ئه‌و پۆژە‌ی هاتە‌وه بۆ شار، بۆ بە‌یانی سە‌رێکی لە قوتابخانە‌کە‌ی پێ‌زان داو پرسسی ئاخۆ دەر‌بارە‌ی خانمی مە‌لە‌ک‌بین هیچ دە‌زانن. بە‌پێ‌وه‌بە‌ری قوتابخانە‌کە و هە‌موو مامۆستا‌کان سە‌رسامانە پێ‌یان‌گوت کە «ست پێ‌زان» لە پێ‌ش رە‌وه‌کە‌وه بە دوو هە‌فته نە‌هاتوو و کە‌س سە‌روسۆراغی نازانی‌ت و مال و نیشتە‌جێ‌کە‌شی سووتاوه و کە‌س هە‌وآلی لە مان و نە‌مانی نییە. هەر ئه‌و پۆژە‌ ترسیکی نادیار بولبولیاری لە وێرانە‌ی کەشتییە سووتاوه‌کە دوورخستە‌وه. هە‌میشە شتی‌ک بە‌ره‌و ئه‌وتی دە‌برد و بە‌لام بە‌ر لە‌وهی لێی نزیک بی‌تە‌وه، هێزیک پە‌شیمانیدە‌کرده‌وه و وەر‌ده‌گە‌پا و دە‌گەر‌پایە‌وه. دە شو بە‌سەر گە‌پانە‌ویدا تێ‌پە‌پی، بی‌تە‌وه‌ی جورئە‌تی ئه‌وه‌ی هە‌بی‌ت بچێتە‌ بە‌ر دەر‌گای کەشتییە‌کە، دە شو بە‌رده‌وام دە‌یویست بروات و ترسیک دە‌بیردە‌وه دواوه. ترسیک وه‌ک ئه‌وه‌ی بچێتە‌ سەر گۆ‌پی کە‌سیکی نزیک و ترسی ئه‌وه‌ی هە‌بی‌ت مردوو‌ه‌کە هێندە‌ی ئه‌و بی‌نی‌ت بە کفنه‌کە‌وه گۆ‌پ بد‌رپێ‌ت و هە‌ستیت و بکە‌وێتە‌ دوا‌ی. ترسیک بوو لە‌وه‌ی تارمایی هە‌موو فریشتە سووتاوه‌کان پە‌لاماری‌بدە‌ن، وه‌ک خۆی بە گونا‌ه‌باری گە‌وره بزانی‌ت لە

نغزبوونی که شتیبه‌که‌دا، له یازده‌هه‌مین شه‌ودا تینیکی گه‌وره‌ی دایه خۆی و چی ئیراده‌یه‌کی نه‌ینی هه‌بوو خستیبه کار و به کۆمه‌لێک هه‌نگاوی جینگر و نه‌گۆر، وه‌ک که‌سینگ له‌دله‌وه بریاری بۆ جه‌نگی مان و نه‌مان دابیت، به‌ره‌و سووتماوه‌ی که‌شتیبه‌که‌رۆیشت. له‌گه‌ل هه‌موو هیژ و جورته‌تیکدا، هیشتا ئه‌و ترسه له‌دلیدا بوو که ئارامی لێ زه‌وتکردبوو، ترسی که‌سینگ ده‌رگای تونیلێکی تاریک ده‌کاته‌وه و ده‌زانیت له‌ پشت ئه‌و ده‌رگایه‌وه شتی ترسناک خۆی هه‌شارداوه. له‌ نزیکی سه‌عات هه‌شتی شه‌ودا گه‌یشته به‌ر ده‌رگای ده‌ره‌وه‌ی که‌شتیبه‌که، پێده‌چوو له‌و کاته‌وه‌ی جینگا که‌ گریگرتوو ده‌رگاکی کراوه بوو. به‌ نهرمی پالێکی پتوه ناو گوئی لیبوو جانه‌وه‌رینکی بچوک له‌ودیه‌وه هه‌لدیت، ده‌رگا که‌ زۆر سووک کرایه‌وه، جیره‌یه‌کی سامناک و درژی لپوه‌هات، دیاریبوو ئه‌و ماوه‌یه‌ با هینده‌ی هیناوه و بردوو، رایه‌له ئاسنینه‌کانی سواون و ئاسان ده‌سوپینه‌وه. یه‌که‌م شه‌وی هاته‌وه یاد که مه‌هدائیل باسی ئه‌م ده‌رگایه‌ و کلپه‌کانی بۆ کرد. ئه‌و کلپ له‌ ده‌ستی که‌شتیبه‌که‌ بوو، ئه‌وه‌ی کلپه‌کانی ئه‌م ده‌رگایه‌ی له‌ ده‌ستا بوو شانازی هه‌ره گه‌وره‌ی ژیا‌نی مه‌هدائیل بوو. بولبولیار ده‌یزانی به‌هره و که‌ره‌سته‌ی پشکنینی قوولی پێ نییه، کاراکته‌ریک نییه هیژکی پشکنینی پۆلیسانه‌ی هه‌بیت، ده‌یزانی گه‌ر شتیکی روون نه‌یه‌ته به‌رده‌ستی له‌ ناو چیرۆک و سه‌ره‌داوه جیا‌وازه‌کاندا ونده‌بیت. به‌ ترسنگه‌وه هه‌نگاوی یه‌که‌می نایه ئه‌و دیو ده‌رگا که‌وه، هه‌ستیکرد ده‌وربه‌ری که‌شتیبه‌که و باغه‌کانی به‌رده‌می له‌ جاران گه‌وره‌تر دیارن. له‌ دلی خۆیدا گووتی «هه‌موو خاکینکی وێران، به‌رین و فراوانتر له‌ شوین و زه‌مینی ئاوه‌دان ده‌رده‌که‌ویت». دوا‌ی چه‌ند هه‌نگاوێک وه‌ستا و هه‌ستیکرد بۆنی سووتان ده‌چیت به‌ سه‌ریدا. ئه‌وه هه‌ستیکی غه‌مگینی پێبه‌خشی، وایده‌زانی ئه‌و بارانه زۆره‌ی به‌سه‌ر ئه‌م جینگایه‌دا باریوه بۆ سووتانه‌که‌ی بردبیت، که‌چی ئه‌وه‌تا ئیستاش ئه‌و بۆنه وه‌ک خۆی دیته‌وه به‌ سه‌ریدا. گه‌رچی تاریکبوو، به‌لام هه‌ندێ له‌ دره‌خته‌کان به‌حوکمی بارانی زۆری ئه‌و به‌هاره، خێرا و شیتانه سه‌وزبووبوون... له‌ تاریکیدا بۆنی گه‌لا نوێکانی کرد، بۆنی ئه‌وه‌ی کرد باغه‌که بێباک له‌ مرۆف و

فرشته‌کان، میژووی همیشی خوی ده‌ژی. سه‌یری له هیژی نه‌فسونای مرؤف هات، له به‌ککاتدا ده‌یتوانی بۆنی کۆشکه سووتاو‌ه‌که‌ش و بۆنی به‌هاری شیتوویتی سەر دره‌خته‌کانیش بکات. به‌هیمنی به‌ناو دره‌خته‌کاندا پۆیشت و به‌ر له‌وه‌ی پووبکاته کۆشکه‌که، لایه‌کی به‌لای گۆرستانی فرشته‌کاندا کرده‌وه، له‌ویادا لایته ده‌ستیبه‌که‌ی ده‌ره‌یتنا و گرتیه گۆره‌کان. سه‌یری لتهات که بینی زۆر له کێله‌کان شکاون، ناشکرا که‌سێک به‌پیکیکی گه‌وره‌ی به‌رد شکاندن چه‌ندین کێلی شکاندبوو...

بولبولیار به‌ترسیکه‌وه له‌هه‌ندیک له‌کێله‌شکاوه‌کان نزیک بووه‌وه، دیاربوو ده‌ستیکی توپه‌هه‌ولیدابوو وه‌ک گه‌رداویکی شیت گۆره‌کان هه‌لبه‌که‌نیت و ئاسه‌واریان له‌سه‌ر زه‌وی بسپرته‌وه. ئه‌و کێلانه‌ی نه‌شکابوون، بۆیه‌یه‌کی خه‌ستیان به‌سه‌ردا پزّابوو، به‌جۆریک ناو و یاده‌وه‌ریبه‌کان نه‌خوینرتنه‌وه. بینینی دیه‌نی گۆره‌ شیتواینراوه‌کان ترسیکی گه‌وره‌یان خسته‌ دلّی بولبولیاره‌وه، بۆیه‌که‌مجار له‌ژیانیدا هه‌ستیکرد ده‌ستی و نه‌ژتۆکانی ده‌له‌رزین، چه‌ند سالیکی له‌وه‌به‌ر ده‌میگ بردیان بۆ تیریاران، نه‌ژتۆکانی نه‌له‌رزین، به‌س ئیستا وه‌ک له‌بوونه‌وه‌ریکی نادیارای شه‌یتانی به‌ترسیت، سه‌یری ده‌وره‌به‌ری خوی کرد، ئاوپری له‌داوه‌وه‌ دابه‌وه، چاوانی پریبون له‌ترس له‌تاریکی، له‌دره‌خته‌کان، له‌هه‌وای فینکی شه‌و، له‌بیده‌نگی شه‌کان. ویستی بگه‌رپته‌وه، به‌لام خواستیکی تاریک به‌ره‌و ناو که‌شتیه‌که‌ پرایکشاشا، هه‌موو شتیکی بیده‌نگ بوو، له‌ناو دره‌خته‌کاندا ئاسه‌واری ئه‌وه‌ دیارنه‌بوو که‌سانیک بی‌ره‌دا پۆیشتبن. هه‌ستی نه‌کرد هیچ که‌س ده‌ستی بۆ دره‌خته‌کان برده‌یت، گه‌لا و چله‌کان هیمن له‌ئارامی پیش خه‌ودا بوون...

سه‌رسامبوو به‌بیلایه‌نی ترسناکی سروشت، له‌و ماوه‌یدا چه‌ندین جار ئه‌و پرسیاره‌ی بۆ دروستبوو که‌ بۆ سروشت ده‌ره‌ق به‌هه‌موو شتیکی وه‌ها بیلایه‌نه، بۆه‌رگیز پیم و په‌وتی خوی تیکنادات، ئیستاش دره‌خته‌کانی بیلایه‌ن و بیباک بینی، وه‌ک مه‌خلوقاتیک له‌خویندا نوقمین و له‌هه‌موو شتیکی دی دابرابن. له‌نزیک که‌شتیه‌که‌وه، وه‌ک چاوی فیلی لیبکات، له‌هه‌وادا ئه‌و شه‌به‌نگه‌ ئه‌به‌دییه‌ی بینیه‌وه که‌ به‌ر له‌چه‌ند سال له‌وه‌به‌ر

یه که م جار به سەر باله خانە که وه بینی، ئه وه دووم جار بوو ئه م شه به نگه وا به پوونی و نۆد پۆشن ببینیت، جارانی دی کال و بێرپه ونه ق بینیبوی. له دلی خۆیدا گووتی، هیچ نییه جگه له هه له یه کی تری بینینه کانی من، هیچ نییه جگه له یه کیک له وه دیمه نانه ی فریوی چاوم ده دهن. له نزیک که شتییه که وه بۆسووت نۆد به هیزتر بوو، که چووه ناوه وه هه ستیکرد له جینگایه که وه بنمیچیکی کۆشکه که روخواه و ئاویکی نۆد له به شی سه ره وه ی بینا که وه هاتۆته خوار. گوژی باراناوی به هاری ئه و ماوه یه، به شی هه ره نۆدی خاشاک و سووته کی سه ره وه ی به ره و ژیره وه پامالیبوو، بۆ شتییه کی خنکینه ر تیکه ل به کزه یه کی سارد و هه وایه کی بۆسوودار بوو بوو. بۆ یه که م جار هه ستیکرد ئاگره که کاریکی به دی به هه موو بینا که کردوه، به جۆریک چاکردنی ماوه یه ک و پاره یه کی نۆدی ده ویت، له هه ندێ جینگادا شتلمانه کانی توابوونه وه، دیواره کان درزیان بردبوو، بنمیچه کان ته قیبوون. شته کان له ژوره کاندای سووتابوون، بووبوونه خۆله میتش، به لام هه ستیکرد که سینک هاتووه و پاشماوه ی ئیسک و پرسکی فریشته کانی کۆکردۆته وه و بردوونی. بیری بوو ئه و به یانییه ی که که شتی به جته پششت، ئیسکی فریشته سووتاو هه کان له سه ر جینگاکان و له ناو ژوره کان و له پاره وه کاندای که وتبوو. ئیستا ئاسه واری هه ی لاشه یه کی نه بینی. شه رمی له خۆی هات، ئه و ماوه یه نه خۆشی نه یه پشستووه بگه رپته وه و ته رمی فریشته کان به جۆریکی لایه ق بنیژیت. ئاشکرا دوا ی ئاگره که ده ستیکی نادیار له که شتییه که دا ئیشیکردبوو، بولبولیار له خۆی پرسی «ئه و ده سه ته کتیه؟». ده بیته هه ر ئه وه ی که شتییه که ی سووتاندوه، کتله کانی شی شکاند بیته و ئیسکه کانی برد بیته؟ وه لامی نه بوو. به ناو میدییه کی غه مگین و ترسنا که وه وه ک له تارماییه کی دپنده رابکات به په له له په له که کانی که شتییه که دابه زی و به پۆششتنیکی خیرا به ره و ده ره وه هه له ات. له راستیدا راکردنه که ی هینده پرتاو بوو، پالتۆکه ی له پشتییه وه وه ها هه وا گفیدابوو هه ر که سینک بیدیبا یه، وایده زانی دوا ی شه ر و تیکه له چوونتیکی ناخۆش له مال و که سی خۆی زیزه و بۆ جینگایه کی دی هه لدیت. له به ر ده رگا که به جۆریکی کتوپر ترسه کانی نۆربوون، هه سه

قوولەکانی پێیان گوت شتیکی ناخۆش بە پێتۆه یە. کە مجار ترسی لە شتی نزیك بووه، لەو مەرفانە بوو کە تەنیا لە شتی دوور دەترسن، بۆ تەماشاکردنی شتە ترسناکەکان تەنیا چاوی دەبێت شۆینە نادیارەکان، گەرچی زۆر لە مەترسیدا ژیاوو، بەلام کە مجار هەستیدەکرد، شتە ترسناکەکان وەها لێی نزیکن. ئەو نەیتنی نیگاکردنی هەمیشەیی بوو بەرەو دوور. بەلام ئیستا کزەیهکی فینکی بەهاری، لەگەڵ خۆیدا بۆنتیکی ناناسایی دەهێت، هەستیکرد کە سیک یان چەند کە سیک، یان خەڵکانیکی زۆر بە نەیتنی چاودێریدەکن، هەستیکی قورس و خەفەکەر بوو، سەرەتا تەنها وەک هەستیکی نادیار و دەرونی پیشوازیکرد، بەلام دواى ئەوێ چەند هەنگاوێک لە دەرگای کەشتیە کە دوورکەوتەوه، دڵنیاوو کەسانیکی راستەقینە لەوسەری کوچەکەوه بەدواى وەن، لە تاریکیدا بە پۆشنی نەیدەبینن، بەلام دڵنیاوو لە دوو کەس کە مەتر نین. بۆ ساتیک وای بە خەیاڵدا هات بەگەریتەوه دواوه، خۆی بکاتەوه بە کەشتیە کەدا، بەلام ترسا لەویدا گیرى بەدەن و دەرجوونی بۆ نەبیت، بۆیه جگە لە هەنگاوی خێرا زیاتر هیچ تری بەدەستەوه نەبوو. خەیاڵی بۆ ئەوچوو دەستەیک بن لە دزانی شو، کە بۆ نێچیری ئاسان کوچەکان دەگەرین. بەلام نا... پاش ئەوێ ئەم کەمیک خۆی گورجکردەوه، دەنگیکی نێر و فەرماشتە کەر لە دواوه تێخوری «بولبولیار بوەستە». دەنگیکی نەناس و ترسناک بوو، پەق بوو وەک بەرد، هەوای شوو سامیکی زۆرتی لێ بارکردبوو، گەر لە جینگایەکی وا تاریک و چۆلدا نەبایە، گەر پۆژ بایە و لە بازارێکی جەنجاڵدا بایە، لەوانەبوو نەترسیت، بەلام بانگی وەها لە ساتیکی وەهادا کە خۆی پەرە لە ترس و چاوه پوانی، دڵخۆرپێن بوو. گەر گوێی لە ناری خۆی نەبایە بەوچۆرە بانگدەکریت، پەنگ بوو تا ئەو ئەندازە نەترسیت، بەلام ئیستا دڵنیاوو کەسانیک کە نیازێکی بەدیان هەیه بەدواى ئەمەوهن. ئاورپکی کورتی دایەوه و لە دوورییەکەوه کە هیشتا بەشی هەلھاتنی تێدابوو، تارمایی دوو کەسی دیکە بەقەد و قەوارەیی بینی لە سەریکی دییەوه بەرەو پووی دین. جگە لەوێ پابکات هیچ تری بە خەیاڵدا نەهات، کە گەشتە سەری ئەو شەقامەیی بەرەو ناو کۆلانە تەسکەکان و بە ئاراستەیی

غهمپاشا ده ببرد، ههستیکرد ئه و دووانه ته نیا نین و له و سه ری شه قامه که وه که سانیکی دیکه ش جیا له وانی پیشوو له ئاراسته یه کی به رامبه ره وه به ختیرایی به ره و پووی راده که ن، دلنیا بوو که سانیکن ویستویانه بیخه نه ناو ته پکه ی خویان و هر سئ رینگاکه ی لیتبگرن، به لام هاتنه دهره وه ی ختیرا و کتوپری ئه و، پلانه که ی تیکدا بوو. ئه وه یه که مجار بوو ههستبکات ئاوا به دوایه وه ن، به ختیراییه کی شیتانه خوی کرد به کوچه کاندان و وهک له شی یه کپارچه تین و وزه بیت که وته پاکردنیکی ختیرا، کوچه کان له ویدا به جوریک تیکه ل و به یه کداچوون، دوزینه وه ی هیچ که سیک له نئویدا ئاسان نییه، تا توندتر راپیده کرد و تا پیچار پیچی کوچه کان زیاتر قووتیا نده دا، پتر ههستی به ئه مان ده کرد. تا گه یشته وه غهمپاشا راپیکرد، هه ندیچار کورته ئیستیکی ده کرد و راده وه ستا و سهیری دوایه ی ده کرد، به لام زوو ههستیکرد ئه وانه ی به دوایه وه بوون شانسیکیان نه بووه ئه م بگرن. بیریکرده وه وای ئه گه ر چه ند ههنگاو یک نزیکتر بانه ی و بیانگرتایه، چی به دبختییه ک ده بوو. که گه یشته وه مائئ، بهر له وه ی بپواته ئوورئ، به وردی ده وره بیری پشکنی و ته ماشایکرد، که گه یشته ئوورئ و وه فانیلی بینی هیمن له پیخه فه که ی خویدا نوستووه، هه ناسه یه کی دلنیا یی هه لکیشا. به لام دلله خورپنییه کی تیکه وتبوو ئاسان نه ده گه راپیه وه سه ر دۆخی جاران. دلنیا بوو ئه و که سانه ی دوایه که وتن، چاودیریا نکرده تا دهریکه ویت، زانیویانه دهرنگ یان زوو ده گه ریته وه بۆ سهردانی که شتییه که، به لام که وا کتوپر سه ری له که شتی دابوو، فریانه که وتبوون له کاتی خویدا بگه نه سه ری. ئیستا دلنیا بوو که له چه ند پوژی داهاتوودا ماله که شی ده دوزنه وه. به لام کین و به دوای چیدا ده گه رین؟ به راستی نیازیان خراپه؟ بۆ ئه م واده ترسیت؟. هیچ کات، له سهختترین ساته کاندان به وجۆره نه ترسابوو. هه ستیده کرد دهنگیکی نهینی له ناخیدا پییده لیت له دهست هر که سیکه نه ناس رابکه لیت نزیک بیته وه.

تادەهات پەییوەندی لەگەڵ وەفائیلدا ئارامتر و جوانتر و پۆحانیتەر دەبوو. وەفائیل فریشتەیکە بەهێز و کراوە و زیرەک بوو، تەندروستییهکی باش و جووتی بآلی بەهێز و مەیلیکی توندی بۆ سەر بەخۆیی تیدا بوو، بەلام هیشتا تەواو بە تیشک و هەوا و پوناکی پانەهاتبوو. بۆلیولیار لەم فریشتە بەهێزەدا سەرەتای سەر دەمێکی تازه و دەستپێکی هەولێکی تری دەبینی بۆ چوونە ناو دونیای فریشتەکانەوه. ئیستاش سەیربوو بەلایەوه کە بۆ تەنیا ئەو و کەسانێکی زۆر کەم ئەم دونیایە دەبینن، دونیا ونبوو و نغڕۆکەیی مڕۆف، ئەو بەشەیی ژیان کە بوو بە ژێر تەپوتۆزی جەنگ و پتکدادان و خواستە کورتبێنەکانمانەوه. ئەو بەشەیی مڕۆف کە هەرگیز بۆی نەبوو ببێتە حەقیقەت. هەستیدەکرد نازانیت وەفائیل بۆ کوئی بەریت، دەبیت کەشتیی فریشتەکان لەبیریکات، جگە لە مەترسییەکان، بیناکەش بە جۆریک داروخاوە لەوەدا نییە ئاوەدانبکریتەوه. گەر ئەمانەیی بەدوای ئەوهوێن نەیارین، لەوانەییە وەفائیلیش ببینن، کئی چۆزانیت، لەوانەییە ژیانی لە مەترسیدا بیت. ئیستا جگە لە دکتۆر نەزمی و دکتۆر شوکاک، کەسی تری لە یاد نەبوو، نە مەهدائیل ماوه، نە پێزانی مەلەکبێن، نە باوەری بە نەغەدە ماردینییه، هەقال جەنگیزیش هیچ کات شوینی متەمانەیی تەواو نییە. دڵنیاوو نەغەدە ناتوانیت وەفائیل ببینیت، ئەو لە شاعیرانی وشەیی نەوهک شاعیرانی پۆح، بۆیە ئەستەمە بتوانیت وەفائیل بە بالەکانییهوه ببینیت. لە ناخی دڵەوه هەمیشە غەمی بۆ نەغەدە دەخوارد، بەلام ئیستا دەشترسا و نەشیدەزانی دەبیت خانم هەر لە کوئی بیت.

پۆژی دوایی، بە دوودلی و پەریزەوه چوو بەرەو بازار. تا لای نیوهپۆ ئازاد و بیگرفت بە شاردا سوپایەوه، هەستی بە هیچ شتێکی ناسروشتی نەکرد. لە نزیکی نیوهپۆدا، بیئەوهی بزانتیت چۆن و لە کوپۆه و بە چ نیازیک دەرکەوتوون، لە ناوهراستی قەیسەرییهکاندا دوو کەس توند قۆلیانگرت و گووتیان «مامۆستا دەیهویت بتانبینیت، هیچ شتیک مەکە، مەجولن، ئارام بپۆ با تووشی دەردەسەری نەبیت». هەر دوو پیاوهکە لە چار بۆلیولیاردا

زور زل و بالابه زرتربوون، دوو که سی سهر زلی کۆسه بوون، جلی وهک بهکیان پۆشیبوو، به کجۆر پیلایان له پهن کردبوو، ههردووکیان بۆ سیرنکی توندیشیان لیده هات. وهها له بولبولیار قیافه دارتربوون، به پاستی کیشه یان هه بوو، بیته وهی سهرنجی هه موو بازارا پاکیشن، بنوشتنه وه و ببپنچه وه و دهسته ستهبکه ن. هیشتا نه یان توانی بوو به خۆیانه وه بیجه پینن، که بولبولیار هه ستیکرد زلی ئه م دوو مه خلوقه هیندهی ده ستیانده گریت کۆمه کیان پهن ناکات، وهک مندالیک له ژیر دهستی دوو گه وه خۆی پاپسکینیت، کاتیک خه ریکبوون له قوّل و بازووه وه شه ته کی بدن، له چاوتروکا نیکدا دهستی راته کاند و به خیراییه کی نه فسوناوی له ژیر دهستیان خلیسکا و وهک ماسیبه کی بچوک له ده می دوو تیمساحی زل ده رچیت، خۆی کرده وه به گۆمی هه شاماته قووله که دا و له جه نجالی بازاردا خۆی ونکرد. ماوه یه کی دریز پایکرد و پایکرد و پایکرد تا هه ناسه ی پینه ما، که وه ستا له نزیک که لاره یه که وه بوو، دلای زور توند لیده دا، تا ماوه یه ک چاوی نه ده کرایه وه بزانیت له کوئیه و چی له ده وریتی، له ژیانیدا به نه ندازه ی ئه م دوو جاره توند و درندانه پای نه کردبوو، ههستی به ئیشیکی زور توندکرد له ماسولکه و نه ژنۆکانیدا، عاره قه یه کی زور قژی ته پکردبوو، به ده ست قژی هه لدا یه وه بۆ سه ره وه و چاوانیکرده وه و بینی له نزیک شوینیکی لچه په کی دابه شکردنی به نزیندایه و ده یان مندال له سه ره دان ده به کانیا ن پرپکه ن. کورانیکی چلکن که هه موو گیانیان له گریس و بۆ به نزی ن و په شیدا بوو، له سه ر چۆنیتی پیرکردن و پرزگرتن شه پریان بوو ... بهر له وهی بگه پینه وه بۆ غه مپاشا، نزیکه سه عاتیک له پشت نه و ته نکه ری به نزی نه وه خۆی شارده وه، هه ستیکرد نه و هه موو بۆنه جیاوازه که مه که مه گزییده که ن و ئاره زووی خه وتنیکه قوولی تیدا ده بزوینن. بیته وهی بزانیت ناخۆ خه وتوو ه یان بیهۆش بووه، ماوه یه ک خامۆشی و وه ستانیکه قوولی هۆش ژیا. له پنگای غه مپاشا وهک نه وهی هه ر پایکات به رده وام عاره قی ده رده دا، ترسی نه وهی لی نیشته دووباره نه خۆش بگه ویت و بگه ویتته وه جیگا ... هه ستیکرد ناتوانیت بیرکاته وه. ته نیا شتیک لیتی دلنیا بوو نه وه یه ژیا نی له مه ترسیدایه و هه چی دی، به لام

کۆن ئەوانەی پاووی دەنۆن و بۆ پاووی دەنۆن و بۆ ویستیان لە پۆژی نۆوه پۆ
و ناوه پاستی بازاردای بیفرۆین. نەبێدە زانی.

دوو پۆژ دواي ئەوه بولبولیار، دکتۆر مستەفا شوکاکی بینییەوه. دکتۆر
هیچی دەربارەی سووتانی کەشتیی فریشتەکان نەبیستبوو. گەرچی
ماوه یەکێ درێژبوو کەشتی سووتابوو، بەلام دکتۆر ئەو ماوه یە لە
بیمارستان بەس خەریکی نەخۆش و زامداران بوو. ئەو بە هێمنی چیرۆکی
شەوی سووتانی کەشتییەکی بۆ گێرپایەوه، چۆن خەوتوو، چۆن
بەناگاها تۆتەوه، چۆن راپێکێدەوه، چۆن ویستویتی خۆی بخاتە ناو
ناگرەکەوه، چۆن کۆپە ناگرەکە گەیشتۆتە ئاسمان. دکتۆر کە گوتی لە
چیرۆکە کە بوو چاوانی پێبوون لە فرمیسک و ماوه یەک بە بێدەنگی گریا،
وهک برایەک باوهشی بە بولبولیاردا کرد و لە ئامیزی حەسرەتی نا،
ماوه یەکێ درێژ هەنسک خنکاندی و غەم و حەسرەت وەها گووشیان،
هیچی بۆ نەگوترا. بولبولیار وهک بیهوێت دکتۆر ئازاریدات، گەلەک
غەماوی و تالّ ساتەکانی سووتانی بیمارستانی بۆ ویناکرد. ئەوهشی بۆ
زیادکرد کە ئەو دواي ناگرەکە چەند هەفتە یەک تووشی نەخۆشییەکی
قورس هاتوو و تايەکی بەهێز بیهۆشی خستوو و جەنگیز لەسەر
سنوورەوه بردویتی بۆ بیمارستانی کە ئێران. لە هەمووی سەختتر بۆ
دکتۆر، هەوالتی دیارنەمانی رێزان و مەهدائیل بوو. بولبولیار گوتی «لە
شەوی ناگرەکەوه ئەو دووانە دیار نین و هیچ دەربارەی چارەنوسیان
نازانین، من لاشەی سووتای هەموو فریشتەکانم بینییەوه ئەوان نەبیت،
ئێتر خەبەرێکم نییە، نەگەرپاوم، نازانم ... هەموو ئومیدم ئەوه یە
نەسووتابن». بولبولیار گوتی «دکتۆر بۆیە هاتووم، چونکە هەستدەکەم
تەنیام، دەترسم، چەند پۆژیکە چەند کەسیکی نەناس بەدوامەوهن، بەلام

جگه له‌تۆ هاورپێیه‌کی تر شک نابەم باوه‌پم پێی بێت. دەمه‌وێت یارمه‌تیم بده‌یت چیبکەم... دەمه‌وێت بزانی ئه‌و که‌سه‌ غه‌ریبانه‌ کێن. ئه‌و شه‌وه‌ یه‌که‌مجارم بوو چوومه‌وه‌ ناو وێران‌ه‌ی که‌شته‌یه‌که‌ و له‌وێوه‌ دوامکه‌وتن، گه‌ر هه‌له‌م بکه‌ردبایه‌، گه‌ر چه‌ند ده‌قیقه‌یه‌ک زووتر نه‌هاتبامایه‌ ده‌ری، نازانم چی ده‌بوو. ده‌زانم که‌سانیکێ نۆن، یه‌ک که‌س یان دووان نین، خه‌لکێکی نۆن... به‌ جۆریک ئه‌و پۆژه‌ له‌ ناوه‌پاستی بازاڕدا وێستیان به‌مرفیتن. دوا‌ی ئه‌وه‌ دکتۆر پێمبۆ... کاری ئێمه‌ پوو له‌ کوێیه‌، پێمبۆ کاری ئێمه‌ پوو له‌ کوێیه‌؟». دکتۆر په‌ریشان بوو، هه‌وائی سووتانی که‌شته‌یه‌که‌ له‌ دۆخی خۆی ده‌ریکه‌ردبوو، دوا‌ی مرده‌ی فریشته‌که‌ی خانمی ماردینی به‌ریاره‌دا بوو کۆتایی به‌ په‌یوه‌ندی خۆی له‌گه‌ڵ جیهانی ئه‌م بوونه‌وه‌ره‌ غه‌مگینه‌نا‌دا به‌ئینیت، خۆی له‌ کێشه‌ و به‌دبه‌ختی که‌می نه‌بوو، پۆژانه‌ لاشه‌ و برینیکێ نۆر به‌ ژێر ده‌ستیدا تیده‌په‌ری، ده‌یگوت ئه‌و ئازاره‌ی به‌ده‌ست مرۆفه‌وه‌ ده‌یکێشم به‌سمه‌، گه‌ر غه‌می فریشته‌کانیشی بچێته‌ سه‌ر چی له‌ به‌دبه‌ختیکێ وه‌ک من ده‌مێنێته‌وه‌. له‌و پۆژه‌وه‌ی له‌ که‌شته‌یه‌که‌ هاتبووه‌ده‌ری، هه‌تا چاوانی خۆی راهێنا‌بوو با‌ل‌ه‌کان نه‌بینیت و فه‌رامۆشیا‌نبکات، وه‌ک نه‌بوو ئه‌ژماریا‌نبکات، وه‌ک ئه‌وه‌ی شتی‌ک بن له‌ خه‌یا‌ل و خورافه‌تی ناو زه‌هنی خۆی. ئه‌و پۆژه‌ش به‌ بولبولیا‌ری گووته‌وه‌ «بولبولیا‌ر، من و تۆ نه‌خۆشین، هه‌ستیکێ بۆگه‌نمان هه‌یه‌ که‌ پێمانده‌لێت جوانی مرۆفه‌کان له‌ ناوه‌وه‌ ژاکاوه‌، ئه‌وه‌ چۆته‌ سه‌رمان و ئه‌م به‌دبه‌ختیه‌ی بۆ دروستکه‌ردوین». هه‌ردووکیان ده‌یا‌نزانای فریشته‌کان هه‌ن، فریشته‌کان له‌گه‌ڵ مرۆفدان، ده‌تۆرین، توپه‌ده‌بن، نه‌خۆشده‌که‌ون و ده‌من، هه‌ردووکیان ده‌یا‌نزانای دکتۆر تاکه‌ پزیشکی فریشته‌کانه‌، به‌لام دکتۆر ده‌بویست رابکات و خۆی له‌ هه‌موو شتی‌ک بدزێته‌وه‌. به‌ ده‌م هه‌نسکه‌وه‌ گووتی «ده‌توانم چی بۆ تۆ بکه‌م؟ چۆن یارمه‌تیت بده‌م؟ دوا‌ی سووتانی که‌شته‌یه‌که‌ ده‌کریت چی بکه‌ین؟». ترسی‌ک له‌ چاوی بولبولیا‌ردا بوو، که‌س پێشتر شتی وه‌های له‌ گلێنه‌یدا نه‌بینیبوو، به‌ ده‌نگیک که‌ هه‌یچی له‌ ده‌نگی ئه‌و کوپه‌ سارد و مۆتۆتۆنه‌ نه‌ده‌چوو که‌ چاران ده‌یناسی، گووتی «دکتۆر من ده‌ترسم، ده‌ترسم چاریکی تر بکه‌رێمه‌وه‌ بۆ

کەشتییەکه، دەبێت بزانی کێ کەشتییەکه‌ی سووتاندووە، کارێکی تریش
هەیه دەبێت بیکەین، ئه‌ویش پێکه‌وه سه‌یری ئه‌و ئه‌رشیفه‌ بکه‌ین که‌ لای
منه، من به‌ته‌نیا هێزی ئه‌وه‌م نییه‌ ئه‌و پێگایه‌ بپۆم... هێزی ئه‌وه‌م نییه‌،
دەبێت تۆ له‌گه‌لمدا بیت». بولبولیار به‌ پوکەش نه‌خۆش دیارنه‌بوو، به‌لام
ئاسه‌واری ده‌ردبێکی قورس به‌ جوله‌ و نیگا و هه‌لسوکه‌وتییه‌وه‌ بوو.
دکتۆر که‌میک فرمیسه‌که‌کانی سه‌ری، چوو که‌میک ئاوی کرد به‌ ده‌موچاویدا
و گه‌رپایه‌وه‌. بولبولیار نیچه‌ بیه‌هۆش، وه‌ک یه‌کیک له‌ دووره‌وه‌ هاتنی
لافاوێکی ترسناک ببینیت، سه‌یری دکتۆری ده‌کرد. ئه‌و پاش ئه‌وه‌ی چه‌ند
جاریک هه‌ناسه‌ی هه‌لکێشا که‌میک خۆی گورجکرده‌وه‌ و وه‌ک دکتۆریک
بزانیت عاتیفه‌ی رووت سوودی نییه‌، به‌ هێمنی ده‌ستیگرت و گووتی
«بولبولیار... تۆ نه‌خۆشیت، زۆر نه‌خۆشیت، کوپم زۆر نه‌خۆشی».
سه‌یریوو به‌لایه‌وه‌ که‌ گووتی «کوپم»، راسته‌ ئه‌و چه‌ند سالیک
گه‌وره‌تریوو، به‌لام هێنده‌ش نا بچێته‌ ریزی باوکی. دکتۆر هه‌ستیگرت که
خۆشی زۆر نه‌خۆشه‌، هه‌ستیگرت ئه‌ویش پێویستی به‌ که‌سێکه
کۆمه‌کیبکات و فشاری خوینی بپێویت و لێدانی دلی بگریت. به‌لام وه‌ک
ره‌فتاری هه‌میشه‌یی که‌ خواستی بوو خێرا فریای هه‌موو نه‌خۆشێکی ئه‌م
دووبایه‌ بکه‌ویت، تریه‌کانی دلی بولبولیاری گرت، تای پێوا، فشاری
خوینی گرت. هه‌موو شتیگ باش بوو. دکتۆر شتیگ له‌ دلنایای پزیشکانه
که‌وته‌ سه‌ر سیمای، به‌لام بولبولیار به‌ هه‌مان پوخساری ترساوه‌وه‌،
گووتی «هه‌موو شتیگت باشه‌، نا دکتۆر هه‌موو شتیگت باش نییه‌.
ته‌ندروستی قوولی ئینسان له‌ جیگایه‌کی تردایه‌ دکتۆر، له‌م ژماره‌
پووتانه‌دا نییه‌، ئه‌م ژمارانه‌ ته‌نها دیوی ده‌ره‌وه‌ی ته‌ندروستی من.
ته‌ندروستی راسته‌قینه‌ی مۆف له‌ جیگایه‌کدا یه‌ به‌م ئامێرانه‌ ناپیوریت».
دکتۆر شوکاک وه‌ک هه‌موو پزیشکه‌کان، رقی له‌وه‌ بوو که‌ سینک گومان له
هیز و دانایی زانسته‌که‌ی بکات، پزیشکیکی فانه‌تیک بوو، که‌ به‌رپایه‌کی
ترسناکی به‌ ئامێر و ژماره‌ و نرخه‌ ماتماتیکییه‌کانی پشکنین هه‌بوو.
سه‌که‌ی بولبولیار که‌میک پاریگرت، بیته‌وه‌ی به‌ شیوه‌ی جاران
به‌رچه‌کرداریکی توند ده‌ریخات، هه‌ناسه‌یه‌کی قوولی تری هه‌لکێشا و به

هیمنی گووتی «هه موو شتیکی دونیا به زمانی ژماره گوزارشت له خوی دهکات، پۆحیش وهک کۆمه لیک ژماره ده پپۆریت و دهرده که ویته وه». بولبولیار به دم داخستنی قۆچه کانی کراسه که به وه، گووتی «فریشته که ی مرۆف، هیچ پزیشکیک، هیچ ئامپیریک، هیچ تیشکدۆزیک نایبینیت. شته که له ژیره وه به، له پۆحدا به ... من و تو ههردوو کمان خه یالمان نه خۆشه. هه موو نه وانه ی فریشته کان ده بینین خه یالمان نه خۆشه. عه قلمان ساغه، تو جه نابی دکتۆر عه قلت ساغه، ده ستت ساغه، چاوت ساغه. منیش وه ره بمپشکنه، دهردیکی وه ها کوشنده م نیبه، به لام گه خه یال نه خۆش بوو، هیچ دهرمانیکی نیبه، هیچ ئامپیریک نایدۆزیته وه». دکتۆر شوکاک له جله سببه کانیدا غه مگین سه بیرکرد و پالیدا به لۆکه ریکی خۆله میشیی گه وره وه که جگه له یهک دوو ده ست جلی سه پی پزیشکی هیچی تری تیدانه بوو، وهک نه یه ویت زیاتر له سه ری بروات و سه رسه ختبیکات به نه سپایی گووتی «خه یالمان زۆر نه خۆشه». دکتۆر به ترسیکه وه وایگووت، وهک نه وه ی تیگه یشتبیت ههردووکیان چ دهردیکی سامناکیان هه به. بولبولیار به نا ئومیدی که سیکه وه هیچ پوناکیه که له ئاسۆی ژانی خۆیدا نایبینیت، گووتی «ئامپیره کانی تو ناتوانن نه وه بینن که من دونیا به کی تر ده بینم، دونیا به که هه ر کات مرۆف بینی ده زانیت، ژیان هه له یه که هه رگیز راست ناکریته وه». دوا پرسته ی وه ها گووت وهک ده ستی له هه موو شتیکی شتبییت.

دکتۆر زۆر گووتی نه دا به قسه کانی بولبولیار، له هه موو شتیکی نا ئومید بوو، ناشکرا پودا وه کانی چه ند مانگی دوا یی کاریگه ریه کی خراپیان لا جه یه شتبوو، گووتی «به راستی ده مه ویت گه ر بتوانم ته واو خۆم له فریشته کان دووربخه مه وه. ده ترسم دوا جار من و تو له شیتخانه دا بگه رسیننه وه، ئیمه به لگه به کی زانستی و راسته قینه مان نیبه بیسه لمینین که له مرۆفدا فریشته به که هه به، نه دین له پشتمانه، نه زانست، نه سیاسه ت. په نگه هه ندیک نوسه ر و نیگارکیش هه بن پشتمان بگرن. به لام به دریزایی میژوو هه تا جاریکیش نه بووه، زۆرینه ی خه لک باوه ر به

نوسەرێک یان نێگارکێشێک بکەن. خەڵک دواى سیاسییەکان، دواى سەرکردە دینییهکان، دواى ئاغا نەفامەکانیان دەکەون، بەلام هیچ کات پووی نەداوه دواى شاعیرێک بکەون ... چۆن بیسەلمێنین کە فریشتە هەیه، چۆن خەڵک تێگەینین؟». پاش ئێستێک گووتی «لە شارێکی وا گەورەدا، هەمووی چەند کەسێکی کەم فریشتەکان دەبینن، نیوێیان باوەر پ بە چاوی خۆیان ناکەن، گەر باوەرپیشی پێیکەن پێیانوايه ئهوهی دهبینن زادهی خهویک یان زیندهخهویکی قووله و هیچی تر. پێمبێت چاوی من و تو و ئهوه مهلهکبینه بێدهنگ و ترساوانهی کەشتییهکە بەسن تا بروا بە خەڵک بهێتین؟ ... کێ باوەرمان پێدهکات؟ ژماره‌ی ئێمه ههزاران جار له ژماره‌ی ئهوانه که مته‌ره که پێیان وایه جنۆکه و شهوله‌بان ههیه و دهردهکه‌ون بۆ خه‌ڵک و ده‌یانترسێنن، مرۆف هه‌زاران سا‌له باوه‌ری به‌وه هه‌تاوه که ده‌شیت شه‌یتان بجێته گیانییه‌وه، باوه‌ری به‌وه هه‌تاوه که ده‌شیت پزۆخی خۆی وه‌رگه‌رێت و بجێته پزۆخی کۆتریک، قالۆنچه‌یه‌ک، شه‌وه‌گریدیکه‌وه. به‌لام هیچ کات باوه‌ری به‌وه نهبووه فریشته‌یه‌ک بجێته گیانییه‌وه. دوا ئه‌وه من بیرم لێکردۆته‌وه، مه‌سه‌له‌که لای من که پزیشکم جو‌ریکی تره. بیهێنه پێش چاوی خۆت ژنیکی دووگیانی نەخۆشت بۆ ده‌هێنن، له ساتێکدا ده‌که‌ویته به‌ر دوو پزگا و ده‌بیت یه‌کیکیان هه‌لبژیریت، یان ژنه‌که پزگاریکه‌یت یاخود منداله‌که ... کامیان پزگار ده‌که‌یت؟ تو پێم بلێ ژنه‌که پزگاردە‌که‌یت یان منداله‌که که هه‌شتا دنیای نهدیوه؟. بێگومان ژنه‌که پزگاردە‌که‌یت. منیش له نێوان دوو‌پیانیکی وه‌هادام، له‌وه‌دام بپرسم - ژيانى مرۆفه‌که پزگاریکه‌م یان ژيانى فریشته‌که‌ی ناوی؟ .. بێگومان مرۆفه‌که پزگاردە‌که‌م، مۆشه‌نگ گیان توانام نه‌ماوه وه‌ک جارێان له‌ دوو دنیادا بێم که نازانم کامه‌یان دنیای راسته‌قینه‌یه. ئه‌م ئیشی پزگارکردنی فریشتانه بۆ دکتۆر نه‌کراوه، ئه‌وه‌م به‌سه‌که ده‌یکێشتم، ئه‌وه‌موو مه‌راقه‌م لێ زیادیشه که له‌ ده‌ست ئیش و نازاری خه‌ڵک ده‌یخۆم». دکتۆر هه‌ستیکرد که قسه‌ده‌کات که‌میک هه‌ناسه‌ی سوارده‌بێت، وشه‌کان وه‌ک جارێان ئاسان و خه‌یرا نایه‌نه‌ده‌ری، ته‌مه‌نی ورده‌ ورده‌ ده‌پواته‌ سه‌ری و تا دیت کێشه‌ی سه‌یرتر و وردتری بۆ

دروسته بیټ. که میټک وهستا و له ناکاو شتیک که وته وه خه یالی و گوتی «به لام باشبوو هاتی، باشبوو درکه وتیته وه، ده مه ویت شتیکت لی بیرسم: تو که سینک ده ناسی به ناوی مه هدی ده ریاییه وه؟». بولبولیار دوی بیستنی قسه کانی دکټور دلته نگتر دیاربوو، نه وهی دکټور چیتز حه زی له باسی فریشته کان نه بوو ناټومیدیکرد، که میټک بیریکرده وه و سه ری داخست و گوتی «نا، ناوی وه هام نه بیستوه ... مه هدی ده ریایی؟». «به لن مه هدی ده ریایی». دکټور که میټک وهستا و دهستی به ده رمانیټکی پاکزکردنه وه سپی و هه ناسه یه کی قولی هه لکیشا و به هیمنییه وه، وه ک هاورپییه ک دلسوزانه چیروکټیک بۆ هاورپییه ک بگټرټته وه، گوتی «گوتیگره بولبولیار، په نگه نه وهی ئیستا بۆت ده گټرپه وه سووټیکی هه بیټ، له وانه یه قسه یه کی بیماناش بیټ. نازانم ... هه سته که م سه ره داویکم لابیټ بۆ نه م چیروکه، له وانه یه واش نه بیټ. من له و ناټومیدانه م که باوه یم وایه مروف له هیچ تټناگات، نازانم که نه م چیروکه ت بۆ ده گټرپه وه به ریگیاهه کی باشدا ده تبه م یان خراپ. گوتیگره، ده میټک سوپاکه ی سه دام حوسه ین هاته وه شار، من تا که دکټورټیکی گه مژه ی بیمارستانه که بووم مامه وه و پاراستنی هه ندیک نه خزش و که لوپه لی بیمارستانه که م له نه ستو گرت. له و شه وانه دا، پیاویکی زامدار که وته بیمارستان ناوی مه هدی ده ریایی بوو، به شینکی زوری له شی له ناگرنکی گه ورده دا سووتابوو، لایه کی وه ها سووتابوو ناسینه وهی سه خت بوو، به و سووتاوویه زوره وه شه و هاتبووه ده ری له دوی تو بگه ریټ. که سینک هه والی نه وهی بۆ بردبوو تو له سه ر سنووریت، له ترسی نه وهی نه با بریټ به و دیودا و له مه مله که تیکی گه وره ی وه ک ئیراندا ون بیټ، زوری له خوی کردبوو بگاته سه ر سنوور و تو ببینټ. ئیتر که وتبووه به ر ته قه ی سه ربازانی ده ولت و برینداربوو بوو. پیاویکی ئالوز هاته به رچاوم. له و که سانه ی نزیکترین خزمی خویان ناتوانټ شتیکي زور ده رباره یان بزانیټ. به قسه ی نه و پیاوه، تو نه مانه تیکی نه وت لایه و ده بیټ بیده یته وه».

بولبولیار سەرسام گووتی « ئەمانەتی کەسێک بە ناوی مەهدی دەریایەوه؟ من ناوی وام نەبیسقووه». دکتۆر ئیستا لە جاران زیاتر مەراقی بوو بزانیت ئەم کابرایە کێ بوو و چ نیازنیکیشی بە بولبولیار بوو. بە دەم قەسەکردنەوه چوو بەردەم تاقە ئاوی ئەو ژوورە کە و گووتی «من تۆزەیی ئەو زانیاریانەم لە کۆپەکەیی وەرگرت ... پەنگە ئەو تەنیا کەس بێت بکریت یارمەتیمان بدات. خۆشەختانە ئاویشاننیکم هەیه گەر لەوێ بێت، ئەوێ من بۆت باسەدەم کاری چەند هەفته لەمەوبەرە. کۆپەکەیی ناوی ماکوان مەهدییە، بۆیە چی ئوتومبیلە لە خۆرئاوای شار، لە نزیک گەراجی گەرە، بەپێی قەسەکانی خۆی بێت، دەبێت لە گۆزەری فیتەر و میکانیکییەکاندا دوکانی هەبێت، یان هیچ نەبێت گەر لەوێ بپرسین لەوانەیه شتیکمان دەستبکەوێت».

بولبولیار گووتی « دکتۆر ئیستا ترسم لە جاران زیاترە، پیاویک لە شەویکی وادا بۆ دەبێت بۆ من گەرابێت؟ پیاویک کە نایاناسم. من هیچ کەس لەوانە ناناوم کە بە دوامەوێن، دوانەوه دەترسم لە کۆپەکەیی نزیک بێمەوه، دەترسم بەپێی خۆم بکەومە ئەو چالەوه کە دەیانەوێت بکەومە ناوی. ئیستا جگە لەوێ خۆم ونبکەم، شوێن پێن و ئاسەواری خۆم بپرمەوه، شتیکێ تر لە خەیاڵمدا نییه».

دکتۆر هەستی بە ترسی بولبولیار کرد و ویستی ئارامبکاتەوه، بەلام سوودی نەبوو. خۆی لە دلەوه پەشێو و شپۆزە بوو، بیستنی چیرۆکی مەهدی دەریایی شپۆزەتری کرد. هەموو ئەو سالانەی پێکەوه لە کەشتی بوون، بولبولیار هێمن و تەنها بوو، دەماننیکیش هەردووکیان لەسەر فریشتەکەیی خانم ناکۆک بوون، کەسیان پقی لەوی دی هەلنەگرت، زۆر جار لەیەک تۆرە و بێزار دەبوون، بەس بولبولیار کەسێک نییه بتوانی پقت لێی بێت. دکتۆر لە دلی خۆیدا گووتی گەر نەغەدە لە سەرەتاوه لەگەڵ ئەم کۆپەدا خیانەتی لیکردبام ئەو نەدە بریندار نەدەبووم. دکتۆر وەک ئەمجارە ناچارایی بیجولێنیت، نەوێک هێمنی و جوانی دونیای فریشتەکان بەنەرمی گووتی «بەوهدا تۆ زۆر دوودل و ناارامی، بەر لەوێ هیچ بپرسین دەبێت

جىڭياھكى ئەمىنت ھەيىت. تۆ ناتوانىت لە مالى خۆتدا دانىشىت. باشتىن شت ئەو ھەيە شوپىنى خۆت بگۆرىت». بولبوليار گوتى «دكتور، لە ئىستادا بۆ دوو شت نۆر پىويستىم پىتە، يەكەم من شوپىنىكم گرتووه بۆ ھەلگرتنى ئەرشىفى كەشتىيەكە، تواناي ئەو ھەم نىيە كرتكەى بەدەم، تا دەمىك شتەكان روون دەبنەو ھە يارمەتەمبە كرتى ژۆر زەمىنەكە داينىكەم، دوو ھەم، دەپىت نەكەومە دەست ئەوانەى بەدوامە ھەن، چونكە نازانم كۆن و چيان دەوئىت». دكتور گەر بىويستايە شتىك بكات كورپىكى دەستبەكار بوو، ھەناسە يەكى ھەلگىشا و دلنباوو ناتوانىت لە پۆژىكى واسەختدا دەست لە ھۆشەنگ بەردات، دەستى خستە سەر شانى و گوتى «خەمى كرتكەت نەپىت، بەلام گەر دەزانى جىڭياھ ئەرشىفەكە باشە و شوپىنىكە نادۆزىتەو، خۆشت جارى بچۆرە ئەوئى و مەيەرە دەرى، خۆم فرسەت دەھىتم و جارچار ھەموو پىويستىيەكت بۆ دەھىتم، لە ئىستادا خۆت دەرمەخە ... بۆ ئەو ھەمى بزائىن مەھدى دەرياش كىيە، خۆم دەكەومە دوای و دەپرسم و بزائىم چى لە تۆ دەوئىت». لە ئىستادا بولبوليار لەو ھەمى زىاتر پىويستى بە يارمەتى نەبوو. باوھشىكى نەرمى بە دكتوردا كرد و گوتى «دلخۆشم ھاورپى گيان، بەس نىيە براىكى ھەك تۆم ھەيە». كە باوھشى پىاكرد، دووبارە بۆن و بەرامەى تاييەتى دكتورەكان چوو ھەم بە سەرىدا، بۆنىك ھەستىكرد پتر ھەك بۆنى برىنە نەو ھەك بۆنى دەرمان. بۆن و ھالۆنىك، مەرگى بىرى بولبوليار دەخستەو ھە.

نزار ئىدرىس لە سەرھەتاي دەستىنگردنى دونىاي تازەدا

كە نزار ئىدرىس بىننىيەو ھەمست بوو، لە سەر كورسىيەكى شكۆدارى شۆرەشاھانە دانىشتبوو و بەتەنبا دەيخواردەو ھە، خەلۆھتى بە خەلۆھتى مەستىكى كامەران نەدەچوو، بەلكو شكست و بىزارى پىوھ دياربوو. كە بەرامبەرى دانىشتىم، گوتىم «نزار تەواو، حىسابى ھىزەكانى دەوالت فت،

ئەمیتستا خۆم لە شەڕ دیمەووە. ئەمرۆ هەموو جەنگەکانمان بردەووە، بە ئاسانی دوا سەنگەری بەعسییەکانمان گرت. عزیزم دەبیت سالانی داها توومان بەبێ بەعس ببەینە سەر. ئەوەی ماومانە لە ژیان بەبێ فاشیست و عەرەبە درێندەکان بژین». دەنگم و چاوم ترسێکی گەورەیان تێدا بوو، لەو کاتەوێ نزار ئیدریسم بینی، ئەو شتە کەوتە خەیاڵم کە بەبێ بەعسییەکان ژیان چۆن دەپوات، بەبێ دوژمن چۆن بژین؟. لەو کاتەوێ فاممکردبوووە تا ئەمرۆ لە جەنگێکی گەورە و بێبیرانەویدا بووم دژ بە عەرەبە بەعسییەکان، دژ بەم سەدامییە درێندانە کە تاسەر ئیسقان رقم لێیان بوو. راستە سەردەمانێک زۆر لێیان نزیک بووم، پۆژانە دەمبینین، دەستم دەخستە ناو دەستیان، بەلام ئەوەی دوژمنێکی گەورەم بوون و دەبایە ژیانم بۆ جەنگی ئەوان تەرخانبکەم، هەستێکی توند و هەمیشەیی بوو لەلام. ئەم ئێوارە یەش کە فاشیستەکانمان لە شار دەرکرد، سووریووم لەسەر پۆیشتنی هەتا هەتایی ئەوان، دەبوو کۆتاییان بێت... دەبوو وەرچەرخانە مەزن و شکۆدارەکی میژوو پووبدات، بەلام ئیستا کە بەعسییەکانم بەو چەشنە تێکشکاو دەبینی، خەیاڵم تەنیا لای ئەو بوو، لە داها توودا ژیانی من بێ فاشیستەکان چۆن دەبیت؟. بۆ یەکەمجار هەستم بە بۆشاییەکی کاریگەر کرد، دیاریوو تەواو بوونی جەنگ لەگەڵ بەعسییەکاندا، پەيوەندی من و هەموو دونیا تێکدەدات. گەرچی ماوێهەکی درێژیوو دلنیا بووم بەعسییەکان بوونەتە بەشێک لە پابوردوو، سەردەمیان لەم دەقەرە تەواو بوو، بەلام لەو باوەرە دا بووم مۆف تا دوژمنێکی باشی دیکە ئامادە نەکردبیت، هەق نییە دەستبەرداری دوژمنی یەکەمی خۆی بێت. دەمزانی نوشوستی فاشییەکان بۆ خەڵک و بۆ میژوو گرنگە، بەلام ئەو بۆ من؟ من گرنگترم یان میژوو؟ من گرنگترم یان خەڵک؟ من چی بکەم؟ لەسەر چ بنەما و بەپیتی چ ئیمانێک درێژە بە ژیانی جارنم بدەم؟. دەمزانی تا ئەوکاتە پۆچی خۆم لە پیناوی شتێکدا بە بارمەتە بە شۆرش بەخشیوو، بەلام ئیستا دەبیت پۆچی خۆم وەرگیرمەو، چیتەر بەهانیەکم نەبوو و ئاسان پۆچی خۆم بە کەس ببەخشم، بەلام چیم لە پۆچی خۆم بکردایە؟ چۆن وەرگیرتایەتەو؟.

تا که که سیک بتوانم ئەم پرسپارەى لیبکەم نزار ئیدریس بوو، ئەو تا که که سیک بوو پۆحى خۆى له هیچ ئان و زەمانیکدا به کەس نەفرۆشتبوو، نازادبوو، بەلام نازادبەهەمى تايبەت بەخۆى که له گەل دۇنيادا بەش ناکریت، نازادبەهەمى شەیتانى که ئاسان لاسایى ناکریتەوه... له و کەسانەبوو که دلتیابووم له هەر کوئ بوویت، تەنیا کارى بۆ خۆى کردوه.

باوەپم نەدەکرد نزار بەوجۆره ببینەوه، من حیکایەتى ئەو شەوه تان بۆیه بۆ دەگێرمەوه، تا بزائن دۇنیای نوئى به چ هەستیکەوه له دلى ئیمەدا دەستپێکرد. گەرچى ئەو شەوه من له سەرکەوتوان بووم، بەلام هەستیکى ناديار ئاگاداریدەکردمەوه که هیچ شتیک له سەرەتای سەردەمیکى نوئى ترسناکتر نییه، خۆم ئەو ترسەم تێدابوو، بەلام قوولایی راستەقینەى ئەو ترسەم بەتەواوى له چاوى نازادا ببینیوه.

ئەو شەوه شپەزە و بێقەرار چەند مال و چەند جیگا له دووى گەپام، دەبوو ببینم، دەبوو بزائم له کۆتایی ئەم سەردەمەدا بېر له چى دەکاتەوه، دواچار له ژێر زەمینیکى پاراوه و خۆش ئەساسدا دۆزیمەوه، لەسەر مێژیکى پرمەى و مەزە دانیشیبوو. جیگا که پەناگەیهکى نەینى بوو که که سیکى خوداپیداو بۆ پۆزى تەنگانە دروستیکردبوو، تا گەر پۆژیک بەدبەختى پووى تیکرد، دواچار لەم ژێرزەمینە جوانەدا، هەستى شکر و تامى خۆشبەختى نەدۆزینیت. جیگا که یقاریکی کلاسیکی تێدابوو، وەک ئامارە بێت بۆ دیکۆر و ئەکسسوارى سەردەمیک که هێدی هێدی به ناخى زەویدا پۆدەچوو، تا لەسەر نغۆبۆون و خنکانى جۆره دۇنیایەکی تازه سەرھەلبەت. نزار جیگا کهى بۆ شەویک خواستبوو، وەک بیهویت له ناو شکردارترین شیوه و دیکۆرەکاندا، دوا شەوى ئەو دۇنیا کۆنە بڑى. سەیرى لیھات توانیومە بەم نیوه شەوه له و ژێرزەمینەدا بیدۆزمەوه، چاوانى ئاوساو و خەوالووبوون، بەلام لیوى خەندەیهکى گالته چاڤى گەورەى لەسەر بوو. که باسى شەپەکانى ئەمرۆم بۆ کرد، که بینى من به جلی مەیدانى جەنگەوه هاتووم بۆ لای، ئەو خەندەیهى له برى کالبیتەوه، گەورەتر و پوونتر بوو. بێتەوهى دەست له شەرابەکهى بەردەمى بەردات،

گلاستیکی بۆ منیش تێکرد و سەری بە سەرسامی بادا و گووتی «هەڤال، دونیا بێئابوویەکی عەجیبە. دوینێ شەو ئەم کاتانە بەعسییەکان هەموو شتێک بوون، کەچی ئەمڕۆ لە درۆیەکی گەورە بەولایە هێچی تر نین. بۆ من دوور ... نۆر دوور دیارن. سەردەمێک بوو هات و پۆیشت ... نیتەر جگە لە مالوایی هێچی دیمان لە دەست نایەت... خودا حافیز، خودا حافیز ... من وەک تۆ نیم، تۆ دڵسۆزیت، کەسانی وەک تۆ دەبیت پۆزگار سوپاستانبکات، تۆ وەک ئەو هێستەرە وایت کە زەمانە باری خۆی لەسەر شانت دەنیت و نەقیزەیهکت لێدەدا و دەلێت برۆ». وەک جاران تۆنی گالتهکردن لە دەنگیدا نەبوو، بەلکو هەستمکرد دلی بۆم دەسووتیت. دەمێک منی بە هێستەر ناونا لە دلەو پێم ناخۆش بوو، بەلام زانیم راستدەکات، من هێستری ئەو عەسرە بووم، باربەرێکی شاهانەیی ئەو پۆزگارە کە بە کۆلی خۆم قورسایێ زەمان و زەمین دەگواستەو بۆ سەردەمێکی تر.

نزار لە کاتی ئاساییدا سەیریدەکرد بزانیته قسەکانی چ کاریگەرییەک چێدەهێلن، تیلەیهکی چاوه مەست و مۆنەکانی تێدەگرتیت و لەزەتی لەو دەبینی هەست بە دلشکان بکەیت، بەلام ئەو شەو وانهبوو، هەتا نیگایەکی کورتیشی تێنەگرتم، بزانیته بەو وەسفانەیی پووم تال دەبیت یان نا. بێئەوێ بۆ ساتیک ئەو هەستەم لا ونبکات کە بۆ من دەدویت، هاتەوێ گەفت و گووتی «من تۆ نیم، من دەبیت سوپاسی پۆزگار بکەم، من کەستیکی مشەخۆرم، بە هەموو هوشیاریی خۆمەوێ بوومەتە مشەخۆر، من مشەخۆرم هەلبژاردوێ نەوێک ئەو من هەلبژێریت، خۆم چ بارێکم هەیه دەبخەمە سەر شان و ملی ئەو زەمانەیی تێیدا دەژیم و وەک هێستەر دەیدەمە بەر خۆم. مێژوو لای من کاروانێکی گەورەیه، ئەرکیتی من بگوازیتهو ... من چ کارم بە مێژوو، گەر وەک حوشتر نەتوانم سواری بێم. هەڤال وەڤا، لە مێژوودا مەرف یان هێستەرە یان خاوەنی هێستەرەکەیه، ناکریت لە یەککاتدا هەم هێستەرەکە و هەم خاوەن هێستەرەکەش بیت، تا ئێستا هەڤال تۆ لە پیزی بارگیر و ولاغەکاندا

بوویت، تو هیستره که بوویت، منیش خاوهن هیستره که بووم. له ئیستا بهداوه چۆن ده بیته؟ نازانم. ئیستا ههستده کهم ئه و ده ورزه مانه به سه رچوو، نۆد له میژه ئه و ههستم ههیه. ههستیکی سهیره ههقال، چاوده که یته وه و ده بینیت سه ده یه ک کۆتایی هاتوو ه... چاوده که یته وه و سهیره که یته بو شاییه کی قوول له بهر قاچندا دروستبووه، بۆ من وهک ئه وه وایه له ناکاو له جیگایه کی به رزه وه که وتبیتمه خوار. ههرواشه ... ئیمه چیین جگه له کهسانیک که بهردهوام ده که وینه خوار».

دهنگی له دهنگی نزاری جاران نه ده چوو، شتیکی تیدابوو نامۆ بوو به و، غه م نه بوو، نا ئومیدی نه بوو، به لکو لاوازییه ک بوو له جوړیکی تابه تی، لاوازیی که سیک ده زانیت چه نده فیلباز و به توانا بیت هیشتا هیزی به سه ر په شه بای زه ماندا ناشکیته. له وه ته ی ده مناسی، بهردهوام شادییه کی شه یانی له دهنگ و نیگایدا بووه، که چی ئیستا بوو بوو به که سیک له وانیه به پوونی ههست به دۆخی تراژیدی خویان ده که ن. تراژیدیا له وه دا نییه بزانیته جهنگیکت دۆراندوه، له وه دایه بزانیته نه که ریکی گه وره ههیه، هه موو جهنگه کانی تریش بدۆرینیت. نزار له و شه وه دا له سه ر ئه و کورسییه شاهانه یه، که پهنگی پابوردوی هه بوو، جوړه ههستیکی وه ها له ناوه وه ده یخنکاند. دلنیا بووم نزار غه م بۆ به عسییه کان ناخوات، به لام نه یده زانی ئه و پۆرگاره تازه یه ی سه ره لده دات چیه و ئه و ده توانیت چۆن له ناویدا بژی. خرابترین سزایه ک بۆ مرۆفه خراپه کان ئه وه یه، دنیا وه ها تاریکبه کیته، ئه وان به پوونی و ناسانی قوریانیی خویان نه دۆرزه وه. نزاریش له جوړه دۆخیکی وه هادا بوو، جیگای خۆی له ده ستدابوو، نه شیده زانی له و سه رده مانه دا که دین و به پێوه ن، ده توانیت له چ مه یدانیکدا پابوکات و له چ وه ردیکدا تانژی خۆی به ریداته گیانی نیچیران.

ناخۆشترین ههستی که مرۆف تووشی بیته ئه وه یه، کاتیک ههستده کات دوینی بۆته پابوردوییه کی نۆد دوور، به لام له هه مانکادا ده بینیت سه یینیش هینده دووره، هه رگیز نایه ت و نایگانیت. هه ردوو کمان له و

ساتەدا ئەو هەستەمان هەبوو، هەم دووینێ بە بەرتەقayı سەدان سالی و هەم سەبەیی بە بەرتەقayı چەندین سەدە دوورە .

نزار بەو دەنگەوێ کە باربوو بە ناوئەمی، گوتی « هەفالی گەرچی بەعسیبەکان چەند سەعاتیکی کەمە جیانیانەشتووین، کەچی واهەستەکەم ئەوان تەنیا وەهەمیک بوون، وێنەیهکی گەرەبوون بەزۆکیان گرتین و ئەم جوړە مۆفەیان لێ دروستکردین کە دەیبینیت ... بەعسیبەکان هەر ناوینتەیهک بوون، من و تۆ لە ناویدا سەیری خۆمان دەکرد. دەسەلات نەدەمانکات بە خەلکی باش و نە بە خراب، بەلام ناوینتەیهکمان دەداتن سەیری خۆمانی تیا بکەین» .

چەندین سالی بوو بەعسیبەکان کۆمەکیانکردبووین پێناسەیهک بۆ خۆمان بدۆزینەو، ئێستا ئەوان نەما بوون، ئێستا ئاسان نەبوو شتیکی تر بدۆزینەو خۆمانی پێ پێناسەبکەین. هەستکرد ئەو هەردوو کەمانی خستۆتە چالێکی قوولەو. لە دلی خۆمدا گروتم «پراستە. گەر دێندەیهک نەبیت، دێندەیهکی زۆر گەرە، ئەوکات من دێندەیی خۆم چۆن و بە چی بپێوم؟» .

بێنەوێ هێچ بکەم پێکەکەیی ئەوم بەتورەبیهوێ هەلداو بە قۆلی کراسەکەم دەم سەری و لە قاپێکی قوولدا دەستم بۆ دەنکی چەرەس برد و هەستکرد زۆرم برسێبە، بەلام جگە لەو هەستە خەنجەرئاسایەیی برسێتی، چەندین هەستی نێزەدار و بریندارکەر لە ناوێ دەیانبریم. نزار چیتەر ئەو گەنجە نەبوو کە حەفدە سالی لە مەوێرە لە دیوێخانێ مەنسور ناغای زێڕەلیدا لە سیناسکێ قسەیدەکرد، بەلکو ئەو زەرەدەخەنە پێ مەکر و گالته جاپرەیی هیدی هیدی تیکەل بە مۆنیبەک دەبوو گەلێک مەکرپازتر و شەپانیتەر لە جاران دەریدەخست، ئیتەر خەندە شەپتانیه کانی ئەو غەمیان نەدەشاردەوێ کە شەو درەنگان زەفەریان لێدەهیتا. وەها بوو وەک بە درێزایی پۆژ گالته بە ژیان و گەردون بکات، بەلام شەو بچوکی خۆی بیربکەوینتەر و تالیبە پراستەقینەکانی دونیای بێتەر بەرچاو. لەو سالیەدا

چند شهومان پیکه‌وه به‌سەر بردبیت، دره‌نگان، دواى ئه‌وهى نیه‌شه‌ومان په‌تده‌کرد و قاچمان ده‌نايه پۆزى نوپوه، روخسارى به‌ته‌واوى ده‌گۆپا، مۆنتر و مۆنتر ده‌بوو، ده‌گه‌یشه‌ ئه‌وهى توانای پیکه‌نین و لاقتیرکردنی نه‌میئیت. زۆرجار که هه‌ستیده‌کرد ئه‌و دۆخه‌ خه‌ریکه ده‌یخات، هه‌لده‌ستا و نارپه‌حات جێیده‌هێشتم، تا به‌و روخساره‌وه نه‌بیییم.

پێده‌چوو ئه‌مشه‌و چاوه‌پوانی که‌سی نه‌کردبیت، ده‌رکه‌وتنی من توره‌تیریکردبوو ... هێند مه‌ست نه‌بوو جله‌وى خه‌یال و بیرکردنه‌وى خۆی له‌ده‌ستبdat، به‌لام به‌ جۆریک له‌ خۆیدا نوقمبوو، بۆی گرتگ نه‌بوو من ئه‌و غه‌مگینییه نه‌ینییه‌ی بیییم و به‌ په‌ژاره و دلته‌نگیه‌که‌ی دلخۆشیم. ده‌یزانی هه‌موو رقمان له‌ یه‌که، ده‌یزانی به‌ده‌بختی یه‌کتری به‌ختیارمانده‌کات، به‌لام ئه‌و شه‌وه هه‌یجی نه‌کرد نه‌هیئیت من به‌ ده‌بده‌ختیه‌که‌ی ئه‌و به‌ختیاریم.

که‌میک به‌ بێده‌نگی سه‌یری بنه‌یچه‌که‌ی کرد، وه‌ک زیره‌کی هه‌میشه‌ی خۆی له‌ ده‌ست نه‌دابیت و بزانی‌ت بیر له‌ چی ده‌که‌مه‌وه، بێئه‌وه‌ی سه‌یرمبکات گووتی «له‌مپۆوه ده‌بیت به‌ جۆریکی تر بژین، هه‌ر تو نا، هه‌موومان. جه‌نگیز دنیا وایه، تاسه‌ر له‌سه‌ر یه‌ک ئاواز سه‌ماناکات». هه‌ناسه‌م سواربوویو، بۆ یه‌که‌مجار هه‌ستمده‌کرد برسیتی و هه‌ناسه‌سواری په‌ریشانیانکردوم، توره‌ ده‌منواند، کاتی هه‌لمژینی هه‌وا سکم به‌شپوه‌یه‌کی سه‌یر به‌زده‌بووه‌وه و ده‌نیشه‌وه. گووتم «نزار پیمبلن، چیم به‌سه‌ر دیت گه‌ر شۆرش ته‌واو بیت، گه‌ر بيم به‌ که‌سیک ئیتر بۆ هه‌یج بیر و بره‌ویه‌ک کارنه‌که‌م، هه‌یج شتیکی گه‌وره له‌ ژياندا نه‌میئیت؟».

ده‌یزانی مه‌به‌ستم چیه‌، زه‌رده‌خه‌نه ناشیرین و به‌ده‌که‌ی که‌وته‌وه سه‌ر لێوی، ئه‌و زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌ی تا ده‌رمم خۆشم لێی نایه‌ت و بیزارم لێی.

سه‌یریکی قوولی کردم، وه‌ک دۆعایه‌کی شه‌یتانیم به‌سه‌ردا بخوینیت، گووتی «هه‌مووی بۆ ئه‌وه‌یه به‌میئیه‌وه، هه‌مووی بۆ ئه‌وه‌یه». تینه‌گه‌یشتم مه‌به‌ستی چیه‌. پیکه‌که‌ی پرکرده‌وه و به‌ رِق و قیزیکی

قوڵەوه، بیئەوهی سهیری من بکات هه‌لیدا و گووتی «شۆرش ته‌واو، ئیتر ده‌بیت هه‌ر که‌سه و بۆ خۆی ئیشبکات. تۆ بۆ خۆت ئیشده‌که‌یت، جه‌نابی سه‌رۆک بۆ خۆی ئیشده‌کات، شه‌یتان بۆ خۆی ئیشده‌کات، خوداش له‌سه‌روو هه‌موومانه‌وه بۆ خۆی ئیشده‌کات». گووتم «تۆ هه‌میشه ئیشت بۆ خۆت کردوه ده‌مه‌وێت پینمیلێتی چی بکه‌م، بۆیه هاتومه لات پینماییمبکه‌یت. ده‌مه‌وێت پۆچی خۆم وه‌ربگره‌وه و ئیتر تۆزیک له‌ غه‌می خۆمدا بم. تا ئیستا هه‌ر چیه‌که‌م کردوه بۆ حیزب بووه، به‌ ئه‌مری جه‌نابی سه‌رۆک بووه، به‌ ئه‌مری ئه‌نجومه‌ن بووه. تۆ نالێیت من هه‌ستری حیزب بووم، له‌وه‌دا له‌سه‌ر هه‌قی، هه‌رچیه‌که‌م کردوه به‌ عه‌قڵی هه‌ستردومه، ولاغی ئه‌وانی تر بووم. به‌س له‌و کاته‌وه‌ی ئه‌و ژنانه‌م کوشت شتیکی له‌ مندا گۆپاوه، ده‌مه‌وێت له‌ غه‌می خه‌و و خه‌یالاتی خۆمدا بم. ئه‌م پۆژانه‌ی دوایی که‌ دیسان شه‌ری به‌عسییه‌کانمان ده‌کرد، بۆ من پۆژانێکی خۆش بوون، چووبومه‌وه هه‌وای جازان، ده‌مگوت بۆ شۆرشه، بۆ ئه‌م شاره‌یه، بۆ ئه‌م حیزبه‌یه، به‌لام ته‌واو... نزار، ئه‌مشه‌و هه‌ستده‌که‌م ئیتر هه‌یج نییه دامپۆشیت، هه‌ست به‌ پووتی ده‌که‌م».

ده‌نگم ته‌نیا پرسیار و سه‌رسامی تیدا نه‌بوو، به‌لکو ترسی تیدا بوو.

به‌ نائومیدییه‌وه گووتی «منیش ته‌واو، ته‌واو... تۆ کاتیکی هۆشت هاتۆته‌وه، هه‌موو شتیکی ته‌واو بووه». زۆرتوپه‌بوو، په‌رداخه‌که‌ی به‌ هه‌موو هه‌یزی خۆی کوتا به‌ زه‌وییه‌که‌دا و گووتی «بۆ منیش هه‌موو شتیکی ته‌واو». پارچه‌ی شکاری په‌رداخه‌که‌ به‌ ناوه‌دا بلأو بووه‌وه. سه‌رسام بووم له‌و په‌فتاره‌ی، له‌ هه‌فته‌کانی پێش پابه‌پین و دوای پابه‌پیندا هه‌رجاریکی دیبێتم، داب و په‌وشتی دۆستانه‌ی په‌چا و کردبوو، به‌لام ئیستا به‌ یه‌کجار واده‌رکه‌وت وه‌ک حورمه‌تی من نه‌گریت، وه‌ک پێزی لا نه‌ما بێت و پێگا به‌خۆی بدات هه‌ر بیئە‌ده‌بییه‌که‌ مه‌یلی لێ بێت بیکات. به‌ که‌میک ئارامییه‌وه که‌ هه‌یج له‌گه‌ڵ دڵ لێدان و هه‌لچوونی ناخدا نه‌ده‌گونجا، گووتم «چی ته‌واو؟». گووتی «له‌وه‌وبه‌ر هه‌موو کارتانه‌ بۆ شۆرش ده‌کرد من نه‌بیت، ئیتر ئاسان نییه، له‌مپۆوه ئیتر هه‌مووتان ته‌نیا بۆ خۆتان

نیشده که ن. له سه رۆکه وه بیگره تا ئەندامه کانی خواره وه، ئیتر هیچ شتیگ وهک جاران نامینیت. توش وه کو پیاوینکی گیل و گیلۆکه هاتوویت کۆمهکت دهویت، فیرتبهگم چون بۆ خۆت بژیت ... ئەوه شتیگه سه رده مه که خۆی دهتدات، شتیگه له خۆیه وه دیت». وهک په شیمان بیت له و تورپیه گه وه بهی، وهک هه ولبدات به سه ر کینه و بیزاریه په شه کانی خۆیدا زال بیت. له شوینه که ی خۆی هه ستا و به هیمنی گووتی «گوئیگره گه ر قسه ی منت دهویت، دوو پینگات له به ره. یان ئەوه یه واز له هه موو شتیگ بهینیت و ئیشیک بدۆزیه وه و بۆ خۆت بژیت. پیاوه شه ریفه گه مژه کان واده کن، ده چن ئیشیکی تر ده دۆزنه وه، مالتیک پیکه وه ده نین، ژنیکی گه لگه نیو ده خه نه ناوی و ده بن به پیاوی ناو پیاوان و داده نیشن. به لām من ده زانم تۆ وه ها گه مژه نیت، له و پۆژه وه ی ژنه کانت له به رده ممددا کوشت زانیم تۆ هینده شه ریف نیت، له و پۆژه وه ی بۆ جاسوسی هاتیه سیناسکی ده تناسم. پیاوینکی به هره ت هه یه، گه ر بته ویت شه یتان به شاگرد ناگریت و بن یارمه تی ئه ویش کاری خۆت هه ر ده که یه. گه ر ده ته ویت بۆ خۆت ئیشیکه یه، ئیستا نابیت بیدرکینیت ... سه رده می شوپش پیاو ده یوانی هه موو شتیگ بکات بینه وه ی پنیوستی به وه بیت هیچ شتیگ بۆ که س پوونبکاته وه ... ئەوه پیاوینکی کۆیه له پیاوینکی نازاد جیا ده کاته وه، من له سه ر بیرو بۆچوونی خۆم، چه ندین سال له وه وه به ر چیم پینگووتی هه ر ئەوه یه. نازادی ئەوه یه. گه ر ئەوه ش نه بیت، ئیدی وشه یه کی بۆش و بیمانایه».

بۆ عاره قی ده می که له دووره وه ده گه یشته من، نیشانه بوو له میژه ده خواته وه، دیاربوو به ر له هاتنی منیش زانیاری هه بووه به عسییه کان تیکشکان و هاتوو له م خه لوه ته دا بیری کاته وه. په ریشان دیاربوو، ناوه وه ی ئالۆزییه کی گه ر وه ی تیکه وتبوو، سه یرکردن و گوئیگرتن له و که میک خۆمی بیری رده وه، ئەوه ی نزارم له دۆخیکی وه ها ناخۆشدا ده بین، ده مبینی پرپوو له دوودلی و پرسیری تاریک، خۆشحالیده کردم. چه زمه کرد پتیبلیتم ئاواته خوازم به دبه خت بیت، ئاواته خوازم هیچ کات

ئاسوودە نەبیت، من رقم لیتە ... بێئەوێ پێویستیم بە هیچ ھۆیکە دیاریکراو بێت رقم لیتە، بەلام بە پیاویکت دەزانم گەر نەبیت، دنیا پوویەکی خۆی لە دەستدەدات، دەموچاوی تۆ زۆر یارمەتیم دەدات لە بەر ئاوینەدا دەموچاوی خۆم ببینم.

دەمزانی گەر ئەوانەشی پێبێتیم قسەکانم نە برینداری دەکەن، نە مانایان ھەیە بۆی. لەو خەیاڵاتانەدا بووم، بە مەکر و شەپانگیزییەو ھەووتی «ھێی ھەفأل ... خۆت دەزانیت، من کە کۆمەکم بە ئیوێ کرد، شۆپشم بۆ گرنگ نەبوو، شارم بۆ گرنگ نەبوو، خودام بۆ گرنگ نەبوو. با شتیکت پێبێتیم، تۆ بەمجۆرە نابیتە کەسیکی ئازاد، پۆچی خۆت بۆ وەرناگیریتەو، چونکە گێل و نەفامیت. کە تۆ ژنە عەرەبەکانت کوشت، ئازاد نەبوویت، بەلکو ئارەزووەکانی منت پرگار دەکرد، تۆ ھێستری من بوویت. بەلام ھێندە ھێستریکی بێھۆشیت، وادەزانیت ژنەکانت بۆ خۆت کوشتووە. ھێی ھەفأل، ئەی چی ... گەر لیقیاتانت ئەسپەکانی پێ کوشتیبت، ئەوا ئەمجارە من ژنەکانم پێ کوشتی. تۆ ناتوانیت ئازاد بیت، چونکە ھێشتا گوناھتیکت نەکردووە گوناھی خۆت بێت ... من کە کەسیکت دەکوژم نامەوێت بێت خودا ویستی، وەتەن بانگەوازی ھەلدا، شۆپش فەرمانیدا، دەمەوێت پێ بە دل ھاواربکەم من ویستم ... من». قسەکانی ھەک ھەمیشە تورپەیان دەکردم، ھەک کەسیکت تەم و ئاپوونییەک لە بەرچاوی برپەوونەو و لە پشت پەردەکانەو ھەستییەکی بەسوێ ببینیبت، غەمگین، بەلام تورپە بووم. چاوانی مەست بوون و دەنگی مەست، گووتی «ھەفأل، بەلام ئیتر تەواو. سەرکەوتنی شۆپش بەدەختی بوو بۆ من، دلنیام پۆزگاریکت دیت دەتوانم لە ھەر سەردەمیکی تر خۆشتر بژیم، بەلام بۆ ھەموو شتیکت دەبیت بەھانەم ھەبیت، پوونکردنەو ھەم پێبیت، بە خەلک بێتیم بۆ؟ بە دادگاگان بێتیم بۆ؟».

تۆنیکێ گریاناوی دەنگی گپکردبوو، سەیریکردم و تیگەیشتم من بە ببینی لەم لاوازی و ترسەدا بەختەو ھەرم، خۆی ھێورکردووە و دانیشتم و ریتمی قسەکانی خستە سەر ئاوازیکی ھێمن، بەئەسپایی و لە ژێر لێویبەو

گوئی «ئوسا من له شاردا هه موو شتیك و ئیوه له شاخ هه موو شتیك بوون. به لام ئیستا ئه وه مه حاله. تۆ بوهسته ده بینیت ماوه یه کی تر ئیره ده بیته جهنگه ل... سه رده میك منت له سیئاسکی بینی، من تاكه عاقلی ناوتان بووم، کامتان هه یه وشه ی شوپش، كورد، كوردستان، خه لك، جه ماوه، زه حمه تكیشان مهستی نه كرده بیته؟ كیتان هه بوو وشه كانی ئه و قاموسه ی وهك قولای ژه هراوی قووت نه دا بیته؟ هه مووتان كومه لیک سه رخوش بوون و ئه و وشانه له خسته ی برده بوون، كومه لیک سه رخوش... من ته نیا كه سیک بووم سه یرمه كرده و له ژیره وه پیده كه نیم. به لام پوژگاریک به پیره یه، هه چ كه س ئه و وشانه مهستی ناكات. ئه مشه و به عسیبه كان پویشن و هه موو ئه و درۆ و خورافاتانه یان له گه ل خویاندا برد كه ئیوه پنی مه سته بوون، تۆ و براده ره كانه له حیزدا، له به ره ی كوردستانیدا، له مشه وه وه هه مووتان له من هوشیارترین... نازانیت ئه وه چه ند ناخوشه بۆ من؟».

مه سته یه كه ی ورده ورده به ریده دا، حه سره ت و توپه یه كه ی كاریکیان ده كرد كاریگه ری عاره كه كه خیرا بپه ویته وه. ده سته كرده به گه ران به ژوره كه دا، من له جیگای خۆم دانیشه تبه ووم، به لام دهنگی هه ناسه و خیزه ی سنگم ئه و ناوه ی پركرده بوو. گوئی «ده زانم ئیستا یه كینك ده لیت وشه ی تازه دیت، خه لك قسه ی تر ده دۆزنه وه پنی مه ست بن، دروشمی نوێ دروسته كه ن، هوتاف بۆ شوپشی نوێ ده كیشن، به لام وانیه هه فال، جاریکی تر هه چ وشه یه ك نایه ت وهك ئه وانه ی پابوردو خه لك مه سته كات. جاریکی دی به م زوانه هه چ جۆره وشه ی وا كاریگه ر نایسته نه وه».

ته نیا گویمه گرت و سه یرمه كرده و هه سته تیکه لاره كانی ناخم وه پزیانده كردم.

ئیستا كه م كه م ده چووه وه سه ر پیمتی جارانی خۆی، به و نیگا شه پتانیه وه كه هه موو ساغتیكی نه خۆشده خست، به لاقرتیه وه گوئی «هه فال پیت وایه شوپشگیره كانی هاوپیته، شیخ و مه شایه خه كانی شاخ،

لیزه له من باشترده‌بن. چ که سینگ هه‌یه نه‌زانیت من خراپه‌کارم،
 مشه‌خۆرم، حیوانیکی پیس و چه‌په‌ل و خۆژنیم که به‌س ده‌مه‌ویت
 بمینمه‌وه ... هه‌موو که‌س ده‌زانیت من چ که‌سینگی دل پزیو و کرمه‌لۆکم
 ... هیچ کات شارومه‌ته‌وه؟ هیچ کات گووتومه نزار ئیدریس پایاوکی به
 ویزدان و به شه‌ره‌فه؟ به‌لام باوه‌رناکه‌م هاوړیکانی تو ناموس و سه‌ریلندی
 منیان هه‌بیت. گهر من له سالانی رابوردوودا له‌زه‌تم له‌وه بینیبیت هه‌موو
 شه‌ره‌فیک بشکینم، چ ئابروویه‌ک قایمه ئه‌تکیبکه‌م، واده‌زانی سولاله و
 نه‌وه‌ی بېشه‌ره‌فان له‌مړۆدا و له مندا ته‌واو ده‌بن، هه‌له‌ی هه‌فالی عه‌زیز،
 سبه‌ی ئه‌م شاره پرده‌بیت له هه‌زاران که‌س، من له به‌رده‌میاندا وه‌ک
 فریشته ده‌نوینم... به من ده‌لئیت حه‌زت له ئافره‌ته، سبه‌ی که‌سانیک
 دین له من داوین پیستر ده‌بن، به‌لام وه‌ک من نابن، وه‌ک من بئترس و له
 ئازادییه‌وه خراپه‌ناکه‌ن، تاکه هیزی من ئه‌وه‌یه له ئازادییه‌وه خراپه
 ده‌که‌م. ئازادی لای من خراپه‌یه و له خراپه‌جیانابیتته‌وه ... دۆژنن
 ئه‌وانه‌ی ئازادی و ئه‌خلاق پیکه‌وه گریده‌ده‌ن».

له‌ویادا به ده‌نگی به‌رز پیکه‌نی، چاوانی هه‌مان ئه‌و نیگایه‌ی جارانی
 تیکه‌وته‌وه که نیگای که‌سینگی بوو له مندالییه‌وه خوینیکی شه‌رانی و
 دپنده له ده‌ماریدا ده‌گه‌ریت. توند شانی گرتم و وه‌ک بیه‌ویت شتیکم
 تیبگه‌ینیت که تینناکه‌م، گووتی «هاوړیکانت ئیتر به ترس و له‌گه‌ل
 هه‌ستکردن به گوناهدا سوار دۆسته‌کانیان ده‌بن، هاوشان به هه‌ستی
 شه‌رم و پرسیوایی دزیده‌که‌ن». دووباره ده‌نگی هیمنکرده‌وه و گووتی
 «خه‌لکانیک دروستده‌بن که ده‌دزن، تالانیده‌که‌ن، هه‌زار جار له‌من زیاتر
 بق خۆیان ئیشده‌که‌ن، به‌لام ده‌بیت خۆیان بشارنه‌وه، هر شتیکیان کرد
 ده‌بیت ده‌مامکیکی ئه‌ستوور بخره‌نه سه‌ر ده‌موچاوی خۆیان، ته‌نیا به‌و
 ده‌مامکه‌وه ده‌توانن بژین، به‌لام مرۆف که ده‌مامکی خسته سه‌ر
 ده‌موچاوی ئیتر ته‌واو، ده‌بیت هه‌موو ژیاانی خه‌ریکی ئه‌وه‌بیت
 ده‌مامکه‌که‌ی نه‌که‌ویت ... تیده‌گه‌یت ... من بۆیه به‌خته‌وه‌ریبوم، چونکه
 ئه‌وه‌نده‌م هیز هه‌بوو بتوانم ده‌مامک نه‌که‌مه سه‌رم، ژیاانی خۆم له‌وه‌دا

سەرف نەكەم، خەریكى دەمامك بێم. پێویستیم بەو نەبوو دەستكاری دەموچاوی خۆم بكەم. دەمتوانی بڵێم من ئەمەم... ئەم پیاوێم و تەواو. بەلام هەفأل، ئەمۆر ئێو سەردەمەش بەسەرچوو. پۆزگاریك بەپێوهیە من لە چاوی ئێویدا دەبم بە حەزەرتی پەروانە. هونەری من لە چاوی هونەری ئێویدا دەبیتە یاری منداڵان... من تیاچووم، تیاچووم. سەردەمێك دیت نزار ئیدریس، بلیمەتی عەسری خۆی، قۆلبەری ناوازی حەفتا و هەشتاكان لە چاوی درۆزن و ساختەكارە تازەكاندا، وەك گەوج و گەمژە دەردەكەوێت... ئەمشەو سەرەتای ئاوابوونی سولالە بەستەزمانەكەى منە... بەلام شتێك ئێو پێی ناگەن ئەوێه، بەو جۆرە ئازادبن كە من ئازادبووم، ئەو شتێكە هیچ كات پێی ناگەن، بۆیە دڵنیا بە تۆ و هەفألەكانت، جیهانێك دروستدەكەن پەر لە دەمامك و پەر لە قێز».

لەگەڵ قەسەكانی ئێویدا هەناسەم توندتر و توندتر دەبوو، سەیرم لێهات كە وا سەیری پاشەپۆز دەكات، خەمی من تەنیا ئەو بوو گەر فاشیستەكان نەمێنن چۆن و چی مانایەكی تری پیرۆز و مەزن بۆ شەرە گەورەكانی ژیانم بدۆزمەو. بەلام نزار دەردێكى تری هەبوو، بە جۆریك قەسەیدەكرد، من هیچ چارێكم نەبوو جگە لەوێ گێلانە ئیبرسم «ئەى تۆ چۆن دەژیت؟ لە پاشەپۆزدا چی دەكەیت؟ پلانت چیبە؟ پێمبڵێ». گوتی «هەفأل جەنگیز، من لە منداڵییەو جگە لەوێ هەموو زنجیریك بپسێتم هیچی ترم نەكردو، باوكم و دایكم وەك حەیانێكى دەستوپێ بەستراو هیتامییانە دونیاو، من كۆپى مەلا بووم، كۆپى پیاویك پێشەكەى دروستكردنى حەرام و حەلال بوو. پێمبڵێ چ شتێك لەو پێستەر هەیه كۆپى كەسێك بیت، پێشەكەى ئەو بیت قەناعەت بە خەلك بەكات بەدەختى خۆیان خوش بویت... حەرام چیبە؟ شتێكە دروستكراوە تا من ببشكێتم. دەزانى چی؟ من پۆزێك ئێو پیاوێم بە دەستی خۆم كوشت، وەك سەگ سەیرم گرت و خستە ناو حەوزى مزگەوتەكەى خۆیەو، بۆ ئەوێ لەو زياتر دونیا بە حەپەحەپى خۆى وەپزەنەكات. گوێبگرە ئەوێ بەكەمجارە لە ژیاندا ئەو نەهێنێبە دەدرکێتم، من مەلا ئیدریسم كوشت،

هەموو گومانیان لە من بوو، بەس کێ دەیتوانی و جورئەتی دەکرد بڵێت تۆ کوشتووتە. من ئەوکات پام وابوو هەموو باوکی خۆیان بکوژن، بەلام لە هەموو سەردەمیکدا تەنیا یەک قارەمان دروستدەبیت کە دەتوانیت باوکی خۆی بکوژیت، قارەمانی ئەو سەردەمەش من بووم. پۆژێک منی بردە حوجرەکەی خۆیەوه نامۆزگاریمبکات، پێمبڵێ واز لە چاوبازیی و کچبازیی بهێنم و نەکەومە سەر کەلکەلەی حەزکردن لە دونیای ژن، ویستی بیرمبختاوه خودا هەیه، دۆزەخ هەیه، شەیتان هەیه کە ئیشی تەفرەدانی ئینسانە. پێکەنینم بە هەموو قسە پوچەکانی دەهات. تێدەگەیت، خەندەم بۆ گرت و گووتم «مەلا گیان وەرە دەستنوێژیک بگرم و نوێژیک بکەم و بە پشتی تۆ، داوای تۆبە لە خودای گەرەمان بکەم». نەیزانی بۆ کوێی دەبەم، مزگەوتەکە چۆلێوو، لە قەراغ حەوزەکە وامکرد بخلیسکیت و بکەویتە ئاوەکەرە، تا هێزم تێدابوو فشارمدا و گووتم «بگەرێوه بۆ لای خودای خۆت، قوول ئاو هەلمزە و بە جبەیی ئیمانەوه بچۆرەوه حەزوری باری تەعالا». خنکاندم و پێدەکەنیم، خنکاندم و تا ئەمڕۆ هەست بە هیچ ئازاریکی وێژدان ناکەم. بەلام بەردەوام گەرپاوم یەکیک بدۆزەوه ئەم چیرۆکەی بۆ بگێرمەرە، لە هیچ جینگایەکدا بیاویکی وەهام نەدیوه ئەو ئەمانەتەیی پۆچی خۆمی بدەم. ئەو پۆژە کە تۆ ژنەکانت کوشت، لە دواوه سەیرمەکردی، چ هێمن، چ ئاسنین، چ ئیرادەدار ئەو کارەت کرد. جگە لەوەی ئافەرینت بکەم هیچی ترم لە دەست نەدەهات، لەویادا زانیم گەرچی تۆ هێشتا کۆیلەیت، هێشتا عاشقی ئەوەی لغاوی خۆت بدەیتە دەستی ئەم و ئەو، بەلام تۆ تەنھا کەسێکیشی دەتوانم نەینیی خۆمت پێبڵێم، تەنیا کەسێکی تێدەگەیت، دەزانیت دەلێم چی... تۆ دەتوانیت وەک من بیت، بەلام ئەخلاقێ شۆرپشگێرێ شێواندویتی، فاسیدی کردویتی. ئەخلاقێ شۆرپشگێرێ پیاوکۆژ دروستدەکات، بەلام پیاوکۆژیکی درۆزن کە خۆی لێ بۆتە پێغمەبەر. تۆ هێزی ئەوەت تێدایە قارەمانیکی گەرە بیت، بەلام بوویت بە هێستر. هەقال، من سەری مەلا ئیدریسم گرت و گووتم مەلا برۆ بۆ بەهەشت، سوار شەسەندەفەرەکەت بەو برۆ بۆ بەهەشت، بەلام ژیان نەقلیات نییه یەکیک بەردەوام هاواربکات و بەخەلک بڵێت - سوارین

بۆ به ههشت، سوارین بۆ به ههشت .. لینگه پێ ئیتمه بژین و گوناھی خۆمان بکهین و به ڕینگای خۆماندا بڕۆین و ئهوه نده به فلته فلته کانت تهره و نینگه رانمان مه که . دنیا له وه ناخۆشتره پێویستیمان به هیچ واعیزنک بیت قسه مان بۆ بکات . له و پۆژه وه هه ر شتیک بیته سه ر ڕینگام و بزانه ئازادیم دهخاته مه ترسییه وه ، تیکیده شکینم ، هیچ کاتیکیش حه قیقه تی خۆم نهشاردۆته وه ... من دهزانم هه مووان وه ک هه تیویکی داوینپیس و بیبار و بیپروا سه یرمه ده که ن ، به لām له قوولایدا من تا که قاره مانم ، من تا که قاره مانی ئه و عه سر و زه مانه بووم . گه ر ئه م دنیا یه ئه خلاقه ی هه بیته ، ده بیته خه لاته ی خۆی ببه خشیته من . به لām ته واو ، ئیتر ژیان بیده مامک جه هه نه مه . له دوا ی سه رکه وتنی شوڕشه وه ، دنیا پرده بیته له پیاوکوژی ده مامکار که له قیافه ی پیغه مبه راندا خۆیان نیشانده دن ، له قیافه ی سیاسه تمه دار ، بازرگان ، وه زیر ، قایمقامدا ده رده که ون ، هه ولده دن ئه و په پی ساده و زیره ک و به پیزبن ، به لām له ناخدا هیچ نین جگه له مروفی برسی . هه تا ژۆر برسیتر له منیش ، له دوا ی ئه مشه و هیچ که س ناتوانیته به ده موچاره ی راسته قینه ی خۆیه وه بژی ، نه من و نه تو . نازانم ، له وانه یه شوڕشی منیش لیره دا ته واو بووبیته ... منیش سه ڕ ڕینگام له به رده مدا یه ، سه ڕ ڕینگا ...» . وای گووت و هه ناسه یه کی قوولای هه لکیشا و ده ستی وه ک ده مانچه یه ک گر دکرده وه و پوو یکرده وه سه ری خۆی و گووتی «یان خۆم بکوژم» . که وایگووت چاوانی بریسکه یه کی قوول و پۆمانسی و بویرانه ی تیدابوو ، دلنیا بووم ئه و بریسکه نه ینییه یه ده یان ژنی مه ستر کرده و بۆته هۆی ئه وه ی شیتانه بکه ونه دوا ی «یان پارزیم به وه ی به ده ستمه یناوه و ده ستی پیوه بگرم و خۆم له سه ر شاتۆر بکیشمه وه و ئیتر ده رنه که وم ... یاخود ده موچاره ی راسته قینه م داپۆشم و خۆم بکه م به که سینک وه ک هه ر که سینکی تر ، بیمه وه به شوڕشگیتێکی ره شوکی ترسناک ، بیمه وه به یه کێک له ئیوه ، ماوه یه ک خۆم ونبکه م و له وه سه ر له قات و پانتۆلی جه نتلمانی کدا بگه ڕیمه وه» .

تا نزیکي دمه‌وبه‌یان هر له و قسانه‌ی کرد، من له جیگایه‌کدا زانیم هیچی بۆ من پێ نییه، هه‌ستام و خوداحافیزیم لیکرد و هاتمه‌وه باوه‌شی شه‌و. ئه‌و شه‌وه بێ هیچ وه‌لامیک ده‌رباره‌ی چاره‌نوسی خۆم لای نزار ئیدریس هاتمه‌ده‌ری. نزار دواتر ماوه‌یه‌ک نوقمی بیده‌نگیه‌کی کوشنده‌بوو، له‌ نا‌کاو له‌ چاوان ونبوو، وه‌ک ئه‌وه‌ی زه‌وی قووتی دا‌بیت و ئاسمان هه‌لیکی‌شا بیت، ئیدی که‌س نه‌یده‌زانی له‌ کو‌ییه و هه‌والی ده‌ست نه‌ده‌که‌وت. ده‌میک ناوی هاته‌وه به‌رده‌م، ئیدی کاتی بوو با‌جی هه‌ندی‌ک له‌ گونا‌هه‌کانی خۆی بدات. ئیستا ده‌زانم په‌ریشان بوونی ئه‌و شه‌وه‌ی، نیشانه‌ی ئه‌وه‌بوو که به‌ پوونی دا‌هاتووی غه‌مگینی خۆی ده‌بینیت... له‌ میژوویه‌کدا هینده دل‌په‌قه، هیچ جانه‌وه‌ری‌ک چه‌نده پێستی ئه‌ستوور و ئیسکی قایم بیت، ناتوانیت به‌رگه‌ی سوپ و خولاندنه‌وه‌ی چه‌رخه‌گه‌وره‌کانی بگرت. نزار مه‌له‌وانیکی لی‌زان و شاره‌زا بوو، ده‌یزانی له‌ چ چرکه و ساتیکدا ده‌بیت خۆی بکات به‌ ژیر ئاودا و که‌ی و له‌ چ جیگایه‌کیشه‌وه سه‌رده‌ره‌بیتیت، به‌لام به‌خت به‌ جو‌ری‌ک دوژمنی بوو، وریایی و دانایی نه‌یان‌توانی تا سه‌ر کۆمه‌کی پێکه‌ن.

تاعوون و کتیب و تاوان

له‌ سالی 2006 له‌ پووداویکی سه‌یردا دوو کوری گه‌نج ژیا‌نیان له‌ده‌ستدا، هر دوو گه‌نجه‌که له‌سه‌ر په‌کی‌ک له‌ شه‌قامه‌ گشتیه‌کانی شار و له‌ په‌کێ له‌سه‌عاته هه‌ره جه‌نجاله‌کاندا به‌ئاشکرا و بێ هیچ شه‌رمیک به‌ به‌رچاوی خه‌لکه‌وه برانه ناوه‌پاستی جاده و به‌ دوو ده‌ستپێژی درێژ کوژدان. هر دووکیان برابوون، په‌کیکیان ته‌مه‌نی هه‌ژده سالان و ئه‌و‌بیریان ته‌مه‌نی هه‌فده بوو. که‌سانیک له‌و ساته‌دا له‌ویدا بوون، تاوان‌باره‌کانیان بینی. هه‌موو خه‌لک زانیان له‌ ماشینی کێ دا‌به‌زیون، کێ فه‌رمانی به‌ بکوژه‌کان داوه ته‌قه‌بکه‌ن و کێ له‌ پشت پێ‌کخستنی تاوانه‌که‌وه بوو. بکوژی سه‌ره‌کی کو‌ریکی «سه‌ید ئیقبال» بوو، ئه‌ندامی

بیرۆی سیاسی حیزب و هاوکاره کانیسی بۆدیگارده کانی خزی بوون. کوژراوه کانیسی دوو قوتابی بوون له پیاسه یه کی ئیواران ده گه پانه وه، دوو برای کچیک بوون کورپه که ی سهید ئیقبال شیتانه عاشقی بووبوو. چیرۆکه که وایه؛ دواي چه ندین هه ولئ کورپه که ی سهید ئیقبال که ناوی جه وانمه رد بوو، کیزه شه رمن و به سه ته زمانه که نه یو پیرابوو ملبدات بۆ هه یج جوړه یارییه ک و خزی له وه پاراستبوو وه لآمی ته له فون، ئیمه یل، ئیس ئیم ئیسی کورپه بداته وه. هه لبه ت جه وانمه رد سه ره تا هه موو پینگا نه رم و نیانه کانی تاقیکردبووه وه، که هه وله کانی بیده ره نجام بهر دیواری ره ق و نه ستووری بیه یلی کیزه که که وتبوون، رقیکی نیرانه ی شیت له ناویدا کلپه ی سه ندبوو. چه ند نامه ی هه ره شه ی بۆ کچه ناردبوو، به پوونی نوسیبووی گه ر له وه زیاتر دلئ بشکینیت، له سزای دلشکانی خۆیدا به دبه ختیده کات و براکانی ده کوژیت. هه مووان «له وانه جه نابی به رپۆه به ری پۆلیسیش» هه ره شه کانیان به فشه و فیشالی گه نجیکی درۆزن دانابوو، گوايه له و پینگایه وه غه می عه شقیکی ناکام به باده دا. ئیواره یه ک تاوانه که پوویدا، شار له گه وره یی گونا هه که له رزی و وه ک ناگر له پوش به رده یه ت هه واله که بلآوبوو وه، به لآم ئه وه ی سه یربوو ده میک مه فره زه کانی پۆلیس چوونه سه ر مائی بکوژه که، سهید ئیقبال خزی و هیزی هاوشانی به چه که وه دامه زرابوون و پوون و ناشکرا به پۆلیسه به دبه خته کانیان گوت، هه یج که سیک له م دونیا یه دا ناتوانیت کوری سهید ئیقبال یان یه کینک له پاسه وانه کانی بگریته. مه سه له ی گرتن و نه گرتنی کورپه که ی سهید ئیقبال له ماوه ی چه ند هه فته یه کدا بووه مه سه له یه کی گه وره ی پای گشتی، خه لکی له سه رتاسه ری ولآندا له مسه ر بۆ ئه وسه ر داوای گرتنی گونا هه بارانیان ده کرد، به لآم له گه رمه ی ئه و هه را زۆره دا بوو، سهید ئیقبال شه و له ته له فزیۆنه کانه وه له پال سه روکی خوالیخۆشبوودا له کوپوونه وه یه کی گرنگدا ده رکه وت، هه ر دوو لنگی پانکردبووه وه و به ته زبیه یکی ده نک زلی سووره وه له ناوگه لیدا، قاقای لیده دا. ده رکه وتنه که ی سهید ئیقبال له گه ل سه روکدا، نامه یه ک بوو له شه خسی سه روکه وه «خودا له گونا هه بی شو ماره کانی خۆش بیت» بۆ هه مووان، تا

تینگن هیچ که سینگ بۆی نییه له ئاستی ئیقبالدای زار بکاته‌وه و شتیک بلێ، سه‌رۆکی پۆلیس و جه‌نابی داواکاری گشتی که دوو پۆژ له‌سه‌ریه‌ک ئه‌وه دیمه‌نه‌یان له‌هه‌واله‌کانی سه‌عات شه‌ش و هه‌شت و ده‌ی شه‌ودا بینی، زوو له‌ په‌یامه‌که تینگه‌یشتن و ژیرا و ژیر له‌ به‌په‌روه‌به‌ری که‌نالی ته‌له‌فزیونی حیزبیان پرسى و بۆیان ده‌رکه‌وت، هه‌ر جه‌نابی سه‌رۆک خۆی «خودا غه‌رقى نور و به‌خشنده‌یى خۆیى بگات» فه‌رمانى دانان و دووباره‌کردنه‌وه‌ی دیمه‌نه‌کانى داوه. ئه‌وه‌ر که‌ت هه‌ر یه‌ک له‌ جه‌نابی به‌په‌روه‌به‌ری پۆلیس و داواکاری گشتی ته‌کنیکی خۆیان هه‌بوو، هیدی هیدی پیتى شته‌که‌یان هێورکرده‌وه، گووتیان به‌دوای گوناها‌راندان ده‌گه‌ریتین، به‌سه‌زای خۆیانان ده‌گه‌تین، لیکۆلینه‌وه ده‌که‌ین و عه‌داله‌ت ده‌نگ یان زوو هه‌ر ده‌گاته‌ نیازی خۆی. مه‌سه‌له‌که‌ ماوه‌یه‌ک بابه‌تى سه‌ره‌کی پۆژنامه‌کان بوو، بوو به‌ کیشه‌یه‌کی سه‌مبولی بۆ نه‌بوونی داپه‌روه‌ری و زولم. به‌لام له‌ ناکار وه‌ک ئاوی ده‌ریایاک چۆن داده‌کشیت و پاشه‌کشه‌ده‌کات، مه‌سه‌له‌که‌ خامۆش بوو، چیرۆکی تاوانه‌که‌ باسی له‌ ناواندا نه‌ما، فایلی کوژراوه‌کان کرا به‌ ژیره‌وه و توژی پووداوی تر و کیشه‌ی تر نه‌یشتنه‌ سه‌ری.

سه‌لام باباجان، به‌رله‌وه‌ی پۆژنامه‌کان بگه‌ریته‌وه بۆ ئه‌رشیف، هه‌ندێ له‌وه‌والانه‌ی کۆپیکرد که‌پابه‌ند بوون به‌ «کیشه‌ی سوداد و سه‌لام» «که‌ ناوی هه‌ردوو برا کوژراوه‌که‌ بوون» تا له‌بیری نه‌چنه‌وه. ئیستا ده‌بوو هه‌موو شتیک چه‌ند جارێک بخوینیته‌وه، بیکاته‌ تیبینی و به‌رده‌وام بگه‌ریته‌وه سه‌ری تا له‌ بیریان نه‌کات. شتیک ده‌بویست تا‌قبیکاته‌وه ئه‌وه بوو، ئاخۆ به‌پاست تا‌عوونی بپه‌رچوونه‌وه بلامۆته‌وه یان نا. بۆ پۆژی دوا‌ی که‌چوو بۆ پۆژنامه‌که‌، نیازی بوو له‌گه‌ڵ به‌رپرسی لاپه‌ره‌ی پوداوه‌کانی ناوخۆدا «کاک جیهانگیر» قسه‌بکات و زانیاری زیاتری لێ‌وه‌ریگرت، به‌لام سه‌یری لێ‌هات که‌ به‌رپرسی به‌شی پوداوه‌کان هیچ شتیکى ده‌ریاره‌ی ئه‌وه‌ کیشه‌یه‌ یاد نه‌ما‌بوو، باباجان چه‌ند هه‌ولیدا کیشه‌ی سوداد و سه‌لامی به‌ئینیته‌وه یاد، بی‌سوود بوو. تا لاپه‌ره‌ کۆپیه‌کانی

دەرنەھىنا، تا كابرا شتەكانى ھەموو نەخوئىندەو ھە پووداوەكەى بە يادا نەھاتەو. سەلام ھەستىكرد كاك جىھانگىر جگە لە پوداوەگەلىك لەم دوو ھەفتەيەى دوايدا پويانداو شتەكى تىرى ياد نىيە، ھىچ شتەك. حالەتەكە لای سەلام سەرىبوو، بەلام جىھانگىر پىنكەنى و گووتى «دەلتى چى؟» جارى وایە ناوى خۆشم بىردەچىتەو، ناوى مندالەكانى خۆشم بىردەچىتەو، تۆ دەلتىت چى». باباجان ئەو چەند پۆژەى لە گەراندا بىردەسەر، دەچوو ھەر جىگايەك بەدواى ئەو ھەو ھەو بۆ بزانىت كۆ بەسەرھاتى سوداد و سەلامى بىرماوھ... ھىچ كەس بەسەرھاتەكەى يادنەبوو، ھەتا رووىكردە دادگا و ھەندىك پشكەنى وردى كرد، چوو كۆن دادەو ھەرى گشتى و بەرپرسى تايبەت بە مەلەفى تاوانەكە، سەرىبوو كەس شتەكى ئەوتۆى لە خەيالدا نەماو. ھىشتا دوو سالى بەسەر كىشەكەدا تىنەپەرىبوو، كەچى خەلك تەواى تاوانەكەيان فەرامۆشكردبوو. باباجان خۆى تىكەل بە ھاورى كۆنەكانى سوداد و سەلام كرد، ئەوانىش نە شتەكەيان لەسەر تاوانەكە بىر ماو، نە شىوھى كۆژاوەكانيان دەھاتەو ھەياد. سەرىترىن شت ئەو ھەو ھەو كە ھەتا دايك و باب و خوشكى دوو كۆژاوەكەش يادگارەيەكى كال و كەم نەبەت لەسەر سوداد و سەلام ھىچيان بىر نەبوو، بە جۆرىك دواى سالىك لە تاوانەكە كچەكە بە حوسن و پەزاي خۆى شووىكردبوو بە كورەكەى سەيد ئىقبال و ھەك خۆى بە شانازىيەو دەيگوت «زەماو ھەندىكى شانازيان بۆ سازكردبوو». بەلام لە وانەش ترسناكتر ئەو ھەو ھەو، پىاو كۆژەكان خۆشيان ھىچيان يادنەبوو... ھىچ شتەك.

ئەو تەنيا حالەت نەبوو كە ھەك دەستىكى غەيبى بىسپرىتەو، لە يادەو ھەرى ھەموو خەلك سپردار بوو ھەو، سەلام باباجان دواى دوو كىشەى ترىش كەوت، كە ھەك كىشەكەى سوداد و سەلام گىرنگ بوون، لەگەل ئەوانىشدا گەيشتە ھەمان ئەنجام و بىنى لە يادەو ھەرى خەلكدا ئاسەوارىكەيان نىيە. ھەر سەن ئەو حالەتە سەلامى خستە سەر ئەو برۆايەى كە بۆبوونەو ھەى تاعوونى فەرامۆشى و يادچوونەو پاستىيەكى گەورەيە.

سەلام بەووه نەوہستا بزانیئت نەخۆشی یادچوونەوہ تەنیا ھەوآلە گزنگەکان دەگریتەوہ یان نا، بەلکو بریاری ئەوہشیدا تێبگات ئاخۆ چەند کەسی تر ھەست بەم تاعوونە دەکات، دەیەھا پرسیاری گەرە و شتی سەیر لە سەریدا کۆبووہوہ و سەرە داوی ھەمووشیان دەگەراییوہ سەر ئەوہی بتوانیئت وەلامی ئەو پرسیارە بداتەوہ «دەرھەق بە نھیتی ونبوونی لیوا جەنگیز دەتوانیئت چی بکات؟». شتەکان بە جۆریک زۆربوون و ئازاریان دەدا، دۆخیکی پۆخی وەھای بۆ دروستبوویو بە سەختی گینگلی پێدەدا و دەیتلاندەوہ. تاکە نوسەرێک لەو سالانەدا زۆر دەیخویندەوہ و بۆی گزنگ بوو «سەلیم ئەسفەر» بوو، کە ھەندێجار بە ناوی سین ئەسفەرەوہ شتی بلآودەکردەوہ، بەلام ھەموو پێیان دەگوت مامۆستا ئەسفەر. ئیستا تەمەنی لە چل و پینج بەرەو ژوورە، پیاویکی بێدەنگی باریک و پێشەن کە کتێبەکانی لە بازاردا ھەم پەواجیان بوو، ھەم جیدی و فیکریاریش دەرەکەوتن، چەند سالێک بوو ناو بە ناو ستوونێکی لە «عەزیم وەتەن» دا ھەبوو، کە بە پێکی نەیدەنوسی و ھەر جارەیی فاسیلەپەکی باش دەکەوتنە ئێوان بابەتەکانییەوہ. یەکیک بوو لەو نوسەرانی بە تەنیا دەژیا، جاریک لە وتاریکیشیدا نوسیویو، ھەموو نوسەرێکی گەرە دواچار تەنیا ی دەیکوژیئت. سەلام کەیفی بە نوسین و ئیستیدالە فەلسەفییەکانی دەھات، گەرچی ھەندێجاریش شتیکی ئەوتۆیان لێ تێنەدەگەیشت، بەلام ساتی خویندەنەوہ، لە کاتێکدا پریزبەندی بۆچوونەکانی دەبینی، ئەو بیرکردنەوہ ئالۆزەیی ھەست پێدەکرد دەمێک لە پشت پرستەکانەوہ ھەول دەدات پێگایەک بدۆزیتەوہ سادە و پوون بێتەدەری، ھەم خۆشی لە شتواری دەھات و ھەم بەزەیشی پێدا دەھاتەوہ. سەلیم وەک جیدیترین کەسی مەملەکەتێک دەرەکەوت کە کەسی جیدی تێدا نەبوو. ئەو بێتەوہی گوێداتە خوینەر، وەک نوسین دیالوگیکی تاییەتی ئێوان خۆی و خۆی بیت، قەلەمی دەنایە سەر کاغەز و بیروپا ئالۆز و فەلسەفییەکانی خۆی دەنوسی، بەلام بەخت لەوہدا ھاوکاری بوو، ژمارەپەکی لە چیرۆکەکانی لای عوامی خەلکیش شوینی ستایش بوون. ئیوارەپەکی باباجان بەخۆی و بالآ باریک و خوارەکەپەوہ،

دوای تهله فونئیکی کورت و پئیکه و تنئیکی خیرا، سهردانئیکی سه لیم نه سفهری له ماله بچوکه که ی خزیدا کرد. چاوپئیکه و تنی نه و دووانه پوئئیکی گرنگی له ژبانی مندا بینی، ههردووکیان دوو بوونه وهری په راویزی و نامون، سهلام زیاتر له له قله قئیک ده چئیت بوو بیئت به ئاده میزاد، لوقی باریک و ملی باریک و که پووی سوور و دریز بوو، له گه ل نه وه شدا شتیک له جوانیی تیدایه ناوی ده نئیم، جوانی بالنده تر سنوکه کان.

سهلام که له بهردهرکی مائی نوسهره ناوداره که دا ده رکهوت، ماندوو دیار بوو، بیزاری و ترسیکی زور له چاویدا بوو، چاکه تئیکی شینی له بهردابوو دریزتر و ته نه اتر له پوژانی دی و له حه قیقه تی ئاسایی خوی ده ریده خست. ترسیکی قوولی تئیکه پابوو، هوی سهردانه که شی له وه ئالوژتر و سه یرتربوو بتوانیت له هه ندیک وشدا کورتیی کاته وه، زور ده ترسا له بهردهم سه لیم نه سفهردا وهک گه مژه ده ربکه ویت. کابرای نوسهر وایده زانی وهک زوریک له پوژنامه نوسانی تر بو چاوپئیکه و تن هاتوو، به لام که زانی کورپه که به پررسی لاپه ره کانی وه رزشه، توژیک سه رسام وه ستا و به هئیمنی گووتی «جیاوازی نییه، هه رفئیکی نه و تو ناکات، به پررسی هه لاپه ره یهک بیت، هه مووی وه کو یه که، هه مووتان هه مان پرسیارده که ن».

ماموستا نه سفهر که تئیکه یشت سهلام ده یه ویت رای له سه ر نه خو شییهک بزانتیت، زیاتر که و ته دوودلی و گومانه وه. به ده ننگئیکی که مئیک غه مگینه وه، گووتی «هیوادارم به هه له نه هاتی. من که دکتور نیم برا گیان». سهلام باباجان نه یه ده زانی چون بچیته سه ر پرسیاره که ی خوی، ده بوو به پئیکه یه کی که مئیک پئچین و ناراسته و خوذا بروات، گووتی «ماموستا بمبوره، راستییه که ی من بو شتئیکی خسوسی لئرم، پرسیاره که ره نکه بیمانا بیئت، به لام هه ندیک پرسیار هه یه، نه پزیشک، نه مهلا، نه سیاسه تمه داران ناتوانن وه لامی بیده نه وه، به پروای من ته نها نوسهران ده توانن نه وه بکه ن، نه و نوسه رانه ی شتیک ده فامن و ده گن به قوولاییه کی دنیا که که سانی نه زان و بیچاره ی وهک ئیمه په ی پئنا به ین. هه سته ده کم ماوه یه که خه لک کاتیک ده چنه بازار و پوو له

کتێبفرۆشییەکان دەکەن و شتێک بۆ خۆتێندنەوه دەکڕن تەنیا مەبەستیانە
نیشانبێدەن کە تووشی تاعوونی بێباکی و بێرچوونەوه نەبوون
تاعوونی بێباکی و بێرچوونەوه. نازانم بۆ؟ بەلام بە هەر هۆ و بەهانهیەک
بێت، دەمەوێت بزانی هەستی ئێوه وەک نوسەر بەرامبەر ئو دیاردەیه
چییه، چۆن دەیبینن و تیا دەژین؟». مامۆستا ئەسغەر، دەستیەک چاکەت
و پانتۆلی خۆلەمێشی کۆنی لەبەردابوو، پەنجەکانی باریک و درێژ بوون و
کەمە لەرزێکیان تێدابوو، ئو لەرزە لە کاتی ئاساییدا زۆر بەرچاو نەبوو،
بەلام دەمێک جگەرەیهکی دادەگیرسان هەموو کەس دەیبینی. بە
گومانیکەوه سەریکرد و مژگی لە جگەرەکەیدا و گوتی «دەتەوێت
بڵێت چی؟». کابرای نوسەر هێمن و گومانکار بوو، زۆر کەیفی بە
کەسانی رەشبینیش دەهات، بەلام سەرەتا نەبویست هیچ لە هەستی
بەدبێنانەیدا خۆی بە پوونی بدات بە دەستەوه. سەلام گوتی «مامۆستای
عەزیز. گەرچی دەزانم کاتیکی بەنرخ لە ئێوه دەگرم کە دەکرێت لە
شتێکی بەسوودتردا سەرفیبکەن، لەوهی دانیشن و گوێ لە من بگرن. من
خوێنەرێکی ئێوهم، نا درۆی وەها ناکەم بڵێم خوێنەرێکی باشم، بۆیه
لێرەم چونکە ئەسڵەن ناتوانم خوێنەرێکی باش بێم. ئو نەخۆشییهی من
باسیدەکەم دەرمانی لای پزیشکان و دەرمانفرۆشان نییه، هەستیەک بۆ لای
ئێوهی هێناوم هەستی کالۆرچی خۆمه ... من لەو باوەرەدام ئێوه
باشترین نوسەری وڵاتەکەن. دەمەوێت بزانی ناخۆ کەسیکی تر دەزانیت
دەردی من چییه و باسی چی دەکەم. دڵم پێمدهلێت نەخۆشییهک
بلاویۆتەوه وادەکات هیچ شتێک نرخی نەبێت، هیچ شتێک ... خەلکی
باشترین کتێب ناناسنەوه، گرنگترین نوسین فەرمانۆشدهکەن، گرنگترین
روداو بەسەریاندا تێدەپەریت، هەمیشە بۆ بەهانهیهک دەگەرێن خۆیان
بدزنەوه، هەر شتێک کۆمەکیانیکات خۆیان لە حەقیقەت بشارنەوه،
خۆیانی دەدەنە دەست. چۆن خۆیان لە نەخۆشی دەپاریزن خۆشیان لە
کتێب و بێرکردنەوه دەپاریزن، بەر دەوام هەلپەیانە شتەکان زوو تێپەرن و
بیربچنەوه، گەر بشیانەوێت شتێک بزانی بۆ ئو هیه دەمۆدەست
فەرمانۆشییهکەن. هەر شتێک ماوهیهک ئاسوودەبیان بشیوینیت، خیرا

دهیخه نه زبځانهی ژبانیانه وه... دهمه ویت بزاتم خه لکی نه م شاره بؤ وایان لیهاتووه، نازاتم نایا من شته کان راست ده بینم یان به هله دا چووم، نه خوښم یان نا؟».

سه لام ده نگیکی تیژ و غه ماوی هه بوو، شپوهی قسه کردنی کاریگر و سرنچراکیش بوو. هه ردوکیان چند ساتیکی کورت له به کتری وردبوونه وه، سه لیم نه سفهر له وه لاوازتر و په قه له تریوو که سه لام له وینه کونه کانیدا ده بیینی، ماله که ی هیچ نه بوو جگه له گومیکی گه وره له هه لپژان و بیته زمی، هیچ شتیک له جیگای خویدا نه بوو، یان راستتر بلیم هیچ شتیک جیگایه کی نه بوو تا له ویدا بیت، کتیب، پوژنامه، سی دی، جل، بوتلی شهرباب، قوری چا، تاوهی پیس هه موو به جوړیکی سهیر به سهریه کدا که وتبوون و له و گورپی هه لپژابوون.

سه لیم نه سفهر، بیته وهی بیر له وه بکاته وه که نارپکی ژووری دانیشته که ی سهرنجی میوانه که ی پاکیشاوه، گووتی «بؤ واده زانیت من ناگام له شتی وایه. چی وات لیده کات له من بپرسی؟». باباجان هویه کی زور به رجه سته ی نه بوو، نه یده زانی بؤ له ناو هه زاران که سدا که دنوسن و شت بلاوده که نه وه نه وی هه لپژاردوه، به لام بؤ نه وهی زور بیمانا دهرنه که ویت، گووتی «چونکه توم زیاتر خویندوته وه، وارپکه وتووه که به یانیا نی یه کشه ممه پوژنامه که دهرده چیت، زوریه ی کات دوا ی نه وهی سهیریکی گشتی ده که م، یه که م شت نوسینه که ی نیوه، یان ستونه که ی ماموستا علا دین شاهی ده خوینمه وه، نازاتم بؤ... چونکه له بنه په تدا گه پشتمومه ته نه و پروایه ی که نیشه که ی خوم وهک پوژنامه وان له به شی وهرزش مانایه کی نییه. چ مانایه کی هه یه خه لک بزاتن دوو تیپی گه مره له و په پی دنیا کامیان خالی زورتر یان که متره، گه مره کان نه بن که س دوا ی بابه تی وها بیسوود و پروپوچ ناکه ویت. هه سته که م له پوژنامه شدا نه و به شانه گرنگن که له راستیدا بابه تی پوژنامه نیین. بؤ نمونه هه واله کان، ریپورتاژه کان، هه موو چند سه عاتیک ده ژین و دهمرن، به لام

شعیریکی جوان لە پۆژنامەدا بێت، لە کتێبدا بێت، لە گۆڤاردا بێت، دواتر دەژی... ھەر دەژی... پۆژنامەکە دەمریت، شعیرەکە ھەر دەمێنیتەو».

ھەر کەس قسەی لەگەڵ سەلامدا بکردایە، دەیزانی کورپکی زۆر خۆبندەوار و زیرەک نییە، بەلام ھەستیکی تیز و وردی ھەیە، چاوانی پەشوکانی کەستیکی پڕ پرسسیاریان تێدابوو، نەوێک زیرەکی مەخلوقیک بتوانیت سەر بەخۆ بگاتە ھەموو وەلامیک. ئەسغەر بە بیخەیاڵییەو ھەرمووی لیکردە سەر مێزیک کە چەندین کتیب و پۆژنامە و پیاڵی پیس و نەشۆراوی لەسەربوو. کە دانیشتن، مامۆستا قاچی خستە سەر قاچ و بە دەنگیک نیشانەکانی سەرەتای پیری پتۆە دیاربوو، گووتی «شستیکی ئاساییە، مژۆف بەرەو ئاسوودەیی دەروانیت، ھەموو کەس دەیەویت بە کەمترین ماندووبوون زیندەگی بباتەسەر، ھیچ شستیکی تێدا نابینم عەجایەب بێت، مژۆف درەنگ یان زوو ھەموو شتیک لە یاد دەکات، بەر لە ئێمە ملیارەھا کەس بەسەر ئێم ئەستێرەیدە تێپەریوون، ئیستا ئێمە ھیچ شتیک دەربارەیان نازانین». دەنگی تۆنکی تێدابوو، وەک ئەوێ ھەموو بابەتەکە ناپەرھەتییەکات، سەلام بە خێرای پێبیری و گووتی «مەبەستم لەو نییە.. مەبەستم». مامۆستا بە ناپەرھەتییەو پێبیریو ھەموو گووتی «دەزانم، دەزانم، باس لەو نییە. بەلکو لەوێ، نەخۆشییەکی سامناک ھەیە، نەخۆشییەکە تۆ ھەستت پێکردووە، یان راستتر بلیم ئەمۆ ھەستت پێکردووە». باباجان بە ھێمنی سەری لەقاند و گووتی «من چەند پۆژیکە ھەستی پێدەکەم». سەلیم ئەسغەر دەستی پاوھشان و مژۆکی قوولی لە جگەرەکەیدا و گووتی «نا، نەخۆشییەکی نوێ نییە، چەند سالیکی بە پوونی دیارە، من بە جۆریک سەرسام دەبم گەر لە سوچیکدا، لە چاخیانەییەکدا، لە لاکۆلانیکی کەسێک بدۆزمەو توشی ئەو دەردە نەبوویت». باباجان بە دوولێ و ناپەرھەتییەو گووتی «ئەو بۆ لەسەری نانوسیت، بەرێز کاک سەلیم بۆ لەسەری نانوسیت؟». خێرا بەرسفیدایەو و گووتی «لەبەرئەوێ ترسناکە، لەو ترسناکترە کە مژۆف لە سەرەتاو بیری لێدەکاتەو. شتەکان بەو جۆرە نین کە تۆ دەیانبینیت،

لهوه ئالۆرتین». سهلام گووتی «ئۆه» سهری خوراند و پرسى «له چ پوویه که وه ئالۆزه، که ئه وه بابه تیکی سیاسى نییه، تا لیتی بترسیت؟». سین ئه سفر له کاتی قسه دا هیمن بوو، زۆر سه بری جگه ره که ی دهستی ده کرد، بیزاریه کانی زیاتر له له رینه وه ی ده نگیدا ده رده که وتن نه وه که له پوخسار یان جولانه وه یدا، جووته چاویکی بیلابیه نی مه بوو، نیگاکانی خۆ به خۆ شتیکی پۆشنیان ده رباره ی ده رونی ئاشکرا نه ده کرد. له و کاته وه ی له گه ل باباجان قسه یده کرد، واده رده که وت که مینگ غرور و که مته رخه می نوسه رانی تیدا بیت، به لام وه ک ئه م گه نجه باریکه ماندووهر پیزیکی کتوپری تیدا دروستکردبیت، دهنگی گۆرا و سهری به رزکرده وه و به نیگایه که وه خالی نه بوو له حورمهت، وه ک سوپاسگوزار بیت سهلام ده رفه تی ئه وه ی پتیه خشیوه شتیکی قوول له ناخی خۆیدا ئاشکرا بکات، گووتی «مه ترسیداره زۆر، له بهر ئه وه ی گه ر ده رباره ی بنوسین، هه موو سیجرى خۆی له ده ست ده دات. حه قیقه تی قوول هه میشه ده بیت به نه ینی بمینته وه». سهلام ده سه تپاچه سه بریکرد و گووتی «چۆن؟ ئه ی خه لک به چ شیوه یه ک خۆیان بپارێزن؟». مامۆستا جگه ره که ی له سه ر لیواری ته پله کیکى پر له سووتوو دانا و گووتی «هه له یه ت وایزانیته خه لک ده یانه ویت خۆیان بپارێزن. بۆ خۆیان بپارێزن؟ کئ گووتوویتی که خه لک ده یانه ویت خۆیان بپارێزن؟ مرۆف ته نها له پیتاوی ئاسووده گیدا خۆی ده پارێزیت نه وه که له پیتاوی زیره کی و هوشیاریدا. زیره کی و هوشیارى دوو شتی گرنه نین، به لام ئاسووده یی و خۆشی بنه په تین.... به پیزتان ناوتان سهلام بوو، به لئى سهلام. راسته هه موو ده یانه ویت خه ترا به سه ر هه موو شتیگدا تپه پ، خواستیک له سه ری خه لکدا یه ناهیلایته له سه ر هه یج شتیگ بمیننه وه، ئه وه ش ژیانیان ئاسانده کات. به وجۆره بی کیشه ده ژین. مرۆف شه یداى ئه وه یه بلایته من هه یج پئ ناكریت. دلنایام ئاده م یه که م که سه بووه وای گووتوه، دلنایام له و ساته دا که خودا له گه ل حه وادا فرییداونه ته سه ر زه وى، سه بریکی حه وای کردوه و گووتویتی - چی بکه م، هه یج پئ ناكریت - ئه وه یه که م پسته ی مرۆف بووه له سه ر زه وى». که مینگ وه ستا، به لام له وه نه ده چوو بیربکاته وه، پتیه چوو ته نیا سه بری

باباجان بکات و بیهوێت باشتر و پوونتر ببینییت، دواى ئیستیکى کورت، گوتى «ئەو بە مانای ئەو نىیە کە مەوێ نایه وێت بزانییت، بەلام مەوێ فلتەرێک لەسەرى خۆیدا دانهێت تا زانیى ژيانى لى تىک نه دات. لە سەرده مەکانى تردا زانیى کەم بوو کارى ئەو فلتەرەش کەمتر بوو، لە سەرده مى ئیعمدا ئەو جۆره فلتەرە کارى زۆتره، لە شارى ئیعمەشدا زۆر بەهێزتره، خەلکى دەیانەوێت خۆشبهختتر بن ... ببوره جارێکى تر ناوى بەرێزتان چى بوو ؟ ... سەلام باباجان، بەلئى جەنابى کاک سەلام. من دەزانم کە خەلکى ئەم شارە، ژيانى ئەم شارە، هەموو شتىکیان لەسەر فەرامۆشییە. نازانم تۆ بۆچى وادەزانیت خۆت یە کەم کەسى هەست بەو دەکەیت ... نا دەمێکە دەردەکە بلایۆتەو، چەندین سالا. بىگومان لەگەڵ تۆدام شارستانییهتى گەرە لەسەر فەرامۆشى دروست ناکریت. من واهەستدە کەم لە دونیادا دوو شت هەن مەوێ دەبیت زۆر لەسەریان بوەستیت، کتیب و تاوان ... کتیب و تاوان دوو شتن شایستەى ئەو هەن مەوێ لەسەریان بوەستیت، ئەو ئەزمونى منە وەک نوسەر. مەوێ عوام بەگشتى، ئینسانگەلى سادە کە لە شتىکدا شارەزایان نییە، دەبیت توانیان تىدا بیت لەسەر ئەو دوو شتە بوەستن، چونکە شارستانییهتى راستەقینە لەسەر ئەو دوو کۆلەکە یە راگیراوه. بەلام کاک سەلام، ماوه یەکە ئیعمە لەم شارەدا، رەنگە لە تەواوى دونیاشدا چوونەتە سەرده مێکەو و کەس لەسەر کتیب و تاوان ناوەستیت، ئەو هەش تا رادە یەک شتىکى سەیره، شتىکە ژيانى ئەم خەلکە لە خەلکى دونیاکانى تر جیاده کاتەو ... رەنگە ئەم شارە بەهەشت بىت، رەنگە من و تۆ نه زانیى، خۆ بریار نییە حەقیقەت لای من و تۆش بىت، وا نییە؟ خۆ من و تۆش ئەو هەقە نادەینە خۆمان کە ئیعمە تەنیا دوو پیاوى راستین لە دونیادا. من زۆرجار کە بیری لێدەکەمەو، دەلیم خەلکى ئەم شارە لە بەهەشتدا دەژین، بەهەشت کتیب و تاوانى تىدا نییە، خەلکى ئەم شارەش هەردووکیانیان لە ژيانى خۆیان کردۆتە دەرهو ... رەنگە لە بەهەشتیشدا کتیب و تاوان هەبیت، بەلئى حەتمەن دەبیت هەبیت، بەلام مەوێ کەن هەستى پیناکەن، نایبینین. وەک ئیره. خەلکى ئەم شارە لە بەهەشتدان،

خه لکی ئەم شاره له بههشتدان، کهسیان بیر له کتیب و تاوان ناکه نه وه.»

سهلام باباجان ههستی کرد، جه نابی ماموستا ئەسغه خه ریکه له قسه کردنیشدا ده چپته جیگایه که وه، به جوریک قوول و تاریکه تینناگات. ورد سهیری ده موچاروی کرده وه، له وه نه ده چوو که سیک بیت ژبانی له نوسین و بیر کردنه وه دا بردبیتته سه، ده موچاروی له دارپرئکی کتوی ده چوو عومری له گه ل ته ور و ته راشدا گوزه راندبیت. به شپزه یی ژووره که یدا دیار بوو بۆ نوسین نه بیت، بۆ هیچ شتیکی دی زۆری له خۆی نه کردوه.

سهلام ویستی وردتر بیت، ئیستا دلنیا بوو ئەم پیاوه ده توانیت کۆمه کیبکات، به لام وه رگرتنی کۆمه ک له پیاویکی وه ها ئاسان نیه، مرۆشه کان ده توانن ئاسان بریک پاره وه ک یارمه تی وه ریکرن و بیخه نه گیرفانیان، به لام بۆ نه وه ی یارمه تی که سیکه حه کیم وه ریکرن، پتویستیان به وه هه یه خۆیان شتیک له حیکمه تیان تیدا بیت. له فیربووندا ته نیا سه رمایه ی خۆت کۆمه کتده کات، تا بتوانیت له حیکمه تی نه وانی دیش تیبگه یه ت. سهلام گووتی «جه نابی دکتور ... من ده پرسم». دهستی راوه شانند و گووتی «نا دکتور نیم، هیچ نیم، پیاویکی ته نهام له مالتیکی ته نهادا و بیرده که مه وه». سهلام له ناخیدا که سیکه شه رمن بوو، زۆر زوو بریندارده بوو، به هیمنی سه ری دانه واند و گووتی «ببوره، هۆی سه ردانه که م له بهر کیشه یه کی گرنه گه. راسته نه وه ههسته ناخوشانه م هه یه، به لام وه ک ده لێن هه موو شتیک هۆ و به هانه ی خۆی هه یه. هۆی هه موو نه وه په شتوییه م نه نیه یه که به ریکه وت که وتم به سه ریدا. که سیک هه یه تا ماوه یه ک له وه ویه ر له بهر پر سه زله کانی ده زگای نه منیه ت بوو، ره نگه تۆ بیناسی، ناوی نه سلێ وه فای ره فعه ت به گه، له ده زگای نه منیه تدا به ناوی لیوا جه نگیز به ناوبانگه، له پیاوه هه ره نزیکه کانی سه رۆک بووه، له حیزبیه هه ره دل سوژه کان، سه گنکی درێ بهر مالتی حاکم ... به لام ئیستا ماوه یه که گیراوه، راستیه که ی بیسه روشوینه. من

زانباریم ههیه حیزب خۆی گرتوویتی، به لām له کوێ زیندانه نازانم ... ماوه یان مردوووه نازانم. سه ره تا ویستم هه وائی گرتنه که ی بلآوبکه مه وه، هه لّبه ت من وهک که سێک که ته نیا به پررسی هه وائی وه رزشم، بۆم نییه بۆ شتی وا دهست له کاروباری پۆژنامه که وه رده م. ویستم به دزیی هه مووانه وه نویسنیک بنوسم بۆ په یجیک ناوی «کورده پۆرتال» ه له ئینته رنیتدا، مرۆف له وئی ده توانیت هه موو شتیک بلآوبکه ته وه، ویستم حه قیقه تی ونبوون و گرتنی لیوا جه نگیز ئاشکرابه کم، که چه ندین پۆژه پوویداوه و تا ئیستا هیچ که س شتیک ده رباره نازانیت، کابرا شتیک بچوک و که م نه بوو، زۆری ئەم ده ولت و ده زگا و شتانه خۆی دروستیکردون، له سه ره تای شوپشه وه له گه ل حیزیدا بووه، ئیستا هیچ که سێک جگه له ئیشکه ره که ی و هه ندی که سی تر ئاگایان له چیرۆکه که ی نییه، به سه ره اته که ی به ئالۆزی گه مارۆدراوه. کێشه که ی من لیوا جه نگیز نییه، به لکو ئە وه یه من له گه رمه ی بیرکردنه وه مدا سه باره ت به ئاشکرکردنی حه قیقه تی گرتنی ئەم کابرا درنده یه، روو به رووی ئەو پرسیاره بوومه وه «گه ر بلآویشی بکه مه وه چی؟». هه ستمکرد تاعوونیکێ ترسناک بلآوبۆته وه، مرۆفه کان هه موو شتیک له یاده که ن، هه موو شتیک؟ هه واله که ده خویننه وه، پاش چه ند پۆژیکێ تر هیچ نیشانه یه ک له خه به ره که و له مرۆفه کان و له حه قیقه ته کان له خه یائی که سدا نامینیت. من هاتم له جه نابت پیرسم بزانه چی بکه م؟».

مامۆستا ئە سفه ر، بیته وه ی پتوه ی دیاربیت هه واله که ی بیستوه یان ئاگاداری شتیکێ وه هایه، گووتی «ژیان شه ره، هه ندیک هه یه تیکده شکین و ده که ونه ژیره وه، لیوا جه نگیزیش تیکشکاوه. له هه موو شوینیکدا مرۆفی تیکشکاوه هه یه، له ناو خودی ئینسانیشدا نیوه یه کی تیکشکاوه هه یه. بۆ لیبناگه پیت نوقم بیت؟ واز له لیوا بیته نوقم بیت و وهک هه ر شتیکێ تر بچیته ژیره وه».

سه لام باباجان به خیرایی سه ری خۆی خوراند. جووله ی دهستی خالی نه بوو له نیشانه کانی دوودلی و بیئارامیه کی قوول و گووتی « جه نابتان

چېرۆكۈنوسن، تىدەگەن ماناى چى لە پرىنكدا كەسىك بىەوئىت بىيىت بە قارەمان. من وەك سەلام باباجان، ھىچ كات بەشتىك نەبووم لە ژيانى ئەم شارە، بۆيە كە دەرفەتتىك دىتە پىشىن، ئىتر بەراستى دەمەوئىت بەكارىبەيتم. كە نەيتىيەك دەزانم ئازارم دەدات... نازانم چى لىبگەم. لە مندالىيەو ە وابووم، سەردەمىك باش بووم، ئىستا نەخۆشىيەكەم دووبارە سەرى ھەلداوئەتو ە. لە مېژووى خۆمدا وەك پۆژنامەنوس، نۆر لەگەل نەيتى و شتدا سەروكارم نەبوو ە. ئەو ە بوارى من نەبوو ە، ئىشى من وەرزىش بوو ە. بەلام لە ناكاو بە رىكەوت ئەم نەيتىيەم زانى و ئىستا ئازارمەدات». سىن ئەسغەر گوتى «تىدەگەم، مۆف ەموو شتىكى بۆ لە ياددەكرىت، نەيتىيەك نەبىت كە تەنيا خۆى دەيزانىت». سەلام سەرى خوراندو بە شەرمىكەو ە، گوتى «ئىستاش پرسىيارەكەم ئەو ە ناخۆ نرخی يادەو ەرىيەكانى ئەم لىوا گەورە ە دەبىت چەند بىت؟ دەبىت چەند شتى گرنگ بزانىت كە جگە لەو ە ھىچ كەسىكى تر نايانزانىت؟. ەستدەكەم گرتى لىوا پەيوەندى بەو ەو ە ە ە ە كەسانىك دەيانەوئىت شتىك ونبگەن، كابرا پەنگە شتىك بزانىت و بىيانەوئىت دەمكوتىبگەن... ئەگىنا دواى ئەو ەموو سالا لە نۆكەرى و خزمەتكارى بۆ لە ناكاو بە دزىيەو ە بەمژرە بىسەروشوئىنى دەكەن... ھا؟ بۆ من پرسىيارىكە دەبەيتم و دەبىبەم و ناگەمە ھىچ. بەلام مامۇستا ئەسغەر، لای من چېرۆكەكە دىوئىكى ترىشى ە ە ە. من ەستمكرد گەرچى لە گرنگترىن پۆژنامەى و لاتدا كاردەكەم، بەلام ھىچ كەسىك نايىنم بە راستى ئەو شتەى دەىخوئىنئىتەو ە يان دەىنوسىت بەلایەو ە گرنگ بىت يان يادى بىنئىت. ئەسلەن جەنابى مامۇستا ئەسغەر... ئەسلەن. من چەند پۆژىك لەو ەو ەبەر لە ناكاو خانمىكى ئەفرىقاىم بىنى خۆى كرد بە پۆژنامەكەماندا، يەك چار لەوئىدا ەستەم بەو شتەكرد، ئىمەى پۆژنامەنوس، لەوئى ئەسلەن كارمان بەسەر خەلك و چارەنوس و ماف و ئازارىيانەو ە نىيە، ئىمە تەنيا كارمان بە ەو ەل ەو ە ە ە... شتىك نىيە لە پۆژنامەكەى ئىمە ناوى ئىنسان بىت، تەنيا يەك شت ە ە ە ناوى ەو ەل. سەرىك لە پۆژنامەكەمان بدە بە پوونى ەست بەو ە دەكەيت، ەموو سەرقالى ەو ەلن. نۆر پۆژ ەوا ەستدەكەم

هەوآل شتیکی نییە لە دەروە بەیت و ئیمە بەرجهسته بیکەین، نا، هەوآله کان دەمودەست لای ئیمە دروستدەکرین. تەواو ئەو هەوآله یاسای سەرەکییە. هەوآل شتیکی تیبەپ و مردوو، دەبیت هەمیشە بگوریت، دەبیت بەردەوام شتیکی نوێ بەیت، من چەند وەختە لەو پوژنامە مەلەونەیی عەزیزم وەتەندام کە هەلبەت باشترین و بیلابێنترین پوژنامەیی ولاتە، چەند سالی لەگەڵ ستافیکی گەورەدا دەژیم و هەموو شتەکان پیتمیکی میکانیکیان وەرگرتوو. دەبیت لەگەڵتدا دۆنەکم، من لیوا جەنگیز ناناسم، قەت نەمبینو، خۆیم بۆ گرنگ نییە، بەلکو خۆم بۆ گرنگ، ئەم تاعوونەم بۆ گرنگ. دەمەوێت بزانم بۆچی بێبایکم. ئەو بۆتە پرسیار بۆم... سەرەتا هەستمەکرد نەخۆشییە کە لە منە، دەمگوت هەمووی گوناخی ئەو لاپەرە پیس و بێقەرەیی وەرزشە، بەلام هەفته لە دواي هەفته و مانگ لە دواي مانگ و سالی لە دواي سالی، بۆم دەرکەوت هەموو وەکو من. سەرەتا دەمگوت تف لە من، بە جۆریک سەری خۆم خستۆتە ئەم کارەوه، بە جۆریک دونیای یاریگا و یانە و تۆپ منیان داگیرکردو هەر هەستی ئینسانیم تێدا نەماوه، بووم بە بەرد. دەمگوت بە نەعلت بیت سەلام بۆ وات لە خۆت کرد. بەلام نامەوێت درۆت لەگەڵدا بکەم، من ئەسلەن شەیدایەکی سەوداسەری وەرزش نیم، ئەسلەن... لەوانە نیم کە یانەییکی خۆم هەبیت حەزی لێیکەم، یاریزانیکی خۆم هەبیت حەزی لێیکەم، مەشقکاریکی خۆم هەبیت بەهەمی بۆ بکێشم. نا مامۆستا من لەوانەم کە ژبانی خۆیان بە هەلەدا دەبەن، حەزیان لە شتیکی و بۆیان ناکریت، لە بەرئەوه خۆیان دەدەن دەست یەکەم کارێک کە دیتە بەردەمیان، وەک کەسێک کە حەزی لە دلخوازیکی خۆیتە و بۆی نابیت و دواتر خۆی دەداتە دەست یەکەم کەس کە دیتە سەر پێگای، منیش وابووم. پۆزیک بیرمکردووە ئەمە چ دەردیکە مۆف والیدەکات پێ بەسەر سەری نزیکترین هاوپی خۆیدا بنیت، خەیاڵ و خولیا و ئازاری دراوسێکی خۆی بۆ گرنگ نەبیت، بەلام گەر یاریزانیکی گەرە له دوری سەدان هەزاران میله وە شوتیکی خوار لێدا دلتهنگ دەبیت، هاواردهکات، دەکیشیت بە سەری خۆیدا، بەسەر ژنەکیدە دەقیرپینیت. جەنابی مامۆستا

ئەسغەر گەر سالتىك ببیت بە پۆژنامەوانى وەرزش، تىدەگەيت چ گەمزەببەك بلأوبۆتەوہ. من ئىستا لەو گەمزەببە پادەكەم، دەمەوئیت ھەستبەكەم ئىنسانم...». مامۆستا ئەسغەر ورد گوئی دەگرت، چاوانى ھەمان ئەو نىگا بىگوزارشتەى لەسەر بوو كە لە سەرەتاوہ سەلام ھەستى پىكرد. لە ھەناسەبەكدا بە ھىمنى قسەكانى بە سەلام بېرى و گووتى «خۆشى و ئازارىك وەرزش دەببەخشىت، خۆشى و ئازارىكى درۆزنە. ماوہبەكە خەلكى ئەم شارە نۆد حەزىان لەو سەرکەوتن و دۆرپانە درۆيانەبە، ئەوہ يارمەتى ھەموومان دەدات دۆرپانە راستىبەكان لە بىربەكەن... وەرزش كۆپببە درۆزنەكەى ژيانە، كە لە ژيان خۆى زياتر فرىومان دەدات. ھەر سەردەمە و مرۆف بە جۆرىك خۆى لە ياد دەكات، مرۆف كە دەزانئیت خۆى ھىچى پەن ناكرىت، بۆ پالەوانىكى تر دەگەرئیت. وەرزش بۆ شارىكى وەك ئەم شارە دۆرپاوانەى دونيا نۆد بە سوودە، لەگەل تىببىكدا تىكەلدەبن و بردنەوہ و دۆرپانەكانى دەكەن بە بردنەوہ و دۆرپانى خۆيان، ئەوہ بەختەوہريان دەكات، ئاسوودە دەبن... بەلئى ئاسوودەببى لە ھەر شت گرنگترە. نا لىگەپچى سەلام، بە ھۆى وەرزشەوہ ئىنسانەكان ئەو بوونە بچوك و بىنرخ و پەراويزىببەى خۆيان دەكوژن و تىكەل بە شتىكى لە خۆيان بەھىزتر دەبن... مرۆف كە وىستى خۆى لە بىربەكات، ھەموو دونياش لە بىردەكات. لىگەپچى ئىمە ناتوانىن بەر بەو جۆرە لە ئاسوودەببى بگرىن، با كارمان بەسەرببەوہ نەبئت». سەلام باباچان گووتى «نا جەنابى مامۆستا، من حەدم نىبە ئامۆزگارى ئىوہبەكەم، بەلام دەمىك چىرۆكى لىوا جەنگىزم ببست، بىئەوہى بزاتم بۆ، ھەستمكرد من ئىستا شتىك دەزانم كە كەسى تر نايزانئیت، راستى چارەنوسى مرۆفنىك كەوتۆتە دەستم لەوانەبە بكرئت كارىكى بۆ بەكەم. ھەموو مرۆفنىكى بچوك و بىبەھرەى وەك من لە ژياندا، يەكجار دەرفەتىكى بۆ ھەلدەكەوئیت بىتە سەر شانۆ گەورەكەى ژيان و لەویدا شتىك بەكات دواتر شانازى پىئوہبەكات، بەلئى جەنابى مامۆستا، مرۆف بەبىن شانازى ناژى... وانىبە. ئەو شانازىببەى چەند سالى لە وەرزش و دەستى دەھىتم شانازىببەكى درۆزن بوو. لە ساتىكدا ھەستمكرد من يان دەبئت تەواو درۆزە بەو ژيانە

بدهم که تیی که وتووم یاخود ئیستیک بکه‌م و بلیم ئیستا به‌پرسم له
 حه‌قیقه‌تیک، له نه‌ئینییه‌ک که که‌سی تر نایزانیت من نه‌بیت ... بویه هاتم
 بۆ لای به‌رێزتان».

مامۆستا نه‌سفر زۆر ورد گوئیده‌گرت. دواتر به هیمنی پرسى «ئهى
 ده‌ته‌ویت چى بکه‌یت؟ نیازی چیبیت هه‌یه؟». سه‌لام گووتى «ببوره
 مامۆستا هیشتا ته‌واو نه‌بووم، هیشتا هه‌ندیک شتم ماوه. ئه‌م قسانه‌ی
 ئیستا بۆ ئیوه‌ی ده‌که‌م، زاده‌ی بیری‌کردنه‌وه‌یه‌کی درێژه که ده‌مى وه‌خته
 له‌خه‌یاڵمدا کۆبوونه‌ته‌وه و که‌س شک نابهم بۆیان باسبکه‌م. ئه‌وه‌ی زیاتر
 من ده‌ترسینیت نه‌مانى جیدییه‌ته، ده‌زانم ئه‌م قسه‌یه زۆر پۆشنبیرانه
 ده‌رده‌که‌ویت، جیدییه‌ت مه‌به‌ستم سه‌بیرکردنى خه‌لكى ئه‌م شاره‌یه بۆ
 یه‌کتى. من که له پۆژنامه‌که داده‌نیشم زۆرجار پۆشنبیران دین بۆئه‌وئى،
 هه‌موو قاچ ده‌خه‌نه سه‌ر قاچ و ئاسوده‌ن، هه‌موو له‌سه‌ر ئه‌وه کۆکن که
 جیدییه‌ت به‌ره‌و نه‌مان ده‌چیت، هه‌تا ناجیدیترینیشیان به‌حه‌ماسیکى
 بۆئینه‌وه قسه له نه‌مانى جیدییه‌ت ده‌کات. باشه ده‌کریت بلتیت هه‌ر ئیمه
 وانین، ده‌توانیت بلتیت سه‌بیری حالى عه‌ره‌به‌کان بکه چون به‌ره‌و دوا
 ده‌گه‌رینه‌وه، سه‌بیری حالى تورکان بکه، ده‌توانیت بلتیت به‌شه‌رییه‌ت له‌م
 سه‌رده‌مه‌دا بیباک بووه، بلتیت مروّفه‌کان بۆ خو‌شبه‌ختى خۆیان ده‌گه‌رین
 و نایانه‌ویت هه‌والى ناخۆش و دلته‌زین ماوه‌یه‌کی زۆر ژیان و هه‌ست و
 بیری‌کردنه‌وه‌یان ئالوده‌بکات. باشه، من هه‌ق ده‌ده‌م به‌که‌سێک به‌لگه و
 به‌هانه‌ی وه‌ها بخاته به‌رده‌مم، به‌لام نه‌مانى جیدییه‌ت نه‌خۆشیه‌یه‌کی
 جیهانی نییه، مه‌سه‌له‌که ئه‌سه‌له‌ن په‌یوه‌ندى به‌دونیای ده‌ره‌وه نییه،
 به‌لکو په‌یوه‌ندى به‌خۆمانه‌وه هه‌یه. من سه‌ره‌تا که ده‌ستم به‌خویندنه‌وه
 کرد، هه‌ستم‌کرد ناتوانم جیدی بم، ناتوانم تۆ یان مامۆستا عه‌لادینی
 شاهى، یان ئوستاد کوردۆ بخوینمه‌وه و تییگه‌م. به‌لام دواى ئه‌وه تا
 ئه‌مرۆ شتیکی ئه‌وتۆم نه‌کردوه، مروّفه که نه‌یتوانی بیری له‌وه بکاته‌وه بۆ
 تیناگات که‌واته جیدی نییه ... من ئه‌گه‌ر نوسه‌ریکی گه‌مزه نه‌بوومايه له
 پۆژنامه‌یه‌کی گه‌مزه‌دا، ده‌بوو بپرسم بۆ تیناگه‌م. به‌لام هه‌رگیز
 نه‌مپرسیوه، ناتوانم بپرسم، ده‌ترسم، نازانم وه‌لامى ئه‌و پرسیاره بۆ کویم

ده بات. ماموستا ئه سفەر ببوره، به لام نازانم بۆچی هه موو ئه و شتانه له گه ل بیستنی چیرۆکی ئه و ژهنراله دا که و ته وه یادم. هه میشه هه مان پرسیاره، هه مان تاعوونه، ئه وه ی نازانین وه لامه کان بۆ کویمان ده به ن، ئه وه یه که به پزیزتان ئیستا باستانکرد، ئه وه یه. گه ر به کیک به رامبه ر کتیبیکی گه وره و گرنگ بیده نگ بوو، ده توائت به رامبه ر تاوائیکی گه وره ش بیده نگ بیت. بمبوره ... بمبوره په نگه حوکمیکی هه له بیت، په نگه تو نه تویستبیت ئه م ده ره نجامگیریه ی لئ بکه یه، به لام بوه سته، ئه سلنه من له خو مه وه ده روانم، باس له پۆچی خو م ده که م ... من وام، ئه وه ی ناتوانم له نوسینیکی باش تیگه م هه ر له سه ر هه مان پینگایه که ده مباته وه بۆ ئه وه ی هه موو تاوائیکیشم بیربچیته وه و هه ست نه که م په یوه ندی به منه وه هه یه، من وه هام، من ماوه یه کی درێژه هه سته ده که م هه چ شتیک په یوه ندی به منه وه نییه، ستافی پۆژنامه که ش هه موو وه مان. جه نابی ماموستا، ئه سلنه ده زانی ئیته له چی ده چین؟ چوو یته سینه ما؟ ... ئیته له پۆژنامه ی عه زیزم وه تن له و ئامیره سارد و بیروحه ده چین که فیلمه که لیده ده یه، ده بینین که ئه کته ره کان ده گرین، بینه ره کان ده گرین، به لام ئیته وه ک مه کینه په کی سارد ده خولیتنه وه و له دیمه نیکه وه بیوه ستان ده چینه سه ر دیمه نیکی تر، وینه په ک لاده به یه و وینه په کی دی پاده کیشین. ئه وه دۆخی منه، ئه وه تاعوونی منه، ئه وه ئه و ده ره یه که من به ده ستییه وه ده نالینم. من گووتم، من سه ره نه نگ ناناسم، ئه سلنه نایناسم، به لام ده زانم پیاویکه به شیک بووه له و میژووه، ده لاین درنده بووه، به لام من نازانم تا چند جانه وه ر یان درنده بووه، هه چ نازانم، به لام له نا کاو هه ستمکرد که له به رده م پرسیاریکی گه وره دام، گه ر جه نابی لیوا به بیده نگه بچیته ژیره وه و وه ک سه دانی تر ونبیت، چی پوو ده دات و چ کاریکی به منه وه هه یه؟ به لام ئه ی ئه گه ر بلاویکه مه وه چی پوو ده دات و چ کاریکه ریبه کی به هه موومانه وه هه یه؟. من به ئیوه م گووت ده مه ویت بۆ یه کجار، بۆ یه کجار، دوا ی وه لامی پرسیاریکی گه وره بکه وم. ئه وه هه قی خو مه یان نا؟ هه قی خو مه وه ک مرۆفیکی بچوک که ده مه ویت پۆلیکی گه وره بگێرم، کاریکی له و جو ره بکه م یان نا؟ چه ندین

سالة وهك گەمژە دواى ئەوه كەوتووم بزائىم چ تىپىكى گەمژە لەوسەرى دونيا بردویتییه وه یان دۆراندویتی، بزائىم ئىنتەر میلان بردویتییه وه یان مانچستەرسیتی، بايەر منشن خالى زۆترە یان فیردەر بریمىن یان بروسيا دۆرتمۆند. ئیستا دەمەویتی بۆ یەكجار واز لەم هەموو گەندوگروه بهیتم و سەیرى ئەو دیو پەردە ئاسنین و دیواره ترسناكەكانى ئەم شارە بكەم؟ دەمەویتی بزائىم چى لە پشتى ئەم بیدەنگییه ئاسنینە وه هەیه كە لە من ونە؟ دەمەویتی لە ژيان خۆى پرسىاریكەم، ئەوهك لە سێبەرەكەى. هەموو خەلك بە جۆرىكى ترسناك لەم شارە پادەكەن، هەیانە وهك من خۆى بە سەیرکردنى یارى پرۆپوچە وه سەرقالدەكات، هەیانە خۆى لە تەماشاكردنى سربال و فیلمدا خنكاوندە، هەیانە سەیرى پەپەیهكى نوسەرىكى خۆمان ناكەن و دەكەونە پەرسنى شاعیر و پۆماننوسە فارس و عەرەب و بیانییهكان... هەمووشى یەك دەردە، هەمووشى ئەوهیه هەستىكەیت لەم وڵاتەدا نیت، لەم شارەدا نیت، دەرگایەكت دۆزیوه تەوه لە خۆت و لە شارەكە بتباتە دەرى، ئیستا من دەمەویتی پىنگایەك بگرم بمهینتییه وه بۆ ئەم شارە، بۆ ناو دللى شارەكە. باوەرپت بیتی كە پۆژانە لەو سەیارەیهى خۆمدا دەچم بۆ دەوام یان دەگەپتەوه، هەست ناكەم خەلكى ئەم شارەم. دەمەویتی شتىك بكەم ئەو هەستەم هەبیت. دەزائىم یەكێك دیت و دەلێت جا دللى ئەم شارە لە تاریكى زیاتر چى تىدایە؟ دەزائىم وادەلێن... بەلام گەر جگە لە زۆلمەتى پووتیش هیچى تىدانه بیتی، من دەمەویتی بەرە و ناخى بپۆم. هەستدەكەم ئەو پۆژنامە چەپەلە منى فریداو تەوه ناو شوینتىك لەوتیه تەنیا تارمايى ژيان دەبینم، هەموو شتىك زوو بىردەچیتەوه، هیچ شتىك بە جیدی ناگرم، ئەسلەن بووم بە مەخلوقىك لە ناو وردەكارى شتە پوچەكاندا نوقمبووم... وردەكارى شتە هەرە پوچەكان... هەموو شتىك زوو فرامۆش دەكەم، زۆر زوو. پەنگە سەبەینى بمىینیت تەواو لیوا جەنگیزم یادچوویتییه وه، بلیم ئەم كابرایە كىیه، بەردەوام تىبینى و سەرەقەلەم دەنوسم تا شتەكان و ناوەكانم بىرنەچنەوه. من دەزائىم تاعوونەكەم گرتووه، بەلام ئەوانى تر نازانن. بۆیه هاتووم بۆ لای ئیو، دەمەویتی بە نارامى نەخنكىم و پەله قازیبەك بكەم، دەمەویتی بەر لەوهى

بخنكېم دەست بە شتىگە ۋە بگرم. من بە چاۋى خۆم دەبېنم، ھەموو ستافى پۇژنامەكە دەبېنم، ھەموو خەلك دەبېنم دەخنكېن و ئاسوودەن، بە ھەلمەت و جۆشەۋە بەرەو ئەو خنكانە مەلەدەكەن. من دەمەۋىت بەر لەۋەى تەۋاۋ يادەۋەرى خۆم لەدەستبەدەم ھاۋارىك بەگەم، بەلكو بەكېك بەمبېنىت و بزانىت بەدبەختىك خەرىكە نوقمەدەبېت ... ھەر ئەۋە بە مامۇستا ئەسغەر من بۇ ئەۋە لېرەم. ئەسلەن من لە بەر خۆم لېرەم، چونكە دۇنيام نەخۆشەم ... نازانم تۆ چۆنىت، دەمەۋىت كەسانىك بەدۆزەمەۋە نەخۆش نەبن، دەزانم كەسانىك لەم شارەدا ھەن، لەم دۇنيايەدا ھەن كە نەخۆش نېن، بەلام لە كوڤن؟ كېن؟ دەتوانن يارمەتى من بەدەن يان نا؟ نازانم».

مامۇستا ئەسغەر كەمجار كەسىكى بېنى بوۋا بە پوۋنى گىرتى خۆى بزانىت و بوڤىت باسىبات. بۇ ئىستىك چاۋى نوقاند و ۋاى ھاتە پېشچاۋ، سەلام كەسىك بېت لە چىرۆككىكى خۆى راپىكردبېت كە ناۋنىشانى «نەخۆشخانەى نەخۆشېيە نەبېنراۋەكان» بوۋ، كە پالەۋانەكانى ھەر يەكەيان نەخۆشېيەكى تايبەتى ھەبوۋ جگە لە خۆيان كەسى دېكە نەيدەبېنى. دەيزانى خەلكى ئەم شارە رېقان لە ھەر كەسىكە بزانىت دەردى خۆى چېيە، چونكە كەسانى نەخۆش دەرگای ئەۋەيان بۇ دەخەنە سەر پىشت، فەنتازىاي پەشى خۆيان بەخەنە كار، بە جۆرىك ئەۋان ھەم دەرد و ھەم دەرمانى بۇ دياربېكەن. خەلكى ئەم شارە بوۋا نادەن ھېچ نەخۆشېك باسى نەخۆشېيەكەى خۆى بكات، بەلكو ئەۋان بۇى دياربېدەكەن چېيەتى، بۇ توش بوۋە، دەبوۋ چى نەكرادىيە، دەبېت چى بكات. ئىستا يەكەمجار كەسىكى دەبېنى دەيزانى بەدەست چېيەۋە دەنالېنىت. ئەمجارە ۋەدتر سەيرى سەر و سىماى باباجانى كىردەۋە، دياربوۋ لەۋ گەنجە غەمگىنانە بە كە ھەر لە سەرەتاۋە پېر ديارن، پرسى «لەگەل ھېچ كەسىكى تردا قسەت كىردە؟». باباجان گوۋتى «نا، ھېچ كەس نازانىت من دەلېم چى، چونكە سەيركىردىيان بۇ بېرچوۋنەۋە جىاۋازە لەگەل مندا، ئەۋان پېيان وانىيە ھېچيان بېرچوۋبېتەۋە ... ھەر كەس

پئیوایه خۆی به شی خۆی کیشهی ههیه، که کاتی ئهوهی نه بیته بیر له دهردی ئه م و ئه و بکاتهوه، ههسته ده که ن ناچارن به شیک له دهرد و مهراقی ئه م دونیایه فرییده نه لاره تا بیانکریت بژین و فریای دهردی خۆیان بکه ون. له وه شدا ناهه قیان ناگرم». مامۆستا ئه سفهر پرسی «گه ر هه والی گرتنی لیوا جه نگیز بلأوبیته وه چی ده بیته؟ گه ر بلأونه بیته وه چی ده بیته، ئه وه پرسیاره که یه؟». «گه ر بلأوبیته وه چه ند هه فته یه که خه لکی قسه ی له سه رده که ن، دواتر بیرده چیته وه ... دلنایم، به لام گه ر بلأونه بیته وه چی ده بیته؟». مامۆستا ئه سفهر پالیدیایه وه و به ویقاریکه وه که پتر له ویقاری نوسه ره گه ره کان ده چوو، گووتی «گه ر بلأونه بیته وه ده بیته به مه ته ل، ده بیته به نه ئینییه کی قوول، ده بیته به پرسیاریکی موگناتیسی که ده توانیته هه ندیک که س پابکیشیت یارمه تیمان به دن بزانی لیاو له کوئییه ... گه ر چیرۆکی لیاو ئاشکرا بیته و ئاسان به سه ر خه لکدا تیبه پهریته، گه ر هه موو بزانی لیاو له کوئییه، ئه وسا که س بۆی گرنگ نامینیت لیاو چی به سه ر دیت، به لام گه ر به نه ئینی بمینیتته وه، گه ر بیخه یه قالیبی نه ئینییه کی گه ره وه، ئه وسا له وانیه بتوانین بزگارییه که یین».

باباجان به خه نده یه کی شه رمنا نه وه گووتی «من ئه سله ن نامه ویت لیاو بزگاریکه م. ده مه ویت شتی دژی ئه و تاعوونه بکه م. شتیکی گه ره، ده مه ویت ژیا نی خۆم راستبکه مه وه، بیخه مه وه سه ر خه تیک مانای هه بیته. بۆ ئه وه جه نابی مامۆستا ده بیته دوا ی شتیکی گه ره و راسته قینه بکه وم، به جۆریک یاده وه ری خۆشم پئویستی به وه بیته نه خه ویت و غافل نه بیته. ده مه ویت ئه و بیباکییه له خۆمدا بکوژم».

مامۆستا ئه سفهر پالیدیایه وه و پرسی «من ده توانم چیت بۆ بکه م؟». باباجان سه یریکیکرد و لیتی پرسی «ده توانیت چیم بۆ بکه یت؟». مامۆستا بیته وه ی چاره وروانی وه لامی ئه و بیته، بیته وه ی هه چ شتیکی له ده نگ و سیما و جولانده وه یدا بگوریت گووتی «شه ویکم به ره ئی بیر ی لیبکه مه وه ... یه که شه و».

ئەو دەوا قەسى گىرنگى نىزان مامۇستا ئەسغەر و سەلام باباجان بوو. دواى نىو سەعات لەو دەوا باباجان بە سەرىكى گىزەو دە ماشىنەكەى خۇيدا بەرىنگاوه بوو بەرەو مال. تاكە هيوايەك لە دلىدا بوو، ئەو دەوا بوو شتىك بكات، تواناى خۇى لەسەر تىپەراندنى ئەم تاعوونە بەهيزتر بكات .

ياداڭتەكانى مەھدائىلى فرىشتە

شەوئىكى زۆر دەرەنگ، ھۆشەنگى بولبوليار و دكتور مستەفا شوكاك لە بەردەم مزگەوتى مەلا ھەسەنى كوئىستانيدا يەكيان بىنى، شەوئىكى شىدارى بەھاربوو، ھەموو شتەكان بۆئىكى تايبەتيان لىدەھات، كە ھەم بۆنى شەو بوو، ھەم بۆنى خەوتووى بەھار. بولبوليار نىكى دە دەقىقە لە بەردەم مزگەوتەكەدا ھەستا تا دكتور شوكاك بەخۇى و بەپازىلىيە شەپكەيەو گەشت. ئەو ماوہيە لەوئىدا ھەستا بوو، تەرخانىكرد بەس ھەواى پاكى شەو ھەلمۆت. دلىيا بوو بۆنى كوچەكان و شەقامەكان و باغچەكان لەشەودا جۆرىكى ترن، جۆرىكى جياواز لە بۆنى پۆژ. لە دلى خۇيدا گووتى «لە شەودا كىميايەكى تر ھوكمى دونيا دەكات، ياساى تر، ھىزى تر، سەروشتى تر». گەرچى بەھار نىوہى تىپەراندبوو، بەلام دونيا ھىشتا ساردبوو، بولبوليار لە غەمپاشاوە بە خىراى ھاتبوو تا لە كاتى خۇيدا بگاتە بەر مزگەوتەكە و دكتور بىنىت، غەمپاشا بەشەو لە ھەموو ھەرزەكاندا ساردبوو، لەو گەرەكە سەيرانەى دونيا بوو كە ھىچ كات بەتەواوى گەرمى نابىتەو، ھەمىشەش دواى نىوہەشەوان، كزەيەكى دلتەزىنى ھەيە، كە پىدەچىت ھەواى ئەو ھەزاريە ئەزەلىيە بىت كە لەم كوچەيەدا ھاتوچۆ دەكات. كە گەشتە بەر مزگەوتەكە، ھەستىكرد ھەم دەستەكانى و ھەم قاچى تەزىون... بەلام دلىيا بوو پلەى گەرما ھەش نزم نىيە بەو شىوہە بىتەزىنىت، لەبەرەو بەخۇى گووت «بە ھوى تەزىنى پۆھەوہە». ئەو دىرئىكى زۆر كۆن بوو لە قەسىدەيەكى نەغەدە

ماردینی بە ناوی «جەلادی فریشتەکان»-هوه . «هەمووی بە هۆی تەزینی پۆخهوهیه که زستان زووتردیت، گەرمی تۆ دەپوات و بەفر جینگای دەگریتەوه» هەموو دێرەکەیی لە بەر خۆیەوه دووجار گووتەوه و لەخۆی پرسی «وای خانم چەند لە میژە شیعەریکی تەواوی تۆم نەدیوه... چەندە». لەوهدا بوو بێر لە شیعەرەکانی ماردینی بکاتەوه، که دکتۆر بەخۆی و ماشینەکەیهوه لەوسەری کوچەکەوه دەرکەوت. پێ بە دل ئاواتی خواست دکتۆر دانەبەزیت و باوهشی پیاپکات، حەزی لە بۆنی دکتۆرەکان نەبوو... لە بۆنی مرۆفی ئاسایی یان بۆنەکانی دیکەیی ناو سروش ت نەدەچوو، بۆنیک بوو لەبری ئەوهی پاکژی و تەندروستی بیریخاتەوه، نەخۆشی و میکروبی بە یادا دەهینایەوه. خۆشبهختانە دکتۆر لە ماشینەکەیی دانەبەزی، بولبولیار سواربوو، پیکەوه گەپانەوه بۆ غەمپاشا، لەوئێوە فائیلی فریشتەیان هەلگرت و بەرەو ئەو ژێر زەمینە بەرپیکەوتن که ئەرشیفی فریشتەکانی تێدابوو.

ژێر زەمینەکە لە مالتیکی چکۆلانە و سەر بەخۆ دەچوو، بۆ خێزانیکی بیهوئیت لانکەیهکی هەمیشەیی بۆ ژیان بدۆزیتەوه باش نەبوو، بەلام بۆ کەسانیک لە تەنگانەدابن، دال دەیهکی کاتی و پەناگایەکیان بوئیت، کاری پابیدەکرد. ئەرشیفی فریشتەکان لەوه کەمتر بوو که دکتۆر چاوه پوانیدەکرد، لەو کاتەوهی بولبولیار باسی ئەم ئەرشیفەیی کردبوو، وای دانا بوو سەدان کارتۆن و فایل و سندوقی پێ یادگاریی ببینیت، بەلام ئیستا کەمیک ناوئۆمید و دلشکاوا هاتە بەرچاوا. ئەرشیفەکە لە چەند کارتۆنیکیی گەورە کە نزیکیی بیست دانە دەبوو، زیاتر هیچی تر نەبوو، بەشی هەرە زۆری کە لوپەل و جلو بەرگی جیاوازی فریشتەکان بوو، کە سالانی خۆشبهختی لە کەشتییەکەدا لە بەریان کردبوو. ئەوهی دیش هەندیک دەفتەری یادداشت و چیرۆک بوو، کە لەو چەند سالەدا فریشتەکان نوسی بوویان و گێپابوویانوه، لەگەڵ هەندیک پۆمان و وێنە و کتیبی تاییبەت بە فریشتە و بەسەر هاتەکانیان... لە راستیدا ئەرشیفەکە جینگایەکی کەمی لە ماله کەدا گرتبوو، هیشتا پووبەریکی زۆر بۆ خواردن و خەوتنی چەند کەسیک بە تال

بو. دکتور هندی پتخهف و خواردنی که می هینابوو، بکرتت جارئ بولبولیار و فریشته که ی لیره بمیننه وه. هر نه و شه وه پتکه وه له گه ل دکتور موسته فا شوکاکدا سهری هندی که له کارتونه کانیاں کرده وه، زۆبه ی ئهرشیفه که چیرۆکی ئه و فریشتانه بوو که خه و نیاں به ژیا نکی دییه وه بینی بوو و خه و نه کانیاں و به سه رهاته کانیاں نوسرابوو وه، زۆبه یان ده ستنوسگه لیک بوون له و ده ستنوسه بیکه لکانه ی ده ره نجامی دروستکردنی ئه و چیرۆکه خه یالیا نه بوون که مه له کبینه کان له گه ل فریشته کاندایا دروستیان کردبوو، هه موو ئه و کارتونه ره یزانی مه له کبینه به ده ستی خۆی لئی نوسی بوون «ژیا نه خه یالیه کان». هندی که له کارتونه کانی دی لیا ن نوسرابوو «دۆسیه ی فریشته کان». له ناو هه موواندا کارتونه ی سهرنجی پاکتشان، وه ک سنودقینی بچوک بوو، له سهری نوسرابوو «یاداشتی فریشته کان به ریوا یه تی خۆیا ن». تا ئه و کاته هه یچ کامیا ن نه یانزانیبوو که ده شیت فریشته کان یاداشتیان نوی بیت، هه ردووکیا ن هه موو شته کانی دییا ن جیهتشت و ئه و کارتونه بچو که یان کرده وه. کارتونه که سی و پینج ده فته ری تیدا بوو، که هه ر سی و پینجیا ن له ره نگی یه ک بوون، ده فته ری ئه ستوو و ته لدار و به رگ شین... هه ر سی و پینجیا ن ره یزانی مه له کبینه خۆی پۆلینیکردبوون و ژماره ی لیدا بوون. ده فته ره کانیا ن هه لپشت و یه که یه که که و ته سه یه رکردنی به رگه کانیا ن، «ژیا نی ئه لیا ئیلی فریشته به ریوا یه تی خۆی - به رگی یه که م»، «ژیا نی ئه لیا ئیلی فریشته به ریوا یه تی خۆی - به رگی دووه م» «ژیا نی له یلا ئیلی فریشته به ریوا یه تی خۆی - به رگی چواره م» «ژیا نی ئیرفانیلی فریشته به ریوا یه تی خۆی - به رگی هه و ته م» «ژیا نی مه هدا ئیلی فریشته به ریوا یه تی خۆی - به رگی دووه م» دۆزینه وه ی یاداشته کانی مه هدا ئیلی فریشته، گرنگترین پووداوی ئه و شه وه یان بوو. یه که مجار دکتور شوکاک به ندی یه که می بی ره وه ریبه کانی مه هدا ئیلی دۆزییه وه، هه لیکرت و به ئه سپایی گووتی «ده بیت لیره وه ده ست پتکه یین». که سیا ن نه یانده زانی که مه هدا ئیل یاداشتی نویسه، یا ن هه یچ یه ک له فریشته کان یاداشتیان نویسه. ئه و پۆژه ی بولبولیار ئه رشیفه که ی

گوژیایه‌وه، سه‌یری هیچ شتیکی نه‌کرد، به‌ته‌نیا له‌گه‌ل شو‌فیرێکدا شته‌کانیان بارکرد و دایانگرت بیته‌وه‌ی چرکه‌یه‌ک کاتی هه‌بیت به‌فیوێ بدات. بولبولیار هاته‌وه‌یادی که له‌ ماوه‌ی به‌ر له‌ سووتانی که‌شتیه‌که‌دا، خاتوو پێزانی مه‌له‌کبین هه‌ندێ جار له‌ ژوره‌که‌ی خۆیدا ده‌نگی ده‌هات، هه‌ندێ جاریش ئه‌م ده‌یتوانی ده‌نگه‌کان جیابکاته‌وه، ئاشکرا له‌ نێوان هه‌موو ده‌نگه‌کاندا ده‌نگی مه‌هدائیلی ده‌ناسیه‌وه، به‌لام دلنیا نه‌بوو ناخۆ هه‌موو ئه‌و ده‌نگانه‌ی تر که‌ کپ بوون، که‌ ته‌ماوی و خنکاو ده‌گه‌یشتنه‌ گوژی ئه‌و، ده‌نگی ئه‌و بوون یان نا؟. ئه‌و شه‌وه بولبولیار دوا‌ی ئه‌وه‌ی دکتور به‌جیه‌په‌شت و وه‌فائیلی فریشته به‌ ئارامی خه‌وی لیکه‌وت، ده‌ستیکرد به‌ خویندنه‌وه‌ی یاداشته‌کانی مه‌هدائیلی فریشته، که‌ ده‌رگای دونه‌یایه‌کی سه‌یریان لیکرده‌وه. هه‌لبه‌ت من خۆم یاداشته‌کانی مه‌هدائیلی فریشته‌م نه‌بینیوه، به‌لام سالانیک دواتر بولبولیار ته‌واوی ناوه‌پۆکه‌که‌ی به‌ وردیه‌کی ناخۆش و بێزارکه‌روه‌ه بۆ گێڕامه‌وه، وه‌ک ئه‌وه‌بوو ئه‌و تیکسته‌ی ددیانجار خویندبێته‌وه، وه‌ک ئه‌وه‌ی ته‌واوی تیکسته‌که‌ی له‌سه‌ر بۆ ئه‌وسه‌ر به‌ هه‌موو ورده‌کاریه‌کان و هه‌له‌کانی نوسینه‌وه له‌ به‌ر بێت، وه‌ک ئه‌وه‌ به‌و تیکستیک بێت خۆی له‌ خه‌یالدا نوسیبیتی و بیلێته‌وه... به‌لام له‌پاستیدا هۆی له‌به‌رکردنه‌که‌ی ئه‌وه نه‌بوو که‌ ته‌نیا قوول له‌گه‌ل هه‌موو حه‌رفیکیدا ژیاوه، به‌لکو ویستبووی له‌ به‌ر بایه‌خی تیکسته‌که‌ له‌سه‌ری خۆیدا هه‌لیبگیریت، نه‌وه‌ک جارێک له‌ جاران بفه‌وتیت و دواتر هیچ یاداشتیکی راسته‌قینه‌ی فریشته‌یه‌ک له‌سه‌ر زه‌مین ده‌ست نه‌که‌وت. من لێزه‌دا کورته‌یه‌ک و چرکراوه‌یه‌کی ئه‌وه‌ی بولبولیار بۆمی گێڕایه‌وه ده‌نوسمه‌وه، ئه‌وه‌ی ئێوه ده‌بخویننه‌وه، یاداشته‌کانی مه‌هدائیلی فریشته‌یه به‌ ریاپه‌تی من، لێوا وه‌فای په‌فعه‌ت به‌گ، نه‌وه‌ک خودی تیکسته‌ بئه‌تیه‌که‌ به‌ر جۆره‌ی که‌ مه‌هدائیل نوسیوتی، لێزه‌وه چرکدرنه‌وه و لادان و کورته‌کردنه‌وه‌یه‌کی زۆر له‌ هه‌موو به‌شه‌کانی ئه‌و یاداشته‌ دووردرێژانه‌دا کراره‌ تا بگه‌نجیت له‌ جێگایه‌کی وه‌ک ئێزه‌دا وه‌زیفه‌ی خۆیان بگێین. یاداشته‌کان ته‌نیا یاداشتی پۆزانه‌ی فریشته‌یه‌ک نین که‌ توانا و وره‌یه‌کی گه‌وره‌تری له‌ فریشته‌ نه‌خۆشه‌کان تێدایه، به‌لکو

به لگه نامه‌ی خه‌باتی فریشته‌یه که که ویستویتی بژی و بمینیتته‌وه و دوستی نیمه‌ی مرؤف بیت. به‌وه‌دا من یاداشتی هیچ فریشته‌یه‌کی ترم نه‌بینیوه، به‌وه‌دا سه‌ربوردی وردی هیچ فریشته‌یه‌کی ترم نه‌خویندۆته‌وه، ده‌بیت بلنیم که ناتوانم نم یاداشتانه به نویسنی هیچ فریشته‌یه‌کی تر به‌راوردبکه‌م. به‌لام ده‌بیت بلنیم که مه‌هدائیل به زمانیکی ساده‌ی ئینسانی، به زمانیک که که ره‌سته‌ی که‌سیکه زمانی حیکایه‌تکردنی تاقیرکردۆته‌وه، شته‌کانی گپراوه‌ته‌وه. لیره‌دا من به دوری نازانم که له خودی تیکسته‌که‌دا هه‌ندیک له فلسفه و تیروانینی بولبولیار بۆ ژیان په‌ریبیتته‌وه و وه‌ک به‌شیک له یاده‌وه‌ریبه‌کانی مه‌هدائیل لیره‌دا هه‌لگیران، به‌لام چیرۆکه‌که پتر پوونیده‌کاته‌وه مه‌هدائیلی فریشته‌ کتیه و چ جۆره مه‌خلوقیک بووه .

چیرۆکی مه‌هدائیلی فریشته «1»

«چهند به‌شیکی وه‌رگیراو له یاداشته‌کانی مه‌هدائیلی فریشته. گپراوه‌وی له بووی تیکسته نه‌سپیه‌که‌وه :
هۆشه‌نگی بولبولیار. کورتکردنه‌وه و دارشته‌وه‌ی: مامۆستای چیرۆکنوس سه‌لیم نه‌سفر»

ناوم مه‌هدائیلی فریشته‌یه، به‌لام فریشته‌ی پاسته‌قینه وه‌ک ئینسانی پاسته‌قینه وه‌هایه، کاتیک دیته دونیاوه ناوی نییه. ناوان بۆ من شتیکی سه‌یربوو، من ته‌نیا خۆم وه‌ک فریشته‌ ده‌بینی، فریشته و به‌س. زۆر زه‌حمه‌ته بۆ فریشته‌یه‌ک به وردی بزانییت چ پۆژیک هه‌ستی به بوونی خۆی کردوه، به‌ش به حالی خۆم نازانم، ناکریت فریشته‌کان وه‌ک تۆوی دره‌خت ته‌ماشابکه‌ین، وه‌ک شتیک که له پۆچی که‌سێکدا ده‌پوین و سه‌وزده‌بن و بالده‌گرن و دوابی ده‌فرن، واته چی زانیاریه‌کتان له‌سه‌ر سوپی ژیانی پوهه‌کتیک یان مێشیک یاخود کرمیکی ئاوریشم هه‌یه،

لەبىرىببەنەوہ و بەوچۆرە بىر لە لەداىكبوونى فرىشته مەكەنەوہ . نا، فرىشته بوونى يەك ئىنسانە لە دوو جىھاندا، بوونى يەك ئىنسانە لە دوو دۆخ و دوو بىر كىردنەوہى جىياوازدا، كەرتىبوونى كەسەيگە لە نىوان خۆى و پىچەوانەكەيدا... ئەو دىوہى تىرى ھەموو شتەكانە كە مرۆف بە چاو نايىبىت... ھەك دىوہى ئەو دىوہى مانگ كە ئىمە لىرەوہ نايىبىن، ھەك دىوہى ئەو دىوہى خۆر كە نازانىن چۆنە . ھەك دىوہى ئەو دىوہى گەردون كە ھەرگىز نايىبىن و نازانىن چىبە، ھەك دىوہى ئەو دىوہى ژيان كە نازانىن ئاخۆ ھەيە يان نىبە، ھەك دىوہى ئەو دىوہى زەمەن كە نازانىن وەستانە يان تىپەرىن، ھەك دىوہى ئەو دىوہى مردن كە دەشىت سەدان دىوہى ھەبىت . فرىشته كانىش دىوہى ئەو دىوہى، دەشىت ھەمان شت بن ھەك چۆن دىوہى ئەو دىوہى شوشە يەك ھەمان شتە، دەشىت شتىكى ھەزارجار جىياوازىش بن، ھەك چۆن دىوہى ئەو دىوہى تابلۆيەكى قەشەنگ ھەزار جار لە دىوہى نىگارەكەى جودايە . من دىوہى ئەو دىوہى بووم، دىوہى ئەو دىوہى ھەمىشە جىگايەكى ئالۆز و تەلىسماويە . دىوہى ئەو دىوہى ئەو شۆينەيە زۆرجار خۆشى نازانىت چىبە، بەس تەنھا دەزانىت دىوہى ئەو دىوہى ھىچى تر .

مرۆف ھەك چۆن لە دەرەوہ ئاوينەيەكى ھەيە سەبىدەكات، لە ناخىشدا ئاوينەيەكى ھەيە، ئاوينەكەى دەرەوہ ئەو روكەشەى پىشاندەدات كە لەخۆى دەچىت، بەلام ئاوينەكەى ناوہوہ ئەو روخسارەى تىرى پىشاندەدا كە لەخۆى ناچىت . فرىشته ئەو دوژمنەيە كە مرۆف لە ناو خۆيدا بۆ خۆى دروستدەكات، ھەك چۆن ھىچ شتىك نىبە دىوہى ئەو دىوہى نەبىت، ھىچ مرۆفنىكىش نىبە دىوہى ئەو دىوہى نەبىت... بەلام ئاخۆ دىوہى ئەو دىوہى ھەمىشە فرىشتەيە، ھەمىشە ھەمان شتە، ئەوہيان لە تواناي مندا نىبە وەلامى بدەمەوہ . من مەھدانلى فرىشته كە ھىچ نىم جگە لە فرىشتەيەك كە نازانىت بۆچى فرىشتەيە، ھەك چۆن تۆ نازانىت بۆچى مرۆفەت و توتى ياخود گولە نىرگسىك نىت . من تەنيا وینەيەك بووم لەو ئاوينەيەدا، تەنيا دوژمنىك بووم .

ناوه‌وی ئینسان وهک سه‌رداییکی تاریک وایه، مرۆف که ده‌رواته ناوی هه‌میشه بۆ خۆی ده‌گه‌رێت. له ناخی مرۆفدا هه‌چ شتیکی تێدا نییه جگه له خۆی، هه‌چ شتیکی، جیهان، خه‌لکانی تر، حوکه‌کانیان ته‌نیا له‌سه‌ر پوو‌پۆشی ده‌ره‌وه‌ی ئینسان ده‌وه‌ستن، به‌لام ناوه‌وه‌ی ... ناوه‌وه‌ی جگه له خۆی هه‌چی تری تێدا نییه. به‌لام خۆی شتیکی به‌تاله، ناوه‌وه‌ی ئینسان شو‌ینیکی عاسی، نه‌بینراو، مه‌لعون و به‌تاله. هه‌ر کات مرۆف ویستی خۆی بگرێت، جگه له هه‌وا، هه‌چی دی ده‌ست ناکه‌وێت.

پۆح له هه‌موو مرۆفیک و له هه‌موو ده‌میکدا نییه، پۆح له هه‌ندیکی مرۆف و له هه‌ندیکی کاتدا هه‌یه. من تا خاوه‌نه‌که‌م گه‌یشته پۆلی سیتی ناوه‌ندی و ته‌مه‌نی بوو به‌ پارزه‌ سال پۆحی نه‌بوو، به‌و مانایه‌ی پنیویستی نه‌بوو پۆحی هه‌بیئت، ئه‌و ته‌نیا جه‌سته و هه‌ست و عه‌قل بوو، بێ پۆح. مرۆف هه‌یه قه‌ت پۆحی بۆ دروست نابێت... هه‌میشه ئه‌و تو‌یژاله‌که ته‌تکه‌یه له پیتست و ئیتسک و نیگای کێشراو و وشه‌ی نوسراو که ئه‌وانی تر له‌سه‌ری ده‌نوسن و نیگاری له‌سه‌ر ده‌که‌ن.

پۆح په‌یوه‌ندی به‌ ژبانی پۆژانه‌وه نییه، وه‌خته بلیم پۆح شو‌پشی ئینسانه‌ دژ به‌ خۆی. په‌یوه‌ندی به‌ هه‌یزیکی زۆر ترسناکه‌وه هه‌یه که له ناخی ئینساندا دروسته‌بیئت و شاریکی ناوه‌کی بۆ دروسته‌کات. پۆح ئه‌و شاره‌یه که مرۆف له ناو خۆیدا دژی هه‌موو شار و شو‌ینه راسته‌قینه‌کان دروستیده‌کات. شاریکه‌ یان نییه یاخود که بوو، زۆر زۆر گه‌وره‌یه.

فریشته‌که‌ی ئینسان له‌و شاره‌دا دروسته‌بیئت، له‌ سه‌ر ئاوینه‌ گه‌وره‌کانی ئه‌و شاره‌ که هه‌موو ئه‌و ویتانه‌ی مرۆفیان له‌سه‌ره که مرۆف نایانگاتیت، دیواره‌کانی شاری پۆح پین له‌ ئاوینه‌ و من له‌ سه‌ر ئه‌و ئاوینه‌ دروستبووم.

هه‌ر کاتیک مرۆف دیت و ئه‌و شاره‌ ده‌گه‌رێت، ئه‌و به‌شه له‌خۆی ده‌بینیت که له‌ خۆی ناچیت. پۆح بۆیه له‌ مرۆفدا دروسته‌بیئت تا مرۆف بتوانیت له‌ خۆی یاخی ببیت. هه‌موو ئه‌وانه‌ی ده‌توانن سه‌یری پۆحی خۆیان بکه‌ن،

تووشی دوودلێبەک دەبن، تووشی ئەو پرسیارە دەبن: چی بکەم؟
هەولێدەم وەک ئیستایم، وەک ئەم کەسە بێ کە ئەوانی تر دەمبێنن و
دەمناسن، یان دەبێت شتیکی دیکە بێم؟.

مرووف بوونەوهرێکە دەتوانیت خۆی نهویت، ئەو تەگە شتیکی جەوهەرییە
لە گیانەوهر و شتەکانی دیکە جیادەکاتەوه. تووتیبەک ناتوانیت شیوه و
ژیانی خۆی قەبوول نەکات، بەلام مرووفیک دەتوانیت.

من مەهدائیلی فریشتە، بەیانیبەک هەستام و ئیدراکم بە بوونی خۆم
گەبشتبووه پلەیی کەمائی خۆی، گەبشتنی فریشتەبەک بە پلەیی کەمائی
ئیدراک زۆر سەختە، بەرهنجامی ململانێبەکی ناوکی و پۆچی گەورەییە،
تەواو وەک گەبشتنی دەرویشیک وایە بە پلەیی دەرککردنی جەوهەری خۆی
وەک دەرککردنی ئینسان بە جەوهەری خۆی بەرامبەر بە جەوهەری خودا.

من مندالیبەکی راستەقینەم نییە، زۆریی فریشتەکان مندالیبەکی
راستەقینەیان نییە، چونکە زۆرجار لە مندالدا مرووف و فریشتە بە جوانی
پێگەوه دەژین.

بەلام پۆژیک دیت فریشتەکەت دەبیت بلێت نا، هاواریکبکات، هەر هاواریک
بیت، بۆ هەر شتیکی بیت. ئەو هاوارە لە دلی خواوەنەکانماندا تۆزیک
عەجایەب دەکەوتەوه، وەک ئەوهی شتیکی پەریبێتە گەروویان، پۆمەبەکی
ناوەختیان لێپەریبیت، خەفەتیکی کتوپر بەزۆکی گرتبن، مۆتەکەبەک لە
خودا چوویتە ویزەیان، یاخود گوئیان لە هاواریکی دور بوویت. هەر
کەسە و بە جۆریکی ساتی بەکەمی ئەو هاوارە دەژی، هەبە قورگی پیتی
دەخوریت، هەبە تووشی سکچوون دەبیت، هەشە هەر هەستی پێناکات.

لە سالانی شەستەکاندا ئەم شارە شانۆی جەنگی گەورەبوو،
نەتەوهپەرستەکان و کۆمۆنیستەکان شەپکی قورسیان بوو، لەسەر دوو
شت شەپیانەکرد و لە بەکدیان دەکوشت کە هیچیان بوونیان نەبوو،
لەسەر نەتەوه و پڕۆلیتاریا. دواي ئەوهی لە خواوەنەکەم جیابوومهوه و

بوومه فریشته‌یه‌کی به‌هیز و تندرست، سالانگی زور کتیم خوننده‌وه، خولیا بوو تیگم هم مه‌خلوقه که ناری مرقه له چ جوره به‌ردیک تاشراوه و معده‌نه‌که‌ی چپیه. نه و سالانه گیشتمه نه و بروایه‌ی شهری شه‌سته‌کانی هم‌شاره که سه‌ره‌تا‌کانی هوشیاری منی تیدا پزا، شهری نیوان نه‌ته‌وه‌په‌سته‌کانی کورد و شیوعیه مارکسیسته‌کان، شه‌رینی بیسود و بیمانا بووه. شه‌ریک بووه له دوری دوو خیال سوپاوه‌ته‌وه که مرقه‌کان بروایان به‌خویان هیناوه که بوونیان هیه، بیته‌وه‌ی بوونیان هه‌بیت. من گه‌رچی فریشته‌یه‌کی زانانیم به و مانایه‌ی بکریت بلیم له رشته‌یه‌ک له رشته‌کاندا ده‌ستی بالام هیه، به‌لام زور حزم له کتیب بوو، فریشته‌کان هه‌موو حزبان له کتیبه، به‌شی هه‌ره زوری نه و کتیبه باشانه‌ی له دونیادا نوسراون، فریشته‌کان نوسیویان و به ناری مرقه‌وه بلابوونه‌ته‌وه.

من له گه‌شتی خوردا به دوی ناسینی فریشته‌کانی هاوجنسم و ئینساندا گیشتمه نه و بروایه‌ی زوریه‌ی جه‌نگه قورسه‌کان زورچار له پیناوی وه‌همیندا بوون، که نه‌گر مه‌خلوقیکی عاقل له ده‌ره‌وه‌ی هم نه‌ستیره‌وه بیت و له میژوه پروانیت، سه‌ری له م بوونه‌وه‌ره ده‌سورمیت که چ ده‌ستخه‌پویه‌کی گه‌مره‌یه، که جاری وایه سدان سال ده‌چیته جه‌نگیکه‌وه له پیناوی یه‌ک وشه‌دا، وشه‌یه‌ک وه‌ک خودا، یان نه‌ته‌وه، یان چه‌وساوه‌کان، بیته‌وه‌ی نه و وشه‌یه هیچ مانایه‌کی هه‌بیت ... منیش وام، من مه‌هدائیلی فریشته که ئیستا دانیشتوم و ده‌مه‌ویت راستگویانه میژوی خوم بنوسمه‌وه، خوم به مرقی نه‌ستیره‌یه‌کی تر ده‌زانم. له‌راستیدا له و ماوه‌یدا که من تیدا زیم هیچ فریشته‌یه‌کی تر نه‌ده‌بینی وه‌ک خوم له کاروباری ئینسانه‌وه ئالابیت، وه‌ک من خولیا بیت تیکه‌لوی سیاست بیت، پوزنامه بخوینته‌وه، هه‌تا ماوه‌یه‌ک دوی هه‌ره‌سی شورشه‌که‌ی بارزانی بیرم له‌وه کرده‌وه ببه پیشمه‌رگه و خوم تیکه‌لی سیاست بکم. من له و فریشته بیمانا‌یانه بووم که زور له مرقه‌وه نزیکن. هه‌تا بۆ ماوه‌ی چند مانگیک بۆ شانۆگری «فریشته له

بابل دەنیشیتەوه» پرۆفەمکرد، بەس دواچار کەسێکیان دۆزییەوه لە من باشتەر پۆلی فریشتەیی دەبینی، نمایشەکەیان دا بەو. من تکام لە کاکێ دەرهێنەر کرد بە «دەبێ کاست» نمایشبکەین، قەبوولی نەکرد و گروتی «لە ژیاندا کەسم نەدیوه بەقەد تۆ خراپ دەوری فریشتە ببینیت، وای بەشەر تۆ ئەسڵەن هەر نازانیت فریشتە چییە». بایەخی من و سەرسامیم بە دونیای مەرۆف، دەگەریتەوه بۆ سەرەتاکانی دەرککردنم بە خۆم، کە هێشتا دوو چاوی تینوو بووم و لە ناخی خاوەنەکەمەوه دەمپروانی. خاوەنەکەم «مەهدی» ناویبوو، دواتر ناوی مەهدائیل لە ناوی ئەوهوه داتاشرا. لە سالانی شەستدا گەنجیکی کوردپەرەری تورپەبوو، یەکەمین شتیگ منی لە خەو هەستاند و وایکرد هەست بە نامۆییەکی قوولبکەم، پوویداویکی ترسناکی شەویکی تاریک بوو، من وەک شاھیدیکی ترساو و بێدەنگ لە ناوێوه، لە پەنجەرە سەیر و سحراییەکانی دەرونەوه تەماشامدەکرد. لەو کاتەوه لە یادەم، کە مەهدی خاوەنم بوو بە ئەندام لە پێنخراوی گەنجانی تێنکۆشەر و کوردپەرەردا کە لکێکی پێنخراوی نەتەوهپەرستترین حیزبی ئەو سەردەم بوو. گەنجانی تێنکۆشەر، پێنخراویکی چەکدار بوو، کاریان دژایەتی کۆمۆنیستەکان بوو، لە هەر جێگایەک شیوعییەکیان بگرتایە ئازاریاندا، مەهدی لە هەموو کەسێکی پێنخراوەکە توندتر بوو. من کاتیگ هەستم پێکرد کە بینیم ئیواران هەمیشە لە گەڵ تاقمێگ لە گەنجانی شۆرشگێردا، گەشتێکی بە شەقام و چایخانە و کۆلانی سەرەکییەکاندا پێکدەخست، گەنجانی شۆرشگێر، هەمیشە یەک یان دووانیان دەمانچە و ئەوانی تر هەموو چەقۆ و بۆکس خەنجەریان پێبوو. زۆریەکی کات بەتاقم دەگەران، لە چایخانەیک بە ناوی چایخانەیی مام کەرم کۆدەبوونەوه و لەویوه دەرەچوون بۆ «راوه شیوعی». سەرەتا هەر توانج و لاقرتی و قسەیی سووک بوو، بەلام کەمە کەمە گۆرا بۆ شتی زۆر ترسناک. پۆژیکیان بە هیمنی سەیرمەکرد و بینیم مامۆستایەکیان گرت کە سەری کەمێگ سەپی بووبوو، مەهدی بانگیکرد «هێی مامۆستا سەلح، بوەستە، پرسیاریکم هەیه. راستە تۆش بوویت بە شیوعی. راستە؟» کابرا هیچی نەگوت، پیاویکی بێدەنگ بوو

به ږنگای خویدا ږویش و ویستی خوئی لادبات، مه هدی گووتی «بۆ پاستی نالییت، واده زانی نازانین بوویت به ئه ندام لای عومه ره حیزی ئه جزاخانه». شهس کهس بوون هر شهشیان چوارده وری ئه و پیاوه به ته مه نه یان دا، هر شهشیان شهروال و مراخانی رهشیان له بهردابوو، هر شهشیان بۆکس خه نجه ره کانیاان له دهستیاندا بوو، مه هدی چوه به رده می ماموستا و گووتی «عومه ره حیزی ئه جزاخانه بوو به و پیاوه خه لک ته نزم بکات، به گۆږی شه هیدان ئه وه ئه مری سه ره وه یه کچه که یه بۆ هه لده تلیشیم... به خودا جوانه. تو عه یب ناکه یه به و سه ره سپیبه وه، بوویت به شیوعی، له وه پیرتر ده بیت بیناموس، چه زده که یه به همومومان کچه بگییه یین... چه زده که یه». کابرا هیچی نه گووت، سه ږنگی مه هدی کرد و به دهنگیکی کز گووتی «ږنگام بدن بږوم». که رووی دهنگیکی نوساو و غه مگینی تیدابوو که هیچ کات بیرم ناچپته وه. مه هدی سه ږیری ئه وانی تری کرد و گووتی «گویتان لیبوو، گویتان لئ بوو... ئه خوشک حیزه گووتی چی؟ گویتان لئ بوو؟ ده لیت ږنگام بدن با بږوم». یه کیکیان گووتی «من گویم لئ نه بوو، نه وه لا، گویم لئ نه بوو، تو خودا مه هدی پتیبلی بۆم بلتیه وه». کۆلانه که کۆلانیکی ته سک بوو، که م پیاده ره وی پیاده هات، مه هدی گووتی «ئه وه هه فاله مان گوئی لئ نه بوو گووت چی، بۆی بلتیره وه... بۆی بلتیره وه». ماموستا که گووتی «ره جایه ږنگام بدن بږوم». یه کیکیان شهروالیکی زۆر فشی له بهردا بوو، جامانه یه کی له مل پتچابوو، له کابرا نزیکه بووه وه و گووتی «که مال باوک، شیوعی شته تو بوویت به شیوعی. چیه، به م پیریبه زه وقت له دایکت هه ستاوه، ده ته وی سوار خوشکی خووت بیت... ئیسانیک ناموسی بیت بۆ قهومی خوئی هه ولده دا یان بۆ لینین و ستالینی حیز، بۆ کامیان؟» یه کیککی تریان گووتی «ئه وه عومه ری ئه جزاخانه، ژنه که ی و ژنی عوسمانی برای هه ردوکیان حیزن، هه موو کهس ده زانیت، ئه نوهری بازرگان له پیش و پاشه وه له گه ل هه ردوکیان خه ریکه. ناشیت تایه فه که ی توش حیزین و ئیمه نه مانزانیبیت». پیاوه که که میک سوور بووه وه، ماموستایه کی لازمی گه نمړه نگ بوو. ویستی هه نگاو یک بنیت و بروات که

مەهدی یەكەم شەقازلە لە لێدا، بە دەنگی بەرز بەوانی دیکە ی گوت «بە
 بۆکسی ئاسن نا... بە بۆکسی ئاسن نا... بەو لێمە دەن. هەر تۆزێک
 پێ شەقی بکن و تەواو». زیاد لە دە دەقیقە بە هەموویان لە مامۆستا
 لاوازەیاندا، دواچار بەر لەوێ بە خۆینەو بە جیبی بەیژن، کە لەسەر
 زەویبە کەو و تەبوو، مەهدی تەفیکی تێکرد و گوتی «سبە ی دەچیت بەو
 ژن حیزە دەلێیت، من گویی مەقم خواردووە کە گوتوو مە دەبمە
 شیوعی... تێگەیشتی... دەچیت دەلێیت گویی مەقم خواردووە... کێرم
 بە لینی خۆشک حیزیش».

ئەو شەوێ من بۆ یەكەمجار بە هەموو هیژم لە ناخی مەهدیدا جۆلام،
 یەكەم جار چنگم گیرکرد و شتیکم لە ناخیدا پوشارد، بێئەوێ بزانم ناخۆ
 هەستی بە هیچ کردووە یان نا. رۆژان و مانگانی داها توش تا نزیکی چوار
 سأل، مەهدی لە راوکردنی شیوعی بەکاندا بەردەوام بوو، یەكەم کە سێک ئەو
 کوشتی، قوتابییەکی ئامادەیی پیشەسازی بوو، کورپێکی گەنج ناوی عادیل
 بوو، بەرپرسی رێکخستنی خۆیندکارانی کۆمونیست بوو لە خۆیندنگاکە ی
 خۆیان، رۆژێک لە گەل سێ کەسی دیکە دا لە رێکخراوی گەنجانی تێکۆشەر،
 عادیلیان گرت و بردیانە قەرەغ شار و لەوێ بە بەرد سەریان پانکردووە.
 بووداووە کە ترسناک بوو، هەتا ئەوانەش کە حەزیان بە چارە ی
 کۆمونیستەکان نە دەکرد، بە ئیشییکی ترسناکیان زانی. دوا ی ئەو کەرە
 دزیو، مەهدیان لە شارەو گواستەو بۆ جێگایە ک کانی تەیریان
 پێدەگوت، من لەوێدا تەواو روخساری ترسناکی مەهدیم بینی. ئەو لە
 کانی تەیر سەرپەرشتی چەند گروپییکی کوشتن و راوکردنی شیوعی بەکانی
 لە ئەستو بوو، بەسەر هەموو شار و شارۆچکەکاندا «شیوعی -
 کوژ» کانی بلۆدە کردووە. لەو سالا ئەدا مەهدی ژیا نێکی سەیری هەبوو،
 بە یانیان لەخەو هەلەستا، لەسەر سفرە دادەنیشت تا دەیکرد پەنیری
 پێستە و هەنگوینی دەخوارد، دوا ی دەستی دەخستە بەر پشتمنە کە ی و
 بە جیبییکی زەیتونی دەکەوتە پیا سەکردن بە گوندەکانی دەووبەردا،
 هەمیشە لە جێگایە ک لایەدا و دەبوو نیو هەوان لە ماله جوتیارێک

مريشکيکي بۆ سه ربړن و نانی باشی بدهن، کاتيکی نوری به دؤمينه و تاو له وه دهرده سر، هر زکی بيوننه ی له فيشهک ته قانندن بوو، نۆرچار له جيبه زه يتونيبه که ی داده بزی بۆ نه وه ی له هر د و کتوان نيشانه له شتيک بگريته وه يان ته قه له بالنده يک يان گيانداريک بکات. ته قه له زه تي گه وری ژيانی بوو، کاتيک ناله ی گولله کانی گوځ ليده بوو، هه وايه کی سارد و فينگ هه ناوی داده گرت، هه ستیده کرد نه و دهنگه نيشانه ی توانای نه وه. نۆرچار بۆ دوور ده پويشت، له هه موو شوپنيک سوږاغی کؤمؤنيسته کانی ده کرد. تا باشتر خۆی بله و پيښت و خۆی وهک پياويکی گرنگ ده ربخات، له جووتياره شيو عيبه کانی ده دا، ده غلی ده سووتان دن، هه ليده واسين و هه لاقه يده کردن. نۆر پؤږ له سه ره خه له و خه رمانی خه لک لايده دا، له په ز و بيستاني جووتياره کاندا بيپرس ده يخوا رد، له ده واری کرده غه واره کاندا ده خه وت، له گه ل ناغاگاندا مه جليسی داده مه زان د، به رده و اميش ده مانچه چواره ده خوره که ی له به ر پشتينه که يدا بوو. هه موو نه و ره فتارانه ی منی هار ده کرد. له سالی شه ست و هه وت دا، من يه که مجار باله کانم دريژ کرده ده ري، له و ساله دا هه ستم کرد بوونم له ناو نه م بوونه و هره ده غه له دلره قه دا وهک بوونمه له زيندانتيکی ترسناک دا، شه و پؤږه کانم وهک ژيان بوو له ژيړزه مينتيکی تاريک و ترسناک دا، هيدي هيدي ده بووم به ژيړ پؤتيني نه و پؤحه ته پؤيه وه که به سه ره مه دي دا زالده بوو. ورده ورده تاده هات عه قلی خاوتر و خاوتر ده بووه وه، نۆر ده خه وت، به شی هه ره نوری خه يالی لای زگی و ژيړ زگی بوو. تا پؤچی ته مه لتر بووايه دلره قتر ده بوو، وای ليها ت هاويانان له ژيړ که پريکدا ده که وت و ميش گه مارؤيان ده دا و زستانان له جيگايه کی گه ره مه ده نالا و به رده وام نان و شير و قه يماغيان ده هيتايه به ر ده ست، هه موو شه ويک به ده ست خۆی ناسووده ده کرد، شه هوه ته که ی وهک که تيره ی سپی به متيل و به تانی و جله کانه وه ده نوسا و دواتر ده بوو ژنی جووتياريکی به دبخت سپيال و نوينه کانی بشوات. به دروست نه يده زانی چی له ژيان ده وي ت، به لام له زه تيکی نوری له ده به نگی و ته مه لی خۆی ده بينی، تا ته مه ل تريش ده بوو دلره قتر ده بوو. ته مه لی و دلره قی دوو

هاوسیی ئەبەدیین، هەمیشەش پێکەوه گریڤراون. تەنیا کار و کرداری ئەوه‌بوو، ئەو راپۆرتانە بخوینێتەوه کە لەسەر شیوعییەکان دەهاتن. لەسەرەوه‌پا پاسپێردرا بوو خۆی بە بەرپرستی تۆقاندن و پاونانی شیوعییەکان بزانی و لەو پووه‌وه چی لەدەستدیت درێغی نەکات. مەهدی ئەوکارەیی خۆی پێخۆش بوو، لە کاتی‌کدا پێشمەرگە راستە‌قینەکان بە راستی لە بەرەکانی جەنگدا شەری دەستە و یەخ‌یان لەگەڵ داگیرکەرە عەرەبەکان و ژەنرآله‌کانی سوپای دێندەیی عێراقدا دەکرد، ئەو لە ناو بۆنی پزینی پۆژە‌کانی خۆیدا، لە وەرزی گەنینی ناوه‌وه و دەرە‌وه‌یی خۆیدا دەژیا. زۆرجار دەهاتە‌وه شار، دەسە‌لاتی دە‌ولەت لە‌وه لا‌وتر بوو بگرتیت پێ لە هاتوچۆی پێشمەرگە‌کان بۆ ناو شار بگرتیت. پۆژیک لە چاپخانه‌کە‌ی مام کە‌ریم لەگە‌ڵ دەستە‌یەک لە هاو‌پێ کۆنە‌کانیدا دانیشتی‌بوو، وەک جاران قە‌ڵە‌میکی خستبووه پشتی گۆیی، قاتی‌ک شالی شە‌کە‌ریی لە بە‌رکردبوو، جووتیک کلاشی تازه و سپی خستبوو سەر پێی و دەستە‌سپێکی سووری کردبوو بە‌بەر پشتی‌نە‌رە‌شە‌کە‌یدا و لنگی تا دە‌کرتیت کردبووه‌وه تا ئاسانتەر باوه‌ش بە‌ می‌زی دۆمینه‌کە‌دا بکات. لە کاتی گە‌مە‌کردندا، جار‌جار دەستی دە‌برد و قومو‌میکی لە چاکە‌ی دە‌دا و دە‌می دە‌ته‌قاندو دە‌یگوت «تێیکە مام کە‌ریم، تێیکە». لە ساتی‌کدا کە زۆر لە مە‌راقی پزیزکردنی پوله‌کانیدا بوو، چە‌ند دلۆ‌پە‌ چایە‌کی بە شە‌‌پوآله‌کە‌ی خۆیدا پش‌ت. دلۆ‌پە‌کانی ئەو چا‌غە‌لیز و پڕپڕە‌نگە «و‌ه‌ک خۆی دە‌یگوت» وەک بۆ ئەو دە‌ستە‌ جله‌ تازانە‌ تیزاب بی‌ت، بە‌پە‌له‌ هە‌ستاو چووه ژوورئێ تا لە‌بەر دە‌م دە‌ستشۆ‌رە‌کە‌دا، بە‌ پە‌‌پۆ‌یە‌کی پاک شە‌‌پوآله‌کە‌ی خا‌وینبکاتە‌وه. لە بە‌‌ر دە‌م ئاوینە‌کە‌دا سە‌ری بە‌‌رزکردە‌وه و بالە‌کانی منی بینی... ئە‌وه یە‌کە‌مجاربوو بالە‌کانم بینی‌ت. بە‌ وردی سە‌‌یریکرد، وردتر، وردتر، وردتر... هە‌ستی بە‌ ترسی‌کی گە‌وره‌ کرد. من چا‌وانیم دە‌‌بینی چۆن پڕدە‌بن لە سامی‌کی گە‌وره‌، بینی‌م چە‌ند جارێک بە‌ ترسە‌وه دە‌‌یانتروکی‌نیت، بینی‌م دە‌‌یانگۆ‌فۆیت، بینی‌م بە‌ سامە‌وه ئاو‌رپە‌داتە‌وه، بینی‌م دو‌وبارە‌ دە‌‌پوانیت و نی‌گای یە‌ک پارچە‌ ترسی‌ بێگە‌‌رە‌، بینی‌م گێژدە‌‌بی‌ت، بینی‌م سە‌‌ری دە‌‌سوپێتە‌وه و چا‌وانی

سه‌ره‌وژیر دهبن، بینیم ده‌سوپرته‌وه و به پشتدا ده‌که‌ویت و بیته‌وش ده‌بیت
... بیته‌وه‌ی من هه‌ستبگم ئه‌وه‌ی ده‌که‌ویت و بیته‌وش ده‌بیت منم.

مه‌هدی نه‌یزانی چی بووه، چه‌ند رۆژیک نه‌خۆشکه‌وت، به‌لام به‌پوونی
تینه‌گه‌یشت چی پوویداوه. له‌و پیاوانه‌بوو ئیدارکێکی به‌هێزی هه‌بوو، به‌لام
هیچ ته‌فسیرێکی بۆ باله‌کان نه‌بوو. له‌خه‌یالی خۆیدا گووتی «له‌وانه‌یه
بیم به‌دال». هه‌لبه‌ت بینینی باله‌کان زۆر په‌ریشان و نارپه‌ه‌تیانده‌کرد،
ته‌نیا دلخۆشی ئه‌وه‌بوو که‌س نایانبینیت، ئه‌وه‌ش هه‌ستیک بوو منی
زۆتر نیگه‌ران و توپه‌ ده‌کرد. له‌پاستیدا من ئه‌و کات هه‌زنده‌کرد هه‌موو
خه‌لک باله‌کانم ببینیت، هه‌موو ئاده‌میزادان پیرسن ئه‌مه‌ بالی چ جۆره
گیانه‌وه‌ریکه‌ له‌ ناو تۆدا... به‌لام مرۆف که‌ دلنیا‌ده‌بیت باله‌کانی نابینرین،
ئیترا‌ناسووده‌ ده‌بیت، شه‌رمی نامینیت، له‌و پرسیاره‌ پزگاری ده‌بیت ناخۆ
ئه‌وانی دی وه‌رگه‌پانی بۆ جانه‌وه‌ر ده‌بینن یان نا. مه‌هدی دوا‌ی بینینی
باله‌کان هه‌ر بیباک بوو، وه‌ک جارێ گه‌نجیکی ته‌پۆ و مشه‌خۆر و دل‌په‌ق
بوو که‌ دنیا‌ی له‌ ناو سینگۆشه‌ی جه‌ه‌نمی ورگی و گوونی و
ده‌مانچه‌که‌یدا کورته‌کرده‌بووه‌. زۆر مه‌به‌ستم بوو بزانیته‌ من هه‌م،
له‌به‌رئه‌وه‌ که‌وتمه‌ جو‌له‌ و ته‌کانی توند، وه‌ها پامده‌ته‌کاند بزانیته
مه‌خلوقیکی تر له‌ ناخیا‌یه‌تی، وه‌ها هاوارمه‌کرد بزانیته‌ ده‌نگیکی تر له
ده‌رونیدا‌یه... باله‌کانم به‌هێزیبون و ته‌کانیان توندبوو، راسته‌ نه‌مه‌توانی
کابرا به‌رزیکه‌مه‌وه، به‌لام هه‌وا و گێژه‌نیکی وام دروسته‌کرد بزانیته‌ شتیکی
هه‌یه‌ به‌هێز و ناوه‌کی له‌خۆی نادیده‌یه‌ و ده‌بیت تیفکریته‌. له‌ پیتاوی
حه‌قیقه‌تا ده‌لیم، ئه‌و بیروکه‌یه‌ی که‌ ده‌لایته‌ فریشته‌ هه‌ر ئینسانه‌ ده‌میک
دیوی ئه‌ودیوی ژیا‌ن ده‌بینیت، تیوری منه... من مه‌هدائیلی فریشته، ئه‌و
بیروکه‌یه‌م له‌ که‌شتیی فریشته‌کاندا بلا‌وکرده‌وه، چونکه‌ ده‌مزانی ئه‌وه‌ی
مانا به‌ بوونی فریشته‌یه‌ک ده‌دات ئه‌م ژیا‌نه‌ نییه‌ که‌ ئینسانیک تیتیدا
ده‌ژی، به‌لکو ئه‌و ژیا‌نه‌یه‌ که‌ تیا نه‌ژیاوه. من بووم له‌ که‌شتیی
فریشته‌کان ئه‌و بروایه‌م بلا‌وکرده‌وه که‌ فریشته‌ ته‌نیا به‌رپرسی چاکه‌کردن
نییه‌، به‌لکو به‌رپرسی خه‌زنده‌یه‌کی گه‌وره‌شه‌ که‌ هه‌موو ئه‌و ژیا‌نانه‌ی تیدا

هەلگیراوه مڕۆف فەرماۆشیکردون و تیاياندا نەژیاوه، ئیتر دواى من هەموو ئەو قسانەیان وەک توتى دەگووتەو. ئەم ژيانەى من بىنیم لەو پوچ و نزمتره، فریشتە بتوانیت لە ناویدا بپیته هاوکار و هاوبەشى مڕۆف. ژيانى ئیستای سەر ئەم ئەستێرە بەشیکى کەمى لە کارى فریشتەکانه، بەشى هەرە زۆرى لە کارى مڕۆفى بىباک خۆیەتى. دەمیک دلنیابووم مەهدى من نابینیت، هیدی هیدی نۆبەتەکانى دەرکەوتن و پەلامارەکانم زۆرتر بوون. هەلبەت دەبیت پیتان بلیم، وەک چۆن مندالیک ناتوانیت ئەزموونى خۆى لە زگى دایکیدا بگيرپیتەو، فریشتەش ناتوانیت هەموو ئەزموونى خۆى لە ناخى مڕۆفدا بگيرپیتەو، ئەوانەى یادماون، تەنیا وەک سێبەرىکى تەماوى لەسەردمان، نازانم نۆبەتەکانى پەلامارم ملکەچى چى خواست و ئارەزوویەک بوون. ژيانى دواترم لەسەر زەوى، ژيانیکى فریشتانە نەبوو، زۆرتر لە ئینسانەو نزیك بووم تا فریشتە. بۆیە ئەو فریشتانەى زۆر پیردەبن دواچار تەواو بیریان دەچیتەو چى بوون و چىین، وەک چۆن مندالیک لە مندالییەکی زوووەو هەلبیگریت و بیگوازیتهو بۆ ولانیکى تر، ئیتر چى لە نیشتمانى بەکەمى یاددەمیتیت؟ خۆشەختن ئەو فریشتانەى زوو دەمرن، فریشتەى پیری وەک من، دونیای مڕۆف وا دەبیات خۆى لە یاد دەچیتەو. لایەنیکەم ئەوان وەک فریشتە دەمرن، نەوەک من کە ئیستا نازانم چیم و بە چ ناویکەو دەمرم. شەرى من لەگەڵ مەهدیدا سەختبوو، چونکە بە هیچ زمانیک تینەدەگەشت فریشتەبەک لە ناخیدا هاواردەکات و دەتوانیت شتگەلنیکى گرنكى پیتلێت. هەستدەکەم من وەک فریشتە لەوانە بە زمانیک قسەم کردبیت ئەو تینەگەیشتبیت دەلیم چى. من ئەزموونى دواترم لەگەڵ ئینساندا راستى سەبرى بۆ ئاشکراکردم، مڕۆفەکان بەشى هەرە زۆریان لە بەشیکى ژيانياندا دەنگیک دەبیستن، هاواریک تینانگەن، دەلین ژاوەژاویک لە مێشکماندا، دەلین گوویان لە دەنگ و ئاوازی سەبرە کە نازانم چىیە و لە کوپۆ دەین، شەو رادەچلەکین و وادەزانن دەنگى غەریبکیان بیستووه، بە پێگادا دەپۆن و لە ناکاو ئاوریك دەدەنەو، هەستدەکەن بەکیک

بانگیکردن، به‌لام هرگیز تیناگن نه‌وه دهنگی فریشته‌که‌ی ناخی
خویانه .

له‌و پوه‌وه خاوه‌نم منی شهرمه‌زارکرد .

من که هاتمه‌دری وها غه‌مگین و تورپه‌بووم، چون بیگانه‌یه‌ک هه‌ندپجار
شهرمه‌کات ناوی خاک و ولاتی خۆی بلت، ناوها شهرمه‌ده‌کرد بلیم
فریشته‌ی چ که‌سیکم و له‌جسته‌ی چ ته‌پویه‌ک ترازوم . له‌کۆتایی
سالانی شه‌ستدا، مه‌هدی پوخساری مه‌خلوقیکی قیزه‌ونی هه‌بوو، که‌سیکی
له‌خۆبایی که‌هه‌رده‌م شه‌پوالیکی فشی له‌پیدا‌یه و به‌ده‌موچاوی
که‌سیکه‌وه که‌زیاده‌خۆری و چلیسی ته‌نگه‌تاویانکرده، ده‌پوانتیت . هر
که‌سیک وینه‌یه‌کی نه‌و سه‌رده‌مه‌ی مه‌هدی ببینت و به‌ویژدان بیت،
ده‌زانیت مه‌هدی له‌و سه‌رده‌می شۆرشه‌دا پوخساری دیاره‌که‌له‌خه‌و و
هتلیج و باویشک و قرقینه و پیسایی زیاتر به‌ره‌مه‌یکی تری بۆ مرۆفه‌کانی
ده‌دوربه‌ری نییه . هه‌موو سه‌یرکردنه‌کانی بۆ زوومی کامیرا‌که‌چه‌شنیک
بوون بیه‌ویت خۆی بشاریته‌وه، بیه‌ویت قیافه‌یه‌ک بگریت و پوخساریکی تر
بداته‌خۆی که‌نییه‌تی . شیوه‌ی سه‌یرکردنی مرۆف بۆ زوومی کامیرا زۆر
پاستی له‌سه‌ر ئاشکراده‌کات، زۆر که‌س هه‌ن به‌نیگایاندا دیاره‌ده‌یانه‌ویت
شتیکی پیس بشارنه‌وه، ده‌زانن که‌کامیرا جگه‌له‌پوخسار به‌شیک له
پۆحیش وینه‌ده‌گریت، مه‌هدی هه‌میشه‌ویستویتی نه‌و به‌شه‌له‌خۆی
بشاریته‌وه که‌نه‌یناسیوه و نه‌یزانیوه چی تیدا‌یه، له‌به‌ر نه‌وه وینه‌کانی
په‌ون ده‌ریده‌خه‌ن بوونه‌وه‌ریک بووه له‌خۆی هه‌له‌هاتوه . مه‌هدی بۆیه
خۆی زۆر به‌شیوعیه‌کانه‌وه سه‌رقالده‌کرد، تا بتوانتیت خۆی له‌ژیانی
خۆی بدزیته‌وه، خۆی له‌خۆی به‌دوربگریت . یادم نییه‌که‌ی و چون
به‌ته‌واوی ترازام... دواتر زانیم ترازانم به‌پیتی پۆژژمیری زاینی له‌سه‌ره‌تای
هه‌فتاکاندا بووه، کۆتایی سالی 1971 یان سه‌ره‌تای 1972 . یه‌که‌م
ساتی ترازانی خۆم بیره، بریندار و چه‌په‌ساو و نیوه‌گیان وه‌ک مه‌خلوقیک
له‌ته‌میکی ترسناکی سه‌ر ده‌ریا خولقام، وه‌ک خه‌وی ده‌ریاوانه
نه‌خۆشه‌کانی ناو ئاو منیان دروستکردبیت، هه‌لم و هه‌لاویکی زۆر له

دەوری لەشم بوو... ترازان لەراستیدا بۆ من وەک جیابوونەوهی دوو
گۆشت نەبوو، راستە پەنگە بۆ مڕۆڤەکان وەها بیټ، ئەوان نۆزبەیی کات و
هەستدەکەن پارچەبەیک گۆشت لە لەشیان دەبیټەوه و ناخیان بە
چەقزبەیک لەتدەبیټ، بەلام بۆ من نا ... بۆ من وەک خۆهەلدانی دیلیک
بوو کە سالیەهای سال لەسەر پووی کەشتیبەیک بەسترابیټەوه بۆ ناو
دەریا، دیلیک لە ناکاو هیزبکی توفانئاسای تیدا کۆدەبیټەوه و بە هەموو
توانای خۆی هاواردەکات و زنجیرەکان دەشکێنیت و خۆی فریدەداتە
ئاووه. جیابوونەوهی من بەو شیۆهە بوو، جولەیی بەلەکانم بۆ ترازان
وەک پەلکوتانی مەلەوانبکی ناو دەریابوو. کە هاتمەدەرئ وەک مندالیکی
زل بووم، مندالیکی گەرە و بالدار و پووت... مندال خۆشبەختە و دواتر
دەزانیت چۆن دروستبووه و لە کوێوه هاتۆتەدەر، فریشتە نیعمەتی وەهای
چنگ ناکەوێت. فریشتە لە شوینبکی ناداری مڕۆڤدا دەژی و لە
دەرگایەکی نادیاریشەوه هەلدیت. وەک چۆن مڕۆڤ عاشق دەبیټ و عەشق
بێرەحمانە دەستدەخاتە بینی و خەریکە دەبخنکێنیت، بەلام بەیانبەیک
هەلدەستیت و لە ناکاو هەستدەکات چیتەر عاشق نییە، چیتەر ئەو هەستە
کوشندەیه ئازاری نادات، چیتەر عەشق لە هیچ جینگایەکەوه سەر و
سەکووتی دیار نییە. ئەوکات دەپرسیت: وای عەشق چی لێهات، وای لە
کوێوه چوو، چی بەسەرھات؟... بەلام وەلام نییە. عەشق لە چ
دەرگایەکەوه لە پوخی مڕۆڤ دەچیتەدەرئ، فریشتەکانیش پەنگە لە
هەمان دەرگاوه دەریچن، پەنگە ئەو هەمان دەرگا بیټ کە شیتی، کە
غەم، کە خەوینشی لێوه دیتە ژوورئ. ئەو دەرگایە لە کوێدایە؟ نازانم،
بەلام دلنیام دەرگایەکی وا نەیتنی لە مڕۆڤدا هەیه.

کە هاتمەدەرئ، سەرھتا هەستم نەکرد بە خواستی خۆم ترازانم،
وامدەزانی چۆن هیزبکی نەیتنی ماسیبەیک لە دەریا فریدەداتە دەرئ، ئاوا
دەستیکی نادیار و بەهیز منی فریدەداتەدەرئ. راستە من هەولمەدەدا
بترازیم، بەلام لە کاتی ترازاندا هیزبکی بیھۆش و بەهیز و گەرەش بەرەو
دەرەوه پالی پتۆهەنام. کە هاتمەدەرئ و دواي گێزببەیک دریز

چاومکرده وه، مه همدیم بینی نیوه مردوو له سهر زهوییه که که وتبوو، گیانی
نوقمی ږشانه وه و خوین بوو، چاوانی وهک چاوی مردوو
هه لگه ږابوونه وه... من سهیرمکرد و ویستم بپرسم «ده مناسیت؟». ئه و
له و کاته دا چاره نیوه مردووه کانی بهرزکرده وه و پرسى «تو کیتیت؟».
دلنیا بووم له هیچ تیناگات، واده زانیت خهون ده بینیت یان چاوانی
ږیشکه و پیشکه ده که ن یان زور نه خوښه و جانه وه ری سهیر دینه پتیش
چاوی. من گووتم، من فریشته که تم و ئیتر نامه ویت له که لندا بزیم. له وه
ماندوو و نه خوښتر بوو بزانتیت چی ده بیستیت و چی ده لیت، نه دیده توانی
بزانتیت بوون و نه بوونی من مانای چی، به چه شنیک تر ازانی من
شه که تیکردبوو به دهنگیکى بیزار گووتی «هه ږچیبهک بیت، شنیکى حیز
و سه گبایت و له خوشک و دایکت به م»، وای گووت و جاریکى تر به سهر
و ژیر ږشایه وه، ئه وه سهره تای هه سترکندم بوو به وهی ئینسان چ
مه مخلوقیکى بۆگه نه. نه دیده زانی من له ناو ئه و هاتوومه ته ده ری، زوربه ی
خاوه ن فریشته کان باوه ږناکه ن، ده میک فریشته که ی خویمان ده بینن
واده زانن له ناکاو جو ږرائیل په یامیکى بۆ هیناون و بوونه ته پیغه مبه ر، یان
به هوی لریز و تاوه تووشی واهیمه و بزپکانی خه یال بوون. بیرمه که من
مه همدیم جتیه تیت هیتا نوقمی پیسی و ږشانه وهی خو ی بوو، من وهک
فریشته یه کی به هیز و تا ئه اندازه یه ک مه غرور هاتمه دونیا وه، بهر له وهی
ماله که ی جتیه تلم چووم به ناوی سارد خو م شت و له ناو جله کانیدا
ده ستیک جلی کوردی نویم ده رهینا و له بهر ناوینه یه کی گه وره ی
ژووره که دا قیافه ی خو م چاککرد و له شوشه یه ک عه تری بچوک که هه ر به
ئه اندازه ی چوکلیتیک ده بوو خو م بۆنخو ش کرد، پشتینیکى جوانم له سهر
جله کانم به ست و ده ستم برد له سهر تاقیک که دوو شه کردانی ږر شه کری
کلژیان تیدابوو، لایتیکى ده ستم خسته گیرفانم و دوو پاکه ت جگه ره م
هه لگرت و چی ږاره یه ک له باخه لى مه همدیدا بوو ده رهینا و ږویشتم.
بۆچی وامکرد نازانم... ږهنگه هۆکه ی ئه وه بیت که به رده وام ئه و
به یانیا ن وایده کرد، دوو پاکه ت جگه ره ی ده خسته گیرفانی و هه ندیک
ږاره ی هه لده گرت و ده چووه ده ری.

ئەو شەو بولبولیار تەنیا تا ئەو جینگایەیی لە بیروەرییەکان خۆیندەوێ. دواى ئەو دەفتەرەکەى داخست و سەرى خستە سەر بالیفیکى نزم و تا بەیانى لێى خەوت.

سەرەتاکانى ئیشکردنم بۆ سەرەلدانى جیهانىكى نوى

کە مەرۆف رقی لە فریشتەکەى بوو، دەبیته مەرۆفیکى تر. گەر بکریت فریشتەکەت فەرامۆشکەیت و بلتیت بە جەهەنەم برۆ ژيانى خۆت بژى و منیش ژيانى خۆم دەژیم، ئەوە کوتاییهکی خۆش و سەرنجامیکى جوانە بۆ چیرۆکیکى زۆر غەمگین. بەلام مەرۆف زۆرجار بێئەوێ بەخۆى بزانیته، رقیکی توندی بەرامبەر بەو مەخلوقە لا دروست دەبیته. من بێئەوێ بزانیتم چۆن و بۆ، لەگەڵ دەستپیکردنى پاییز و خەزانى سالى 1991 دا، لە ناكاو ناخم پەرپوو لە کینهیهکی وەها. کینهیهک، لە کینهی کتوپرپی باوکیکى نەخۆش دەچوو لە کورپی خۆی، یاخود بەپێچەوانەو، لە کینهی بێهۆ و بێبەهانەى کورپیکى نەخۆش لە باوکى. کینهیهک بەهێزتر لە رقی هەندیک ژن و پیاو لە یەکتەر، کە بەهێزترین و دلەرەقانهترین جۆرى رقی لەسەر زەوى. لەگەڵ دەستپیکردنى خەزاندا من بەیانیهک هەستام و ئەو خولیايه لەسەرىدام بڕۆم و وەفائیل بکوژم، هەستمکرد بوونى ئەو لەسەر زەوى هەمیشە بەرەو دوا دەمگیریتەو، هەستمکرد چارم نییه جگە لەوێ

بیکوژم. ئەو بە شێک بوو لە رابوردوویەکی دوور، گەلایەکی وەرێو بوو، وەک چۆن درەخت دەتوانیت گەلای زەرەکانی خۆی فرێدا منیش دەبوو ئەو گەلای ژاگاوێ خۆم، ئەو کارزە ترسناکەم توێردەم، تا با ببیات و بمریت. ئێواران دەچوو بۆ باغیکی دەرەوێ شار و بێرەمە کردەو و دەمگوت «بۆ درەخت دەتوانیت دەستبەرداری ئەو هەموو گەلای مردووانەیی بیت، بۆ من ناتوانم؟. بۆ مار دەستبەرداری کارژی خۆی دەبیت و من بۆ نامکریت دەستبەرداری بێم، ئەو فریشتە هەر کارژیک نییە پۆحمان فرێتی دەدات. ئەوێ دەبیت شتیک بمریت، پارچەپەک لە خۆمان فرێدەین، بە شێکە لە یاساکانی سروشت، بە شێکە لە رێسای گەردون». ببینی خەزان هێزێکی دەدامن رۆم لە فریشتەکەم بیت. بۆیە دەچوو دەرەوێ شار تا پاییز بە هەموو هێز و جەبەرۆتی خۆیەو ببینم، پاییز پەکیکە لەو وەرزانەیی لە شاردا دەست ناکەوێت. من سەیرم لێدەهات کە شاعیرانی شار، ئەوانەیی دوو شوو بەرگەیی ژانی ناو سروشتیان نەدەگرت، شیعری پۆمانسییان بۆ پاییز دەنوسی، شار چما درەختی تێدابوو تا پاییزی تێدابیت. بۆ ئەوێ خەزان وانەم بدات و لە حیکمەتی ترازان و وەرین تێبگەم، پووتمە کردە دەرەوێ شار، بۆ جێگایەک درەختەکان بەراستی ژانی پاییزی دەچێژن. دەمرانی تا ئەو وەفائیلە مەلعونە لە ژاندا بیت، من وەک درەختیک دەبم تەنیا بێر لە گەلای کۆنی خۆی بکاتەو، دەمویست بێم بە کەستکی نوێ، ئەو هەم بۆ من و هەم بۆ دنیا باشتر بوو، دەبوو گەلای تر بگرم، دەبوو چرۆی تر دەریکەم. دەبوو بە هەموو توانا و ئێرادەیه کەو ئەم فریشتەیه لە ژیاندا بسپرمەو، تا خۆم بۆ داهاوو ئامادەبکەم ... داهاووو ... داهاووویەکی گەورە ... داهاووووویەکی من چاوەرێتی شتی نۆر گەورەیی لێدەکەم.

بەو فریشتەیهو خۆم وەک پێغەمبەرێک دەهاتە بەرچاو کە ئەگەرچی بانگەشەیی دینیکی نوێ دەکات، کەچی خۆی بئێکی کۆنی هەیه و شەوانە سوژدەیی بۆ دەبات.

ئەوێ یاسپێردرام سەرلەنوێ دەزگای ئاسایش بە شتوازیکی کوردیانە دروستبکەمەوه، وایکرد پتر بیر لە کوشتنی وهفائیل بکەمەوه. ئەو ئەرکه شتیکی کەم نەبوو، لە قوولایی دلمدا هەستەدکرد سەرۆک منی یاسپاردوه ناوکی یەكەمین دەزگا گەورەکانی حوکمرانییەکی کوردی نوێ لەسەر زەوی دايمەزینم. دلفیابووم بە کاریک یاسپێردراوم بۆ ماوهیەك شتیکی نوێ لەسەر ئەم ئەستێرەیه دروستەکات و سالانی داهاوو نرخی گەورەى دەبیت. ئەوێ لەو ڕیگایەدا دەهاتە ڕینگام گەورەبوو، دەمویست هەم خۆم و هەم هاوکارەکانم خالی بن لە بەزەیی، خۆیان خۆشبویت. بۆ یەكەمجار هەستەدکرد هیزی دەسەلات لەویدا نیهی لە خۆت ببوریت، بەلكو دەبیت عاشقی خۆت بیت، تا سەر ئیسقان عاشقی خۆت بیت، تەنیا ئەوانە دەتوانن دەسەلاتی پتەو و هەمیشەیی دروستبکەن کە عاشقی خۆیانن، منیش هیدی هیدی دەکەوتە عەشقی خۆمەوه. ئەو ماوهیە چەند جارێک شارم بەدوای هۆشەنگی بولبولیاردا تەیکرد، بەلام نەمدۆزییەوه ... نەمدەویست کەس تیبگەتیم، دەمویست وهفائیل بیدەنگ بکوژم و بینیزم، بە جوړیک ئەم دەست بەو دەست نەزانیت. دواچار ئەو فریشتەى من بوو، هەقى خۆم بوو چی لێدەکەم بیکەم، بولبولیار هەقى نەبوو هیچ هەلەیک بەکات. بەلام دروستکردنی دەزگای ئەمنیەت کاریکی وهای خستە ئەستۆم تا ماوهیەك ئاگام لە هیچ نەما. هەر سەرەتا بینەوهی بزەنم، لە ناو خەلک و لە ڕیزەکانی حیزیدا ناوم وهک «عەقید جەنگیز» ڕویشت. فەرمانێک لە جیگایەکی نەینییەوه هات و تەواوی ئەندامە بەرزەکانی حیزبی ناچارکرد بە من بلین «عەقید». گەرچی زۆریەى ئەوانەى لە حیزیدا چالاکبووین شەهادهیەکی وهامان نەبوو، یان ئەوانەشى شەهادهیان بوو هیچ کات وهزیفەى ئەسلى خۆیان نەبینیوو، بەلام لەو زەمانەدا هەموو بەرپرسەکانمان یەکی نازناویکی تاییەتیان بەخۆیانەوه لکاند «حاکم سەلیم» «دکتۆر ڕهواندزی» «پروفیسۆر موکری» «ڕائید کوپری» «قادری موهندیس». هەر کەسیک نازناوی بەرپرسە سیاسی و عەسکەرییەکانی حیزبی بدیبایە، دەیکووت «بەه بەه چ ڕهوزە و ڕیازیکی پڕ زانست و هونەرە حیزب». نازناوی عەقیدیش لەو سەرەتایەوه بە من

لکا، گهرچی هه تا سه لامقوتی سه ریازیشم نه ده زانی. له و سه رده مه دا گهر که مژه کان عه قلیان بایه و بیانگوتایه «دکتورامان له نه ستیره ی توراتسدا هه یه» که سینگ نه بوو بتوانیت بلیت وانیه. من کیشه یه کم له گه ل نه وه دا نه بوو نازناوی عه قید به ناوه که مه وه بلکیت، به پیچه وانه وه وام هه سترکد نه وه نازناویکی شانازییه که میلله ت ده دیا ته پآله وانه کانی خوی، نه وانه ی وه ک من دل سوزانه له دروستکردنی نازادیدا به شدار بوون. من به خیراییه کی بیوینه وه که وتمه کار، له خودی سه رۆکه وه ناسانکاریم بۆ کرا و پینگام بۆ کرایه وه چۆن ده مه ویت ئیشبکه م، سه ره تا له پینکخراوه کانی حیزه وه ده ستم پینکرد، له ویدا که سانیکم چاند چاوی من بن. ده بیته بزائن من له و سالانه دا ته کنیکه کانی چاودیریم وه ها به هیزکرد و ده زگای نه منبیه تم به جوریک فراوانکرد، نه ستم بیته هیچ کات حیزب یان ده ولته یان شاره که له ده زگاکی من جیابکرینه وه. نه و ماوه یه له سه ر شیوه ی تیوره که ی باهیری «زانستی چاودیری مو تله ق» م دامه زراند. شه وانه ده گه پامه وه مال و به وردیه کی زۆر و له زه تیکی بیوینه وه کتیبی «چاوی خودا» م ده نوسی، که کتیبیکی نه ینی بوو، به نیازی نه وه ده نوسراو ته نها نه وانه بیخویننه وه که له شار و شوینه گه وره کاندایه بن به بهرپرسی ناسایش له گه ل هه ندیک له نه فسه ره هه ره به رزه کانی ده زگادا. کتیبیکی ترسناک که ده بوو ته نیا چهند نوسخه یه کی که می هه بیته و نه که ویته ده ست هه موو که س. سیستمی من سیستمیکی بیسنور و ره ها بوو، له ناو هه موو مرۆفیکدا پیاویکی ناسایش هه یه، ده بوو نه و پیاوه له خه وه ستیت، ده بوو هه موو مرۆفیک نیوه ی بیته مرۆفیکی چاودیرکراو و نیوه ی بیته مرۆفیکی چاودیرکه ر. ده بیته بلیم نه زموونی خۆم له گه ل فریشته که مدا وای لیکردبووم بتوانم مرۆف وه ک بوونه وریکی شیاو بۆ دابه شیوون ببینم. له ویتوه، له و سه ره تابه وه رۆلی ترسناکی من ده سته پیده کرد، رۆلێک دواتر به تپه پینی زه مان ناشکراتر و ناشکراتر ده بیته. من ده مزانی ده ولته به هیزه کان و ده زگاکی نه منبیه ت له هه موو دونیادا ده یانه ویت مرۆف بکه ن به ره قیب به سه ر خۆیه وه، به لام من ته ماحم له شتیکی تربوو، نیازم بوو مرۆف له تبکه م، به جوریک

به‌شیکی به‌شه‌ک‌ی تری بخنکینیت. شاتوی پوچی مروثم وهک مه‌یدانیک‌ی
 نمایش سه‌برده‌کرد که له بری مملانیتی دوو هیژ، ده‌بوو تاوانیکی کوشتنی
 راسته‌قینه‌ی له‌سه‌ر نمایش‌بکریت. ئیستا ده‌مزان‌ی که فریشته‌یه‌ک له ناو
 مروثم‌دایه، دلنیا‌بووم هر ئینسانیک که ده‌یبنم فریشته‌یه‌ک له ناخیدایه،
 نه‌وه‌ش ده‌یت‌رساندم. من شتی‌کم نه‌بوو که هه‌موو نه‌وانی تر هه‌یانه ...
 شتی‌ک که ده‌شیت ترسناک بیت، که نازانم له ناخی نه‌وانی ترده‌وه‌زیفه‌ی
 چیه، نازانم چ وه‌سواسیک ده‌خاته دل‌ی نه‌وانی تره‌وه. وای ... چون
 ده‌گه‌مه نه‌وه‌ی وابکه‌م مروثم‌ه‌کان به جزریک له جوره‌کان وهک من له‌و
 مه‌خلوقه نه‌ناسراوه پزگاریان بیت. چیه‌کم بو نه‌وه‌ی له نیوان مروثم و
 فریشته‌که‌یدا دیواریک دروست بییت؟.

هه‌موو خولیای نه‌و پاییزه‌م بوو به‌وه‌ی دوا‌ی کاروباری ئاسایش،
 بگه‌ریمه‌وه مال و بیریکه‌مه‌وه به‌چی نه‌م شاره‌ وا لیکه‌م هه‌موو به ئاگا و
 بیئاگا ئیش بو من بکه‌ن، بین به ته‌نیکی بیده‌نگ و پامکراو. ده‌مزان‌ی
 ئیشی ده‌زگای ئاسایش هیچ کات پاراستنی ژبانی خه‌لک نه‌بووه، ته‌نیا
 ئیشی نه‌وه‌بووه خه‌لکی تی‌بگه‌ن نازاد نین، بو‌یه بو شتی‌ک ده‌گه‌پام
 پوچه‌کان به‌نیته‌ جوش و جه‌سته‌کان بخاته سه‌ر خونی گه‌وره،
 هه‌ستمه‌کرد ئیشی من هر نه‌وه نیبه له‌شیکی تی‌کشکاو و ده‌سته‌مو
 دروستبه‌کم، به‌لکو ئیشم نه‌وه‌یه نه‌و جه‌سته ده‌سته‌مویه والیکه‌م هه‌مان
 نه‌و خه‌ونه ببینیت که من ده‌یبنم، هه‌مان نه‌و ژبانه‌ بژی که من بو‌ی
 داده‌نیم، نه‌و فیدا‌کارییه بنوینیت که من داوا‌ی ده‌که‌م، نه‌و ئیشه‌ بکات که
 من پتو‌یستم پیته‌ی... من ده‌مویست یه‌ک ئامیزدی گه‌وره دروستبه‌کم که
 بتوانم نه‌و کارانه بکات که له‌سه‌ری مندایه. نه‌وه‌ی سه‌رۆک ده‌ستی
 کردمه‌وه و ده‌سه‌لاتی ره‌های دامن، خه‌ونه‌کانمی هه‌وپیکرد و ئاوسان.
 شه‌وانیکی نۆرم برده‌ سه‌ر و ته‌نیا بیرمه‌کرده‌وه، نه‌مه‌توانی پازی
 راسته‌قینه‌م لای که‌س بدرکینم. شه‌ویکیان خه‌یالم بو نه‌وه چوو بچه‌م لای
 دکتور زه‌ندیان، که وه‌ک زیره‌کترین پی‌اوی ناو حیزب سه‌یرده‌کرا، پی‌اویک
 بوو نه‌وه‌نده زیره‌ک بوو، سه‌رۆک دروستکردنی ده‌زگایه‌کی راگه‌یاندنی

گه وری پتسپاردبوو، بریاربوو له داها توویه کی نزیکا، هم ته له فزیون دابنن و هم پۆژنامه یه کی پۆژانه ده ریکن. من له سالانی خه باتی چیدا دوور به دوور ناویم بیستبوو، به لام له دوو ساله دا کتیبیکی له سر «ئهمنی قهومی» به عه ره بی نوسیوو، له گه ل کتیبیکی تر دا به ناوی «کورده له ستراتیژی زله یزه کانی دونیادا». ئه و کات ئه و ناوینشانانه هیدی هیدی خه ریکبوو عه قل و خه یالی پۆشنبیره سیاسییه کانی ئیمه یان داگیرده کرد. ئه و جۆره ناوینشانه قه بانه ده موده ست پوخساری پۆشنبیریان ده به خشی به خاوه نه که ی، سه رۆک «خوا لیبخۆش بیت» هر باسی ئه و دوو کتیبیه ی بیست، بینه وه ی کتیبیه کانی دبیت، زه ندیانی خۆشبه ختی بانگکرد و له کادیژیکی پادیژی شوپشه وه کردی به به رپرسی هه موو پاگه یانندی حیزب. دکتور خۆی قه مووژیکی پشت کۆماوه بوو، جرووتیک چاویلکه ی ئه ستوری له چاوده کرد و به جرووتیک پیلآوه وه که هه میسه دوو ژماره له قاچی خۆی گه ورده تر بوون، له هه موو جیگایه ک ده رده که وت، له شاخ به رده وام شه رپوالیکی کورت و فشی له پنده کرد، هر کاتیش ده ریکه وتایه کتیبیکی ئه ستور له بنده ستیدا بوو. نازناوی دکتور له وه وه هاتبوو که خۆی ده یگوت «گه ر پشمه رگه نه بوایه، ئیستا له زانکۆ، دکتور یان پروفیسۆری فه لسه فه بوو». ئیدی هه مووان باوه رپیان به و ئه فسانه یه کردبوو، هر بۆ قه ره بووی مه عنه وی ئه ویش نازناوی دکتوریان پینه خشیوو. خۆی به شانازییه وه ده یگوت «ئه و دکتورایه ی جه ماوه ر ده یبه خشییت هه زار جار له و دکتورایه موقه ده ستره که زانکۆکان ده یبه خشین». به وه دا من کرابوو به رپرسی ده رگای ئه منیه ت و ئه و کرابوو به رپرسی پاگه یانندن، ده بوو پیکخستن و تیگه یشتنیکمان له نیواندا هه بیت. تا ئه و شوینه ی دواتر من بینیم و ناسیم، زه ندیان جگه له پله یه کی دیاریکراوی خوینده واری، به هره یه کی وه ها گه وری نه بوو. کاتیک سه رۆک ئه و کاره گه وریه ی خسته ئه ستۆ، ئه و تووشی شپزه یی و دوو دلییه کی نۆر بوو، زه ندیان چه زیده کرد وه ک هه میسه به پیلآوه زله کانییه وه به شاردا بسورپته وه، کتیبیک بخاته بن هه نگلی و له چایخانه کاندا به ده نگی به رز باسی سیاسه ت بکات، هه یچ کات خه وی

بەوێه نەبیینبوو لە ناكاو چاوبكاتەوێه و ببینیت بووێه بە بەرپرستی هەموو دەزگای راگەیانندی حیزب، خەوی بەوێه نەبیینبوو سەرۆک زەرفێکی پر دۆلاری بداتنی و بلیت «کورم گوێی رەبی لئ مەخەفینە، برۆ کارانم بۆ پاپەریتنە ... هەقیشت بەسەر پارە و مارەوێه نەبیتن، ئەوێه بابی خۆت دەداتنی». ئەو بریارە زەندیانی تووشی دوولێ کردبوو، نەیدەزانی هەر پۆشنبیرەکە ی جارن بمینیتەوێه یاخود قۆلی لێهەلبکات و هیدی هیدی ببیت بە یەکیک لە سەرانی نوخەبی بالای حیزب. دەیزانی ئێرە شارە، راگەیانندی شار شتیکی سەختە، هەر کۆلانیک دەگریت خەلکانیکی تێدایە لەوانە ی خۆیان بە مۆدیرن و پۆشنبیر و نوسەر دەزانن، دەیزانی کە ئەم گەنجە شارییە لووسکانه چەند زمان درێژ و هیچ لەباردانەبوون، دەیزانی بەفیترەت بێتە دەب و شەرانی بارهاتوون. هەمیشە لە بەردەم هاوکارەکانیدا دەینالاند و دەیگوت «شار حەیا بەرە ... شار شەرەف و ناموس بە پیاوێه ناهیتیت». هەلبەت لە بیرۆی سیاسی حیزب کەسانیک هەبوون زۆر دژی بریاری سەرۆک بوون، دەیانگوت «زەندیان ... ئەو قەمووری کۆیرە؟ ئەو قوزپشته؟ وای حالمان جوان دەبیت ئەو بێتە چاوساغان». ئەوێه هیندە ی تر زەندیانی خستبووێه دوولییەوێه، بە جۆریک من دەمیست لە مالهەوێه لە مندالەکانی دەدات، چیشت دەپژینیت، شت دەشکینیت، بە پیلای قوراوییهوێه دەچیتە سەر هۆرتەکان، هەمووشی وەک خۆی دەیگوت بە هۆی ئەوێه کە «جەنابی سەرۆک حورمەتی لێناوم و پلەوپایە ی داومەتی».

ئێوارە یەکیان زەندیان هات بۆ لام. من ئەو کات مالتیکی تاییه تیم لە گەرە کەکانی باکوور گرتبوو، حیزب دە پێشمەرگە ی بۆ پاراستن نابووێه ژیر دەستم، شۆفێرم بوون، چیشتکەرم بوون، جلیان بۆ ئوتودەدام، پیلایان بۆ بۆیاخەدەکردم، ئیشکیان دەگرتم. مالهە کەم هیشتا لە سەرەتای بناغە داناندا بوو، ئەساسنکی وەهای تیدا نەبوو، من هەر لەسەر نەزمی ژوورە کە ی مالتی شوعلەخان تەختەخەویک و کورسی و مێزیکم لە ژوورە کە ی خۆم دانابوو، لەگەل دوو کورسی نایلۆن بۆ میوان. ئەو پۆزە ی

زەندیان هات بۆ لام، کاره باچییهک له گەڵ په یزه یه کی درێژدا گلۆپه کانی بۆ چاکده کردم و دوو بۆیه چییش ژووری میوانه که یان بۆیه ده کرد. ئەوکات من له سه ر میژیک له مه ته به خه که دانیشتیبووم، به په له برنج و فاسولیا یه کی گهرم ده خوارد، که ئەو به خۆی و دوو پاسه وانوه له به رده ممددا قیت بووه وه . پیاویکی بچکۆلانه ی پر جوله بوو، ئەوه یه که مجارم بوو ئاوا نذر له نزیکه وه ببیینم، جووتیک چاری وه ها بچکۆله ی بوو، چه ندمکرد بزانه پهنگیان چ جوریکه بۆم دیاری نه کرا. گهرچی هیشتا سه رما و سۆله ی پاییز گورزی خۆی نه وه شانده بوو، ئەو په ینکۆتیک ی په شی درێژی له به رکردبوو، شه په شه پ به پێلاوه زله کانییه وه ده پۆی. نذر به په له خۆی پێناساندم و گووتی «من دکتۆر زه ندیانم، سه رۆک خۆی قسه ی له گەڵ کردووم بیته لات و ته نسیقکه یین». «ته نسیق» له و وشه پێسانه بوو که رقم لێیان بوو، به لام به رده وام دووباره ده بووه وه . من له گەڵ خۆمدا برده م ژووری دانیشتن، به دم پرنگاوه گووتی «به ده ختی پاسته قینه ی شۆرشگێر ئەو پۆژه ده ستپێده کات که شۆرش سه رده که ویت، ها ... ئیتر هه موو ژیا نی تیکه چیت، کاتی خواردنی، کاتی خوی، هه تا شیوه ی پۆیشتنیشی ده گزیت، عه فومکه کاتی پێساییکردنیشی وه ک خۆی نامینیت. زۆر دانانیشم، ژن و مندالم له خواره وه داناوه، هه ر گوتم بتناسم». که گه یشتینه ژوره که ی خۆم، وردتر سه یرمکرد، به جوریک شپه رزه و ناریک هاته به رچاوم، دلنیا بووم ماوه یه کی تر ناچار ده بیت بچیته لای باهیری. به م شه روال و په ینکۆته وه پتر له شۆفیری پاسه کانی ناو شار ده چوو تا له به رپرسی راگه یاندنی حیزب، پیاویک بوو پرینکخستی سه خت بوو. وه ک من بوو، له و که سانه بوو که ناتوانن بایه خنکی گه وره به پوکاری ده ره وه ی خۆیان به دن. کاتیک دانیشتن هه ر قسه ی ده کرد «سه رکه وتنی شۆرش موسیبه ته، موسیبه تیک ی پاسته قینه یه . تا شۆرش سه رنه که وتوووه ئینسان ده توانیت خۆی بناسیت، به خۆی ده لیت شۆرشگێر و ئاو بیته و ده ست بشۆ، ده زانیت قاچی له کویدا یه، سه ری له کویدا یه، ده ستی له کویدا یه، به لام که شۆرش سه رده که ویت هه موو شتیک تیکه چیت، مرۆف ئیتر نازانیت چییش بخوات، له و کاته وه ی گه راپومه ته وه

شار و دەزانم ئێمه بەراستی بووین بە فرمانپەوای ئەم حەشاماتە خواردینشم تیکچوو... بە عەزابەو ناندەخۆم، بە عەزابەو دەخەوم، بە عەزابەو قومیک عارەق دەخۆمەو، هیچ شتیک لە دەمدا تاسی نییه». سەیریوو، دکتۆر زەندیان زۆر بیبەرەست و راستەوخۆ لەگەڵ مندا قسەیدەکرد، گەرچی ئەو یەکەمین دیدارمان بوو، بەلام وەها ئولفەتدار بوو بە زوویی هەموو دیوارێکی نێوان من و خۆیی شکاند. دیارە ناوی منی بیستبوو، کە قسەیدەکرد دەمزانی چەند خەیاڵی لای قسەکانی هێندەش خەیاڵی لای ئەو یەکەم سەیری من بکات و بەوردی بمیشکنیت، خۆی لەو کەسانە بوو کە دەتوانن مۆتۆلۆگیکی ناوەکی خۆیان بە ئاشکرا و بە دەنگی بەرز لە ناو خەڵکدا بخویننەو، بیئەوێ شەرم بیانگریت. دانیشتم و فرماندا دوو چامان بۆ بهێنن. دواجار دەستیکم بەسەری لوسمدا هێنا و گووتم «ئاه، چۆن موسیبەتە؟ خۆ شۆرش تا قیامت بەردەوام نابێت». بە دەنگێکی غەمگین گووتی «راستە، راستە. من قسەم لە مەنتیق نییه، قسەم لەوێهە کە شۆرش سەردەکەوێت کەسانی وەک ئێمه دەکەونە دزخیکەو پێی پانەهاتووین. وەک ئەوێ هەموو ژیان لە حەمامیکی گەرمدا بووبم و دواوی لەپریدا بمخەنە حەمامیکی سارد و بلێن دەی حاجی ئاغا بە ناوی سارد خۆت بشۆ. ئاسان نییه. ئیتر تا دوینی ئیشوکارمان ئەو بوو خەڵک بکەینە شۆرشگێڕ، ئیستا ئێشەکە هەمووی پێچەوانە بوو. ئێشەکە هەمووی دەبێت بەوێ چۆن نەهێلین خەڵک شۆرشگێڕ بن... بیورە، منداڵەکانم لە خوارەو مەعتەلکردو... بیورە، وایە. تەواوی ئەرکەکەش دەکەوێتە ئەستۆی من و تو. تو لە پێگای ئاسایشەکانتەو و من لە پێگای کادێرەکانی راگەیانندنەو. ئێشەکەمان سەختە. مەرج نییه ئەوێ مەلە باش دەزانیت، بتوانیت کەشتییەکی گەرە و جوانیش باش لێبخوێت. من دەقاو دەق ئەووم بە جەنابی سەرۆک گووت. من کاتیک لە شاخ لە ژێر بوردومان و کیمیاییدا بووین، کاتیک بە دەست و بازووی پووت لە بەحرەکەدا مەلەمدەکرد، هەستم بە ئەمان و سەلامەتی لە ئیستا زۆرتر بوو. هەندێجار ناو بەحر لە ناو کەشتییەکی خۆش و گەرە سەلامەتترە. ئیستا نازانم لەبەرچی، بەلام

تازە يە بوو. ئەو پۇژە دكتور گوتى ھاتوم سەرھتا يە كتر بناسين. گوتى «من و تو ئىشىكى گەورە مان لە ئەستۆيە، من مېژووى شۆپشە كانى دونيام خويىندۆتەو، ئاھ دەزانىت ئىمە لە قۇناغىكى پىوپوچى مېژودا سەرکەوتووين، حاجى ئاغا تەواوى شۆپشە راستە قىنە كانى دونيا ھەموو پوخان. كە بىر لە ھەرەسى ئىمپراتورىيەتى كۆمۇنىستى و دەولەتى سۆڧىتى و كۆتايى بەلشەفيكە كان دەكە مەو ەغەم دامدە گرىت... ئەھا وەك ئەو يە ئىمە عومرىك تەنيا كىتېبە ھەلە كانمان خويىندىتەو. بىرم نۆد لىكردۆتەو، دوئىنە بە دايكى مندالە كانم گوت، لە پۇژانى داھاتودا كىتېبخانە كەم چاكدەكەم، ھەموو كىتېبە كانى لىنين و ستالين دەسووتىم... ھەمووى ... عەقىد خۆت بخەرە جىگاي من ئەوسا تىدە گەيت چەند خرابە مرۆڧ عومرىك تەنيا كىتېبە سەقەتە كان بخويىندىتەو. كىتېبخانە يەكى گەورە كىتېبى ھەلەى خويىندىتەو كە دواى تەواو، لە ناكاو ئىتر ھىچيان سوودى قرانىكى قەلبىان نىيە، ئىمە چەپە كانى ئەم ولاتە بەو دەردە چووين. يەكى كىتېبخانە يەك كىتېبى بىن سوودمان خويىندۆتەو. بىيەنە پىش چاوى خۆت. ئىستا ئىمە خويىندە واره كانى شۆپش لەگەل نە خويىندە واره كاندا وەك يەكمان لىھاتوھ... چووينەو يەك جىگا... ئەو بە راستى دلم تەنگ دەكات. با برۆم عەقىد با برۆم، مندالە كانم لە خواروھ چاوە پىمدەكەن. دەيانبەم بۆ مالى خەسوم، دەمەوئىت زوو بتىنمەو، دەبوو يەك بناسين. شتەكە لە دەستى من و تۆدا نىيە، مرۆڧ كە بوو بە شۆپشگىر ئىتر خۆى دەداتە دەست قەدەر».

وەك چۆن بە دەم قەسەو ھاتە ژوورئ، دواى بىست دەقىقە بە دەم قەسەو چووە دەرىئ، ھاتن و چوونى وەھا خىرا و سەيرىوو من ھىچى لى تىنە گە يىشتم، پىتلاوھ دەلبە كانى پاكىشاو گەراپەوھ بۆ لاي ژن و مندالە كانى. بچكۆلە و سەير و ناپازىي ھاتە بەرچاوم، بەلام تىنى ئەوھشى تىدا بوو بىتتە كەسەك كە لە ئاومىدى خۆيدا ناچارى خۆگونجاندن و خۆ كۆكردنەوھ بىت. كەسەك بوو لەوانەى من دەتوانم لەگەلئاندا رىككەوم.

هر ئو شهوه بیرم له وه کرده وه باشترین پنگایه ک بۆ ئه وهی خه لکی ئه م
 شاره له فریشته کانیان جیباکه مه وه، ئه وه یه نه هیلیم گوئی له ناوه وهی
 خۆیان بگرن... ده بیته هه میسه شتی گه وه هه بیته، ده بیته دونه یای
 ده ره وه جه نجال بیته، ده بیته شته کان بچولین، ده بیته له میژوودا زمه و
 ناله هه سته یته، ئاده میزاده کان سه رقالبین، شته کان وه ک له سه ر پئناسنی
 مه رگ بن سه رو و خوار بکن، ده بیته به رده وام دوژمن هه بیته، ترس
 هه بیته، مرۆفه کان کاتیان نه بیته بۆ خۆیان، هه میسه ژانیان به هیزیکه وه
 نوسابته له ده ره وهی خۆیان. ئه وه ده ره نجامی بیرکردنه وهی من بوو،
 هه روا ئاسانیش نه گه یه شته ئه وه نه نجامه، جگه له ساته زۆره کانی تیفرین
 که شه وانیکی زۆرم بۆ ته رخانکرد، پوژانیکیش به عه قلی سیخوړیکه وه
 چاودیری نیچیریکی ترسناک بیته، به شانیکی نیوه کووړ و چاویلکه یه کی
 په ش و کلته یه کی خورییه وه ده چومه بازار و له خه لک وردده بوومه وه،
 وه ک جاران به چاوێک ته ماشام نه ده کردن که کاری ئیمه یه ئازادپانکه یین،
 به لکو وه ک هۆردوو و گاگه لکی نارێک و ترسناک ده مبینین که وه ک
 ئازه لیکه گه وه ده بیته شتیکیان بده یته ئارامیانباکاته وه. نا من له وه
 ئایدوژوئیستانه نه بووم باوه ریم وابته که بکرته به ئاموژگاری مرۆفه کان
 ده سته مۆبکرین. بۆ ئه وهی بتوانیت مرۆف بگریته و نه هیلتیت بیر له خۆی
 بکاته وه، ده بیته دونه یای ده ره وه هه میسه جه نجال و پر هه را بیته، ده بیته
 ده نگه تفهنگ بیته، ده نگه پاره بیته، یان هه یج نه بیته ده نگه شه هوه ت
 بیته. من له بازاردا ده گه رام و له ژیر چاویلکه په شه که مه وه ده مبینی که
 ئه م خه لکه چ بوونه وه ریکی فنو لن، چ چاوچنو ک و گوچنو ک و
 کونجکو لن، ده مبینی جو ره ئازه لیکن تا شتیگ هه بیته له ده ره وه
 ته ماشایه ک خۆیان بیرناکه و نته وه. جارێکیان شه و که گه رامه وه و
 تیبینیه کانم له سه ر ئه وه بوونه وه ره ده نوسی که ناوی مرۆفه، نوسیم
 «مرۆف چیه؟ بریتیه له ته ماحه کانی، له خولیا په شه کانی، دیوکی
 برسیه که ده یه ویت خۆی له هه موو شتیگ تیبریکات». ئاوها بوو کوژتایی
 شوپش منی خسته به رده م پرسیاریکی بیمانا، ترسناک، خنکینه ر،
 پرسیاریک که ده بوو وه لامبیده مه وه تا بتوانم بژیم «مرۆف چیه؟». له

ئەو تەگە شتێگە فریشتەکانمان لێی هەلدین و لێی دەترسن. ئەوێ فریشتەکانمان شەپێ لە دژدەگەن، جەوھەری ئیتمە یە وەگ بوونە وەرێک کە ژیانی لە پیناوی برسیتیدا خۆش دەوێت، لە پیناوی ئەوێ هەمیشە بخوات. هەتا دین گەورەترین بەلگە برسیتی مرۆفە، مرۆف بە فتوحاتی ئەم دنیا تیرنابێت، دەپەوێت قیامەتیش بخوات، ئەو دنیا، غیلامانە خەیاڵییەکانی ئەو دنیا، خۆرییە خەیاڵییەکانی ئەو دنیا، غیلامانە خەیاڵییەکانی ئەو دنیا. ئەوانە هەموو نیشانە برسیتی گەورە ئیتمەن، نیشانە تیرنەبوونی ئەم نازە ئەن لە خواردن و داگیرکردن. عەشقی مرۆف بۆ بەهەشت عەشقیتی بۆ برسیتی ئەبەدی و تیرنەبووێکی خۆی، لە بەهەشت مرۆف لە یەککاتدا دەتوانێت بۆ ئەبەد هەم برسی بیت و هەم تیر... ئەو هۆی ئەمەری دینە، چونکە پەیمانیک بە مرۆف دەدات لەگەڵ جەوھەریدا تەبا و جووتە. منیش کە دەچومە بازار و بیرم لە ئەرکی ئەو دەزگای ترساناکەم دەکردەو، بیرم لای ئەو بوو جیھانیک لەم مرۆفانە دروستبکەم کە لە یەککاتدا هەم برسی بن و هەم تیر.

من لەو پاییزدا بیرمە کردەو و سەیرمە کرد، پلانم دادەنا و دەهاتم و دەچوم، دواي ئەوێ هەر دەرەنجامیکی گرنگم دەستدەکەوت، دەستم توند دەگۆم و چاوانم پرده بوون لەخۆشییەکی مندالانە. ئیستا مەبەستم بوو خەلکی بگۆرم بۆ بە بەشتیک لە پووداوە گەورەکان، وابکەم دەنگی هاوار، بانگ، تەقینەو، هەوێس، خۆین بیانجولینیت و هەموو شتیکیان لەبیربباتەو. مرۆف یان خۆی دروستدەکات یان میژوو، دەبیت یەکتیکیان هەلبژیریت، چونکە ئەستەمە فریای هەردووکیان بکەوێت.

من بەو شەو وەگ خولیا یەکی شیتانە کە وتبیتە سەرم چووم بۆ لای دکتۆر زەندیان، لە راستیدا کەسی ترم لەبەردەمدا نەبوو برۆمە لای. هەستمکرد ئەم دەرەنجامە ترساناکانەم ناکەم بە پاپۆرت و بینیرم بۆ کەسی تر... هەموویان نەیتنی سەری خۆم بوون، نەیتنی تاییبەتیم بوون و دەبوو خۆم ئیشی بۆ بکەم. ئیستا وەگ بەرپۆتە بەری گەورە و دامەزێنەری دەزگای ئاسایشی نوێ، بۆم هەبوو لەزەت لە نەیتنییەکانم بینم...

جاسوسیک بووم ههستمه کرد بۆ حیسابی خۆم ئێشده کهم. ئهوه
خۆشیهیهکی گهوره بوو ببینم دهتوانم مرۆفهکان وهک قهرهقۆز لێبکه،
پهتیکێ باریکیان پێوهبیت و من بیانجولینم ... ئیشه کهم هێزی ئهوهی
دهدامن ههمووان وهک بوکه لهی پهتدار سهیری کهم، ههتا سهروکیش.
ههلبهت دهزمانی یارییهکه یاسای خۆی ههیه، بهلام ئهوهی نهدهبوو له
دهستی بدهم ئهو جینگایه بوو که خۆم داگیرمکردبوو. دهمتوانی
خۆشیهیهکی زۆر لهو شوینه ببینم، بهخته وه ریم لهگهڵ دهسته کاربووندا
بۆ دامهزراندنی دهزگای ئاسایش له ترۆپکدا بوو، خۆشیهیهک وهک هه
خۆشیهیهکی راسته قینه ئالوده بوو به نادلنیایی و گومان، تیکه لیبوو به
ترس. بهلام ئاخۆ له زهتی رها و خالیس بوونی ههیه؟ پیمیلین
خۆشیهیهک ههیه تیکه لاری ترس نهبیت؟ خۆشیهیهک ههیه نیوهی تامی
بههۆی ئهو ترسه وه نهبیت که ئاویتتهی بووه؟ بۆ یهکه مجار بیرم لهوه
دهکرده وه ئهوه منم که دهتوانم وابکه، ئهوه دهستانه ی پهته که ی پێوهیه
و دنیا هه لده سوپینیت دهستی من، نه وهک دهستی حیزب. ئیستا له
خۆله میشی وه فای رهنهت به گه وه، له خۆله میشی هه فال جهنگیزی
شورسگێره وه، عه قید جهنگیز به خۆی و نیگا شه یقانی و سه ره لووس و
دوودلییه شیرینه که یه وه هه لده ستا و ده هاته سه ر شاتو. من سه عات به
سه عات هه ستمه کرد پیتیکێ نوێ دیته به رم، چاوم جۆره سه یرکردنیکێ
تری تیدا دروسته بیت، خویتم به جۆریکی تر ده سوپیته وه، پوخسارم
پرده بیت له هێما و ئامازه و روانینی تازه. من جانه وه ریک بووم که
گه رمای وه رزیکێ تر لێده دام و له شم ده جولا و له سپیونیکێ دیرین
هه لده ستام و به ناو جهنگه لیکدا ده رۆیشتم که بۆنی گیا و گوڵ و گه لای
هه راش و درنده مه ستیانه کردم، وهک ئه وه بوو هه سته بکه ئه م جهنگه له
له گه ل مندا دروستبووه، وهک حه یوانیک هه سته بکات ئه و هه لاره ی له خۆی
هه لده ستیت هه مان هه لاره که له گه لاکان هه لده ستیت. ئه و ماوه یه که
ده چووم بۆ سه یری خهزان، تیکه لیبووم له گه ل سروشتدا بۆ به هیزکردنی
ئه و جانه وه ره ی ناو ناخم بوو. ده چووم خۆم له سروشت هه لده کیشا، خۆم
له درهخت و گه لای مردوو هه لده کیشا. سروشت له به رچاوی من ئه و

سه‌رزمینه شاعیریه نه‌بوو که سالانیک بوو شاعیره کورده‌کان وهک په‌رستگای جوانی و پاکی سه‌بریانده‌کرد، من ع‌قید جه‌نگیز، به جله کوردییه‌کانه‌وه، به قه‌مه‌له زه‌یتونییه نه‌ستورده‌که‌مه‌وه، به که‌لله ساف و سفت و بریقه‌داره‌که‌مه‌وه، وهک گیانداریک ده‌گه‌پامه‌وه بو ناو سروشت. سروشت نیشتمانی جوانی نه‌بوو، به‌لکو نه‌و ماله‌بوو که من تئیدا هه‌ستم به دۆزینه‌وهی دیوه دپنده‌که‌ی خۆم ده‌کرد. هه‌فته‌ی لایه‌نیکه‌م دووچار ده‌چومه جه‌نگه‌ل و باغان و خۆم له سروشتدا ونده‌کرد، سه‌ره‌تا که خه‌زان بوو خۆم ده‌کرد به ژیر هۆبه‌یه‌ک گه‌لاوه، دواتر که باو باران گه‌لایان هه‌موو پادا و ئاسه‌واریان نه‌ما، ده‌چومه سه‌ر دره‌خته‌کان و له نیو لق و پۆپه‌کانیدا داده‌نیشتم و نه‌و هه‌ستم هه‌بوو که وهک گیانه‌وه‌ریک گه‌پامه‌ته‌وه بو مالی خۆم. نو‌قمببون له سروشتدا وای لیکردم تا نه‌ندازه‌یه‌ک نه‌و چاله‌ فه‌رامۆشبه‌که‌م که کۆچی فریشته‌که‌م دروستیکرد، ئیستا دیوکی ترم له خۆمدا دۆزییه‌وه، دیویک په‌گ و پیشه‌ی له مندا له په‌گ و پیشه‌ی هر فریشته‌یه‌ک به‌هیزتره، نه‌و جینگایه‌ی وه‌فائیل چۆلیکرد گیانه‌وه‌ریکی سروشتی تر چوره جینگای که ده‌توانیت به که‌لبه‌کانی، به قه‌پ، جیهان بگوریت ... نه‌وه به‌خته‌وه‌رییه‌کی گه‌وره بوو، فریشته‌که‌م ده‌بوو بمریت بو نه‌وه‌ی نه‌و نازه‌له سروشتیه هه‌ستیت و بجیته جینگای.

نه‌و شه‌وه‌ی چووم بو لای دکتور زه‌ندیان. دوا‌ی چه‌ندین سه‌عات پیاسه له ناو دره‌خته‌کاندا به شۆفیره‌که‌م گوت «بمبه بو ماله‌وه، له‌وی خۆم ده‌گورم و ده‌چین بو لای دکتور». زه‌ندیان له مالنکی کریدا له گه‌په‌کی ته‌لاره‌به‌رزان ده‌ژیا. به بیجامه‌یه‌کی تازه‌وه پئیشوازیکردم، که زۆر له‌گه‌ل ناریکی قیافه‌یدا ده‌گونجا. بیته‌وه‌ی به‌ئلیت به‌سه‌ر ژن و مندالیدا برۆم بردمییه ژوورنکی بچوک له پشته‌وه، که شوینی کتیبخانه‌که‌ی خوی بوو. من پئمگوت «کورده نه‌م هه‌ریمه‌ی که‌وتۆته ده‌ست و هاتووم تا پلاننکی گه‌وره دارپژین بو دروستکردنی حوکمرانییه‌کی درپژ خایه‌ن». قسه‌که‌م وابوو وهک خۆم باوه‌پم به هیچ وشه‌یه‌ک له وشه‌کانی نه‌بیت. له‌وکاته‌دا

ھەر کەس ئێمەى بدیبایە، منیک بە دوو چاوی پر ترس و ئەویک لە
 بیجامەیهکی چیتی خەتخەت و فشد، دەیزانی چ سەیرە، دوو کەس لەو
 شیۆه و شەمایله ھەلۆهشاوھەدا باس لە دوستکردنی ھوکمپرانییەکی
 درێژخایەن بکەن. زرینگەى سەیر و عاجباتی رستەکە دکتۆری ھەستاند و
 گووتی «دانیشە جەنابی عەقید. سەرھەتا شتیک بۆ و پتیمبڵی حەزەت لە
 چیبە، چا بە چۆرەکەوہ یان شەربەتی میوژ؟ عارەقیشم ھەبە، بە دایکی
 مندالەکانیش دەلێم دوو ھەنارمان بۆ بەتەکنیئە ناو جامیک». ھەستکرد
 قەبەیی ئەو قسە کتوپر و ناکاوەی من، دکتۆری ناچارکرد قسەکانمان
 بەرھو شتگەلی پۆژانە و ئاسایی راکیشیت تا شتیک لە ناواقعییەتی
 رستەکە داپۆشیت. ھەک بەھانە بۆ خۆم بەینمەوہ، گووتم «چا چۆرەک
 باشن، دەستتان خۆش. ئەوہ باشە ... بەلام نا جەنابی دکتۆر، خۆت
 دەزانیت ھەموو ئیمپراتۆرییەتیکی گەورە لە دنیا وادادەنریت. کەسانیک
 دەبیت بریاریدەن دوستبیکەن. دوستکردنی دەولت ھەک دوستکردنی
 مالتیک وەھایە، بریارە ... بەر لە ھەر شت بریارە. منیش بریارمداوہ ئیش
 بۆ دارپشتنی بنەماکانی ھوکمیکی درێژخایەن بکەم، دامەزراندنی دەولت
 بەر لەوہی کاری فەیلەسوفان یان سیاسەتمەداران بیت، کاری کەسانیکی
 ھەک منە، ئیشی ئەوانەبە کە لە دەزگا نھینییەکانی ئەمنییەتدا کاردەکەن.
 بەلێ دکتۆر گیان، من بریارمداوہ ... دەزانم قسەکەم ھەک قسەى شیت و
 دیوانان دەگاتە بیستی تۆ، بەلام ھەموو سەردەمیکی نوێ بە بریاری
 شیتانەى کەسینکی عاقل دەست پیدەکات، با ئەم عەسرە پێچەوانە بیت،
 بە بریاری عاقلانەى شیتیک دەرگاکانی خۆی بخاتە سەر پشت». وام
 گووت و قاقا پتیکەنیم، نازانم بۆ ... ماوہیک بوو، بە ھەندیک رستەى خۆم
 زۆر پیدەکەنیم. دکتۆر چووە ئەو دیوہوہ. ھەستکرد دەمیک بە دکتۆر
 گیان بانگیدەکەم کە یفی دیت و پووی دەگەشیتەوہ. کە ھاتەوہ دوو
 ملبیچی پتوو، یەکیکیانی دایە من و گووتی «حاجی ناغا بییچە ملت،
 ژوورەکە ساردە، نەوت نییە بتوانین جارێ سۆباکان داگیرسین، ئەوہی
 ھەمانە دەبیت ھەلیگیرین بۆ زستان. خەلک گوئیان لە رادیۆی ئیسرائیل
 بووہ، دەلێن زستان عەجایەب سارد دەبیت. جووہکان شارەزان، دەزانن

سالی چند کیلو به فر له ئاسمان دهکه ویتته خوار. جه نابی عه قید بۆ دانانیشیت، بۆ به پتوه وه ستاویت». زه ندیان تازه مالی دامه زانده بووه وه، قه نه فهیه کی سه وزی گه وره که دیاریوو له دوکانیکی فرۆشتنی مۆبیلی دهستی دوو کپدراوه ته وه له ژوو ره که دا بوو، ملپنچه که کم توند به ست و له سه ر قه نه فه که دانیشتم وه ستیکی خۆش به ئه مان و دلناییی دایگرم. دکتور زه ندیان له سه ر کورسییه کی ته خته که ته نیا له چاپخانه کاندایه بینیبوویم به رام به رم دانیشتم، ئیستا به ملپنچه که وه سه ر بتر و خه نده هیتر دیاریوو، بینه وه ی بزانتیت له و بیجامه فش و ملپنچه زله دا چ دیمه نیکی پتکه نیناوی هه یه، به و یقاری سیاسیه که وه قسه یه کی گرنگی بۆ گووتن هه بیته، قاچه کورته کانی خسته سه ر یه ک و گووتی «نا جه نابی عه قید، هینده یه زاراوه ی حوکمی درێژخایه ن به جۆریک له جۆره کان و به شیوه یه کی غه مگین زاراوه ی شوێشی درێژخایه نی به یادا هینامه وه. هه ندیک وشه هه یه کاتیک ده بیستیت مرۆف دلته نگ ده بیته، دویتنی به دایکی منداله کانم گووت، خونچه ده زانی وشه ش وه ک به شه ر وه مان، وه ک دۆست و عه زیزانی خۆمان وه مان، ده من و له جیگایاندا شتی تر دیت و ده پویت. بیرده که مه وه ناخو حوکمی درێژخایه ن درێژکراوه ی هه مان شته که سالتیک له مه و به ر پیمانده گووت شوێشی درێژخایه ن؟. حه زت له عاره ق هه یه .. ده خۆیتته وه؟ هه لبه ت نه گه ر بلۆکی کۆمۆنیزم به وجۆره حه یابه ره نه روخابایه، گه ر گۆریاتشووف به وجۆره شیوعیه کانی ریسوانه کردبایه، ئیستا ده مانکرا قوناغی حوکم وه ک درێژکراوه ی قوناغی شوێش سه ر بکه یه ن... وانیه یه؟ ئیمه له مارکسیزما وا فێربووین. به لام نا ئیستا قوناغی حوکم، هه ر حوکمه، ئیستا په یوه ندیه کی به شوێشه وه نه ماوه، هه ر ئه و پۆژه به خیزانم گووت، ئیتر نازانم چی له رابوردوی خۆم بکه م. ئه وه تا ئه مریکیه کان به سه ر سه رمانه وه ن، شه و و پۆژ به گوئی سه روکدا ده خوینن. چیتر ناتوانین پێیان بلێین ئیمپریالیست، ده بیته خۆمان له وه بپارێزین، وه ک لقیک له لقه شکاوه کانی شیوعیه ت ده ریکه وین، باش بوو ئه م دوا سه فه ره ی سه روک بۆ ئه وروپا ئه و ترسه ی له سه ر ئیمه ره وانه وه، ئه مریکیه کان یه ک شتیان لا گرنه گه، کۆمۆنیستی یان کۆمۆنیست نیت؟.

ئەوێش تۆزێک گێژ و بێتینم دەکات. پەنگە تۆ نەزانی من باسی چێدەکەم، هەفالانی تر بۆیان گرنگ نەبێت. بەلام من نایشارمەوێ شتەکان هەموو پێکەوێ، هەموویان بەسەر یەکەوێ زۆر تورپ و بێتاقەتم دەکەن».

ئاوهابوو... لە ناکاو پوختاری پالەوانێکی تراژیدی غەمگینی دەدایە خۆی.

من دەستم توند لەیەک خشاندم و بە چاویکەوێ پرپوو لە بریقەیی شادی، گووتم «من دەمەوێت لە بیرییکەم، ئیستا دەمەوێت جارنم لە بیریچیتەوێ ... هەموو شتییک نا ... یەکجار هەموو شتییکم بۆ فرینادریت، بۆ نمونە بە جۆرێک لە جۆرەکان حەزم لەم جلە کوردییانەییە، ئیستا ئاسان وازی لێناهیتم ... پۆزێک دەبێت واز لەوانەش دەهیتم، ئەوێ هیشتا هەستییکم دەداتێ کە لە هەموو شتییک دانەبراوم، بەلام ناخ حسابە، جەنابی دکتۆر ناخ حسابە. من ئیستا بە دل و دەرون پیاوی ناو عەسریکی تازەم».

دەنگم بەرزکردووە و هەستمکرد پوومەتم و پێستی سەرم تەواو گەرم دەبین، هیند گەرم، دەمتوانی لەویادا دەفتەری تیبینییهکانم دەریهێنم و لەسەر تینی سووتینەری لەشم شتیکی جوان بنوسم.

دیاریبوو شتییک لەو گەرمایەیی من پەرییەوێ بۆ لای دکتۆر، چاوم تیبیری و گووتم «من هەستەدەکەم رابوردووم فرینداوێتە دواي خۆم... ئیستا کاتی ئەوێ بەزانین چیبکەین بۆ ئەوێ ئاسوودە حوکمرانی شارەکەمان بۆ بکریت. بەعسییهکان پۆشیستن، ئیتر نایەنەوێ، حیزبەکانی تر وەک سەگ دەمیان کردوێتەوێ، شارەکە لە گوێرەکە یەکی تۆپیو دەچیت هەر یەکەوێ دەیهوێت پارچەیهکی بیات بۆ خۆی. تۆ دەلێیت چی؟ ... دەلێیت چی ... لە گوێرەکە ی تۆپیو ناچیت؟. دەبێت ئیشبکەین، من و تۆ و ئەوانی تر، با ئیشبکەین، با پلانمان هەبێت».

بەوردی سەیریکردم، چاوانی هیند بچوک بوون، جگە لەوێ بە ئاراستەیی نیگایدا دەمزانی لە من دەروانیت، چاوانیم هەر نەدەبینی. گووتی

«شته‌کان هه‌روا به هیمنی نامیننه‌وه، ئەمه پاییزی یه‌که‌ممانه، پاییزی تری زۆر به دوا‌دا دیت. گزنگ ئەوه‌یه حیزب چی ده‌ویت، حیزب چۆن بێرده‌کاته‌وه». به‌ده‌نگی‌کی بێشه‌رمانه و به‌رز پێکه‌نیم و گووتم «حیزب بێرناکاته‌وه، حیزب ئیتر بێرناکاته‌وه، جازان حیزب هه‌مووی یه‌ک له‌شی گه‌وره بوو، یه‌ک که‌شتی بوو، یه‌ک که‌شتی زه‌به‌لاح ... زۆر زه‌به‌لاح ... زل زل. ئیتر وانیه، ئیتر وانیه دکتۆر، ئیتر حیزب له‌ دێویک ده‌چیت پارچه‌پارچه بووین. هه‌ر پارچه‌یه‌ی بۆخۆی ئی‌شده‌کات. ئی‌شی من و تۆش ئەوه‌یه لیگه‌ڕێین هه‌ر به‌ش‌ه‌ی بۆ خۆی ئی‌شبکات بێنه‌وه‌ی ته‌واو بترازیت و هه‌ل‌وه‌شیت. ئی‌شی من و تۆ گرتنی په‌ته باریکه‌کانه به‌یه‌که‌وه تا بالنده‌کان نه‌فین. گه‌ر ترازاش هه‌فال، گه‌ر ترازاش، با ئیمه‌ له‌و پارچه‌یه‌دا بێن که ناخکین، له‌و پارچه‌یه‌دا بێن که بالی شل نییه و ناکه‌وێته خواره‌وه».

ده‌نگم هه‌م خۆشی و هه‌م ترسی تێدا‌بوو، هه‌م مژده و هه‌م هه‌رپه‌شه.

هه‌ستمکرد دکتۆر له‌ چاوانم ده‌ترسیت، ده‌زانیت که‌وتومه‌ته باریکی پۆ‌چی تاییه‌ت و نه‌خۆشه‌وه. ئەو نه‌یده‌زانی له‌و کاته‌وه‌ی چومه‌ته ده‌زگای ئەمنیه‌تی شۆر‌شه‌وه، شیتتیه‌کی نه‌رم یه‌خ‌ه‌ی گرتوم، کاتی قسه‌کردن ئاوا سوورده‌بمه‌وه، عاره‌ق ده‌رده‌ده‌م، هه‌ناسه‌م سوار ده‌بیت. که‌مێک خۆی گزۆکرد، وه‌ک قسه‌کانی منی به‌دڵ نه‌بیت، وه‌ک ئەوه‌ی پێشتر بۆ‌چوونی وای نه‌بیسیت، گووتی «جه‌نابی عه‌قید ده‌نگت شتیکی تێدا‌یه ده‌مترسیت. ده‌لێن تۆ گرتی بێ زنی و ته‌نه‌ایشته‌ هه‌یه، وانیه؟ هه‌موو کاریکی خراپیان له‌سه‌ر ده‌نگ هه‌یه. بۆ تا بارودۆخ باشه و دونیا نارامه ژنیک ناهیت و مالتیک پێکه‌وه ناییت؟» وه‌ک بیه‌ویت لاسایی پێکه‌نینه‌که‌ی من بکاته‌وه، پێکه‌نی. من به‌ چاویکی جیدتره‌وه سه‌یرمکرد، چه‌زنده‌کرد به‌ پوونی بزانیته‌ جیا‌وازی نیوان پیاویکی گزنگی ناو ده‌زگای ئاسایش و پۆش‌فکرێکی قه‌لتاغی ناو راگه‌یاندن چیه‌. من ده‌مناسین، ده‌مزانی ئەم خوینده‌وارانه چ غروویکی خۆرسک و خۆبه‌زلزانییه‌کی خودار‌سک له‌ سه‌ریاندا ئاوێته‌بووه، له‌زه‌تیشم له‌وه ده‌بینی

تۆزیک لەمن بترسیت. بێخەیاڵ لەو نیگا تیزەیی من درژەیی دایە و گووتی «من پێمواوە شۆرش تەواو بوو، بەلام حیزب ... حیزب نا. حیزب شتیکی نییە کۆتایی بێت. حیزب وەک شەمەندەفەر وایە، لەوانەیە شۆفێرەکی خراپ بێت، سەرئەشێنەکانی چەوت و نالەبارین، بەلام دەشیت لە وێستگەییکی تردا خەڵکانی باش سەرکەون، شۆفێری چاکمان دەستبەکەوێت. حیزب مەکیئە، ئاشەکە، نەوێک ئاشەوانەکە بێت. حاجی ئاغا لە داها توودا شتیکی نامۆیەتی ناوی میلیات بێت بەرگری لێبکەین. ئەوەی من نەخۆش دەخات ئەو حەقیقەتە... ئەوەیە، بەس حیزب دەمێنێتەو. بۆیە ئەو پۆژە وتم سەرکەوتنی شۆرش موسیبهتە، بەراستی موسیبهتە. لەو پۆژەوێ بەعسیهەکان لە شار چوونە دەرەو، میلیات نرخێ نەماوە. ئەو شتیکی بە پۆح و دل لێدەترسم».

دکتۆر بەو پەڕیی ئاسوودەگییەو دانیشتبوو قسەیدەکرد. من بەو نیگایانەو کە پەڕیون لە شادییەکی بێهۆ، لە بەختەوهریی کەسێک ترسی لە خۆی و نیازە تاریکەکانی ناخی نییە گووتم «بۆیە هاتووم تا بزانی چو بکەین، دەبێت دنیا بچوێنین، دەبێت شت روودات، دەبێت شارەکان و گوندەکان نەخەون. لەدوای سەرکەوتنی شۆرش دنیا کۆتایی نایە... میژوو قەت ناوەستیت، دەبێت شتەکان بەو پەڕی خێرای و توندییەو بچوێن. دەبێت شار بچوێن، دیوارەکان بەهێژین، زەوی بلەرێتەو. ئەو ئاواتی من، ئەو ئیشی من. من جەنابی دکتۆر هەست بە تین و تاوێکی گەورە دەکەم لە خۆمدا... جەماوەر کیئە؟ بە سەد ساڵ چاریک کلکیک دەچوێنین و ناوی دەنێن شۆرش، هەمیشە دەبەنگترین مەخلوقیش هەڵدەبژێرن بێتە سەرۆکیان. من تەواو کاک دکتۆر تەواو، باوەرم بەس بەخۆم، بەس بە تۆی، باوەرم بەوانە کە بۆ خۆیان ئێشدهکەن ... جەماوەر چونکە بۆ خۆی ئیش ناکات، وەک بێگار سەیری شۆرش دەکات. ئێستا ئیشی من و تۆ ئەوێ بەزانی دنیا یەکی ترمان لەسەر پێیە و دەبێت خۆمانی بۆ ئامادەبکەین». سەریکردم و خۆی واپیشاندا کە لە ناو بیرکردنەوێکی قولدا ونبوو، تۆزیک سەر لێوی خوراند و گووتی

«راسته، كيشه يه كى تيورى قووله . شوپرش نه ماوه و ميژووش ناوه ستيت . هيج شتيك له شوپرشگيرى بئيش موسيبه تر نييه، به لام كاكي خوم، شار پربووه له شوپرشگيرى بئيش، دوينى له گونده ماران سه رنكم له مه كتبه بى سياسيدا، به دريژايى رينگاكه پيشمه رگه ي خه والو و بينكار قه تاره يان به ستبوو، له بنكه كانى مه كتبه بى سياسى ژوره كان پربوون له پيشمه رگه ي نوستوو، به سته زمانانه نازانن له م گورانكار بيه گه ورانه دا چ كارهن و چيبان به سهر ديت» .

وهك نه وهى راستيه كى گرنگم ده سته كتبه و تبيت، ده ستى خوم توند هه لگ لوفى و گوتم «ده بينيت، ده بينيت، ده بيت هه موو له خه وه ستن، ده بيت هيج كه س نه خه ويت، ته واو جه نابى دكتور، شته كان له سهر ئيمه ن، ميژوو وهك گياندارى كى توپيوه، ده بيت ئيمه بيخه يه سه رپى و بيجولتئين، من و تو . رقم له و گيانداره توپيوه مه لعونه يه، به لام ئيمه، من و تو و نه وانى تر... من و تو و نه وانى تر، ده يخه نه سه ر لوقه كردن» . وه ها بو وهك نوكته يه كى خوشم گيرايته وه، وهك دونيا بوويتته مولكى من، چه ند قاقايه كى به رزم ليدا و گوتم «دكتور وه ره قه و قه له ميك بهينه، بزائين من و تو چيبكه ين . تا چه ندين سالى داهاتوو من و تو حوكمه ده كه ين، هه قال خوت ناماده بكه، خوت ناماده بكه . كوا عاره ق هه قال كوا؟ . به خونچه خان بلن عاره ق به نييت ... نه ي چون ده خومه وه، به خوشحال بيه وه ده خومه وه . به خونچه خان بلن ده نكه هه نارمان بو به كيتنيته قاپيكي گه وره وه، پتي بلن، تا خودا هيزى داوه تن شتى خوش به نييت، چونكه تا چاو بريكات و تا خودا هيزى داوينه تن، ئيتتر من و تو فه رمان په واين ... حاكمى راسته قينه ين . ده سته بهينه دكتور، ده سته بهينه، گه ر من و تو ده سته بخه يه ناو ده ستى يهك ده توانين بومه له رزه يه كى وه ها دروستبكه ين، هه م زه وى و هه م نه ستيره كان به ريننيته وه ... ده مه ويت خودا سه يرى من و تو بكات و سه ر به قيتنيته و بلت، واى ئينسان چ شيته» .

دکتۆر زەندیان لە ژێر چاویلکە یەوێ سەیرێکی درێژی کرد. هەستی کرد
 شتیکی ناناسایی دەبیستیت. بیئەوێ شتواری خۆی بگۆڕیت، گووتی
 «پلان دەبیت بیروێ سیاسی دابینیت، ئەوەک من و تو ... وانیه؟». من
 هەستام و بەسەرسامی گووتم «بیروێ سیاسی؟ وای قوڕ بەسەرمان و
 خاک بە دامینمان، گەر بە دیار بیروێ سیاسییەو دابینشین. دەزانی
 ئەندامانی بیروێ سیاسی ئیستا چی دەکەن؟ دەتەوێت پیتبلیم یەکە یەکە
 چی دەکەن، کامیان لە کوێ دەخواتەو؟ کامیان لای چ قەحبە یەکە؟
 کامیان لە چ مالیک داوێتە و پشتینی کردۆتەو و تیکە ی چوڕ
 دەگلێنیت؟ دەتەوێت؟. دکتۆر هەموو سەردەمێک دروچۆر حاکی مە یە،
 حاکی ناسکران، لە گەل حاکی نەینییەکان... زۆر لە حاکی ناسکران
 تەنیا دیکۆرن، تەنیا لە خەیاڵی خۆیاندا حاکی، وادەزانن حاکی بەلام
 نازانن کەسانێکی تر کە لە ژێر ئەوانەوێن حاکی دەکەن، ئەوان تەنیا لە
 بەرچاوی خەلک حاکی، لە سەر تەخت یان نزیک لە تەخت کورسییەکیان
 گرتوو و لەسەری خەوتوون... بەلام حاکی پێشانی راستەقینە ئیمەین،
 ئەوانی خوارەوێن... تو چی دەلێت بەدەخت، حاکی راستەقینە من و
 توین، خۆم و خۆتین برا گیان. ئیتر من و تو دەبیت ئەو
 دەستنیشانیکەین خەلکی سالیکی تر، دووانی تر، چون دەژین و چون
 بێرەگەنەو. وا ئەو خەلکە مەبینە، ئەوانە چەند خۆیان بە گرنگ و
 لووتبەرز دەزانن، بەلام پێوستیان بە ئیمە یە. دەبیت کاریکبکەین هەموو
 حیزبی ئیمە، هەوادارەکانمان، شتیکیان هەبیت شانازی پێوەبکەن. دەبیت
 شتیکی بەدەین بە خەلک شانازی پێوەبکەن، خەلک شانازیان دەوێت،
 شانازی بە هەر شتیکیوە بیت، بە هەر شتیکیوە، بە جەنگیکەو، بە
 شەهیدیکەو، بە سەروکیکەو».

دکتۆر زەندیان وەک خەوێکی موگناتیسی لیکەوتبیت، هەستا و وەرەقە و
 قەلەمێکی هینا. شتوێ پێشینی لە پێشینی شاگردێکی ماندوو دەچو
 نابەدڵ بۆ بیگاریک بچیت. تا گەراییەو، نەیدەزانی دەبیت کاری من بەو
 قەلەم و کاغەزە چی بیت.

من نه‌خشه‌ی دروستکردنی ده‌وله‌تینکی بچوکم له‌سهدا بوو. به پینگه‌نینینکی شیتانه‌وه، به‌ه‌ماسی مندالینگه‌وه، به‌خیرایی شه‌یتانینگه‌وه ده‌ستمکرد به‌نه‌خشه‌کیشان، هینلکاریه‌کی نالۆز و تینگه‌لاو و سه‌خت، نه‌خشه‌ی ده‌وله‌تیک که به‌خه‌یالینکی هه‌ستیرییه‌وه پلانم بۆ کیشابوو.

ده‌بوو من ئه‌و کاره‌بکه‌م، جگه‌ له‌ من که‌سینکی تر نه‌بوو بیکات. من وه‌فای په‌فعت به‌گ، تاکه‌ که‌سینک بووم به‌عه‌قلی ئه‌ندازیاریکی ورد له‌و شوه‌ی پاییزه‌دا له‌گه‌ل دکتور زه‌ندیان هینلکاری سه‌ره‌تاییم بۆ ئه‌م حوکم‌پرانیه‌ی ئه‌مپۆ کیشا، نه‌خشه‌ی دروستکردنی سوپامان دانا، شوپینی کردنه‌وه‌ی کۆلیژه‌ه‌سکه‌ریه‌کانمان ده‌ست‌نیشانکرد، بیرمان له‌وه‌ کرده‌وه‌ چون‌گه‌نجه‌ له‌ خۆبایه‌کان بکه‌ینه‌ ئه‌فسه‌ر و چون‌پیره‌کان بکه‌ین به‌ ژه‌نرال، چون‌پله‌وپایه‌ی سه‌ریازی دابه‌شکه‌ین، چون‌بنکه‌یه‌ک دامه‌زرتین بۆ دروستکردنی جاسوس، چون‌کادیر په‌روه‌رده‌بکه‌ین و بینیرین بۆ ده‌وله‌ته‌کانی دراوسێ، چیه‌که‌ین پۆچی کوردایه‌تی له‌و شوپینانه‌دا له‌خه‌وه‌ستینین که‌ مردون. پلانم ده‌کیشا و به‌دکتورم ده‌گوت «ئینسان پتویستی به‌ غوره‌، وه‌ره‌ من و تو غرور ده‌هین به‌ خه‌لک». پتوخراوه‌کانی حیزبمان به‌ جۆریکی شه‌یتانی و جه‌ه‌نمی گرتدایه‌وه‌ به‌ ده‌زگای ئاسایش و بنکه‌ی کۆکردنه‌وه‌ی زانیارییه‌وه‌. نه‌خشه‌ی گه‌وره‌کردنی حیزبمان کیشا، چونیتی دروستکردنی قوتابخانه‌یه‌کی کادیرانی ئاسایشمان باسکرد، بیرمان له‌ ناوی چه‌ندین زیندانی ئاشکرا و نه‌یتی کردوه‌، ناوی هه‌موو ئه‌و ده‌وله‌مه‌ند و سه‌رمایه‌دارانه‌مان نوسی که‌ ده‌بیته‌ نابودیانکه‌ین، ناوی هه‌موو ئه‌و نوسه‌رانه‌ی که‌ ده‌بیته‌ ناویان له‌ یاده‌وه‌ریدا بسپینه‌وه‌، له‌سه‌ر کاغه‌ز مه‌کته‌بیتی پینگه‌یاندنی کادیرانی پاگه‌یاندنمان کرده‌وه‌ که‌ ده‌بوو دواپۆژ بیته‌ به‌ زانکۆیه‌کی سه‌ره‌خۆ. بیراماندا هه‌موو پۆست و پله‌یه‌ک به‌ خه‌لکانیک پریکه‌ینه‌وه‌ که‌ به‌ ده‌زگاکانی ئیمه‌وه‌ گرتدرا. دکتور زه‌ندیان ئه‌و شه‌وه‌ نه‌یده‌زانی چون‌ ئه‌م شتانه‌ ده‌بنه‌ حه‌قیقه‌ت، باوه‌ری به‌وه‌ نه‌بوو ئه‌م خه‌یالاته‌ی سه‌ر کاغه‌ز ببن به‌ پاست. نه‌یده‌زانی زۆربه‌ی شته‌ گه‌وره‌کانی دنیا زۆرجار پلانیک بووه‌ و له‌سه‌ری گه‌مزه‌یه‌کی وه‌ک

من و ئەوێوە دەستیان پێکردووە. سالانیک دواتر کە مەکتەبەکە بوو بە ئەنستیتوت، ئەنستیتوتەکە بوو بە کۆلێژ، کۆلێژەکە بوو بە زانکۆ، دکتۆر زەندیان ئەو ئاواتەى هاتە دى بېیتە سەرۆکی زانکۆ. من ئەوکات هیدی هیدی لە پۆست و پلە و پایە دادەگیرام، مانگ دواى مانگ بچوکتەر و بچوکتەر دەکرامەو، بەلام کە دکتۆر بوو بە سەرۆکی زانکۆ، نامەیهکی بچوکی بۆ ناردم و نوسی بووی «سوپاس بۆ شەوێ جوانەکانی پاییزی نەوهدویەک». ئەوکات من و زەندیان لە مێژیبوو دوژمن بووین، حیزب هەموو پلانیەکانی منی دزیبوو، خەڵکانیکی تر خۆیان کردبووێ خواوەنى نەخشەکەم، خۆشم پربوووبوم لە خولیاى تر، لە خودام دەویست کەس پڕۆژەى دامەزاندنى ئەم حوکمرانییە نەخاتە ملی من و فەرماؤشمبەکەن. کە ئەو نامە چکۆلەیهى زەندیانم بۆ هات، چەندجار خۆیندمەو و چاوم پربوو لە ئاو و گووتم «ئای دکتۆر زەندیان، هەى بێشەرەف». ئەوکات کەس بیرى نەمابوو کە ئەم فەرمانزەرەواییەى ئەمڕۆ، بەم شکۆ و گەورەییە ترسناکەى خۆیهوێ من دروستمکردو، من پلانییم کێشاو، من پڕەنگرێژى بناغەکانى بووم ... هیچ کەس ئەوێ نەدەزانى، گەر شتیکی وەهاشم بگووتایە وەک شیت تەماشایان دەکردم، وەک کەسێکی خەلەفاو کە خەریکە عەقلى لە دەست دەدات. ئەو شەوێ تا درەنگ من پلانییم دەکێشا و زەندیان سەیریدەکردم و گوئییدەگرت و کۆمەکییدەکردم و پەشیمانیدەکردمەو، منیش زوو زوو پێکە عارەقم هەلەدا، ملیچەکەمم شلەکردو و توندەکرد، دەمنوسی و هەناری میخۆشى ئەو پاییزە غەمگینەم دەخوارد، دەمگوت «هەفأل، گرنگ ئەوێهە مەرۆف وەها سەرقال بێت فریشتەکەى ناخى خۆى لەبیرچییتەو». زەندیان نەیدەزانى من باسى چى دەکەم، کە پیاڵەى عارەقم پڕدەکرد و دەکەوتە وێنە دەریارەى فریشتەکەم، دلنیا دەبوو کە سەرۆکاری لەگەڵ شیتتیکى تەواودایە، من هیچ کات لە پیاویکی دانا و عاقل نەچووم، ئەوێش نەینى خۆشبەختى و بەدبەختیە گەورەکانى زیندەگیە. لە چاوانیدا دەمخویندەوێ کە هیدی هیدی وەک شیت سەیرمەدەکات، وەک کەسێکی ترسناک. بەلام دەیزانى لە ئیستا و لەم ساتەدا من قودرەتم

به دهسته ویه. پیمده گوت «وهره دکتور، وهره دونیایه کی تازه دروستبکهین، پلان دابننن، پرژهی گوره دهست پنبکهین». نه و سره تا شته کانی وهک گه مه یه کی خوش دهبینی، وهک خه یالیک ته نیا له سر کاغه زه کانی من ده مینیتته وه، وهک گه رانی سیاسییه کی دیوانه له پوژانی بئیشیدا بۆ شتیک سرگه رمییکات. تا شه و زیاتر ده چوو پئیش، تا عاره قه که گیتتری بگردبایه و مهستی پتر بچوبایه سر بوخساری، مه ترسی ئه م خه یالاتانه زورتریان بۆ ده هینا و دلیان پرده کرد له سامیکی ناوهخت. من ده مزانی ده ترسیت، به لام له پی دهستم وها عاره قی کردبوو، سرم وها جۆشی تیگه رابوو، گه رووم وها نوسابوو، بۆم گرنگ نه بوو نه و ههست به چی دهکات، به جۆش و گه رمییه وه ده مگوت «دکتور شانازی به خۆته وه بکه، تا مردن شانازی به خۆته وه بکه. هه موو که سیک، وها ئاسان بۆی هه لئا که ویت و بهخت یاری ناپیت، نه خشه بۆ دامه زرانندی ده ولته تیک بکیشیت. میله تانی تر سه دان سال پئیش ئیمه ی کورد له سر خاکی خویان نه و هوکمرانییه یان دامه زرانده، ئیستا که س بییری نه ماوه کئ نه و پلانه ی داناوه، ده ولت و فرمانرپه وایی هینده ی دیارییه کی خودابوو بۆیان، ده سته که وتیکی میژوویی نه بووه. په نگه هه یج کات و له هه یج شوپنیکیش پلان نه بوو بیت، په نگه شته کان خویان هه روا هاتبن، نه وه دوا ی نه وه و له سه ره خۆ مهمله که تی خویان دروستگرد بیت و هه ر جاره ی یه کیک پارچه یه کی نوئی خستیتته سه ر دیکوره کان. به لام نه م کهینه یه ی من و تو دروستیده کهین تازه یه، پئیشتر که س ده رفه تی له مجۆره ی بۆ نه په خساوه، پلانی دروستکردنی فرمانرپه واییه کی وها فراوان دابریژیت، شاریکی یاری گه وره، به ر له من و تو په نگه هه ندیک فه یله سوف بیریان لی کرد بیتته وه، به لام له م سه رده مه دا، له نا کاو ده ولته تیک نه مینیت و دوو که سی وهک من و تو بۆمان هه بیت ده ولته تیک دروستبکهین، دوو که سی وهکو من و تو... ئاه، ده زانی نه وه چ خه ویکه ... چ نه فسانه یه کی گه وره یه. گه مزه ی وا هه یه ده لیت باوه ر به نه فسانه مه کهن، نه مه نه فسانه نییه من و تو که وتووینه ناوی؟... ها ... ده ی گه ر نه فسانه نییه چییه؟ من و تو له شاریکی یاری گه وره داین که ناوی

مێژوو... تەحا هاوێم، بژی، سەلاوات، هورا، طوبی، زنده باد...
 وامدەگووت و وەك شتیك خەزێنەیهکی گەورە زێری دۆزیبێتەو،
 پێدەكەنیم. دكتۆر زەندیان لەویدا چاوانی کرانەو، گەشییهکی كتۆپێی
 تیگەپا، وەك ئەوێ جۆش و خروۆشی دلی من دواچار کاریکردبیت و
 گەشتبیتە دلی ئەویش. بۆیه كەمجار شتیك لە شتیتم لە نیگای ئەویشدا
 بەدیكرد. لە نزیکەو سەیریکردم، چاوانی زۆر هێنایه پیش و لە پشت
 چاویلکەكەیهو لە درزیکی زۆر بچوکهو پەنگی زەیتونی چاوه وردەكانیم
 بینی، سەیریوو بەلامووه چۆن ئەم چاوه بچكۆلاناڤە دنیا دەبینن. لە
 ناكاو وەك شتیکی كەوتبیتەو یاد، گووتی «پاستدەكەیت، هەفالی، ئێمە
 بۆمان هەلكەوتوو پۆزگاریکی یۆتۆپی بژین... بەلام، هەفالی گیان، بەلام
 ...». ئەو ساتیکی گرنگ بوو، توند دەستیم گرت و بە نیگایەكەو هەم
 شادی و هەم گری لێدەباری، گووتم «هیچ مەلێ، بەلامی تێدا نییه. چ
 شتیك لەو ئەفسانەبێتر هەیه حوكمپرانیهك دروستبكهین، ئەو
 حوكمپرانیهش حوكمپرانیهکی كوردی بیت. لە هەموو شت سەیرتر ئەوێه
 من و تۆ بێتەوێ بە خۆمان بزانیڤ لە سالانیکی ئەفسانەبیدا لەدایكبووین.
 ئەو چۆن، دكتۆر، ئیستا خۆمان نایبینین، بەلام سەد سالی تر كەستك
 كە سەیری ئەم پۆزگاره دەكات، دەبینیت كە من بەم سەرە زله ساف و
 تاس و لووسەمەو، تۆ بەم چاویلکە زلانهتەو، دوو دلی پێر جورنەت
 بووین، ئەوێ ئەم دنیاێی من و تۆ نییهتی ئیرادەیه، ئەوێ شتیكە لە
 من و تۆدا هەیه، من دەبینم، هەفالی من لە چاواندا دەبینم. چ شتیك
 لەسەر ئەم ئەستێرە لە دروستکردنی دەولەتیکی كوردی خەیاڵیتر بوو؟
 دەسەلاتیکی هەتا بچوكیش، هەتا لە گوندیكدا بیت، لە شاخیکی
 دووریشدا... ها... چ ئەفسانەیهك لەو ئەستەمتر تا ئیستا لە دنیادا
 بوو؟ كەچی من و تۆ ئیستا ئەو دەرڤەتەمان هەیه ببین بە خاوهنی ئەو
 ئەفسانەیه، بە قارەمانی یەكەمی. گرنگ نییه مێژوو بۆ كێی دەنوسیت،
 كێ خۆی دەكاتە خاوهنی، كێ سبەی دەلێت من دامەزراند، گرنگ ئەوێه
 من و تۆ، من و تۆ، ئەم دوو پیاوه بچكۆلهیه كە لەوانەیه مێژوو هەر
 نرخمان نەزانیت، هەر نەمانخاتە حسابی خۆیهو ئەو بکەین... پێمبەلێ،

ئەو شایەنی ئەو نییە فریشتەکی خۆتی بۆ بکوژیت؟ شایەنی ئەو نییە؟» .

دکتۆر زەندیان لە نیتوان ترس و ئومێد و مەستییدا جۆلانییدەکرد. تا ئەو جینگایە لەگەڵدا بوو هاوکارم بێت ئەم شارە بگرینە دەست و بیجەپێنین، کە زانی من خەونی زۆر گەورەم هەیە، سنووری خەیاڵی من ئەم شارە تێدەپەڕینیت و بێر لە دەوڵەت دەکەمەوه، کەوتە سەرباری دووڵی. من ئەمڕۆ پەشیمانم، کاتیگ گوتم ئیرادەیکە گەرە لە تۆدا دەبینمەوه ... وانەبوو، درۆمدەکرد. ئەو هەر کوردیکی ئاسایی ترسنۆک و بێخەون بوو، وەک باپیرە ترسنۆکەکانمان کە هەمیشە لە ناو شاخ و ئەشکەوت و بنبەرددا خۆیان شاردۆتەوه. من لە چاری زەندیاندا ترسی زیاد لە دوو هەزار و پینج سەد سەلیم دەخویندەوه، ترسی باپیرانمان کە ئێمەیان بەم دەردە برد، لە کاتیگدا تورکەکان و عەرەبەکان و فورسەکان بە هەر چوار دەوری خۆیاندا خەریکی فتوحات بوون، خەریکی جەنگی گەرە بوون، لەشکرکێش و کیشوهرگیر بوون، سەری سوپایان لە کیشوهریک و کلکی لە کیشوهریکی دی تۆزیدەکرد، باپیرانی ئێمە هەر خەریکی خۆ لە چیا خزانن بوون و سەرقالی خۆ شارندنەوهبوون لە ئەشکەوتەکاندا، گەر جارێکیش سەریان لە ملوانی سپیالە شەری خۆیان دەرهیتابیت، بۆ تالانکردنی گوندەکی دراوسێیان بوو. من لە کۆتایی شەودا میژووی ئەو ترسەم لە پوخساری دکتۆردا بینی. وەک چۆن باپیرە درۆزنەکانمان جەنگاوەر نەبوون، ئەمیش دکتۆر نەبوو... هەمان درۆی میژوویی بوو کە ئێستا لە پوخسارە مەستەکی خالیق زەندیاندا بە جۆریکی نوێ دەردەکەوتەوه. دکتۆر کەوتە دۆخیکەوه لە هەموو وشەیکەم دەترسا، لەگەڵ هەموو قەسەیکەدا پۆچی سەرشار دەبوو لە سامیکی گەرە، سامیک چوو بوو خۆینییهوه و بوو بوو بە شتیکی غەریزی لە ناویدا. منیش تا مەستتر و مەستتر دەبووم، کەمتر و کەمتر دەمویست تەماشاییکەم، ئێستا هەموو ئەو لەشە کوردییە زامدار و شیواوەم تێدا دەبینی کە میژوو پلیشاندویەتییهوه. دکتۆر کە بیری لەوه دەکردەوه عاقبەتی سەرکێشی

وه‌ها به کوئ ده‌گات، هه‌موو گیانی ده‌له‌رزى. دکتۆر وه‌ک هه‌موو ئه‌وانى تر ده‌ترسا دونیا به‌ریننیه‌وه، ده‌ترسا شته‌کان به‌یه‌ک گوژم به‌ره‌و پێشه‌وه‌ بیات، ده‌یگوت «نا .. نا نا... ژۆر مه‌پۆ، تو چى ده‌کیت. هه‌فائ شانى پێدا مه‌که. مه‌کینه‌که‌مان ناسکه، برغووه‌کانى باریکن و به‌گوژمیکى وه‌ها هه‌موو پارچه‌کانى ده‌ترازیت و له‌یه‌کدى ده‌بنه‌وه». من بۆیه دکتۆر زه‌ندیانم بۆ گرنگ بوو، چونکه ده‌مه‌وێت شاهیدیكى گه‌وره‌م بۆ مێژوو هه‌بیت، ده‌بوو یه‌کێک هه‌بیت له‌داهاتوودا بلیت که‌ من بووم، ئه‌م کارمانده‌ خه‌یال‌آویییه‌ى ئاسایش بووم که‌ یه‌که‌مجار به‌پوونى پلانى دامه‌زاندنى ئه‌م ده‌وله‌ته‌م خسته‌سه‌ر کاغه‌زێكى سه‌پى و وه‌ک حه‌قیقه‌ت سه‌یرمه‌کرد. به‌لام ئه‌و سه‌رتاپای گیانى ده‌له‌رزى. بیجامه‌کانى ئیستا له‌چاو سه‌ره‌تادا له‌به‌ریدا گه‌وره‌تر دیاریبون، له‌شى له‌به‌رده‌م موچه‌که‌کانى ئه‌و خه‌وه‌دا تا ده‌هات بچوک ده‌بووه‌وه، وه‌ک هه‌موو کوردیک له‌رز ده‌یگر له‌وه‌ى خه‌ونى گه‌وره‌ ببینیت، ترس ده‌بخوارد کاتیک بیرى له‌نازادى خۆى ده‌کرده‌وه، به‌له‌ش و به‌ده‌نگ و به‌نیگایدا دیاریبوو که‌ به‌که‌مترین شت ده‌یژه‌نیت، ده‌یویست هه‌لبیت و پابکات و خۆى له‌وه‌خه‌ونه‌جه‌ه‌نه‌میانیه‌ى من به‌شاریته‌وه. من له‌وه‌ساته‌دا پریووم له‌شیتى، یه‌ک له‌دواى یه‌ک نه‌خشه‌م بۆ ده‌زگا و سوپا و هه‌یزی گه‌وره‌ داده‌پشت... من له‌گه‌رمه‌ى خه‌یالات و پلانداناندا بووم، له‌ناکاو زه‌ندیان بیویستى خۆى ده‌ستى گرتم و گووتى «تۆ ده‌لیت چى، ده‌لیت چى، بیر له‌شتى وه‌ها بکه‌ینه‌وه هه‌موومان سه‌رده‌بن... عه‌ره‌به‌کان و تورکه‌کان و فارسه‌کانت له‌یادکرده‌وه؟ بیرتچۆته‌وه‌ چ درنده‌ن، چۆن هه‌ر باسى ده‌وله‌ت بکه‌ین عه‌قلی خۆیان له‌ده‌سته‌ده‌ن. تۆ ده‌لیت چى؟». من چاوانم به‌پوناكى خه‌ویكى گه‌وره‌ ده‌دره‌وشایه‌وه، خه‌ویک پریوو له‌جوانى، پریوو له‌ته‌ماحى رۆحیک تا ئیستا پانه‌هاتوه‌ ته‌ماحى بییت. ده‌ستیم له‌سه‌ر کاغه‌زه‌که‌ لادا و گووتم «لینگه‌پێ جاریک بێ بیرکردنه‌وه‌ له‌دوژمن نه‌خشه‌ بۆ داهاتوومان بکیشین، ده‌مه‌وێت بیته‌وه‌ى بیر له‌هیچ بکه‌مه‌وه‌ ئیشبکه‌م. دواوه‌ من چیده‌که‌م، عه‌ره‌به‌کان خۆیان رۆشتون، خۆیان ئیره‌یان چۆلکرده‌وه، من چى ده‌که‌م... ئه‌وانه‌ى ژیر ده‌سته‌ى من و تۆ ده‌بن کێن جگه‌ له‌خه‌لکى

ئەم شارە بەدبەختە، کەن جگە لەم کوردە نەگبەتانهی برامان. سەیرکە
 دوای بەعسیبەکان هیچ حاکیک دەبینی بێت و بلیت من
 فرمانەرەوایەتیتان دەکەم، لە چی دەترسیت... ها لەچی، لینگەرێی کارێکی
 گەرە بەکەین». من دەمویست بە هەموو هیزیکەو بەرە و ناوەراستی میژوو
 تەکانبەدەم، خۆم وەک ئەسپێکی جەل و پچراو دەبینی، کە شیتانە بۆ ناو
 جەرگە میژوو غار دەدات. وەک ئەژدەهایەکی چوار سەر کە دەبەوێت
 زنجیرێکی ئەستور بپسینیت، گەر ئەو هەستم نەبایە هیچ کات
 نەمدەتوانی ئەو هەموو دلرەقیبە بنوینم. جیاوازیشم لەگەڵ جاراندان
 ئەو بوو نێستا دلنایابووم بۆ یەکەمجار خواستی من و خواستی میژوو بە
 جۆریکی ترسناک بوونەتە یەک و تیکەڵ بوون.

ئەو شەو بە مەستی کاغەزەکانم کۆکردەو و گووتم دەیانبەم بۆ
 سەرۆک، بە خوماری کەسیکەو کە خەونەکانی مەستی کردووە هاتمەدەرێ،
 کە دواجار دەستم دایە دەست دکتۆر تەوقە مالاوایی لێبکەم، هەموو
 لەشی دەلەرزێ. پیاویک بوو نەیدەتوانی خەون ببینیت، هەموو خەونیکیش
 کات و وادەیکە هەبە کە تێپەری نێتر ناگەرێتەو... خەون تاکە شتیکی
 کە دەبێت لە کاتی خۆیدا ببینیت، گەر کاتی بەسەرچوو دەبێت بە وریتە.

هاتمەدەرێ... بە مەستی شەقامە چۆلەکانی شەوم تەیکرد، فیکر و
 خەیاڵم نەبوو کە شۆفێرەکەم لەسەر سوچی کوچە مائی زەندیان
 جێهێشتوو، بە هەموو پێگا چۆل و نسرەکانی شەودا پوو و مأل
 کەوتە پێ، بە هەموو کۆلانەکاندا هاتم، شادمان بووم، هەستەکرد
 خۆشبەختی خەریکە دەمکوژیت. ساتیک بوو وامدەزانی بۆ خۆم دەژیم...
 بۆ خۆم... هەستەکرد لە گەرەمی دامەزاندنی دەوڵەت و حوکمرانییەکی
 کە مۆلکی خۆم، دیاری من و دەبەخشم بە میژوو. بۆ یەکەمجار ئەو
 هەستە شەمشون ئاسایە سەیرەم هەبوو کە بە راستی من دەتوانم
 سەربەخۆ شتیکی گەرە دروستبکەم و ببەخشم بە میژوو. ئەو ئەو
 ساتەبوو کە هەموو ژیانم بۆی گەرابوو... لە هەوای پاکێ شەودا
 بەئەمە کردەو و جوانتر لە هەر کاتیکی خۆم دەبینی، پیاویکی ئازاد کە

له دایکبووه تا میژوو بگوریت، هیچ وهزیفه و مانا و کار و هستیکی تایبەتی خۆی نییه ئهوه نه بیّت، ژیا نیککی له ناو شته بچوک و هسته پۆژانه کاندای نییه، به لām بۆ ئهوه دروستبووه که له تریه ی دلی خۆی و تریه ی دلی ئه و جانوه ره ره گه وره یه دا که ناوی میژوووه پینگه وه یه کبخت. ئه وه ئه و ساته بوو که بۆی ده ژیا م، هم ئازادیم و هم میژوووش بخرمه ژیر دهستی خۆم... نه فرهت له شته بچوکه کان، نه فرهت له هسته زووتپه پ و خواسته نزمه کان. من خودای سه رده میکی تازهم و ده بیّت ئه و هسته له دهست نه دم که خودام... من وه فای په فعهت به گ، له و کاته دا، له و شه وه دا، به پوونی هه ستمکرد، نزیکم له وه ی بيم به خودایه ک له خوداکانی سه ر زه وی.

زیندوو بوونه وه ی کیشه ی کچه نابیناکه ی خانم

له دای پاپه پین، شار پیر دیار بوو، هستیکی ترسناکم هه بوو که له وانه یه هه موو شتیک له م شاره پیره دا به بومه له زه یه کی بچوک بروخت. ته وای شته کان په نگ و پووی شکان و په پوتیان گرتبوو. سهیره دای سه رکه وتنی هه موو شوپشیک، جیگا کان پیر و ویران ده رده که ون، به وه دا شوپش هیچ کات دهستی ناگاته داهاتوو، ئیدی ده سته بات و دیرینترین تارمایی له هه ناوی جیگا کاندای ده رده هینیت و ده یانخاته سه ر شانو، هه ر بۆیه ش شوینه کان دای شوپش هینده ی ده بن به مائی ئه و مردوانه ی له رابوردوووه هاتوو نه وه نابنه مائی ئه و که سانه ی خه ون به شتیک دییه وه ده بینن. تا پایز له کۆتایی نزیک بایه ته وه، ئه و پیرییه م له سه ر دیوار و شیوه ی مال و پوخراری شه قامه کان زیاتر ده بینن. به جۆریکی ترسناک هه موو شتیک پیر ده ینواند، هه تا پوخراری گه نج و منداله کانیش، هه ر

شتیک له‌م شارهدا ده‌هاته دونیاوه به‌پیری ده‌هات، من پوژیک چوومه خه‌سته‌خانه‌ی مندالآن و له‌نزیکه‌وه سه‌یری ساوا نوچ زاده‌کانم کرد و به‌جوریکه‌ی عاجباتی پیر و چرچ و قرچوک هاتنه پیش‌چاوم. تاکه‌ جینگایه‌ک دژ به‌ناراسته‌ی پوچی ماندووی شاره‌وه ده‌جولایه‌وه، مالی لیفیتانت بوو. من ده‌مزانلی لیفیتانت ناتوانیت پوچیکه‌ی نوچ ببه‌خشیته‌ نه‌م سه‌رده‌مه، به‌لام ده‌یویست ده‌موچاویکی تازه‌ی بداتی. نه‌و ماوه‌یه‌ک بوو به‌جوریکه‌ی سه‌رنج‌راکیش، خه‌ریکی نوپکرده‌وه و مؤدی‌رنسازلی ماله‌که‌ی خوی بوو، چواره‌دوری کوشکه‌که‌ی خوی به‌پوناکی و گلۆپی ره‌نگاوپه‌نگ کردبووه چراخان... سه‌یریبوو به‌لامه‌وه نه‌م پیاوه‌مونه، نه‌م پوچه‌که‌ه‌رگیز له‌دل‌وه پیناکه‌نیت، ناوها‌که‌وتوته‌ خولیا‌ی دروستکردنی کوشکیکی به‌په‌ونق و شکودار، وه‌هاش بوو وه‌ک کوشکه‌که‌ی نه‌و هه‌موو پوناکی شاری مژیبت و دزیبتی بۆ خوی. به‌شیوه‌یه‌ک دار و دیواری به‌شوقی هه‌مه‌ره‌نگ پوچکرده‌بووه‌وه، ماله‌که‌ی وه‌ک شوپنیکه‌ی جیاواز، وه‌ک به‌شتیک له‌جه‌سته‌یه‌کی نامۆ له‌شار ده‌رده‌که‌وت. هه‌موو شتیک له‌ماله‌که‌ی نه‌ودا بۆنی دونیا‌یه‌کی نوچی رازاوه‌ی لیده‌هات، شته‌کانی تازه و بریقه‌دار بوون. هه‌ستمکرد هه‌ردووکیان چ لیفیتانت و چ هاوسه‌ری له‌ده‌ست تاریکیه‌کی قوولی ناخیان به‌ره‌و دونیا‌ی نه‌و پوناکیه‌ ده‌ستکرده‌ به‌هیزانه‌پاده‌کن. هه‌سته‌که‌م له‌وساته‌وه‌ پوناکی ده‌ستکرد بووه‌ جینگری هه‌ر پوناکیه‌کی دیکه‌ی ناو دل، بووه‌ نیشه‌جی هه‌ر تیشکیکی تر که له‌ناوه‌وه‌ بیت. نه‌وه‌ی بۆ من عاجباتی بوو، سه‌رسامی‌گه‌وره‌ی خۆم بوو به‌و تیشکه‌ به‌هیزانه، تا ناخم تاریکتر و ته‌ماویتر و ئالۆزتر بایه، پوشنایی نه‌و چرا ده‌ستکرده‌ به‌هیزتر رایانده‌کیشام، تا ترسم له‌هیزه‌ تاریکه‌کانی ناو دلی خۆم زۆرتر بایه، زۆرتر نه‌و به‌هسته‌ پلاستیکیه‌ی لیفیتانت و خانمی ماردینی به‌ره‌و خوی فریوی ده‌دام. هه‌ر کات ده‌چووم بۆ مالی لیفیتانت چهند خوله‌کیک له‌دوو‌ره‌وه‌ ده‌وستام و سه‌یری نه‌و چراخانه‌گه‌وره‌یه‌م ده‌کرد که‌ شه‌به‌نگیکه‌ی شکۆمه‌ند له‌هه‌موو پایه و په‌نجه‌ره‌کانیه‌وه ده‌هاته‌ده‌ری. من ده‌مزانلی نه‌وه‌ شه‌به‌نگی خودایی نییه، ده‌مزانلی نوری سه‌ر مه‌زاری پیاوچاکان نییه، به‌لکو پوناکی پوچگاریکه‌ لیفیتانت و ژنه‌که‌ی

بەر لە هەمووان دەستیان بە دوگمە کەیدا ناوێ. مالهە کەیان بۆ ئەو کات
 شتیکی سەیریبوو، گەرچی نۆزبەیی وەخت خەلکی کارەبایان نەبوو، بەلام
 جەنابی لیفیتانت لە پیشی ئەو کەساندا بوو کە بەکارهێنانی مۆتۆری
 گەورەیی بەرھەمھێنانی وزەیی داھێنا، یەكەمجار بە گۆزبەیی ورد و درستی
 زۆر چواردەرەیی مالهە کەیی تیشک پێژ کرد، خۆشیان لەو باوەرپەدا نەبوون
 داگیرساندنی گۆزبەیی کان کاریگەرییەکی وا سبجراوی جیھەتلیت و خەلک لە
 هەموو گەرپەکانەوہ بێن بۆ سەیری. ئەو ئیوارەییە کە یەكەمجار گۆزبەیی
 و چلچراکانی داگیرساند، من هەستمکرد چ خواستیکی سەیر لە پۆچی
 خەلکی ئەمشارەدا هەیی بۆ تیشکە دەستکرد و درۆزنەکان. شەویک بوو
 سەدان کەس ھاتن بۆ سەیر... روناکییەکان وەھا جوان بوون، وەھا
 دلۆفیتن بوون، ھەر کەسێک لەو ساتەدا لەویدا بوو لە دلۆوہ لیفیتانتی لە
 هەموو گوناھە دێرینەکانی بەخشی. خەلک ئەو تۆپەلە نۆرە، ئەو کۆشکە
 گەورەییەیان لە روناکی خۆشویست، بە نیشانەیی سەرھەلانی شارێکی
 نوێیان لەقەلەمدا، شتیکی بوو وەک لە ناکاو لە ناو ئەو پیرییە کتوپرەیی
 شاردای سەرەداوی پۆزگاریکی نوێی بدات بە دەستەوہ، شتیکی بوو لە ناو ئەو
 کاولستان و پیرخاکەدا مژدەییەکی تری دەگەیاندا. من ئەو ئیوارەییە
 دلنایابووم کە ئەم تیشکانە لای لیفیتانت وەک دیوارێک وەھان لە نێوان
 خۆی و رابوردووی خۆیدا ھەلیدەچنیت. سەیریبوو لەو ساتەدا کە سەرەتای
 وەرزێ برسیتیییەکی دوور و درێژ بوو، خەلکی لەبری ئەوہی تۆرەین،
 لەبری ئەوہی ھەستبەکن ھیدی ھیدی سەرەمی جیاوازییە گەورەکان
 دەستپیدەکات، ئەم کۆشکی روناکییەیی لیفیتانتیان بەخۆشییەوہ وەرگرت،
 بە سەرەتای دەرکەوتنی جوانییەکی وێنان زانی، بە بناغەیی سەرھەلانی
 شارێک کە ھیدی ھیدی لە بن زووییەوہ سەر دەرەھینیت. من لەو ساتەدا
 کە پیمخستە ئەو کۆشکی نۆرەوہ، تیگەیشتم خەلک زۆر پێویستیان بە
 روناکی درۆزنە، چیتەر جۆرە مۆفیتیک لەم شارەدا دروستبووہ کە تەنیا
 روناکی درۆزن سبجریان لیدەکات. ئەو شەوہ یەکیک بووم لەو کەسە
 کەمانەیی بۆم ھەبوو بچمە مالی لیفیتانتەوہ. ئەو جوان خۆی گۆزبەییو،
 نەمدەزانی شادە یان غەمگین، وەک ھەمیشە خۆیندەوہی ھەستەکانی

ناسان نه‌بوو، هه‌مان نیگا و وه‌ستان و ئالۆزی هه‌بوو، وه‌ک زیاد له
 حه‌قده سال له‌وه‌وبه‌ر، ده‌میک له پسمامان له ده‌ستیک جلی
 پێشمه‌رگایه‌تی ره‌شدا بینیم، هه‌مان قۆزی، هه‌مان بۆشناخی، هه‌مان
 شه‌پانگیزی. خانمیشی به‌ جۆریک سه‌رسوره‌ین جلکی ئاهه‌نگی
 له‌به‌رکردبوو، نه‌غه‌ده ئیستا به‌پاست ده‌موچاوێکی ژانه‌ی بوو، هه‌تا
 دواچار که بینیم، ده‌میک داوه‌تی گوشتی ئاسکیان کردم، هینشتا شتیک له
 ئاسه‌واری ئه‌و کچه‌ یاخیه‌ی تیدا بوو، که پۆزیک له پۆزان له سه‌ره‌تای
 شوپشدا له غه‌مپاشا ناسیم. ئیستا بووبوو به‌ ژنیکی تر، سه‌به‌رکردنی،
 وه‌ستانی له پیلاره‌ پارژه به‌رزه‌کانیدا، شیوه‌ی قز داھیتان و پیکه‌ستنی،
 ئاماژه‌کانی ده‌ستی کاتیک ده‌بویست له به‌رده‌م میوانه‌کاندا به‌خزمه‌ت و
 به‌ریز ده‌ریکه‌وێت، بێباکی له جولاندنه‌وه‌ی له‌شیدا، فه‌رمانده‌رکردنی بۆ
 ئیشکه‌ره‌کان... پیکرا نیشانه‌ی ده‌رکه‌وتنی ژنیکی تر بوون له ناو
 نه‌غه‌ده‌دا. ئه‌وه‌ یه‌که‌مین شه‌و بوو ده‌رگا‌کانی مالی لیفیتانت، به‌وجۆره
 بکریته‌وه. ئه‌و ئاهه‌نگه‌یان به‌هانه و بۆنه‌یه‌کی ئه‌وتۆی نه‌بوو، ته‌نیا ناویان
 نابوو ئاهه‌نگ، ئاهه‌نگ و هه‌چی تر. پێشتر له شاردا باو نه‌بوو مرۆف ته‌نها
 ئاهه‌نگ بگێریت، هه‌میشه‌ ده‌بوو بۆنه‌یه‌ک بدۆزیته‌وه، به‌لام هه‌ستمکرد
 خانم و لیفیتانت له به‌رئه‌وه‌ی هه‌چ بۆنه‌یه‌کی دونیایان بۆ گرنه‌گ نییه‌،
 گه‌یشتونه‌ته ئه‌و بره‌وه‌ی ئاهه‌نگه‌کی بیه‌ژ و بیه‌هانه‌ بگێرن. که چوومه
 ژووری هه‌ستمکرد فه‌زای شوینه‌که پێده‌لێت چینیکی نوێ له خانه‌دانان
 به‌ریوه‌ن. لیفیتانت زۆری سیاسی و خه‌زانی سیاسیه‌کانی
 بانگه‌پێشترکردبوو. هه‌موو که منیان بینی به‌ ترس و لوتفه‌وه سلایان
 لێکردم. چاویان زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌کی گه‌ش و لێویان له‌رزنیکی نه‌پتی له‌سه‌ر
 بوو. له جینگایه‌کدا وه‌ستم و ده‌ستم خسته‌ سه‌ر ده‌مم و وه‌ک چاوه‌روانی
 هاتنی که‌ستیکی دیاریکراو بکه‌م، یاخود بۆ هاوڕیبه‌که‌ بگه‌ڕیم، که‌وتمه
 نیگاکردن. یه‌که‌مجار کاریگه‌ری وانه‌کانی باهیریم مینییه‌وه، پیاوه‌کان
 زۆریه‌یان قاتیان له قوماشی بریقه‌دار پۆشیبوو، ژنه‌کانیان جلی کوردی
 ئیجگار جوان و گران به‌ها. هه‌موو جۆره‌ ویقاریکیان ده‌رده‌خست که
 ده‌مزانێ تازه‌ فێریبوون، له دلی خۆمدا گوتم «نه‌حله‌ت له تو باهیری،

ماوه‌یه‌کی تر هه‌موو وایان لێدیت نه‌یانفاسینه‌وه». دیاریبوو زۆربه‌یان وانه‌کانی خۆن‌واندن و قیافه‌گرتن و نه‌ریتی قسه‌کردنی ئه‌ویان خۆپێندوه. له ناو ئه‌و فواره‌ی تیشک و چراخانه‌دا خۆم له‌ نه‌غه‌ده‌ نزیکه‌کرده‌وه، خۆی واده‌رخست که‌ خۆشحاله‌ ده‌مبێت، زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌کی نوێ له‌سه‌ر پوختاری بوو، خه‌نده‌یه‌ک پێشتر نه‌مدیوو، خه‌نده‌یه‌ک هه‌ستده‌که‌م سه‌ره‌تای ئه‌و ده‌موچاوه‌ تازه‌یه‌ بوو که‌ خانم له‌م سه‌رده‌مه‌ تازه‌یه‌دا ده‌بوو بێخاته‌ سه‌ر سیمای. پرسیم «خانم، خانمی مارینی شه‌ویکی شاعیرانه‌تان پێکخستوه ... سوپاس، شاره‌که‌ پێوستی به‌ شتیکه‌ جار جار له‌ مه‌راق ده‌ریه‌بێت، وای وانه‌بێت خه‌فته‌ ئه‌م خه‌لکه‌ به‌سه‌ر زمانه‌ ده‌خوات». من گه‌رچی پۆشنبیر نه‌بووم، به‌شی ئه‌وه‌ی شاعیرییه‌تی ته‌واو له‌ ناشاعیرییه‌ت جیاکه‌مه‌وه، به‌لام به‌ غه‌ریزه‌ دپنده‌که‌ی خۆم ده‌مزانی که‌ ئه‌مجۆره‌ شاعیرییه‌ته‌ له‌و شێوه‌ شاعیرییه‌ته‌ کۆنه‌ نییه‌ که‌ سه‌رده‌مانێک له‌ مه‌وه‌یه‌ر خانمی له‌ باوه‌شی دکتۆر شوکاکی ده‌ره‌یتنا. ئه‌وسا کچێکی یاخیبوو که‌ ده‌یویست هه‌موو دونیا جیاوازه‌کان تاقیبکاته‌وه، تا ئه‌وپه‌ری یاخیبوون بفریته‌ و له‌شی له‌ ژێر زه‌بری ئه‌و شوپشه‌ تایبه‌تییه‌ی خۆیدا به‌سه‌ر هه‌موو نێزه‌ و چه‌قۆیه‌کدا رابکێشیت... به‌لام ئیستا چی؟ ژنیکی بوو جوان، به‌ ویقار، پڕ ئه‌ته‌کێت، به‌لام به‌ زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌که‌وه‌ که‌ دیاریبوو زه‌رده‌خه‌نه‌ی خۆی نییه‌. وه‌ک ئه‌وه‌ی قسه‌که‌م هیچ شتیکی ئه‌وتۆ ماناداری تێدا نه‌بێت، گووتی «هه‌موو شتیکی شاعیرییه‌تی خۆی هه‌یه‌، هه‌موو شتیکی... هه‌تا پیاوکوشتنیش». که‌ وایگووت، سه‌یریکی ماناداری منی کرد، نیگای له‌ بری عیشوه‌ی ژنانه‌، قیزیکی نه‌ینی تێدا بوو. ئه‌وه‌ جۆره‌ سه‌یرکردنێکی بوو دواتر له‌ چاوی زۆر ژنی دیکه‌شدا بینیمه‌وه، به‌رله‌وه‌ی بێت به‌ شێوه‌ نیگای باو و بشیته‌ به‌شیکی بنه‌په‌تی کاراکته‌ری منیش. ئاهه‌نگه‌که‌ له‌ هۆله‌ زۆر گه‌وره‌که‌ی مالی لیقیانتان و له‌ مه‌ته‌بخ و له‌ هه‌یوانه‌ گه‌وره‌که‌دا بوو، زیاد له‌ سه‌د که‌س داوه‌ت کرابووین. بۆ یه‌که‌مجار له‌و ئاهه‌نگه‌دا هه‌ندیک خانم بینی بیره‌ ده‌خۆنه‌وه، ئه‌وه‌ یه‌که‌مجارم بوو له‌دوای ئه‌و سالی گێژی و مه‌ستییه‌ی تاران، ژنانیک بینییم ئاوا شه‌رابی مه‌ستکه‌ر ده‌توشن. له‌و ئاهه‌نگه‌وه‌ هه‌ستمکرد هه‌موو به‌

جۆرىك لەجۆره كان لىم دەترسن. ئاشكرا ھەموو دەيانزانى كراومەتە بەرپرسى پلاندىن بۆ كارى ئاسايش، دەيانزانى من چ چاوىكى گەورە و ھەمەبىنم دەبىت، ژنەكان و پياوھەكان دەيانزانى لە ئىستا و داھاتودا گەر بەمەيت دەتوانم ھەموو شتىك بزانم. ئەوھش وايدەكرد لە ترسدا عاشقم بن، لە چاوى ھەندىك لە كچ و ژنە گەنجەكاندا ئەو عەشقەم بىنبىيەو، عەشقىك لە بەشە ئارام و ھىمنەكەى دلەوہ نايەت، بەلكو لە بەشە تارىك و ترساوھەكەيەو ھەلدەقولىت. من لەزەتم لەوہ دەبىنى كە دەمبىنى تەنھا جىمدەھىلن، نە لەبەرئەوہى كەسىكم نايانەوئىت لىم نزيكبن، بەلكو لە بەرئەوہى لەوہ گەورەتر و ترسناكترم بەگەنئ. ئەو فاسىلەيە لە دونيا، لە مروفەكان گرىگ بوو تا بزانم من كىم. بەشى ھەرە زۆرى شەوھەكە بەتەنھا بووم، گەر ھەر كەسىكى تر بام جگە لە عەقىد جەنگىز، ئەو تەنھايىيە ئازار بەخش دەبوو بۆى، بەلام دەمزانى تەنھايى قەدەرى منە، بۆ دەبىت ئازار لە شتىك بىبنم كە ھەموو ژيانم لەگەلم بوو و لەگەلم دەبىت. لىفىتانت ھەندىجار لە دوورەوہ سلاوىكى لىدەكردم، دەموچاوى ھەر سارد، نىگاي ھەر مات و پىر تەلىسم بوو... بەر لە كۆتايى ئاھەنگەكە بانگمكرد، ھىدى ھىدى ھۆلەكە چۆلدەبوو. شەراب كەمىك مەستىكردبووم، مەستىش كەمىك خۆشحالى كىردبووم، خۆشحالىش كەمىك ئازاد و كراوہتر، پىمگوت «لىفىتانت، من زنجىرەيەك زىندان دروستدەكەم، ھەندىكيان نەينىن، پىويستىم بە تۆ دەبىت». ئەوہم بە پاست بوو، لە پىشەنگى كارەكاندا دروستكردنى كۆمەلىك زىندان بوو كە بشىت ناو و شكۆيەكيان ھەبىت، من دلنبا بووم شكۆى ھەموو دەولەتەك بە زىندانەكانىيەوہيەتى. لىفىتانت بەرامبەرم دانىشت و قاچى خستە سەر قاچ و گووتى «چ جۆرە زىندانىك ھەئال؟». دەترسا زىندانەكانم زىندانى قەلەوكردن و نازداركردنى گوناھباران بىت، دەترسا لە سەردەمىكدا گىرسابىتەوہ زىندانى ماناي خۆى و زىندان شىوہى جارانى خۆى لە دەستدەبىت. من پەرداخە بىرەكەم ھەلدەم و گووتم «لە زىندانى ئاسايەوہ بۆ گوناھبارانى ئاسايى، تا زىندانى نەينى و تايبەت بۆ درژمنان. خۆت يەككىيان ھەلبىژرە». دەمزانى لىفىتانت شوناسى زىندانىيەكانى بۆ گرىگ نىيە، ھىچ كات بۆى گرىگ

نەبوو، ئەو کەسەى ئەشکەنجەى دەدا چۆن بێردەکاتەو، سەر بە چ مەزەهەبێکە، بەلام گرنگ بوو بەلایەو، بێتە بەر دەستی ئەو و سنوورەکانى ئێرادهى بپۆیت. من بەر لەوێ چاوەپوانى وەلامى بکەم، سەرى سەرسامیم بۆ چلچرا گەرەکان و فوارەکانى تیشک بەرزکردەو، کە لە پڕۆژیکتەرى گەرەو، لە خواریو، بەرەو سەرەو، دادەبەزین و لە سەرەو بەرەو خواریو سەمایاندەکرد، گوتم «پیرۆزە، هەفالى پیرۆزە. تۆ باش دەزانیت چۆن دەرگای پۆژیکى تازه لە کەسانى دلتەنگ و نەزانى وەک ئێمە بکەیتەو». بە سەیرکردنیدا، بە وەستانیدا، بە نیگاکردنیدا، بە قسەکردنیدا، بە دەست جۆلاندنیدا دیاربوو سوودیکى گەرەى لە وانەکانى باهیرى بینو، بێتەوێ جەوهرى مۆن و تاریکى خۆى بدۆزینیت. گوتمى «وەک دەبینى من دەمەوێت بە جۆرێکى تر بژیم». چاوانى دلتیایى تیداوو، بەلام چاوەموو شتیک نیه، دەنگى ئاواژیکى تیداوو من ناوم دەنا نەغمەى گومان. دلتیابووم لە خوینیدا هیشتا ئەو پشکۆیه دەژى و خامۆش نەبوو و خامۆشیش نابیت، ئەو کەستیک بوو زیرەکانە دەبویست خۆى و نیکات، منیش کەستیک بووم ئیشم بوو لە پشت دەمامک و وینە درۆزەکانەو، پۆخى مرۆفەکان ببینم. مرۆف کەمجار خوو و نەریتە بەدەکانى خۆى وازلێدەهینیت، مەگەر بۆ خوو و نەریتیکى بەدتر بیت. هیچ شتیک وەک خوین و خولیاى پيس نیه، مرۆف دەتوانیت لە دەست گەرەترین هیزى دەرەوێ خۆى هەلبیت، بەلام ئەو چنگە ترساناكانەى لە ناووە لە پۆخى گیردەبن، مەگەر زەلیلى و پیرى خەفەیانیکات ... دلتیابووم ئەوێ لە خوینەو، دیت، شتگەلێکە باهیرى گیل ناتوانیت دەستکاریکات. من پتویستم بەو بەشە سروشتیهى لىقیانت بوو، پتویستم بەودیهى بوو کە من لە دارستانەکانى پاییزدا لە خۆمدا دۆزیمەو، بەدیو، سروشتیهکەى کە هیچ هیزیک و شارستانیهتیک دەستەمۆى ناکات. من لە ناو گەلاکانى ئەم پاییزەدا، ئازەلە درەکەى دەرونى خۆم لە خەو هەستاندبوو، خەونى گەرەم پتیهخشیبوو، ئاواتى پیرۆزم دابوو، دەست، خەیاڵم خستبوو، کەلەى. ئیستا دەمویست لىقیانت خۆى لەم باقوبریقه رووکەشاندە نەخنکینیت، گەر دەیهوێت

ده مامکنیکی بیت گرفت نییه، به لام ده مزانی له دلّه وه ده په ویت زیندانیکی که وره یه بیته، منیش نه وه م خسته بهر ده ست و به جیمه بیشت. که دور که و ته وه دلنیا بووم تووشی وه سواس و دو دلنیه کی قولم کرده، دلنیا بووم خوینتی ده جو شیت بۆ نه وه ی بگه پته وه و پرساری زیاترم لیبتکات، به لام نه و یقاره شه ی تانییه ی دابوری به خوی، پنگری لیده کرد.

نه و شه وی نا هه نکه، من ده موچاوی نه و دنیا تازه یه م بینی که ورده ورده دروسته بوو. شتیک نه و ده موچاوی پتر بۆ پوونکرده وه، دوو داوی خانمی ماردینی بوو له من. له کۆتایی شه ودا که میوانه کان هییدی هییدی ده ستیانکرده مالاوایی، ماردینی هیشتا له و په پری عیشوه و جوانی خویدا بوو، قژیکی ره شی لولکرایی به سه ر شانیدا بهردابوو وه و پاست و چه پ خنده ی خانمه نه رستو کراتیکی تازه ی به سه ر میوانه کاندایه شده کرد . دوای مالاوایی له تۆپه لیک زن و پیاو، وه ک له سه ره تای شه وه وه نیازی بوو بیتت کن من، وه ک یه کیک دوا جار کاریکی گرنه بگه ینیتته کۆتایی، که میک چه مکی کراسه که ی هه لگرت وه نه که ویتته بهر پیتی و به ره و لام هات. من هینده م بیره خواردبووه وه، پیستی سه رم وه ک قوونی مه یمون سوور هه لگه پابوو، چاوانم ورده ورده به کاریگه ریی تیشکه کان ده سووتانه وه. هاتنه که ییم به لوتفیکی جوان له قه له مدا و نیوه مه ست، گوتم «سو پاس، غه می منت نه بیته، من له وانهم چه زم له وه یه به ته نها دانیشم و له شته کان وردبمه وه، نه وه وه زیفه ی منه» ... به لام نه و گووتی «جه نابی عه قید ده بیته من سو پاستبه کم که هاتی بۆ نا هه نکه که . پاستییه که ی دوو کارم به تۆیه، دوو کاری گرنه. گه ر کاتت هه بیته که میک لات داده نیشم و ده مه ویتت تۆزیک گویم لئ بگریته». نه غه ده گه رچی منی خوش نه ده ویست، گه رچی زۆر به زمانی سه رزه نشت و گازه نده له گه لم ده دوا، به لام په فتاری به رامبه رم هه میشه شتیک تاییه تی تیدا بوو، وایده کرد چه ز به قسه ی بگه م. فه رموم لیکرد و گوتم « من میوانی نیوه م و ته کلیف هه مووی به ده ستی نیوه یه». تۆزیک جله کانی کۆکرده وه و خر مه یه کی نه رم له خشله کانییه وه هات و به هیمنی قاچی خسته سه ر قاچی و

گووتی «جەنگیز، گویم بۆ بگره، ئه و شتهی بۆت ده لێم ته نیا ده توانم بۆ تۆی بلێم. خۆت ده زانیت من کچیکی کوێرم ههیه، ئاسمان. ده زانیت من ههچ کات دایکیکی باش نه بووم، ناشتوانم دایکیکی باش بم، ههیزی به خێوکردنی مندالم نییه، عاتیفه ی دایکایه تیم تیدا نییه، ناتوانم ههچ مندالێک بگره باوهش و بیلاوینم... ئه وه باش ده زانیت. تکایه هه وه سه له ی ئه وه شم نییه کهس له و پوه وه ئامۆزگاریمبکات. خۆم هه موو شتیک ده زانم، ده زانم دایکی باش وانیه، ده زانم ژن نابیت و ابیت، ده زانم مندال ده بیت پێش هه موو شتیک بیت و تادوایی له مجۆره قسانه. وای خودایه هه ینده ئه و قسانه یان بۆ کردوم ئیستا قیزم له هه مووی دێته وه. هه موو ئه و شتانه له توانا و هه وه سه له ی مندا نییه. ئیستا منداله کهم شهش سالانه، کویره. من له سه ر زگ بووم تۆ هاتیته لام و دلنایام هه موو شتیکت له بیره. که چه کهم نابینایه، ناتوانیت ههچ فیربیت، به زه حمهت قسه ده کات. چه ند ساله پاره ده ده مه خه زانیک بۆم به خه یو بکه ن. من خۆشم له بینینی نایهت، که ده بیینم رقم له خۆم و له دنیا ده بیته وه. له راستیدا نامه ویت ئیدی کهس بزانتیت من مندالم ههیه، منداله کهم ورده ورده بیره چۆته وه، هه تا لای ناسیاو و هاوڕێ نزیکه کانم گووتوومه مردووه. دیاره ناتوانم تا ئه و پله یه دایکیکی خراب بم بیکوژم. خۆت ده زانیت. به لام که چه که لای من مردووه، خۆی بۆ ئه وه دروستم کرد بۆ ئه وه ی دواتر بیکوژم... کوشتنی قه تل نا، کوشتن به وه ی فه رامۆشی بکه م و نه هه یلم پێگای ژیانم بگوڕیت. تێمه ده گهیت. تاوان ههیه مرۆف به راستی ده یکات، به لام پێتوایه هه رگیز نه یکردوه، تاوانیش ههیه به خه یال ده یکات و که چی واده زانیت به راستی کردویتی. من که چه که مم کوشتوه، عومه ریش کوشتویتی، تێمه ده گهیت ده لێم چی؟ هه لبهت پوو نکرده وه ی ئاسان نییه، به لام من و عومه ر بپارمانداوه نه هه یلین ههچ خۆشه ویستییه ک ژیانمان لێ تیکیدات. له بهر ئه وه که چه که مان له دلماندا کوشتووه. ئینسان زۆر جار ناچاره نزیکتیرین کهسانی خۆی بکوژیت بۆ ئه وه ی خۆی بناسیت، جەنگیز خۆت ئه وه له من باشتر ده زانیت، هیوادرم تۆش به چاویکی واقعی سه یرمبکهیت... هیوادرم. مرۆف ده بیت بزانتیت توانای تا کوئی ده پروات...

ده زانم هموو ده لَین دایکایه تی موقه ده سه و هزار قسه ی تری له و جوره .
 ئه ی نه گه ر من که سیک بووم ویستم خۆم تا قیبکه مه وه، ویستم بزاتم تا
 کوئ ده توانم هیزی خۆم پابکیشم، ئه وسا چی؟ ده زانم وه ک کۆنه
 شوپشگیتیک که پیکه وه له شانه سه ره تاییه کانی شوپشدا کارمانکردوه،
 تو یه کجۆر یاخیبوون ده ناسیت، به لَام جه نابی عه قید، من به جۆریکی تر
 ده بیبیم. وای ئیستا چه سه له ی ئه وه م نییه هیجت پبیلیم، شه ویکی
 خۆش بوو، لایه نی که م من به شی ئه وه ماندوو بووم تا سبه ی ئیواره
 بخوم. نا کاک جه نگیز. من ئه و کچه کویره م هیه، به لَام ههستی
 دایکایه تیم نییه، ئیستا ناتوانم که س پاسپیریم بۆم به ختیبکات، خۆت
 ده زانیت ئه مانه ی ئه مشه و بینیتن هه مووی دۆستی منن، به لَام متمانه ی
 ته واوم به که س نییه، خۆت بینیتن، هه موو دۆستی نزیکن، به لَام که سیان
 مالی متمانه نین... که سیک من و عومر متمانه ی ته واومان پبیتت تۆیت.
 عومر زۆر متمانه ی پتته. ده زانیت ئه وه نهینیه کی گه وره ی من و ئه وه،
 کچیکی کویره مان هه یه که ناتوانین بیبینین، ماچبیکه ین، بیگرینه باوه ش،
 بیخه یه به رچاوی میوان، له گه ل خۆمان بیگتیرین... نه له به ره وه ی
 شه رمه که ین، به لکو له به ره وه ی ئه و مه مخلوقه به سه ت زمانه له گه ل ئه م
 ژیا نه ی من و لیفیتانتدا ناگونجیت». که قسه یده کرد که مجار
 سه سیریده کردم، سه سیره کردنی بۆ ئه وه بوو ده ربیخات ئه و قسانه به شیکن له
 دیالۆگیکی زۆر تاییه تی له گه ل من، به شیکیشن له قسه کردنیکی قوول و
 دوور و دریز له گه ل پۆحی خۆیدا. به دلسۆزی که سیکه وه ده یه ویت به و
 په پی دلسۆزی خۆی بخاته خزمه ته وه، گووتم «خانم سه رم له ریگه تانه،
 هه ر ئیستا لیفیتانت له گه لَم بوو، خۆی هچی نه گووت. به لَام شتیک کاری
 تو بیت و به من بکریت دریغی ناکه م». ده مزانی هه ر کات نه غه ده و
 هۆمر بۆتانی شتیک به من بلین ئه وه له دۆخیکدان ناتوانن بۆ که سی
 تری ئاشکرا بکه ن. هه ردووکیان به جۆریک له جۆره کان دلنیا بوون من
 میثووی ژیا نیان ده زانم، نهینیه تاییه تیه کانیان ده زانم، هه تا ورده کارییه
 کوشنده کانی زنده گیان له لام هه لگیاره و. خانم به هیمنیه وه به رده وام بوو
 «خۆت ده زانیت مندالیککی وه ها له مالی مندا ته نیا تووشی به دبختی

دەبیت، ئەو خێزانهی رامسپاردبوو بەختیوییکەن دەیانەوێت سەفەریکەن، هەموو تەماحیکم خستنه بەر کچەکە لەگەڵ خۆیان بەرن، بەلام پیاوێکە قەبوولی نییە، دەلێت کچی خۆمان نییە و بە هۆی ئەوەوە ئێمەش ناگەینە ئەوروپا. ئیستا ناتوانم وا ئاسان سەرپەرشتیک بۆ کچەکە بدۆزمەوه. نامەوێت کەس بزانیت ئێمە کچیکی وامان هەیە، ئەوەی لیماندەپرسیت دەلێین کچمان نییە. لە راستیدا ئەو مەخلوقە بەدەختە بۆ من وەک مردوو وەهایە. هەموو بەیانیهک کە لە خەو هەلەدەستم لە ناخی خۆمدا دەیکۆژمەوه. بۆ ئەوەی بتوانم بژیم، دەبیت بەردەوام بیکۆژم. جەنابی عەقید، ئاھ راستییهکە ی من ئەم نازناوێ تازەیه تەم پێخۆشە، دەبیت بە جۆریک لە جۆرەکان لەگەڵ شتە تازەکاندا رابینن. بەلێ هاوڕێم، جەنابی عەقید ... تکامە کۆمەکمبکەیت، تا سەرپەرشتیک بۆ کچەکەم بدۆزمەوه. تەنیا شت بۆ من گرنگ بیت، ئەوەیە کچەکە دوور لە ئێمە، ژیاینیکی خۆی هەبیت، بخوات، بنوێت، و بێ خزمەت نەبیت. من لەگەڵ هۆمەر رێکەوتووم کە دلێرقبین، ئەوە لە هەموو شتیکی تر لایمان گرنگترە، من و عومەر دوو مڕۆفی عاتیفی نین، کچەکە ناییت بزانیت دایک و باوکی هەیە، لەبەر خۆی ... تەنیا لەبەر خۆی. تا ئەوکاتە نازانیت دایک و باوکی هەیە ئازاری ناییت، بەلام پۆژیکی زانی دایک و باوکی هەیە، ئەوسا ئێمە وەک گوناھبار دەردەکەوین. ئیستا تاکە گوناھیک بیکەین دەرەق بە خۆمانە. من حەزەم لەو گوناھانە، هەر مڕۆفەیی حەزی لەجۆرە گوناھیکە. منیش حەزەم لەوەیە ئەم مندالە لەخۆم دووربخەمەوه، با هەر نەزانیت کچی کیتیە، با هیچ کات نەزانیت دایک و باوکی کین، با ژیاینیکی تر بژی ... با نەزانیت کە دەکرا ژیاینیکی تری هەبیت، هەست بەوه نەکات کە دەکرا بە جۆریکی باشتەر بژی، ئینسان تا ئەو ساتە نازانیت دەکرا بە جۆریکی تریش بژی، بەرگەیی هەموو دەردیک دەگریت، بەرگەیی هەموو تاوانیک و سزایەکیش دەگریت. جەنابی عەقید تۆ تاکە کەسی بکریت یارمەتیم بەدەیت، دەزانم دواجار نەهینییهکان دینەوه لای تۆ، هەموو نەهینییهکان، بۆیە لە سەرەتاوە نەهینی گەورەیی ژیاینی خۆم دەدەمە دەست تۆ بۆم هەلبگریت». دوا قەسەیی بۆ من هەم کوشندە و هەم مایەیی خوشی بوو...

کوشنده بوو چونکه من ده بووم به عه مباریکی تاریک و ترسناک و گه وری نهینیه کان، مایهی خوشبهختیش چونکه ده مزانی من ئیتر تاکه که سم ده زانم له سهر له ش و له ناو پۆج و له خه یالی ئه م شارهدا چی ده گزهریت. له و شه ووه هه ستمکرد چ ترسناکه ئیتر هه موو نهینیه که ده زانم. به خانم گووت «نه غه ده خانی نازیز، پیمبلئی که که ت ئیستا له کوئیه و ئیتر کارت نه بیته پتوهی». له راستیدا له و ساتهدا شتیک له خه یالمدان بوو. نه مده زانی مندالیکی کویر به رم بۆ کوئی، به لام دواچار له و باوره پدا بووم که جیگایه که هه ر پهیدا ده که م. خانم به وردی ناویشانیکی له سهر کاغه زیک بۆ نوسیم و بیته ویه به ئیلت له ویدا ببینم یان ببخوینمه ووه قه دیکرد و هه ر به دهستی خۆی خستییه گیرفانی کراسه که مه ووه. داوای دووه می خانم که رچی لای خۆی ئاسانتر بوو، به لام بۆ من سهختتر که وته ووه. ماردینی گووتی «ماوه یه کی دریزه هیه شتیک ده رباره ی بولبولیار نازانم. نازانم ئه و کوره که وتوته کوپوه ... تکایه ... به لکو سؤراغیکی بکهیت و گه ر کرا پنی بلئی سه ریک له هاوړی کونه که ی خۆی بدات». خۆم له و کاته ویه له گه ل وه فائیلی فریشته دا جیمه پشتن نه مدیبوو، نزیکی دوو مانگ بوو کاتیک خولیای کوشتنی فریشته که م که وته سهرم، سهر عه رد و بن عه ردی بۆ ده گه رام ... به لام هیه ئاسه واریکیان نه بوو. به خانم گووت، من خۆم له بهر کاریکی تاییه ت و گرنگ بۆ هۆشهنگی بولبولیار ده گه پتم، پشتمگووت ده میک بولبولیار خۆی بشاریته ووه دۆزینه ویه ئاسان نییه، به لام من هیه شتیک له هۆکانی دیارنه مان و ونبوونی نازانم و دلنیا بیته به رده وام بۆی ده گه پتم.

له پۆزانی دواتردا من که چه نابینا که ی لیفیتانت و خانم به جوړیکی نهینی گواسته ووه بۆ مالی یه کتیک له ناسیاوه کانی خۆم. ده بوو له سؤراغی پهیدا کردنی رینگایه کی باشدا بم بۆ ونکردن و شارندنه ویه. به وه زیفه ی خۆم ده زانی ئه و خزمه ته به خانم و میردی بکه م، چونکه مه یلیکی ناوه کی قوول به ره و ئه وان پایده کیشام. هه ستمده کرد ده بوو منیش ژبانیکی وا هه لبریزیم، من به و بی ژنی و ته نهاییه قووله مه ووه هه م شوینی

گومان بووم، هەم خۆشم بەردەوام هەستە کرد شتگە لێکی زۆر لە ژیاندا کەمن و لەزەتی تەواوی زیندەگیم لە دەستچوو. بەلام خواستی تەنهایی، خواستی پاراستنی فاسیلەپەکی گەورە لە هەموو کەسێک بەردەوام لە خەیاڵی دروستکردنی خێزان دووری دەخستەوه. ژن لای من مەخلوقێک بوو عاشقت نەدەبوو، بەلکو بەناوی عەشقەوه دەبویست تا بن و بناوانی پۆخت بپروات. لەو پووهوه نەغەدە و لیفتانت بۆ من ژن و میردێکی نمونەیی بوون، ئەوان نمایشی ژن و میردایەتی نەبێت هیچ شتێک بەپەکەوه نەیدەبەستەوه. هەستە کرد رقیان لە منداڵە کەیان دەگەرێتەوه بۆ ئەوێ نایانەوێت شتێکی بەهێز لە نێوانیاندا هەبێت، هەردووکیان دوو دونیای جیاواز دەژیان، هەردووکیان دوو پۆح، دوو جەستەیی بەپەک نامۆبوون کە کەسیان نامادەنەبوون لە خۆیان بۆ ئەوتەر بێتە دەری، لەوێش گرنگتر کەسیان نامادەنەبوون داوا لەوتریان بکات بێتە دەری. دوو دونیای تەریببوون هیچ کات نە شەر نە نمایشی پێکەوه گونجان و نە گونجانیان نەدەکرد، من بە عەقل و خەیاڵی ئەو سەردەمەشم وام دادەنا جوانترین ژن و میرد ئەوانەن کە ناچنە شەری گونجان و نە گونجانەوه. کە بیرمە کردەوه، دەمزانی چ جورئەتێکی بێۆینە و چاوە قایمییەکی بێسنوور لە پشت ئەم هاوسەرێتییهوه هەیه، دوو کەسن کە نامادەن تا ئەوسەری ئەوسەر ژینیان لە هەموو ئەو یاسایانە پاکبکەنەوه کە هەموو خێزانەکانی ئەم شارەیی کوشتووه. نزیکیی، پێکەوه گونجان، خۆشەویستی، لە پەکدیی تیگەیشتن، منداڵ... ئەوه ئەو وشە باوانە بوو کە دەکەوتنە دەرهوێ ژیاڵی ئەوان. هەردووکیان لە ئەزمونی خۆیانەوه گەیشتبونە ئەوهی مۆف هەرگیز ناگاتە ئەوهی مۆفێکی تر بدۆزێتەوه نزیکیی بێت، نەغەدە لە سەفەرە کورتەکەیی خۆیدا بە ناو شوێشدا، وەک دەیکووت، تیگەیشتبوو پیاوان چ بوونەوه رێکی مەحالن. تیگەیشتبوو ژن هیچ کات ناتوانێت لەگەڵ پیاو، بەشێوهی پیاو، بە لۆژیکیی پیاو یاخیبیبت و شوێشبات، یاخیبوونی دەبێت شتێکی تاییهتی خۆی بێت. بێیاکی لیفتانت بەرامبەری، ئەوهی کە ژنەکەیی بە گرنگترین شتی ژیاڵی نەدەزانی، ئەو پووبەرە گەورەپەیی بۆ دروستکرد نامۆبوونی خۆی و تەنهایی خۆی و

نازادی خوی به جورنکی هارمونی تیکه لاور بکات که ئو دەم بۆ من هەم
 جوان و هەم زۆر دەگمەن بوو . ئه‌وه‌ی دوو کەس بە یە کجبار و بۆ
 هەتا هەتا یه پیکه‌وه بگونجین، یه‌کدیاریان خۆشبویت، له یه‌کتر تێگه‌ن و
 پر دیکه‌ی به‌هیزی هه‌میشه‌یی له‌ نیاواندا هه‌بیت، کاری نه‌کرده‌یه . ئه‌و دوو
 هاوسه‌ره، هه‌ر له سه‌ره‌تاوه ئه‌و دل‌ه‌قییه قووله‌ی ژیا ن به‌ جورنک
 چووبوه خوینیان، به‌ نه‌ینی، به‌ بیده‌نگ، به‌ بیبه‌زه‌یی له یه‌کدی
 نزیکیکردبوونه‌وه، به‌ جورنک بتوانن بیته‌وه‌ی هه‌یج کات یه‌کیان خۆشبویت
 پیکه‌وه بژین . جوانترین ژن و میزدیش لای من ئه‌وانه‌بوون که نایانه‌ویت له
 یه‌کتر بچن... به‌رگه‌ی ساردی و نه‌گونجان و دوری یه‌کتر ده‌گرن، ته‌نها
 ئه‌وه‌شیان به‌سه مالتیک کۆبانده‌کاته‌وه، ئه‌وه‌ی لایان گرنه‌گه‌ خودی
 ماله‌که‌یه، خودی دیواره‌کانه، خودی نمایشه‌یه‌که‌یه . هاوسه‌ریتی هه‌یج نییه
 جگه له‌ نمایشیکی گه‌وره، به‌لام که‌م ژن و میزد له‌وه تیده‌گه‌ن که ژیا نیان
 شاتۆگه‌رییه‌کی گه‌وره‌یه . ئه‌وانه‌ی تیده‌گه‌ن باشتترین ژن و میزدی دونیان،
 باشتترین ژن و میزدیش باشتترین ئه‌کته‌ری سه‌ر زه‌وین . ده‌بیت بلێم، من
 وه‌ک پیاویک که هه‌یج کات عاشق نه‌بووم، هه‌میشه بۆ ژنیکه‌ی واگه‌راوم،
 ژنیک تێگه‌ت که هاوسه‌رگیری له یه‌که‌م پۆژه‌وه تا مردن نمایشه ...
 ژنیک له‌گه‌لمدا بیت، به‌لام منی به‌ ئه‌ندازه‌ی شته‌کان بۆ گرنه‌گه‌ نه‌بیت،
 منی به‌ ئه‌ندازه‌ی قه‌نه‌فه و کانتۆر و چلچراکان بۆ گرنه‌گه‌ نه‌بیت، منی به
 ئه‌ندازه‌ی خوی بۆ گرنه‌گه‌ نه‌بیت، بۆ ئه‌وه‌ی منیش ئه‌وم به‌ ئه‌ندازه‌ی
 شته‌کانم و خۆم بۆ گرنه‌گه‌ نه‌بیت، بۆ ئه‌وه‌ی ئه‌و له‌وی بیت و من لێره‌م...
 ته‌نیا به‌و جوره‌ش ژیا ن و تاریکیه‌کانی ته‌حه‌مولده‌کری ن . نا مه‌رج نییه
 ئه‌مجۆره ژن و میزده‌ خیا نه‌ت له یه‌کتر بکه‌ن، هه‌ر یه‌که‌یان بپوات و له
 پشته‌وه که‌سیکی دی بۆ سیکس یا ن تێرکردنی پۆچی خوی بدۆزیته‌وه،
 ئه‌وه و پێنه‌ی گه‌مزه‌کانه که‌ وا بیره‌که‌نه‌وه، باشتترین ئه‌کته‌ر ئه‌وه‌یه به
 دل‌سۆزییه‌کی بیۆینه‌وه پۆله‌که‌ی خوی یاریده‌کات، واته‌ ده‌میک له‌سه‌ر
 سه‌حه‌ش دیته‌ خوارئ و له‌ هۆلی شاتۆش دورده‌که‌ویتته‌وه نابیته‌وه به
 خوی، نابیتته‌وه به‌ شتیکی جیاواز له‌و بوونه‌وه‌یه‌ی له‌سه‌ر شاتۆ
 نمایشیکردوه . زۆبه‌ی ژن و میزده‌ نا‌عاشقه‌کان له‌و جوره‌ باشه‌ی

ئەکتەرن، لەو چەشنە بلیمەتەن کە خۆشیان هەست بەو ناکەن کە لە نمایشدان، ئەوجۆرە خەیاڵانە کە پێیوایە هەر کات ئن و پیاو یەکتریان خۆشنەویست، ئیتر دەریکەکانیان بۆ هەر کەسێکی تر دادەکەنن درۆیەکی گەورە، من وەک پیاویکی ئاسایش کە قوول لە چلپاو و زەلکاری شارەکەدا مەلەمکردووە، ورد و درشت لەسەر نافەک و دەرپێی هەمووتان دەزانم واتان پێدەلێم، ئەو تەنیا وێنە ی ئەو دەرونە نەخۆشانە یە کە پلە یەکی خودایی بالایان بە عەشق بەخشیووە. بە پێچەوانەو، ئەم جۆرە ئن و پیاوانە کە سێکسیان لە عەشقی رۆحی جیاکردۆتەو، دەتوانن جوانتر سێکسبەکن، میکانیکیانە و بێ هیچ مەرج و بەند و بگەرە یەکی دەرونی لەزەت لە یەکتەر ببەن. من خیاڵەتکاری گەورەم تەنیا لە پێزی عاشقە گەورەکاندا بینیووە.

ئەو ساتە ی کە لە سالتۆنە گەورە کە ی مائی لیفیتانتدا سەرسام سەیری ئەو دیکتۆرە قەشەنگ و دونیا رۆشن و پاراوا یەم دەکرد، دانیابووم مالتیکی وا جوان بە ئن و میردیکی عاشق دروست ناکریت، بە ئن و میردیک دروست ناکریت یە کدییان خۆشبویت، بە لکو بەو ئن و میردانە دروستدەکریت کە شتەکانیان لە یەکتەر خۆشتر دەویت، ماله کە یان خۆشتردەویت، خۆیانیان تاسەر ئیسقان خۆشتردەویت. لە عەشقادا «کە دەبیت راستی بلێم و لێم نەکن بە تیر و توانج، من شتیکی زۆری لێنازانم» مروف کاتی بە دەستەو نامینیت بۆ خۆشەویستی شتەکان، تەنیا سەرقالی ئەو دەبیت بپرسیت ئایا ئەوی بەرامبەرم وەکو من عاشقە؟ ئاخۆ ئەمۆ وەک دوینێ خۆشیدەویم؟ ئاخۆ گەر بمرم دوا ی من عاشق دەبیتەو؟ ئایا درۆم لە گەل ناکات؟. ئا .. ئیتر هەزار بەند و باوی وا پوچ. من دانیابووم نەغەدە و لیفیتانت خۆیان لە نەخۆشی ئەشین پاککردۆتەو، من دەمزانی بەشی هەرە زۆری ئن و میردی ئەم شارە عاشقی یەکن نین، بە لām لە دەردی عەشق پاک نەبوونەتەو، هەر لە سەر وەسواسەکانی دەژین، هەر بۆی دەگەرین، هەر داوایدەکن. ئەو ی لە نەغەدە و لیفیتانتدا گەنگ بوو، پێشەنگی ئەو ئن و میردانە بوون کە تا دیت ژمارەیان زۆتر دەبیت،

پیشه‌نگی ئه و ئاده‌میزادانه‌ی خۆیان له به‌لای ترسناکی خۆشه‌ویستی پاککردۆته‌وه. ئه و پۆژه‌ی له جیبیکی حیزیدا منداڵه ناپیناکه‌ی ئه‌وانم سه‌رخست و له‌گه‌ڵ خۆمدا بردم، ده‌مزان‌ی خزمه‌ت به سه‌رده‌میکی تازه‌ده‌که‌م ... من له‌به‌رده‌م خۆمدا خودای سه‌رده‌میکی نوێ بووم، سه‌رده‌میکی که ده‌بوو به هه‌موو رینگایه‌ک کارناسانی به‌که‌م له‌دایک بیته‌. مامانی ئه‌و عه‌سره تازه‌یه من بووم، له به‌رئوه ده‌بوو ده‌ستم به هه‌موو جوړه چاکه و خراپه‌یه‌ک پیس بیته‌.

سه‌لیم ئه‌سفهر بیره‌ده‌کاته‌وه

که سه‌لام باباجان پۆیشت، مامۆستا سه‌لیم ئه‌سفهر ماوه‌یه‌کی درێژ له‌سه‌ر کورسییه‌که‌ی خۆی له ناوه‌راستی کتیبی هه‌ندراوه و پۆژنامه‌ی هه‌لپژاو و شه‌مه‌کی په‌رت و بلۆدا دانیشته و که‌وته جگه‌ره‌کێشان و بیرکردنه‌وه. ئه‌و دوو پۆژ بوو خه‌به‌ری له گرتنی لیوا جه‌نگیز هه‌بوو، دواچار له پرسه‌که‌ی سه‌عید یۆناندا بینی بووی. خۆی یه‌کیک بوو له ئه‌ندامه چالاکه‌کانی جه‌معیه‌تی ژیانه و نه‌کان، کوشتنی سه‌عید یۆنان به‌ر له هه‌فته‌یه‌ک، ته‌واو کاروباری جه‌معیه‌ته‌که‌ی وه‌ستان، سه‌عید هاوڕیتی نزیک‌ی مامۆستا ئه‌سفهر بوو، له‌و چه‌ند ساڵه‌ی دوایدا پێکه‌وه له‌سه‌ر نوسینه‌وه‌ی ژیانه و نه‌کان کاریانکردبوو. جه‌معیه‌ته‌که‌ی خۆی نه‌یتی بوو، لیوا خۆی له ژێره‌وه کاره‌کانی پێکه‌خست. که‌سانیک‌ی زۆر له ده‌وله‌تدا، له حیزیدا، له شویته‌ گه‌رنه‌گانی کۆمه‌لگادا، هه‌موو پێکرا ئه‌و خواسته ترسناکه‌یان تیدا دروستبوو که پتووستیان به ژیانیکی تر هه‌یه، ژیانیکی مه‌حال، زینده‌گییه‌ک که هیچ کات له واقعه‌دا دروست نا‌کرێته‌وه، هه‌موو پێکرا بۆ چیرۆکیکی تر ده‌گه‌ران، بۆ هه‌ولێکی ئه‌فسانه‌یی زه‌مه‌ن بگێژنه‌وه بۆ دواوه و له خۆیان و له ژیانیان شتیکی نوێ دروستبکه‌ن، هه‌ولێک که ته‌نیا له چیرۆکدا و به چیرۆک ده‌کرێت. به جوړیک مامۆستا ئه‌سفهر گه‌یشته‌بووه

بروایه‌ک که چیرۆک گه‌وره‌ترین ئه‌لته‌رناتیفی شوپشه . مه‌ترسییه‌که‌شی له‌وه‌وه دیت که له‌وانه‌یه پوژیک وه‌رگه‌ریت و به شوپشی راسته‌قینه بشکیته‌وه ... واته له چیرۆکه‌وه بییت به حه‌قیقه‌ت، به‌وه‌ش کاره‌ساتی گه‌وره ده‌خولقیت. ماوه‌یه‌ک بوو ته‌واو له نویسه‌کانیدا ده‌گه‌یشته بروایه‌کی ترسناک که ده‌بیته هه‌موو پردیک له نیوان چیرۆک و راستیدا بچرین. واده‌هاته پیشچاوی که هه‌موو کاره‌ساته گه‌وره‌کان سه‌ره‌تا له چیرۆکه‌وه ده‌ستیان پیکردوه. خودا‌کان سه‌ره‌تا چیرۆک بوون، بوون به دین، بوون به حه‌قیقه‌ت، بوون به کاره‌سات. یۆتۆپیاکان سه‌ره‌تا چیرۆک بوون، بوون به فله‌سه‌فه، بوون به ئایدۆلۆژیا، بوون به حه‌قیقه‌ت، بوون به هیز، بوون به کاره‌سات. پینشکه‌وتن سه‌ره‌تا چیرۆکیکه، ده‌بیته تیوره، ده‌بیته زانست، ده‌بیته حه‌قیقه‌ت، ده‌بیته کاره‌سات. به‌لام چۆن ده‌کریت په‌یوه‌ندی نیوان چیرۆک و حه‌قیقه‌ت بچرینین. جه‌معییه‌تی ژیانه ونه‌کان کاریکی له‌و جۆره‌ی ده‌کرد، هه‌موو که‌س ده‌یویست دیوه فه‌نتازیییه‌که‌ی خۆی بدۆزیته‌وه. گرنگی ئیشه‌که‌ش له‌وه‌دا بوو که خه‌لک ده‌بوو تینگن، حه‌قیقه‌ت پوهی ترسناکی دونه‌ییه ... ئه‌وه ئه‌و پۆحه نه‌ینیه بوو که جه‌معییه‌تی ژیانه ونه‌کانی ده‌بزواند و وایده‌کرد ریکخراویکی ترسناک بیته، ده‌ولته‌ت که خۆی به پارێزه‌ر و دوستکه‌ر و ستایشکه‌ری حه‌قیقه‌ت ده‌زانی، لیتی بترسیت. به‌لام لای مامۆستا ئه‌سغه‌ر حه‌قیقه‌ت ئه‌و ساته بوو، که چیرۆکی تیا ده‌مریت. ده‌بوو چیرۆک به‌مریت تا حه‌قیقه‌ت بژی ... ئه‌وه‌ش تووشی ترس و دل‌ه‌راوکتی کردبوو..

له‌و دوو ساله‌دا که بوو به به‌شیک له‌و جه‌معییه‌ته، سه‌رسامبوو له‌وه‌ی ئه‌و هه‌موو خه‌لکه ده‌بینیت رقیان له ژیانی راسته‌قینه‌ی خۆیانه، هه‌موو ده‌یانه‌ویت ژیانامه‌یه‌کی دی بۆ خۆیان دروستبکه‌ن. زۆرینه‌ی خه‌لک له قوولایی ناخایاندا قیزیان له خۆیان دیته‌وه، ده‌یانه‌ویت بچه به‌رگی که‌سێکی تره‌وه که ژیانیکی تری هه‌یه، هه‌موو ده‌یانه‌ویت خودی راسته‌قینه‌ی خۆیان له بیربه‌رنه‌وه و جینشینیکی نوێی بۆ بدۆزنه‌وه ... ئه‌وه هه‌مان ئه‌و سه‌رده‌مه‌ش بوو که بۆ یه‌که‌مجار مامۆستا ئه‌سغه‌ر

هستیگرد خواستگی به میز هیه، پیکره مؤفکان به ره و بیرچونه وه پال پتوه دهنیت. سه رتا تفسیری وابوو نم دهردی بیرچونه وه یه گردراوی دؤخی کورده وهک میلله تیکی لاواز و پارچه پارچه که له توانیدا نییه یاده وه ریبه کی گوره و یه کگرتوی هه بیت، بیرچونه وه ته نیا دهرمانیتی بۆ نه وهی بتوانیت له ئیستادا بژی، به لام دواتر هه ستیده کرد نم ته فسیره ی زور پؤشنفکرانه یه و له گه ل تاک تاکی ئو حاله تانه دا ناگونجیت که ده یانینیت. دواتر وا ته فسیریکرد که ئیمه له م سه رده مه دا به توندی که وتووینه ناو کیشمه کیشی دوو دونیای به هیزه وه، داهاتوو یه ک که به هه موو توانای خۆی بۆ پیشه وه پامانده کیشیت، له گه ل پابوردوو یه کدا که به هیه چ جۆریک ناماده نییه بمریت. مؤفکانی نم سه رده مه، به تاییه ت نه وانای له جینگایه کی دوور و دواکه وتوو و داخراوی وهک نم شارهدا ژیاون و له ناکاو چاویان له سه ر دونیای تازه کردۆته وه، هه موو پیکرا تووشی ئو شوکه ترسناکه بوون که ژیاویان پیشتر هه مووی پوچ بووه. نم سه رده مه نویانه وینه یه کیان بۆ ژیاون خولقاندوه، مؤفگه لی سه رده م و ژیانه کانی دی هه موو تووشی ئو ترسه گه وره یه ده کات که نه ژیاون ... لیره وه شیتانه بۆ چیرۆکیکی نوئ ده گه پین، بۆ بهرگیکی تر و ده مامکیکی تر بیکه نه به ری خۆیان.

سه یرترین شت بۆ ئو نه وه بوو، که سیتی وهک لیوا جهنگیز له پشت هه موو نم جه معیه ته وه بیت، وه ها بوو نه ندانه تازه کان به نه ینی خه لکانی تریان ده دۆزیبه وه، که سانیتی تر که ئاره زوو یان بوو چیرۆکیکی نویان هه بیت، چیرۆکیک بیکه نه ژیاونی خۆیان و پابوردوو خۆیان له بیریکه ن. هه موو ئیشی ئو جه معیه ته نه وه بوو که سانیتک کۆبکاته وه که شوپش به سه ر پابوردوو خۆیاندا ده که ن، نه وه ی پوویداوه له یادیده به نه وه و چیرۆکیکی تر ده خه نه جینگای. ده یان فه رمانبه ر که له بیروکانیان بیزار بوون، ده یان بهرپرس که هه ستیانده کرد خیانه تیان له خه ونی خۆیان کردوه، ژنانیتک ده یانویست ژیاویان بگپرنه وه و شووبکه ن به و پیاوانه ی یه که مجار عاشقیان بوون، سیاسه ته دارانیتک ده یانویست

تۆزیک له هه‌ناسه و په‌نگی ئینسانی بده‌ن به میژوی خۆیان، پیاوکۆژانیک ده‌یانویست بگه‌پینه‌وه دواوه و وا بژین وه‌ک میژوو خۆینی تیدا نه‌پژابیت. هه‌ر هه‌موو ئه‌وانه ئه‌و ژیا‌نه و نه‌یان به ژیا‌نی راسته‌قینه‌ی خۆیان ده‌زانی، هه‌ر هه‌موویان وایان داده‌نا ئه‌وه‌ی پووینه‌داوه زیاتر گوزارشت له خواستی ئه‌وان ده‌کات، ئه‌وه‌ی نه‌ژیاون و له‌ده‌ستیانه‌چوه زیاتر ئاوینه‌ی پۆچی ئه‌وانه. هه‌موو کاره‌که دیوکی تراژیدی گه‌وره‌ی بوو، سه‌لیم ئه‌سغه‌ر و چیرۆکنوسه‌کانی تر سه‌ره‌تا کاره‌که‌یان به ترسناک ده‌زانی، هه‌تا هه‌ندیکیان زۆر نابه‌جی و خراپیش ته‌ماشایانده‌کرد، وه‌ک ئه‌وه‌ی له پێگای د‌رزینه‌وه‌ی ژیا‌نه و نه‌کانه‌وه، مرۆفه‌کان خۆیان له هه‌موو به‌رپرسیاریتییه‌که‌ ب‌دزنده‌وه و دوا‌ی کۆمه‌لێک گونا‌می گه‌وره، ده‌مامکیکی نو‌ی بکه‌نه سه‌ر و بۆ ویزدانیک‌ی دی بگه‌پین که لاپه‌ره په‌شه‌کانی تیدا ده‌ره‌ینرابیت و در‌یندرا‌بیت.

سه‌عید گه‌رچی پیاو‌یک‌ی په‌ق و پوون بوو، به‌لام له ده‌رونیدا وه‌سواسیک‌ی قوول‌ی هه‌بوو، وه‌سواسیک‌ ناوم ده‌نا وه‌سواسی بالنده‌ بزێوه‌کان که له‌سه‌ر هه‌یچ چ‌لێک ئارام ناگرن. پۆزیک له ن‌یوان مامۆستا ئه‌سغه‌ر و سه‌عید یۆناندا گه‌فتوگۆیه‌کی قوول و تا ئه‌ندازه‌یه‌ک د‌لت‌رسینیش پوویدا، که بووه مایه‌ی ئه‌وه‌ی ئه‌سغه‌ر وه‌ک یۆنان هه‌مان ئه‌م رێگایه‌ بگه‌ریت و بب‌یتته‌ چیرۆکنوسیک‌ی جهمعییه‌ته‌که‌ی ئێمه. گه‌فتوگۆیه‌که سه‌باره‌ت به‌وه‌ی کامیان ژیا‌نی راسته‌قینه‌ن، ئه‌و ژیا‌نه‌ی که تیا ژیاوین یان ئه‌و ژیا‌نه‌ی که هه‌رگیز ت‌ییدا ناژین، کامیان گوزارشت له پۆچی مرۆف ده‌که‌ن، کامیان شوناسی راسته‌قینه‌ی ئێمه‌ن؟ هه‌ردووکیان دوو چیرۆکنوسی گه‌وره‌ی پۆزگاری ئیستامان بوون، سه‌ره‌تا مامۆستا ئه‌سغه‌ر له گومانکاران بوو، پ‌یویابوو له‌و رێگایه‌وه چیرۆکنوسان ده‌بن به‌ خزمه‌تکاری خه‌ونی که‌سانیک که کاریان ته‌نیا پا‌کردنه له خودی خۆیان. به‌لام چ مرۆف‌یک هه‌یه ژیا‌نیک‌ی ونی نه‌بیت، ک‌ی هه‌یه هه‌ست ناکات ژیا‌نی راسته‌قینه‌، ئه‌و ژیا‌نه‌ی که ده‌بوو ئه‌و خاوه‌نی ب‌یت، له ج‌یگایه‌کی دی و لای که‌س‌یک‌ی تر نییه‌؟ سه‌عید یۆنان به‌وه مامۆستای ه‌ینایه سه‌ر رێگا، یادیه‌ینایه‌وه ئه‌ویش

ژیاننکی ونی خۆی ههیه، پیدداگرت که جهوههری بوونی ئیمه وهک مرۆف لهو ژیانه دایه که ههرگیز تیا ناژین، به دهنکه تاییهتی و پوخساره پۆشنفکرانهیهوه گوتی «مرۆف هههمیشه به نیازی دونیایهکی تر له دایکه بیته و خۆی له جینگایهکی دیکه دا ده دۆزیته وه. ئیمه ته نیا لهو شویتنه دا زیندووین که نه ژیاوین». له جینگایهکی قسهکانیدا ئه وه به لنگه فهلسهفی و گرنگه ی بۆ هینایه وه که دواتر لای ئه سفهر سه رچاوه ی زۆرینه ی تپووانینه کانی بوو، گوتی «هونه ری چیرۆکنوسین تا ئیستا له گه ل مرۆفه خه یالییه کاندایه سه روکاری بووه، به شی هه ره نۆدی چیرۆکنوسه کان ته نیا مرۆفی خه یالیان کردۆته نامانجی خۆیان، چیرۆکی که ساتیک بوونیان نییه یان له ئه گه ر و نه گه ردا ده ژین، واته ژیا نیتکیان گتپاوه ته وه که ژیا نی که س نییه . له کاتیکدا چیرۆک ده تواتیت ژیا نیتکی تر به هه ر یه ک له ئیمه ببه خشیت. هاو پیم سه لیم، جهوههری چیرۆک ئه وه یه ئه و ژیا نه بدۆزیته وه که له سه ر زهوی نه بووه، هه چ کات نه بووه و نابیت، چیرۆک له سه ره تا وه سه روکاری له گه ل مه حال دایه، به لام ئه و ژیا نه ی چیرۆک بۆی ده گه ریت مه رج نییه ته نیا لای پاله وانه خه یالییه کان بوونی هه بیته، ژیا نی هه ر یه که مان دوو دیوه، دیوه پاسته قینه که ی هه رگیز نا کریته چیرۆک، یان گه ر بشکریت چیرۆکی پوچی لئ به ره مه مدیت. به لام دیوی ئه و دیوی ئه م ژیا نه هه همیشه چیرۆکه و هه چ کات نابیته ژیا ن. وه زیفه ی میژوو ئه وه یه ئه و ژیا نه بگتپیته وه که نا کریته چیرۆک، وه زیفه ی چیرۆکیش ئه وه یه ئه و میژوو بگتپیته وه که نابیته ژیا ن. با جا ریک وه ک چیرۆکنوس بگه رپینه وه سه ر ریشه پاسته قینه و ئه به دییه کانی پیشه که مان، وه ک هونه ریک که بیریچۆته وه سه رچاوه ی هه موو حیکایه تیک، ئه و دیوه ی ژیا نمانه که هه رگیز تیا ناژین».

ئه و پستانه بوون مامۆستا ئه سفه ریان والیکرد خولیا یه کی نوئی تیدا دروست ببیت و هه ر مرۆفیک وه ک کتیبخانه یه کی نهینی ته ماشابکات، که پره له کتیبی نه نوسراو. جا ریک له یه کیک له وتاره کاندایه نوسی بووی «هه موو یه کیک له ئیمه کتیبخانه یه کی گه وره یین، کتیبه کانی ناومان به

قفلیکی شەیتانی داخراوه، پتووستیمان بە فریشتەیهک هەیه، بێت و ئەو قفلە بشکێنیت».

سەعید یۆنان بۆ سەلیم ئەسغەر وەک مامۆستایهکی گەوره وابوو، من هەردووکیانم لە پسمامانەوه دەناسی، دوو گرنگترین و غەمگینترین پۆشنفیکری ئەو سەردەمەش بوون. من هەر لە پسمامانەوه گویم لە سەعید یۆنان بوو دەیگوت «پۆشنبیر چیبە، گەر هەمیشە غەمگین نەبیت». ئەو سأل کە لیفیتانت لە شۆرش هەلگەرایەوه و لە شار پەیوەندی بە داگیرکەرە بەعسییەکانەوه کرد، هەر یەک لە مامۆستا ئەسغەر و سەعید یۆنان لەسەر داوەتی من هاتنە پسمامان تا چاودێری باری زیندانەکه بن و هەندێ بابەتی چیرۆکیش بۆ کارە ئەدەبییەکانی داهااتویان بدۆزنەوه، ئەو دەم هەردووکیان دوو چیرۆکنوس بوون هەوای واقعییەتی پەوت لەسەری داوون، چیرۆکەکانیان جیاوازییەکی ئەوتۆی لەگەڵ راپۆرتەکان و یاداشتەکانی مندا نەبوو، بگرە نیگای من وەک سیخوپییک و توانام لەسەر بینین و پشکنین و وردبوونەوه لە توانای ئەوان گەورەتر بوو. بۆیە هەر لەو سەردەمەوه گومانم بوو چیرۆکنوسە واقعییەکان بە ئەندازەی سیخوپییکی باش، پیاویکی ئاسایشی کارامە که خەیاڵ و عەقڵی دەخاتە سەر کارەکهی خۆی، چاویان دونیا ببینیت. گەر مەسەلە واقعییەت بووبیت، من هەمیشە لە هەموو چیرۆکنوسەکانی دونیا واقعیتەر بووم، ئیشەکهەم وەک پیاوی ئاسایش ئەو واقعییەتە بەسەردا سەپاندبووم، لەبەرئەوه پۆژیک که زانیم دەبیت لە دونیای ئەم کارە دەرچم، جگە لەوهی بکهومە خیاانەتکردن لە واقعییەت چاری دیکەم نەبوو. جەمعییەتی ژیاانە ونەکان دەرمانی من بوو تا لە دەردی واقعییەت پزگاریبم، باشتترین شت بۆ ئەوهی لە خولیای سیخوپیکردن و چاودێریکردنی واقع پزگارتبکات، که دەردی سەرەکی ژیاانی من بوون، ئەوهیە بکهویتە دواي ژیاانیک که بوونی نییە، دواي ئەو بەشەي ژیاانی مرفهەکان بکهویت که بیریان لێ نەکردۆتەوه و نایناسن. واهەستدەکهەم لەو دەمەدا چیرۆکنوسەکانیش بە هەمان ئالوگۆپی گەورەدا دەڕۆشتن. من و ئەوان تا

پوخانی شوپش پینگه وه بووین، له وانه وه زۆر ته کنیکی چیرۆکنوسین و ورده کاری هونه ری گپرا نه وه فیتربووم، شتیك دواتر له نوسینه وه ی برده وه می یاداشته كانمدا كۆمه كیکردم پوونتر و سافتر گوزارشت له خۆم بکه م.

سه لیم ئه سفهر ئه وه شه وه زۆر بیرى له قسه كانى سه عید یۆنانى هاوپی كرده وه، ئیستا شته كانى به پینچه وانه وه ده بینى، ئه وه ی پینده ئین زیان هیچ نییه جگه له ده مامكى بوونىكى تر كه كه سمان نایگه ینى، مرۆفه كانى سه ر ئه م ئه ستیره یه، كه سانى سه ر به سه موو شارستانیه ته كان، سه موو به شدارن له وه شكسته گه وره یه دا كه ژیانىك ناژین ژیانى خۆیان بیته، سه موو هه ولتیکیشیان بۆ زیان هه ولت بۆ نزیكبوونه وه له وه مه حاله . له وه ماوه یه دا كه له گه ل جه معیه تی ژیا نه ونه كاندا ئیشیکرد، چه نده ها كه سی ناسی كه به جۆش و خروشتیكى بیۆینه وه ژیانى راسته قینه ی خۆیان و ژیا نه ونه كه شیان بۆ ده گپرا یه وه، تا ده هات زیاتر هه ستی ده كرد كه دیوارىكى ئه ستور له نیوان مرۆف و ژیانى راسته قینه دا هه یه، به خته وره ره كانیش ئه وانن كه سه موو شتیك له یاده كه ن و به ده مامكه كه یانه وه ئارام ده ژین.

سه لیم ئه سفهر ده یزانى ئه م كاره مه ترسى خۆی هه یه، مرۆفه كان كاتیک ده زانن ژیانىكى تر هه یه نه ژیاون، له سه موو شتیك ده كه ونه گومانه وه، ده كه ونه گومانه وه له خۆیان، له پابوردوویان، له كه سانى نزیکیان، له ده ولته، له ئه خلاق، له دین. ژیانى دووم ژیانى ئه وه مرۆفانه یه كه پازى نین، ئه وانى شتیك دژ به خۆیان، دژ به دنیا ده یانجولیتیت. ئه وه ی ئیشه كه ی به ئاقارى مه ترسیدا برد ئه وه بوو بریكى زۆرى ئه وانى به دواى شوناسىكى تر دا بۆ خۆیان ده گه پان و له پابوردوویان هه لده هاتن، به رپرس و وه زیفه دار و ده ولته مند و خه لكانى ئاسایش و كه سانى سلكى سوپابوون. چیرۆکنوسه كان بپرپه ی پشتی گه مه كه بوون، له وه قه شان هه چوون كه ئیمانداران له برده میاندا دان به گونا می خۆیا ندا ده نین، سه موو شتیكى ئاشكرا و نه ینى خۆیان به یانده كه ن، ته نها ئه وان هه چوونه

جهمعیه‌تی ژیانه ونه‌کانه‌وه که ده‌یانویست هه‌موو ئه‌وه‌ی که تیا ژیاون و تیا نه‌ژیاون بۆ چیرۆکنوسه‌کان بگۆرینه‌وه. له‌ماوه‌ی چهند سالێکی که‌مدا ژماهری چیرۆکنوسه‌کانی جهمعیه‌ت زۆر بووبوون، پێکخراوه‌که‌ به‌ نه‌ینیه‌کی زۆر و سه‌برێکی زۆر ئیشتی بۆ دروستکردنی ئه‌رشیفی ژیانه‌ له‌ده‌ستچۆوه‌کان ده‌کرد، له‌گه‌ڵ کتێبخانه‌یه‌کی نه‌ینیدا که‌ ده‌ستنوسه‌کانی جهمعیه‌ته‌که‌ هه‌لبگریت، سه‌دان چیرۆکی نه‌ینی، سه‌دان خه‌ونی نه‌ینی، سه‌دان ئاره‌زووی کوژاو هه‌موو له‌و کتێبانه‌دا بوون. هه‌موو شتی که‌ له‌ جهمعیه‌ته‌که‌دا ده‌بوو نه‌ینی بیت، شوینه‌کان نه‌ینی بوون، وینه‌گرتن و ده‌نگه‌ه‌لگرتنه‌وه‌ له‌ هه‌ندێ کاتی تایبه‌تدا نه‌بووایه‌ زۆر پێگای پێ نه‌ده‌دا، زۆریه‌ی کات ئیسه‌کان له‌ هه‌ندێ ژێر زه‌مینی تایبه‌تیدا ده‌کران، نوسینی ده‌ست هۆکاری سه‌ره‌کی تۆمارکردن بوو، هه‌ر شتی که‌ وه‌ک ده‌لیل له‌سه‌ر خاوه‌نه‌کانی حیساب بووایه‌ ده‌سته‌بجێ ده‌سووتینرا و له‌ ناوده‌بیرا، ئه‌وه‌ی هه‌لده‌گیرا چیرۆکه‌کان بوو. نه‌ده‌بوو هه‌چ مێردێک بزانیته‌ ژنه‌که‌ی خه‌ون به‌ چ ژیانیکه‌وه‌ ده‌بینیت، نه‌ده‌بوو هه‌چ سه‌رۆکیک بزانیته‌ ژێرده‌سته‌که‌ی چۆن سه‌یری ژیانی خۆی ده‌کات. نه‌ده‌بوو هه‌چ سیاسیه‌ک بزانیته‌ هاوڕێکانی به‌ده‌ست چ مۆته‌که‌ و ئازاریکه‌وه‌ ده‌نالین. ژیانی ون... شتی که‌ هه‌میشه‌ ده‌بیت به‌ونبوویی بمینتته‌وه‌، چونکه‌ هه‌چ ده‌رگایه‌ک نییه‌ مروفه‌کان لیوه‌ی برونه‌ ناوی، ده‌رگای کتیب و خه‌ون نه‌بیت.

سه‌لیم ئه‌سفهر له‌و چهند سه‌له‌دا چهند جارێک من - لیوا جه‌نگیزی بینی، لیوا هه‌ولیده‌دا تا بگریت زوو زوو چیرۆکنوسان ببینیت، ئه‌رشیفی ژیانه‌ ونه‌کان گه‌وره‌ بکات. جهمعیه‌ته‌که‌ باندیکی ناوه‌کی زۆر پێکخراو بوو، ئیشتی ئه‌مینه‌داریتی جهمعیه‌ت ناساندنی خاوه‌نی ژیانه‌ ونه‌کان بوو به‌ چیرۆکنوسان. واعیز پێکخه‌ری گشتی کاروباره‌کان بوو. کتێبخانه‌ی گه‌وره‌ی جهمعیه‌ته‌که‌ که‌ تیکسته‌کانی تیدا ئه‌رشیف ده‌کرا ته‌نیا من - لیوا جه‌نگیز و بولبولیار ده‌مانزانی، واعیز به‌وه‌دا پێکخه‌ری کاروباره‌کان بوو، هه‌ندیک له‌ چیرۆکنوسه‌کان و خاوه‌ن چیرۆکه‌کانی ده‌ناسی، به‌لام سیستمی ئیشتکردن له‌ جهمعیه‌تدا وابوو بواری به‌ واعیز نه‌ده‌دا هه‌موویان

بناسیت. خاوه‌نی چیرۆکه‌کان و چیرۆکنوسه‌کانیش هه‌ر یه‌که‌یان کۆبیه‌کی کتێبه‌کانی خۆیان هه‌بوو. دای کوشتنی سه‌عید یۆنان، ترستیکی گه‌وره‌ بآلی به‌سه‌ر سه‌لیم ئه‌سفهردا کێشا، ئه‌و خۆی له‌ ناو جه‌معییه‌ته‌که‌دا ته‌نیا سه‌عید یۆنان و واعیز و لیوا جه‌نگیزی ده‌ناسی، ده‌یزانی ژماره‌یه‌ک چیرۆکنوسی تر له‌ ناو توپه‌که‌دان، به‌لام کێن؟ نه‌یده‌زانی... هه‌یج که‌س توانای تێروانینیکی پانۆرامایی و گشتی به‌سه‌ر پێکخواه‌که‌دا نه‌بوو من - لیوا و بولبولیار نه‌بیته‌، به‌لام من کارنێم کردبوو بولبولیار هه‌میشه‌ دوور بیته‌ و که‌س نه‌یناسیته‌.

کوشتنی کتوپری سه‌عید یۆنان و گرته‌نی لیوا جه‌نگیز و خۆشارده‌وه‌ی ته‌واری واعیز، سه‌لیم ئه‌سفهریان له‌ هه‌موو شت دابری. ئیستا له‌ نابینایه‌ک ده‌چوو، له‌ ده‌روبه‌ری خۆی تینه‌گات. ته‌نیا سه‌رچاوه‌ی هه‌وآلی ئه‌و سێ که‌سه‌ بوون، کاتیک واعیز زه‌نگی بۆ دا و پێیگوت «که‌له‌شیره‌که‌م بۆ مه‌کره‌، بیستومه‌ نه‌خۆشه‌» ده‌موده‌ست تیگه‌یشت شتیک له‌ جیگای خۆیدا نییه‌، ئه‌وه‌ په‌مزی نه‌یانی نیوانیان بوو، ته‌نیا کاتیکیش به‌کارده‌هات گه‌ر زۆر له‌ مه‌ترسیدا بن و ده‌بوو هه‌موو کاروباریک و په‌یوه‌ندییه‌ک بیوه‌ستان و دووآلی بوه‌ستینن.

مامۆستا ئه‌سفهر خه‌یالی بۆ خیانه‌ت چوو. به‌ قسه‌ی لیوا، چه‌ند جارنێک روویدا بوو که‌ سانیک هاتبوونه‌ ناو جه‌معییه‌ته‌که‌ و چه‌ند قۆناغیکیشیان له‌ نویسی هه‌ردوو کتیبی ژياندا بریوو، به‌لام له‌ ناگاوه‌ شیمانبوو بوونه‌وه‌ و داوايان کردبوو هه‌موو شتیک بسووتینرێت و له‌وه‌ گه‌مه‌ ترسانا که‌ بچه‌ده‌ری. داوایه‌ک به‌ر دیواری ئه‌ستووری په‌تکردنه‌وه‌ی لیوا که‌وتبوو که‌ که‌م تا زۆر خۆی به‌ ژه‌نرآلی سه‌ر زه‌مینی هه‌موو زینده‌گییه‌ و نه‌کان ده‌زانی. به‌لام مامۆستا نه‌یده‌زانی کێن ئه‌و چیرۆکنوسانه‌ی له‌گه‌ڵ جه‌معییه‌ته‌که‌دا ئییشه‌که‌ن، گه‌ر سه‌عید یۆنان به‌میه‌ له‌وانه‌بوو بیتوانیبایه‌ زیاتر کۆمه‌کیکات، بیزانیایه‌ چه‌نده‌ ژيانیان له‌ مه‌ترسیدایه‌.

مۆف بوونه‌وه‌ریکی به‌دگومانه، به‌لام کاتیک سه‌لام باباجان ده‌رکه‌وت، سه‌لیم ئەسغه‌ر گه‌رچی پۆحیکی گومانپه‌روه‌ر بوو، که‌چی نوو باوه‌ری به‌ راستگویی ئەم گه‌نجه‌ کرد. مامۆستا له‌ پۆژی کوشتنی سه‌عید یۆنانه‌وه‌ به‌ ترسه‌وه‌ ده‌چوو ده‌رئ، دوا ته‌له‌فون واعیز بۆی کردبیت، ئەوه‌بوو هه‌وآلی گرتنی لیوای پێدا. ئیدی چه‌نده‌ هه‌ولیدا واعیزی دووباره‌ ده‌ستبکه‌ویت و هه‌ندیک پرسیا‌ری لێبکات، نه‌ ته‌له‌فونی هه‌لگرت و نه‌ ژماره‌که‌ی له‌ کاردا مابوو. ئیستا گه‌ر ئەم گه‌نجه‌ ده‌یه‌ویت بۆ پزگارکردنی لیوا شتیک بکات، بۆ کۆمه‌کی نه‌کات؟ ته‌نیا ئەو و چیرۆکنوسه‌کان ده‌زانن له‌ سالانی دواییدا لیوا گۆرپانگارییه‌کی زۆری به‌سه‌ردا هاتبوو. دیسانه‌وه‌ به‌وه‌دا ئەو گه‌نجه‌ ده‌رکی به‌و ده‌رده‌ ترسناکه‌ش کرده‌، به‌وه‌دا ده‌بینیت شاره‌که‌ تووشی نه‌خۆشی بیرچوونه‌وه‌ و یادکردنی کتوپر بووه، که‌واته‌ که‌سێکی وریابه، که‌سێکه‌ له‌ هه‌سه‌ره‌تیک قوول‌وه‌ قسه‌ده‌کات و هه‌لوێست وه‌رده‌گریت. له‌و کاته‌وه‌ی سه‌لام باباجان هاتبوو، مامۆستا ئەسغه‌ر به‌رده‌وام بیری له‌وه‌ ده‌کرده‌وه‌ که‌ ناخۆ ده‌توانیت چی بۆ لیوا جه‌نگیز بکات. هه‌یج نه‌بیت کلیلێ ئەرشیفی هه‌موو جه‌معییه‌ته‌که‌یان لای ئەوه‌، لیوا ئەو که‌سه‌بوو که‌ کاری چیرۆکنوسینی کرد به‌ کاریکی پر مه‌ترسی، چونکه‌ به‌ جوړیک ده‌ستی بۆ قوولایی تیکسته‌ واقعییه‌کانی ژیا‌نی خه‌لک برد، له‌گه‌لێشیدا دیوه‌ ترسناک و رام نه‌کراوه‌که‌ی نوسین هاته‌وه‌ده‌رئ. له‌گه‌ل مردنی ئەودا له‌وانه‌یه‌ ئیشیکی زۆر به‌ هه‌ده‌ر بروت. نه‌ک هه‌ر ئەوه‌ سه‌لیم ئەسغه‌ر دڵنیا‌بوو که‌ گرتنی لیوا په‌یوه‌ندی به‌ کوشتنی سه‌عید یۆنانی هاوڕێیه‌وه‌ هه‌یه‌، لیوا له‌سه‌ر هه‌یج یه‌ک له‌و تاوانانه‌ نه‌گیراوه‌ که‌ کردونی، به‌لکو له‌سه‌ر ئەو تاوانانه‌ گیراوه‌ که‌ نه‌یکردون... ئەوه‌ش واده‌کات شایسته‌ی کۆمه‌ک بێت. لیوا تاکه‌ که‌سێکه‌ ده‌توانیت بکوژانی سه‌عیدی هاوڕێی نا‌شکرا‌بکات.

شهو ته‌له‌فونی بۆ سه‌لام باباجان کرده‌وه‌ و پنیگوت «ده‌بیت یه‌کتر ببینن». سه‌لام خۆشحال بوو، ئیستا خۆی بۆ کار و خروشانیکی گه‌وره‌ ناماده‌ده‌کرد که‌ ئەو پۆژنامه‌ مردوه‌ی عه‌زیزم وه‌ته‌ن نه‌یده‌توانی

پیشکەشیبکات. دەبویست شتیک هەبیت ژیانی لەم سستی و پۆتینه دەربهینیت. پۆژ دواى پۆژ ئیسهکەى گەمژەترى دەکرد، که دەچوو بەیروکانى عەزیزم وەتەنەو، سەبرى لێدەهات هەموو پۆژنامەنوسەکانى دى ئەو هەستە گەورەیان بە غرور و لووتبەرزى پۆژنامەنوسان هەبوو ئەم نەبیت. هیدی هیدی وایلیهات برۆای بەو هینا که غرور لەم سەردەمەدا پابەندى ئەو نىیە تۆ چیت کردو و چى دەزانیت، بەلکو پابەندى ئەو جۆرە وەستان و نیگاکردن و خۆگۆرپین و قسەکردنەپە که خۆتى پێدەردەخەیت. ئەو سەلام باباجانى نۆر توپەدەکرد، دەبویست بە پاستى شتیکبکات لەو بازنى دۆ و نیفاقە بێتەدەری. چەندجار بیرى لەوە کردبوو وە واز لە پۆژنامەکە بهینیت، بەلام جگە لەو سەرچاوەپەکی گونجای ژیانی شک نەدەبرد، بۆیە هەموو بەیانیهک بە ناچارى و نۆر لە خۆى پوی لەسەر ئیش دەکرد، ئەوەشى نۆرپەى پۆژان بەر لە فرمانبەران و پۆژنامەنوسانى دى دەگەیشتە سەر کار، پەيوەندى بەو وە بوو دەبویست زوو خۆى لە ژوورەکەى قایمبکات و سلاو سەرپێتیهکانیش نەکات. ئیستا حەزیدەکرد شتیک بکات پتر خۆى لە هەموو ئەم داو و قالب و شتوازی بیکردنەو و هەستکردنە پزگاریکات که شارەکە بەسەریدا سەپاندبوو. بە خۆى دەگوت، گەر ئیشیکى ترم بکردبایە مروفیکى باشترم لێدەردەچوو، ئەم کەسە بیهەستەى ئەمۆ نەدەبووم دونیا بە پیش چاومدا دەروات و من هەستم بە هیچ نییە. نۆر لە دلێ خۆى دەترسا، تا بیاکتر دەبوو دلێى پیرتر دەبوو ... ئەو شەو دواى تەلەفونەکەى سەلیم ئەسغەر بە خۆى گروت ئیتر بەسە، دەبیت شتیک لە ژیاندا هەبیت لە شت بچیت. ئەم نوومبرونە بیتانایەى لە شتە پوچەکاندا دەبخنکاند، غەمگین بوو که خودا وەک پۆژنامەنوسەکانى تر بە وەمى گەورەپیهکی درۆزنەو نەخولقاندو، وەمى گرنگی، وەمى ئەوێ نەوێ بەختەوەر بیت بە کارەکەى خۆى، ئەو پیشە گرنگە، ئەفسانەپیه، تازەپە که وادەکات حاکمەکان و خەلک لە بەردەمتدا بلەرزن.

سەلیم ئەسفەر و سەلام باباجان لە چایخانەییەکی چەپەک و لاکۆلاندا یەکیان بینیویە، هەردووکیان کەمێک درەنگتر لە وادەی خۆیان گەشتن، هەردووکیان پەقەڵە و چروساوە بوون و وەها دیاریبوون کە سەرمايانە، لە لاوازی و پەشۆکاندا زۆر بە یەکدی دەچوون، گەر بەهاتبایە و ئەو پۆژە غەریبەییەکی بیدییانایە، لەوانەبوو وایزانتی سەلام برا بچوکی مامۆستا سەلیمە. ماویەکی هەردووکیان لە سوچیکی چایخانەکەدا دانیشتن و هیچیان نەگوت. دەبوو ئەواو دڵنیان کە سێک گوێ لە قسەیان ناگرێت. مامۆستا نەیدەویست دەموودەست هەموو نەینێ دلی خۆی بۆ ئەم گەنجە ئاشکراکات، گومانی خرابی نەبوو، بەلام دەترسا ئەم کۆرە بە هۆی نەشارەزایی و حەماسەتەو نەزانتی چی لە زانیارییەکان بکات. سەرەتا وا خۆی بۆ دەرخواست کە ئەویش دژ بەم تاعوونە هاتۆتە جەنگ و دەیه‌وێت کارێک ئەنجامدات، شتێک کۆمەک بە هەردووکیان بکات، خۆیان لە نەخۆشییەکی بە دوور بگرن. بەلام تا ئەوکاتی ش مامۆستا هەر سەیری لێدەهات سەلام باباجان ئازاریکی وەها بە دەست ئەم دەرەووە دەچێژێت، دەرەکە لەو دەرەنەییە کە ئازاریان نییە، بگرە دەکرێت مۆف لە پیزی نەخۆشییە سوودبەخشەکانیشدا ریزیەندی بکات.

لە کاتی قسەکردندا، سەلیم ناچاربوو هەندیک زانیاری گرتگ بۆ باباجان ئاشکراکات، پێیبلێت کە کوشتنی سەعید یۆنان و گرتنی لیوا جەنگیز دوو رودای پێکەووە گرێدراون، بلێت ئەو دەنگۆیانەیی دەلێن کوشتنی سەعید یۆنان دەگەرێتەووە بۆ کێشەییەکی خێزانی، چەند درۆییەکی گەورەن و پێگرا لە دەستکردی دەسەڵتداران. بە دەنگێکی زۆر هێمنیش بۆی پوونکردهووە کە پۆژنامەنوسان وەک زۆریە شتەکانی تر لەویارەییەووە هیچ نازانن و گەر شتێکی ش بێن لە خەیاڵاتی خۆیان دەیتاشن. مامۆستا سەلیم ئەو هۆشی پوونکردهووە، ئەو هۆی لەم شارەدا پوودەدات، شتێکی یەکجارە و تاقانە نییە، سەیر و سەمەرەش نییە، بەلکو ئەو هۆتەیی دۆنیا هەیه نیشی دەولەت ئەو هۆبوو وایکات مۆفەکان بێر لە گۆرینی ژبانی خۆیان نەکەنەووە. لە ئادەم و حەواوە شتەکان بەو جۆرە هاتوون و بەو جۆرە

ده‌مینه‌وه. جه‌ه‌ن‌ه‌م ده‌سه‌لاته، ده‌سه‌لاته و هه‌چی تر نییه. ئیمه‌ی کوردیش بۆیه ئیستا وا هه‌ست به دیوه تاریک و ترسناک و خنکینه‌که‌ی ده‌که‌ین، چونکه یه‌که‌مجاره پوو به پوو جه‌وه‌ره راسته‌قینه‌که‌ی ده‌بینین... قوناغ‌تیک میله‌تانی تر سه‌دان و هه‌زاران سال له‌مه‌وبه‌ر پێیدا پۆیشتون. ئینجا که‌وته گوتاریکی درێژ و ئالۆزه‌وه ده‌رباره‌ی شیوازه کۆنه‌کانی ده‌سه‌لات و جیا‌وازیان له‌گه‌ل ئه‌م حاکم و تاقمانه‌ی ئه‌م‌په‌ردا، که سه‌لام وه‌ک هه‌میشه له هه‌ندیکی به ته‌واویی تینه‌گه‌یشت.

مامۆستا به‌ده‌م چا خواردنه‌وه، ناوه قامکه باریک و درێژه‌کانی ده‌جولاند و ده‌یخستنه‌وه گیرفانی. چاوانی سه‌لام به پێچه‌وانه‌ی جه‌سته‌یه‌وه که ئارام و سه‌کناو دیاربوو، بێئۆقره ده‌رده‌که‌وتن. مامۆستا ئه‌سفهر هه‌میشه نوسه‌ره پهره‌ز و قووله‌که‌ی سه‌لام بووه، هه‌میشه حه‌زی بووه پوو به پوو به ته‌نیا بۆ ئه‌م قسه‌بکات. ئیستا له‌و چایخانه‌یه‌دا که وادیاره چاخۆرانی ده‌گه‌نن، به‌ته‌نیا له‌ نزیکیه‌وه دانیشتوو و قسه‌ی بۆ ده‌کات، شتیکی بۆ پوونده‌کاته‌وه که عه‌قل و خه‌یالی سه‌لام هه‌شتا نایگاتیت. گوتی «ئیمه‌ی کورد هه‌میشه نوقمی خورافه‌ته‌کانی خۆمانین، میله‌تیکی خورافه‌ت په‌رستین. سه‌ره‌تا هه‌ر خه‌ریکی کۆچبه‌ری و ئاژه‌لداری و گه‌رمیان و کوێستان بووین، ده‌سه‌لاتی گه‌وره له سه‌رمان ته‌بیعه‌ت بووه، ده‌سه‌لاتی ئاغا له‌وه بچوکت‌تر بووه بکریت بیکه‌ینه پتوهری باش و خراپی هه‌موو ده‌سه‌لاتیک. تێده‌گه‌یت کورپی خۆم... دوایی ده‌سه‌لاتی داگیرکه‌ر هه‌ر کات کوشنده و به‌دکار بووبیت گوتوومانه ئه‌وانه داگیرکه‌رن و گونا‌ه گونا‌هی ژێرده‌ستییه. به‌لام جه‌وه‌ری به‌دی ده‌سه‌لات خۆی، ئه‌وه‌ی بن هه‌چ شتیک بونیاده‌ری جه‌ه‌نه‌مه، تازه هه‌ستی پێده‌که‌ین... له‌دوای به‌شه‌رییه‌ته‌وه. هه‌موو دونیا پێش ئیمه هه‌ستیان به‌مه کردوه، هه‌موویان له‌ میژووی خۆیاندا له‌وه تیه‌گه‌یشتون که ته‌نیا دۆزه‌خی راسته‌قینه، دۆزه‌خی ده‌سه‌لات. ئیستا ئیمه ژۆر توند هه‌ست به‌وه ده‌که‌ین، به‌ جۆریک له‌وانه‌یه ته‌واوی بوونمان به‌ره‌و کۆتایی و فه‌نای هه‌تاه‌تایی به‌ریت. ئیمه ئیستا له‌ ترسناکترین دوورپانی میژووی

خۆمانداين. ميللەتتىكىن ھەموو بە فېترەت پەقمان لە دەسەلاتە، چونكە لە ئەزەلەو دەزىممانە، لە ئەزەلەو دەزىممانە و پەقمان بەرە لە گەل دەسەلاتدا لە خۆنماندا بوو، بەلام ئىستا بۆ ھەموو زەپەيەكى بوونىشمان پىوستىمان پىيەتى، بىئەو ناتوانىن بەرگى لە خۆمان بەكەين و دىنى دراوسى دىندەكانمان بوەستىنەو. ئەم ھۆكۈمەتە ھەك ئەو مۇرفىنە واپە كە نەخۆشى شىرپەنجە ھەرىدەگرىت، شتىك لە ئازارى ژىردەستىمان لە بىردەباتەو، بەلام خۆى مىشك و ھۆش و خەيالىمانى سىرپوئەتەو. ئىستا لە ناخى خەلكەكەدا مەملەتتەك دەركەوتووە كە دوور نىيە، نەتەو كە بەرەو نەھامەتتەك پاكىشتىت، بىرچوونەو كارىگەرى مۇرفىنەكەيە... نا كوپى خۆم، دەسەلاتى كوردى ھەر بە ئەندازەى دەسەلاتەكانى دىكەى دونيا بەد و خراپەكارە، بەلام بە دىزىيى مېژو ئىمە خۆمان لەسەر ئەو دىزىيە پامىناو كە ئەگەر پۆزىك دەسەلاتتىكى خۆملىمان بوو ئەو پۆزى ئازادى و شادومانىمان دەبىت. ئىستا ھەموو باجى ئەو دىزىيە دەدەين. مە باوھىم بەرەيە كە دەبىت دەسەلاتتىكى خۆمان ھەبىت، بەلام خۆشم لەو خەيالە پاكىدۆتەو، ئەم دەسەلاتە خۆشى و سەرىرەزىم بۆ بەبىتت، دەسەلات ناگرىكە ھەموو ميللەتتىك دەبىت بە دەستى پووت بىگرىت بەدەستىيەو و ھەتتا ئەگەر نىوھى گىانىشى سوتاوھ بەرى نەدات. ئەى چۆن كوپى خۆم، خۆرئارايىيەكان لە مېژە وازيان لەم خورافەتەنە ھىناو، كەچى ئىمە بۆمان تەرك ناكرىت، ئىتر لەشمان بە بىرچوونەو، بە سىرپەوھى مىشك، لە دەست ئازارەكە پادەكات. لەبەر ئەو لام شتىكى ئەوئەندە سەرىرە نىيە ئەم تاعوونە ترسناكە، لەم شارەى كوردستان، لەم جىگا لاکەوتەيەى سەر زەمىندا ھەا توند بىلۆبۆتەو».

گەر ئەو راستىيەى نەدرىكاندا، نەيدەتوانى بە پوونى بە سەلام بلىت ئەم پىنگايەى مەن و تۆ پىيدا دەپۆين، پى مەترسىيە. ئەمە ئىشىكى پۆزنامەنوسانەى ئاسايى نىيە، دەستبەردنە بۆ كىشەيەكى ترسناك و دىوار. وىستى بلى دەسەلات لە ھەقى خۆى خۆش نابىت يادەوھىرمان بسىرپتەو و ھەا دەستەمۆمانبكات بەم ژيانە پازىبىن، پۆز بە پۆز بىرى

مۆرفینه که مان بۆ زیاتر ده کات تا هموو شتیک له یاده کهین و به بهخته وه ریی ده ژین. ویستی تیبیگه ینیت که ئه وان له فیلمیکی خه یالی زانستیدا گیریان نه خواردوه، ئه م یادچوونه وه به شتیک گرنکه بۆ ئه وهی شاره که بتوانیت بمینیته وه و له پابوردوی خۆیدا نه خنکیت. بۆیه گرتنی لیوا، په یوه ندی به وه وه نییه که سیک خراب یان خۆفروش بیت، به لکو ئه و سالل دواى سالل بووه به مه خزه نیکى گه وه ... له وه ده رچووه ئینسان بیت، بووه به عماریک هه رچی شتیک ده بیت له بیرمانبچیته وه له سه ری خۆیدا هه لیگرتووه، لیوا ئاده میزاد نییه، لیوا بوونی نییه، ئه و ته نیا ئاوینه به کی په شه که هه یج که س ناوێریت بچیته به رده می و سه ریری خۆی بکات. سه لام وریایانه گوێی ده گرت، هه ستیده کرد شتیکى گرنکه له ژيانیدا بووده دات، چاوانی گه ش و کراوه ده یانروانی، سیمای هه ر نه خۆش و بیزار دیاریبوو، به لام وه ک نه خۆشیک بوو دکتۆر دواچار هه والیکى خۆشى دابیتت. مامۆستا سه لیم پینگوت «تو گه نجیت، باش بیر له وه بکه ره وه که ده شیت هه ردووکمان تیا بچین». مامۆستا زۆر مه به سستی بوو ئه و کۆپه تیبگات هه شتته وه ی شته کان به نه پنی گرنکه تا بگه نه ده ره نجامیک، تا ده می دابخات و هه یج لای که س نه درکینیت.

سه لام به جۆریک مه سستی ئه و خه یال و ئایدیایانه ی خۆی بوو، ئه و ئاگاداری و پینیشانییه ی مامۆستا گرنکه بوون تا هه مینتر بناخفیت و له شته کان تیبگات. زۆرچار پۆژنامه نوسه گه نه جکان به جۆریک خروش و سه رگه رمی ده بیردن بیتاگای خۆیان ده چوونه ناو کتیلگه مینی گه وره وه و بیتاک به ناویدا پایانده کرد. دواى قسه کانی مامۆستا ئه سفه ر که به هه مینی و به ده م جگه ره کیشانه وه و به یه کجۆره تۆنی نه گۆر له زاری هاتته ده ر، سه لام ده سستی خسته ژێر چه ناگه ی و به حه سه ره تیکه وه که نیشانه ی غه م و تیفکرین بوو به مامۆستای گووت، هه مو ئامۆزگارییه کانی په چاوده کات و ئه و چی بلایت به وجۆره ده جولیته وه. ئه و پۆژه هه ر دوکیان بریاریاندا زۆر به نه پنی له سه ردانی ئه زمیراوه ده ست به گه شته که یان بکه ن بۆ تیکه یشتن له چیرۆکی لیوا جه نگیز و پزگارکردنی.

پۆژی دووهم دواى گه‌رانه‌وه‌ى ئەزمی‌را لای شەفیع هوروى و ئەنوه‌ر پۆخان، شەوه‌كەى هۆشەنگى بولبولیار و یاوه‌ریكى له‌ بهره‌ركى مالى من لىوا جه‌نگیزدا ده‌ركه‌وتن. ترسیك هه‌بوو ماله‌كه‌ له‌لایه‌ن پىاوان و ده‌سته‌وتاقمى پرۆفیسۆر شالیاره‌وه‌ چاره‌دیزكراو بیټ، به‌لام هاورپكەى بولبولیاری د‌لنیاكرده‌وه‌ كه‌ چاودیزییه‌كى به‌رچاویان نه‌ینی له‌سه‌ر ماله‌كه‌ هه‌ست پ‌ن ناك‌ریت، هۆكەشى گ‌زپایه‌وه‌ بۆ ئه‌وه‌ى شالیار نایه‌ویټ له‌ پ‌نگای ئه‌و چاودیزییه‌وه‌ سه‌رنجى كه‌س بۆ گ‌رتنى لىوا پ‌بكتشیت، نه‌با له‌ داها‌تودا قاجى بیټه‌ ته‌له‌ى گه‌مه‌یه‌كى خراب و نه‌خواززاده‌وه‌. به‌لام گه‌ر ماله‌كه‌ش چاوه‌دیزكراو بووایه‌، چار چى بوو؟ بولبولیار جگه‌ له‌وه‌ى ده‌ریكه‌ویټ و بچیته‌ سه‌ره‌وه‌ و ئه‌و ئه‌ركه‌ى هه‌یه‌تى جیبه‌جیبكات، پ‌نگای تری نه‌بوو. هۆشەنگ ئه‌و ده‌م ته‌مه‌نى تۆزىك له‌سه‌ر و په‌نچاوه‌ بوو، به‌لام ریشى نۆد سپى بووبوو، نیشانه‌كانى پیرییه‌كى خیرا و كتوپ‌ر وه‌ك ده‌ردیكى له‌ ناكاو، ل‌نیاندا‌بوو. ئەزمی‌را بیشت‌ر چه‌ند جارێك بینیبوو، به‌لام ئەمشه‌و پیرتر له‌ جارانی دى هاته‌ به‌رچاوى، ده‌نگى غه‌مىكى تیدابوو كه‌ پ‌نده‌چوو د‌ریزكراوه‌ى ئازاریكى هه‌میشه‌ى بیټ. كاتێك چوه‌ ژوودى و له‌گه‌ل ئەزمی‌رادا دانیش‌ت، غه‌مىك له‌ چاویدا بوو، غه‌مى جه‌نگاوه‌ریك له‌ جه‌نگێكدا كه‌ هه‌رگیز ته‌واو نایټ. به‌ په‌ریشانییه‌وه‌ پرسى «خانم، ده‌بیټ چى له‌ جه‌نابى كاك وه‌فا ب‌كن». ئه‌و ته‌نیا كه‌س بوو له‌و سالانه‌دا منى به‌ ناوى خۆمه‌وه‌ بانگه‌ه‌رد «كاك وه‌فا». خودى ئه‌وجۆره‌ ناوانان و بانگه‌ردنه‌ بۆ من نرخیكى په‌مزی هه‌بوو. ئەزمی‌را وه‌ك ئه‌و شتیكى ئه‌وتوى نه‌ده‌زانى. دوو سال بوو من بولبولیارم ك‌ردبوو به‌ ئەم‌ینداری هه‌موو نه‌ینییه‌كانى خۆم، له‌ چیرۆكى ژیا‌نه‌ و نه‌كانه‌وه‌ تا ده‌گاته‌ یاداشته‌ نه‌ینی و خه‌ته‌رناكه‌كان، ئه‌و هه‌لگری كۆپى هه‌موو

یاداشته‌کانی من بوو، زۆریه‌ی خه‌لک وایان ده‌زانی که جه‌معییه‌تی ژیانه و نه‌کان به‌ته‌نیا بیروکه و خه‌یالی منه، به‌لام له راستیدا بولبولیار خاوه‌نی راسته‌قینه‌ی ئه‌و بیروکه‌یه بوو، چیرۆکی ژیانه و نه‌کان له جیهانی فریشته‌کانه‌وه هاتبووه ناو جیهانی ئیتمه، هینده هه‌بوو من هه‌ستمکرد که فریشته‌کان چهنده پتویستیان به‌وه‌یه ژیا‌نکی تر بدۆزنه‌وه بیکه‌نه زینده‌گی خۆیان، ئیتمه‌ی مرۆفیش پتویستیمان به‌و دیوه له‌ده‌ستچووه‌ی خۆمان هه‌یه. نیه‌ه‌شه و بولبولیار ئه‌و ئه‌مانه‌ته‌گه‌وره‌یه‌ی منی گواسته‌وه و بردی بۆ جینگایه‌ک له ده‌ستی هه‌ر به‌دنیا‌زیک سه‌لامه‌ت بیت. بۆ ئه‌وه‌ی ناگاداری ئه‌زمی‌راش بیت و له‌و به‌ده‌ختیه‌دا تاک و ته‌نها جیتی نه‌هیتلێت، ژماره‌ ته‌له‌فونه‌که‌ی بۆ جیه‌ه‌شت و پنیگوت له‌گه‌ل هه‌ر پێش‌هاتنیکی خراپدا ناگاداریبکاته‌وه، یان هه‌ر ساتیک پتویستی به‌ کۆمه‌ک بوو ته‌له‌فونی بۆ بکات. تکاشی لیکرد گه‌ر ویستی و لاته‌که‌مان جیه‌ه‌شتلێت و بگه‌رپتته‌وه بۆ مه‌مله‌که‌تی خۆی، ناگاداریبکاته‌وه تا کۆمه‌کیبکات و که‌سینکی تریش بۆ پاراستنی ماله‌که‌ بدۆزیتته‌وه.

که سه‌لیم ئه‌سغه‌ر و سه‌لام باباجان چوونه لای ئه‌زمی‌را، ئه‌وانیش هه‌ر دووکیان ماوه‌یه‌کی درێژ هه‌ر خولانه‌وه و ده‌ورو به‌ری مالی لیوایان خسته ژێر چاودێرییه‌وه، ده‌میک دلنیا‌بوون سیخو‌پانی شالیار له‌و ده‌ورو به‌ره‌ نین، پنه‌که‌وه چوونه به‌ر قاپی و له‌ ده‌رگایاندا. کاتیک ئه‌زمی‌را ده‌رگاکه‌ی کرده‌وه له‌ بینینی ئه‌م دوو پیاوه‌ لاواز و باریکه‌ تو‌زیک سه‌له‌میه‌وه، گه‌رچی ئه‌زمی‌را به‌ ته‌نه‌ی پاهاتبوو، به‌لام ماوه‌یه‌ک بوو وه‌ک خانه‌بگیر نه‌یده‌وێ‌را به‌ ئازادی وه‌ک جاران هاتو‌چۆبکات، زۆریه‌ی کات له‌ ماله‌وه به‌ ئومیدی ده‌سه‌که‌وتنی هه‌والنکی نو‌ی دانیش‌ت‌بوو. ئه‌و پێش‌تری‌ش ته‌نه‌ی زۆر چه‌شت‌بوو، به‌لام دوا‌ی گرتنی من ته‌نه‌ییه‌که‌ی له‌ جاران قوول‌تر و کاریگه‌رت‌تر بوو، ئه‌و ته‌نه‌ییه‌ی له‌ چاوه‌پوانی که‌سیندا ده‌یچیزیت جیا‌وازه له‌و ته‌نه‌ییه‌ی بینامانج و نه‌به‌دی ده‌رده‌که‌و‌یت. ته‌نه‌ییه‌ی به‌که‌م له‌ دووم‌غه‌مگین‌تر و دلته‌زین‌تره. ئه‌و ته‌نه‌ییه‌ی چاوه‌پوانه‌ که‌سینک پریبکاته‌وه،

کوشنده تره له و ته نهاییه ی که د لنیایه بۆ ئە بەد خالییه و هیچ پیری ناکاته وه .

ئەزمیرا تەنیا دوای کەمیک وەستان و بیرکردنەوه، سەلام باباجانی بەیاداها ته وه، هیندە ی سەلامی ناسیبه وه و ئەو بەیانیه غەمگینه ی بەر دەرکی پۆژنامە ی عەزیزم وەتەنی ها ته وه یاد، کەمیک گەشایه وه و شتیک له د لنیایی تینگە پا . له ژۆره وه ماوه یه کی کورت له هۆلە که دا دانیشن و سەلام ئەزمیرای تینگە یاند که دە یانە ویت شتیک بۆ جەنابی لیوا بکن و هەولتیک بۆ پزگاری بخەنە کار . کوردیه که ی ئەزمیرا هیندەش باش نەبوو بتوانیت له و زمان و دارپشتە ی سەلام باباجان تینگات . بەلام ئەوه ی سەلام له پۆژنامە که وه ها تووه «تاکە جینگایە ک لیوا متمانە ی پینبوو» هۆکاریکی گەوره بوو ژماره تەله فونی بولبولیاریان پیندات و بلتیت، ئەو له هەر کەس زیاتر دە توانیت کۆمەکیان بکات و پینمایان بکات له کوپوه دەست پینکەن . دەستخستنی ژماره که ی بولبولیار، گرنگترین کاریک بوو که دوو جەمسەری ئەستەمی لەم چیرۆکە دا بە یه کتر دەگە یاند . سەلیم ئەسغەر د لنیابوو که ناتوانن له ئیستا هیچ شتیک له راگە یاندنە کانه وه ناشکرایکەن، چونکه دوور نییه ئەوه ببیتە مایه ی کوشتنی لیوا و ونکردنی بۆ هەتا هەتا یه . مامۆستا دە یزانی لیوا دە بیت ئەرشیفی جەمعیه ته که ی لای کە سیک ی دیکە دانابیت، دە بیت کۆمەلێ نهینێ تابه تی خۆ ی له جینگایە کدا قایم کرد بیت، له بەر ئەوه د لنیابوو جگە له سەعید یۆنان و واعیز، هەندیک خەلکی تر هەن که ئەمینداری نهینیه کانی لیوا جەنگیزن . ئەو شە وه که ژماره ی دەستیه که ی بولبولیاریان وه رگرت، هەموو ئومیدی سەلیم ئەسغەر ئەوه بوو خاوهنی ئەم ژماره یه ببینیت و پرسی پینکات و پینمای لیوه ربرگرت .

له گەپانه وه دا، کاتیک بە تاکسیه ک بە رهو گەپه که کانی باشووری شار داده بەزین، له رادیۆی ماشینه که وه هەوالیکی ترسناکیان گوئی لێ بوو، هەوالیک سەلیم ئەسغەری له سەر کووشنی ماشینه که وشکررد و فرییدایه دەریای دوودلییه وه، هەوالی کوشتنی چیرۆکنوس «جەوهەر جەوهەر» . بەپیتی هەوالی رادیۆکە، دوو سەعات له وه وه بەر دەستیک ی نەناس له بەر دەم

مالی خۆیدا تەقەى له چيرۆکنوسى ناسراوکردبوو و دەمۆدەست لەوێدا گيانى سپاردبوو... ئیستا مامۆستا ئەسغەر دانیابوو وەرزى کوشتنى چيرۆکنوسەکان بەراستى دەستى پینکردووە. وەرزىک هەمیشە دانیابوووە که پۆزىک له پۆزان دەست پیندەکات.

دکتۆر شوکااک و بولبولیار له سەردەمیکی تازمدا

له كۆتایی به هاری سالی 1991 دا، شهویك دکتۆر شوکااک به ماشینه كۆنهكەى به مهستی له یانهى پزیشكانهوه بهرو مال دهگهرايهوه، شهویكى زۆر تاریک بوو، زۆریهى كوچه و كۆلانهكانى شار نوقمى تاریكى و زولمهتى بیسنوور بوون. بهشى هههه زۆرى شار بێ کارهبا بوو، دکتۆریش، وهك خۆى دهیگوت كۆیانە مهست بوو. ماوهیهكى كورت بوو بولبولیاری بردبوو بۆ پهناگا نهتییهكەى و پینکهوه سهرى ههندیك له سندوقهكانى ئهرشیفى كهشتیهكهیان ههآدابوووه. دکتۆر دوو پۆز پینشتهر نازوقهیهكى زۆر و ههندیك كهلوپهلى پینویست و كۆمهآلیك دهرامانى گرینگ و ژمارهیهك دیوانى شیعرى بۆ بولبولیار و وهفائیلی فریشته بردبوو ... ئیستا فریشتهكه تادههات گهورهتر و قنجهتر و به کاراكتهتر دهردهكوت. مالهكەى دکتۆر ههه له ههمان جینگای جاراندا بوو، وهك زیاد له پازده سال لهمهویهر دهمیك یهكهمجار به نیازی ژنهتێنان بهكریگرت. بۆ بهو جینگایهوه نووسابوو؟ ئایا خهونى بهوهوه دهبینى ژیان دهرهتێكى تری پیندات و جاریكى دى شتهكان پینگایهكى تر بگرته بههه و ئهوه لهگهآل ماردینیدا یهكبگریتهوه؟ خۆشى نهیدهزانى و بیریشى لێ نهدهكردهوه. بهلام دانیابوو خۆشهویستی بۆ ئەم ماله، ئاماژهى خۆشهویستیتهى بۆ ژیاننیک بوونى نهبووه و بوونى نایبیت. تهواوى مالهكه ئیستا سهمبولى ئهوه ژیانە نهستههه و ئەفسانهیهى خۆى بوو كه هههگیز نههاتۆته دى ... ژیاننیک تیندا نهژیاوه و تیندا نازى، ژیاننیک تهنیا چیرۆكێكه له چیرۆكه

خەیاڵییەکانی خۆی، گەرچی هێز و گورزی لە ھەر شتێکی واقعی بەھێزترە. ھەر جارێک کە دەھاتەوہ ناو مائە کە ئەو ھەستەیی ھەبوو کە پێدەخاتەوہ ناو خەونێکی ناخۆش، خەونێک کە ناتوانییت تا کۆتایی ببینییت، خەونێکە دەرگای یەکەمی لێ دەکاتەوہ و دایدەنییت تا مردن لە ھۆلی چاوەپروانییە کەیدا دانیشییت. ھەستیدە کرد ئەم مائە دەروازە یە بەرەو جینگایەکی تر، بە لام کوئی ... ھیچ کوئی ...

ئەو شەو کە لە ماشینە کۆنەکەیی دابەزی لە ھەر کاتیکی تر بێباکتر بوو، کاتیکی خەریکبوو کلیلەکان دەربھیننییت و دەرگا کە بکاتەوہ و بە پلە کە کاندای سەرکەوتتە سەرئێ، چەند کە سێک لە ماشینیکی سپیدا لە نزیکییەوہ وەستان، شۆفێرە کە یان بانگی کرد «جەنابی دکتۆر، جەنابی دکتۆر، بە یارمەتی خۆت». ماشینە کە چوار پیاوی دیکەیی تێدا بوو. تەنیا یەکیکیان دابەزی و دەرگای داوای ماشینە کەیی کردەوہ. دکتۆر لە دیمەنی پیاوہکان سەری سوپما، چوار پیاوی نۆر زل و ریشن بوون، ھەر یەکەیان دوو ئەوہندەیی پیاوی ئاسایی دەبوون. دکتۆر بە ھێمنی گوتی «فەرموو برا، لە خزمەتدام». لە کاتی کدا شۆفێرە کە پرسسی «تۆ جەنابی دکتۆر شوکاککی». ھیشتا دکتۆر فریای وەلام نەکەوتبوو کە ھەستی بە قورسایییەکی گەرە کرد لە پشتی سەریدا و ژانی لێدانێکی گەرە گێژی کرد. ئەوہندەیی لە یادبوو کەوت و دەستیکی بە ھێز گرتییەوہ، لەوہ زیاتر ھیچی لە یاد نەبوو. کە چاوی کردەوہ کە سێک بە مۆمینی بچوکەوہ لەسەر سەری بوو. ویستی ھەستییت، بە لام ئازاری پشتی سەری بە جۆریک توندبوو نەیتوانی لە جینگای خۆی بەرزبیتتەوہ، تەکانیکی خوارد بچیتتە سەرلا، ھەستی کرد ھەردوو دەستی لە داوای بەستراون و شانیشی ژاندەکات. گوتی لێبوو یەکیک دەلێت «مامۆستا بە ناگاھاتەوہ، ئەوہ تا ھاتەوہ خۆش خۆی». لەو ساتەدا دڵنیا بوو یەکیک بە شتێکی توند کیشاوییتی بە پشتی سەریدا و لە ھۆش خۆی بردوہ. خۆی پاپسکاند ھەستییت، نەیتوانی. نیوہ بێھۆش و نیوہ مەست، ھەم خومار و ھەم بیمار ھەک ئەو کاتانەیی شەراب تۆرەیدە کرد، بە دەنگی بەرز گوتی «چییە، من

لە چ تەرەماش خانەيەكدام . منتان بۆ بەستۆنەوہ؟». دەنگىكى گر كە دكتور نەيدەبىنى كىيە و لە كۆيۈە قسەدەكات، پىيگوت «ھىچ نىيە دكتور، ھىچ نىيە، با مەستى بەرتىدات دوايى قسەدەكەين... نەعلەتى خودا لە خۆتان و ئەم شتەى دەيخۆنەوہ، نازانم چ خۆشبيەك لەو ژەھرەدايە كە دەيكن بە قورگتاندان. خۆ تۆ دكتورى. بەلایى خودام لىدايت، گەر باوهرت بە خودا نىيە باوهرت بە عىلمە شەيتانىيەكەى خۆت بىت، خۆ عىلمەكەش نەھى لەم ژەقنەبووتە كىدوہ». يەكك دەستى دكتورى لە دواوہ كىدوہ و پىيگوت «دكتور جارئ بنوو، ئەوہ جىگايە، ئەوہ جىگايەكى باش و پاكوتەمىزە لەو سوچەدا ... جارئ كاتى خەوہ، بنوو. خوا كەرىمە بەيانى ئىنشالاً مەستىيەكە بەرتەدا و عاقىبەتى خىر دەبىت بۆت». وايگوت و دواى ئەوہى دلىنباوو دكتور جىگاكەى خۆى بىنيوہ بە لوتفەوہ دەستى دكتورى گرت و بردى لای شوپنخەوى خۆى، دواتر فووى لە مۆمەكە كىد و ژووہكە بووہ تارىكستان.

تا بەيانى پۆزى دووہم دكتور شوكاك ھەستى نەكرد پىندراوہ، كاتىك بە ناگاھاتەوہ و چاوانى گلۆفى و ھەناسەيەكى ھەلكىشا و سەيرى چواردەوہرى خۆى كىد، پوونتر دەركى بە دۆخى خۆى كىد. لە دلى خۆيدا بە نىگەرانىيەوہ گوتى «چىيە دىسانەوہ بەزەمەكەيە، دەبىت لەسەردەقى ھەموو سەردەمىكدا گەوادىك من بفرىننىت ... ئىستا چ گوناھىنكمان كىدوہ؟». ئەمجارەش ھەك گرتنى يەكەمجارى، ھىچ شتىك لە ھۆى پفاندنەكە تىنەدەگەيشت. دواى زىاد لە دوو سەعات دەرگاكە كرايەوہ، سىن پىاوى زەبەلاح و بەقەد و قەوارە ھاتنە ژووہوہ، ھەر سىكىان ھەك سىن بەترىقى زل، بە رىز و بە رىكى ھەك سىن حاكم بىانەووت بىرۆنە ھۆلى دادگاوہ، دەپۆيشتن، دەيانوىست ھەم ماقول و ھەم بە وىقار دەرىكەون. پىاوىكى پەھەندە و چوارشانە لە ناوہپاستىاندان دەپۆيشت، چاويلكە لە چاويكى سوور و سىپى و برۆ زەرد و رىش سوور بوو، ھەر سىكىان ھەك لە شانۆگەرىيەكى خرابدا نامىشى پۆلىك بەكن و ھەا پەفتارىاندەكىد، لەسەر قەنەفەيەكى زۆر گەورە لە پال يەكدا دانىشتن. بىنەوہى سەيرى

دکتور بکن، هندیگ قسه‌یان له نئیوان خۆیاندا کرد، قسه‌کانیان ته‌نیا وه‌ک ورته ورتی سه‌له‌وات خۆینیک هاته به‌رگویی دکتور که له ژیر لیوویه و زیکری خودا بکات. ژۆری نه‌برد، که‌سی ده‌سته راست، پووی ده‌می کرده پیش سووره‌که و گووتی «جه‌نابی ماموستا، ئەمه خۆیه‌تی، دکتور مسته‌فا شوکاک. دوینی شه‌و که هینامان مه‌ست بوو، به‌لام ئیستا شوکور له‌خودا به‌زیاد بی‌ت، وه‌زعی باشه». پیش سووره‌که وه‌ک به‌رینکه‌وت دکتوری له جیگایه‌کی گشتیدا بینیی‌ت و لابه‌لا پرساریک بکات، گووتی «دکتور جه‌نابیشت له‌وان بوویت؟ ... له‌وانه‌ی به‌ئستیلاح خۆتان ناوانوه مه‌له‌کبین؟». دکتور سه‌ری به‌رزکرده‌وه و نه‌یزانی چی بلی‌ت. پیاوه‌کان هه‌ر سێکیان به‌هتیز و ته‌ندروست و که‌یفخۆش ده‌رده‌که‌وتن. دووانه‌که‌ی راست و چه‌پ که‌سی ناوه‌راستیان هه‌ر به‌ ماموستا بانگه‌کرد. ئەو گووتی «برای به‌پۆزم. ناخر ئە‌گه‌ر عه‌قلتان بووایه ده‌تانزانی خوی ته‌باره‌ک وه‌ ته‌عالا نبعمه‌تی بینینی مه‌له‌کی به‌س به‌ که‌سانی ئیماندار به‌خشیوه. پیم نالی‌ت عاره‌فخۆریکی وه‌ک تو، که‌ خوا به‌ گونا‌ه لیم نه‌گرت ده‌لین ژنه‌که‌شت کابرایه‌کی تر هه‌لیگرتوه، ئەم فه‌زل و ئیمتیازته له‌ کوئ هینا بیته مه‌له‌کبین». دکتور به‌ توندی چاوی گلۆفی و چاویکرده‌وه، ژۆرجار گه‌ر باوه‌ری به‌ شتی‌ک نه‌کردبایه‌ ناوها توند چاوی ده‌گلۆفی و هه‌ناسه‌یه‌کی قولی‌شی بۆ هه‌لده‌کیشا. سه‌یری له‌ قسه‌کانی کابرا هات، گووتی «ئه‌ها. تو منت له‌به‌رئه‌وه‌ فراندوه، چونکه مه‌له‌ک ده‌بینم. یه‌عنی مه‌له‌ک بینین شتی‌کی نه‌وه‌نده خۆشه؟. به‌ قوربان، نازانم ناوت چیه‌. بچۆ هه‌رچی مه‌له‌کی دنیا‌یه بییه بۆ خۆت و چه‌نده‌ش هه‌زت لی‌یه سه‌یریانکه، لی‌گه‌رئ با من برۆم. من ده‌بوو ئیستا له‌ خه‌سته‌خانه‌ بم ... وه‌ره‌قه‌یه‌کم بۆ به‌ینه، هه‌ر ئیستا وه‌ره‌قه‌یه‌کم بۆ به‌ینه بۆت ئیمزاده‌که‌م که ئیتر نامه‌وێت هیچ مه‌له‌کی‌ک بینم، هه‌ر چیه‌کم بینی ده‌ینێرم بۆ جه‌نابت، له‌ تو وایه من ژۆر که‌یف خۆشم به‌ بینینی مه‌له‌ک ... ها ژۆر که‌یف خۆشم؟. ئەسله‌ن وانیه، من کارم پێیانوه نییه. وه‌کو تریش به‌لن، من نه‌وه‌م، وانیکم، نه‌وه‌م که تو ده‌ی‌لی‌ت که ژنه‌که‌م هینی کردوه. وای خویه، که‌س هه‌یه نه‌وه نه‌زانیت، هه‌زده‌که‌م جارێک به‌کی‌ک

ببینم ئەو حیکایەتەى منى نەبىستبیت ... تیناگەم ئەم شارە دەردىكى تری نییه، ئەوێ ئەم ژنەى من نەبیت؟». پیاوێك بە هێمنییهوه گوتى «كۆرم، من نالێم تۆ هیچ نەبىنیوه، دەلێم ئەوێ بىنیوته شەیتانە، جنۆكەیه، دەعجانێكى تری ناو خەیاڵاتى بەشەرە. ئىشى ئێمە ئەوێه كه پزگای راستان پىشانبدەین. ئىشى ئێمە ئەوێه نەهێلین له خەیاڵى گوناھارماندا شەیتان و مەلەك تێكەڵ بێت». دكتور وەك بىهۆیت بڕوا، چاكەتەكەى هەلگرت و هەستا، كراسىكى شىنى كالى له بەردا بوو، سێ پیاوێك بەوردى سەیریانده كرد، شتىك له ناپىكى و سەپوون بە جۆلە و وەستان و شتووى گرتنى چاكەتەكە پەوێه دەردەكەوت. دكتور هێشتا بە پوونى پیاوێكانى نەدەبىنى، پوناكییهكى بەهێز لەدەرگای دەرەوه دەهات و دەیدا له چاوى. له گەڵ ئەوێ شەو بە كراس و پانتۆلەكە پەوێه خەوتبوو هێشتا شتىك له پزگای و شىكى دكتورەكانى هەر پێوه دیاربوو. گوتى «بە هەر حال من له هەموو ئەو شتانەى بىنیومن پەشیمانم، سویندیش دەخۆم دووبارەیان نەكەمەوه ... گەر مەبەستان ئەوێه تۆبەكەم دەيكەم. ئیتر موشكىلەتان دەمىنیت؟. ئىستا بهێلن بڕۆم». ئەو دەستىكى بە ریشه سووره درێژەكەیدا هێنا و سەیرىكى دووانەكەى هاوپی كرد و گوتى «دكتور شوکاک، بۆى عەزىزم، ئێمە وەك موسلمان و خەلكانىك كە خۆمان بە بەندەى خودا دەزانين، لەسەر تەعالیم و پزىنەى كانى موحەمەد ئەلموستەفا و خوداى تەبارەك وە تەعالا دەپۆين، دوو شتمان له تۆ دەوێت، كە هەم بۆ ئىمانى خۆت باشە و هەم بۆ ئىمانى ئێمە. يەكەم له بەردەم قاپى تەعالادا خۆمان بە بەرپرس دەزانين، كە ئەم فىتنە ترسناكەى پەيدا بوو و چەند سألە له ژێرەوه و بە نەپنى له كاردایە و خۆيان ناوانووه مەلەكبىنەكان بنەبرىكەين. چونكە ئەوێ لای ئێمە بىدەى شەیتانىیه و لەو سەد سألەى ئەخىردا بىدەى وا هەتا له شىوعىيە كافرەكانىش نەوێشاووه. بىخۆرمەتەكردن بە مەلەكى خوا، وەك بىخۆرمەتى واىه بە تەعالا، ئەستەغفرولا. ئىمان بە مەلەكى خودا پوكنىكە له ئەركانى دین». دكتور شوکاک سەرى خوراندو و گوتى «تا ئەو شوینەى لەسەر منە ئیتر ناھێلم هیچ يەكێك لەوانە بە من بلێن ئێمە

مه‌له‌کین». مامۆستا که می‌ک بیده‌نگ بوو، هر دو یاوه‌ره‌که‌ی بیوچان به نیگایه‌کی سارد سه‌بری دکتوریان ده‌کرد، پیده‌چوو چیژتیکی زۆر له شیوه‌ی وه‌ستان و قسه‌کردن و ره‌فتاری ببینن، پیده‌چوو زۆر بده‌نه خۆیان تا نه‌تریقینه‌وه و پینه‌که‌نن، زگی خۆیان ده‌گوشی نه‌با خه‌نده و قاقایان بته‌قینه‌وه. پاش ئیستیکی درژ، مامۆستا ده‌ستی به‌ریشیدا هینایه‌وه و گووتی «خالی دووم ئه‌وه‌یه پیمان بلتیت هۆشه‌نگی بولبولیار له‌ کوئی، ده‌بیت بزانی له‌ کوئی، من خودای تباره‌ک وه‌ ته‌عالا خستویتییه‌ دلمه‌ که تو ده‌زانیت له‌ کوئی، ئیماندارانی تریش هه‌مان ئیلهام که‌وتۆته دلایان... بۆیه‌ کورپی خۆم رۆیشتنی تو به‌ده‌ست ئیمه‌ نییه، تو به‌ فرمانی جه‌ماعه‌ت لیره‌یت». مسته‌فا شوکاک له‌ویادا ته‌واو شپه‌زه بوو، به‌ بیزاریه‌وه پرسی «جه‌ماعه‌ت چیه‌؟». یه‌کێک له‌ دووانه‌که‌ وه‌لامیدایه‌وه «دوژمنانی شه‌یتان». مسته‌فا شوکاک له‌ویادا چاکه‌ته‌که‌ی دانا و گووتی «توره‌ی ئه‌مه‌مانه، ده‌ی من کارم به‌ شه‌یتانه‌وه چیه‌، برای باوکمه‌، کورپی پورمه‌، چیمه‌؟. هیچیش له‌سه‌ر بولبولیار نازانم. گه‌ر ده‌تانه‌ویت سویند ده‌خۆم. نازانم له‌ کوئی. گه‌ر بمزانیایه‌ پیمده‌گووتن، گه‌ر ئیوه‌ هیچی ده‌ریاره‌ ده‌زانن پیم بلتین».

ئوه‌ سه‌ره‌تایه‌کی تازه بوو بۆ چیرۆکی مسته‌فا شوکاک و بولبولیار. شوکاک هه‌ستیکرد که‌وتۆته‌ دونیایه‌کی تازه‌وه‌ که‌ له‌ دونیاکانی تر ئالۆزتره‌. پیشتر هیچ وه‌خت ناوی ریکخراویکی له‌و جۆره‌ی نه‌بیسنبوو، به‌لام ئیستا ده‌یتوانی تیبگات ئه‌مانه‌ کین و بۆچی به‌دوای بولبولیاره‌وه‌ن.

به‌ پینچه‌وانه‌ی چاره‌پوانی خۆیه‌وه‌، دوای دوو پوژ، کاتیک دلنیا‌بوون شوینی بولبولیار ئاشکراناکات، نازادیانکرد.

به شیوه‌ک نازادیانکرد بیربکاته‌وه و بترسیت. هیچ شتیکیان پی نه‌گوت، وه‌ک نه‌وه بوو نه‌نیا له بوونی خویان ناگاداریبکه‌نه‌وه، وه‌ک به نازادکردنی پتر بیخه‌نه زیندانه‌وه، وه‌ک له ریځای چاندنی وه‌سواس و ترستیکی نادیاره‌وه بیان‌ه‌ویت بۆ هه‌تاه‌تایه پوچی داگیربکن. ئیستا دلنیا‌بوو ریځخراوه‌که هیزکی زۆر گه‌وره نییه، به‌لام له‌و ریځخراوه‌ بچوکه‌نه‌یه که ده‌یانکرت داخراو و مه‌حک‌م و هه‌میشه‌یی بن، ده‌توانن زۆر ترسناکیش بن، نه‌وه سه‌ره‌تای بلا‌وبوونه‌وه‌ی ریځخراوه‌ دینییه بچوکه‌کان بوو، «جه‌ماعه‌تی سه‌ریازانی خودا» «جه‌ماعه‌تی نه‌نساری په‌یامبه‌ر» «دوژمنانی شه‌یتان» «موجاهیدی نی‌عوم‌ر» «نه‌نساری عه‌قیده».

دکتۆر دلنیا‌بوو ئیتر ناتوانیت ناسوده‌ بیت. گه‌لێک پرسیری گه‌وره‌ی لادروستبوو، له سه‌روو هه‌موویانه‌وه تا چه‌ند ئیتر ده‌توانیت نازاد بیت، تا چه‌ند ده‌توانیت متمانه‌بکات؟ دوو شتی سه‌ره‌کی که له‌ خه‌یالیدا بوون، چون مه‌له‌کینه‌کانی تر ناگاداریکاته‌وه، نه‌وانه‌ی ده‌یناسین، چونیش خوی بگه‌ینتته‌وه بولبولیار؟ دلنیا‌بوو به‌شیک له‌ کاری گرتن و به‌ردانی بۆ نه‌وه‌یه بيجولتین بولبولیار بدوژنته‌وه. تیگه‌یشت هیچ شتیکی ده‌رباره‌ی دوا په‌یوه‌ندییه‌کانی نه‌وه و بولبولیار نازانن، گه‌ر بیانزانیایه نازادیان نه‌ده‌کرد، نه‌شکه‌نجیان ده‌دا تا ده‌یدرکاند، هیند هه‌یه‌ گرتنه‌که‌ی بۆ نه‌وه‌یه بیخه‌نه خه‌یالییه‌وه بولبولیار له‌ مه‌ترسیدایه و ده‌بیت شتیکی بۆ بکات. به‌لام ده‌بیت بولبولیاران بۆچی بیت؟ ده‌بیت هه‌موو نه‌م شتانه‌ په‌یوه‌ندیان به‌ مه‌دی ده‌ریاییه‌وه هه‌بیت که له‌ شه‌ویکی په‌وه‌که‌دا هاته‌ بیمارستان؟

به‌ روک‌ش هیچ په‌یوه‌ندییه‌کی راسته‌وخوی نه‌ده‌بینی.

شیوه‌ی نازادکردنیشی سه‌یر بوو، چاویان به‌سته‌وه، سوار ماشینیکیان کرد، له‌ نزیک خه‌سته‌خانه‌وه چاویانکرده‌وه و دایانگرت و گووتیان بپۆ. دکتۆر به‌ ماندوویی و شپه‌زیی خوی کرد به‌ بیمارستاندا، به‌لام دلنیا‌بوو له‌ ژۆر چاودیریدایه. له‌و ساته‌وه نه‌وه‌سته‌ی تیدا گه‌وره‌ده‌بیت که هه‌میشه له‌ ژۆر چاودیریدایه، له‌دوای گرتنه‌که‌یه‌وه به‌ده‌ستی لیفتانت هیدی هیدی نه‌وه ترسه‌ی تیدا دروستبوو، به‌لام له‌ ئیستاره‌ نه‌وه

وەسواسە بە توندی لێبەدات و بەرۆکی بەرنادات. دکتۆر لەوەدا لەسەر هەق بوو، دەیانویست بزانی دکتۆر هیچ شتێک لەسەر بۆلبولیار دەزانیت و دەتوانیت ناراستەوخۆ بەرەو حەشارگای ئەو بیانبات.

مستەفا شوکاک پێگای زۆر لە بەردەمدا نەبوو، یان دەبوو خۆی بۆلبولیار ناگاداریکاتەو یان یەکیکی تر ئەو کارە ی بۆ بکات. خۆی لە ئیستا بەدواوە ناتوانیت متمانەی بە کەس هەبیت، نازانیت دەشیت چۆن و بە کێ و لە چ کونیکەو چاودێریکەن. وەک تریش دکتۆر هاوڕێی دڵسۆزی نەبوو، هەر هاوڕێی نەبوو، چا یەکیک هێندە جیگای بپوابیت کاری وا گرنگی پێسپێریت. تاکە کەسێک لەو ساتەدا لە خەیاڵی بوو نەوا ماردینی بوو، بەلام چۆن دەتوانیت بیدۆزیتەو؟. دکتۆر هەستیکرد تاکە مەزۆفیک لەو چەند سالی دوایدا ساتیکی کورت ژبانی راستەقینەی لەگەڵدا چەشتبیت، نەوا بوو. کە گەیشته ژۆره کە ی خۆی لە خەستەخانە لە بری بپیرکردنەو لە جەمعیەتی دۆژمنانی شەیتان، لە بری بپیرکردنەو لە بۆلبولیار، بیری لای ئەو ماچە قوول و ئەفسانەییە ی خۆی بوو لەگەڵ نەوادا. ئەو تەنیا ماچی بوو دوا ی نەغەدە، ئیتر هیچ ژنیکی تری ماچ نەکردبوو. وەک لە ژن ترسابیت، وەک حەزبکات بۆ هەتا هەتایە لێیان دوور بێت. هەتا لە بیمارستانیش، لە سالتۆنی نەشتەرگەریدا تا مەجبور نەبایە دەستی لە لەشیان نەدەدا، بەردەوام نەشتەرگەری ژنانی دەدایە دەست پزیشکەکانی تر. لە دوا ی ماچە کەو نەوا ی نەبینییەو، سلاوێکانی نێوان ئەو و دکتۆر جەلال ماردینیش بە جۆریک سارد و بێرۆحبوون بواری ئەو ی نەدەدا نزیک بێتەو و هەواڵی بپرسیت، بەلام زۆر پۆژ گەر بێتیشبایە، سالتۆن و پەدەهەکان و حەوشی بیمارستانە کە دەگەرا، بەلکو چاوی بە نەوا بکەوینتەو، بەلکو لە جیگایە ک ببینیت. بەلام دیاریوو نەوا ئەو هەموو سالی کە دەهات بۆ بیمارستان بەدوا ی ئەو ماچە تاقانەیدا گەراو، بێتەو ی بزانی و بپیر لەو بکاتەو کە ماچیکی وا ئیستا چەند دکتۆر ئازار دەدات. لەوەدا ئازاری نەدەدا کە تاکە ماچی هەموو عومری گەنجییەتی، بەلکو لەوەدا کە ساتی نزیکیەکی مەحالی نیشاندا، وەک

نه‌وهی دکتور خواردنیک بیت جاریک په‌نجه‌یه‌کی لیده‌یت، تاقبیکه‌یته‌وه و برۆیت. ماچیک بوو ته‌نیا فریشته‌که‌ی خانمی بۆ هتا هتا‌یه نه‌تواند، به‌لکو ته‌نهاییه‌که‌ی دکتوری تا سنووری مه‌حال قوولتر کرده‌وه. به‌لام ناخو گهر نه‌وای ببینیا‌یه هینده هه‌ستی به نزیکی ده‌کرد له‌گه‌لیدا، بتوانیت راپیسپرتیت بجیته لای بولبولیار و پیبلتیت من دکتور شوکاک ناردومی. کئ ده‌لئت نه‌مجاره ببینیت ته‌واو وهک که‌سیکی نامۆ و نه‌ناس نابیت له به‌رچاوی. له‌و ساته سه‌خته‌دا نه‌و شتانه خه‌یالاتی پوچبوون. نه‌و پۆزه دکتور بینه‌وه‌ی هیچ بلتیت و ده‌ردی خۆی بۆ که‌س به‌یانبات، له بیمارستان پوخه‌ستی خواست و بۆ پشوو گه‌راپه‌وه مالت. شته‌کانی وهک خه‌ون و مۆته‌که‌یه‌کی ره‌ش ده‌بینی، که هیشتا ته‌واو سه‌ری لئ ده‌رنه‌ده‌کردن. زورچار مرۆف ژیا‌نی پۆژانه‌ی خۆی ده‌ژی و بیر له خۆی ناکاته‌وه، به‌لام له ناکاو له ناوه‌راستی سه‌رقالی و پۆتین و ژاوه‌ژاو و هه‌راوزه‌نا گه‌وره‌کاندا چرکه‌یه‌ک دیته پیشی ده‌زانیت چند ته‌نهایه، ده‌زانیت به‌راستی هیچ که‌سی نییه. نا نه‌و هه‌سته بۆ دکتور شتیکی نه‌وتو نوئی نه‌بوو، هه‌موو که‌س ده‌یزانی دوا‌ی رۆیشتنی نه‌غه‌ده که‌وتۆته چ ته‌نهاییه‌که‌وه. به‌لام مرۆف به‌رده‌وام ناچاره شتیک بدۆزیته‌وه ته‌نهایی خۆی یادبات. ئیشکردنی به‌رده‌وام و سه‌رگه‌رمی زۆر به‌نه‌خۆشه‌کانه‌وه نه‌و بواره‌ی بۆ دکتور ره‌خساندبوو له خۆی هه‌لبتیت، هه‌ر وهخت له ماندوو‌بوونی پپوکین و بیوچاندا نوقمه‌ده‌بوو، نه‌وه‌ی له یادده‌کرد چ بیگه‌سه، چ به‌دبه‌خته، چ ژیا‌نیکی ناکام و گه‌نجیه‌کی به‌باچووی هه‌یه ... نا بیری نه‌ده‌کرده‌وه، به‌رده‌وام ئیشیده‌کرد و ئیشیده‌کرد. دواچار ساته‌وه‌ختی وه‌هاش ده‌هاته پیشی، ساته‌وه‌ختیک که مرۆف به‌ته‌نیا خۆی بۆ رایی ناکرتیت و پتویستی به‌کۆمه‌که، له‌و ساتانه‌دا ئیتر به‌پوونی دیاره نه‌و مرۆفه‌چنده بئ کۆمه‌ک و بئ هاوده‌مه، چنده نه‌م زه‌مینه گه‌وره‌یه ته‌نگه به‌به‌ری، چنده نه‌م ژیا‌نه بی‌مانایه ده‌رگایه‌کی داوه‌تی پۆخی پتوه‌ی ناچیت. نا دکتور هه‌تا یه‌ک هاو‌پتی دلسۆزیشی نه‌بوو، بتوانیت پیبلتیت «هاو‌پتم».

کە دکتۆر گەیشتەو ماله‌وه، شتیکی سەیر لە خەیاڵیدا بوو، فریشتەیه‌ک بگریت و بەودا هه‌وآل بۆ بولبولیار بنێریت. بەلام لە دلی خۆیدا گووتی «وای بولبولیاری بەدبەخت، بولبولیاری بەدبەخت، بەلام بچیت بۆ کوێ، ئه‌و داماو هه‌و له کوێ بکات؟» پیش هه‌ر شتیکی ده‌بوو جیگایه‌کی ئه‌مین و دوور له مه‌ترسی له شوینیکدا بۆ دا‌بینکات. کاری وا بۆ دکتۆر ئاسان نه‌بوو، پیاویک نه‌بوو به‌هره‌یه‌کی گه‌وره‌ی له پاییکردنی کاروباری ئالۆزدا هه‌بیت، له‌دوای پزگارکردنی نزار ئیدریسه‌وه، ئالۆزترین ئیشیک کردبیتی، کاره‌کانی بووه له لای پززان خانی مه‌له‌کین. ئیستا نه‌یده‌زانی ده‌بیت بولبولیاری هاوپی چی لیتکات. ئه‌مجاره به‌پاستی ترسی له هه‌موو شته‌کان هه‌بوو، هه‌سه‌رتی خواست بۆ ئه‌وه‌ی گه‌ر پززان مه‌له‌کین و مه‌هدائیل لێره‌بان، کارئاسانییه‌کی زۆریان بۆ ده‌کرد. بیریکرده‌وه بولبولیار له‌هه‌ر جیگایه‌ک بیت، له‌هه‌ر گه‌ره‌کێک بیت ده‌بیته شوینی گومان، هه‌ر پیاویکی ته‌نیا له هه‌ر گه‌ره‌کێکدا بیت، پیاوه‌کانی تر وه‌ک هه‌ره‌شه بۆ سه‌ر ئابوو و ناموسی خۆیان سه‌یریده‌که‌ن. ئه‌وه‌ی ئه‌و له‌و ماوه‌ درژده‌دا له‌و ماله‌دا ماوه‌ته‌وه هۆکه‌ی ئه‌وه‌یه‌ پزیشکه، به‌یانیان زوو ده‌پوات و شه‌و دره‌نگ ده‌گه‌ریته‌وه، هه‌ج که‌س نابینیت و هه‌ج که‌س نابینیت، په‌رده‌کانی هه‌میشه دادراونه‌ته‌وه، گلۆپه‌کانی هه‌میشه خامۆشن، جگه له‌وه چیرۆکه‌که‌شی لای هه‌مووان زانراوه. به‌لام گه‌نجیکی وه‌ک بولبولیار ئه‌سته‌مه بتوانیت ته‌نیا بژی، مه‌حکه‌مترین جیگا بۆ ئه‌و ده‌ره‌وه‌ی شاره، شاخه‌کانه، ناو ئه‌شکه‌وته‌کانه. بۆ ئیستیک هه‌ستیکرد له ترسه‌کانیدا زیاده‌په‌رییده‌کات. بیریکرده‌وه که بولبولیار په‌یوه‌ندییه‌کی که‌می له‌گه‌ل نه‌غه‌ده، ژنه‌که‌ی لیفتاندا هه‌یه، ژماره‌یه‌ک له سیاسییه‌کانیش ده‌ناسیت، به‌لام به‌س خوا ده‌زانیت ئیستا ئه‌وان له کوێن، له ئیزانن، له‌سه‌ر سنوون، له ناو شارن؟ ... کئ ده‌لێت پتی بزائن به‌ زیانی بولبولیار ناشکیته‌وه؟ ئه‌وه‌ی بچیت له نه‌غه‌ده دا بیارپیته‌وه تا بولبولیاری بۆ پزگارکات، موچرکێکی شه‌رمی به‌هه‌موو گیانیدا هێنا.

که خۆی دا به‌سەر جیخه‌وه‌که‌ی خۆیدا زۆر ماندوو بوو، خه‌وی شه‌وانی پیشووی له‌ زیندانی دوژمنانی شه‌یتاندا، وه‌ها پشت و ملی نازاردابوو، ئۆقره‌ی نه‌بوو. ویستی بخه‌وێت، به‌لام هه‌م نازاری جه‌سته و هه‌م نازاری ده‌رون نه‌یانده‌هیشت. له‌ ناو جیگا‌که‌دا ئه‌و پرسیاره‌ گینگلی پێده‌دا «بۆ دنیا تا بێت ناشیرینتر ده‌بێت؟». تیوره‌که‌ی دکتۆر بۆ مرۆف وه‌ک نزمترین مه‌خلوقاتی دنیا، ئه‌و بوونه‌وه‌ره‌ی له‌ هه‌موو بوونه‌وه‌رانی تر هه‌له‌ی بایۆلۆژی زیاتری تێدایه‌، ئه‌و مه‌خلوقه‌ی له‌ بونیادا له‌ هه‌موو بوونه‌وه‌ران پڕ عه‌ببتره‌، به‌ره‌و تیورییه‌کی دیکه‌ی ده‌برد، تیوری ئه‌وه‌ی میژووی مرۆف گه‌رانه‌وه‌یه‌کی ترسانا‌که‌ بۆ دواوه‌. دلنیا‌بوو مرۆفایه‌تی سه‌رتاپای به‌ پێچه‌وانه‌ی ئه‌و ئاراسته‌یه‌وه‌ ده‌پوات که‌ ده‌بێت بپوات. له‌ دلای خۆیدا گووتی «قیامه‌تی راسته‌قینه‌ له‌سه‌ر ده‌ستی ئینساندا ده‌بێت. سه‌روشت هه‌یچ‌کات ناتوانێت ئه‌و هه‌له‌ گه‌وره‌یه‌ی خۆی راستبکاته‌وه‌، هه‌له‌ی دروستکردنی ئینسان».

دکتۆر شوکا‌ک وه‌ک پزیشک به‌رده‌وام سه‌روکاری له‌گه‌ڵ ئه‌و نوقسانی و هه‌له‌ بایۆلۆژیانه‌دا بوو که‌ له‌ مرۆفدا هه‌ن. به‌پێی ئه‌زمونی چه‌ند سا‌له‌ی ده‌یتوانی به‌دلنیا‌یه‌وه‌ بلێت هه‌یچ بوونه‌وه‌ریک له‌ سه‌روشتدا به‌ ئه‌ندازه‌ی مرۆف قابیلی نه‌خۆشکه‌وتن نییه‌، ئینسان تاکه‌ بوونه‌وه‌ریکه‌ به‌ نه‌خۆشی له‌دایکه‌ده‌بێت، ئه‌م ده‌رده‌شی گواستۆته‌وه‌ بۆ ناو میژوو. مرۆف تا زیاتر بۆ چاره‌سه‌ر ده‌گه‌رێت، زیاتر خۆی و دنیا وێرانده‌کات. خۆشبه‌ختی بالنده‌کان، ورچه‌کان، پلنگه‌کان له‌وه‌دایه‌ بۆ چاره‌سه‌ر ناگه‌رێن، پزیشکیان نییه‌ ... گه‌ر ورچه‌کانیش دکتۆریکی وه‌ک مسته‌فا شوکاکیان ببوایه‌، ده‌بوونه‌ جو‌ره‌ توخمیکی به‌ده‌بخت. هه‌موو ئاره‌ژێک ئه‌خلاقیکی نه‌گه‌رێ خۆی هه‌یه‌، مرۆف نه‌بێت. به‌لام بۆ ده‌شیت ئه‌وه‌ هه‌له‌ بێت، ئایا ئه‌وه‌ مانای ئه‌وه‌ نییه‌ که‌ ئینسان ته‌نیا هاواری پێچه‌وانه‌یه‌ درژی ئه‌م دنیا پڕبووچه‌ ... مرۆف تاکه‌ مه‌خلوقیکه‌ ده‌توانێت هه‌مووی ره‌تبکاته‌وه‌، هه‌موو ئه‌م گه‌مه‌ گه‌وره‌یه‌ که‌ هه‌یژیکێ نادیار ده‌بیات به‌رێوه‌. دکتۆر ئیستا واهه‌ستیده‌کرد که‌ مرۆف له‌ نه‌سته‌وه‌ له‌سه‌ر ئه‌وه‌ پڕوگرامکراوه‌ هه‌م خۆی

و ھەم بوون بەرەو وێرانەیی بیات. لەو چەند ساڵە ی جەنگدا ھەزاران سەرباز و ئەفسەر و ژەنرالی بیماری بینیبوو، زۆربەیان لە مەیدانی جەنگدا پێکرابوون، زۆربەیان شەپکەری گۆرەپانە خوێناویبەکان بوون، ھەندێجار بە خەیاڵیدا ھاتبوو لێیان بپرسیت، ئاخۆ کوشتنی ئینسان خۆشیبەکی تێدایە و مۆڤ بە لەزەتەو شەردەکات یان ئەم جەنگە کاوکار و کوشتنە نیشانە ی پرۆگرامبوونی بیناگای مۆڤن لەسەر شتیک کە خواستی خۆی نییە؟. دکتۆر ھیدی ھیدی تێگەیشتبوو کە کوشتن و تازاردانی مۆڤ لەلایەن مۆڤەو ھیچ خۆشیبەکی قوول و راستەقینە ی لەخۆ نەگرتوو، پەنگە ھەندیک بە دلێکی خۆشەو بچن بۆ جەنگ، بەلام کەس بە دلی خۆشەو ناگەرێتەو. لەھەموو پیاوکۆزەکانی پرسی بوو، لە ھەموو جەنگاوەران، بەلام کەستیک باسی خۆشی کوشتنی بۆ نەکردبوو، ھەموو باسی ناچاریان کردبوو، ھەموو ھەستیانکردبوو ناچارن بکوژن. کەواتە مۆڤ ناچارە نەوێک پیاوکۆز بیێت. دکتۆر لە خۆی پرسی «سەیرە. دەبیێت پێشە ی ئەم ناچارییە لە کوێو ھاتبیێت؟. دڕندەیی مۆڤ سەرچاوەکە ی لە ھەستیکی ترەو سەرھەڵدەدات کە پەيوەندی بەووە نییە کەس حەزی لە خوێنپێژی بیێت. ھەموومان ھەرچیبەک دەکەین ناچارین». دکتۆر لە تیورەکانیدا زیاتر دەرویشت و دەیگوت گەر وابیێت کەواتە کوژراوەکان وەک بکوژان بەرپرسن، دا بەشکردنی مۆڤ بەسەر بیگوناھ و گوناھباردا ھیچ نییە جگە لە ھەلەبەک لە خوێندنەو ی چیرۆکی مۆڤدا، ھەستی ناچاریی ئەو تەختی نمایشە یە کە بکوژ و کوژراو پێکەو ە دروستیدەکەن. ھیچ بکوژیک نییە ھەستی نەکردبیێت لە پووی ناچارییەو لەوێدایە کە دەبیێت بکوژیێت، وەک چۆن ھیچ کوژراویک نییە لە پووی ناچارییەو لەوێدا نەبوویێت کە دەبیێت بکوژیێت. بەلام بۆ مۆڤ ھەست بە ناچار ی دەکات، بۆ؟. لەویادا وەک ئیلاھامیکی ئاسمانی بۆ بیێت، وەک لەناکاو لە ھەموو شتیک تێبگات، پوناکیبەکی سەیر دلی پۆشندە کردەو، لەناکاو دەیگوت «ئێستا تێدەگەم، بۆ فریشتەکان لەسەر زەوی ھەن، بۆ ئەو ی مۆڤ لەدەست ئەو ھەستە ئازادبەکن... مۆڤ ناچار نییە ھیچ بکات، مۆڤ دەیان پێگای تری لە بەردەمدایە،

فریشته‌کان ئو خه‌لکه ساده‌ین که ئو ریگایه‌مان نیشاندده‌ن و خویان لیکردوین به فریشته، به‌لام هیچ هیژیک نییه بتوانیت ئوه له خه‌لکی بگه‌نینیت، هیچ فه‌لسه‌فه‌یه‌ک، هیچ زانستیک، هیچ ئابنیک ... ته‌نیا مرۆف خۆی نه‌بیت. مرۆف به‌رده‌وام هه‌ستده‌کات ناچاره ... هه‌ستده‌کات هه‌رچییه‌کی کردوه و هه‌رچییه‌ک ده‌کات له به‌ر ناچاریه‌یه». ئا له‌ویادا ده‌وه‌ستا و رقی له مرۆف گپی ده‌گرت. بۆ ماوه‌یه‌کی کورت ئو هه‌سته‌ی تیگه‌را که به هه‌موو خه‌لک بلیت ئیوه ناچارنن هیچ شتیک بکن، هیچ شتیک وه‌ک هه‌ستی ناچاری درۆزن نییه، ئیوه ئازادن. خۆشحال بوو که ئیستا شته‌کان وها رۆشن ده‌بینیت. گه‌رچی رقی له فریشته‌کان بوو، رقی له ئومید بوو، به‌لام ده‌یبینی گه‌ر فریشته‌کان نه‌بن، ده‌شیت ئیتر هیچ ئومیدیک نه‌بیت، هیچ ئومیدیک. برۆی وابوو مرۆف له‌وه گه‌مزه‌تره له‌مجۆره قسانه حالی ببیت، قاقا به خۆی پتکه‌نی. برۆایه‌کی پته‌وی بوو میژووی مرۆف جو‌له‌یه‌کی هینن و هه‌میشه‌یی و به‌رده‌وامه به‌ره و به‌ده‌ختی ... لێره وه هه‌موو سه‌رکه‌وتنه‌کان درۆن، وه‌ک ئو په‌نیره‌ن که له ناو چه‌ند ته‌له‌یه‌کی مشکدا دائراون تا مشکه‌کان زیاتر رابکیشیت. تاکه شتیک له‌و نێوه‌نده‌دا ده‌یتوانی مرۆف بوه‌ستینیت ئو شته بوو که به ئیراده‌ی ژیان ناوی ده‌نا. ئه‌وه‌شی هه‌ر له ئه‌زمونی خۆیه‌وه وه‌ک دکتۆر وه‌رگرتبوو. ئه‌زمونیک ئیستا پۆژ دوا‌ی پۆژ بینرختر له جاران سه‌یریده‌کرد... پزیشکی چیه جگه له درۆیه‌کی گه‌وره ... ئایا له دواچاردا کاری پزیشک نییه مرۆفیکێ ساغ دروستبکات؟ به‌خۆی ده‌گوت: به‌لی کاری ئه‌وه‌یه. ئه‌ی بۆ مرۆفیکێ ساغ له‌سه‌ر زه‌وی بوونی نییه؟.

له‌مجۆره ساتانه‌دا زۆر غه‌مگین ده‌بوو. که ناچارده‌بوو گومان له زانسته‌که‌ی بکات، موچرکیک به هه‌موو چه‌سته‌یدا تیده‌په‌پی. زۆری پتی سه‌ختبوو بگاته ئو برۆایه‌ی پزیشکیش وه‌ک شیعر، وه‌ک ئه‌ده‌بیات، وه‌ک ده‌رونناسی هه‌ر تلیاکیکێ تره، هه‌ر دا‌رویه‌کی بیهۆشکه‌ره تا مرۆف به‌ده‌ختی و نو‌قستانی خۆی نه‌بینیت، چونکه له هه‌رزه‌کارییه‌وه تاکه زانستیک باوه‌ری پتی بووبیت پزیشکی و دا‌روسازی بووه، که زۆر له دین

و هونەر بەرزتر سەیریدەکردن، چونکە پزیشکی زانستی ئێرا دەی ژیا، له کاتیکدا تەواوی زانستەکانی تر بە جۆریک له جۆره‌کان له‌گەڵ گەمەمی مردندا تێوه‌گلاون... ئەوه ئازاریده‌دا که ئیتر بوای بەم زانستەش نەمی‌نیت.

چەند ساڵ دواى ئەو پۆژه بە‌هارییه‌ی سالی ئەوه‌دووبه‌کی دکتۆر، کاتیک من باسی دوو دلێیه‌کانی خۆم له‌گەڵ فریشتە‌که‌مدا ده‌کرد. له‌ باغچه‌یه‌کی بچوکدا، له‌ ناو گۆل و گۆلزاریکی بە‌هاریدا قسەم بۆ ده‌کرد و گووتم «سەر‌ده‌مانیک خولیا‌م بووه‌ پزگارتبکه‌م، سەر‌ده‌مانیکیش خولیا‌م بووه‌ بئکوژم» وه‌ک قسە‌کانی شوکا‌ک چووبیتنه‌ پۆحیه‌وه، ده‌ستی خسته‌ سەر شانم و گووتی «ئەوه‌ خواستی ژیا، له‌ ناو تۆدا، گەرچی تۆ جگه‌ له‌ وێران‌کردن هیچی تر نازانیت، بە‌لام شتیک له‌ ناوتدا‌یه‌ پێیده‌گووتریت تینی ژیا، ئەو تینه‌ نا که‌ وا له‌ پیاویک ده‌کات عاشق بیت و ئن به‌ینیت، بە‌لکو ئەو تین و توانایه‌ی وا له‌ گۆلیک ده‌کات له‌ سه‌هۆلبه‌نداندا نه‌مریت، وا له‌ ئەمبیا‌یه‌ک ده‌کات له‌ ژێر سه‌د پله‌ی خوار سفر دا بژی، وا له‌ که‌سێک ده‌کات که‌ ده‌ست و قاچ و چاو و گوێی نییه‌، حه‌ز له‌ ژیا، بکات ...». من ئەو کات نه‌مه‌زانی ئەم قسانه‌ چەنده‌ له‌ قسه‌ی شوکا‌ک و فه‌لسه‌فه‌ی ساده‌ی ئەو پیاوه‌وه‌ نزیکن... بە‌لام ئیستا ده‌زانم، هاتوچۆی خه‌یاڵ و تیفکرینه‌کان له‌ نێوان مه‌هدائیل و شوکا‌ک و وه‌فائیل و بولبولیا‌ردا، چ بازنه‌ی و یه‌کانگیربووه‌. نا ئەوکات هیچ له‌ سه‌ر بیروپا تابه‌تیه‌کانی دکتۆر نه‌ده‌زانی.

دکتۆر دواى ئەو چەند شه‌و و پۆژه نه‌گریسه‌ لای دوژمنانی شه‌یتان، هه‌موو به‌هانه‌یه‌کی هه‌بوو واز له‌ هەر کاریکی ئینسانی به‌ینیت، بە‌لام ئەوه‌ی به‌ یادا هاته‌وه‌ شتیک ئەو ریزی لیده‌گریت ژیا، نه‌وه‌ک مرۆف... «مرۆف له‌ هیچ تیناگات؟ ئیستا پێشیا‌ن بلیم ئیوه‌ ئازادن و ناچار نین هیچ له‌ هیچ ناگۆریت... هه‌زاران هه‌کیم و هۆشمه‌ندی تر پێیانگوتوون و سوودیشی نه‌بووه‌».

بولبولیار یه کیتک بوو له و کهسه ده گمهن و که مانه ی دکتور هه ستیده کرد بهرپرس نییه له کاره ساته کانی سهر ئه م ئه ستیره یه . هه ستیکی سه یربوو به رامبه ر بولبولیار هه یبوو. له ناکاو که سئیکی ده بیینی و تنیا به سه یرکردن هه ستیده کرد ئه م مرؤفه بهرپرس نییه له کاره ساته گه وره کانی دونیا . هه ستیکی ناوازه و نالوژیکی بوو، به لآم به هیز و بیړه حم، بییناغه یه کی ته واو عه قلی، به لآم به گوژم و تینه وه هؤشی داگیرده کرد . ماوه یه ک بوو دکتور له دوا ی په وه که وه، دوا ی ئه وه ی ئه و چیرۆکه سه یرانه ی خۆپه رستی و سه پله یی خه لکی ده بیست، ئاده میزاده کانی دابه شه کرده سهر ئه وانه ی بهرپرسن و ئه وانه ی بهرپرس نین . هه موو مرؤفه بیباکه کانی به بهرپرس ده زانی که شتیک بۆ ژیان ناکهن . ئیستا مرؤفی وه ک یاریزانیکی دوو بوو ده بیینی، بوونه وره ریکه جگه له ده مامک هیچ کات ده موچاوی نه بووه و نایبیت . به لآم بولبولیار وانه بوو، مه خلوقیتک بوو به یه ک پوخساره وه، هه موو ئه وان ی تر ده مامکیان هه بوو، بولبولیار ته نیا که س بوو ده موچاوی هه بوو . له و که سانه بوو دکتور هر کات ده بیینی هه ستیده کرد ده رکه وتنی جه شنه مرؤفئیکی دی جیاواز له وه ی ئه مرؤ له سهر ئه م زه وییه ده ئی، کارئیکی دژوار و ئه فسانه یی نییه . جارئیک پژیانی مه له کببن له باسی بولبولیاردا پئیگووتبوو «سه یر نییه به لامه وه که سه رده میتک مارکسی بووه، که ئه م کوره ده بیینم هه ستده کم هر خه یالپلآویک زانا و فه یله سوفه به دبه خته کان له سه ر به شه ر نوسیویانه، شتیک له راستی تیدایه» . جارئیکیان مامؤستا سه لیم ئه سفه ریش له وه سفی بولبولیاردا بۆ خۆمی نووسی «که سئیکه له یۆتوپیا کانه وه هاتۆته ده ر» . به لآم بۆ دکتور شوکاک له وساته دا بولبولیار به شه رئیکی ئه سته م بوو، وه ک که سئیک به جۆرئیکی بیمانا و کوشنده تاقانه یه . چه یوانئیک که جووتئیکی له سه ر زه وی نییه زاوژی له گه لدا بکات . بولبولیار لای دکتور هه ژارترین پیاوی دونیا بوو، نه وه ک به و مانایه ی خاوه نی هیچ نییه، به لکو به و مانایه ی جگه له ده موچاوی خۆی ده موچاوی تری نه بوو ... هه ژارترین مرؤف ئه وه یه له ناو ئه م که رنه فاله گه وره یه ی ژیاندا که ئاده میزاده کان پئیوستیان به ده یان ده موچاو، ده یان شاتر هه یه،

دهموچاویکی تری نه‌بیت. هه‌ندیگ مروف هه‌ن هیچ گونا‌هینکیان نه‌کردوه، هه‌تا له گونا‌هی نه‌سلیشدا به‌شدارنین، هه‌تا شتیک له تاوانه‌که‌ی ئاده‌میشیان به‌ر نه‌که‌وتوو، پو‌حیان به‌ر له‌وه‌ی ئاده‌م سئوی گونا‌هه‌کان بخوات دروستبووه... ئه‌و بولبولیاری به‌یه‌کیک له‌و جنسه‌ده‌گه‌نه‌له‌ قه‌له‌مه‌دا، که‌پیش ئاده‌م له‌دایکیبون.

دکتور پیاویکی که‌لله‌ره‌ق بوو، که‌سینک نه‌بوو ئاسان له‌شتیک بیه‌ویت بگوزهریت، به‌لام کیشه‌ی نه‌وه‌بوو تا نه‌وکاته له‌ژیانیدا جگه‌له‌شه‌هادی کولێزی پزیشکی و جیا له‌نه‌غه‌ده‌ماردینی، هیچی دی له‌دل‌وه نه‌ویستبوو. نیستا جاریکی تر له‌دل‌وه خواستی بوو بولبولیار پزگاریکات.

ئه‌و شه‌وه‌دره‌نگ به‌ته‌نیا چوو ده‌ری، دل‌نیا‌بوو به‌دوا‌یه‌وه‌ن، دل‌نیا‌بوو چه‌ند چاویک هه‌ولده‌ن ونی نه‌که‌ن، ده‌یزانی زیاد له‌که‌سینک، ماشینیان پتیه‌، هه‌ندیکیان ده‌توانن دابه‌زن، به‌لام ده‌بوو بیتاک بسورپته‌وه، خوری وای نه‌بوو بیتامانج بگه‌ریت، پیاوی گه‌پان و ویلگه‌پی بیتامان نه‌بوو. که‌له‌بیمارستان ده‌وامی ده‌گه‌یشه‌کوتایی، له‌ژوره‌که‌ی خوی ده‌مایه‌وه، سه‌رخه‌ویکی ده‌شکاند، شتیکی ده‌خوینده‌وه، دوا‌ی ده‌چوو بو‌یانه‌ی پزیشکان، له‌سه‌ر میزکی ته‌نیا داده‌نیشت، ده‌یخواره‌وه، ده‌یخواره‌وه، ده‌یخواره‌وه تا شه‌وه‌هاته‌کوتایی و بیتاگا ده‌گه‌پایه‌وه بو‌ ماله‌که‌ی خوی.

دکتور بریاریدا‌بوو که‌یه‌کیک له‌هه‌ره‌باشترین و کلاسیکیترین ته‌کنیکه‌کانی خو‌دزینه‌وه له‌چاودیری به‌کاربه‌یتیت، فیلتیک سه‌رده‌می شارنده‌وی نزاریش به‌کاربه‌یتا‌بوو... له‌پاستیدا شاره‌زای ته‌کنیکی تر نه‌بوو. نه‌ویش به‌وه‌ی هینده‌بسورپته‌وه تا نه‌وانه‌ی چاودیریده‌که‌ن ماندووده‌بن و توانا و تا‌قه‌تی چاودیریان نامینیت. پلانی و‌ابوو له‌مانتورپکی دریز و گه‌وره‌دا، هه‌م پئ و هه‌م ماشین به‌کاربه‌یتیت، نه‌که‌هه‌ر نه‌وه، لیستیکی دریزی له‌مالی خزمه‌هه‌ره‌دوو و نزیکه‌کانی خوی دروستکرد، نه‌وانه‌ی چه‌ندین سا‌له‌نه‌چۆته‌مالیان که‌له‌و شه‌وانه‌دا

سهردانی هم‌موویان بکات، به جۆرئک هیئده ماله و مال بکات، هیئده خۆی بکات به م مآلدا و بیته‌ده‌رئ، دواچار پئه‌لگرانی نه‌زانن چ شوئینیک نیازئتی. ئەو ته‌کنیکه‌ی ناونا ته‌کنیکی «کلاۆکلاۆینه»، ئەوه‌ی وابکه‌یت به‌رامبه‌ره‌که‌ت هه‌رگیز نه‌زانئیت تۆ ئەنگوستیله‌که‌ت له‌ کوئیدا شارده‌ۆته‌وه. له‌وه‌وه‌وه‌ دکتۆر زۆر شه‌و ته‌نیا بۆ سه‌ر لئیتیکدان دئته‌ده‌رئ و بیئامانج ده‌سورپته‌وه. گرنگ ئەوه‌یه‌ که‌س نه‌زانئیت ئەنگوستیله‌که‌ی له‌ کوئیدا داناوه. دوا‌ی دوو هه‌فته‌ی به‌رده‌وام له‌ سوپاندنه‌وه و شه‌وگه‌پی دکتۆر شه‌ویک دوا‌ی دلنیا‌یه‌کی زۆر خۆی کرد به‌ لای بولبولیاردا که‌ هئیدی هئیدی له‌ خه‌لۆه‌تی درئیی خۆی وه‌پزده‌بوو. دکتۆر شوکاک کورت و خیرا به‌سه‌ره‌اتی خۆی بۆ گئیراپه‌وه و گووتی له‌ ئیستا به‌دواوه ده‌بیته‌وه‌فائیل بیته‌ده‌رئ و ئەرکی گواسته‌نه‌وه‌ی شه‌ته‌کان له‌ ئەستۆ بگرئیت. پئینگووت که‌ هاتنی ده‌بیته‌ مه‌ترسی بۆ سه‌ر ژیانیان، سهردانه‌کانی هه‌میشه‌ ده‌بیته‌ به‌شیک بن له‌ نه‌خشه‌ی ناو یارییه‌ک به‌ مه‌به‌ستی وئلکردن و سه‌رلئیتیکدان، به‌ جه‌شئیک نه‌یاره‌کان نه‌زانن که‌ی و چۆن و بۆچی له‌ کوئیه. نه‌توانن له‌ نیوان چه‌نده‌ها شوئینی جیا‌وازا ئەنگوستیله‌ وه‌که‌ بدۆزنه‌وه و ده‌ریبه‌ئین.

وه‌فائیل هئیدی هئیدی ده‌بووه‌ فریشته‌یه‌کی سه‌ره‌حال و وریا که‌ گه‌لئیک نیشانه‌ی زه‌ره‌کیشی پئه‌وه‌دیار بوو. له‌وه‌ فریشته‌نه‌ی ده‌توانن خۆیان له‌ شیوه‌ی مرۆفدا بپۆشن و خۆیان واده‌ربخه‌ن وه‌ک ئەوه‌ی که‌سه‌ئیک ئاساین. دکتۆر شوکاک و بولبولیار دلنیا‌بوون جگه‌ له‌ من هه‌چ که‌سی دی ناتوانئیت وه‌فائیل بناسته‌وه، به‌لکو ئەو ده‌توانئیت وه‌ک پیاوئیکی که‌چه‌لی سه‌رزله‌ به‌ ده‌سته‌ئیک جلی پیاوانه‌وه‌ بیته‌ده‌رئ و هه‌موو شار بگه‌رئیت بیته‌وه‌ی که‌س بزانیته‌ کئیه. ئەوان په‌نگه‌ له‌ توانای منیشدا بۆ ناسینه‌وه‌ی وه‌فائیل زیده‌په‌ویان کردبئیت، له‌و ساته‌دا به‌هانه‌یه‌کی ئەوتۆشیان نه‌بوو وابکات زۆر له‌ من بترسن، خولیا‌ی کوشتنی وه‌فائیل چه‌ند مانگئیک دواتر که‌وته‌ سه‌ری من.

پۆژی دواتر، دکتۆر دلخۆش و سەراسیمە بوو کاتیک وەفائیل لە دەستیکی جلی جواندا هاتە بەردەمی و لە سالتۆنی گەورەیی بیمارستانە کەدا، بە ریزی پیاویکە وە لە میژبیت ئەتە کیتی ژیان لە ناو ئاوەمیزادە شارستانیە کەدا فیزیووە، سالتۆی لە دکتۆر کرد. وەفائیل قیافەیکە ریک و جوانی هەبوو، کراسیکی سپی خاویز و قاتیکی رەش و جووتیک پیتلوی چەرمی بریقەداری لە پیدابوو کە بەس خودا دەزانیت چۆن و لە کوئی دەستی خستبوون، بەو سەرە کەچەلە وە پتر لە بەرپۆه بەری کۆمپانیایە ک یاخود لە پزیشکیکی پسپۆپی دەکرد لەوانەیی جوان خویان بۆ دەرکەوتن لە کۆنفرانسیکدا دەپۆشن. دواتر وەفائیل هەمیشە بە روخساری پیاویکی شیک و ریکپۆشە وە دەردەکەویت، هەتا لە پۆزانی سەختی خۆشاردنە وەشدا دەستبەرداری ئەو جوانپۆشیە نابیت، وەک مەخلوقیک لە نیهادیدا گوزارشت لە خەونیکیی من بکات بۆ جوانپۆشی کە خۆم هەرگیز پیتی شاد نەبووم. وەفائیل ئەو پۆزە چوو لە دکتۆر تا دلنیابیت دەتوانیت بیتە دەری و خۆی ئازادانە لە جیگایە کە وە بۆ جیگایەکی تر بچوویت. هەر هەمان پۆز، دکتۆر وەفائیلی لە گەل خۆیدا سواری ماشینە کەمی کرد و هەموو جیگایەکی گرنکی پیشاندا، شاری گێرا، پیتیگوت دەتوانیت شتە پیویستەکانی خۆی لە کوئی بکریت، ماله کەمی خۆی پیشاندا، کللیکی بۆ دا بە کردن تا خۆی و بولیولیاری لە کاتی تەنگانەدا سوود لە ماله کەمی ببینن. گووتی، گەرچی شوینیکیی زۆر باش و ئەمین نییە، بەلام لە کاتی ناچاریدا لە ناو شەقام و کۆلانان چاکترە. ئەو پۆزە دکتۆر زۆر خۆشحال بوو، بەسەرێک وەفائیل بووبوو بە فریشتەیکەیی ئازا و ئازاد، بەسەرێکی کاری و نکردن و پاراستنی بولیولیاری بۆ ئاسانتر بووبوو.

یاداشته‌کانی مه‌هدائیلی فریشته «2»

کاتیگ هاتمه‌دیره‌وه، دنیا بۆ من هم نامۆ و هم ساده و ئاسایش بوو. فریشته که دیته‌ده‌ری، هم شاره‌زای دونیایه و هم شاره‌زاش نییه. دواى ئه‌و هم‌موو ساله‌ده‌توانم بلّیم، دونیای ئیمه و دونیای ئینسانه‌کان وهک دوو شه‌قامی پیتجاوپیتج و به‌یه‌کداچوون. له‌هه‌ندئ جیگادا له‌یه‌ک دوور ده‌که‌ونه‌وه، له‌هه‌ندئ ته‌وه‌ر و پنت و جیپ‌دا لیکنه‌ده‌ن و له‌ویدا ئیمه و مرۆفه‌کان به‌یه‌کده‌گه‌ین، ئه‌م دوو شه‌قامه‌ له‌هه‌ندئ جیگادا به‌ته‌نیشت یه‌کدا دریزده‌بنه‌وه، ئیمه و ئه‌وان پوو به‌پوو یه‌کدی ده‌بینین، به‌لام به‌یه‌ک نامۆین، دیوارێکی شوشه‌یی ئه‌ستور جیامانده‌کاته‌وه، واده‌کات له‌یه‌کتر نه‌گه‌ین و به‌یه‌کتریش نه‌گه‌ین. من دواى ئه‌و هم‌موو سالانه‌ی زینده‌گی هاوبه‌ش له‌گه‌ل مرۆفه‌کاندا، سه‌رنجدا چۆن مرۆف هه‌یه‌ده‌توانیت له‌یه‌ککاتدا له‌سه‌ر هه‌ردوو پتگاکه‌ بیته، ده‌توانیت فریشته‌که‌ی خۆی و فریشته‌ی ئه‌وانی تریش ببینیت، فریشته‌ش هه‌یه‌هه‌مان شیوه‌یه، ده‌توانیت له‌جیهانی خۆیه‌وه‌ ده‌رچیت و بپرواته‌ سه‌ر زه‌مینی مرۆفه‌کان، هم‌وه‌ک فریشته‌ بیته و هم‌وه‌ک مرۆف.

من له‌وانه‌ بووم، له‌و فریشته‌ به‌دبه‌ختانه‌ی که‌ ده‌مکرا له‌هم‌موو جیهانه‌ شیاو و نه‌شیاوه‌کاندا بزیم، هم‌موو پوخساره‌ شیاو و نه‌شیاوه‌کانیش له‌خۆ بگرم.

هه‌لبه‌ت ئه‌و فریشته‌یه‌ی دیته‌ده‌ری ده‌بیته‌ته‌ندروستی باش بیته‌تا بتوانیت بزى، گه‌ر وانه‌بیته‌ژیانی کورت و بیبه‌ها ده‌بیته. فریشته‌کان که‌میان ده‌ژین، وه‌ک چۆن ماسی له‌ده‌ره‌وه‌ی ئاو ده‌مریت ئاوها چهند هه‌ناسه‌یه‌که‌ هه‌وا ده‌مژن و ژانێکی کوشنده‌ سه‌ر تا خوار داگیرانده‌کات و

بۆ هه‌تاهه‌تایه‌ دونه‌یا جیده‌هیلن. ئه‌وانه‌ی وه‌ک من جه‌سته‌یه‌کی به‌هیزیان هه‌یه، یه‌که‌م شت ده‌یکه‌ن ئه‌وه‌یه‌ بۆ ده‌ستیک جلی پاک ده‌گه‌پین، هه‌موو فریشته‌یه‌ک به‌ شه‌رمیکی قووله‌وه‌ دیته‌ دونه‌یا، هه‌لبه‌ت شه‌رم ته‌نیا له‌ له‌شی خۆی نا، به‌لکو شه‌رم له‌وه‌ی توانای به‌رگه‌گرته‌ی دژنویه‌کانی مرۆشی نه‌بووه، شه‌رمی ئه‌وه‌ی نه‌یتوانیوه‌ وابکات خاوه‌نه‌که‌ی گوێی لیبگریت ... فریشته‌ له‌ بوکیکی توپه‌ی هه‌له‌اتوو ده‌چیت، که‌ دوا‌ی ئه‌وه‌ی پوخساری ناشیرینی زاوا‌ی بینیه‌، له‌ شه‌وی زه‌ماوه‌ندا به‌ پروتی له‌ په‌رده‌ هه‌له‌اتوووه‌. هه‌میشه‌ ده‌بیت ده‌ستیک جل بدۆزیته‌وه‌، چونکه‌ ده‌روه‌ زۆر سارده‌، ده‌روه‌ وه‌ک ناوه‌وه‌ی ئینسان نییه‌، ده‌روه‌ مالکی گه‌وره‌ و بیسنور و فراوانه‌ که‌ هه‌وا له‌ هه‌موو لایه‌که‌وه‌ دیت و با له‌ هه‌موو شویتیکه‌وه‌ هه‌له‌کات. یه‌که‌مجار که‌ به‌ر هه‌وا‌ی کراوه‌ ده‌که‌وین، ئه‌وه‌ نویتترین و سه‌برترین هه‌ستیکه‌ دامان ده‌گریت، شته‌کانی تر زۆریه‌یان ئاسایین بۆمان، به‌لام هه‌وا، بۆن، شی، مه‌لمه‌سی شته‌کان تازهن ... ئه‌وه‌ی کۆنه‌ بینینه‌، بیستنه‌، تامه‌. که‌ فریشته‌یه‌ک یه‌که‌مجار پاده‌کات خۆی داپۆشیت، به‌وه‌ ده‌یسه‌لمینیت هیچ نییه‌ جگه‌ له‌ مرۆف، مرۆف به‌ شه‌رم و غه‌م و دودلییه‌ قووله‌کانییه‌وه‌.

من که‌ هاتمه‌ ده‌ری، سه‌ره‌تا هه‌وا‌ی سارد ئازاری ده‌دام ... هه‌ر شه‌وی یه‌که‌م زانیم بوونی په‌ناگایه‌کی باش بۆ فریشته‌کان له‌ هه‌ر شتیکی دی گرنگتره‌، یه‌که‌مجار که‌ سه‌رم به‌رزکرده‌وه‌ و له‌ ئاسمانم روانی، زانیم که‌ ده‌بیت جیگایه‌ک هه‌بیت فریشته‌کان بگریته‌ خۆی، مالکی گه‌وره‌، کۆشکیک، کوچیه‌ک، شاریک ... که‌ یه‌که‌م شه‌و به‌ ئازادی سوپامه‌وه‌ و سه‌رما لیبدم هه‌ستمکرد پتووستم به‌ په‌ناگایه‌که‌ له‌ و کزه‌ تیژ و ئازار به‌خشانه‌ بمپاریتت که‌ له‌ هه‌موو لایه‌که‌وه‌ ده‌هاتن و هه‌ستیکی قوولی نامۆییان تیدا دروستده‌کردم. گه‌رچی بۆ مردن هاتبوومه‌ ده‌ری به‌لام ئیستا که‌ دونه‌یا ده‌بینی، شه‌قامه‌کانی شارم ده‌بینی، هه‌ندی گۆل و ئینجانم له‌ په‌نجه‌ری مالاندا ده‌بینی، چاوم به‌ هه‌ندیک مندال ده‌که‌وت یاریده‌کن ... له‌ ناکاو نه‌مه‌دووست بمرم . پیم ده‌چه‌قاند و نه‌مه‌دووست بمرم. هه‌موو

فریشته‌ی یک که دیته‌دهریج به نیازی مردن له جه‌سته‌کان ده‌ترازیت، یاخیببون له مروّف له خوینی هموو فریشته‌ی یکی راسته‌قینه‌دایه. من له و فریشته به‌هیزانه‌م که زور ژیاوم، له‌گه‌لّ نه‌وه‌شدا ده‌بیت بلنیم، من جگه له ستایشی یاخیببون هیچی دیم له ده‌ست نایه‌ت. هر یاخیبه‌کی راسته‌قینه ده‌زانیت، یاخیببونی گوره‌هه‌میشه له مهرگدا دوابی دیت، نه‌و یاخیببونی له مهرگدا دوابی نه‌یه‌ت، یاخیببونیکی ناته‌واوه.

نه‌وه‌ی دوابی ترازان زورتر و زورتر بزیم، بووه‌ خولیا‌ی من. هر له پوژانی سه‌ره‌تاوه‌هه‌ستمده‌کرد نیشیک‌هه‌یه‌ ده‌بیت بیکه‌م، به‌لام نه‌مه‌زانی نه‌و نیشه‌ چیه‌. شه‌وانی یه‌که‌م له بازاری گه‌وره‌ی شار، له ژیرخانیتکدا جینگایه‌کی گهرم‌دوژییه‌وه و له‌وی ده‌خه‌وتم. هیدی هیدی توانیم خوم وهک‌ته‌نیک‌ی سه‌ره‌خو و بوونه‌وه‌ریکی نازاد ببینم، کاتی خه‌و ده‌چومه‌ سه‌ر ده‌یان فه‌رده‌ گنم و شتیکم لوولده‌کرد و ده‌مخسته‌ ژیر سه‌رم. شه‌وان که ده‌چومه‌ سه‌ر فه‌رده‌ گنمه‌کان و پاده‌کشام بیرم‌ته‌نیا لای نه‌وه‌ بوو‌ ناخو من‌ته‌نهام یان نا. له هیچ شتیک‌تینه‌ده‌گه‌یشتم، ده‌مزانی شتیکم و هه‌م، به‌لام هیچ بوونه‌وه‌ریکی ترم له توخمی خوم نه‌ده‌دوژییه‌وه. هه‌ستمده‌کرد هموو مروّفه‌کان له مائی خو‌یاندنا ناسووده‌ن من نه‌بیت. دور به‌ دور سه‌رنجی ژیانی مه‌دیم ده‌دا، ده‌مبینی له‌گه‌لّ هاورپیکانیدا ده‌خواته‌وه، قومارده‌کات و شه‌پده‌کات. به‌لام هاورپیکانیشی هموو وهک نه‌و بوون، ده‌سته‌شین، جنیوفرؤش، چه‌قوکیش. له خوم ده‌پرسی نه‌ی فریشته‌کانی نه‌وان کوان؟ بو من به‌ته‌نها ترازوم و خه‌به‌ریک له هیچ فریشته‌ی‌یکی تر نییه‌؟. سه‌ره‌تا چند شه‌ویک ناو بازار و کوچه‌کانی ده‌روبه‌ر گه‌پام، نومیدم بوو مه‌خلوقیک له جنسی خوم بدوژمه‌وه، به‌لام هه‌ولّه‌کانم بیته‌نجام بوون. له شه‌واندا هه‌ستمکرد به‌ جوړیک له جوړه‌کان په‌یوه‌ندییه‌کی نه‌ینیم له‌گه‌لّ مه‌دی خاوه‌نمدا ماوه. هه‌ستیک به‌ دریزایی ژیان وازم لیتناهیئت و به‌رده‌وام وهک موگناتیسیتی شه‌یتانی رامده‌کیشیتته‌وه، له هه‌ندئ پوژگاردا ده‌یخه‌مه‌ پشت گوئ و له هه‌ندیکی تردا نازارم ده‌دات. چاوم ده‌نوقاند و ده‌مبینی... هه‌ندیجار

هەستیکی سەیرم هەبوو کە بپۆم و ببینم، نۆر پۆژ وام دەکرد، کە
بمزانایە هاتۆتە بازار، دوور بە دوور چاودێریم دەکرد. ئەوە خواستی کە لە
هەموو فریشتە یە کدا هەیه، بزانی ت خاوەنە کە ی لە کوییه و چی دەکات،
ناخۆ لە سەر هەمان پێگای دێرین بەر دەوامە یان پێگایەکی تری گرتووه،
هەمیشە پەتیکێ نەببێزراو هەیه دلێ ئیتمە بە ناخی ئەوانەو گزیده دات. من
پۆژانی خۆم بەو دەبرده سەر دوور بە دوور سەیری مەهدی بکەم، زۆر جار
حەز مە دە کرد بپۆم و لەگە لیدا دانیشم و خۆمی بۆ ناشکرا بکەم. ئەوە
خولیا یەکی سەیرم بوو، خولیا یە ک دوور نییه پۆژنیک بە دبه ختمبکات. کە
دە مبینی بەو بالۆ قامەتە زلە یەوە دانیشتووه و دۆ مینە دە کات، ئارە زووم
بوو سەیر بیکەم و کۆ مە کییکەم. لە ناخو هە شتیکی خۆخۆر دە یجولاند
بچم و بلێم من فریشتە کە ی ئیووم ... بەر دە وام لە خۆم دە پرسی، دە بی ت
بزانی ت چی پوویداوه؟ دە بی ت بزانی ت من بە شتی کم لە ئەو؟ دە بی ت
بمنا سیتە وه؟ دە بی ت بزانی ت من ئەو نیو ه یه ی تری ئەوم کە دە کرا شتیکی
باشتر لەو دروست بیکەم و نە متوانی؟ پێ ییلیم من ئەو ژیا نەم کە ئەو نە ژیا وه
و ناژی. هە ندێ جار ییش دە کە وت مە گو مانە وه، کێ دە لیت من نە خۆ شتی ک
نیم ئەم مرفە م لە خۆرا خستۆتە خە یالی خۆ مە وه؟ کێ دە لیت کە سێ ک
نیم کە پابوردووی خۆم فە رامۆ شکر دوه و ئیستا بۆ شتی ک دە گەر پیم خۆمی
لە بی کە سی پێ بزگاری بکەم؟ سالانیک دواتر هە ندێ جار دە یدا لە کە ل لە م
بلیم، ئەم بالانە هەر خە یالی پلوی خۆ مانە، فریشتە هەر کە سێ کی بی کە سە
کە یاده وه ری خۆی لە دە ستدا وه و لە دوا پۆژە کانی تە مە نی دا حاشا لە
هە موو پابوردووی خۆی دە کات. هە ندێ جار ییش بە تە نیا گریاوم و
گووتوومه، من تار مایم، من گیانی کە سێ کی مردوم و لە سەر زهوی ئاواره
بووم. هەر چیه ک بی ت، پاستی بی ت یان دەرد، مە هدی م بە درێژ کرا وه ی
خۆم دە زانی. مە هدی لەو سە ر دە مە دا وه ک ئارژ ل دە ژیا، ئیتر سە ر دە می
پاوه شیوعی تە واو بوو بوو. خۆی و هاو پێ کانی جگە لە سوپان دهن وه ی
بیتیش و دانیشتن لە چایخانه و شەر ک ردن لە گە ل یه کدا کاریکی دیان
نە بوو بیکە ن. دوا ی پێ کە وتنی حکومە تی بە غدا و بە رزانی ئەو نیازی بوو
لە شاردا ببیت بە شتیکی گرنگ، بە لام حیزب جگە لە وه ی پێ شنیاری

ئەوەیان بۆ کردبوو ببیت بە پۆلیس بە شایەنی پۆستیکی باشتریان نەزانیبوو، ئەویش نەیدەتوانی خۆی لە قەد و قیافەیی پۆلیسدا ببینیتەو. ئیتر جگە لەوێ بە کرێی دوو خانوو دەژیا که لە باپیرییهو بۆی مابوووه کار و دەرامەتی دیکە نەبوو. ئەو بیئیشییەیی وایدەکرد لە گەپان و شەوگەر دا زیادەپەویبکات. هێدی هێدی لە حیزب دابرا، پۆژ دوای پۆژ دونیای ھاوڕێکانی زیاتر دەبیرد و گێژیدەدا، ئەو کینە نەهینی و بیئۆیەیی جارانی بەرامبەر شیوعییەکان تادەهات خواتر و خواتر دەبوووه، بەلام هیچ کات هەستم نەدەکرد، پۆیشتنی من کاریگەرییەکی قوولێ تیدا جیئەشتبیت. وەک خۆی بوو، بیباک، مەست، ژنباز ... پیاویک بەردەوام بۆنی بەر چاپخانەکانی شاری لێدەهات، بەردەوام بە دەموچاویکی ماندوووه که بیخەوی یان خەوی نۆر چرچیکردبوو، بە کلاشەکانی سەرپێیەوه، بە پشتینە پەشە شەلەکەپەوه، بە پۆشتنە گەلاوگەلەکەپەوه، بە ئەلقە و زریزە زیوہەکی دەوری ئەنگوستی، خۆی وەک کەستیکی گرنگ پیشاندەدا بیئەوهی خۆشی بزانیت ئەم گرنگییە لە کوێوہ هاتووہ و بەچی دەستگیر بووہ. لەو کەسانەبوو کە بیئۆ پێیانوایە دەرکەوتنیان کەموکورتییەکی گەورە لە دونیادا پڕکردۆتەوہ. بیئەوهی بزاتن کە دەرکەوتنیان کەم و کوپییەکی گەورە بۆ دنیا زیادکردوہ.

تەنھایی من لەو ماوہیەدا زۆر قوول بوو، بەلام هێدی هێدی تیگەیشتم کە چەند فریشتەییەکی دیکە لەم شارەدا هەن. لە گەشتە بیوچان و بەردەوامەکاندا هەندێ فریشتەیی دیکەم دۆزییەوہ کە زۆربەیان نەخۆش و بیئاسۆ و تەنھا بوون، لەو شەوانەدا ئیلھاممیکم بۆ هات کە من بۆیە وا بەهیزم چونکە پەياممیکم هەبە، دەبیت شتیکی بکەم ئەم بەدەختانە پزگاریکەم، دەبیت شتیکی بکەم زۆرتر و باشتر بژین. چونکە گەر وانەبیت دواچار هەموو سەرما و برسیتی و تەنھایی دەیکوشتین. زۆریی کات کە دونیا تەواو تاریک دەبوو لە پاشماوہی جیئەشتخانەکاندا دەگەپام و لە بەرمیلی خۆلی کوچەیی سەوزە فرۆشاندا خواردنم دەدۆزییەوہ و پاکم دەکردنەوہ و دەمخواردن. ئەوہی یەکەمجار منی راجلەکاند دۆزینەوہی

تەرمی فریشتەیهکی مردوو بوو. شەویەک بێهۆ و بێ بەهانه یهکی تاییهت، وهک ئهوهی ئاماژه یهکی نهینی و دهنگینکی دوور ههلمبگریت، له سه ر پێخه فه شاهانه کە ی خۆم له ناو فەردە گەنمەکاندا هاتمه خوار و وهک به دەم خه وه وه برۆم، چووم بۆ گۆزه ری شوشه فرۆشان. دونهیا هیمن و کوچه خالی و شهو له تروپکیدا بوو. رێک وهک دهنگیک به ره و خۆیم به ریت، کوچه به کوچه و گۆزه ر دوا ی گۆزه ر بازا ریم ته یکرد و خۆم کرد به کۆلانی کدا ده چووه وه سه ر پاس ته ی زه ره نگه پان. له ویدا له نزیک وه جاقی خامۆشی که بابجییه که وه یه که م فریشته ی ژیا نمم به مردووی بی نی... فریشته یهکی باریک و لاواز و بچوک، ته نیا کراسیکی درێژ و پانتۆلیکی کۆن و په شی له به ردا بوو، باله کانی زۆر درێژ بوون، دواتر که م رێکه وتی فریشته ی وه ها چکۆلانه م کرد بآلی وه ها درێژی بیت. وای باله کانی چه ند درێژ و باریک بوون. من وهک موعجیزه م بینیی ت ئه بله ق و پاماو چاوانم زه ق به غه میکی قوول دره وشانه وه. چوومه سه ری، گیانی تیدا نه مابوو، پیده چوو زیاد له رۆژیک بیت له و یادا مرد بیت. دلنیا بووم که س نایی بیت، به لام وهک له مردن و ریسوایی خۆم بترسم دام به شانمدا و هه لمگرت و بردم. نه مده زانی بۆ کوئی ده به م. به سه ریک دلخۆش بووم، چونکه ئیستا دلنیا بووم جگه له من ئه م شاره فریشته ی تری شی تیدا یه، به سه ریک ترساو و دل پر چه سه رت بووم، چونکه مردوویه ک به شانمه وه بوو و نه مده زانی چی لێ یکه م و بۆ کوئی به رم... له و ساته دا هیچ خه یالێکم لای ئه وه نه بوو بیر له دروستکردنی گۆرستانیک بکه مه وه بۆ فریشته کان یان ئاگا داریم که له م شاره عاجباتییه دا ده شیت جۆره گۆرستانیکی له و چه شنه هه بیت.

تەرمی فریشتە نه ناسراوه که م پێبوو، ده پۆیشتم و ده پۆیشتم، هه فته یهکی رێک ئه و تهرمه به شانمه وه بوو، هه فته یهک دامنه گرت، بۆ هه ر جینگایه ک ده چووم له گه لم بوو، باله درێژه کانی به سه ر شانمه وه شۆرپووبوونه وه و له زه وی ده خشان. هه تا له کاتی خه ویشدا به دانیشتنه وه ده خه وتم تا تهرمه که دانه گرم، نه مده زانی چی له و مه یته بکه م، به لام سه عات دوا ی

ساعات و پوژ دوی پوژ سهنگی تهرمه که سووک دهبوو لهسه شانم تا خوی هیدی هیدی بوو به توژکی سپی و بابردي. دوی نهوه هیدی هیدی هندیکن فریشتهی ترساو و زیندووم بینی که توانای قسهکردن و په یوهندی گرتیان لهگه ل که سدا نه بوو. فریشتهکان هندیچار مهخلوقاتی بیدهنگ، په میده و هه لهارتون. به گشتی فریشتهکان که م بوون، هندیکیان که منیان ده بینی له تاریکیدا خویان ونده کرد و نه یانده ویست قسه لهگه ل بکن، به لام دۆستایه تیبه کی بچوکم لهگه ل فریشته په کی تردا دروست کرد که ناوم نابوو، فریشتهی په که می گوزهری کۆنه فرۆشان. من خوم نۆر حزم له گوزهری کۆنه فرۆشان بوو، جیگایه که بوو پوژانه کاتی نۆرم تیدا ده برده سه ر. له وئ جلی کۆن و پیلانوم تاقیده کرده وه، به رده وام چی چاکه تیک یان پیلانوم به دل بووایه ده مپۆشی و ده که وتمه ته ماشای خوم. پوژیک له کاتیکدا سه رقالی تاقیکردنه وهی په ینکۆتیکي جوان بووم. قۆلم دریز کرد تا بالی په ینکۆته که هه لکیشم، له ویادا هه ستم کرد بۆ په که مجار ده ستم بهر بالیکي نرم و په ردار ده که ویت، پشتی له من بوو، بیتاگا له دنیا خهریکی هه لدانه وهی جله کۆنهکان بوو تا کراسیکي گونجاو بدۆزیته وه، من قۆلی په ینکۆته که هه لکیشا و ئاورمداپه وه و له دواوه به هه موو قیافه ی خۆپه وه بینیم. مه له کیکي راسته قینه بوو، باریک و بیگرئ، قیافه ی هیچ لهو بالا زل و ناقولا و پیاوانه یی من نه ده چوو، هیچ لهو فریشته مردوو له اوازه شی نه ده کرد که به سه شانی منه وه بووه توژ، فریشتهی ته واو بوو، وه که نه و فریشتانه ی دواتر له لای نیگارکیشه گه وره کانی میژووی وینه کیشان بینیمه وه. ده موچاویکی ریک و لووتیکي قنج و پیستیکی کال و قوژکی په شی نرم. من که باله سپی و پاکزه کانیم بینی بیویستی خوم گووتم «وای چ جووته بالیکي جوانن».

من له سه رسامیمدا وامگوت، به لام فریشته که ی به رده هم ترسا و بۆ ئیستیکی له شوینی خوی وشک بوو، بیته وهی ئاورپرداته وه، جله کانی دانا و پویشت. نه ده کرا به یلم بروات، به هیمنی قۆلم گرت و له دواوه چپاندم به گویددا و گووتم «مه ترسه، منیش فریشته م». ئاورپیکي له سه ره خوی داوه، چاوانی پرپوون له ترس، له دوودلی، له ته نهاییه کی بیسنوو. دیمه نی زلی

من زیاتر ترساندی، بۆ ئه‌وه‌ی دُنیا بێت با له‌کانم بۆ کرده‌وه و پيشانمدا. ئینجا ده‌ستم خسته سه‌رشانی و پرسیم «ناوت چیه؟». بئنه‌وه‌ی له یادم بێت که فریشته‌کان ناویان نییه. ناوی نه‌بوو، هه‌تا نه‌شیده‌زانی فریشته‌یه، مه‌خلوقیک بوو وه‌ک من له دُنیا یه‌کی تابه‌تیدا دروست بووبوو، له ناکار خۆی لێبووبوو به راست و که‌وتبووه ئهم دُنیا یه‌وه. سه‌یربوو، ئه‌و کاته‌ی له‌وم پرسى ناوت چیه، منیش ناوم نه‌بوو، ئه‌و شه‌وه برده‌وه بۆ عه‌مبار و سه‌ر فرده گه‌نمه‌کانی خۆم، ئه‌و منی ناونا «فریشته‌ی سه‌ر فرده گه‌نمه‌کان»، منیش ئه‌وم ناونا «فریشته‌ی بازاری کۆنه‌که». ژيانمان زۆر له یه‌کده‌چوو، ئه‌ویش له ده‌ست گه‌نجیکی دل‌په‌ق هه‌له‌تابوو که جوانی و سامان کردبوویان به درنده. ئیمه‌ی فریشته ژيانمان زۆر له یه‌ک ده‌چوو، هه‌موو هه‌له‌تابوین، هه‌موو بۆ مردن هاتبوینه ده‌رئ، هه‌موو ساتیک بووین له ساته‌کانی حاشاکردنی مرۆف له خۆی، که‌سیشمان نه‌هیا و نه‌چاره‌نوسمان نه‌بوو. سه‌یربوو دوا‌ی بینیمان که بازاری کۆنه‌فرۆشه‌کان شوین سه‌ردانی فریشته‌کانی تریشه، له‌ویدا سه‌ی فریشته‌ی ترمان ناسی. یه‌کێکیانمان ناونا «فریشته‌ی شه‌و»، خانمیک بوو ده‌ستیک جلی په‌شی له‌به‌ردا بوو که پرپوو له ئه‌ستیره، فریشته‌یه‌که‌مان ناونا «فریشته‌ی پشيله‌کان» که پیریک بوو هه‌میشه دوو پشيله‌ی په‌رۆی له باوه‌شدا بوو، به فریشته‌که‌ی دیشمان ده‌گوت «فریشته‌ی گوزه‌ری ئاسنگه‌ران». من له هه‌موو فریشته‌کانی تر ته‌ندروستیم باشت‌تر بوو، هه‌ر چوار فریشته‌که‌ی تر لاوازی و نه‌خۆشی برستی لئ برپووون و له‌سه‌ره‌خۆ ده‌یکوشتن. ته‌نیا فریشته‌یه‌ک بووم بیرمکرده‌وه که ده‌توانم خۆم تیکه‌ل به ئاده‌میزاده‌کان بکه‌مه‌وه و ده‌ستبکه‌مه‌وه به ژیان، من که‌م و زۆر به پتی پلان و به وریایه‌کی زۆره‌وه هه‌ندئ ناسیاو و هاو‌پتی مرۆفیشم گرت که دُنیا بووم گومان له بوونم ناکن و وه‌ک مرۆف ده‌مبینن. له‌گه‌ل فریشته‌کانی هاو‌پشمان هه‌فتانه چهند جاریک لای کۆنه‌فرۆشه‌کان یه‌که‌مان ده‌بینی، فریشته‌ی شه‌و له مرگه‌وتی گه‌وره‌ی شاردا ده‌ژیا و شه‌و له‌وئ ده‌خه‌وت، فریشته‌ی پشيله‌کانیش له یه‌کن له گه‌نجینه‌کانی زانکودا ژوریکه‌ی چه‌په‌کی

دۆزیبوهوه و شهوان لهوی ده مایهوه. یه کهم فریشته که زوو پهنگوپووی مردنی گرت فریشتهی گوزهری ئاسنگه ران بوو، هیچ شتی که وهک مردن زوو ناگاته سهر فریشتهکان. پۆژیک فریشتهی گوزهری ئاسنگه ران نه هاتهوه، بوو به دوو پۆژ، بوو به سێ پۆژ، بوو به ههفتهیهک دهنگی نه بوو. ناچار من و فریشتهی گوزهری کۆنه فرۆشان چووین به دوایدا بگه پێین، دواي دوو پۆژ گه پانی بهردهوام، بینیمان سهرکه وتۆته سهر درهختیکی بهرز و له ترۆپکه کهیدا پالیداوه به لقیکی ئهستورهوه و سهری بۆ ئاسمان بهرزکردۆتهوه و مردووه. ویستم سهرکهومه سهری و دایبگرم، بهلام هاوڕینکه گرتمی و گووتی «نا... لینگه پێ، ئهوه خهونی بووه له ویدا بمریت و سهری مانگ بکات». دواي ئهوه ههموو پۆژیک من و ههر سێ فریشتهکهی دی دهچووین بۆ سهری لاشهکهی بهو درهخته بهرزوه، تا ورده ورده بوو به تۆزکی سپی و با له گه ل خۆیدا بهرهو نادیار هه لیکرت. له ماوهی سالیکیدا ههموو هاوڕینکانم لهدهستدا، ههر سێ فریشتهکهی تریش له دۆخی جۆراوجۆر و به شتیهیهکی غهمگین تهنها جییا نهیستم. فریشتهی شهو له سهرهتای زستاندا نهخۆشکهوت و من هینامه عه مباره که لای خۆم تا خزمهتبیکم، بهلام ههر زوو توانای خواردن و قسهی لهدهستدا و ههموو ههولێکانی من بۆ زیندوو راگرتنی سوودیان نه بوو، دواچار له چلهی زستاندا و له پۆژیکی زه مههرییدا مرد. فریشتهی گوزهری کۆنه فرۆشان له ناكاو دیار نه ما، پۆژیک پۆشت و ئیتر نه مبینیهوه، چهند به چهند له دواي ئاسه واریک و نیشانهیهکی گه پام، بهلام تا ئه مرۆ هیچم دهست نه کهوتوه. فریشتهی پشيله کانیس که خۆی پیر بوو، پنده چوو فریشتهی پیاویک بیت که مندالکی خۆی له ته مهنی ههشت تۆ سالاندا لهدهستدایت، پۆژانه دهچوو بهر دهرکی قوتابخانهیهکی سهرهتایی کچان و بهرامبهر دهرگا کهی داده نیشت و له منداله وردهکان پاده ما. جاریک دوو پۆژ دیار نه ما، به دوایدا چووم بۆ نیشه جیکهی خۆی له زانکو، لهوی نه بوو، دواي چووم بۆ بهردهم ئه و قوتابخانه سهرتاییه و بینیم پالی داوه تهوه به دیواریکهوه و پشيله په ژکانی توند نوساندوه به خۆیهوه و مردووه.

له هاوینی ساڵی 1973 دا بپارمدا واز له و نازومه قامه بهینم که چیدی خۆم وهک فریشته ببینم، هۆی گۆپانکارییه کهم به پلهی یهک ده که پایه وه بۆ ئه وهی دلنیا نه بووم من چیم. من خۆم ناوانابوو فریشته، به لام هاوپی بالداره کانم خه بهریان له شتی وه ها نه بوو. ده بیته لیره دا دان به وه دا بنیم که من له گه ل فریشته کانی ئه وه دم و دواتریش له گه ل سه رنشینانی کەشتیی فریشته کاندایه درۆم له ئه سل و فه سلای خۆمدا کرد، خۆم وهک فریشته ی که سیک زانا نیشاندا، بۆ ئه وه ی ئه وه که موکورتیبه پریکه مه وه، بۆ ئه وه ی نه لیم له قه برغی پیاویکی نه زان هاتومه ته ده ر. ده ستمکرد به سه ردانی کتیبخانه ی گشتی، خویندنه وه ی پۆژنامه ی پۆژانه، گوینگرتن له رادیۆ، به دوا داچوونی هه وال بوونه خولیا م، به جوړیک له مرۆفه ئاساییه کان پترعه ودالی ده نگوباس و کیشه جیهانییه کان بووم. هه تا بۆ ئه وه ی خۆم وهک مرۆفیک ئاسایی ببینم و خۆم چیتر له هیه مرۆفیک جیهانه که مه وه و خۆم نه شارمه وه، له چیشته خانه یه کدا بوومه یاریده ده ری چیشته که ره کان، که سیک که کاری قاپشتن و پاککردنه وه و سه وزه چاککردن و جنین ده کات. نزیک سالی که ته واو ئه وه م له بیر خۆم برده وه فریشته م، باله کانم له خۆم و له ئه وانی تریش په نهانکرد، وهک هه ر که سیک ساده که به ویت ژیا نیک ساده بژی و دوا ی خه یالاتی به د نه که ویت، که وتمه سه ر سه ری ژیا نیک نوێ. هاو پریکه م «فریشته ی پشپله کان» پای وابوو که باله کانمان ته نیا بالی خه یالین، بالی فه نتازین، ئیمه چه ند که سیک تووشی ده ردیک ده رونی بووین و دوو ژیا ن ده ژین، به جوړیک ژیا نی یه که ممان ئاگای له ژیا نی دووم نییه، یاخود که سانیکین به کاری گوژنیک پۆخی کوشنده ته واوی یاده وری پشپینی خۆمان له ده ستداه و پیمان وایه که له پۆخی که سیک تره وه هاتووینه ده ر. من بۆ ره تکرده وه ی ئه وه قسانه شتیکی ئه وتۆم نه بوو، نه مده زانی ئه وه هه ستانه ی له لامه، ئه وه یادگاریانه ی هه مه سه یاره ت به پۆژانیک له گه ل مه هدی دا خولیا یه کی نه خو شانه یه، که رتبوونیک ده رونییه یان ترازانی راسته قینه ی فریشته یه که. ده بیته بلیم له کتیبخانه کاندایه زۆر شتم خویندنه وه، به لام مرۆف جگه له فریشته ی ئاسمان بیری بۆ بوونی

فریشته‌ی تر نه‌چوو بوو. بۆم گرنگ بوو بزائم له جینگایه‌کدا ده‌که‌وم به‌سه‌ر چیرۆکی‌کدا کۆمه‌کسبکات له‌خۆم تیبگم. هه‌رچیم کرد و هه‌رچیم خۆینده‌وه سوودی نه‌بوو. دیاره زۆر شت فیزبووم، ئاشناییه‌کی قوولترم به‌ مرۆف په‌یداکرد، به‌لام زانیارییه‌کانم هه‌مووی له‌و جۆره‌ بوون که کۆمه‌کیانده‌کردم له‌ مرۆف تیبگم نه‌وه‌ک له‌ خۆم. ونبوونی چهند ساله‌م له‌ کتیبخانه‌ی شاردا تیبگه‌یاندم که مرۆف هه‌میشه‌ ته‌نیا سه‌رقالی تینگه‌یشتن بووه له‌ خۆی، مرۆف هه‌تا که ده‌یه‌وێت بزانیته‌ له‌سه‌ری گه‌ردون چی پووده‌دات مه‌به‌ستیتی ئه‌و زانیاریانه‌ بخاته‌ خزمه‌تی خۆیه‌وه. مرۆف که سه‌یری ئاژه‌ل ده‌کات و ده‌یه‌وێت بزانیته‌ چۆن ره‌فتار ده‌کات، مه‌به‌ستی نییه‌ له‌ ئاژه‌لان تیبگات، به‌لکو مه‌به‌ستیتی له‌ خۆی تیبگات. مرۆف ئه‌و مه‌خلوقه‌یه‌ که هه‌موو شتیک ده‌گۆرێت بۆ ئاوینه‌ و له‌ ناویدا سه‌یری خۆی ده‌کات، که سه‌یری هه‌ور ده‌کات خۆی ده‌بینیته‌وه، که سه‌یری ده‌ریا ده‌کات بۆ نه‌پیتی پۆخی خۆی ده‌گه‌رێت، که سه‌یری گوڵ ده‌کات ده‌یه‌وێت له‌ جوانی خۆی وردیته‌وه... که باس له‌ به‌رد، له‌ ئاو، له‌ شه‌یتان، له‌ شه‌و، له‌ بروسکه‌ ده‌کات، هه‌میشه‌ و هه‌میشه‌ ته‌نیا به‌دوای خۆیدا عه‌وداله‌. به‌ جۆرئیکش مه‌به‌ستیتی خۆی له‌ هه‌موو شته‌کاندا ببینیته‌وه، له‌ ده‌ره‌نجامی ئه‌و گه‌رانه‌دا هه‌میشه‌ خۆی ونده‌کات. من له‌ پنگای شه‌ونخونی زۆرمه‌وه به‌سه‌ر کتیبه‌وه تینگه‌یستم که مرۆف کاتیک باس له‌ فریشته‌کان یان باس له‌ خودا ده‌کات بۆ ئه‌وه‌یه‌تی خۆی ببینیته‌وه. مرۆف بۆیه‌ سه‌دان هه‌زار کتیب و چیرۆکی له‌سه‌ر فریشته‌کان نویسه‌وه، چونکه‌ ویستویتی و توانیویتی خۆی له‌و فریشته‌ ئاسمانیانه‌دا ببینیته‌وه، به‌لام ئیمه‌ پێچه‌وانه‌ بووین، ئیمه‌ له‌و جۆره‌ فریشتانه‌ بووین که مرۆف خۆی تیدا نه‌ده‌بینییه‌وه، فریشته‌ نامۆکانی ناخی مرۆف تاکه‌ شتن مرۆف خۆی له‌ ناویاندا نابینیته‌وه. من له‌ سالی 1973 و 1974 دا زۆر ده‌چوممه‌ کتیبخانه‌ی گشتی، له‌وێ چهند فریشته‌یه‌کی ترم بینی که وه‌ک من ده‌هاتن و بالی خۆیان شارده‌بووه‌وه و ده‌یانه‌ویست له‌ شتیک تیبگن، به‌لام وه‌ک سویندیکێ نه‌پیتی له‌ ئیوانماندا بیته‌، وه‌ک په‌یمانئیکمان به‌ستبیت، که‌س خۆی بۆ ئه‌وانیدی ئاشکرا نه‌کات، به‌لای یه‌کدا ده‌پۆیشتین و به‌ چه‌شنی

که سانی ناسایی رهفتارمانده کرد. دواتر که ئه‌لیائیلیم ناسی، سهرم سورما که زانیم ئه و منی به‌که‌مجار له کتیبخانه‌ی گشتی بینوه. ئه و میملی کتیب بوو، پۆشنفکرترین فریشته‌یه‌ک بوو تا ئه‌مپۆ دیبیتم، تاکه فه‌یله‌سوفیکی راسته‌قینه له‌م شاره‌دا پێکه‌وتمکردبیت، ئه و چه‌ندین جار منی بینیبوو، ده‌یزانی له کویدا داده‌نیشم، چون داده‌نیشم، چی ده‌خوینمه‌وه، بۆ چ زانیارییه‌ک ده‌گه‌ریم. ئیستاش له خۆم ده‌پرسم ئاخۆ ئه‌لیائیل له هوشیارییه‌کی زۆره‌وه، دوا‌ی گه‌ران و پشکنینیکی درێژ منی هه‌لبژاردبوو تا بکه‌نه‌ کلیل به‌ده‌ستی کشتی فریشته‌کان، یان شته‌کان پێکه‌وتی پووتبوون. من یادم نییه‌ ئه‌لیائیلیم له کتیبخانه‌ی گشتی بینیبیت، گه‌رچی دواتر، چه‌ند پۆژنیک پیش ئه‌وه‌ی کۆچی دوا‌یی بکات، پێکه‌وه‌ چوین بۆ کتیبخانه‌که. ته‌واو بیهێژ بووبوو، به‌ ئه‌سته‌م قسه‌ی بۆ ده‌کرا، به‌ ئه‌سته‌م ده‌یتوانی بالی بگولینیت، به‌لام خۆشییه‌کی زۆری به‌ کتیب ده‌هات. یه‌که‌ یه‌که‌ ئه‌و جیگایانه‌ی پیشاندام که له‌ سالۆنی خویندنه‌وه‌که‌دا لێی داده‌نیشتم، هه‌ندێ له‌و کتیبانه‌ی پیشاندام که ده‌مخویندنه‌وه‌. دلنیا‌بووم لێکچوونیک له‌ نێوان من و گه‌نجیتی خۆیدا ده‌بینیت، به‌ هه‌یکه‌ل و بالآیدا دیاربوو چ فریشته‌یه‌کی به‌هێزبووه، چ زانا‌یانه‌ توانیوتی له‌ نێوان ئینسان بوون و فریشته‌بووندا خۆی بگونجینیت. ئه‌و پۆژه‌ی مرد له‌ به‌یانیه‌وه‌ دیار نه‌ما، من و پێزانی مه‌له‌کبین هه‌موو ژوره‌کانی بۆ گه‌راین و نه‌ماندۆزییه‌وه، باغه‌که‌مان پشکنی، سه‌ردابی کۆشکه‌که‌ چوین، گۆرستانه‌که‌ به‌ جوانی گه‌راین، به‌لام له‌ هیچ کونجیه‌که‌وه‌ دیارنه‌بوو. پێزان خانی مه‌له‌کبین بیه‌وه‌ی زۆر بیرکاته‌وه، منی سوار تاکسییه‌ک کرد و چوین بۆ کتیبخانه‌ی گشتی، من گومانم هه‌بوو به‌و بیهێزی و که‌متینییه‌ی خۆیه‌وه‌ توانیوتی به‌ ته‌نیا بگاته‌ ئه‌وی، به‌لام پێزان به‌رده‌وام ده‌یگوت «تۆ ده‌مت داخه، تۆ هیچ نازانیت». که‌ چوین بینیمان، له‌ ناو کتیبه‌کاندا پالکه‌وتبوو، دیوانیکی بابا تاهیری عوریانی خستبووه‌ سه‌ر سنگی و له‌ویدا مردبوو. پێده‌چوو هیوا‌ی ئه‌وه‌ی له‌ کتیبخانه‌یه‌کدا به‌مریت گه‌وره‌ترین ئاواتی بووبیت، نه‌یویستبوو ئه‌و ئاواته‌ بچوکه‌شی نه‌یه‌ته‌دی، کاتی‌ک دلنیا‌بووبوو ده‌مریت،

هاتبوو، به بیده‌نگ، بیئه‌وهی بهیلتیت هیچ ناده‌میزادیک ببینیت، وه که فریشته‌یه‌کی پیر له ناو کتیبه‌کاندا مردبوو. لاشه‌که‌یم دا به شانمدا و تا که‌شتیی فریشته‌کان هه‌لمگرت، گهرچی فریشته‌کان به مردوویی زۆره‌یه‌یان سووک و که‌م کیشن، به‌لام نه‌و له مردنیشدا بیکیش و سووکه‌ده‌ست نه‌بوو. نه‌و خۆی جاریک پییگوتم «نه‌وه بکه به ده‌لیلی خۆت: فریشته‌ی راسته‌قینه له مروّفی راسته‌قینه‌وه زۆر نزیکه. به‌و مانایه نا که هه‌ردووکیان دوو بوونه‌وه‌ری باشن، به‌لکو به‌و مانایه‌ی هه‌ردووکیان دوو بوونه‌وه‌ری نا‌ئومید و تیکشکاون». نه‌و پۆژه که لاشه‌که‌ی نه‌وم هه‌لمگرت و گه‌رپاینه‌وه، نه‌و پۆژه بوو له سالی 1974 که جه‌نگ له‌سه‌ر داگیرکردنی چیاکانی ده‌وروبه‌ری شار له نیوان ده‌ولت و هیزه‌کانی پيشمه‌رگه‌دا زۆر گه‌رم بوو، که هاتینه‌ ده‌روه گویمان له ناله و زرمه‌ی نه‌و گولله‌ توپانه بوو که سوپا له پایگای سه‌ربازیی شاره‌وه ده‌یه‌ته‌قانده چیاکان. نه‌و کات ماوه‌یه‌کی که‌م بوو چوو بوومه‌ که‌شتیی فریشته‌کان، چه‌ند پۆژیکیش بوو بوو‌بووم به هه‌لمگری کلیلی که‌شتیه‌که، هیش‌تاش پیزانی مه‌له‌ک ته‌واو متمانه‌ی پیم نه‌بوو. که شه‌ر ده‌ستی پیکرده‌وه، من زۆر نه‌بوو ده‌ستم له چپش‌خانه‌که هه‌لمگرتبوو و لای نه‌وان ده‌ژيام. دۆزینه‌وه‌ی که‌شتیه‌که بۆ من سه‌یرترین و کاریگه‌رتترین رووداوی ژيانم بوو. بینینی نه‌لیانیل و دۆزینه‌وه‌ی نه‌و جیهانه‌ نه‌ینی و شاردراره‌یه، شتیک بوو له ده‌ره‌وه‌ی بېوا و خه‌یالیش. نه‌لیانیل گروتی کیشه‌ی فریشته‌کان کیشه‌یه‌کی هینده‌ تازه نییه له شاردا، به دريژی باسی ژيانی خیزانی مه‌له‌کبینی بۆ کردم، نه‌و کات خانمی پیزان زۆر نه‌بوو له بیمارستانی نه‌خۆشه‌ ده‌رونییه‌کان له به‌غداوه‌ گه‌رپا‌بووه‌وه. که من چووم هیش‌تا ناسه‌واری شیتیه‌که له چاو و شتیه‌ی سه‌یرکردنیدا بوو. هه‌لبه‌ت راستیه‌که‌ی بۆ من پیزان خان هیچ کات شیت نه‌بووه، ده‌شیت خوو و په‌فتاری له خه‌لکی ساده‌ نه‌چوویت، له عه‌وامی خه‌لک، به‌لام هیچ کات جگه له مروّفکی تایبه‌ت به تېروانینی تایبه‌ت و ژيانی تایبه‌ته‌وه، به شتیه‌ قسه‌کردنیکي ناوازه و شتیه‌ په‌فتاریکی ناوازه‌وه هه‌چی تر نه‌بووه. شیته‌کان نه‌وانه‌ن که ده‌یان‌ه‌ویت هه‌موو مروّفه‌کان له یه‌ک بچن،

پىئوانەكانى مرؤف بۆ شىتىي و عاقلى گەورەترىن بەلگەي نەفامى
 عاقلەكانە. پىزان كچىكى مندالكارىي تەنھا بوو، بەلام بە ئىرادەيەكى
 بەھىزەوہ كاروبارى كەشتىي فرىشتهكانى گرتە دەست. كاتىك من چوومە
 كەشتىي زۆرەي شتەكان قالىبىكىان گرتبوو كە دەستكارىكرىدن و گۆرپنى
 ئاسان نەبوو، كەشتىيەكە سەرھەتا تەنيا شوپنى حەوانە بوو، لەگەل
 گۆرستانىكدا كە يادى فرىشته بەدبەختەكان ھەلبگرىت و بىپارىزىت. تا
 دكتور شوكان دەرئەكەوت فرىشتهكان ۋەك نەخۆشى ئاسايى سەير
 نەدەكران و پزىشكىك نەبوو بىيانبىنىت، بەلكو ۋەك جۆرە كەسانىك كە
 بۆ مەرگىكى ھىمن دەگەرپىن و لەوئى دوا پۆژەكانى ژيانى خۆيان دەبەنە
 سەر. بە كورتى مەيتەمىكى تايبەت بوو، كە مردوہەكانى ماوہەيەكى
 زۆرترىان دەويست تا گيان بەدەستەوہ دەدەن. ھەلبەت ئەلپائىل لە
 يەكەمىن فرىشتهكان و دامەزىنەرى زۆرىنەي نەرىت و كولتورەكانى
 كەشتىي بوو. خولپاي ئەو بۆ خويندەنەوہ و سەرسامبوونى بە چىرۆكەكان
 بەرەو ئەو بپوايەي برد كە گەران بۆ جۆرە ژيانىكى تر لە چىرۆكدا
 كارىگەربىيەكى گەورەي لەسەر پۆحى فرىشته نەخۆشەكان ھەيە و
 دەتوانىت كۆمەكيانىكات زياتر بژىن، پىزان خانى مەلەكبىنىش ئەو خولپا و
 ئايدىيەي ئەوى ۋەرگرت و گەورەترىكرىد. ئەلپائىل سەرھەتا پىئوابوو لە
 پىگاي چىرۆكەوہ دەتوانىن ژيانى فرىشتهكان تا ناكۆتا درىژ بەكەينەوہ،
 وايدەزانى مەخلوقات تا ئەوكاتەي چىرۆكىكىان ھەيە نامرن. يەكەمىن جار
 من لە دەمى ئەوہوہ بىستم كە شتىك نىيە ناوى ژيان بىت، ئەوہى ھەيە
 تەنيا چىرۆكە... چىرۆكى كورت، درىژ، ناكۆتا، ئالۆز، تىكەلۆ، سادە،
 پىكداچوو، بىن سەرھەتا، بىن كۆتايى، خۆش، ناخۆش. لە راستىدا ئەلپائىل
 مامۆستايەكى دلسۆزى من بوو، گەرچى ماوہەيەكى زۆر كورت پىكەوہ
 بوو، بەلام پەلەي بوو ھەموو زانىارىيەكانى خۆي بدات بە من، پەلەي
 بوو ھەر دەرەنجامىك پىيگەيشتوہ بىگوازىتەوہ، ھەموو خەونى ئەوہ بوو
 پۆژىك كىتبىكى گەورە لەسەر ئەم دونيايەي ئىمە بنوسرىت كە ھىچ نەبىت
 لاينى كەمى ئەم چىرۆكە لەفەوتان پزگارىكات، بەلام بەردەوام دەپرسى
 كى ھىندە بەدبەختە دانىشىت ژيانى خۆي نەژى و بوونى خۆي و ھىزى

خوی له ودا سه رفبكات، شتیک بنوسیت که رهنگه هرگیز نه خویندریتته وه، کهس تیی نه گات، کهس نه گاته شیکردنه وهی ته لیسیم و شفره کانی ناوی... کئی خوی ده خاته بهر تانهی واقعینه گه مژه کان، که سنووری بینینیان، ئه وپه پری تا سهر لووتی خویان ده گات؟ چ به دبختیک؟ چ مرۆتیک ده توانیت عومری خوی له نوسینه وهی هه زاران لاپه ره ی وا غه مگیندا بیاته سهر؟ ده بیت کئی بیت و چ بیچاره و ته نها بیت، چ که سئیکی غه مگین و بیهاو ده م بیت، که به ردی وه ها سه نگین بنیتته سهر شانی و بیه یوا تا لوتکه سه ربیخات؟. منیش بۆ ئه وهی کاری وا نه دات به ملما پئیده که نیم و ده مگوت «ئه لیا ئیل، رۆژیک مرۆتیک خه یالاتی هه ر په یدا ده بیت، که هینده ی عاشقی نهیننی ئینسان بیت خوی بخاته ژیر باریکی وه ها ئه سته مه وه». که وام ده گوت ئه لیا ئیل هه میشه ده یوه ستاندم و ده یگوت «بوه سته، بوه سته. تۆش مه به به ئینسان لیم. مه به به ئینسان لیم، من قسم له چیرۆکی هه موو مه خلوقاته، هه موو زینده وه ران، هه ر شتیک رۆحی تیدا بیت». ئه لیا ئیل رایابوو چیرۆک تایبته نییه به مرۆف، به لکو تایبته به هه موو مه خلوقاتیک، هه تا ئه مبیایه کی چکۆلانه، هه تا فایرۆسیک چیرۆکیکی ژیا نی هه یه که جیاوازه له چیرۆکی ئه مبیایه ک یان فایرۆسیکی تر، دره ختیک چیرۆکیکی هه یه جیاواز له چیرۆکی دره ختیک تری ته نیشتی... ئه و یه که مجار پئییگوتم ئه وه ی پئیده لئین ژیا نی ئه و چیرۆکه یانه که ناچارین تیا بژین. ئه وه ئه و چیرۆکه یانه که هه یچ بوونه وه ریک ناتوانیت لئیده رچیت، هه یچ بوونه وه ریک خوی ناینوسیت، هه میشه ده ست و قه له می هئیزگه لئیک تری گه وره له پشته وه تیا به کارن، قه له می سروشت، قه له می خودا، قه له می یاسا کویره کانی گه ردون، قه له می پئیکه وت، قه له می میژوو، قه له می ئیره، قه له می ئیستا، قه له می ئه وانه ی مردوون، قه له می ئه وانه ی دین، قه له می ئه و شتانه ی لیره ن، قه له می ئه و شتانه ی ده بوو لیره بن، قه له می ئه و شتانه ی که جارنیک له جارن بوون، قه له می ئه و شتانه ی که نه ده بوو هه یچ کات بین... ئه و رایابوو به شی هه ره زۆدی بوونه وه ران ناتوانن شتیکبه ک نه له و ناچاریه ده رچن، له و زه بره ره ش و زۆرداره ی ناویده نا «دو نیا».

به‌لام له قوولایی هه‌موو بوونه‌وه‌ریکدا، هاواریکی نه‌بیستراو هه‌یه، که هاواره بۆ ئه‌وه‌ی ببیت به شتیکی تر. هه‌چ بوونه‌وه‌ریک نییه نه‌یه‌وئیت ببیته بوونه‌وه‌ریکی تر، ئه‌وه‌ی خۆله ده‌یه‌وئیت ببیت به گیا، ئه‌وه‌ی گیا به ده‌یه‌وئیت ببیت به دره‌خت، ئه‌وه‌ی دره‌خته ده‌یه‌وئیت ببیت به بالنده، ئه‌وه‌ی بالنده به ده‌یه‌وئیت ببیت به مرۆف، ئه‌وه‌ی مرۆفه ده‌یه‌وئیت ببیت به فریشته، ئه‌وه‌ی فریشته به ده‌یه‌وئیت ببیت به بوونه‌وه‌ریکی مه‌حال که نه‌ده‌زانیت چیه و ناوی بۆی نییه. ئه‌لیائیل ده‌یگوت، ئه‌وه چون بۆ ئه‌میایه‌ک راسته، بۆ خوداش راسته، ئه‌وه‌ی گه‌ردون به‌رده‌وام له‌دروستبووندا به، به‌لگه‌یه که خودا ده‌یه‌وئیت ئه‌مرۆی له‌ دوینێ نه‌چیت، خودا گه‌ر ببوستبایه‌ دوینتی وه‌ک ئه‌مرۆی بیت زه‌مه‌نی دروست نه‌ده‌کرد، زه‌مه‌ن به‌لگه‌ی هه‌ره گه‌وره‌ی ئه‌لیائیل بوو له‌سه‌ر بوونی خودا، له‌سه‌ر گۆرانی به‌رده‌وامی ... به‌وه‌دا زه‌مه‌ن هه‌یه، خودای ئه‌مرۆ ناشیت هه‌مان خودای دوینتی بیت، زه‌مه‌ن ئه‌و پرۆیاره گه‌وره‌یه‌یه که خودا دروستیکردوه تا خۆی له‌ ناودا بگۆریت. ئه‌لیائیل تاکه فریشته‌یه‌ک بوو که باوه‌ری به‌ بوونی خودا هه‌بوو، هه‌موو فریشته‌کانی تر به‌فیتره‌ت ببیاوه‌ر بوون، من له‌سه‌روو هه‌موویانه‌وه. خودا بۆ من هه‌میشه ته‌نیا بیرۆکه‌یه‌ک بووه، شتیکی نییه وه‌ک خۆر ببینین و بلێین ئه‌وه‌تا دیاره و به‌مجۆره کار له‌ بوونمان ده‌کات، به‌لام لای ئه‌لیائیل نا، خودا و گه‌ردون له‌یه‌ک جیا نه‌کرانه‌وه، خودا بوونه‌وه‌ریکی هه‌مه‌په‌نگ بوو که له‌ عه‌قلی مرۆفدا بچوک بۆته‌وه و دینه جیاوازه‌کان کردویانه به شتیکی زۆتر له‌ دیوئیکی زۆردار ده‌چیت تا خودا. ئه‌لیائیل زۆرجار بۆ من ئالۆز بوو، له‌ هه‌ندێ جیگادا ده‌یگوت «ئهم گه‌ردونه‌ی ئیمه‌ په‌نگه‌ خه‌ونی گه‌ردوئیکی دیکه‌ بیت، وه‌ک چون گه‌ردوئیکی تر هه‌یه که خه‌ونی ئیمه‌یه. خودا ئه‌و ئوستاده گه‌وره‌یه‌یه که بوار ده‌دات خه‌یالی تو حه‌قیقه‌تی من بیت، حه‌قیقه‌تی تۆش خه‌یالی من بیت». رای وابوو هه‌موو بوونه‌وه‌ریکی خه‌ونی خۆی هه‌یه، له‌ ناو سه‌ری هه‌موو بولبولیکدا، هه‌موو پاسارییه‌کدا، هه‌موو مارمیلک یا قالۆنچه‌یه‌کدا خه‌ونیک هه‌یه، خه‌ونیک په‌نگه‌ وه‌ک خه‌ونی من و تو نه‌بیت... به‌لام خه‌ونه. لێره‌دا هه‌میشه من به‌ گومانه‌وه

سه‌یرمه‌کرد، همیشه دودل چاوم تیده‌بپی و به تیفکرینه‌وه ته‌ماشامده‌کرد. نه‌وه زور نارپه‌حه‌تیده‌کرد، زور له‌وه ده‌ترسا وه‌ک پیریکی خه‌ره‌فاو و گه‌مژه سه‌یریبه‌که‌م که ته‌نیا شت ده‌بزرکینیت، همه‌میشه له‌ویادا به توندی ده‌ستی راده‌وه‌شاند و وه‌ک بیه‌ویت شتیکی زور ترسانم تیبه‌گه‌پنیت که تا نیستا جگه له‌وه هیچ بوونه‌وه‌ریکی دی تینه‌گه‌یشتووه، ده‌یگوت «گوینگره، ده‌بیت تیبه‌گه‌یت که چیرۆک له‌ زیان گرنگتره. گه‌ر له‌وه تینه‌گه‌یت ناتوانیت بیته فریشته‌یه‌کی باش، همه‌میشه وه‌ک نه‌م فریشته نه‌خۆشانه ده‌بیت، که له‌سه‌ر نوینی خۆیان راده‌کشین و ده‌مرن. ده‌بیت بزانیته ئیمه‌ حقیقه‌ت نین، ئیمه‌ چیرۆکیکی ترین... مه‌به‌ به‌ که‌ریکی واقعی». که‌ری واقعی لای نه‌وه که‌سانیک بوون که ده‌یگوت «وجودی گه‌وره» به «وجودی بچوک»ی خۆیان ده‌پتون. من ماوه‌یه‌کی زور دواتر و سالانیک دوا‌ی مردنی نه‌لیانلیش بیرم له‌وه ده‌کرده‌وه که نه‌لیانلیش مه‌به‌ستی چی بووه ده‌میک زوربه‌ی ئاده‌میزاده‌کانی به‌که‌ری واقعی ناوده‌نا، به‌لام وه‌ک ده‌لین زه‌مان وه‌لامی هه‌موو مه‌ته‌لیکت ده‌داته ده‌ست. من تا ده‌چوموه ته‌مه‌نه‌وه و بیرم له‌ خۆم و له‌ دنیا و له‌وه ده‌کرده‌وه، زیاتر تیده‌گه‌یستم که مه‌به‌ستی نه‌لیانلیش کئ و چی بووه، ده‌میکیش به‌وه دکتور شوکا که شینه‌ ناشنا‌بووم، پتر تیبه‌گه‌یستم مانای چی مرۆف بوونی مه‌زنی گه‌ردون ته‌نیا به‌ بوونی بچوکی خۆی بی‌پویت. «چیرۆک» لای نه‌وه زیان بوو، کاتیک ده‌که‌ویت به‌سه‌ر دیویکی تری خۆیدا، کاتیک له‌ جه‌بری دنیا ده‌رده‌چیت، بۆ نه‌وه‌ی جو‌له‌یه‌کی مه‌حال بکات، نازادیه‌کی مه‌حال له‌سه‌ر زه‌مینیکی مه‌حالدا به‌ده‌ست به‌پنیت. دیار بوو کتیبی فه‌لسه‌فی زوری خویندۆته‌وه، سالانیکی زوری له‌ کتیبخانه‌ی گشتی بردبووه‌ سه‌ر، هه‌موو ژبانی بۆ تیفکرین له‌ گرتی بوونی خۆی ته‌رخانکردبوو. له‌دوا پۆژه‌کانی ژبانیدا ده‌یویست کاریکبکات، بۆچوونه‌کانی بگه‌نه‌ که‌سیک بتوانیت بیانپارێزیت. من جگه له‌وه‌ی قسه‌کانیم له‌ سه‌ری خۆمدا هه‌لگرت، له‌وه سالانه‌ی دوا‌یشدا که شوکا هاته‌ لامان و بوو به‌ به‌شیک له‌ تا‌می که‌شتیه‌که، بۆچوونه‌کانی نه‌لیانلیش بۆ نه‌ویش باسه‌ده‌کرد و کاریگه‌ریه‌کانیشم به‌ روونی له‌ لای دکتور ده‌بینیه‌وه. به‌ر له‌

مردنی بەچەند پۆژیک بانگیکردم و گووتی «ئەو هی وام لێدەکات باوەر بە بوونی خودا بەیتم چیرۆکە. تەنیا خودا دەتوانیت هەموو ژيانەکان بژی، هەموو شتەکان بیت، هەر یەکتێک لە ئێمە بەشیکین لە زیندەگییەکی مومکینی خودا، گەرەبی خودا لە خەلقى جیهاندا نییە، جیهان کۆتایە، ئەو هی دیوێ ناکوێتاکە ی بوون ئاشکرادەکات چیرۆکە، حەقیقەت هەمیشە تێپەرە، تەواودەبیت، بەلام چیرۆک دیوێ ئیلامییەکی جیهانە هەرگیز کۆتایی نایەت، نابێتەو». بەلام بپروایەکی زۆر ترسناکی هەبوو کە دەبوو لە هەموو دیندارێکی سەر زەوی بشاردرێتەو، باوەری وابوو هیچ کتیبیک لەو کتیبانە ی مرۆف بە ناوی خوداوە دەیانناسیت، کتیبی ئەو نین، چونکە خودا کتیب نانسیت، چونکە گەر کتیبی نوسی واتە دەلیت ئەمە منم و ئەوی تریان من نیم، ئەو ش کەمکردنەو یە لە ناکوێتایی ئەو، کەمکردنەو یە لە بیسنورییە موتڵەقەکی. «بۆ دەبیت خودا کتیبیک بنوسیت، لە کاتێکدا هەموو کتیبەکانی تریش هەر مولکی ئەون؟». چەندجار ئەو پرسیارە ی لێ دووبارەکردمەو. من گووتم «ئەلیائیل، ئەم قسانە مەکە، نە خودا قەبوولیت، نە مرۆف ... بۆ ناوی خۆت لەو نێویدا خراب دەکەیت». دەیگووت نا، کتیب خودا دەگۆریت بۆ مەخلوقینکی کۆتا... کە لە جیگایە کدا دەرەکەویت و لە جیگایەکی تردا دەرناکەویت، بەزمانیک قسەدەکات و بەیەکتیکی تر نایکات، فەزلی عەسریک دەدات بەسەر عەسریکی تردا... بەلام خودا کاتیک خودایە کە هەموو چیرۆکەکان و هەموو زمانەکان و هەموو سەردەمەکان بیت پێکەو. هەتا کافرەکانیش بەشیکن لە بیرکردنەو ی خودا لە بوون و نەبوونی خۆی، کتیبەکانی کوفریش بریتین لە ساتیک لە بیرکردنەو ی لۆژیکیانە ی یەزدان لە شیوێ بیسنورەکانی وجودی خۆی. دوابی تیگەیشتم کە چەندە لە ژیر کاریگەری سۆفییه گەرەکاندا بوو، وە چەندە ترسناکە ئەم قسانە ی بگاتە ئەم سەردەمە و بەزاری ئەووە بلأوبینەو. دەمیک من ئەم بۆچوونانەم بۆ دکتۆر شوکاک دەگواستەو، بە وردی و شەیداییەکی زۆرەو گۆییدەگرت، هەستدەکەم دکتۆر تا ئیستاش لە ژیر کاریگەری و شەکانی ئەلیائیلدا بیت، زۆرجار پستەکانی ئەوم لە دەمی ئەمەو

ده بیستمه وه، ده مبینی به جوریکی نوئی دایانده ریژتته وه و تیکه ل به تیروانینه کانی خویی ده کات. زورجار که دکتر هندی له و پستانه ی نه لیائیلی ده گوتته وه، پیده که نیم و ده مگوت «گه وره ترین قوتابی نه لیائیل، توت نه وه ک من».

نا منیش زور ورد گویم لینگرت، جبه یه کی سپی دابوو به سه ریدا و گوجانیکی زور کونی به ده سه وه بوو، به نه ستم دهیتوانی باله کانی بجولینتته وه، دهنگی زور نوسابوو، به تانییه کی ره شی دابوو به نه ژتویدا و وهک یه کیک دوا هه مین قسه کانی ژیانی خوی بکات سه بریده کردم و ده دوا، من هیندهم شاره زایی له دیندا هه بوو بزانه نه گه رچی نه لیائیل قسه له نیمانی خوی ده کات، به لام تیروانینی له گه ل شیوه نیگای دیندارانی شم شاره دا جیاوازه و نه گه ر بیبستن ده یکورن. به لام نه لیائیل خوشبهخت بوو، بهر له وه ی سه رده میک دابیت نه و کیشانه به پاستی قول بینه وه، کوچی دویی کرد. که قسه ی بۆ ده کردم دهستی ده له رزی، دلنیا بوو کیشم له تیگه یشتنی بۆچوونه کانیدا هه یه، به لام ده شیرانی من فریشته یه کم ده توانم دوی مردنی نه ویش هه ولبدم تیگم. گوتی «مرؤف و مه خلوقات ناتوان هه موو نه و ژیانانه بهیننه دی که له ناویاندا نوسراوه، جگه له خودا که س ناتوانیت هه موو چیرۆکه کانی خوی بژی. خودا نه و بوونه وره یه که حقیقه ت و حیکایه ت تیدا له یه ک جیا نابنه وه. هه ر مرؤفیک یه ک ژیانی پیده دریت، هه ر میرو له یه ک یه ک ژیان، هه ر دره ختیک یه ک ژیان، هه ر بالنده یه ک یه ک ژیان، به لام هه ر یه کیک له وانه ناکوتا چیرۆک له بوونیا ن ده بیته وه، چیرۆک دیوی ناکوتای شته کانه، نه و دیوه یانه که هه میشه لق ی لیده بیته وه، شه پۆلی لیده بیته وه. بالنده یه ک به هه ر نارپاسته یه کدا بفریت هه ر یه ک ژیانی هه یه، ناتوانیت له یه ک کاتدا به لای چه پ و به لای رپاستیشدا بفریت، به س خودایه که ده توانیت له یه ک کاتدا به لای رپاست و به لای چه پیشدا بفریت. چیرۆک ته نیا که ره سته ی خودایه بۆ پرکردنه وه ی بۆشاییه کانی وجود، مرؤف ته نیا له ریگای چیرۆکه وه ده توانیت بۆشاییه پیس و چه په له کانی نه و بوونه سنووردار و

نەخۆشەیی پێیدەلێین دونیا پرېکاتەو. هەمیشە لە پال هەموو ساتیکى
 وجودا، هەموو شتووەیهکی وجودا ناکۆتا چرکەى ون هەیه. مەهائیل
 گوئیگره، جوان گوئیگره، ئەوێ پێتدەلێم زۆر گرنگه... هەندێجار
 هەندیک لەو چرکە ونانە لە مەحال دەردەچن، وەک چۆن لە ناکاو لە
 جنسیکی گۆلەوێ گۆلێکی تر دروستدەبێت، لە دوو بەلندەى پەشەو
 بەلندەیهکی سێی دروستدەبێت، لە شەیتانیکیوە کەسیکی جوان
 دیتەدەرێ، لە جەنگەلێکی تاریکەو پەپولەیهکی پۆشن دیتەدەرێ. ئاوا
 رێدەکەوێت چیرۆکەکانیش دەبن بە راست. چیرۆک دوا هەولێ خودایە بۆ
 ببینی هەموو شیاو و نەشیاوێکان... بوونی راستەقینەى بێسنوور
 هەمیشە لە چیرۆکدایە... گرنگ نییە تۆ چیت، تۆ کیت، سەر بە چ
 نەتەوێهکی، لە چ سەردەمێکدا دەژیت، هەمیشە ئەوێ بوونی من
 تەواودەکات، بوونی تۆ تەواودەکات چیرۆکەکانمانە... تۆ من تەواو
 ناکەیت، من تۆ تەواو ناکەم. ئەوێ ئینسانەکان پێکەوێ گێدەدات، نە
 نەتەوێه و نە زمان، بەلکو ئەو راستییهیه کە دەشیت من چیرۆکی
 دووێ هەر مۆفیکی تر بێ. هەر مۆفیکی ئەم سەر زەمینەش ژیاونیک
 بێت لە ژیاوەکانی من. نەتەوێ یان زمان یان دین چیه لە بەردەم ئەو
 راستییهدا کە تۆ بەشەکێ تری منیت. هەموو کەسیکی ئەم دونیایە هەر
 تۆ خۆت، بەلام لە شوێنیکى تر و لە بەرگیکى تردا دەژیت». من پرسیم
 «ئەلیائیلی بەرێز، گەر ئێمە هەین، مۆفەکان بۆ نازانن کە لێرەین؟ چى
 وادەکات مۆف دەرک بە بوونی فریشتەکان نەکن، بۆ نامانبینن و
 هەستمان پێ ناکەن؟». ئەلیائیل سەری پراوەشاند و گوتی «ئەو
 یەکیکە لەو پرسیارانەى وەلامى نییە. مۆفەکان وەک چۆن خودا نابینن،
 پۆحى خۆیان نابینن، عەشقی خۆیان بە دەست بۆ ناگیریت، بەوجۆرەش
 ئێمە نابینن. بیهێنە پێشچاوی خۆت، کە تۆ ماسییهکی لە بنی دەریادا، لە
 قوولایی ئوقیانوسیکى دووردا، ماسییهک هەرگیز ناتوانیت سەر زەوی
 ببینیت، پۆزیک بەدکاریک دیت و باسی ئەم دونیای سەر زەوییه بۆ ئەو
 ماسییه بەستەزمانە دەکات، باسی مۆفی بۆ دەکات. ماسییهکە چى
 دەکات؟ چۆن دەتوانیت باوەرپکات یان نەیکات؟. هەمیشە ئەو جیهانە

وهک شتیگ ده‌مینته‌وه که له نیتوان ئه‌گەر و نه‌گه‌ردایه، چیرۆکیکه .
 هه‌موو دونیای ده‌ره‌وه‌ی ئاو، بۆ ماسیه‌ک له بنی ده‌ریادا، جیهانیکی
 خه‌یالییه، چیرۆکیکی فه‌نتازییه ... وهک چۆن خودا بۆ مرۆف ته‌نیا
 چیرۆکیکه . چۆن ماسیه‌ک ناتوانیت له پله‌ی بوونی خۆیه‌وه بازیدات و
 دلنیا‌بیت مرۆف هه‌یه یان نییه، مرۆفیش ناتوانیت له سه‌تخی خۆی
 به‌رزیه‌وه و به‌فریت و ببینیت و تیبگات خودا چیه . مرۆفه‌کان ناتوانن له
 شوینی خۆیان‌وه، له زیندانی بوونی خۆیان‌وه بازیده‌ن و ئیمه‌ ببینن و
 تیمانگه‌ن، چونکه من و تۆش له ئاستیکی تری بوونداین. وهک چۆن
 خودا هه‌تا‌هه‌تایه چیرۆکیکه بۆ مرۆف که له ئه‌گه‌ری بوون و نه‌بووندایه،
 وهک چۆن شاره‌کانی ئیمه‌ بۆ ماسیه‌کان تا هه‌تا‌هه‌تایه چیرۆکیکن له
 ئه‌گه‌ری بوون و نه‌بووندا، ئیمه‌ش بۆ مرۆفه‌کان تا هه‌تا‌هه‌تایه له ئه‌گه‌ری
 بوون و نه‌بووندا، له نیتوان راستی و درۆدا جۆلانیده‌که‌ین. مرۆف له
 بوونه‌وه‌ریک ده‌چیت له نهۆمی باله‌خانه‌یه‌کدا بژی، هه‌چ ده‌رفه‌تیکیشی
 نه‌بیت بزانیته‌ چی له نهۆمه‌کانی تردا ده‌گه‌زه‌ریت، کیشه‌ی گه‌وره‌ی مرۆف
 ئه‌وه‌یه هه‌شتا نازانیت ته‌نیا له ئاو نهۆمیکی ئه‌و باله‌خانه‌یه‌دایه، هه‌شتا
 واده‌زانیت نهۆمه‌که‌ی خۆی هه‌موو گه‌ردونه . هه‌ر شتیگ ئه‌وه‌ی بیریخاته‌وه
 که ئیمانه‌کانی پوچن ژیا‌نی خۆی ده‌خاته مه‌ترسییه‌وه . مرۆفه‌کان ده‌بیت
 له یه‌ک بچن، هه‌ر کات که‌سیتکت بینی گووتی نامه‌ویت له‌وانی تر بچم،
 به‌وای پیمه‌که ... ئینسان مه‌خلوقیکی درۆزنه، زۆر که‌م ڕیده‌که‌ویت
 ئینسان تاسه‌ر دوا‌ی درۆ و ده‌له‌سه‌ی جنسه‌که‌ی خۆشی نه‌که‌ویت، له
 ئاده‌م و حه‌واوه درۆزنن، قاره‌مانی تاکیشیان به‌ ده‌گه‌من تیا هه‌لده‌که‌ویت.
 هه‌چ کات متمانه‌ی ته‌واوم پهی نه‌کردون، خۆیان کۆپیده‌که‌نه‌وه، خۆیان
 دووباره‌ده‌که‌نه‌وه، هه‌ر یه‌کیکیان باوه‌ری به‌ درۆیه‌ک هه‌ینا، ده‌بن به‌ دووان،
 ده‌بن به‌ ده، ده‌بن به‌ سه‌د، ئیتر له‌وانه‌یه‌ بین به‌ هه‌زاران و ملیۆنه‌ها . ئه‌م
 بوونه‌وه‌ره چاوی نییه، چاوی هه‌میشه‌ چاوی ئه‌وانی تره . من و تۆ نابینن
 چونکه هه‌موو پینگه‌وه بریاریانداوه نه‌مانبینن. هه‌ر شتیگ ئه‌وانی تر
 نه‌ببینن مرۆف بۆی گه‌رنگ نییه . کاتیک باس له چاوی خوداش ده‌که‌ن هه‌ر
 باس له چاوی خۆیان ده‌که‌ن ... ئینسان ده‌یه‌ویت ببینریت، بۆیه

خوداشی دروستکردوه تا ببینیت، هەر شتیک نەببیریت و نەببینیت نرخى نیه لەلای. خوداشی بۆیه دروستکردوه تا پتیبلیت سەیرمگە چەند جوانم، چەند باشم، چەند لە تۆ دەچم. خودا لای مەرۆف ئاوێنەیه و هیچى تر، ئاوێنەیهک کە لە ئاسمان دانراوه. ئەمانەى من ببینوم، خودایان بۆ ئەوه دروست نەکردوه ببەرستن، بەلکو بۆ ئەوهى خۆيانى پتیب بەراوردبکەن، خۆيانى پتیبەرستن. بە خودا دەلێن، چۆن من خۆمت لە پتیاودا بە کوشتەدەم، سوژدەت بۆ دەبەم، ستایشتەدەم، تۆ نەمریم پتیبەخشە. خودا لای زۆریەیان لە دوکانداریک دەچیت کە شتیکى دەدەن و شتیکى لێدەکەن. چۆن بوونەوهرى وەها دەتوانیت فریشتەى خۆى ببینیت... چۆن؟ فریشتە بالەندەیهکى غەمگینە. مەرۆف هەموو ئەو شتانەى غرورى برینداردەکەن و جوانى و باشییه درۆزنەکانى ئاشکرا دەکەن دەباتە ژێرەوه و بیریان دەباتەوه. مەهائیل... باش گوێبگرە، مێژووى مەرۆف بریتیه لە مێژووى خۆجوانکردن. هەر شتیک بیریان بخاتەوه کە گەرە و مەزن و جوان نین، وێرانیدەکەن، لە ژێرەمینەکانى دەروندا دەشارنەوه. من و تۆ لە تاریکی ئەو زیندانانەوه هەلھاتووین، دوو زیندانین و ئەم کەشتییەش دوا پەناگامانە. ناتوانین مەرۆف پزگاریکەین، هیچ کات فریشتەکان ناتوانن مەرۆف پزگاریکەن. فریشتە و مەرۆف دوو شتى جیاوازن و بە جیاوازی دەمیتنەوه».

من زۆر شت لە ئەلیائیلی فریشتەوه فێربووم، لەسەر و هەموویانەوه نەینى تێتەگەیشتنى مەرۆف لە فریشتەکان، بەلام هیچ کات لەگەڵ ئەوهدا نەبووم فریشتەکان سەر بە دونیایهکى جیاوازتر بن. بەر لەوهى من بگەمە کەشتیی فریشتەکان، بۆچوونەکانى ئەلیائیل لەوێ بالادەستبوون، ئەلیائیل چەندە خودا و مەرۆفی دوور لە یەکتەر دەبینى، فریشتە و مەرۆفی لە یەک دونیادا بۆ کۆنەدەکرایەوه، دواتر دەیان فریشتەى دیکەشم ببینی وەک ئەلیائیل بیریان دەکردەوه، بەلام من نا... من هەمیشە دۆستى مەرۆف بووم، بەو مانایهى بوونى خۆم و بوونى ئەوانم بۆ لە یەکتەر جیا نەدەکرایەوه. دواى مردنى ئەلیائیل من دەستمکرد بەو چاکسازییه جەوهەرییه کە دەبوو

رویداد، چاکسازیهک رهنگه هه‌له بیټ یان مایه‌ی به‌دبختی بیټ، به‌لام من دونیام به‌وچۆره ده‌بینی. فریشته‌ی راسته‌قینه ده‌بیټ بگه‌پتیه‌وه و بزانیټ چی له مرۆف ده‌ویټ، ده‌بیټ چی‌رۆکه جی‌اوازه‌که‌ی خۆی ئاشکرابکات، ده‌بیټ مه‌له‌کبینه‌کان کۆمه‌که‌مانبکه‌ن مرۆف به‌مانبیت... ئه‌لیانیل له‌گه‌ڵ شارده‌وه‌ی هه‌رچی زیاتر و زیاتری فریشته‌کاندا بوو، تیگه‌یشتنی مرۆفی له‌ ئیمه‌ به‌ مه‌حاله‌ ده‌بینی، به‌لام من پام وابوو ئیمه‌ به‌سه‌ریک ژیا‌نی فریشته‌کان بپارێزین، به‌سه‌ریکیش تا ده‌کریټ له‌ مرۆف نزیکبینه‌وه. منیش ترسی گه‌وره‌ی خۆم هه‌بوو، منیش ده‌مزانی مرۆف ده‌توانیټ چ بپه‌رحم و درنده‌ بیټ، من زیاتر له‌ ئه‌لیانیلش می‌ژووی ئه‌وه‌ی دوو هه‌زار ساله‌ی دوایم خویندبووه‌وه. من شه‌وانیکی زۆر له‌ یانه‌ی پزیشکان که له‌گه‌ڵ دکتۆر شوکا‌کدا تۆزیک شه‌رابمان ده‌خوارده‌وه و سه‌رمان گه‌رمده‌بوو، کاتی‌ک ئه‌وه‌که‌وته دووباره‌کردنه‌وه‌ی تیوره‌کانی خۆی، من ده‌مگوت «شو‌کاک مرۆف له‌ ئاده‌م و حه‌واوه هاتبیټ یان له‌ مه‌یمونه‌وه، له‌ خانه‌ی خواره‌وه‌ی سه‌ر په‌یژه‌ی بوونه‌وه‌ران بیټ یان خانه‌ی سه‌ره‌وه، هه‌یج له‌ هه‌یج ناگۆریت. ئه‌م قسانه‌ی تو ره‌نگه‌ له‌ پووی زانستییه‌وه و بۆ کتیب نرخیکیان هه‌بیټ، به‌لام له‌ پووی کرداره‌وه قپانیکی سواو و سه‌لک‌یک توری پزیو ناهینن... مرۆف باش بیټ یان خراب، له‌سه‌ره‌وه بیټ یان خواره‌وه، مرۆفه. له‌و زیاترمان نییه. نه‌خودا تازه‌ کوره و کارخانه‌که‌ی ده‌خاته‌وه کار شتیکی چاکتر دروستبکات، نه‌ سروشت ده‌توانی له‌ چاککردنیدا په‌له‌بکات». زۆرچار بۆ توپه‌کردنی دکتۆر شوکا‌ک وام ده‌گوت، زۆرچاریش له‌ نا‌ئومیدییه‌وه، به‌لام هه‌موو هه‌ولم ئه‌وه بوو بلێم، مرۆف چهند به‌دکاریش بیټ، چهند درنده‌ش بیټ، له‌و زیاترمان نییه‌ پشته‌ی پێبیه‌ستین. نه‌مه‌دو‌یست ئومیدم به‌ مرۆف به‌مریت، له‌ به‌ر مرۆف نا، به‌لکو له‌ به‌ر فریشته‌کان، چونکه‌ به‌ چاوی خۆم ده‌مبینی فریشته‌ بی مرۆف هه‌یج نییه‌ جگه‌ له‌ گیانیکی په‌ژمورده و له‌شیکی بی‌سوود و نه‌خۆش.

ئەوێ لە ھەموو ئەم چیرۆکەدا شوێنی سەرنجە، سەربوردی عەرەبانەیی فریشتەکانە .

یەکەجار ئەلیائیل بەرپرسی عەرەبانەکی بوو، بوونی عەرەبانەکی تەنیا فریشتەکان بیجولێنن، یەکێکە لە تەلیسمەکان. هیچ کەس تا ئەمڕۆ نازانێت ئەو عەرەبانەکی چییە و لە کوێو هاتوو، ھێندە ھەبە شتیکی پابەندی بوونی ئێمە فریشتەیی. عەرەبانەکی تەنیا فریشتەکان و مەلەکیبەکان دەتوانن ببینن، وەک دەلێن یەکەجار حاجی ئیسماعیلی مەلەکیبە بە مندالی لە دەشتایبەکی بەردەم مالی خۆیاندا بینیویتی، ئەو تاکە کەسی دەوربەری خۆی بوو کە توانیویتی ببینیت، بیئەوێ بتوانیت بیجولێنیت یان جیگاکی بگۆریت. لە مندالییەو هیچ کەس باوەرێ بە ئیسماعیل نەکردووە کە جۆرە عەرەبانەکی وا ھەبە. پێدەچیت ئیسماعیل مندالیکی خەیاڵاتی بووینت و زۆرجار شتی ناوازی و سەیری دییت کە لە دەرەوێ توانای ئەوانی تردا بوو ببینن، ھەر لێرەو لە مندالییەو تۆمەتی شیتی و نەخۆشی دەرونیان داوەتە پال. دیارە مندالەکی، لە سەرەتاوە پۆحیکی پاکی فریشتەیی بوو، پێدەچیت زۆر فریشتە و مەخلوقاتی بالدارێ بینیوت، بەلام نەبیوتراوت ھەموو شتیکی بدرکێنیت. سالیھای سالی جگە لەو هیچ پۆحەبەرێک ئەو عەرەبانە دانراو و فرامۆشەیی نەبینیوو، کە وەک نامیریکی نەینی بیوت و لە کشتییەکی ئاسمانی جیماوت لەو دەشتەدا فراوان و پووتەندا دانرابوو. وەک لە حاجی ئیسماعیلی دەگێرێو، ئەو سەردەمی میردەندالی زۆر شو بە دەم خەووە ھەستارو و چوو لە سەر عەرەبانەکی خەوتوو، ھەتا دەنگۆبەکی لە سەر دروستبوو کە ئیسماعیل سەحریازە و دەتوانیت لە ھوادا بە ھەلۆاسراوی بخووت. دەمیک ئیسماعیل گەرە دەبیوت بۆ ئەوێ تۆمەتی شیتی و سەحریازی لە خۆی دوورباتووە، دەکەوتتە بازراگانی و گەران و

کالا هیتان و کالا بردن، تا رۆژیک ماندوو ده بیئت و ده که ویتته سهر هه وای کۆکردنه وهی مولک و زهوی و زاری نۆدر. ئه و ماوه به ته وای هیتی بینینی عه ره بانه که له ده سته دات، رۆژیک هه لده ستیت و ده بینیت چیت نه عه ره بانه که له و جینگایه دایه و نه ده توانیت فریشته کان ببینیت. له و سالانه دا ئیسماعیل هه ج ده کات و ده بیته حاجیه کی بیره حم و چلیس که ته نیا ته معای کۆکردنه وهی پول و پاره ی نۆدره. ناوی داده که ویت و ده بیته دلپه قترین که سیک تا ئه و کاته خودا له و شاره دا دروستیکردوه. ئه وهی سهیره ئه وهیه که دوا ی ترازانی حاجیئیلی فریشته له جهسته و ئیسک و خوینی حاجی، دوا ی ئه وهی په یوه ندیه کی تاییه ت و ناوازه له نیاوان حاجیئیل و ئیسماعیلدا دروسته بیئت، دوا ی ئه وهی ئه و دوژمنایه تیه ناوه کییه ی نیاوان مرۆف و فریشته که ی ده بیته هاو پرتیه کی ده ره کی که له بری ئه وهی له سه ره یه کببون و توانه وهی رۆحی به ند بیئت، له سه ره گفتوگۆ و گووته ی عاقلانه داده مه زیت. حاجی له ناکاو تیده گات چ کاره ساتیکی که وره یه مرۆف فریشته که ی خۆی له ده سته دات، ئه وه هه ستیکه که مایه تیه کی بچوک له ئاده میزادان هه یانه، ته نیا ژماره یه کی که م له خه لک ده توانن له دیوی جه رگبڕ و دلته زینی مردنی فریشته یه ک تیگن، پیده چیت ترازانی فریشته که و مانه وهی له مانی حاجیدا له به رچاوی خۆی، هۆیه ک بوو بیئت ئیسماعیل به سه ره چیرۆکی ژیا نیدا بچیته وه و به راوردیکی ورد له نیاوان له زه ت و شادییه کانی سه رده می مندالی و سه رده می پاره داریدا بکات و ببینیت چ به خته وه ریه کی که وره یه، مرۆف له که ل فریشته که ی ناو گیانیدا ته با بیئت. ئه وهی من له ئه زموونی خۆمه وه له که ل ئاده میزاداندا تیگه یشتوم ئه وه یه که قوولترین و که وره ترین به خته وه ریه کانی ژیا ن، ئه و جۆره شادی و ده سته کوه ت و به خته وه ریانه یه که مرۆف نایان بینیت. به دبه ختی مرۆف هه ی کات له وه دا نییه که به فیره ت و له ئه زه له وه به دبه خته، ئه وه شتیگه من تیدا ته وای دژ به موسته ها شوکاک بووم که مرۆفی وه ک ناژه لیکتی تراژیدی ده بینی، به دبه ختی مرۆف له وه دایه که هه ی کات ناتوانیت تیگات چ خۆشبه خته وه چ به ختیاریه کی قوولی له به رده ستدایه و هه ستی پئی نا کات. مرۆف

ناژهلکله چاوی ته‌نیا له‌سه‌ر شه‌وه راهاتوه بۆ نه‌گه‌ته‌ی خۆی بگه‌ریت، هونه‌ر له‌ دروستکردنیدا بنوینیت، وه‌ستا بیټ له‌ وێرانکردنی خۆیدا، بیئوه‌ی هیچ کات شه‌وه‌موو هه‌یزه‌ گه‌وره‌یه‌ی خۆشی، شه‌وه‌موو به‌هانه‌ گه‌وره‌یه‌ی کامه‌رانی له‌ خۆی و دونیادا بدۆزیتوه‌. له‌و ساته‌دا که‌ فریشته‌که‌ی حاجی ده‌ترازیت، شه‌وه‌ به‌ وردبینیه‌ سه‌یر و زیره‌کیه‌ شه‌فسانه‌یه‌که‌ی خۆی ده‌ستی ده‌گات به‌ جه‌وه‌ریکی نه‌ینی و گه‌وه‌ریکی دره‌وشه‌داری ژیان... گه‌وه‌ری به‌ختیاریه‌ نه‌ینییه‌کان، گه‌وه‌ری شه‌وه‌ی توانایه‌کی سه‌یری ژیان و شادی له‌ ناو مرۆڤدا په‌نه‌انه‌ و تا شه‌مرۆ نه‌بینیوه‌، ترازانی فریشته‌که‌ی ده‌یخاته‌ به‌ر ترسی شه‌وه‌ی مانای ژیان بدۆزینیت.

له‌گه‌ڵ دروستبوونی هاوڕیتییه‌کی قوول و پاسته‌قینه‌ له‌ نیوان حاجی ئیسماعیل و فریشته‌که‌یدا، توانای مه‌له‌کبینین ده‌گه‌ریتوه‌ بۆ حاجی، له‌ویدا حاجیئیل شه‌وه‌ پسته‌ عاجباتی و سه‌یره‌ ده‌درکینیت که‌ سالانگی زۆر وه‌ک دروشمیک له‌ شه‌وه‌موو ژوور و پیاو و دالانه‌کانی که‌شتی فریشته‌کاندا شه‌لده‌واسریت «مرۆڤ ده‌توانیت مرۆڤ بیټ، هه‌تا شه‌گه‌ر هه‌زاران شه‌یتانیش بیخه‌نه‌ به‌ر په‌لاماری خۆیان». پسته‌یه‌ک پێزان خانی مه‌له‌کبین ته‌واو له‌گه‌لیدا ناته‌بابوو، شه‌وه‌ پای وابوو مرۆڤ هیچ نییه‌ جگه‌ له‌ درۆی فه‌یله‌سوفه‌کان، ناژهلکله‌ و ته‌نیا خه‌سه‌له‌تی شه‌وه‌یه‌ جل له‌ به‌رده‌کات، زۆرچار ده‌یگوت «گه‌ر مه‌یمون خه‌یاتی بزانیایه‌، ئیستا ده‌بوو ئیمه‌ شه‌ربه‌ته‌ی مۆزی بۆ دروستبکه‌ین».

دوای مردنی حاجی ئیسماعیل، پێزان خانی مه‌له‌کبین به‌ده‌ستی خۆی له‌ شه‌وه‌موو جیگایه‌کی که‌شتیه‌که‌دا شه‌وه‌ پسته‌یه‌ی لێکرده‌وه‌ و قه‌ده‌غه‌شیکرد هیچ فریشته‌یه‌ک به‌وجۆره‌ قه‌درزانییه‌وه‌ باس له‌ مرۆڤ بکات. حاجی ئیسماعیل له‌ سه‌ره‌تاوه‌ پای وابوو که‌ مرۆڤ خۆی فریشته‌یه‌، فریشته‌کانیش هیچ نین جگه‌ له‌ فریشته‌یه‌ک له‌ ناو فریشته‌یه‌که‌دا، به‌لام پێزان خانی کچی که‌ به‌ هۆی نه‌خۆشی و غه‌مۆکی و په‌فتاری وه‌سواسانه‌وه‌ دووچاری شیتخانه‌کان بووبوو، باوه‌ری پێچه‌وانه‌ بوو،

نۆرچار که ناٹومید ده بوو به غه مگینی و حه سره تنیکه وه ده یگوت «مرؤف شهیتاننکی گهره یه که له ناخیدا شهیتاننکی بچوکتیری شار دۆته وه، له بر به دبختی خۆمان ئه و شهیتانه بچوکتیره ناوده نئین فریشته». من نازانم خانم له و پوه وه تا چ ئه اندازه یه که بره واکانی به هیز و پته ون، به لام تا ئه و جینگایه ی من خانم ده ناسم و له گه ئی ده ژیم، به درێژایی ژیا نی نه ئومیدی به مرؤف بووه و نه به فریشته. نۆرچار به من ده لیت «به ساقه، مه یه مونه کان وهرم ناگرن، ئه گین حه وت زه مان بوو گه راپوه مه وه ناویان».

که حاجی ئیسماعیل هیزی مه له کبینی تیدا دروست بووه وه، یه که مین شتیک تووشی سه رسورمان و گیزی کرد، بینینه وه ی عهره بانه ی فریشته کان بوو له و ده شتاییه به رینه ی پش مائی خۆیاندا. عهره بانه که له ویدا بوو، وه ک چۆن بیست سا ل له وه و بهر بۆ دواچار له سه ری خه وت بوو، وه ک چۆن له یاده وه ریدا هه لیکرت بوو، وه ک هه مان ئه و وینه یه ی له مندالییه وه له خه یالیدا چه سپ بوو بوو. رۆژیک خۆی و فریشته که ی چوونه به رده می ئه و عهره بانه یه و له گه ل ئه و په ری سه رسامی حاجیدا بینی که حاجی نیل چ ئاسان ده توانیت بیجولیتیت. ئامیریک ئه و سا له های سا ل نه یوانی بوو سانتیمیک له شوینی خۆی دووری بخاته وه. حاجی نیل پای وابوو ئه و عهره بانه یه ئامیریکه نه سلنکی پیشووتر له فریشته کان له ویدا جییان هیتتوه تا نه وه ی نوئی فریشته کان بزانه پش ئه وان فریشته ی به دبختی تر لیره دا ژیا ون. ئه لیانیلی فریشته ش عهره بانه که ی وه ک تاکه دیارییه ک حسابده کرد که نه سلنیک له فریشته ده توانن بۆ نه سلنکی تری جیبه یلن... ئه وه ته نیا شتیک بوو فریشته کان ده یانتوانی بیسه لمینن مه خلوقاتنکن جیاواز له مرؤف، جولاندن و نه جولاندنی ئه و عهره بانه یه وه ک هیلای جیاوازی و سنووری جیاکه ره وه ی مرؤف وابوو له فریشته کان. هه موو مه خلوقیک بۆ ئه وه ی بیته شتیک جیاواز له بوونه وه رانی تر، ده بیته شتیک بتوانیت که ئه وانی دیکه ناتوانن ئه نجامیبه دن، وه ک چۆن پلنگیک یان شیریک یان مه یمونیک ناتوانیت ماشینیک یان فرۆکه یه ک لێخورتیت، هه یج مرؤفیکیش به هیز و زانستی خۆی نه یده توانی ئه و

عەرەبانەییە بچولێنیت، تاکە شتێک بکرایە فریشتەییەک لە مەخلوقاتەکانی تر بە پوونی جیابکاتەوە توانای ئەوان بوو لەسەر جولاندنی ئەو نامیزە سادە و گەورە و سەیرە. عەرەبانەکی وەک تاتەشۆریکی دێرین، وەک دەستەبەرەیی بردنی برینداران لە مەیدانی جەنگدا، وەک تابووتی هەلگرتنی مردووەکان بۆ گۆرستان و هەابوو، نیشانەییەک بوو بۆ هەموو فریشتەییەکان تا بێر لە پزگاری خۆی و مەترسییەکانی سەر زەوی بکاتەو. ئەلیائیل چیرۆکیکی هەبوو، من هیچ کات تێنەگەیشتم ئەو چیرۆکی لە کوێو هێناو، ناخۆ شتێکە لە کتێبیکدا بینیوتی یاخود بەرھەمی لیکۆلینەو و دەرەنجامگیری خۆی بوو. ئەو دەیگوت لەسەردەمانی زوودا، لە پۆزگارە ھەرە ھەرە دوورەکاندا، لەو سەدە تاریکانەدا کە زەوی هێشتا بە چرای بچوک پوناکدەکرایەو و دەرد بە ھەتوانی پیریژنان تیماردەکرا، زەمانیک بوو کە دلرەقی مرۆف گەیشتۆتە لوتکە و پاکردنی فریشتەکان لە مرۆف چۆتە پزێھێ بالآ. لەو سالانەدا دڕندەیی مرۆف چۆتە جینگایەکان ھەتا زۆریەیی مەلەکبێنەکانیش فریشتەیان وەک خێو و جنۆکە و شەیتانۆکەکان بینیو و دوايان کەوتوون تا قرانیانیکەن، لەو سەردەمدا فریشتەکان بۆ ئەوھێ بتوانن نەخۆشەکانیان بشارنەو، بتوانن فریشتە ترازووە بیمارەکان بگەیننە جینگاگەلیکی پڕ ئەمان، ئەم عەرەبانانەیان سازاندووە تا پەیتا پەیتا و بە نھینی مەیت و نەخۆش و لاوازەکان بەرەو شوینی نھینی ھەلگرن. ئەلیائیل بە عەرەبانەکی دەگوت «نامیزی سەردەمی تاعوونەکان». بەر لە مردنی بە پۆزیک، تکای لە مندا کرد، ھەرچیەکم کردووە ھەولبەدەم ئەم عەرەبانەییە بپاریزم، تا دواتر فریشتە بەھێزەکانی نەوھێ نوئی، بتوانن پووبەپووی قرانە گەرەکان و کارەساتە ترساناکەکان ببینەو. ئەو یەکەم کەس بوو کە پێیگوتم کە دەشیت پۆزیک بیت مەلەکبێنەکان وەرگەرپن و بین بە گەرەترین دوژمنی ئێمە.

دوښتوونکي توره و تنها

له و سرده مه دا، به ته وای هه ستمکرد من مه خلوقیکي تایبه تیم و له وه ده رچوم مروّف بم. که سیکم په یامینکی گرنګم هه یه ده بیت نیشی بو بکم. نیستا ده مزانی من ناسایشیکي سیاستمه دارم. هه ندیک مانا هه یه ته نیا له رینگای دوباره کردنه وه ده که نه جینگای خوایان و ده چه سپین، بو یه ناچارم دوباره بیکه مه وه، ناسایشیکي سیاستمه دار ... ناسایشیکي سیاستمه دار. نا جګه له و ژیا نه، ژیا نیکي ترم نه بوو، خو شبه خت بووم که له هیچ جوړه زینده گییه کی تره وه نه گلا بووم. نه ژن، نه مال، نه خو شه ویستی، نه یادگار، هیچ شتیکم نه بوو، هه تا چیرو کیکي بچو کی خو شم نه بوو، ناده میزادیکي زلی سره پروتا وه بووم، بڼ زینده گی و بڼ چیرو ک. زیاتر له شتیک ده چوم تا له مرو فیک ... ژیا نم هیچی تیدانه بوو هی من بیت، به سره هاتیکم نه بوو بلنم نه مه سر بوردی منه و زینده گی تایبه تیمه، هه موو مه خلوقات و زینده وه رانی مه مله که تی نیتمه ژیا نی تایبه تیا ن هه بوو من نه بیت. پوژ دوا ی پوژ که یاداشته کانم دنوسییه وه، ده مزانی دوکو مینتیک بو نه وه کانی داهاتوو جیده هیلم تا بزائن له قوولای پوچیکي ته نه ای نه م سده و سرده مه دا چی گوزه راوه، بزائن پایویک له سر نه م زه وییه بووه، جګه له سیاست خاوه نی هیچ شتیکي تر نه بووه، سیاست دروستیکردوه، هه سته کانی داوه تی، کینه کانی پیته خشپوه، ترسه کانی شی داپشتروه. هه ر که سیک منی وه ک جان وه ریکي لاورگای بیخستبا یه ته ژیر وردببینکی گوره وه، ده بیبني من به جوړیک دنویای خو م ده ژیا م، وه ک نه وه ی خوینم جګه له کاری ناسایش و سیاست هیچی دی تیدا نه بیت. سیاستمه دارانی وه ک من که به عه شقه وه سیاسته که ن، هیچ کات پڼویستیا ن به دین، به عه شق، به

خیزان، به ژبانی تایبته نیبه، سیاست خوی هه‌موو ئه و شتانه‌ی تێدایه. له یه‌ککاتدا هه‌م دینه، هه‌م عه‌شقه، هه‌م خیزانه. به‌لام گرنه‌گ ئه‌وه‌یه وه‌ک من سه‌ر به‌و نه‌وه‌یه بیت که به‌وجۆره کوشنده‌یه ژباین، مرۆڤگه‌لیک جگه له‌و گۆمه، ئاشنای ژینگه‌یه‌کی تر نین و ناتوانین جگه له‌و ئاوه لیخنه له‌ ده‌ریایه‌کی گه‌وره و له‌ ئاویکی تردا مه‌له‌بکه‌ین.

به‌دترین شت له‌ سیاسه‌تدا ئه‌وه‌یه زۆرچار بۆ ئه‌وانیدی کارده‌که‌یت، که‌چی واهه‌ستده‌که‌یت بۆ خۆت کارده‌که‌یت، هه‌ندێچاریش به‌ پێچه‌وانه‌وه بۆ خۆت کارده‌که‌یت، به‌لام واهه‌ستده‌که‌یت بۆ ئه‌وانی تر کارده‌که‌یت... ژبانی من جۆره پۆمانیک بوو له‌ نێوان ئه‌و دوو فریوه‌دا. زۆر به‌وردی ده‌ستمکرد به‌ کار بۆ ئه‌و خه‌ونه‌ی که تا ده‌هات پتر سه‌ری ده‌ئاوساندم و زۆری له‌ پۆحم ده‌کرد. فه‌سله‌کانی یه‌که‌می کتێبی «چاوی خودا» م بۆ ئه‌وه ته‌رخانکرد ته‌کنیکه‌کانی چاودێری و هه‌والگیری ده‌ستنی‌شانبکه‌م، هه‌ر دێرێک ده‌منوسی ئه‌و هه‌سته‌ی ده‌دامی که من دواچار ئه‌و ته‌ونه عاجباتییهم ده‌ستپێکردوه که له‌ میژه ده‌مه‌وێت بیچم، خۆم وه‌ک نه‌خشسازی پلانیکی ئه‌فسانه‌یی ده‌بینی که پلانه‌کی ده‌بیته ئاوینه‌ی خۆی. بۆ ئه‌وه‌ی بتوانم به‌ ته‌واوی خه‌ون ببینم پێویستیم به‌ چاوی خودا، چاوی خۆم به‌ ته‌نیا به‌شی ئه‌و خه‌ونه‌ی نه‌ده‌کرد، به‌لکو پێویستیم به‌ چاویکی گه‌وره‌تر بوو، وه‌ک چاوی خودا، چاوی ده‌زگایه‌ک هه‌موو جینگایه‌ک ببینیت. مرۆف سه‌ره‌تا واهه‌ستده‌کات کارێکی تۆزیک ئه‌سته‌مه سیخوپ و کرێگرته و هه‌والدز بدۆزیته‌وه، به‌لام ده‌بیته‌ بلێم که ئه‌و بپوایه‌تان بپوایه‌کی هه‌له‌یه نه‌وه‌ک من که به‌ عه‌قلی سیخوران له‌ دونیام ده‌پوانی، هه‌تا گه‌ر پۆمانوسیکی لێزانیشته به‌پنایه و چه‌ند پۆزێک له‌ شاره‌که‌دا بژیا بایه، ده‌یزانی خه‌لکی ئێره چ ئاره‌زوویه‌کی دێیان بۆ چاودێری ئه‌وانی تر هه‌یه، چ خۆشحالن هه‌ر یه‌که‌یان له‌ نزیک خۆی چوار قوولله‌ی راست و چه‌پ به‌رزیکاته‌وه و ته‌نیا له‌ خه‌لکی تر بپوانیت و نه‌پنیا بپشکنیت. ژماره‌ی ئه‌وانه‌ی له‌م شاره‌ نه‌فره‌تییه‌دا له‌زه‌ت له‌وه ده‌بینن ببنه‌ سیخوپ، له‌ ژماره‌ی ئه‌وانه زیاتره که له‌زه‌ت له‌ سێکس ده‌بینن. سیخوپیش لێره ته‌نیا

کارِکی سیاسی نییہ، بہ لکو ئو خواستہ ناسایی و سادہ و پوڑانہ یہ یہ کہ گورہ و بچوک پتگہوہ تئیدا بہ شدارن. ہەر لہ پوڑانی سەرہ تاوہ سہرم لہوہ سوپما ئو ہہموو کہسہ خۆبہ خشہ چۆن نامادہن ببن بہ بہ شینک لہو چارہ مہزن و ہہمہ بینہ کہ من دہمہ ویت دروستیبکہم. شارہ کہ بہ چۆرکی ترسناک و بنبہ ہانہ نامادہ بوو بییت بہ چاو و گوئ و ہستی من، بہ شیوہ یہ کہ دہکرا کار بگاتہ ئوہی چیتر بہ زہحمت لہ دہرہوہی بازنہی سیخوہ کان خہ لککک بدۆزینہوہ بیخہینہ ژیر چاودیریبہوہ. من یہ کہم کہس بووم کہ گووتم سیخوہ ہیندہ زۆر دہ بییت ئیتر کار دہگاتہ ئوہی دہ شیت تہ نیا سیخوہ کان بہ سہر یہ کہوہ سیخوہ پیکہن. ئاوا بوو لہ قوئاغیکدا، زۆرینہی ئوہانہی دہمانخستہ ژیر چاودیریبہوہ خۆیان بہ چۆرک لہ جۆرہ کان چارہ دیربوون بہ سہر ئوہانہی چاودیریاندہ کردن. ہہ لبت من دہمزانی کہ کاری پیاوانی ناسایش لہ ولاتانی دی و لہ شوینہکانی دیدا جۆرہ زانستیکی گہورہیہ و دہخوینریت و زانکۆی ہہیہ، بہ لام ئوہی لیزہ پشتم پیدہ بہست، فیترہتی مۆف بوو لہ سہر چاودیری و ہہ والدزی. دہ بییت پاشکاوانہ بلیم ئوہی من بئ ہیچ پەرہ ردہ یہ کی زانستی دہمویست دہزگاہی کی وا ترسناک دامہ زرتیم، مانای ئوہ نییہ عہدالی ئوہ نہ بووم کارکی ورد و عاقلانہ ئہ انجامدہم، من کہ کتیبی چاوی خودام دہنوسی، چاوم لہ کتیبیکی و ہک «میر» سی مہکیا فیلی بوو، دہمویست شتیک بنوسم لہ و جۆرہ، بییتہ ئینجیلی کہ سانیک کہ دواي من دین، خونم بوو سہر دہمانیکی بییتہ پیشی پیمبلین مہکیا فیلی کورد، کہ سینک کہ پیکولکەری یہ کہم دہسہ لاتی مہنتیقی و ہیزبہ رستی کورد بووہ، دہسہ لاتی کہ بہانہی خۆی لہ خۆبہوہ و ہر دہ گرت، نہ و ہک لہ شیخ و ئاغا و مہلا، یان کوخا ئایدۆلۆژییہ کانہوہ.

من دہسہ لاتم و ہک خۆی خۆشدہ ویست، و ہک شتیک لہ ہیچ شتیکی ترہوہ نایت، و ہک درہوشانہوہی ہیزکی نہینی کہ ریشہکانی لہ خودی دہسہ لاتدارہوہ دیت و سہر چاوہ کہی تہ نیا لہ و پوہ ہہ لڈہ قولیت، لہ لہ زمانہوہ، لہ دہمارہکانی ژیان لہ جہستہ ماندا نہ و ہک لہ بپوا و

ئیمانمانەوه بە بیروکەیهک یان فەلسەفەیهک یان شتیکی دی جیاواز لە خۆی. من پام وابوو هەر حکومەتیکی نوێ لەسەر ئەم زەوییه دروستبیت وەک ئەوهیه هەموومانێ گێرابێتەوه بۆ پۆژی دابەزینی ئادەم و حەوا بۆ سەر زەوی. ئێمە شتیکی نویمان دەکرد، هیچ شتێک وەک دروستکردنی دەسەلاتیکی نوێ مایهێ سەرسامی نییه، چەند دروستکردنی مەژۆتیک خانە بە خانە و موو بە موو و دەمار بە دەمار سەختە، بونیادنانی دەسەلاتیکی نوێ لەسەر ئەو خۆلەمێشەیی بەعسییەکان بۆیان جێیان هێشتبووین دە هێندە سەختتر بوو... من بە هەموو جۆش و خڕۆشمەوه ژبانی خۆم خستە لاوه و خۆم بۆ ئەرکی دارشتنی ژێرخانی ولاتیکی تەرخانکرد کە دلنایام دەرنگ یان زوو لە سەد سالی داهااتودا شوینێکی گرنگی لەسەر نەخشەیی دنیا دەبیت، گەر نەشیبیت وەک هەمیشە شوینێکی گرنگی لەسەر نەخشەیی تیکدانی دنیا دەبیت. من خۆم بەو پۆبۆتە دەزانی کە لە پاشەپۆژەوه گەراوهتەوه بۆ ئەمڕۆ تا بنەمای قەوارەیهک دابەرژبیت بەرگەیی کارەساتەکان بگریت. جیاوازی نێوان من و جاسوسەکانی تر لە ئاسایش ئەوهبوو، من بۆ سەد سالی داهااتوو کارمەکرد، بەلام زۆرینهی ئەوانەیی کە دەهاتنە دەزگاوه لای من، مەبەستیان ئەوهبوو مافیکی قانونی و شەرعیهتیکی سیاسیان هەبیت بۆ ئەوهی خزمەکانیان، دراوسێکانیان، دوژمنەکانیان بخەنە ژێر چاودێرییهوه. بەدەگمەن کەسێک دەبینی لە پیناوی نیشتمانداندا بێتە ئاسایش، بەلکو پیکرا بۆ ئەوه دەهاتن بین بە هەلگری دەسەلاتیکی نهینی و هەستبەکن سەر بە دەزگایهکی گەوره و ترسناکن. من ئەرکم بوو کە هەموو ئەوانە بخەمە کارهوه، ئەرکم بوو وابکەم غەریزه تاییهتی و بەدەکانیان بخەنە خزمەتی منەوه، لەو پێگایهشەوه بیانکەم بە خزمەتکاری مێژوو. من پامابوو ئاسایشی مۆتلەق تەنیا لە پێگای چەند دوژمنیکهوه دەکریت بەرقەرار بێت، مۆرف تا دوژمنی نەبیت ناتوانیت ئەوانی دی بخاتە سەر هەماسەتی کارکردن، بۆ ئەوهی وا لە پیاوی ئاسایش بکەیت لە خولیا بچوک و غەریزه بەر تەسکەکانی بێتەدەرەوه، دەبیت دونیایان وا بۆ ویتابکەیت وەک ئەوهی جەنگیکی نهینی و گەوره بەپێوهبیت. یەکه مین

شتیک ده توانیت پیاوی ئاسایش والتیکات کاره کانی خۆی وهک گزنگ و بایه خدار ته ماشابکات، ئه وه به و بزانیته به یانی دوزمانان په لامارمانده دن، ده بیت بۆ چرکه به کیش ئه وه له یاد نه کن له شه ریکی هه می شه یی و گه وره دان. به که مین شتیک ده بوو بیخه مه عه قلی ئاسایشه بیته زمونه کانمانه وه، بیخه مه عه قلی هه موو تاکه کانی ئه م شاره وه ئه وه به که ناشتی هه چ نییه جگه له درۆیه کی روکه ش، ناشتی ئه وه ده مامکه کانی و تیپه ره په که دنیا له هه ندیک سه رده مدا ده بیته سه ر ده موچاوی خۆی. ده بوو له پۆحی هه ر که سیکدا ئه وه هه سه ته سه وز بیت که جهنگ هه به، جهنگیکی به رده وام. بۆ ئه وه ی بتوانم جوانترین کاریگر به ده سه ته بئینم به وردی سه یری ئه وه په روه رده سیاسیه م ده کرد که تورکان و عه ره بان و فارسان چه ند سه له به کاریانه پناوه. پۆژانه کتیبم هه لده گرت و ده مبرد بۆ ده زگا، کتیبم هه لده گرت و ده مبرد بۆ ئه وه کوخت و کۆخه له بجوکانه ی له ده ره وه ی شار بۆ پشوو ی بچوک و کورت دروستم کرد بوون، هه تا له ماشینه که شمدا کتیبم له سه ر سه د سالی پابوردووی خۆره لات ده خوینده وه. ئیمه ی کورد بۆ ئه وه ی فیربین رمان له وانی دی بیت، پیوستیمان به وه بوو بزانین ئه وانی دی چۆن فیربوون رقیان لیمان بیت. له به ر ئه وه خۆم له جیهانی کتیه کاندایه نوقمکرد... ئه وه نوسه رانه م خوینده وه که نه فره ت و کینه به ره مه ده هینن... پۆژگاره که سه رده می لیبورده ن نه بوو، شتیک ده ویست توره مبات و ابکات وهک شیت ده ست بکوتم به سنگمدا و به ره و شه ر پیرۆم. خۆره لات ئه وه دیوه بوو چی چه شنه جانه وه رائیک که ده شیت له په گه زی ئاده میزاده وه بکه ونه وه هه موویانی قووت دابوو، ئیستا هه موو ئه وه جانه وه ره جیاوازانه له ورگه چکۆله و باداره که پیدایه ئارامیان نه ده گرت و پیکه وه نه ده ژیان، ده بوو به رده وام له قه له دم و لووتی به کتر به دن تا به کتیکیان بیکریت قاچ پاکیشیت و خۆی به خاوه ن مالی راسته قینه بزانیته... هه ر کتیبیکم ده خوینده وه له پشتیه وه ده منوسی «تف له تو خۆره لات، ئه ی خاکی بیغه پی شه ییان». من هاتبووم له ناو ئه وه سندوقی شه یانه دا جیگایه کی باشر بۆ خۆمان بکه مه وه. پیوستم به خه لک بوو... ترسناکترین شتیک

بۆ سیاسی یان پیاوی دەزگا ئەوێه ههست به ته‌نهایی بکات. دەموست
 خه‌لک دروستبکەم وه‌ک من خه‌ون ببینن، ئەم ساته‌ چ خه‌یالپلاو و
 تارمایی و وه‌همیک دروستده‌کات، بچیته‌ سه‌ریانه‌وه‌. ده‌سوپامه‌وه‌ و سه‌رم
 گێژی ده‌خوارد و ده‌مگوت هه‌موو سالتیک کۆمه‌لێک خورافه‌ت و وپینه‌
 له‌گه‌ڵ خۆیدا ده‌هینیت، مێژوونشینی ته‌واو ئەو که‌سه‌یه‌ که‌ ده‌رگای سه‌ری
 خۆی ده‌کاته‌وه‌ و هه‌ر چی چروجان‌ه‌وه‌ریک هه‌یه‌ بانگه‌شیتیده‌کات... خۆم
 وه‌ک که‌سێک ده‌بینی که‌ سه‌ری خۆی کردۆته‌وه‌ بۆ هه‌ر دێنده‌یه‌ک بیه‌ویت
 بیکاته‌ مأل. زۆر پێویستیم به‌ زه‌ندیان بوو، ئەم عه‌سه‌ره‌ تازه‌یه‌ بێ
 پاگه‌ یاندننکی دێر مانای نه‌بوو. چه‌نده‌ها شه‌و له‌گه‌ڵ دکتۆر زه‌ندیان
 قسه‌مانده‌کرد، به‌زه‌حمه‌ت هه‌تنامه‌ سه‌ر ئەو برۆایه‌ی که‌ ده‌بیت ئێمه‌ش
 هاو‌لاتیانی خۆمان وه‌ک هاو‌لاتی نه‌ته‌وه‌ داگیرکه‌ره‌کان په‌روه‌رده‌بکه‌ین،
 دوژمنانی کورد چۆن مندا‌له‌کانیان له‌ ناو ترس و کینه‌دا گه‌وره‌ده‌که‌ن،
 ده‌بیت ئێمه‌ش ده‌رماننکی له‌وجۆره‌ بده‌ینه‌ مندا‌له‌کانمان، ده‌بیت
 هه‌ستبکه‌ن به‌رده‌وام جه‌نگنکی ترسناکی مان و نه‌مان به‌رپه‌وه‌یه‌، به‌رده‌وام
 هه‌ژنکی قرانکه‌ر و کوردکوژ خه‌ریکه‌ بگاته‌ سه‌رمان. به‌رامبه‌ر دکتۆر
 زه‌ندیان، شوینگی که‌سه‌یکم ده‌گرت که‌ به‌رگریه‌کی سه‌رسه‌ختانه‌ له‌
 شتیک ده‌کات ناوی «په‌روه‌ده‌ی نه‌ته‌وه‌یه‌»، شتیک تا ئیستا ده‌رفه‌ت
 نه‌بووه‌ داگیرژین و کاری پێیکه‌ین. ئەوه‌ی زۆر سیحری لێده‌کردم، ئەوه‌بوو
 دُنیا‌بووم بناغه‌ی ده‌وله‌تیک بۆ کورد، له‌سه‌ر بنه‌مای مه‌حه‌به‌ت و
 ميه‌ره‌بانی جگه‌ له‌ به‌خشینی روخسارنکی ساخته‌ به‌ دُنیا هه‌چی تری لێ
 سه‌وز نابیت. به‌لێ من له‌وانه‌بووم که‌ بپارمدا‌بوو له‌ قوربانیه‌وه‌ بیه‌ن به‌
 جه‌لاد. بۆ ئەو هه‌ستانه‌ ده‌گه‌رام که‌ توپه‌یی ژێرده‌سته‌کانم و نیگه‌رانی
 هه‌مووان ده‌بزوینیت... ئەوه‌ تاکه‌ پێگابوو بۆ ئەوه‌ی له‌ جه‌سته‌یه‌کی
 ته‌په‌وه‌هه‌ بیه‌ن به‌ مه‌کینه‌یه‌ک بتوانیت له‌ جیگای ئەو خاپوریه‌ گه‌وره‌یه‌
 شتیک نۆی دروستبکات. من ده‌زمانی بۆ ئەوه‌ی ئەو دۆخه‌ دروستبکەم
 ته‌نیا پێویستیم به‌دوژمنه‌ ده‌ره‌کیه‌کان نییه‌، دوژمنه‌ ده‌ره‌کیه‌کان و
 ترسیان چۆته‌ گیانمانه‌وه‌. که‌رویشک چۆن له‌ دال ده‌ترسیت، ئێمه‌ش له
 پێده‌شتی خۆماندا هه‌میشه‌ به‌ دوا‌ی ئەو مه‌ترسیه‌ نادیار و ده‌ره‌کیانه‌دا

سه‌یری ئاسمان ده‌که‌ین. ئی‌شی من بوو له ده‌زگا وابکه‌م هه‌موو که‌سینک هه‌ستبکات که دوزمن ده‌شیت ته‌نیا چه‌ند مه‌تریک لێیه‌وه دوربیت، دوزمن ده‌شیت کوردیکی خائین بیت، پۆشنیبریکی به‌ندمه‌ک بیت، کۆمۆنیستیکی یۆتۆپی و ترسناک بیت که به‌ ئامانجه‌کانی خۆی ئامانجه‌ گه‌وره‌کان ده‌شاریته‌وه، ئیسلامیه‌ک بیت که خودا‌په‌رستی ده‌خاته جینگای نیشتمان‌په‌روه‌ری، که‌سینک بیت که پیغه‌مبه‌ری له وه‌ته‌ن بۆ گرنگتره، ده‌شیت حیزه‌به‌کانی دی بن، ده‌شیت هه‌موو که‌سینک بیت جیا له من و سه‌رۆک و هاو‌پیکانمان. هه‌موو مروفیک ده‌بوو هیتکاریه‌کی بۆ دوزمن هه‌بیت، ده‌بوو خۆی وابینیت که به‌بازنه‌یه‌کی ترسناک گه‌مارۆدراوه. شه‌وان تا سه‌حر له‌گه‌ڵ دکتۆر زه‌ندیاندا خه‌ریکبووم، ده‌بوو پاگه‌یاندن بخاته خزمه‌تی ده‌رککردن به‌مه‌ترسیه‌کان. نا بپورن، ئه‌و ترسانه‌ی من باس‌مه‌کردن هه‌یچان ترسگه‌لیکی خه‌یالی نه‌بوون، هه‌یچان شتیک نه‌بوون وه‌ک ئه‌فسانه‌ دروستیانبه‌که‌م و ده‌رخواردی هه‌واداران و هاوکارانمی بده‌م. هه‌موو ترسی راسته‌قینه‌بوون، به‌وجۆره‌ی که له‌سه‌ر سنگی میژوو خه‌وتوون، به‌وجۆره‌ی له‌هه‌وای دوا‌ی پا‌په‌پیندا بوون، به‌و شتیه‌یه‌ی له‌جیهاندا وه‌ک تاعوون بلا‌وبوو‌بوونه‌وه. من جیهانم به‌شتیه‌ راسته‌قینه‌که‌ی ده‌بینی، خۆره‌لاتم وه‌ک خۆی ده‌بینی، وه‌ک جه‌نگه‌لیکی سامناک که پڕیتی له‌دپنده‌ی ترسناک، وه‌ک دارستانیک له‌بن هه‌ر داریکیدا تۆپیکی گه‌وره‌ و فاقه‌یه‌کی کوشنده‌ هه‌یه، له‌سه‌ر هه‌ر لقیکی ماریکی ژه‌هراوی هاتۆته‌خوار، له‌ ژیر بۆنی هه‌ر گو‌لیکیدا ده‌شیت هه‌ناسه‌یه‌کی ژه‌هراوی و کوشنده‌ هه‌بیت. من کوردستانم وه‌ک خۆی ده‌بینی، پووت و قووت، بێ مه‌کیاز، بێ درۆ، هه‌ستمه‌کرد ئه‌وه‌شی ئه‌و هیزه‌ی داومه‌ته‌ن شته‌کان وه‌ک خۆیان ببینم، ترازانی فریشته‌که‌مه.

به‌بێ ئه‌م دکتۆر زه‌ندیانه‌ گه‌مزه‌یه‌ هه‌یج کاریک نه‌ده‌کرا. سه‌رده‌می‌ک بوو، ده‌بوو ده‌نگی بیژه‌ره‌کانی رادیۆ و ته‌له‌فزیۆن پێش ده‌نگی تۆپخانه‌کان بکه‌ون. ده‌بوو ئه‌و یارمه‌تیم بدات، ئه‌ندامه‌کانمان، هه‌فالانمان، هاو‌لاتیه‌ دلسۆزه‌کانمان بزائن ئیره‌ جه‌نگه‌له، بزائن شه‌پی گه‌وره‌ له‌ ریتگادایه،

تېنگەن جەنگ ھېچ كات و ھېچ دەم تەواو نايىت. ھە قائل زەندىيان دەيزانى دەلئيم چى، بە چاۋە بچوكەكانى سەيرىدەكردم و پەنگى زەرد دەبوو. من پېتوئىستەم بە خەلكانئىك بوو باۋەرئىكى قوول بچىتە خوئىنيانەو و خوئىيانى بۇ بدەن بە كوشت. بەلام زەندىيان لەو پىاوانە نەبوو ئىيانى خوئى بۇ ھېچ شتىك بەختىكات، لەو كەسانە بوو كە گەرەترىن خوئىبەختى خوئىيان لەو دەدا دەبىننەو كە دونيا ھەمىشە لەسەر ئەو رېتم و ئاھەنگە بېرەقسى كە ئىستا لەسەرئىتى، لەو دەترسا ئاۋازئىك ببىستىت نەتوانىت قاچەخوار و كورتهكانى خوئى لەگەلدا بەكبخات. من دىمەنەكەم وەك خوئى دەخستە بەرچاۋى دكتورى ھاۋرېم، ئەو گەرچى خوئى بە پىسپۇرى جىۋپۇلوتىك دەزانى، گەرچى خەونى بوو جارئىك لە يەكئىك لە زانكۇ بەرزەكانى دونىادا بېتتە مامۇستاي جىۋپۇلوتىك، بەلام ھەمىشە بە وردەكارىبەكانى تىگەيشتىنى من و تەفسىرى من بۇ دونيا سەرسامبوو. ئەو ھېچ كات وا زەق و زۇپ ئىمەى لە ناو تەلە و تورەكەدا نەدەبىنى. پىتمدەگوت «دكتور بەك شت ئىمە رىزگار دەكات كىنە، تەنيا كىنە، كىنە بەكى رەھا».

دكتور لە ترسى سەرۆك و تورەبوونە ناكاوەكانى نەيدەۋىرا زۇد دەستدەگرىت و بەقسەمبكات. دەبوو من دونيا چۇن دەبىنم دكتورىش جىهان وا ببىنىت، بەلام ئاسان نەبوو، دكتور سووك و سادە پىاۋىكى ترسنۆك بوو، پىاۋى ترسنۆكىش ناتوانىت جىهان بە بوونى ببىنىت، ترسنۆكان ھەردەم دۆست و دوژمنى خوئىيان تىكەلكردە، وەك ئازەلئىك وان لەسەر دواخستنى سات بە ساتى مردنى خوئىيان دەژىن. كەسانى وەك زەندىيان، بە كەروئىشكىك دەچن دەزانىت دەخورىت، بەلام جۇرىك خوئى كپدەكات شكارچىيان ھەست بە بوونى نەكەن، ئەو بە پىخۆشە لە جىنگاى خوئى بچەقئىت، برسىتى و نەجولان بىكورن لەو بە بىتەدەرى و دوا شەرى گەرەى خوئى بكات.

دكتور شەوان بىجامە دەلبەكانى لەبەردەكرد و بە خونچە خانى دەگوت ميوەمان بۇ بشواتەو و شەرايمان بۇ ئامادەبكات تا دابنىشىن و قسەبەكىن، زۆرى دەگوت، بەشى زۆرى قسەكانى دەربارەى ترسەكانى

بوون له تینکچوونی ره‌فتاری شوپشگتپان له‌م سه‌رده‌مه تازه‌یه‌دا، من هه‌رچیبه‌کم ده‌گوت، هه‌رچیبه‌کم ده‌کرد له‌ راگه‌یاندندا شتیک بجولینیت، بۆ به‌یانی گویم له‌ هه‌والی رادیۆکه ده‌گرت و مانشیتتی پۆژنامه تازه‌که‌م ده‌خوینده‌وه ناو‌میدده‌بووم. دکتۆر ئامیریکی گه‌وره‌ی که‌وتبووه ده‌ست، به‌لام نرخی ئه‌و مه‌کینه‌یه‌ی نه‌ده‌زانی و ده‌ترسا بیخاته کار. له‌سه‌ر ئاستی دونیا نه‌ده‌یوی‌را پسته‌یه‌ک له‌سه‌ر دوزمنانی کورد بلیت، له‌سه‌ر ئاستی ناوخۆش نه‌یده‌یوی‌را پسته‌یه‌ک له‌سه‌ر دوزمنانی حیزب بنوسیت، هه‌میشه ده‌یگوت، وای هه‌قال شه‌پمان لێ لاده، به‌لامان لێ لاده، تینی وها کاریک به‌ منی به‌دبه‌خته‌وه نییه.

هه‌رچیبه‌کم ده‌کرد، دکتۆر ئه‌و به‌رگه‌ ترسنۆکه‌ی خۆی فرپینه‌ده‌دا و له‌و قه‌پاغه‌ کیسه‌لینه‌ی وه‌ده‌رنه‌ده‌هات، نه‌ نه‌خشه‌کانم سوودیان هه‌بوو، نه‌ قسه‌ و لۆژیک و وتاره‌ درێژه‌کانم. هه‌موو شه‌ویک سه‌عات دوا‌ی سه‌عات دانایی ئه‌و پیاوهم ده‌جولاند، عاقلیم ده‌خسته‌ گه‌ر، هیزی ئیدراکیم ختوکه‌ده‌دا. وه‌ک شه‌یتان ده‌چوومه‌ بنکلیشه‌ی، به‌ مه‌نتیق ده‌مخسته‌ میتسکییه‌وه و پتمده‌گوت «من و تو کارمان دارشتنی بناغه‌یه‌ بۆ یه‌که‌مین ده‌وله‌تی کوردی راسته‌قینه‌ له‌ میژوودا. ده‌بیت میلیله‌ت ئاماده‌ی جه‌نگ بیت. سه‌یرکه‌ به‌رپرسه‌ حیزه‌کانمان هه‌موو که‌وتوونه‌ته‌ دزی و فزی و تالانکردن، نابینیت ئیرانییه‌کان له‌ ژیره‌وه‌ ولاته‌که‌یان تالانکړ کرد، ئه‌وه میلیله‌ت ساردده‌کاته‌وه. ئیشی من و تویه‌ پۆحی جه‌نگاوه‌ره‌که‌ی ناخمان بپاریزین. .. گه‌ر تۆش وها نه‌رم بیت، هه‌ر زوو ده‌بینه‌ پۆری خوراو و داری کلۆر». ئه‌و له‌ هه‌موو شته‌کاندا له‌گه‌لم ته‌بابوو، به‌لام ترسیکی تایبه‌تی هه‌بوو که‌ ترسی هه‌موو پیاوه‌ خوینده‌واره‌کانه‌، ده‌میک به‌ زۆر خۆیان ده‌نینه‌ گه‌مه‌یه‌که‌وه‌ له‌ وزه‌ی نایه‌ن. هه‌ر کات ده‌هاته‌ سه‌ر ئه‌وه‌ی ته‌واوی شته‌کان به‌ شیوه‌ راسته‌قینه‌که‌یان ببینیت، ده‌مبینی سه‌ری وه‌ک کیسه‌لێکی نه‌خۆش ده‌برده‌وه‌ ناو شانی و وها ملی به‌ره‌و نیوله‌شی راده‌کیشا، ده‌فه‌کانی شانی به‌رزده‌بوونه‌وه‌ و سه‌ر ئیسقانی نیوان شان و بازووی وه‌ک دوو تۆپی خپ، ده‌گه‌یشتنه‌ بان هه‌ر دوو گوئی. دکتۆر

پیاویکی عاقل بوو، به‌لام له سیاسه‌دا دوو چۆر کهس زۆر ترسناکن، عاقلی ترسنۆک له‌گه‌ڵ عاقلی جهریه‌زه و چاونه‌ترس، هه‌ردووک ئه‌مجۆره مۆفانه بۆ ژيان گرنگ و سوودبه‌خشن، وه‌لێ له سیاسه‌دا کاره‌سات دروستده‌که‌ن. له‌سیاسه‌دا ترسنۆکی زۆر و نازایی زۆر یه‌ک یه‌کتری ته‌واوده‌که‌ن، ترسنۆک وه‌ک نێچیرێکی لێدیت که هه‌موو ده‌یانه‌وێت بیه‌خۆن، نازا وه‌ک درنده‌یه‌ک که ده‌یه‌وێت هه‌مووان بخوات، بۆیه سیاسه‌ت نه به‌ترس نه به نازایه‌تی ناکریت، به‌لکو به خه‌یال و به کینه ده‌کریت. تاده‌هاتیش من خه‌یال و کینه‌م پتر گرپانده‌گرت، سه‌رم پرده‌بوو له چه‌نگی ئه‌فسانه‌یی یه‌ک له دوا‌ی یه‌ک، خه‌ونی سوپایه‌کی یه‌کگرتوی کورد که له قه‌راغه‌کانی ئامه‌د تورکه‌کان بۆردومان ده‌کات ... له‌شکرێکی نه‌ته‌وه‌یی به هه‌زاران سوارچاکه‌وه، له ژێر زه‌مه‌ی هاوه‌ن و خومپاره‌دا خۆیان ده‌که‌ن به مه‌هاباد دا ... سه‌دان هه‌زار سه‌ریازی کورد، به جبه‌خانه‌ی قورسه‌وه، به خوده و کۆله‌پشته‌وه به‌پێکی، بێوه‌ستان، به‌ره‌و که‌رکوک مارشده‌که‌ن. من خۆشم هه‌میشه ئه‌و کهسه‌بووم که له نۆوان ژه‌نرال و سوپاسالاره‌کانی ئه‌م له‌شکره گه‌ورانه‌دا ده‌رده‌که‌وتم و دژ به هه‌موو ئه‌وانه ده‌وه‌ستامه‌وه که ده‌ترسن و نایانه‌وێت بجه‌نگن. ده‌بی‌ت تیمبگن، من کورپی کورهی جۆشان و گه‌رمی یارییه‌که بووم، له هه‌موو ئان و ساتنیکیدا ده‌مزانی چیم ده‌وێت و چیم ناوێت، چی ده‌کریت و چی ناکریت؟ به‌لام دکتۆر و پیاوه بووه‌له‌کانی تری ئه‌و سه‌رده‌مه ته‌نیا دوودلیان هه‌بوو، گومانیان هه‌بوو، له‌به‌رئه‌وه هه‌چ کات که‌سی چرکه و ساته‌وه‌خته گرنگه‌کان نه‌بوون. من ورده ورده ده‌که‌وتمه ناته‌باییه‌کی سه‌یره‌وه که ده‌یترساندم، ده‌مبینه‌ی به‌شی هه‌ره زۆری ئه‌ندامانی بیرو‌ی سیاسی حیزب له‌و که‌سانه‌ن که چه‌زبان له ئارامیه‌، چه‌زبان له‌وه‌یه بچه‌ لای باهیری و بلێن پۆزگاریکی نو‌ی هاتوه‌، بێته‌وه‌ی هه‌چ پۆزگاریکی نو‌ی هاتبیت... پۆزگاری نو‌ی ته‌نیا له دوکه‌لی ئه‌و جه‌نگانه‌وه دروسته‌بوو که له‌سه‌ری مندا بوون، به‌لام ئه‌وانه جارێ ته‌نیا دوکه‌ل بوون و له‌سه‌ری منیشدا بوون و به‌س. دکتۆر ده‌ترسا بیه‌ته به‌شیک له کارێکی گه‌وره، منیش ده‌مزانی ئه‌م خه‌ونه‌م به‌بێ ئه‌و بۆ ناخریته سه‌ر قاچ ... مۆفی

شۆپشگىر و مۆڧى كۆيلەش، تەنيا بە ميديا دروستدەكرىن. دەمويست چ ھىزىكم تىدايە، چ كىنەيەكم تىدايە بىھىنمە دەرەوہ تا لە ميژوودا شتىكى پى دروستبەكم، بە لآم ئىشەكە بە تەنيا نەدەكرا. دەمزانى زۆبەي پياوان و ژنانى ئەم ولانە ترستىكى گەرەيان لەوہ ھەيە بىن بە بەشىك لە پېژدەي مەزن و خەونى سەركىش و كارى گەرە، ھەموو بە شوئى بچوكى خۆيان لە ژياندا پازى بوون. كەچى من بە پىچەوانەي ھەمووانەوہ، لەگەل سەرە سفت و دەستە عارەقاويى و لەشە گۆشتنەكەمدا، نارەزويەكى كوشندەي شتە گەرەكان دەبىزواندم. ھەستمدەكرد من نە نىشتمانم خۆشەدەويست، نەوہك جاران ديمەنى جووتيار و سەپانى كورد دەبەھەژاندم، نە سۆزم بۆ كرىكارانى شار ھەبوو، نە كەستىكم خۆشەدەويست ھەزىكەم دورگەيەكى نارامى بۆ دروستبەكم، نە مندالم ھەبوو بەمويت نىشتيمانىكى نازادى بۆ جىبەيتم ... ھىچ شتىكم نەبوو وەك خەلكانى تر ھۆكارم بىت لە ھەلگىرسانى جەنگ و كەوتنەوہي ئاگر بترسم. من ئەو پۆحە موجەرەدە ترسناكە بووم كە تەنيا پلانم ئەوہبوو ترس لە پۆحى خۆم و ئەوانە دەريكەم كە لەگەل مندا دىنە سەنگەرىكەوہ. خۆم بە پاشماوہي سوارچاكە دىرىنەكانى كورد دەزانى، بە ھەلگىرى مەشخەلى جەنگاوەرە خورافىيەكانمان، دەبوو ھەمىشە جەنگىك ھەبىت تىيدا ئەو پۆحە سوارچاكە داگىرسابىت، پۆحى خانى لەپزىرىن، پۆحى دوانزە سوارەي مەريوان، پۆحى مامەيارە، پۆحى مامەريشە، پۆحى پىشمەرگە ئەبەديەكان ... چاوم لىكدەنا و لە كوشتنى ئەسپەكانى پسمامانەوہ تا كوشتنى ژنە ئاسايشەكان، ھەمووم بە مەشق و ئەزموون دەزانى تا توانام لەسەر جەنگ نەمرىت، پۆحم وەھا لاواز نەبىت ھىچ فرىشتەيەك نەرمىيكات و بىخاتە ژىر چەترى پەحم و ترسنۆكىيەوہ، ھەموو ژيانم پىكرا وەك خۆ نامادەكردنىك دەبىنى بۆ ئەم ساتە، ساتىك تىيدا پۆحى حىزب دەمرىت، پۆحى نەتەوہ دەمرىت، بە لآم پۆحى داگىرساو و جەنگاوەرانەي من لە ژىر ھەموو ئەو خۆلەمىشەوہ دەسووتىت و دادەگىرسىت و وەك خودايەكى نوئى دىتەدەرى. بۆ يەكەمجار خۆم وەك خودا گرىكىيەكان، وەك قارەمانىكى ئەفسانەيى لە چەشنى پىرۆمىسيۆس دەبىنى، كە ئەركى

پاراستنی ئاگرێکی پێرۆز لە سەر شانیتێی. لەو شەوانەدا پوونتر تینگەیشتم
 کە وەلامی ئەو پرسیارەیی لای نزار ئیدریس دەستم نەکەوت چیبە. من
 شەویەک چووم بۆ لای ئەو دەمویست بزائەم لەم سەردەمە تازەیه‌دا فرمان
 و ئەرکی بوونەوهرێکی وەک من دەبیت چى بیت. ئەو پرسیاری هەرە
 گەورەى عەسەر و زەمانی ئەو دەم بوو لە کەسێکی وەک من، ئیستا بێ
 کۆمەکی هیچ بوونەوهرێک وەلامی خۆم دەدۆزییەو. ئەو یە نەهێلم پۆچی
 شەپکەرەکان سست بیت و ببیت بە ژێر دەمامکی ئەم سەردەمەو. من لە
 پاییز و زستانی سالی نەوهدویەک و نەوهدوودا تینگەیشتم نەوەک تەنیا
 مۆفەکان دەمامکیان هەیه، بەلکو سەردەمەکان و مۆفەکانیش
 دەمامکیان هەیه. پۆژانە لە گەپان و کۆبوونەو و سەردانەکاندا، لە
 تینگەلبووندا لەگەڵ شانەکانی حیزیدا بەدوای دۆزینەو و دارپشتنی
 ناوکەکانی دەزگا گەورەکەم، ژن و پیاوانیکم دەهاتنەسەر پێگا کە بە
 راستی دەمامکی ئەم عەسەریان لەسەردا بوو. دەمامکیکی گەمژانە کە
 قسەى پوچی لەسەر دونیایەک دەکرد تێیدا دەنگی تەفەنگ کەپ بوو و
 بۆنى باروت لەسەر شەقام و دیوارەکان سەردارووتەو. مۆفەکان هەموو
 ئاسوودە دەخۆن و هەلەدەستن و هیچ شتیک ریتی بەک جۆلەى ژیان
 تیک نادات. سەری من سەریک بوو دەمامکی وای پێدا نەدەچوو. لە
 کۆبوونەوکاندا لەگەڵ ئەندامە گەورە و بچوکەکانی ئاسایشدا هەولێ
 شەمشوم دەدا، هەموو ئەو جەنگ و ترس و دوکەلەى لەسەری خۆمدا
 هەیه ببیەخشم بەوانیش، هاوارمەکرد بەسەر فرمانبەرە بچوکەکاندا کە
 جەنگ ئیستا و ئەمڕۆ دەست پێدەکات و دوور نییە سەد سالی پێک
 بخایەنیت. رامدەوهدان و دەمقیڕاند بە پوویاندا کە دوژمن سەرەتا ئەو
 جانەوهرەى ناو ناخی خۆیانە کە چاویان تێکەدا و وادەکات دوژمن وەک
 دوژمن نەبینن. کە هەندێجار قسەم لەگەڵ ئاسایشە گەنجەکاندا دەکرد،
 دەمگروت «هەموو کەس دوژمنە، تا ئەو ساتەى بە پوونی دۆستیتى خۆى
 دەسەلمینیت». دەمقیڕاند پێ بەدەنگ «دەمامکی ئەم سەردەمەى
 ئیستامان ئەو یە کە گواپە هەموو شتیک بەرەو باشی دەپوات، بەلام
 هەموو شتیک بەرەو جەنگێکی خۆینین دەبزویت و جگە لە دلێکی شەپکەر

و چاویکی وریا، هیچ شتیکی دی ناتوانیت کۆمهک به ئیمه بکات له م جهنگه دا سه ریکه وین». وه ها هاوارمه ده کرد، دوا بی هه ستمه کرد ژێکانی ده نگم زامداربوون. هه ر چیم ده کرد، دوا بی ده مبینی که پۆچی من له سه ر ناوازیگ ده خوینیت، گه لیک جیاوازه له ناوازیگ که نه وانی تر له سه ری سه ماده که ن. له هه موو شوینتیکی شار هه ژاری و ده ستکورتی وایکردبوو خه لک ته نیا بیر له زگیان بکه نه وه، که س ناگاداری نه وه نه بوو له م ساته وه خته گرنگانه دا ده بیته ئیراده ی جهنگاوه رانه مان تا دوا پله ی خۆی داگیرسینین. که به پۆژ ده چرومه ناو خه لک و بازار ده گه رام، بچوکی و بیخه ونی ئه م مه خلوقاته بیزارکه ر و چلکنا نه تو ره یده کردم. بۆ یه که مجار هه ستم به و دووریه گه وریه ده کرد له و تو په له ئاده میزاده بیروخ و برسی و زگه رسته ی ناوی جه ماوه ره. ده گه رامه وه بۆ ما ل و له سه ر ده فته ری یاداشته کانم ده منوسی «ئه مرۆ پیا سه یه کی درێژم به شاردا کرد، ئه و ده یان هه زار خه لکه برسپیه ی له و مه رکه زه بچوکه دا به دوا ی ناندا کۆبوونه ته وه هیچیان له سه و زنا بیته، خه لکیکن هه موو شتیگ ده کپن و هه موو شتیگ ده فرۆشن، میژوو یان پهی دروست نا کریت... دل و سه ری ئه م شاره له و مه رکه زه بچوکه دایه، به لام سه ریکی خالی و دلێکی بی جۆشه. هیچ شتیگ له وێ نییه سوو دێکی هه بیته، جگه له چلک و بۆن و چلێسی، هه لبه ت له پال هه موو جۆره کالایه کی تری بیکه لکی دونیا، ئیتر له مه عجونى دانه وه بیگره تا تفه نگ و ته قه مه نی پوسی. ئه وه ی له م بازاره دا ده بیینم نا ئومیدم ده کات، میله تیکی برسی ده بینم که هیچ جۆره پۆحیکی تیدا نییه، ئه و ملکه چی و خۆخواردنه وه و چلێسیه نه بیته که داگیرکه ر دروستیکردوه. میژوو ده بیته دوور له ده سته جه ماوه ر دروستبکریت... هه موو شته کان تا ئیستا هه له بوون... جه ماوه ر تا که هێزه که ناتوانیت دونیا بگۆریت».

ئه وه سه ره تای جیا بوونه وه ی هه تا هه تایی من بوو له و گارانه ترسناکه ی خه لک که به هۆی بیه یزیانه وه، قیزم لیان ده ها ته وه. من نه بازرگان بووم، نه شاعیریکی پۆمانسی تا پیشه و سامانم ته نیا له ناشتی و

هێمنیدا گەشەبەکن، من کەسێک بووم دەمویست ژێرخانی دەولەتییکی نوێ دابڕێژم. من جەنگاوەریبووم، ئێشی من تەنیا لە سەر دەمانی ئاشووبیدا مانای هەبوو، بەلام هەموو جەنگێک دەبێت بەهانیەکی هەبێت، هەتا شەیتانیش پتویستی بە ئامانجییکی جوان و ئاواتییکی بەرز هەیه بۆ ئەوێ بەتوانی وەک شەیتان دەست بەکاربێت. نا من ترسم نەبوو ئەم ماله خاپوور بێت، ترسم نەبوو دوژمنان ئەم شارە بگرنەوه، جەنگێکی ئەبەدی منی شادومان دەکرد، تازه لەوه دا نەمابووم بمکریت ژیان بێ بۆنی باروت و زرمە تەفەنگ و پراوەدونانی درێژ و بەر دەوام بەسەر بەرم. بەلام من تەنیا بووم، پۆچی من پۆحییکی تەنیا بوو، حیزب نەیدەتوانی وەک من بیری کاتەوه، سەرکەردەکانی تر هەموو دەیانەویست ئەوێ لە ژياندا ماویانە بە هێمنی و لەسایە مأل و مندال و لە جیگای خۆشدا بەسەر بەرن. زۆرجار کە دەچووم، دکتۆر زەندیان بۆ ئەوێ سۆزم بچوون بێت و تییگەم کە جەنگ و نەهەمەتی خواستی ئەو نییە، مندالەکانی دەهینا و لە دەوری خۆی دایدەنان. وەک ئەو بوو بلێ گەژە ببینە، تۆ چونکە خاوەنی هیچ نیت، ترست لە ژيانی ژن و مندالت نییە، خاپووری جیهان و وێرانبوونی گەردونت لا وەک یەکە، بەس من نامەوێت چیتر شەر ببێت. ئەو دیمەنە بەکێک بوو لە و هۆیانە وایکرد دواتر بیر لە هەبوونی مندالتیک بکەمەوه.

دەمزانێ ناتوانم خۆم لە کینەکان پزگار بکەم. هەمیشە کینە یەکی ناکام لە دلەدا بووه، کینە یەک بەرامبەر شتیک کە نازانم چیبە، رقیق و بێرەحمییەک لە ناکاوە دەمگرت کە هێوربوونەوهی بۆ نییە، لە پریکدا بوغزێک کە تێرنا بێت دەچێتە هەناومەوه و ناتوانم جگە لە جەنگ بیر لە هیچی تر بکەمەوه. ئێستا کە هەستە کەم دۆنیا کەوتۆتە دەستم، کە دەزانم فریشتە کەم دورە لە من، لە جیگا و زەمانییکی تردا دەژی کە هیچی لە جیگا و زەمانی من ناچێت، ئەو کینە یەم لە هەر شتییکی دی زیاتر پتویست بوو، بۆ ئەوێ بۆشایی ئەو بوغزە نەمخوات و کەلێنی ئەو خۆخواردنەوانە بوونم نەپوختن بێت. تا ئەندازە یەک دلنیا بووم لە بەری دوژمنانیشدا پیاوانیک هەن لە من دەچن، وەک من فریشتەکانیان ترازاو،

وهك من دواى عقلی هیمنخواز و كه مترخم ناكهون، شهو و پوژ له ژیره وه له پوچی مندال و گوره كانياندا ترس دهچینن، ترس له جانوهه ریک كه ناوی كورده، ترس له جانوهه ریک ناوی سه روكه، ترس له درپنده به کی بیره حم كه ناوی عه قید جهنگیزه. ده بوو ده سته کاربین و ناماده بین، کاتیک كه سهرده می جهنگ هات، ئیتر سهرده می جهنگ، خودا تا ئیستا هیچ ناشتیه کی نه پاراستوه و ناپارزیت.

به یانیا ن زوو به كه م شت پوژنامه كه ی حیزیم بو ده هات و ده مگرت به ده سته وه و هه لمده دایه وه و په په په په ته ماشامده كرد، ده مویست بزانه پروفیسور زه ندیا ن تازه چون بیرده كاته وه و مه یلی به چیه، بزانه قسه كان و خواسته كانی من به هه ند ده گریت. دكتور له و پیاوه عاقلانه بوو كه ده یانه ویت دنیا به په پری كوتر بگورن. وای، هه موو پیاوانی ده ورو به رم دوروبوون له خولیا ی من، من پوچی كه سانیکى وهك گاریبالدی، سیمون بولفارم له خودا هه ست پین ده كرد، به لام نه و پوژگار، منی كردبوو به دونكیشوت. كه ده چوو مه دارستانه كانی نریك شار، کاتیک ده كه وتمه پیاسه ی دریز به سهر کیو و به ناو بیشه و به زه لباغی سهر زئی و نیو چه مستاناندا، كه ده كه وتمه گه شت به لاپئ سارد و لیتاوی و چوله كاندا، پر به دهنگ هاوارمه كرد: خودایه بو به ته نیا من وام، كوان نه و كه سانه ی دنیا وهك من پووت و قووت و بن ئومیدی دروژن و بن ئارایشتی فریوده ر ده بینن، كوان نه وانه ی تیده گه ن دنیا جگه له مه يدانی جهنگ هچی تر نییه. بو كه س گوئی له هاواری من نییه... سه د ساله بو نه م ساته شه رده كه یین و نه م ساته ش ئیستا لیره وه و كه چی هه موو وهك ولاغی گیز سهریده كه یین و هیچ ناكه ن. زورجار به هه ستیكى شكاو و نا ئومیده وه ده گه رامه وه بو شار.

سهرده میكى سهر بوو، من ته نیا كه س بووم كه بیرم له ناشتی نه ده كرده وه، نریكى پازده سال بوو له و شاره دا كارم بو نه وه ده كرد، هیچ هیزیک جگه له هیزی ئیمه، هیچ حیزیتك جگه له حیزیتی ئیمه، قاره مان و سهردار نه بیت. ئیستا نه و پیاوه لاواز و شل و پلانم ده بینى به قوونى

فەشەوێ خۆیان بۆ هەلبژاردن ئامادە دەکرد. تورپە دەبووم، دەهری دەبووم، تۆزە قژەکانی لاسەری خۆم دەپنپیه‌وه. چۆن دەکرا خەلکێک بکەینه سەر پشک کە وەک مەن ژیانی خۆیان بۆ پاشەپۆژی ئێم شارە تەرخان نەکردووە، چۆن دەتوانین هەموو شتێک ببەخشین بە سندوقێک کە دڵنیابووم خەلک بە گەمژەیی، بە بیباکی، بە ئارەزووی ساویلکانه پێدەگەنەوه... هیچ میلیتیک نییه دواي پادان و هەلبژاردن بە شیمان نەبێت.

شەوێکیان دواي ماندووتییەکی پۆچی گەرە بە نیازی ئەوێ دکتۆر زەندیان پازیبکەم فوو بە پۆچی کوردایە تیماندا بکات، چوومەوه لای. ئەو ماوێه وەک سەگێکی کۆلنە دەرم لێهاتبوو کە خاوەنەکە ی هەزار جار چیلکە یەکی بێفەرپ تورپە دات و ئەو بە دەم دەیهێنیتەوه بەردەمی... شەو دواي شەو دکتۆر چیلکە پەقەکە ی تورپە داتا و مەن وەک سەگ بە پرتاوی دەمەینایەوه بەردەمی. ئەو شەو دکتۆر زەندیان بەرامبەرم گۆرا بوو، وەک جاران نەبیردەم ژوورەکە ی خۆمان، وەک شەوانی تر میوێ تازە و چەرەسی بۆ دانەنام. ئاشکرا دکتۆر تورپەبوو، دیاریبوو بە پۆژ چۆتە دیوانی سەرۆک و قەسە زۆری لەگەڵ کردووە، لەووه هێزی گرتوووە لەگەڵ مەن پەق بێت و بوار نەدات هێندە لووت لە کاروباری بژەنم. بە تاییەت دەیزانی مەن لە ژێرەوه کاردەکەم کادێرە چالاکەکانی پاگە یاندن بخرەوه دەزگاوێ و ئەوێان پێبکەم کە مەن دەمەوێت. ئەو شەو بۆ یەکە مجار هاواری بەسەردا کردم و گووتی، مەن جگە لە دۆنکیشتووتێکی گەمژە هیچی تر نیم، سەرلێشتیواوێکم نازانم چیم دەوێت، دڵێکی شەپخوایی پەقم کە دەمەوێت و لاتەکە بە پێگای جەنگ و خویندا پابکیشم، پیاوێکم دەبێت هەموو کەس لێم بترسێت. ناوینام «شەپخوایێکی قەحبە کە دەمەوێت کوپی خەلک بە کوشت بدەم». تا دەبێقیراند بچوکتەر دەبوووه لە بەرچاوم، دەبێگووت «قوپ بەسەر ئەم مەملەکەتە کاری بکەوێتە بندهستی دوو شەپخوایی مەلعونی وەک تۆوه کە جگە لە خویندەرێکی هیچی ترتان لە سەردا نییه».

ئینجا قولی بیجامەکە ی هەلکرد و بە مۆنی و لووتبەرزێ کە سێکەوه دۆزمنەکە ی خۆی بە بێرەحمانەترین شیوێ کوشتبێت گووتی «ئێمە

دهچین بۆ هه‌لبژاردن، خه‌باتی ئیتمه ئیتر له سه‌ر سه‌ندوقه‌کانی ده‌نگدانه ...
پیاوی شه‌پخوازی وه‌ک تو، شوینی ناو زبڵدانی میژووه ... تو دره‌نگ یان
زوو جینگات زبڵدانی میژووه».

ئه‌و پۆژه وه‌ک دلێکی شکار، وه‌ک پۆحیکی زامدار گه‌پامه‌وه مانی.
چاوه‌پوانی ئه‌وه نه‌بووم که‌سیکی وه‌ک من که پۆحی سوارچاکه دلێر و
مه‌زنه‌کانی له‌خۆیدا هه‌لگرتووه، که‌سیک به‌ خه‌یالی خۆی مه‌شخه‌لی
زه‌مانیکی تازه‌ی له‌ ده‌ستدایه، به‌وجۆره سووکایه‌تی پێبکریت. به‌لام
ده‌شمزانی که ئیستا سه‌رته‌تا و ده‌روازه‌ی عه‌سری سووکایه‌تییه،
سه‌رده‌میکی که هه‌یج شت و هه‌یج ئاده‌میزادیک حورمه‌تی نامینیت و له
نه‌فرت و شکاندن به‌دوور نابیت. بۆ یه‌که‌مجار له‌ ژياندا هه‌ستم به
لاوازییه‌کی ترسناک کرد، هه‌ستمکرد جگه له‌وه‌ی بچمه دواوه و به‌ نه‌ینی
خۆم بۆ پۆژگارێک و سه‌رده‌میکی نوێ ئاماده‌بکه‌م، هه‌یجی ترم بۆ ناکریت.
باوه‌پم به‌ هه‌لبژاردن نه‌بوو، له‌به‌رئه‌وه‌ی هه‌لبژاردن له‌ میژوودا هه‌میشه
دواچاره‌سه‌ر بووه، له‌ پێشدا ده‌بیت هه‌موومان هه‌موو هه‌تێک بخه‌ینه کار،
دواتر که‌ جه‌نگ ته‌واوبوو، که‌ براوه و دۆراو دیاریبون، ئه‌وسا بچین بۆ
هه‌لبژاردن. ده‌زانم ئیستا دیسانه‌وه هه‌مووتان به‌ گومانه‌وه سه‌یرمه‌ده‌که‌ن،
ئه‌وانه‌ی چاویلکه‌یان له‌ چاودایه‌ دایده‌گرن و توژیک تێده‌فکرن، به‌لام له
سه‌ره‌تای سالی هه‌زاروئۆسه‌دونه‌وه‌دوو دا که‌س به‌وجۆره بیری
نه‌ده‌کرده‌وه، هه‌موو ده‌یانویست له‌ مفت ولاتیکی دیموکراسییان
ده‌ستبه‌گه‌ویت. سه‌رۆک «خودا له‌ گونا‌هه‌ گه‌وره‌کانی خۆش بیت» له‌گه‌ڵ
ئه‌وروپی و ئه‌مریکیه‌کاندا ئه‌و خه‌یالپه‌لوه‌یان خسته‌ سه‌ری هه‌مووانه‌وه که
ئهم سه‌رۆک عه‌شره‌ته‌ مه‌لعونانه، ئهم له‌شکرانه له‌ خه‌لکانی ته‌ماحکار و
ده‌سه‌لاتپه‌رست، ئهم پیاوه‌ زگ برسی و ناوگه‌ڵ برسیانه ده‌توانن بینه
دیموکراس. دکتۆر زه‌ندیان و هه‌موو کادیره‌ گه‌وره‌کانی حه‌یزب له‌و باوه‌په‌دا
بوون ئیتمه هه‌لبژاردن ده‌به‌ینه‌وه، ئه‌و دلنیاویه‌ لای من دلنیاوی گه‌ژه‌کان
بوو، تینه‌ده‌گه‌یشتم چۆن جه‌نگاوه‌ریکی پاسته‌قینه‌ خۆی ده‌داته ده‌ست
کاری وه‌ها، بۆ پۆحیکی سه‌رکه‌شی وه‌ک من له‌ له‌شیاندا نییه. ئه‌و شه‌وه

کە دکتۆر زەندیان لە مائی خۆی دەریکردم، من پالۆتیەکی درۆژی پەشم بەردا بوو، هەوا سارد بوو، زۆر سارد بوو. لە کاتیگدا ئەو لە بەردەرگاگەوه جینیوی بە من دەدا و سووکایەتی و فزاعەتی پێدەکردم. من بێئەوهی و یقاری خۆم بدۆپینم و توپەبم، لە بەردەرگاگەوه گووتم «جەنابی دکتۆر، هەلبژاردن کاتیک مانای هەیه کە براوەکان سەد دەر سەد دیارین، هەر کاتیک براوەکان دیار نەبن، کۆتایی هەر جەنگە ... دلنایات دەکەمەوه، پێش هەلبژاردن بچینە جەنگەوه باشترە نەوهک دواي ئەوه بە دۆپاویی بچین». دکتۆر دەرگاگەوی بە پوومدا داخست و گووتی «بپۆ قووندەری، قووندەر باب. چەند مانگە خەو و خۆراکت لێ حەرماکردوم. باوه حیزی قەحبەباب». لەو دیووە جەپتیکی درۆژ و ناخۆشیشی بۆ لێدام کە دەنگەکەئێستا لە گویمدا دەزینگیتهوه.

پۆژیک سەرۆک بانگیکردم، تازە بیرووی خۆی گواستبوووه مائیکی گەوره و خۆش، میزی گەورهی داناوو، خەریکبوو بنه و بناوانی کۆشکیکی سەرۆکانەئێ تاییەتی دادەمزراند، پۆژانە میوان دەستە دەستە دەهاتن و ناویانگ و بۆی سفرە گەورهکانی خەریک بوو بە دونیادا دەپۆیشت، بەلام تا دەهاتیش ئەو دەرەدە پیسە پتر دەیگرت، دەردی ئەوهی توانای بەرگەگرتنی بۆنی ئینسانەکانی نەدەما. کە چوومه لای و بینیم پتر خەیاڵم لای خۆی بوو تا قسەکانی، هیندەم سەلیقە و زانین هەبوو بزانی بۆچی بانگهێشتیکردوم. ئەو توپە سەرەتاییانەش کە وردە وردە لە هەموو سوچ و جیگاگەوه هەوالیان بۆ دەهینامەوه، ناگاداریانکردمەوه کە سەرۆک ژێر بە ژێر خەلکانیکی پاسپاردوه کاری من بخەنە ژێر چاودێری و هاتوچۆم لە چاوان غافل نەکن. دەمزانێ چۆن و بە کێ چاودێریم دەکات، ئەوه یەکەمجاری بوو بەو چەشنە لە من توپە بیت، هیدی هیدی تا دەهات دەمارگیتر و نامۆتر دەمبینی، هەندێجار توپەیی کەفی پێدەکرد و زمانی لە گۆ دەکەوت و جگە لە بلەمەبلمیکی توند کە وشەکانی لێک جیا نەدەکرانەوه، هیچی دی لێ دەرئەدەهات. دەمێ لە یەکیک زیز بووایە نێوچاوانی گرزەدەکرد و وهک مندالێکی خیشن لچی دادەشوێان و جار جار

له ژێرهوه ته‌نیا نینگایه‌کی توپه‌ی لێ ده‌هاویشته‌. ئه‌و پۆژه که منی له بیرو تازه‌که‌ی بانگه‌یشتکرد به‌جۆره‌ بوو، ماوه‌یه‌ک منی دانا بێته‌وه‌ی هیچ له‌گه‌ڵ بلیته‌. ته‌نیا له‌ بنه‌وه‌ ده‌یروانی و ژێر به‌ ژێر خێسه‌ی لێده‌کردم، به‌ شێوه‌یه‌ک چه‌ند جار خه‌ریکبوو بده‌مه‌ قاقای پێکه‌نین. دوا‌ی ماوه‌یه‌کی درێژ که‌وته‌ قسه‌ تونده‌کانی خۆی و گووتی که‌ من «وه‌ک کوودی ئه‌و نه‌ماوم» «خه‌ریکه‌ سه‌رکه‌په‌وی خۆم و حیزب له‌ خوومی شین ده‌نیم» «وه‌ختیکه‌ دائیره‌که‌م بکه‌مه‌ حیزبیکه‌ی تر که‌ له‌ بن فرمانی ئه‌ودا نییه‌». من وه‌ک قوتابییه‌کی دێرینی خۆی و وه‌ک گوێزپایه‌لیکی هه‌میشه‌ که‌ ناخوازته‌ به‌ عینادی مندالانه‌ و به‌ به‌رگری نامه‌ننقی خۆی ناشیرین بکات، خۆم بچوکه‌کرده‌وه‌ و گووتم «چه‌نابی سه‌رۆک، من قوتابییه‌کی نه‌زانی ئیوه‌م، هه‌ر هه‌له‌یه‌کم بوویته‌ له‌ مه‌حه‌به‌تی منه‌وه‌ بووه‌ بۆ ئیوه‌». ده‌مزانی کړنوش و ستایش شاد و مه‌ستی ده‌که‌ن، تا دوا ئه‌ندازه‌ دانه‌وان و خودبچوکی خۆم بۆ نیشاندا و چومه‌ ناوه‌پاستی بیروکه‌ی و وه‌ک کۆیله‌ کۆنه‌کان نوشتامه‌وه‌ و گووتم ئیعه‌ له‌ حیزیدا خه‌لکیکی نه‌زانی، که‌ خودا به‌هره‌یه‌کی بۆ سیاسه‌ت و غه‌ریزه‌یه‌کی بۆ ده‌رککردن نه‌داوین، گه‌ر باوکایه‌تی ئه‌و نه‌بیته‌، گه‌ر میژووی سیاسی و دیپلوماتی ئه‌و نه‌بیته‌، ئیستا ته‌حا به‌س خودای گه‌وره‌ ده‌یزانی له‌ چ چالیکه‌ی چه‌هه‌نه‌مدا «کابوکن» مان ده‌گووت. سه‌رۆک به‌پاستی که‌یفی له‌ قسه‌ی من ده‌هات، ده‌مزانی شه‌یدای ئه‌وه‌یه‌ هه‌موو پیاوانی نزیکه‌ی خۆی بچوک و سووک ببینته‌، تا خۆمان له‌ به‌رده‌میدا زیاتر دانه‌واندایه‌، خیراتر ده‌بیه‌خشین و زووتر چاوپۆشی له‌ هه‌له‌کانمان ده‌کرد. من له‌و پۆژه‌وه‌ زانیم گه‌ر ده‌مه‌ویته‌ پرسیوام نه‌کات، ده‌بیته‌ تا ده‌توانم خۆم بچوکه‌تر و بچوکه‌تر و بچوکه‌تر بکه‌مه‌وه‌، تا ده‌توانم له‌ به‌رده‌میدا هونه‌ره‌کانی خۆ پرسیاوکردن زیاتر بخره‌مه‌ کار. شادومان ده‌بوو ببینته‌ تو هه‌ست به‌ بچوکی و پرسیوایی خۆت ده‌که‌یت. نا مه‌سه‌له‌که‌ ئه‌وه‌ نه‌بوو سه‌رۆک خه‌لک بکوژته‌ یان دوا‌ی توپه‌بوونه‌کانی تیمیکه‌ی چه‌کدار بانگه‌یشتبکات له‌ مه‌یدانی پشته‌وه‌ی ماله‌که‌ی خۆیدا تیربارانتبکه‌ن، نا شتیک نه‌بوو له‌ جۆری سه‌دام حوسه‌ین، پیاویک بوو توندوتیژی زۆر له‌ ده‌ماریدا نه‌بوو.

بەلام گەر توپەبایە، نۆد توپەبایە لە جینگاکەى خۆت دووری دەخستیتەوێ. هەلبەت دواتریش کە ئارامی تێدەگەرا و هیۆردەبوو، دەیناردیتەوێ سەر کاری خۆت یان پلەیه کیش هەڵیدەکێشای، بەلام چیرۆکی ریسواییە کەت وەها لە حیزیدا دەنگی دەدایەوێ تا سالانیک لە یادی کەس نەدەچوو و فرامۆش نەدەکرا. سەرۆک کەسی نەدەکوشت، بەلام چوار دەوری پیاوانی خۆی وەها مینرێژدەکرد نەتوانن جگە لە یەک رینگا زیاتر بگرن و لە یەک شت زیاتر بیریکنەوێ. من دەمزانی لەم سەر زەمینە تاکە کە سێک دەبیت بە راستی لێی بترسم ئەو... گەر هەموو هونەرەکانی پارێکردنی ئەو فێرنەبم، پاشەپۆژیکم نییە. دواجار من نە لە جەمعی ئیمانداراندا بووم تا لە یەزدان بترسم و نە ئەخلاقییەکی وەها شەرمەن و ئابروودارم بوو لە ناوی خۆم سەلبکەمەو، کە سێک بووم مان و نەمانی دەسەلاتەکانم بە نیازی جەنابی سەرۆکەوێ بەندبوو، بەرپرسی یەکن لە دەزگا نەپێنێی گەرەکانی ئەو بووم. رەنگە بمویستبایە و لێبڕایام بعتوانیایە بیکۆژم و بچمە جینگاکەى، بەلام بە راستی لە جینگای ئەودا چیم بگردایە. چ کارەساتێکی شەخسی گەرە دەبوو گەر بەهاتبایە و من ببوومایەتە سەرۆک. بە بروای من تەنیا گەرەکان دەبن بە سەرۆک، مێژووی مەزۆف لەسەر ئەم ئەستێرەیه شاهیدە کە کەمجار پیاوی دانا بۆتە سەرۆک، سەرۆکبوون پۆستێکە بۆ گەرەکان تاییەتکراوێ و بۆ ئەوان قۆرغە. لە نێوان سەرۆک و هاوواتی سادەدا گۆمیک هەیه تەنیا هەندیک ماسی دەتوانن تێیدا مەلەوان بن، من ماسی ئەو گۆمەبووم، یان راستییە کەى دەرە ماسی هەرە گەرەى ئەو گۆمەبووم. ئەو جینگایەى خۆم گرنگتر و سەلامەتتر بوو لە جینگای ئەو... ئەو هەموو سالەى خەبات ئەوێ فێرکردبووم، ژيانى پاسەوانەکان هەمیشە لە ژيانى ئەوانى پاسیانده کەین زامنتر و خۆشتره. من گەرچى دە پاسەوانم هەبوو، بەلام خۆم پاسى خۆم دەکرد، هیچ مەزۆفیک لەو بەدبەختتر نییە کە پاراستنى ژيانى بداتە دەست ئەوانى تر. من پاسەوانەکانى خۆم پتر وەک خزمەتکار دەبینى تا پاسەوان، جل و گۆرەویم پێ دەشۆردن و پێلۆم پێ بۆیاغ دەکردن. ئێستاش گەرچى من کۆپلە و ئەو کۆپلەدار بوو، بەلام من لەوانە نەبووم

پوکه‌شی دونیا بمخه‌له‌تینیت، شاتوگری ده‌سه‌لات له‌وه ئالۆزتره که که‌مژه‌کان تییده‌گن. سه‌رۆک خووشی ده‌یزانی که که‌م تا زۆر ژیانی له ده‌ست من و هه‌ندانئیکی دیکه‌دایه. ده‌سه‌لاتی من به‌سه‌ر ژیانی ئه‌وه‌وه له ده‌سه‌لاتی ئه‌و به‌سه‌ر ژیانی منه‌وه گه‌وره‌تر بوو. من خودای راسته‌قینه بووم، به‌ده‌مامکیکی ره‌ش و ده‌سه‌لاتیکی که‌مه‌وه له‌سه‌ر زه‌وی ده‌ژیا.

نا، هینده‌ گومانی نه‌ده‌ویست، من به‌ فیره‌ت پیاویکی ئاسایش و چاویکی گه‌ره‌ی ده‌زگای ئه‌منییه‌ت بووم، که ده‌متوانی به‌ نمایشه‌کانم سه‌رۆکیش فریویدم. په‌نگه‌ پزیشکیک بتوانیت چاریک له‌ جاره‌کان ببیته‌ ئه‌کته‌ر، ببیته‌ جاسوس، ببیته‌ سه‌رۆک، به‌لام پیاوانی ناو ده‌زگاکانی هه‌والگری، ئه‌وانه‌ی وه‌ک من ده‌خولقین و کاریان وا له‌ خویتیاندا، ناتوانن هیچی تر بن، خه‌لکانی ده‌زگا تا که خه‌لکیکن ناتوانن له‌ راستیدا هیچی تر بن جگه‌ له‌ کاره‌که‌ر و خزمه‌تکاری ده‌زگا. من گه‌ر بشیانکردبام به‌ وه‌زیر یان سه‌رۆک، له‌ ناخدا هه‌ر جاسوسیکی ئه‌به‌دی ده‌بووم، که‌سێک ئیشتی ئه‌وه‌یه نه‌یتنی بوون و نه‌بوونی هه‌موو شتیکی و هه‌موو سه‌رده‌میک و هه‌موو مروفینک بپشکنیت. که ده‌گه‌رام و ده‌مپشکنی و له‌ نه‌نجامه‌کانی کاری خۆم تیده‌فکریم، به‌خۆم ده‌گوت من هه‌م جه‌نگاوه‌ریکی کۆلنه‌ده‌ر، هه‌م جاسوسیکی فه‌یله‌سوفم. جاسوس و جه‌نگاوه‌ر دوو که‌س نین غه‌ریزه‌ی سیاسی به‌هیزیان هه‌بیت، سیاسه‌ت به‌هانه‌یه، هه‌موو شتیکی به‌هانه‌یه، بۆ ئه‌وه‌ی ده‌رفه‌تمان هه‌بیت وردتر ئه‌وانی تر بپشکنین. من ته‌نیا چاو بووم که جگه‌ له‌ سه‌یرکردن و شو‌پوونه‌وه‌ی زیاتر، جگه‌ له‌ بنکۆلکردنی دیمه‌نه‌کان تا ئه‌و جینگایه‌ی خوینی لێ بیت، ته‌ماحی سامان و پاره و مال‌م نه‌بوو... ئاسایشیکی کوردپه‌روه‌ر و زاھید و سو‌فی بووم.

ئه‌و پۆژه که جه‌نابیان «خودا له‌ هه‌موو زولم و زۆریکیان خو‌شبیت» بانگیکردم، زۆر سوکایه‌تیان پێکردم، منی به‌ مشکیکی نه‌خۆش شو به‌باند که ده‌جیته‌عه‌مباریکی پر گه‌نم و گونێ به‌ گونێ فه‌رده‌کان ده‌دریت، بیته‌وه‌ی بزانیته‌ به‌دوای چیدا ویتله‌. به‌ بپروای ئه‌و، سه‌رده‌می موچه‌به‌ت و لیبوردن هاتۆته‌ پێش و ئیعه‌ ده‌بیت باوه‌شی گه‌وره‌ی دۆستایه‌تی بۆ دونیا

بگه‌ینه‌وه و ئەم عەقڵییەتی شەڕ و جەنگاوەرییە بخەینە لاون. وای خودایە... ئەو قسانە چەند نازاریاندام، تاکە دڵخۆشیم ئەو بوو، دەمزانێ ئەمە گۆژمێکی تێپەڕی سەرۆکە و هەر زوو بەسەردەچیت، لە دلی خۆمدا دەمگوت «هەموو سەرۆک و دەسەڵاتدارەکان، جار جار تووشی نۆبەتی وا مۆڤدۆستانە و ئاشتیخوازانە دەبن، بەس هیچ کات تاسەر لەسەر ئەو مەیل و هەوایە نامێننەوه». سەرۆک دەیویست من جگە لە کاری پاسبانانی و دواکەوتنی دەنگوباسی ئەوانەی دەیانەوێت زیان بەو بگه‌ینن کاریکی ترم نەبیت و خۆم بە هیچ ئامانجیکی تره‌وه سەرقال نەکەم. مەبەستی بوو هەموو تۆرەکانی ئاسایش و هەموو شتیکی وەک شورایەکی ئەستور دروستبکەم کە دواجار تەنیا بەدەوری ئەودا بەرزەبنەوه. بە پوونی و پەوانی پتیگوتم، کاری تۆ ئەو نیه‌ی نیشتیمان بپاریزیت، پاراستنی وەتەن کاریکە وا لە ئەستۆی ئەو، من کارم تەنیا پاراستنی ئەو و هیچی تر، منی وەک دیوارچن و پەرژینسازیک دەبینی کە دەبیت لە نێوان ئەو و مردندا بەریه‌ستیکی هەلچنم هەتا ئیزرائیلیش لێوه‌ی دزەنەکات. قسەکانی سەرۆک و شیوه‌ی تەماشاکردنی بۆ کردار و وەزیفە‌ی من، گە‌لەک ناوومیدکەر بوون. من خەونی گە‌وره‌ترم هەبوو، خەونی دروستکردنی دەزگایەک لە ژێره‌وه هەموو نیشتیمان ببات بەرپۆه، دەزگایەک هەزاران سال بمینیتەوه و گۆران و مردنی هیچ ئادەمیزادیک کار لە نیشکردنی نەکەن. پیاوی ئاسایش وەک پۆلیس نیه‌ی، پۆلیس یاسا و سەلامەتی و ژیان و مائی خە‌لک دەپاریزیت، بە‌لام ئاسایش دەولەت دروستدەکات، پۆلیس رینگری لەو شتانە دەکات کە نابیت بین، ئاسایش رینگا بۆ ئەو جیهانە خۆشە‌هات کە دەبیت لە بنه‌وه سەر بەرزیکاتەوه. ئەو‌هش شتیکی بوو کەم و زۆر دوور بوو لە خەونی سەرۆک کە خۆی بە تەنیا خالیق و باوکی هەموو شتە‌کانی سەر ئەم زەمینە‌ی ئێمە دەزانی و دەیویست دوا‌ی مردنی خۆی، هەموو شتیکی ببیتە تۆز و هیچ نەمینیتەوه.

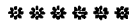
من وەک جانە‌وه‌ریکی شکسته و شاخ شکاوا، بە مله‌ورپییه‌کی دەستکردەوه لای سەرۆک هاتمه‌ده‌ری. شانم کوو‌پکرد و وەک یه‌کیکی کۆتە‌کیکی بەر

لاسەری که‌وتبیت لاره‌لاره له ژوره‌که‌ی، بێخشبە و خوداحافیزی، سەرشۆرانه خۆم که‌یاندە ئه‌و دیو ده‌رگا‌که‌ی، ده‌مزان‌ی بێنینه‌ی من به‌ بچوکی و که‌ساسی زۆر دل‌ی خۆشده‌کات، چه‌زی لێبوو هه‌ر که‌س له ژوره‌که‌ی ده‌چیته‌ده‌ری له‌و قه‌د و قه‌واره‌یه‌ بچوکه‌تر بێت که‌ پێوه‌ی هاتوه‌. ئه‌و نه‌خۆشیه‌ی دواتر له‌ هه‌موو ولاتیشدا بلابوووه‌ و بۆ هه‌ر جیگایه‌کی گ‌رنگ ده‌چوویت، ده‌بوو چه‌تمه‌ن بچوکه‌تر له‌وه‌ی پێشتر بوویت بێتیه‌ده‌ری. من ده‌بوو ئیدی پلانه‌کانم بگ‌ریم. ده‌مزان‌ی تاکه‌ شتی‌ک ئیستا گ‌رنگ و پێویسته‌ ئه‌وه‌یه‌ له‌ شوێنی خۆم بێنمه‌وه‌. له‌وه‌وه‌ وازمه‌یتنا بێر له‌ دروستکردنی هێڵێکی نه‌ینی له‌ ناو حیزبدا بکه‌م که‌ جل‌ه‌وی تیفکرینه‌کان بگ‌ریته‌ ده‌ست. گه‌ر سه‌رۆک به‌ کاری وای بزانیا، به‌ تۆمه‌تی له‌تکردنی حیزب و کۆدی‌تا و هه‌رزه‌کاریتی شۆرشگێزانه‌، له‌ حیزب ده‌ریده‌کردم. ده‌بوو جارێ دۆنکیشۆته‌که‌ی خۆم بخنکێتم و له‌بری ئه‌و ته‌یریکی دیکه‌ بخرمه‌ سه‌ر شاتۆ.

پوومکرده‌ کارکردن و به‌هێزکردنی ده‌زگا و جۆشدانی گیانی چه‌نگاوه‌رانه‌ی کارمه‌نده‌ گه‌نجه‌کانم. خولیا‌ی دروستکردنی خانویه‌ک و زیندانێکی گه‌وره‌ تا بیانکه‌م به‌ مه‌ل‌به‌ندی گ‌شتی ئی‌داره‌ی ئاسایشی هه‌رێم، که‌وته‌ سه‌رم. هه‌ل‌به‌ت وه‌ها گه‌مزه‌ نه‌بووم بچم پارچه‌ زه‌وییه‌ک جیا‌به‌که‌مه‌وه‌ و ده‌سته‌بکه‌م به‌خه‌نده‌ک لێدان بۆ بال‌اخانه‌یه‌کی مه‌زن، خۆتان ده‌زانن فه‌لسه‌فه‌ی من له‌ کاری ئاسایشدا له‌سه‌ر دیاله‌کتیکی قوول‌ی نێوان ده‌رخستن و شارده‌نه‌وه‌ دارپێژرابوو، له‌ نێوان ده‌مامک و چه‌قیقه‌تدا. ئاسایش ته‌نیا ده‌بێت ئه‌و جیگایه‌ی دیاربێت که‌ پێویسته‌، ئیشی ئاسایش پتر کاری ونکردن و ناواخنکردنه‌ ... ئاسایش له‌ توخمی ئه‌و ئاژه‌لانه‌یه‌ که‌ له‌ ژێر زه‌مینه‌دا ده‌ژین، به‌شی زۆری کارمان له‌ بن زه‌ویدا، نه‌وه‌ک سه‌ر زه‌وی. من خانه‌ و مالێکم پێویست بوو زۆر له‌ پوو نه‌بێت، دیمه‌نیکی ترسناکی نه‌بێت، گو‌مان و دوودلی دروست نه‌کات. گ‌رنگ بوو بۆم ترسناک بم، به‌لام تۆقینه‌ر نه‌بم. ترس شتیکی هێور و ناوه‌کی و هه‌میشه‌یه‌، به‌لام تۆقان په‌له‌کی و که‌م خایه‌نه‌. جگه‌ له‌وه‌ به‌رده‌وام ئه‌ندامانی بیری‌ی بال‌ای

حیزب به هق و ناهق دهیانگوت نیمه وهک به عسیبه‌کان نین، نیمه کوی میله‌تین، نامانه‌ویت کهس له دهسه‌لاتمان بترسیت... شتیک منی هم شیت و هم نیفلیجده‌کرد. هیچ شتیک له و به‌شهی دهسه‌لات به‌دتر و گه‌مژه‌تر نیبه که به‌رده‌وام ده‌یه‌ویت جوان خوی نیشاندات، کاریک به بروای من واده‌کات که‌سانی وهک من که نامیره راسته‌قینه‌کانی حوکم و مه‌کینه گه‌وره‌کان ده‌خه‌ینه نیش بکه‌وینه دروی گه‌وره‌وه و نیشه‌که‌مان ته‌واو سه‌خت بیت. دهسه‌لات جگه له راستگوی نابیت زمانیکی تری هه‌بیت، زمانی راستگوش هه‌میشه تونده، خوینینه، نه‌شکه‌نجه‌سازه، نه‌وه دروی که دنیا پرده‌کات له هیمنی و سه‌لامه‌تی... خودایه نیستاش که به‌یادما دپته‌وه، ده‌مامکه‌کانی سر سره‌ی نه‌وه سه‌رده‌مه چ چلکن بوون، موچرکم پیادیت.

له جیگایه‌کدا نزیک له ناوه‌راستی شار، به‌لام که‌میک چه‌په‌ک و نابهرچاو، نیشه‌جیی دائیره‌یه‌کی کۆم به‌کرئ گرت، شوینه‌که ده‌بوو ته‌نیا نه‌وه به‌شهی دیار‌بیت که پوویه‌کی مه‌ده‌نی و نوئ به نیشی من ده‌به‌خشیت، نه‌وه‌ی ده‌بوو بیکه‌م نه‌وه بوو، له ژیره‌وه پا نه‌ومیکی تر دروستبکه‌م بریک له نیشی نیمه ونبکات و ده‌ری نه‌خات. نزیکی تو مانگ ده‌یان کریکارم له دروستکردنی نه‌وه ژیره‌مینه نه‌ینیه‌دا خسته‌کار. ده‌بوو به‌ر له‌وه‌ی بگه‌ینه‌وه زستانی داهاتوو، شوینکاریکی گه‌وره‌م دروستکرد‌بیت. ژیره‌مینه‌که‌م وادروستکرد ته‌نیا دوو ده‌رگا و دوو کلیلی هه‌بیت، ده‌رگایه‌کیان له ناو ناسایشدا و ده‌رگایه‌کی نه‌ینی تر له ده‌روه، له ناو مایکی نزیکدا که به نه‌ینی بۆ کاری پاراستن و چاودیری کوی ده‌زگا که به کریمان گرتبوو، دوو کلیله‌که‌ش به‌کینکیان هه‌میشه لای من و دووه‌میان هه‌میشه لای نه‌فسه‌ری خه‌فر بوو. چ سه‌ره‌تایه‌کی جوان و ساده بوو، بۆ شوینیکی وه‌ها تاریک و ترسناک.

سهره‌تای سالی نه‌وه‌دودوو به گشتی بۆ خه‌لک ناخۆش نه‌بوو. خه‌لکی کاتیکیان ده‌ستکه‌وتیوو خه‌ریکی ژیان بن، گه‌رچی نه‌داری و برسیتی نۆدیوو، به‌لام له چاو هه‌ژده سالی رابوردوودا نارامی و هینییه‌کی ترسناک و بی‌پینه‌ش بالاده‌ست بوو. ئه‌وانه‌ی سالانی جه‌نگ ژنیان نه‌هینابوو ژنیان ده‌هینا، ئه‌وانه‌ی دل‌داریان نه‌کردبوو ده‌یانکرد، ئه‌وانه‌ی به‌هۆی شۆرشه‌وه له نوینی نهرم و گه‌رمدا نه‌خه‌وتیوو ئیستا دۆشه‌کی به‌رز و لیفه‌ی ئه‌ستوریان ده‌کپی و تیا ده‌خه‌وتن. هه‌موو ولاته‌که‌ش به‌باده‌ی دیموکراسییه‌ت مه‌ستبوو، سه‌رده‌میک بوو حیزبه‌کان بانگه‌شه‌ی هینمی و خۆشه‌ویستیان ده‌کرد، سه‌رکرده‌ دۆژمه‌نه‌کان له‌سه‌ر سفره‌ی یه‌ک داده‌نیشتن و گالته‌ و نوکته‌یان ده‌گۆرپییه‌وه، ئه‌مریکیه‌کان جار جار ده‌هاتن و ده‌بوونه‌ میوانی سه‌رۆک و وینه‌یان له‌گه‌لدا ده‌گرت و بئ هیچ قسه‌ و باسکی پوون ده‌پۆیشتن. له‌و سه‌رده‌مه‌دا من جگه‌ له‌وه‌ی وه‌ک مشکیک له‌ ژۆر زه‌مینی ده‌زگا‌که‌مدا کاریکه‌م، چاره‌یه‌کی دیم نه‌بوو، پۆخی جه‌نگاوه‌رانه‌ی خۆم خسته‌بووه‌ که‌ناره‌وه و هیچ ده‌رفه‌تیکم نه‌بوو ئاشکراییکه‌م. له‌و شه‌وه‌وه ئیدی به‌ ته‌واوی وازم له‌وه‌ هینا بچمه‌ لای دکتۆر زه‌ندیان، ئه‌و هیدی هیدی خۆی له‌و رابوردوووه‌ مارکسییه‌ و له‌گه‌لشیدا له‌ هه‌موو ئه‌و نه‌بزه‌ شۆرشگیره‌ پاککرده‌وه که‌ سه‌ره‌تا نۆر ئازاریده‌دا، دیاریوو له‌ هه‌موو شوینیک که‌وتۆته‌ دژایه‌تیم، منی به‌ که‌سکی ترسناک ناوده‌برد که‌ زیانم بۆ سه‌ر پینکه‌وه‌ژیان و ناشتی هه‌یه، وه‌ک گونده‌کییه‌کی توندیره‌و باسیده‌کردم که‌ به‌ هۆی که‌می پۆشنبیری سیاسیه‌وه، بوومه‌ته‌ دژی په‌وته‌ نوێکانی دنیا. له‌ راگه‌یاندنه‌ تازه‌کاندا قیافه‌ی که‌سکی عاقلی ده‌گرت و چاوه‌کانی بچوکت و ته‌سکتر «له‌ بچوکی و ته‌سکی سروشتی خۆیان» ده‌هینایه‌وه‌ یه‌ک و ده‌یگوت «نالیم

حیزی ئیمەش هەمووی چاک، ئیمەش بەشی خۆمان خەلکی شەپانگیز و خراپمان تێدایە کە هەر بە عەقڵییەتی کۆن و بەزمانی فیشەک دەیانەوێت بگەنە ئامانجەکان. ئەشخاستیکی لومپن و ئاژاوەچی کە هیچ لە نەزمی نوێی دونیا و مەیلی ناوچەکە بۆ ناشتی تێنەگەشتوون... هەر کات وایدەگووت دەزمانی مەبەستی منە. دواى بیرکردنەوه یەکی ورد و دواى توپەبوونەکانى سەرۆک، گەیشتمە ئو برۆایەى هیژم لە دەزگای ئاسایش هیچ کات لە پووی زەبر و تواناوه ناگاتە ئەوهی عفریت و دایناسۆرەکانی حیزب، کە سەرۆکیان لە پشته بدهم بە زهويدا. توانای هەموو کارێکی ترسناکم بوو، بەلام کار کەى دەبیتە کار، گەر پێشبینی هەموو دەرەنجامەکانی نەکەیت. لە دیدی هەفألانی ترهوه پلهوپایەم پتر تەکنیکی بوو، زۆریەى ئەندامانی ئەنجومەنى سەرکردایەتی وهک خاوهن پیشەیهکی لێزان سەبیریانده کردم تا سیاسەتمەدارێکی خەوندار و نەخشەکێش. وهک پاسەوانێکی سەگ سیفەت لێیان دەروانیم تا پیاویک سەری پر بیت لە خەیاڵاتی گەوره. بەلام خۆم روانینێکی دیکەم بۆ پیشەى خۆم هەبوو، بێئەوهی گوێی بدهم و خۆم تووشی مەملانێی لابهلا بکەم، پوومکرده دامەزاندنی دەزگا و تاقیکردنەوهی شیوازەکانی چاودێری و هەوالگری، بریارمدا پلانەکانم هەلپەسێرم و برۆانم ئایا مرفۆهەکان هەر بەپراستی وەها خوێن شیرین و لێبۆرده بوون وهک خۆیان باسیدهکەن، یاخود ئەوهی دەبیبستم و دەیبینم تۆبەتێکی کورته لە مرفۆدۆستی درۆزنانە کە ناو بە ناو وهک پەتا بلۆدەبیتەوه و هەموو جانەوه رێک دەیگریت. کەوتە سەرکاری ئەوهی بەهرەى خۆم گەشەپێدەم و توپی بندهستم وەها چالاکبەم بيمه هیزیک نەشیت هەر کەس و ناکەسیک هەستیت و فرامۆشمبکات. شارم دابهشکرده سەر چەندین ناوچە، لە هەر ناوچەیهکدا چەندین چاوم بە جۆرێکی ئەندازەیی ئەوتۆ چاند بتوانن هەموو کونج و کەلهبەریک داپۆشن و بگەنە هەر جۆله و رەفتاریکی گوماناری کە لە دەوری خۆیان دەیبینن. تەکنیکێکم پەیره و کرد بە ناوی تەکنیکی ماسی کړ و ماسی گەرۆک. ماسی کړ ئەوانە بوون کە لە جیگای خۆیان نەدەجولان. ئەو سیخوڕانەى شوێن کار و ژیاى خۆیان جێنەدەهێشت، لە شوێنێکدا

ده‌وه‌ستان و سه‌یری دونیا‌یان ده‌کرد، ئیشیان ته‌نیا ئه‌وه‌بوو چوارده‌وری
 خۆیان بپشکنن، شوینی جوگرافی کارکردنیا‌ن سنووردار بوو. به‌لام
 ماسیبه‌ گه‌ پۆکه‌کان ئه‌وانه‌ بوون به‌ ناو هه‌موو حه‌وزه‌که‌ی خۆیاندا
 ده‌گه‌پان، هه‌تا ده‌کرا بیاننئیرینه‌ ناو حه‌وزی تریش، هه‌موو حه‌وزیک
 که‌ستیکی هه‌بوو ناوی «دپه‌ماسی» بوو، ئه‌وه‌ به‌رپرسی ته‌واوی حه‌وزه‌که‌
 بوو، دپه‌ماسی ئه‌وانه‌ بوون ده‌یانکرا هه‌موو کات هه‌موو شار به‌ سیفته‌ی
 چاوی نه‌ئینی بگه‌رین. له‌ کاتی‌کدا کره‌ماسی، له‌ ژێر هه‌لومه‌رجی تاییه‌تیدا
 نه‌بووایه‌ کاریان به‌ ده‌ره‌وه‌ی شوینی خۆیان نه‌بوو. گه‌ر په‌کیتمان
 بخستبایه‌ ته‌ ژێر چاودێری، ئه‌وکات دپه‌ ماسیبه‌کان شوین دوا‌ی شوین
 داویده‌که‌وتن و له‌ هه‌ر جیگایه‌کدا پتویست بایه‌ ماسیبه‌کانی تریان لێ
 ئاگادارده‌کرده‌وه‌. له‌ کتییی «چاوی خودا» دا هه‌موو ئه‌و سیستمه
 ئه‌ندازه‌بیه‌م له‌ به‌شیکدا به‌ ناو‌نیشانی «ده‌ریاچه‌ی ماسیبه‌ ژیره‌کان»
 نوسیبه‌وه‌. بوون به‌ ئاسایش لای من هه‌لو‌ئستیکی فه‌لسه‌فی بوو له‌ ژیان
 و مرۆفه‌کان. به‌ بپوای ئه‌و سه‌رده‌مه‌ی خۆم پیاوی ئاسایشی راسته‌قینه
 جیاوازییه‌کی زۆری له‌گه‌ڵ فه‌یله‌سوف یان پۆمانتوسیکی مه‌زندا نه‌بوو،
 بۆیه‌ من له‌ فه‌سه‌له‌کانی تاییه‌ت به‌ ژیان له‌ «ده‌ریاچه‌ی ماسیبه‌
 ژیره‌کان» دا، عه‌ودالی هه‌مان ئه‌و پرسیارانه‌ بووم که‌ فه‌یله‌سوف و
 نوسه‌ره‌کان دوا‌ی ده‌که‌ون، سه‌باره‌ت به‌وه‌ی مرۆفه‌کان چۆن ده‌ژین و چۆن
 بیره‌که‌نه‌وه‌. پرسیاری گه‌وره‌ی پیاوانی هه‌والگر و نه‌ئیندیز پتیشتر ئه‌وه
 بووه‌، بۆ من ده‌مه‌وێت که‌سیک چاودێریکه‌م؟ ئه‌وه‌ ئه‌و پرسیاره‌ گرنگ و
 هه‌میشه‌بیه‌یه‌ که‌ هه‌ر به‌پۆه‌به‌ریکی ئاسایش له‌ خۆی ده‌کات. به‌لام من
 نیگایه‌کی دیکه‌م بۆ شته‌کان هه‌بوو، به‌شکی کتیبه‌که‌م بۆ ئه‌وه
 ته‌رخانکرد «بۆده‌بیت من چاودێریت نه‌که‌م؟». هه‌موو مرۆفیک شایه‌نی
 چاودێریه‌، هه‌موو مرۆفیک به‌شی ئه‌وه‌ گونامی هه‌یه‌ بۆمان هه‌بیت
 بیخه‌ینه‌ ژێر وردبینیکی گه‌وره‌وه‌ و بپشکنین، هه‌موو مرۆفیک جنستیکی
 سه‌ربه‌خۆ و تاقانه‌یه‌ له‌ مه‌خلوقات، هه‌یج شتی‌ک وه‌ک وشه‌ی مرۆف گشتی
 و فریوده‌ر و درۆزن نییه‌. مرۆف چۆله‌که‌ یان قالۆنچه‌ نییه‌ بکریت
 هه‌موویان بخریته‌ ژێر په‌که‌زه‌وه‌، هه‌موو مرۆفیک په‌که‌زێکی

سەر بە خۆي مەخلوقاتە كە بۇ جارنك لە داىك دەبىت و ئىتر دووبارە نابىتە وە،
بۆيە چۆن پشكنىنى مېروويەك كە وەختە لە نىو دەچىت پىويستە،
پشكنىنى ھەر مۆفئىكىش بەتەنيا و ەك رەگەزىكى تايبەتى و سەر بە خۆ
كارى ناچارىيە . لە و كاتە وى فرىشتە كە م رۆيشتبوو، من پۆژ دواى پۆژ لە
خۆم و لە مۆف بەدگومانتر دەبووم، كىنەم لەو دەردە چوو بەرامبەر
ھىزىك، نەتە وە يەك، مەزەبىكى ديارىكراوبىت، بەلكو بوغزم ھىدى ھىدى
دەبوو بوغز لە كەسەكان، لە تاكە تاكەى ئادەمىزادان . وەختىك دەمبىنى
خەونە گەورەكانم بۇ پاراستنى ئو گيانى خەبات و سوارچاكيە لە
مۆفەكاندا خەرىكە دەمرىت و ناگاتە ھىچ، مۆتەكە و دىوەزمە رەشەكانى
ناؤمىدى دەستيان دەخستەم بىنم و وەختبوو دەيانخنكاندم . دەمىك
كتىبەكەم دەنوسى، لە ھەندئ جىگادا، چۆن سۆفىيەك مۆچرىكى ترسى
پىدادىت كە تىدەگات سەر بە ھۆزىكى گوناھبارە، ئاوا دەكەوتە
بىر كەردنەو لە جە و ھەرى سست و گوناھبارى مۆف و لە گەل ئو بىرراندە
ھەموو لەشم دەنىشتە سەر عارەق . شەوانە دەستنوسى كتیبى چاوى
خودام لە گەل خۆمدا دەبردەو مالى و لەسەر كورسى و مېزە رەقەكەم بە
ھەستى سۆفىيەك كە لە گوناھى مەخلوقات و گوناھى زيان دلنبايە
دەمنوسى . لە ياداشتەكانىشما تۆماردەكرد كە ھەندىك كتیب وەك
مالىك و ھان مۆف بۇ خۆي دروستياندەكات، تا لە ناوياندا دابنىشىت .
دېرەكان و رستەكانى پەرزىنىكن و لە دەورى خۆي ھەليانە چنىت ...
نوسىنى كتیبى چاوى خودا بوو گزنگترىن شتىك كە پىمابوو دەتوانم
بىكەم، سەعاتەكانى پشوم لە دائىرە و شەوانى سالى نەو دەودووم لە
نوسىنى ئو كتیبەدا بەسەر برد، نوسىنى كتیبەكە ھىزىكى دەدامى و
خەيالى بۇ شتى ترسناك دەبردم، ھەر شتىك دەھاتە خەيالىم دەمنوسى،
ھەندئ جار پەراويزەكانم لە تىكستەكەم درىژتر دەبوو وە، ئو وى
مەبەستم بوو ئو وەبوو، ھونەرىك بۇ بىنىن و كۆنترۆلكردن و ئاراستەكردنى
مۆف دابرىژم پىشتر بوونى نەبوو بىت . لە تيورەى چاودىرى موتلەقدا،
ھەموو مۆفئىك دەبوو لە زياد لە جىگايەكەو تىشكى لىدرىت و
رۆشنىكرىتەو و بىشكنرىت . تەواوى ئو كارەشم ھەم وەك وەزىفە يەكى

سیاسی، هم وهک وه‌زیفه‌یه‌کی ئه‌خلاق‌ی ده‌بینی، هه‌تا هه‌ندێ جار به‌ راستی ئه‌ وه‌سته‌ دایده‌گرتم که ئه‌وه‌ی من ده‌یکم، له‌ سالانی داها‌تو‌دا پینکۆلکهری ئاینیکی تازه‌ ده‌بیت، ئاینیک له‌بری نوێز له‌سه‌ر دانپانانی پۆژانه‌ به‌نده‌بیت به‌ گونا‌ها‌دا. ئه‌وه‌ ئه‌ وه‌ خواسته‌ بوو که به‌ شیوه‌ی جۆراوجۆر له‌ هه‌مووماندا سه‌ربه‌لدا، هه‌موو پیاوه‌ گه‌وره‌ و گرنکه‌کانی ئه‌وه‌ مینۆوه، هه‌موو به‌ جۆریک له‌ جۆره‌کان شه‌یدای ئه‌وه‌بووین هه‌یزی خۆمان له‌سه‌ر بوونه‌وه‌ران و هه‌یزه‌کانی تر و دنیا‌ تا‌قیبکه‌ینه‌وه‌... هه‌موو دنیا‌ی ئه‌وه‌ ساته‌، له‌وه‌دا کورته‌بوو‌بووه‌وه‌، پیاوانی وه‌ک ئیمه‌ زۆرتین له‌زه‌ت له‌ ده‌سه‌لاتیک ببینین که سه‌دان سال‌ بوو هه‌موو نیریکی خه‌سینراو و ژیرپینراوی کورد خه‌ونی پتوه‌ بینیبوو. ئیستا ئه‌وه‌ سه‌عات و پۆژه‌ لێره‌ بوو که تۆله‌ی دوو هه‌زار سال‌ بیده‌سه‌لاتی له‌ دنیا‌ بکه‌ینه‌وه‌. که کتیبی چاوی خودام ده‌نوسی، خۆم وه‌ک ئه‌ندازیاری شه‌مه‌نده‌فه‌ریکی سبجراوی ده‌بینی که هه‌میشه‌ ده‌بیت بگاته‌ ئه‌وه‌ جیگایه‌ی ده‌یه‌ویت. ده‌مویست هه‌موو شتیگ تا‌قیبکه‌مه‌وه‌، ده‌سه‌لاته‌کانم به‌کاربه‌یتم تا تاریکترین جیگای ئه‌م شاره‌ پوناک بیت له‌ به‌رده‌مدا. ئیشی ئاسایش لای من ئیشیکی ئه‌ندازه‌یی و پۆحی بوو، ده‌ره‌نجامگیریه‌ک بوو به‌ عه‌قل و ویژدان و تیروانین، کاری ژماره‌گرتن و فۆرم ره‌شکردنه‌وه‌ نه‌بوو. ئیشی پیاوی ئاسایش ئه‌وه‌ نییه‌ خه‌لک بگرت و له‌ ژیر داردا شوناسیکیان به‌سه‌ردا به‌سه‌پینیت، ئیشی ئه‌وه‌یه‌ به‌ دوا‌ی نچیره‌که‌یدا بپوات و بیئه‌وه‌ی ئه‌وه‌ هیچ بزائیت، ده‌رکی به‌ هیچ مه‌ترسییه‌ک کوردبیت، هه‌موو شتیگ ببینیت و تیبیگات. هه‌لبه‌ت دواتر شیوازی دیکه‌ی چاودیریم دۆزییه‌وه‌، به‌لام هه‌میشه‌ کارم بۆ ئه‌وه‌ ده‌کرد یاسای یاریکردنی ئاسایشی راسته‌قینه‌ وه‌ک یاسای شه‌تره‌نج وابیت، ده‌ستت له‌ هه‌ر داشیکه‌وه‌ دا ده‌بیت بیگریت و بیجولینیت، ئه‌وه‌ یاساکه‌یه‌تی، له‌ به‌رنه‌وه‌ هیچ جۆره‌ هه‌له‌یه‌ک قه‌بوولناکات، ئه‌وه‌ داشه‌ش که ده‌یجولینیت ده‌بیت هه‌میشه‌ داشه‌ راسته‌که‌ بیت. گه‌ر وانه‌که‌یت هه‌ر ئاسایشیت، به‌لام ئاسایشیکی گه‌مزه‌یت. من خۆم له‌سه‌ر کاغه‌ز و له‌ بیرکردنه‌وه‌دا ئاسایشیکی زیره‌ک بووم، به‌لام به‌رز و

نزمییه ترسناکه‌کانی دەرۆم، زۆر جار کارێکیانده‌کرد، بچمه‌ ریزی
 گەمژە‌کانه‌وه .

له‌ نیشته‌جێ تازە‌که‌دا بیرویه‌کم بۆ خۆم پێک‌خست و شه‌و و پوژ‌ خه‌ریکی
 کۆبوونه‌وه و رێک‌خستن و خۆ‌پندنه‌وه‌ی پاپۆرتە‌کان و ته‌ماشای وینه‌ بووم .
 نیشکرده‌ن له‌سه‌ر ئه‌رشیف و پێک‌خستنی نێوان به‌شه‌کان و دروستکردنی
 به‌شی نوێ بووه‌ کاری شه‌و و پوژم . نیتێر جگه‌ له‌ ژیا‌نی ناو ژووره‌کانی
 ده‌زگا کاتم بۆ هه‌یج شتیکی تر نه‌ما . هه‌یج شتیکم له‌ دهره‌وه‌ بۆ گ‌رنگ
 نه‌بوو، ئه‌و زانیارییه‌نه‌بیت که‌ له‌ سه‌دان لاره‌ ده‌پژانه‌ به‌رده‌مم و ده‌بوو
 لێیان پابه‌مێنم . ژیا‌ن به‌ هه‌موولق و پۆپ و پارچه‌کانییه‌وه‌ ده‌کرا به‌ وینه‌
 و پاپۆرت و له‌ ژێر ده‌ستی مندا ده‌گیرسایه‌وه‌، من ئه‌و به‌نداوه‌بووم که‌
 هه‌واله‌کان له‌ پێشده‌مدا کۆده‌بوونه‌وه‌ و ده‌بوونه‌ ده‌ریاچه‌یه‌کی گه‌وره‌ و
 فراوان . م‌رۆفه‌کان له‌زه‌تیکی زۆریان له‌وه‌ ده‌بینی چی له‌ سه‌ر یه‌کتر
 ده‌زانی ئاشک‌رایه‌که‌ن، منیش له‌زه‌تیکی زۆرم له‌وه‌ ده‌بینی، ببینم م‌رۆفه‌کان
 چۆن به‌ شه‌رانگیزییه‌کی بێ‌وینه‌وه‌ ده‌یان‌وێت یه‌کتری وێرانبه‌که‌ن . زۆبه‌ی
 زانیارییه‌کان سوودیکی سیاسیان نه‌بوو، به‌لکو زیه‌کی و لێهاتویی
 کارمه‌نده‌کانیان دهرده‌خست، له‌ پشکنینی یه‌کدا . خه‌لکی شار بێ‌په‌رحمانه‌
 یه‌کتریان له‌ به‌رده‌م مندا پووتده‌کرده‌وه‌، به‌ جۆریک ژووره‌که‌ی من وه‌ک
 ئه‌و کونه‌ی لێهاتبوو که‌ له‌ دیواری گه‌رماویکی گه‌وره‌دایه‌ و له‌وتیه‌ ده‌کریت
 عه‌ره‌تی ژن و پیاوانی شار ببینیت . هه‌یدی هه‌یدی به‌ ترساندن و فریودان،
 به‌ سه‌رقالی پوچ و دروستبوونی خواستی بێ‌شه‌رمانه‌، خولیا گه‌وره‌کانیان
 بۆ جهنگیکی نه‌ته‌وه‌یی و سه‌رتاسه‌ری کوشتم و بوومه‌ چاوبه‌زبۆکیکی به‌
 ته‌ماح که‌ ته‌نیا له‌زه‌ت له‌ دزه‌ نیگاگانی خۆی ده‌بینیت ... ئیستا له‌ بری
 پۆخی شاسواره‌کان، گیانی سیخو‌ریکی پيسدڵ و به‌دنیاز له‌ شاره‌که‌دا
 ده‌گه‌را، له‌ بری جه‌نگاوه‌رانی ئومید، که‌سانیک هاتنه‌ مه‌یدان به‌ دوا‌ی
 پشویی درێژ و ئاسوده‌گی ته‌مه‌ل‌ان و ژیا‌نی چلێساندا ده‌گه‌ران .

وا‌ی لێهات من عاشقی ژووره‌که‌ی خۆم بووم له‌ ده‌زگا... کاتیکیش
 هه‌ل‌بژاردن و هه‌را و به‌زمه‌ بێ‌سنوره‌کانی هاتنه‌ پێش و ده‌بوو هه‌مووان

دهنگبدن، من کاروبارم رادهستی جیگرهکانم کرد و نه و پۆژه م کرده پشوو و له نزیکى میزهکەى خۆمهوه جیگایهکم له مالّ پاخست و لێیخه وتم، بینهوهی خۆم فریوبدهم و بچم دهنگ بدهم. وهک پۆشنبیرانى ئەم میلله ته هینده گهزّه نه بووم، و ابرانم له م دارستانه ره شه دا ده شیت شتیک له دایکبیت ناوی لیبوردنی راسته قینه بیت. شتیک له پۆحی مروّقه کاندایه بوونی نه بیت ناسان ناخریته ناو پۆحی میژووه وه. من به یهک چاو سهیری هه موو هیزه کانم ده کرد، ته نیا جیاوازیان نه وه بوو من سر به یه کیکیان بووم و سر به وانى دى نه بووم. پۆژان و مانگانى دواى هه لّبژاردنیش من بیتاگا له دونیای سیاست کارمه ده کرد، نه له ته له فریوونی نوئی حیزبم ده نواری و نه ته وای پۆژنامه که شم ده خوینده وه. خولیاى سه ره کیم له پالّ کاره که مدا دۆزینه وهی فریشته که م بوو، هه ره له سه رمدا بوو بیدۆزمه وه و بیکۆژم. به لّام نه نه و نه هۆشهنگى بولبولیار دیارنه بوون، چیم ده کرد و چهند ده که رام نه مده دۆزییه وه. ده مزانی تا نه و بۆ مه ترسییه کی قوولّ له سه ره من هه یه، نه مده زانی نه و مه ترسییه چیه ... مه ترسییه ک بوو که ناوی نییه. وهک نه وهی پۆژیک هه ستم و پوانینم به رامبه ره موو شتیک گۆرابیت، وهک نه وهی له ناکاو خه یالّم بچیته سه ره شتیکى تر و واز له م ژيانه ی ئیستام به ینم، وهک له ناکاو له خۆمدا شتیکى ونبوو بدۆزمه وه، ته وای وجودم بگۆریت. ده ترسام، ده مزانی نه و فریشته مه لعونه شتیکى له مندا جیهنشتروه ... فریشته کان به مردووش شت جیده هیلن که دواى وهک خۆره یان لى دیت. ده بوو بیکۆژم، تا دلنیا بم بۆ هه تا هه تابه وهکو خۆم ده مینمه وه.

ئەنۈەر پۇخان لە داۋى شەيتاندا

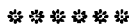
ھېچ كەس گومانى لەوہ نەبوو كە ئەنۈەر پۇخان و گوڤارى بوھاران ھىندەى نەيار و نارازىن، لەگەل دەسەلاتدا نىن. لە راستىدا ئەنۈەر پۇخان چەندىن سال بوو دۇتكى راستەقىنەى دەسەلاتداران بوو، پاى وابوو ئەمجۇرە دەسەلاتدارانە ھەرىم و ئەزمونە تاقانەكەى بەرەو ھەلدېر دەبەن. بەلام لە ناكاو تووشى ئەو بېھىوايىە كوشندەىە بووبوو كە ھەندى جار وا لە عاشقىك دەكات خۇى بداتە دەست قىزەونتىن كەس تا لە ژانى كوشندەى عەشق دەربازى بىت، لە راستىدا زۇر لە ئۇپۇزسىۋنەكانى ئىمەش شتىكى لەوجۇرە بوون، ھەموويان ساتىكى نائومىدى قوليان ھەبوو بەرەو باۋەشى دەسەلاتى دەبردەنەو. پۇخان لە ناكاو ھەستى بە ماندووبوونىكى زۇر گەرە دەكرد. ھەستىدەكرد ھەموو شتىك پوچە و باشتىن چارەبەك ئەوہە كە شتىك بكات ژيانى خۇى بگۇرېت. بىتاقەتى خۇى، رەفتارى نادۇستانەى ژنەكەى، كىشەى كەلەكەبووى مالى باوكى، بەزم و باوى مندالانەى پۇژنامەنوسە گەنج و بى ئەزمونەكان، ھەموو بە جۇرىك ماندوويانكردبوو، رقى لەو پۇژەش بوو كە خۇى تىكەل بەم جەنگە گەرەبە لەگەل حوكمپاناندا كرد. لە دوو سالى رابوردودا نىزىكىيەكى كەمى لەگەل پۇڤىسۇر شالىاردا پەيداكردبوو، ھەردووكيان لەوہدا بەشداربوون زۇر رقيان لە شەفىق ھوروى بوو، پۇڤىسۇر لەوہدا لىزان بوو گەنجان و خەلكانى خویندەوار و كەسانى مايل بە ئۇپۇزسىۋنىش لەخۇى نىزىكبكاتەوہ، كەچى لە ناو حىزىدا و لە دەزگا ناوخۇيىەكاندا ترسناكترىن كەستىك بوو كە توندوتىژى ۋەك چەككىسى سىياسى راستەقىنە بەكاردەھىنا. پۇخان بە ھۇى كارى پۇژنامەگەرىبەوہ چەند جارېك پۇڤىسۇرى بىنىبوو، ھەتا جارېكىش دوو بە دوو دانىشتىبون... پۇڤىسۇر گەرچى پىاۋىكى

سادە نەبوو، ھەمیشە وىقارنىكى ئىمپىريالىستى لە دانىشتن و قسەکردنیدا بوو، بەلام بەو ھەدا چاوى بېرىبوو جىگاگەى سەرۆك، ھەم لە ناو حىزبدا كەوتبوو پاكسازى و ترس دروستکردن، ھەم بۇ دەرەوھش و لە ناو گەنجاندا كەوتبوو گەرمکردنى بازار و سەرگەرمى بەستنى زۆرتىن ھاوپىتى بوو. نزيكبونەوھشى لە پۆژنامەنوس و ھونەرماند و شاعيران ئامانجى سەرھكى بوو، ھەتا بۇ ئەوھى خۆى وھك پىاوى ئەدەب و كولتور نىشانىدات، بەرھەمى ھەندىك نوسەرى پىر و گەنجى لەسەر داراىى خۆى چاپكرد و لەگەل خاوەنەكانياندا وىنەيەكى پىرخەندەى گرت و لە ئەرشىفى شەخسى خۆيدا ھەلىگرتن.

دوو پۆژ دواى دانىشتنەكەى لەگەل شەفىق ھورىدا، پۆخان كە حەزىكى گەورەى ھەبوو لە پىروفىسۆر نزيكبىتەوھ، زەنگى بۇ نوسىنگەى شالىار دا و بەرپرسى بىرۆكەى وھلامىدايەوھ كە گەنجىكى بالابەزى چاوشىن و خۆشتىپ بوو. كۆرەكە پىنگوت كاتىكى دىدارت لە پىروفىسۆر بۇ وھردەگرم و ئاگادارتدەكەمەوھ. دوو سەعات دواتر كۆرەكە تەلەفونى بۇ پۆخان كەردەوھ و گووتى پىروفىسۆر سبەى شەو چاوەروانتاندەكات. پۆخان تەنيا دەيوىست دلسۆزىيەك دەربخات و نامەكەى ئەزمىرا وھك كەرسەتەيەكى نزيكبونەوھ بەكاربەيتىت. پىشتەر ھەندى شتى بچوكى لەو جۆرەى كەردبوو، لەسەر ئەو پىرەنسپە كارىدەكرد كە پۆژنامەنوس دەبىت شت ببەخشىت بۇ ئەوھى شتى دەستبەكەوئىت. سەرھەتا نيازى لەوھ تىنەدەپەپى كە خۆى وھك دوزمنى شالىار دەرئەخات و بەم ھەنگاوى متمانەيەكى زىاتر لە نىوان خۆى و ئەودا دارىزىت. بىگومان تەماحى زۆرتىر بوو، دوورتىر دەپروانى، دلىنابوو لە داھاتووى نزيكدا پىروفىسۆر دەبىتە يەككە لە جەمسەرە بەھىزەكانى دەسەلات، دوور نىبە گەر سەرۆك بمرىت «كە مردنى تادەھات نزيكتر دەرەكەوت» پۆستى ھەرە گەورەى بەرەكەوئىت. ئەنۆر لە مېژبوو تەماى بوو لەم گۆفارى بوھارانه خۆى دووربخاتەوھ و دەزگايەكى پۆژنامەگەرىى دىكە دابمەزىنەت و ژيانىكى نوئ دەستپىبكات. تا ئەو كاتە دووجار وىستبووى دەست لە كار بكىشىتەوھ،

بەلام بۆ ئەوەی گۆزارە که نه که ویت و تووشی لۆمە ی هاوکارانی نه بیت،
 بریاره که ی خۆی دوا خستبوو. ئیستا به راستی ده یویست پتکولکاری بۆ
 شتیکی نوێ بکات. که چوو بۆ لای پرۆفیسۆر خۆی به جوانترین شیوه
 گۆری، ده یویست سه رنجیکی جوان لای ئەو جیبه پلێت که بایه خی زۆر به
 جلو به رگ و قیافه ی ئەندامانی تیمی تایبه تی خۆی ده دا. پرۆفیسۆر به
 زه رده خه نه یه کی گه و ره وه پێشوازی لێکرد و به و ده نگه تایبه تیه ی
 خۆیه وه که پۆژانه له ته له فزیۆندا ده ییست، گووتی «یاخودا به خیر بیت
 نوسه ری نارازیمان. چۆن بوو ئیمه ت به یاداهاته وه؟ کاکه، تۆ له ده ولت
 عاجزی، خۆ له ئیمه عاجز نیت. بۆ ده نگت نییه.» شالیار خۆی تا
 شوینی تایبه ت به میوانان پێش پۆخان که وت و به ریزه وه گووتی
 «ده بیت شکایه تیکی سه ختت هه بیت وا هاتوویت. چی بووه؟ خۆت
 ده زانی من ئازادی پۆژنامه گه ری به موقه ده س ده زانم، وه ک براده رانی تر
 نیم. له حیزیدا که س باوه ری به ئازادی پۆژنامه گه ری نییه من نه بیت.»
 شالیار له قاته جوان و له قیافه ئەوروپیه کهیدا، ده یتوانی سیحری خۆی
 به سه ر هه ر که سه یکدا به سه پینیت. پۆخان ده میک سال بوو له گه ل
 سیاسه ته دارانی دیکه ی هه ریم و ولتیشدا سه روکاری بوو، زۆر
 چاوپێکه وتنی گزنگ هه بوون خۆی ئەنجامیدا بوون، شیوازی قسه کردن و
 میوانداری هه موویانی ده زانی، ئەو هارمۆنیه ته ی له پێشچاویوو چۆن
 هیدی هیدی قسه کان له گالته وه ده گوازه وه بۆ گفتوگۆی سه نگینتر و
 مانادارتر. پۆخان وه ک به کتیک خۆی به شایسته ی ئەو ریزه بزانی و خۆی
 له وه به که متر نه گریت، به دلناییه کی زۆره وه به رامبه ر پرۆفیسۆر
 دانیش و قاجی نایه سه ر قاج و گووتی «بیرۆکه تان تازه کردۆته یان
 من چاوم گۆراوه، پار که هاتم جۆریکی تر بوو. وانیه؟» پرۆفیسۆر
 داوایکرد دوو چا به یتن و به ده م گه رانه وه بۆ پا که ته جگه ره که ی گووتی
 «شتیکی که م گۆرانکاریمان تیدا کردوه، شتیکی که م». ئینجا به
 نیگایه کی که میک جیدی و که میک گالته چاره وه گووتی «چییه، دادگایی
 ترتان له سه ر گیراوه. یان ده بیت له سه ر ته که تولاتی حیزب لیدوانتان بۆ
 به م. ها ئەنوه ر گیان، کارتتان به من چی بوو؟». وایگوت و له ژیره وه

نیگایه کی گرتہ پڑخان کہ وهک که سینک په یوه ندیبه کی زدر دیرین و خو به خزی له گه ل پرؤفیسور ه بیت، دوگمه ی چاکه ته که ی ترانند و به ده نگیکی نه ترس و ره وان گووتی «هیچیان جه نابی پرؤفیسور، هر ته نیا وهک دوو هاوړی وستم پرسیارنکتان پتیکه م». هر دووکیان ویستیان خو یان وهک هاوړی نریک نیشانبدن تا بیانگریت زدرترین فیل له په ک بکن. پڑخان نامه که ی لیوا جه نگیزی ده رهیتا و خستیبه سر میزه که و گووتی «شتیکه سه بارهت به م نامه به. ده مه ویت دلنیا بم بزائم ئیوه لیوا جه نگیزان گرتووه؟ ده زائم شته که نه پنیبه کی گرنگی حیزبه، به لام هر باب تیک گه یشته رؤژنامه کان ئیتر نه پنی نیبه، مه گر زوو به ری پتیکیریت». پرؤفیسور نامه که ی ه لگرت و به هیمنی خو پندیبه وه. که میک په شوکاو گووتی «چاوه روانی ئوه نه بووم، ئه مجاره بؤ شتیکی وا بیته لام. راستت پیده لیم، ئه مجاره بؤ پرسیارنکی زدر نانا سایی هاتویت، ده ته ویت چی بزانت؟». پڑخان وهک که سینک بزانتت بؤچی هاتووه و به دوا ی چیدا ده گه ریت، گووتی «ده مه ویت بزائم، هه واله که بلایکه مه وه یان نا؟». پرؤفیسور به پوویه کی گرزه وه سه ریرکرد و گووتی «نا هاوړی هه واله که بلایکه ره وه، ده بیت چاکه په کیشم له گه ل بکه یت، کاریکه کین بتوانین گر بلایووه وه به درؤی بخینه وه». پڑخان پرسى «چون؟ نامه که ته نیا لای من نیبه، لای شه فیکیش هه به. لیوا پتیکرنتی، هه مان نامه ی نارده بؤ ئو هروریبه تهره سه ش». پرؤفیسور به هیمنی به رامبه ری دانیشست و گووتی «من پتیده لیم چون؟».

ماوه په ک دوا ی ئو دانیشتنه که ژماره ی نویی گوٹاری بوهاران ده رچوو. له سر به رگه که ی وپنه یه کی من هه بوو، له خواریشه وه نوسراو بوو «لیوا جه نگیزی ره فعات به گ دنکرکانی گرتنی به درؤده خاتوه». له ناوه وه

چەندین وینەى دروستکراوی من لە گەل ئەنوەر پۆخاندا چاپکرا بوون . لە کاتی دانیشتمدا، لە کاتی پیاسەکردندا، لە کاتی چاخواردنەوه و قسەکردندا . لەو ساتەوه ئیدی منىكى تر، لیوا جەنگیزىكى تاپبەتى دروستدەبیت کە لە ژووردىكى تەکنىكى و بە کۆمەكى تىپىكى بچوکی پۆژنامەوانى دروستدەکریت، تىپىک پروفیسۆر شالیار راستەوخو خۆى سەرپەرشتیان دەکات، بە یارمەتى چەندەها دەزگای کۆمپيوتهرى، لە ڕىگای کۆمەلەىک پڕۆگرامى ئالۆزەوه لیواىەکی نوێ دەخولقینریت، دەجولینریت، دەهینریتە قسە . لیوا جەنگیزىک بەوینە منم، بە دەنگ منم، بە ڕەفتار منم، بە لām منیش نیم . لەو ساتەدا کە من لە ژێر ئەشکەنجە و هەلاکەتى مەرگدام، لیوا جەنگیزىكى خەيالى، لە پۆژنامەى بوهاران و پۆژنامەى «شکۆى کوردان» چاوپىکەوتندەکات، هەندى شوو لە کەنالهکانى حیزبەوه هەندىک لە چالاکیەکانى بە وینەى نوێوه بلۆدەبنەوه، تەلەفونى بۆ دەکریت، لەسەر بارودۆخى ئەمنى شار قسەدەکات . وەک جاران «ووک دەمىک کە من شای شاهانى دەزگای ئەمنیەت بووم» بیروپا لەسەر شتەکان دەگۆریتەوه و لەسەر ئەو خەتە پێدادهکریت کە ناوی دەنیت «کوردایەتى خالیس» یان «فەلسەفەى کوردایەتى مۆتەلق» .

ببینى من لەسەر بەرگى گۆفارى بوهاران، هەمووانى تووشى شوک و شپىزەبىەکی گەورەکرد . چەند شوو دواى دەرچوونى گۆفارهکە، تەلەفزیۆنى مەرکەزى حیزب دەستیکردە بلۆکردنەوهى ریکلامىک دەربارەى بەرنامەىەک تىیدا تىکۆشەرى ناسراو جەنگیزى رەفەت بەگ، یادگارىی سالاى خەباتى ژێر زەمىنى دەگۆریتەوه . من ئىتر بەردەوام لە پۆژنامە و تەلەفزیۆنەکاندا هەم، کەچى لە راستیدا بوونم نییە . هەر کەس بۆم دەگەریت، سەرى لەوه دەسورمیت کە من نیم و ناگیرم و نابینریم، بە لām میدیاکان بەردەوام هەوالى ژيان و کار و چالاکیەکانم بلۆدەکەنەوه .

شالیار ده‌یویست تیڭگات من خه‌ریکی چی بوم. ده‌یزانی پرۆژه‌ی نوسینیکی گه‌وره له پشت هه‌موو ئه‌م کاره‌وه‌یه. به‌لام شتوه‌ی ئیشکردنی جه‌معییه‌تی ژیانه ونه‌کانی نه‌ده‌زانی، دل‌نیا‌بوو ده‌مانه‌وێت میژووی نه‌ینی ولاته‌که له فه‌وتان بپاریژین، ده‌یزانی چیرۆکنوسه‌کان له‌وه‌دا کارده‌که‌ن، ده‌یزانی هه‌موو شته‌کان تو‌ره‌یه‌یه‌کی گه‌وره‌ی له پشته، به‌لام نه‌یده‌زانی، جگه له من، کچی تر سه‌ره داوه گرنه‌گه‌کانی له ده‌ستدایه، ده‌ستنوسی به‌که‌می نه‌رشیفه‌که‌ی من له کوێیه، که میژووی نه‌ینی حیزبی تیدا هه‌لگیراوه. ئه‌و سیاسیه‌ واقعیانه له هه‌چ شتی‌ک تینا‌گه‌ن گه‌ر ته‌واو واقعی نه‌ییت. به‌وه‌دا به‌شیکێ ژۆر بچوکی دونیا واقعیه، ئه‌وان هه‌چ کات له هه‌چی دی تینا‌گه‌ن، له‌و به‌شه بچوکه نه‌ییت. جه‌معییه‌تی ژیانه ونه‌کان هه‌چ نیازیکێ نه‌بوو جگه له بیرکردنه‌وه له ژیانه ونه‌کان. به‌لام ژیانه ونه‌کان، گه‌رچی له پڕوی زمانه‌وانیه‌وه دوو وشه بوو، که‌چی ده‌رگای له‌سه‌ر ده‌ریایه‌کی پڕ نه‌ینی و سه‌رسامی ده‌کرده‌وه. له پڕوی واقعیه‌وه هه‌موو ده‌یانزانی من له‌سه‌ر خه‌زنه‌یه‌کی بیسنووری نه‌ینیم، ده‌یانزانی نه‌ینی گه‌وره‌تریش ده‌زانم له‌وه‌ی خاوه‌ن نه‌ینیه‌کان خۆیان ده‌یزانن. ئه‌وانه منیان کردبووه کاراکته‌ریکی ترسناک. هه‌موو ده‌یانزانی من بۆ ئه‌وه‌ی نه‌هێلم یاده‌وه‌ری ولاته‌که بسپێته‌وه، تو‌رپکم دروستکردوه تا له پێگایانه‌وه حه‌قیقه‌ت بۆ نه‌وه‌کانی پاشه‌پۆژ بگوازمه‌وه، بپیارمداوه یاداشته‌کانم به ورد و درشتیه‌وه ئاشکرا‌بکه‌م. هه‌موو ده‌یانزانی من چیتر له‌و بازنه‌یه‌دا نه‌ماوم که نه‌ینی هه‌لده‌گرن و ده‌یپاریژن. پیاو و ژنه ده‌سه‌لاتداره‌کانی شاری ئیمه، هه‌ردووک له‌سه‌ر ته‌ختی ئه‌و دل‌نیا‌یه خه‌وتبوون که ده‌یانزانی خه‌لک چیتر یاده‌وه‌ریان نه‌ماوه، شته‌کان دین و ده‌چن و بیرده‌چنه‌وه. له‌و سه‌رده‌مه ترسناکه‌دا من، ئه‌و که‌سه‌ی که ده‌بوایه له هه‌مووان زیاتر مه‌راقی سپینه‌وه‌ی یاده‌وه‌رییه‌کانم بییت، ده‌چووم و ئامی‌ریکی گه‌وره و ترسناکم دروسته‌کرد، تا مرقه‌ه‌کان هه‌م

خۆیان و هەم خەوێنەکانیان بیریەچیتەو، خۆشم تا پەلێ هەلکۆلینێ چهپەلتەری نەینێ خۆم، ئامادەبووم خۆم پووتبکەمەو. کەس باوەپی بەو نەدەکرد، لیوا جەنگیز، شەیتانە ترسناکەکی حیزب، کاری وەهای لیبۆەشیتەو. بە عەقڵی کێدا دەچوو، من بێرەحمترین و ساردترین کارمەندی دەزگای ئەمنیەت لە ناکاو بێمە فریادپەستیکی گەرە و بکەومە سەر خولیای زیندوکردنەو و پاراستنی یادەوهری نغزوی ئەم مەملەکەتە. شالیار مەبەستی بوو، من لە بەرچاوی خەلک هەر وەک پیاوێ دپندەکەکی حیزب بمانمەو، دەیزانی گەر دەرچم لە و بازنەیه و بێمە خاوەنی وێنەیهکی دی، دەشیت هێزێکی ترسناک وەرێگرم و بێمە خاوەنی ئەفسونێکی بێسنور. نەدەبوو هیچ کات بەلگەیهک هەبیت کە من ونبووم، یان لە شوێنێکی نەینێ و نادیاردا دەست بەسەرم. من یەکەم کەس و دوا کەس نەبووم بە جەستە دیل و بە وێنەش لە بەرچاوی دنیا وەک سەرکردەیهکی ئاسایی ناو حیزب دەژێام. دەیان ئەندامی تریش هەبوون کە تەنیا وێنە و دەنگ و فیلمەکانیان دەژیا و خۆیان بوونیان نەبوو، بە جۆریک دەتوانم بڵێم جگە لە هەینەتێکی نەینێ کە لە بورجەو حوکمی شاریان دەکرد، بکەرەکانی تر کۆمەلێک وێنە و مۆنتاژ و دەنگی لیکدراو بوون، بێنەوێ هەندیکیان جەستە یارستەقینەیان هەر ماپیت. بەلام ئاگادارین، هەموو بوونەر و ژیا نە لیکدراوەکان کە دەرەکەوتنەو، خاوەنەکانیان زیندان یان مردوو نەبوون، هەتا زۆریان نەشگیرابوون، ئازادبوون، لە مائی خۆیاندا دەژیان، بەلام چونکە توانای شتیکی نوێیان نەبوو، تەنیا دەنگ و وێنە و وشە دێرینەکانیان حوکمیاندەکرد. ئەو نەبوو هەموو بەو نمایشە نارازیین، بە پیچەوانەو زۆر لە پیاوانی حیزب کە خۆیان تەنیا قاوغیکی بۆشیا مابوو، خۆشحالبوون حیزب لە میدیاکانی خۆیدا وەک مەخلوقاتێ چالاک و زیندوو و قەسەزان بەدونیایان دەناسینت. زۆریە مەخلوقاتێ ئو سەردەمە وێنە خۆیان لە خۆیان لاگرنگتر بوو، چونکە سەردەمیک بوو خەلک بایهخیا بە ئادەمیزادە یارستەقینە و زیندووکان نەدەدا، بەلکو تەنیا وێنەکانیان دەبینین. هیچ مۆفییک چیدی خۆی نەبوو، هەموو تەنیا وێنەکانمان بووین و بەس. ئێمە

نوه يهڪ ٻووين ٽيستا له پڙڳاي ٿو پاشماوانه وه جوڪمانده ڪرد كه له پابوردووه وه مابووه وه، ٽيسڪه كانمان فرمانپه واييان ده ڪرد نه وه ڪوشتمان ... نه وه له سهر جوڪم بوو يادگار هڪان و دهنگي ڪون و ويٺي رهنگاوي مان بوو له ياده وه ريبه ڪاندا. من جهنگيزي جاران، جهنگيزي پابوردو، چيتر بوونم نه مابوو، به لام ٽيستا تارمايه ڪونه ڪم، جهسته شوپشگيرپه خه يالپيه ڪهي سهرده مي ڪونم جوڪميده ڪرد. ڪه سانتيڪ هه بوون پٽويستيان به من نه مابوو، به لام پٽويستيان به ستيهه ڪم بوو. .. ٿو ستيهه ره له هه ناوي ميژووه وه دهريانده هيتا و وهڪ جانه وه ريڪي زيندوو ده يانخسته وه سهر شاتو.

دهرڪه وتني من له ميدياڪانه وه هاوپڙي و دوسته ڪانمي شله ژانده. ٿوانه ي دور و نزيڪ په يوهنديان به منه وه بوو، توشي گيڙي و تينه گه يشتنيڪي ڪتوپر بوون. ٿه زميرا له پيشي ٿوانه وه بوو ڪه چوهه لاي ٿه نوهر پڙخان بپرسيت ليواي له ڪوڙ بينيوه. وه لامي پڙخان ٿوه بوو ليوا زهنگي بڙ داوه و شوپيني ديداري بڙ دياريو ڪردوه و له جيگايه ڪي ده ره وه ي شار چاويان به يهڪ ڪه وتوه. قسه ڪاني پڙخان نه جيگاي باوه پ و نه شوپيني متمانه ي ٿه زميرا بوون. گهرچي ڪچه ڪه زانياريبه ڪي ٿه وتوي ده رباره ي جوڙي جوڪمداري ناو مهمله ڪه تي ٿيمه نه بوو، ڪه چي سه يريڪردني چاواني پڙخان به سبوو تا تيبگات جه ناب ناغا درويه ڪي ناب جهي ده ڪات. وهڪ ڙن هه لگري سه ليقه يهڪ و غهريزه يه ڪي راستتر بوو له هر ڪه سي ديهڪه، هينده ي به رامبه ر پڙخان دانيشت و له چاواني پواني، دلنيا بوو پڙخان ده يه ويت ٿه م خيرا پرسياره ڪاني بڪات و ٿه ويش خيرا وه لامه ناماده ڪاني خوي بداته وه و بروات و له م گيچه له ده ربازيٽ. ٿه زميرا ده يزاني ٿو نارپه ڪه تي و ترسه نه پيني به ٿه نوهر پڙخان بيٿو نيه، دلنيا بوو شه رميڪي نه پيني له چاويدايه ڪه دانيشتن ي ٿه زميرا به رامبه ري توختر و گوره تري ده ڪاته وه، بويه ده بويست ٿه م ڪچه زوو هه ستيت و دوربه ڪه ويته وه، تا ٿو هينده نازاري ٿه م ته ريقيهه قووله نه ڪيشيت. به لام پروفيسور به پڙخاني گووتبوو له هيچ شتيڪ نه ترسيت و سل نه ڪاته وه. پڙخان دلنيا بوو ٿو

دانیشتنه کورتهی له گەڵ پڕۆفیسۆردا، سەرلەبەر ژیانی تێکداوه، دەیزانی به ویستی خۆی چۆته ناو یارییهکی سەیرهوه که تەنیا ئەمڕۆ تێدەگات چ ترسناک و کوشندهیه. هەمیشە زانیویتی نزیکیبونهوه له بەرپرس و فرماندارهکان ترسناکه، بەلام بهو ئەندازهیهش نا. دڵنیاوو ئەمه لهو یاریانهیه که ناتوانییت ئاسان لێی بێته دهڕێ. ئەو شەوه که لای پڕۆفیسۆر گه‌رایهوه ئەرشیفی هەندیک له چاپۆیکه‌وتنه دێرینه‌کانی خۆی لهو دوو س‌الدا هەڵدایه‌وه، سەیریکرد هەندیک لهو چاپۆیکه‌وتن و لێدوانانهی به‌ته‌له‌فون له هەندیک بەرپرسی بالا وه‌ریگرتوون زۆربه‌یان جینگای گومانن، هەندیکیان خاوه‌نه راسته‌قینه‌کانیان دیارنن و له میژه‌که‌س نایانبینیت. هەستیکرد هەم ئەو و هەم به‌شیکێ زۆر له پۆژنامه و میدیاکان بە‌رده‌وام له ناو بازنه‌ی فریوکی گه‌وره‌دا دەسوپینه‌وه، چاپۆیکه‌وتن له‌گە‌ڵ خە‌ڵکانیکدا ده‌که‌ن که بوونیان نییه، گفت له‌که‌سانیک وه‌رده‌گرن که‌س نازانیته‌ جسته و پۆچی راسته‌قینه‌یان له‌ کوپیه، ئەوه‌ی هەمیشە قسه‌ده‌کات نامێریکی گه‌وره‌یه که له بورجه‌وه شیوه‌ی شار به‌و جۆره‌ په‌نگه‌کات که خۆی ده‌یه‌ویت. هەموو شته‌کانی وه‌ک داشمالی شه‌تره‌نجیک بینی که هەر داشه و ده‌ستیک له‌ جینگایه‌کدا دایناوه، بەلام هەموو داشه‌کانیش پتیکه‌وه له‌و خه‌یاڵ و وه‌همه‌دا ده‌ژین که خۆیان چوونه‌ته‌ ئەوێ و ئەو جینگایه‌یان هە‌لب‌ژاردوه. یه‌قینیکێ تراژیدی هه‌بوو که تا ئیستا گێژه‌نیکی درۆ له‌گە‌ڵ خۆیدا پێچیداوه و هەرچییه‌کی کردوه به‌شیک بووه له‌ پڕۆگرامیکێ له‌ خۆی گه‌وره‌تر. دڵنیاوو زۆر له‌و چاپۆیکه‌وتنه‌ ته‌له‌فریونیانه‌ی تێیاندا به‌شداربووه، له‌گە‌ڵ خە‌ڵکانیکدا گفتوگۆیکردوه که گوايه به‌ ته‌له‌فون یان له‌ ستۆدیویه‌کی تره‌وه قسه‌ده‌که‌ن، بێته‌وه‌ی بوونیان هه‌بیت. هەستیکرد له‌ سکا‌پ و یا‌هوما‌سنجه‌ره وه‌ چە‌ند چاپۆیکه‌وتنی کردوه زۆربه‌یان درۆبوون، هەموو وینه‌یه‌کی دروستکراو له‌وسه‌روه قسه‌یان له‌گە‌ڵ کردوه. ئیستا تێدە‌گات زۆرجار چۆته‌ بینای گه‌وره‌وه که نیشه‌جێی وه‌زاره‌تی گ‌رنگ و گه‌وره‌ بوون، بەلام له‌ راستیدا هیچ نه‌بوون جگه‌ له‌ جینگایه‌کی نمایشی، له‌ قه‌واره‌یه‌ک وه‌ک تارمایی، که‌که‌سانیک وه‌ک تارمایی ئیشیان تێدا‌کردوه و

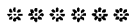
ئەمىش ۋەك تارمايى چۆتە ناويان و ھاتۆتە دەرەۋە . ئىستا دەيزانى تەنيا جياۋازىيەكى لەگەل جاراندا ئەۋەيە كە ئەمجارە بە پاستى چۆتە ناو گەمەيەكەۋە كە چەند سالە بىن ناگاي خۆى لە ناويدا دەزى و دەسورپتەۋە ... گەمەى سورپانەۋە و مامەلەكردن لەگەل ناغايەكى خەيالدا كە جەۋھەرە پاستەقىنە و ترسناكەكى چۆتە پشەتەۋە و خۆى دەرناخات . ھەستىكرد ئەۋە تەنيا لىۋا جەنگىز نىيە وئىنەكانى دروستكراۋنەتەۋە و دانراۋن ، بەلكو وئىنەكانى خۆيشى لەۋانى جەنگىز كەمتر نادروست و دەستكار نىيە... بەلكو بگرە زياترىش . لەو ساتەۋەى ھاۋكارىكى پروفېسۇر دەقى چاۋپىكەۋتەنەكە و وئىنەكانى بۆ ھىنا ، ھەستىكرد وئىنەكانى لىۋا لە وئىنەكانى ئەم پاستر دەنوئىن ، ھەستىكرد ئەم لە چاۋپىكەۋتەنەكەدا ساختەتر دەنوئىت . مەسەلەكە ئىستا ترسناكى ئەو ئامىزە تەكنىكىيە نەبوو كە بۆ ھەتاھەتايە حەقىقەت لەسەر زەۋى دەسپىتەۋە ، ئەو ئامىزە تەكنىكىيە كوشندەيەى كە كەۋتۆتە دەست عەشرەتە دواكەۋتوۋەكانى ئەم جەنگەلستانە شەرقىيە و بە جۆرىكى سەرسوپھىنەر و خىرا فىزى بەكارھىتەنى بوون ، چەكىكى نوئى كوشندە كەۋتۆتە دەست دواكەۋتوۋترىن عەشرەت و بىنەمالەكانى سەر زەۋى و دەتوانن يارى كوشندەى پىيكەن . ۋەك چۆن زىاد لە دووسەد سال لەمەۋبەر كە تەفەنگ گەيشتە ئەم دەفەرە ھەر زوو بۆ يەكدى كوشتن ھەلىانگرت و بوۋنە يەكەمىن مەسەرەفكەر و لىزان و عاشقانى . جاران نۆر لەزەتى لەۋە دەبىنى بلىت «ئەم جەنگەلستانە شەرقىيە» ... ئىستا كاتىك ئەو جەنگەلستانە خەرىكبوو لووشىدەدا ، كەمتر دەيوئرا بىر لەو ۋشانە بكاۋە . ھەستىكرد بە سادەيى و تەماع و گەمژەيى خۆى ، بوۋە بە بەشىك لە كەلبە و چىنوكى جانەۋەرەكانى ئەو جەنگەلستانە ، جەنگەلستانىك جەنگاۋەرە خوينخۆرەكانى جاران بەسەر ماين و ئەسپەۋە شەپراندەكرد ، ئىستا سوار زىنى كۆمپىوتەر و ئىنتەرنىت و بەرنامە ترسناكەكانى بوون . ئىستا كە بەشەرمەۋە لەسەر لاپتۆپەكەى سەيرى چاۋپىكەۋتەنەكەى خۆى و لىۋا جەنگىزى دەكرد ، ھەستىدەكرد نا ، ئەۋەى دەبىينىت ئەنۋەر پۇخاننىكى دروستكراۋ نىيە ، بەلكو ئەو وئىنە ساختانە لە

خۆی راسته قینه ترن. ئەو راستییه ژۆر ئازاری دا. ورد له هه موو وینه کانی پوانی و هه ستیکرد ئەوه دیوه هه می شهیی و ئە به دییه که ی خۆیه تی که ئیستا ده بیینیت. هه ستیده کرد ئەو ئە نوه پۆخانه ی، پروفیسۆر شالیار ده یه ویت، به ره می کاری کامیرا و کۆمپیوتەر و فۆتۆشۆپ و ئامیزه کانی مۆنتاژ نییه، به لکو به شتیکی ئە به دیی و هه می شهیی ئەو ئە نوه پۆخانه راسته قینه یه یه که ئیستا وه ک جاران له بیروکه ی گۆفاری بوهاران دانیشتوو و قیافه ی پیاویکی جیدی داوه ته خۆی و سه یری لاپتۆپه که ی ده کات. وینه کان دیوه که ی تری خۆی بوون که هه می شه ئاماده بووه بازبیدات و بیته ده ری. که ئە زمیرا پۆیشته هه ستیده کرد هه ی شتیگ له و چاوپیکه و تنه دا درۆ نییه، ئە وه ی له وینه کاندایه بیینیت یه کگرتنه وه ی لیوا جهنگیزیکی راسته قینه یه له گه ل ئە نوه پۆخاننکی راسته قینه. بۆ ساتیک چاوی لیکنا و هه ناسه یه کی هه لکیشا و گه یشته ئەو یه قینه ی ئەم چاوپیکه و تنه، ئەم درۆ پۆشن و بیچه ندوچۆنه له هه ر کاریکی تری ژیا نی راسته قینه تره. ئە مه ئە نوه پۆخان بوو، پیاویک که هه می شه وینه یه کی درۆی ده رباره ی خۆی به خشیوه به دنیا، ئە وه لیوا جهنگیز بوو که هه می شه خزمه تکاریکی زه لیلی حیزب بووه. له خۆی پرسی: لیوا خۆی جگه له پیاویک که هه می شه سیبه ر بووه چی بووه؟ تارماییه ک حیزب خستویتییه ناو میژوووه، ئەو له چ سه رده می کدا که سیک بووه له گوشت و خوین و حه قیقه ت تا ئیستا وا بیته، له چ پۆژیکدا ئە وه ی نه کردوه و ئە وه ی نه گووتوووه که حیزب ده یه ویت؟ به جۆریک ئە مرۆ گه یشتووینه ته جیگایه ک که س پێویستی به له ش و سه ر و پوخساری ناشیرینی ئەو نه ماوه، خۆی بۆته شتیکی زیاد. ئیستا وینه کان و ده نگ و فیلمه کانی ئەو ئیشه ی بۆ ده که ن که ده بوو خۆی بیکات. ئە وه تووشی ترسیکی راسته قینه ی کرد، ده کرا پۆژیک بیته ئه ویش وای لیبیت، ده کرا بگاته جیگایه ک بیگرن و ونیکه ن و ته نها وینه کان و فیدیۆکان و قسه کانی بخره وه کار. بۆ ئیستیک ترسیکی گه وره دایگرت، بۆ کورته ساتیک وای به خه یالدا هات هه تا نوسینگه و ژوره کانی گۆفاری بوهاران جیگایه کی وه می ترسانکن و ده بیته ده موده ست لییان پابکات. دودلی و په شوکانی

بە جۆرىك بوو شەو نەيتوانى بخەوئیت، نيوەشەو بە ترس و ھەراسىكى قوولەو ھە پال ژنەكەيدا ھەستا و تەلەفونى بۆ پرۆفیسۆر شالىار کرد و بە دەنگىكى گریاو لىپپرسى «پرۆفیسۆر، خەوم لىناكەوئیت، دەمەوئیت بخەوم بەلام ناتوانم. لەوکاتەو ھى وئەكانم بىنیو ھەپرسم بۆ؟ ... پرۆفیسۆر گيان ئەم ھەموو شتە بۆ؟». پرۆفیسۆر لە خەودا بوو، ھىزى ئەو ھى نەبوو بەو نيوەشەو ھىچ بۆ پۆخان تەفسىرىكات، ژمارە تەلەفونى كەسىكى دایە و گروتى ئەو ھى مئىژوونوسى ھىزبە و دەتوانئیت ھەموو شتەك بۆ پوونبكاتەو. بە خىراىى و بە دەستىكى لەرزۆكەو تەلەفونى بۆ ئەو ژمارە ھى تر کرد، لەسەر ھەو دەنگىكى بارىك ھاتە سەر خەت. ناسىبەو ھە دكتور زەندىان بوو، بەرپرسى لىكۆلئەو ھە سترا تىزىبەكانى ھىزب، سەرۆكى زانكۆى نىشتىمان بۆ لىكۆلئەو ھە سىاسىبەكان. ئەو ھەموو شتەكى پىگوت، ئەو خۆشى ھەموو شتەكى دەزانى. نەيزانى بۆ زەندىان تا ئەو درەنگانە نەخەوتو ھە دەنگى ھەما بىدار دىتەگوئى، ھەك پەككىكى ئاسو ھە پىكەنەن و ئارامىبەو گووتى «من ئىشم ئەو ھە ولامى ئەو پرسىارانە بدەمەو ھە كە خەو لە چاوى ھەفالانى ھىزب دەتارىنئیت ... ولامى تو ئەو ھە، ئىمە ھىزبىكى كوردىن لە كۆمەلگاپەكى ھەشایەردا، دلسۆزى و ھەلا لە ھەر شت لامان بەنرخترە. نامانەوئیت ئەو ھەفالانى مئىژووبەكى پىر شكۆيان لە ھىزبدا ھەبو ھە پابوردوویان بشیوئیت، دەبئت ھەمىشە بە جوانى و پاكى و دلسۆزى خۆيان بەمىننەو ھە. ھەتا گەر خۆشيان خیانەتەيان لە نىشتىمان کرد، ئىمە ناتوانىن بەئىلەن خیانەتەيان ئاشكرا بئیت. كورپى شىرىنم ھىزب نایەوئیت قارەمانەكانى خۆى لە دەستبەت، ھەتا گەر خۆشيان نەیانەوئیت. ئەو ھە پىنەماى سەرۆكە، بەشىكە لە كۆلتورى ھەشایەرى نەتەو ھەكەمان، ھەفا و ھەلا، كە دەبئت بىانبارىزىن». دكتور پىكەنەنئىكى نەرمى دىكە پىكەنەن، لە قاقابەك دەچوو كە كەم كەم لە ھەوادا دەخنكئیت و خەفە دەبئت، پاش ئىستىك خەتەكە ئۆتوماتىكى، ھەك بەككە لە ناو ھەراستدا قرتاندىبئىتى، پچرا.

کە پۆخان تەلەفونەکەى دانایەوه، ترسیکی گەوره دایگرت، ترسیکی کوشنده . ئەوهى لهوسەرى خەت لەگەڵیدا بوو دکتۆر زەندیان بوو و دکتۆر زەندیانیش نەبوو، ئامیتریک بوو، مەکیئەیهکی پرۆگرامکراو بوو... دڵنیابوو، هەستیکرد لە پشتی وشەکانی دکتۆرەوه گوئی لە دەنگی ئیشکردنی مەکیئەکە بووه. بە هەر دوو دەست کیشای بەسەرى خۆیدا و نەیدەزانی راست و هەلە، حەقیقەت و درۆ لە کویدایە .

لەبەرى ئەمبەر، لە ریزی هاوپی و دڵسۆزەکانی مندا، بولبولیار یەكەم کەس بوو گومانی توندی لە پۆخان پەیداکرد، هەر ژمارەکەى گۆفاری بوهارانی بینی و کردییەوه و لە ناوهوه ئەو وینانەى تەماشاکرد کە گواپە پۆخان لەگەڵ لیوا جەنگیزدا گرتوونی، بە جۆریکی سەیر پاچلەکی، لە وینەکاندا ئەو شتەى بینی کە دەترسا بیبینیت ... ئەنوەر پۆخان جووتیک بەلى گەورەى هەبوو، جووتیک بەلى زۆر زۆر گەوره، کە وهک تارماییەکی تەنک و غوبارین لە پشتهوه لە وینەکاندا دەرچوو بوو.

دوو پۆژ دواى سەردانەکەى مالى من و بیینی ئەزمیرا، مامۆستا ئەسفەر تەلەفونی بۆ ژمارەکەى هۆشەنگی بولبولیار کرد. لە زەنگی چوارەمدا بولبولیار مۆبایلەکەى هەلگرت و پیکەوه قسەیانکرد. مامۆستا ترسیکی گەورەى لە مردن لا دروستبوو بوو، دەیزانی دەستیکی بێرەحم بەدواى چیرۆکنوسانەوهیە، دەستیگ دەیهویت هەر کەسیگ چیرۆک دەنوسیت لە ناوی بەریت. بولبولیار هەر بە دەنگ و تۆندا زانی کتییه، خۆی گوئی لە کاسیتی هەندیگ لە گفتوگۆ و چیرۆکەکانی گرتبوو، دڵنیابوو کوشتنی چیرۆکنوسیکی دی مامۆستا سەلیمی شتواندوه. یەکتەر بینین لەو کاتەدا مەترسی خۆی هەبوو، بەلام دەنگی پیاوهکە وەها غەمگین لە گوئی

بولبولیارد زنگایه وه نهیتوانی. داواکای پشتگوئ بخت و نهچیته دیداری. هۆشهنگ تاکه کس بوو زۆریه نهیتنییهکانی جهمعییهتی ژبانی ونی لابوو، بهلام من و نهیتنییهکانم تاکه مەراقی بولبولیار نهبووین، نهو کهسێک بوو نازاری هه میسهیی خۆی هه بوو ... مهزنترین و چۆیه خشتترین نازاریش، نهو جۆره نازارانه که کۆتاییان نییه و وهک جادوو مرقوف به دواي خۆیاندا رادهکێشن. چهند ههفتهیهک بوو له پیشگرتنی منیشدا بهلگه و نیشانهی ترسناکی دهبینییهوه. زۆربوونی نااسایی ئادهمیزاده بالدارهکان، تووشی غم و دوودلیان کردبوو. پیشتر یادگاری تال و ترسناکی لهگهڵ نهو وینانهدا ههبوو، نهیدهویست چیدی میژوو خۆی دووباره بکاتهوه. پیش گرتنی من به چهند ههفتهیهک، هیندهی دهنگزکانی نهو یاداشته مهلعونانم بلابوووهوه، سهههتاکانی وهرزیکێ تازه دهستی پیکرد. راسته من تا سهردهمیکی زۆر نزیکیش، گهرچی بهرپرسی بالای دهزگای ئاسایش نهبووم، بهلام جۆره متمانهیهکیان پێ دابووم، ههستم به بیدهسهلاتی نهدهکرد. سهزۆک زۆرجار نهو ههستهی پیده بهخشیم که من له شوپینیکدام، بۆم ههیه ههموو بهرپۆه بهرهکانی ئاسایش و ههتا پرۆفیسۆر شالیاریش، بخه مه ژیر چاودیری و بیاندهمه بهر تانه و توانجی خۆم. من هیشتا نازادبووم و خۆم به یهکێک له کهلهشیره پۆینه دارهکانی حیزب دهزانی، گهرچی له میژبوو له پووی رۆحیهیه وه دابرابووم و خهریکی خهون و خه یالی خۆم بووم، بهلام تهواو نهکه وتبوومه بهرچاوان و کارم ههمووی نهیتنی بوو. نهوکات ههه له ناو دهزگادا، پۆستیکیان دابوومن به ناوی «پاویژکاری بالای کۆی دهزگاکانی ئاسایش و زانیاری»، لهو پۆستانهیی سهزۆک به زۆر دروستیدهکرد، تا ههست نهکهیت حیزب بیتوهفایی بهرامبهه کردوویت. خۆشم لهو باوه په دابووم، دونهیای داخراوی بورج نه بیت، له ههموو جینگایهکی تردا دهتوانم میژ و چالاکیم هه بیت. لهو دهمهدا که ههموو نهیمپراتۆریه تهی لیوا جهنگیز خهریکبوو بهره و ئاوابوون دهجوو، پۆژیک بولبولیار هاته لام و گووتی هه موو «نیشانهکان» دووباره خهریکه دهردهکه ونهوه ... چهند پۆژیک بوو ورد دهگه پرا و ئاماژهکانی کۆده کردهوه، له ههموو جینگایهک خه لکی بالداری دهبینی،

دەچوو بۆ هەموو جینگایەک و دەگەرا، هەستیدەکرد هیچ کات و لە هیچ سەر دەم و قۆناغێکی پێشیندا بەوجۆرە مۆژی بەلدارێ نەبینیوه. دەچوو بۆ دادگا، بۆ بیمارستان، بۆ تاپۆ، بۆ شارەوانی... لە هەموو جینگایە کدا بۆ ماوەی سەعاتێک لە سوچێکدا دەووستا و سەیریدەکرد بزانیت چەند کەسی بەلدار دەبینیت. دوو هەفته بەر لە گرتنم، کە بینیم پوخساری ئێو سەرسامییە قوولە ی تێدابوو کە تەنیا لە کاتی نیکەرانی زۆردا دەپەڕییه سەر سیمای. وەک شەوانی تر هاتبوو چەند سەعاتێک لەلام بێت و بپوات، بەلام بە غەمگینییه گەوتی «وفا شەپۆلێکی تر بە پێتوێه... شەپۆلێکی گەورە ی تر». دەمزانێ باسی چیدەکات، بەلام دڵنیا بووم بەرامبەر ی هیچمان بۆ ناکریت، دڵنیا بووم ناتوانین بەر بە هیچ شتێک بگرین. گەوتی «هەموو نیشانەکان لێرەن، وەک سیازدە ساڵ لە مەو بەر، وەک پاییزی سیازدە ساڵ لە وەو بەر». من سەیرمکرد و هیچم نەگوت، سیازدە ساڵ لە وەو بەر من مەخلوقێکی تر بووم، ژیانێکی ترم هەبوو، لە بەرە یەکی تردا بووم. کە سەیری منی دەکرد و باسی لە سیازدە ساڵ لە وەو بەر دەکرد، چاوانی پڕبوون لە ئاو، پڕوداوه سەیر و نەهینییهکانی ساڵی 1996 ی بێردە کەوتەوه. من نەمەدە توانی هیچ بلێم، جگە لەوهی بە غەمگینی و بێدەنگ سەیرییکەم. گەوتی «ئەگەر شتێکی تری وا پڕویدا تەوه، هیچ کات هیچ کەس نابەخشم. خۆت دەزانی من ئارەزووی شەرم نییه، پیر بووم و نەچوومە هیچ جەنگێکی گەورەوه، بەشیمان نیم لەوهی کە نەبووم بە جەنگاوه. بەلام گەر جارێکی تر شتەکان دووبارە بینەوه، سەیری ئێوه مەکە لەسەر و پەنجای سەڵەوه، سەیری ئێوه مەکە پێشم سپی بوو، دەبم بە جەنگاوه. ئەمجارە ناتوانم دانیشم و سەیرییکەم». من دەمزانێ ئێو قسانە چەندە سەختە بۆی، بەلام گەر شەپۆلێکی نوێش بەهاتایە و گەر هەمان ئێو پڕوداوه دووبارە بیوانایە تەوه کە سیازدە ساڵ لە وەو بەر پڕوواندا، چی بکرایە. من دەمزانێ پیاوان لەسەر و پەنجای سەڵەوه بە دەگمەن دەبن بە جەنگاوه، بەلام گەر لەو تەمەندا دەستیان دایە چەک، ئیدی هیچ شتێک نایانوهستینیت. لە ناخی دڵەوه ئارەزووم بوو، هیچ کات هۆشەنگی بۆلبولیار نەبیت بە جەنگاوه. هەستەمەکرد هەرچی پیاو و ژنی

ئەم شارەیه بە جۆریک لە جۆرهکان قاچمان لەو داوه ترسناکانهوه ئالۆه، ئەو نەبیت. ئەو بۆ من سەمبولی مەحال بوو... لە هەموو دونیایە کدا پەگەزێک سەرھەلەدات لە ناو پەگەزەکانی تردا جینگای نابیتەوه، بولبولیار ئەو پەگەزە بوو، گەر ئەویش بمردایە، هیچ شتێک لەو جیھانە ی ئیمەدا نەدەما لەگەڵ شتەکانی تردا جیاواز بێت. شتێک نیشانە یەک بێت بۆ دەروازە یەک بەرەو جینگایەک لە دەرەوێ ئەم دونیایە.

بولبولیار، دەمێک مامۆستا سەلیم ئەسغەر و سەلام باباجانی لە چایخانە یەکی نزیکی مائی مامۆستا سەلیمدا بینی، پتییگوتن لیوا چەندین جار ژیانی ئەوی پزگارکردو، ئەو پیاوێ گەرچی مێژوو یەکی رەشی هە یە، بەلام چیرۆکی هە یە لە خۆی گرنگتر، کتیبیکی پتییە دەبیت پزگار بکریت... ئەوێ ئیستا گرنگە خۆدی لیوا نییە، بە لکو نرخە کە یە تی وەک تەنیا شاھید لە سەر دونیای تاریکی ئەم شارە. کەسیان پلانێکی دیاریکراویان نەبوو، لە کوێو و چۆن بۆ پزگارکردنی من دەستبە کاربن، منێک دەشیا لەناو ئەو بورجە بەرزدا بمرم و جارێکی دی پۆشنایی نەبینمەو. سەلام باباجان پتیشتر چیرۆکی لە سەر بورج بیستبوو، گوا یە ئەوانە ی لەوێ دەمردن و دەیانە ویت گۆرەکانیان ونبەکن، دەیانە نە قاتی سەری سەرەو، بۆ جینگایەک وەک حەوزێکی گەرە وایە، لەوێ لاشەکانیان فرێدە دەن و کۆمە لێک بەلندە ی گۆشخۆر لە سەریان دەنیشنەو و دەیانخۆن. چیرۆکە کە جینگای باوەر بوو، ماوێ یەک بوو پۆلێک لاشەخۆر بەردەوام بە سەر بورجدا دەسوپانەو. هەر سێکیان بە جۆریک لە جۆرهکان دلتیابوون کە لیوا لە بورجدایە. کەس نەبوو نەزانیت هەموو فایلە ترسناک و پووداوە گرنگەکان ئیستا گوازانو نەتوێ بۆ بورج، بورجیش جینگایەکی داخراو و مەملە کە تێکی جیاوازی لەم ولاتە، کە کەس نە پاسەوانانی دەناسیت و نە هێزێک هە یە بتوانیت تیکە لێ ئەو جیھانە داخراو و کۆنترۆ لکراو ی بێت. گەر بکرایە کە سێک دزەبکاتە ناو بورجەو، دەشیتوانی تەواوی ئەو دونیایە بخاتە مەترسییەو، لە بەر ئەو بورج ئەو بەشە داخراو و دوور و قە لائاسایە ی دەسە لات بوو کە هیچ هێزێک نەبوو

ببپریت و له نزیکه وه تئیبگات. تاکه چه کئیکی کاریگر به دهست نه وانه وه بوو، نهو یاداشت و نه پنیانه بوو که من جیمه پشستبوون. دهستنووسی یه که می هه موو یاداشت و فایله کانیش لای بولبولیار بوو. پرسیاره که نهو هه بوو چون و له کوئوه دهست پئیکه ن. حیزب ده یویست له ریگای مؤنناژ و دهست یوه ردان و یاریکردن به دنگ و نیگارم تا هه تا هه تابه من وهک وینه کۆنه که م له خه یالی خه لکدا زیندوویم. حیزب ده یویست ونبوونی من نه بیت به بابته هیچ قسه کردنیک، بۆ نه وهی ریگا له وهش بگریت، ته او ده زگا میدیایی و نه لکترۆنی و هونه ریبه که ی خستبووه کار. ده رکه و تنی وینه که ی من له بوهاران نااسایی و کوتوپر بوو، بولبولیار دلنیا بوو من یاخود له ژیر فشاریکی زۆردام یان ته اووی چیرۆکه که گه مه یه کی دروستکراوه. جگه له بولبولیاریش، که س نه بوو خه یالی بۆ نه وه بجیت نه نوه ر پۆخان بوو بیت به به شیک له یاریبه که ی وه ها چه په ل. نه و که گۆفاره که ی که وه دهست و به وردی وینه نوئیکانی پۆخانی به وینه کۆنه کانی به راوردکرد، بینی باله کانی پۆخان تازهن، پۆخان ده میک نییه گه یشتۆته پنتیکی وه ها رهش، فریشته که ی یاخی بیت. هه ریبه که له مامۆستا سه لیم و سه لام باباجان، نه نوه ریان به یه کیک له ده موچاوه ناسراوه کانی میدیای نازاد ده زانی، پئیان ناسایی بوو بۆ پرسیارکردن له دۆخی لیوا بچنه لای و سه بارهت به شوینی دیدار و چۆنیتی ته ندروستی نه و پرسیاری لئیکه ن. بولبولیار دژی نه وه وه ستایه وه ... پۆخان پیاویک نه بوو چیر جیگای متمانه بیت، ئیستا شتیک له وینه کانیدا بوو نارپه حهت و نااسا سووده ی ده کرد. ژبانی نه و سی سه لای بولبولیاریان فیری نه وه کردبوو، ئاده میزاده کان زۆر خیرا و به جوریکی ترسناک ده گورپن. به دلسۆزیبه کی زۆره وه ئامۆزگاری سه لامی کرد، توخنی پۆخان نه که ویت، متمانه ی پئ نه کات. به مامۆستا نه سفهریشی گروت نه که ویت نه و خه یاله وه گوايه له به رنه وه ی نوسه ریکی ناسراوه، پرۆفیسۆر و ده زگا نه منیبه کان دهستی لئ بپاریزن.

شتیک دهبو ئیستا بیکن ئه وه بوو، به جورئکی نهئینی سوود له یاداشته کان وهربگرن بۆ ئازادکردنی من.

تهواری کاره کان سهلام باباجانیان دلخوشده کرد، ئیستا دلنیابوو چون له شاره که دا مه کینه یه کی ترسناک هه یه یادهوری مرۆفه کان دهسپێته وه، هیزئیکیش هه یه هه موو شتیک دهکات بۆ ئه وهی ئه و یاده وه ریه له مردن پزگاریکات. چون هیزیک هه یه تاعوون بلأوده کاته وه، گروپئیکی بچوک و بن هیز و ژیره وانگیش ده یانه ویت شته کان بیاریزن و هه لیا نبگرن. به خته وه ربوو که دوا جار بووه به به شیک له و گروپه، به خته وه ربوو به وهی ئیستا جگه له و لاپه ره پڕوپوچه ی وه رزش شتیک دی باشته هه یه بۆی ده ئی. لیوا جهنگیز بۆ ئه و و سه لیم ئه سفەر سه رئیکی زل بوو که نه ئینییه کانی نیوسه ده ی له خۆیدا قفلکردوه، ئه و ئازه له گه وره یه بوو که پاراستنی وه ک پاراستنی وه حشئیکی ناوازه گرنکه که هاوشیوه ی دیکه ی نییه، جانه وه ریک که کللی نه ئینییه بایؤلۆژییه کانی سه رده میکی دیرینی له لایه .

ئه وان تیمئیکی سئ که سی بچوک بوون، به لام ئیماندار و چالاک. له و سئ سه لئه ی دوایدا من هه ولم دابوو هه موو شتیک بۆ پۆزانی ره ش ئاماده بکه م، ده مزانی درهنگ یان زوو ئه م شتانه دینه پێشن. دوو په ناگای بچوک دروستکرد، ته نیا به شی ئه وه بوون بکریت ئه رشیف و شته گرنکه کانی من بیاریزن. خۆشم جیگای په ناگاکانم نه ده زانی، بولبولیار سه ره رشتی هه موو کاره کان بوو، تاکه که سیک بوو ده متوانی ئه و نه ئینییه نه ی لادابنیم که له خۆم ده شارده وه. سئ سه ل له مه وه ره، بۆ ئه وهی شته کان له بیاری و دودلی خۆم بیاریزم، بولبولیارم راسپارد ئه و جیگایه دروستبکات. ئیستا منیش شوینی په ناگا نه ئینییه کانم نه ده زانی و خۆشحال بووم پێستیشم که ولبکن ناتوانم شوینیان ئاشکرا بکه م. پێش گرتنیشم به مانگیک هه ندیک پاره ی جه معییه ته که م لابوو، دامه ده ستی بۆ ئه وهی هه لیبگرت، له و پوه وه خاترجه م بووم که ده توانیت ده ست به کار بیت. دوا ی بلأوبوونه وه ی چاوپێکه وتنه که ی بوهاران، هه ر سئیکیان دوا ی

چەند پوژ پلاندانان گەیشتنە ئەوەی چەند بڕگە یەک لە یاداشتەکانی من بنێرن بۆ ھەر یەک لە سەرۆک، پروفیسۆر شالیار، نەغەدە ماردینی و لیقیتانت. لەگەڵ ھەرەشەیی ئەوەدا کە ئەگەر لیوا ئازاد نەکریت، تەواوی یاداشتەکان پارچە پارچە و بە دەستخەتی خۆی لە پەنجیکی تاییبەتی ئینتەرنێت بلۆدە کەنەو و بۆ ھەموو میدیا و پوژنامەکانی دەرەو و ناوھەوی دەنێرن و بۆلویزخانەکان و پێکخراوەکانی ماڤی مرۆڤ لە دیارنەمانی من ئاگاداردە کەنەو. لە نامە کەدا ھاتبوو کە بلۆکردنەوێی چاوپێکەوتنەکی بۆھاران لە ژێر گوماندا یە و دەیانەوێت کەسی لیوا خۆی بێتە دەرەو و بگەرێتەو مائی خۆی و ئازادانە بسوڕیتەو. بۆلبولیار دڵنیاوو لە ژێر فشاری یەکەم و دووھمیشدا خۆیان دەگرن، بەلام ئەمان گەر بتوانن ئاشکرانە بن، دەکریت لە دوا دەرەنجامدا لیوا پزگاریکەن.

ھەموو مێژووی نھینی ولاتە کە ئیستا لە سەری مندا بوو، ھەر کەسە و دەبویست کلیلی ئەو سەرەش بە دەستی خۆی بێت.

بەر لەوەی نامەکان پەوانەبکەن، دەبوو ھەموو ئەندامانی جەمعیەت ئاگاداریکەنەو. ھۆشەنگ چەند جارێک ویستی پەیوەندی بە واعیزەو بکات، بەلام ئەو کۆنە سافاکییە پیرە وھا خۆی ونکردبوو، بە کەس نەدەدۆزرایەو. ئەو بە قاسیدیکی نھینیدا ھەوایی بۆ ھەموو ئەوانە نارد کە دەستی پێیان پادەگەیشت. دەبوو ئاگادارین کە پوژانی داھاتوو ترسناک و ناخۆش دەبن. دواتر بۆلبولیار چەند شەو و پوژتیک لە یادەوھریبەکانی مندا نوقمبوو، پوژ تا ئیوارە دەیخویندەو و کۆپیدەکرد و تیبینی تۆماردەکرد. چەندھا بڕگەیی گرنگ و ترسناکی بینییەو کە تاییبەت بوون بە ژیانی ئەوانەیی نامەکانیان بۆ دەچوو. دەبوو بزائن ئەگەرچی لیوا لە ژوورەوھە، بەلام خەڵکانیکی تر ھەن دەتوانن دواي چیرۆکەکی بکەن. دواي زیاد لە بیست پوژ لە گرتنی من و بلۆبوونەوێی چاوپێکەوتنەکی پۆخان، دەمیک من لە بورج دۆزەخم بەچاوی خۆم دەبینی و ئاواتیشم دەخواست بەرم، یەکەم زنجیرە نامە گەیشتە ھەر یەک لە لیقیتانت، نەغەدە ماردینی، مەکتەبی سەرۆک، پروفیسۆر شالیار. نامە کە دە پوژی دانابوو بۆ

نازادکردنی جه‌نابی لیوا به سه‌لامه‌تی، بیته‌وه‌ی دواتر ئه‌وه پوونبکاته‌وه چی ده‌که‌ن. هه‌موو ده‌یانزانی ئه‌وه ناتوانیت دوافشار بیت، ده‌یانزانی پینگایه‌کی دریزیان له به‌رده‌مدایه که له‌وانه‌یه هه‌رگیز نه‌گاته جی.

له‌و ده پۆژه‌دا یه‌که‌مین پیکلامی ته‌له‌فزیۆنی ده‌رکه‌وت، که جه‌نابی لیوا جه‌نگیز به‌مزوانه له به‌رنامه‌یه‌کی تایبه‌تدا چیرۆکی سه‌ره‌آدان و دروستکردنی ده‌زگای ئاسایش له هه‌ناوی شوپشی په‌وای گه‌له‌که‌ماندا ده‌گێرپێته‌وه، ریکلامه‌که نیشانه‌ی ئه‌وه بوو که ده‌زگاگان هیشتا ترسیان له هیچ نییه ... حیزب له‌وه به‌هیزتربوو بترسیت.

دکتۆر مسته‌فا شوکاگ و ئه‌هریبه‌نه‌کان

هه‌موو شاره‌کانی خۆره‌لات ناوچه‌یه‌کیان هه‌یه پێیده‌گوتریت ناوچه‌ی پیشه‌سازی، له‌راستیدا که‌س نازانیت بۆ به‌و کۆمه‌له‌ دوکانه‌ پيس و پۆخل و نارپیکانه که هه‌میشه پپن له پاشماوه‌ی ماشینی شکاو، که‌رتنه ئاسنی ژه‌نگاوی، په‌له‌ گریسی پزاو، بۆنی بانزین، نیگای چه‌وری دوکاندار و شاگرده‌ ماندووه‌کان، ده‌گوتریت ناوچه‌ی پیشه‌سازی. ئه‌وه‌ی شاره‌کانی خۆره‌لات بگه‌رپیت و یه‌که یه‌که پوو له‌و ناوچانه‌ بکات، جگه‌ له پایته‌خته‌کان و ده‌رووبه‌ری شاره‌ گه‌وره‌کان، که‌م و زۆر شتی که‌ له‌و ده‌ورو و به‌ره‌ نادۆزیته‌وه بۆنی سه‌نه‌تی راسته‌قینه و پیشه‌سازی دروستی لئ بیت. ئه‌وه‌ی هه‌یه و نییه ئه‌و فیه‌رانه‌ن که به‌ هه‌ندیک زانستی سه‌ره‌تایی و که‌ره‌سته‌ی کۆن هه‌ندیک گرفتگی بچوکی ماشینه‌کان چاکده‌که‌نه‌وه، به‌ چه‌کوش ئاسنی خوار و قوپاوی ئوتومبیله‌ شکاوه‌کان هه‌لده‌ستینه‌وه، به‌ جوړیکی ناپروۆفیشنال ماشین بۆیه‌ده‌که‌ن، تایه‌ ده‌گۆپن، په‌نجه‌رچیتی ئه‌نجامده‌ن. له‌وانه‌ ده‌رچیت نه‌ کارخانه‌یه‌ک دیاره، نه‌ جینگایه‌کی به‌ره‌مه‌یتانی مس و نه‌ کوره‌یه‌کی توانده‌وه‌ی ئاسن ده‌بینریت. له‌وئ

هەتا کەسێکیشت نابینیت کۆرێکاری پاستەقینە یان سەرمایه‌داری پاستەقینە بێت.

لە پۆرتیکدا کە دەکەوتە سەرەتای هاوینی ساڵی 1991، هیشتا بەعسییەکان لە شاردا بوون و لە سەر هەموو شەقام و شوێستەیه‌ک مەتەرێزیان بەستبوو، گونییان هەلچنی بوو، دەلاقەیی چکۆلانەیان لە دیوار و ستارەیی بنگەکانیان نابوو، لەویکانەوه لۆولەیی دۆشکە و تیرهاوێژە ئۆتۆماتیکەکانیان کردبوو شەقامەکان. دکتۆر شوکاکی بەخۆیی و ماشینەکەییە لە خەستەخانە بەرەو ئێو ناوچەیی پیشەسازییە بەرپێکەوت، کە هیشتا بە کاریگەری پەوه گەورەکەیی خەلک، زۆری دوکانەکانی بەسترابوون و نیشانەیه‌کی ئاشکرای کار و ژیانی پێوه دیار نەبوو. دکتۆر بێنەوه‌یی دابەزیت، لە نزیک یەکەم دوکانی کراوە‌یی سەر پێگای خۆیی، سەری لە پەنجەرە‌یی ماشینە کۆنەکە‌یی دەرھێنا و بەلوتفەوه پرسی: ئاخۆ کەسێک بە ناوی ماوان مەھدییه‌وه کە دەبیت لەم نزیکانە دوکانی مەبیت دەناسن؟. ھەر لەویدا فیتەرێکی گەنج کە پەنگی برۆنزی مەکینەیه‌کی گریسکراوی مەبوو، ناوینشانی شوینکارەکە‌یی ماوانی بۆ ھەلدا. دکتۆر بێنەوه‌یی بیر لە ھیچ دەرەنجامیک بکاتەوه، بەرەو پووی ناوینشانەکە ماشینی خۆی بازۆت. دەبیت بلێم دکتۆر ئێوکات ھەستیکی تاییەتی نەبوو، گەر ھەستیکیشی بووبیت، ھەستی ساردی مردوشۆرێک بوو، کە بۆ ھەزارەمین جار دەست بەسەر جەستە‌یی مردوویەکدا دەھینیت. ھەک خۆی دەیگوت، ھەموو ژیانی ھەر خەریکی ئێوه بوو بچیتە ناو قەفەزی شیر و بێتەدەری، بە جۆرێک ئیتر نە شیر و نە قەفەز مانایان نەمابوو لای. بۆ ئێو ھەستە بێباکە‌یی ھەبوو؟ بۆ چاوەپووانی شتیکی تاییەتی لەم سەردانە نەدەکرد؟ نازانم. بەلام لەگەڵ ئێوه شدا شتیکی پالی پێوه دەنا بیت و مەھدی دەریایی ببینیت. ھەستیکی نەبوو بە ئازایەتی، بەلکو لە ھەستی کەسێک دەچوو قەدەر ھەلییژارد بیت لاشە‌یی ئێو کەسانە کۆبکاتەوه کە جانەوهران دەیانخۆن.

بینینی دکتور که میک ماکوانی دهسته پاچه کرد، پیده چوو هاتنی چاوه پوانکراو بوو بیت. نیگای ماکوان شتیکی تیدابوو وهک بلتیت، دهمزانی دیتیت و ده پرسیت. گهرچی دکتور و ماکوان له دواي هه لهاتنی مه هدییه وه له خسته خانه په کترین نه بینیبوو، به لام ئیستا فه زای نیوان هه ردوکیان بوو بوو به مه و دایه کی سه رشار له ترس و دووئی. دکتور شوکاک به وه دهنگه وه که بیباکی و ئیراده شی تیدابوو، گوئی « هاتووم بۆ بینینی باوکت. هه ندیک پرسیارم هه یه، ده بیت جه نایبان بینم، په یوه ندی به دوا گفتوگومانه وه هه یه، ده میک جه نایبان لای من له بیمارستان بوو، گهر پیبلت خوی ده زانیت باس له چی ده که م». ماکوان دهسته پاچه دیاربوو، گوئی « نازانم باوکم له کوئییه. هیچ خه به ریکم لئی نییه. نا ماوه یه که ده بیت خه به رم له باوکم نییه». شتیکی له دهنگ و جوری سه یرکردنیدا بوو، وهک ئه وهی خوی به مه به ست به دکتور بلتیت «باوه یم پیمه که». ماکوان به قیافت بالآ بهرز بوو، به لام هیشتا پاشماوهی مندالییه کی درهنگ وهختی تیدا ده بینرا... ده ستیک جلی شینی کارکردنی پویشیبوو، چاویلکه یه کی ره شی گهره ی کردبوو به بهرؤکیدا. دکتور پیشتەر ئه و جوره چاویلکه یه ی ته نیا لای له حیمجیبه کان بینیبوو. ئیستا موسته فا شوکاکي دۆستمان، هه ر له یه که م ساته وه دلنایبوو ماکوان شتیکی ده زانیت و ده ترسیت، بیته وهی خوی وهک که سینکی که م ئه ده ب ده ریخات که پئ له سه ر شتیکی ناماقول داده گرتیت، گوئی «کاک ماکوان، به راستی کارم به باوکتیه. تکایه له وه دا یارمه تیم بده. تو بیرته من کیم؟ من دکتور شوکاکم، ئه وهی شه وی زامداربوونی له کاتی ره وه که دا تیمارم کرد، شه ویک سه ربازه کان پینکابوویان و تو خوت هیئات بۆ نه خویشانه، ئه سلن زور نیگه رانم، نازانم گولله کانی ده ره میتاوه یان نا. هیشتا کاتیکی وه ها به سه ر ئه و شه وه دا تینه په ریوه، منت یادکرد بیت ... دلنایم منت جوان له بیره». وهک به درؤ شتیکی به ئینته وه یاد خوی که به پویشی له چاویدا دیاربوو له یادیتی، گوئی «ئه ها دکتور شوکاک؟ سه رچاو دکتور گیان ... عه فومکه قوربان، وه لا زه ینم تیکچوو، شتم زوو بیرده چیته وه، به

حوکمی کارەکەم، مشتەری زۆر دێنە لامان، دەموچاو زۆر دەبینم و تیکەلیانەکەم». بە پوونی بە دەنگ و سیمایەوه دیاریبوو، درۆدەگات.

مستەفا شوکاک لە دلی خۆیدا گووتی « لەو کورپانە دەچیت کە لە نیوان گوشاری باوک و گوشاری دونیادا تیکەشکین، هەم ساویلکە و هەم ترسنۆکە، بە لām بەشی ئەوەش زۆل و وریایە بتوانیت خۆی بپارێزیت». شتیکی تیدابوو بە پوونی لە گەنجی ئەو سەرەدەمە و سەرەدەمەکانی تری ئەم شارەشدا دەبینرا، بیزارییەکی قوول لە هەموو شتیکی، تورپییەکی نادیار و بیزارکەر لە خۆی و لە دنیا. دکتۆر ئیستا لە چاوانی ماکووانەوه بە پوونی دەیبینی کە مەهدی دەریایی شتیکی شاردرۆتەوه، شتیکی گرنگ، شتیکی کورپەکە ی دەیزانیت و لێی دەترسیت. لە یەکەم شەوهوه کە ماکووان لە تەکیددا جەستە ی بابە زامدارەکە ی هەلگرت، بێئەوه ی غەمیکی قوولی تیدا بیت، بێئەوه ی بلەرزیت و ترسی لە دەستدانی باوک گرزبیکات، بێئەوه ی زامداری پیرەباب شپرزەییەکی زۆری تیدا دروستکردبیت، بێئەوه ی باکی بەوه بیت ئەم پیاوه پیکراوه و پەنگە هەر ئیستا گیان لەدەستدات، بە زمانی کەسێک قسە لە غەریبە یەک بکات کەوتە باسکردنی. ئەو تیبینییه بەس بوو دکتۆر دلیابیت ئەم کورپە کینە یەکی شاردراوێ ی بەرامبەر باوکی هەیه، بە لām تیبینییه کە ی لەو چەشنە تیبینییه نەینیانە بوو کە مروف پتر لە نەستی خۆیدا هەلیدەگریت و دواتر لە کاتی پتویستدا دەریدەهینیتەوه و کاری لەسەر دەکات.

دکتۆر شوکاک پیاویکی زیرەک بوو، بە لām بە گشتی مروفی وهک نەخۆش دەبینی، دکتۆرەکان زۆر بەیان وان، بە لām تیروانینی شوکاک لەمپروهوه، لە چاو نیگای دکتۆرەکانی تردا فەلسەفیانه تر بوو. نەخۆشی لای ئەو دۆخیکی بایۆلۆژی نەبوو، بە لکو سروشتی ئینسان بوو، مروف لای دکتۆر بوونەوه ریک بوو کە ناتوانیت ساغ بیت، ساغبوون ئەو دۆخە ئەستەمە بوو کە مروف نایگاتیت. ئەو پۆزە لە چاوی ماکوواندا ئەو لاوازییه ی خۆیندەوه . لاوازی کەسێکی سەرلێشیاوو کە نازانیت چۆن لەگەل ئەو بوونەوه ره نامۆ و ترسناکەدا رەفتاریکات کە ناوی باوکه . هیچ بوونەوه ریک وهک مروف

له گه ل باوانیدا په یوه ندى ئالوز و پر دوولتى و ناکوکى نیه. دکتور ئیستا دهویست بۇ یه که مجار سوود له بروا تیورییه کانی ببینیت و بیخاته پراکتیکه وه، ده تیوانی دلنیا بیت که چاوانی ماکوان، دهنگی، هه ناسه کانی هه موو پیکرا نه وه ئاشکراده که ن که گرتیه کی سهیری به رامبر مه هدی باوکی هه یه، به لکو له دلوه ئاره زووده کات، هه لیکى بۇ هه لیکه ویت و ته واری کینه و شه پانگیزی خوی بۇ ده ربخات. هه کات ناوی باوکی ده هینا چاوانی به و رقه قوله ده دره وشایه وه که بیویستی خوی له بیلبله کانییه وه تیشکی ده دا. دکتور ده یزانی، ئیستا گه ر گوشاریکی نوری بخاته سه ر له وانه یه ده ره نجامه کان پیچه وانه بکه ونه وه، به لام دلنیا بوو بۇ وه ده ستخستنی ده ره نجامی باش، هه چ شتیک له نه ره فشار چاکتر نیه. نه مجوره که سانه له وانه ته نیا به دۆستایه تی و نزیکى و فشاری هتوران ده گریت شتیان لى ده ره پینریت. دکتور، نه وی پوژ پیداکری نه کرد، خوی وا ده ره نخست نیازیکى شه پانگیزانه ی هه یه و ده یه ویت له سه ر ئاوازیکی توند له و بخوریت. به هیمنی و دۆستانه گوتی، کاریکی هه یه و هه ر ده بیت جه نابی کاک مه هدی ببینیت، نه و هویه ش واده کات چاره چاره بۇ زانینی هه والیک و دروستکردنی دیداریک له گه ل نه ودا بگه پیتته وه و سووکه پرسیار له و بکات.

که دکتور ماکوانی به جیهیشت، نه و له دووره وه سه یریده کرد و دوودل بوو له وه ی نایا دکتور بانگبکات یاخود لئیگه ریت بروات. دکتور گومانی له وه نه بوو، که له جاری دووه دا ماکوان باشتر له گه لى ره فتارده کات. بۇیه هه م ژیرانه و هه م پیویستیش بوو، لئیگه ریت بیریکاته وه و به کاوه خو بیه سه ر دوودلییه کانی خویدا سه ریکه ویت. له دوودلیدا مروف زۆریه ی کات بیه سه ر نیوه زال و بالاده سه ته که ی خویدا سه رده که ویت، هه میسه نه و دیوه ش ده شکیت و نوشوستی ده هیئیت که به پوکه ش به هیز و نه شکسته تر دیاره .

دو پوژ دواى نه وه، دکتور شوکاک جاریکی تر گه پایه وه، وه هابوو وه ک نه وه ی ماکوان له سه ر ناگر چاوه پوانی کردبیت، به قسه و پوخسار شتیکى

ناشکرای پیوه دیارنه‌بوو، به‌لام جزری سه‌یرکردن و جولاندنه‌وه‌کانی درکاندیان که ناره‌زویه‌کی گه‌وره‌ی هه‌بووه دکتور ببینیتته‌وه. دکتور راشکاوانه پییگوتته‌وه «من پیویستم به‌وه‌یه باوکت ببینم، گه‌ر ناکریت تو کومه‌کمبکه و هه‌ندیک زانیاریم بده‌ری». ماکوان بۆ ئه‌وه‌ی گومانی که‌س نه‌بزویینیت، بیته‌وه‌ی دکتور هیچ بلیت، سه‌ری بۆنیتی ئوتومبیله‌که‌ی دکتوری هه‌لدایه‌وه و خۆی واده‌رخست له‌مه‌کینه‌که‌دا ته‌ماشای کیشه‌یه‌ک ده‌کات. دکتور به‌وردبوونه‌وه‌یه‌کی که‌م له‌سه‌روشتی وه‌ستان و قسه‌کردنی ماکوان تیگه‌یشت، که‌ئه‌مجاره‌ده‌توانیت دلنایبیت له‌م گه‌نجه‌وه‌هه‌ندیک شتی ده‌سته‌که‌ویت. گه‌نجه‌که‌هه‌ستیکی سه‌یر و ناوه‌کی به‌غدر تیدابوو، له‌و که‌سانه‌بوو به‌هۆ و بیهۆ هه‌سته‌که‌ن زولمیکیان ده‌ره‌ه‌ق کراوه. ئه‌و پۆژه له‌کاتی‌کدا خۆی واده‌رده‌خست، به‌وردی مه‌کینه‌ی ئوتومبیله‌که‌ی مسته‌فا شوکاک ده‌پشکنی، داوای له‌دکتور کرد، ناو‌نیشانیک‌ی بداتی و جیگایه‌کی بۆ دیاریکات تا ببینیت، هه‌ندیک قسه‌ی گرنگی هه‌یه‌ده‌بیت به‌دکتوری بلیت. دکتور بیمارستانی له‌هه‌رجیگایه‌کی دی پئ باشر بوو، بیمارستان یان ماله‌وه. به‌وه‌دا دکتور دلنایبوو له‌وانه‌یه‌ماله‌که‌ی له‌ژیر چاودیری به‌رده‌وامدا بیت، تیکچرژان و زوره‌سه‌ری بیمارستانی به‌گونجاوتر زانی. له‌به‌شه‌که‌ی خۆیان ژوریک‌ی تایبه‌ت و بچوک هه‌بوو بۆ دانیشتنی چند نه‌فهره و هه‌ر دکتوریک بیویستایه‌ده‌یتوانی سوودی لئ وه‌ریگریته‌... له‌جیگا و په‌نایه‌کیشدا بوو، که‌س له‌ده‌ره‌وه‌ی بیمارستان نه‌یده‌کرا ببینته‌ژیر چاودیرییه‌وه.

پۆژیک به‌یانی زوو، نزیک کاتژمێر هه‌شت و نیو «ماکوان» گه‌یشته‌بیمارستان. وه‌ک بترسیت له‌وه‌ی که‌سێک به‌دوايه‌وه‌بیت، به‌رده‌وام ناوپی ده‌دایه‌وه. ترسه‌که‌ی پتر ترسیکی ناوه‌کی بوو. وه‌ک تاوانیک‌ی ئه‌نجامدا‌بیت و بیه‌ویت زوو له‌شوینی گونا‌هه‌که‌ی دووریکه‌ویتته‌وه، به‌دکتوری گووت، تکایه‌دکتور با زوو بچینه‌جیگایه‌ک که‌س نه‌مانبینیت.

دکتور خۆشی نه‌یده‌ویست که‌س به‌م چاوپیکه‌وتنه‌نه‌ینیه‌بزانیته‌، به‌سه‌ریکی دیش مه‌به‌ستی نه‌بوو له‌به‌رده‌م ماکواندا خۆی واده‌ریخت وه‌ک

به‌دوای شیکاری ته‌لیسمیکی گرنگه‌وه بیت، سروشتی دکتور وه‌ها بوو،
 هه‌میشه شته‌کان ناسان بگریت و خۆی واده‌ریخت بۆ هه‌ر شتیک
 نه‌لته‌رناتیفیکی گونجایی هه‌یه. دکتور شوکاک ژیانی له‌ده‌ره‌وه‌ی هه‌ر
 پرسپاریکی نه‌خلاقى ده‌نرخاند، به‌جۆرنیکیش گوزارشتی له‌و پاستییه
 ده‌کرد، مرۆف هه‌ستیکی لادروسته‌بوو که دکتور ده‌ره‌ق به‌هه‌ر شتیکى
 دیکه‌ی مرۆف بیتاکه ژیانی نه‌بیت، ژیانی دابراو له‌هه‌ر شتیک. هه‌موو
 چیرۆکه‌کانی مرۆف لای دکتور پوچ و گه‌مژانه‌بوون، نه‌وه‌کردبووی به
 فانه‌تیکى توندپه‌و که ورده‌کارییه‌کانی هه‌ر به‌سه‌رهاتیک بیزاریده‌کرد و
 هه‌موو چیرۆکه‌کانی به‌بابه‌تى دوویاره‌ده‌زانی. نه‌و پۆژه‌ش که ماکوان
 هات و ویستی قسه‌ی له‌گه‌ل بکات، نه‌و ته‌نیا ژیانی بولبولیار، پیزانی
 مه‌له‌ک، مه‌له‌کبینه‌کانی بۆ گرنگ بوو... هیشتا نه‌وه‌ی له‌ناخیدا
 کاریده‌کرد کاراکته‌ری دکتور بوو، نه‌وه‌ک کاراکته‌ری که‌ستیکی مرۆف‌دوست.
 ماکوان له‌م خه‌یالاتانه‌ی سه‌ری دکتور بیخه‌به‌ربوو، نه‌و کارىکی گرنگی
 هه‌بوو ده‌بایه‌ پاپه‌پننیت. هه‌لبه‌ت ماکوان دکتوری وه‌ک پیاویکی زیره‌ک
 ده‌بینی، وه‌ک هه‌موو خه‌لکی دیکه‌ی شار دکتوره‌کانی له‌لا زیره‌کترین
 جۆری ئاده‌میزادان بوو، وه‌ک عه‌وامی خه‌لکیش باوه‌پى هینابوو که
 زیره‌که‌کان ده‌بیت وه‌ک مه‌لاکان یان له‌مه‌لاکان زیاتریش به‌ناکار و خۆش
 په‌فتار بن. ماکوان وه‌ک که‌سیک تازه‌مردوویه‌کی لئ‌مردبیت، چاوانی
 سوور و پيشی که‌میک هاتبوو، به‌پیشه‌وه‌ جوانتر و غه‌مۆکانه‌تر دیاربوو.
 به‌رده‌وام سه‌یری چوارده‌وری خۆی ده‌کرد. ئیستا په‌شوکانیکى پێوه‌بوو
 که دکتور جاره‌کانی پێشوو به‌و پوونیه‌ سه‌رنجی نه‌دابوو. دکتور
 چاوه‌پوانیه‌کی دیاریکراوی له‌ماکوان نه‌بوو، هه‌ر ده‌یویست کۆمه‌کیبکات و
 بیگه‌ینیت به‌مه‌هدیی باوکی. به‌لام ماکوان به‌پوونی بۆ کارىکی تر
 هاتبوو، به‌ئه‌ده‌بیکه‌وه‌ خالی نه‌بوو له‌دوودلی به‌دکتوری گوت «دکتور
 ده‌میکه‌ به‌دوای که‌ستیکی خۆت ئاسادا ده‌گه‌پیم، داخی دلێ خۆمی لا
 هه‌لبه‌رپیم. باوه‌رم به‌شیخ و مه‌لانییه‌ بچمه‌لایان. ده‌زانم دوو سه‌عات
 له‌سه‌ر نه‌جری دایک و باوک قسه‌م بۆ ده‌که‌ن. من نه‌م باوکه‌م هیچ
 نه‌جریکی به‌سه‌رمه‌وه‌ نییه. بۆیه‌ چه‌ند وه‌خته‌که‌ بیره‌که‌مه‌وه‌ داخی دل‌م

هەلپژێم نازانم پوو لە کێ بکەم. ئێستا وا هەستدەکەم تۆ ئەو کەسەیت کە دەتوانم دەردی دڵمت بۆ بدرکێنم». چاوانی غەمگینی و دوودلێبەکی زۆریان تێدا بوو، بەلام هێشتا خالی بوو لە سیبەری ئەو ترس و مەکرەیی تۆزێکی تر دەردەکەون. «لە شەوی پەوه کەدا من بە چاوی خۆم بینیم، تۆ تاکە دکتۆرێکی ئەم شارە بوویت خەستەخانەکەت چۆل نەکردبوو، ئەو پزێتکی زۆری خستە دڵمەو... خوا شاھیدە بە راستم، من حورمەتێکی زۆرم بۆ جەنابت هەیە... ئەم دانیشتنە من هەرچۆنێک تەواو بێت، هیچ لەو ناگۆرێت کە من حورمەتێکی زۆرم بۆ جەنابتان هەیە. هیوادارم هیچ کات من وەک کەسێکی بێشەرم و بیعەیب تەماشانەکن». چاوانی ماندوو و سەر پوومەتەکانی تەواو سوور هەلگەرابوون، پتر وەک قوتابییەکی شەرمن نەو وەک فیتەرێکی بازاری هاتە بەرچاوی دکتۆر. ئەو هێشتا تەواو لەسەر کورسییەکی خۆی دانەنیشتبوو، هێشتا چەمکی بەریبەرۆکە سپییەکی بەرز نەکردبوو و بەداتەو بەسەر قاچیدا، بەخێرای ئەو قسانەیی تاوتوێکرد و بەسەر ئەو هەستە کتوپراندە تێپەری کە ماکان بە راستگوییەو درکاندنی. شوکاک وەک پزیشکی لێزان کە دڵنیا بە دەتوانیت شتێکی گرنگ بۆ نەخۆشەکی پوونبکاتەو پالێدایەو و سەیری گەنجە فیتەرەکی کرد و گووتی «ماکان، دەمەیت بزاتم باوکت بۆ بە دواي هۆشەنگی بولبولیاردا دەگەریت؟ هۆشەنگ هاوڕیتی من بوو و ماویە کە دیار نەماو... ئێستا ئەو بۆتە مەراق لام». دکتۆر لەگەڵ ماکاندا ئەو شیوازەیی گرتە بەر کە لەگەڵ نەخۆشەکانیدا دەیگریتە بەر، پرسیاری پوون و راستەوخۆ. سالانێکی زۆر بوو ئەو هەستەیی لادروستبوویو کە پرس و دۆزی پزیشکان جیاوازییەکی ئەوتۆی لەگەڵ شیوازی پرس و دۆزی پۆلیسدا نییە. هەستیدەکرد هەندیک نەخۆش بەراستی دەبێت بخریتە ژێر فشارێکی زۆرەو تا نەخۆشییەکی خۆیان ناشکرادەکن، تا جیگا نازاری خۆیان دەستنیشان دەکەن و شیوەی ئێشەکی خۆیان پوونەکەنەو. دکتۆر دەیزانی بەشی هەرە زۆری مرفەکان تەنیا بەدواي نەخۆشییە کدا دەگەرین، وەک چۆن کەسێک لە ناو ئەشکەوتێکی تاریکدا زەوی و دار و دیوار بەدواي خەزەنەیی گەرەدا

شہیتان ھیہ ... حەزەدە کەم بزانم جە نابتان باوہ پتان پئیەتی؟». دکتۆر پێشتر پرسیاری وای لە خۆی نەکردبوو. لای دکتۆر خراپە لە خودی سروشتەوہ ھەڵدەقوڵی، نەوہک لە ھیچ ھێزێکی ئەو دیو سروشتەوہ. دکتۆر وەک عادەتی ھەمیشەیی خۆی بە پرسیاریک وەلامیدایەوہ «چ پۆستیئەبەکت بە شہیتان؟ شہیتان چ کارێکت بۆ دەکات کە ئینسان ناتوانیت بیکات؟ قسەکردن لەسەر شہیتان کاتێک پەوایە کە ئەو کارێکبکات بە من و تۆ نەکریت». ماکان بێئەوہی سەبری چاوی دکتۆر بکات، وەک شتێک بلێتەوہ کە بیستویتی گووتی «گەر شہیتان نەبیت خوداش نییە». دەنگی دوو لیبیەکی قوولی تێدابوو، وەک بیویت دکتۆر لە وەلامدا بلێت «نا، شہیتان نییە، بەلام خودا ھیە». دکتۆر ئەو خەوشەیی بوو، لەگەڵ ھەر کەسێک قسەیی بکردایە ھەر لە دونیای خۆیدا بوو، گووتی «پیتوایە بۆ ئەوہی زەردەوآلەیک بەدات بە مندالیکەوہ، پۆستی بە شہیتان ھیە؟ پیتوایە بۆ ئەوہی جالجالۆکەیک مێشوولەیک بخوات پۆستی بە شہیتان دەبیت؟ کاتێک بۆقێک مێشێک دەگرت شہیتان چوویتە بنگلیشەیی؟ کێ من و تۆی فیزکردوہ کاتێک مندالیکی بچوکی بەدوای پەپولەدا رابکەین و بیانگرین و بیانکوژین. شہیتان یان خودا؟ کامیان؟». ماکان کەمیک بیری لە قسەکانی دکتۆر کردوہ، قسەکانی زۆر ئازار بەخش بوون، گووتی «نازانم بلیم چی. بەلام دەلێن گەر ژنیکی خیانەتیکرد ئەوہ دەستی شہیتانی تێدایە، یان گەر ئینسان وەسوەسەیی خراپی ھەبوو». دکتۆر لە ناخی خۆیدا دلنیا بوو. نەغدە ماردینی بە ھۆی ھیچ شہیتانیکەوہ لە مائی ئەو ھەلنەھاتوہ. وەک قسەکان یادگارێکی خراپی بەیادا بەیننەوہ و بیویت زوو لەو بابەتە دەرچیت، گووتی «منیش تیناگەم. بۆ گەر سەد ھەزار کەس لە جەنگدا بکوژین ئەوہ کاری خودا بیت، بەلام گەر ژنیکی دەرپیکەیی داکەند ئەوہ یان بییتە کاری شہیتان. تیناگەم لەو پووەوہ خودا و شہیتان ئیشەکە یان چۆن دابەشکردوہ ... ھیچ کەسیش تیناگات ... ھیچ کەس. بەلام ماکان، وازبھێتە، ئارەزووم نییە دانیشم کاری خودا و شہیتان لە یەکتەر جیابکەمەوہ ... ئیشەکە و ئالۆزکاوە، بە کەس جیاناکریتەوہ. ئەوہش

ده بیټ حیکمه تیکی تیدا بیټ، به لآم من له و که سانه نیم زور سهری خوم به و حیکمه تانه وه بیټینم. ده مه ویت بزانه بؤ باوکت به دواوی بولبولیارداد ده گهریت، کاری به بولبولیاری چیه؟». ماکوان زهرده خنه په کی گه مزانه کی گرت و گروتی «دکتور، په یوه نندی به شهیتانه وه هیه». دکتور خوی گومانی کردبوو که باوکی ماکوان په یوه نندی کی به چه معیبه تی دوزمنانی شهیتانه وه هیه، به لآم نه و زانیاریه چه سوویدیکی هیه به گره همو ورده کاریه کانی ده ست نه که ویت و ته وای وینه که له همو لاکانیه وه نه بینیت. دلنیا بوو، ماکوان به شی هره زوری نه و زانیاریه تی ده یان زانیت ناشکرایانده کات. ماکوان مه دی به خته وهر بوو که دواچار که سیتی چنگ که وتبوو قسه ی بؤ بکات، به هیمنی پالیدایه وه و به زهرده خنه په که وه که نیوه ی نومی ترس و نیوه که ی دی نومی سهرسامی بوو، که وته گیرانه وه ی چیروکی خوی.

«جه نابی دکتور، چیروکه که ی باوکت په یوه نندی به شهیتانه وه هیه. ده بیټ بلیم من نه سلنه نازانه باوکت چون که وته سر خه یالی دوزمنایه تی شهیتان. باوکی من خرابترین باوکیکه خودا دروستی کرد بیټ، همو زانم په حم و زهرده خنه ی باوکانه من نه بینیه. له و پوره وه ی فام کردو ته وه، نیسده که م و به رده سستی خه لکیم تا خوم و دایکم بزینم. نه و جگه له ده رده سهری شتیکی بؤ من نه بووه. ده لین سهره تا که سیتی چه قوکیش بوو، من شتیکی زور له سهر گه نجیتی نازانه، چه زم نه کردوه بزانه کیته و چی ده کات و چی بووه، به لآم هه رچیبه کی له سهر بگیریته وه باوه ر ده که م. پایوتیک بوو ... ته نیا پایوتیک که ده بیټ به باوکت. نیستاش به لاهمه وه گرنه نیبه بزانه کیته. چه نده ناسینی سه گیتی لاکولانه مه به سته، هینده ش ناسینی نوم مه به سته. لای من جانه وهریکه، جه نابی دکتور ده بیټ پابوردووی جانه وهریش چی بیټ له کاری خراب زیاتر. من وه ک مندال له ژیر باری ترسا گه وره بووم، ترسیک نیستاش به رمنادات، ترسیک واده کات نیستاش هه ر نه و شته بکه م که نه و ده یه ویت. من و دایکم له ژیر لیدان و نه شکه نه جدا ژیاوین، هیچ کات پورژیکتی ناسوده مان له گه ل نه و

جانەوهرەدا نەبردۆتە سەر. تەمەنم دە ساڵ بوو کە ژنیکی تری خواست و لە ئێمە دوورکەوتەو. ژنەیتانی بۆ من و دایکم وەک سەفەری بەهەشت وا بوو، هەتا دایکیشم دلخۆش بوو کە ژنی هێنا و لە ئێمە دوورکەوتەو. گرنگ ئەو بوو لیمان دووریکەوێتەو، بڕواتە لای دۆست و ڕەفییەکانی کە نۆزبەیان وەک خۆی بوون، سەرسەری و چەقۆکێش. باوکم لەوانەبوو بە هەر دین و مەزەهەیک سەیرتەکردایە جیگای جەهەنەم بوو، قومارچی بوو، ژنباز بوو، ئازاری خەلکی دەدا، ئیشنەکەر بوو، لەسەرئو هەموو شتیکیشەو خودانەناس بوو. لەو باوەرەدا نیم خودا هیچ کات ببیەخشیت. هەموو جار دایکم بە منی دەگوت - ماکوان، تۆ هەتیویت و باوکت هەیه. من هەر زوو لە خوێندن دوورکەوتەو، مەکتەب جیگای هەموو کەسێک نییه. قەتە حەزم لە مەکتەب نەبوو. مەکتەب سوودی بۆ من چی بوو، کات کوشتنیکی نۆز و بیفاییدە و هیچی تر».

وەک بە دەم خەووە قەسەبکات وەها بوو، وەک پستەکانی لەبەرکردبیت، بێئەوێ تەماشای چاری دکتۆر بکات بەردەوام بوو، دەستی خستە سەر ئەژنۆی، دەستەکانی لە پوختاری پیرتر و ماندووتر دیاریبون. دیاریبوو هەموو ژیاڵی تەنیا بە دەست کاریکردو، هیچ کات پەنجەکانی جگە لە مەتریالی ڕەق، لە زبیری بەرد و ئاسن زیاتر کالای نەرمی نەبینیو. گوتی «دەزانم ئەم قسانە بایەخیکی وەهایان بۆ تۆ نییه. بەلام من هەمیشە کۆیلەیی بووم، ئیستاش کۆیلەیی ئەوم، دەمەوێت لەو تیبگەیت. من دەلێم هەموو شتیک هۆیهکی هەیه، باوکم جانەوهریکی بێئیمان بوو، بەلام ماوهریک لەو وەهەبەر لە ناکاو گۆرا. لە ناکاو شەویک منی بانگکرد و گوتی کە شەیتانی بینیو. نازانم بۆ منی بانگکرد. شەویکی باران بوو، ئەو هەمیشە چەتر و پالتۆ و ملبێچی باشی بوو، بەلام شەویک وەک یەکیک کارەساتیکی لە دەست ترازای بیت، لە دەرگای داو و بە دایکمی گوت دەیهوێت من ببینیت. جارێک دەهاتە ژووری و بە هاوار و جێتو و نەپە بانگی دەکردم، چی لەفرزێکی سووک بە دەمیا بەهاتایە نەیدەگێراییو. ئەو شەو باران بە خور دەباری، لێزەم و چەخماخەیه بوو مەپرسە، بێ پالتۆ،

بئ چتر، بئ ملپیچ، بئ جامانه، وهک چهته چوو بیته سهر پینگای و له ههمو شت پرووتیکرد بیته وه، ههر له دایکم ده پاراپه وه، من ببینیت. دایکم داوایکرد بیته ژوروی و له و بارانه دا نه وه ستیت، به لام وهک زهر نه قی چوو بیته، ههر له و دیو ده رگاکه وه ده یگور با ماکوان ببینم ... با ماکوان ببینم. من کاک دکتور، له مندالیمه وه که له بازار بۆ شت فروشتن ده وه ستام و له ناکاو باران دایده کرد، ههزم له باران نه کردوه ... هیچ شتیک له باران ناخوشتن نییه له لام».

له ناکاو سهری داخست و ماوه یهک بیته نگ بوو، وهک شهرمبکات، ئیستیکی کورت چاوی لیکنا و توند ههر دوو دهستی نوساند به خو یه وه و گووتی «ئوه یه که مجاری بوو، وهک ئینسان له گه لَمدا بجولیتته وه».

مسته فا شوکاک لینگه را ماوه یهک له ویادا بوه ستیت، هه ناسه یه کی هه لکیشا و به نه سپایی له ژیر لیویه وه گووتی «له و شه وه وه زۆر رقم له باران نییه».

پاش بیته نگییه کی دریز، وهک چاوه پوانبیت دکتور کومه کی پنبکات، کارناسانییه کی بداتی به رده وام بیت، خوی راستکرده وه و گووتی «ئوه شه وه له پیکابیتی ده بل کابینه ی کوندا منی برد بۆ مالنکی تر. به دریزایی پنگاکه گیانی ده له رزی، به زهحمهت ده ی توانی پیکابه که لیخوریته، پیتشتر ههر جاریک ئاوا ده ست و قاچی له رزی بن، له توپه ییدا بووه. به لام ئه و جار هه نه خو ش بوو. بۆ یه که مجار دهستم خسته سهر شانی و گوتم باوکه چیهته؟ ئوه یه که مجار بوو له ژیاندا به وچۆره ده ست بخره سهر شانی و هه ستبکه م منیش ئینسانتیکم وهک خه لک. هیچی نه گووت، تا نه گه یشتینه جینگای خو مان و دانه بزی و منی نه برده ژورویکی داخرا و ده رگای دانه خست و په رده ی دانه دایه وه هیچی نه درکاند. له وه ده ترسا که سپک گوئی له قسه کانمان بیت، دلنیا بووم شتیکی گرنگی هه یه بۆمی باسبکات ... له سواربوون و دابه زیندا منیش بارانکی زۆر لیدام، ههمو گیانم ده له رزی، له سه رما و له ترسدا ده له رزیم. که دلنیا بوو له ژورده وه

کەس نامانبیستیت بە چپەوێ پێی گووتم، تۆ کوپی منیت. وەک ئەوێ تا ئەو کات نەیزانی بیئت من کوپی ئەوم. دەستی لێدام و باوێشی پیاکردم و گووتی تۆ کوپی خۆمیت. بۆنێکی زۆر ناخۆشی لێدەهات، وەک هەموو ژبانی لە تەویله و گەوێ و ئەو شوینانەدا ژبا بیئت. هێچم نەگووت، بەلام بۆم پووینوو ناتوانم بیبەخشم. کاک دکتۆر لەوانە بە تۆ بلێی من حەرامزادە و بیسەفەتم و پێزی ئەو پیاوێم لا نییە کە لە پشتی کەوتووێم، بەلام وانیبە. بەلام باوێم بە بەخشین نییە، باوێم بە بەخشینی باوک نییە. دەکریت هەموو کەس ببەخشین، بەلام باوک نا... دەبیئت ملکەچی بین، گوێزایە لێ بین، بەلام نابییت ببەخشین... بۆ نازانم؟ تۆ جەنابت دکتۆری باشتەر حالی دەبیئت. هۆکە ی نازانم چییە، بەلام باوک لای من شوین و مەقامێکی گەورە هەیە، وەک چۆن ئەستەغفیرولاً خودا نابەخشریت، باوکیش نابەخشریت ... خوایە گیان عەفوومبکە».

دکتۆر بە هێمنی گوێی دەگرت، ئەویش هێمنی دکتۆری بە پەرزەمانەندی وەرگرت و لە سەرەخۆ لە سەر چیرۆکە کە ی بەردەوامبوو. «کاک دکتۆر من بیستووێ دەلێن دینداری لە ناسینی خوداوە نایەت، من خۆم شارەزاییم نییە، بەلام ماوێهە کە خەلکیکی بە پێز و خۆت ئاسا دەناسم، خەلکی خراپ نین و ئەهلی ئیمانن، ئەوان دەفەرموون کە دینداری لە ناسینی شەیتانەوێ دیت. ئەو قسە یە چەندە پاستە نازانم، بەلام شتیکی وام بیستووێ، باوێدە کەم باوکیشیم هەر ئەوێ بیستییت. ئەو شەوێ مەهدی بۆ یە کەمجار لە بەردەمدا گریا، لە مندا لیبەوێ چاوە پوانی ئەو پۆزەبووم، دایکم لە مندا لیبەوێ پێدەگووتم - هەموو باوکێکی زالم، پۆزێک دیت خودا زەلیلیدە کات و لە بەردەستی فەرزەندیدا داماو دەبیئت و دەگری - . من لە مندا لیبەوێ چاوە پوانی ئەو پۆزەم دەکرد، بەلام دەمویست بزاتم چی بوو، باوکم چ زەقنەبووتیکی خواردوێ و باوێهە بە بەشەرێکی تر، و لاواز و عاتیفی باوێهە بە مندا دەکات. بۆ ئەوێ لە خۆمی نەپەنجینم و هێچم لێ نەشاریتەوێ، گووتم باوێ گیان چییەتە، خۆ نەخۆش نیت، خۆ شتیکت لێ نەقاوماوێ، کەس تەعەدای لێ کردویت، کەس دلێ شکاندویت. گووتی

له مپرووه من ده بیټ ژبانی خۆم بگۆرم. ماوه یه که شتیکی عه جایه ب که له کم که س ده گوزهریت هاتۆته ژبانمه وه، دانیشه و گوئیگره با چپۆکه که ت بۆ بگپرمه وه. باوکم ئه وه شه وه به سه رهاتی ژبانی خۆی بۆ گپرمه وه، هه رزه کاریتی و گهنجیتی، شه ر و حیزبایه تی، شه په چه قۆ و عاره قخواردن، قومارکردن و ژنبازی... هه موو شتیکی، چه ندی راسته و چه ندی درۆ نازانم، لاشم گرتگ نییه بزاتم. گووتی من له هه موو ژبانمدا ته نیا ئه و کارانه م کردوه که خودا ده په نجنینیت، نه بۆ خۆم باش بووم و نه بۆ ژنم و نه بۆ ئه ولادم. نیستا کاتی ئه وه هاتوو به گپرمه وه و تۆبه بکه م و به راستی بکه ومه خزمه تی خودا و ببه ئیماندارتیکی دلسۆز که جگه له ئه مری ته باره ک وه ته عالا، هیچی تر جیبه جی نه که م. شیوه ی قسه کردنی به جۆرێک نه بوو باوه ری پێ نه که م، یه که مجارم بوو له جیگای ئه و باوکه درپنده یه، باوکیکی ترم ده بینی، که سیک ترسیکی قوول له خودا له چاویایه تی».

دکتۆر په له ی بوو بزانیته چی مه هدی ده ریایی به و جۆره له پیشه وه گوپی، هاته قسه و گووتی «به لام هۆی ئه م گۆرانه کتوپر و عه جایه به چی بوو؟».

ماکوان پالیداویه وه و گووتی «نازانم که ی، به لام ماوه یه ک به ر له و شه وه، به دروستی ناتوانم بزاتم که ی بووه، هه فته یه ک بووه، مانگیکی بووه، سالیکی بووه، دووان بووه. پۆژیکی مه هدی باوکم ریکه وتی که سیک ده کات، پیایۆیک له پوخسار و هه یکه ل و قه لافه تدا له خۆی ده چیت، هه موو شتیکیان وه ک یه که، وه ک برای دووانه بن و به زگیکی له دایکبووین و ئه میان دایکیکی به خیوی کردبیت و ئه ویتریان دایکیکی تر. خۆی به ناوی مه هدائیلی فریشته وه به باوکم ده ناسینیت و پتی ده لیت که ئه و فریشته ی تایبه تی ئه و بووه و نزیکه حه فده سال له وه وه به ر له ده ستی هه له اتوو ه و به دونیادا ئاواره بووه و ژبانیکی سه یر و عه جایه ب ژباوه و له م شارهدا زینده گییه کی قه له نده ری بردۆته سه ر. شتیکی باوکم تووشی داچله کان و نه خۆشی ده کات».

ئەو ئەو شتەبوو که دکتۆر شوکاک چاوه‌پوانی نەدەکرد، لێرەدا و لە دەمی ئەم گەنجە دل‌تەنگ و بێقەراره‌وه ناوی مەهدائیلی فریشتە بێستیتەوه. دکتۆر بە بێستنی ناوی مەهدائیل موچرکینکی درێژی پێداهات و هەستیکرد بۆ دروه‌مجار لە ژیانیدا، دای ئاشنابوونی بە دونیای فریشتەکان، دەکه‌وێت بەسەر نەینییەکی ترسناک و گەرەدا. ماکوان بێتەوه‌ی هەست بە هیچ گۆرانکارییه‌ک بکات، گووتی «یەکنتر بێینی ئەو کەسە و باوکم، لەویادا کۆتایی نایەت. باوکم دەلێت جۆرە شتێک بوو لە نێوان ئینسان و تەیرۆ تیوردا، وەک ئەو باسیدەکات دوو سێ جار دەرکەوتوو و ونیوو، هەموو کەسێکیش نەیتوانیوه وەک خۆی بە بالداریی بێستیت، خەلکی تر هەر لە قیافە‌ی عاده‌تیدا بێنیویانە، وەک چۆن من و تۆ دەبینن. وەک باوکم دەلێت ئەوه‌ی ئەو مەخلوقە سەبارەت بەو و بە ژیانی گێراوه‌یه‌تەوه شتی راستبوون، وەک ئەوه‌ی بە دەقیقه و سعات بەدای باوکمه‌وه بووێت و شان بە شان لەگەڵیدا پۆیشتیت. باوکم دەلێت ئەو سالانە‌ی لە بیرە کە خۆشی تووشی ئەو خەیاڵپلۆ و شتە بوو و چاوانی پێشکە‌وپێشکە‌یان کردووە وای زانیوه بال لە پشتی پرواوه. ئەو شەوه بەدەمی خۆی باسی بۆ کردم چۆن سالانێکی زۆر لەوه‌وپیشت کە هێشتا گەنج بووه، پۆزێک لە بەر ئاویته‌ی چایخانه‌یه‌ک ئەو بالانە‌ی بێنیوه، دواتر ماوه‌یه‌کی درێژ نەخۆش بووه، فێی لێهاتوو، وەک دەستی کەسێکی تر بێجولێتیت بەدەوری خۆیدا سوپاوه‌ته‌وه، فریوه، کەوتوو بە دیواره‌کاندا، پشاوته‌وه، خۆی پێسکردووه... باوکم ئەو شەوه هەموو ئەو شتانە‌ی گێرایه‌وه کە من واده‌زانم جۆرە نەخۆشییه‌ک بیت. کاتی خۆی پێمگوت خۆی پیشانی دکتۆر و شت بدات. بەلام ئەو دەلێت دکتۆری باوه‌ حیز هیچ نازانن».

دکتۆر خۆی راستکرده‌وه، سەرسامییه‌ک لە دەنگیدا بوو، هەرچەندی دەکرد ئاسان بۆی ج‌ل‌و نەدەکرا، گووتی «لەوانه‌یه نەخۆشی بیت، ختوو‌یه‌کی رەش بیت کە لای هەندێک کەس وەک راستی و واقع

قبولده کریت. کئی چوزانیت؟ به لام گہر باوکت گووتبیتی پیش چند سال شتیکی وا ژیاوه، که واته چیروکه که میژوویه کی کونی هیه».

ماکوان گووتی «به لئی، میژوویه کی زور کونی هیه، زور زور. به لام گرنک نه وه نییه... من بویه هاتم بۆ لای ئیوه، ده مه ویت باسی تینکچوونی په یوه ندی باوکت له گه ل نه وه مخلوقه دا بۆ بکه م. هوی دهرکه وتی مه هدائیل دوی نه وه موو ساله نه وه یه که گوایه ده یه ویت یارمته خوی و باوکت بدات له خویان تیبگن، وابکات باوکت له کوچی فریشته کی ناگاداریت، بیرییخاته وه گوایه هه موو که سینگ فریشته یه کی هیه و له وچوره قسانه... به کورتی و زور سهرت نه یه شینم، مه هدائیل هاتوه به باوکت بلتیت خودا و شتی وه ها بوونی نییه، من فریشته ی تو م نه وه ک فریشته ی خودا. فریشته و ئینسان یه ک ده عبای پینکه وه نوساون و ده بیت پینکه وه بن. گووتووتی چند ساله توانیوتی تنها بژی، به لام ئیستا پیره و له مردن نریک بوته وه و پئویستی به یارمته ی و عاتیفه ی نه وه بۆ نه وه ی به رده وام بیت و باوه پی ته واوه تی به ئینسان له دست نه دات. به لئی جه نابی دکتور، نه وه ی من بو ت ده گپرمه وه، قسه ی نه وه تهیره یه وه ک باوکت بوی گپرمه وه».

موسته فا شوکاک بیریکه و ته وه که مه هدائیل تاکه فریشته یه ک بووه، زور باوه پی به مروف بووه. له و دوایه شدا گیشته بووه نه وه برپایه ی بۆ نه وه ی فریشته کان پرگاریکه ین ده بیت سه ره تا مروف پرگاریکه ین. ماکوان بیباک له هر خه یالاتیک، وه ک له زه ت له وه ببینیت که دواچار وه ک پیاوئیکی خاوه ن نه ئینی به رامبه ر که سیتی پایه دار دانیشته وه و قسه ده کات، ده سستیکی به نه ژنویدا هیئا و بیته وه ی بوئریت چاونه ترسانه سه یری دکتور بکات، به شتیکی له شه رمه وه به رده وام بو «باوکت هر دوی یه که م ببینی مه هدائیل، ده گاته نه و قه ناعه ته ی که نه م شته شه یتانه و خودا به تایبته ره وانه ی لای نه وی کردوه. باوکت له و که سانه بوو برپای به هیچ شتیکی نه بووه. پیاوه کانی دراوسیمان هه موو بۆ خویان شتیکی بوون، دینداربوون یان بی دین، سه ر به م حیزب یان نه ویتر بوون... به لام نه و

ماوێهه‌کی درێژ بوو هیچ نه‌بوو. بیرم نایه‌ت بیری له‌وه کردبێته‌وه خودا هه‌یه‌ یان نا. تا ئه‌و شه‌وه‌ش له‌ جنتی‌دا نه‌بیت، ناوی خودام له‌ ده‌می نه‌بیس‌ت‌بوو. به‌لام دوا‌ی ده‌رکه‌وتنی مه‌هدائیل، له‌ترسی ئه‌وه‌ی خه‌لکانی نزیک و هاو‌پێکانی نه‌یده‌نه‌ به‌ر کلکان و پێی پێنه‌که‌نن، نه‌یوێرا لای که‌س نه‌پێنی ئه‌و باسه‌ ئاشکرا‌بکات یان غیره‌ت بداته‌ خۆی و بپواته‌ سه‌ردانی پزیشکێک ... ده‌یگوت - مه‌سه‌له‌که‌ شتێک نییه‌، که‌لکی پزیشکانی پێوه‌ بێت -. واتێگه‌یشت‌بوو هیچ لوقمان و حکیمیک ناتوانن تیماری ده‌ردی بکه‌ن. بۆیه‌ یه‌کێک له‌ هاو‌پێی نزیکه‌کانی که‌ به‌ حاڵی ده‌زانیت و به‌ چاوانی خۆی ده‌بینیت چۆن ئه‌م پیاوه‌ زل و بیعه‌ره‌ی دویتن، گومان و گینگل لولویده‌ده‌ن، ئامۆزگاریده‌کات پرسیا‌ریک به‌ خه‌لکی ئیعماندار بکات و له‌ ئه‌هلی دین بپرسیت هۆی غه‌می چیه‌ و پۆخی به‌ چی ئاسووده‌ ده‌بیت؟.

له‌ دوا‌ی ده‌رکه‌وتنی ئه‌م مه‌هدائیله‌وه‌، باوکم بۆ یه‌که‌مجار له‌ ژیا‌نیدا به‌ راستی بیری له‌ خودا کرده‌وه‌. له‌وه‌دا ناهه‌قی ناگرم، منیش ب‌م هه‌ر واده‌که‌م. تۆ بیهێنه‌ به‌رچاوت که‌سێک زۆر له‌ خۆت ده‌چیت، دیته‌ به‌رده‌مت و ده‌لێیت من فریشته‌ی تۆم، هه‌موو ژیا‌ن ئاگادار‌بووم چی ده‌که‌یت و چی ناکه‌یت. له‌ جۆره‌ حاڵه‌تێکی وادا مرۆف جگه‌ له‌وه‌ی ده‌رکه‌وتنی ئه‌م مه‌خلوقه‌ به‌ نیشانه‌یه‌کی غه‌یبی بزانی‌ت، چی بکات؟. باوکم ده‌موده‌ست وایدانا که‌ رابوردووی خراپی خۆی بۆته‌ مایه‌ی تو‌په‌یی باری ته‌عالا و خودا به‌ گه‌وره‌یی خۆی له‌ دنیا‌دا خستو‌یت‌یه‌ ژێر سزا و چاودێرییه‌وه‌. به‌لام ئه‌وه‌ی باوکمی گۆری بۆ که‌سێکی سه‌ر لێ شتیاو، ئه‌وه‌بوو ئه‌و ته‌یره‌ هه‌موو هه‌ولێکی ده‌دا، خۆی له‌ خودا و ئاسمان جیا‌بکاته‌وه‌ و بلێت مه‌لایکه‌ت له‌ ئاسمان نییه‌ و به‌س من مه‌لایکه‌م و له‌وجۆره‌ کوفرا‌نه‌ی تر که‌ ئه‌سته‌غفیره‌ لآ گونا‌هی گه‌وره‌ن. ئه‌وه‌ باوکمی شپه‌زه‌کرد، گه‌ر وانه‌بوایه‌ دلنیا‌بووم په‌یوه‌ندی باوکم و ته‌یره‌که‌ی ئاوا خراپ تێکنه‌ده‌چوو. مه‌هدائیل له‌ ماوێه‌که‌دا ده‌رکه‌وت و هاته‌ کن باوکم که‌ ئه‌و پتووستی به‌ خودا بوو نه‌وه‌ک به‌ مه‌لایکه‌ت. ئه‌وه‌ قسه‌ی خۆیه‌تی،

نوه قه ناعه تی باوکم بوو که له و شه و دا ده جار زیاتر بۆ منی دووپات کرده وه. دياره من چیرۆکه کهت وهک خۆی بۆ ده گێرپه وه، نازانم چی پاسته و چی درۆ، چی بووه و چی نه بووه، له و پوه وه وهک گووتم هیچ نازانم. به لآم باوکم نه و شه وه که شته که ی گێرپه وه. ده یگووت گهر نه و بالداره په وانه کراوی خودا نه بیت، ده بیت په وانه کراوی شه یتان بیت. باوکم وایه، له نیوان خودا و شه یتاندا هیچی تر نابینیت». دوا ی نه و پسته یه تۆزیک وه ستا، هه وایه کی هه لمژی و سهیری دکتۆری کرد و گووتی «منیش وام، له و دا وه کو باوکم وام، له نیوان خودا و شه یتاندا هیچی تر نابینم».

هیدی هیدی سه رسامی دکتۆری داده گرت، پرسیماری تاریک و سهیری لادروستده بوو، گومان ی په شی له مرۆف ده هاته وه سه ره وه، بۆ نیتستیک نارامی له ده ستدا و ویستی تکا له م گه نجه بکات هه ستیت و پروات. نه و سه رها ده یویست ما کوان بیباته لای باوکی و پرسیماره سه خته کان له خودی مه هدی ده ریایی بکات، به لآم نیتستا ما کوان خۆی بن هیچ شتیک ده رگای نه ییبه کی گه وره ی بۆ ده کرده وه. شوکاک به شتیک له بیزاریه وه پرسی. «بوهسته، بوهسته ما کوان، به رله وه ی هیچ شتیک بلئی، پیمبلئی بۆ و ئاسان هه موو نه م چیرۆکه م بۆ ده گێرپه وه. نامه ویت بچینه جیگایه که وه دوا یی په شیمان بیت، شتیک بدرکتینیت هه موو زیانت سزای بچیزیت. پیمبلئی بۆ دلی خۆتم به مجۆره بۆ ده که یته وه ... بۆ؟ من کیتم تۆ و ا قسم بۆ ده که یته؟». ما کوان سهیری دکتۆری کرد و به ده نگیک پرپوو له ئاوازیکی زۆر غه مگین، وه لآمیدایه وه «له بهر نه وه ی شته کان په یوه ندیان به من و تۆوه هه یه. هه مووی عه لاقه یان به من و تۆوه هه یه. گهر هه موو شتیکت بۆ نه گێرپه وه نازانیت باسی چی ده که م».

بۆ یه که مجار دکتۆر سهیری چاوانی ما کوانی کرد و ترسا. نیتستا شتیک ی تیدابوو ئاسان نه ده خویندرا به وه، چاوانی پرپوو بوون له و ئالۆزیه ترسناکه ی ده شیت هه ر هیزکی په شی لئ بینه ده ری. گهر چی پرسیماره که ی دکتۆر ما کوانی تیکدا، به لآم بینه وه ی چیرۆکه که ی بیربچیته وه، بینه وه ی به یلئیت

دکتۆر له بەردهمی هەلبێت، هەناسەیهکی هەلکێشا، دەستیکی به نۆچاوانیدا هینا و گووتی «دکتۆر ببوره. گەر هەموو چیرۆکەکەت بۆ بگێرەوه، دڵنیا به تێدهگەیت. تا بزانی تۆ لێرەم، دەبیت هەموو شتیکت به وردی بۆ باسبکەم».

دکتۆریش به بیزارییهوه هەناسەیهکی هەلکێشا و گووتی «بەردهوام به، بزاتم».

ماکان گووتی «باوکم بۆ ئەوهی دڵنیا بێت و نهکهوتته هەلهی گەرەوه، بۆ یهکهمجار پرسى هەندیک مهلاى کرد. دواى ئەوه باوکم کهوته دونهیایهکی ترهوه. من له مندالییهوه دەرنام، ئەهلی ئیمان هیندهی بهدواى شهیتاندا دهگەرێن بهدواى خودادا ناگەرێن. لهوهشدا لهسەر هەقن، ئەوهی مهترسی لهسەر ئیمانی خەلکی وهک من ههیه، که زۆر سهڕ و دهر له دین دهرناکهین، شهیتانه نهوهک خودا. لێرەدا ناتوانم بهدریژی بۆت بگێرەوه چی بووه، بهلام دهتوانم دڵنیا بکەمهوه که هیندهی پیاوانی ئیماندار به چیرۆکی دهرکهوتنی مههدائیلیان زانی، وهک هاوارێکیان له مهحشرهوه بیستبیت، خرۆشان. لهترسی دهولەت نهیاندهتوانی زۆر جموجۆلێکن، بهلام دهرکهوتنی مههدائیل و قسهکانی ئهویان به سههرتای قیامهت و دهرکهوتنی شهیتان له شاردا لهقهلهمدا. ئەو دەم هەموو شتیکی رێکخراوه دینییهکان زۆر به نهیتی بوو. ئایا ئەوانهی له سههرتاوه باوکم په یوهندی پێوهکردن حیزبکی دینی بوون، تهنیا ئیماندارى خوداناس بوون و له ترسی قیامهت و ئیمان بهوجۆره لهگهڵ بابم پهفتاریان کردبوو، نازانم؟. بهلام چیرۆکی باوکم به نهیتی و دهماوهم له ناو خوداناسان و ههیهتی عولهما ئاینیهکاندا بلأوبوووه و لهویشهوه گهیشه گوئی خەلکانی وهک من و تۆ. باوکم لهو ههرا و بگره و بەردهیدا بهخۆشی بێت یان به زۆر ئیمان بهخودا دههینیت و تۆبهدهکات و دهبیت به ئەندام له جهماعهتی دوژمنانی شهیتاندا که تۆ پیشتر پێیان ناشنابوویت. دکتۆر من هەموو شتیکیش لهسەر تۆ دەرنام، بهلام ئەوهم بۆ گرنگ نییه. لهو نێوهدا شت زۆر پووینداوه که من نایانزانم. ئەوهی گرنگه تۆ بیزانیت ئەوهیه منیش

ئىستا ئەندامى ئەو جەماعتەم، بە خۆشى بېت يان بە ئۆز، من ئىستا لەگەل جەماعتى دوژمنانى شەيتان ئىشدهگەم و وەزىفەى سەرەكىمان ئەوہىە كە ھەر كەسنىك ئىدىعاي بىننى مەلەك و بوونى مەلەك بگات، بىكوژىن، چونكە ئىدىعاگەى ئىوہ كوڤرىكە و لە پلەى شەيتان پەرسىدايە. ھۆى ئەوہش كە من چىرۆكى خۆم بۆ گىرپايتەوہ ئەوہىە، من ئەو كەسەم ئەركى ئەوہم پىسپىردراوہ، دكتور مستەفا شوكاك، پزىشكى سەرەكى كەشتى شەيتانەكان، يەكىك لە گەورەترىن مەلەكبىنەكانى شار، بكوژم ... ئەوہ ھۆى سەرەكى ھاتنى منە بۆ لای تو».

ساتىكى ناخۆش و سەخت بوو. دكتور شوكاك سەبرى چاوانى ماكوانى كرد و ھەستىكرد، ئەم گەنجەى بەرامبەرى دانىشتوہ، ئىستا بىن ھىچ شتىك دەتوانىت بىكوژىت، ھەستىكرد بە جوړىكى بىمانا كەوتۆتە چالنىكەوہ كە خۆى بۆ خۆى ھەلكەندوہ. پىشتەر شتەكانى بەوجۆرە نەبىنبوو، بەلام لە چاوتروكانىكدا ھەموو شتىك لە بەرچاوى گورپا، ئىستا دلنباوو چاوى ئەم كورپە، دەستى، شىوہى پەفتارى، جوړى نىگاكردى، ھەموويان پىنكرا، ئاكارى پىاوكوژن. بىنەوہى بلەرزىت و بپارپتەوہ و لە ھۆش خۆى بچىت، بە زەردەخەنەيەكەوہ كە خالى نەبوو لە بىباكى، گووتى «ئى، ئەى چاوپروانى چى دەكەيت. بۆ ئىشى خۆت جىبەجى ناكەيت. كوشتنى من كارىكى وەھا قورس نىبە، خۆ پلان و بىركردنەوہى ناوئىت». ماكوان بە ھىمنىبەوہ پالئىدايەوہ و گووتى «ئەگەر پەلەم لى نەكەيت دكتور، ئەگەر پەلەم لى نەكەيت». واىگوت و سەرى بەرزكردەوہ بۆ ئاسمان و چاوانى لىكنا و وەك دۇعايەك بخوئىت يان بىر لە شتىكى قوول بگاتەوہ، بىدەنگ بوو.

ناره زوو و کائمان، دەمامکە کائمان، زیندانه کائمان

لەم سەر ئەستێرەییە، هیندەیی دەمامکەکان دەژین و دەبیین،
 پوخسارەکان ناژین. ئەوەشی وادەکات دەمامکە کائمان دیارنەبن،
 دەموچاومانە. پوخسار خۆی گەورەترین و ترسناکترین دەمامکە کە
 وادەکات دەمامکەکانی تر دەرنەکەون. خەلکی تا ئیستا واتینگە یشتوون
 سەرەتا دەموچاوی هەیه و دواتر دەمامکەکان دین و دەنیشنە سەری، بەلام
 لەو دا بە هەلە داچوون، سەرەتا دەمامک هەیه و دواتر دەموچاوی دیت بۆ
 ئەوەی بیشاریتتەوه. دەموچاوی ئەو فیل و مانۆرە ترسناکە یە کە
 دەمامکەکان دروستیان کردووە تا بەروونی دەرنەکەون، مەترسی هەرە
 گەورەش لەو دا یە کە دەمامک تەنیا پارچەیی راستەقینەیی جەستەیی مۆڤە
 کە لادەبریت و ئاسان دەگۆردریت، بەلام دەموچاوی هەرگیز لانا بریت... ئەو
 شادەمامکە یە کە هەموو دەمامکەکانی لە ژێردا خۆیان دەشارنەوه.
 دەموچاوی هیچ نییە جگە لەو پەرژینە ئاسنین و ئەستور و تاریکەیی کە
 دەمامکە کائمان پێویستیانە بۆ ئەوەی بە ئاسانی و بیگرتی بتوانن بزین و
 بمیننەوه.

شتیک پێش راپەرین لە لیفتانتدا حورمەتم بۆ دادەنا، دەموچاوی بوو.
 دواي راپەرین لیفتانت بوو پیاویکی فرە روو، کەسیک کە چەندەها
 دەمامکی جیاوازی لەسەردا بوو، بەلام بەو پوخسارە جیدی و بیخەندەیی
 خۆی هەموویانی دەشاردەوه. هیندەیی من پێشنیاری ئەوەم بۆ کرد، بییت
 بە بەرپۆوە بەری زیندان، پاش هەفتە یەک هات بۆ لام و پەزەماندی خۆی
 لەسەر کارە کە پێشاندا، نەک هەر ئەوە، بەلکو لە جەنابی سەرۆکەوه
 بپاریکی نوسراوی لە گیرفاندا بوو کە لیفتانت هۆمەر بۆتانی دەکرێ بە

به پررسی هه موو زیندانه کانی هه ریم له سنووری دهسه لاتی حیزیدا، به وهش سنووری به پررسیاریتی و پکیفی دهگه یشته هه ندی جیگا که من دهستم پتیاندا پانه دهگه یشت. لیفیتانت له وه وریاتربوو خۆی بخاته فه له کی منه وه، یان بهیلتیت وهک منه تباری من ده ریکه ویت، ئه و دورببببترین که سیک بوو دیببببم، له و که سانه بوو که به رده وام له بیری پاشه پۆژی دووردان و هه موو خه یال و نانا سووده گیان وابه سته ی ئه و پلانا نه یه که له مپۆوه بۆ داهاتووی داده ریژن. ئه و شه وه ی من له ناو چراخانی کۆشکه که ی خۆیدا پیشنیارم بۆ کرد بگه ریته وه جیهانی زیندان و بچپته وه سه ر پیشه هه ره کۆنه که ی خۆی، له و باوه ره دا بووم لیفیتانت له م سه رده مه تازه یه دا بۆ جیگایه کی نوێ بگه ریته و پتر له خوین و دل، عه قل بریاری بۆ بدات و هه ولبدات راپوردووی خۆی بسریته وه. که وا ده لیم ئه و ده مپیش دوودل و گوماندار بووم لیفیتانت بتوانیت له جۆره خوۆشی وه ها پزگاری بیت. هه ر ئه و ده مپیش ده مزانی که حوکمی غه ریزه و خوین له ناو ئه ودا له هه ر شت به هیزترین. که هات بۆ لام، وهک سه رده می جارن، ده سته یک جلی کوردی ره شی پۆشیبوو، هه ندیک تکه عاره قی ورد و برۆزی له سه ر ناوچاوانی بوو، وهک شه وانیک له ئیران، کاتیک له ژوره که مدا پشتم بۆ ده کرده وه تا بمکووتی و ئه شکه نجه م بدات، ئیستا هه م دوودلی و هه م ماندوو بوونیک ی له و جۆره له سه ر پوخساری بوو. گووتی «جه نابی عه قید، من دوینێ لای سه رۆک بووم، خۆت ده زانی هه موو ئه م ئیشانه سه رۆک خۆی بریاریان له سه ر ده دات. جگه له جه نابیان که س ده سه لاتی وه های له حیزیدا نییه. من ئیستا به رپرسم له هه موو زیندانه کانی نیشتمان، ناوینشانی وه زیفه که م ئه وه یه - موفه تیشی بالای هه موو زیندانه کان - ». ئه وه سه ره تای تیکچوونی په یوه ندییه کانی من و لیفیتانت بوو، من توره بووم له وه ی لیفیتانت ویستبووی به وجۆره به ده وری مندا پپچبکاته وه و له جیگایه کی بالآتره وه فه رمان بۆ من بهیلتیت و شوینیک بگریته من له به رده میدا بچوک و ده سته وه ستان دیاریم. نه ده کرا مه قامی تازه م له سه ر عه رشی ئاسایش به شه رم و نه نگیه کی وه ها ده ست پپبکه م. سه رۆک خۆی مه به سته ی بوو به وجوره بماندات به یه کدا و بمانکاته نه یاری یه ک و

متمانمان له نیتواندا نه هیلتیت. هه‌رچی لیفیتانتیش بوو باکی به هیچ نه‌بوو، بۆ ئه‌وه‌ی پله‌یه‌ک له من به‌هیزتر بییت، ناماده‌بوو هه‌موو ملیک بشکیتنیت. من بۆ ئه‌وه‌ی جه‌نگ و جه‌ده‌لم له‌گه‌ڵ لیفیتانندا قورس نه‌بییت و په‌چاوی هه‌لومه‌رجم بکات، به‌ پوونی و وه‌ک هاوڕێ، به‌ لیفیتانتم گووت «جه‌نابی په‌شمارای ئازیز. له‌ به‌ینی پیاواندا قسه‌ی پیاوانه‌ خۆشه‌. ئه‌م برپاره‌ی تو بۆ منت هیناوه‌ کارێکی به‌و پێشنیاره‌وه‌ نییه‌ که‌ من له‌ شه‌وه‌ دل‌پێینه‌ی کۆشکی خۆتاندا بۆ ئیوه‌م به‌یانکرد، من ویستم تو به‌رپرسی زیندانیک بیت، به‌لام له‌م ولاته‌دا پۆستیک نییه‌ ناوی لێپرساوی هه‌موو زیندانه‌کان بییت، موفه‌تیشی بالایی زیندانه‌کان... ئه‌وه‌ خه‌یاڵلاری پیاوی نه‌زانه‌ و تۆش خوا نه‌بیییت که‌سیکی به‌ ئیدراکی. ئه‌م وه‌زیفه‌یه‌یه‌ که‌یکه‌ له‌ وه‌زیفه‌ خه‌یاڵیانه‌ی تنیا له‌سه‌ری جه‌نابی سه‌رۆکدا بوونی هه‌یه‌. ئه‌وه‌ ئه‌و شته‌یه‌ که‌ من زۆر لێیده‌ترسم، تو ده‌زانی جه‌نابی سه‌رۆک پیاویکی خه‌یاڵتییه‌، کۆمه‌لیک پله‌ و مه‌قام و وه‌زیفه‌ی له‌ مێشکدایه‌ که‌ جگه‌ له‌وه‌ی به‌ره‌می فه‌نتازیا و خه‌یاڵی خۆین، له‌م کوردستانی من و تۆیه‌دا بوونیان نییه‌. له‌ ئێستاوه‌ هه‌ناسه‌م گیراوه‌ و نه‌فه‌سم توند بووه‌، حالمان به‌ کوێ ده‌گات و کارمان له‌ کوێ ته‌واو ده‌بییت گه‌ر جه‌نابیان به‌رده‌وام وه‌زیفه‌ و مه‌قامیک بیه‌خشنه‌ خه‌لک که‌ بوونی راسته‌قینه‌یان نییه‌ و ئاسانیش دروست نابن، ده‌ترسم پاش ماوه‌یه‌ک چوارده‌ورمان پریبییت له‌ حاکم و وه‌زیر و قایمقام به‌سه‌ر شار و هه‌ریم و شارۆچکه‌گه‌لیکه‌وه‌ که‌ له‌سه‌ر نه‌خشه‌ی ئه‌م ئه‌رزه‌ بوونیان نییه‌، له‌شکرێک له‌ حوکمدار و مه‌نسه‌بدارمان بۆ دروست بییت که‌ جگه‌ له‌وه‌ی حاکمی سه‌ر عه‌رشه‌ی خه‌یاڵتی خۆیان، حاکمی هیچ پۆستیکێ راسته‌قینه‌ نین و هه‌ر پاره‌ی مفت ده‌خۆن. لیفیتانته‌ی برام، تو له‌ زمانه‌ی وه‌فای کۆنه‌ دۆستی خۆته‌وه‌ وه‌ریبگره‌، لێره‌ هیچ که‌س ناتوانیت بییت به‌ موفه‌تیشی گه‌شتی ته‌واوی زیندانه‌کان. سه‌رۆک ده‌یه‌ویت به‌ کوشتت بدات یان چی؟ لێره‌ هه‌ر زیندانه‌ و هی که‌سیکه‌، یان هی منه‌ یان هی تۆیه‌ یاخود هی به‌رپرسیکی دیکه‌ و حیزبیکێ دیکه‌یه‌، ئه‌وه‌ی ده‌ستوه‌ردات و لووت به‌هاوێژیته‌ کاروباری ئه‌وانه‌وه‌، به‌ قه‌بری مردووی هه‌ردووکه‌مان، سویندت بۆ ده‌خۆم و جگه‌ له‌

نیازی پاک هیچی تر له دلمدا نییه. کهسی وهها کاری به خووشی و ئیسی پهوان مهیسه ر نابیت. له وهش بگوزهریین، منیش گهرچی دۆست و هاویری نزیکی خۆتم، به لام هه موو شتیگ عورف و ئسولی خۆی ههیه. هه ر زیندانیهک لای من زیندان بیت، دیلی دهزگای ئاسایشی گشتی بیت، من بهرپرسی سه ره کیم به رامبهری، لیره وه تو گه ر بهرپرسی ئه و زیندانانهی مانای له ژیر پکیفی مندایت و هه ر کاریک که دهیکهیت بی پرسی من ناچپته پنگاوه. من لیره دا ده توانم ته نیا پۆلی چاوه دیریک بدهم به تو که بۆت ههیه چ کاتیگ ویستت بییت و زیندانهکان به سه ر بکه یته وه و پاپۆرتیک په وانهی بهرپرسه بالاکانی خۆت بکهیت، له وه بترازیت ته وای کارهکانی تری ئه م دهزگایه لای منه. بۆ ئه م مهسه لهیه ده بیت سنووری دهسه لات و وه زیفه کانت له گه ل سه رۆکا روونبکه یته وه».

دوای یه که مین هه ولی کوشتنی له سه ره تای ده ستپیکردنه وهی شوپشدا، ئه وه دووه مجار بوو لیفتانت ببینیت من ده توانم زۆر شه پانگیز بم. لیفتانت دلنیا بوو گه ر بگه رپته وه بۆ لای سه رۆک، تووشی ئیشتیکی پتچداری سه د سه ر و سه د دامانی ده بیت که هه ر زوو له توئی تاریکهکانیدا پنگای لیده شتویت و وندهبیت، دوا جار ده که ویتته شوینیکیشه وه ئیدی خووشی نازانیت له کویدا وه ستاوه و دۆست و نه یاری کین. ده بیت بلیم هه ر ئه وهش نیازی سه رۆک بوو، هه موو ونبین و لای ئه و خۆمان بدۆزینه وه، هه موو بکه وین و ئه و ده ستبدا ته ده ستمان هه لمانبسینیته وه. ئه وه جوړیک بوو له شه رانگیزی نوئی که دوای پاپه رین له جه نابیاندا ته و او توخبوو بووه وه. سه ره تا به رده وام قسه ی له سه ر یه ک پیزی حیزب ده کرد، ئیستا خواستیکی مندالانه و شه پانی تیدابوو، هه موومان بدات به شه پ و دابنیشیت له دووره وه پبیکه نیت. خودا له گوناھی خووش بیت، له زه تیکی مندالانهی له وه دا ده بینی هه موو هاویریته تیه کی نزیک تیکبشکینیت و له شوینیدا گومان و دوودلی بروینیت. ئه وه ترۆپکی ناواتی بوو، هه موومان له هه زار پتچیکی بی ده ر و ده ربازا گیزیین و نه زانین له کوپوه هاتووین و بۆ کوئی ده چین. هه موو

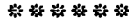
ئەو کارەشی بۆ ئەوەبوو دواجار خۆی ئاشتمانباکاتەوه و پزیکمانبخات و دەستی باوکانهی بهینیت بەسەرماندا و بلت «گەر من نەبم، ئیوه ئیدارەى جووتە گوونەکەى خۆشتان بۆ ناکریت». من ئەو پۆژه بۆ ئەوهى کینه و دوژمنایەتییهکی کوشندەى رەشمارا لەخۆم لادەم، دەستم خستە سەر شانى و وهک دۆستیکى غەمخۆر که چاکەى ئەوم دەوێت، پینمگوت «رەشمارا، گوێبگره لیم. یهکێک ههیه دهیهوێت من و تو بکاته دوژمنی یهک، من دۆستی تۆم. با نەبینه نەیار و خەندەک له یهکتر نەگرین. بپۆ زیندانیکى گەرە بۆ خۆت دروستبکه، ئەو پۆستەى خۆت وها تهفسیریکه که بۆت ههیه زیندانیکى مەرکهزى دروستبکەیت و ببیت به پادشاهى ئەوێ. لەم ولاتەدا دیل وهک خەزەنە وایه، گەنجینهیهکی نهننى پڕ زێره، کەس ناتوانیت له خۆیهوه بیت و به دىلى من بلت ئەمه دىلى تۆ نیه و دىلى منە. کارى واناكریت، خۆ خۆت لەم ولات و مەملەكەتەدا ژیاوویت. نا عەزیزم، دىلى من یهعنى دىلى من، ئەوه قسهى تیدا نیه. دىل ته نیا كه سێكى تاوانبار نیه كه گوناھێكى كردوه، دىل گەنجینهیهکی گەرەیه كه دەشیت بنەمالەیهك یان خانەوادەیهکی گەرە له بەروبومی بخۆن. هەموو كەس دەیهوێت دىلى خۆى هەبیت... دوور نیه زیندانیهك زێر و سامانى دونیات بۆ بهینیت، تۆ له من باشتر دەزانى دەلیم چى... ئەوه پیشەى دیرینی خۆته. تۆ به گرتن و بەردانى زیندانەکان له سەر دەمی دەولەتدا سامانیکت پیکهوه ناوه. خەلکی تریش هەن دەیانەوێت وابکەن. دىل لێره هېچ نیه جگه له بارمتهیهك، بارمتهیهکی سیاسى یان بارمتهیهك بۆ ئەوهى به جۆریك له جۆرهكان بهكاریهین... تۆ دەتوانیت زیندانى خۆت هەبیت، زیندانى رەشمارا. بیکەیت به ترسناکترین و تۆقینەرترین زیندانى ولات. پەسپۆر و جەلادى له دەرەوه بۆ بهینیت. من ئەوه ناکەم، من پیاوی ئاسایشم، من شتى ترم لا گرنگه، دەمهوێت بناغەى دەولەت دايمه زینتم. تۆ بپۆ بەسەرۆک بلت - من زیندانى گەرەى رەشمارا دادەنیم - زیندانى خۆت. دلنایام ئیستا هەر چیهک بلتیت رەتى ناکاتەوه».

له راستیدا چه زنده کرد من و په شمارا پیکه وه کاربکه یین، ده مویست میژوو
 خوی به جوریکی تازه دوپاره بکاته وه، بگه ریینه وه بۆ سهرده می پسمامان
 و پیکه وه زیندانیکی هاوبه شی خۆمان هه بیته، به لام له زه مانیکی تردا، له
 ژینگه به کی تر و به که ره سه ته ی مؤدیرتتر. من چه زم له و زیندانه بوو تا
 هه سته بگه ژیان نۆر دور توپی نه داوم، هیشتا له سه رچاوه ساده و
 سه ره تاییه کانی شوپش دانه برپاوم، هیشتا له ناو سوپی بازنه به کی نه به دیدا
 ده سوپیتمه وه که هه میشه ده مباته وه هه مان خال، به لام له ناستیکی بالتر
 و کاملتردا... نه وه ئومیدی گه وره م بوو. ئومیدیک جیبه جیکردنی نه سته م
 و نه کرده بوو. ئیستا بۆ نه وه ی بتوانم ئی شی خۆم به دور له چاودیری و
 ده سته وره دانی نه و به هیمنی بیه مه پیره، پینما می کرد بروت و ده زگایه کی
 تر دابه زینتیته و له جیگایه کی دیکه وه ئیماره تیکه سه ره به خۆ و چکۆله بۆ
 خوی دروستبکات. نۆر درهنگ تینگه ی شتم چ هه له به کی کوشنده و چ
 پینچکه به کی دۆزه خیم بۆ شکاندوه. هینده ی نه برد به یانییه ک له پۆژنامه ی
 مه رکه زبی حیزیدا خویندمه وه که هه قالی تیکۆشه ر هۆمه ر بۆتانی کراوه ته
 به رپرسی ده زگایه کی نوێ به ناویشانی «ده زگای لیپرسینه وه ی تاییه ت»
 و نه و دامه زراوه گرنگ و نوئییه، به رپرسی هه ندیک دۆسییه ده بیته که
 راسته وخۆ له لایه ن بیرویی سیاسی حیزب و نه نجومه نی بالآوه ده خرینه
 به رده می. نه وه سه ره تای دامه زرانندی ناوکه ی نه و ده زگا شاردراره و
 تاریک و به هیزه بوو که دواتر له بورجه وه حوکمیده کرد و ئیتمه و هه موو
 دونیای وه ک په راویزی خوی ده بینی... به لام تا گه یشته نه و پله و پایه یه
 سالگه لیکه نۆدی ویست.

نه و پۆژه لیفیتانتم به رپیکرد و تا نزیکه ماشینه که ی یاوه ری بووم، له
 خودا حافی زیدا نه و ده موچاوه ییم بینی، ده موچاوی که سیک که بیر له وه
 ده کاته وه من له بیست سالی داهاتوودا ده بیته له کوئی بم. نه خوی وه ک
 دۆستم پیشاندا و نه وه ک دوژمن. گه رچی من نۆر جار ژیانیم رزگار کردبوو،
 به لام پیده چوو له گه ل سه ره تای نه م سهرده مه تازه به دا، هه موو شته کان
 به جوریکه نوێ ده ستیان پیکرد بیته وه و نه وه ی له پابوردوودا پوویداوه

نرخێکی نەمايێت. نا من دەمزانێ لیفیتانت لە ئیستادا نابێتە دوژمن، بەلام لە خەیاڵی دووری خۆیدا، لە پلانه درێژخایەنەکانیدا، وەک دۆست بیری لە من نە دەکردهوه. بۆ تیگە یشتن لە کەسانی وەک لیفیتانت دەبوو بزانیته له خەیاڵاته دووره کانیاندا چی وێنە یەکت بۆ دەکێشن ... که له بهر مایشینه که دا دەستی دایه دەستم، به ساردی سەر په نجه کانیادا تیگە یستم که هیچ کات نابیت متمانه به م پیاوه بکەم. هەر ئه و پۆژه له ئه رشیفی ئه رخه وانیدا، فایلێکی تاییه تیم بۆ کردهوه، که دواتر بووه یه کێک له که رهسته گرنه گانم، له فایلە که دا ئه و به لگه نامانه ی تیدا بوو که کاتی خۆی چۆته پیزی فاشیسته کانه وه، وێنه ی ئه و سهرده مه که گرتوویتی، هه ندیک له و راپۆرتانه ی که بۆ ده ولت به رزیکردونه ته وه و خه لکانیکی به گرتاوه و که سانیککی تا به ر په تی سیداره برده وه، دوا جاریش وێنه کانی له پسامان ده میک نزار به زینداندا ده گێریت ... هه لبه ت دروستکردنی فایلە که هه م گه پانیککی زۆری ویست، هه م ماوه یه کی زۆریشی برد، به لام گرنه گانه بوو دوا جار فایلێکی ده وله مه ندەم ده رباره ی لیفیتانت له به رده ستدا بوو، که زۆر نه یینی گرنگی تیدا بوو.

لیفیتانت هیدی هیدی که وته ژیا نه نوێ و ئالۆزه که ی خۆیه وه. ژیا نیک به پیچ و لۆچیککی زۆره وه. ژیا نیک تیدا جه لاده، بازرگانه، پیاوی ئه ته کیت و ئاهه نگه، دۆستی سەر میزه، هاو پتی خانه واده گی سه رۆکه، دوژمنی هه تا هه تایی کتیبه، راپوچییه کی ته نه ایه، قومارچییه کی غه مگینه، بیناسازیکی پرخه ونه، میزدی دلسۆز و ئه به دی خانمی ماردینه، به رتیه به ری کۆمپانیا یه، پاره گێری بته ماله ی ئه ندامه به رزه کانی حیزبه، ئه ندازیاری گۆرینی هه موو شاره که یه بۆ کریکار، دروستکه ری بورجه، دزی هه ره گه وره ی هه موو نامه کانی دلداریه له سه ر زه وی. به لام له پال هه موو ئه م شتانه شدا ئه وه ی لیفیتانت هیچ کات له یادی نه چوووه وه دوژمنایه تی نزار ئیدریسه ... ئه و جیا له هه موو ئه و شتانه و زیاد له هه ر شت دوژمنی ئه به دی و کوشنده و سه رسه ختی نزار ئیدریسه.

دوای هه لَبژاردن نه گهرچی ولات چند جارێک له لیواری جهنگی خوینین نزیکبووه وه، نه گهرچی ههتا باله ناشتیخوازه که ی حیزبیش که وتبوونه سه مای جهنگ، به لام به هه هۆیه که وه بیت جهنگ بهردهوام دواده خرا. شیرخان یه کێک بوو له وانیهی به جۆرێکی سهیر فووی به شه پوری شه پدا ده کرد، نهو پقیکی دێرین و گه وهی به رامبه ر دوژمنانی حیزب هه بوو، ئاشکرا له هه ندیک ناوچه دا که ده سه لاتی نه وان لاوا تر بوو، بۆ مالی به رپرس و لایه نگره ناسراوه کانیان، ناوه ناوه پشیلهی سه رپرداوی له کیسه ی سپیدا ده کرده دیاری و به ده سستی که سانی نزیک له نه لقه و باز نه ی خۆی، فرێده دایه هه وشه کانیان ... پشیله و ته نیا پشیله ... بۆ نه وهی هه موو که س بزانی ت کێ له پشت نهو کاره یه و سه ری پر داوی گیانداره به سه ته زمانه کان له سندوقی کێدا ماونه ته وه. سالانی ک دواتریش له فیلمی کێ کورتدا که نه یارانی حیزب ماوه یه ک له یوتوپ دایاننا، شیرخان خۆی باس له وه ده کات پلاستیکی سپی بۆ پێچانه وهی لاشه له هه ر شتیک باشتره، چونکه دلۆپی خوین له سه ر پوویه کی ساف و به فرین تر سناکتر و کاریگه رتر ده رده که ویت. من له و ماوه یه دا چند جارێک سه ردانی شیرخانم کرد، تاکه ئومیدم بۆ هه لگی رساندنی شه پێکی گه وه که تیدا حیزبی ئیمه بتوانیت هه موو ده سه لاته ستیبه ر و درۆزن و نیفلجکاره کان لایدات ته نیا نهو بوو. من و نهو تاکه دوو که س بووین هه واداری به کولی شه پێکی سه رتاسه ری و یه کجاره بووین، وه ک نهو شه رانه ی تیدا به عسییه کانمان له شاردا وه ده رنا. له و باوه ره دا بووم هه موو ده سه لاته بجوکه کان، هه موو حیزبه کانی تر، هه یچ نین جگه له و درزه گه ورانه ی ده که ونه سه قفیکی سفته وه و واده کن له هه ر ئان و ساتیکدا بنمیچه کان برپوخین و ببین به ژیر دارپه ردووی میژووه وه. حیزب ده بوو یه کجار هه موو شته کان به گورزێکی قاره مانانه چاره سه ربکات و خۆی وه ک ته نیا هیزکی دروستکه ر بۆ دونیای نوێ بهاویته مه یدان. هه موو نه م

هێزانه وهک ئه و گژوگیا ته زردارانه بوون که له پراکردندا ده شیت له دهست و پتی پلنگیکی به هه له مهت بئالین، کاتیک له چر و زه به ندی پیده شتیکی کتویدا به ره و نیچیر پاده کات. شیرخان وهک من بیریده کرده وه، ده سه لات لای ئه و یان ده سه لاتیکی ره ها بوو که هیچ کات له وه ناکه ویت به سه ر هه موو جیگا و هه ریم و پۆح و گیانداریکدا حاکم بیت یان ده سه لات نییه . به لام هه ر ئه و هۆیه ی وایده کرد له به کدی نزیکیین، هه مان هۆش له به کدی دوور ده خستینه وه . شیرخان وهک چۆن له سه رده می شوپشدا ستایشکاری هه موو توندوتیژییه ک بوو دژی خودا و سه روست و دوژمن، له هه موو جیگایه کدا ده یویست حاکمی هه موو شته کان بیت، له حاکمی ناوگه لی ژنه کانه وه تا حاکمی سه ر خه ون و خه یالاتی ئینسانه کان، ئیستاش له وانه بوو نه یده ویست هێزیک له نیشتماندا مابیت گورزی ده ست و ده سه لاتمان نه چێژیت ... ده بوو هه موو هێزیک، هه موو ئاده میزادیک، هه موو میروویه ک بزانییت که کێ به هێزترین هێزی ئه م سه ر زه مینه یه . من هه مان شه یدایی و تیگه یشتنم بۆ ده سه لات له ناخدا سه وزبوویوو، به لام من عاشقی خوین نه بووم، عاشقی ئه وه نه بووم مروه کان به زامداری و برینداری ببینم، عاشقی ئه وه نه بووم ده سه لات ئینسانه کان زه لیلیکات، به پیچه وانه وه من له توخمیکی تریووم، من ده مویست شانازی به خشم، شه ڕم بۆ ئه وه نه بوو له زهت له ئه شکه نجه ببینم، به لکو بۆ ئه وه بوو پۆحیکی ترساو له ته پوتوزی میژوویه کی تاریک به ته کینم... بۆ ئه وه ش سلّم له توندوتیژی نه ده کرده وه . ده بوو ئه و پلنگه ی له خه وه ستاوه نه نویت، هیچ شتی که نه یه ستیته وه . من ده مویست چ گیانی خۆم، چ گیانی ئیغلیجی ئه م ولاته ته کانه م، به بی جهنگیکی گه وره ش ته کانی وا ئه سته م بوو. ده مویست له شی ئه م سه رده مه له هه موو قه وزه و لیخ و گیامرده یه ک به ته کینم. من ده مویست ئه وه بکه م، من ... بیرتان نه چیت ئه و منه له ویکانه دا نه رخیکی بالای هه بوو. منیک گه ر نه توانییت بکوژییت، نه ترسییت، به تونیلی خویندا نه پوات، تا بنی بنه وه به نوته کی میژوودا پۆنه چیت، ناتوانییت به سه ر ترسه گه وره کانی خۆیدا زال بیت. له وه سه رده مه دا له یاداشته کانه دا دووباره نوسیومه ته وه که جگه له سه رکه وتن

به سهر ترستیکی خهوتوو و بیته رار و قوولدا که له مندالییه وه هاوړپم بووه، نیازتکی ترم نییه ... من پیاویک بووم بهردهوام له ترسی خۆم هه لدهاتم، ئه و ترسه شم به دریزکراوهی ترستیکی تر دهزانی که له پۆخی هه موو کوردینکا نوستوو. ده میک بهوپه پری درنده یی ده مکیشا به ده رگاکانی ترسی خۆمدا، هه مان کات له قاپییه تاریک و نه ستوره کانی ئه و ترسه م ده دا که له دلای هه مووماندا نوستوو. هه رجار تیکیش ده سته کانی من له کاتی کوتاندا نه له رزیبن وامزانیوه ئه وه دهستی هه مووتانه که ناله رزیت ... شیرخان درنده بوو، به لام من ئاواتم هه بوو... زۆر جار له میژوشدا پیده که ویت ئه و که سانه ی خه ونیان هه یه، وه ک ئه وان هه فتارده که ن که ته نیا خوینمز و ویرانکاری پووتن، ئه وه ش سته میکه زۆر جار میژوو له خه لکی خاوه ن خه ونی ده کات، کاتیک له پیزی خوینمز و سته مکاراندا پریزبانده کات. هه ر یه ک له من و شیرخان عاشقی شه پ و ته کاندانی دونیا بووین، ئه و بۆ ئه وه ی تا ده توانیت چاره نوسی ئینسانه کان بخاته ژیر دهستی خۆی، من بۆ ئه وه ی له ژیر دهنگی ته قینه وه و خومپاره و موشه ک هاوړیه کاندانیا خه ونیکی گه وره ببینییت. من ده مزانی له پیناوی چیدا فریشته که مم کوشتوه، ئه وان نه یانده زانی... گه ر قوولیش بیری لیبکه نه وه ئه وه جیاوازی هه ره گه وده ی نیوان مرۆف و شه ی تانه .

شیرخان منی وه ک ترسنۆکیک ده بینی، که زۆر له خۆم ده که م نه ترسم و له و رینگایه شدا ئاماده م کاری ترسناک نه انجام بده م. وه ک که سیک به فیتره ت زیره ک نه بیت و بیه ویت به زۆر و له رینگای کۆششی بیوچانه وه زیره ک ده ریکه ویت. ئه و قیزی له هه ر شتیک بوو پاسته وخۆ له سروشتی مرۆفه وه هه لته قولیت، چه زیشی له ویرانی له وه وه هاتبوو پاسته وخۆ به به ره می سروشتی خۆی ده زانی. هه وله کانی من بۆ ئه وه ی پینکه وه هاوکاربین به جوړیکی کۆمیدی هه ره سه یینا، ئه و تاکه شه پرخوازی پاسته قینه بوو له سه رده میکدا، هه موو که م تا زۆر ژه هری ناشتی ئیفلجی کردبوون. به لام که گوئی له و ته فسیره دورودریژانه ی من ده بوو ده رباره ی فله سه فه ی ئه و جهنگه ی که ده بیت پووبدات، خه ی ده هات و له

شۆینی خۆی لەشی خاودەبوو. دواچار ئەویش وەک زەندیان ناوئەمیدیکرد، پۆژیک بە دەم باوئیشک و لەگەڵ نیگای وەپزنی و قیزدا، پێیگوتم «بۆ و بەکاری حیزبی نەبیت مەیرەو بە بۆ لام ... شەر شەر، دوژمنەکەت دەگریت و سوار خوشک و دایکی دەبیت، ئەم قسە قۆزانە چیبە». ئەو نەیدەزانی من دەلێم چی. جەنگی بۆ تێکردنی شتیکی نەینی دەویست لە خۆیدا، نەوێک وەک بابەتیک بێر لە مانا گەرە و مەزن و گرنەکانی بکاتەو ... وەک زۆریی ئەندامەکانی تری حیزب لەو کەوتبوو بێر لە مێژوو بکاتەو، سەیری لەو سەرە گەرم و دۆنکیشۆتیییە من دەهات، کە بە خۆشیک و شیتانەو بە دوا گۆرەپانکی پر کوشتار و لاشەدا دەگەرا. لە ناکاو پۆچی حیزب، پۆچی مۆفە سادەکانی ئیمە، پۆچی هەموومان پێکرا نوقمی ئەو ساتەوختە بووبوو کە تیا دەژیاين... لە ناکاو هەموو بووین بە دیلی جینگا و کاتیکی داپراو لە هەر ئاسۆیک. شارەکان نوقمبوون لە خۆیاندا، گوندەکان نوقمبوون لە خۆیاندا، خێلەکان نوقمبوونەو لە خۆیاندا، پیاوکان نوقمبوون و ژنەکانیش، هەموو شتیکی و هەموو کەسیکی لە ساتی خۆیدا خنکا، بە جۆریکی ئیتر هەستم نەدەکرد هیچ پەیوەندییەک لە نیوان شتەکان و شتەکان، مۆفەکان و مۆفەکاندا مابیت. من تاکە کەسیکی بووم کە تووشی دەردی بێکردنەو لە مێژوو بووبوم، ئەوانی تر خەیاڵیان تەنیا لای ئەو بوو دنیا برسیتییه نەینییه کەیان تێریکات. لەوتۆه پەیوەندی من و شیرخان بوو پەیوەندییەکی شەرانگیزانە، من وەک پشیلەیهکی سەرپراوم لێهات کە لاشەکەم زیندوو و دەمەوێت هەر بۆم کرا چنگیک لە دەموچاوی ئەو پیاو بە دەم کە هەستەکرد سەری من درەنگ و زوو و لە یەکیکی لە تورەکانیدا.

لیفیتانت و بریکی زوری ئەندامانی بیرونی سیاسی و ئەنجومه‌نی بالا، له نێوان هەلبژاردن و سەرھەڵدانی شەری ناوخرۆدا، پۆژانە چەند سەعاتیک لای باھیری دەیانخویند. باھیری فێریدەکردن چۆن لە ھەر شویتە و پوختساریکیان ھەبێت، لە پوختساری پێشوویان نەچێت. سەیریوو کە زانیم دکتۆر زەندیان و ژنەکەشی چوونەتە کۆرسەکانی باھیریپەو، لە ماوەیەکی کورتدا، من کاریگەری وانەکانی ئەوم لەسەر شیوەی خۆگۆپین و قسەکردنی دکتۆریشدا بینی کە لەو بەینەدا دەزگایەکی دانابوو بە ناوێشان «بنکە» لیکۆلینەوێ ستراتژی بۆ توێژینەوێ سیاسی لە تەواوی پۆژەلاتی ناوھندا».

لیفیتانت لە ماوەیەکی کورتدا زیندانی دێرینی شاری تەمیرکرد و لە دەستی بەپێوەبەرایەتی پۆلیسی دەرھینا و خستیپە سەر دەزگایەک بە ناوێشان «مودیریپەتی زیندانی تاییبەتەکان» کە ھەر خۆی بە سەرپەڕی دایمەزراند، ھاوشان بەوھش لە دەرەوێ شار، لە سەر داروپەردووی گەورەترین سەربازگە لە شەنگری بەعس، کەوتە ناوھاندانکردنەوێ زیندانێکی گەورەتر. من ھەر زوو چەند چاویکی خۆم لە دەرەوێ لیفیتانت چاند کەوتە کۆکردنەوێ زانیاری ورد لەسەری، نەبا پۆژیک بچمە جەنگی گەورەو و ھیچ چەکی قورس بەرامبەری پێ نەبێت. بەیانیان زوو ھەڵدەستا و بەرچاییەکی شاھانە لە گەڵ خانمی ماردینیدا دەخوارد کە پێبوو لە شیری مەر، پەنیری سوێر، قەیماغی گامیش، کەرەمی کوردی و ھێلکە مریشکی خۆمائی... لەدوای پاپەرینەو، ھەردووکیان سوور بوون بەیانیان پێکەو بەرچاییبەکان. خانمی ماردینی لەو سەردەمەو ئیتر ھیدی ھیدی لە خەلوەتی درێژی مائ ھاتەدەر و نیشانیدا ئارەزوویەکی قوولێ تێدایە وەک شاعیر بەردەوام بێت و بناسرێت. ھیچ کات دەستبەرداری روختساری ژنیکی یاخی نەبوو، بەلام تا دەھات شیوازی یاخیبوونەکە لە ھەموو ناوھەوکیکی قوول خاڵیدەبوو. بۆ ئەو ئیستا شتیک بایەخداربێت ئەو بوو، وەک شاعیر بژی و وەک ئەرسۆکراتیترین خانمی شاریش دەریکەوێت. لەو کاتەوێ فریشتەکە میردبوو توانای

نه‌بوو سرکښی خوی بگړښته‌وه بۆ سروشته ژنانه‌ک‌ی. ئیستا ژنیکې
 خوویست بوو، که هه‌ستیده‌کرد هه‌ر له له‌دایک‌بوونه‌وه به مۆرک و ناکاری
 شازادانه‌وه هاتوته دنیا. به جۆرکې توند و به پڼچه‌وانه‌ی میړده‌که‌یه‌وه
 پابوردووی خوی له بیرکرد، وه‌ها بوو وه‌ک شه‌وی نه پۆژیک له پۆژان
 باوکی هه‌بوویت یان دایک، هه‌تا به قیز و بیبایه‌خیشه‌وه سه‌یری
 هه‌وله‌کانی نه‌وای تاکه خوشکی ده‌کرد بۆ نزیک بوونه‌وه. گه‌ر که‌سینک
 ناوی دایکی یاخود دکتور جه‌لال ماردینی لابردایه، بیته‌وه‌ی هیچ
 په‌رچه‌کرداریک یان عاتیفه‌یه‌ک ناشکراکات، خیرا بابه‌ته‌که‌ی ده‌گۆری.
 شه‌وشی که له یادی نه‌ما‌بوو و نه‌یده‌توانی پوون پوخساری به‌یته‌وه
 پیشچاو، مسته‌فا شوکاکی به‌دبخت بوو، که نه وه‌ک میړدی کۆن، به‌لکو
 وه‌ک ته‌پوتۆژیک لیتیده‌پوانی که گه‌رده‌لولی ژیان کردویتیبه بار له‌سه‌ر
 یاده‌وه‌ری شه‌و. ئیستا ته‌نیا شه‌وه‌ی یاخیبوونی بوو‌بوو به‌وه‌ی ژیانی له
 ژیانی هیچ ژنیکې تری شه‌م شاره‌ نه‌چیت. له ناخیدا نیازی بوو، هه‌م
 لووتبه‌رزی خانمیکې شه‌رستۆکرات و هه‌م غرووی شاعیریکې گه‌وره له
 خویدا کۆیکاته‌وه. ئیستا وه‌ک جاران هه‌ستی نه‌ده‌کرد بۆ شه‌وه‌ی یاخیبیت
 پیویستی به‌ پیاوئیکه، ده‌یتوانی بیته‌وه‌ی سرکښی و ناوازه‌یی خوی به
 که‌نالی هیچ که‌سینکی دیکه‌دا بیات، سه‌رکښ بیت. یاخیبوون لای شه‌و،
 چیتر غه‌میکې سیاسی یان جه‌سته‌یی نه‌بوو، به‌لکو جۆرکې بوو له
 خۆجیا‌کردنه‌وه‌ی په‌ها و پرده‌سین له نتوان خوی و خه‌لکی دیکه‌ی شه‌م
 شاره‌دا. که‌م تا زۆر یاخیبوونی خوی له خواسته جه‌سته‌یی و
 سینکسیه‌کانی پاک‌کردبووه‌وه، هه‌ستیده‌کرد ئیتر بۆ شه‌وه‌ی یاخیبیت
 پیویستی به‌وه نییه خوی پووتبکاته‌وه، به‌لکو پیویستی به‌وه‌یه له
 کۆشکیکې شکۆداردا بژی که پوناکی و بریقه‌ی چراخانه‌کانی له‌و ویرانه و
 خه‌رابستانه‌دا بیباکی و که‌مه‌رخه‌مییه قووله‌که‌ی به‌رامبه‌ر دنیا
 نیشانده‌نه‌وه. به ناشکرا لای ژنه هاره‌له‌کانی گوتبووی که چیدی
 پیویستی به‌وه نییه ده‌رپیکه‌ی دابکه‌نیت و بچیته باوه‌شی نزار
 ئیدریسیکه‌وه تا بلن من بیباکم، ئیدی کۆشکه‌که‌ی، جله‌کانی، نیگا‌کانی
 به‌سبوون تا بتوانیت بیباکی خوی بۆ خه‌لک ده‌ریخات و به خه‌لک بلیت

من له جنسی ئیوه نیم. هەر جارێک دەمبینی، به پێچه‌وهانی جارانه‌وه که چیرۆکه سیکسیه‌کانی ته‌زروی به پیاوه‌تیماندا ده‌هینا، وه‌ک ژنیکی ساردی بێمه‌یل ده‌هاته پێشچاوم که له پشت نیگا سارده‌کانییه‌وه له‌شیکێ ساردیش هه‌یه که هه‌یج وه‌خت پێخه‌فی پیاویک گه‌رم ناکاته‌وه. خانمی ماردینی له‌و سه‌رده‌مه‌وه خۆیکرد به‌و میرزته‌ تاقانه‌یه‌ی پیاوان ناوێرن لێی نزیکه‌که‌وه‌وه و ژنان پێکرا ئیره‌یی پێده‌به‌ن. له‌و زه‌مانه‌وه تا ئه‌مڕۆ به‌رده‌وام له‌و هه‌یمنی و ئاسوده‌گییه‌دا ده‌ژی، بێته‌وه‌ی هه‌یج شتیکی جگه له بولبولیار بتوانیت غه‌مگینبیکات.

ده‌میک لیفیتانت به‌یانیان ده‌چوو بۆ «زیندانی مه‌رکه‌زی کوردستان» که ناوی فه‌رمی و تۆمارکراوی گرتووخانه‌که‌ی بوو، خانمی ماردینی له‌و کاته‌دا چ ئیشیک خۆی حه‌زی لێبایه‌ ده‌یکرد. گوڵه‌کانی ناوده‌دا، گوڵدانه‌کانی پێکه‌ده‌خست، خواردنی ده‌دا به‌ ماسییه‌ زێرینه‌کانی ناو ئه‌کواریۆمه‌که‌ی، سه‌پرای تایبه‌تی ده‌دا له‌ کاکتۆسه‌کان، دواتریش گوێی له‌ مۆسیقا ده‌گرت و شیعری ده‌نوسی و کتیپی ده‌خوینده‌وه. به‌لام پوخساری خانم وه‌ها هه‌یمن و فره‌شته‌یی نه‌بوو، ئه‌و راپۆرتانه‌ی ده‌گه‌یشتنه‌ ده‌ستی من باسیان له‌ دل‌په‌قییه‌کی گه‌وره‌ی ئه‌و له‌گه‌ڵ ژنه‌ ئیشکه‌ره‌کاندا ده‌کرد، باسی ئه‌وه‌یان ده‌کرد خانم سه‌دان جوت پیل‌لوی کرپوه و ئیشکه‌ره‌کانی ده‌بیت هه‌موو پۆژیک پیل‌لوه‌کانی یه‌ک به‌ یه‌ک بۆ پاکه‌که‌نه‌وه، به‌ جۆریک هه‌ر کات ئه‌و ده‌رگای دۆڵابه‌کانی کرده‌وه، بریقه‌ و باقیان ناوی چاوان به‌ریت. حه‌زی شتی گرانبه‌ها چووبوه‌ خوینیه‌وه، من باوه‌پم نه‌ده‌کرد ئه‌و ژنه‌ی پۆژگارێک تاکه‌ خانمی شوێشگێپی ولاته‌که‌ بوو، شیتانه‌ شیعری ده‌خوینده‌وه، تاکه‌ ژنیکی بوو له‌ په‌خشکردنی یه‌که‌مین به‌یاننامه‌کانی شوێشدا به‌شدار بوو، ئیستا به‌جۆره‌ له‌ ناو شکۆی کۆشکیکی ساردا خۆی بخنکیتیت. هاوکاره‌ سابل‌اغییه‌که‌یان که‌ پیاویکی ده‌مشپ بوو، هه‌فتانه‌ له‌ تاران‌وه‌ باری تایبه‌تی بۆ لیفیتانت و خانم په‌وانه‌ده‌کرد و زوو زووش بۆ وه‌رگرتنی هه‌ق و حسابی خۆی له‌ به‌ر مائی لیفیتانتدا ده‌رده‌که‌وت، له‌ زۆر شوێن به‌ ده‌نگی به‌رز ده‌یگوت «جگه‌ له‌ خه‌رجکردن

هېچ شتىكى دىكە مەستيان ناكات، گرانترين ھۆرتەيان كړيوه و سەرچىگای ئاورىشميان بۇ ژوررهكانيان سفارشداوه». خانم دەبويست له چىگايهكدا بژى دىكۆرهكانى له ئەفسانە و مەحالّ نزيك بوويىتنهوه. تا وای ليھات خانم له ناو جوانى ئاورىشم و بريسكەى جامى ستيل و باق و برىقى گولدانى زىږين و ناسكى پەرداخى بلووريندا نەبايه شيعرى بۇ نەدەنوسرا.

ئەو كاتانەى خانم خەرىكى شيعر بوو، ليفيتانت له زىندان خەرىكى ئەشكەنجه بوو. زىندانەكەى ليفيتانت ھەر زوو دەنگىدايەوه و ناو و ناوبانگىكى خراپى تۆماركرد، چەند مانگىكى نەبرد خەلك له برى زىندانى مەركەزى كوردستان ناويان نا زىندانى مەركەزى كەرووستان. كەسانىك دەچوونە ئەوي و دەھاتنەدەرى، زۆريان بە جۆرىكى ئاناسايى لەشيان كەپوو دەيگرت و بەپەلەى جۆراوجۆر دادەپۆشرا، ھەندىكىشيان دواى زىندان تا مردن بە گەپى دەژيان و دەردەكە تا گۆر له كۆليان نەدەبووہوہ. زىندانەكەى ليفيتانت بۇ كەسانىك بوو كە ئە لای دەزگای ئاسايش و ئە لای پۆليس گوناھبارنەبوون... بۇ ئەو كەسانە بوو كە دەكرا بېھۆيەكى تايەتى بگيرين و لە زىندان بمتنەوہ. زۆربەى گىراوہكانى ليفيتانت تۆمەتتىكى ديارىكروايان لەسەر نەبوو، بەلكو خودى زىندانەكە بۇ ئەو كەسانە بوو كە تاوانبار نين. ليفيتانت حەزى لەوہ نەبوو بەدواى گوناھباراندا بگەپت، بەدرىژايى ژيانى كە من ناسيومە بۇ گوناھبار نەگەپاوه، ھەميشە ويستويىتى كەسنىك بگريت و بيخاتە ژىر ئەشكەنجهوہ و بۆى بسەلمىنىت كە بوونەوہرىكى لاوازه. لای ليفيتانت زىندانەكان مشكى لاڭزبوون، تاقىكردنەوہيەكى سەختى ھىز و لاوازيان لەسەر دەكرا. سروشتى سەرەكى سىستىمى ئەشكەنجهدان لە زىندانى مەركەزى بۇ ئەوہ نەبوو وا لە گوناھبار بكات دان بە تاوانىكدا بنىت، بەلكو بۇ ئەوہ بوو جار دواى جار پتر ھەست بە لاوازى و وابەستەيى و بىنرخى خۆى بكات. وەك دواتر يەكتى لە گىراوہكان لە ئەوروپاوه، لە چاوپىكەوتنىكدا گروتى چىگاگە پتر «كامپىك بوو بۇ ئەوہى بەھىز و لاوازهكانى دونىاي نوئى لە

یه‌ک جیابکاته‌وه». له پسمامانه‌وه بۆ که‌پروستان لیفیتانت به‌هه‌مان ئه‌و سیستمه‌ کاریده‌کرد که‌سه‌رده‌میک وایکرد نزار ئیدریس به‌رامبه‌ری یاخی بیت. ئه‌وانه‌ی ده‌گیران نۆز نه‌بوون، لیفیتانت ده‌یزانی ناتوانیت وه‌ک جاران جه‌له‌بی خه‌لک بگریت، ده‌بوو ورد و بته‌له‌ قوربانیه‌کانی هه‌لبژیریت، شاره‌که‌ چه‌کداریکی نۆدی تیدا‌بوو، خه‌لک به‌گشتی پووین له‌ شه‌رانگیزی بوو، عه‌شره‌ته‌کان پووین له‌ سه‌ربه‌خۆبوون بوو، هه‌ندی‌ک خه‌یل تهنه‌نگیبه‌کانی خۆیان به‌کوچه‌ و کۆلانا‌ندا با‌لو‌کردبووه‌وه. له‌به‌رئه‌وه‌ لیفیتانت به‌ئهنده‌زی پتو‌یستیبه‌ ده‌رونیبه‌کانی خۆی کاریده‌کرد. تا ئه‌و جیگایه‌ی من ده‌زانم نه‌یده‌هیتشت ژماره‌ی دیله‌کانی له‌ ژماره‌یه‌کی که‌م بچه‌ سه‌رخ، هه‌ندی‌ جار دیله‌کان به‌جۆری‌ک که‌م بوون، مانایه‌کم له‌ هیتشته‌وه‌ی زیندانه‌که‌دا نه‌ده‌بینی. به‌لام بۆ لیفیتانت ئه‌و دیلانه‌ نرخ‌ی ته‌لایان بوو. نا‌چیت‌ر خه‌لکی نه‌ده‌گرت و به‌پاره‌ نازادیا‌نبکات، به‌لکو‌ خه‌لکی ده‌گرت و به‌ نازادکردنیا‌ن شتیکی گرنگتر و گه‌وره‌تری ده‌سندکه‌وت، شه‌راکه‌ت، پتکه‌وه‌کارکردن، بپوا، هیتز، ممانه‌. ئیستا به‌عه‌قلی سه‌رمایه‌داریکی نو‌ی زیندانه‌که‌ی ده‌برده‌ری‌وه، که‌سێک که‌ ژێرده‌سته‌کانی هه‌م ده‌کاته‌ کالاً و هه‌م تیکیا‌نده‌شکینیت. دیله‌کانی خۆی هه‌میشه‌ به‌ شتیکی گرنگتر ده‌گۆریبه‌وه، له‌به‌رئه‌وه‌ وه‌ک جال‌جالتۆکه‌یه‌ک که‌ هه‌میشه‌ ده‌بیت بزانتیت ته‌ونی خۆی له‌ کو‌یدا ده‌چنیت، زیره‌کانه‌ نیچیره‌کانی هه‌لده‌بژارد و ده‌یزانی به‌چ بیانوویه‌ک ده‌یانگریت. ئیستا وه‌ک ئه‌و پیاوه‌ی جاران نه‌ده‌هاته‌ به‌رچاوی که‌س، لیفیتانتی سه‌رده‌می مه‌فره‌زه‌ تاییه‌تیبه‌کان، پیاوی هاوکار له‌گه‌ل جه‌لاده‌ عه‌ره‌به‌کانی ده‌زگای ئاسایشی به‌عسدا، ئه‌وه‌ به‌یه‌کجار و بۆ ئه‌به‌د له‌ یاده‌وه‌ری هه‌موواندا بووبوو به‌ ژیره‌وه‌. ئه‌و خۆشی هیدی هیدی بووبوو به‌که‌سێک هه‌موو دونیای وه‌ک بازاریکی گه‌وره‌ ده‌بینی، خه‌لکیش وه‌ک که‌سێک حسابیا‌ن بۆ ده‌کرد که‌ پتر له‌ ناو کاسب و بازرگاناندا ده‌جولیت نه‌وه‌ک له‌ ناو حیزیدا. هه‌موو قوربانیه‌کانی لیفیتانت له‌یه‌ک توخم و په‌گه‌ز نه‌بوون، که‌سانیکێ ده‌گرت ته‌نیا بۆ ئه‌وه‌ی له‌زه‌ت له‌ تیکشکاندیا‌ن بینیت، که‌سانیکیشی ده‌گرت بۆ ئه‌وه‌ی بتوانیت به‌ شتی گرنگتر بیانگۆریته‌وه‌... هه‌موو ئه‌و شتانه‌ی هینده‌

زیرەکانە دەکرد، هەمیشە سەرکەوتوو لە هەموو کاریک دەهاتە دەریخ. پیاویکی بیرورد و هەلدۆزبوو، دەموچاوه جوان و قیافەتە نێزانە و پێکەکە ی کۆمەکیکی زۆریان پێدەکرد بگاتە هەر شوینیک بیەوێت، بێدەنگی و ویقارە تەماویبەکە ی وایدەکرد کە مجار خەڵک راستە و راست وێنە ی ئو و پیاوێ ی تێدا ببین کە لە ناخیدا ئەشکەنجە بازیک و ئەشینداریکی نازار هەیه، زیندانی مەرکەزیش لە پراگەیاندا حیزیدا وەک شوینیک پڕوپاگەندە ی بۆ دەکرا کە فایله زۆر مەترسیدار و گومان لێکراوه زۆر ترسناکەکانی لە خۆی گرتووه. ئەو پشتی لیفیتانتی بەهێزتر دەکرد و دەبووه مایه ی ئەوێ هەر کاریک مەیلی دەخوازێت بیکات. ئەو چەند جارە ی لیفیتانت لە پۆژنامە ی حیزیدا دەرکەوت و قسەیکرد، ئاشکرابوو کە سێکی زمانزان و دریا تەواوی پستەکانی بۆ داپشوتۆتەوه، سەیریش لەویدا بوو دوا ی پشکنین و پرسیار بۆمەدەرکەوت، ئەوێ وەلامەکانی لیفیتانت بۆ پۆژنامەکان دادەپۆژێتەوه، زیندانییەکی گەنجی زیندانی مەرکەزییە و هەر لە خودی زیندانهوه ئەو کارانە بۆ لیفیتانت دەکات. سەردەمیکی سەیر بوو، من خەریکی دروستکردنی زیندانی تایبەتی خۆم بووم و لیفیتانتیش خەریکی دروستکردنی زیندانی تایبەتی خۆی، نەوێک هەر ئێمە هەموو حیزبەکانی تریش خەریکی دروستکردنی زیندانی تایبەتی خۆیان بوون. هەموو بە نەیتی لە زیندانهکانماندا کارماندەکرد، هیچ زیندانیکیش لە زیندانهکان بە دادگایەکیان حاکمیکی مەدەنییەوه نەبەسترا بوون. زیندان بوون، زیندانی تایبەتی ئێمە... زیندانی وەک تاکە بەرجەستەکەری هەقی ئێمە لەسەر ژیان. لەو سەردەمەشدا کە پۆژگاری هەژاری بوو، شارەکان لە نەداری و پیسوپۆخلیدا نوقمبوون، جگە لە زیندان دروستکردن، شتیکی تر نەبوو ژیانی خۆمانی پێخۆشبەکەین. لە کاتیکیدا من سەرقالی ئیشکردن بووم لەگەڵ ئەندازیارەکانی خۆمدا، پۆژیک داوام لە لیفیتانت کرد مۆلەتم بەدات تا سەیری هەندەسە ی ئو گرتووخانە بچوکی ئو بکەم کە لە سەر زیندانی کۆن دوا ی تەختکردنی دروستیکردبوو، زیندانهکە ی ئو تادەهات ناوی بەسەر هەموو گرتووخانەکانی دیکەدا زالدەبوو. کە چووین هیشتا کۆمەلیک کریکار لە

ناوهوه کارباندده کرد. ببینم لیفتانت هەر زیندانئیکی ناو خودی که رووستانی کردوه به سه‌رپه‌رشتی دروستکردنی زیندانه‌که. به‌که‌م شت لیفتانت کردی، منی برده لای ئه‌و ئه‌ندازیاره لاواز و ترساوه که دیاربوو له ماوه‌یه‌کی که‌مدا برێکی زۆر له کێشی خۆی له‌ده‌ستداوه. له ژوورێکی تاریکدا بوو، پاسه‌وانه‌کان مۆمیکیان داگیرساند تا به پوونی ببینین. ئه‌و هەر منی بینی وه‌ک په‌لاماری شه‌یتانێک بدات، گووتی «ئمه‌بوو ئه‌و نازادییه‌ی بۆ ئیمه‌تان هینا... ئمه‌بوو. تفففففف، سه‌گی سه‌گباب». من پاچله‌کیم و شله‌زام، به‌لام خۆشبه‌ختانه دوربووم و تفی ئه‌ندازیاره شیتته‌که نه‌گه‌یشته پوخسارم. دواتر به ده‌نگی به‌رز گووتی «داگیرکه‌ران سواریشم بوونایه‌ خه‌فته‌م لێ نه‌ده‌خوارد. به‌لام ئیوه بۆ... ها... ژن حیزینا بۆ... ئه‌و خه‌لکه‌تان به‌ ناوی نازادییه‌وه برد بۆ شه‌ر و له‌ دواییدا ئاوا قورپتانکرد به‌سه‌ری باوک و باپیرماندا، یه‌عنی خۆ دایکتانمان نه‌گابوو، بۆ وامان لێده‌که‌ن... تۆ گورگی، گورگی پبسی حیزی برسی... سه‌گی سه‌گباب، تۆ ناوت چبیه، ها ناوت چبیه؟ تۆ کبیت؟ ها ده‌ی بلێ تۆ کبیت... چیت کردوه بۆ ئه‌م میلله‌ته... ده‌ی خیرا بیلێ». زمانی هینده پبیس بوو، من له‌رزم لیهات و چه‌ند هه‌نگاوێک چوومه‌ دواوه. لیفتانت هبچی له‌ هیمنی و وبقاری خۆی نه‌شواند و به‌ ده‌موچاوه سارد و یه‌ک په‌نگه‌که‌ی خۆیه‌وه، گووتی ئه‌م پیاوه به‌ر له‌ گرتنیشی له‌مجۆره‌ قسانه‌ی کردوه، زۆر نزیکه له‌ شیتبوونه‌وه، به‌لام هه‌ندێ جار به‌ ته‌واوی ئارامده‌بێته‌وه و ناماده‌یه هه‌موو شتێک بکات، دان به‌وه‌دا ده‌نیت که شۆرش بێتوانه و گوناهباری گه‌وره‌ خۆیه‌تی که‌ خودا ده‌مپیس و بێهه‌ست و ته‌ماعکار دروستیکردوه. ده‌گری و ده‌پارێته‌وه و داواده‌کات یان بیکوژین یان لێبخۆش بین. گووتیشی ئه‌م ئه‌ندازیاره بچکۆله‌یه «که قزێکی زه‌رد و لووتیکی زلی سووری هه‌بوو، وه‌ک لووتی لیبوکه‌کانی سترک» له‌ پۆژه ئارامه‌کانیدا به‌ هیمنی داده‌نیشیت و وه‌ک بیه‌ویت له‌ گوناهاه‌کانی خۆی پاکبێته‌وه، نه‌خشه‌ی نوێکردنه‌وه‌ی زیندانمان بۆ ده‌کێشیت.

ئەو ئەو ساتەبوو بۆ یەکەمجار بەر دوو کەرتیبوونی ناوێکی و ترسناکی خەلک کە وتم و دەمۆدەست فریشتە مەلعونە کە ی خۆم بێرکەوتەو. ئەو ئەندازیارە شیتە ی زیندانی مەرکەزی لە یەکەم پێشپەرەوانی ئەو نەخۆشییە بوو کە دواتر هەموو میلەت دەگرێتەو. دوو کەرتیبوونیک لە سەرەتاوە دیاربوو تیماری ئاسان نییە. مۆفکە لێک بە جۆرێکی دەستەجەمی تووشی ئەو هەستە ناکۆکە بوون کە لە یەککاتدا تا سەر ئێسقان دەستەمۆ و ئارام هەموو شتێک جێبەجێبکەن، بەلام وەک شەیتانیش بیانجولێنیت، ناوێ ناوێش دەبنە دوژمنی سەر سەخت و دپ، خۆیان بە زولمێکراو و خەلەتاو دەزانن، کە راپەرانی لەسەر شانی ئەوان هاتوون و ئێستا تەنیا بێر لە خۆیان دەکەنەو و ئەو حەشامەتە رەش و پووتەیان یادکردووە کە پێی دەگووتریت میلەت. لەو ساتەو ئەو دەبیتە نەخۆشی نەتەوێی ئێمە، لە ناو هەموو مۆفکەدا فرمانبەرێکی ملکەچی دەولەت و نارازییەکی دەمدریژ و تورپە لە دایکدەبیت. بە جۆرێک دەتوانم بڵێم، زۆرینە ی خەلک دوو دۆمچاویان بۆ دروستدەبیت، دەمچاویکیان سەر بە دەسەڵتدارانە و بە کۆمەکی ئەو روخسارە کار دەدۆزنەو و پارە دەخۆن، دەمچاویکی دیکەشیان نارازیی و تورپە و ویژدانی پێ پارسەنگ دەکەن، بە جۆرێک گەر بەهاتبایە و هەر کەسێک لەوانەت لەسەر تەختە یەکی بازنەیی دابنایە و خێرا بتخولاندبایەتەو، هەرگیز تێنە دەگەشتی چ روخساریکیان روخساری خۆیت، دەمچاوی یەکەمیان کە هەواداری حاکمانە یاخود دەمچاوی دوو میان کە تورپە و نارازییە. بەلام یەکەمین نمونە ی ئەو دۆخە شیزۆفرینیەم لای ئەو ئەندازیارە شیتە بینی، کە پۆژیک نارازییەکی شیت و هیستیری و تورپە بوو، پۆژیکی دیش خزمەتکار و بەردەست و ملکەچی لیفتانت بوو.

سالانێکی سەیربوو، ئەوێ لەو سەر دەمەدا خەلکی تورپە دەکرد برسیتی بوو، دەولەت گەمارۆیەکی ئاسنینی خستبوو سەر شارەکانمان، خەلکی دەبوو بە هەرزانتترین ژەم و کۆنترین جل و کەمترین موچە ژیان بێنەسەر. لەو دەمەدا من بە پارە یەکی کەم توانیم زیندانهکانی خۆم دروستبکەم و

حیزب له سهرفیاتی پوچ بپارژم. دواى زانیم که لیفتانت ته وای زیندانه که ی به خودی زیندانییه کان دروستکرده. ژوره کانی زیندانی مه رکه زی تاریک و نرم و بچ هه واکیش بوون، له زینزانه کانداهه ستم به بوونی شتییه کی خنکینه ر کرد، دلنیا بووم له گه ل تپه پینی کاتدا دیله کان تووشی ته نگه نه فه سی و هه وکردنی سی ده بن. سه قف و چوار دیواره کان کونکریت بوون، به لام ته ختی ژوره کان هه ر گل بوو، له بری په نجه ره ته نیا هه ندیک درزیان جینه پشستبوو که پانی هه ر په که یان له ده سانتیمه تر تینه ده په پی. له وئ نه وه ی ژورتر به رگی بگر تابه له هه مووان زیاتر زیانی خوی ده خسته مه ترسییه وه، هیچ کهس له وئ ناسان ده رنه ده چوو، هه ر کهس بکه و تابه نه وئ ده بووه که سیکی تر نه وسا ده هاته ده ری. له گه شته که مدا سه رنجمدا ژماره ی ژوره چۆله کان له زیندان ژور بوون، که چی لیفتانت هه ر ژوری تری دروستده کرد. لیمپرسی نیازتی پوژیک هه موو زیندانه که پرپیکات یان چی، وا به رده وام ژوری نوئ دروستده کات. گووتی گرنگی زیندان له وه دا نییه چه ند که سی تیدایه، یان ناخو هه ر که سی تیدایه، به لکو له وه دایه هه موو کهس له ده روه بزانتن که سیک خه ریکه و زیندان دروستده کات، ترسی زیندانی خالی له ترسی زیندانی پر کاریه گرتیه. پای و ابوو، هیچ شتیک وه ک خه یالی بوونی زیندانیکی خالی که ده بیت پوژیک له پوژان پر بیت، خه لک ناترستینیت. نه و کات من بیرمکرده وه که لیفتانت به پاستی وانه ی له نه زموونه کانی خوی له سه رده می حوکمداری به عسدا وه رگرتووه، نه وان ته وای سیستمی زیندانیان له سه ر ته کنیکی پرکردن و چۆلکردنی به رده وام دامه زراندبوو، هه ندی جار له ناکاو وه ک بیانه ویت موعجیزه په کی نیلاهی نیشاندن هه موو دیله کانیا ن به رده دا، به یانییه ک هه لده ستاین و ده مانبینی ده رگای هه موو زیندانه کانیا ن کردو ته وه، خه لکی به خووشی و شادییه کی بیوتنه وه دینه ده ری و هواتاف به گیانی سه رۆکدا ده کیشن. به لام هه فته په کی نه ده برد له چهنده ها ره شبگیری گه ورده دا زیندانه کان دووباره پرده کرانه وه، لیژه وه نه وه چوو بووه نه ستمانه وه که زیندانی چۆل بوئی نه و مه ترسییه ی لیدیت که ده شیت وه رزی داهاتوو، نیتمه میوانی نوئی قه فزه کانی بین.

ئەندازیارە دووفاقەکی لیفیتانت زۆرجار لە داپشتنی فۆرمی ئەندازەیی ژووڕەکاندا ھونەری نواندبوو، زینزانەیی دروستدەکرد سینگۆشەیی، بە جۆریکی وەھا دیلەکان نەدەیان توانی نە تێیدا بوەستن، نەدابنیشن، نە پالێکەون. یان زینزانەیک پێیدەگوت «سەندەویچ»، دەبوو دیلەکە وەک شفتەیی ناو سەمون لە درزێکی تەسکدا پالکەوێت و تا دەریدەھێنن نەجولێت، لەویکانەش لێپرسینەوہی لەگەڵ دەکرا، شەکراو دەکرا بە لەشیدا و لەقووتووی تاییبەندا «کە پاسەوانەکان بەرپرسی بوون» مێش و مێرولە و ھەنگ لە لەشی بەردەدرا. ئەشکەنجەکانی لیفیتانت کوشندەنەبوون، ئازاری زۆریان نەبوو، بەلام کەرامەتی دیلەکانی وەھا دەشکاند، ئامادەبوون دواتر ھەموو سوکایەتیبەک وەک بەشێکی ئاسایی ژیان قەبوولبکەن. من زیندانەکەم وەک شوینێکی دێندە و نائینسانی بینی کە ھەستی مرۆف بە بچوکی و تیکشکان گەرەتدەکات. بێئەوہی ھیچ بلێم گەشتەکی خۆم بچراند و داوامکرد لە بەر تەنگانەفسی و بەدبۆیی زوو بمبەنە دەری.

لیفیتانت خۆی ھەمیشە سەعات ھەشت و نیوی بەیانی لە زیندان بوو، پێلاوہ چەکمەییەکانی ھەمیشە بۆیاغکراو و بریقەداربوون، وەک فیربووبوو بە ھەنگاوی سەربازیی رێک خۆی دەکرد بە شوینکاری خۆیدا، ھەندیک پۆژ جە سەربازییەکانی سەردەمی چۆکمپانی بەعسی لەبەردەکردەوہ، بێئەوہی کەس ھەست بە ترسان و شلەژانێکی قوول بکات، لەوہی بەرپرسیکی بالای شۆرش جاریکی تر لە جۆرە یونیفۆرمی وەھا دا دیتەوہ مەیدان. ھەندیک پۆژیش جلی کوردی جەنگاوەرانی دەپۆشی و وەک سەردەمی پسمامان خۆی دەگۆری. خەڵکانێکی زۆر وایاندەزانی زیندانی مەرکەزی لە ژێر سەرپەرشتی ئاسایشدا، زۆرجار نوسەران یان ئەندامی حیزبەکانی تر دەھاتنە لای من و سەرسامدەبوون کە دەیانزانی ئێو زیندانە جیگایەکی تاییبەتە و دەزگایەکی سەربەخۆیە کە جەنابی سەرۆک وەک دیاری بەخشبووتی بە لیفیتانت تا لەوتوہ ناوکی جیھانێکی تر بچێنێت کە چەندین سالی دیکە مانا و روخساری بەتەواوی دەردەکەوێت.

ليفيتانت تا نزيكى دوازدهونيو له زيندان دهبوو، له ناکاو دوازدهونيو وهک
دونيا گورپانکاريهکي پيشه يي به سردا هاتبيت، وهک ساتورن له
بورجیکه وه چوو بيته بورجیکي تر، له قاتي سمونک و کراسي سد دهر
سد که تاندا له دهرگای دهره وهی زيندان به پوخساريکي جياوازه وه
دهاته دهرخ و سوار جوره ماشينکي تر دهبوو و دهچوو بؤ جينگايهک
که پتر شويني کوبونه وهی بازگان و سراف و قاچاغچي و به لئندهره
کونه کان بوو. شوينه که له سالوني نوتيلیکدا بوو، نيوه پوان بازگان و
پاره داره گوره کان له وي کونده بوونه وه و زوره يي پرژه کاني کار و
بيروه کاني نيش له وي تاوتويده کران. له و سرده مه دا پاره داره کونه کان
پيکرا له بهر مه ترسي هرهس و مایه پوچبيدا بوون، حيزب زورياني
خستبووه ژير سيستمیکي باجي قورسه وه و دهبوو بهرده وام شتيک له
ساماني خويان به هيته تي کاروباري شار ببه خشن. به لام له ژيره وه
سرمایه داري تازهش وهک قارچک هله ده توقيين. تا نهو جينگايه ي من بزائم
ليفيتانت خوي له ترساندن و وهرگرتني راسته وخوي هيچ پاره يه کدا
به شدارنه بوو، به لام هه موو ده يانزاني که بهو قره رهش و نيگا کيويي و
جوانييه ميرانه يه وه دهرده که ويته، بؤ چي مه به ستيک ديته. نهو
خه لکانتيکي زوري له هه موو جينگايه کي شاردا بلورک دبووه وه، تا بزانيت
خه لکي چي مولک و مالک دهروشن، له وه شدا بيويژدانييه کي نه ده کرد،
وهک بيسترومه ده لئين جگه له بيهرحمي بازار بيهرحمي خوي زور
نه خستوته سهر مامه له و کرپنکارييه زوره کاني، به پيچه وانه وه سه خاوه تي
ده نواند و خوي واپيشانده دا به کرپني زهوي و مال و دوکانه کان کومه ک
بهو به دبه ختانه ده کات که بؤ نه وهی تزويک زورتر بژين دوا پاشه که وتي
ته مه نيان دهروشت. له و باوه ره دابووم ده يه ويته تا پاشه پورتيکي دور ناوي
وهک بازگانکي پاک بپوات، تا هر خه وش و لکه يهک له زيندانه وه
ده چپته سهر ناوبانگي له ژير جبه ي کاسبيکي به نينسافدا که هقي
خه لکي به زياده وه داوه ونبيته. نا هيچ کات ناوي وهک که سيکي گزيکار
و هه قخور نه که وته سهر زاران، واهه سنده که م نه وه کومه کيکي گوره ي
پيکرد بتوانيته پوهه تاريخه کاني خوي داپوشيته و پوپوشتيکي

ئەستووریان بەسەردا بدات. دواتر من سەرنجەدا کە ئەم سەروشە، ئەدگاری تاقانە ی لێقیانت نییە، بەلکو هەموو کەسێکی ترسناکی دنیا کە لە نزیکەوە لێی بپوانیت، پوویەکی وەهای هەیه. هەر کاتیک دەچوو سالتونی بازرگانان «یانە ی ئوتیلە کە لە دەمەدا ئو ناوە ی وەرگرتبوو» کەس هەستی نەدەکرد هەر ئیستا راستەوخۆ لە ئەشکەنجەدانی کەسێکە وە هاتوو. لە زیندان بەر لە دەرچوونی دوشیکی دەگرت، بۆنی لە خۆی دەدا و ئەوسا بە پێ دەگەوت. ئەو دوشە کە زۆرجار زستانانیش بە ئاوی سارد دەیکرد، نوێیدەکردووە و هەستی پێدەبەخشی کە ئەوەی لە ئیستاوە تا شەو پوودەدات کاری کەسێکی ترە، جیاواز لە لێقیانتی بەیانیان. نا لێقیانت دوو کەس نەبوو، کەسێکی بەد و کەسێکی باش، ئەو خراپترین وەسف و سادەترین تیگەیشتنە بۆ کەسێکی وەک ئەو. من زۆرجار بینیم و بیستومە عەوامەکان جگە لە وەسفی چاک و خراپ و شەگەلی تریان بۆ ناسینی یەکتر نییە، بەلام پیاویکی ئالۆز و تیکەل و فریویدی وەک لێقیانت، ئەستەمبوو بەو جۆرە وشانە باسبکریت. ئەو کەسێک بوو بە کۆمەلێک دەمامکەو، بەیانیان تا لە زیندان دەهاتە دەر وای هەستەکرد هیشتا لێقیانتی جارانه، لێقیانتی سەردەمی پسمامان، ئەو پتووستی بوو لە یەککاتدا هەم لە رابوردو و هەم لە داهاووی دووریشدا بژی، وەک چۆن باھیری کۆمەکی پێدەکرد بەرەو سەردەمە تازەکان هەنگاوینت. زیندانه تاییەتیەکی ئەو هەستە ی پێدەبەخشی کە هەمیشە لە رابوردووبایە، هەمیشە خۆیەتی، هیشتا لەو جیهانە دانەبراو کە عاشقیی. جارێک بولبولیار پیگوتم «هیچ شتیک لە سۆزی مۆف بۆ رابوردوی خۆی ترسناکتر نییە». لێقیانتیش خەریکبوو دەچوو تەمەنیکەوە یادی رابوردوی خۆی بکات. بەلام ئەو کەسێک بوو دەیتوانی هەموو کێشە دەرونییەکانی خۆی لەسەر حیسابی دنیا چارەسەریکات. پۆزانە بێ هیچ دودلییەکی خۆی دەکرد بە هۆل و پستۆرانتی ئوتیلە کەدا و لەوی فرۆشیار و کرپار و بازرگانان لە دەوری ئاپورەیان دەبەست. هەر زوو خەلکانیکی زۆر زانیان گەر لەگەل لێقیانت کاریکەن، پاشەپۆزیان زامنتر و پوونتر دەبیت لەوەی کۆیرانە قولاپی خۆیان هەلدەنە ناو بازار. لێقیانت

تا که ماسیگر تک بوو تا ماسی نه دیبایه، تا دلنیا نه بایه ننجیرکی گوره له توره که یدا دهگیرسیتته وه، نه شاره زه هیچی نه دهخسته ناو. که له سر کورسیه که ی خوی داده نیشته و قره نیمچه ته پ و پهش و نهرمه که ی به دست بۆ سره وه هله دایه وه، که قاچی دهخسته سر قاچ و همور نه و گوره ویبه ره شه بریقه دار و نوئ و ناوری شمیه یان له پتیدا ده بینی، که ده یان بینی هیچ کات بنی پتلاوه کانی گوردیکیان پتوه نیبه، دامینی پانتوله که ی وه که همیشه توریکی له سر نانیشت، له کاتی خوارندا به نه ته کیتی که سیکه وه دپته سر سفره که فیرووه به هیمنی تیر بیت، به هیمنی ده ست پبیکات و به هیمنی کوتابی بیت، ئیدی باوه پیان به و چیروکه ترسناک و ناماقولانه نه ده کرد که له زیندانی مرکه زیه وه ده هاتنه ده ری. که س له و باوه په دا نه بوو پیاوکی وه ها پاک و ته میز، که سیک بهر له وه ی لیوانه کان به رزیکاته وه بۆ زاری، به ده سته سپی ناوری شم ده یگرتن نه با جیپه نجه ی له سر شوشه کان بنیشت، کاری توندی لیپوه شیتته وه. نازانم کنی نه و نازناوه ی پیبه خشی، به لام له ناو بازگان و سرمایه داره تازه کاند، ناوی وه که «پرنس هومر» پوشت، ناویک له بازاردا هیدی هیدی به سر لیفیتانت و په شمارادا سرکه وت و بووه نازناوی نه و. ئیدی گهر ناوه که لاقرتی و تانهش بیت، بۆ لیفیتانت له وه باشتر بوو، به ناویک بانگیکه ن که تنیا به ناوی به یانیانی خوی ده زانی، نه وه که ناوی نیوه پوان. نا لیفیتانتی نیوه پوان که سیک دیکه نه بوو جیاواز، نه و به یانیان و نیوه پوان و شه ویش هه مان که س بوو، نه وه ی ده گورا خودی لیفیتانت نه بوو، به لکو تهخته ی شاتوکان و شوینی نمایشه کان و سروشتی په فتاره کان بوو، نه وه شی کارناسانیه کی گوره ی بۆ کردبوو بتوانیت له په ککاتدا له کومه لیک نمایشی گوره دا به شدار بیت، له به یانییه وه که هله دستیت تا ده گاته ناو پیخه فی خو چه ندین سرشاتو ببینیت و پوله کان و ناخافتنه پیوسته کان به په کدا نه پوینیت، وانه کانی باهیری بوون، که لیفیتانت چیژیکی زوی لیده ببینن. لیفیتانتی نیوه پوان که سیک بوو له نمایشیکی دیکه دا، ده بوو ناویکی دیکه شی هه بیت، نه و له گهل فروشیاره کان ده چوو بۆ سهیری خانوو، بۆ

پێوانه‌کردنی زه‌وی، بۆ ته‌ماشاکردنی باره‌ کالای هاورده‌ له‌و دیوه‌وه . هیچ کات بارئیکیشی نه‌ده‌کړی دلنیا نه‌بیت گومرگی لیدراوه و حیزب هه‌قی خۆی لێ هه‌لگرتوه‌وه . به‌رده‌وام دواى سه‌عات چوار کاتمه‌ترئیکى تابه‌تى هه‌بوو له‌گه‌ل هه‌ندیک هاوکارانیدا داده‌نیشت و بیرى له‌و پڕۆژانه‌ ده‌کرده‌وه که ده‌شیت گرنگ بن و پاشه‌پۆژیان هه‌بیت . له‌گه‌ل ئەندازیاره‌ گه‌نجه‌کان، ده‌چوو هه‌ر ماڵ و بینای بازاره‌ کۆنه‌کان، بزانیته‌ ده‌توانیته‌ چی بکات، وه‌ک هه‌میشه‌ له‌ کارى ئەندازیارانى کورد به‌ گومان بوو و هه‌ولێ ده‌دا بۆ ماوه‌ی کورتیش بووه‌ ئەندازیار له‌ تاران و به‌غداوه‌ به‌پنیت بیرى بۆ بکه‌نه‌وه . له‌و سه‌رده‌مه‌دا، هیدی هیدی خه‌یالی بوج هاته‌وه‌ سه‌رى و له‌ پزگای کۆمه‌لێک به‌لگه‌نامه‌ و ئیسنادى یاساییه‌وه‌، به‌ یارمه‌تى تیمیک له‌ پارێزه‌ران که خۆبه‌خشانه‌ کاریان بۆ ده‌کرد، ئاسان هه‌موو شتیکی هه‌تایه‌وه‌ سه‌ر ناوی خۆی . سه‌ره‌تا ته‌نیا خه‌ونه‌کانى به‌رزبوون ... به‌لام چ ئاده‌میزادیک هه‌یه‌ خه‌ونى وه‌ها خورافى و به‌رزى نه‌بیت؟ . ناتوانم تیبگه‌م لیفیتانت له‌ چ ئان و ساتیکدا به‌ته‌واوى گه‌یشته‌ ئه‌و بڕوايه‌ی دروستکردنى بوج خه‌یال نییه‌، به‌لام ده‌زانم له‌ پۆژیک له‌ پۆژه‌ خۆله‌میشى و بپه‌رنگ و پڕ گومانه‌کانى سالى نه‌وه‌دوسیدا تیگه‌یشتوه‌ که دروستکردنى بوج، به‌وچۆره‌ی که بیرى لێده‌کاته‌وه‌ ته‌نیا ته‌مه‌نئیکى درێژ و ئیراده‌یه‌کى ئاسنین و بپه‌رهمیه‌کى زیاترى له‌ ئیستا ده‌وێت . پۆژانه‌ له‌ نزیکى سه‌عات پینچ تا پینچ و نیوی ئیواره‌ش لیفیتانت ده‌موچاویکی تری داده‌نا، له‌و کاته‌دا ده‌چوو نوسینگه‌ فه‌رمیه‌که‌ی خۆی که ناوی نابوو «نوسینگه‌ی بۆتان بۆ کاروبارى بازرگانى»، له‌وئى چۆره‌ ئاکار و سیمایه‌کى تر به‌سه‌ریدا زالده‌بوو . ده‌بیت بلێم لیفیتانت به‌ده‌گه‌ن ئه‌و جیگایه‌ی بۆ کاروبارى بازرگانى به‌کارده‌هێنا، نوسینگه‌که‌ ته‌نیا ناویک بوو بۆ جیگایه‌کى چۆل که پتویستى بوو هه‌ندئى ئیشى نه‌پنئى خۆی تیدابکات . ده‌میک ده‌گه‌یشته‌ نوسینگه‌که‌ی، یه‌که‌م شت دوو گه‌نجی باریک و سیسى ده‌بینی، دوو گه‌نجی ده‌موچاو قوپاو، که هه‌ردووکیان که‌میک ریشیان هه‌بوو، بالایان به‌ ئەندازه‌ی یه‌ک بوو، نیگیان وه‌ک نیگای مندالێکی دپ و برسى بوو . ئیشیان ئه‌وه‌ بوو که نامه‌کانى دلدارى بۆ لیفیتانت کۆیکه‌نه‌وه‌،

نامه‌ی دل‌داری راسته‌قینه . پیش نه‌وان هاوکارِکی دی ویستبوی لیفتانت
 بخه‌له‌تینیت، خۆی به کۆمه‌کی هه‌ندیک هاوپی دیکه‌ی نامه‌ی درۆی
 دروستکردبوو، ناوی کچ و کوپی خه‌یالی خستبوونه‌ سهر، به ناوی ئەم
 گه‌نج و نه‌ویدییه‌وه کاغه‌زی ره‌شکردبووه‌وه . لیفتانت له هه‌قی ئەو
 درۆیه‌یدا سزایدا و ده‌بوو به‌رده‌وام سهر و برۆ و سمیالی خۆی بتاشیت،
 سزایه‌ک لای ئەو ته‌زویرچییه به‌دبه‌خته له مردن سه‌ختر بوو، شتیک
 پالی پتوه‌نا ژیانی بخاته مه‌ترسییه‌وه و بیه‌ویت به‌پچ له سنووری
 ئیرانه‌وه بچیت بۆ تورکیا و خۆی له لیفتانت پزگاریکات، به‌لام وه‌ک
 ده‌لین نه‌هامه‌تی به‌یه‌کجۆر نایه‌ت و که هاتیش ده‌ست هه‌لناگریت،
 ئەوه‌بوو له کاتی په‌رینه‌وه‌دا له سنوور کوژرا و که‌سوکاری دوا‌ی سئ
 مانگ لاشه‌که‌یان له پاسداره ئیرانییه‌کان وه‌رگرته‌وه . لیفتانت هه‌موو
 شتیکی ده‌کرد بۆ ئەوه‌ی بگاته نامه‌ی دل‌داری نێوان دوو که‌س،
 ئاره‌زویه‌کی سه‌یربوو، به‌لام واده‌زانم هه‌ر درۆگراره‌یه‌کی سروشتی ئەو
 ئاره‌زوه‌ گه‌وره‌یه‌ی بوو بۆ هه‌ستکردن به‌هیز و بالاده‌ستی به‌سه‌ر
 شته‌کاندا، نامه‌ی دل‌داری نه‌ینتیرین، تاییه‌تیرین و به‌نرخترین شتی
 مرۆفه‌کان بوو، ده‌ستخستنی ئەو نامانه وه‌ک جۆره‌ داگیرکردنیکی تر بوو،
 فه‌تحیکی گه‌وره‌بوو له خاک و مه‌مله‌که‌تیکدا لیفتانت خۆی هه‌رگیز پتی
 تینه‌نابوو... له گه‌نجیه‌کی زوه‌وه ئەو خولیا گه‌وره‌یه‌ی تیدا
 سه‌وزبوو بوو، بزانتیت عاشقان چی ده‌لین، خۆی به‌هیچ جۆریک توانای
 عاشقی تیدا نه‌بوو، له به‌رئه‌وه ته‌لیسمی وشه‌که و هه‌سته‌کان هه‌ستیکی
 ره‌ش و تاریکیان تیا ده‌بزواند . له سه‌رده‌میکه‌وه که نامه‌ی دل‌داری له کوپ
 و کالان ده‌سته‌ند، ئەو ئاره‌زوه‌ پتر به‌ره‌و خۆی کیشیده‌کرد و نه‌یده‌توانی
 له به‌ر فریویدا ده‌ریازییت . وه‌ک چۆن دونیای شیع‌ر بۆ ئەو سه‌رزه‌مینیکی
 غه‌ریب بوو، دونیای عه‌شقیش وه‌ها بوو، وه‌ک چۆن که نه‌غه‌ده‌ی
 پووتده‌کرده‌وه وایده‌زانی هه‌موو شاعیرانی سه‌ر زه‌وی پووتکردۆته‌وه،
 ده‌میک که نامه‌کانیشی ده‌گه‌یشه‌ته ده‌ست وایده‌زانی سه‌ریاز و توپ و
 تانکی خۆی له مه‌مله‌که‌تیکی دور و نامۆدا دابه‌زاندوه . ئەم دوو گه‌نجه
 که ئیواران وه‌ک دوو سه‌گ بۆ نان بگه‌رین، ده‌گه‌یشه‌نه‌ نزیکی

نوسینگەکەی، تاکە دەلآلی ئەو نەبوون، بەلکو لە پشت ئەمانەوه زنجیرەیهک خەلکانی تر لە شار و شارۆچکەکاندا هەبوون نامەی دلداریان بۆ کۆدەکردهوه، زۆریە نامەکان بە پارەیهک دەکێردان، هەموو نامەیهک و هەموو کەسێک نرخێ خۆی هەبوو، گەر نامەکان دزبابان و بیویستی خواوەنەکانیان گەشتباناویهتە دەست لیفتانت نرخیان گرانتەر بوو. نامەی کێزانی ناودار بە جوانی و کوپانی خانەدان پارەیی زۆرتەری پێدەدرا. نا کەسێکی بە دەسوود نەبوو، نامەکانی هەمیشە لە شوێنی قایمدا هەلەدەگرت و گەر دەستبیکەوتایە لە گەل وێنەی خواوەنەکانیاندا دەبخستە فایلیکی نەینیبیەوه، بەلام لەزەتێکی بیوتنەیی لەوه دەبینی کە ئەو نامانە بخویننیتەوه، بە جۆریک نەغەدە ماردینی سەیری لەو دەرەهی مێردەکەیی دەهات، کاتێک دەبینی هەندیک شەو، دەمێک ئەو خۆی لە نوسینی شیعریکدا دەجەراند، ئەویش بەرامبەری دەکەوتە خویندەنەوهی ئەو پارچە کاغەزە پەنگین و بۆندارانەیی کچان و کوپانی مەملەکەت بۆ یەکدیاری دەنوسی. ئەوهی نەغەدە تێنەدەگەشت شێوازی مێردەکەیی بوو لە پوانین و هەستکردندا، سەیرکردنی لیفتانت بۆ نامەکان وەها بوو وەک لەشی خواوەنەکانیان بە پووتی کەوتبێتە دەستی. لەو سەرەدەمەوه لە هەموو شار و شارۆچکەیهکدا، شوپنیک و دەلآلییهکی نەینیی بەرکەوت کە کاریان کێنەوهی نامەی دلداری بوو بۆ ئەو. کوپان لە کچان زیاتر نامە دلدارییەکانی خۆیان دەفروشت ... ئەوه ئاسایی بوو، کوپان هەمیشە نامەرد و بیغیرەتتەرن، بەلام ئەو تۆپە گەورەیهی لیفتانت دروستیکردبوو هێدی هێدی ئەو کچانەشی تێدەکەوت کە دەیانتوانی متمانەیی خانمی تر ببەنەوه و وابکەن بە جۆریک لە جۆرەکان بە زۆر بێت یان بە خۆشی نامەکانی خۆیان ببەخشن و بیفرۆشن. مەرجهکانی لیفتانت بۆ کێپنی نامە ئاسان بوون، نەدەبوو هیچ ناویک گۆرەرابێت یان سێدرابێتەوه، دەبوو خواوەنەکانیان زیندووبن، دەبوو بە دەست نوسرابن، دەبوو مێژوویان لە پێنج ساڵ کۆنتر نەبێت. من تەوچار دەرفەتم بۆ خولقا و لە دوو شویندا پێگام کەوتە ئەو کۆنجانە کە ئیشیان پەیداکردنی نامە بوو بۆ لیفتانت، یەکیکیان دوکانی عەترفرۆشێکی پیریوو کە کێزان و کوپان ئازادانە پوویان

تئیده کرد و لهوئ حیساب و مامه له یان ده کرد و به رامبه رنخیک که بۆ ئه و سهرده مه پاره یه کی باش بوو، نامه کانیا ن ده فروشت، ئه وئ دیشیا ن شیرینی فروشیک بوو که له پال فروشتنی برمه و پاقلوه دا به نه ئینی هه موو جو ره نامه یه کی دل داری ده کپییه وه . تا ئه و سهرده مه ی مؤبایل و ئیمه یل و فه یسبوک به ته واوی نامه ی دل داریا ن له ناو برد و کردیا نه شتیکی له یادکراو و میژووئی، لیفتانت وازی له و ئاره زووئ نه هینا . له گه ل سهره تائ سهرده ی بیست و یه کدا که مؤبایل گه یشته هه موو ده ستیک و ئینته رنیت گه یشته ماله کان، من هیدی هیدی له سهر په یژه کانی سیاسه ت به کاوه خو دانه به زیم و هه نگاو دوائ هه نگاو به ره و خوار ده بوومه وه، ئه ویش تا ده هات به رزتر و به رزتر سهرده که وت، رۆژیک وایله تات ئیتر نه مه بینی، ئه و له چاوی من ونبوو، چیتر توانام نه بوو بزانه چی ده کات و چی نه ئینییه کی نوئی هه یه . به لام ده مبیست که ده زگایه کی خوئی هه یه گوئی له ته له فونی عاشقه کان ده گرت، خه لکانیکی شاره زای گرتووئ ئیمه یل و کو مپیوته ره کانی بۆ ها کده که ن. ئایا ئه وه راسته ؟ نازانه، له و کو تاییه دا هیه چ ئاره زوو یه کم نه بوو دوائ نه ئینییه کانی لیفتانت بکه وم، هیدی هیدی خو م ئاماده ده کرد جه معییه تی ژیا نه ونه کان دابه زریم و گه وره بیکه م، به لام دلنیا بووم چه زی گه وره ی ژیا نی لیفتانت ئه وه بوو ئه وانی تر تا دوا پله، تا ده شیت و ده کرت پووتبکاته وه و لاوازییه کانیا ن ببینیت . له زه تی له وه ده بینی که پارانه وه ی عاشقه کانی له یه کتر ده خوینده وه، که فرمیسی کوپانی له به رده م کچاندا ده بینی، که نامه ی کیزانیکی ده بینی هینده لاوازیوون ده یانه ویست له بهر سه عاتیکی عشق خو یان بسوئینن . که شه وان له رۆبیککی ئاوریشما له سهر میژه که ی داده نیشته و وه ک ئه میریک پالیده دابه وه و نامه کانی ده خوینده وه، هه موو شه ویک دوا جار به ده نگی بهرز، وه ک له هه موو شتیکی نا ئومید بوو بیت، پوویده کرده نه غه ده و به ده نگی بهرز ده گووت «وهره بیینه ئه مانه چ بیعورزه و که ساسن و له بهر چی خو یان ده کوژن و ده سوئینن». خوینده وه ی نامه کان زیاتر ئه وه یان بۆ ده سه لماند که ئینسان مه خلوقیکی بچوکه و شایه نی پلیشانه وه یه . چه نده ئینسانی به لاوازی ببینیا یه، زیاتر هه ستیده کرد مافی

خۆبەتی لەسەرەوە پرا بپوانیت و هەست بە ناوازی و تاقانەیی خۆی بکات. ئەو نامانەیی تەنیا بۆ ئەوە نەبوو کە بزانییت ئەوانی دی چۆن دەژین و چۆن بێردەکەنەوه، بەلکو روانگەکەیی بۆ گرنگ بوو، ئەوەی بۆ گرنگ بوو نامەکان لە دەستیدا ئەوەی بۆ دەسەلمێنن کە خۆی لە جینگایەکی دۆنیادا وەستاوه، دەتوانیت پووتر و باشتر لە هەر مەخلوقێکی تر شتەکان ببینیت. مەبەستی بوو هەموو تینگەن ئەو لە کویدا وەستاوه و لە چ گوشەیهکەوه سەیرماندەکات. دروستکردنی بورجیش تروپکی ئەو خواسته مەحاله‌ی بوو تا بگاتە ئەو پلەیه لە بەرزی بتوانیت لە بالاوه وەک خودایەکی گریکی تەماشامان بکات. تا ئەمڕۆش هیچ کەس نازانییت چ ئەرشیفتیکی گەر و ترسناکی کۆکردۆتەوه کە دەرکەوتن و هاتنەدەرەوهی دوور نییه مائی دەیان خانمی بەرپۆز و ئیرانبکات کە ئیستا لە مأل و میزدی خۆیاندا هەزار سویند دەخۆن، هیچ کات جگە لە میردەکانیان پیاویکی دی لە ژیا نیاندا نەبوو. بەلام نا ... ئەو جگە لەوهی لەزەت لەوه ببینیت کە ئەو لیفتانته، ئەو حاکمه مەغرور و چکۆله و چاوتیزهیه کە ئیمه دەبینیت و دەزانییت چیین و چ لاوازین، نیازتکی تری نەبوو. زیندانەکانی، کۆشکەکانی، پڕۆژەکانی، نامە کرپنەکانی هەموو بۆ ئەوه بوون دلنایبیت لە جینگایەکی بەهێزترهوه لە جینگای من و تو دۆنیا دەبینیت.

ناوه‌پاستی سالی ئەوه‌دوسن، سەرەتای گەرانه‌وهی نەغەدە بوو بۆ دۆنیای شیعەر، لەدوای پاپەرینەوه دەنگی نەبوو. من دەمزانی بەرەوام لەگەڵ شاعیراندا کۆدەبیتەوه، لە مائی خۆیدا دانیشتنی شیعیری سازدەکات، ژنه شاعیره‌کانی شار کە متازۆر هەموو بوونەتە ناسیاوی، لە جاران زیاتر کتیبی شیعیری هەیه، کتیبخانەکەیی لە جاران گەرەتره. بەلام لە ناستی گشتیدا، هیچ دەرکەوتن و بەشدارییه‌کی بەرچاوی نەبوو. لە دوای شەوی ئاھەنگەکەوه کە داوی لیکردم بۆ بۆلبولیاری بۆ بدۆزمەوه، ماوه‌یه‌کی زۆر تیبەپی بوو، نە من دەمتوانی بۆلبولیار بدۆزمەوه و نە خۆی دەرەدەکەوت. شتیکی سەیربوو، بۆلبولیار وەک هەست بە هەموو جۆله و نیازتکی من بکات، دەیتوانی لە هەموو تەله و داو و پشکنینیک دەریاز بیت کە من

پلانم بۆ ده کیشا. یه که مجارم بوو به رامبه ری به و جوژه توپه و هاربیم، هیچ پینگایهک و ده روزه یه کم چنگ نه ده که وت بمباته وه سه ره ئه و. وهک ئه وه بوو زه وی قووتی دابیت یان ئاسمان هه لیکیشابیت. من زیاد له سال و نیویک بوو به رده وام له دوا ی ئامازه یهک و ئاسه وارێکی ده که پام، زۆر له کارمه ندانی خۆم پاسپاردبوو سۆراغی بزائن، به لām وینه یهکی وه های ئه وم له به رده ستدا نه بوو... چند ئه رشیفه کۆنه کانی حیزب ده که پام، چند خه لکم پاده سپارد، به لām وهک ئه وه ی ئه م کوپه هه ره له راستیدا بوونی نه بوو بیت و ده ستکردی خه یالی من بیت، که س هیچی ده رباره ی نه ده زانی. چهنده ها پۆژ به تابهت ده چوومه که په کی غه مپاشا، ئه و کوچه هه ژاره ی که ئه گه ره هه موو زه ویش بگوریت، ئه وئ ناگوریت، که رچی ئیستا بۆنی هه ژاری زۆر ئازاریده دام، به لām به رگه ی بۆنی منداله نه داره کانم ده گرت و سۆراغی بولبولیارم له هه موو که سیک ده پرسی. هه موو یهک وه لām یانده ده مه وه «له میژه، بولبولیاریان نه بینیه». هه ندیکیان بپوایه کی ته وایان بوو که بولبولیار مردوه، هه ندیک ده یانگوت خۆیان به چاوی خۆیان بینویهانه له ژیر چادرێکی شینی سه رده می په وه که دا گیانی له ده ستداوه، هه ندیکیش پنیان وابوو چۆته ئیران و دوا ی کۆچه که نه که پراوه ته وه، به لām خۆم هه ستیکی ترسناکم هه بوو که فریشته که م زۆر لیته وه دوور نییه. من له پووی ده رونییه وه به جوړیک له و مه مخلوقه ترازابوم، هه ستکردنه که م پابه ندی بوونی په یوه ستیکی نه پنی نیوان من و ئه و نه بوو، به لکو گریدراوی بۆنی پیاوی ئاسایش بوو، بۆنی که سیک سیخی که ده زانیت ئه وه ی بۆی ده که ریت زۆر له خۆی دوور نییه.

شار به جوړیکی سه یر بووبوو به جینگایه کی جه نجال و پیس و بیسه روبه ر... ویرانبوونی گوند و شارۆچکه کان ئیره ی کردبوو به گۆماوێکی لیخن که تیدا نه شوینی دانیشن، نه شوینی کار، نه جینگای جولاندنه وه نه مابوو. به یانیان سه دان هه زار که س به دوا ی تیکه یهک ناندا ده پزانه سه ره شوسته ته سک و مه یدانه بچوکه کان، جه نجالیه کی وه هایان دروسته کرد، دواکه وتن و چاودیری تا ده هات سه ختتر ده بوو. فه رمانبه ره کانی ئاسایش

و ماسییە هەرە وریاکانی منیش هەموو داد و بێدادیان بوو لەوەی ناتوان بە راستی هیچ کەس بنبێت ژێر چاودێرییەوه. قەرەبآلغی ناو شەقامەکان و قەیسەرییەکان و گوزەرەکان نەیدەهێشت کەس بخەیتە ژێر حوکمی ببینی خۆتەوه. زۆرجار خۆشم دەچوومە بازار و لە ناو حەشاماتەکاندا خۆم وندەکرد. جار بوو هەستمکردووە وەفائیل و بولبولیار لێمەوه نزیکن، بەلام لەو تیکچڕانی مەخلوقاتەدا، نزیکترین کەسیش هەر دوورە و ناگیریت. من جار دواى جار، بە هەوالی ئەوهوه کە بولبولیار بێسەرۆشینە و دیار نییە دەگەرمامەوه لای خانمی ماردینی. هەستمەکرد دەبەوێت پێشنەوهی بە گەرەبی بگەرێتەوه ناو دونیای شیعەر هۆشەنگ ببینیت. هەستمەکرد نەغەدە باکی بە هیچ بوونەوهرێک و پیاویکی دنیا نییە، بەلام لە بەر هەر هۆیک بێت، شاعیرەکەى ناخی بەرامبەر بولبولیار شەرمێکی قوولی تێدا بوو. وای هەستمەکرد تاکە کەسێک بتوانیت بە راستی پێیبلت تۆ شاعیریت یان نا، بولبولیارە. نەغەدە لای هەموو پیاوانی شار ژن بوو، بەلام لای بولبولیار شاعیر بوو... ئەو تاکە پیاو بوو دەیتوانی نەک وەک ژن، بەلکو وەک شاعیر سەیری بکات. بۆ دەبویست بولبولیار ببینیت؟ نەمدەزانی. چەندەها جار لە خۆم پرسبوو... بۆ؟ خۆشیدەویست؟ رقی لیتی بوو؟ متمانەى پێ بوو، یان چی؟ بەر لە گەرەبانەوهی گەرەبی، بەر لەوهی بە یەكجار جبهی شاعیریەت بدات بە شانیدا و خۆی بکات بە ئەستێرەیکى درەوشاوه کە لە هەر جێگایەک باسی شیعەر کرا دەبیت ناوی بێت و لەگەڵ شاعیرە گەرەکاندا باسبکرت ... شتیک پوویدا، کە مەتاژەر هەندیک نەینی بۆ من ئاشکراکرد. شتیک بۆ خانم تراژیدی و غەمگین بوو. لە بەهاری سالی نەوه دوسیدا لە کاتی کدا خانم پۆژیک بریار دەدات هەموو کتێبە کۆنەکانی کتێبخانەکەى دەرپهینیت و بە نیازی تەجلید بیانخاتە سندوقەوه تا بیاننێرت بۆ لای بابەعلی سەحاف، ئەو نامەیه دەوژنیتەوه کە سالانیک لە مەوێر هۆشەنگ بۆی ناردووە و بێتەوهی بیخوینیتەوه خستوینتێبە نابەینی کتێبەکانییەوه... قەسیدەى پەترۆس ی تشارلز بۆلدیر. خانمی ماردینی بە هێمنی کاغەزەکە دەکاتووە و بە وردی دەبخوینیتەوه، جارێک دەبخوینیتەوه، دووان دەبخوینیتەوه،

سیان ده یخوئینتته وه و وهک ئه وهی که سینگ له سه ر یه یک چه ند گولله یه کی پیوه نابیت، له ناوه راستی کتیه کاندای ده که ویت و ده بوریتته وه. که من که یستمه لای بۆ بیمارستان هۆشی هاتبووه وه خۆی. دکتوره کان و لیفتانته هۆی له هۆشچوونه که یان ده گتیرایه وه بۆ دابه زینی کتوپری فشاری خوین که ده شیت هۆکه ی فه رامۆشکردنی بیت بۆ باری ته ندروستی خۆی. هۆی ئه وهی داوای له لیفتانته کردبوو بنیتریت به دوای مندا، ئه وه بوو له سه ر پیخه فی بیمارستان جارێکی دی تکام لیبکات بولبولیار بدۆزمه وه ... بوخساری ژنیکی عاشقی هه بوو که له به رچاوی میرده که ی تکاده کات ئه و پیاهوی بۆ بانگبکن که خۆشیده ویت، به لام عاشق نه بوو، نه یده توانی عاشق بیت، پۆچی بوو بوو به چیلکه یه کی وشک، به لام که داوای له من کرد بۆ بولبولیار بگه ریم و بیدۆزمه وه، منیش و لیفتانته ش تیگه یشتین، بولبولیار تاکه مایه ی ناره حته ی و به دبه ختی ژیانیتتی. من ده مزانی هیچ که سی خۆشناویت، به لام شتیک له ناخیدا بوو نه یده توانی بولبولیار فه رامۆشیکات. ترسی یه کیک دلنیا یه ده توانیت هه موو که سیتیکی دونیا فریویدات، ئه و نه بیت ... بۆ نه یده توانی فه رامۆشیکات؟ بۆ نه یده توانی نادیده بیگریت؟ بۆ نه یده کرا بلتی بولبولیار نییه و نه بووه؟ نازانم. منیش وابووم ... منیش نه مده کرا فه رامۆشیکه م، چی هه ولّمده دا له خه یالی خۆم بۆم ده رنه ده کرا. ئه و هیچ هیژنیکی نه بوو، خاوه نی هیچ نه بوو، که م و زۆر ده سه لاتی به سه ر ئیمه دا نه ده شکا. دلنیا بووم ئیستا له دۆخیکی ناله باردا ده ژئی، به ده رده سه ر په ناگایه کی په یدا کرده، که چی نه بۆم ده دۆزرایه وه و نه بۆم فه رامۆش ده کرا.

ئه و پۆژه که له بیمارستان هینامانه وه، بۆ یه که مجار هه والی که چه کی پرسی، ماوه یه کی زۆر بوو ناوی نه هینابوو، دوو مانگ جارێک به که سیتکا پاره یه کیان ده نارد بۆ من، ئه و که سانه ی ئاسمانیان به خیتوده کرد ده هاتن پاره که یان وه رده گرت و ده پۆیشتن. ده بیت راستی بلیم، من له و کاته وهی که چه کم دابوو ده ست ئه و خانه واده یه، کاتی ئه وه م نه بوو سۆراغیبکه م، هیند هه بوو ئه و جارانه ی میوانداره کان ده هاتن بۆ پاره که یان، من زاره کی

و سەرپیتی هەوایی کچەم دەپرسی و ئەوان دڵنیايان دەکردمەوێه کە باشە. ئەو پۆژەش کە خانم پرسیاری لێکردم، بۆ ئەوێه نەبوو دڵنیا بیت کە ئایا تەندروستی چۆنە؟ گەرە بوو؟ کەس دەچیتە قوتابخانە؟ نا بۆ هیچ شتێک نەبوو. بەلکو وەک ئەوێه بوو بۆ بۆ نەمردوو؟ هێشتا لە دونیادایە؟ بۆ نامریت؟ چی لەم ژیاوە دەوێت؟.

ئەو شەوێه کە لای خانم هاتە دەرەوێه لەرزێک و موچرکێکی لە ناکاو گرتی. شتێکی نەپیتی لە ناوێه پابته کاندەم، هەستێکی توند و ئازار بەخش، کە لە زەمانیکەوێه فریشتەکەم ترازابوو، هەستی وەها داگیری نەکردبووم. هەستێک بوو بۆم نەدەخراوە قالیی وشەو، پتووستیبهکی تارێک و بەهیز بوو بۆ شتێک، دەکەوتە ئەودوو سنووری دونیای ئیستای منوێه... لە ناکاو بۆ یەکەمجار چاوم لێکدەنا و ئەو مندالە نەخۆش و کەمئەندامەیی خانم دەهاتەوێه پێشچاوی، دڵنیا بووم ئیستا هیزێک دەمجولیتیت کە خۆشم تێی ناگەم، ئارەزوویەک دەسەلاتێکی پەهام بەسەریدا نییە. بێئەوێه بیری کەمەوێه پاست و پاست چووم بۆ ئەو مالهێ ناسمانی لێی، ئیستا دەمزانی چیم دەوێت، بەلام نەمەزانی بۆ دەمەوێت... نەشەدەوێت بزانم بۆ دەمەوێت... بەلام هەستێکی کوتوپر و بێن و بەهیزبوو، شتێک بوو لە قوولایی هەرە تاریکی بوونەوێه دەهات و بەریم بۆ نەدەگیرا. لە دەرگامدا و بێ ئەوێه بوەستم تا دێنە پێشوازم، خۆم کووتایە ژوورێ. مالهێ کە خیزانی کۆنە پێشمەرگە یەکی پەککەوتووێه برینداربوو، چەند سال لەمەوێهەر لە یەکیک لە چالاکێ و نەبەردەکانی هیزێ پێشمەرگەدا سەخت پیکرابوو. نمونەیی ئەو مروفه قارەمان و بێدەنگانە بوو، کە بە هەموو هیزێ خۆی خزمەتی کوردستانی کردبوو، ئیستاش لەوێ شەرمنتر و بە ئابرووتر بوو داوای مافی خۆی بکات. نەدەیتوانی کاربکات، نە حیزب کۆمەکی پێ دەکرد، نە سەرچاوە یەکی هەبوو پارە و دەرامەتێکی لێ و دەستبەپیت، من ئەو کچەم لا دانان و بەشی زیندەگیهێکی مەمرەو مەژیم لای خانم و لیقی تانتهوێه بۆ زامکردن. کە چوومە ژوورەوێه شوێه درەنگ بوو، خیزانە کە دوو مندالیان هەبوو، هەم

پیاوکه و هم مندالکان خه وتببون، ته نیا ژنه که ی له سر ته شتیکی
 گوره خه ریکی دروستکردنی ملوانکه ی میخک بوو. که منی بینی،
 بهرزه پهن هستا و به دهنگی بهرز تا میردی وه ناگا بهینیت فرموی
 لیکردم، وهک هه موو ماله هه ژاریک پر له ریز و حورمت و به خشنده بی
 بوو، چه ندین جار گووتی «یاخوا عه قید گیان به خیرییت... خیرت هینا
 عه قید گیان. له لوتفتان به زیاد بیت عه قید گیان». له و کاتاندا
 میرده که ی به ناگاهاته وه و شهرمهنده و تیکشکاو «تیکشکاو، به کاری
 خوی نیستا و به کاری نازاری هه موو زینده گی» په توکه ی لادا و
 دهستیکرده سلای گهرم و به خیره اتنی شهرمانه. من له خو مه وه
 برپاریکی سهیر و شیتانه که وتبوه سهرم. دوی چا خوارده وه یه کی
 ناوهخت و هه ندیک قسه ویاسی پوژ، ژن و میرده که م دانا و پیمگووتن
 «باجی گیان، کاک موحسین، له سبه یینوه ناسمانم بو ناماده بکن،
 ده بیبه م، ده مه ویت ئیرت له گه ل خو مدا بژی ... من هه موو پوژیک به یانیا ن
 مندال که تان بو ده هینم و شه و ده بیبه مه وه لای خو م ... شه و ده بیت ئم
 مندال لای من بیت، له نیستا به دواوه من باوکی ئم مندال م». هیچ کات
 له ژیاندا و له سر هیچ شتیک وه ها له یه قین و دلنیا پیدا نه بووم. هر
 دوو میوانداره که م برپاره که یان بو سهخت بوو، دیاربوو مندال که ئه رکیکی
 ئه وتوی نیبه، توانای قسه کردن و په یوه ندی له گه لیدا سهخته، ئه وان
 پوژی چند ژه میکی هه ژارانه خواردن ده نینه به رده م و هیچی تر. من
 ده مزانی خیرانه که زور پیوستیان به و موچه یه هه یه که له م کیژه
 مندال وه ده ستیانه که ویت. بو ئه وه ی شته که ناله بار به سر ئم
 به سه ته زماناندا نه شکیته وه، گووتم «تا بکریت و تا کاریکی باش بو خو ت
 یان باجی ده دوزمه وه، ناهیل م موچه که ی مالی کاک عومرتان بیریت،
 خو شم شتیکی تری ده خه مه سر. به لام له سبه یینوه، ئم کچه کچی منه
 و ده بیت شه وان بیته وه مالی من... شو فیره که م به پوژ مندال که
 ده هینیت بو تان و به شه و ده یگرتیه وه لای من، به لکو له داهاتودا
 بکریت بیبه مه لای خو م و دایه ن و خزمه تجیبه کی بو بگرم».

هەموو شتێک کتوپەر و شیتانە بوو. بەلام هیچ کارێکی شیتانە و کتوپریش نییه پێشەیهکی درێژی نەبێت. وەک بروسکە یەک لێدایم، وەک ئیلهامێکم لە خودا یان شەیتانەووە بۆ هاتبێت ... بۆ دواى بینینی خانم لە بیمارستان، ئەو بریارەمدا؟ نازانم. بۆ ساتیک کە سەیری چاوی نەغە دەم کرد، دەمێک لەسەر تەختی نەخۆشەکان کەوتبوو، کە زانیم چەند پتۆستی بە بۆلبولیارە، هەستەکرد منیش شتێکی وا سامناک دەمجوڵێت. شتێک دەویست سەر بەم دنیاى ئیستا نەبێت، تاکە شتێگیش کە لەم شارەدا دەمبینی و هەستم پێدەکرد و دەمزانی سەر بەم دنیاى نییه ئەو مندالە بوو. هەموو ئەوانی تر خەلکی ئێرە بوون... ئەو و بۆلبولیار نەبێت. بۆلبولیار دووربوو، ئەوێ کە بە دەستمەووە مابوو، ئەو مندالە نابینایە بوو. لەساتیکدا هەستەکرد پتۆستیم بە شتێکی ترە، شتێک لەو ژیانەى ئیستام نەچێت. گەشتەکانم بۆ ناو دارستانەکان، بۆ ناو سروشت، بۆ قوولایی خەزان ئیتر بەشی نەدەکردم. بێدەنگی سروشت تا دەهات زیاتر و زیاتر دەیترساندم، لە نابەینی چۆم و هەرد و درەختاندا جگە لە دێندەکەى ناخی خۆم هێچى ترم نەدۆزیبەووە، پەنگە گوناھ گوناھى سروشتیش نەبێت، من خۆم لەو لیواری زۆنگ و لاپیگا چەپەک و سوچە عاسیانەى دنیاىدا بۆ تیزکردنەوێ چرنوکەکانى ئەو جانەوەرە گەپابووم کە ناوی جەنگیزە، ئیستا تینووی شتێکی تر بووم.

لە یەكەمجارەووە کە ئەو كچه هاتە ژيانمەووە، كە بردم و لە داىەنى پێشووێ وەرەمگرت، مندالەكەم وەك كەسێكى ئاسایی نەبینى، بەلكو وەك پارچەپەك لە سروشت هاتە بەر دیدەم، سروشتى پووت. وەك كچێك نا كە لە دامىنى ژنێك یان لە نوتفەى پیاویك كەوتبێتە خوار، بەلكو وەك بەشێك لە دیویكى یادكرار و فەرمامۆشكراروێ تەببەعت. مندالەكە ئەو شتەى تر بوو كە ناوی نییه، ئەو شتەى تر كە لێدەپوانى و لە هیچ شتێك ناچێت لەو شتانەى تۆ لە ناویدا ژیاووت و پێیان ئاشنايت، پوختارێكى تری ئینسان بوو، كە من نەمدیبوو، منیش بە جورێك لە ناو شتە ئاشناكاندا خنكا بووم، بەجورێك هەموو ئەم شارەم وەك لەپى

دهستی خۆم ده بیینی و ده ناسی، تووشی ترس بوو بووم ... ئو، ئو ته نیا
غریبه یه که بوو که له هیچ شتیکی ناو ئه م شتانه ی دی نه ده چوو.

ئو تاعوونه نه رمه، فریشته که م بۆی جیهیشتبووم، ئو ده رده بوو که
ده رکردنی فریشته که م نه ی توانیبوو ته واو بنه بریبکات، ئیستا بیته وه ی بزانه
بو ... پتووستیم به شتیکی تر بوو، له پتگایه وه هه سته که م ده ژیم، وه ک
ده میک له سه قز په شمارا لئیده دام و له پتگای گورز و نه شکه نه جی
ئوه وه ده مزانی وه فای په فعهت به گ هیتشا زیندوو، له پتگای
نازاره کانه وه دلنیا ده بووم وه ک خه لکانی تر له شتیم هیه و نه بوومه ته
نامێرد.

ده میک خواستی هه بوونی ئو مندالهم تیا سه وز بوو، دلنیا بووم وه فائیل
نه مردوو و هیتشا کلکیکی له ژیاندا هیه.

ئو هه سته به کاریگه ری وه فائیل له سه رم، نه وه ک هه ر مایه ی دلته نگه
بوو بۆم، به لکو زۆریش نازاری ده دام. له کاتیکدا دلهم ئو په پری مه یلی بۆ
ئو مندالهم تیدابوو، له هه مانکات ده موست به هه موو پتگایه ک یادگاری
ئو فریشته له پۆجی خۆم پاکبکه مه وه. نه مپرسی، من ده توانم چی بۆ
مندالهم بکه م؟ من پیاویکی تا سه ر ئیسقان نوقم له کار و خه ون و
نازاری گه وره دا، ئو کچیکی نابینا و به سته زمان و مندالهم که پتووستی به
که سیکه خزمه تیبکات. بیرم له هیچ نه کرده وه، یه ک شتم ده زانی ...
ئویش ئه وه یه پتووستیم به مندالهم، مندالهم هی خۆم بیته ... شتیکی
تر بهیتمه ژیانمه وه که نه شوپرش، نه راپه رین، نه ئیمان، نه ده سه لات
نایه خشیت. مندالهم که شه وان ده گه رتیه وه ببینم و له جیگا که یدا
دایپۆشم و ماچییکه م و باوه شییکه م و بیخه وینم. مندالهم وه ک هه ر
مندالهمی تر نا، به لکو شتیکی دیکه بیته، له ژیان و میژوودا نوقم
نه بوویته، بیگوناھی خالیس بیته، که گرتمه باوه ش بزانه ئو به شه ی
دو نیا ده گرته باوه ش که پاکتره له هه ر شتیکی تری سه ر زه مین ... من
به درێزایی پۆژ سه ر و سیمای ئو مروّفه سیخور و چاوه شه پانیا نه م

دەبینی کە جگە لە پشکنینی دلێ ئینسان کارێکی تریان نەبوو، هەستەدەکرد لە کۆتایی شەودا پتووستیم بە نەفەسێکی تۆزێک هێمن و ناسکە. نەمدەتوانی ژن بەینم، هەزار هۆکارم هەیە بۆتان حیسابیکەم بۆچی نەمدەتوانی ژنبهینم. لەسەرۆ هەموویانەو ئەو بوو نەمدەتوانی عاشق بێ و خۆشەویستی بکەم، هیچ کەسەم خۆش نەدەویست. خاریکبوو خۆم لە ناوهراستی چلەکانی تەمەن دەدا و دلەم مەشقیکی دروستی عەشقی نەبینبوو، عەشق بەرەو پەروی بچیت یان لێی پابکەیت هەردووکیان پتووستی بە مەشقە، بەلام من نە لە چوون و نە لە هەلھاتندا مەشقم نەبوو، بۆیە گەر عەشق لەمبەری رۆژ بووایە، من دەچومە ئەوبەر. دوانەو ئەو ئیشم لە ئاسایش، سەیرکردنی بەردەوامم بۆ نەینێ مرۆف متمانەئێ لانههتشتبووم، کێشەکەش هەر ئەو نەبوو کە من متمانەم بە هیچ ژنێک نەمابوو، بەلکو ئەوێش بوو کە چاوی من بوو بوو بە چاوی جاسوسیکی هەتاھەتایی، هەر ژنێکم بەینایە هەر وەک پۆحله بەرێک سەیرمەدەکرد کە دەبیت بەردەوام ببیشکنم و بیدۆزم و ببخەمە ژێر پرسیارەو. جاسوسی لە جەوھەردا هیچ نییە جگە لە شیوہیەک لە شیوہەکانی دلپێسی و دلپێسیش خۆی هەر بەشینکە لەو ویستە هەمیشەیی و شەیتانییەئێ مرۆف بۆ پشکنین و دۆزینی ژبانی ئەوانی تر. من وەک لیفیتانت خۆشەخت نەبووم، ئەو جەلاد و دز و بازرگان بوو، بەلام من پیاوی ئاسایش بووم... ئەگەر ژنم بەینایە، چۆن چاوە نەینیبەکانم دەخستە دواي دۆژمن، شەو و پۆژ دەمخستە دواي ژنەکەشم. پیاویکی بەدگومان بووم، پیاویکی بەدگومانیش بچیتە ژبانی هەر خانمیکەو وێرانیدەکات. هێشتا بەشی ئەوێ هەستم تێدابوو، مرۆفێک نەخەمە ژێر بەرداشە پەقەکانی ژبانی خۆمەو، نە لە بەر ئەو، بەلکو لە بەر خۆم، چونکە ژن و میژد دوو کەسن هەر کامیکیان کەوتە ژێر بەرداش، ئەویدیشیان بە ناچارێ دەبیت لەگەڵیدا بچیت. دوا ئەوێ من گەر ژنیشم بەینایە نەیدەتوانی مندالێکی وەک ئاسمانم پێ ببەخشیت. مندالێک تەنیا پارچەپەک گۆشتی پاک و زولم لیکراو بیت، کەسێک کە نە مال، نە خێزان، نە پاشەپۆژی نییە... گەر

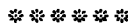
مندايشم بايه دەبووه كه سىكى ئاسايى وهك خۆم، نوqm له شته بچوك و پۆژانه كاندا، دەبوو به يه كىك له ئىمه، له بوونه وهره دووباره كان.

هەندى جار شته كان به شىوه يه كى سهير نزيك له يه كتر پووده دەن. زۆر جار بېرده كه مه وه و دەلیم زینده گى وهك كىلگه يه كى مین وایه، كه له جىگایه كدا مینىك ده ته قىت، به دوايدا هه مېشه زنجیره يه ك ته قینه وهى تر پووده دات، زۆر بهى كات مرۆف په یوه ندىبه كى مه نىقى له نىوان پووداوه كاندا نابىنىت، به لام گەر قوول بېوانىت هه موویان هېچ نین جگه له خولاندنوه و كلافه بوونی به رده وامى زه مان به سه ر خۆیدا. له كۆتایى سالى نه وه دودوو و سه ره تاي سالى نه وه دوسىدا «رهنگه تا ماوه يه كى درهنگ ترىش» رابوردوو و داها توو به جۆرىكى كوشنده له ژيانى هه مووماندا تىكه ل بووبوو، شوینه كان و كاته كان و مرۆفه كان يه كترىان راده كىشا و يه كترىان ده شىلا. هه موو شتىك له شه پى نه وه دا بوو بگۆرپىت يان وهك خۆى بمىنىته وه، به ته نيا هیزه گه وره كان و ده سه لاته به رجه سه ته كان له و ملامانى و دودلىبه دا نه ده ژيان، به لكو هه سه ته بچوك و عاتيفه نه ئىنبه كانىش له و دۆخه ناله باره دا بوون. پاشه پۆژ به جۆرىكى درپدانه ده بوىست بىته پىشى، پاشه پۆژىك من و شىرخان و لىقیتانت و نه وانى تر به هه موو هیزى خۆمان چه كوشكارىمان تىداده كرد، خستبوومانه ژىر گورز و كوته كى خۆمان و بېره حمانه ده مان تاشى، به لام رابوردوش سه سه سخت و بىئىنسا فانه ده گه راپه وه و راپىده كىشاین. ئىستا له كۆتایى هه موو ئەم گه مه ترسناكانه دا، له ساتىكدا من به ناو مېژووى هه موو سه ركه وتن و شكسته كاندا رۆىشتووم و پاشه لم تۆزى هه موو جۆره چهنگىكى له سه ر نىشتووه، گه ىشتومه نه و بېوايه كى كه پاشه پۆژ يه ك ماناى هه يه و هېچى تر. پاشه پۆژ ته نيا نه و شته يه كه له دوىنى ناچىت،

له دوینێ نەرمتر و هێمنتر و جوانتره، هه‌موو شتیکی ترسناک، هه‌موو دووباره‌کردنه‌وه‌یه‌کی مرۆف بۆ درنده‌یی خۆی پاشه‌پۆژ نییه، به‌لکو ته‌نیا دووباره‌کردنه‌وه‌ی تاریکیه هه‌ره قوول و ترسناکه‌کانی پابوردووه. من ئیستا وا له پاشه‌پۆژ ده‌گه‌م، پاشه‌پۆژ ئه‌و زه‌مه‌ته نییه که دیت، به‌لکو ئه‌و خه‌ونه‌یه که ده‌بیت بێته دی، ئه‌و مه‌حاله‌یه که هه‌موو باوه‌ریان وایه ده‌ستمان پێداناگات. زۆربه‌ی خه‌لک واده‌زانن له به‌لامیکی تۆکه‌دان و به‌ ئاوێکی هێمندا به‌ره‌و داها‌توو ده‌پۆن، واده‌زانن گه‌ر خۆیان دایه ده‌ست زه‌مه‌ن به‌ره‌و پاشه‌پۆژ ده‌یانبات، هه‌چ شتیکی له گه‌یشتن به‌ پاشه‌پۆژ سه‌ختتر نییه. پاشه‌پۆژ شتیکی که‌م که‌س ده‌توانیت پووی تینکات، به‌ده‌گه‌نیش که‌ستیک هه‌بیت بیگاتی. ئه‌وه موسیبه‌تی ئیتمه‌یه، له کاتینکا له مالی خۆمان دانیش‌تووین و زه‌مه‌ن به‌پێده‌که‌ین واده‌زانین به‌ پێگه‌وه‌ین به‌ره‌و پاشه‌پۆژ.

ئه‌و زه‌مانه که من و لیفتانت زیندانمان دروسته‌کرد، من چاوم له‌وه بوو ده‌زگایه‌کی گه‌وره‌م هه‌بیت بتوانیت ترسه‌کانی خۆم بپه‌وه‌یینه‌وه، لیفتانت هه‌موو خه‌یالی خه‌ستبووه سه‌ر بازار و موک و پاره، نه‌غه‌ده به‌دوای بولبولیاردا ده‌گه‌را، بولبولیار خۆی ده‌شارده‌وه، ئاسمان که‌سی نه‌بوو، شیرخان راوه پشیله‌کانی گواستبووه‌وه ناو شار، سه‌رۆک پۆژانه له‌گه‌ڵ نوینه‌ری سوپای ئه‌مریکی و سی ئای ئه‌ی دا داده‌نیشت، دکتۆر زه‌ندیان راگه‌یاندنیکی گه‌ژه‌ی دامه‌زراندبوو ... هه‌مووی به‌شیک بوون له‌خه‌ونه پوچه‌کانی پابوردوو، پابوردوویه‌کی ترسناک که بیئینسافانه ده‌یه‌وینت هه‌میشه له‌گه‌لمان بێت. په‌نگه هه‌فالتیکی عه‌زیزم بپرسیت، ئیستا بۆ به‌م ورده‌کارییه زۆره‌وه که ئیتمه‌ شیت و بێحه‌وسه‌له ده‌کات، هه‌موو ئه‌م چیرۆکانه ده‌گێڕیته‌وه، ئیتمه‌یه‌ک فێزبه‌بووین دوو لاپه‌ره بخوینینه‌وه، چۆن بتوانین دوا‌ی ته‌واوی ساته‌کانی زینده‌گی ئه‌و هه‌موو بوونه‌وره دژ و جیاوازانه بکه‌وین؟ په‌نگه ئیوه له‌سه‌ر هه‌ق بن، به‌لام ئه‌م کتێبه‌ کتیبی لوولبوونی زه‌مانه له ناو خۆیدا، کتیبی ئالۆزکانی ساته‌کانه له ناو په‌کدا، کتیبی کلانه‌بوونی مه‌خلوقات و سوپاندنه‌وه‌ی هێمن و دل‌په‌قانه‌ی

مه کینه یه کی گه وره یه، که نرم نرم، بیهیچ دودلی و شهرمیک ده مانهارپت، نه مه کتیبی میژوو یان ژیان نییه، به لکو کتیبی زه مانه که هیزکی خاوتر و تیکده رتر و کوشنده تره ی له هر هیزکی تری سر پوی زه مین هیه. کتیب چیه گه چیرۆکی هارینی ئیسکه کان و له تبوونی پۆحه کان ورد ورد نه گتیرته وه... هه موو کتیبیک کاریکی بیژه حمانه یه له وه دا، که ناهیلت زه من تته ریت بیته وه ی پنبیلت، سه برکه چ جیگایه کی خوینین و تاریکت خولقاندوه، که شیتانه دوی دهنگی چرکه ژمیره کوشنده که ی ده که ویت و برده وام ته قینه وه ی سامناکی نه و سه ری رینگا کانمان پیشانده دات. من بینیم، من به تنیا بینیم چ ده سکیکی گه وره له م ده سته وانه دا ده یکیشا به سه رماندا، سه ری من نا به تنیا، به لکو سه ری هه موومان، سه ری ئیوه ی خوینه ریش. بویه لیگه رین بیگپر مه وه پۆحه کان چیان به سه ر هات و به چی وا ورد و خاش بوون.

ماوه یه کی که م دوی نه و شه وه ی من چووم به دوی ئاسماندا و کردم به کچی خۆم، شه ویک نزار ئیدریس که بوویوو به پیاویکی ترساو، له په ناگایه کی نهینی و قایمی خۆی هاته ده رئی، په ناگایه ک دلنیا بوو به ته وای ناپاریزیت، هه مووی چند سه د مه تریک به پین ناروات، له ویدا دوو ماشینی چه کدار چاوه روانیده که ن، به هیمنی ده یگرن، به هیمنی سواریده که ن، نه و هیچ به رگرییه کی نه و تو نیشان نادات. به پینچه وانه وه واهه سته که م هر خۆی، وه ک هه سته کی ترسناکی ناوه کی پالی پتوه نابیت، هاتوته ده رئی... وه ک خۆی خۆی دابیت به ده سته وه، وه ک زانیبیتی له ویدا چاوه روانیده که ن، وه ک بیزار بوویت چیر نه و راداره بخاته کار که پتیده گووت لیفیتانت له کوئوه دیت و بو کوئ ده چیت. له ویدا که له پچه یه که ن، چاوی ده به سته وه، له ژیر چاودیرییه کی توندا ده بیه ن

بۆ زیندانی مەرکەزی، بۆ بەردەم دوژمنە ھەرە دێرین و سەر سەختە کە ی لێقیاتان ھۆمەر بۆتانی، کە ھیچ کات ئەو زیندانی ھەلھاتووێ پسمامانی لە یاد نەکردووە و بۆی لە یاد ناکرێت.

ئەو سەردەمە تازە یە ی کە من پێموابوو لە گەڵ پاپە پیندا دەستی پێکردووە، بە گرتنی نزار ئیدریس کۆتایی ھات... گرتنی نزار منی گێرا یەوہ بۆ خالی سەرھتا، بۆ ئەو شوپینە ی چیرۆکەکان تێیدا دەست پێدە کەن. شتیک بوو، لە گەڵیدا تەواوی ئەو شتانە پو خان کە بۆنی دەست پێکردنی پاشە پوژی لێدەھات. ئێمە ھەمیشە لە ویدا بووین، لە سەرھتای سەرھتادا، لە یە کەمین پلە و سادەترین پلە ی ھەستە ترسناکەکانی خۆماندا، ئەو ھەستە خنکیتەرانی کە ھەرگیز دەست بەردارمان نە دەبوون و ھەمیشە ئێمە ی بەرەو سەرھتای سەرھتا پادە کیشایەوہ. ئینسان مەخلوقیکێ گە مژەبوو کە خۆی دووبارە دە کردووە، زە من شتیک بوو بە سەر خۆیدا لوول و کلافە دەبوو... زۆری نە برد دەست پێکردنی جەنگی ناو خۆ ئەو پاستییە ی دووبارە کردووە، کە ئێمە لە سەر ھەر ترۆپیکێک بین، ھەمیشە بەرەو خوار، پووە و جەھەنم دادە بەزین.

یاداشتەکانی مەھدائیلی فریشتە «3»

ژیانم لە کەشتی ناخۆش نەبوو، ئەو ی لە سەرھتاوہ کارم ئەوہ بوو بەو عەرەبانە گەورە یە شار بگە پێم و فریشتە نەخۆش و مردوو پەنگەکان کۆبکە مەرە کەمیک نازاری دەدام، من لە گەڵ ئەو ھەموو سالانە ی نازادی و گە پاندا ھیشتا ترسێکم لە ھەوای سارد ھەبوو. بە لآم گە پانی شەوانەم ھەستیکێ زۆرتەری پێدەدام و پتر دڵنیا ی دە کردمەوہ کە فریشتەم. بە پوژ کەم دە گە پام، گەر بێگە پابامایە کە متر دە کە و تەمە سۆراغی فریشتە

نه خۆشه‌کان. گەر پوژ برۆیشتمایه‌ته‌ ده‌ر، یه‌ک خولیا ده‌بجولاندم،
 خاوه‌نه‌که‌م ببینم، هه‌میشه له‌وێبوو، وه‌ک خۆی، ده‌هات و ده‌رۆی،
 ده‌چووهره‌ چاخانه‌کان، قورماریده‌کرد، شه‌ریده‌کرد، مه‌ستده‌بوو، ده‌رشایه‌وه،
 بۆ ژنی سۆزانی ده‌گه‌را، بلۆفی له‌ هاوڕێکانی ده‌دا، ژن و مندالی خۆی
 فه‌رامۆشکردبوو. ئه‌و هه‌سته‌ی ده‌بێت خۆمی بۆ ئاشکراکه‌م و کۆمه‌کی
 پێکه‌م تا ده‌هات کالتر ده‌بووه‌وه له‌لام. وه‌رده‌ ورده‌ که‌شتیه‌که‌ بوو
 به‌ خولیا و خه‌ونی هه‌موو ژیانم. به‌یانیان که‌ خاتوون ده‌چوو بۆ قوتابخانه
 من سه‌ره‌رشتی ته‌واوی شته‌کانم ده‌گرته‌ ده‌ست. ئه‌و مه‌له‌که‌بینه‌ی
 ده‌هاتنه‌ که‌شتیه‌که‌ و کۆمه‌کیان به‌ فریشته‌کان ده‌کرد که‌مبون، به‌لام
 خه‌زمه‌تیکی راسته‌قینه‌یان به‌ نه‌خۆشه‌کانی ئێمه‌ ده‌کرد، ده‌یانگێران،
 چیرۆکیان له‌گه‌ڵدا ده‌نوسین، نیگاریان له‌ گه‌ڵاندا ده‌کێشا، هه‌تا هه‌ندێ
 جار هه‌ولیانده‌دا شتی ته‌واو نوێیان فێزیکه‌ن، کتیبی جوانیان بۆ
 بخوێننه‌وه، چیرۆکیان بۆ وه‌ریگێرن، له‌گه‌ڵاندا بچه‌ده‌ری و بۆ
 خاوه‌نه‌کانیان بگه‌ڕێن. له‌و چهند ساڵه‌دا چهند جارێک رێکه‌وتیکردوه‌ که
 له‌ ناکاو فریشته‌یه‌ک و مه‌له‌که‌بینه‌یکیش پێکه‌وه‌ و بنن و ئیتر ئاسه‌واریان
 نه‌مێنیت. پێزانی مه‌له‌که‌بین ته‌فسیریکی دیاریکراوی بۆ ئه‌و جۆره‌ ونبوونانه
 نه‌بوو، به‌لام نه‌ من و نه‌ ئه‌و هه‌سته‌ی بده‌مان نه‌بوو. ئاسایی بوو،
 مروفیک فریشته‌که‌ی خۆی بباته‌وه، یان فریشته‌یه‌کی خۆشبویت و بیه‌ویت
 به‌ته‌نیا خۆی غه‌می بخوات. من کاریکی زۆر کۆیلانه‌م له‌ که‌شتیه‌که‌دا
 ده‌کرد، له‌گه‌ڵ باغه‌وانه‌کاندا، له‌گه‌ڵ چێشته‌که‌ره‌کاندا، له‌گه‌ڵ
 گۆرهبه‌لکه‌نه‌کاندا ... هه‌تا کاری چاککردنه‌وه‌ و نوێکردنه‌وه‌ و بۆیه‌کردن که
 جار جار ده‌هاتنه‌ پیش، من ده‌مکردن، جگه‌ له‌وه‌ی زۆر پوژ ته‌واوی نیشی
 بازار له‌سه‌ر من بوو. ئه‌وه‌ی که‌ هه‌میشه‌ مایه‌ی سه‌رسامی من بوو، پێزانی
 مه‌له‌که‌بین به‌ ده‌گه‌من منی وه‌ک فریشته‌یه‌کی راسته‌قینه‌ سه‌یرده‌کرد،
 زۆرجار وه‌ک پیاویکی ده‌به‌نگ ده‌یبینیم که‌ شوناسی خۆم لینگۆراوه‌.
 گه‌رچی هه‌ندێ جار بۆچوونه‌کانم ده‌رباره‌ی ئینسان و فریشته‌ راپه‌ده‌گرت و
 ده‌گه‌یشته‌ ئه‌و بپوايه‌ی که‌ من ده‌به‌نگ نیم، به‌لام هێنده‌ی قه‌د و قه‌لافه‌ته
 زله‌که‌می ده‌بینی و سه‌یری ده‌موچاومی ده‌کرد، ده‌یکێشا به‌ ناوچاوانی

خزیدا و ده‌یگوت «نازانم بۆ ئه‌وه‌نده گێژۆکه ده‌تبینم. تیناگام، خۆت گه‌مژه‌یت یان ده‌موچاوت وایه». سالی یه‌که‌م سووکایه‌تییه‌کانی زۆر برینداریانده‌کردم، راسته‌ من مرۆفیک نه‌بووم ئاسایی، به‌ جۆرێک هه‌موو تانه و نه‌شه‌ریک بعبه‌ریت، به‌لام ئه‌وه‌ی که هه‌یج کات قسه‌یه‌کی منی به‌ جیدی وهرنه‌ده‌گرت، ئه‌وه‌ی هه‌ندیک پۆژ به‌ ئه‌نقسه‌ست فرده‌یه‌ک په‌تانه‌ی قورایی له‌ به‌رده‌مدا پۆده‌کرد و وه‌ک خزمه‌تکاریکی گێلی ده‌سته‌که‌وتبیت، ده‌یگوت «ده‌ی مه‌هه‌ گیان، تو ئیشت نییه‌ هه‌موویان پاکبکه‌ و بیانشۆروه‌ و بیانجته‌ و به‌ش به‌ش بیانخه‌ زه‌رفه‌وه‌ و جوان له‌ سه‌لاجه‌که‌دا هه‌لیانگره‌... ئه‌م هه‌فته‌یه‌ هه‌مووی ده‌خوریته‌». من به‌ راستی توپه‌ده‌بووم. نازانم من به‌دبه‌خت بووم یان چی؟ په‌فتاری خانم له‌گه‌ل هه‌موواندا نه‌رمبوو، یاخود گه‌ر توندی و قسه‌ی ناخۆشیشی تیدا بووبیت، به‌و جۆره‌ بریندارکه‌ر نه‌بوو، وه‌ک له‌گه‌ل مندا هه‌ستم پنده‌کرد و سه‌رنجمه‌دا. زۆرجار ده‌مپرسی که‌سێکی وه‌ک ئه‌و مه‌له‌کبین، که‌ ژیا‌نی بۆ خۆشی و چاکه‌ی ئه‌وانی تر ته‌رخانکردوه‌، ژنیکه‌ی خۆینده‌وار و قسه‌زان، بۆ له‌ته‌ک مندا و ده‌جولیته‌وه‌. که‌ لیم ده‌پرسی، هه‌میشه‌ سه‌یرنیکیده‌کردم و به‌ گالته‌وه‌ ده‌یگوت «به‌ساقه‌، پیاو له‌ نوسخه‌ ئه‌سلییه‌که‌تاندا گه‌مزه‌ن، جا وهره‌ کاربۆنیشتان بخه‌نه‌ ژیر». من تینه‌ده‌گه‌یشتم مه‌به‌ستی چیه‌. زۆرجار که‌ ده‌گه‌یشته‌ تینم، پینده‌گوت «منیش تیناگام ئه‌و فریشته‌ بیئینسافه‌ی ناوت، که‌ی غیره‌ت ده‌داته‌ به‌ر خۆی و باله‌کانی خۆی درێژده‌کات و له‌ده‌ستت راده‌کات. که‌سێکم بینیبیت شایه‌نی ئه‌وه‌ بیت فریشته‌که‌ی له‌ ده‌ستی رابکات... تۆیت». هه‌ر کات وام ده‌گوت له‌ شوپنی خۆی ده‌وه‌ستا. هه‌ر کاریکی بکردبایه‌ پایده‌گرت و ماوه‌یه‌کی درێژ سه‌هیریده‌کردم، وه‌ک ببه‌ر له‌ شتی‌ک بکاته‌وه‌، وه‌ک چاوه‌روانی قسه‌ و تیبینی وا له‌ که‌س نه‌کات. زۆرجار ده‌یگوت «ئاه مه‌هدائیل، دلنیا‌یه‌ خۆش‌حاله‌بم پۆژیک بتوانم فریشته‌که‌ی ناخی خۆم بکوژم. ئه‌وه‌ کاری هه‌ر که‌س و ناکه‌سێک نییه‌». هه‌ندێ جار بۆ نازاردان و ترساندنێ من وایده‌گوت، به‌لام هه‌ندێ جاری دیش به‌ راستی بوو. خزمه‌تی فریشته‌کان ماندوویده‌کرد، هه‌میشه‌ و هه‌میشه‌ له‌ پووداوێکی کتوپر و نادیار ده‌ترسا

که نەمدەزانی چیبە. زۆر شەو که لەو دیو دەرگاگەوێ گۆیم لێدەگرت، لەبەر خۆیەوێ دەگریا و دەیگوت «بەمجۆرە ناروات، بەمشێوەیە نامینیت». ھەر کاتیک دەرفەتم ھەبوایە و لێم بپرسیایە مەبەستی چیبە دەیگوت «ھیچ... ھیچ». بەلام دەزانم ھەموو ئەو سالانە ترسیکی قوولی ناوھکی ھەبوو. ھەندێ جار شەوان بە ناگادەھاتمەوێ و دەمبینی لە پشکنینی ھەموو کۆشکە کە دەگەرتەوێ. زۆرجار دەیگوت، ئەم شوینە ترسناکترین شوینە. کەسمان نەماندەزانی لە چی دەترسیت، بەردەوامیش زۆر کورت و بێمانا وەلامی دەداینەوێ «لە ئینسان دەترسم، لە ئینسان». لەو چەند سالەدا دەیان جار منی داناو و تکیکردوێ متمانە بە مڕۆف نەکەم. ھەر کات دەچووێ دەروێ بە گومانەوێ سەیریدەکردم، زۆربەى شەو تا خۆم و عەرەبانەکەم لە گەشتی شەوانە نەگەپابایناپتەوێ، نەدەخەوت. خۆی نەیدەوێرا لەگەڵدا دەرچیت، دەیگوت «دوو شەو لەدەرەوێ بەتەنیا مەبینن دەلێن بۆتە قەحەبەى عەرەبان و دەمکوژن. گەرچی شوکۆر بۆ خوا عەرەب ئەوێندەى سوار پیاوی کورد بوون ئەوێندە سوار ژنمان نەبوون، کەچی ھەر ژنیک دواى تاریکی بەتەنیا سەری بکیشیتە کۆلان، دەلێن ئالۆشی نێرە عەرەب ھاریکردوێ».

ناسینی دکتۆر شوکاک کەم تا زۆر ژیاى منی گۆری. دکتۆر کاتیک کەشتی فریشتەکانی بینی، وەک نەخۆشخانەیکى ئاسایی ھاتە بەرچاوی کە پرە لە نەخۆشگەلیک ئومیدی چاکبوونەوێیان نییە. ھەر کە ھاتە کەشتی، مامەلەى وەک مەلەکبێنەکانی تر نەبوو، کەمتر باپەخی بەو سیستمە دەدا کە ئێمە لە چارەسەری فریشتەکاندا دەمانگرتە بەر. کاریگەری چالاکبێنەکانی دیکەى بۆ فریشتەکان بە لاوھکی و بێسوود دەبینی. بپوای ھەرە گەرەى تەنیا بە ھیزی سىحراوی دەرمان بوو. لە پووی باپۆلۆژییەوێ جیاوازییەکی قوولی لە نێوان فریشتە و مڕۆفی ئاساییدا نەدەکرد، دەیگوت جیاوازییەکان تەنیا دەرونی و پۆحین. دکتۆر پای وابوو ئێمە ھیچمان فریشتە نین، بوونەوێ سەربەخۆین، بەلەکانمان خەپالیین. یەقینیکى سەیری ھەبوو کە ئێمە مڕۆفی بیکەس و تۆرمال و

نەخۆشین. بەلام دکتۆر بە جۆریکی سەیریش ئو دیوه سەمبولی و مەجازییە چیرۆکی ئیمەیی قەبوول بوو، کێشەیی نەبوو بە ئیمە بلیت فریشتەکان، کێشەیی نەبوو هەموو شتەکان وەک میتافۆریکی گەردونی جوان ببینیت کە مەرف دەتوانیت زۆر شتی لێوه فێربیت. کە دەهات بۆ بیمارستان و من لەگەڵیدا بە پلەکەکاندا سەردەکە وتم، بە خۆشی کەستیکە وە بزانیت چی دەکات و بۆ لەم جینگایە دایە، دەیگوت «مەهائیل بزانی ئەمۆ دەتوانین چەند خەزەمەت بە ژیان بکەین». ئو قسەیی توانا و هێزکی گەرەشی بە من دەبەخشی، زۆر جار دڵنیاتر ئیشمە کرد و خۆبەخشی دەنواد کە هەستە کرد لە نێوان من و مەرف و بوونە وەرەکانی تردا، شتیکی هاوبەش هەیه ناوی ژیانە.

گەر لەو نازارانە بگەڕێم، کە ژیان بێدەنگ و بەردەوام کۆیان دەکاتە وە و دەیانورۆژینیت، ژیان و نارامی کەشتی، هێمن منیان لەگەڵ خۆیاندا برد، لە راستیدا خۆشحالییش بووم بەو نارامییە، هەستە کرد ئەوەی دەتوانم خەزەمەت بە فریشتە بەدەختەکان بکەم، لە پووی هێز و تەندروستیە وە تینم دەدات و وادەکات خۆگرتیم و نەخۆشی و ناو میدی کە مەتر دەستیان بەگاتن. هەر کاتیکی ژیان جۆرە پیتمیکی وەهای وەرگرت ئیتر دەبیتە مایەیی مەترسی. من بەجۆرە بووم، کاتیکی دڵ دەکەوتە ئەرخیان و خاترجەمی، کە دڵنیایی زۆر لە دەورم ئاپۆرەیدەگرت، هەمیشە ترستیکی ناوەکیم هەبوو کە ئیستا نا ساتیکی تر هەموو شتیکی دەپوخت و توفانیک دیت من و دنیا لەگەڵ خۆیدا دەبات. ئەو هەستیکی نااسایی بوو، بەلام هەر کات هێمنی و هارمۆنییەت و بەک پەنگی ماوەیەکی درێژ زال بانایە، ئیتر چاوەرێی شتیکی خراپ دەکرد... چەندین ساڵە بیر لەو دەکەمە وە کە پۆزیک شتیکی گەرە و ترسناک روودەدات، کەچی هەرگیز پوونادات. ئیتر زۆر شوو نارام دەخوم و دڵنیام ئو شتە هەرگیز پوونادات. بەلام چەند دەنگیکی نەینی هەیه، بەردەوام دەگەرێنە وە بە سوکی و دڵنیایی پێم دەلێن «پوودەدات... بەلێ پوودەدات». هێندەیی

هستی نارامی و ناسوده‌گی دامده‌گریت، ئو هسته به‌دته‌بار و چه‌پ‌لانه دین و لیم تیکده‌دهن و ده‌که‌ومه بیبرکردنه‌وه له و به‌دبه‌ختیانه‌ی که دین.

له ناکاو شتیک پوویدا که منی سر له بهر گوپی ... شتیک که هیچ کس نه‌بینی و هستی پین نه‌کرد، شتیک‌ی گه‌وره نه‌بوو به مانای ئو و پووداوه سه‌یرانه‌ی که راسته‌وخۆ هه‌ستکردن و ده‌رککردنی مرۆف به ژیان ده‌گۆپن. شه‌ویک دوا‌ی ئه‌وه‌ی مسته‌فا شوکا‌کم برده‌وه بو مائی خویان به پیاسه‌گه‌پامه‌وه بو که‌شتیی فریشته‌کان، شه‌ویکی تاریک بو، له شه‌وانه‌ی له کتیب و نوسیندا به ئه‌نگوسته‌چاو وه‌سفیانده‌که‌ن. ده‌بوو ماوه‌یه‌ک به‌سه‌ر شه‌قامی سه‌ره‌کی شاردا بپۆشتبامایه ... ئو شه‌قامه‌ی به شه‌وه‌میشه چۆله و بینینی که‌سیک له و دره‌نگ وه‌ختانه‌دا ده‌گه‌ن و نا‌ئاساییه. پیناکه‌و‌یت ئاده‌میه‌ک بو‌یریت له شه‌وی وه‌هادا، نازاد و بیترس به‌ویدا بپروات یان هه‌ر له سه‌ری کۆلانیکه‌وه تا ده‌روازه‌ی کۆلانیکی دی ئه‌مبه‌ره‌ویه‌ر بکات. هینده‌ی چوومه سه‌ر ده‌می ئو کوچه‌یه‌ی ده‌بوو لئوه‌ی پوهو شوینی نیازم سه‌ریکه‌وم، که‌سیکم بینی ببه‌وش له به‌رده‌م ده‌رکی مالیکدا که‌وتبوو، له تاریکیه‌ چه‌که‌دا سه‌ره‌تا ته‌نیا سیبه‌ری جه‌سته‌یم بینی که وه‌ک شتیک‌ی ره‌شی زل له نزیک ده‌رگایه‌کی گه‌راجی گه‌وره‌وه که‌وتبوو، ئه‌وه‌ی سه‌رنجی منی راکیشا بریسکه‌ی فسقوپی کاتژمیره‌که‌ی ده‌ستی بوو که له و زولمه‌ته بیسنوره‌دا جوان ده‌دره‌وشایه‌وه، گه‌ر ئه‌وه نه‌بایه ره‌نگبوو هه‌ر چاوی نه‌که‌م. نازانم بو له ناکاو دلم که‌وته لیدانیکی خیرا و کتوپر، بیته‌وه‌ی بزاتم بو ده‌ستم ده‌له‌رزیت، له و جه‌سته‌یه نزیکبوومه‌وه و پۆحم بئ هۆیه‌کی دیاریکراو خرۆشایوو. چه‌ندین سال بوو ئیشی من شه‌وگه‌پیی و کوچه‌ ته‌یکردن بوو، زولمه‌ت نه‌ما‌بوو پیندا نه‌پۆم و شیوه‌ی شه‌وه‌ما‌بوو نه‌یناسم، ئه‌وه‌ش له سالانیکی مرۆفه ساده‌کان که‌م ده‌هاتنه ناو تاریکی و شار له میژبوو بئ به‌زمی شه‌وه‌ژیا ... ئیستا بو ده‌ترسام و چی بوو وا ناکاو دلی هینامه له‌رزه؟ له نزیکه‌وه بینیم ... چوومه سه‌ری، لایته‌که‌ی گیرفانم ده‌ره‌ینا و به‌وردی سه‌یری پوخساریم کرد، خۆم بووم ... من بووم ... منی

راسته‌قینه . مه‌دی ... خاوه‌ندار و خانه‌خۆی دَیرین و نیوه‌ی ترازاو و له
 یادکراوی من . دَلَم خیراتر و ترسناکتر که‌وته لیدان، وه‌ک دواجار که
 به‌جیمه‌پشت . ئه‌و کات له ژووریکێ مائی خۆیاندا چوو مه‌سه‌ری، ئه‌و
 کاتیش نیوه‌هۆش بوو، ئه‌و کاتیش جنیوی پیدام . بۆ یه‌که‌مجار به‌ راستی
 نه‌فره‌تم له‌ شانس و به‌ختی خۆم کرد و تغم له‌ تاریکی کرد که‌ منی به‌م
 کوچه‌یه‌دا پاکیشاو دوا‌ی ئه‌و هه‌موو ساله‌، دووباره‌ پووبه‌پووی ساتیکی
 وه‌های کردمه‌وه . مه‌دی من بیه‌هۆش بوو، به‌ده‌م وپینه و هه‌ل‌ب‌زیکانه‌وه
 هه‌ندیک جنیوی به‌ من و ئاسمان و دونیادا، پیده‌چوو زیاده‌ره‌ویییه‌کی
 بیتمانی له‌ خواردنه‌وه‌دا کردبیت و له‌ویادا هه‌م هۆش و هه‌م هیزی
 له‌ده‌ستداییت و که‌وتبیت . سه‌رده‌میک که‌ ده‌مناسی ئه‌وجۆره‌ په‌که‌که‌وتن و
 بیه‌هۆشییه‌ توندانه‌ی هه‌بوو، هه‌چ کات سنووری خۆی نه‌ده‌زانی و ده‌میک
 ده‌که‌وته‌ فیکردنی عاره‌ق وه‌ستانی بۆ نه‌بوو . ده‌مزانی تیپه‌پینی سالان
 گۆرانکارییه‌کی زۆریان تیدا نه‌کردوه . من چوار مانگ له‌وه‌وه‌به‌ر جاریک له‌
 دووره‌وه‌ بینیم، واهاته‌ پیش چاوم که‌ پیری زه‌فه‌ری پینابات و روخساری
 هه‌مان روخساره‌ که‌ سروشت له‌ گه‌نجییه‌وه‌ پتی به‌خشیوه . به‌لام ئه‌و
 شه‌وه‌ که‌ له‌ به‌ر پۆشنایی لایته‌ ده‌ستییه‌که‌ی خۆمدا، ورد سه‌یری
 ده‌موچاوم کرد، ده‌سته‌ نادیاره‌کانی ته‌مه‌نم بینی که‌ که‌م که‌م ئاسه‌واری
 جیده‌هیشته‌ و چرچ و سپیتی و وشکی ده‌خسته‌ سه‌ر سیمای، وه‌کو
 روخساری من، که‌ هیدی هیدی هه‌ستمه‌کرد سافیتی کۆنی له‌ده‌ستده‌دات
 و ده‌بیته‌ سیمای فریشه‌یه‌ک که‌ زه‌مه‌ن خه‌ریکه‌ له‌ زه‌لکاوای خۆی
 هه‌ل‌یده‌کیشیت . هه‌ردووکه‌مان پیر بووبوین، به‌لام ئیستاش وه‌ک جاران من
 نیوه‌ هوشیاره‌که‌ بووم و ئه‌و نیوه‌ مه‌ست و بیباکه‌که‌ . له‌ویدا بیباک له‌
 هه‌ر شتیک که‌وتبوو ... مه‌ستیک به‌ ته‌نیا بۆ مه‌ستی مه‌ستده‌بیت .
 ماوه‌یه‌ک له‌ سه‌ری وه‌ستام و نه‌مه‌زانی چی بکه‌م، ده‌مزانی ئه‌مه‌ یه‌که‌م
 شه‌وی ئه‌م وه‌رزه‌ی نییه‌، به‌وجۆره‌ له‌ کوچاندا مه‌ی ده‌ستی لیبه‌شینیت
 و بکه‌ویت . دوودل بووم، برۆم و فه‌رامۆشییه‌که‌م و به‌جیبه‌هێلم یاخود
 هه‌ل‌ب‌گریم و بیگه‌ینمه‌ جیگایه‌کی باش و بیبه‌مه‌وه‌ به‌ر ده‌رکی مائی خۆی .
 له‌و دوودلییه‌دا هه‌ستمکرد ئه‌م ریکه‌وته‌ سه‌یره‌، ده‌ستیکی نه‌هینی گه‌وره‌

پنکی خستوو و هموو ژبانی من به جورنگ له جورهکان بهم پنگه و تهوه بهنده و پاکردن لیتی، هیچ نیبه جگه له ترسنۆکی مهخلاقنیک که ناویریت سهیری چارهنوسی خۆی بکات. ئه و شهوه ههستمکرد هینشتا به کارم و ئه وهیزه گه ورهیهی وهک فریشتهیهک هه مه، هاوشانی توانایهکی گه ورهیهی جهستهیه. مههدیم دا به شانمدا و ههلمگرت، ده مزانی له گه رهکی «ته بیراران» له گه ل ژنی دووه مهیدا دهژی. دهکرا بیبه مه بهر قاپی مالی خۆی و له بهر ده رگا که داینینیم و برۆم، دهکرا زهنگ لیده م و بیده مه دهست ژنه که ی و بلنیم له کوچه یهکی دووردا که وتوو و نه موستهوو پیسوا بیت و هیناومه ته وه بۆت و ناگات لیتی بیت. به لام کوچه به کوچه بردم و له بری مالی خۆی، گه یاندمه ژیر خانیکی دیرین و چۆل که له وه رزی بارانی نۆردا، شهوانی توفان و هه لکردنی گه رده لولو له زستانه کاندایا، خۆم تیدا هه شارده دا و فریشته ی بیکه س و سه رسه ختم بۆ ده برد که نه یانده ویست له تهک مندا پوو بیکه ته ناو نوینه گه رم و چینگا نه رمه کانی که شتیبه گه وره که مان. ویستم له نزیکه وه بیبینم و قسه ی له گه لدا بکم، دووباره شتیکی ترسناک له ناخه وه به ره و ئه م پیاوه ی ده جولا ندیم، له و ساته وه ی له تاریکیدا ناسیمه وه ههستمکرد ناتوانم ئیتر جیبیه تلم، له و کاته دا که ورد له بهر پۆشنایی لایته که دا سیمایم ده پشکنی، تۆوی ئه و ده رده کوشنده یه م تیدا پوا یه وه که من جگه له و که شتیبه، جگه له و فریشته به ده ختانه، جگه له ریزانی مه له کبین، وه زیفه یه کی دیکه م هه یه و ده بیت دوا ییکه وم که ناگاداریبه له م پیاوه به ریشانه که پۆچی په شوکاوی به جورنکی نهیتی بانگیده کردم. نا... ئیستاش له هیچ دلنیانیم... سه رها و امده زانی پۆچی په ژمورده و ماندووی ئه وه من بانگده کات، به لام ئیستا ده میک ئه م دیرانه ده نوسم له هیچ دلنیانیم... به پنچه وانه وه هه سته ده کم ئه وه ئه و پاداره نهیتی و ئه به دییه ی ناخی من بووه که له و شه وه دا، له و ساته دا، له و شوینه دا منی به ره و لای مه هدی پاکیشاوه. پووداوه کانی دواتر هه موو به ریتمیکی سه یر پۆشتن، ئیستا که من بووم به فریشته یه کی نا ئومید و غه مگین و ئاماده بۆ مردن، که س به دروستی له نهیتی ئه و گۆرانکاریبه قووله نازانیت که بینینه وه ی مه هدی له مندا

دروستی‌کرد. پټزانی مه‌له‌کبین نه‌بیت که ده‌زانتیت پوچی من چند له ژیر زه‌بری پووداوه‌کان و شتیوازی په‌فتاری ئم پیاوه‌دا نازاری پیگه‌پشت و زیانی خوارد، که‌سی دی هیچ نازانتیت. ئوه ئوه شته نادیار و ترسناکه‌په که به جوریکی راسته‌وخو بروای منی به زیان و چالاکیه‌کانم پوخاند. ئیستا که ده‌مه‌ویت به خیرایی یاداشته‌کانم بنوسمه‌وه، له ژیر فشاریکی پوژانه و توندی خانمی مه‌له‌کبیندا کارده‌که‌م که وه‌ک من هه‌ستیکی ترسناک و زه‌نگیکی گه‌وره‌ی مه‌ترسی، له دلیدا لیده‌دات.

ئوه شه‌وه به‌دیار مه‌هدیه‌وه دانیشتم تا به ناگاهاته‌وه، که ورده ورده گیزی و وری به‌ریاندا، خوژ که‌وتبوو، پوژیکی نوئی و زیانیکی تازه خه‌ریکبوو ده‌ستیان پیده‌کرد. مه‌دی که ته‌واو هوشی هاته‌وه خوئی، سه‌راسیمه و ترساو به چوار ده‌وری خویدا پروانی و منی بینی له نزیکیه‌وه دانیشتووم، ترسیک و سلنکی گه‌وره که‌وته گیانی و وه‌ک له خه‌ویکی ترسناکدا بیت، خه‌ریکبوو بقیرژینیت و ته‌کانداته خوئی هه‌لبیت و له مه‌ترسیه‌ک ده‌ریازبیت. من توند توند به هه‌موو هیژی خوژم گرتم. هه‌موو توانای خوئی کوژده‌وه خوئی راپسکینیت، به‌لام مه‌ستی و گیزی شه‌وه‌ها شه‌که‌تیانکردبوو، هه‌وله‌کانی بیسوود بوون و نه‌یکرا له چنگ و نه‌لقه‌ی بازووه‌کانم ده‌رچیت، ئوه تلی به مندا و من تلم به‌ودا، ماوه‌یه‌ک به‌کدیمان هیئا و برد. مه‌به‌ستم بوو توند بیگرم و له جووله‌ی بخه‌م تا تیبگات سه‌روکاری له‌گه‌ل بوونه‌وه‌ریکی به‌هیزدایه. که زانی هه‌وله‌کانی بیسوودن و ناتوانیت له بازنه‌ی مه‌چه‌کانم ده‌ریاز بیت، به ده‌نگیکی نیوه خنکاو، ده‌نگیک بوو له میژبوو به‌وریایی گویم لئ نه‌بووبوو، هه‌مان ده‌نگی من بوو به‌لام گرت، له قرخنی و هیلنجدا هه‌لکشاو، کینه‌دار. پرسى «تو کیت و چیت ده‌ویت له من. من چی ده‌که‌م لیره‌دا و نیره کوییه؟».

چه‌ندین سال بوو وه‌ها له نزیکه‌وه گویم له ده‌نگی نه‌بووبوو، وه‌ها له نزیکه‌وه ده‌ستم لئ نه‌دابوو، بوئم نه‌کردبوو... ئوه هه‌ر من بوو، مه‌هدائیلی فریشته بوو، به‌لام له دونیایه‌کی تردا ده‌ژیا، حه‌زنده‌کرد هه‌ردوو‌کمان ئیستا بچینه‌وه بو سه‌ره‌تا، ببینه‌وه به دوو کانزای بئ قالب و بئ شیوه،

به بوونه وهریکی بپروخسار تا سر له نوڅ له شیوه یه کی تر و له ژیانیکې تردا گوره ببینه وه. نه گهرچی هه موو شتیک تئیدا مایه قیز بوو، هه موو شتیک تئیدا بونی پیسیه کانی کوچه و کولانه چه وته کانی دنیای لیده هات، به لام من له ناخی دلمه وه هه ستمکرد ده بیټ له م پیاوه نریکم. نه ده کرا ئیتر خومی لیبشارمه وه. نه و روزه له و جیگایه دا دامناو هه موو چیرۆکه که م بۆ گتیراپه وه، چیرۆکی خوی و چیرۆکی من. له گه ل هه ر به شتیکې قسه کاندما ترس و سامیکې بیسنور ده که وته سر سیمای، چاوانی هینده ترسابوون و له شی وها ده له رزی، بۆ یه که مجار له ژیانیدا له ته وای دلییه وه هاواری خودای کرد. زۆرم هه ولدا بوی پوونبکه مه وه که خودا کاریکې به چیرۆکی من و نه وه وه نییه، به لام تا زیاتر قسه مه ده کرد، تا زیاتر ده چومه ورده کاری ژیانې خۆم و خویه وه بروایه کی سه برتر و به هیزتری لا دوستده بوو که سه روکاری له گه ل مه مخلوقیکې غه بییدا هه یه که نریکه له جنۆکه و خپوه ره شه کان و دیوه زمه خنکینه ره کانه وه. هه وله کانم بۆ هیورکردنه وه ی سوو دیکیان نه بوو. سه ره تا وامده زانی هیشتا کاریگری مهستی به رینه داوه و هیزی تیکشکینه ری مه ی دهستی له خه یالی وه شانده و شته کانی بۆ کولناکریته وه، به لام به وچۆره نه بوو. ترستیکې قوول و دیرین له ناخیدا بوو، ئیستا ده رفه تی بۆ ره خسابوو بیته ده ری. ترسی نه وه ی بوونه وهرگه لیکې غه بیی به دواپه وه ن و کاریکې به دیان پیتیه تی و نه وان هه میشه به لاریدا بردوویانه. له کولتاییدا گریا و گووتی نه و زانیویتی هه موو ژیانې شه یتان به لا ریدا بردویتی و نه وه تا ئیستا ده بیټ و به پوونی هه ست به هه موو شتیک ده کات. زۆرم هه ولدا تییبگه ینم که شه یتان نه وه و فریشته منم... سوو دیکې نه بوو، نه و سوور بوو له سه ر نه وه ی هه رچییه ک له ژیانیدا کردویتی شه یتان پتیکردوه و شه یتانه که ش منم. نه وه کیشه یه کی گه وره بوو بۆم هاته پیش، من ده مزانی مرۆقه کان بوونه وهری نامه نتیقین و شیتانه له ژیان ده روان، به لام نه وه ی مه هدی ده رکه و تنی منی به ده رفه تیکې باش زانی تا هه موو گوناھی ژیانې بخاته نه ستوی شه یتان، نه وه گرفتیکې ناله بار و نوڅ بوو که من نه زمونیکی پیشه و ختم له گه لیدا نه بوو. تیگه یاندنی نه م پیاوه تیکشکاو و

گونامکاره ئەستەم بوو، جگە لەوەی ڕنگای بدهم بپروات و پێیبێلیم بە زووترین کات دەگەرێمەوه لات و من و تو یەک کەسین و دەبێت پێگەوه بیر لە پاشەپۆزێکی تر و ژیانێکی تر بکەینهوه، کاری ترم لە دەست نەهات. کە مەهدی لێم دوورکەوتەوه دانیابووم چیتەر ئێو پیاوه مەستەیی دوینێ شەو نییه کە من دامە کۆلمدا... هەستمکرد تووشی دوودلییهک بوو کە بە خۆی چاره ناکرێت. هیچ شتێکیش لەوه ترسناکتر نییه مەزۆف چارهیی دوودلییهکانی خۆی بداتە دەست کەسانی تر. لەو ساتەوه هەستمکرد ئیتر من بەرپرسیارم لەوەی کارێکبکەم ئێو دوودلییه گەرەبەیی دەرکەوتنی من دروستیکرد، بێتەوه دەستی من و من چارهیبکەم. ئومێدێک نە ئاسان بوو، نە ڕێگا و پەوشیکی پوونیشم بۆی هەبوو.

پەترۆس و ئاسمان

زۆرچار دەریاوانان بۆ خۆشی / راوی ئەم باننە گەرەبەیی دەریا ئەپەترۆس دێکن / کە
 بێخەم وەک رێبواڕی سەفەر دواي کەشتیێک دێکەوت / دەمێ ئەو بەسەر گەرداوه هارمکاندا
 دەخزێت / هیندەیی ئەم پادشایەیی ئاسمان نیشتهوه لە سەر کەشتی / نارێک و شەرمۆک،
 چەشتی سەوتەکانی ئە مەلا و لا / بانە گەرە سببەکانی شۆردەکاتەوه، / بە جۆرێک شایەنی
 بەزبێه / دزێو و خەندەهین / ئەم رێبواڕە باندارە کە گەلەک جوان و شکۆداربوو / یەکیک بە
 سەبیلەکەیی دێکیش بە دەنوکیدا / یەکیک بەدوایدا شەل شەل لاسایی دێکاتەوه / شاعیر زۆر
 ئەم شازادەیی ئێو هەوران دەچیت / کە ئە ئێو زبێاندا نیشتهجێ و گانتهی بە تیرهاوێژان
 دەهات / لەسەر زەوی نامۆیه ئە ناو هۆردوو و حەشاماتدا / بانە زبێه لاجەکانیشی دەچنە
 بەرپیتی و ناھێلن بپروات «تشارلز بۆدلیئر»

قەسیدەکەیی چەند جارێک خویندەوه... دەبوو زۆر بیریگاتەوه. بۆ بولبولیار
 لە سەرەتاوه تەنیا ئەم شیعەرەیی بۆ دەنیریت و بۆی دەنیریتەوه، پەيامی

نهی پست ئەم کاره چیبه . یه که مجار که له سه ره تای ژانی ئەده بیدا بوو،
 واتینگه پست که تنیا خولای بووه سه رنجی بۆ شیعرنک رابکیشیت. به لام
 ئەوهی جاریکی دی هه مان قه سیدهی بۆ بنیترته وه مانایه ک و نهینیه کی له
 پشته دهیترستینت. نهغه ده ههچ کات ژنیکه گه مژه نه بووه، به لکو له و
 خانمانه یه که زیره کیبه کی شه رانگیزانه یان هه یه، واته ده توانن شیفره ی
 نهی پست هه ر هیمایه ک بخویننه وه ... ئیستا به وردی بیری نه بوو دوا جار
 که ئەم نامه یی بۆ هاتوو نه یخویندۆته وه یاخود فه رامۆشیکردوه، دور
 نییه خویندبیتیه وه و به سه ریدا تیه پی بیت، دور نییه ئەو کات له
 ماناکه ی تینه گه یشتبیت، به لام ئیستا که بووه به خانمیکه تر، بووه به
 ژنیک له سه ره تای وه رزیکه تری ژیان و له به رده م رۆژگاریکه نویدایه
 ترسی تازه و ههستی نوئی بۆ دروستبووه، ناتوانیت قه سیده که وه ک
 په یامیکه نهی و مانادار بۆ خۆی ته ماشانه کات. دوا ی له هۆشچونه
 کوتوپره که ی، رۆژیک دواتر منی بانگکرده وه، کراسیکه سپی فشی له
 بهرکردبوو، بالای بهرز و قزی به جۆریکی فیتنه کارانه داهینابوو، به لام
 جولکانه ی خاو و په وتی هه ر به راستی شیوه ی بالنده یه کی گرتبوو باله دریز
 و ماندوو کانه نه هیلن ئاسان بروات. گووتی «عه قید گیان، ده مه ویت
 بزانی بۆ ئەو رۆژه له هۆشچووم و ئاوا گیانم تیدا نه ما. هه مووی په یه ونه ی
 به و هاوپی دیرینه مانه وه هه یه، بولبولیار. بیخوینه وه، ئەو شیعه ر بخوینه وه،
 بزانه چی تیده گه یه». خۆشحال بووم خانم له شته زۆر تایه تیه کانه ی
 خۆیدا ئاوا متمانه م پیده کات. من که شیعه ر ناسیکه بلیمه ت و عاشقیکه ی
 به رزی ئەده بیات نه بووم، به شه رمیکه وه له خانم پرسی «ئمه چیه
 خاتون گیان، ههچ حاله ی نا بم؟». خانم له دوا ی وانه کانه ی باهیرییه وه
 گه له ک شازنانه داده نیشت، گه رچی شیوه دانیشتنی جارانی وه ک ژنانه ی شار
 نه بوو، به لام وه هاش نه بوو وه ک ئیستا هیز و ده سه لاتیه به سه ر خۆیدا
 ده ریخات. ئیستا گه رچی شیوازی پیشوازی و په فتاری به رامبه ر من، وه ک
 دۆست و هاوپی بوو، به لام توانای باهیری له سه ر گۆرینی هه موو جولە و
 وه ستانیکه مایه ی سه رسامی بوو. به غه میکی قولله وه که ههچ کات له
 گه پوویدا نه مبیستبوو، گووتی «هاوپی دیرینه که مان، هۆشهنگی هاوپی مان،

کەسێک کە پێگەوه دەستمانکردە خەبات و من هەموو متمانە یەکم پێیەتی،
 وەک ژنیکی شاعیریش هەستم نەکردووە هیچ کات لەو کوپە خوینەرێکی
 باشتر و راستگوترم بووبێت. تاکە پیاویک لە دنیا دا بتوانم پێیبێم
 هاوڕێم... لە ماوهی ئەو سالانە دا چەند جار ئەم قەسیدە یە بۆ ناردوم.
 دەمەوێت ببینم و تێگەم بۆ؟ دڵنیام قەسە یەکی هە یە بە منی بلیت. ڕەنگە
 نۆر جار ویستبیتی دلی خۆی بکاتووە و من نەمەیشتبیت، بەلام دوینێ ئەم
 نامە یە کە وتەو دەستم، خەریکبووم کتیبەکانم دەنارد بۆ باباعەلی
 سەحاف، نامە کە وەک شەیتان بەریداتووە لە نیو کتیبیکی کۆنەو کە وتەو
 بەردەم. خویندەنەو ی قەسیدە کە کوشتمی، خۆت دەزانیت من ژنیکی
 نازدم، بەلام دەمەوێت تێگەم ئەو ی ئەم قەسیدە یە باسیدە کات منم یان
 من نیم. پەتروسم یان نا؟... ئارام ناگرم و دلم ناکەوێتە ئاسوودەگی تا
 نەیدۆزمەو. من بە راستی پێویستیم بە بینینەو ی بولبولیار هە ی. وا
 تێدەگەم ئەو کوپە لە سەرەتاووە نیگایەکی خراپی بۆ من بوو. من
 پەتروسم؟ من ئەو شاعیرەم کە لە کەشکە شانی فەلەکەو بەردەبمەو و
 دەکەومە ناو خەلکی ڕەشوکی و ئیتر بەلەکانم ناھێلن بە ڕەوت و نازاد
 بۆم؟... ئەم شیعەرە زۆر نازارم دەدات عەقید، زۆر. چونکە من هەموو ژیانم
 ویستوووە لە ئاسمان بم، ڕەنگە بەردەوام نەمویستبیت لە ناو زریاندا
 نیشتە جێ بم وەک شیعەرە کە دەفەرمویت، بەلام جەنابی عەقید ویستوووە لە
 ئاسمان بم، دەمەوێت لە ئاسمان بم، کێ نایەوێت لە ئاسمان بیت؟
 بولبولیار نەبیت کێ هە یە حەزەنە کات هەمیشە لە لوتکە دا بیت؟ منیش
 ئیستا خۆم دەناسم، کەسێکم بە سروشت نامکریت تا مردن لە خوارەو ی
 دنیا بم و بلیت هەر لە ریزی پووت و رەجال و لات و لومپاندا یاخی دەبم.
 ژیان فێریکردم یاخیبوونی خەلکانی بەهێز لە یاخیبوونی لات و لومپان
 جیاکەمەو، ئیستا هەر شتی ک بەو دەپێوم، پۆژیک لە گەل شۆڕشگێڕەکاندا
 بووم وامدەزانی هەموو کەسانی بلند و گیانی سەرکەش و لوتکە نشینن،
 بەلام تۆ خۆت حیکایەتی من دەزانی، ناگاداریت چیم بەسەرھات و بە چ
 جەھەنمێکدا ڕۆیشتم کە ئەگەر ژنیکی بەهێز نەبووما یە خودا دەیزانی ئیستا
 گۆڕ و گلکۆم لە کوئی بوو. تۆ چی دەلێیت جەنگیز گیان... ها.. وانیه.

ئو سەردەمە بەسەرچوو و ابزانین ھەر لە گەل لات و لومپاندا دەشیت یاخی ببین. بەلام ھەستدەکەم ئو بەردەوام منی لەسەر زەوی بینیو، وەک بەلندەیکەم توانای فرینی دۆراندو، وانیه کاک عەقید، تۆ جوان قەسیدەیکە بخوێنەو، نازانم ئو کۆرە بۆ وەھا دەمبێت؟ بۆ لە سەرەتاوە بەو چاوە لە منی روانیووە کە پۆژۆک دیت بەریمەو و بەلام لە بری ئەوەی لە ھەر و بەرزیدا شەقەئە بیت، لە تەختی پیسی ھەر ئەرد و ھەر جینگایەکی چەپەل دەخشیت؟ ناخۆ راستدەکات، من وام ... ھەر لە یەکەم پۆژووە وابوو؟ من رقم لیتی نییە، بەلام دەمەوێت ببینم، پتووستم پتییەتی... لە ناخی دلەو دەمەوێت ببینم. دەمەوێت قەسەئە لە گەلدا بکەم و بزاتم پەییوێندی ئێوان من و پەتروس چیبە. جەنگیز گیان خۆت ئو کۆرە دەناسیت، لەو دواییەدا دژی ھەموو شتێکی من بوو، عومەری تەنیا وەک جانەوەرێک دەبینی. ناخ خۆزگە ئو شتەم ھەر نەدیبا، ئو کتیبانەم ھەر نەناردایە لای سەحاف... بلێ من جیم بوو لەو مەراقە زیادە ئیستا بیتە ریگام».

خانم بەردەوام وشک و بەھیز بینیوو، کەچی بولبولیار بە نەرمی درزێکی گەورەئە کردبوو ئو دیوارە ئاسننەئە مائی دلنیاپی ئو. دلنیابووم شازدە سال لە مەوەر، دەمیک بولبولیار ئو قەسیدەئەئە بۆ یەکەمجار داوەتە ئو خانمە، ترسی ئو پۆژووە ھەبوو بەریتەو و وەک ئو بەلندەئە ببیتە مەلیکی بیتەفسون. من دەمزانی بولبولیار لە ھەر کەس زیاتر، ھیز و توانای خانمە ماردینی دەناسیت، بەلام لە ھەمووانیش زیاتر توانیوتی ئو پتیا بەبیت کە خانم لە داھاتوودا پتیدا دەپوات. غەمخۆری سالانی سەرەتای بۆ ئەو بوو، خانم وەھا لە بەرزایی فەلەکەو بەرنەبیتەو بۆ سەر زەوی. من نەمزانی چی بە خانم بلێم، ھێند ھەئە قەسیدەیکەم بە جوانی قەدکرد و بە ھێمنی دامەو دەست خانم و بە ئەدەبێکی زۆرەو گووتم «خانم لەوانەئە پەتروس ئیو نەبن، لەوانەئە من بم، لەوانەئە شوپش بیت، دەمیک لە ئاسمانەو دادەبەزیتە سەر زەوی... کئ چوزانیت؟ لەوانەئە ھەموومان بین. کئ چوزانیت؟ خانم گیان؟ کئ چوزانیت؟».

خانم بە شپۆزەییەکی زۆرەووە داوای لێکردمەووە کە ھەر چیبەکم کردووە، بولبولیار بدۆزمەووە و گەر بە قۆلبەستیش بوووە بیھێنم بۆی. داواکارییەکەی خانم ئاسان نەبوو، سویندم بۆ خوارد هیچ درێغییەکم نەکردووە و پێگایەک نەماوە نەیگرمە بەر، چی ھێزێک و چی ئامیزێک وا لە بندهستماندا خستوو منەتە کار، ھەموو بەلگە و نیشانەکانیش وادیارن ھەر لە شاردا بیت، بەلام وەک کلیلی دۆنیایەکی نھیتی پێبیت، خۆی لە کونجیکی تاریک خزانوووە و جارێکیش دەرناکەوێت، بزانی بۆ وەک ئاسکی بیمار بەوجۆرە سلۆک و پەمیدەبوو. من ھەموو کەسم راسپاردووە، بەلام چی بگەم، ھیزی ئەفسووناویم نییە و سەرەداویکم گیر نایەت بمکرتیت لەوتێرە دەست پێبگەم و بیدۆزمەووە.

خانم لە دۆنیا نوێکەیدا دەبویست لە جوانیدا وەک تاوس و لە بەرزەفریدا وەک تەوار بیت. ئیستا خۆی لە نیگارێکی ترسناکی تردا دەبینی، وێنەی بەلندەییەکی دەنووک زلی کەوتوو کە لە ئاسمان بەربۆتەووە و لە سەر تەختی کەشتییەک بەلە شۆرەکانی و شێوێی پۆیشتنی مایەیی گالتهجاری و پێکەنینی ھەمووان. ئەو غەری زنانە و شاعیرانەشی بە جۆریکی کوشندە بریندارکردبوو. وەک ئەو بوو چی شکۆ و یقاریکی دەستکرد کە باھیری لە ناویدا چاندویتی و لە وانەکانی ئەووە فێربوو بە کاری ئەو نیگاری پەترۆسە، یەكجار و بۆ ھەمیشە تێکشکا بێت. ھەستمکرد تا نەچوو بوو بە بندهستی باھیری، تا ئەو خواستە نھیتی و گەرەییە لادروست نەبوو بوو وەک میرخانم بژی، ئەم شیعەرە بەوجۆرە نەیترساندبوو. وای بۆچووم خانم پێشتریش قەسیدەکەی ھەر بەرچاوەکەوتوو، بەلام دەمیک دەیزانی بە جۆریک لە جۆرەکان ھیشتا ھەر بەلندەیی ئاسمانە و بەرنەبۆتەووە سەر زەوی، ترسی لەو نەبوو لەو پەترۆسە گەلاگەلکەرە بچیت، دەمیک دەنیشیتەووە و لە بلندایی ھەورانەووە دەکەوێتە ناو ئاڤۆرەیی قۆشمەبازان و لاقرتیکەران کە بۆ تیز دەکەونە داوی و شەلەشەل لاسایی پەفتار و پۆیشتنی دەکەنەووە.

نهمه زانی به راست منی تهنیا بۆ ئه وه بانگ کرده تکای دۆزینه وهی بولبولیارم لیبکات، یا خود هر ویستی گرنیه کی دلم لابکاته وه که دلنیا بوو لای هیچ کەسی دی وا ئاسان بۆی ناکریته وه. من هم ناسیاوی کۆن بووم، هم هه لگری زۆر نهینی دیرینی ئه و بووم، هم درهنگ و زوو چیرۆکه کان ده هاتنه وه بهرده مم. نازانم ئاخۆ دواتر قه سیده که ی پیشانی که سینگی دی دابوو یان نا. به لام وهک هر که سینگی ئه و سهرده مه که ئاماده نه بوو وه ها سووک و سانا ده ست له غروری خۆی بهردا، ده بویست هر شتیک بکات وینه ی ئه و په ترۆسه بالئشۆره له خه یالی خۆی ده ربه یئیت و فریبیدات و له وه نه که ویت خۆی هیشتا وهک ته وارێکی به رزه فر ببینیت. سالانیک دواتر رامسپارد دیوانی گوله کانی خراپه م بۆ بکین تا هه میشه له لام بیت و هر کات خانم هاته وه خه یالم، ببخوینمه وه.

من گه رچی به رووکهش و هه ندی جار له دلیشه وه پیرم بۆ خانمی ماردینی داده نا، به لام ئه وهی ده مبینی خۆی و میددی به و شیوه یه ده توانن پیشه نگی هاتنی سهرده میکی نوێ بن، ئیره ییه کی زۆرم پنده بردن و شکانی غروریانم به شکانی پوآله تی درۆزنن سهرده میک ده زانی که من هیشتا خه یالم بوو کار له ناخیدا بکه م و دهروونی بکۆلم. دلنیا بووم خانمی ماردینی ئه م سهرده مه وهک ته ختی شانۆییه کی گه وه ده ببینیت که تاوسکارانه له سه ریدا په ری قه شه نگی خۆی ده رخت، ئه و ئه م سهرده مه تازه یه ی وهک ئاوینه ی سافی ئارایشنگایه ک ته ماشاده کرد که ده چیته بهرده می تا تاقانه یی و ناوازه یی خۆی ده ریخت. ئه و پۆزه ی قه سیده که ی نیشاندام، من مهراقی زۆرترم هه بوو، کیشه ی په یوهندی ئه و به په ترۆسه وه وهک کیشه ی په یوهندی نیوان خۆی و ئه و وینه یه هاته بهرچاوم که باهیری بۆی دروست کرده. باهیری فیریکردبوو وهک شارن بیت و پروات، به لام ئیستا له ناکاو ئه و نامه سهیره، ئه م قه سیده مه لعونه که بولبولیار وهک بیه ویت بپترسینیت، وهک بیه ویت سزای بدات، ئا له م سات و کاته دا ده رده که وینه وه. من که چووم نیازکی ترم له دلدا بوو، که سه یریده کردم ده ترسام بتوانیت ههسته تاریکه کانم بخوینیته وه، خه ریکبوو بیدرکینم که

دهمه‌ویت ناسمانی بچکۆله بکه‌مه کچی خۆم و حه‌زانه‌تی ته‌واوی له ئه‌ستۆبگرم، به‌لام دوودلییه‌کی کتوپر گرتمی و ترسام گه‌ر بزانیته خواستیکی وه‌ها له دلمدایه، هه‌ر زوو که‌مه لیبستیته و که‌سیکی تر بکاته سه‌رکاری، دواتر بۆم ده‌رکه‌وت هه‌سته‌کانم راستیوون و گه‌ر شتی وام بدرکانه‌دبایه، به‌ختیکم نه‌بوو خانم قه‌بوولیبکاته. ده‌مزانی له پووی خۆپاراستن و به‌ نیازی ئه‌وه‌ی چیرۆکی که‌که‌ی نه‌که‌وێته سه‌ر زاران بیری وه‌ها به‌ شیتی ده‌زانیته و وه‌ک سه‌ره‌تای ئابوچوونیکێ دی ده‌ببینیت. هه‌لبه‌ت گه‌ر منداله‌ نابیناکه‌ ببايه‌ته‌ کێژی من، ده‌بوو من ده‌موده‌ست له‌ به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی سه‌رنشین و ناووسین بمخستایه‌ته‌ سه‌ر خۆم و به‌ناوی خۆمه‌وه‌ شونا‌سنامه‌ی نوێی بۆ ده‌ره‌یه‌تیم، ئه‌وه‌ش مانای دۆسیه‌که‌ی به‌ینه‌ده‌ری و بزانی کێ که‌سوکاری ئه‌سلییه‌تی، مانای خۆی و ئاغای هاوسه‌ری بێن و ئیقرار بده‌ن تا بیمه‌ باوکی راسته‌قینه‌ی، کاریک دلتیابووم خانم هه‌چ کات نایکات و خۆی ناخاته‌ به‌ر گێژاوی وه‌ها و ئابرووی خۆی ناداته‌ به‌ر په‌شه‌بای له‌و‌جۆره‌، که‌ دلتیابوو جگه‌ له‌ شه‌رم و شوهری گه‌وره‌، هه‌چی تری لێ ده‌ست ناکه‌وێته‌. ئه‌و خوێندنه‌وه‌یه‌م هه‌م ورد و هه‌م دووربینانه‌ بوو، به‌لام هه‌رچی بیریشم ده‌کرده‌وه‌ گه‌ر ئه‌و کاره‌ ئیستا نه‌کریت ده‌بیت که‌ی بکریت؟ دلتیابووم تێپه‌رینی کات ده‌بیته‌ مایه‌ی ئه‌وه‌ی خانم زیاتر له‌ ئابرووی بترسیت و هه‌لای وای پێ شه‌رمتر بیت، ئه‌وه‌ش خواستی من ده‌دات به‌ بادا و واده‌کات من هه‌چ کات نه‌بم به‌ خاوه‌نی ئه‌و کێزه‌. ده‌مزانی خانم ده‌لێت «تۆ شیت بوویت، عه‌قید گیان، شیت بوویت. کاری وا واتای هه‌یاچوونی ته‌واوی من، دوا‌ی بچینه‌ سه‌ر هه‌زار قورئان خه‌لکی ده‌لێن، ئه‌و منداله‌ به‌دبه‌خته‌شم له‌ تۆ بووه‌ ... به‌س نییه‌ ئه‌و هه‌موو چیرۆکه‌ خراپه‌ی که‌وتۆته‌ دوام، به‌س نییه‌؟ ئیستا هه‌ر شتیکی تر بێته‌ پێش خه‌لکی چییان له‌ یادکرده‌ ده‌به‌ینه‌وه‌ سه‌ر سفه‌ر و ده‌بمه‌وه‌ بنیشته‌خۆشه‌ی ژێر ددانی خه‌لکی دیز و بیویژدانی ئه‌م شاره‌، چیه‌ جه‌نابی عه‌قید، خۆ تۆ دۆستمیت، حه‌زه‌که‌یت تا مردن وه‌ک ژنیکی پره‌ه‌وس و داوینته‌ر ناوم بپروا؟». له‌وه‌دا له‌سه‌ر هه‌ق بوو ... منیش و ئه‌وانیش له‌ کاری وه‌هادا ئابروومان ده‌چوو. ئیستا خانم به‌

جۆرنکی بئمانا که وتبووه سەر ترسی حه‌یای خۆی، پئده‌چیت مردنی فریشته‌که‌ی گۆرپییتی بۆ ژنیکی موخافه‌زه‌تکار که سل له هەر شتیگ ده‌کاته‌وه ناوی خراببکات. به‌رده‌وام له قسه‌یدا ترسی له خه‌لکی «خۆپێ و پيسوا» نیشانده‌دا، چیتر خاتوونه‌ مگتزه‌که‌ی جاران نه‌بوو، حه‌زی له‌وه بیت به‌دناوییه‌کانی به‌ دونیادا بلأوبینه‌وه. به‌لام منیش جیاوازییه‌کی نۆرم له‌گه‌ل ئه‌ودا نه‌بوو، منیش که‌سنگ نه‌بووم داب و نه‌ریت بنیمه‌ پشتی سەر و بلیم ده‌ی عه‌زیزان به‌ جه‌ه‌نه‌م چی ده‌گوزه‌ریت با بگوزه‌ریت. له‌ به‌ر که‌س نا، له‌ ترسی گفه‌ و پووتالی سه‌رۆک که‌ ده‌یویست من ئابرووی پاکی خۆم بپارێزم و ناموسی خۆم له‌گه‌ل ناموسی حیزیدا ئامیزانکه‌م، هه‌میشه ده‌یگوت «هه‌تیم له‌ هه‌مگنکی زۆریان سه‌گبایتری، وه‌لن هه‌قی خودایه هیتشتا ناموست هه‌یه و نئوگه‌رت وه‌ک ئه‌وانی تر بۆگه‌نی لئ نایه، ده‌ی خۆت تماشایه‌ بکه، بزانه‌ ره‌فیه‌ ده‌بابه‌خۆره‌کانی دوینت جگه‌ له‌ گه‌روگون هه‌چیان ماوه‌؟». نه‌مه‌زانی گه‌ر چیرۆکی چوار ژنه‌ کوژراوه‌که‌ش بزانیت هه‌ر واده‌لێت؟ به‌لام سه‌رۆک به‌پاستی ده‌یویست هه‌موو ئه‌ندامان و به‌رپرسیانی حیزب وادیارنه‌بن که‌ کۆیله‌ی ئاره‌زوو و شه‌هوه‌ته‌کانیانن. هۆیه‌ک بووبوو مایه‌ی ئه‌وه‌ی ده‌ست به‌ منه‌وه‌ بگریت، ئه‌وه‌بوو ده‌یگوت، به‌وانی دی ناچم که‌ هه‌ر ده‌گه‌ته‌ به‌ر ده‌می خانمیکی به‌سته‌زمان، ئه‌و هیتشتا نه‌یگوتوو هه‌رحه‌با برام، ئه‌وان شه‌روالی خۆیان هیناوه‌ته‌ بن چۆکان.

من و خانمی ماردینی یه‌ک شتی دیمان هه‌بوو له‌ یه‌ک ده‌چوو، من و ئه‌و که‌ خولیایه‌ک ده‌که‌وتمه‌ سه‌رمان ده‌بوو به‌ هه‌ر رینگا و کونیکدا بووه بیگه‌ینی. ئه‌و هه‌وای دۆزینه‌وه‌ی بولبولیار دابووی له‌ که‌لله‌ی و منیش ئیستا هه‌ستیکی تاریک و دپ و ترسناک ده‌یخواردم، ئه‌و که‌چه‌ نابینایه

هه لگرمه وه و بیخه مه سه ناوی خۆم و له فایله کانی ده ولت و به پرتوه به رایه تی سه رنشین بیب به باوکیکی راسته قینه. من نه مه زانی تا چه ندی تر له م پۆسته دا ده بم، ده مزانی حیزب ئامانی نیبه و هه ر ساتیک بیت، گه ر ته نیا بۆ خووشی و گۆرانکاری پوکه شیش بووه، من ده هاوێژنه ده ر، پووتمه که نه وه و له هه ر ده سه لاتیک دامه بپن، که نه وه ش هاته پیش توانای زۆر شتم نامینیت. پۆژیکیان ناردم به دواي ئه و فرمان به ره ی که ته واوی تۆماره کانی به پرتوه به رایه تی نفوسی له لایه. ژنیککی حیجابداری ورگ زلی شه رانی بوو، له وانیه ی به زه حمه ت هه ناسه یان بۆ ده دریت و ده جۆلین و قسه ده که ن و گوێشده گرن. ئاشکرا هه موو ژیا نی له ناو تۆمار و نوسراو و بۆله بۆلی به رده و امدا ژیا بوو. چاوانی پرپیون له گومان، که هاته ژوورئ و به جه سه ت زله که یه وه له سه ر کورسییه کی بچوک به رامبه رم دانیشته، ناوچاوانی هه مووی تکه و تنۆکی عاره ق بوو. نازانم ترسی چاوپیکه و تنه که ی من شله ژانده بووی یان خۆی که سیک بوو له شله ژانیککی هه میشه بیدا ده ژیا. پیمگوت هۆی داوه ته که م شتیکی زۆر نهینیه، که په یوه ندی به هه ندیک کاری زۆر گرنگ و تاییه ته وه هه یه و له جیگای بالاکانی حیزبه وه پاسپێردراوم که ده بیت ئه و کاره بکریت و به نهیننی بمینیته وه. چاوانی پرپیون له ترس و گومان، به ده نگیکی خیشن و نیگایه کی منچه وه گوتی «چییه؟ تۆ خۆت دوا یی تهحه مولی هه موو شتیک ده که یته؟». له جیگای خۆم هه ستام و ناوی ئاسمانم له سه ر کاغه زیک بۆ نوسی و دامه ده ستی و گوتم «ئهم ناوه له سجه کاندای ده دۆزیته وه و ده یخه یته سه ر ناوی من، مندا له که شه ش سالانی ته واو نه کردوه، ناوی دایک و باوکی نه سلنی ده سپریته وه و دوو ناوی تر ده خه یته جیگایان». به مۆنیبه که وه دیاریوو هه موو ژیا نی خووی پتوه گرتوه گوتی «سجه کان زۆربه یان له راپه رینه که دا سووتاون». گوتم «ده زانم، باشتر، گه ر سووتا بوو ئه وا له سه ر ناوی من و دایکیکی خه یالی، دایکیک که خۆت دروستیده که یته شونا سنامه ی نوێ و سورته قهیدی تازه و فایلی نوێی بۆ دروستده که یته وه. گه ر نه شسووتا بوو، ئه و سجه ده سووتینیت و ئه و کاره ده که یته». ده مزانی کاره که سه خته، به لام چما

چاری ترم هه‌بوو؟. به دوودلی که سینگه وه فیربووه له هه‌موو کارینکی ئیدارییدا گرتیه‌ک بدۆزیته‌وه و گرفتیک سازبکات، گووتی «گەر سبج‌له‌کان مابوون، پتیوستیم به ئیقرار و ره‌زامه‌ندی دایک و باوکی منداله‌که ده‌بیت». که وایگووت من به‌هه‌موو هیژم ده‌ستم کوتا به میزه‌که‌ی به‌رده‌میدا و هاوارمکرد «تۆ فه‌رمانبه‌ری ده‌وله‌تی یان ژنیکی بی‌مشکی... چیت؟». له شوینی خۆی پاچه‌نی و له ترسدا په‌نگی سپی بوو، هه‌ستمکرد شیوه‌ی هه‌ناسه‌دان و سه‌یرکردن و دانیشتنی هه‌مووی گۆپان، زۆر زۆر ترسا، به‌لام نیگایه‌کی که‌چ له چاوانیدا بوو وه‌ک خۆی مایه‌وه. به هۆی ترسه‌وه بوو یان به هۆکاری گۆشتنی و قه‌له‌وی، بۆ ئیستیکی کورت هه‌وای بۆ نه‌کیشرا و هه‌ناسه‌ی وه‌ستا، ئه‌وه‌م پێخۆش بوو، چونکه ئیدی به‌شی پتیوست ده‌نگ له گه‌رویدا نه‌بوو قسه‌بکات. له‌سه‌ر توپه‌بوونی خۆم به‌رده‌وامبووم و گووتم «گەر دایک و بابی ئیقراربکه‌ن و ره‌زامه‌ندن، کارم به تۆ چیه‌، تۆم بۆ هیناوه بۆ ئیره. ئه‌وه زانین و ماریفه‌تیکی ده‌ویت تۆ تئینه‌گه‌یت. تۆ چ موچه‌خۆریکی دونیانه‌دیوی که نازانیت هه‌ندێ کار هه‌یه ده‌بیت به نه‌ینی بکریت، چونکێ شتی گرنگتری به دواوه‌یه. من فه‌رمانیکت پیده‌ده‌م و له به‌ر ئاسایشی و لات و شاره‌که بیده‌نگ و به نه‌ینی جیه‌جیده‌که‌یت. تۆ ئیستا له دائیره‌ی ئاو و کاره‌با نیت، لای به‌رپه‌وه‌به‌ری ده‌زگای ئاسایشی گشتیت... ئه‌وه ئیوه بۆ هیند نانه‌جبین، فه‌رمانی کورد نرخیکی لاتان نییه و ئاوا سووک و بی‌سایه سه‌یرمانده‌که‌ن، گەر ئه‌منی عه‌ره‌ب باین، ده‌هاتین له ژووره‌کانی خۆتاندا له دائیره سوارتانه‌دیوین و ئیشه‌که‌شمان پیده‌کردن. به‌لام به‌و په‌ری پیزه‌وه و به سه‌یاره‌ی خۆم ناروومه به‌دواتدا، که‌چی حۆل حۆل باس له ئیقراری دایک و باوکی بۆ من ده‌که‌یت. ئه‌وه کاری نه‌ینی حیزیه، شتیکی گه‌وره له پشت ئه‌م ئیشه‌وه‌یه، تۆ خۆشت ته‌نیا که‌سی به‌رپرست له هه‌موو شتی‌ک و هه‌موو شت به ته‌نیا له ملی خۆته. هه‌ر هه‌له‌یه‌کیش له‌و کاره‌دا بکه‌یت، یان به‌یلت نه‌ینیه‌که‌ی بپواته‌ده‌ری، بزانه یاریت به ژیا‌نی خۆت کردوه... ئه‌وکات وای له خۆت و وای له حالته». ژنه‌که زاره‌تره‌ک بوو، وه‌ها ترسا گووتم ئیستا نا که‌میکی دی

دلی دەووستیت. کەمیک بە بێدەنگی لەسەری وەستام تا توانی هەناسە وەرگیریت و بکەویتەووە قسە. ژنیکی بوو لە توخمی سەر سەختان، لەوانەی گەر ترسی تەواویان لێ نەنیشیت، لەسەر ملنەدان و کەللەرەقی پێداوەگرن. بەلام لە شتیوازی قسەکردنی مندا زانی ئەوێ دەمەوێت گەر لە سەر لاشەئەویش بوووە جیبەجێدەبیت. چەند چینیکی عەرەقی دەردا و چەند جارێک رەفتەئەو حیا بەکەئەو توندکردهووە و لە نیوان شەرمی ژنانە و بێدەنگی قیناوی مەخلوقیکی کینەدۆزدا، نیکاکانی پەر لە ترس، پەر لە شەرم، پەر لە رقی بوون. چوومەووە پشتی میژەکەم و پاش ئیستیک بەردەستەکەئەو خۆم بانگکرد و گووتم «چایەک بۆ خانم بەهێنە». لەو کاتەوێ لە ئاسایش کارمەکرد ئەووە شتیوازم بوو، توپەبوونی خێرا، هێوربوونەوێ خێرا، هەلچوونی کتوپەر، ساردکردنەوێ بە کاووخۆ ... بەوچۆرە تا لەو وازییە بەردەوام و چێژبەخشەدا بەرامبەرەکەم لە کاریگەری لیکدانی بەردەوامی نەرمی و رەقیدا دەشکا و ئەوێ دەگووت و دەکرد کە من نیازم بوو. ژنەکە هاتەووە سەرخۆی، ئیستا لە دۆخیکدا بوو نەیدەزانی چی بلیت، منیش لەسەرپێ بووم هەر چۆرە چەنەحالییەکی بێسوود دا بە زینیت، بەسەریدا بخویم و هەناسەئەو بتاسینم و زارەترەکی بکەم. ژنەکە دواچار بە دەنگیکەووە کە خالی نەبوو لە قینیکی شاردراوێ گەرە، وەک کەسێک بەزۆر تاوانیکی ترسناک ئەنجامیدات، گووتی «هەموو ناوێکانم بۆ بنوسە، رەسم بۆ بنێرە. بەلام بزانی هەر شتیکی کەشف بێت، من حاشای لێدەکەم و ناچمە ژیریاری. دلنیام خوداش عەفوومدەکات، چونکە تۆ بە زۆر ئەو کارەم پێدەکەیت». من هێورمکردهووە و گووتم «خانم دلنیابە هیچ کەسێک بەمە نازانیت، دەبیت دۆسییەکان هەموو بچنە ژیری. ئەمە مندالیکە دایک و بابی خۆی نایانەوێت، خستووینانەتە ملی خەلکی تر، بەلام هۆی گرنگ هەبە ناتوانن ئەووە ئاشکرا بکەن. هیچ کەسێک دوا ئەم مەسەلەئەو ناکەوێت و کەسێش نایەتە سەر پێگای تۆ و وەک ژنیکی خوداناسیش بزانی، بەو کارەت ئیشیکت بۆ خودای خۆت و بۆ مەخلوقیکی بەستەزمان کردووە و بەخێر بۆت دەنوسریت. چونکە ئەو کچە ئیستا لەم دنیا گەرەبەدا لە من زیاتر

کەسی تری نییه». نەرمی لەگەڵ ژناندا چەکیکی ئەفسوناوییه و هەمیشە کاری خۆی دەکات، ئەوان چەندە بە فرمیسک ئیمە ی پیاو دەنێتە جوغزی تەنگەو، ئیمەش لە بەرابەردا بە نیشاندانی میهره بانی درۆ، خراپتر دەیانخەینە سەر کار و نیازی خۆمانیان لێدەستینین. ژنە کە دواى خواردنەوهی چاکە، کەمیک پەنگی تیگەراوه، هەستمرکد ئیتر پتویست بە هیچ هاراریکی تر ناکات و ئەم ژنە پەپۆرەنگە ئیشم بۆ دەباتە پتۆه.

زۆری نەبرد دەنگۆی سووتانی ئەرشیفیکی دی لە نفوس بڵاوبوو، بۆ ئەوهی شتەکان چەوتە پتێ نەگرن، خۆم بێ هیچ پاساوێک، تەنیا وەک بەرپرسی ئاسایشی شار چوومە دائیرە و ژوورە سووتاوه کانم بەسەرکەدو، هەندێ وردە لێپرسینه وەم کرد و لە هەندێ فرمانبەری بەستە زمان تورپه بووم و بەدبەختیکی پاسه وانیشم پەوانەى گرتوو خانە کرد. پاش دوو هەفته لەوه من شوناسنامەى ئاسمان وەفا پەفەت لە گیرفانمدا بوو.

دەبیت بلیتم کە ئاسمان هەر نابینا نەبوو، بەلکو کچیک بوو هەستی بە دەوربەری تەواو کەم بوو، توانای قسەکردنی زۆر لە خوار بوو، بە ئەستەم دەیتوانی هەندیک وشە بلیت، گەرچی لە دایک و باوکیکی جوانیش بووبوو کەچی پتێنەدەچوو هیچی لە جوانی ئەوان بردبیت، هەر ئەوه نەبوو بەکاری نابینایی پوخساری شتوابیت، بەلکو هیلکاری سیمای، سروشتی دەرکەوتنی ماسولکە و ئیسکەکانی، کەوانەى برۆ و چەنەى، هەر لە مندالییەوه دیاربوو کە پاشەپۆژ خانمیکی جوانکیلەى لێ دەرنایەت، لەو تەمەنەوه بەکاریگەری دەردیکی نادیار قزى کەوتبوو وەرین، من یەکەمجار کە باوهمکرد و دەستم بەسەریدا هینا، هەستمرکد کە قزى بە جۆریکی ئاسایی تەنگە و تەنانت بە دەست پیاھیتانیش دەوهریت. مندالیکی ئارام بوو، یەکەم شەو کە بردمەوه، قسەبەکی ئەوتۆم نەکرد، ئەو منى نەدەبینی، هیندە بوو دەیزانی کە چیتر لەو جیگایەى جاران نییه و گوێی لەو دەنگانە نییه کە هەردەم گوێی لێ بوو، وەک مندالی تر نەبوو بگری و هاراریکات و داوابکات ببەنەوه بۆ هەواری کۆنى، پتێدەچوو

ه‌وای دنیای نیمه بۆ ئو له هه‌موو گوشه‌یه‌کدا وه‌ک به‌ک بێت، یان له‌وه‌ته‌ی بووه‌ که‌س هیچ شتیکی بۆ جیبه‌جێ نه‌کردبێت تا فیربێت بۆ شته‌کان بگری و به‌ فرمیسک بگاته‌ نیازی خۆی. سه‌ره‌تا هه‌ر له‌و جینگایه‌دا دانیشته‌ که‌ من دامنا و وه‌ک به‌ هه‌سته‌ نه‌پینیه‌کانی درژیی و پانی جینگاکه‌ پتوه‌ریکات، سه‌ری به‌ هه‌موو لاکاندا گێرا، دوابی به‌ دریایی گیاندارێکه‌وه‌ ئاماده‌بێت هه‌موو په‌لاماریکی ناگه‌مان به‌ په‌رچه‌کرداریکی خێرا و زیره‌کانه‌ وه‌لامبداته‌وه‌، له‌ دۆخی ئاماده‌باشتیکی سه‌رنجراکێشدا دانیشته‌، پاش ماوه‌یه‌ک بیده‌نگی، وه‌ک ئه‌وه‌ی گه‌یشته‌بێته‌ هه‌ندیک ده‌ره‌نجام، له‌ جینگای خۆی هه‌ستا و به‌ کاوه‌خۆ که‌وته‌ هه‌نگاوانان، ناشکرا ده‌یزانی یه‌کیکی تر له‌ ژوره‌که‌دایه‌، به‌لام دلنیاشبوو ئه‌و یه‌که‌ جگه‌ له‌سه‌یرکردن هیچی تر ناکات. هه‌ستمکرد بۆی گرنگ نییه‌ من بدۆژیته‌وه‌ یان چاوه‌پوانی شتیکی دیاریکراوم لێ بکات، هێنده‌ هه‌بوو ده‌یویست شوێنه‌که‌ بپشکنێت. کورت و له‌سه‌ره‌خۆ هه‌نگاوی ده‌نا، وه‌ک یه‌کیک به‌ نزیک که‌ستیکی خه‌وتوودا بپوات و نه‌یه‌وێت به‌ چرپه‌یه‌کیش وه‌ناگای به‌پینیتته‌وه‌. که‌میک به‌ ژوره‌که‌دا سوپایه‌وه‌ و هه‌ستیکی ناوه‌کی هتوریکرده‌وه‌ و به‌ ئارامیه‌کی پوونه‌وه‌، وه‌ک توانیبیتی بزانیته‌ هه‌ره‌شه‌یه‌کی هه‌نوکه‌یی له‌سه‌ر نییه‌، به‌ چ پێگایه‌کدا هاتبوو، به‌ هه‌مان پێگادا گه‌رایه‌وه‌ سه‌ر کورسییه‌که‌ی خۆی. ئه‌وه‌ یه‌که‌مجارم بوو له‌ نزیکه‌وه‌ به‌وردی سه‌رنجی منداڵ بده‌م. چاوه‌ چنۆک و نیگا بپنده‌ و درک ئاساکانم له‌ هه‌موو شتیکی دنیا هه‌لچه‌قیببون له‌م بوونه‌وه‌ره‌ گچکه‌له‌ و ناسکانه‌ نه‌بێت. هیچ کات نه‌ بوارم هه‌بوو و نه‌ به‌بیرشما هاتبوو، منداڵان بخرمه‌ ژیر تیشکۆی ئه‌و غه‌ریزه‌ ره‌شه‌ی خۆمه‌وه‌. دنیای من به‌ گشتی دنیایه‌کی بێ منداڵ بوو، نه‌پتی هه‌موو جۆره‌ ئاده‌میه‌یک ده‌هاته‌ دۆسیه‌یه‌کانی بده‌مم، نه‌پتی ئه‌م بوونه‌وه‌ره‌ بچوکانه‌ نه‌بێت. من پێشتر خۆشم له‌ منداڵان نه‌ده‌هات، هه‌ر وه‌ک گه‌وره‌یه‌کی چکۆلانه‌ ده‌مبینین. من هیچ کات له‌گه‌ڵ زاراوه‌ی «جیهانی پاکی منداڵان»، «وردیله‌ بێگه‌رده‌کان»، «ساوایانی بێ گوناھ» دا نه‌بووم که‌ هه‌ر کات قسه‌ به‌هاتبایه‌ته‌ سه‌ر دنیای ئه‌وان، خه‌لکانێک بۆ پاککردنه‌وه‌ی نیگای پێسی

خویان له هر شت، دهگه و تنه پیاوه لدان و ستایشکردنی ئم مه خلوکه بچوکانه. ته و اووی ئه و قسانم وهک سهرپوشنکی سپی ده بینی که سهرینکی دیز له ژیریدا خوی ده شاریتته وه. زیاده ره وی له وه سفی مندال و له خوشه ویستی ئه و اندا، جوره نمایشیک بوو، خه لکانیک ده یانکرد تا وه کو بلاین ببینن هیتشا ناخی ئیمهش به چه یه کی ساوا و پاکی تیداماره که به سۆزه وه بیرری یۆزانی مندالی دهکات. به لام هر کات ناخی ئه وانه به راستی هه لکولیت له بری ئه وهی بگه یته سهر کانی و کانگای مندالی، دهگه یته سهر شوینی ئالۆز و ره شتر له وهی چاوه پروانته کردوه. هه تا جاریکیش بیستم به کیک له چیرۆکنوسانی ئه ده بی مندالمان که به ناسکی و بیرتیژی ناوی ده رکردبوو، له ماله وه زۆر خراب مندال کانی خوی داغدهکات و به که و چکی گهرم پشتی ده ست و سهرلیو و په ره ی گوئیان ده سووتیتیت. ئیستاش له و بره وایه دام مندال خالی نییه له شه پانگیزییه کی تاییه ت به خوی، ئه وانیش به ئه اندازه ی توانای خویان و بگره زۆر زیاتریش له توانای خویان، حه زیان به به ده بختی و غه مگینی ئه وانی تره. که من ئه و مندالانه ی به راستی ناوی زارۆکی پاکیان به سهردا به برپیت. ئاسمان له و منداله هیمن و پاکانه بوو. هه میشه بیده نگ له جیگایه کدا داده نیشته و واده رده که وت وهک بیریکاته وه، دیاره ده زانم زاراهوی بیرده کاته وه بۆ مندالی وها کاریکی شیوا نییه، به لام دانیشتن و ده ستخسته ژیر چه نه ی و سهر به رزگردنه وهی پوخساری، شیوه ی که سیکیان پیده به خشی له تیفریندا بیت. من ده مزانی ئه و هیمنییه سهره ی هیمنی په پویه کی گه مره نییه که له چاوه پروانی نیچیردا چاو له تاریکی ده برپیت، به لکو هیمنی که سیکه که هه میشه شتیکی هه یه بیرری لیبیکاته وه، به لام بیرگردنه وه یه ک هه یج که س ناتوانیت بگاته دۆزینه وهی شیوه و بابه ت و ناوه پۆکی.

من له و چه ند ساله دا زۆر بیرم له وه کردۆته وه ئاخۆ که سیک هه یه بتوانیت بگاته سنوره هه ره ته نکه کانی ئه و جوره بیرگردنه وه ی، بیرگردنه وه ی که سیک که نه دنیا ده بینیت، نه ده توانیت ته و او قسه بکات، نه

قسه و باستیکی له گه‌ل ئاده میزادانی شدا گۆریوه ته وه، بیرکردنه وه یهک ده‌که ویتته ئه‌وبه‌ری زمان و ئه‌ودییوی پوانینه وه... بوونه وه ریکی عاقل که پتر وهک ئاژه لیک سه‌یرکراوه و ته‌نیا خواردنی خراوه ته به‌رده‌م. بیگومان بیرکردنه وهی بوونه وه ریکی مندال له و دۆخدا وهک بیرکردنه وه شه‌یتانییه‌کانی ئیتمه نییه که ده‌یه‌ویت په‌ی به هه‌موو ئه‌ندازه‌یه‌کی سه‌ختی ژیان و هه‌موو شفره‌یه‌کی تاریکی بوون بیات، نا به‌لام بیرکردنه وه‌یه له جۆریکی دیکه، بۆ نمونه، من و اهه‌ست ناکه‌م بیرکردنه وه له قوولایی تاریکی ئاسانتر بیت له بیرکردنه وه له دونیای پۆشن. زولمه‌ت ته‌نیا لای ئیتمه ره‌شیتیه‌کی بیسنوره و هیچی تر، به‌لام دلنیا‌م شار و میترۆپۆله گه‌وره‌کان له دیدی ئیتمه‌دا چهنده جه‌نجال و پر دیمه‌ن و هه‌زار په‌نگن، تاریکی لای نابینا‌کان هه‌مانشیره، پره له جینگای نادیار و شوینی بۆ ئیتمه نه‌ناسراو. دواوه نابینایه‌ک هه‌میشه بۆ گه‌یشتن به دونیای ئیتمه کلیلی خۆی پییه، بیته‌وه‌ی ئیتمه هه‌چ کات بتوانین ده‌رگای دونیای ئه‌وان بکه‌ینه‌وه و ببینین له بنی ئه‌و جیهانه‌دا چی ده‌گۆزه‌ریت... ئه‌وان په‌ی به دونیای ئیتمه‌ده‌به‌ن، به‌لام ئیتمه په‌ی به دونیای ئه‌وان نابین، له‌به‌رته‌وه گه‌ر قوول بپوانین ئیتمه نابینا و ئه‌وان بینان، ئه‌وان له دوو جیهانی گه‌وره‌دا ده‌سوپیته‌وه و ئیتمه به ئه‌سته‌م چواره‌وری خۆمان ده‌بینین. بۆیه هه‌ر له سه‌ره‌تاوه هه‌سته‌مه‌کرد کیزه‌که شتیکی تاییه‌تی هه‌یه که ئیتمه ده‌سته‌مان پیداناگات، سال دوا‌ی سال ئه‌و پاستیه‌م زیاتریش بۆ چه‌سپا که به راستی ئه‌م که له دونیایه‌کدا به زۆر دور له دونیای ئیتمه. که‌که بوونه وه‌ریک بوو ته‌واو پیچه‌وانه‌ی خۆم، من که سیک بووم هه‌موو گیانم بووبوه جار، وهک دیوکی میکانیکیم لی هاتبوو که به جۆریکی راسته‌وخۆ و ناراسته‌وخۆ هه‌زاران دییه‌ی ترم به خۆمه‌وه به‌ستوه تا به هه‌ستۆکه ئامیزییه‌کانم زیاتر ببینم و ببینم و له بینین تیرنه‌م. وشه‌ی چاوچنۆک به واتا حه‌رفی و پراوپره‌که‌ی کالای به قه‌د بالایی من بوو. به‌لام له‌گه‌ل ئه‌و هه‌موو چاوانه‌شدا زۆر جار ئه‌و هه‌سته‌م هه‌بوو که هه‌چ نابینم. کیزه‌که به پیچه‌وانه‌وه، ئاشکرا پیوستی به چاو نه‌بوو، دیاربوو زۆر شتیش ده‌بینیت. له یه‌که‌م شه‌وه‌وه سه‌رنج‌مدا، کیشه‌یه‌کی

وه‌ها قوولی له‌گه‌ل نابینابوونی خۆیدا نییه، به پێچه‌وانه‌ی منه‌وه که هه‌موو ژیانم له‌ دەوری جوغزی ئه‌و گرفت و داو و ده‌ردانه‌ ده‌سوراپه‌وه که چاوم بۆی دروستکردبووم، له‌ راستیدا چاوساغ و دیده‌داره‌کان هه‌یچ نین جگه‌ له‌ که‌سانیک که برسیتی چاویان ده‌یانکوژیت، به‌لام هه‌یچ که‌سیش نییه به‌ ئەندازه‌ی من، کوشته‌ی تێرنه‌بوونی دیده‌ و چلێسی نیگای بووبیت. نامه‌وێت بلێم که کێژه‌که به‌ نابینایی خۆی به‌خته‌وه‌ر بوو، به‌لام ده‌توانم بلێم نابینایی وه‌ک دۆخ و شیوه‌ی ژیان، هه‌ندیک ده‌ردی گه‌وره‌ی له‌ کۆڵکردبووه‌وه که من له‌ ژێر بارباندا خه‌ریک بوو دوو که‌رت ده‌بووم.

له‌گه‌ل هاتنی ئاسماندا بۆ ژیا‌نی من، شتگه‌لیکی زۆر گۆران. ئیتر شه‌وان تا نیوه‌شه‌و له‌ پشت میزه‌که‌ی ده‌زگاوه‌ دانه‌ده‌نیشتم. کاری نوسی‌نی یاداشت و کتێبه‌که‌م له‌ بیرووه‌ برده‌وه‌ ماله‌وه. هه‌رده‌م پێش ئه‌وه‌ی تاریک دابیت شو‌فێره‌ دلسۆزه‌که‌م ده‌نارد و کێژه‌که‌ی ده‌گه‌یاند‌ه‌وه‌ مه‌نزل و هه‌واری من. بۆ ئه‌و کاتانه‌ش من له‌وێ نیم باجیبه‌کی قه‌یره‌م له‌و کۆلانه‌ی خۆمدا په‌یداکرد، له‌کاتی پێویستدا ب‌روات و ئاگای له‌ مندا‌له‌که‌ بیت. کێژه‌که‌ گۆرانکاریبه‌کی سه‌ره‌تایی له‌ مندا سازان، هه‌موو مرو‌فیک بۆ دۆزینه‌وه‌ی دیوه‌که‌ی تری خۆی پێویستی به‌ سۆنگه‌یه‌ک هه‌یه، هه‌یه خۆشه‌ویستی ده‌بیته‌ ده‌لیلی و هه‌یه‌ کینه، هه‌یه‌ شیعریک هه‌شه‌ ئایه‌تیکێ قورئان، هه‌یه‌ بینه‌ی لاشه‌یه‌ک و هه‌یه‌ ماچیک، هه‌یه‌ نوێژ و هه‌یه‌ مه‌ستی، هه‌یه‌ سیکس و هه‌یه‌ ئیمان، به‌لام دوا‌جار هه‌مووان ده‌رۆنه‌وه‌ سه‌ر یه‌ک پێگا، پێگای گه‌رانی ئێمه‌ به‌دوای خۆماندا ده‌میک که‌ دلنیا‌ده‌بین مرو‌فه‌که‌ی ده‌رونمان دوور له‌ ئێمه‌ له‌ تاراوگه‌یه‌کی دۆزه‌خیدا گیریکرد‌ه ... نا هه‌یچ که‌سیک نییه‌ پێویستی به‌ هۆیه‌ک نه‌بیت تا ئینسانیه‌تی پاک‌درووی خۆی بیری‌که‌وێته‌وه. به‌لام به‌ مه‌له‌دا مه‌چن، شته‌کان هه‌روا میکانیکی و ساده‌ و له‌ خۆوه‌هاتووش نین. من ئیستا که‌ بۆتان ده‌نوسم چه‌نده‌ها سال‌ به‌سه‌ر ئه‌و پۆژه‌دا تێپه‌ریون که‌ ئه‌و ژنه‌ دۆسییه‌ به‌ده‌سته‌ی نفوسم بانگ‌کرد و له‌ هه‌یچه‌ خۆم کرد به‌ باوک. ئه‌وکات شته‌کانم به‌مجۆره‌ نه‌ده‌بینی، کێژه‌که‌ لای من ته‌نیا خولیا‌یه‌ک بوو بۆ

نوهی شتیک له خۆم دوربکه و مه‌وه و هه‌ندیک له هه‌سته سه‌ره‌تاییه‌کانی خه‌لکی نه‌زموونبکه‌م که تا نه‌وه‌م هه‌یچ ده‌رباره‌یان نه‌ده‌زانی. نا هه‌یچ کات شته‌کان به‌وجۆره‌ نیین، من منداڵه‌که‌م گرتبته‌ نامیز و گووتبیتم «نه‌ی مندالی پاک تو ژیان و بینگه‌ردیی له‌ده‌ستجووی خۆم به‌یاداده‌هه‌ینیه‌وه، باپروم له‌م کوچه‌ ته‌نگه‌به‌ره‌ی ده‌زگا ده‌رچم و فریشته به‌دبه‌خته‌که‌م بدۆزمه‌وه و باوه‌شی پیدابکه‌م و بلیم، به‌وانه‌ من بوومه‌ته که‌ستیکی دی». نا نه‌وجۆره‌ ده‌ره‌نجامگیریه‌ بیمانایانه‌ په‌نگه‌ کاریگری سه‌یرکردنی زۆری زنجیره‌ ته‌له‌فریۆنییه‌ پوچه‌کان بیت له‌سه‌ری ئۆه‌دا، به‌لام لای من جوړیکی تر بوو، کاریکی له‌سه‌ره‌خۆ و ورد و نازارده‌ر بوو، که تۆزه تۆزه ورددیده‌کردم و ده‌یه‌پایم و ده‌یخواردم.

دۆزینه‌وه‌ی ئینسانیه‌تی خۆت وه‌ک دۆزینه‌وه‌ی که‌نجینه‌یه‌کی ته‌لا وه‌هایه که زۆر قوول له‌ بنی زه‌وییه‌کی په‌قەندا هه‌لگیرابیت، کاریکی ورد و به‌ تاقه‌تی ده‌ویت، که زۆرجار هاوده‌می ناکامیه‌ و له‌به‌ر به‌رده‌ن و سه‌ختی ناگاته هه‌یچ جینگایه‌ک. زۆرینه‌ی خه‌لک ته‌نیا له‌سه‌ره‌ مه‌رگدا یان ته‌نیا چه‌ند هه‌نگاوێک به‌ر له‌ مه‌رگ به‌یریانده‌که‌ویتته‌وه که ده‌بیت له‌ پینگای شتیکه‌وه‌ تیبگه‌ن مروڤن. گه‌وره‌ترین گه‌مزه‌یه‌که‌ که من له‌ مروڤدا بینومه نه‌وه‌یه مروڤبوونی خۆی وه‌ک به‌لگه‌نه‌ویست وه‌رگرتوه‌ و واده‌زانیت شتیک نییه‌ پتویستی به‌ سه‌لماندن هه‌بیت. به‌لام به‌ نه‌زموونی خۆم تیگه‌یشتم که مروڤبوون هه‌ستیکه‌ هه‌تنده‌ی فه‌رامۆشکرد هه‌تانه‌وه‌ی سه‌خته، که هه‌تاشته‌وه‌ پاراستنی سه‌ختتره‌. مروڤبوون وه‌ک ماسیه‌یه‌کی ته‌لای بچوک وه‌هایه له‌ چه‌وزیکی لیخنی پڕ جانه‌وه‌ر دا، ده‌بیت شه‌و و پوژ ناگاداری بیت، نه‌وه‌ک جانه‌وه‌ری لابه‌لا، به‌ر هه‌رش و په‌لاماری بدن یان پهبه‌بوون و ئالوده‌بوونی زۆری ده‌وربه‌ر بیکوژیت. مروڤتیک تیبگات مروڤبوون چیه‌، شتیکه‌ ده‌گه‌من و ناوازه‌یه، یان وه‌خته‌ بلیم هه‌ر نییه، له‌ نیوان ئیمه‌ی ئاده‌میزاداندا به‌دترین سووکایه‌تیه‌که‌ به‌کاریت، نه‌وه‌یه یه‌کیکه‌مان به‌وی دی بلیت «تو مروڤ نیت»، ئیستا من نه‌وه به‌ سووکایه‌تی یان تانه‌ نازانم، نه‌وه‌ حه‌قیقه‌ت و دۆخی پاسته‌قینه‌ی

هه‌موومانه، که ئیمه هیشتا مرۆف نین. ئه‌وه‌ی که کۆمه‌کی به‌ من کرد له‌ نه‌نگی و داشکانی خۆم تێبگه‌م ئه‌و پرێگا دژوار و دورکه‌وتنه‌وه‌ زۆده‌م بوو له‌ خۆم. مرۆفه‌ ئاساییه‌کان که هه‌ست به‌ نامرۆفی خۆیان ناکن. کێشه‌ی ئینسان هه‌یچ کات ئه‌وه‌ نییه‌ جانه‌وه‌ریک له‌ گیانیدا، به‌لکو ئه‌و ده‌مامکی ئینسانیه‌ته‌یه‌ که ده‌یکاته‌ سه‌ری خۆی و تاسه‌ر ئێسقان فریوی پێده‌خوات و به‌هۆیه‌وه‌ ترسناکترین شتگه‌لێک ده‌کات که گه‌ردون پێشتر نه‌یدیه‌وه‌. ده‌غه‌لی ئیمه‌ له‌وتیه‌ ده‌ست پێده‌کات که بێ هۆ و بێ ده‌لایلکی دیار، خۆمان لێ بۆته‌ مرۆف. مرۆفبوون دیارییه‌ک نییه‌ خودا به‌خشیبیتی، ئه‌مه‌ درۆ و ده‌له‌سه‌یه‌کی دیکه‌یه‌ که بیرویا کۆنه‌کان له‌ ئیمه‌دا چاندوویانه‌. ئاینه‌کان به‌ ناوی خوداوه‌، ئه‌م مرۆفه‌ له‌ ناوی پیرۆز هه‌لده‌کێشن و وه‌ک موعجزیه‌یه‌کی خودا ده‌بخه‌نه‌ سه‌ر شاتۆی گه‌ردون و ئه‌و وه‌همه‌ی تێدا به‌هێزده‌کن که بۆته‌ مرۆف، ئه‌وه‌ به‌سه‌ مرۆف واتیبیگات که خودا کردووتی به‌ بوونه‌وه‌ریکی ناوازه‌ تا به‌ ناوی ئه‌وه‌وه‌ زه‌وی خاپووریکات... به‌لام بۆ که‌ستیکی وه‌ک من، که جانه‌وه‌ره‌که‌ی ناخه‌م تا دورترین جێ له‌گه‌ڵ خۆیدا برده‌می، بینه‌نی راستیه‌یه‌کان ئاسانتر بوو. ده‌میک ده‌گه‌یه‌ سه‌ر ترۆپکی جانه‌وه‌ریی و له‌وتیه‌ ته‌ماشاده‌که‌یت و ترۆپکی ئه‌وبه‌ر ده‌بینه‌یت، لوتکه‌ی مرۆفبوون ته‌ماشاده‌که‌یت، له‌ویدا هه‌ستیکی سه‌یر داتده‌گریت که ده‌بینه‌یت ئه‌وی چ خالی و بێمیوانه‌، چه‌ند ده‌گه‌من ئه‌وانه‌ی ده‌گه‌نه‌ سه‌ره‌وه‌ و چه‌ند ده‌گه‌من ئه‌وانه‌ی ده‌توانن له‌ویدا بیه‌ینه‌وه‌.

نا منداڵه‌که‌ سه‌ره‌تا شتیکی ئه‌وتۆی پێنه‌به‌خشم. من ئه‌و ده‌م وه‌ک هه‌مووتان خۆم به‌ مرۆفنیکی ته‌واو ده‌زانی، که نه‌نگی و که‌مییه‌ک له‌ خولق و خه‌لیقه‌تدا نییه‌، به‌ پێچه‌وانه‌وه‌ خۆم وه‌ک سوارچاکی دروستکردنی ئه‌فسانه‌یه‌کی نوێ و به‌یداخسه‌کینی ده‌سه‌لاتیکی تازه‌ له‌سه‌ر زه‌وی ده‌زانی که پاشه‌پۆژ شوپینیکی گرنگی له‌ میژوودا ده‌بیت. کاریگه‌ریی کیژۆله‌ بچوکه‌که‌ له‌سه‌ر من گه‌لێک کاوه‌خۆ و درێژخایه‌ن بوو، ئه‌و سه‌ره‌تا ته‌نیا شتیکی تر بوو، به‌لام چی؟ ئه‌وه‌ پێویستی به‌ چه‌ندین ساڵ بوو تا تێبگه‌م. هه‌ند هه‌بوو شه‌وان که ده‌گه‌رامه‌وه‌ ده‌مخسته‌ ئامیزم، ئه‌وه‌ی

شتیک هەبوو بیگرە باوەش خۆشییەکی گەورە دەدام. ئەو هەموو سالانە بەردەوام بە تەنیا خەوتیووم، ئیستا کێژکی چکۆلانە هەبوو دەمخستە سەر سنگم و دەخەوتم. من بە تەواوی نازانم هەستی باوکایەتی چۆنە، پێدەچیت باوکە سروشتییەکان لە یەکەم ساتەوێ ئەو هەستەیان هەبیت، کە من کەمەکەم بەرامبەر کچەکەم بۆم دروستبوو. سەرەتا پەیداکردنی منداڵە کە پابەندی ئەو هەبوو دەلاقە یەکی تر بدۆزمەوێ کە شتیک لە جیاوازی و ڕەنگ بپەخشیتە ژیانم، لەوێدا لاسایی نیازی فریشتەکانم نەدەکردەوێ، بەلکۆ دەمویست بە شێوێ و شێوازی خۆم وەک لیفتانانت بەردەوام لەسەر یەک شاتۆ و یەک تەختی نمایش نەبم. هەموو ئەو هەولەیی من بۆ وەدەستخستنی ئەو منداڵە جۆریک لە گەپان بوو بۆ دەمامکیکی دی، تا بپسەلمینم منیش بوونەوهریک نیم ڕەنگی تر لە بن پوخساری ئیستامدا نەبیت. من بە چاوی خۆم سەردەمەکەم دەبینی و شەرم و شورەیی بوو بۆم نەتوانم لە پۆلیک زیاتر نمایشبکەم و وادەریکەوم تەنیا مەکینە یەکی قورمیشم و هەر بەیەکجۆر دەزانم دەست و قاچ بچولینم.

ڕەنگە یەکیک بپرسیت جەنابی وەفای ڕەفەت بەگ، تۆ باس لە چ شاتۆ و چ دەمامکیک و چ ئەکتەربازییەک دەکەیت، کە کەم کەس دەیانزانێ تۆ منداڵی وات لە مالدایە و تا بۆت دەکرا دەتویست هەموو شت بە نەپنی بیت و لای ژنی دایەنی ئیوارانیش گووتیووت، کێژەکە خوشکەزایەکی بیکەسی خۆتە و موحامیدینی خەلق لە نزیک کەرکوک دایک و بابیان سەربریوێ و ئەم بەدبەختەیان بۆ تۆ جێهێشتووێ. هەلبەت کە سیک رەخنەیی وەها بگریت هیشتا تێنەگەبشتووێ کە من لە راستیدا دەمویست لە ڕینگای ئەم منداڵەوێ خۆم تاقیبکەمەوێ. ئەوێ لە و کاتەدا بۆ من گرنگ بوو، بزانی دەتوانم ببمە شتیک جیاواز لەوێ شۆرش و میژووی ئەو سالانەیی پێشووی سەپاندبووی. ئەو دەم خولیاکەم لە گەڵ پۆچی ساتەوێختە کەدا ناکۆک نەبوو، ئەوێ باهیری دەیکرد، من دەبوو بە جۆریکی تر بۆ خۆمی بکەم.

هه‌میشه له دونیادا دوو جۆر نه‌کتر هه‌ن، یه‌کێکیان نه‌وانه‌ن که له به‌رچاوی نه‌واوی خه‌لک نمایشی خۆیان پێشکه‌شده‌که‌ن، له‌گه‌ڵ جۆره نه‌کتره‌کی دیکه‌دا که له ژوورێکی داخراودا، له جینگایه‌کدا که ده‌رگای قفله و په‌نجهره‌ی به‌ په‌رده‌ی نه‌ستوور داپۆشراوه به‌هره‌ی خۆیان تاقیده‌که‌نه‌وه. زۆرینه‌ی خه‌لک ته‌نیا له ده‌ره‌وه نمایشده‌که‌ن و له ژووری تاریک و ده‌ربه‌ستدا راستی خۆیان ده‌ژین و حه‌قیقه‌تی خۆیان به‌یانده‌که‌ن، هه‌شه به‌ پێچه‌وانه‌وه له‌ده‌ره‌وه بوونی راسته‌قینه‌ی خۆیان ده‌ژین و چۆن به‌و شیوه‌یه له ناو خه‌لکدا ده‌رده‌که‌ون، به‌لام ده‌مامک و نمایشی خۆیان ده‌به‌نه شوینه تاریک و داخراوه‌کان.

من له جۆری دووه‌م بووم. تا نه‌و کاته ده‌موچاوی «عه‌قید جه‌نگیز» ده‌موچاوی راسته‌قینه‌ی خۆم بوو، ده‌موچاوی «باوکی ئاسمان»یش، ده‌مامکه‌کم بوو.

شانۆ گه‌وره‌که‌ی ژیان نه‌و شوینه بوو که تێیدا حه‌قیقه‌تی خۆم ده‌ژيام، به‌لام کێ هه‌یه بتوانیت سه‌نگی حه‌قیقه‌تی خۆی تا مردن له کۆڵ بگریت؟ کێ هه‌یه بوونی خۆی نه‌پیسینیت و له ژیر باری خۆیدا پایه‌مالی نه‌کات؟. نه‌وانه‌ی له‌ده‌ره‌وه به‌دریژایی پۆژ کاریان نمایشه هه‌میشه خۆشبه‌ختترن، نه‌و کاته‌ی بۆ پوخساره راستیه‌که‌ی خۆیانی داده‌نێن، که‌متره. مروف بۆیه هه‌میشه ده‌مامک ده‌کاته سه‌ری، چونکه ده‌موچاوی راسته‌قینه به‌ جۆریک سه‌نگینه هه‌موو سه‌ریک ناتوانیت هه‌لبیگریت. من نه‌وکاته‌ی که کێزه‌که‌م خسته سه‌ر خۆم، که شه‌وان له تاریکیدا ده‌مخسته سه‌ر سنگم، نمایشمه‌کرد، حه‌قیقه‌تی من له ده‌رگا‌بوو ... له پشت ده‌رگای بیروکه‌مه‌وه بوو له ئاسایش، نه‌وه‌ک له پشت ده‌رگای ژووری خه‌وتنه‌که‌م له مال.

به‌دریژی سالی نه‌وه‌دوسیش گه‌رانی بیوچانی من به‌دوای بولبولیاردای
 به‌رده‌وام بوو، ناگاداریشبووم خانم لای خویه‌وه لیفتانتی راسپاردووه که
 ئه‌ویش چی بۆ ده‌کریت بیکات، به‌تایبته لیفتانت ئیستا جگه له
 ده‌زگایه‌کی ئه‌منی چکۆله، توپژیکی بالکشاوی له بازاری ناوه‌وه و
 ده‌ره‌وش هه‌بوو، که ده‌یان‌توانی وه‌ک من پرس و سوڤاغ بکه‌ن. ئه‌وه‌ی
 ناتوانم بولبولیارد بۆزموه بوویوو به‌مایه‌ی ئه‌وه‌ی چ من چ خانم هه‌ست
 به‌لاوازییه‌کی گه‌وره بکه‌ین. خانم که جار به‌جار داوه‌تیکی ده‌کردم،
 ده‌میک ده‌چوینه سهر میزی خوارده‌که و من به‌هه‌ماسه‌تی دیرینه‌ی
 خۆم باسم له دامه‌زاندنی ژیرخانی ده‌وله‌تیکی نوێ ده‌کرد، ئه‌وه‌هه‌میشه
 به‌هه‌سره‌ته‌وه ده‌یگوت «ئا، جه‌نابی عه‌قید، گه‌ر ئیمه به‌دبه‌ختیکی
 وه‌ک بولبولیاردمان بۆ نه‌گیریت، چۆن ده‌توانین ده‌وله‌ت دروستبکه‌ین».
 گه‌رچی من په‌یوه‌ندییه‌کم له نیوان بولبولیارد و ده‌وله‌تی کوردیدا
 نه‌دیه‌ینی، به‌لام قسه‌که‌ی خانم سریده‌کردم و له گیقه‌ی جۆش و خروشی
 داده‌به‌زاندم. نه‌دۆزینه‌وه‌ی بولبولیارد ئه‌و شته‌بوو که هیزی راسته‌قینه‌ی
 منی ده‌خسته ژیر پرسیار. ئیمه هه‌فتانه له شاردا توپ و شانیه‌ی سیخوری
 ده‌وله‌ته گه‌وره‌کانمان ناشکراده‌کرد، ده‌مانزانی کئ بۆ چ ئازانسیتیکی
 ده‌ره‌کی کارده‌کات و به‌چ نرخیک، کئ له‌گه‌ل ئیرانییه‌کان یان میتی
 تورکی یاخود به‌عسییه‌کان داوی گریداوه، به‌لام هه‌موو ئه‌وه‌هه‌موو بینینه
 به‌س نه‌بوو خۆم له خۆم خاترجه‌مبکات. بولبولیارد منی خسته گومانه‌وه
 له توانای خۆم.

له کۆتایی سالی نه‌وه‌دوسیدا پوژیک له ته‌والیته‌کانی ده‌زگا له به‌رده‌م
 ئاوینه‌یه‌که‌دا وه‌ستام و ئه‌و بالانه‌م له پشتی خۆمدا بینیه‌وه، باله‌کانی
 په‌ترۆس، باله‌کانی مه‌خلوقیک که له ئاسمانه‌وه به‌ریوته‌وه. منیش
 په‌ترۆس بووم، منیش وه‌ک ئه‌و بالنده‌یه خۆم به‌نیشته‌جیی بان

هه وره کان ده بینی، به لآم له راستیدا مه خلو قتیکی بالشۆری پتیکه نیناوی بووم له ژاوه ژاوی خه لک و له ئه ردی پر چه شاماتی دونیادا ونبوو بووم. ده میگ ئه و بالانه م له پشتی خۆمدا بینیه وه، دامه هاره ی پتیکه نینتیکی هستیری، وهک ئه و لووته ده سترکه هاته به رچاوم که ده درتته لیبوکیک، تا هه موو که س بزانتیت لیبوکه. ئه م بالانه م بآلی فریشته نه بوون، به لکو بآلی که سیک بوو له نیتوان هیزی درۆ و لاوازی راسته قینه دا گیریکردبوو. من ئه و بالانه م له پشتی نه غه ده ماردینیشدا بینیه وه، به لآم ئه و وهک هه میسه توانای بینینی هیچی نه بوو، ئه و بالانه م به ره می هه سستیکی تراژیدۆکۆمیدی من بوون، ته نیا من ده مبینین و من ده متوانی پتیا ن پتیکه نم. من و خانم هه ر دوو کمان دوو په ترۆس بووین، دوو په ترۆسی زل که گه لاگه ل و بالشۆر ده رۆیشتین، خۆمان به پادشای ئاسمان و میری نیو هه وران ده زانی، گالته مان به تیری راوچیان ده هات، به لآم له راستیدا ته نیا دوو په ترۆسی نه خۆش بووین و هیچی تر.

پیاو کوژیکی گرینۆک

ماکوان چاویکرده وه و به دکتۆری گروت «تۆ پیاویکی مردوویت دکتۆر، دلنیا به تۆ پیاویکی مردوویت. درهنگ و زوو مه له کبینه کان هه مووتان مردون». دکتۆر هه ناسه یه کی قوولی هه لکیشا و سه بیرکی چاری کوه ی کرد، ئه و جاریکی دی خۆی له هه ر چا و چاوانتیکی راسته وخۆ پاراست، نیگای زیاتر به ره و بان بوو، وهک که سیک ده یروانی راسته وخۆ گۆی له خودا بگریت و پرسیار له و بکات. دکتۆر گه رچی له دل وه ترسابوو، گه رچی خه یالات و بیرکردنه وه ی تیکه لیبوو بوون، له سه ردا په شیۆ و شله ژاو بوو، به لآم هه سستیکرد ترس له ئیستادا خراپترین چهک و بیسوودترین ریگای پاکردنه. ماکوان له نا کاو بوو بوو به که سیک دیکه، دکتۆریش نۆر له خۆی نا ئومید بوو، باوه ری به وه هه بوو ده کریت مرۆف له ناسینی

بوونەوه راندا هەلە بکات، بەلام ئەوەک تا ئەو ئەندازەیه . لە راستیدا عەیبی
 هەرە گەورەیی دکتۆر ئەوەبوو هیچ کات فرخێکی زۆری لەسەر ژبانی خۆی
 دانەنابوو، بەلام ئیستا وەک حەیفی لیبیت ئاسان پۆچی خۆی پادەستی
 ئەم گەنجە بکات، زیرەکانە سوودی لە کاتی بێدەنگی و پەشوکانی ماکوان
 بینی تا خۆی هیۆریکاتەوه و نەپەشوکیت. دلنیا بوو گەر بترسیت ئەو
 حورمەتە قوولەیی لە ناخی گەنجە کەدا بەرامبەری سەوزبوو دەبیتە بێرزی
 و شەپانگیزییەکی گەورەتر. ماکوان چاوی داخست و سەری دانەواند و
 گووتی «دکتۆر بلێ باوەرپت بە خودایە یان نا؟». ئەو ئەو پرسیارە
 گیلانەیه بوو کە ئیمانداران بەردەوام دەیانکرد، پرسیارێک لای دکتۆر،
 جگە لە نیشانەیی کورتبینی و گەمزەیی هیچی تر نەبوو. دکتۆر بێتەوهی
 بەپلێت ترس و پەشوکانیکی زۆر بە دەنگییەوه دیاریبیت، بە شتیک لە
 گالتهوه گووتی «لەگەلمدا سەرکەوه بۆ ئاسمان، لەوێ وەلامی تەواومان
 دەستدەکەویت. منیش دەمەویت کە چوومه مالی ناخیرەت، بپرسم ئەرێ
 من چۆن بووم، باوەرپم بەخودا بوو یان نا؟ چونکە تا لەسەر زەوی بووم
 لە دین و مەزەبی خۆم حالێ نەبووم». ماکوان لەخودای بوو دکتۆر
 دەمۆدەست بلێت «من باوەرپم بەخودایە، باوەرپم بە پیغەمبەری
 ئیسلامە». ئەو رستەیه دەیتوانی ئارامییکاتەوه و بەهانه بداتە کوشتنی
 پارایی و دودلاییەکی. بەلام کە دکتۆر وایگوت بەردەوام بوو لەسەر
 قسەکانی «دکتۆر تۆ مردوویت، دەتوانم ئیستا بتکوژم و دەتوانم
 کوشتنەکەشت بۆ پۆژیکی تر دوابخەم، لای ئێمە ئەمری کوشتن بە تاقە
 زەلامیک نادریت، زۆرین ئەوانەیی لە یەک کاتدا فرمانی هەندیک قەساسیان
 پێدەدریت. بەلام تا من لە ژباندایم، ئەرکی جێبەجێکردنی قەساسی تۆ
 بە من سپێردراوه، باوکم وادەزانیت بەوه دیارییەکی بەنرخێ پێشکەشی من
 کردوه تا بە هۆیەوه دەستم سەوز بێت و بچمە جەننەت. عولەماکان
 دەلێن، بۆ تۆلەیی ئیلاهی کاتیکێ دیاریکراو یان کەسێکی دیاریکراو
 دەستنیشان ناکریت، ئەوه واجبێ هەموو کاتیک و وهزیفەیی هەموو
 ئیمانداریکە ئەو کارەبکات. بەلام باوکم دەیهویت من ئەم کارەبکەم.
 دەتوانم ئیستا دەمۆدەست شەری ئیلاهی جێبەجێبکەم، بەلام دەکریت

هر پوژنکی تر یان هر شهوئیکی تر، ده مئیک به شاردا ده سوپرنیته وه و
 پیاسه ده کهیت، نه و واجبه ته واویکه م. تو ته واو، خۆت به مردوو حساب
 بکه. «دکتور گووتی «گوئیگره ماکوان، تو نه ندامی نه و پیکخواوه نیت...
 تو کوپنکی به دبختی بیچارهیت، بهس خۆت به مجوره درخه، ده زانم
 کارنکیان پی سپاردویت، به لام تو نازانیت بۆ ده بیت نه و کاره بکهیت،
 په نکه نه شتوانی، به لام به هر جوریک بیت، تو نه ندامی هیچ شتیک نیت،
 کوپنکی ترسنوکی باوکتیت و ته واو». به دوولئی و سامیکه وه سهیری
 دکتوری کرد، هر دوو دهستی قوول خسته گیرفانی شهرواله که په وه،
 چاوانی پریبون له و گومانه گه وره په یی هر له سه ره تاوه سیبهری له سه ره
 نیگای بوو. شوکاک جارنکی تر وه ک ترساندن و هه په شه که یی ماکوان
 نادیده بگریت و بیهویت به جوریک به سه ریدا بازیدات نه ویش نیازی خوی
 له یادبکات، گووتی «به لئی به وجوره په. تو گه ر باوه پششت به خودا بیت،
 نه ندامی نه و پیکخواوه نیت، نیمان و بروای خۆت به ره و نه وئی نه بردویت،
 ملکه چی باوکیکی زالمیت که ناتوانیت له ژیر فه رمانی بیته دره، گه ر
 بلتیت نوژی بۆ خودا بکه له ترسدا نوژی بۆ ده کهیت، گه ر گووتی سوژده
 بۆ شهیتان به ره، سوژده بۆ نه و ده بهیت ... تو هیچ نیت. که منیش
 ده کوژیت، هینده به هویه کی هیچ ده مکوژیت، شایه نی نه وه ش نیت مرؤف
 پیت بلتیت پی او کوژ. تو به قه د و بالآ له گه وره ده چیت، به لام له ناخدا
 هیشتا مندالئیکی ترسنوکتیت». سه ری دانه وانده بوو و هیچی نه ده گووت.
 دکتور نه یزانی قسه کانی چند کاریان تیکردوه، بۆ نه وه ی زیاتر بیکوتیت
 و لاوازیبکات پرسی «نه و شه وه ی که شتی فریشته کانتان سووتان تو
 له وئی بوویت؟ له گه لیان بوویت؟ باوکت چون سووتا؟... ها بۆ درۆت
 له گه ل کردم، هر یه که مجار تو ده ترانی که مه هدی ده ریایی له ناگری
 که شتیبه که دا سووتاوه». ماکوان به هیمنی سه ری به رز کرده وه، چاوانی
 پریبون له فرمیسک، دوو دلۆپ نه شکلی گه وره له چاویدا بوو، به
 سه ره سختیبه کی گه وره وه گووتی «دکتور ده بیت بکوژیت، تیده گهیت،
 جار و دووان و سیانی تر من ده نیرنه وه، گه ر ده ته ویت بزیت نه م شاره
 به جیبه یته، بچۆ بۆ هر شارنک، هر ولاتیکی تر، نه مری کوشتنی تو

دەرچوو. گەپانەوهی تێدا نییه». دەنگی گریه‌بار و کیناویش بوو، هەر گویت له دەنگی بایه دەمۆده‌ست دووکه‌رتبۆنه‌گه‌وره‌که‌ی ناو پۆحیت ده‌بینی. دکتۆر گویتی نه‌دایه‌ قسه‌کانی، وه‌ک پزیشکیکی شاره‌زا له‌ دواندی بیماره‌کانیدا له‌ جینگای خۆی هه‌ستا و هه‌موو هیزی خۆی کۆکرده‌وه تا هه‌م قیافه‌ی پزیشکی شاره‌زا له‌ده‌ست نه‌دات و هه‌م وه‌ها له‌رزۆک دهرنه‌که‌وێت، گه‌نجه‌که‌ هه‌ز به‌ پلێشانده‌وه و تیکشکانی بکات. چوو به‌رده‌می و هه‌موو هیز و بیباکی ناوه‌کی خۆی خسته‌کار و گووتی «هه‌موو کێشه‌که‌ ئه‌وه‌یه‌ تۆ ناتوانیت له‌ده‌ست باوکیکی دل‌په‌ق خۆت پزگاریه‌کیت. وامه‌زانه‌ مه‌ته‌ل و لوغزیکت خستۆته‌ به‌رده‌مم، هه‌ر ئه‌وه‌ شه‌وه‌ی هاتیه‌ بیمارستان به‌ روونی بینیم هه‌چ خۆشه‌ویستیه‌کت بۆ باوکت نییه‌، له‌وه‌شدا جینگای سه‌رزه‌نش و گله‌یی نیت، ئه‌وه‌ بابی منیش بێت هه‌ر زه‌رپه‌یه‌ک عاتیفه‌ی تێدا سه‌رف ناکه‌م. کابرا ... من عه‌جایه‌م لێ دیت، تۆ به‌ هه‌ر هۆیه‌ک بێت، پتۆیستت به‌م باوکه‌یه‌، چونکێ که‌سه‌کی لاوازیت، ئه‌وه‌تا بێر له‌وه‌ ده‌که‌یته‌وه‌ بۆ که‌سه‌کی وه‌ها که‌ خۆت ده‌لێیت ته‌واوی ژیانی نه‌یتوانیوه‌ باوکیکی باش بێت خه‌ریکه‌ ئه‌وه‌شی هه‌ته‌ ده‌یشیوتینی و له‌ده‌ستی ده‌ده‌یت، تۆ ژنت هه‌یه‌، ژیانی خۆت هه‌یه‌. باوکیک دوا‌ی ئه‌وه‌ هه‌موو خه‌راپه‌یه‌ خۆی له‌ عه‌بای خوداناسی پێچاوه‌ و گه‌راوه‌ته‌وه‌ ناو ژیانی تۆ. تۆ وه‌ک مندالیک هه‌موو ژیانت باوکیکی مېهره‌بان‌ت ویستوه‌، ئێستا ئه‌وه‌ باوکه‌ ده‌یه‌وێت هه‌روا بکاته‌ پیاوکۆژ، ده‌یه‌وێت بلیت من گه‌رچی پیاویکی پیس و چه‌په‌ل بووم، به‌لام مندالیکم په‌روه‌ده‌کردوه‌ ئاماده‌یه‌ له‌ پزگای خودادا گیانی خۆی به‌ختبکات، له‌م شاره‌دا سه‌رنجم داوه‌ هه‌رچی باوکی ده‌غه‌ل و داوینپیس هه‌یه‌، ده‌یه‌وێت به‌دروستکردنی مندالیک چاکه‌کار و ئیماندار خۆی پاکبکاته‌وه‌. پتیمبلی ... شه‌وی سووتانی کەشتیی فریشتەکان تۆ له‌وێ بوویت یان نا. پتیمبلی؟». ماکوان سه‌ری خسته‌ ناو ده‌ستییه‌وه‌ و به‌ ده‌نگی به‌رز ده‌ستیکرد به‌ گریان، قسه‌کانی دکتۆر به‌ جۆریکی بێمانا له‌گه‌ل حه‌قیقه‌تی زه‌ق و زۆپی ئه‌ودا جووتده‌بوونه‌وه‌. گووتی «دکتۆر تۆ راستده‌که‌یت، به‌لام لێزه‌ دوورکه‌وه‌ره‌وه‌. ئه‌م شاره‌ به‌که‌لکی تۆ نه‌ماوه‌». ئێستا زۆر به‌

دهنگی به‌رز ده‌گریا. شوکاک پله‌یه‌ک بی‌په‌حمانه‌تر چوو پئیشی و گوتی «ده‌مانچه‌کات ده‌ربه‌ینه و ئو کاره بکه که باوکه چه‌په‌له‌کات و چه‌معیبه‌ته‌که‌ی پئیان گوتوویت. که‌سینگ بکوژه که نایناسیت، نازانیت چی کیشاوه، چی بینووه، چی له دل‌یا‌یه‌تی، باوه‌پی به چیه و باوه‌پی به چی نییه... پئیمبلئ گه‌ر تاوانی وابکه‌یت، چ خودایه‌ک لیت خو‌شده‌بی‌ت؟». کورپه‌که ئیستا به‌راستی له دل‌وه ده‌گریا، هر که‌سینگی تر بایه له‌بری دکتور ره‌نگ بوو به‌راستی دل‌ی بوی بسوو‌تیت، به‌دهم گریان‌وه له دکتوری پرسی «پئیمبلئ تو مه‌له‌کات بینووه؟ به‌راستی ئو مه‌له‌کانه‌ی تو بینووتن، شه‌یتان ره‌وانه‌یکردون و ناتوانن بفرین؟ راستیم پئیلئ؟ ده‌مه‌ویت بزائم شتی واه‌یه‌؟».

ناشکرا کورپه‌ به‌سته‌زمانه‌که گیرۆده‌ی ده‌ردیکی گه‌ره بووه، کۆمه‌لێک پرسیار له ناوه‌وه هه‌لاهه‌لایان‌کردبوو، که‌وتبووه جیهان‌یکه‌وه راست و هه‌له‌ی تیدا نه‌ما‌بوو، رقی له‌خوی بوو، له‌خه‌لک و له‌خوداش، به‌لام نه‌یده‌توانی له‌چنگی ئو هیزه‌ده‌رونییه‌ ره‌شانه‌ده‌ربازبیت که له‌ناخوه نینۆکیان له‌دل‌ی گیرکردبوو.

شوکاک نه‌یده‌زانی ئه‌م کورپه‌ هاتوووه بیکورژیت یان ناگاداریبکاته‌وه، له‌راستیدا کورپه‌ به‌سته‌زمانه‌که خو‌شی نه‌یده‌زانی، پئیده‌چوو فه‌رمانیکی پئ کرابیت، به‌لام نازادییه‌کی زۆریان پئدابی‌ت که‌ی جئیه‌جئیده‌کات بیکات، یان له‌به‌ر هه‌ر هۆیه‌ک بووه په‌له‌ی تیدا نه‌کات و کاتی ته‌واو بداته‌خوی. ده‌بی‌ت بزانیان فه‌رمانه‌کانی کوشتن له‌گروپه‌ دینییه‌کاندا، که‌مجار سروشتی ئو فه‌رمانانه‌ی هه‌یه که لای سیاسه‌تمه‌داران و هیزه‌کانی دیکه‌ ده‌بی‌نین، ئو فه‌رمانانه‌ سه‌رتاسه‌ری و جاویدانه‌گین، وه‌ک نه‌فره‌تی ئه‌به‌دی وه‌هان که ده‌شیت هه‌موو ئیماندارێک خۆی به‌به‌رپرس بزانی‌ت له‌جئیه‌جئیکردنی، واته‌ وه‌ک جۆره‌ سزایه‌کی یاسایی نییه، که هه‌رده‌م کاتیکی دیاریکراو بو‌ ده‌رکردن و جئیه‌جئیکردنی هه‌یه، زیاتر شئوه‌ هوکمیکی دۆزه‌خیه‌ که کات و ناکاتی بو‌ نییه و وه‌ک نه‌فره‌تییکی ئه‌به‌دی دوا‌ی نیچیری خۆی ده‌که‌ویت، قوربانیه‌که‌ی خۆی به‌گولله‌یه‌کی به‌کجاره‌کی نا‌کوژیت و له‌

دەست دوودلی پشوو پێدات، بە لکو تیکەل بە گێژەنی چاوە پروانییەکی ترسناکی دەکات و پەلی هەر کار و کردارێکی دەشکێنێت. شوکاک سەرەتا وایدەزانی دەمیک نایکوژن هۆکە ی ئەو یە دەیانە ویت وەک مشکینک وازی پێیکەن، بە لām ئیستا دنیایە پیاوکۆژە کە ی هەم کە سێکی ترستۆکە و هەم کاتیشی هە یە. کۆرە کە چەند جارێک وشە ی قەسası خودایی بە کارهێنایەوه، بە روونی دیاریوو لە ماوہ یەکی کە مەدا تیکەل بە دونیایەک بوو، لەو دونیایەوه زاراوہ و وشە ی سە یروسە مەرە ی هە لگرتۆتە وه. تووشی دادپارێکی دەرونی و شە بە قینکی پۆحی بوویوو، کە ئیستا بە دروستی نە ییدە زانی چی دە ویت و دە بیئت چی بکات. ماکوان لەو نێوہدا بێوہ لām و دەستە وه ستان مابوو، ناخۆ دکتۆر شوکاک بکوژیت و بە پرتاو لە بیمارستانە کە هە لیبیت، یان لینگەریت فرمیسک و دوودلییەکانی بە سەریدا زالبین و دان بە وه دا بنیت بە راستی پەلی باوکی لە پشت لاوای ئە مە وه یە.

دکتۆر دنیابوو کۆرە کە بوونە وه ریکی مە ترسیدارە، کە سێکی دوو دیوہ، ناتوانیت دوا ی بروای خۆ ی بکە ویت، بۆ بە هانە یە ک دە گەریت فرمانەکانی باوکی جیبە جیبکات. کینە ی زۆری بە رامبەر بابی، ناتوانیت بیگە ینیتە پلە ی یاخیبوون، باو کە کە هیزتیکی نە یینی و دە سە لاتیکی بیوینە ی بە سەر کۆرە کە یدا هە یە. دکتۆر دە یویست خە یالی بە رینگایەکی تردا پابکیشیت، لێ ی پرسی «چی دە زانیت؟ دە ربارە ی کەشتیی فریشتەکان و پیزانی مە لە کبیین؟». گەنجە کە گەرچی کە وتبووہ ژێر کاریگەری جۆشینی کتوپری گریانە وه، بە لām بە جۆرینکی بەرچاو خۆ ی لە هەر پرسیارینک دە دزییە وه پابە ندی کەشتیە کە بیئت و خۆ ی وا دەرنە دە خست ناوہ کە ی بیستبیت. ماوہ یەکی نۆر گریا، هۆ ی گریانە کە ی ئە وه بوو ناتوانیت بریاریدات. لەو ماوہ یە دا دکتۆر کاتی تە واوی بە دە ستە وه بوو دە رگای ژووہ کە بکاتە وه و هە لیبیت یان پە کینکی دی بانگبکاتە ژووہ وه یان هەر گەنجە کە پە لبە ستبکات و بیداتە دە ست پۆ لیسەکانی بیمارستان، بە لām

هیچ کامیانی نه کرد، به رامبهری دانشت و بیباک و تا نه اندازه یکی زوریش
بئ عاتیفه سهیری کوره کهی ده کرد که هون هون فرمیسکی ده پڑا .

دکتور لینگه را تا کوره هئمن بووه وه .

دوای گریان وهک پیش گریان نییه، مرؤف دوای گریانی به کول ناتوانیت
کهس بکوژیت، کهسینک بکوژیت و دوایی بگری ناساییه و شتیکی
عه جایه بی تیدا نییه، به لام بگری و دوایی راسته و خؤ کهسینک بکوژیت،
ئوه ده گمهنه، چونکه گریان وهها پؤح سافده کات، نارامییه کی وهها
ده هئینیت، ماوهیه کی ده ویت تا جانه وهره مه ترسیداره کهی ناومان فرمان
ده گریته وه دهست. ماکوان دوای تاوئیکی دریز له ئه شک و هه نسک،
که میک هئمن بووه وه و ده موچاوی خؤی سپی و چهند جارنیک داوای
لیبورندی له موسته فا شوکاک کرد که ئیستا دلنیا و بیترس وهک نه بای
دییت و نه باران، قاچی خستبووه وه سهر قاچی و له سهر کورسی خؤی
قیافه ی پزیشکانه و ناسایی خؤی وه رگرتبووه وه. دوای چهن دین قسه و
هئمنکردنه وه و له یهک بورندی په یتا په یتا، گووتی «دکتور ناتوانم
بتکوژم، ده مه ویت بتکوژم به لام ناتوانم. هئزم نییه بتکوژم، پیوسته
پشوبوده م، ده بییت بچه ماله وه و خؤم داپوشم، تایه کی زؤرم لیها تووه .
هه تا ناتوانم بچه سهر دوکانه کهش. به لام دکتور ئه وهی وه زیفه ی منه
بتکوژم، شتیکه ناتوانم گوئی لئ بخه فینم. ئه وهنده به هئیز نیم بمکریت
خؤم له بابم بدزموه، هرچی ده کهم ناتوانم لی عاسی بم. ئیستا
کوشتنی تو له وه ده رچووه له دهستی مندا بییت، شته که په یوه ندی به
شوینی باوکه وه هه یه له جه معییه ت. ئه و پؤژه ی نازادیا نکر دیت، مه بهست
بوو بته که نه ده لیل بو سهر بولبولیار، به لام ئه وه خواست و ناره زووی
بابیشم بوو، که ئیستا قسه ی له جه معییه ته که دا زور ده پروات. به دریزایی
سه عاتیک له گه ل ئه میره که دا قسه یکرد و گووتی، بو ئه وه ی کوره که م
بچپته به ههشت، ده بییت ئه و به و کاره ههستیت. بابم ئیمانی به وه یه گه ر
من یه کیک له مه له کبینه کان بکوژم ده چمه به ههشت، ده لئیت له م دنیا
نه متوانیوه شتیکت بو دابینبکه م، ده بن کاربیکه م له و دنیا و لای خودا

مەرتبەت بەرز بێت ... گەر ئێوە پۆژە بمتوانیایە بتکوژم، بابم حازر بوو لە بولبولیاریش بگوزەریت. بەلام نەمتوانی، ئێوە پۆژە تۆیان فراند من لەوێ بووم و کارم ئێوەبوو بتکوژم، بەلام وەک ئیستا دەستمکرد بە گریان، فرمێسک وەک هەوری بەهار لە چاوم دایکرد، نازانم هەر بیر لە کوشتنی تۆ دەکەمەوه دەستدەکەم بە گریان. ئیستا لە ژێر ئێوە تاقیکردنەوه یەدەم، درەنگ یان زوو دەبێت ئێشەکە جێبەجێبکەم. گەر تۆ خۆت نەپارێزیت، هیچم بۆ ناکریت و لە دەستم نایەت لە ئەمری بابم عاسی بم، لەم شارە مەمێنە، بچۆ بۆ هەر جیگایەک نەتوانن من بنێرنە دووت». کۆرەکە ئیستا چوو بوو وە سەر زمان و سروشتی ئاسایی خۆی.

لەو پۆژەوێ جەمعیەتی دوژمنانی شەیتانیان دامەزراند، باوکی کردیە ئەندام لەویدا، پێشتر دوو مانگ شەوانە دەهات و لە تەک خۆیدا دەبیردە مزگەوت، لەوێ بە زانایانی ئاینی ناساند، فێرکرد چۆن دەستی ئیماندارە پلەدار و پایەبەرزهکان ماجبکات، چۆن گوێ لە گووتاری مەلاکان بگریت، تا بۆی بکرایە لەگەڵ خۆیدا دەبیرد کۆر و کۆمەڵی ئیمانداران، کۆرەکەش کە بە مندالی سۆز و عاتیفەیهکی باوکانەیی نەچەشتبوو، ئیستا مندالییهکی دووهمی دەست پێکردبوو، بەلام هیچ کات لە یەکەم بینین و نزیکیدا ئەوێ نەدەشاردەوه کە قێز و نەفرەتێکی ناوێکی بیوینەیی بەرامبەر باوکی هەیه، بەلام ئاشکراش قێز و نەفرەتەکی خۆی کە زۆر جار بە زمانیکی بیلابێن گوزارشتی لێدەکرد، پێگر نەبوو لەوێ دواي باوکی بکەوێت و بۆ کوێی بویت لە پشتی خۆی کێشیبکات. مەهدی شاگەشکە دەبوو بلیت «ئێوە کۆرە، تابلێتی ئیماندار و لە خودا ترسە، هاتۆتە سەر پێگای پاست و سەری بچیت نوێژی ناچیت». باوکەکە لەو ساتەوه لەسەر دەستی جەمعیەتی عولەمای ئیماندار تۆبەیکردبوو، سووربوو کۆرەکەشی پێگای ئیمان بگریت و میژووی چەپەلی ئێوە دووبارەنەکاتەوه. هەلبەت تۆبەیی مەهدی دەریایی، لە ناو خەڵکدا وەک موعجیزەیی ئاخەر زمان و دەرکەوتنی ئێستێرەیهکی پێشنگذاری گەرە و کتوپر لە ئاسماندا

سه‌برده‌کرا، که س هر باوه‌پی نه‌ده‌کرد پیاوینکی وها تۆلّاز و به‌دمه‌ست بتوانیت جارتیک له ئیمانه‌وه ناوی خودا بکه‌ویته سهر زوبانی .

قیز

یان دۆنکیشۆت ناچیت بۆ جه‌نگ

به‌ر له‌وه‌ی شه‌ری ناوخۆ سه‌ره‌له‌بدا، منیش له‌ ریزی ئه‌و که‌سانه‌دابوم که‌ باوه‌ریان وایه، شه‌ر هۆکاری سیاسی یان ئابووری هه‌یه . ئه‌و که‌سانه‌ی خۆیان به‌ حیسابی داهاته‌کان و بودجه و سه‌رچاوه‌کانی سامانه‌وه‌ بۆژۆده‌کن، له‌ کاتی جه‌نگدا پرسى ده‌سه‌لات و قه‌له‌م‌په‌وی سیاسی ده‌که‌ن به‌ بابته‌ی گفتوگۆ، هۆی شه‌ر ده‌به‌نه‌وه‌ بۆ ته‌ماع و پیاوانخوازی ئه‌م هیز یان ئه‌ویدی . به‌لام کاتیک له‌و ئان و ساته‌ ناسکه‌ی میژووی ئیمه‌دا شه‌ر سه‌ریه‌لدا شتیکی من لئی دله‌نیابوم ئه‌وه‌بوو، ئه‌م جه‌نگه‌ یه‌ک هۆکاری هه‌یه، ئه‌ویش قیزی خه‌لکی ئه‌م خاکه‌یه‌ له‌ یه‌کتر . ده‌شیت زۆر دانا و زانا هه‌بن ئه‌م بۆچوونه‌ ساده‌یه‌ی منیان قه‌بوول نه‌بیت، به‌لام بۆچوونیک مرۆف له‌ ده‌ره‌وه‌ی پووداوه‌کان دروستییکات جیاوازه‌ له‌ بۆچوونیک له‌ ناو خودی جه‌نگ و له‌ نیوان جه‌نگاوه‌راندا پتیبیگات . قیز شتیکی زانستی نییه‌ بکریت بزانی چیه‌، مه‌تریالیک نییه‌ قابیلی پشکنین بیت، هه‌ستیکی نادیار و کوشنده و ئالۆزه، بگره‌ زۆر له‌ عه‌شق ئالۆزتریشه، عه‌شق لایه‌نی که‌م ئاراسته‌یه‌کی هه‌یه، بۆ که‌ستیکی دیاریکراوه، قبیله‌نومایه‌کی مه‌ترسیداری هه‌یه که‌ هه‌ر چۆنیک وه‌ریده‌گیرین پووده‌کاته‌وه‌ یه‌ک که‌س . کینه‌ش وه‌هایه، من له‌ کینه‌دا که‌م نه‌بوو، کینه‌ش شتیکه‌ بۆ دوژمنی راسته‌قینه‌ ده‌گه‌ریت، دوو دوژمن هه‌میشه‌ رقیان له‌ یه‌که، به‌لام رق هه‌میشه‌ له‌سه‌ر ویزدان سه‌نگینه، ئه‌وه‌ی کینه‌یه‌ک له‌ دلایه‌تی هه‌تا کاتیک دوژمنه‌که‌شی ده‌کوژیت، ته‌واو له‌ عه‌قل

و عاتیفه دورناکه و یته وه . به لآم قیز نا، قیز خه لکانیک دروستده کات که به ئاسووده گی ده توانن به کدی بکوژن .

له گه ل کینده دا دوزمن بوونه وهریکه هیشتا که رامه تی خوی له دهست نه داوه، هیشتا مروّفه . به لآم بۆ قه تلوعامه گه وره کان، بۆ پایه مالکردنی مروّفه کانی دی، بۆ پلیشانده نو هی جهسته یان پۆحیان، جگه له قیز هیزیک تیرمان نییه ئه و کاره مان بۆ بکات، له گه ل قیزدا مروّفیک ئاسووده دیته پیتشی که ده کوژیت و پیده که نیت، که سووکیه تیده کات و پۆحی نه شنه و که یفیک نه پیتی ده بیوشیت، له گه ل قیزدا هتا کاتیک لیده گه پیتن دوزمنان بژی، ئه وه له به زه یی و په حمی نیو دلّه وه نایه ت، به لکو له خودی قیزه وه هله ده قولیت که لیده گه پیتن وه ک بوونه وهریکه چه په ل بۆ نه فره ت و تیزی ئیمه بژی .

کاتیک جهنگ سه ری هه لدا، قیز تا ده هات که له که ده بوو ... ئه وکات له نیوان ئیمه و دوزمنانماندا میژوویه کی دریز له قیز هه بوو . له و دوو ساله ی رابوردودا هه ردوولامان، هه م ئیمه و هه م ده سه لاتدارانی ده فه ری به رزان و بادینان کومه لیک ورده شه رمان کردبوو، ژماره یه کی زۆر له مارکسیسته توندپهرو و ئیسلامیسته نویکان له زینداندا بوون، له زیندانه کانی مندا ئه شکه نجه و ئه تککردن که مپوون، به لآم له زیندانه نه پیتی و گه وره کانی دیدا چیروکی زۆر ده هاتنه ده ری که موویان په پده کرد و موچرکیان به له شی ئیبلیسیدا ده هینا . من جه نگاوه ریکه کلاسیکی بووم و به لۆژیکه کینه ده جه نگیم، دوزمنم خو شنه ده ویست، ده مو یست ته واری خه لک له پووی پۆحیه وه نه یاری ئه وان بن، به لآم قیز پله یه کی بالآتر بوو، ده بوو به ره و لای سه ریکه وم . وه ک من پشبینیمده کرد، هه وای برایه تی و ناشتی ته نیا شنه بایه کی لاوازی هاوینه بوو، که دۆزه خیکه پوکین و سووتینه ری له ژیردا بوو . پش سه ره لدانی جهنگ به سالییک هه وای شاره کان پرپوون له بوئی بیزهاته وه یه کی کوشنده ی هه موو مه مخلوقات خودا له یه کتر، ورده ورده ئه و قوتابیان له فیرگاگانماندا ده رکه وتبوون که بیزیان له خویندن ده هاته وه، ئه و مامۆستایانه ی خویان نه خوینده واریبوون و بینینی

کتیب موجرکی به گیانیندا دههینا، دراوستیکان بیژیان له یه کدی دههاته وه و دۆست و خزمه کانش هه مان شیوه، تو هر که سیک بوویتایه و بز هر کاریک بچووبایتایه چاوانیک له دواته وه به قیز و نه فره ته وه لیاننده پروانیت، ته وای خه لک رقیان له ته وای شته کان بوو، هه تا که ژن و میردیش پیکه وه دهخوتن ده میک له یه ک تیرده بوون هه ردوکیان هیلنجیان ده دا و ده یانویست به دزی یه که وه برشینه وه. پروت له هر ناوه دانیه ک بگردبایه، چپی پیکه نین و لاقرتیت له دوی خوته وه ده بیست، ئاسایی بایت له بهرته وه نه فره تیان لیده کردیت که بوونه وه ریکی هیچ و بینرخ و ئاسایت، ئاسایی بایت له بهرته وهی که سیک به دبختیت و له هیچدا له وانی دی ناچیت. ئه وهی منی له و شتانه ئاگادار کرده وه سه ره تا راپۆرتی پیاوان و ژنانی سه ره به ده زگابوو، هه ر دم به یانیا ن پۆستیکی گوره ده خرایه به رده ستم و فایلی راپۆرتی کان ده هینترایه سه ر میزه که م، له پشت هه موو ده ستیک و هه موو وشه یه که وه قیزی بوونه وه رانم له یه کتر ده خوینده وه. سه ره تا شته کانم زۆر له یه ک جیانه ده کرده وه، دیاریکردنی سنووری نئوان کینه و قیز هه روا ساده و ئاسان نییه، من قوتابیه کانی ژیرده ستی خۆم له سه ر کینه راهینابوو، به لām ئه وهی من له نامه و راپۆرت و دم لیدانه کاند ده مخوینده وه، نه فره ت و پرشانه وه و بیژ لیهاتنه وه بوو. هه موو هه وāl و نوسراوه کان، ده ستی نه فره ت و بیژ ده یجولاندن، هه ر کات ده مخوینده وه نیشانه یه کم تیدا نه ده بینین، به لگهی ئه وه بییت راپۆرتنوسه کانم به هیمت و دلسۆزییه وه کاری خۆیان بیلایانانه ده که ن. وشه کان و گوزارشته کان پیکرا به ده ستی که سانتیک ده نوسران دیاریوو له ساتی نوسیندا هیلنجیکی گوره به ری ده رونی گرتوون. ئه وه دۆخی تاییه تی راپۆرتیک یان دووان نه بوو، به لکو کارمه ندانم به گشتی له باری هیلنج و بیژهاتنه وه یه کی به رده وام و ره شدا ده رده که وتن، دۆخی ده رونی که سانیکیان گرتبوو ده یانه ویت ته وای خه لکان وردبکه ن و هه ق به تۆزه که شیان نه دن بایبیات. قیز و لاقرتی وه ها بلآو بوو، هه ر زوو گه یشته سه ر خودی خۆم، پۆژیک به ریواق و دالانه کانی ده زگادا ده رپۆیستم و هه ستمکرد چاوانیک به بیژ و هیلنجه وه

سه‌یرمه‌کن، ده‌مبینی له درزی ده‌رگا‌کانه‌وه به خه‌نده‌یه‌کی ره‌ش و بزهی لاقرتیه‌کی تاریکه‌وه لیمده‌پوانن، دلنیا‌بووم له هه‌موو سه‌رکه‌وتن و دابه‌زینیکمدا، ده‌میک به‌و چاوه‌ سوور و ماندووانه‌وه به پله‌کاندا به‌ره‌و ژوور ملده‌نیم، نیگای گالته‌جاپی ئه‌وانی تر وه‌ک تیر تیم ده‌چه‌قین. سه‌ره‌تا زۆر بۆم سه‌خت و کاریگر نه‌بوو، به‌لام که هه‌موو شته‌کانم پینکه‌وه گریدایه‌وه، له نا‌کاو وه‌ک بایه‌کی توند بمبات و له کونی گیزه‌لووکه‌یه‌کدا گیرمام، پوانیم من له شاریکی گه‌وره‌دام که جگه له قیز هیچی تر تئیدا مه‌له‌ناکات. تا ئه‌و کات من هه‌ر پیاوی کینه‌بووم و قیزی وه‌هام تیدا سه‌وز نه‌بوو. من ده‌مزانێ تۆفانه‌که هاتوو، دلنیا‌بووم بۆ ئه‌وه‌ی قاچ له‌سه‌ر زه‌مینی ئه‌م سه‌رده‌مه تازیه‌ه گیریکه‌م، بيم به‌که‌سینکی مۆدیرن، ده‌بیت فیری بیژکردنه‌وه‌بم له زۆر شتی دنیا. سه‌ره‌تا بریارمدا خۆم بگرم و نه‌هێلم تۆفانه‌که بمبات، نه‌مده‌ویست قیز به‌ قیز وه‌لامبده‌مه‌وه، سه‌ره‌تا شته‌کانم هه‌ر وه‌ک ده‌رکه‌وت و پیدراوه سه‌یره‌کانی تری مۆف ده‌بینی، لای من وه‌ک په‌تایه‌ک بوو که دیت و ده‌روات، هیشتا وه‌ک درمیکی کوشنده ته‌ماشام نه‌ده‌کرد که به هه‌موو کوچه و کۆلانی‌کدا ده‌کشیت و له ده‌رگای هه‌موو مالتیک ده‌دات و ده‌مینیته‌وه. ئه‌وه‌ی دواتر پوویدا سالانیکی زۆر منی برد و کردمی به‌ه‌شیک له سه‌رده‌میک، نه‌مده‌ویست هیچ کات به‌ه‌شیک بم لیتی... له سه‌رده‌میکدا قیز سه‌رداری پوانینه‌کان بیت، مۆف چه‌ند بیه‌ویت ده‌رباز بیت، به هه‌مووان ده‌یگر و ده‌یخه‌نه ئه‌و چه‌وزه سامناک و سارده‌وه.

که جه‌نگی ناوخۆ ده‌ستی پینکرد، من به‌پینچه‌وانه‌ی چاوه‌پوانی دنیا و چاوه‌پوانی خۆشمه‌وه خۆشبه‌خت و کامه‌ران نه‌بووم. ئه‌مه ئه‌و جه‌نگه نه‌بوو که من دوو سال له‌وه‌ویه‌ر و به‌ر له هه‌لبژاردن بانگه‌شه‌م بۆ کردبوو.

ئەو شەپە کاریگەرە نەبوو کە من دەموست، جەنگیک تئیدا بەسەر ترسە ئەبەدیەکانماندا زال بین، جەنگیک لە پیاسە دورودریژەکانی ناو سروشتدا خەونم پتووەبینی بوو. نا، ئیستا جگە لە تەماعی بچوک و پۆچی بوو ئە و چۆکدادانی دێندانە بەوی تر نیاز و خەونیک تر لە پشت شەپەرە نەبوو. پۆژیک جەنگ بە راستی بلیتسە سەند، جەنابی سەرۆک وەک بەشی هەرە زۆری ژیا، لە دەرەووی ولات خەریکی نیشاندانی وەلا و وەفا بوو بۆ خۆرئاواییەکان تا بیسەلمینت کورد میللەتیکە لەگەڵ کۆمەکەرانی خۆیدا سەپلە و ناکەسبەچە نییە. یەکەمین کۆبوونەوی بالای حیزب بۆ تاوتوویی شەر و تەدارەکسازیی هیژەکان بە ئامادەگی من بەرپۆهچوو. ئەندامانی بیرونی سیاسی، هەفالانی مەکتەبی عەسکەری، من و دکتۆر زەندیانیش ئامادەبووین. شەو بە ماشینی تاییبەت هاتن بە دواماندا. هەفالێ جیگری گشتی گەرچی لە ژیایدا فیشەکی نەتەقاندبوو، بەلام فرماندەوی عەسکەری هیژەکانیش بوو، ئیمە لە هۆلنکی تاییبەتی و نەپنیدا کۆکردەو، من لەو پۆژەدا هیچم نەگوت، خۆم وەک کەسێک نیشاندان دۆینێ شەو نەخەوتبیت و لەبەر هیلاکی و بیپرستی حەوسەلە و تاقەتی قەسە نەبیت. بپواکانی دوو سال لەمەوبەرم کەمی نەکردبوو، جەنگم وەک تاکە پێگای شکۆ و گەورەیی دەبینی، بەلام ئەوی ئیستا جەنگیک درەنگ وەخت بوو کە ئەم پیاوانە بۆ بەتالکردنەوی باری کەلەکەبووی پۆحیان دایانگیرساندبوو، جەنگی بوو ئەکان بوو، هەردوو سەرۆکەکە و بیرونی سیاسی هەر دوو حیزب خۆیان لێ لەبان و بیبەریدەکرد، لە تەلەفزیۆن دەرەکەوتن و دەیانگوت شەرمان بەسەردا سەپنراو. ئەو جەنگە من دەموست، شەرپیک بوو سەرکردەبەکی قارەمانی پتووست بوو بچیتە سەر جیگایەکی بەرز و بە دەنگیک بلیتسە بلیت ئەمە جەنگی منە و ئەمەش ئومید و ئامانجیت. لە جەنگدا گەر سەرۆکەکان دەرکەوتن و قیافەیی مەیمونیک بیگوناھیان بەخشییە خۆیان، بزانی ئەو جەنگە شایەنی ئەوە نییە پۆچی خۆتی تیا بسووتینت. من هەموو ئەو شەوانەیی لە دکتۆر زەندیانی تەرەسدا دەپارامەو کاریکبکەین و زوو بچین بۆ جەنگی خۆمان و بیبەرەو، جگە لە شەرپانگیزی و

کینه‌دۆزی بڕوایه‌کیشم هه‌بوو، هیوایه‌کم هه‌بوو، پلانێکی گه‌وره‌ بۆ پاشه‌پۆژ خه‌یالی گرتبووم. جه‌نگ دوا‌ی هه‌لبێژاردن جه‌نگی گه‌مزه‌کانه‌، جه‌نگی که‌سانێکه‌ پوون و پۆشن لاوازییه‌کی گه‌وره‌یان تاقیکردۆته‌وه‌ و ئیستا ده‌یان‌ه‌وێت ئه‌و لاوازییه‌ به‌چه‌ک بسپه‌نه‌وه‌. ده‌مزان‌ی ئه‌م جه‌نگه‌ جه‌نگێکه‌ که‌س نایات‌ه‌وه‌، چونکه‌ هه‌ر هه‌یزه‌ و بنکه‌یه‌کی وه‌های سازاندوه‌، نه‌شکێت و نه‌خرێته‌ په‌راویزی مێژووه‌وه‌. له‌ کۆبوونه‌وه‌که‌دا به‌س قسه‌ له‌و قیز و کینه‌یه‌ بوو که‌ له‌ هه‌موو ئەندامانی حیزیدا به‌رامبه‌ر دۆژمن خروشا‌بوو، هه‌موو پێیان له‌سه‌ر ئه‌وه‌ داده‌گرت که‌ خیانه‌تیکی نه‌ته‌وه‌یی له‌ گۆرپیه‌. من ته‌واو هه‌یمن و بیده‌نگ دانیشتبووم و ته‌نیا سه‌یرمه‌ده‌کرد، هه‌موو ده‌یانزانی دوا‌ی پا‌په‌رین چ د‌ل‌گه‌رمیه‌کم بۆ جه‌نگ تێدا‌بووه‌، چۆن ده‌مویست تا حیزب به‌ ئه‌فسانه‌ گه‌وره‌کانی خه‌باتی شاخ پ‌ر‌ چه‌که‌، به‌ سه‌رکه‌وتنه‌ دێرینه‌کان و سوارچاکییه‌ مه‌زنه‌کانی پا‌بورده‌و شوکۆداره‌، یه‌کجار په‌لاماری گه‌وره‌ی خۆی بدات و هه‌موو شتی که‌ له‌ کورته‌ جه‌نگی ئه‌فسانه‌ییدا بۆ ئه‌به‌د یه‌کلایه‌کاته‌وه‌. ئه‌وسا کاری وه‌ها نه‌وه‌ک ده‌کرا، به‌لکو ئاسان و که‌م خۆین تر بوو. له‌و کۆبوونه‌وه‌یه‌دا زه‌ندیان به‌رامبه‌رم دانیشتبوو، له‌م سا‌ل و نیوه‌دا شیوه‌ی جلو‌به‌رگی ته‌واو گۆرا‌ بوو. هه‌ر ئه‌ویش وان‌ه‌بوو، وام هه‌ستکرد هه‌موو ئەندامانی بیرو‌ی سیاسی به‌رله‌وه‌ی بێن بۆ ئێره‌ چوونه‌ته‌ لای باهیری و ئه‌و بۆ ئه‌م بۆنه‌ تازه‌یه‌، جلی دی و پێنمایی نو‌یی پێدا‌ون. له‌و ماوه‌یه‌دا دکتۆر زه‌ندیانم ته‌نیا له‌ وێنه‌دا دیبوو، هه‌ندێ جار که‌ له‌ ده‌زگا، پۆژنامه‌ی زمانحالی حیزبیا‌ن بۆ ده‌هه‌ینام، پێده‌که‌وت چاوم به‌ وێنه‌ی یه‌کێک له‌سه‌رکرده‌ و به‌رپه‌سه‌کان ده‌که‌وت که‌ پێکرا‌ بووبوونه‌ مۆدێرن و قات له‌به‌ر، جار‌جار زه‌ندیانیشم له‌ وێنه‌کاندا ده‌دیت، قاتی بریسه‌که‌داری شیوه‌ ئاو‌ریشمیی ده‌پۆشی و چاویلکه‌ کۆنه‌که‌ی گۆرپیه‌وه‌ سه‌ر یه‌کیکی چێوه‌ته‌لا. هه‌فالانی مه‌که‌ته‌ب عه‌سکه‌ریش هه‌موو جلی سوپای نیزامیا‌ن له‌به‌ربوو، که‌ هه‌یه‌تی ژه‌نرا‌ل و سوپاسالاری راسته‌قینه‌ی پێده‌به‌خشین. دوو سا‌ل بوو من بۆ هه‌یچ کۆبوونه‌وه‌یه‌کی گه‌وره‌ بانگ نه‌کرا‌بووم، گه‌رچی من ناگام له‌ ورد و درشتی هاتوچۆ و په‌فتار و نه‌ینی هه‌موو ئه‌م پیاوانه‌ بوو که‌ ئیستا گ‌ردبووبوونه‌وه‌، به‌لام به‌

رنگهوت نه بیت که سیانم له بۆنه په کی گرنګ و ره سمیدا نه بینیبوو. هه موو گۆرابوون، هه موو شیوهی دانیشتن و پالډانه وه و قسه کردنیان له سهر پلاننکی دارپژداو بوو، نه وهی توره و بیزاریده کردم نه وهسته قوولوی نامویی من بوو له ناوایندا، کاتیک منیان بینی به سهره پووتاه و چاوه سووره کانمه وه، وهک گورگینکی نه خووش بینن، وهک که سینگ بینن له تابووتیکی کۆن هاتبیته ده ری، په ریزیان لیگرم و ته نیا به سلوویکی ژیر لیو به سهریانکردمه وه، بهر له وهی بچینه هۆله که وه هه موو توپه ل توپه ل وه ستابوون و پیده که نین، هه مووش منیان فه رامۆشکرد و ته نها جییا نه یستم. نه مانه وهک کادیرانی ژیره وه نه بوون که پنیان وابوو گهرم و گوپی و دۆستایه تی ده توانیت من فریویدات و پینګا له جوه هری کاره که م بگریت، هه موو ده یانزانی من موفه تیشه ترسناکه کی سه رۆکم، پیاوی فایله نه رخه وانیه کانم که هه موو نه ینی دونیای تیدایه، نه وه که سه م که زانیاریه ترسناکه کانی ده چیته لا. له و دانیشتنه وه تیگه یستم بۆ هه تا هه تابه که سیککی نامۆ و ناخۆشه ویستم و به وجۆره ش ده مینمه وه. راسته ترسناکترین ده زگام له بنده سته، به لام گۆشه گیر و که نارخراوم. هه سته که م سهره تایی رقی ته واوه تیم له حیزب ده گهریته وه بۆ نه و دانیشتنه، بۆ نه و قیزه قوولوی له چاوی هه موواندا بینم، بۆ نه و نیگا سه یر و تاریکانه ی دکتۆر زه ندیان له پشت چاویلکه که به وه تیدیه گرم، نه و به دریزیای دانیشتنه که به رامبه رم بوو، زوو زوو تیه چاویکی قیزه ون و شه رانی ده دامی. من که نه و سه یرکردنه ترسناکانم ده بینن، که له شیوه بیژیکی نه درکار هه لکشابوو، پتر له وهی خه یالم لای نه و شه ره بیت که هه لگیرسابوو، خه یالم لای خۆم بوو که به و هه موو نیگا ترسناکه که مارۆدرا بووم. شه ری من له به ره کانی جهنگ و مه یدانه کانی کوشتاردا نه بوو، به لکو لیتره و له م هۆله دا بوو. هه موو ده یانزانی نیشی من نه وه یه بزائم چی ده که ن و چۆن بیرده که نه وه و ده چن بۆ کوئی و له گه ل کیدا سه روکاریان هه یه، نیستا وهک پیکرا به چاو گه مارۆم بده نه وه، وهک بیانه ویته بلین تۆ چۆن به چاوانت نه شکه نجه مان ده ده یت، نیستا ئان و ساتی تۆله یه و نیتمه ش به وجۆره نه شکه نجه ت ده ده ینه وه. دوو سال بوو

تۆرپه‌ی ژیانم له دروستکردن و گه‌وره‌کردن و فراوانکردنی ئاسایشدا به‌سه‌ربردبوو، سهدان زیندانیم هه‌بوو که نه‌ندام و هه‌واداری گروپه‌ سیاسییه‌کانی دیکه‌ بوون، ئیسلامیه‌ توندپه‌وه‌کانم خستبووه‌ سه‌غله‌ته‌وه‌ و له هه‌موو جینگایه‌ک خستبوومنه‌ ژێر گوشار. به هه‌موو هه‌سته‌وه‌ره‌کانم ئهم پیاوه‌ بووه‌ لانه‌م ده‌پاراست که هیچ به‌هره‌ و هونه‌ریکیان نه‌بوو، ئه‌وه‌ نه‌بیت ده‌سه‌لاتدارن و هیچی دی، که‌چی ئیستا وه‌ک قالۆنچه‌ی توکنی ناو ته‌والیتی مزگه‌وتیک سه‌یرمه‌ده‌کن. من له پاستیدا هیچ نه‌بووم جگه‌ له پاسه‌وانی ئهم پیاوه‌ سه‌پله‌ و بیۆه‌فایانه‌، پاسه‌وانی خۆیان و ژنه‌کانیان و عه‌شیه‌کانیان و قازانجه‌کانیان. ئه‌وه‌ هه‌سته‌ تووشی ترسیکی کتوپر و توره‌بوونیکی گه‌وره‌ی ده‌کردم، چاوم به‌ نێودا ده‌گه‌پران و جگه‌ له‌وه‌ی خۆم وه‌ک ئه‌و بالنده‌ بالشۆره‌ ده‌بینی که ئه‌وانی دی له‌ پشته‌وه‌ لاقرتی پێده‌که‌ن و لاساییده‌که‌نه‌وه‌، وینه‌یه‌کی دیم نه‌ده‌هاته‌ به‌رچاو. ئیستا هه‌ستم به‌ که‌مییه‌کی گه‌وره‌ ده‌کرد. ئه‌وه‌ی ئیستی منی قورستر کرد، ئه‌و بیده‌نگیه‌ قووله‌بوو که تا نزیک کۆتایی کۆبوونه‌وه‌که‌ دایگرتم، ته‌واوی شه‌ره‌که‌م وه‌ک کاریکی پوچ ده‌بینی که تا زووتر بوه‌ستتیت له‌ خزمه‌تی ئیعه‌دایه‌. شیرخان به‌ جۆشیکی بیۆینه‌وه‌ هانی هه‌مووانی ده‌دا، پای وابوو حیزب له‌ چهند سه‌عاتیکدا هیژی به‌رامبه‌ر تا ناوه‌پاستی دۆزه‌خ پاوده‌نیت و خۆی له‌وسه‌روه‌ به‌ مه‌شخه‌لی سه‌رکه‌وتنه‌وه‌ ده‌گه‌پتته‌وه‌. زه‌ندیان که تا ئه‌مڕۆ خۆی وه‌ک کۆتری ناشتی ده‌رده‌خست، له‌ ناكاو بووبوو به‌ سوارچاکیکی جه‌نگاوه‌ر که پێشنیاریده‌کرد پۆژنامه‌نوسانی حیزب چه‌ک هه‌لبه‌گرن و بپۆنه‌ پێشه‌وه‌ی مه‌یدان و پێش تهنه‌نگجییان په‌لاماری بنکه‌کانی دوژمن بدن. له‌ ناكاو راگه‌یاندنی حیزب له‌ ده‌ستی زه‌ندیاندا بوو به‌ راگه‌یاندنی جه‌نگ، خرۆشیکی وه‌های بۆ په‌لامار پێشاندا، دلنیاویکردم که سه‌هی ئۆرگانی حیزب به‌ چ مانشیتتیکی ناگرین و سه‌رنج‌پاکیشه‌وه‌ دیتته‌ده‌ری. له‌ کۆتاییدا بیده‌نگی من وه‌ها دیار و سه‌رسوپه‌ینه‌ر و قورس بوو، جیگری گشتی داوایکرد پای خۆم بۆ هه‌مووان به‌یانیکه‌م. من زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌کی شه‌یتانی و گالته‌جارانه‌ په‌رییه‌ سه‌ر لیوم، به‌لام هه‌سته‌کانم خسته‌ ژێر رکێفی عه‌قلم و به‌ رسته‌یه‌کی

وشک و کورت که نیشانه‌ی بیزاری و کینه‌ی قوولم بوو له هه‌موو ئه‌وانه‌ی
 چاویان تیبریوم، گووتم ئه‌ندام و هه‌واداران‌ی دوزمن ده‌خه‌مه ژیر چاودی‌ری
 ورده‌وه و هه‌ولده‌دهم له هه‌موو شتیکیان به‌خه‌بریم. راستیه‌که‌ی
 نهمده‌ویست له‌و رسته کورته زیاتر هیچی دی بلّیم، وام هه‌ستکرد ئه‌وه
 ته‌نیا وه‌زیفه‌شم بی‌ت و له‌وه زیاتر شتیکی دی نه‌که‌ویته قه‌له‌م‌ره‌وی
 بریاری منه‌وه. رسته‌که‌م وه‌ها کورت و بی‌رۆح بوو، جیگر که‌وته گومان
 لیم، پی‌ده‌چوو رسته‌که‌م جوړیک بی‌ت، ده‌ریخات به‌ریه‌ستی نیوان من و
 ئه‌م پیاوانه‌ی ده‌وربه‌رم چ به‌رز و عاسیه. نا پیتشر له هیچ جیگایه‌ک
 وه‌ها نه‌دوین و لئو‌قورس نه‌بووم، نه‌مکریت له رسته‌یه‌کی وه‌ها سارد زیاتر
 هیچی دی بدرکینم. هه‌فالی جیگر بۆ ئه‌وه‌ی برینی ئه‌و وشه وشک و
 بی‌رۆحه‌م ساپ‌ژیکات و من هه‌ست نه‌که‌م له ناو بازنه‌ی دۆستایه‌تی ئه‌وان
 ده‌رکراوم و بووم به به‌شیکی زیاد له له‌شی حیزب، پرسه‌ی هه‌فالی نا، پای
 تۆمان له‌سه‌ر ته‌واوی ئه‌م شه‌په ده‌ویت، چی بکه‌ین، له‌گه‌لیدا برۆین،
 بوه‌ستین، چی قوریک بکه‌ین به‌سه‌ری خۆماندا؟. من وه‌ک شمشیریک له
 زگی دکتۆر زه‌ندیان و شیرخان رابده‌م، سه‌بری چاوی هه‌ردووکیانم کرد و
 به‌گه‌روویه‌که‌وه خه‌ریکبوو ده‌نوسا، به‌سه‌ری‌که‌وه خه‌ریکبوو گه‌رمده‌بوو، به
 له‌پی ده‌ستی‌که‌وه خه‌ریکبوو عاره‌قی ده‌گرت، گووتم «هیچ شتی‌ک له
 شه‌ریک پوچتر نییه که‌س باوه‌ری پی نه‌بی‌ت. شه‌ر پیاوکوشتن نییه،
 به‌لکو خه‌ونیکی گه‌وره‌یه ... ئه‌و جه‌نگه‌ی خه‌ونیکی له پشت نه‌بی‌ت،
 ده‌بیته تاوان ... هه‌فالی تکایه تا سه‌عاتیک زووتر رایبگریت دره‌نگه».
 دوا‌ی ئه‌و قسه‌یه‌م بی‌ده‌نگیه‌کی کوشنده و خنکینەر بالی به‌سه‌ر
 هه‌موواندا کیشا، تا ئه‌وکاته هه‌موو هاواره‌کان بۆ جه‌نگبون، زه‌ندیان
 منیشی وه‌ک پۆحیکی شه‌پخواز ناساندبوو که به‌رده‌وام له بی‌ری
 هه‌لگیرسانی فیتنه‌یه‌کی گه‌وره‌دام. بی‌ده‌نگیه‌که‌چند ساتیکی سه‌نگین و
 کوشنده‌ی بری. له نا‌کاو زه‌ندیان بی هیچ هۆ و به‌هانه‌یه‌ک قاقایه‌کی
 به‌رزی لیدا، که ته‌واوی هۆله‌که‌ی له‌رانده‌وه، به‌دوا‌ی ئه‌ودا شیرخانیش
 پی‌که‌نی، به‌دوا‌ی شیرخانیشدا هه‌موو ئه‌وانی تر یه‌که یه‌که که‌وته‌نه قاقا
 لیدان، تا دوا‌جار گه‌یشته سه‌ر هه‌فالی جیگر و ئه‌ویش به‌ده‌نگیکی به‌رز

تیکە لاوی کۆرالی تریقەکان بوو. من سەرسام و سوورداگەراو، یەکە یەکە تەماشامکردن، ئەوان لەسەر کورسییەکانی خۆیان بە پشتدا کەوتبوون، هەموو چاویان ئاوی پیکەنینی لێدەچۆرا. پیکەنین و قریکەیان ماوہ یەکی درێژی خایاند، هیندە ی هینور دەبوو وە یەکیک بە پرمە یەکی کتوپر دایدەگیرساندەو و هەمووان بە پشتدا دەکەوتنەو و قاقا هەناسە ی لێدەبرین. ئەو شەو زیانم بەتەواوی گۆرا، بە هینعی لە جینگای خۆم هەستام، لەگەڵ جولە ی مندا پیکەنینەکان هینور و کەم و کەمتر بوونەو، من بە ئەسپایی پوو مکرده دەرەو، دەرگای هۆلی کۆبوونەو کەم کردەو و بە چەند هەنگاویکی خا و تیکشکاو بەرەو پووی ماشینە کەم پۆیشتم. دەنگیک لە دواو بانگیکرد «جەنابی عەقید». من ئاوپم نەدا یەو بەزانم کینە، جارێکی تر بانگیکردەو «هۆی جەنابی عەقید، جەنابی عەقید».

من لەسەر پۆیشتنی خۆم بەردەوام بووم. چوو مە ناو ماشینە کە و لە کیفە کەمدا قەلەم و کاغەزیکم دەرھینا و لەویدا دەست لە کارکیشانەو ی خۆم لە حیزب و پۆستی بەرپۆش بەری ئاسایش و ژیا نی سیاسی نوسی و بە شۆفێرە کەم گووت بیباتە ژووری. هیندە ی لەو کارە تەواو بووم، بێھێچ پەشۆکان و وەستان و دوو لیبە ک بەرەو مأل لیمانخوپی. بۆ چەند ساتیکی کورت هەستیکی ناخۆشم هەبوو کە من بە راستی وە ک پەتۆسکی شەلم لێھاتوو و شایە نی پیکەنین و هەموو جۆریک گالته جاریم. بەلام هیندە ی ماشینە کە کەوتە گوپ و لەو جینگایە دوورکەوتینەو، هەستیکی فرین و بەرزبوونەو ی کتوپر دا یگرتم، وە ک ئەو ی بالندە شەل و بێشکۆیە دەستیک لە ئاسمانەو هەلگیرتیبێت و بەرەو بالا بفریت و بەرزیتەو. شەوکی هینم بوو، لە پینگا جگە لە بەتالی و سەیرکردنی ئەستێرە و هەلمژینی هەوای ساردی شەو بیرم لە هێچی تر نەدەکردەو، دلنیا بووم بۆ ئەبەد شتیک لە نیوان من و حیزیدا شکاوە، حیزب کە من هەموو ژیا نی خۆم دا بوویە، ئیستا دەمکرا لێرەدا بە قەچییەکی تیز ئەو ویلاشە بیرم. شەوکی سەیریوو هەستم بە لەش سووکییەکی زۆر دەکرد، گەرچی لەوای راپە پینەو، زۆر وە ک جارێان سەر و دلەم بارمەتی حیزب نەبوون، بەلام هێچ کات هەستم نەکردبوو کۆت و

پژوهنده نهینییه کانی له سهر دهست و مه چه کم نین و به هر لایه کدا ده جولیمه وه گویم له خشه و زرینگیان نابیت. بۆ یه که مجار کانتیک هوای شهو لئیده دام، ههستم به فینکی راسته قینه ده کرد، ههستم به هوا ده کرد، به تریفه ی شهو، به بۆنی گیای نزیك ریگاگان، ئه وه یه که مجارم بووم له قوولاییمدا ئه و بره وایه سه ری هه لدا که ده رچوون له حیزب وه ک ده رچوون وایه له دۆزه خ. ده مزانی که چیروکی من له گه ل حیزیدا لیره دا کۆتایی نایهت، به لام له ریگای گه رانه وه مدا بۆ مال چه ند ساتنکی نازادی گه وره ژيام. شه و که گه رانه وه هه موو پاسه وانه کانم ئه زندا و گوتم به یانی بچه وه بۆ باره گای مه کته بی عه سه کهری و بلین عه قید چه نگیز خۆی مه ره خه سیکردوین. پاسه وانه کان ده ترسان له و پۆژه ترسناک و تاریکانه ی سه ره لدانی شه ردا هه روا برۆن و به ر مالم چۆلبه کن، ده یانزانی گه ر شتیکم لئ به سه ربیت، که سیک نابیت ببیته شاهیدیان و بلیت عه قید خۆی ده سته براریان بووه، به لام مه به ستم بوو هه موو بزانی من سه روسه وایه کم له گه ل حیزیدا نه ماوه، پیمخۆش بوو یار و نه یار بزانی که من و حیزب چیدی ئه و جمکه پیکه وه نوساوه نین به نه شته ری چه کیمانیس له یه ک جودا نه بینه وه. هه ر ئه و شه وه کیژه بچوکه که ی خۆم نایه سه ر سه نگم و به خه یالیک ناسووده و بیباک له هه ر شتیك لیخه وتم ... نه بوونی پاسه وانه کانم پتر له وه ی بمرستین مایه ی هه ستردنیک بیۆینه بوون به ئه مان و دلنایای. ئه وه یه که م هه ستردنی راسته قینه م بوو به وه ی حیزب چ ژووریک دوکه لاری و خنکینه ره و چ خۆش و چ پاکژ، ده شیت هه وای جیهان هه لمژین، ده میک سه ر له و ژووره ده به ینه ده ر. ئه و سه عاتانه م له ساته کانی سه ره تای عه شق ده چوون ده میک خانمیک که شهیدا و شیتی بووین په زامه ندیمان ده داتی و وه ک دلدار قه بوولمانده کات. تا به یانی هه لئه ستام و ناسمانی چکۆله م له سه ر کۆشم دانه نا و ده ستم نه کرد به به رچایی، ئه وه م بیرنه هاته وه که ده رچوونم له حیزب چ خه یال و ئه سته میک. بیرمه که ته وه هه موو ده زانی من کانیه کی ره ش و ترسناکی زانیاریم و نهینی ئه م مه مله که ته هه مووی وا له که لله ی زل و بیتوکی مندا. به لام هه رچیه ک بیت، ئه و سه عاتانه له تۆماری پۆحمدا له یاد

ناچنەوه، بۆ یەكەمجار تامی ئازادی راستەقینەم کرد، ئازادبێهك نه سالانی شۆپش، نه پۆژه‌گانی راپه‌پین، نه سه‌روه‌ختیک فریشتەکه‌م ده‌ستی لێ به‌ردام و پۆی، نه ئه‌و ماوه‌یه‌ی له ده‌زگا چێژی ده‌سه‌لاتی بێسنووری خۆم ده‌کرد، نه‌مچه‌شتیوو. ئازادی به‌و مانا گه‌وره‌یه‌ی مرۆف هه‌ستبكات به‌ ته‌نیا ده‌توانیت بژی ... ئیستا شتیكم تاقیده‌کرده‌وه، پێشتر ئاشنانه‌بووم پێی، ئازادی ته‌نهایی ... ئازادبێهك له‌سه‌ر توانای دابهران و پهران و ده‌ستبه‌ردارییون له‌ هه‌موو دونیا به‌نده، شتیك پۆی هه‌یج مه‌خلوقیکی سیاسی ناتوانیت بیچێژیت، به‌لام له‌ ناکاو من ده‌متوانی چێژی لێ ببینم... چێژیکی به‌تام که تا ناو قوولترین ده‌مارم پۆده‌چوو.

ئهو شه‌وه، سه‌رۆک له‌ ئوتیلێکی پینچ ئه‌ستیره‌ی فیه‌نادا خه‌وتبوو، که‌سانیک که‌ گرنگی به‌سه‌رماته‌که‌یان ده‌رککردبوو، ده‌موده‌ست هه‌والی ده‌رچوونی منیان گه‌یانده‌بووه‌ ئه‌و. هه‌واله‌که‌ یه‌كجار خه‌وی له‌ سه‌رۆک ته‌راندبوو، دوا‌ی بیستم ئه‌و شه‌وه‌ چهند سه‌عاتیکی ته‌واو بیدارماوه‌ته‌وه و تا به‌یان نه‌خه‌وتوو. ئه‌وکات متمانه‌ی پیمبوو، ده‌یزانی ئه‌وانیدی بۆ ده‌یان‌ه‌وێت ناله‌بار و گالته‌جار ده‌رمبخن. گه‌ر له‌م ساتی شه‌ر و کاولکارییه‌شدا له‌ حیزب ده‌رچوو بامایه‌ و که‌لکه‌له‌ی هه‌له‌هاتن بۆ لای دوژمن بکه‌وتبایه‌ته‌ سه‌رم، شتیك بوو وه‌ک هه‌ره‌سی دیواری ژووری نه‌ینیبه‌گانی حیزب، ده‌لاقه‌یه‌ک بوو چی شتیك خودا خه‌زی پێ نییه‌ ده‌بخسته‌ پوو. ئه‌و پۆژه‌ که‌ نه‌چووم بۆ ئاسایش په‌شینیویه‌کی توند که‌وته‌وه و ده‌زگا پرپوو له‌ ده‌نگۆی جۆراوجۆر و چیرۆکه‌که‌ی شه‌و به‌ چهندین شیوه‌ی جیاواز له‌ ناو خه‌لکدا بلابوووه‌وه، هه‌تا یه‌کێ له‌ هه‌واله‌کان که‌ بره‌ویکی زۆری سه‌ند و خێرا ته‌ننبه‌وه‌ ده‌یگوت، من خیانه‌تکاربووم و حیزب دوینێ شه‌و له‌ دادگایه‌کی خێرا و نیزامیدا

تیربارانیاں کردوم و لاشه کم له جینگایه کی دهره وهی شار به نهینی کراوه به ژیر خاکه وه. لای نیوه پۆ هه فالی جینگر به بروسکه یه کی سه رۆکه وه و به رهنگینکی په پریو و به هه ناسه یه کی سواره وه له گه ل هیزنکی مه غۆل به زیندا له بهر دهرکی مالمدا دابه زین. نه بوونی من له جینگای کارم شاره که ی خستبووه شله ژان و ئیشی دهرگای په کخستبوو. من گهرچی چاوه پوانی هه ره شه و هه دیدان بووم، له گه ل ئه وه شدا هه ر پیشوازییه کی ساردم له جینگر کرد و به ناوی ئه وهی چای بۆ لئنده نئیم هه ستام و چوومه چیشخانه که م و خۆم به جۆریکی وه ها سه رقاکرد بزانییت به مه به ست پۆیشتووم و ئاره زوویه کم نییه میوانداری گهرمی لئیکه م. خۆی زوو هه ستی به ساردی و بیمه یلی من کرد و هاته چیشخانه که لام و که وته قسه. کورته ی په یامی ئه وه بوو، بلئیت من هاتووم به ناوی هه مووانه وه داوای لئبوردن بکه م، هاتووم بمانبه خشیت و ئه وهی شه و پوویدا شتیکی وه ها نه بوو نیازی خرابی له دووبییت، هه فالان که له ژیر باری ماندویتی و ناجۆری دۆخه که دا بوون، چاوه پوانی ئه وه نه بوون ئه وه له ئیوه بیستن، به و دهنگه و به و شیوه یه ش ... ئیتر پئیکه نینیاں جگه له دۆستایه تی و گه پی برایانه هه چی له پشت نه بووه. هه ر له ویدا بروسکه یه کی خیرای سه رۆکی دهره ینا و دایه دهستم و گووتی سه رۆک ته وا و ناره حه ته له وهی پوویدا، گهر تو نه مانبه خشیت من خرابم به سه ر دیت و ئاسان له سزای ئه و دهرناچم. من نامه که ی سه رۆکم خوینده وه که هه ره شه یه کی توندی له هه موو ئه وانه تیدا بوو که سوکایه تیان به من کردوه و به ستایشیکی بیۆینه ی من دیره کانی پازاند بووه وه و نویسیوی گوایه ئه و وه ک کوپی تاقانه ی خۆی سه یرمه ده کات.

ده کرا ئه م پوویداوه شتیکی گرنگ نه بییت، ده کرا ئه وهی ئه و شه وه پوویدا چیرۆکیکی بیمانا و تییه ر بییت که شایه نی گتپانه وه نییه، به لام ئه وهی پوویدا نرخیکی گهره ی هه بوو، ئه وه سه ره تای تووشبوونی من بوو به به تای کوشنده ی قیز. دهر دیک دواتر دلنیا بووم سه رۆک له میژه تووشی بووه و زۆر له خۆی ده کات تا به رگه ی بگرییت. بۆ یه که مجار که هه فالی

جیگر هاتە چێشتخانەکەم و لە بەردەمدا وهستا، هەستم بە بۆنێکی ناخۆش کرد، وامزانی ئەووە چەندین پۆژ بێت، هەفالی ئاو بەر جەستە ی نەکە وتبیت، گووتم بۆ چلکی ئەوانە کە هەوای دەورووبەرمانی پڕکردووە، بەلام نا، ئەووە گەردەلولی سامناکی قیز بوو، دەگەیشته لام. من بە پێچەوانەی سەرۆکەووە ئەو بۆنە ناخۆشە ئازاری نەدام، بەلکو هەستیک دایگرتم بەوێت بۆبیکەم و هەلیمژم. ئەو بۆنە ناخۆشە ی هەفالی جیگر، ئەو بۆنە قیزەوونە، منی گێڕایەووە ناو دونیای حیزب ... لەو ساتەووە ژیانم هەموو گۆرا، ئیتر ئەو هیلنج و بۆیە دەستیگرتم و بردمییەووە ئەو جیگایە ی لێو ی هاتبوووم. من داوام لە هەفالی جیگر کرد تا وادە ی گەپانەو ی سەرۆک یەکیک بخەنە جیگام و لە کاری ناسایش مەرەخەسمبەکان، هەفالی بە گوپە شەرابی و سەرە سپی و چاوە بۆقێلە یەکە یانبیەووە، سەیریکردم و گووتی «نا هەفالی کاری وامەکە، مەهیلە کەس هەستبکات دەتوانیت جیگای تو بگرتەووە».

ئامۆزگارییەکە ی لە شوێنی خۆیدا بوو. تا ئێوارە بەرگەم گرت و دەمە و تاریکی چوومەووە بۆ دەزگا. بەلام دنیا و حیزب هەردووکیان لە بەرچاوم گۆرا بوون. ساتیک دەرگای ژوورەکە ی خۆم کردووە، بەر لەو ی یەکەم هەنگاو بنیم بۆ ناووەووە، هەستیک راپیووەشاندم و تەزویەکی سەیر گیانی دایگرتم، بۆنێکی ناخۆش لە بیروکە دەهات، گەپامەووە دواوە و پڕ بە سینەم هەوای ناو دالان و پاراوەکانم هەلمژی، هەموو دەزگاکە بۆنێکی گەندی هەبوو، یەکە یەکە ژوورەکان ئەو بۆنەیان گرتبوو، دەرگاگان و کورسییەکان و میزەکان و ئادەمیزادەکان، وەک ئەو بۆگەتە پۆح لە شتیک پاکبکاتەووە تیز هەلمژی. بۆیەک بوو کە سکون و قیزەون، کەچی شتیک نەبوو جایز یان هەراسانم بکات، بەلکو بۆیەکی توندبوو کە ئاسوودەیدەکردم و ئۆقرە ی پێدەبەخشیم. ترسام سبە ی نەتوانم ئەو بۆنەبکەمەووە، لەبەرئەووە وەک شتیک گرنگ بۆ ساتی تەنگانە لە گەنجینە بنیم، پەیتا پەیتا قوول هەلمدەمژی و لە لووت و سینەمدا دەمەیشتهووە.

هەستمکرد تاوانی ئەو فریشتە مەلعونە یە کە شەو ئەو نامە ی دەست لە کارکێشانەو یەم نوسی. گووتم دە یەوێت بەمجۆرە هەستانە، لەم دونیایە

دهرمبهینیت و له ژبانی خۆم دوورمبخانه وه. گهرچی فریشته کهم پویشتبوو، کهچی ئیستاش هه موو له پیلادانیتکی خۆم دهگهتیراپه وه بۆ کاری ئه وه بهسته زمانه، ههستیک ههچ بنه مایه کی مهنتیقی نه بوو، به لام نه شمه توانی له سه ری خۆم ده ریبکه م. گه پامه وه ژوورئ و ئاره زوویه کی کوشنده م تیدا بوو هه ر ئیستا وه فائیل بگرم و بیکوژم.

ئه وه قاقایانه ی من له هۆلی یه که مین کۆبوونه وه ی شه ردا بیستم، به شیک بوون له خودی ئه وه جهنگه، نا له پاستیدا جه وه ری جهنگه که بوون، به وه دا من له وه هۆله دا خه یالم لای ئه رکی میژووی جهنگ بوو، قسه کانم قیزیک و نه فرینتیکیان بۆ دوژمن تیدانه بوو، به وه ش شایسته ی پتیکه نین بووم. پاسته من ده زگای ئه منییه تم ده برده پتیه، به لام هیند کارمه ندگه را و بیعاتیغه کارمه کرد، وهک پتویست هیشتا لاقرتی و بیزم به رامبه ر دنیا تیدا دروست نه بوو بوو، ئه وه دوو شته ی که تاکه ده سته که وتی مروفی نویی ئیمه بوو دوا ی پاره پین. مروفی ئازاد ئه وه بوو که قیزی له هه موو شت ده هاته وه خۆی نه بیته، جهنگ بریتی بوو له تاقیکردنه وه ی ئه وه ئازادییه، ئازادی قیزکردنه وه، که پتیه چیت تا ئه مرۆ به نرخترین ده سته که وتیک بیت پاره پین به ئیمه ی به خشیبیت. ئه گین گه ر وانیه که دهیتوانی له وه ساته دا که بوونی نیشتمان به ده زوویه کی باریکه وه گه ریدرا بوو، بیر له جهنگیتکی وا سارد و بیسوود و سه رسه ختانه بکاته وه. من که دوا ی بیست سه عاتی پر جاروجه نجال دووباره له سه ر کورسییه که ی خۆم دانیشتم، بوو بووم به که سیک تر و ئیستا وهک هه ر پۆحیک ته با و ته ندروست له گه ل دنیا دا قیزم له دنیا ده هاته وه، ئه وه هه سه کورت و تیپه پانه ی دویئ شه وه به ئازادی، ئیستا له پیش ئه م قه له بزه و قولپدانه ی ده روندا کۆتاییان ده هات. له وه کاته دا هه سته کی خۆشترم هه بوو، ده مزانی که من ده پوانم و بۆنده که م و بیزده که مه وه، هه موو دونه اش لیم ده پوانیت و بۆنده که م و بیزم لیده کاته وه ...

خودایه ... خودایه گه ر ئه وه هه سه نه بووایه له پوچی و قیز و ساردیی، ئه وا له سالانی شه ری ناوخۆدا ده مردم.

لە سالانی شەردا فرماندا بە کەمترین شیوە ژوور و زیندانەکانی دەزگا پاکبکەنەو، تەنیا بەشی ئەوێ دەستمان نەگرت و بتوانین کار بکەین. تۆزە تۆزە چلک و پیسیبەکی بینراو و نەبینراو لەسەر شتەکان کەلەکەبوون، بۆنیکێ تاییەتی هەموو جینگاکانی گرت، زیندان و زینزانەکانی دەزگا، بە هیچ جۆرێک پاک نەدەکرانەو. لە ژوورەکانی کارکردن و لە پارەووەکاندا خۆل و پاشەقۆ تا نۆر نۆر نەبایە لانی دەبران. من بەیانیان لە ماشینیکی جام پەشدا دەچوووم بۆ سەر کار... لە ماوێبەکی کورتدا چی ئەندام و هەوادارێکی دوژمنمان دەناسی، بە کۆمەڵ لە پەلاماری شەوانەئێ گەورەدا دەستبەسەرمانکردن و لەو شوێنە پیس و چەپەلانیەمان خزانندن... هیندەئێ دەستە دەستە دەگەشتنە زیندان، من دەچووومە سەبیریان و ئەو نیگا تار و تۆقینەرە لە چاومدا بوو، نیگای قیز. دوژمن لە شارەکانی بێدەستی خۆیدا، ژن و مائ و مندالی لایەنگرانی ئێمەئێ دەگرت و ئەتکیدەکردن، ئێمەش لە هەموو شار و شارۆچکەبەکدا فرمانی گرتن و ئەتکردنی هەموو هەوادارانێ ئەوانمان دا، هەردوولامان هیندەئێ بە قیز شەپمانکرد، بە گوللە نەجەنگین... هەموو پۆژێک دووجار زینزانە و زیندانەکانی دەزگام بەسەر دەکردهو، ژوورەکانمان وەها لە دیل و بارمە سیخناخ بوون، جینگای دانیشتنی پاوەت و شوێنی خەوی گونجاو بۆ کەس نەمابوو، من و هاوکارانم بە جینگاکاندا دەگەپاین و چاومان ئەو بیز و لاقرتیبەئێ تێدابوو، دەموچاومان فەسأل و پەنگووی کەسانیکێ بوو کە هەر ئێستا نا تۆزیکێ تر دەرشینەو، سووکایەتیبەکی وەها لە چاوماندا بوو، لە برستی و بێخەوی زیاتر نازاری گیراوەکانی دەدا. کە بەسەر زیندانەکاندا دەگەپام، کەستیکێ توانجەبازم دەخستە دەوی خۆم تا ئەو چەند پێدەکریت تانە و ناتۆرە لە گیراوەکان بەت و ئێمە بە دەنگی بەرز پێبکەنین... هەموو پۆژ لە ناو دیلە نەخۆش و پیرەکاندا بەکتێمان دەردەهینا کە نەتوانیت پێک بروات، واماندەکرد بە بەردەم دیلەکاندا بێت و بجیت و قۆشمەچیبەکەئێ ئێمە لە پشتیبەو لاساییکاتەو و ئێمەش پێبکەنین، هەموو پۆژێک چەند جار ئەو نمایشەمان دووبارە دەکردهو،

تاكه نمايشيک بوو زؤر خۆشم لئیده هات و زؤر پئیده که نیم. په ترؤس من نه بووم... من نه بووم، ئه وانی دیکه بوون.

پاش ماوه یه ک به هۆی که له که بوونی پیسییه وه له زیندانه کانی مندا کۆلیرا بلأوبووه وه، بیته وهی بهیتم هیچ کهس له زیندانه کانی مندا بمریت، هه موو نه خۆشه کانم سوار چند لۆرییه کی گه وره کرد و به کاروانتیکی دریز به ره و سنووری هه ریمی خۆمان له گه ل جهنگاوه رانی دوژمندا به پیمکردن. له وئ له سه ر شه قامیکی چۆل، ده مه وه یانییه کی سارد دامگرتن و به ره و ناو دوژمن ریگام نیشاندان... به وجۆره بوو کۆلیرا له هه موو شوین و شاره کانی نیشتماندا بلأوبووه وه.

من له زیندانه کانی خۆمدا، کورژاویکی ئه وتۆم نه بوو، سه رده می کوشتنی زیندانییه کان به سه ر چووبوو، له م پۆزگاره نوپیه دا هه تا ئه شکه نجه دان نرخیکی نه بوو، به لکو ته نیا شتیکی له ریگایه وه دیله کانمان پی وردده کرد، قیزبوو... قیز و لاقرتی.

نزار ئیدریس له زیندان

«ده زانی له وانه یه تۆ رقت له من بیت، له به ره ئه وهی له که سیکی تر ده چم که تۆ خۆشت ناویت. له وانه شه خۆشت بویم، چونکه له که سیکی تر ده چم تۆ چه زت لئیه تی. زؤر ژن چه زیان له من کردوه، چونکه له که سیکی تر چووم که چه زیان لیکردوه... جه نابی عه قید. له وانه یه که سیکی بکوژیت له به ره ئه وهی ئه و که سه هه ر باوکت یان خالیکی ده غه زاری خۆت بیرده خاته وه... زیان چونکه پروپوچه له سه ر ئه م شته پروپوچانه ش وه ستاوه... من ئه سیری ده ستی شتیکی وه هام، دیلی ده عبايه کم به ده ست ئه م ده رده وه گیری خواردوه، به و عومه ر بۆتانییه که لله بوته ی هارپیت بلیت، دلم بۆی ده وستیت و به زه ییم پئیدا دیته وه...»

پیاویکی پوته، ئەگینا دواى ئەو هەموو ساڵە، دواى ئەو هەموو ساڵە، من لێزە نە دەبووم».

سەیرم لێهات کە نزار ئیدریس، بکوژی باوکی خۆی، قارەمانی سالوک و دلرەقى هەشتاکان، بە کۆمەڵێک زام و جەستەیهکی تێکشکاوه بەو جۆرە و بێ هیچ پێشەکیهک، بەو رسته پرۆپوچانە دەست پێبکات. هەر منی بینی وەک گالتهی بە دنیا بیت، گووتی «ئەم لیفیتانتهی تۆ کەستیکی لەجۆریه، هەموو شەویک لە خەویدا پیاویکی غەریب سوار ژنەکەى دەبیت، دەموچاوی ئەو پیاوه غەریبه لە دەموچاوی من دەچیت، بۆیە قینی لێمە... رەنگە ئەو پیاوه غەریبه پێشتر لە خەویدا سوار دایکی بووبیت، سوار نەنکی بووبیت، سوار یەکە بە یەکەى ژنانی بنەمالەکەى بووبیت... تۆ چوو زانیت ئینسان هەزار وەسواس و خەیاڵاتی وەهای هەیه... دەبیت ئەوه یان شتیکی لەو بابەتە بیت، ئەگین من دواى ئەو هەموو ساڵە هۆیک بۆ ئەم شەپانگیزییه شک نابەم».

ویستم بڵێم «خودایه چ مۆفیتیکی قێزەون و دەمپێسی»، بەلام قاقایهکی بەرزتری لێدا و گووتی: «من بە لیفیتانتم گووت، دەتەوێت باسی ژنەکەتت بۆ بکەم. دەتەوێت بۆت باسبکەم لە کاتی سێکسدا چی دەلێت، دەتەوێت پێتبلێم نیشانه و خالەکانی بە کوێهەن، لە کوێدا پێستی کال و لە کوێدا ئەسەرتر دەنوێنیت... دەتەوێت باسی چاویت لە کاتی جووتبووندا بۆ بکەم، دەتەوێت پێتبلێم چی بکەیت بۆ ئەوهی خێراتر پەرحەت بیت... ها دەتەوێت».

لە جلێکی دراوادا بەرامبەرم دانیشتبوو، سەرچاوا و لالیوی هەمووی برین، بەلام نیگای پر لە جەسووری و بێباکی... خۆی بوو، نزار ئیدریسه دێرین و دوپشک ئاساکەى جاراز، لیفیتانت توانیبوو زیان و زەبریەک بە جەستەى بگەتێنیت، بەلام رۆحیی هەلگژاو و سەرچلی وەک خۆی هەر لە گفیندا بوو.

دوو مانگ بوو هه ولّمده دا ئه و دیداره له گه ل نزاردا پیکبخم، هه م سه روک و هه م نه غه ده ماردینیم کردبووه تکاکار، خو شم پوژانه له بو تانی ده پارامه وه پینگام بدات ببینیم، ئیستاش ئه و به رامبه رم دانیشتبوو، مه خلوقیکی بیته گبیر به هه موو که مه ترخه می که سینگه وه که ده زانیت که وتوته سه ره ولیژیک دوا ده رووی له ده می خه ره ندیکی ببیندا کوتایی دیت. سه ره تا هر به و نیازه هاتم بزانه ماوه و زیندووه، دواتر هه زم لئ بوو له ساتی تیکشکان و لاوازییدا ببینیم. ته نیا من ده مزانی بو نزار لیره یه، زه من هه موو شتیکی له یاده وه ری هه موواندا سپیووه وه، من و خو ی و لیفیتانت نه بیّت.

دهستم خسته سه ر دهستم و به نیازی ئه وه ی له شتیکی گرتگ ئاگاداریبکه مه وه گووتم «بیرت نه چیت که تو لیفیتانتت بریندارکرد. له ناوه راستی شار و به به رچاوی خه لکه وه داته به ر گولله. راسته له گه ل ئیّمدها به و کاره هه ستایت، به لام ئیشه که بو خو ت بوو. لیفیتانت هه موو ئه و شتانه ده زانیت. دوا ئه وه لیفیتانت به وجوره سه یری شه ره ف ناکات، من ئه و پیاوه ده ناسم، که م که سی وا ده گه من دبیتت که ئه سلن ناموسی خو ی به ناوگه لی ژنه که یه وه گرتنادات. له و پوه وه ته واو له گه ل خواستی ئه و خانمانه دا هاوپایه که به ئیّمه ی پیاوان ده لئین ئابرووی ئیوه له ناوگه لی ئیّمدها نییه. گه رچی راستت ده ویت من تا ئیستا ژنیکیشم نه دیوه هینده دل گه وه بیت، وانه زانیت ناموسی ئیّمه ی پیاویش به ناوگه لمانه وه نه نووساوه. هر شتیکی له دامه نی ئیّمه ی پیاو بترازیت ده موده ست ده لئین های بیناموس، های بیته خلاق، وای ده رپن پیسی فاسیق، به جوړیک من تییدا ماومه ته وه ئایا ته نیا ناموسی ژنانه په یوه ندی به ناوگه له وه نه ماوه، یان ناموسی ئیّمه شه. به لام هه موو ئه م قسانه لای لیفیتانت به های سه لکه توریکی نییه، ئه وه ی تو پیش ئه و په یوه ندیبه کت له گه ل ژنه که یدا بووه ناکات به قاره مان. ده بوو زیاتر له وه ئاگات له خو ت بیت و نه هیلتیت بکه وینه ئیره ... نا کاکه گیان، ئه و کابرایه به جوړیکی تر سه یری

ناموس دهکات و نهو قسانه‌ی تو جگه له‌وه‌ی سه‌رنیشه‌ی بو دروستده‌کن، کارئکی نه‌وتو ناکه‌نه سه‌ر ناموسی».

«زۆر هه‌ولمدا سه‌رۆک ببینم، سه‌ جار نامه‌ی تایبه‌تم بو نوسی، نه‌و دیکتاتۆره گێژه وه‌لامی نه‌بوو، ورگزی سه‌ر گامیشه‌ی وه‌ها منی هه‌ر بیر نه‌ماوه. دووجار ویستم خۆم بگه‌ینمه شوینی دانیشتنی و له‌وئ مانبگرم تا ده‌مبینه‌یت، به‌لام ناماده‌نه‌بوو هه‌ر چاری پیمبکه‌ویت، هه‌ر دوو جاره‌که پاسه‌وانه‌کان بالبه‌ستیانکردم و به‌ ماشینی پیتشمه‌رگه گه‌یاندیانمه‌وه سه‌رای شار و له‌وئ وه‌ک چۆله‌که‌یه‌کی زیقن به‌ره‌لا بکن، ئازادیانکردم».

«نزار ئیدریسی عه‌زیز، من ده‌زانم تو خراپه‌ت زۆره، به‌لام باوه‌رپناکه‌م خراپه‌کانه‌ت به‌رامبه‌ر لیفیتانته‌ شتیکی وه‌ها گه‌وره‌ بیت نه‌کریت که‌سه‌ بۆت تیتیکه‌ویت و به‌ تکا و پارانه‌وه‌ بگاته‌ جیگایه‌ک. به‌لام هه‌موو شته‌که‌ لای لیفیتانته‌ نرخیکی په‌مزی هه‌یه. ده‌زانی چۆن؟ هه‌لبه‌ت پوونکردنه‌وه‌ی ئاسان نییه، تو خۆت له‌و شتانه‌ ده‌زانیت... ده‌زانیت سه‌رده‌مه‌که‌ به‌ جوړئکی ناله‌بار گوپاوه، شته‌کان زیاتریش ده‌گوپین، من ناویده‌نیم توانای مه‌له‌کردن له‌گه‌ل شه‌پۆلی عه‌سه‌ره‌که‌دا. تو هه‌میشه‌ که‌ستیکی به‌هێزبوویت، جه‌نابی لیفیتانته‌ ناتوانیت بته‌خشیت، هۆکه‌شی نه‌وه‌یه گه‌ر بته‌خشیت شتیکی له‌ ناخی خۆیدا ده‌شکیت. نه‌و نه‌سله‌ن بۆی گرنه‌گ نییه‌ تو له‌گه‌ل نه‌غه‌ده‌ ماردینی خه‌وتوویت یان نا، بوونی تو لێره‌ کاری به‌وه‌وه‌ نییه‌ په‌نگی ناوگه‌لی ژنی نه‌و چۆنه‌ یان چۆن نییه، نه‌وه‌ کارئکی به‌سه‌ر ئیشه‌که‌وه‌ نییه، نازانم بو وابیره‌که‌یه‌ته‌وه. زۆر غه‌له‌تیت واتیبگه‌یت په‌شماری براده‌رمان به‌ جۆره‌ قسه‌ی وه‌ها ده‌که‌وتیه‌ ژیر کاریگه‌رییه‌وه‌ و ئیجساساتی بریندارده‌بیت. تو لێره‌یت چونکه‌ شکستیک بیری نه‌و ده‌هینیه‌ته‌وه، شکستیک هه‌موو میژووی گوپوه. بیرت نه‌چیت، به‌ هۆی تووه‌ له‌ شوپش ته‌ره‌ بوو، پله‌ی مه‌سئولی زیندانی له‌ ده‌ستچوو، وه‌ک یه‌کیک له‌ جاشه‌ نه‌وه‌لییه‌کان ناوی به‌ ناو خه‌لکدا رۆیشت. نه‌وه‌ هه‌ستیکه‌ هه‌موو ژبانی لئی راده‌کات... شکست و مردن لای جه‌نابی لیفیتانته‌ یه‌ک شتن، من هاوپی دێرینه‌مه، له‌و پیاوانه‌یه‌ که‌ خواردنه‌وه‌ی

په رداختیک زه هری له بتهیزی لا باشته، گرنګ نییه چوڼ و کڼ هتیزی ده داتڅ، گهر له شهیتانیش بووه سوالیده کات. تو نایناسی، له نزیکه وه نه تبینویه، هر له کاتی نه شکه نجه و زینداندا سهروسودات له گه ل بووه، یان له دهستی هه لته اتوویت یان له زیندان بوویت له لای».

نزار به وریایی گوئی لیده گرتم، ناشکرا ده رکه وتنی من و هم سهر دانه کتوپرهم نومیدتیکی بچوکی پیدابوو. نه و دوی ده رکردنی به عسییه کان که و ته ژیره وه و که س خه به ریکی پوون و یه قینی ده ریاری نه بوو. سهره تا به جوړتیکی زیره کانه رابوردوی خوئی له گه ل ده ولته دتا سرپییه وه، خوئی تیکه ل به شوړش و راپه پین کرده وه، به لام دواتر وهک تارماییهک به دواپه وه بیت، وهک بزانیته دهره قه تی هم سهرده مه نایه ت، به ویست و په زامه ندی خوئی سهر شانوی چولکرد و دیار نه ما. له و ساته وهی گیرا، لاوازی و هه لته اتنی نه و بو من وهک ته لیسیم و مه عمایه کی بیوه لام بوو. ده بیت راستی بلیم له و سال و نیوهی دواپیدا به ده گمن هاتبووه خه یال م و بیرم لڼ کردبووه وه. هینده سه رقالی دروستکردنی ده زگا و نوسینی کتنبه که م بووم، کاتیکي وا زورم نه بوو له سهر یاده وه رییه کانی رابوردووم نیشبکه م. نه وه ندش له دوی بولبولیار و فریشته که م گه رابووم هیژم نه بوو که سی دی بخره لیستی پشکنینه کانمه وه، ناوه کانیش روژ به روژ له به رده ممدا که له که ده بوون، وهک به پرتوه به ری زیندان و ناسایش هر سه عاته و چه ندین ناوی بایه خدار و ترسناک به به رچاومدا تیده په پین که ده بوو بیاناسمه وه و غافلین نه که م. دوو روژ دوی گیرانی، راپورتیکی نه نیتی له زیندانی مه رکه زپییه وه ناشکرایکرد که نزار گیراوه و زیندانه. تا راپورته که م نه بیینی، نه وه م له خه یالدا نه بوو کاریک بو هم پیاوه بکه م و سوراغتیکی بگرم. وهک له یادکردنی کومه لیک هوکاری ده رونی له پشت بوو بیت و به فراموشکردنی منیش خوم له شتگه لیکي نازار به خش بپاریژم، توپمدابووه دهره وهی هر فیکر و هر یادیک. کاتیک هه والی گرتنه که ی به من گه یشت، ده قی هه واله که کورت و بی زانیاری بوو، ته نیا ده یگوت چه ند شه و له وه و به ر نزار ئیدریس ناویک، له سوچی شه قامیکی

تاریکدا که ورتوته دست هیزکی سهر به «عومر بۆتانی» و له و کاته وه بردوو یانه ته زیندان و کهس هیچ دهرباره ی چاره نوسی نازانیت. هه لّبه ت زۆر کهس ده یانزانی نزار کێیه، به لّام ئه وه ی هه وّاله که ی داپشتبوو له و ئاسایشه گهنج و بێته زمونانه بوو که له میژووی پێشینیه ی شاردا شاره زاییه کیان نییه و دونیای پێش پاپه رین نانس، له به رتّه وه بێته وه ی هیچ دهرباره ی نرخ ی ئه و خه به ره بزانتیت، وه ک شتیکی سه رپتی و پۆژانه و بێته ها تو ماری کردبوو.

گرتنی نزار منی زۆر دلته ننگرد ... نا هیچ به زه یی و سوژیکم له گه لّ ئه م کورده دا نه بوو، که له دیوه خانه که ی مه نسوور به گه وه ده مو یست خودا به ر غه زه بی خۆیی بخات، به لّام شتیکی ئاواها زۆر به پابوردووه و گرتیدرایه، شتیکی نه مردبایه و به رده وام بگه رابایه ته وه و له کۆل ئاده میزاد نه بایه ته وه، ده یترساندم. له وه ش زیاتر ئه وه پرسیار بوو بۆم، له به رچی له ناو هه موو کهسانی سه رده می پێشوو دا نزار له سه ر شاتۆی ئه م عه سه ره تازه یه دیار نییه، چی نیازتیکی هه یه وا چۆته پشتی سه حنه و له و دیو په رده وه خۆی قایم کردوه. که م کهس هه بوو له کاتی په رینه وه دا بۆ ئه مرۆ، پردی پابوردووی بۆ ته ی نه کریت و نه گاته که ناری ئارامی و نه جات، مه گه ر مردووه کان. ئه و پۆژه ی هه وّاله که م بیست، بیرم له دوا دانیشتنی خۆمان کرده وه، شه ویک دوا جار بینیم و ئه و هه راس و دلّه پاوکی قوولّه م هه ست پیکرد له ناخیدا. من ده مزانی هه ر چی تکایه کیش له لیفیتانت بکه م بیسووده و ئازاد کردنی نزار ئه سته مه. له گه لّ ئه وه شدا هه ر یه که م پۆژ که هه وّاله که م بیست، شه و دره نگ زه نگی م بۆ لیفیتانت لیدا، تا له هیمنی شه و و دوور له هه ر ئالۆزی و جه نجالیه ک تکای ها ورپیه کی لیکه م، پابوردو له بیرکات و ئه و تارماییه ترسناکانه له خه و هه لّنه ستینیت که ده شیت وریا کردنه وه یان ده یان چیروکی تر له گۆرپستانه کاندایه خه به ر به ینیت و بیانخاته وه سه ر شاتۆ. ئه و کاتانه ی من به و تۆن و وشانه قسه مده کرد، ئه و به هیمنی گوینده گرت. گه ر به رابه ریشی بووما یه نه مده زانی کاریگه ریی وشه کانم چیین، نه خوازا له

تهله فوندا بایه و نهو له و بهر ته نیا بیده نگ گویبگر تابه و وشه یه کی وه ما پوونی نه در کاند بایه تیبگم چی له سه ریدا ده گوزه ریت. تکا کانی من له دلوه بوون، بۆ ژیا نی نزار نه بوون، هینده ی بۆ نهوه بوون هیچ چیرۆکینک نه بیستم، سه ره تایی ژیا نی خۆم له م ده زگا مه لعونه دا بیرخاته وه... نا من هیچ کات نارازی نه بووم له ئی شی ده زگا، به لام خۆ شبه ختیش نه بووم. ئه م چیرۆکه ی نزار و لیفیتانت منی خستبووه ئه م ژیا نه وه، منی له کورد په روه ریکی ساده وه که چوو بووم بۆ جهنگی عه ره بی داگیر کر، کورد بوو به سیخو پریکی نه به دی. هر کات نهو چیرۆکه زیندوو ده بووه وه من هه موو زینده گی خۆم بیر ده که وته وه، نا کامییه کانم، ته نه بایه که م، له ده ستدانی فریشته که م، کو شتم بۆ ژنه بیگونا هه کان، یاداشته کانم، ئه رکه سه خته کانم، له گه ل ته واوی ساته دژوا ره کانی میژوو یه که هه رگیز نه یده ویست کۆتایی بیته و بوه ستیت. هه می شه که سه ره بو دی نزار و لیفیتانت زیندوو ده بووه وه من له خۆم ده پرس ی ئایا راست بوو من به و ریگایه دا رویشتم، ئایا ژیا نیکی تر نه بوو من بیگر مه بهر، ئایا نهوه ته نیا ده ره بند و گه روو بوو له و بان هه وار و هه ر ده بان ه به زانه دا پیتیدا بووم، یا خود فریشته که م له سه ره ه ق بووه و ده بوو من ریگایه کی تر بگرم؟ هر کات نهو وینه یی نزارم له زنجیره کانیدا ده هاته بهرچا و کاتیک له پسمامان و گونده کانی ده ور به ری بۆ نه تککردن ده مانگیترا، له گه لیدا باله کانی خۆم ده هاته وه پیتشچا و، نهو ساته م ده هاته وه یاد له لیواری نهو چۆمه نارامه دا باله گه وره کانی خۆم بینیه وه، هه موویم به گونا می ئه م دوو پیا وه ده زانی، به تاوانی نهو هه له اتنه ناوهخت و کاریگه ره ی نزارم ده بی نی که وای کرد عه شقی ئه م پیشه یه بمبات و بمکات به کار مه ندیکی دلسۆزی خۆی. که هه وائی دوو باره گرتنه وه ی نزارم خوینده وه، یاد ی جار ان هاته وه خه یالم و ده ستم کیشا به کاغه زه که ی به رده ممد و گووتم «وای کوپی سه گ، نزار ئیدریس، که ی ئه م حیکایه ته سه خیفه ی تو کۆتایی دیت». وام هه ستر کرد له سه ره تا وه بۆیه بوومه ته جاسوس تا نزار بگرم و بیده مه ده ست لیفیتانت، هه ستم کرد نهو کاره ئیستا گه یشتۆته دوا ئامانجی خۆی، به لام نهو هتا من گه یشتوو مه ته شوینیک، نه ده توانم به

گرتنی هەست بە کامەرانی بکەم، نە دەشتوانم بەرەو دوا بگەڕێمەوه و بچمەوه پۆژانی پیش پاکردنی ئەو لە پسمامان.

دەمیک نزار گیرا هێشتا شەپری ناوڤۆ هەلنەگیرسابوو، لە نێوان گرتنی ئەو و هەلگیرسانی جەنگدا چەند مانگیک هەبوو. لە ناکاو لەسەر کورسییەکەی خۆم لە دەزگا هەستیکی نامۆ گرتمی و وامزانی گەر بتوانم نێستا نزار ئازادبکەم، بەوه لە هەموو پابوردووی خۆم دەبوورم و هەموو شتیکی پەوتییکی تر دەگریت و من ئاسانتەر و بیخەمتر دەتوانم لەم جیگایەکی خۆمدا دانیشم و بوونم لێزەدا ببەستمەوه بە پێداویستی ئەم دویا تازەیهوه بە کەسانی شارەزا و لێهاتووی وەک من. ئەو پاستییە زۆر ئازاریدەدام کە بێرمەدەکردهوه من لە گیرفانی دوژمنایەتی دێرین و سەرسەختی ئەم دوو پیاوه هاتومەتەدەرێ. چیرۆکی نزار ئەوهی هێنایەوه یادم کە نێمە هەموومان، من و پیاوانی تری فەرمانپەرەوای ئەم شارە هەر یەکە و چیرۆکیکی پوچ کردوینی بە فەرمانداری ئەم سەردەمە، ژیاینیکی هەلە، بریارێکی سەیر و ناوەخت، کە لە ساتیکی سەیر و ناله‌باردا هاتوو و لە شوێنیکدا ژیانامانی لە پێشەوه گۆڕیوه.

ئەو شەوهی کە لەگەڵ لیفتانندا قسەمکرد، دواي بێدەنگییەکی زۆر پێیگوتم، من هیچ نەکردووە جگە لەوهی ئەو پەیمانە دێرینە جێبەجێدەکەم کە دەبایە لەو هەموو سەلەدا حیزب جێبەجێبیکات، پەیمانیک ئەو بەشی خۆی جێبەجێکردووە، بەلام خالێکی گرنگی ماوه و دەبیت بگاتە کۆتایی و لاپەرەیی ئەو میژوو بۆ هەتا هەتا یە هەلبدریتەوه، هەر کەسە و قەرزی خۆی بدات و بچیت بە لای کاری خۆیەوه، ئەو بەشنە فەرمانۆش و یادکراوەش مردنی نزار ئیدریسە. لیفتانت هیچ کات ئەو پەیمانە دێرینەیی یاد نەکردبوو، ئەوهی حیزب هیدی هیدی ئەو بەشەیی پێکەوتنەکەیی لە بێر خۆی بردبوووه مایەیی نیکەرانی ئەو بوو، دواي زانیم پیش ئەوهی دەستبەکاربیت و نزار بگریت، هەم سەرۆک و هەم جێگر و هەم زۆرینەیی هەفالانی بیرویی سیاسی و مەکتەبی عەسکەری ناگادارکردبوووه. خۆی چوو بوو دیوانی سەرۆک و نوسخەیکەیی ئەو

په پمانه کڼه ی خستبووه بهر ده ست و داوا یکردبوو ئم پڼکه و تنه دیرینه ی
نیوان ئو و حیزب که هیشتا ناته وار ماوه ته وه، ته واویکریټ. هیچ که س
نازانیت سه رۆک چی به لیفیتانت گوتووه، به لام دلنیا بووم یادیتی سالانی
شوپش ئم پڼکه و تننامه به چ سوودیکی به سه قامگیرکردنی ده سه لاتی ئو
که یاندوه، ده میک من و لیفیتانت په پتا په پتا نه یارانی حیزیمان له بنه و پرا
پاده ستی زیندانه تاریکه کانی ده ولت ده کرد. سه رۆک له وه وردیبنتر بوو
نه زانیت، ئم شکو و جه به روتی له چیه وه سه رچاوه ی گرتووه و له
کویره هاتووه. به لام ئوه ی مایه ی سه رسامی من بوو، خودی نیازی
لیفیتانت نه بوو، به لکو ده ستبه ردا بوونی نزار بوو له هر بهرگریه کی
راسته قینه، به تایبته له و باوه په دا نه بووم نزار هیند کالقام و نه زان بیت
هه ستبکات، تیپه رینی کات لیفیتانتی لی نارامده کاته وه. زور به سه بر و
نارامی قسم له گه ل لیفیتانت کرد، گوتم من به شیکم له م چیرۆکه ی
ئیره، له یه که م پۆژه وه سه نگی سه ره کی چیرۆکی ئیره بوته باری
ئه ستوم، ناکریټ وه ها که نارم بخت و نادیده بمگریټ و بی هیچ پرس و
پاویژیکی برایانه بمکه یته دهره وه، چونکه خوت ده زانی منیش و توش به
هوی ئو چیرۆکه ی نزاره وه لیره ی، هه موومان به جوریک له جوره کان له
گیرفانی ئو و حیکایه ته وه هاتووینه دهر، هه م من، هه م تو، هه م نه غه ده
ماردینی. له راستیشدا هر و ابوو، کئ هه یه له ئیمه کاریگه ری ئو
سه ربورده ی له سه ر نه بیټ، هه تا ترازانی فریشته که م، هه تا ویرانبوونی
ژیانی دکتور شوکاک پیکرا دریزکراوه ی ئو چیرۆکه بوون. لیفیتانت گه ر
بیویستبایه سه رسخت بیټ، منجری و پاچه قینیه کی وه های ده کرد،
توقره ی له ئه یویش ده بری. ئو شه وه من زورم گووت و لیفیتانت که می
بیست، له وه بری خه ته که وه به بیده نگی و به وشه ی کورت و به
منجه منجی دلته قین وه لامیدامه وه. تا له جیگایه کدا ئیتر سه برم برا و به
ده نگی بهرز و به نارچه تیه که وه که ئیتر نه مده ویست دایپوشم،
هاوارم کرد «ده ته ویت بیکوژیت، جه نابی لیفیتانت ده ته ویت بیکوژیت...
گه ر ده ته ویت بیکوژیت و په پمانه که به نیتته کوتایی، بیکوژه. به لام من

دەزانم ناتەوێت بیکوژی، دڵنیام ناتەوێت بیکوژی و شتی تەرت نیازه،
بۆ چیت دەوێت؟» .

نەمدەزانی بۆ لە ناکاو بوومە پارێزەری نزار ئیدریس، پەنگە ھۆکەیی ئەو
بیت کە نەمدەویست لیفیتانت واهەستبکات لەسەر و ھەموو ھێزیک و لە
دەرەوێ ھەموو یاسایەکە، پەنگە لەبەر ئەوە بیت بوونی نزار ئیدریس
گرنگ بوو تا لیفیتانت ھەست بەو بێھیزییە ئەبەدیەیی خۆی بکات، بزانی
مروفتیک دەمیتێت ناچیتە ژێر پەحمەتی ئەو و گومان دەخاتە سەر ھێز و
دەسەلاتەکانی کە تائێستا ئاسان، وەک ناوی پووبار بە ھاژە و خۆشپۆ،
لەم ھەرتیمەو دەپۆزێت بۆ ئەو ھەرتیم و بەر بەستیک نەیتە پیشدەمی.
لیفیتانت دەیزانی من کە سیک نیم زۆر گالتم لەگەڵ بکری، شوپنیکی
گرنگ و دەزگایەکی ترسناک و راستەقینەم لەبەردەستدایە، جگە لەو
ھاوڕێیەکیشم پەیدا کردنی ئاسان نییە. دۆستیکی وەک من کە لە پەلە و
پۆستدا بیت و متمانەشی پێبکات، ھەموو پۆزیک گیرناکەوێت. لیفیتانت
پتوییەکی تەکتیککار و بۆنتیژ بوو، بێئەوێ هیچ لە شیوە زمانی خۆی
بگۆرێت، گوتی «نا جەنابی عەقید نامەوێت بیکوژم، دەمەوێت نامەیک
مۆربکات ببیتە ئیشکەرم، بنوسیتم من گەر و سەرورەیی ئەوم، خۆی
بیتە بەردەستم و ئیشم بۆ بکات تا پۆزیک دێت، دەرنگ یان زوو خۆم
نازادیدەم». کە گوتیم لەو داوایە بوو، بێدەنگییەکی کتوپر و سەنگین
دایگرت، پێشتر لە ژانمدا داوای وەھام نەبیسنبوو. بێدەنگییەکم وەھا
سەنگین بوو، لیفیتانت ھەستی کرد لەبەر سەختی داواکەیی ئەو زمانم قورس
و لیوم قفل بوو، گوتی «جەنابی عەقید، شتیکی سەیرم داوانە کردووە،
ئەوێ حالی ھەموو خەلکە. کەس ھەبە لە ئێمە بارمەتی کە سیتی تر
نەبین؟». دوا پستەیی لەوی پێشوی نابەجێ تر ھاتە گوتیم، شتیکی بوو
دەبوو بیری لێبکەمەو، لەو جۆرە پستانە بوو ھەتا ئەگەر لە ناو پاستی
فیلمیکیشدا ببیسیت، ئاساییە ھۆلی سینەماکە جێھێنایەتی و بێتە دەری
و لەسەر کورسیبەک دابنیشیت و بچیتە تیئفکرینی قوولەو. من داوی
وچانیکی تر و شەپۆلیکی نوێ لە کاسبوون پرسیم «لیفیتانت ... داوات

لە نزار کردووە نامەى وات بۆ مۆربكات يان نا؟». وەلامیدایەو «نا،
 جەنابى عەقید، خۆت دەزانى شتى وەها چاکترە کەسى زیندانى خۆى
 داوايىکات، خۆى پېشنیاریبىکات، من بەدرزایى ئەو سالانە ئیشم بۆ ئەو
 کردووە نزار بگاتە پۆژتکى وا رەش، بۆ پەیمانیکى وەها بگرى و
 بپارێتەو». تا قسەبیکردبايە زیاتر هەستم بە خنکان دەکرد... بۆ؟
 نازانم. وەک ئەوەى داواکەى لیفتانت پاكێشان و پووتکردنەوەى دپندەبى
 هەموو ئەو سەردەمە بێت تاسەر ئۇسقان. کە تەلەفونەکەم داخستەو
 سەرم پېپوو لە هەرا و ژاوەژاویکى گەرە، لە چەندەها دەنگ کە
 نەمدەزانى دەنگى کۆن و چى دەلێن، بەلام دلنیاپووم دەنگى بوونەوهران و
 کەسانیکى دیکەن کە پۆحیان بە پەیمانیکى وەهاو بەستراوئەو. دواى
 تێپەپاندنى شەپۆلى کاسبوونى دووم و سێهەم، هیدى هیدى هاتەو
 سەر خۆم و کەوتە بېرکردنەوەى قوول و راستەقینە لە تەواوى
 دیمەنەکە. هەندیک داوا هەن سەرەتا زۆر نابەجێ و ناماقوول دیارن، بەلام
 دەمیک بنجوبناوانیان دەپشکنى دەبینیت هیچ نین جگە لە دۆخیک هەموو
 لە ناویدا دەژین و بێئەوەى بزانی حوکم و مەرجهکانیشى جێبەجێدەکەین.
 زۆن ئەو مەرفانەى، پۆژانە کاتیک داواى ناسیاو یان نەناسیاویک دەببستن
 دەلێن «واى زۆر سەیر بوو، قەت چاوەپوانى ئەو نەبووم داواى وام
 لێبکات»... ئەمجۆرە خەلکە، بېشومارن و لە حسیب نایەن. هەموو ئەو
 مەرفانە زۆریان دەچنە ژێربارى ئەو داوايانە و دەچنە ژێر داواى قورستر و
 سەختتریش. بەلام سەرسامى ساتى یەکەم هەر دەمینت، هۆکەشى
 ئەوێە مەرف بوونەوهریکى گەمژە، دەبیت زۆر بیریگاتەو و زۆر گێژ
 بێت و بە زۆر پلە و قوناغى سەرسامیدا بپوات تا دەگاتە ئەوەى هەموو
 ئەو شتانەى سەیر و هەژەندە و نانااسایى دەردەکەون، لە راستیدا زۆر
 سادە و ئاسایى و پۆژانە و پوچیشن. لە راستیدا داواکەى لیفتانت
 شتیکى وەها سەیریش نەبوو کە یەکەمجار منى شلەژاند و پادەستى
 پەشوکانیکى زۆرى کردم. هەموو مەرفەکان کەم تا زۆر لە جۆرە
 پەیمانیکى وادا دەژیان، بێئەوەى بە پوونى بیخەنە سەر کاغەز... کەس
 نەبوو لە شارەکەدا پۆحى خۆى نەفرۆشتبیت و نەبووبیت بە کۆیلەى

شتیک. نه‌وی لیفیتانتی نازارده‌دا، همان نه‌و هویه بوو که وایگردبوو ساله‌های سال من رقم له نزار بیت... نازادیه ترسناکه‌کی، نه‌وی بیه‌ویت ببن ده‌مامک بئی. گهر بولبولیار بۆ من فریشته‌یه‌ک بوو ببن ده‌مامک، نزار پۆلی پیچه‌واوه و جه‌مسهری نه‌وبه‌ری نه‌و بوو، نه‌م شه‌یتانیک بوو ببن ده‌مامک... نزار نه‌یده‌توانی هیچ ده‌مامکیک له‌سهر بکات، لیفیتانتیش ده‌یویست به‌وه بیکورژیت، ده‌مامکیکی بخاته سهر. له راستیدا من سهرنجم ده‌دا که پیکدادانی نه‌م دوو که‌سه هیدی هیدی له به‌ریه‌ککه‌وتنیکي نابه‌جیی دوو مروّفه‌وه، ده‌بوو به به‌ریه‌ککه‌وتنی دوو جوره نیگای جی‌اواز بۆ زیان. نا لیفیتانت نه‌یده‌ویست پۆچی بکرپت، نه‌و وه‌ک من پۆچی نزاری نه‌دیبوو، قسه‌ی له‌گه‌ل نه‌کردبوو، شتیکي نه‌وتوی له‌سهر زیره‌کی و هوشمه‌ندی و بلیمه‌تی نه‌و نه‌ده‌زانی، به‌لام له دل‌وه ده‌یویست بیسه‌لمینیت که ده‌توانیت به‌نمایشکردنی شتیک ناچاریبکات که نزار نایه‌ویت و نه‌فره‌تی لیده‌کات. کاتیک ده‌یویست په‌یمانیکي وه‌ها مؤربکات، به‌و پنگایه‌وه لیفیتانت به‌ر له هر شت ده‌یویست بۆ خوی بسه‌لمینیت که مروّفه‌کان ناتوانن سهربه‌خۆ بن و تیک نه‌شکین، هه‌موو که‌سیکی به‌هیز ده‌بیت شتیک له‌کویله‌یی و سهرنزی بۆ هیزیکي له‌خوی گه‌وره‌تر تیدا بیت، وه‌ک من، وه‌ک خوی. لای لیفیتانت مروّفی نازاد ته‌نها و لاوازه و قابیلی وردکردنه، کویله‌کان هه‌میشه به‌هیزترین هیزی دونیان. نه‌وه تینگه‌یشتنی لیفیتانت بوو له دونیا. تینگه‌یشتنیک نه‌و کات به‌راست و په‌وام ده‌زانی. به‌لام نزار جوریکي تر بوو له مروّف. له سهرده‌می جه‌نگدا به‌هله‌اتنی به‌رده‌وامی، به‌یاریکردنی بیوچانی توانی بووی بمینیت‌وه، لیفیتانت زۆر له‌و نازادی و کۆلنه‌دانه‌ی نزار ده‌ترسا. هه‌ستمده‌کرد له‌به‌ر هر هویه‌ک بیت نازادی بولبولیاری بۆ گرنگ نییه، نازادی بولبولیار لای نه‌و، نازادی مروّفه لاوازه‌کان بوو، به‌لام نازادی نزار، نازادی که‌سیکی شه‌رانی و شه‌یتانی و کۆلنه‌ده‌ر بوو. مروّفی در هینده‌ی له نازادی خه‌لکانی به‌هیز ده‌ترسیت، له نازادی لاوازه‌کان ناترسیت.

دوو مانگ زیاتر هه‌ولمدا نزار ببینم. دواى دوو مانگ شه‌ونکیان پئیمگوت، پئنگامبده نزار ببینم و په‌یامه‌کەى تۆى پئینگه‌ینم، هه‌ولبدهم پارزیکه‌م مه‌رجه‌کانت قه‌بوولبکات. هه‌ستمکرد خۆگرى نزار تا دیت لیفتانت زیاتر ده‌ترسینیت، من ده‌مزانى لیفتانت پۆحى زیندانه‌وانى هه‌یه‌ نه‌وه‌ک پیاوکوژ. پیاوکوژ تهرم و لاشه‌کان دلخۆشیده‌که‌ن، به‌لام ئه‌و دیتنى مرۆفه‌کان له‌ زنجیر و نه‌ساره‌تدا، له‌ حالى ملکه‌چى و کۆيله‌بیدا. ئه‌وه‌ى منى تووشى سه‌رسامى و ترسێكى گه‌وره‌کرد و له‌ جینگای خۆم وشکیردم، ئه‌وه‌بوو له‌و سه‌ردانه‌مدا زانیم هه‌ر که‌سێک له‌ زیندانی مه‌رکه‌زى ده‌چوو ده‌ریخ، ده‌بوو به‌ کۆيله‌ى ئه‌و، ئه‌وه‌ ئه‌و شته‌بوو که‌ جاسوسه‌کانم به‌وردی بۆ منیان رووماڵ نه‌کردبوو. ئه‌و نه‌یده‌ویست که‌س بکوژیت، به‌لکو پئویستی به‌ له‌شکرێک له‌ به‌رده‌ست و خزمه‌تکار و چاودێرى ملکه‌چ بوو، هه‌موو ئه‌وانه‌ى نازاد ده‌کران ده‌موده‌ست هه‌ر له‌ پڕۆژه و ئیش و بینا و بازار و مه‌خزه‌ن و باغه‌کانى لیفتانت خۆیدا داده‌م‌زانه‌وه‌ و په‌یمانکیان مۆرده‌کرد تا مردن لیفتانت به‌ سه‌ردار و سه‌روه‌رى خۆیان بزائن. کۆيله‌گه‌رایى لیفتانت وه‌ک کۆيله‌گه‌رایى کۆن نه‌بوو، راسته‌ هه‌ندیک له‌ دیله‌کان بووبونه‌ خزمه‌تکارى ماله‌وه‌ و کارى به‌رده‌ستیان ده‌کرد و له‌ کۆشكى لیفتانت جینگای تاپیه‌تى خه‌ویان بۆ دا‌بینه‌کرا و له‌وێ ده‌مانه‌وه‌، به‌لام به‌گشتى کۆيله‌کانى لیفتانت ناوێته‌یه‌ک بوون له‌ شیوه‌ فه‌رمانبه‌رى نوێ، له‌ سه‌ربازى نیزامى، له‌ سه‌پانى کۆن، له‌ کرێکارى ئه‌م پڕۆژگاره‌، له‌ هه‌موو ئه‌و ئیشانه‌دا چى لایه‌نێكى ملکه‌چانه‌ هه‌یه‌، ده‌بوو له‌ ژێرده‌سته‌کانى لیفتانتیدا هه‌بیت، به‌رده‌سته‌کانى ئه‌و هه‌م پۆح، هه‌م عه‌قل، هه‌م جه‌سته‌ى خۆیان به‌ جۆریكى راسته‌وخۆ و ناراسته‌وخۆ ده‌به‌خشى، گه‌ر ئه‌و به‌خشینه‌ راسته‌وخۆ به‌ خودى لیفتانتیش نه‌بایه‌، خۆبه‌خشین بوو به‌ پۆحى ئه‌و یاسایانه‌ى سه‌ریان هه‌لده‌دا و لیفتانت به‌ هه‌یه‌ت و قیافه‌ و جوانى خۆیه‌وه‌ نوێنه‌رایه‌تیده‌کردن.

بۆ من گرنگ بوو بزایم نزار بۆچی وا ئاسان کهوتە داوی لیفیتانته‌وه . له دوا قسه‌کردنماندا شه‌وی مالاوایی نه‌به‌دیمان له به‌عسییه‌کان، نزارم وه‌ک پیاویکی بیتاسۆ بینی بوو، وه‌ک که‌سیک یان ده‌بیت خۆی بدۆرینیت یاخود ئه‌م سه‌رده‌مه . هۆی هه‌وله‌کانی بینینی نزار لای منه‌وه بۆ خۆشم نۆر پوون نه‌بوون، نه‌وه‌ی من له ئیستادا سه‌رنجیده‌دم نه‌وه‌یه، که له ژیانی مندا هه‌میشه دیلک هه‌بووه ویستویتی له زیندان بیته‌ده‌ری، هه‌ندێ جار ئه‌و دیله من بووم یان فریشته‌که‌م، هه‌ندێ جاریش که‌سانی تر بوون، به‌لام ته‌واوی ئه‌م گه‌شته سامناک و سارده که ناوی ژیانی منه، هیچ نه‌بووه جگه له سوپانه‌وه‌یه‌کی بیمانا له جوغزی زیندانه‌کان، زیندانییه‌کان، پاسه‌وانه‌کان، راوانه‌کان و خۆشاردنه‌وه گه‌وره‌کان .

ئه‌و پۆژه که لیفیتانت په‌زانه‌ندی پیشاندا و من چووم بۆ بینینی نزار، هه‌ستمه‌کرد هینده‌ی ده‌مه‌وێت دیمه‌تیکی تازه‌ی شانۆگه‌رییه‌ک ببینم که پیشتر له هه‌موو به‌شه‌کانی دیکه‌یدا خۆم نه‌کتر بووم، نیازتیکی ترم نییه . که یه‌که‌مجار گه‌یشتمه زیندان و پاسه‌وانه‌کان هینایان له هه‌مان ئه‌و جل و به‌رگانه‌دا بوو که پێوه‌ی گیرابوو . مرۆف دلێ له بینینی ده‌گیرا، سه‌راپای له چلکدا نوقمبوو، ئاسه‌واری لیدانی نۆر به هه‌موو گیانییه‌وه بوو، جله‌کانی نۆر په‌له‌ی خۆینیان له‌سه‌ر بوو، نزار خۆشی به‌جسه‌سه‌ لاواز و که‌نه‌فته ده‌رده‌که‌وت، نۆرپوونی ریش و سمیلێ پوخساریکی تریان پێ به‌خشیبوو . که به‌رامبه‌رم دانیشت و ده‌موده‌ست که‌وته باسکردنی لیفیتانت، من ته‌نیا له‌و سیحره نه‌پینییه‌ی چاوانی وردده‌بوومه‌وه، که سیحری شه‌یتانیکی نه‌سه‌هوت و بیتۆقره‌بوو ... ئیستا به‌و ریشه‌ نۆره‌وه ریشی هۆشه‌نگی بولبولیاری بیرده‌خسته‌وه، که بۆ من وه‌ک سه‌مبولتیکی ئه‌به‌دی شو‌رشگێژه شکست خواردوه‌کان بوو . ریشی نزار گه‌رچی نۆر جوان بوو، هه‌یه‌تیکی نوێ و تاییه‌تمه‌ندییه‌کی تری پێبه‌خشیبوو، به‌لام هه‌ستمکرد ریشی زیندانییه‌که و هیچی تر، ریشیکه گوزارشت له‌بنه‌ستی ژیانی پیاویک ده‌کات . ریشی که‌سیکه ده‌ستی به‌ گویزاندا ناگات، نه‌وه‌ک ریشی که‌سیک که ده‌ستی به‌ ئومێدا ناگات . در و بیسه‌هوت بوو،

سه‌یربوو بهو چلکنی و سیپاله پېښل پېښل و لچ و لووته ناوساو و جه‌سته کوتراوه‌وه، هیشتا له چاو دواجاردا که بینیم، سرک و چه‌تونتر دیاربوو. هه‌ستمده‌کرد زیندان ئه‌و که شوه‌وایه‌ی بۆ ره‌خساندۆته‌وه بپروا و تیگه‌یشتنه دیرینه‌کانی خۆی پوونتر بژی، به‌لام ده‌شیزانی که ژیانی له مه‌ترسییه‌کی راسته‌قینه‌دایه، ئیستا نیشانه‌یه‌کی وه‌های پتوه نه‌ده‌بینرا، ئاماره‌بیت بۆ شکست و خۆبه‌ده‌سته‌وه‌دانگی ختپرا، به‌دری و بپزه‌حمیه‌کی بیۆینه‌وه که‌وته سووکایه‌تیکردن به‌لیفیتانت. من بۆ ئه‌وه‌ی نیازی راسته‌قینه‌ی تاقیکه‌مه‌وه گووتم «نزار گوینگره، به‌راستیمه، واز له‌م قسانه بهینه، من پتنده‌لیم، تۆ شه‌و و پۆژ باسی لیفیتانت و ژنه‌که‌ی بکه‌یت ده‌رمانی ده‌ردت ناکات. تۆ یاخیه‌کی له‌وه گه‌وره‌تر بوویت به‌مجۆره کۆتاییت پئی بیت و شانازیت کورت بیته‌وه بۆ ئه‌م قسه هه‌چانه، ئه‌وه‌ی نه‌غه‌ده‌ ماردینی زیاد له‌هه‌ژده سال له‌مه‌وبه‌ر به‌پووتی هاتۆته باوه‌شت و گوشتی خۆی خستۆته به‌ر ده‌ستت، هه‌چ له‌وه ناگۆریت که ئیستا گوشتی جه‌نابت به‌کال و کولایی له‌سه‌ر سفره‌ی لیفیتانته‌وه و ئاره‌زوی لی بیت به‌زیندوویی ده‌تخوات. من ده‌توانم شتیک بۆ تۆ بکه‌م، شتیک کۆتایی به‌هه‌موو ئه‌م چیرۆکه بهینیت. رازی به، تکایه‌ رازی به... ده‌مه‌ویت بییت به‌یاریده‌ده‌ری لیفیتانت، ببه‌به‌هاوکاری، ببه‌به‌دۆستی، ئیستا ئه‌و به‌پتوه‌یه سه‌رمایه و مال و نیشی خۆی زۆر په‌ره‌پیدبات، پتویستی به‌تۆ ده‌بیت. دلنایام قسه‌ی له‌گه‌لدا بکه‌م ده‌توانم بیخه‌مه‌ سه‌ر را، له‌م زیندانه‌ پيس و چه‌په‌له‌ بیته‌ ده‌ری و ژیانگی باش بژیت، به‌لام به‌مه‌رجیک خۆت بگۆریت و واز له‌م پۆجه نه‌گریسه‌ی خۆت بهینیت... گه‌ر ده‌توویت درۆشت له‌گه‌ل نه‌که‌م، ئه‌وه په‌یامی لیفیتانت خۆیه‌تی بۆ تۆ، ده‌یه‌ویت تۆ نیشی بۆ بکه‌یت».

که‌میک وه‌ستا، له‌چاوانیدا تیشکیک به‌پۆشنی مه‌له‌یده‌کرد، هه‌مان ئه‌و تیشکه‌ی له‌سیناسکی له‌چاوانیدا بینیبووم، نیگای که‌سێک چاوانی پین له‌گالته‌یه‌کی بیسنور، خه‌نده‌ی قۆشمه‌یه‌کی شه‌رانی، لیبوکیک که له‌جه‌ه‌نه‌مه‌وه هاتوه. ئیستا به‌پوونی ده‌مناسیه‌وه، نزار ئیدریس بوو،

که متر نه مجوره زمانه به کار بهینیت. دیاره نو دهمیش نه بوو بوو به شه کره پیاو، به لام له م تالی و گازنده په شهی که متر بوو. ئیستا چاری نه بوو جگه له وهی خوی وهک قوریانی نازادیه شه پانییه کانی خوی ببینیت و تا نه وسر له گه ل نمایشی پاله وانی نازاد دا بپوات. من له دل وه ده پارامه وه که خورگربیت و خوی بۆ لیفیتانت نه دات به ده سته وه. ده مزانی به و خورگربیهی هم خوی و هم لیفیتانت تیکده شکینیت ... نه وهش خواستی راسته قینهی ناخم بوو، هه ردووکیان له نه هامه تی و شکستدا ببینم. ده بوو شتیک هه بیت لیفیتانت نه یگرت، ده بوو زنجیر تکیش هه بیت نه م جانه وره به سته تته وه که دلنیا بووم بیته وه دهر، به جورکی ترسناک و تا سنووری خو فو تاندن له چه پاول و تولزی و داوینبسیدا نومده بیت. بۆ نه وهی جه ساره تی پتر تیدا بجولینم، گوتم «به راستیمه و جوان بیری لی بکه وه، لیفیتانت پیشنیاری پیدوم، گه ر بوی موربکه ییت ته وای ژیانت ده بیته ئیشکر و هاوکاری نه و، ده چپته پیزی به رده ست و کرککاری به پریزانه وه، به رامبه ر به وه ژیانی خوت پرگارد هه کیت و ده چپته وه مالی خوت. هبچت ناویت. ته نیا کاغه زیک مورده کیت و پوج و له شی خوت ده که یته بارمه لای به پریزان، وهک من چون ساله های سال پوج و له شی خوم به بارمه لای شوپش داناوه و ئیستاش بوم وه رناگیر تته وه ... جه نابی لیفیتانت هه ر نه وهی له تو ده ویت، کابرا نایه ویت بتکوریت، گه رچی دلنیا مومسته نه دیکي له ژیره سته دایه ده یکریت هه ر ئیستا گوری خوتت پیته لیکه نیت و بنکات به قوریانی دووسه دیناری ته زویر، بۆ نه و کاره په زامه ندی هه موو لایه کیشی هه به . ئیتر هیچ که س نازانیت ده مدریژ و قسه تالیکي وهک تو هه ر له م دونیا به دا بووه». له ژیره وه سه بیرکردم، چاوانی هه مان نه و چاوانی تۆزده سال له مه و پیش بوون، له بنیدا پوچیکي نه سره وت و کولنه دهر ده جولایه وه، به ده نگیک تیکه لبوو له قیزیکي گه وره به رامبه ر به من، گوتی «من له ش و پوچی خوم به بارمه دانه ناوه، که راپه رین سه رکه وت و پیکه وه قسه مانکرد، ویستم کاریکی وه ها بکه م، واز به نیم و نازادی و یاخی بوون و خراپه بغمه لاه. ده متوانی وهک هه زارانی تر، وهک لیفیتانتی هاوړیت خوم له

ئەندامانی مەکتەب سیاسی نزیکیکەمەو... هەموو دەرگاكان كراوه‌بوون بۆم. حیزبەکان بە بڕوای من، هەموو حیزبێک لە دۆنیادا، هەر ئەم حیزبەیی تۆ نا، لە ماله قەحبە دەچن، پیاو لە هەموو جۆر و چیزەیه‌ک خۆیانی پێداوە‌کەن، لە هەر توخم و بیچم و ئەسل و فەسلێک بن دەیانکەنە ژوورێ، لە لات و لومپنەوێ بیگره تا دانا و زانا، منیش دەمتوانی وه‌ک شای نێران، بگه‌مه پله و پایه‌ی جه‌نابت و لیفیتانت، بە‌لام ئەو کات نیترا، من نە‌دە‌بوومه نزار ئیدریس». بە‌ده‌نگی بە‌رز پێکەنی و لە ژێره‌وه سه‌یریکردم و گووتی «من کەسێ نیم بۆ بە‌تالکردنە‌وه‌ی خۆم، پوو لە قەحبە‌خانه بگه‌م». ئینجا چە‌ند قاقایه‌کی بێشەرم و بێشەره‌فانه‌ی تری لێدا. خۆشحال بوو کە بە‌رامبه‌ر من به‌و بریندارییه‌ش، له‌و گه‌مارۆ گه‌وره‌یه‌شدا هەر ده‌نگی زۆلاله‌، له‌زه‌تێکی شه‌یتانی له‌وه‌ ده‌بینی ده‌نگی بە‌رز بێت و ئەو قسه‌یه‌ بکات کە ده‌یه‌وێت. شوپه‌اندنی حیزب بە‌ ماله سۆزانی، پیتۆریکیکی کۆن بوو، کە ئیستا زیندوویدە‌کرده‌وه‌ تا خۆی ئازادتر و چه‌سپوتر له‌ ئیتمه‌ نیشانبدا. ده‌زانی به‌ پێکه‌نینه‌کانی توپه‌مه‌ه‌کات، بە‌لام ده‌شیزانی چە‌ند خراپ بێت، من نامه‌وێت بە‌رامبه‌ر لیفیتانت له‌ ته‌وق و ته‌له‌زگه‌دا بیبینم. دوا‌ی پێکه‌نینه‌که‌ی سه‌ری نزیکه‌کرده‌وه‌ و به‌ ئەسه‌پایی گووتی «ده‌زانی به‌ لیفیتانت بلێ چی؟». منیش به‌ نزمیه‌وه‌ گووتم «چی؟». گووتی «پێیبلێ گۆو بخوات ... گووووو». دوا‌ی ئەوه‌ روخساری گۆرا و وه‌ک گۆرگێکی تێر پالێدایه‌وه‌ و کە‌وته‌ ته‌ماشاکردنم.

ئیستا دڵنیا‌بووم، له‌ هەر شت زیاترا، پاراستنی پۆچی خۆی وه‌ک شه‌پانگێزێکی ئازاد، لا گرنگ بوو ... به‌لێ، ئەوه‌ی هه‌تا له‌ ژیانیشی به‌ بایه‌خدارتر ده‌زانی ... هه‌ستمکرد به‌پاستی نایه‌وێت ئەو ده‌مامکه‌ هه‌لبگرێت کە دوا‌ی شوپش سه‌دان هه‌زار مرۆف خۆشحال و بێ هیچ ته‌نگه‌دلییه‌ک کردیان سه‌ریان. نه‌مه‌ده‌زانی دوا‌ی ئەو وه‌لامه‌، ئیدی چاره‌نوسی به‌ره‌و کوێ مله‌نه‌یت، به‌لام دڵنیا‌بووم ئەو قسه‌یه‌ی لیفیتانت ده‌ترسینیت. ئەو له‌ هیچ شتێک نه‌ده‌ترسا له‌وه‌ نه‌بیت، نزار ناچاربیکات

وهک قاره مانیک بیکرژیت، دلنیا بووم ده زانیت نه وه نه وپه پی نه گه تی و به دبختیه، نه وهک سرکه وتن. که وایگوت خنده په کی چه پل که وته سر لیوی من. بن دوولئی سهیری چاوانیم کرد، هه ستام و دانویم و بیته وهی هیچ بلیم ده ستیم گرت و به ره و لیوم به رزمکرده وه و به هیمنی ماچمکرد و گووتم «سوپاس». خو شم سهیرم له و په فتاره م هات، نه ویش بیده نگ و سه رسام سهیریکردم و نه بده زانی له بهرچی دهستی ماچده کم و سوپاسیده کم، له بهر نه وهی له بهرده م لیفیتانندا چوک نادات؟ یان له بهر نه وهی، ده شیت تامردن، به دیلی و به دبختی له زینداندا بمینیتته وه؟ نا من له بهر نه وه سوپاسمکرد که ده مامکیکی دانه نابوو، نه و پنگایه ی گرتبوه بهر که قاره مانه شیت و ته نیا و سه و داسه ره کان ده یگر نه بهر. له و ساته دا نزار بریاریدا که بو هه تاهه تایه به شیک نه بیت له م سه رده مه ی نیمه، به وهش نه وهک له م سه رده مه دانه بپرا، به پینچه وانوه جاریکی تر نه و پوژگاره ی کرده وه به پوژگاری راسته قینه ی خوی. به وه دا بریاریدا ژیان به هه مان نه و پوچه وه بژی که پیش پاپه رین له جهسته یدا بوو، له خه یالی مندا وینه ی که سینکی نه فسانه یی وه رگرت. سه رده میتک گومانم بوو نه و پوچه تاکرپه وهی پوژیک بژیتته وه و دونیا به نازایه تیی خوی په نگبکاته وه، به لام نیستا به رامبه رم دانیشتبوو، قورس، په زاگران وهک شهیتانکی قیزه ون، به لام جوان وهک جنوکه په کی فیتنه باز، شایسته بو کینه، شایه ن به سزا، به لام شکودار، به هه بیته، به شی نه وهی کرنوشی بو بهرم و بلیم تو قاره مانی راسته قینه ی منیت. غروری هه مان نه و غروره بوو که له دلوه بهرز پامده گرت و نرخ ی گرانم له سه ر داده نا. نه و سه رسام و ناحالی سهیریده کردم، دلنیا بووم نازانیت بو له ناکاو، بن هیچ پیشه کی و ته فسیریک ده ستیم ماچکرد. دلنیا بووم گه ر پوچی خوی به لیفیتانت بفرؤشتایه «وهک هه زاران که سی تر کردیان» بو هه تاهه تایه قیزیک و نه فره تیکی قولم له ناودا سه و ز ده بوو. به لام نیستا نا، نیستا هاتمه ده ری و پرپووم له حورمه ت بو نزار ... نه و نیتر په کیکی بوو له قاره مانه هه ره گه وره کانی من.

لیفیتانت له ژووره‌کەی خۆی چاوه‌روانیده‌کردم. به بینینی بیزاری و نه‌فره‌ت دایگرتم، نه‌مویست به‌رامبه‌ری دانیشم و قسه‌بگه‌م. پرسى «ها، جه‌نابی عه‌قید چی بوو؟». سه‌یرمکرد و به‌ساردییه‌وه‌ گووتم «هیچ نه‌بوو، هه‌ر گووتی به‌ لیفیتانت بلن با گوو بخوات». وام گووت و بیئنه‌وه‌ی هیچی دی بۆ زیادبگه‌م، له‌ ژووره‌کەی هاتمه‌ ده‌ر و دلنیانه‌بووم ناخۆ جارێکی دی نزار ئیدریس ده‌بینمه‌وه‌ یان نا.

یاداشته‌کانی مه‌هدائیلی فریشته «4»

نازناوی ده‌ریایی، توانج و تانه‌یه‌کی ناخۆش بوو. ده‌میک یه‌که‌مجار چیڕۆکه‌م بۆ پڕیزانی مه‌له‌کبین گێرپایه‌وه‌، دایه‌ قاقای پیکه‌نین و به‌ توانجه‌وه‌ گووتی، وای خودایه‌ نازناوی مه‌هدائیلی ده‌ریایی چ نازناویکی گونجاو بوو، گه‌ر سه‌ره‌تا به‌مانببستایه‌ و له‌ سه‌ری پاهاتباين. نا نازناوه‌که‌ بۆ سووکایه‌تی بوو، ده‌ریا له‌ویادا ناماژه‌بوو بۆ ده‌ریایه‌ک له‌ پسیسی، بۆ که‌سێک له‌ چه‌په‌لێیه‌کی زۆردا نوقمبووه‌.

خۆ ناشکرکردم بۆ مه‌هدی ده‌ریایی، هه‌له‌ی گه‌وره‌ی ژیانم بوو. هه‌ندیک مرۆف ته‌نیا به‌ یه‌ک شیوه‌ ده‌توانن بیه‌ر له‌ ژیان بگه‌نه‌وه‌، گه‌ر هاتوو وینه‌ ساده‌کان گۆرانکارییان به‌سه‌ردا هات، ئیدی توانای بیه‌رکردنه‌وه‌ و تیگه‌یشتن له‌ ده‌سته‌ده‌ن. به‌وه‌دا مه‌هدی خاوه‌نم نه‌زمونیکێ پێشتری له‌گه‌ڵ که‌سی وه‌ک مندا نه‌بوو، نه‌سته‌م بوو باوه‌پم پێ بکات. ده‌رکه‌وتنی من تێکچوونی ته‌واوی دونیای مه‌هدی لێکه‌وته‌وه‌، هه‌ر هه‌مان پۆژ که‌ من مه‌ره‌خه‌سمکرد و لێگه‌پام بپوات، دوودلی وه‌ها ناخی ته‌نییوو، نه‌یده‌زانی بچیت بۆ کوئ و چی بکات. من دلنیا‌بووم گه‌ر زۆر له‌ ناخی خۆیدا بگه‌ریت، ئاسه‌وار و پاشماوه‌ی من ده‌دۆزیته‌وه‌. فریشته‌ کرێچییه‌کی هێمن

و نه جیبی ناو گیانی ئاده میزاد نییه، هه میسه ناوه وه وها بریندارده کات ئاسه واری نیشته جیبوونی درژ و غه مگینی خۆی به پوونی جیده هیتیت. به لام ناخ بۆ ئو و شتیک بوو مایه ی پنگه نین بوو، و شه یهک بوو نه یده زانی مانای چیه. که که وته گه پان به دوا ی مندا له پلانی خۆیدا هه موو شتیک و هه موو شوئینیکی دانا بوو بگه پیت و بپشکنیت، ناو پۆچی خۆی نه بیت ... دوو پۆژی یه که می گه لیک په ریشان بوو. من له دووره وه ده متهوانی پله ی شپه زه یی و په شوکانی هه ست پینگه م، له و دوو پۆزه دا بۆ یه که مجار له دۆلابه داخراو و کۆنه کانی سه ریدا، له و چه که مه چه ژه نگاویانه دا که ئه مجوره مرۆفانه هه یچ کات نایکه نه وه، خدای دۆزییه وه. ئه م خدایه ی که که سانی وه ک مه هدی ده ریایی و له هه لومه رجیکی وه هادا ده یاندۆزییه وه، خدای راسته قینه نه بوو، واته ئه و هتزه بن شوین و بن زه مانه ی که ده شیت مایه ی هه ر جوله یه ک بیت. نا ئه م خدایه په یوه ندیه کی به باری ته علاوه نه بوو که ده شیت له پشت مه عما و نه ینی گه ردونه وه بیت، به لکو پتر له پۆبیککی هه مام ده چوو که که سیککی پووت، به پرتاو و شپه زه، له دۆلابیککی پیسا ده ییدۆزیته وه و ده یکاته به ری خۆی تا عه وهره تی له به رده می ئه وانی تر دا ده رنه که ویت. خدایه مه هدی ده ریایی، خدای سو فیه گه و ره کان نه بوو، واته خدای راسته قینه نه بوو، هه ر خدایه کیش خدای راسته قینه نه بیت تر سناکه، کوشنده یه، سه رسه خته، دل په شه. خدایه ک بوو که سانی وه ک مه هدی له نا کاو، له هه یچه دروستیانده کرد بۆ ئه وه ی فه رمانی لیوه ریگرن، بۆ ئه وه ی له وه پری پیسیدا هه سته بکه ن له پریزی. پا که کاندان، خدایه کی ئاسان بوو، زۆر ئاسان، به جۆریک، پیاویکی خرابه کار و بیده روه سته وه ک مه هدی، به دوو پۆژ دروستیکرد و که وته په رستنی و بوو به ئیماندار و عه بد و نوێژ خوینی.

له ئیواره ی پۆژی دووه مدا، سووری ده رکه و تنی ئه م دینداره له نا کاو و تازه خولقاوه هیدی هیدی که وته گه پ. ئیواره ی ئه و پۆزه، حامید نه وه ریی که دۆستیککی دیرینی مه هدی بوو و دوا ی سالانیک نو قه مبوونی په ها له

سه‌رخ‌وشی و پاره‌په‌رستی و دزیدا، کتوپر بوویوو به خوداناس...
 نامۆزگاری مه‌هدی کرد که سه‌ربوردی خۆی و فریشته‌که‌ی بۆ مه‌لا ناجی
 سه‌لته‌پۆش بگێڕێته‌وه، که لای ئه‌و زانایه‌ک بوو «علومی دینی» له‌ مسهر
 بۆ ئه‌وسهر «ده‌رخ» بوو. هه‌ل‌به‌ت حامید نه‌وه‌ری خۆی شتیکی ئه‌وتۆی
 له‌ سه‌ر «علومی دینی» نه‌ده‌زانی، هیند هه‌بوو پۆژیک که ترسی له
 ناکاوێ مردن دایگرت و ویستی نیگایه‌ک بۆ ئه‌و دیوی ئه‌م ژیانه‌ی ئیستای
 به‌هاوێت که هیدی هیدی هه‌ستیده‌کرد وه‌ک جاران مسۆگهر و ئه‌به‌دی
 نییه، بۆ شتیکی گه‌را ئاسوده‌بیکات، ئارامبیکاته‌وه، شتیکی بیئه‌وه‌ی
 عه‌قلی خۆی پتوه‌ بجه‌رینتی و هۆشی ماندووبیکات، ده‌ره‌نجامیکی خیرا و
 خۆشبه‌ختیه‌کی ده‌موده‌ستی پێبهبه‌خشیت... ئیتر له‌ خوداکه‌ی مه‌لا ناجی
 سه‌لته‌پۆشی ئاسانتر له‌ به‌رده‌ستدا نه‌بوو.

حامید که خړکه‌لیکی گوپن و کوپه‌له‌ئاسا بوو، ده‌میک چیرۆکه‌که‌ی
 مه‌هدی ده‌ریایی بیست، ده‌ستی خسته‌ ژێر چه‌ناگه‌یه‌وه و به‌ قیافه‌ی
 که‌سینکه‌وه له‌ تیرامان و فیکردا ونبوویت، گووتی «گهر ئه‌و مه‌خلوقه
 گووتبیتی فریشته‌م، ده‌بیت پرسی مامۆستا ناجی بکه‌ین، که‌س نییه‌ له‌و
 زیاتر له‌و شتانه‌ سه‌ر ده‌ربکات». تا ئه‌و ده‌مه‌ مه‌هدی گالته‌ی به‌و هه‌وا و
 هه‌وه‌سه‌ ناینییه‌ ده‌هات که ماوه‌یه‌ک بوو سه‌ری حامیدی پڕ کردبوو، هه‌ر
 کات حامید شتیکی ده‌گوت وه‌ک جاران بۆنی شه‌راب و پاره‌ی لێ
 نه‌هاتبايه، مه‌هدی به‌ دلێکی ته‌نگه‌وه‌ ده‌یگووت «ئۆوۆ و لیگه‌پێ باوکم،
 کفری ناوه‌ختمان پێ مه‌که». ئه‌و شه‌وه‌ مه‌هدی به‌راستی پێویستی به
 چاوپوونیه‌یک بوو. دوو به‌ دوو له‌گه‌ل حامیدا چوونه‌ مالی مه‌لا ناجی، که
 له‌ راستیدا نه‌ مه‌لا بوو نه‌ هه‌یج، به‌لکو په‌کتیک بوو له‌و گه‌نجانه‌ی سالانیک
 بوو که‌وتبووه‌ سه‌ر هه‌وای خۆینده‌وه‌ی کتێبه‌ ناینییه‌کان و به‌ هۆی
 زانستی نۆد و وریایی خۆیه‌وه‌ له‌و گه‌ره‌ک و کوچانه‌ی نزیک مالی مه‌هدیدا
 بووبوو به‌ که‌سینک وه‌ک وه‌لی و پیاوچاکان سه‌ریانده‌کرد. نازناوی مه‌لا
 شتیکی بوو پتر وه‌ک ریزلینانیک خرابووه‌ پالی، که‌سوکار و خزمانی وه‌ک
 چۆن پارچه‌یه‌ک ته‌ل‌ا ده‌که‌ن به‌ بوکێکدا، له‌ خۆشه‌ویستی و سه‌رسامیاندان

به نِمانی نَم گنجه، بۆ به خشینی بروایهک و پایه یهک که شایسته یه تی به مِلا بانگیانده کرد. مِلا ناجی وهک زۆریه ی دینداره شاره زاکان، هینده ی له تیکست و رافه و کتِبه کانی دیندا زانا بوو، شتیکی نه وتوی ده رباره ی خودا خۆی نه ده زانی، خودا له لای وه رگه پابوو بۆ مه خلوقینکی نه پنی که له ناو نهو کتیب و گوفتار و چه دیساندها، واته له ناو تیکسته پووته کاندئا تو ابوو وه. خودا لای نهو، نهو شته بوو که له کتِبه کاندئا پینانده گووت خودا. گه ر کتِبه کان به شتیکی دیان بگووتبایه خودا، نهویش نه وکات بیدوودلی بۆ چوونی خۆی ده گوپی و خودای بهو شته ده ناسی که کتِبه دینییه کان باسیده کن. خودا لای نهو له بری له وینه ی خالی گه وره ی گهردوندا ده ریکه ویته وه، وهک ده فەر و شارکی دور بوو که خه لکانیک پیشتەر چوو بوون و بینیبوویان و شتگه لی جیاوازیان له سه ر گیترا بپوو وه، ئیدی گه ر خۆشی بچووبایه و له وئ شتیکی دیکه ی بدیبایه، هر باوه پی به خۆی نه ده کرد و له چیرۆکی گه راله دیرینه کان لای نه ده دا و سه ربوردی نه وان ده بووه جینشینی چاوی خۆی «من هه موو نَم زانیا ریانم له فریشته یه کی وئ لگه رده وه وه رگرت که ماوه یهک بوو له و گه ره که دا ده زیا».

مه لا ناجی له وانه نه بوو فیس و جبه له به ربکات، گه نجیکی شه وکه تداری هه لکشاو بوو که پیشیکی پر و درژی به ردابوو وه، بالای هینده به رز بوو، له مه ده ی ده ربایش ده گوزه را که نهویش وهک من که سینی به هیکل و په هنده بوو. شتیک له په نگزه ردی له روخساریدا بوو، که بیتگومان ته نیا له ترس و خه شییه تی خودا وه نه هاتبوو، به لکو له منه کی و ناسوده گی ده رونه وه هه لقولابوو، وهک بوونه وه رنک که ناخی به هیزی نیمان هیمنییه کی وه های ده سته و توه، بووه به مایه ی نه جولانی پۆج و یهک په نگی روخساری. زه رده ییه که ی به زه ردی گویمیک ده چوو سه روه یه کی لاواز و شنه یه کی هاوینه ش چیه به سه ر پوویدا هه لنه کات. به لام مه لا ناجی له وانه بوو هر که سیک ده ببینی بهو برۆ په ش و په نگه زه رده یه وه راسته و راست روخساری عاشقیکی غه مگینی وه یادا ده هاته وه نه وهک

خوداناسینکی وشک و سه‌له‌فی. له راستیدا گهر و ابویه، تو گه‌ریده‌یه‌کی دونیا ته‌یکه‌ری سه‌ده‌ی هه‌ژده بیت، پنگات بکه‌وتبایه‌ته نهو چیا و هه‌رده‌بانانه‌ی ولاتی ئیمه، له کاتی دابه‌زیندا له توناوتونی خاکیکی عاسیدا یان ده‌می گوزهر له گه‌روی ده‌ربه‌ندیکی سامناکدا، مه‌لا ناجیت به‌و سه‌ر و بوخساره‌وه بدیبایه که من بینیم، ده‌موده‌ست خه‌یالنت بو عاشقیکی هه‌رده‌گه‌ر ده‌چوو که بای سۆز فراندویتی و نازاری سووتینه‌ری نه‌فین سه‌ری لیتتیکداوه. به‌لام له‌م سه‌رده‌مه‌ی ئیمه‌دا و له‌م شاره‌دا، نه‌مجۆره که سه‌ره‌نگ زهره‌ر و پيش دريژانه که ننگایه‌کی وا هه‌مینان هه‌یه، له بری عه‌شقی دونیایی، ده‌موده‌ست ترسی خودا ده‌خه‌نه‌وه یادی خه‌لک. ده‌میک مه‌دی و حامید نه‌وه‌ری چوونه به‌رده‌می مه‌لا ناجی، هه‌ردووکیان گه‌رچی به‌ته‌مه‌ن و نه‌زمون له‌و گه‌وره‌تریبون، به‌لام خۆیان گه‌له‌ک بچوک بینی و هه‌ستیانکرد به‌رامبه‌ر وی زۆر گچکه‌له و بیزمانن. مه‌دی وه‌ک مندالیک بیت و شکایه‌تی خۆی له‌ مندالیک گه‌وره‌تر و خراپه‌کار بگه‌ریتته‌وه، به‌زمانیک خالی نه‌بوو له‌ خولیا‌ی دوستکردنی به‌زه‌یی، که‌وته گه‌رپانه‌وه‌ی چیرۆکی خۆی. هه‌لبه‌ت هه‌چ درۆیه‌کی له‌وه‌دا نه‌کردبوو بلێ که‌سیکی فره‌نۆشم و ده‌میک ده‌نیشمه سه‌ر باده سنوور ده‌به‌زینم و عه‌قلم لام میوان نامینیت. به‌راستی هه‌موو چیرۆکی مه‌ستی خۆی گه‌رپابوه‌وه که چۆن پێک له‌ پشتی پێک فریکردوه و دواچار وه‌ک که‌لاکه‌ توپپویک له‌ کوچه‌یه‌کدا که‌وتوه. که‌ چیرۆکه‌کی به‌وجۆره بو مه‌لا گه‌رپایه‌وه، سه‌ره‌تا پیاوه ئیمانداره‌که‌ وایده‌زانی نه‌وه‌ی مه‌دی بینویتی ریشکه‌وپی‌شکه‌ی چاوی باده‌نۆشیک بیت که‌ ساتی مه‌ستی خه‌یالاتی بوچ ده‌یکه‌نه‌ نیازی خۆیان و وینه‌ی وه‌ها نابه‌جیتی تیدا ده‌جولینن. به‌لام مه‌دی دلنیاپکرده‌وه نه‌و فره‌خه‌ی دویتنی نییه و له‌ مه‌ستی و باده‌دا ره‌زم و په‌مبازی هه‌یه. گووتی که‌ نه‌و هه‌موو ژیا‌نی نیوه‌ی مه‌ستبووه و نه‌وه‌شی بینویتی له‌ سات و کاتیکدا بووه هۆشی هاتۆته‌وه به‌ر و هۆشیار بووه، هه‌تا قۆلی خۆی نیشاندا به‌ سووکی زامدار بووبوو، ده‌میک له‌گه‌ل فریشته‌که‌یدا چووبوونه سه‌ر تل و قۆلبادانی یه‌ک. مه‌لا ناجی که‌ برپویه‌کی زۆدتری به‌ حامید نه‌وه‌ری هه‌بوو، چونکه‌ ماوه‌یه‌ک بوو به‌راست خه‌ریکبوو ده‌که‌وته

سەر خەتی خودا، هەر مەهدی قسەیدەکرد، بۆ ئەوێ لە راست و دروستی دڵنیا بێت سەیری چاوانی ئەوێ دەکرد، کە وەک یەقین ببەخشیتەو، پێپوون لە دڵنیا بێ و هێمنی. ئەو هێمنییە چاوانی ئەوێ و پێتمی هەناسەدانی، مەلای خاترجەمکرد و بە گوێهەکی هەستیار و بیستۆکەو، هۆشی خستە سەر چیرۆکەکی مەهدی. دەمێک گەشتە سەر ئەوێ بلیت فریشتە کە گوتوویتی من مەلەکی سەر بەخۆم و کارم بە خوداوە نییە، مەلای ناچی موچرکی پێداهات و تەزویەکی سارد و راستەقینە هەژاندی کە هێند بەهێز بوو، دوو میوانە کەش هەستیان پێکرد. مەلای بۆ ئیستیک چاوانی داخست و کاتیک کردییەو، نیگای وەکو پێشتر نەبوو، لە بەر خۆیەو چەند جار گوتی «استغفرالله ... استغفرالله». لە بەردەم خۆیەو ئایەتیک خۆپند و گوتی «کە فریشتە یەک گوتی پەیوەندیم بە خوداوە نییە، ئەو شەیتانە ... دوا فریشتە لە مەلەکوئدا جورئەتی قسە وای بوو بێت ئیلبیس بوو، خۆیەتی، دەمزانی دیت». پەنگ و پووی تەواو گۆرا، وەک ئەوێ لە میژ بێت چاوەروانی دەرکەوتنی نیشانە یەکی ترسناک بێت و ئیستا دەرکەوت بێت. بە پەلە لە جینگای خۆی هەستا و گوتی «هەر ئیستا دیمەو. هەر ئیستا، پەحمەتی خواتان لیبیت مەجولین». کە هەستا جارێکی دی بالای وەها بلند و پوخساری وەها سارد و بێزە بوو، مەهدی سەرسامییەکی تەنک و دلەراوکیەکی ناوخت گرتی. لە هیچ دڵنیا نەبوو، ئایا بە راست ئەوێ ئەو بینویتی شتیکی بە وچۆرە تاک و ناوازیە، ئایا مانایەکی وەها قوولی هەیه، پیاویکی زانا بەمشپۆه بەترسیت و دەمی لە کلیلە بجیت. پێدەچوو قسەکی مەهدی بە راستی مەلای لە پێشەو هەژاند بێت، کە گەرایەو دیار بوو مەلای تووشی فشارێکی میزەلان بوو و ناچار هەستاو خۆی خالییکاتەو. کە بەرامبەریان دانیشتەو دوو دلۆپ عارەق بە نیوچاوانییەو بوو، یەکیک لە لا چەپی نیوچاوان و ئەویدیان لەلای راستی. دووجار لە بەر خۆیەو شایەتومانی هینا و گوتی «ئەگەر بە راست مەخلوقیکێ وەهات دیبیت، بە راست شتی واهاتبیتە سەر پێگات، بزانه کە شەیتانە. فریشتە جورێکی ترن، کوتوبی دینی بە شپۆهەکی تر باسیان دەکەن. مەرجهی ئیمەش جگە لە کوتوب

هیچی تر نیبه. مه‌لایکت نیشته‌جئی غه‌بین، ئیمه به چاو نایان‌نینین، مه‌گر خودای ته‌باره‌ک وه ته‌عالا بیه‌وئیت موعجیزه‌یه‌کمان نیشاندات، ئه‌وان له گۆشت و پیستی ئیمه نین، ئه‌عزایان سه‌راپا له نور دروستبووه، په‌کیک له پوکنه‌کانی ئیمان باوه‌ره‌ئینه‌نه به مه‌له‌ک ... به‌لام مه‌له‌ک ئه‌سته‌غفیرولاً حاشا له خالقی خۆی ناکات». له ژۆر لژیویه‌وه هه‌ندیک سوره‌تی تری خوئیند، خۆی واده‌رخست له ترس و هه‌سه‌ره‌تا دلّی ناسک بۆته‌وه، بزه‌ی دلّیکی دلّوژان و میهره‌بان که‌وته سه‌ر لژیوی، که نازانیت ئاخۆ بگری یان پنبکه‌نیت، دوو فرمیستی پۆشن په‌ریبوونه چاوی، به ده‌نگیک که عه‌شقی خودای لیده‌باری، گووتی «مه‌له‌ک فه‌رمانبه‌ری خودان، موه‌زه‌فی مه‌له‌کوئن، ئیشیان ئه‌وه‌یه به‌زدان هه‌ر کار و فه‌رمانیکی بیت جیبه‌جیبکه‌ن. له هه‌وادان، ده‌فین، هه‌ر مه‌له‌کیک نه‌یتوانی به‌فریت، ئه‌وه له ئه‌تباعی ئیبلیسه، ئه‌تباعی ئیبلیس بالّشکار و له ئاسمانه‌وه‌را به‌ریبوونه‌ته‌وه بۆ زه‌وی، له به‌رئه‌وه جاریکی تر هیزی به‌ریبوونه‌وه‌یان تا جینانی خودای ته‌باره‌ک وه ته‌عالا پئ نیبه». ده‌ستیکی به‌ریشیدا هینا، جوّله‌کی له جوّله‌ی کۆنه دینداریک نه‌ده‌چوو، به‌لکو ته‌واو له ده‌ست و په‌نجی تازه پیاکه‌وتوو‌یه‌کی ده‌کرد، که ده‌یه‌وئیت ئیمانداره کۆنه‌کان چ جوّله و بزافیکیان کردوه له سه‌ر پێیان به‌وات. مه‌لا به‌رده‌وامبوو و گووتی «مه‌له‌ک شیوه‌یان زۆره، مه‌له‌کی دوو بالّ هه‌یه، مه‌له‌کی سه‌ن بالّ هه‌یه، مه‌له‌کی چوار بالّیش هه‌یه که ئیشیان ئه‌وه‌یه ئیش و کاری خیرای مه‌له‌کوت پاپه‌رینن و هه‌ر خودا ئه‌مریکرد له شوینی مه‌سه‌دا ئاماده‌بن. خودای جه‌له جه‌لالوهو له سوره‌تی قاطر دا ده‌فه‌رموئیت «الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا أُولِي أُنْجُحَةٍ مُّثْنَى وَثَلَاثَ وَرُبَاعَ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ».

مه‌هدی عاجباتی لیها که مه‌لا وا ره‌وان سوره‌ته‌کان ده‌خوئینت. هه‌میشه سه‌رسام بوو به عه‌ره‌بیی مه‌لاکان، که له‌وه‌ره‌بییه نه‌ده‌چوو، که سه‌دام حوسه‌ین و سه‌ریازه عه‌ره‌به‌کانی ناو بازار قسه‌یان پیده‌کرد، به‌لکو به شیوه‌ی گووتن و به موسیقای وشه‌کانیش وه‌ک دوو زمانی جیاواز و

به یک نامزد هاتنه گوتی. مه لا ناجی گوتی «تیده گن، مه لایکت په یامهینی خودایه، ئیته نایانینین، هه موو ئاده میزادیک دوو مه لکی هه یه، به لآم له ناوه وهی ئینساندا نین وهک مه لکه درۆزنه کهی تو بینوته، به لکو له سهر شانی راست و شانی چپن، ئه وی راست چاکه ده نوسیت و ئه وی چپ خراپه. خودا فهرمویتی «وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعَلْمَا نُؤْسُوسُ بِهِ نَفْسَهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشَّمَائِلِ قَعِيدًا مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ». مه هدی له وانه نه بوو له و ئایه تانه تیگات، به لآم دهنگی مه لا له نوریکی وهها هه لکیشرابوو، ده موده ست کاری له مه هدی کرد و ده رگای ئیمانی بو خسته سهر پشت. نه وهری توزیک له و خوینده وارتر بوو، به لآم ئیمانی هیشتا به شی ئه وهی نه ده کرد به رامبه ر که س دانشیت و به سعات گوتی له ئایه تگله بگریت که هیچ له سهر و ژیریان حالی نه ده بوو، له بهر ئه وه پووی ده می کرده ماموستا ناجی و پرسی «راست ده فهرمووی مه لا، به لآم به پای ئیوه چی بکهین؟». مه لا گوتی «عه زیزی دلّم، خه به ریک هیناوتانه ئیعتیادی نییه، له مه رتبه یه کی به رزی ختوره ندایه، ده بیته هه م مومته ئین بین که ئه وهی زهوریکروده جاریکی تریش زاهیر ده بیته، تا ده لیلی یه قین و ئیساتی عه قلی و ئیمانیمان به ده سته وه بیته، ئینجا ئه مه شتیکه واجبه عولما و مه شایه خی له من به ماریفه تتر نه زهری تیا بدن، وجودی ئه م شتانه ئه ساسییه، گهر ئه مه مه لکه بیت یان شه یتان و به و شیوه یه خوی نیشاندا بیته، یه عنی موسلمانان واجب و فهریزه یه کی گهره هاتوته ئه ستویان، شته که بو ته وای ئوممه تی ئیسلامه. با سه بریکهین، گهر ده رکه وته وه هه ولیده بیگریته. ههر چند چ مه لکه و چ شه یتان، چونکه ساکنی مه لکه ته غه بین زهور و ئیختفایان به ده سته خویانه. به لآم وهک بیستومه، ئیماندار هه یه ده توانیت جن و مه لکه و شه یاتینیش به چاوی موجه رده بینیت، ئه وه به هره یه که خودا داویتی. کهس له حیکمه تی کار و کرداری خودای ته باره ک وه ته عالا تیگات، نه گین چون شتیکی وهها خه ترناک و په یامیکی ئیلاهی وا گهره بو سه رخوش و که سیکی بیده ستنوژ و بینیمانی وهک تو ده نیریت، عه چایه به. ئه وهش یه کیکه له

حیکمه‌ته ئیلاهییه‌کان که به ئیمه‌ی عه‌بدی فانی ته‌فسیرناکریت ... به‌لام
من به‌قیمن هه‌یه ئه‌وه‌ی زهوریکردوه شه‌یتانه».

ئه‌وه‌ری سه‌ری خوراند و وه‌ک هه‌شتا تینه‌گات، گووتی «ماموستا گیان
خولاسه‌ی که‌لام، ئیمه چی بکه‌ین؟ چارمان چیه‌؟». مه‌لا ناجی سه‌ری
داخست و بیئنه‌وه‌ی لییان بروانیت، وه‌ک چاوه‌روانی ئیله‌امیک بیت له
جیگایه‌کی دیکه‌وه ماوه‌یه‌ک بیده‌نگ بوو، ئینجا سه‌ریکی حه‌کیمانه‌ی
له‌قاند و گووتی «ئینتیزارده‌که‌ین تا جاریکی تر زهورده‌کاته‌وه. بزانی
ئه‌مجاره چی ده‌کات و چی ده‌لئیت. من حیکایه‌ته‌که‌ی ئیوه بو خه‌لکی
زاناتر ده‌گێرمه‌وه و بزانی نه‌زه‌ری ئه‌وانیش چیه‌».

من ده‌بوو مه‌هدی بیئنه‌وه، قه‌ده‌ر شتیک نییه خۆتی لێ لابده‌یت. قه‌ده‌ر
وه‌ک خۆره وایه ده‌چێته گیانه‌وه، قه‌ده‌ر خۆی قاچی نییه، هه‌یج کات ئه‌و
پوو له ئیمه ناکات، به‌لکو ئه‌وه ئیمه‌ین به‌ره‌و پووی ده‌چین و باوه‌شی
پیدا‌ده‌که‌ین. ئه‌وه‌ی له من پوویدا شتیکه‌ی له‌و جۆره بوو، من ده‌متوانی
خۆم له زۆر شت لابده‌م، به‌لام فریشته‌ی پیر وه‌ک کۆچه‌ری پیر وایه، به
جۆریکی غه‌مگین بیرى نیشتمانی ده‌کات. هه‌ر چیمکرد نه‌مکرا خۆم له
مه‌هدی بدزمه‌وه، وه‌ک باوکیک سه‌یری خۆم ده‌کرد که کورپکی به‌ده‌بخت
و گه‌وجی هه‌یه و جگه له‌وه‌ی به‌دوای بکه‌ویت و نازاری هه‌لبگریت چاره‌ی
تری نییه. له ناکاو هه‌ستیکه‌ی غه‌مخۆری و هه‌ستیکه‌ی نابه‌جیی
به‌رپرسیاری به‌ره‌و ئه‌و کابرایه ده‌بیردم. جاری دووه‌م له نزیکه مائی
خۆیانه‌وه بیئیم، خۆی ته‌واوی دیداره‌که‌ی له‌گه‌ڵ مه‌لا ناجیدا بو گێرمه‌وه،
په‌لیم گرت و له چایخانه‌یه‌کی لاکۆلاندان دانیشتین، چاخانه‌که شویتى پیر و
په‌که‌وته‌ی ئه‌و ده‌وروپه‌ره بوو، له خۆشبه‌ختی ئیمه‌دا ئه‌و کات ته‌واو
چۆل بوو و ده‌مانکرا به‌بێ ترس قسه‌ی دلێ خۆمان بکه‌ین. من پیمگووت
«تۆ پیاویکی بيميشکی، باوه‌ر به‌ ناخ و پوچی خۆت ناکه‌یت و
په‌ناتبردۆته به‌ر که‌ستیکه‌ی نه‌فام و خورافاتى تا بو‌ت پوونبکاته‌وه من
چیم». که‌وام گووت زۆر نارپه‌حت بوو، وه‌ک ئه‌سپى په‌تپسین هه‌لچوو و
گووتی «خورافات، خورافات؟ ئه‌ی ئه‌وه‌ی تۆ به‌ منى ده‌لئیت خورافات

نییه؟ ته‌جا عاسمانت بمینیت، وه‌لا پیاو ئیمانی له‌که‌له‌دا نامینیت. ئه‌ی ئه‌مه‌ی تو ده‌بلیت چیه، گهر خورافات نییه‌ گوی سه‌گه ... ها ... چیه؟ پتمده‌بلیت، من فریشته‌م و له‌ قوونی تووه‌ هاتومه‌ته‌ ده‌ری... ئه‌مه‌ چیه، خورافات نییه؟». وه‌ک زۆریه‌ی خه‌لکی ئه‌م شاره، زمانیکی پیس و پر له‌ وشه‌ی هه‌رتۆک و ناخۆشی هه‌بوو. که‌ زۆر ده‌میده‌کرده‌وه‌ بۆی ده‌می هه‌راسانیکردم، پیشتر هه‌چ بۆیه‌ک به‌وجۆره‌ نازاری نه‌دابووم، له‌ دلێ خۆمدا گووتم، ببیت و نه‌بیت کاتی خۆی له‌ تاو ئه‌م بۆگه‌نییه‌ جیم له‌قبووه‌ و رامکرده‌وه‌. ته‌واوی چیرۆکی فریشته‌کانم له‌ نوکه‌وه‌ بۆ گێزایه‌وه‌. پتمگووت ببه‌ بۆ لای ئه‌و پیاوه‌ پۆحانییه‌ تا قسه‌ی له‌گه‌لدا بکه‌م. گه‌رچی به‌کیک له‌ ئامۆژگارییه‌ زۆر کۆنه‌کانی ئه‌لیائیلی فریشته‌ ئه‌وه‌ بوو هه‌چ کات له‌گه‌ل ئیماندارێکدا نه‌که‌ومه‌ گفتوگو و حه‌قیقه‌تی خۆم بۆ هه‌چ خوداناسیک ئاشکرانه‌که‌م، ئه‌وه‌ی به‌ ترسناکترین کاریک ده‌زانی فریشته‌یه‌ک بیکات، به‌لام به‌ده‌ختی و سه‌ره‌پۆیی من، باوه‌پری زۆرم به‌ مرۆف، وایکرد ئامۆژگاری ئه‌و فه‌رامۆشبه‌که‌م و دوا‌ی خولیا‌یه‌کی شیتانه‌ی سه‌ری خۆم بکه‌وم. مه‌هدی گووتی «وه‌ره‌ خۆت پیشانی مه‌لا ناجی بده‌، گهر ئه‌و گووتی تو مه‌له‌کیت، به‌ ناموسم تو چی بلیت واده‌که‌م ... ده‌ست به‌ینه‌ وه‌عدی شه‌ره‌ف، قسه‌ی پیاو».

من به‌ راستی ده‌مویست په‌یوه‌ندییه‌کی هه‌من و دۆستانه‌ و پر مه‌حه‌به‌ت له‌گه‌ل مه‌هدی دابه‌زرینم، هه‌ستمده‌کرد تا دیت پیره‌بم و پتویستم به‌ وزه‌ و تین و توانای مرۆفه‌کانه‌. پتویستیم ته‌نیا به‌ سۆز و تیگه‌یشتنی مه‌هدی نه‌بوو، به‌لکو ده‌مویست ئه‌و درزه‌ی که‌ له‌ نێوان من و ئه‌م هه‌موو مرۆفه‌دا دروست بووه‌، په‌کبگریته‌وه‌ و دابخریت. مرۆف بوونه‌وه‌ریکی سه‌یره‌، بۆ ئه‌وه‌ی لێی دووربه‌کویه‌وه‌، هه‌زار کلیل و هه‌زار ده‌رگای هه‌یه‌، به‌لام بۆ ئه‌وه‌ی بگه‌رێته‌وه‌ بۆ لای، هه‌تا به‌ک درز و ده‌لاقه‌ش نادۆزێته‌وه‌، مرۆف له‌ شارێک ده‌چیت هه‌ر کات به‌تووت لێی ده‌رچیت، له‌ هه‌موو لایه‌که‌وه‌ ده‌رگایه‌ و بۆت ده‌کریته‌وه‌، که‌چی که‌ ده‌ته‌وتیت بگه‌رێته‌وه‌، ده‌رگایه‌کیش نابینیت، سه‌یرت لیدیت، کوان ئه‌و ده‌رگایانه‌ی

له ویدیو هەن و له مەدیو نین... له کوێن؟ ئەو پۆشنترین نیشانه یەك بوو من سه رنجم دا بێت سه باره ت به مه حالیی تیگه یشتن له مرۆف. مرۆف، چونکه خۆی لوغزه و مه ته له، نایكری ت به نهینی ئەم دونیایه بگات. مرۆف مه ته لێكه، هێزێكی زۆر گه وره له خۆی یان له یه كێكی تری دا هێناوه، ئەو پۆزه ی ئەو لوغزه پۆشنده بێته وه ئەم جیهانه كۆتایی دیت، به لآم به وه دا ئەم لوغزه كه سه هه لێنا هێنیت، واتێده گه م دونیاش ئە به دیی بێت. من نیازم نه بوو مه ته له كه شیبكه مه وه، به لآم نیازم بوو كه له مه هدی نزیك بیه وه، بیبری بخرمه وه كه پۆزێك له پۆزان فریشته یه كی هه بووه، پێیبلێم ده مێك ئەو فریشته یه ونده بێت و ده پوات ده چیت بۆ كوێ. پێیبلێم تكایه به هاو پێكانت بلێ فریشته كه ی خۆیان له یاد نه كان. من ته نیا فریشته یه كه نه بووم كه هه لێها تووم، به لكو ده بوو به ر له مردنم، به ر له دوا هه ناسه م، ئیشیک بۆ ئینسان و فریشته كان جێبه جێبكه م. دۆخێك كه زۆر جار خانمی مه له كیبینی توره ده كرد و به راستی تووشی نیگه رانی ده كرد، ده یگوت « به ساقه، گه ر ده ته ویت دنیا بگوریت، بچۆ بۆ لای كیم ئیل سۆنگ یان فیدل كاسترۆ، یان نازانم هه ر گه وجێكی تری له و جۆره. یه كێم ده ویت له م كەشتیه ته ره ماشه دا له گه لمدا نه ختێك گه لو قنگی ئەو نه گه بت و نه خۆشانه ی قاتی سه ره وه پا كبا كه ته وه... راستت ده ویت ئینسان و ئەم فریشتانه، به هه له پێكه وه له م سه ر ئه رزه ده ژین. له وه زیاتر خۆتم لێ له بان مه كه، زیده پۆیی شتیکی باش نییه، منیش گوناهم، ژنیکی ته نیای بێكه سم، نه پیاویكم له پشته، نه نێره كه رێك تۆزێك دلنه واییم بده ته وه... گه ر ده ته ویت فریشته یه كی باش بیت بۆ ئینسان، تۆزێك ئینسافت بێت و لایه نی كه م له منه وه ده ست پێبكه ». به لآم من لێتان ناشارمه وه كه كه سیكی بێگویی بووم، ئاسان ملم بۆ نامۆزگاریی و پێنمای كەس نه دا. راسته خانمی مه له كیبین نرخیكی گه وره ی هه بوو لام، به لآم ده مێك ده مبینی هێنده له په یوه ندی من و مرۆفه كان ده ترسی ت، ده موست شتێك بكم بۆی سه له مینیت، گه ر خۆمان ماندوویكه ین، مرۆف ده توانیت راچه نیت و بكه ویته گه شت به دوا ی فریشته كه ی خۆیدا. ئەو قسانه م خانمی زیاتر هارده كرد و ده په رپیه سه ر

ته‌پۆلکان و ده‌یگوت «ده‌ته‌وێت بڵندگۆیه‌ بنێم به‌ ده‌مه‌وه‌ و جارێده‌م، خه‌لکینا بپۆن به‌دوای فریشته‌کانتاندا بگه‌پۆن. هه‌ر ئه‌و حه‌یاچوونه‌ ماوه‌ به‌سه‌رمدا به‌یئین، ئه‌وه‌ی له‌ سه‌رمه‌ کردومه‌، تاکه‌ ژنیکی گه‌وجم له‌م سه‌ر ئه‌رزهدا خۆم بۆ خزمه‌تی که‌سانی نیوه‌مردوو و بیهیوای وه‌ک ئێوه‌ ته‌رخانکردوه‌؟ له‌وه‌ زیاتر چ گه‌مژه‌یی و گه‌وجیه‌کی ترتان لێده‌وێت. وای خوایه‌. ئه‌وه‌ی وه‌ک سه‌گی پینخاوس ماله‌ و ماله‌ بگه‌پۆم و به‌سه‌ر ده‌ست و قاچی خه‌لکدا بکه‌وم، کاری وام پێ ناکرێت ... هه‌سته‌ و بپۆ، تووشی ده‌رد و موسیبه‌تی وه‌هام مه‌که‌».

دانیابووم پێزان خان هه‌ست به‌ مه‌ترسییه‌ک ده‌کات که‌ من نابیینم، له‌ راستیدا سنووری تێپوانینی من بۆ توانای شه‌پانگیزی مرۆف له‌ جیگایه‌کدا ده‌وه‌ستا. من شتی زۆرم له‌ سه‌ر مرۆف خۆیندبووه‌وه‌، به‌لام زۆریه‌ی ئه‌و که‌سانه‌ی له‌ ژیانی خۆمدا هاتبوونه‌ سه‌ر پێگام، گه‌رچی هه‌موو چاک و نمونه‌یی نه‌بوون، به‌لام هێند شه‌پانی نه‌بوون، بڵام هیوایه‌ک له‌ مرۆفدا نییه‌ و ده‌ست له‌ هه‌موو شتیک بشۆن. پێزانی مه‌له‌کبین خۆیشی به‌و جۆره‌ به‌دبین نه‌بوو، به‌س بۆ ئه‌وه‌ی من له‌ هه‌له‌شه‌یی و چه‌وته‌پتی بپاریزێت هه‌ر کات باس له‌ نزیکبوونه‌وه‌ی زۆرتری نێوان ئینسان و فریشته‌ ده‌کرد، ئه‌و تا سنووریک بۆ خه‌یال خۆشیم دابنێت، به‌ زمانیکی وه‌ها به‌دبین قسه‌یده‌کرد.

من گویم نه‌دایه‌ هیچ و له‌ سه‌ر دواکه‌وتنی خولیا‌ی خۆم به‌رده‌وام بووم.

له‌گه‌ڵ مه‌هدیدا پێکه‌وتم بچم بۆ لای مه‌لا ناجی، ده‌بوو له‌وه‌ بکه‌وم به‌رده‌وام خۆم بشارمه‌وه‌، ده‌بوو خۆم ده‌ریخه‌م و خه‌لکی بزانه‌ن که‌ به‌لێ فریشته‌ بوونی هه‌یه‌. دیداره‌که‌م له‌گه‌ڵ مه‌لا ناجیدا پتر له‌وه‌ی تراژیدی یان فه‌لسه‌فیانه‌ بێت، کۆمیدی بوو. مه‌لا که‌ منی بینی هه‌ر به‌ راست ترسیکی کتوپرسی لێنیشته‌ که‌ نه‌مه‌زانی ترسیکی نمایشکارانه‌یه‌ یاخود جۆره‌ زیکر و فێیه‌کی مه‌زه‌بیانه‌یه‌ که‌ دینداران خویان پێوه‌گرتوه‌. هه‌لبه‌ت مه‌لا توانایه‌کی نه‌بوو با‌له‌کانی من ببینێت، به‌لام به‌ ده‌نگیکی

بەرز وەک شەیتان لە خۆی دەریکات، سێ جار گووتی « اعوذ بالله من الشيطان الرجيم » دواى لە دووربیهکی گونجاو وە نەوێک مەلمەسی من بۆ دین و ئیمانی خراپ بێت، گووتی «فریشتەکان دووانن لە لای راست و لە لای چەپ...». پێش ئەوەی قسەکانی تەواو بکات من لە سەر کورسییەک دانیشتم و بەبێ خۆ سەغڵەتکردن پالەمداوە و گووتم «مامۆستا گیان گوێبگرە، ئەو قسانە بۆ من، مەهدائیلی فریشتە، راست نین، من ئینکاری ئەوە ناکەم خودا مەلەکی وەهای هەبێت، کردبیتنی بە چاودێر بەسەر مەزۆفەو، شەو و پۆژ خەریکی کۆکردنەوێ زانیاری و راپۆرت نوسین بن لە سەر شانمان ، بەلام من راستیت پێدەلێم، فریشتەى زۆرم بینووه که هەر ناتوانن بنوسن و بخویننەو. من لەو جۆرە فریشتانە نیم که کاری وەها دەکەن، من جۆرە مەلەکیکی ترم. لەو جۆرە مەلەکانەم که خودا بەجێهێشتووین تا ئێوه بە زیرەکی و دریاویی خۆتان هەستمان پێیکەن، بماندۆزنەو. ئێمه بەشیکین لە ئێوه، لەگەڵ خۆتانداین. خودای گەرە هیچ کات چاوەروانی ئەوەی لە ئێوهی ئادەمیزادان نەبووه هێندە لە خۆتان دووربکەوێ، هێندە لە جەوهەری خۆتان بترازێن ئێمه ئیتر بەرگەنەگرین و ببینەدەرئ. ئیستا که هاتووم و دەمەوێت قسەت لەگەڵ بکەم، بۆ ئەوەیە تۆ بەخەڵک بلیت، فریشتەیک لەگەڵیانداوە ناگاداربین ... فریشتە لە مەزۆف لاوازتره ... هاتووم تکات لێ بکەم ...». مەلا وەها موچپکەى پێدا دەهات و تەزوی یەک لە سەر یەک بە جۆریک لێیان دەدا، هەر نەمزانی گوئی لە من بوو یان نا. گووتی «خودای تەبارەک و تەعالا گووتوویتی که شەیاتین لە زۆر هەیهت و شیۆهەدا دەردەکەون. مەهدی تۆ چ خراپەیکت کردو، چ خراپەیک؟». مەلا بۆ ئەوەی پێس نەبێت و نەجاسەتی ئەهیرەمن نەپێکێت، قسەیکە لەگەڵ من نەکرد. بەلام لێکچوونی نێوان من و مەهدی ترساندبووی، گەر لە منی بپوانیبایە تەنیا بۆ ئەوەبوو لە نزیکى پوخساری من و مەهدی وردبیتەو. مەهدی که گوئی لەو قسانە بوو، پەنگی پەری و لێوهرەیکە توند گرتی. مەلا وەک یەکیک ئەم بێر و خەیاڵە ماندووێکردبیت و بیهوێت خۆی قوتاریکات، گووتی «مەهدی هیچم بۆ ناکرێت، هیچم بۆ ناگووترێت، دوو سبەى

جهمعیه‌تی عوله‌ما له سەر ئەمه کۆده‌بنه‌وه، ده‌مه‌وێت خۆت و ئەم شه‌یتانه بێن بۆ ئەوێ ... حوکم لای ئەوانه. خودا بمانپارێزێت. خودا بمانپارێزێت». وه‌ها هاواری خودای کرد، وامده‌زانی هەر ئیستا هێرشێکی گه‌وره بۆ سەر زه‌مینی کافران له‌ ته‌واوی دونیادا ده‌ست پێده‌کات. مه‌لا ناجی بۆ من که‌سایه‌تییه‌کی کۆمیدی بوو، دیمه‌ن و شیوه‌ی سه‌یرکردن و چۆری په‌فتاری چه‌شنیک نه‌بوون له‌رز ب‌خه‌نه دلم. که‌ هاتینه‌ ده‌ره‌وه مه‌هدیی برده‌ ئە‌ولاوه و هه‌ندیک شتی به‌ گوێدا چپاند، بێباک وه‌ک به‌وێت قسه‌کانی به‌ هه‌ند وه‌رنه‌گرم، پشتمکرده‌ هەر دووکیان و ده‌ستم خسته‌ گیرفانی پانتۆله‌که‌م و ده‌ستمکرده‌ فیکه‌ لێدان.

جهمعیه‌تی عوله‌ما پێکخراویکی دوو دیو بوو، به‌ سه‌رێک پێکخراویکی شه‌رعی و ده‌وله‌تی بوو، به‌لام به‌ سه‌رێکی تر، خه‌لکانێکی دیکه‌ی تیدا بوون، ئەو شه‌رعییه‌ته‌یان به‌کارده‌هێنا تا له‌ بنه‌وه دادگای پشکنین دابه‌زینن و قه‌پانیک بۆ کێشانی عه‌قائید و بیروپا دابنن. ده‌وله‌ت جهمعیه‌ته‌که‌ی دامه‌زراندبوو تا ئاگای له‌ هه‌موو جوڵه‌ و هاتوچۆیه‌کی پیاوانی دین بێت، ئە‌وانیش جهمعیه‌ته‌که‌یان دامه‌زراندبوو تا ئاگیان له‌ هه‌موو جوڵه‌یه‌کی خه‌لک بێت. چه‌ند ساڵ بوو جهمعیه‌ته‌که‌ دامه‌زراوو، به‌لام راستیه‌که‌ی شتیکی ئە‌وتوی نه‌بوو بیکات، له‌ کۆبوونه‌وه‌کاندا هێنده‌ی مه‌لاکان له‌ سەر پاست و دروستی هه‌ندیک ته‌فسیر به‌ شه‌ر ده‌هاتن و له‌ سەر جیاوازی ده‌ستکه‌وتی مه‌لا کوێر و قورئان خوێنه‌کانی سەر قه‌بران له‌گه‌ل عوله‌ما راسته‌قینه‌کانی دیندا گفتوگۆیانده‌کرد، شتیکی گه‌رم و گوپتر و گرنگتر له‌ ژیا‌نیاندا نه‌بوو، هه‌تا جارێک له‌ جاران یه‌کێک له‌ عالمه‌ به‌رزه‌کانی جهمعیه‌ت به‌ گالته‌وه‌ گوتبووی، گه‌ر به‌ په‌له شه‌یتان سه‌رێک له‌ شاره‌که‌مان نه‌دات، ناچارم خۆم هه‌فته‌یه‌ک جلی شه‌یتان له‌ به‌ریکه‌م و به‌ شو بچمه‌ سەر مألان. ئە‌هلی ئیمان وه‌ها به‌ شته‌کان پاهاتبوون و بپوا به‌ خودا وه‌ها بووبوه‌ شتیکی پۆتین، خه‌لک پرسیارێکیان سه‌باره‌ت به‌ دین نه‌مابوو، ئە‌وه‌شی گومانیک یان وه‌سوه‌سه‌یه‌کی تیبگه‌پایه‌ زوو ده‌ینارد بۆ مه‌لاکانی پادێو و ته‌له‌فریۆن و

ناوړنکی له جمعیه‌تی عوله‌ما نه‌ده‌دایه‌وه . به‌لام ده‌بیت بلّیم، وه‌ک دواتر بزم ده‌رکوت مه‌لاکانی جمعیه‌ت دوو جوړ بوون، هه‌ندیکیان ته‌نیا مه‌لابوون، واته خودایان ده‌په‌رست و له کاروباری جمعیه‌ت نانیکیان ده‌خوارد و پزقیکیان وه‌ده‌ست ده‌هینا، خه‌لکیان بۆ ئیمان و کاری باش پرتنم‌اییده‌کرد، چاکه و موچه‌به‌ت و خوداناسی ده‌لیلی ئیشیان بوو، به‌لام جوړی دووه‌م ترسناکتر بوون، به‌رده‌وام له خه‌یالی پشکنینی عه‌قیده و له ترسی له‌ده‌ست‌چوونی دیندا بوون... شتیک له‌م تا‌قمه‌دا سه‌پیربوو، به‌رده‌وام له قسه و گو‌فتاریاندا له کوتای دین ده‌ترسان، ترسنگ من وه‌ک فریشته‌یه‌کی بی‌لایه‌ن له هوکانی تینه‌ده‌گه‌یشتم و به‌هانه‌یه‌کی باشم بۆ نه‌ده‌دۆزیا‌وه بۆی . پوځی پیش کو‌بوونه‌وه‌که‌ی من، هه‌ندیک له نه‌ندامانی جمعیه‌تی عوله‌ما پرس و گف‌تو‌گو‌یه‌کیان له‌گه‌ل مه‌دی کرد، هه‌مان نه‌و قسه و پرس‌یارانه‌یان کردبوو که مه‌لا ناجی کردبووی، من دواتر نقد ناره‌زوم نه‌بوو له مه‌دی بپرسم باس و حیکایه‌ت چپیه و شته‌کان به‌ره‌و کوئ چوون، به‌لکو چاوه‌پوان بووم خۆم بچم و له‌وئ به‌رام‌به‌ر جمعیه‌ت بوه‌ستم و په‌یامی خۆم ئاشکرا‌بکه‌م و تکایان له‌ بکه‌م له په‌یوه‌ندی مرؤف و فریشته‌کان تی‌بگن .

کو‌بوونه‌وه‌که وه‌ک من چاوه‌پوانمه‌کرد له مرگه‌وتیک یان هو‌لنکی نه‌وقاف یان دیوانی جمعیه‌ت نه‌بوو، به‌لکو له مالیکدا بوو، که ژووری دانیشتنه‌که‌ی له دیوه‌خانیکی گه‌وره و شاهانه ده‌چوو، گه‌وره‌ترین جی‌گایه‌ک بوو تا نه‌و کاته دیبیتم، زیاد له ده‌ هو‌رتی کاری کاشانی تیدا بوو، جگه له ورده‌فرش و پاخه‌ری دیکه . که چوومه ژوورئ نیوه‌ی مه‌لای شاره‌که و بگه‌ه زیاتریش له‌وئ بوون، هه‌موو به‌پیز له قه‌راغی دیواره‌کاندا له سه‌ر دوشه‌کی به‌رزی لو‌که دانیشتبوون و یه‌کی سینیه‌ک چه‌ره‌سات وخورما و شه‌کری کلۆیان له به‌رده‌مدا بوو . سه‌ره‌تا گو‌مانم‌کرد، ئایا به‌پاست نه‌مه بۆ منه یاخود بۆنه‌یه‌کی تره و منیان ناواخن‌کردوه . پېشتر من و مه‌دی له چاپخانه‌یه‌کی نزیکی مه‌یدانی ماسی‌فرۆشان یه‌ک‌دیمان بینی، پیکه‌وه تا‌کسیبه‌کمان گرت و چووین بۆ کو‌بوونه‌وه‌که،

هر دوکمان پتکوه سه‌رمان برده ژوروی، له‌گه‌ل دهرکه‌وتنی تیمده‌دا
 هاواری یا‌الله‌یه‌کی کپ له‌نقدر جیگاوه به‌رزبووه‌وه و پاش که‌میک
 بیده‌نگیبه‌کی دۆزه‌خی و خنکینه‌ر بالی به‌سه‌ر هه‌موو شتی‌کدا کیشا.
 هه‌ندی‌ک که‌ منیان بینی گووتیان اعوذ بالله من الشيطان الرجيم. مه‌لاکان هینده
 دۆدبوون من نه‌مه‌توانی به‌ته‌نیا سه‌یری ده‌موچاوی په‌کیکیان بکه‌م و
 تیبگه‌م چۆن ده‌مبینیت و به‌چی تیمده‌گات. له‌یه‌که‌کاتدا ده‌یان چاو
 سه‌راسیمه و واقورماو ده‌یانپوانی. په‌که‌مجار بوو بکه‌ومه به‌ر لی‌شاوی ئه‌و
 هه‌موو نیگایه. گه‌رچی وه‌ک فریشته هه‌ستییکی قوولی شهرم و په‌شوکانم
 نه‌بوو، به‌لام وه‌هاش نه‌بوو هه‌شاماتیکی له‌مجۆره به‌گومان و ترس و
 کینه‌وه سه‌یرمبکه‌ن، من هه‌ر بی‌باک و له‌که‌یفدا بم. شتی‌ک دوا‌ی
 ترازانه‌که‌م هه‌ستم پێ نه‌کردوه، ترسی گه‌وره بووه له‌مه‌رگ. هه‌لبه‌ت
 مه‌رگی فریشته‌کانی هاوړپم دلته‌نگیده‌کردم، یان کاتی‌ک مسته‌فا شوکا‌ک
 شه‌وان له‌یانه‌ی پزیشکان دا‌یده‌نام و باسی جه‌نگی بۆ ده‌گتیرامه‌وه، دل‌م
 بۆ مرۆفه‌کان ده‌سووتا و غه‌م به‌ر گه‌روومی ده‌گرت، به‌لام به‌گشتی ترس
 له‌مردن له‌مندا لاوازبوو. به‌لام نا له‌و جیگایه‌دا که‌ ئه‌و هه‌موو چاوه‌م
 ده‌بینی به‌نه‌فرت و گومانه‌وه لیم ده‌روانن، بۆ په‌که‌مجار هه‌ستم‌کرد
 پتویسته له‌مرۆف بترسم. به‌لێ، تا ئه‌وکاته نا‌ئومیدی، بی‌زاری، نه‌فرت،
 توپه‌بیم به‌راه‌ریان هه‌بوو، به‌لام هۆیه‌کم نه‌ده‌دۆزییه‌وه نۆدر له‌م
 مه‌خلوقاتانه بترسم. که‌گه‌یستمه ناو ژوره‌که و له‌هه‌نگاواندا بووم بۆ
 پیشه‌وه، زانیم هه‌له‌یه‌کی کوشنده‌م کرده که‌ چاک‌کردنه‌وه‌ی ئاسان نییه،
 به‌لام تازه هاتبووم و گه‌رانه‌وه‌م نه‌بوو. راستییه‌که‌ی من به‌هیوای
 دیالۆگیکی فه‌لسه‌فی قوول و درژ له‌گه‌ل کۆمه‌لێک پۆحانی ژیر و هه‌کیمدا
 هاتبووم، ئیستا له‌شکرێک پیاوانی مۆن و توپه‌م ده‌بینی که‌ پیشه‌وه‌خت
 بریاریاندا‌بوو من شه‌یتانم و ده‌رگای هه‌موو قسه‌یه‌کی دیکه‌یان داخستبوو.
 ئه‌و بیده‌نگیبه‌کتوپر و قورسه که‌ له‌گه‌ل هه‌نگاوه‌کانی مندا زیاتر و زیاتر
 ده‌بوو، نا‌ره‌هه‌تیده‌کردم، هه‌زمه‌کرد هه‌موو ئاسایی قسه‌بکه‌ن. مه‌لا ناجی
 له‌ناکاو به‌چاکه‌ت و پانتۆلیکی تازه و ئوتوکراوه‌وه له‌سوچنکه‌وه له
 جیگای خۆی هه‌ستاو ده‌ره‌په‌ی و به‌ده‌نگی به‌رز گووتی «سه‌له‌وات

مامۆستایان، سه‌له‌وات». له هر چوارلاوه دهنگی مامۆستاكان بڵندبووهوه. مه‌لا ناجی، به په‌نجه وهك ئاماژه بۆ شتیکی ترسناك بكات، نیشانه‌ی خسته سه‌رم و گووتی «ئه‌وه‌یانه مامۆستایان، ئه‌وه‌یانه... ئه‌وه‌یه ئیدیعیای مه‌له‌كێتی ده‌كات». كه وایگووت هه‌لایه‌کی زۆر به‌رزبووهوه، ده‌نگی وه‌ها پر ژاوه‌ژاو و هه‌مه‌مه دروست بوو، وشه‌یه‌ك چیه‌ له ناویدا نه‌ده‌ناسرایه‌وه. به‌و قسه‌یه بیده‌نگی شكار قاوه‌قاویکی عه‌جایه‌ب سه‌ریه‌لدا. سه‌ره‌تا وه‌ها بوو من هر زمان نه‌زانم، هه‌چ تینه‌ده‌گه‌یشتم و هه‌چی پوون و پۆشنیش نه‌ده‌هاته گویم. به‌لام پاش ئیستیک، ده‌نگی سولتانی و هه‌بیه‌تدار هه‌مووانی بیده‌نگکرد و به‌ زمانیکه‌وه بۆنی فرمان و حوکی لیده‌هات گووتی «ئیمانداران، مامۆستایان، په‌رحمه‌تی خوداتان لێ بێت، په‌رحمه‌تی خوداتان لێ بێت، تۆزیک بیده‌نگ بن». پیاویکی به‌ قیافه‌ی ریش سوور بوو، دوا‌ی زانیم ناوی مه‌لا مونزیره، له ناو مه‌لاکاندا پله و پایه‌یه‌کی هه‌بوو، نه‌ له‌به‌رئه‌وه‌ی شاره‌زایه‌کی زۆری زانسته دینییه‌کان بوو، به‌لكو له‌به‌رئه‌وه‌ی هه‌میشه فرمانی ده‌گرته‌ ده‌ست و خۆی ده‌كوتایه‌ پێش و ده‌بووه ناخودای هه‌موو كه‌شتیه‌ك. مه‌لا مونزیره، به‌ جۆزیک هه‌لیكوتایه ناوه‌پاستی ژووره‌كه‌وه منی داپۆشی، له پر‌دا ته‌واوی مه‌لاكان له‌ بری سه‌یری من، چاویان برییه‌ مه‌لا. هه‌ستمکرد هه‌ندیک له‌ عوله‌ما و پیاوه دینییه‌کان له‌و هه‌لمه‌ت و تاوه‌ی مه‌لا بۆ ناوه‌پاستی ژووره‌كه‌ نیه‌گه‌ران بوون، به‌لام جگه‌ له‌ بزیه‌کی تال و سه‌ریاداننیکي گالته هه‌چیان نه‌گووت و په‌رچه‌کرداریکی دیان نه‌بوو. مه‌لا مونزیره ده‌نگی زۆر گه‌وره و گری هه‌بوو. هه‌نده‌ی زانی سه‌رنجی هه‌مووانی پاكێشاهه، گووتی «مامۆستایان په‌رحمه‌تی خواتان لێ بێت، سه‌لاواتیک له‌ دیاری حه‌بیبی خودا... ده‌ی سه‌لاواتیک له‌ دیاری ئه‌و»، ده‌نگی سه‌لاوات جارنیک تر به‌رزبووه‌وه. ئینجا گووتی «سه‌عاتی لێپرسینه‌وه‌یه، با كات به‌ فیرۆ نه‌ده‌ین، تكایه ئیمانداران، په‌رحمه‌تی خواتان لێ بێت بانه‌بێته‌ گه‌ره‌لاوژه، با نه‌بێته‌ گه‌ره‌لاوژه، با مامۆستایه‌ك دیارییه‌كه‌ین کاری پرسیار و جه‌واب بگه‌رتنه‌ ئه‌ستۆ... به‌رموو كاك مه‌هدی، به‌رموو». كه‌ وای گووت هر به‌پاستی

بوو بە گەپە لاوژە و هەلاو دەنگە دەنگێکی زۆر و لە پادە بە دەر. دیسانە وە
 مەلا موزیز وەک سەرکردەى سوپایەکی شلە ژاوە پەرى گەشتە وە عەرش
 و هاواریکرد «موسلمانان، موسلمانان، من جەنابى مەلا فاتىحى ئاشىباغ
 یان جەنابى خەتیب خۆى مامۇستا مەلا حسامە دین هەلەدە بۆتێرم، ئەم
 لێپرسینە وە پە بەریت بەریتو». نازانم بۆ لە و کاتەدا هەستەم کرد کە ئۆبەتى
 من و دەرفەتى منە خۆم دەربخەم و قسەبکەم و نەهێتم کەس وەک قازى
 و حاکم بمخاتە ژێر پرسیار. من دەستم بەرز کردە وە و گووتم
 «مامۇستایانى بەرێز، سلۆ، سلۆى زۆم، من مەهەدائیلی فریشتەم». هەر
 وام گووت، بێدەنگیەکی قوول و کپیەکی سەرتاسەرى بآلى کیشا. من
 هەنگاویک زیاتر چوومە پیشى و گووتم «دەزانم ئیوہ بۆیە لێزە
 کۆبوونەتە وە، من ببینن، قسەم لە گەل بکەن. من خۆشحالم بەم
 کۆبوونەتە وە، لە میژە دەمە ویت من و مەعشەرى ئینسانەکان بەراستی لە
 جیگایە کدا کۆببینە وە. مامۇستا ئازیزەکان، من فریشتەم، بەلام وەک
 ئیوہم، لەم شارەدا لە دایکبووم، لەم شارەدا ژیاوم، زمانى ئەو خەلکە
 قسە دەکەم... ناتوانم تەواو پوونیکە مە وە چۆن، بەلام سەردەمیک هاو دەم
 و هاو پنی ئەم پیاوہ بووم کە ئیستا لە گەلمدایە... من تەواو کەری ئەم
 کەسەم، هەر یەکیک لە ئیوہش مە لەکیک لە ناخاندایە، مە لەکیکی وەک
 من کە تەواو کارتەنە، بەشیکە لە ئیوہ و لە بوونتەن». بە و جۆرە هاتە
 قسە، وەک یەکیک سوپایەک بۆ جەنگ نامادە بکات چوومە ناوہ راستى
 ژوورە کە و دەنگم لێ بلند کردە وە. گەرچی پیشتر لە هیچ کۆرپ و
 کۆبوونەتە وە کدا وتارم نەدابوو، بەلام تا سنووریکى باش سەرە حال و
 سەرکار بووم. قسەکانم گەرچی جارە جارە ناپەزایى توندی دەجولاند،
 بەلام من گویم لێ نەبوو، وەک مەستیک چەند سال عاشقی کچیک بوو ویت
 و نەیتوانی بێت پازى خۆى بە یانبکات، ئیستا دەرفەتى بۆ گونجاییت و
 مەستى شەرمى شکاند بێت، بێتاگا لە وەى چ بەلایەک سازدە کات، بە
 ئارەزوى خۆى کە و تیبیتە قسە و وتاردان. لە کاتى قسە کردندا، زۆر جار لە
 نزیکە وە گویم لێدە بوو مەلا موزیز بە دەنگى بەرز دە یگووت «یا حافیز
 نغزۆمان نە کەیت... استغفرالله... استغفرالله... خودایە نەمانخەیتە بەر

مه‌وجی غه‌زه‌بی خۆت». نۆزینه‌ی مه‌لاکان، وه‌ک گۆڤ له‌ چیرۆکی شیتیک بگرن، گۆتیانده‌گرت، نۆریان منیان به‌ دیوانه‌یه‌کی ته‌واو له‌ قه‌له‌مدا. تا من له‌ چیرۆکه‌که‌ی خۆمدا ده‌چوومه‌ پێش، نۆریان پتر به‌ زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌کی به‌زه‌یی و به‌ نیگای یه‌کێک له‌ دل‌وه‌ ره‌حمی بجزوێت، ده‌یاننوانی... ره‌نگ بوو له‌ کۆتاییدا هه‌موو وه‌ک شیتیکێ شایه‌ن به‌ شیتخانه‌یان بزانیبام، گه‌ر له‌ ناكاو «مه‌لا ئه‌سه‌دی مزگه‌وتی ئاشنایان»، وه‌ک فیتی لیهاتبیت نه‌یگوتبایه «پاسته‌ه‌کات ... پاسته‌ه‌کات ... ئه‌م مه‌لعونه‌ پاسته‌ه‌کات، باله‌کانی ده‌بینم، قه‌سه‌م به‌ عه‌رشێ عه‌زیم ده‌بینم، قه‌سه‌م به‌ عه‌رشێ عه‌زیم خۆیه‌تی، ئه‌م مه‌لعونه‌ بالی هه‌یه‌». مه‌لا ئه‌سه‌د کورپکی باریک و گه‌نج و نۆر لاواز بوو، جووتیک چاوی گه‌وره‌ و پڕ سه‌سه‌رتی هه‌بوو، هه‌ر بتدیبايه‌ ده‌ترانی زه‌یره‌که‌ و خالیش نییه‌ له‌ هه‌وایه‌کی شیتی، به‌لام به‌ شتیه‌ی سه‌یرکردن و تێپوانینیدا له‌ من، دلنیابووم باله‌کانم ده‌بینیت. که‌ وایگوت، له‌گه‌ل قه‌سه‌کردندا هه‌ستا و به‌ره‌و رووم هات. هه‌شتا نه‌گه‌یشتبووه‌ ئاستی من، وه‌ک فیتی لیهاتبیت پێچیکێ خوارد، هه‌وایه‌کی نادیار لولیکرد، به‌ جوړیک پێشتر نه‌مدیبوو، ئه‌ژنۆکانی چه‌مینه‌وه‌ و دوا‌ی دوو له‌تری خاوه‌، به‌لادا که‌وت و سه‌ری دوو مه‌تریک دوور له‌ منه‌وه‌ دای به‌زه‌ویدا. له‌گه‌ل که‌وتنیدا، له‌رزیکێ توندگرتی و لالیوه‌کانی که‌فیکێ زه‌ردی عه‌جایه‌بیان ده‌ردا، که‌وتنی وه‌ها سه‌یر و نابه‌جێ و کتوپر بوو، هه‌موو وایانده‌زانی هه‌تریکێ شه‌پانگیزی غه‌یبی ده‌ستی لیوه‌شاندوه‌. مه‌لا له‌گه‌ل که‌وتندا له‌قه‌فرتییه‌کی توندی پێکه‌وت و وه‌ک قه‌لمونیکێ هه‌ر ئیستا سه‌رپه‌رداو، که‌وته‌ ته‌کان و هه‌لبه‌زین، قاچه‌کانی وه‌ها توند ده‌جولاند و پای وه‌ها له‌ هه‌وادا ده‌کوژی، هه‌موو واتیکه‌یشتن من ده‌ستیکێ شه‌یتانیم لیوه‌شاندوه‌ و خه‌ریکی پۆحکیشانه‌ و هه‌ر ئیستاکی ده‌مریت. چه‌ندین مه‌لا بۆ فریای هه‌ستان و خه‌را گه‌یشتنه‌ سه‌ری و هاواری یا الله له‌ هه‌موو کونج و لایه‌کی هۆله‌که‌وه‌ به‌رزبووه‌وه‌. به‌ خه‌راییه‌کی وه‌ها چوار ده‌وری مه‌لا ئه‌سه‌دی بیهۆشیان گرت، ئیتر من نه‌مه‌بینی، ته‌نیا گۆیم له‌ ده‌نگی سنگی بوو وه‌ک ماشینیکێ شکاو خه‌زه‌ی ده‌هات. ئاوڕمه‌دایه‌وه‌ و مه‌لا مونزیرم له‌ به‌رامبه‌ر خۆمدا بینی،

پیشینیکی سووری عه جایب و چری هه بوو، بژوکانی زهرد و پړ، هه
 یکه ش به قهه سمیللی سولتانیکی تورک درژبوون، نیگایه کی ناگرینی
 تیگرتم و گووتی «سهگ دوریکه وه له مناوه، له عنه تی خودات لی بیت،
 اعوذ بالله من الشيطان الرجيم». چاوانی هه ره شه یه کی ترسناکی تیدابوو،
 ئیمانی کویری پیاویک که بروای وایه له نه زه له وه ده زانیت راست و هه له
 چیه. بۆ ساتیک ویستم نه چمه ده ری و له ویادا بوهستم، به لام وهک له
 ناو نه و هۆسه و جهنجالیه دا هۆشم هاتبیتته وه بهر خۆم، شتیک
 پایته کاند و وه ستاندمی، شتیک پیشتر ههستم پینه کردبوو، شتیک بوو
 وهک نه وهی من سهر بهم جینگایه نه بم و له ناو نه پیاوانه دا جینگام
 نه بیتته وه و ده رگایه کم ده ست نه که ویت، هیچ ده رگایه ک، لیوهی پین بنیمه
 ناو دونیای نه وان. هه ستمکرد هه رچییه کم کردوه چهوت و نابه جین بووه،
 من بوونیک می حال و نه ناسراو بووم... شتیک ده بایه هه به تاریکی
 بمینیتته وه. نه وهی ده رگای نه و بیده نگیه م شکاند و نه نینیم ناشکراکرد،
 هه له یه کی کوشنده بوو، چونکه نه وهی له تاریکیه کی قولله وه هاتبیت،
 وه ها مۆرک و پهنگی زولمهت ده گریت، ده کریت هه که سه و نه و ناوهی
 لیبنیت و نه و پهنگی پین بیه خشیت که خۆی ده یه ویت... دلنیا بووم
 چیتراوای من، بوونی من، سیفاتی من، مولکی خۆم نین. چه هه نه م
 نه وه یه که نه وانی تر ناوه راسته قینه که ی خۆت نه زانن، من له ناکاو، له و
 ساته دا که مه لا نه سهه دی مرگه وتی ناشنایان که وت، که ویستی حه قیقه تی
 من به مۆری ئیمانی خۆی مۆریکات، ویستی دهستی بگینته باله کانم و
 رامکیشیت تا هه موو ببینن من باله هه یه و ده کریت وهک مراوی نه خۆش
 له باله وه بگیریم. له و ساته دا بیرمه که وت وه فریشته م، سهر به جینگایه کم
 مه حاله عه قلی سادهی مژوف بیگاتی. نه فرهت و ترسیکی قولم له چاوی
 ناماده بوواندا ده بینی، مه هدی له هه مووان به دتر و شه پانگیزتر له منی
 ده پروانی... وهک سیحریازکی شه پانی به هتیزکی شه یثانییه وه ده یانینیم.
 ژوره که وه ها شله قا و دانیشتنه که ترسیکی وه ها بالی به سه ردا گرت،
 جگه له وهی له پیشچاوی هه مووان، له بهر لیشاوی نه فرهت و هه په شه و
 ده رکردندا، پاشه وپاش ژوره که جیبه ئلم، کاری دیم له ده ست نه هات.

ژماره‌یه‌ک مه‌لا به خۆیان و جبه و چاوه ناگرینه‌کانیان‌ه‌وه، هه‌نگاو هه‌نگاو تا نزیکه‌ی ده‌رگای ده‌ره‌وه دوامکه‌وتن. ترسیان هه‌بوو به‌رمبکه‌ون، ترسیان هه‌بوو په‌لامارم بده‌ن، من بۆ ئه‌وان بوونه‌وه‌ریکی نه‌ناسراو بووم، ئه‌و دیوه تاریکه‌ی شه‌یتان بووم که خودا به ئازادی هه‌شتوتیتیه‌وه و که‌س نازانیت چ ده‌ردیکی لێ‌وه‌دیت و چ ئافاتیکی لێ‌وه‌ده‌ده‌چیت. له‌و ساته‌دا جگه له‌وه‌ی به‌جیمبه‌یلن، دووربکه‌ونه‌وه تا له‌وه زیاتر سه‌ری سندوقی به‌دنه‌فسونم هه‌لنه‌ده‌مه‌وه، پێگایه‌کی تریان له‌ به‌رده‌مدا نه‌بوو، ئه‌و ترسه‌ی ئه‌وان ته‌نیا ده‌روازه‌ بوو بۆم لێ‌وه‌ی هه‌لبێم و خۆم بگه‌ینمه‌وه که‌شتیی فریشته‌کان. وه‌ها پێتاو و بالدار به‌ کوچه‌ و شه‌قاماندا پامده‌کرد، دلێ شپه‌زه‌م وه‌ک دلێ چۆله‌که‌ی ترساو ده‌له‌زی.

ده‌من گه‌یشتمه‌ ژوره‌که‌ی پێزان، وه‌ها په‌شۆکار و شه‌په‌رتو بووم، بێنه‌وه‌ی زارم بکه‌مه‌وه و وشه‌ له‌ ده‌م بترازیت، ئه‌و که‌مه‌ترخه‌م و بێتاگا، گووتی «چی بووه‌؟. ده‌لێی بێچه‌ و رجیت و له‌ پلنگ پاتکردوه‌؟ بۆ وا شپه‌زه‌ و مه‌للول دیاریت؟». به‌وه‌دا من هه‌چ کات فریشته‌یه‌کی درۆزن نه‌بووم و له‌ کاتی زۆر زۆر ناچاریدا نه‌بایه‌، درۆم نه‌ده‌کرد، پێمگوت «پێزان خان، فیداویم دانیشه‌ و گویم لێ‌بگه‌. شتیکی خراپم کردوه‌، ده‌بیت له‌ نوکه‌وه‌ بۆت بگێرمه‌وه‌، به‌لام توپه‌ مه‌به‌ و هه‌چم تێمه‌گره‌ و مه‌یقه‌ومینه‌». ئه‌وه‌ی که‌ گووتم «له‌ نوکه‌وه‌ بۆت ده‌گێرمه‌وه‌» گوزارشتیکی خۆی بوو، هه‌رده‌م گه‌ر شتیک ببايه‌، ده‌یگوت «وه‌ره‌ ده‌مت داخه‌ و له‌ نوکه‌وه‌ بۆم بگێرمه‌وه‌». به‌رده‌وام سه‌رم له‌وه‌ ده‌سوورما کامیان بکه‌م، ده‌م داخه‌م یان له‌ نوکه‌وه‌ شته‌کان بگێرمه‌وه‌.

ئه‌و ئیواره‌یه‌ چیرۆکه‌که‌ی خۆم و جه‌معیه‌تی عوله‌مام له‌ نوکه‌وه‌ بۆ گێرايه‌وه‌.

کاتیکی شتیک بپاساندايه‌ و وه‌ها له‌ دلێ بگرتایه‌ قسه‌ی بۆ نه‌کریت، مه‌که‌ زله‌کانی به‌ جۆریک ده‌که‌وتنه‌ هه‌لچوون و داچوون، وه‌ک که‌شتیه‌کیان لێ‌ده‌هات له‌ شه‌پۆلندا هه‌لبه‌ز و دا به‌زی بێت. که‌ من له‌

همو شتیک بوومه وه، گوتم «ته او، خانم گیان، نه وه همو چیژکه که بو». هیچی نه گوتم، هر سه بیریکردم و گوتمی «هسته بژده ره وه». دهمزانی زرد له خوی دهکات و ده یه ویت سه رتا بیریکانه وه. دلنیا بووم له دل وه ده بوست ناوه پوتم بکات و په پویالی من و قزی خوی پتگه وه برنیتته وه، هینده تورپه بو، بوغز وه ها به رچاو و به رگه ردن گرتبو، نه هیچی ده بینی و نه وهک به شهر هه ناسه ی بژ ده درا. من به بیده نگ چومه ژوره که ی خۆم و لئی خه وتم. له و شه وهه ژیانی خانم به ته وای گور، تا نم کاته ی من له سه ر داوای نه و نم یاداشتانه دهنوسم، باوه پناکه م چون بوومه مایه ی نه و همو په ژاره و ناپه حه تیه. نه و شه وه سه عاتیک دوی نیوه شه و، له سه ر دهنگی گریانیکی به کوئل له به رده م ده رگای ژوره که مدا به ناگاهاته مه وه، که چومه ده ری، پزانم له سه ر و قزئکی بژ و دۆخیکی بۆخی شیاودا بینی، که به درژیایی نه و همو ساله ی زیانم له که شتیدا، به جوژه نه مبینیوو، پتشتیش شه وان له خه و هله ده ستا و به کۆشکدا ده سوپایه وه، به لام نیگه رانی وه ها قوول بگاته ناستی وه ها گریانیکی کولدار و فوغانیکی له و جوژه ده ست پتیکات، شتی وه هام لئ نه دیوو. سه رتا دلم له وه له رزی به لایه ک به سه ر په کتیک له باغه وانه کانمان یان بولبولیارد ا هاتبیت. به لام به چاوی پر فرمیسکه وه سه بیریکردم و گوتمی «ئیر لیمان ناگه رین». به سه رسامیه وه پرسیم «کن لیمان ناگه ریت خانم، چی بووه؟ چی قه و ماوه؟ ده خیل نامان قسه بکه». هه ستمکرد له ترس و له سه رما و له تورپیدا ده له رزیت. گوتمی «ئیمانداره کان لیمان ناگه رین؟». «ئیمانداره کان کاریان به ئیمه چیه؟ ده ی ناتوانن زیانی قونچکیکیشیان بۆ ئیمه هه بیت. تا که فریشته یه ک بتوانن بیبینن منم، نه ویش بی بال و بی جو به و جه والی مه له کیانه م، ئیر چوزانن فریشته م، وای خانم ده لئی ئیمه دوینی ده ستمانداده ته کار. گه مه ترسیمان له سه ر بووایه ده می سال بوو ده رکه وتبوو». چاوانی وهک جۆگه فرمیسکیان لئ ده هاته ده ر، بوخساری ژنکی بوو شتیک گرانبه های له ده ستدایت، به قینکی زوره وه سه بیریکردم و گوتمی «نه مجاره جیاوازه. له وه و پیش هیچیان نه ده زانی،

نئستا نا... ئیتر ده‌سبهدار نابن. شتیک هه‌یه ده‌بیت بیزانیت، شتیک نهنی که تو قهت به ته‌واوی نه‌ترانیوه». ده‌ستی گرتم و له‌گه‌ل خویدا بردمی بۆ ئووریکی تایبهت که کلپله‌که‌ی هه‌میشه به خۆی بوو، ئووریکی حه‌رام و قه‌ده‌غه نه‌بوو، به‌لام ئاسان و بی ئیشیش نه‌ده‌کرا بچپته ئه‌وئ، ئۆر شتی نهنی و کۆنی که شتیبه‌که له‌وئ هه‌لگیرابوون، من تا ئه‌و کات چه‌ند جاریکی تریش چوو بووم، به‌لام کاتیکی وه‌هام نه‌بوو بوو بزانه‌م چی تیدا‌یه. راستیبه‌که‌ی بزمانیایه شوینیک سه‌رئیشه‌م له‌گه‌ل خاندا بۆ دروستده‌کات، توخنی نه‌ده‌که‌وتم، ئه‌م ئوورده‌ش له‌و شوینانه بوو. هه‌ر کات ب‌مگوتبایه ده‌مه‌وئیت بچم، خاتوون وه‌ک سه‌گنیک به‌ چلپاودا پراکشیت، سه‌عاتیک به‌ پرسیار و وه‌لامدا ده‌بیردم و دو‌اجاریش کلپله‌که‌ی نه‌ده‌دام، له‌به‌رئوه له‌ سه‌ره‌تاوه ئوورده‌که‌م له‌ خه‌یال ده‌رکرد و بایه‌خیکم نه‌ده‌دا به‌وه‌ی ببینم. سه‌یریوو به‌ لامه‌وه که ببینم ئوورده‌که‌ هه‌ر کاره‌بای تیدا نییه، به‌لام مۆمیک و شقارته‌یه‌ک له‌ پشت ده‌رگا‌که‌وه دانرابوون تا بکریت له‌ کاتی پتو‌یستدا پۆشنیبه‌که‌ینه‌وه. خانم وه‌ها له‌رزۆک و شله‌ژاو بوو، ئه‌سه‌لن ده‌ستی گۆی نه‌کرد مۆمه‌که دابگیرسینیت و به‌ر ده‌رکی ئوورده‌که‌ پوناکبکاته‌وه. من هه‌م مۆم و هه‌م شقارته‌که‌م گرت و گووتم «خانم بۆ خاتری گۆپی باوکت وا له‌ خۆت مه‌که، من ده‌زانم کاریکی خراپم کردوه، به‌لام کاری خراپ که له‌ ده‌ست ترازا ئیتر غه‌م و دلته‌نگی ناوئیت. من هه‌چم پیناکریت تازه ئه‌وه‌له‌یه‌ی خۆم چاکبکه‌م. نئستا من چی بکه‌م، ئه‌وه‌نده‌یه ده‌زانم تاوانیک ده‌که‌وئته‌ ملی من. گه‌ر مه‌لا ئه‌سه‌ده‌ی ئاشنایان به‌ریت هه‌ر وه‌ی، نه‌شمریت هه‌ر وه‌ی، به‌ریت تا قیامه‌ت مه‌لاکان به‌ شه‌یتانم ده‌زانن، گه‌ر نه‌شمریت موسیبه‌ت ئه‌وه‌یه له‌ ناو مه‌لاکاندا یه‌کێک هه‌یه من به‌ په‌رپه‌له‌وه ده‌ببینیت ... گه‌ر ئه‌م مه‌لایه‌ی مزگه‌وتی ئاشنایان نه‌بایه، هه‌ر ئه‌مشه‌وه ده‌چومه‌ لای مه‌هدی و ده‌مگوت کابرا چیم پێ گوتووئیت له‌ بیریبه‌که، هه‌مووی یاریبه‌ و کلاو له‌ سه‌ر نانیک بووه به‌ نیازی که‌یف و خۆشی. من نه‌ فریشته‌م و نه‌ ته‌رپه‌ماش، عه‌بدیکی خودام و خۆم له‌ تو گۆپیوه و داوای لێ‌بوورده‌ ده‌که‌م، نه‌با شته‌کان پتو‌یه‌وتیکی خراپ بگرن... نا خانم گیان، به‌لام ده‌ستم

دامینیت خۆت وها مه پهنجینه و شته که هیشتا وها خراب نییه و گهر
 چند پوژیک سه بریکه یین، دهرووی په حه هتمان لئ ده کریته وه». خانم به
 فرمیسه که وه گووتی «دهمت داخه و نه وندهی تر به چنه بازی پوحم
 نازار مه ده، خۆم که م عه زابم نییه و توش به م فلته فلته بیتامهت،
 نه وندهی تر په ریشانم مه که ... وای به شی خۆم په ریشانم، به شی خۆم و
 بگره زیاتریش په ریشانم». من به مۆمه که وه پیش خانم که وتم بۆ ناو
 ژوره که و گووتم «باشه خانم، هه ق به تویه، له راستیدا گهر تو
 به و جوړه ناروحت بیت، عه قلی خۆم له ده سته ده م و وها مه ست به
 شه رمه ده که م، پووم نه یه ت له ناستی ئیوه دا سه به ریزیکه مه وه، خۆت
 ده زانیت شه رمی وها شایسته به مه له کیکی بیخه تای وه که من نییه، که
 نه سلن نازانیت شه رم چیه». پالئیکی بچوکی پیوه نام و چاوی سرپی،
 به لام به دلئیکی هیشتا پروه، گووتی «بیخه تا، وای، بیخه تا ... ده مت
 داخه و چرت و پرتی خۆم لئ کۆمه که ره وه. له خه تا دا هه موو وه که یه ک
 وها یین، هه م من و هه م تو، هه م هه موو دنیا، چی له سه ر ئه رز و چیش
 له ئاسمانه خه تامان وه کو یه که». له ژوره که دا شتیکی وها نه بوو
 هه ستیک بداته من که شوینئیکی زۆر گرنه و گه نجینه ی پارزکی گه وره یه،
 هه ندئ کارتۆن، که لوپه لی کۆن، شتگه لئیکی له که لک که وتوو که پنده چوو
 شرپ و شیتالی دا پیره و با پیره کۆچکر دوه کانی خانم بن. به منی گووت
 «مۆمه که م بۆ بگره و مه جولئ، من حه زنا که م نه مجۆره ژورانه روناکیان
 تیدا بیت، هه موو مالئیک ده بیت ژورئیکی تاریکی هه بیت ... باو کم غه ریقی
 په حه مت بیت، دایمه ده یگووت خۆشی ژوروی تاریک له وه دایه هه چیشی
 تیدانه بیت، واهه سته ده که یه ت پره له چر و جانه وهر. وای پیغه مبه ری خودا،
 پیمگووتی نه ونه نده ده ستت مه جولئینه، روناکی مۆمه که وا ده جولئیت
 ده لئیت بومه له رزه داوئیتی له سه رم». پیزان له ناو هه موو شته کاندان و
 دوا ی گه رانئیک که کاتئیکی باشی برد، دوو ده فته ری کۆن و زه ردی ده ره ئینا
 و به نه سپایی ته کاندنی و یه کئیکانی ماچکرد و نه رم نوساندی به
 سنگیه وه و گووتی با برۆینه ده ری. له ده ره وه، توژیک ده ستی به سه ر و
 قژی خۆیدا هینایه وه، جارئیکی تر چاوانی سرپی و خۆی راستکرده وه و

سنگی لئ هه‌لقیتاند، هه‌ستمده‌کرد زۆری پێناخۆشه له‌و پشێویی و سه‌ریژنییه‌دا که‌س ببینییت. وه‌ک ژنه‌ ئه‌فسه‌ریکی پوتبه‌دار، خۆی کۆکرده‌وه و به‌ هه‌موو گورجوگۆلییه‌ وه‌ به‌ره‌و ژوره‌که‌ی خۆی پێشمکه‌وت. ئیستا بۆ ئه‌وه‌ی ئه‌و سه‌رنجی گریان و لاوازییه‌ی پێشتری به‌شاریته‌وه، هه‌ولیده‌دا که‌لێک به‌هیز و توند ده‌ریکه‌وێت، له‌ پشت میژه‌که‌یه‌وه‌ دانیشته‌ و چاویلکه‌یه‌کی تاییه‌تی ده‌رهیتا، که‌ ته‌نیا بۆ ته‌ماشاکردنی شتی گرنگ و ورد ده‌یکرده‌ چاوی. سه‌ریکی ده‌فته‌ره‌ بچوک و باریک و زه‌رده‌کانی کُرد. شتیگ نه‌بوون وه‌ها دیاربن به‌و جوړه‌ به‌ نرخ و ترسناکبن، به‌لام چه‌شنیک ورد و هیمن لاپه‌ره‌کانی هه‌لده‌دایه‌وه، من دلم ده‌له‌زی. نا، په‌ره‌کان ئیجگار وا هه‌لوه‌رۆکیش نه‌بوون پتیوست به‌و هه‌موو وریاییه‌ بکات، به‌لام دیاربوو ئه‌وه‌ی ژێر ده‌ستی شتیکی به‌نرخه‌ و سالانیکه‌ فه‌رامۆشیکرده‌، ئیستا وه‌ک هه‌ستیکی گوناوه‌ به‌رامبه‌ری، به‌و جوړه‌ پێزی لیده‌نا و ده‌ترسا نه‌با له‌ ژێر په‌نجیدا به‌رویت. دوا‌ی سه‌یریکی ورد، هه‌ناسه‌یه‌کی قوولی هه‌لکێشا و سه‌ری به‌رزکرده‌وه و به‌ ده‌نگیک که‌ ته‌نیا بۆ کاتی گێرانه‌وه‌ی یادگاری کۆن و بیره‌وه‌ری جاران به‌کاریده‌هیتا، گووتی « مه‌هدائیل، باش گوێیگره‌، نه‌مشه‌و ده‌مه‌وێت زۆر قسه‌ت بۆ بکه‌م، من ژنیکی خراپ بووم له‌گه‌لتدا، خۆت ده‌زانی ده‌ردم زۆره‌ و ده‌رمانم که‌مه‌، دانیشه‌ پۆله‌، دانیشه‌». که‌ وایگووت، من له‌ میژبوو دانیشتیبووم، به‌لام وه‌ک بۆ یه‌کیکی تر قسه‌بکات، هه‌ر ده‌یگووت «دانیشه‌ باوکه‌م، دانیشه‌، بۆ دانانیشیت؟». که‌میکی تر سه‌یری سه‌ر میژه‌که‌ی کرد و وه‌ک دلنیا‌بیت هه‌موو شت له‌ جینگای خۆیه‌تی، ده‌فته‌ریکیانی به‌رزکرده‌وه و گووتی « ئه‌مه‌ تاکه‌ نوسراوی باوکی په‌حمه‌تیمه‌، په‌حمه‌ت له‌ گوپی بیت. ئه‌مه‌ تاکه‌ نوسراویتی. باوکه‌م له‌و پیاوانه‌ نه‌بوو وه‌سیت و نامۆزگاری و شت بۆ مندالی جیبه‌پێلێت، قه‌ناعه‌تی به‌و شته‌ پڕوو‌پوچانه‌ نه‌بوو، بلێن کچه‌م ئاگات لئ بیت، می‌رده‌که‌ت دزیت لئ نه‌کات، ئاگات لئ بیت ئه‌وه‌نده‌ قه‌رزم لای فلانه‌ حاجی و ئه‌وه‌نده‌ زێرم لای فیسار. زه‌ره‌نگه‌ره‌، یان هه‌نده‌م مال له‌ فلانه‌ کوچه‌ و ئه‌وه‌نده‌م مولک له‌ فسه‌ شوین هه‌یه‌. ئه‌و ده‌یگووت، دونه‌یا وه‌ک نوینی ژنی جوونده‌ وایه‌، نه‌ر شه‌وه‌

و هه وه سینک تیا دهخه ویت، چۆن و به پنی چ ته دبیرنگ قسهی نه مری و من و ته گبیری نیستام بۆ ده سالی تری تو بخوات. به رهحهت بیت ده یگوت، عهقل شتیگ نییه پیش دنیا بکه ویت، عهقل یان نییه یان ده موده ست له شوین و کاتی خۆیدا ده رده که ویت. باوه پی به ته جروه نه بوو. نور له گۆر و مرقه دی بارئ ده یگوت، هر که س گوتی من ته جروه م له تو زیاتره، جرتیکی گه وهی بۆ لیبده. هه ندی پۆژ ندر باوه پی به جرت بوو، هه ندی پۆژیش نا. ده یزانی من ناتوانم جرت لیبده م، ماوه یه ک به راستی ویستی فیرمبکات، گوتی به جهه نه م کچیت، گه ر ژن بیت یان پیاو پتیوستت به جرت ده بیت، له وانیه ئه سلنه وه ک ژن ندر زیاتر پتیوستت به جرت بیت. قه بره که ی پر له نور بیت، ندر حه زی له ژنیگ بوو بزانیت جرت باش لی بدات. هه ندی جار به لاقرتیه وه ده یگوت، کچم راستت ده ویت من نه مه له کبیم و نه هیچ، به س جرتزانیکی باشم، نه وه تاکه هونه ریکه ژیان فیرکردوم. ده یگوت، که سینک نه توانیت جرت باش لیبدا، هه مو ژیا نی ناچاره گوت له خه لکی گه مژه بگریت و بیده نگ بیت، جرت فیربه و بزانه که ی به کاریده هینیت، به وه ده بیته شاهه نشاهی ژیا نی خۆت. نا.. به رهحهت بیت، به رده وام وا قورس و حیسابی بیته ده ب نه بوو، هه ندی جار عاقلانه تر ره فتاریده کرد، ده یگوت نا ریزان گیانم، کچی خۆم، ته جروه شتیکی نه وتو نییه، ته جروه ئینسان ته نیا به هه له دا ده بات. ئیدی وابوو. باوکم هیچ ئامۆزگارییه کی وه های بۆ جینه هیشتووم. وه ک ده بی نی ژنیکی به ده ختم ده بیت به ته نیا له م ماله دا هه م کاری ژن و هه م کاری پیاو بکه م. نا باوکم پیاوی ئامۆزگاری و پینمایی و نه و شتانه نه بوو، باوکم پیاوی زانیاری بوو، حه زیده کرد زانیاری ببه خشیت نه وه ک ئامۆزگاری. نه و کاته ی نه م ده فته ره نوسراوه، من له شیتخانه بووم، من سالانیکی باش له شیتخانه بووم، چه ند سال و چه ند مانگ له وئ مامه وه، نه وه یان ت پی نالیم، نه وه نه ینی خۆمه، راسته ماوه یه کی دریزه وه کو خوشک و برا به یه که وه ده ژین، به لام به پتیوستی نازانم که سینکی وه ک تو نه و هه موو زانیارییه ورده له سه ر من بزانیت، نه وه ی ده زانی له شیتخانه بووم بۆ

خۆی زۆره . خراپترین شتیک له سه‌ر ئینسانیک بیزانیت ئه‌وه‌یه، بزانیت له شیتخانه بووه ... ئیتر به‌ساقه له‌وه زیاتر چیت ده‌وێت؟». له‌ویادا وه‌ستا، چاوانی غه‌میکی کتوپریان تیگه‌پا، غه‌میکی راسته‌قینه بوو، له پشت ئه‌و شه‌وقه وردانه‌ی نیگایه‌وه، فریشته‌یه‌کی ته‌نهام بینی که قوول ئه‌شکه‌نجه‌ی مرۆفیوون ده‌کشیت. له‌ویادا هه‌ستم به‌ راستیه‌کی ترسناککرد، تا ئه‌وکات نه‌هاتبووه خه‌یالم و بیرم لێ نه‌کردبووه‌وه، ئه‌و مرۆفانه‌ی دوا‌ی ده‌نگی فریشته‌که‌ی ناخیا‌ن ده‌که‌ون، به‌دبه‌ختترین مرۆف و غه‌ریبترین غه‌ریبانی دونیا‌ن. من وه‌ک فریشته‌یه‌کی ترازاو که ته‌نیا سیبه‌ره‌که‌م مابوو، که بووبووم به‌ پۆحیکی ده‌رکراو و بۆ ئه‌به‌د ئاواره، خۆشبه‌ختتر بووم له‌و که هه‌م دیلی جه‌سته و هه‌م دیلی پۆج بوو. من ته‌نیا ئازاری فریشته‌بوونم ده‌چیژت، ئه‌و ئازاری فریشته‌بوون و ئینسان بوونیش، ژانیک مایه‌ی ئه‌وه‌بوو حورمه‌تیکێ زۆری لێبنیم.

ده‌ستی خسته سه‌ر میزه‌که و گووتی «ئه‌وکاته‌ی من له شیتخانه بووم، باوکم ئه‌م زانیاریانه‌م بۆ به‌جیده‌هێلێت، شیتخانه شتی زۆر فێرکردم، زۆر... مه‌هدائیل هه‌موو مرۆفیکێ راسته‌قینه دوا‌جار ده‌بی‌ت بچیته شیتخانه، ده‌بی‌ت بچیت، ده‌بی‌ت. لی‌ره ده‌لێن هه‌موو پێگاکان ده‌چنه‌وه بانه، به‌لام وانیه، هه‌موو پێگاکان ده‌چنه‌وه سه‌ر شیتخانه. ته‌نیا له شیتخانه‌دا مرۆف ده‌توانیت له دونیا تێبگات، ده‌زانی من چه‌ند خه‌فته بۆ بولبولیار ده‌خۆم که به‌دبه‌خته شیتخانه‌ی نه‌بینیوه. مرۆف که شیتخانه نه‌بینیت بریاری هه‌چی بۆ نادریت... ده‌زانم ئیستا ده‌لێیت بریاری چی؟. مه‌هدائیل گیان هه‌موو بریاریک... هه‌موو بریاریک. له سه‌روو هه‌موویانه‌وه ئه‌و بریاره، من بۆ ئه‌و که سه‌بم که به‌کیکی تر ده‌یه‌وێت، بۆ وابکه‌م که خه‌لکی ده‌یانه‌وێت... وا سه‌یرم مه‌که، شیتخانه جیا‌وازییه‌کی نییه له‌گه‌ڵ ژیا‌ن له‌م شاره‌دا، له‌وێش ده‌یانه‌وێت به‌ زۆر دلت خۆش بی‌ت، به‌ زۆر بته‌کن به‌و که سه‌ی که ده‌لێیت من باشم، عه‌ییم نییه، له هه‌یچم که‌م نییه، ئه‌وه‌تا نابین ته‌وا‌ری ته‌واوم. هه‌ر کاتیک واتگوت ئیتر ته‌واو، تۆ شیت نییت، ده‌بی‌ت به‌ عاقلی عاقلان، هه‌موو ماچنده‌که‌ن، به‌ساقه، هه‌موو

خوشیان دهوئیت، هیچ غمیک له وه گوره تر نییه به زور به خته وهر بیت، به و مرجه خوشیان دهوئیت به خته وهر بیت. باوکم نه دیده زانی شیتخانه چپیه، به لام دهیزانی من غمگینم، کچیکی ته نه ای غمگینم، نه هاوپریم هیه و نه کس ده بیته هاوپریم، جوان نیم، ته نه ام، مۆتکه و دیوه زمه ی خۆم هیه، به دبختی به پوخسارمه وه دیاره ... بیده نگم. وای مه هدائیل، من جاران وا زور بلئی نه بووم، هندی جار به هفته ده نگم لئ نه ده هات، به هفته. به لام نیستا ته نیا به قسه ده توانم ئوه له بیریه مه وه که له پاستیدا به رده وام بیده نگم. شیتی به قوریان ئوه یه قه بوولی نه که ی به درو به خته وهر بیت. باوکم نه دیده ویست بمنیریت بۆ شیتخانه، ئوه کات ته منم زور نه بوو، به لام هه موو دنیا ده یگروت شیتیم. باوکم بردمی بۆ هه موو دکتوره کان، من هیچ نه بوو جگه له وه ی غمگین بووم، بیده نگ بووم، ته نه ا بووم، نانم نه ده خوارد، شه و باش نه ده خه وتم ... ئه وانه و کومه لیک شتی تر، که ده شیت هه موو مروفیکی عاقل هه بییت. ئا، به ساقه شتی تریشم هه بوو، وه ک زور ده پرشامه وه، شه و هه لده ستام و به گریانه وه له ژوره که م درده په ریمه درئی و هاوارمه کرد، قیزم ده که بیسته عهرشی عه زیم. نه مده زانی بۆ، ترسم له هیچ نه بوو، هیچ نه ده ویست، بانگی شتیکم نه ده کرد، هر شتیک له ناخدا ده یگروت، پیزان هاواریکه. مه هدائیل گیان ... هه موو دکتوره کان گووتیان، چونکه بن هۆ و به هانه یه ک هاوارده کات که واته شیته. شیتی ته واه، مه عنای نییه یه کئ هر له خویه وه هاواریکات، که س به تیلآ نه یکیشاوه به که فه لیدا، که س درزی نه کردوه به سمتیدا، ئیتر نم شیره شیریه ی له چپیه. به لام من شتیک له ناخدا بوو، شتیک نیستاش نازانم چپیه، که سی تریش نازانیت، ئه و شته وایده کرد هاواریکه ... په نگه پاستیان گووتیت، ئه وه شیتی بیت، شیتی ته واه، به لام من ده بوو هاواریکه ... هاوار بۆ هیچ، هاوار ته نیا وه ک هاوار، ده مت بکه یته وه و بقیرینیت. بۆ من شتیک زور ناسایی بوو، وه ک چون نیسان هه قی هیه ئا و بخواته وه، ده بیته هه قیشی هه بیت هاواریکات ... چه ند ویستی هاواریکات، هاواریکات، بیته وه ی که س پنیبلت بۆ هاوار ده که یته. هاوار مه رج نییه بۆ نازارنک بیت که خۆت هه ته یان

دەتبیّت، ڕەنگە بانگکردن بیّت بۆ ئازار، ئازاریک پتووستت پتیه تی و نایەت ... بە ھەمووان باوکمیان پازیکرد کە من شیتیم. گووتیان شیت چیه گەر ئەمە نەبیّت، گووتیان فریای بکەو تا نەکەوتۆتە سەر جادە و ئابرووتی نەبردووە. باوکم ھەر نەیدەویست من بنیڕیّت بۆ شیتخانە، زۆر شەر دەستیدە کردە ملم و دەگریا. دەیگوت «کچم دەزانم چ کەستیکی ئازا و بەھیزی. دەزانم باشترین ئینسانت لئ دەردەچیت». تێدەگەیت؟ ھەمیشە دەیگوت «باشترین ئینسانت لئ دەردەچیت، پۆژیکیش یەکیک دیت دەتخاتە ناو کتیبیکەو». من دەستمە کردە ملی باوکم و توژیک دەگریام، نا مەھدائیل توژیک نەبوو، زۆر دەگریام، دەگریام، دەگریام تا وەختبوو خوین لە چاوانم بچۆریت... ئینجا توژیک ھێمن دەبوومەو و دەمگوت «بابە. چ شیتیک ھەبە من بخاتە کتیبەو». باوھشی پیاوھ کردم و دەیگوت «با، تۆ نازانیت، پۆژیک نوسەریکی شیت پەیدا دەبیّت، لە تۆ شیتتر دەبیّت، لە من، لە ھەموو خەلکی ئەم شارە، لە ھەموو خەلکی ئەم دنیا، کتیبیکی گەرە گەرە دەنوسیت، ئەو کتیبە ناوی کەشتیی فریشتەکان دەبیّت، ناوی بە ناوی ئەم مالمەو دەبیّت. ئەوە ئیتر شیتترین کەسێک دەبیّت کە جازیک لە سەر ئەم ئەرزە لە دایکبوو، بەلام زۆر باسی تۆ دەکات، ھەرچی پۆژیک شتیکی خراب لە سەر تۆ گووتراو، ئەو دەیگۆریت، دەیخاتەو سەر حەقیقەتی خۆی ... پێزانی مەلەک بین، جوانترین ژن و باشترین ژنی دنیا، ژنیک لە ھەموو پیاوھکانی دنیا ئازاتر و گەرەتر». ئەو ھەمیشە دلێ خۆشە کردم، ھەمیشە، باوکم بە پەرحمەت بیّت بە راستی دەیزانی دلّم خۆشبکات... مەھدائیل، من چاوە پتیی ئەو کەسەم کە بیّت و ئەوە بنوسیت، نازانم ڕەنگە ئەو پۆژەیی کە دیت من نەمام، کئی چوزانیت ڕەنگە تۆش نەمامیّت، بەلام لەوانە یە بیّت... ئەو ھێ چیرۆکیک چاوە پوانی چیرۆکنوسیک بکات، ناخۆشترە لەو ھێ دەردیک چاوە پوانی دەرمانیک بکات. من بیست سالی چاوە پوانم ئەو کەسە بیّت کە باوکم باسی کردووە... بەلام بەساقە نەھاتوو، لە دەوری سەرت گەریم لەوانە یە نەشیّت، لەوانە یە ھێچ کات کتیبیک چاپ نەبیّت ناوی کەشتیی فریشتەکان بیّت. بەلام دەزانم ئەم حیکایەتە ی ئیمە

هر چاوه‌پروان ده‌بیت، هر چاوه‌پروان ده‌بیت، هر چاوه‌پروان ده‌بیت تا به‌کینک دیت دهنوسیتته‌وه».

ئو شه‌وه له شه‌وانی تر نه‌ده‌چوو، غه‌مگین بوو، کراوه بوو، گریانه‌که ده‌رگایه‌کی گه‌وره‌ی نیو دلی شکاندبوو و قسه‌ی گه‌مارۆدرای ده‌رونی ده‌یانویست بینه‌ده‌ریئ. زۆر ورد گویم بۆ گرت. جارێکی تر ده‌ستی خسته‌وه سه‌ر ده‌فته‌ره کۆنه‌کان و گووتی «هیچ نییه، ته‌نیا زانیارییه‌کی گرنگه. باوکم به‌ په‌رحمه‌ت بیت پیاوی ئامۆزگاری نه‌بوو. هر باشتر ئامۆزگاری نه‌ده‌کرد، وای مه‌ده‌ گیان کاتیک ئامۆزگاریده‌کرد، خه‌لکی گوئیان لیبیا به‌ له‌ پتکه‌نیندا ده‌مردن. به‌ په‌رحمه‌ت بیت له‌ شتی خراب زیاتر هیچی فیرنه‌ده‌کردیت» ئینجا ده‌نگی هیتمنکرده‌وه و گووتی «به‌لام نازیزی دل، مه‌هه‌که‌ی خۆم، به‌ساقه، ئه‌م دوو ده‌فته‌ره زۆر گرنگن... تیده‌گه‌یت. تو ئیشیکی باشت نه‌کردوه، به‌پاستیمه، مه‌هه‌ گیان به‌و کاره‌ پپوچ و که‌رانه‌یه‌ی ئه‌مپۆت هیچ ئیشیکی باشت نه‌کردوه، باپیت بلیم، ئیستا ژبانی هه‌موومان له‌ خه‌ته‌ردایه، هه‌تا ئه‌و بولبولیاره‌ قورپه‌سه‌ره‌ش ئیتر له‌ ئه‌من و ئوماندا نییه. تیده‌گه‌یت به‌قوربان، تیده‌گه‌یت، ژبانی هه‌موومان، له‌ ده‌وری بالات گه‌پیم، ئیتر ته‌واو... به‌لگه‌شم بۆ قسه‌کانم ئه‌م دوو ده‌فته‌ریه، به‌لام ده‌خپلم، ئامان و هه‌زار ئامان نه‌هتلیت بولبولیار بزانتیت، چونکه ئیتر خه‌و و خۆراک له‌ خۆی هه‌رامده‌کات و ده‌بیته ئیشکگری دار و دیواری ئه‌م که‌شتیه. ده‌یناسم، واده‌کات، با له‌وه زیاتر نه‌که‌ویتته به‌ر نازار و مه‌ینه‌تییه‌وه ... وای چ کورپیکی غه‌مخۆره‌ که‌ نه‌گه‌ر خودا دلی به‌ من بسوتابا، وه‌ک هه‌موو ژبانی دنیا، کورپیکی له‌وجۆره‌ی ده‌دامن».

من به‌رده‌وام سه‌یری ده‌فته‌ره‌کانی ژیر ده‌ستیم ده‌کرد و دواچار پرسیم «ئو ده‌فته‌رانه‌ چیین؟». گووتی «ئه‌گه‌ر قسه‌ نه‌که‌یت و پیم نه‌بیریت، بیت ده‌لیم چیین. که‌ ده‌لیم پیم مه‌بره‌ مه‌به‌ستم ئه‌وه نییه به‌ چه‌نه‌ه‌لی پهریته‌ ناو قسه‌کانمه‌وه، مه‌به‌ستم ئه‌وه‌یه به‌ چاویش، به‌ ده‌ستیش، به‌ هیچ شتیک پیم مه‌بره، به‌ساقه». ته‌واو خۆم کۆکرده‌وه و هه‌موو له‌شم له‌

جولە خست و بوومه پارچەبەک گویی ئاماده. کە زانی لە ئامادهباشی تەواو دام بۆ بیستنی چیرۆکەکی، بە هێمنی دەستی پیکرد «وێک گوتم، مەه دانیل گیان، ئەوێ لێرەدا نوسراوه، دەمێک پوویداوه کە من لە شیتخانە بووم، من شاھیدی هیچ یەکیک لەو پۆزانی نیم. سەر دەمێک باوکم و حاجیئیل و ئەلیائیل پێکەوه لەم کۆشکەدا دەژیان. خۆت دەزانی من سەرەتا خۆشم لە حاجیئیل نە دەهات، ئەسڵەن حەزم لێ نەبوو ببینم. نە بینینی، نە بۆنی، نە قیافە، هۆکە ئەو بوو نۆر لە باوکم دەچوو، باوکیک خۆی ناسک و عاقل کردبێت. سویند بە عەرشێ عەزیم، ئیستاش حەزم لەو ئەخلاقە فریشتەکان نییە ئاوا ناسک و شکاو دەر دەکەون دەلێتی شوشە بلوری چران و درزیان تێکەوتوو. فریشتەیت یان فریشتە نیت بە جەھەنەم، هەر چیبەکیت دەبێت تۆزیک تۆکمە و بەکار بیت. حاجیئیلیش هەر باوکم بوو، ئەو چۆن فریشتە باوکم یەعنی باوکم، بەلام لەبری ئەوێ لە باوکە قایم و توندوتۆڵەکی خۆم بچیت، لەو دەچوو یەکیک باوکمی گرتبێت و بردبێتی بۆ حەمامێکی تورکی و هەببەت و جەبەرۆتی لێ دامالی بیت و بە تەنافدا هەلیواسیبێت تا ساف و سپی و شکدەبیتەوه و دواوی گووتبێتی، فەرموو ئیستا لە حاجی تەواو دەچیت، هەر وێک لەقلەقە بێ لاق و بێ دەنۆکەکی مەلای مەشهور. رقی من لە حاجیئیل ئەو بوو کە لە پاستیدا باوکم وێک خۆی دەویست، نەوێک فریشتە. ئاخر حەوت برا، من باوکم دەویست، باوک بە هەموو شتێکییەوه، بە باشی و خراپییەوه. فریشتە نابێتە باوک. لەو دەمەدا کە هێشتا سەرەتایە و فریشتە تر نۆر دەر نەگەوتوون، شەوێک باوکم و حاجیئیل بۆ گەران بە شار و دەورووبەریدا دەچنە گەشت. لە کاتیکیدا دەیانەوێت بگەڕێنەوه بۆ مال، لە کۆلانیکی نزیک مژگەوتی کاک ئەحمەدەوه، تاپر بە دەستیکیان لێ پەیدا دەبێت، کە دیارە ماوەیەکە خستونییە ژێر چاوان، لێیان دەخوێت «حاجی، حاجی... خۆت و شەیتانە بالدارەکەت بوەستن، لە شوینی خۆت حەرەکە نەکی، قەسەم بە ئەولیا بچوونێتەوه نابووتتەکەم». باوکم پێشتر کەسی وای نەدیوه، دیتە نزیک و دەلێت «ناوم سماییلی مەلەککۆژە، کافری مەلعون، خودام

خودایه قامکیک بچولینیت و له جینگای خۆت نه سه کننیت. جوله و مردنت یک شته و حسابیشت لای خوا له گهرنی خۆته» ... دوابی خه دەم و خه شه می دهوری باوکم ده یانگوت، سوبحانه لا نه و کابرایه زۆر له حاجی خۆی چوه، به لام مهرحوم له م دهفته رهدا نامازه به کی به وه نه داوه. ئیتر له و چوو بیته یان له و نه چوو بیته که ی شتیکی وه ها گرنگه. ناوی مه له ککوژ خه لک پینانداوه، خۆی بۆ باوکمی پوونده کاته وه که نه ویش تووشی نه و ده رده بووه، وه ک نه و بالی ده رداوه، وایمه چۆته سه ری گوايه خاوهن مه له که، به لام دانه نیشتووه عه قلی خۆی بکاته مه حه ک، پرسى مه لای کردوه، له مه ککه و مه دینه وه تا نه جف و که ره لا تا نه زه ری شه ریف، دوابی نه سلای نه م مه مخلوقه که وتووه، هه موو عوله ما و مه راجیع له مه شرقی زه ری تا مه غربی، کۆکبوون شتی وه ها نییه، گهر هه شبیته، نه وای بئ قسه و بئ نه مسهر و نه وسهر له جنسی جنۆکه ی به د و له خزمه تکارانی شه ی تانه ... هه ر شه ی تانکی ساده نییه، به لکو له ئیبلیس خۆی پیس و په لید و بیناموستره، چونکه ده چیتته نار به شه ر و دیتته ده ری. ئینجا نه وه بۆ حاجی باوکم پوونده کاته وه که نه م بۆ پرگار کردنی دین و دنیا له دهستی نه و هۆردوی شه ی تانه، که خودا نیعمه تی بینینیانی تایبته به که مایه سییه کی بچوک به خشیره، بریاریداوه ببیته مه له ککوژ ... هه موو شتیکی خیرا و به رسته ی کورت ده گێریتته وه، هه موو وه خته که ش تهنگی له سه ر پێیه و زامنی هه لگیراوه و لووله ی پووی له مهرحوم و مه له که به سته زمانه که یه تی که ده لێن بیباک وه ک نه وه ی شته کان په یوه ندیان به وه وه نه بیته، وه ستاوه و بیغه م گوئیگرتووه، وه ک نه وه ی چ ده گووتریت و چ ناگووتریت کاری به وه وه نه بیته. باوکم که پیاوینکی خۆش دوو بوو، به قسه و پرسیری زۆر سمایی مه له ککوژ غافلده کات، پینیده لیت به ساقه که وایه تو بۆ نارپه حه تی، بۆ تهنگت خستۆته سه ر پئ، چۆن له جیاتی رینمایی و هیدایته، تهنگ له برای دینی خۆت به رزده که یه وه، که وایه عه زیزی دلم بۆ زوو ده رنه که وتی، گهر من دلنیابم نه مه شه ی تانه، خو ئیمانی خو م ناکه مه قوربانی، خودای خو م له هه ر که سیکێ تر خۆشتر ده ویت، هه ر خو م له م حه یوانه عه جایه به

دوودل بووم و نه‌مه‌زانی چ جنس و چ جان‌وه‌ریکه، بۆ ئه‌وه‌ی تووشی
 گونا‌ه نه‌بم، هیچم لئ نه‌کردوه و نانم داوه‌تن، به‌لام ههر به‌دوای
 چاوسا‌غیکی وه‌ک تۆدا گه‌راوم لیزان بیت تا به‌ره‌و ریگی راست
 ئیرشاده‌مبکات، ئیستا که هاتوویت و دلنیام وه‌ک من ئه‌م مه‌خلوقه
 ده‌بینی، ئامان سه‌د ئامان، با خودا له‌ گونا‌هم خۆشبیت و له‌ هه‌قی هه‌ل
 و ئیشتیباهی خۆمدا نه‌مخاته به‌ر سزای قورس، ده‌ستم دامینت و چاکه‌یه
 له‌گه‌ل عه‌بدیکی کلۆدا بکه، با ئه‌و په‌له‌یه له‌ ئیمانی خۆم بسپرمه‌وه،
 تفه‌نگه‌که‌تم بده‌ری خۆم ده‌یکوژم و له‌ گونا‌های پیشووم گه‌ر که‌میکیش
 بووه، ویزدانم ئاسوده‌ده‌که‌م، تا ماوم ده‌رویشت ده‌بم و له‌ سه‌ر چ دینیک
 بیت دیمه‌ سه‌ر دینت، گه‌رچی وه‌ک ده‌لین گونا‌ه باری سووکده‌کری،
 به‌لام جی و شوینی لای خودا ناسرپته‌وه. به‌لئ مه‌هدائیل گیان به‌ساقه،
 مه‌له‌ککوژ تا خودا چه‌زبکات سه‌ر سه‌خت و بی‌رحم بووه، به‌لام باوکم به
 قسه‌ ده‌یه‌نیت و ده‌بیات، ئه‌وه‌نده ئامان ئامان ده‌کات و ده‌خیلی ده‌بیت
 تا تفه‌نگه‌که‌ی له‌ ده‌ست ده‌گریت. هینده‌ی تفه‌نگه‌که‌ ده‌که‌وینه ده‌ست
 باوکم، شته‌کان ده‌گورین و یارییه‌که وه‌رده‌گه‌پیت، بام کابرا به‌ چۆکا
 ده‌هینیت و پیدده‌لیت کوری سه‌گ، شه‌یتان ئه‌م هاوپی به‌دبه‌خت و
 بی‌وه‌یه‌ی من نییه، شه‌یتان سه‌گینکی وه‌ک تۆیه که به‌ تفه‌نگه‌وه په‌ریوینه
 سه‌ر ریگا و بانان و به‌ ناوی خودای ته‌باره‌ک وه ته‌عالوه‌ خه‌لک
 ده‌کوژیت، به‌لام وه‌ک باوکم نوسیویتی، مه‌له‌ککوژ هه‌ر نایه‌ته بار و له‌ ژیر
 لووله‌ی تفه‌نگیشدا ده‌ست له‌ فه‌حش و نه‌رین به‌رنادات و غه‌می ئه‌وه‌ی به
 قسه‌ فریوی خوارده، هینده‌ی تر به‌له‌سه‌یده‌کات، هه‌ره‌شه‌ده‌کات و
 ده‌لیت، دره‌نگ یان زوو مه‌له‌ککوژه‌کان دنیا پرده‌که‌ن و ده‌بنه‌ پیشه‌نگی
 ئیمان و زه‌وی له‌ په‌ر و بالی ئه‌م جنۆکانه‌ پاکده‌که‌نه‌وه. باوکم به‌ زه‌بری
 تفه‌نگ و بۆ ئه‌وه‌ی نه‌یکوژیت، هه‌لیده‌ستینیت و قسه‌م ده‌خوات گه‌ر
 به‌رۆکیان به‌رنادات خرابی به‌سه‌ر دینیت و دونیای پۆشنی لئ
 تاریکه‌کات».

من له جینگای خۆم هەر گویمدهگرت، نه مده ویرا شتیک بکه م و بلیم نه با توپه بیت و بلن «ده بینیت تو ناهیتلایت چیرۆکه که شت به راستی بۆ بگێرمه وه». ههتا سه ریشم نه ده له قاند، ئه وهک حیکایهت بۆ خۆی بکات بهرده وامبوو، هه لدهستا، داده نیشته، ده پۆیشته، سه یری بنمیچه که ی ده کرد، په رده که ی پشت خۆی لاده دا و سه یری شه وی ده کرد، هه موو نازادییه کی دابووه خۆی، به لام گرنگ نه بوو، من ده مویست زۆرتر بزانه م، فریشته کانی تر که ده که یشتنه که شتی فریشته کان ئاره زوی فیزبوونیان مردبوو، به لام من هه سته وه ره کانم تیژ و نیازم به زانین هیشتا که وره بوو.

«مه هده که، به ساقه، ئه و پۆژه باوکم پزگاری ده بیت، خۆی و تا پری کابرا ده که پینه وه مال و شه و ده خه ون، به لام باهم که سیک نییه هه ره شه و گوپه شه ی وه ها له خه یال نه گریته، خۆی ده زانیت جاریکی تر و له پیکه وتیکی تری وه هادا، ئیتر ده م به فریای ناگات و له داوی مه له ککوژ ده ربازی ناییت. بۆیه دلنیا یه درهنگ و زوو کابرا دیته وه بهر مالی و به رۆکی بهر نادات. بۆ دوو پۆژ دواتر، به یانی که باهم له خه وه لده ستیت، له بهرده م ده رگای ئه م که شتییه دا سه مالی مه له ککوژ ده بینیت، دیسان به خۆی و تغه نگیکه وه بهرده رگای پتگرتوون. یه که م شت باوکم حاجییل و ئه لیانیلی فریشته له جینگایه کی نه نینی و قایمدا ده شاریته وه تا ده ستی ئه م مه له ککوژه یان نه گاتی، که دیاره ناو نیشانی بابمی له ده می حاجی و مه لای شار وه رگرتووه. باهم ده موده ست فهرمانده دات که س ده رگای لئ نه کاته وه و جگه له تا پری گیراوی مه له ککوژ، خۆشی برنه وه کۆنیکه ده بیت، ئه ویش ده رده هینیت و له و میوانه زۆرداره ده چیته سه نگره وه، ئه ویش بینه وه ی گویتداته حاکم و حکومه تیک، فیشه کله قی له خۆی به ستووه و له گولله و عه تادا بریقه ی دیت. وهک ده لێن، له به یانییه وه تا ده میک خۆر ئاودیوی کتوان بووه، له نیوان حاجی سه مالی مه له ککوژ و حاجی سه مالی مه له کببندا شه ره گولله بووه، فیشه ک به رامبه ر به فیشه ک. له و ته قه یه ک له م ته قه یه ک، بینه وه ی ده ولته که م و زۆر خۆی له و شه ره گولله و هه رایه هه لقورتینیت. وهک ده لێن، باوکم جینگای قایمتر

و سەنگەری مەحکەمتر بوو، چەندجار توانیویتی بیکوژیت، بەلام دەستی پاراستووە و ھەر ویستویتی بەر دەرکی بەردات و وازی لیبھیننیت، بەلام بەر لەوہی تاریک داویت، سماییلی مەلەککوژ کہ ئیمان کوژیریکردووە، دەکەوێتە تەقەکردن لە دار و دیوار و دەرگاگە دەشکیننیت، دەیەوێت بەر لە کەوتنی تاریکی، ھەلبکات بە ژووردا و کاری خۆی تەواوبکات. ئیدی باوکی پەحمەتیم بۆ یەکەمجار دەپینکیت، بە فیشەکیکی بڕنەو لە لای راستی دەدات و دەفەمی شانی بۆ ھەڵدەتەکیننیت. مەلەککوژ لەویادا خەلتانی خوین دەبیت و بیھۆش لە بەر قاپی کەشتیدا لاردەبیتووە. بۆ ئەوہی نەمریت، ھەر بابی سەر و دل پڕ میهرم، ھەڵدەگریت و دەبھیننیتە ناو کەشتی و بە پەلە و بئ وەستان دوو دکتۆری دیننیتە سەر، ئەوانیش کەمیک بە ھیمەت و ژۆرێک بە قیمەت دەیگوزنەووە بۆ بیمارستان و لە مەرگ قوتاریدەکەن. دەمیک مەلەککوژ ھەڵدەستیتەو، باوکم بۆ ئەوہی ئەلیائیل و حاجینیل لە شەپی لادبات، ھەردووکیان بۆ چەند مانگیک لە حەشاریکدا لە دەرەوہی شار قایمەدەکات. تا ئویش ھەڵدەستیتەو و زامی ساپۆژ دەبیت، شەوانە خۆی دەبیتە ئیشکگر و تیمارپێچی و ناھتایت شەو و پۆژ خزمەتی باشی لێ بپریت. نازانم بۆچی وایە مەھدائیل، مرقۆفی دڕندە و دلرەق ھەمیشە لە کاتی بیماریدا ژۆرتەر قسەدەکەن... ژۆرتەر شت ئاشکرا دەکەن. لەو شەوانەدا مەلەککوژ بە باوکم دەلێت، چۆن جنسێک ھەیە پێیان دەگووتریت مەلەکبێن، جنسێکیش ھەیە پێیان دەگووتریت مەلەککوژ، لە ناو ھەموو مرقۆفیکدا مەلەکبێنیش و مەلەککوژیش ھەیە، ھەلبەت مەھدی گیان بەساقە سەرت بێ، ئەوہ منم پیتان دەلێم مەلەک، ئەو شتیکی تری پێ گووتوون، شتیکی وەک ئیلبیس، شەیتان، یان ھەر شتیکی تر. بەلام ئەوہی گرنگە ئەوہیە، حاجی سماییلی مەلەککوژ بە باوکم دەلێت بەشەر خۆیان مەلەککوژن ئەوہک مەلەکبێن بن. ئیتر ئەو خەیاڵە لە سەرت دەرێکە پزگارت بیت. مەلەککوشتن واجیبی ئیمانە و دەرەنگ و زوو خەلک ھەموو لە پووی عەقیدەوہ ھوشیار دەبنەوہ و ھەر کەسێک لەو بەرگەدا بیت، لەم پووی زەویبە پاکیدەکەنەوہ. مەلەک و مرقۆف، خودا لە یەکی جیاکردنەتوہ و ھەر ھەولێک بۆ موتوربەکردنیان،

جانه وهریگی شهیتانی دروستده کات که خیلافی یاسای ناسمانه . باوکم دهکه ویته قسه وه له گه لیدا و پتی ده لیت به شهر ده بیت گوئی له ناخی خوی بگریت، نه ویش ده لیت «حاجی ناخی نینسان گروشی تیدا نییه، تا ده مریت هر گوئی لیتیگره، بزانه گویت له هیچ ده بیت. به شهر ده بیت گوئی له خودای خوی بگری، نه وه ته نیا دهنگه له م نرز و ناسمانه دا به راستی قسه له گه ل من و تودا ده کات، ناخی چی و ته رسه قوولی چی» . به وچوره ناگه نه هیچ و له شوینیکا قسه نیوانیان کزتابی دیت ... به کورتی سهرت نه یشینم، حاجی سمایی مه له ککوژ، پاش دوو سی مانگ، به هوی خواردنی گیای ژه هراوییه وه، پوچ ته سلیمده کات و فریشته کان ده گه پینه وه بق مالی خومان و باوکم غه ریقی نور بیت، وه ک گوئی خزمه تیانده کات و زه مینه بق دروستکردن و گه وره کردنی نم که شتیبه داده پزیت. دواتر باوکم هه موو چیزکه که ی لیره دا تومار کردوه و نوسیویتی، به قسه ی نه، پوچم قوربانی پوچیانته پاکه که ی بیت، پوژیک له پوژان جوژیک له مه له ککوژ سر هه لده دن که ده توانن مه له ک ببینن، به لام ناتوانن خویان له وه سوه سه یه رزگار بکن که نه یانکوژن، به وه دا مه هدائیل گیان فریشته ی راسته قینه هیچ کات ناتوانیت بیسه لمینیت که فریشته یه، لیره وه ئیوه ناتوانن بگه پینه وه ناو به شهر ... ده زانی هۆکه شی چیه ... من ندر بیرم لیکردوته وه، به ساقه یه ک شتی بچوک و ناساییه، نه ویش نه وه یه نینسان په یوه ندی به دوو جیگاوه نه ماوه، یه ک دلی خوی، دوو ناسمان. هر دهنگیک له م دوو جیگاوه بیت، مروف ناویده نیت دهنگی شهیتان. عه زیزم، من نه و پوژه ده بینم که حاجی سمایی مه له ککوژ باسیکردوه، نه وه پوژیکه خه لکیک له دایکده بن دینیان هه موو له به ره، هه موو فره زه کان جیبه جیده کن، به لام خودایان له بیرکردوه ... به هه موو دهنگیکی تر ده لین دهنگی شهیتان. من گه سر نجت دابیت دوو ساله که پوژی هینی دیته پیش، کاتیک ده گاته ده می بانگ و سه لای نیوه پو، ده چمه سه ربان و گوئی له مه لاکان ده گرم، نه ی به ساقه خو تو ناگات لیتیه، هه روام نه کردوه؟ جوان گوئیان لیده گرم، هر که قسه ده کن ده زانم بق شتیک ده گه پین ورد و خاشی بکن ... هر

کات هه‌ندیگ که‌س که‌وتنه پشکنینی دلّی خه‌لک به‌دوای کافر و ئیمانداردا، ئیتر ته‌واو، ده‌ست له‌ دنیا بشۆ. دوای ئه‌وه هه‌یج که‌س نازانیت کئی کافره و کئی ئیماندار. ئیستا تێده‌گه‌ی بۆ گریام... تێده‌گه‌یت ... له‌ کاتیکی وا ترسناکدا تو ده‌چیت و هه‌رچی نه‌ینیه‌کی گه‌وره‌مانه ئاشکرایده‌که‌یت. ده‌زانم، من تو بناسم ئیستا ده‌لّیت، ده‌ی هه‌موو نه‌ینیه‌ک بۆ ئه‌وه‌یه دواچار ئاشکرا بیت. له‌وه‌دا له‌ سه‌ر هه‌قی، به‌لام نازانم بۆ هه‌سته‌که‌م که‌ ئه‌وه‌ ده‌ره‌ق به‌م چیرۆکه‌ی ئیعه‌ راست نییه‌. فریشته شتیکی نه‌ینیه‌، دوورده‌سته و ده‌بیت هه‌روا به‌مێنێته‌وه، باشتره‌ مرۆف نه‌زانیت فریشته‌ی هه‌یه و بۆی بگه‌ریت، له‌وه‌ی بزانیته‌یه‌تی و تێینه‌گات و نه‌یناسیته‌وه و به‌ شه‌یتان حیسابی بکات ... نا مه‌هدائیل گیان، په‌نگه‌ من قه‌ت پێم نه‌گوتبیت بۆ ئه‌م کاره‌ده‌که‌م، په‌نگه‌ و ابزانیت ئیشه‌که‌م به‌ ئیرس له‌ حاجی باوکه‌وه بۆ ماوه‌ته‌وه. وانیه‌، دلّنیابه‌ عه‌زیزم وانیه‌». من له‌ ناکاو له‌ ده‌مم ده‌رچوو و گووتم «ئه‌ی چیه‌، ئه‌ی چۆنه‌؟». به‌ به‌زه‌یه‌وه سه‌یریکردم و گووتی «جوان دانیشه، پا‌حات به‌، چیه‌ ده‌لّی حیمایه‌ی پاشای، بۆ وا خۆت په‌فکردوه، میزت دیت؟ گه‌ر میزت دیت برۆ بیکه‌». که‌میک خۆم چاککرد و گووتم «نا پێزان خان، هه‌ر ویستم شتیکی نه‌که‌م تو نا‌په‌حته‌ بیت». «من گووتم پێم مه‌په‌، نه‌مگوت وه‌ک هه‌ستری قا‌چاغچی خۆت بگه‌رێته. پا‌حات به‌ باوکه‌که‌م، خۆت شلکه‌ره‌وه». وه‌ک قسه‌کانی خۆی به‌رچووینته‌وه، تو‌زکی تر وه‌ستا و گووتی «له‌به‌ر ئه‌وه نییه‌ و ابزانم ئینسان شتیکی خراپه‌ و ئیوه‌ دیوه‌ باشه‌که‌ی ئیعه‌ن... ده‌زانیت ئه‌وه قسه‌یه‌کی نا‌به‌جێیه‌. سه‌دچار ئه‌و قسه‌یه‌م به‌و بولبولیاره‌ به‌ده‌خته‌ گووتوه‌، ئه‌وه‌نده‌م گووتوه‌ ئیستا وه‌ک ئاو و دژ له‌ به‌ریتی. ئه‌و قسه‌یه‌ که‌ ئیوه‌ پاکن و ئیعه‌ پسیین قسه‌ی نه‌فامه‌کانه‌ یان شاعیره‌کان یان هه‌ر نه‌فامیکی تر که‌ نازانم ئیشی چیه‌. به‌ خاتری ئه‌وه‌ی ئیعه‌ چه‌په‌ل و چلکاوین، ئیوه‌ش پاکیه‌ له‌ده‌ستچووه‌که‌ی ئیعه‌ن، ئه‌م به‌زمه‌ ناکه‌م. نه‌وه‌لا به‌ساقه‌، له‌به‌رئه‌وه‌ خۆم ناخمه‌ ژێر باری وه‌هاوه‌. پێش ئه‌وه‌ی باوکه‌م بچێته‌ دیاری هه‌قی خۆی، شه‌ویک داینام و ویستی قسه‌م بۆ بکات. له‌ نزکی خۆی داینام و

نیازی بود بلئی کچم، ئەم جینگایەت بۆ جیدەهێلم و وەسیتەم ئەوێه بیه بپارێزیت و پوو لە فریشتەکان هەل نەکەیت و خۆت بە پشت و پەنایان بزانه. هێشتا قەسەکە هەر لە سەری زبانیادا بوو، گووتەم بابە گیان خەمت نەبیت، چونکە گەر بۆ تۆبایە نەمەکرد، خۆم پتووستیم بە شتیکی ئەو هەستم بەداتی کە ژانیکی ترم هەیه، نیکەران مەبە و خۆت تووشی پرس و دووئی مەکە. ئەوی چۆن بەساقە، ئیوێه ژیانەکی تری منن».

خەندەیهکی جوان و دەگەمن کەوتە سەر لێوی و گروتی «با پیت بلێم، لە دواى شیتخانەوێه بوومە کەسیکی تر، لە دواى شیتخانەوێه ئینسان وەک دوو بەش دەبینم، بەشیک خەریکی ژانی پۆژانەى خویانن. ژانی پۆژانە بە هەموو قانون و یاسا و عورفیکییەوێه، لەگەڵ بەشیکدا ناچنە ئەم ژیانەوێه یان کەمتر بۆیان گرنگە و بایەخی پێدەدەن. لە شیتخانە کەسمان بە کەلکی ژانی پۆژانە نەدەهاتین، ئیستا وای لێهاتووێه کەسێک بە کەلکی ژانی پۆژانە نەبەت، دەلێن ئیتر بە کەلکی هەموو ژیان نایەت، بەلام عەزیزم، منیش و هەموو شیتەکانیش لە شیتخانە یەک شتمان دەزانن، هیچمان نەزانیبیت ئەوێه مان زانیوێه کە هەموو جوانی ژیان لە بەشە بیکەلکە پیدایە، وای بەساقە، بەخودا بەس ئەو پۆژانەم خۆشبوو کە شیتبووم، ئیستا لەو مەکتەبە پێس و چەپەلەدا، جگە لەوێ فێری ملهوپى بووم و مندالەکان فێری ملهوپى دەکەم، چیم بۆ دەکریت. دەوام، دەوام، دەوام ... بپزاربووم. ئەگەر بمتوانیایە لەم شارەدا جینگای ئیوێه بکەمەوێه، لەم دونیایەدا، بۆ لێرەدا بەگیرم دەهینان؟ هەموو بەدبەختییەکە ئەوێه ئیمە لە لیتە و چلپاوی ژانی پۆژانەدا چەقیوین، ئەوێه یان شیتیت و فەرموو ئەوێه دەرگای شیتخانە، یان وەک ئەو خەلکە مل بۆ هەموو شتیکی دەدەیت. بەساقە کە من خزمەتی ئیوێه دەکەم، ئەوێه هیزیکە دەیدەمە قاچی خۆم تا بتوانم و بمکریت لەم دونیایە پابکەم، پابکەم تادەتوانم. لەوێ زیاتر نییە، دلنیا بە لەوێ زیاتر نییە. بەلام پۆژیک ئەم ژیانەى ئیوێه نەمیتیت، ئەو ژیانەى تریشم نامیتیت. ئەوێه بەرگەى ژانی پۆژانە دەگرم، بۆ ئەوێه ئەم ژیانەى ئیوێه بپارێزم».

توزیک وهستا، ههستا، چوه ده‌رئ، به دۆلکه‌یک ئاوه‌وه گه‌پایه‌وه، دوو په‌رداخ‌ی پئ بوو، ئاوی بۆ هه‌ردوو‌کمان تئیکرد، بیئنه‌وه‌ی بپرسیت ده‌خۆیته‌وه، ئاوه‌که‌ی له‌ پێشده‌مندا دانا و خۆی گه‌پایه‌وه پشتی مێزه‌که و په‌رداخ‌یک ئاوی تۆشکرد، هه‌ناسه‌یه‌کی قوولی هه‌لکیشا، سه‌ر تا خوار ده‌ستیک‌ی به‌ قژ و سنگ و ته‌نوره‌که‌یه‌دا هینا و نیگایه‌کی شازانانه‌ی گرته بنمیچه‌که و گووتی «گه‌ر ئه‌مرۆ له‌ جه‌معیه‌تی عوله‌ما، ئه‌و به‌زمه‌ت نه‌کردبایه، بچوویاتایه‌ته سه‌رچۆک، سه‌رت دانه‌واندایه، ملت وه‌ها کوپ بکردایه که‌س چاوانت نه‌بینیت و بتگوتبایه مامۆستایان عه‌فومبکه‌ن، بتگوتبایه من سه‌ر لیشیواوم، من پئنگای راستم ونکردوه، من نازانم چیم، گونا‌ه‌بارم و له‌ ئیوه زیاتر که‌س شک نابم کۆمه‌کم پئ بکات، دلنیا‌به هیچ نه‌ده‌بوو، پۆژیک‌ی خۆشده‌بوو بۆ تۆ و بۆ ئه‌وان... به‌لام تازه‌ته‌واو. باشتر وات نه‌کرد، وه‌ک چوویت چاکتر به‌وچۆره زه‌لیلانه‌یه نه‌هاتیه‌ته ده‌رئ. گه‌ر کاری وات بکردبایه، نه‌مه‌هیشت له‌م که‌شتیه‌دا پۆژ بکه‌یته‌وه، حه‌زم له‌ مله‌وپی نییه، به‌ جه‌ه‌نم مه‌لای مزگه‌وتی ناشنایان چ ده‌ردیک‌ی به‌سه‌ر دیت، کئ چوژانیت، په‌نگه فتقی بوویت، پرخۆله کویره، په‌رکه‌م یان هه‌ر نه‌خۆشیه‌کی تر، هیچ عاقل‌یک ناتوانیت ئه‌وه به‌سه‌ر تۆدا به‌ینیت».

بیئنه‌وه‌ی سه‌یرمبکات قسه‌یده‌کرد. دوا‌ی ئیستیک‌کرد و گووتی «مه‌ه‌دانیل. من چه‌ندین سه‌له‌ ده‌مه‌ویت په‌یوه‌ندی بکه‌م به‌ فریشه‌که‌ی خۆمه‌وه له‌ ناخندا، به‌لام ناتوانم. هه‌سته‌که‌م مه‌لا سمایلی مه‌له‌ککوژ راستیکرده، ناو ناخمان هیچی تیدا نییه. یان ئه‌وه‌ی له‌ ئه‌سلدا له‌م دونیا‌یه هه‌لدیت، پئویستی به‌ فریشه‌ نییه. ئیوه له‌ پۆحماندا نین، له‌ جه‌سته‌ماندا نین، ته‌نیا تارماییه‌کن له‌ خه‌یا‌ماندا، که‌ ده‌ترازین له‌ خه‌یا‌مان ده‌ترازین، هه‌موو ئه‌و شته‌ دوورودریژه‌ی به‌ ده‌رکه‌وتنی با‌ل ده‌ستپیده‌کات و به‌ ترازان کورتایی دیت، هه‌مووی له‌ خه‌یا‌لدا پووده‌دات... ئه‌وه‌ی که‌ ئه‌مرۆ مه‌لاکان بینیان تۆ نه‌بوویت، تیده‌گه‌یت، خه‌یا‌له‌کانی ئیمه‌ بوو، خه‌یا‌له‌کانی من، خه‌یا‌له‌کانی بولبولیار، خه‌یا‌لی هه‌موو

مه له کبینه کان بوو. ئیستا ده زانی بۆ ده ترسم، چونکه نه ده بوو کهس نه وه ببینیت، نه وان له وه ناترسن تۆ مه له کی خودا یان شه یان بیت، به لکو ده پرسن تۆ له چ سه ریکه وه هاتوو ته ده ری، کئ باوه پی پی هیناویت، کئ رینگات پنده دات بژیت. به شی هه ره نۆدی نه و مرقفانه ی ده کوژدین، خه یالیان ده یانکوژدیت. نه و جوژه که سانه ی تۆ نه مرۆ ببینوتن، ته فتیشی خه یال ده کهن، هه ر خه یالیکه ی خراب ببینن، ده لئین بیکوژه. له یه ک کاتیشدا ده توان ته واو دلنیا بن که خه یاله که یان کوشتوه، کاتیک فیشه کیک بنین به سه ره ته وه... به ساقه، من ده زانم، من خه لکی نه م شارهم، ده یانناسم، له سه ر پین بۆ نه وه ی گولله بنین به هه موو سه ریکه وه تا خه یاله که ی بکوژن. به لام مه ده گیان، برای خۆم، خه یال تا نه و پوژه خه یاله که باوه پی پنده هینین، که باوه پمان پبهینا، ئیتر ده بیته به خرابترین جوړی راستی، کیشه که نه وه یه ئیمه ش باوه پمان به ئیوه هیناوه. وای مه ده انیل، ئیوه بۆ وان، توخنی هه ر که سیگ ده که ون، تووشی نه خووشی غه ربی ده کهن. نه ی چی... گه ر وانیه بۆ به ته نیا نه وانه ی له م دونیا یه ده رکراون یان راده کهن ده تانبین. سه یرکه ده سه ته ودا یه ره ی ئیوه کین؟ من، بولبولیار، دکتور شوکاک، مه له کبینه کان، که سمان به راستی له م دونیا یه دا ناژین. وه ک دز بۆ تیکه نانه که مان ده چینه ده ره وه و ده گه رپینه وه مال، له وه زیاتر شتیک به م شاره وه نامانه سته وه. له وه ته ی له دایکبووم له م شاره دا وه ک په نابه ر ده ژیم، شوکاکیش نه وه ته ی نه و ژنه بیئاموسه ی نه و داغه ی ناوه به چه رگیدا، قاجی له نه رز براوه، خووشی نازانیت له کوئییه، نه وه بۆ بولبولیار هه ر هیچ مه لئ، کوپه به سه زمانه که به خووی ده لیت شو ریشگی پیکه گه ردونی و نازانم چی، به لام راستیت ده ویت له و که سانه یه، نه خودا نه ئومه ت نه شه یان بۆ پوژیکیش له مالی خو یاندا راینه گرن. هه ر مه له کبینه کی تریشم ببینیت هه ر وابوه... هیچ مه له کبینه کی خه لکی نه و شوینه نییه که تیا ده ژی».

پێزان لەوەدا لە سەر هەق بوو. نیازی ئێمەى فریشتە، بریتی بوو لە هەلەاتن لە دنیا، کەشتییە کە شمان تەنیا کەشتی پاکردن و دوورکەوتنەوه و تاراوگە بوون بوو.

لە سەرەتای قسەکانییەوه پرسبارتیک لە دڵمدا بوو، دەبوو بیکەم. لێم پرسى «پێزان گیان، من و تۆ دەمیکە پێکەوه لەم کەشتییەداین، واخەریکە پێکەوه ژیان دەگوزەرینین و پیر و خەرۆ دەبین، پرسبارتیک لێدەهەم پاست وەلام بەدەرەوه، تۆ پۆژتیک لە پۆژان دەتوانیت مەلایکەتیک بکوژیت؟». تۆژتیک وەستا و سەیریکردم، ناشکرا چاوەپێی هەموو شتێکی کردبوو ئەو پرسبارە نەبێت. ئینجا بە دوواییەوه گووتی «سەیرکە مەهدائیل، ئینسان پارچەیهک تەختەیه، دەکرێت لە ژێر کووتان و چەکوشاریدا هەر شتێکی لێدروستبکەیت، من نازانم لە ژێر لێداندا چیم لێ دروستدەکرێت، خۆت دەزانی ژنتیکی بەدەختم دەبێت هەزار و یەک حساب بۆ ناموسی خۆم و ناموسی باوکم و ناموسی مردووەکانی تایەفەکەم بکەم، بەلام پێتدەلێم من کەسێکم دونیام خۆش ناوێت، پاستە خۆم خۆش دەوێت، ژیانم خۆش دەوێت، بەلام دنیا نا. ئەوەش لە شیتخانە فێربووم. لە شیتخانە پێیان دەگووتین دونیاتان خۆشبویت، هەموو ئێشى دکتۆرەکان ئەوەبوو کە دونیامان خۆشبویت، دنیا ئەوەیه کە هەیه و لە ناویدا دەژین، بە ژۆر دەبوو دونیامان خۆشبویت، دنیا هەموو ئەو شتانەى تێدایە کە من پەم لێیانە. بەلام لەوێ حەبیان دەداینێ دڵمان خۆشبکات و بلێین دنیا ژۆر خۆشه، کارەبايان لە سەرمان دەدا تا ئەوه لە سەرمان بێسپنەوه کە دنیا ناخۆشه. مەهدائیل، واى بێرکەوتەوه، لەوێ نەخۆشیتکی عەرەمان هەبوو ژۆر سەیربوو، لەوهوه ئەم بەرچاو پوونییەم بۆ هات، هەمیشە شتێکی دەگوت دکتۆرەکان نەیان دەزانی دەلێت چی، بەلام ئێمەى شیتەکان هەموو تێدەگەشتین مەبەستی چیبە، دەزانی دەیگوت چی، دەیگوت «من حەزم لە دنیا نییه، حەزم لە ژیانە». مەهده گیان بە چاوی عەزیزی هەردووکمان. دکتۆرەکان کە مژەبوون، نەیان دەزانی دەلێت چی، دنیا لای کچە عەرەبە کە دونیای

دکتوره کان بوو، دونیای باوکی بوو، شوینی برا زالم و دپنده کانی بوو، نیشتمانی میړده مه لوعونه که ی بوو که ویستبوروی ئیسی خرابی پی بکات، به لام ژیان نیمه بووین، خومان بووین، کور و مه جلیسی گه رموگوپی شیته کان بوو. منیش وام، پوژ به پوژ زیاتر وام لیدیت، حزم له دنیا نامیتیت، به لام ژیان بریتیه له م که شتییه، له م دانیشته نی نه مشهوی من و تو، له و هسه نابه جی و مه حاله ی بو نه و دکتوره بیتمیشکه هه مه که ناوی مسته فا شوکاکه. ژیان پیچه وانه ی دونیایه، ژیان نه وه یه نه هیلم نه م دونیایه م خوش بویت، نه هیلم پامکیشنه ناوی، ده زانم عه زیم ده زانم، مه لی ئیستا که س پهلې نه گرتوویت بتبانه دهری، به لام له وانه یه پوژیک له پوژان شتیکی له و جوړه ش بیته پیش، به خوشی خوم بیت یان به زور ... نازانم؟. گه ر توانیان کاریکبکن و وهما بمخه نه ژیر چه کوشکاریه وه دونیام خوشبویت، نه وکات ده توانن وام لیکن بکه و مه مه لک کوشتنیش. مه له ککوژ که سیکه دونیای خوشده ویت و رقی له ژیا، به لام من نا. من تا ئیستا هر له شیتخانه م، دکتور شوکاکیش هر له شیتخانه یه، نه ویش شه و پوژ ده لیت من ئینسان پرگارناکه م، ژیان پرگارده که م ... به س لیکه ری، شوکاک به راستی کاره ساته، که باسی ژیان ده کات، نه سلنه له نیوان من و پشیله یه کدا جیاوازی ناکات، وای نه مجاره که قسه یکرد گوپی لیکره، که ده لیت ژیان له هه موو عاتیفه یه کی دابریوه، ته نیا باسی ژیان ده کات له ژوری عه مه لیاتدا له و خسته خانه پیس و چه په له ی خوی، ژیان له و خسته دا که زه ق و زوپ له گه ل مردندا چاویان له چاوی یه ک بریوه. مه هده که ی خوم، ئیتر نازانم، من ئیستا وام، ئیتر یه کیک بیت دواتر بتوانیت بمکاته مه له ککوژ نازانم ... من له مندالییه وه له مه کینه که دام، ئیستا له بری مه له ککوژ، مه له کبیم لئ دهرچووه، خاوه نی که شتی فریشته کانم. که شتی شتیکه بو هه لئاتن له سره ئرز، هرچی ده چیته سره که شتی و ده بیته سره نشینی، رقی له دونیایه و عاشقی ژیا. به لام وای له که شتیشدا نه وه زور ناخوشه چند له ناودا دور بری، هر ده بیت بگه ریته وه بو وشکایی. پیمبلئ مه هدائیل، له و باوه ره دایت، پوژیک نه م که شتییه ی نیمه بگه ریته وه به نده ری دنیا ...

لەوێ لەنگەر بگرت، من و هەموو دەریاوانەکان دا بەزین و ئیتر نەگە پێنەوه... بلتیت؟ یان باشتر وایە لە ناوهریستی دەریادا بخنکێین، نوقمبێن، بسووتێین، نەوێک لە ناو دونیادا ونبین و ببین بە بەشیک لە شتەکان؟ کامیان باشە، مردن یان گەپانەوه بۆ ئەم دونیایە؟ کامیان باشە؟».

من هیچ نەگوت، لە راستیدا نەمزانی چی وەلامبەدەمەوه، نە توانا نە ئازایەتی ئەوێم نەبوو بێر لە وەلامی پرسبیری وەها بکەمەوه.

ئینجا دەستی خستە سەر دەفتەری دووێم و گووتی «مەهده گیان... ئەوێ زۆر خراپە و مائی من وێراندهکات ئەم دەفتەریانە. ئەمەیان بە دەستخەتی حاجی سمایی مەلەککوژ خۆیەتی، ئەو نوسیویتی. لێرەدا هەموو شتیک لە سەر ئێمە هەیه، لە سەر ئەم کەشتییە. ئەمە دەفتەریکی ترسناکە، هیچ کەس نازانیت چەند دەستخەتی لەبەر گیراوه تەوه، چەند نوسخە هەیه. ئەگەر بمزانیبایە هەر زوو کارێکم دەکرد تەفروتونایبیکەم، بەلام کەس نازانیت لە چەند شوێن هەیه و لای چەند کەس هەلگیراوه. ئەوێ باسکراوه ئەوێه، حاجی سمایی مەلەککوژ دوو مانگی پێش مردنی، شوو و پوژ خەریکی نوسینەوهی ئەم یاداشتە بووه، بەلێ بەقوربان، ئیستا بەمچۆرە شتانە دەلێن یاداشت، جاران وشەیی وا عەجایەب هەر نەبوو، چی بکەین دنیا یە و تا بمین شتی عەجایەبتر دەبینین. ئیتر چەندی لەبەر نوسراوه تەوه، بۆ کوێ نێردراوه، بۆ کێ نێردراوه، بەس خودا بۆ خۆی دەزانیت. حاجی سمایل لێرەدا بە وردی باسی هەموو شتیک مەلەکەکانی کردوه، چۆنیتی ترازانیان، چۆنیتی ئاواره بوونیان، هەر لێرەشدا بە نەخشە و بە دیقەتی کەسێکی سەگوسەگبابەوه باسی ئەم مألەیی کردوه و ناوی ناوه کۆشکی شەیتانەکان... ئەوێ من دەیزانم ئەوێه، دەستنوسەکە لە کتێبخانەیی هەندیک مەلا و لە ئەرشیفی نەیتی ئەوقافیشدا هەیه».

چاوه ترسناکه کانی من ... چاوه ترسناکه کانی نهو

له سالانی شه پدا، من له ئاواته گه وره و راسته قینه کانم به ته واوی دوورکه وتمه وه، هیوای دروستبوونی کوردستانیکی گه وره و یه کگرتوو، دهوله تیک به بنه مایه کی به هیزه وه بووه خه یال. شه پری ناوخۆ ته نیا له وه دا ناجوامیر و نامردانه نه بوو که شه پریکی پوچ بوو له سر هه ندیک سه روه ت و سامانی که م، به لکو له وه شدا که بووه جهنگی نیوان هیزگه لیکی ترسنۆک که که سیان جورته تی سه رکه وتنیان به سه ر نه ویترا نه بوو. له گه ل شه پری ناوخۆدا، شوپش بۆ هه تا هه تایه کۆتایی هات، شوپش به و مانایه ی لانکه ی مرۆفانیکه ناماده ن بۆ ئاواته کانیان بمرن و بجه نگن. شه پری ناوخۆ بۆ نه وه بوو خواستی مردن تیبه پریئن، له شه پری ناوخۆدا، نه و نیازه دیرینه بوو به دروشمی هه موو تاک و که سیکی مه مله که ت «نامه ویت بمرم». له و سه رده مه دا سه رنجی نه و راستیه مه دا که تا نه وده م به و پوونیه نه مه بینی، ئیمه تاکه میله ته ی سه ر زه وین که له سه رکه وتن ده ترسین. هه میشه به و ده سته که وه رازین که زیندوو ده مانه یلئیه وه. گه وره ترین نیشانه ی مرۆفی ترسنۆک نه وه یه، ده زانیت چۆن جهنگ هه لبگیرسنیت، به لام نازانیت چۆن کۆتایی پیبه یئیت، شه پری ناوخۆش شه پری پیاوه هه ره ترسنۆکه کان بوو، پیاوانیک نه ده یانه ویست جهنگ بدۆپین، نه ده شیانزانی چۆن سه ربه کون. لیره وه شه پریکی خاو و مردوو و بیته نجام و بیکۆتایی بوو. من هه یج کات نه چووم بۆ شه پ، له راستیدا زۆربه ی سه رکرده به رزه کان جهنگی راسته قینه یان نه بینی ... پۆژانه هه واله کان ده هاتنه سه ر میزه که م و شه وان خۆم راپۆرتم لئ دروستده کردن و ده منارد بۆ خوالیخۆشبوو، سه رۆکی فه وتکرده مان. شه ره کان پتر به هیزی بچوک و سه رکرده ی لاهه کی ده کران، هیزشیکی

پاسته‌قینه و شه‌پێکی گه‌وره له بهره‌کاندا پووی نه‌ده‌دا، کەس نه‌یده‌وێرا
بیر له سه‌رکه‌وتنی ته‌واو بکاته‌وه، له بهره‌وه ده‌مێک هێزێک ده‌شکا ئه‌وی
به‌رامبه‌ر بوێری نه‌ده‌کرد دوویکه‌وێت و سه‌رکه‌وتنی بگه‌ینێته کۆتایی.
ئهمجۆره شه‌په‌ خه‌ونی من نه‌بوو، دژنکیشوته‌که‌ی ناخم یان ده‌بوو
بخه‌وێت، یان یارییه‌کی شیتانه‌تر بۆ خۆی بدۆزێته‌وه، ئیدی له‌بری ئه‌وه‌ی
خه‌یاڵ و داڵغه‌ بخه‌مه سه‌ر جه‌نگ، ده‌ستم به‌ پۆسته‌که‌مه‌وه گرت و وه‌ک
وه‌زیفه‌یه‌کی به‌ده‌ر له هه‌ر ئاوات و خه‌یاڵێک درێژه‌م پێدا.

سالانی جه‌نگ، پیسی له سه‌ر شه‌قامه‌کان، له کوچه‌کان، له
نه‌خۆشخانه‌کان، له زانکۆکان، له هه‌موو شه‌قام و سه‌ر پێگا‌کانی
مه‌مله‌که‌ت کۆده‌بووه‌وه، ئاده‌میزاده‌کانیش به‌خته‌وه‌ر له ناو ئه‌و زبێدانه
گه‌وره‌یه‌دا ده‌ژیان. مرۆفه‌کان له ناو ئه‌و هه‌موو پیسییه‌دا ئارام ده‌هاتن و
ده‌چوون. ئه‌وه‌ی له‌و سه‌رده‌مه و سه‌رده‌مانی دواتر دا سه‌رنجی هه‌ر
که‌سیکی راده‌کێشا، ئه‌وه‌بوو له‌گه‌ڵ ئه‌و پیسییه‌ سه‌رسوپه‌ینه‌دا، خه‌لکی
باهه‌خیکێ بیوتینه‌یان به‌ پاکی جلوه‌بهرگ و مه‌کیازی پوو و ته‌میزی
سه‌روپوخسار ده‌دا. تا زبێل پتر بایه له بازاره‌کاندا، نرخێ مه‌کیاز، قوماشی
گرانبه‌ها، عه‌تری بیانی ده‌چوو به‌آ.

سه‌ره‌تای شه‌ر، په‌لۆخی و چه‌په‌لی، سیپاڵ و پوخساریشی گرتبووه‌وه،
به‌لام هێشتا چه‌ند مانگێک به‌سه‌ر یه‌که‌مین فیشه‌کی جه‌نگدا تینه‌په‌رپیوو،
له ناکاو وه‌ک نیشانه‌ی دا‌برانیکی گه‌وره و بیرچونه‌وه‌یه‌کی قوولی دنیا
هه‌موو که‌وتنه سه‌ر هه‌وای ئارایشتکاری و شیکپۆشی و خۆشه‌ندامی.
ئیدی گه‌ر له شاردا پیاسه‌تبه‌کردبایه، ده‌تبینی خه‌لکانیکی ریکپۆش گه‌له‌ک
به‌ بپوا و به‌ بۆشناخی به‌ ناو ده‌ریای زبێل و پیسیدا هه‌نگاو ده‌نێن و هه‌چ
هه‌ستیکی نامۆ و خراپیشیان نییه‌.

له‌وه‌رزهدا چه‌ند جارێک کۆلێرا بلأوبوووه و کشایه‌وه‌ دواوه، ده‌هات و
ده‌چوو. ته‌نیا مه‌خلوقێک که‌ بۆنی پیسی لێ نه‌ده‌هات، ئاسمانی کچم بوو.
به‌ درێژایی پوژ له هه‌موو جێگا‌یه‌که‌وه ئه‌و بۆ پیسیه‌ هێرشێ ده‌هێنا،

شهوآن که ده‌گه‌پامه‌وه، که ده‌خه‌وتم، که ئاسمانم ده‌خسته سهر سنگم و توند به خۆمه‌وه ده‌منوساند، هه‌ستم به دَلنیاپیه‌کی گه‌وره ده‌کرد. سه‌یربوو، به درژایی پۆژ ئه‌وه هه‌موو چه‌کدار و دیوار و پاسه‌وانانه له ده‌ورم بوون، هه‌تا سه‌رۆک نارده‌بووی ماشینی دژه گولله بۆ من و وه‌زیره‌کان و ئه‌ندامانی بیرونی سیاسی دابینبکرتت، که چی هه‌یج کات وه‌ک ئه‌وه ساته هه‌ستم به ئه‌مان و دَلنیاپیه‌کی نه‌ده‌کرد که ئه‌وه کچه چکۆله‌یه‌م ده‌خسته سهر سنگم و ده‌خه‌وتم. که ئاسمان ده‌هاته باوه‌شم، هه‌موو ئه‌وه دونیاپیه‌ی تر کۆتایی ده‌هات، هه‌موو شته‌کان وه‌ها‌بوون وه‌ک کتوپر هه‌یج نه‌میتت، من و به‌خته‌وه‌رییه‌کی تاک و ته‌نها و نه‌ینێ نه‌بیت، به‌خته‌وه‌ری له باوه‌شکردنی ژیان له سه‌رچاوه هه‌ره بیتگه‌رد و بیده‌نگ و پاکه‌که‌یدا. هه‌یج کات هه‌ستم نه‌کردوه که ژیان، که ئه‌م جیهانه ده‌موچاویکی تری هه‌یه ئه‌وه‌کاتانه نه‌بیت که ئاسمانم بۆنده‌کرد و ده‌منوساند به خۆمه‌وه، که به‌یانیان هه‌لده‌ستام و هه‌ستم به ده‌ستی ده‌کرد له ده‌وری ملم، که ده‌ستم له قژی ده‌دا و تاله‌ قژه لاوازه‌کانی ده‌هاتن به ده‌ستمه‌وه، که سه‌یرمه‌ده‌کرد، بیته‌وه‌ی جوانیه‌کی تیدا بیت، وه‌ک قه‌شه‌نگترین مه‌خلوقی سهر زه‌وی ده‌مبینی.

هه‌ستمه‌ده‌کرد ئیستا ژیانم زۆر جوانه، شه‌وه خۆش و پاکه‌کانم له‌گه‌ڵ ئاسمانی کچمدا، هاوسه‌نگی ده‌دایه‌ پۆژه خۆش و پیسه‌کانم له ده‌زگا. وه‌ک هه‌موو یاریزانه باشه‌کانی ئه‌وه سه‌رده‌مه، فیربووبووم له یه‌ککاتدا له سهر دوو شانتۆ سه‌مابه‌کم، ئه‌وه گه‌وره‌ترین ئاواتی ئه‌وه ساته‌م بوو، له کاروانه گه‌وره‌کان دوانه‌که‌وم ... بۆ ده‌بیت هه‌موو ئاده‌میزاده‌کان زیاد له شانتۆیه‌کیان هه‌بیت، بۆ ده‌بیت زیاد له سه‌مابه‌ک بزانتن من نه‌بیت. ئایا ته‌نیا له‌به‌رئه‌وه‌ی سه‌ریکی زلی رووتاهه و ورگیکی گه‌وره و نیگایه‌کی هه‌میشه نه‌خۆش و ده‌نگیکی له‌رزبوم هه‌یه؟. ده‌بوو بکرتت منیش له سهر زیاد له شانتۆیه‌ک ده‌ریکه‌وم. ئیستا توانیبووم جیهان به چه‌قۆیه‌کی گه‌وره، به کتیردی قه‌سابه کوشنده و شاره‌زاکان له‌تبه‌کم، بۆ جیهانی شه‌وه

و جیهانی پوژ، جیهانی زبلخانہ بیسنورہ کان له گه ل دونیای بچوک و بیده نگ و نهرمی مندالی، ئیستا نه وه م بهس بوو.

به لام ده مزانی نه و فریشته توپیوم که ساله های سال به باله کانی ژیان لی کردبوومه جه ه نه م، وازم لیتا هینیت.

کیشم له گه ل فریشته که مدا نه وه بوو، که چیر ه ستم پی نه ده کرد، چیر هیچ جوړه په یوه ندیبه کم پیوه نه مابوو، به لام هیچ شتیک له وه ترسناکتر نیبه که ده زانی شتیک هیه، به لام ه سستی پی ناکهیت، ده زانیت ده بیت له جیگایه ک خوی شارد بیته وه، به لام له کوئی، چون؟. من له یه کم پوژه وه ه ستم به رابه ر نه و فریشته یه ناکوک بووه. سه رها تا ده موست ده ریبه کم، دواپی ونبوو، ئیدی بوی ده گه پام. فریشته تا له ناخندایه به وه نازارت ده دات که ه سته که یه چاویک له ناوه وه سه یرته دکات و نایبینیت، دواتریش که ده زانیت ده رت کرده، به وه نازارت ده دات که ده زانیت چاویک له ده ره وه سه یرته دکات و نایبینیت. ره نگه نه و دو چاوه هیچیان چاوی راسته قینه نه بن، به لام ناخو هیچ چاویک له گه ردوندا هیه، بشیت مرؤف ناوبینیت چاوی راسته قینه؟. به لام نا... من چونکه خو م به چاوه موو دونیام خستبووه ژیر کونترپوله وه، ناگاداریوم، چاویکی تر هیه منی خستوته ژیر چاودیبری خوی. نه وه ی ده موست فریشته که م بکوژم، جوړه هله اتنیکی تر بوو له و نیگایه. به لئی، له دواپی ده ستپکردنی جه نگ و خستبوونه وه ی ته نه اییه قوله که م، له ژیر نه و ترسه به رده وامه دا ده ژیام که چاویک به دوامه وه یه... به چاوی خودای تیده گه یشتم، به چاوی هه ندی سیخوری مه له کوتی، به چاوی جاسوسه کانی درژمن. به لام دلنیا بووم، چاوی هر که سیکه و هر هیزیکه له ریگای چاوانی وه فانیله وه سه یری من ده کات.

من له ریگای کوشتنی فریشته که مه وه، ده موست هر چاویک کویری که م که ته ماشامده کات. من بو نه وه دروستبوویوم ببینم و نه ببینریم.

به‌لام فریشته‌که‌م له کوئ بوو؟ ده‌بوو گر هه‌موو دونیام هه‌لگتیره‌ته‌وه،
بیدۆزمه‌وه.

له‌و ده‌مه‌دا بوو ئه‌و فه‌رمانه‌م ده‌رکرد، هه‌رچی که‌سێک له‌ من ده‌چیت
بیگرن. سه‌دان وینه‌ی تایبه‌تی خۆم به‌سه‌ر خاله‌کانی پشکنیندا
بلاوکرده‌وه، به‌سه‌ر بنکه‌ جیاوازه‌کانی ده‌زگادا، به‌سه‌ر کارمه‌نده‌کاندا، له
هر کوئیه‌ک یه‌کیکیان بدیایه‌ له‌ من بچیت، ده‌بوو ده‌موده‌ست
قۆلبه‌ستییه‌که‌ن. بۆ یه‌که‌مجار له‌ حیزب و ولاتدا بلاویوه‌وه که‌ سه‌رۆکی
ده‌زگای ئاسایش عه‌قلی له‌ده‌ستداوه و فه‌رمانی گرتنی خۆی ده‌رکردوه و
وینه‌ی خۆی به‌ هه‌موو ولاتدا بلاوکردۆته‌وه. له‌پاستیدا خه‌لکانیکی زۆر
گیران که‌ له‌ من ده‌چوون، هه‌ندیکیان زۆر له‌ من ده‌چوون، ده‌گوتریت
خودا له‌ هه‌موو شیوه‌یه‌ک ته‌نیا چل دانه‌ دروسته‌کات، به‌لام وانه‌بوو، له
شیوه‌ی من زۆر زیاتر له‌ چل که‌سی ته‌نیا له‌م شاره‌دا دروستکردبوو.
هه‌ندیک پۆژ به‌شیکی ژیر زه‌مینه‌که‌ی ده‌زگا پرده‌بوو له‌و هاوشیوانه‌ی من
که‌ له‌ شار و شارۆچکه‌کانی ده‌ورو به‌رماندا ده‌گیران. یه‌که‌م پۆژ که‌ هه‌والی
گرتنی هاوشیوه‌کانی خۆمیان پینگوتم، وامده‌زانی ده‌نگۆکه‌ هه‌ر درۆ و
فیشالی کارمه‌ندانی ده‌زگایه‌ که‌ له‌ گواسته‌وه‌ی هه‌وال و چینی خه‌به‌ردا،
فیشال و هه‌لبه‌ستن و پتیه‌نان پیشه‌یان بوو. به‌لام که‌ چومه‌ خوارئ،
سه‌رم له‌و هه‌موو پیاوه‌ سوپما که‌ هه‌موو گه‌لیک له‌ یه‌ک ده‌چوون، من
ده‌موده‌ست فه‌رمانم دایه‌ پاسه‌وانه‌کان له‌ ده‌وری من نه‌جولین و نه‌هیلن
تیکه‌لاوی ئه‌وان بم، چونکه‌ دواتر کاری جیاکردنه‌وه‌م بۆ که‌س ئاسان
نه‌بوو. فه‌رماندا به‌ر له‌وه‌ی ده‌رگاگان بکه‌نه‌وه‌ بچن مۆریکی ئاسن
دروسته‌که‌ن، دوو پزیشک به‌یتن یه‌کیکیان پسپۆری به‌نج، ئه‌ویدیکه‌یان
پسپۆری پیست و سووتان بیئت، ده‌بوو هه‌ر که‌سێک که‌ دیت و پشکنینی
بۆ ده‌کریت، بۆ ئه‌وه‌ی دووباره‌ نه‌گیرته‌وه‌ و له‌گه‌ل فریشته‌که‌ی مندا
تیکه‌ل به‌ که‌س نه‌بیئت، مۆریک له‌ سه‌ر پوزی قاچی چه‌پی وه‌ربگریت. نا
شته‌که‌ به‌و جۆره‌ نه‌بوو، من هه‌ر که‌سێک بگرم به‌ زۆر ئه‌و مۆره‌ بده‌م له
پوزی، مۆره‌که‌ خۆیست بوو، من بۆ هاوشیوه‌ و گیراوه‌کانم پوونده‌کرده‌وه

کە ئەگەر مۆرەکە وەرئەگرن، مەترسی ئەوە هەبە بەزێدەوام بگیرێنەو، ئەوسا دەبێت قەبوڵیان بێت کە بەپێرێنە دەزگا و دووبارە کۆنترۆلی شوناسنامەکانیان بکێتەو. بەشی زۆریان سەرەتا نەیان دەویست مۆرەکە وەرگیرن، بەلام کە وای لێهات پۆژی دووجار بگیرین و بە قۆلبەستکراوی بەپێرین بۆ دەزگا، زۆریەیان ملیاندا و کاری من و تیمە گەپۆکەکانیشم ئاسان بوون. مۆرەکە هێلکەییەکی درێژکۆلەبوو، لە سەری نوسراو بوو، «لە هاوشتیوێهەکانی عەقید جەنگیز - پشکنینی بۆ کراوە -». دکتۆرەکان کارەکیان بە وریاییەکی زۆر و لە ژێر چاودێرییەکی گونجاودا ئەنجامدەدا، چینگا مۆرەکیان بەنجەکرد و ئینجا بە مۆرە ئاسنینه داغەکە جینگاکیان بە جۆریک دەسووتاند زۆر نەسووتیت و ئاسەواری مۆرەکەش زوو بە گۆشت پێنەبێتەو... سەرەتا یەکەیکە گیراوەکانم دەپشکنی، هەموو بە جۆریکی بێمانا لە من دەچوون، هەموو نیگا و پوانین و دەنگ و ترسەکانی سەر پوخساری منیان هەبوو. کە خۆم لەو هەموو پوخسارەدا دەبینییەو، ترس و قەتەزێکی قوول دایدەگرتم، هەموو پۆژیک دەیان دەموچاوی وەک خۆم دەبینی، هەموویان من بوون، منیش هەموویان بووم... بینینی ئەو هەموو منە زۆرە کە هیچیان من نەبوون، تا ئەندازەیک دەیترساند. ئەو هەستی قەزەوی سەرەتای شەر تێمدا دروستبوو، سەرەتا نەگەیشتبوو خۆم، ئێستا دواي بینینی ئەو هەموو منە کە هەموویان من بوون و ژيانکی تریان هەبوو، من بوون و لە جینگایەکی تردا درێژەیان بە چیرۆکیک دەدا کە زۆرجار هەستەکرد زۆر لە چیرۆکی من دوور نییە، قەز و نەفرەتێکی توندی بەرامبەر خۆم تێدا دروستکردم. تا ئەو کاتە وامدەزانی من ناوازم، کەسێکم لە وێنەم نییە. ئێستا یەكجار خۆم لە هەموو ئەو ژيانانەدا دەبینییەو. پۆژی یەکەم تەنیا مۆچرەکم پێدادهات، لە بریاری خۆم پەشیمانبووم و دەمگوت بریا بۆ وەفائیلی مەلعون نەگەرابام، چونکە ئەوەی دۆزیمەو وەفائیل نەبوو، بەلکو پارچە شکاوەکانی خۆم بوو. لە ناکاو جیهان ئاوێنەیکە دایە دەستم و گوتی تۆ کەسێکی تاییبەت نیت، تۆ هیچ نیت، ژيانکی لە ژيانەکانی بوونەوێکی تر کە پارچەپارچەبوو، دەکرا من هەر یەکێک بم لەوانە ی لە

ژیر زه مینه که ی ده زگادا زیندان بوون، ده کرا هر به کیکش له وانه ی له ژیر زه مینه که دان بینه من و بیته جیگام... نه وه هر به که م پۆژ تووشی دهردی سکچوون و پشانه وه ی توندی کردم، ماوه یه ک بوو هه روا پشٹیویه کم تووشبایه ده که وتمه سهر سکچوون. دوی دیداری گروپی به که م له هاوشیوه کانی عه قید جه نگیز، دوی نه وه ی گویم له هاواری هه ندیکیان بوو که داغی موره ناسینه که له گه ل هه موو به نجیکیشیدا هه زوپه ی لئ هه لده ستاندن، نه و قیزه م به رامبه ر خۆم زیادیده کرد، قیزی مه خلوقیکی لاواز و دووباره که بن هیچ هۆیه ک، بۆته خودا به سهر شاریکی گه وره وه. کیشه که نه وه بوو له هه موویاندا خۆم ده بینیه وه، به جوریک ئیتر هه ستم به توانه وه و ونبوون و بیمانایی خۆم ده کرد. دۆزینه وه ی نه و هه موو پوخساره ی دیکه ی خۆم، نه و هه موو ژیانانه ی ده کرا ژیانی من بن، غروری ویرانکردم و که وتمه دالغه و تیفکرینی شه و و پۆژ. له و سهرده مه دا، له ده زگا بلأبووه وه که عه قید پیاویکی نه و توو بیوتنه نییه و ده کریت هه ر که سیکی تر ئیشی ده زگا له و باشتر به رپوه به ریته. بینینی نه و هه موو پیاوه ی له من ده چوون، کارمه ندانیشی له من خسته گومان و منیان به ورچی سه د کۆپی ناوده برد. ده بوو شتیگ بکه م که میک له تورانم له خۆم که مبکات و حورمه تم به ده ست به یئنه وه. فایلکی گه وره م کرده وه، به ناوی «فایلی نه رخه وانی عه قید جه نگیز و هاوشیوه کانی». هه موو هاوشیوه کانی خۆم له ویدا به وینه و ناو و ناو نیشان و ئیشه وه کۆکرده وه، هه ر به کیکیان به تبایه ته ده زگا، موری لیبدرایه یان نا، ده بوو ژیانی خۆی بگپرتیه وه و نه وسا بروات. دوو تاپیئستی کچم گرت و ده بوو هاوشیوانم چی ده لئین هه م تووماری ده نگ و هه م چاپی لئینگرن. له ژیانی هه ر به کیکیاندا پارچه یه ک ناواتی ونبووی من هه بوو، له هه ر سه رگوزشتیکیاندا شتیگ له خه ون له دیوه مه حاله کانی منی تیدابوو. نه وه ئیتر نه و پۆژگاره به ده بوو که خراپترین و تاریکترین قوناغه کانی جه نگی من له گه ل خۆمدا ده سستی پئیکرد، بریارمدا هه موو نه وانه ی له من ده چن له م شاره دا نه مئین، ده بوو کارئیکبه م هه موو وینه شیواوه کانی خۆم بسووتینم. له پاییزی سالی نه وه دوپینچ و له

سەرەتا کانی تۆفەمبەردا، لە ماوەی چەند هەفته یەکدا پێنج لە هاوشتیوه کانی، لە هەلومەرجی نادیاردا، بە هۆی دیاری نەکراووه، بە دەستی نەناسراو، لە پووداوی پێکهوتدا، ژیانیان لە دەستدا ... بۆ؟ من نەمدەزانی و خۆم لە بان کرد. گووتم هەر کەس دەستیک بۆ هاوشتیوانم دەبات، بە قەسەدی کوشتنی من ئەو کاره دەکات. ئەوانیدی، هەموو نامەمی نەینییان بۆ چوو و بە چەند شتیوه یەکی هەپەشەیان لیکرا. کاری کوشتن و هەپەشەکان وا بۆلاکرانوه، وەک هەول بن بۆ کوشتنی «عەقید جەنگیز» لە لایەن دوزمەنی حیزبەوه. من بۆ ئەوهی خۆم لە دۆخی مەترسی و هەپەشەدا نیشانەم و گرنگی خۆم بۆ حیزب زیاتر دەربخەم، ژمارەمی پاسەوانەکان و ماشینەکانم دوو بەرابەرکرد. لە ماوەی شەش مانگا، شار و دەورووبەری بە جۆریکی بەرچاو خالی بوونوه لە هەموو هاوشتیوه یەکی من، زۆربەیان بە پێ پووینکردە تورکیا و لەوتیوه بۆ یۆنان و لەوتیسهوه بۆ خۆرتاوا. هەتا دەلێن بە لەمیککی پێر لە هاوشتیوه کانی من لە بەرابەر کەنارەکانی ئیتالیا دا کەوتۆتە ئاوهوه و سەرچەم سەرنشینانی خنکاون. هەندیک لەو بەستە زمانانە پووینکردە ئێران و لەوتی بە پارەمی گەلەک خەیاڵی نەشتەرگەری گەورەیان بۆ پوختساریان کرد و بە دیمەن و دەموچاویکی دیکهوه گەرانوه. هەندیکی کەمیشیان هەر لە ناو شار و دەورووبەریدا خۆیان ونکرد و دەرئەکەوتنوه.

کۆتایی سالی نەوه دوپینج و سەرەتای نەوه دوشەش بۆ هاوشتیوه کانی من زەمانی دوودلی و تیرۆر بوو. کەس نەیدەزانی چی پوودەدات و لە پشتی چیرۆکی عەجەیبی من و هاوشتیوه کانیوه چ چیرۆکیک هەیه. ئادەمیزادیک نەبوو خەیاڵی بۆ ئەوه بچیت من لە دوا فریشتەکەم دەگەریم، بە دوا بەشینکا دەگەریم لە خۆم کە چەند دەمەوێت بۆم ناگیریت، هەموو کەسیکم بۆ دەخریتە زیندان و هەموو تارماییەکم بۆ دووردهخریتەوه، ئەو نەبیت.

لە ئیوارە یەکی چلەمی زستانی سالی نەوه دوشەشدا، سەرما و زەمەریریکی زستانە بوو، لەو ئیوارانە بوو کە بالئەندە بە ئاسمانهوه دەبیهستیت، هەوا

وه‌ها سارد بوو، مرؤف سه‌د هه‌نگاو برؤیشتبایه سهر په‌نجه و لیو و سهر گوینکانی به چه‌شنیک ده‌ته‌زین، ترسی له به‌ستنی خوین و په‌لوپۆکه‌وتن هه‌بیته. سالانیک بوو سه‌رمای وه‌ها نه‌هاتبوو، به جۆرنیک هه‌تا بۆنی ناخۆشی زبَل و هه‌وای پیسی گه‌وپی گه‌وره‌ی شاریش به‌ستبووی و مرؤف جگه له لووتیکی ته‌زیویی مردوو، هه‌ستی به شتینکی تر له سهر ده‌مووچاروی خۆی نه‌بوو. نزکی پینج سال بوو نه‌مدیبوو، له‌گه‌ل هه‌موو جه‌نگ و سه‌رقالی و پشتیویه‌کیشدا به‌رده‌وام بۆی گه‌راپووم، نه‌وه‌ی چاوه‌پوانم نه‌ده‌کرد له ئیواره‌یه‌کی وه‌ها سارددا ده‌ریکه‌وئیت، چاکه‌تینکی نه‌ستووری ره‌ش و ملپچینکی خۆله‌میشی و جووتیک پیللوی چه‌رمی ئیتالی له پیدابوو، باله‌کانی وه‌ک هه‌میشه به‌هیز له پشتیبه‌وه‌پرا بلند کشابوون، سه‌ری وه‌ک من تاس، چاوانی غه‌مگینتر و ناوهمیدتر له چاوانی من. له‌و کاته‌دا که خه‌ریک بوو سوار ماشینه‌که‌م ده‌بووم، سنیبه‌ری گه‌وره‌ی باله‌کانی که‌وتنه سه‌رم و به ده‌نگیکی هیمن له دوامه‌وه گروتی «جه‌نابی عه‌قید، من وه‌فائیلی فریشته‌م. ده‌زانم بۆم ده‌گه‌رئیت، هاتووم خۆم پاده‌ستبه‌که‌م». ده‌نگی له هه‌وای شه‌و ساردتر بوو، وشه‌کانی وشک و غه‌مگین بوون، له ده‌نگی مردوویه‌ک ده‌چوو له‌و دیو ده‌رگایه‌کی شوشه‌وه قسه‌م له‌گه‌لدا بکات. سه‌رما له بری نه‌وه‌ی توپه‌مبکات هیمنی کردبوومه‌وه، له ناخه‌وه هه‌ستم به ترسینکی گه‌وره‌کرد، نه‌و له‌و فریشته زیندووانه بوو که به جۆرنیک له شتیوه‌ی مرؤفه‌وه نزیکن، جگه له باله‌کانیان ناتوانن هیچی تر بشارنه‌وه. ئاوپرمدایه‌وه و سه‌رسام به‌رامبه‌ری وه‌ستام، نه سه‌رمام له یادما و نه خۆم. ده‌نگی گه‌له‌ک نامۆ هاته گوئیم، هه‌ر ده‌نگی خۆم بوو، به‌لام نه‌رم و نیانتر و ناسکتر، وه‌لئ له‌رزینکی بچوکی تیدابوو، وه‌هابوو وه‌ک بای شه‌و بتوانیت ده‌نگی پتر له ده‌نگی ئیمه بله‌رئینیته‌وه. نه‌مه‌ه‌زانی کاریگه‌ری سه‌رماکه‌یه وه‌ها وشه‌کانی ده‌له‌رزین یان به هۆی ئه‌م دیداره‌وه‌یه که بایه‌خی گه‌وره‌ی لای ئه‌ویش هه‌بوو. له نا‌کاو شتیوه‌ی سه‌رماکه گۆزا له له‌شمدا. تا نه‌و ساته سه‌رما سه‌رمای شه‌وئیکی زستانه‌بوو، به‌لام ئیستا وه‌ک زه‌مه‌ه‌ریزکی ناوه‌کی ده‌ستی پتکردبیت، وه‌ک نه‌وه‌ی له‌شم بسووتیت و له ناخدا شه‌پۆلی

سارد بە گوژم بکێشن بە پۆحەدا وەها بوو، وەک دەورم ناگر بێت و ناخم بەستەلەن. لەو گەرماوگەرەدا هەستم بە هیچ نەکرد، گەرچی بە پوونی دەمبینی، کەچی وام هەستەکرد تاریکیەک لە نێوانماندا ناهێڵێت ببینم. پوناکی دەویست، پوناکیەکێکی ئۆرتەر، بەهێزتر لە تیشکی چراکان، بەتینتر لە هەر جۆرە پوناکیەک پێشتر بینومه. ئەو وەک چاوەپوان بێت بیکوژم، سەیریدەکردم. تا ئەو کاتە نەمەزانی فریشتەکان هەستیکی گەرەیان بەمجۆرە ترسانە نییە. گەرچی چەند وەخت بوو دونیام لە دوو تەیدەکرد، کەچی ئیستا وەک ئاواخەخوایم دەرنەکەوتبایە و نەمدیبایە، وەک ئەوێ چەند سالا من لەو هەلبێم و ئیستا ئەو منی دۆزیبێتەو، دەمویست هەلبێم و بە تاریکی و سەرماي شەودا رابکەم. بۆ ئیستیک وەخت بوو چی هێزێک لە گیاندا کۆبیکەمەو و دەربازیم، بەلام ئەو کاری نەکردەبوو. بە ترسێکەو دەستم دایە دەستی، لە بری ئەوێ ببەمە ژوورێ بۆ ناو دەزگا و لە پشت دیواری زیندان قایمبیکەم، دەرگای ماشینەکم بۆ کردەو و پێمگوت «سوار بە». لە پیاویک دەچووم ژنەکی پێنج ساڵ راپیکردبێت و لەناکاو و بێ نیشانەیهکی پێشوخەت، لە ئیوارەیهکی زەمەهریردا گەرابێتەو و کابرا نەزانیت چی بکات، بیکوژیت، ببیاتەو مأل، دەستبەرداری بێت و بلێت بپو؟ لە ماشینەکەدا کەمێک وردتر سەیرمکرد، بێتەوێ بیریەکەمەو، پرسیم «پێنج سالا لە کویت؟». سەیری نەکردم و گووتی «کارت چیه بەسەر منەو؟ بۆ ئەو هەموو خەلکە بەستەزمانانە نازار دەدەیت. گەر ئەوەت نەکردایە چ شتێک لە نێوان من و تۆدا ماو؟». دەنگی هێمن بوو، توپەبیهکی پێو دیارنەبوو، ئەو دەنگە نمونەیی و نارامەبوو کە تەواوی ژیانم حەزمکردووە هەمبێت. هەولەدا منیش نارامبم، لەو بچم، بەلام لە بری هێمنی، ماشینەکم خستە ئیش و بە شپەزەیی پوومکردە سەر شەقامە چۆلەکانی شار. سەرما خەلکی خزانەبوو ژوورەکانی خۆیانەو، تاکە تاکە ماشین دەهاتن و دەچوون. بە دەم لیخوورینەو، گووتم «هەست ناکەم لە دەست تۆ پزگارم بوو، قەت هەستناکم. شتێک نییە بیرتیکەم یان کارم پێت بێت، لەگەڵ ئەوەشدا وەک بارێکی گەرە وەهایت لە سەر ئەستۆم.

هسته که شتیکی منت لایه، به لام راستیت دهویت نازانم چیه، جگه لهوه چاویشت بردهوام به دوامه وهیه، بردهوام ... هسته کهم خودا و شهیتان پیکه وه له رینگای چاوی توره سه یرمه کهن، ماندو بووم». هیچی نه گووت، بنده نگیه که یم وهک بنده نگی به هنیزه کان لیکدایه وه، بیناک بوو، نیشانه یه کی دوولئی تیدانه بوو. چند سال بوو ناره زووم بوو بیدورمه وه و بیکوژم، که چی ئیستا هاتبووه برده مم هستم به بیزاری و ساردی و دوولئییه کی نقر ده کرد. ناره زوویه کم نه بوو دهستی بۆ به رم، وهک نه وهی گه پانه وهی وایگرد بیت بیبه خشم، یان لئی نه ترسم، وهک هموو مه ترسی و هنیز و درنده یی له نادیار بوون و ونبوونیدا بوو بیت. له ناکاوا ماشینه کهم وه ستاند و ترسیکی گوره له پوخسارمدا بوو، هرچی بیژکه یهک به خه یالمدا تیده په پی، کتوپر هسته هاوشانه کانی ده په رینه سهر پوخسارم. هستم کرد گهر بیکوژم، وهک مؤته که یه کی ترسناک له کۆلم نابیته وه. نهو خاوه نی نهو چاوه نه پنییه نادیاره یه که هر کات نه بیتریت، هر کات نوزانم له کوپوه نیگامده کات، دلنیانه یم لیم ده پوانیت یا خود نا نهو دوولئی و په شتیویه تیده گه ریت. ئیستا پرسیاره کهم نه وه بوو نایا گهر بیکوژم له دست چاوی رزگارم ده بیت، له دست نیگاکانی رزگارم ده بیت؟ به لام هیچ کهس به ته وای له دست نیگای مردووه کان رزگاری بووه تا من رزگارم بیت؟ له دست چاوی نه سپه نه خو شه کان رزگارم بووه تا له دست چاوی نه فریشته قولبین و ترسناکه درچم و ئاسوده یم؟ دستم به فرمانی ماشینه که وه ته زیبوو. ئیستا هستمده کرد نهو چاوه ی که من لئیده ترسم که وتوته دستم، ئیتر ده توانم دلنیایم له کوپوه ده مبینیت ... نه وهی نه پنی نیگا به تالده کاته وه، نه وه یه برانیت کن و له کوپوه و که ی ته ماشا تده کات. جازیکی تر له سهر لا نیگام کرده وه. دلنیابووم نازانیت بیر له چی ده که مه وه. دلنیابووم نازانیت چند لهو چاوه نادیاره ی نهو ده ترسم که بهر له وهی چاوی راسته قینه ی خوی بیت، چاوی ترسه قول و بیبه هانه کانی منه. به لام چ پاک، ده زانیت یان نا؟ گرنگ نه وه بوو ئیستا دیلی منه. به خیراییه کی شیتانه رووی ماشینه کهم وه رگپرا و گه پامه وه بۆ ده زگا. پیمگووت «ئیتتر بۆ هه تاهه تایه دیلی من

دەبیت، لە ژێر زەمینەکەى دەزگادا دەرگات لە سەر دادەخەم و ئەوى دەبیتە مالى تو». بە بیناکیبەو و گووتى «بۆ نامکوژیت؟ من هاتووم چیرۆکێکم هەیه گویت لى بىت و کۆمەکمان بکەیت، نەوێک بەمچۆرە دیلمبکەیت. بمکوژە یان کۆمەکمبکە، لەم دوو رینگایە زیاتر رینگایەکی تر لە بەردەم تۆدا نییە». ویستم وەلامیبەدەمەو، بەلام وەک بترسم نەینى پازى خۆمى پێبێلیم، بێدەنگ بووم. نەمدەویست ئیستا گویم لە هیچ چۆرە چیرۆکێک بىت، کەى کاتى چیرۆک بوو، ئەو سەتیکى تال و سەنگینى حەقیقەت بوو کە لە میژوو منى ئەشکەنجە دەدا. ویستم پێبێلیم لە چاوت دەترسم، لە نیگات دەترسم، دەترسم پۆژیک هەموو ئەم دونیایەم بگوریت، پەشیمانم بکەیتەو لەوێ کردومە، لەوێ دروستمکردو، لەوێ تیا ژیاوم ... پێبێلیم من ترسم لە مردن نییە، بەلام ترسم لە پەشیمانى هەیه، تۆش تەنیا کەسێکى دەتوانیت پەشیمانمبکەیتەو. هیچ سزایەک و هیچ هەلەیک و هیچ تاوانێکى گەرە لە سەر زەوى ناتوانن پەشیمانمبکەنەو، تۆ نەبیت... تۆ دەتوانیت. بەلام ترسام هیچ بلیم، ترسام دەرگایەک لە سەر دلم بکەمەو پوون بمبینیت. وەک لە دەستى هەلبێم، بە خێرایبەکی شیتانە ماشینەکەم پارککرد و جارێکى تر لە حەوشى دەزگادا پێکەو دابەزین. دامە پێش خۆم و بەرەو ژێر زەمینەکەمان بردم، ئەفسەرى خەفەرم بانگکرد و پێمگوت، هەر ئیستا ژوورێکى گەرەم بۆ چۆل بکە. زیاد لە دە حەقیقە چاوەروان بووین. نە ئەو سەیرى منى دەکرد و نە من سەیرى ئەو. هیچ شتێک لە یەک بینینەوێ مەرۆف و فریشتەکەى بێماناتر و غەمگینتر نییە. ساتیکى پوچى خەیاڵیبە خۆت لە بەرامبەر وێنە جوان و نمونەیبەکەى خۆتدا دەبینیتەو، بەلام لە ساتیک و جیگایەکدا سوودیکى بۆ تۆ نییە، ئەو نەبیت بیرتبخاتەو چەندە دورى لە خۆت. لە ناکاو بە جۆرێکى بێمانا توپەبووم، بەسەر ئەفسەر و پاسەوانەکاندا دەمنەپاند، شەم لە دەرگاگان هەلەدا، چاوانم وەک شیتیک ناگریان لى دەبارى، وەک یەکیک بیهویت بەسەر ترسەکانى خۆیدا زال بىت، بە سەر هەموواندا دەمقیژاند. بە ئەفسەرى خەفەرم گوت «ئەمە بەرە ئەو ژوورەو و بە هیچ جۆرێک

دهرگای لئ مەکوو تا من پیت دەلیم»، بەلام بە چ دەنگ و بە چ نەپەیک. ئەو هین بوو، وەک هیچ شتیکی بۆ گرنگ نەبیت، تەنیا سەیری پیسی و پاشماوی کەلەکەبووی دەوری خۆی دەکرد و شتیکیش لە خەندی تەوسهین لە سەر لێوی بوو، وەک بلێ هەر ئەمەت لئ چاوه‌پواندەکریت و هیچی تر نا. بەر لەوی ئەفسەرەکه بیبات، ئاورینکی لیدامو و گوتی «بیرت نەچیت، دەمەویت شتیکی بۆ بگێرمەوه». من دەستم پاره‌شاند، بە تورپیی و خیرایی هاتمە دەری و بە پارکردن چومەوه ناو ماشینه‌که‌م، دەستم گرت بە دەموچاومەوه و دەستمکرد بە گریان ... زۆر لە میژبوو نە گریابووم ... زۆر لە میژ ... ئیستا دەنگی ئەو لە گوێمدا دەزرینگایەوه و لە گەلێشیدا سەراپای گیانم دەله‌رزى. بۆ یەکه‌مجار دەستمکرد نەو‌هک قیز، بەلکو ئەمشەو غەم دەمکوژیت.

یاداشته‌کانی مەهدائیلی فریشته «5»

هەوآلی دابەزینی هێزێکی سەر بە لەشکری شەیتان بە جۆریکی خێرا لە شاردایا بۆلۆبوو، بابەتی وتارەکانی پۆزی هەینی مامۆستاگان و عولەماکانی ئایین ئەو بوو، خۆیان بە چاوی خۆیان ئەتباعی شەیتانیان بینیوه. لە دەیان مرگەوتەوه و بە بلندگۆی گەرە هۆشیاری درا بە خەلک که شەیتان لێرەیه. زۆریان بە وردی دانێشتنەکهی من و جەمعیەتی عولەما و دەستەبژێری مەلاکانیان بۆ خەلک گێرپایەوه. قسەیان لە مەخلوقاتێکی شەیتانی دەکرد شیوهی مرقۇبان هەیه، بالدارن و ئیدیعی فریشته‌بوون دەکن، هەندیکیان دەبینرین و هەندیکیان نابینرین، بەلەکانیشیان بۆ چاوی ئاسایی دەرناکەویت، دەکریت لە شیوهی هەر کەستێکدا خۆیان هەلێدەبژێرن دەریکەون، دەشیت لە شیوهی خۆتدا یان دراوسێکەتدا یان ژنەکەتدا خۆیان بگۆرن و بیتنەلات. خەلکی بیدین و شەیتان پەرسیتیش هەن فریویان دەخۆن، دالەدیان دەدن، باوەریان

پێدەهەکن و وهک فریشتە «لبیک»یان پێدەلێن... تاکە پەنا و پارێزیش لە دەستی ئەوانە کە مایەتییه‌کن کە خودا بە پیشەنگی لەشکری خۆیانیان دەزانێت، ئەوانەن باری تەعالا چاویکی خودایی پێداون و دەتوانن بآلی ئەو ئیلبیسانە ببینن و مەلەکە درۆزەکان بناسنەوه.

لەو پۆزی هەبیبیەدا، چۆمە دوو مزگەوت، نیوانیو گویم لە وتاری دوو مامۆستا گرت، دزەمکرده نێو خەلک و بۆ یەکەمجاریش دوودلییه‌کی زۆرم هەبوو، سەلم لەوه دەکردهوه یەکیک مەلەکبێن بێت و بآلم ببینیت و لەویدا بمبە قوربانی سەری سەرکەشی خۆم. راستییەکە ی گەر پێزان بیزانیایە کاری وام لێ وه‌شاونەوه، لە کەشتی دەبێستە زیندان و ئیتر سەیری ئاسمانیشی لێ حەرام دەکردم. وتاری مامۆستایان وا توندبوو، بە ناوئمیڤییه‌وه گەر پامەوه بۆ کەشتی و هەموو گیانم خەفت و دوودلی بوو لەوهی ئایا من چیم؟ وا بە دڵنیاییه‌وه قەسیان لەوه دەکرد کە من شەیتانم، خۆشم خەریکبوو ژیا ننامە ی خۆم لە بیریگەم و بآیم دیارە وایە و من سەر بە عەشرەتی ئیلبیس...

چیرۆکە کە وا بانگی بۆ درا، وهک ئەوهی شەیتان و یاوه‌رانی لە شاردای هەواریان هەلدا بێت و دەبێت بۆ ئەو ئیماندارانە بگەرێن کە توانای بینینی ئیلبیسە بەلدارەکانیان هەیه. هەر ئەو هەفتە یە وشە ی بەچکە ئیلبیس و شەیتانۆچکە وه‌ها کەوتنە سەر زاران بوونە دوو وشە ی پۆزانە ی باو. راستییەکە ی شتیگ بە قازانجی من گەر پامەوه‌بوو، هەندیک لە عولەما لەم چیرۆکەدا وهک شوانە درۆزەکانیان لێ هات کە هەموو جار دەیکرده هات و هاوار «گورگان هاتن... گورگان پەلاماریاندا... گورگان دایان بەسەر میگلەمدا»، تا خەلک باوه‌ریان لە دەستدا و ئەوئ پۆز کە گەلە گورگ بەراستی دەرکەوتن، کەس بە فریای شوانەوه نەهات. پێشتر هەندیک لە مەلاکان، هێندەیان گوتبوو شەیتان لە ناوامندا یه، شەیتان لێره‌یه، شاره‌کە بووه بە کولانە ی ئیلبیس، پوو لە هەر کوئ دەکەین مەزهری شەیتان و نیشانە ی دیارە... ئیتر ئەمجاره‌ش کە کردیانەوه هات و هاوار، کە گوتیان شەیتانمان ببینوه و شەیتان شیوه‌ی خۆی گۆپیوه و شەیتان

له شیوهی خۆتاندا بۆتان دەرده که ویت، زۆرینهی خه لک هر پایان وابوو
 نه مجارهش فی شالبازی شوانه درۆزنه که به و نه شهیتان له گۆرینه و نه
 هیچی تر. به لām نه وهی نه مجاره شته که ی که میگ له سنووری نه و خه یاله
 دینییه ترازان که له پشتی سه ری هه موو پیاویکی ئیمانداردایه، نه وه به
 هه موو مه لاکان پیکه وه و له یه که هه ینیدا و به یه که جۆزه حیکایه ته وه
 هاتنه وه سه ر ئاوازی کۆنیان. نه وه له بری نه وهی خه لک بترسینیت، پتر
 پیاوانی ده ولت و به پۆه به بری ئاسایشی گشتی ترساند که عه ره بیکی
 خه لکی موسه یه ب بوو، نه و کات پاریزگاری شاریش هر که سیتی نیوه
 مه ستی کوفه یی بوو که هه والی له و جۆزه ده یته قاند. له که ره می نه م
 هه موو جه نگ و پیکدادان و کوشتنه دا، هه والیکی له و جۆزه ده که را شار
 بخاته شه پرزه یی و تیکچوونیکی وه ها وه نه و سه ری دیار نه بیته. هر بۆیه
 دوای نه و هه ینیه که خه لکیکی زۆد چیرۆکی باله شه ی تانییه کانی منیان
 به و جۆزه بیست، سه یید زولفه قاری موسه یه بی و هادی خوزاعی، وه که
 پاکیتیکی دریزی زه مین بۆ زه مین له ناوه پاستی شاردا له نه ردی دایته،
 به په له خه تیبی شاریان بانگکرد و پایانسپارد تا زوه چی میزه ر
 به سه ریک له شاردا یه، مه لا بیته و مه لا نه بیته، له هۆلی کۆبوونه وه
 که وره کان ناماده بکات و کۆیان بکاته وه. که ر به مزانییه قسه که ر دنیکی من
 له که ل مه هیدا به نه نجامیکی وه ها ته واو ده بیته، هر نه و شه وهی که
 وه که ته را حیکی تۆپیو له و لاکۆلانه دا هه لمگرته وه، نه ده چومه لای.

کۆبوونه وهی پیاوانی فرماندار له که ل مه لاکاندا پر هه په شه و گۆره شه
 بوو، ده ولت ترسی هه بوو قسه یه کی وا ببیته مایه ی ئاژاوه ی گه ره،
 سه یید زولفه قار به روونی به هه مووانی گوت، نه وهی ده یه ویت شه ر له که ل
 شه ی تاندا بکات، بچیت بۆ به ره کانی شه پی پیرۆزی قادسییه، شه ی تان
 له وینه. پاریزگاریش هر هۆشیاری پیدان که چیرۆکی وه ها له وانیه ببیته
 مایه ی یاخیبوون و به ده بختی و دوور نییه دهرده که بگوازیته وه بۆ
 شاره کانی تر و خه لک به ناوی پاکردن له شه ی تان یاخود شه پی
 ئیبله سه وه، مزگه وته کان بکه نه مۆلگی خویان و شوینی دالده و په نا هیان

و لەویوە ئاژاوەگێڕان بەزەمەکه خۆشبەکن و ولات تووشی چورتەمێک بێت
 ئەوسەری دیارنەبێت. هەرهەشەکان ئاشکرابوون، دەولەت قەبوول ناکات بە
 ناوی شەیتانەوه مەلاکان خەلک کۆبکەنەوه و شیرازەیی ژیان بشیوتێن.
 هادی خوزاعی بە پوونی گووتی «شەیتان و باوکی شەیتانیش پێگەوه
 بێتە ژێر جیبەکانتانەوه قەسە ناکەن، دەمدادەخەن و دەلێن ئەوه حەزەرتی
 ئیبراھیم و ئیسحاقی کوپیتی». مەلاکان کە پلانیاڵان هەبوو خەلک
 وریابکەنەوه، بە ئاشکرا بانگ هەلەدن هەر کەس مەخلوقی بالداری بینی،
 جەمعیەتی عولەما ئاگاداریکاتەوه، دواي قەسە سەرانی شار، لە جینگای
 خۆیاندا کپ و کەساس دانیشتن و کەس هیچی نەگووت. دەولەت وەها
 دلرەق و بێبەزەبیانە نەیارانی دەکووتا کەس بویری قەسە زیادی نەبوو.
 دواي جەنگی ئێرانیش، شوپێتی ئیمانداران دە هێندە کەوتبوو ترس و
 لەقینەوه، لە بەرئەوه هەموو بێدەنگیان پێ باشتر بوو لەوهی خۆیان بکەن
 بە سوورەیی بەر لەشکر و سەرتۆپی ئیمانداران. مەلاکان کە هاتنەدەرێ،
 بێتەوهی کەس ورتەیی لێوه بێت، ملی پێگایان گرت و بەرەو مالی خۆیان
 گەپانەوه و هەندیکیان تا ئەمرۆ دەربارەیی ئەو مەجلیسە ورتەبەکیان لێوه
 نەهاتوو. ئەو پۆژە مەلا ئەسەدی مزگەوتی ئاشنایانیش لەوێ بوو، وەک
 هەموو ئەوانی دی نە فزەیی کرد و نە جوکە، بەلکو خۆی وا پیشاندا
 شتەکان ئاسایی و هەر دەبێت واین و بێدەنگی لێرەدا ئەوپەڕی حیکمەت
 و عەقلە .

هەر ئەو شەوه کۆبوونەوهیەکی چوار قۆلی ترسناک لە نیوان مەهدی
 دەریایی، مەلا ناجی سەلتەپۆش، مەلا ئەسەدی مزگەوتی ئاشنایان، مەلا
 موزیز ئەبوبەکرادا پوویدا. پودانی ئەو کۆبوونەوهیە گرنگیبەکی زۆری
 هەبوو، لەویدا مەلا موزیز لە بێدەنگی و لەخودانەترسی پیاوانی
 جەمعیەتی عولەما پپ دەبێت و دەلێت، چیتەر لە پێگای جەمعیەتەوه
 ناتوانین شەپری گەرەیی ئیبلیس بکەین و بە پۆژیک گەیشتووین بۆ
 بەرگری لە خودا دەبێت چەک هەلبگرین، پۆحانیبەتی ترسۆک و دوو پوو
 بلەرزینین و دۆزمنانی خودا و ئەتباعیان لە ئەهریمەن پەرستان بترسێنین.

مه لا گووتی «وای ئه وه چ ئیمانیکه له بهر خاتری هادی خوزاعی خودا له بیریکهین و به ئیبیلیسی مهلعون بَلّین چه زه ته ئیبراهیم». مه لا ئه سعده که پیده چوو له هۆش چوو نه که ی کردبیته مایه ی شانازی و وهک مه دالیا له بهرۆکی خۆی دابیت، چه ند پوژ بوو به خۆی ده گووت «ته نیا ئیماندارنک که شهیتانی له هه یئته تی کامیل و موکه مه لیدا بینیوه، منم». ئه و ته نیا مه له کبینی ناو مه عشری مه لاکان بوو، ده میگ مه لا مونزیر قسه کانی ته واو کرد، ده ستیکرد به گریان و گووتی «وای نه گه ر ئیبیلیستان وهک من بدیایه، وهک من ئه و باله ترسناکه سپییانه تان بکه و تابه بهرچاو، تا ماون له خه وفی خوا غافل نه ده بوون، هه موو ده بوون به سه ربازی ته بارهک وه تهعالا. ماموستا گیان سه پیتی بالی ئه و مهلعونه، وهک سه پیتی به فر نه بوو، خودای واحید و لقه هار به و سه ره وه شاهیده که سه پیتی پوختیکی پاک نه بوو، وای قور به سه رمان بۆ خۆمان و عاقیبه تمان، سه پیتییهک بوو وهک نیشانه ی نه بوونی بپوا بیت، نیشانه ی ئه وه بیت ئه و مهلعونه چه ند له بهرکهت و په حمه تی خودا موجه په ده ... مه لا گیان، عه زیزم، من بۆ بوورامه وه، هه ر ئه و بالانه م بینی په کسه ر زانیم خودا هه قه، دین هه قه، ماموستا واوه یلا له خۆم و له قه ده رم، هه ر بینیم تاسام، سه پیتییهکه ئه وه ی پتوه دیار بوو پتیشتر په نگیکی تری له سه ر بوو بیت، به لام خودا که ئه م مهلعونه و ئه عوانی له فیرده وه سی موبارهک ده رکردوه، هه موو شتیکی لئ سه ندون... تيمده گه یهت ماموستا گیان، سه پیتی ته یرنکی خواگرتوی هه بوو، ته یرنک هه موو شتیکی لئ زه و تکرابیت، سه پیتی جانه وه رنک خودا له نئو مه خلوقاتی خۆی وه ده ریناوه و جگه له ژیا نئیکی خالی و په تی، هیچی نه داوه تی ... نا له ویداا شایه تومانیکی به هه م هیتا و له جتی خۆم هه ستام په لاماری ئه و مهلعونه بده م، ئیتر ئه وه بوو ترسی خودا وه ها له دلای دابووم بپهۆش که وتم». مه لا مونزیر که یفی به وه نه ده هات مه لا ئه سعده به وجۆره شته که ی ده گتپرایه وه و ئه زمونیکی باسده کرد که خودا نیعمه تی تیگه یشتنی به و نه به خشی بوو، به لام گووتی «ئه سعده گیان، خودا واجبیککی گه وره ی ناوه ته ئه ستوی تو، به تویت و نه ته ویت تو ئیستا ته نیا که سی ده توانیت ئه و مهلعونانه ببینیت». مه لا ناجی سه لته پووش

نهو پوژدهش به قاتیکی نیللی گه‌لهک جوانه‌وه دانیشتبوو، وه‌ک هه‌میشه
 خوی وا پیشانده‌دا جگه له ترسی خودا، غم و خه‌یالاتیکی تری نییه.
 هر سح مه‌لاکه ریگیبون له سهر نه‌وه‌ی نابیت هه‌روا دابنیشن و به
 قسه‌ی مقاماتی حو‌کمداریکی عه‌لمانی کافر ده‌ستبه‌رداری فه‌رمانی دینی
 خویان بین. دیاریبو مه‌لا مونزیر جوان بیری له هه‌موو شتی‌ک کردوته‌وه،
 گووتی «من به واجبی ده‌زانم که شه‌ری خومان دژی شه‌یتانه‌کان
 پابگه‌نین، بویه ئی‌وه‌م بانگکرده متمانه‌م پیتانه، بویه مه‌هدیشم بانگکرد
 ده‌مه‌ویت به‌راستی خوی پاکبکاته‌وه و له ریگای نه‌قاوه‌ت و ته‌هاره‌ته‌وه
 نهو ئیبلیسسه بیه‌زینیت که شکل و شیوه‌ی نه‌می دزیوه. دلنیام
 ئیبلیسسه‌کان زقن، یه‌ک و دووان نین، ده‌زانم نه‌عوان و کومه‌ککاریان
 زوره، به‌لام ئیستا جگه له‌م مه‌هدائیلی مه‌لعونه، ریگای ترمان له
 به‌رده‌ستدا نییه، بگه‌ینه سه‌رچاوه‌یان... نهو ریگای گه‌وره و نهو ده‌رگای
 سه‌ره‌کیمانه بو‌گه‌یشتنه‌وه به باری ته‌ع‌لا که دیاره لی‌مان زیزه و تورپه‌یه،
 وا ده‌مانخاته به‌ر ته‌جروبه‌ی وه‌هاره». مه‌لا ناجی سه‌لته‌پوش، ده‌ستیکی
 دریزی به‌ریشیدا هینا و گووتی «ماموستا مه‌لا مونزیر، ته‌گبیرتان به
 چیه، ئی‌وه چی بفرموون من له قسه‌تاندام». مه‌لا مونزیر له ژیر برو
 زه‌رده نه‌ستوره‌کانییه‌وه، سه‌یریکی هه‌ر سکیانی کرد و گووتی «من
 جیم به‌قوریان، به‌س خودای ته‌باره‌ک وه ته‌ع‌لا نه‌مرده‌کات، هیچ ریگای
 وه‌هامان له به‌رده‌مدا نییه. گه‌ر جه‌معیه‌تی عوله‌ما و مه‌لا ورگ زله‌کانی
 ده‌وری ماموستا مه‌لا حسامه‌دین به واجبی نایینی خویان هه‌لنه‌ستن،
 ده‌بیت ئیمه هه‌ستین. ده‌بیت هه‌ر نه‌مشه‌و جه‌معیه‌تی دوژمنانی شه‌یتان
 دامه‌زینین و به‌وریاییه‌وه ئیشبکه‌ین، خو سهر و بنی کاره‌که مه‌علومه،
 ده‌بیت نهو ئیماندارانه بدوزینه‌وه که توانای بینینی شه‌یتانیان هه‌یه...
 چیرمان له به‌رده‌مدایه جگه له‌م ریگایه، ژیان کورته و کاتمان که‌مه؟
 کاتی‌ک ناهیلان به‌ناشکرا شه‌ری شه‌یتانی له‌عین بکه‌ین، ده‌بیت ژیرا و ژیر
 ده‌ست به‌کارین. جگه له‌وه چ چاره و عیلاجیکی ترمان هه‌یه؟».

ئەو پۆژی هەینییه که مەلاکان و تاربان دا، پێزان خانە مەلەکیین، بە جۆریک دودلی گرتی، تکای تیدا کردم ئیتر کهشتی بەجێ نەهێلم و واز لە خولیاکانی خۆم بهێنم دەربارە ی نزیکردنەوی ئینسان و فریشتەکان، ماوە یەکیش بوو میرائیل کاریکی کردبوو زۆریه ی فریشتەکان ئارەزوویەکیان نەبوو گۆی لە وتەکانم دەربارە ی ئینسانییەتی فریشتە و فریشتەبوونی ئینسان بگرن. من گروتم که مانای من لە بووندا ئەو یە بۆ فریشتە نەخۆشەکان بگهێنم و ئیشم ئەو یە بەدوای ئەو بیلانە و بیگەسانەدا عەودالەبم، چۆن دەمکریت هەر لەگەڵ دەرکهوتنی سەرەتای یە کهم ترسدا بکشیمەوه و خۆم لە ژووریکی تاریکدا بشارمەوه و لینگهێنم بیمارەکان لە دەرەوه، لە سوچ و کەلتینی بیمرۆهتی ئەم شارەدا بمرن و کەس لێیان نەپرسیتەوه. من سویندم بۆ پێزان خوارد که ئاگادار دەبم و خۆم دەپاریزم و هەول دەدم کهشتی لە هەموو بەلایەک لابەم.

وەک پەیمانم دا، شەوان دەرنگتر لە جاران دەچومە دەرێ، وریاتر دەسورامەوه، پتر لە چاوی خەلک و رده بوومەوه بزاتم بە نیگایاندا دیارە بالەکانم دەبینن یان نا، گەر گومانم لە یەکن بایە، زوو ئەو جینگایەم جێدەهێشت و بە پێگایەکی پێچاوپێچ و ویلکەردا دەگهێرەوه مأل. بەر لە گەشتنیشم بە کهشتی، بە چوار دەوری خۆمدا دەمپوانی، تا سەد دەر سەد دڵنیانە بوومایە کەس لە دوام نییە، هەنگاوی ترم نەدەنا.

لەو ماوە یەدا، جەمعیەتی دوژمنانی شەیتان لە ژێرەوه گهۆرە دەبوو. من گەرچی زۆر حەزمە کرد مەهدی بیینمەوه، بەلام چونکە سویندم بۆ پێزان خواردبوو خۆم نەخەمە مەترسییەوه، هەولێکی وەهام نەدەدا ببیینم و بیدۆزمەوه. هیشتا سێ مانگ بەسەر کۆبوونەوه کە ی من و جەمعیەتدا تینەپەری بوو که لە شەویکی تاریکدا دۆنیای فریشتەکان گۆرا، من چەندین سأل بوو بەردەوام لە شەوی ئەم شارەدا بۆ فریشتە ی بیمار دەگهێرەم، تا ئەو کاتە شتی وەها نەژیا بووم و دیمەنی وەهام نەبیینیوو. شەویکی تاریکیوو، زۆلمەت خەست و هەوا سەنگین بوو. هێمن بە خۆم و عەرەبانە که مەوه یە کێک لە کوچەکانی باشووری شار دەگهێرەم. زۆریه ی ئەو

کوچانه‌ی باشوور بی دار و درخت بوون، به لّام جارجار ریّده که ویت له
 به کیک له کۆلانه کاندا دار توویه کی گه وره، یان گوژیژیکی زه به لّاح له نردی
 کوچه خۆیه وه یان له باغی مالتیکی نزیکه وه لقی دریزده کرد و سبیه ریکی
 گه وره ی بلّوده کرده وه. داره کان که مبوون، به لّام هر وهختیک ریّکه وتی
 به کیکیانته بگردبایه، به جۆژیکی سه رسوره مین گه وره و زه به لّاح بوون.
 به کیک له و دارانه ده که ویتته سه رسوچیکی گرنه گه وه له نیتوان شه قامیکی
 سه ره کیدا که به ره و ناوه راستی شار وه رده گه ریّته، له گه لّ کوچه یه کی
 ته سکا که ریّبواران به ره و کۆلانه کۆن و باریکه کانی شار داوه تده کات،
 ئه و شه وه له ویادا و له به رده م ئه و دره خته دا سه رسام و غه مگین بۆ
 یه که مجار دوو فریشته ی خنکاو م بینی به دره ختیکدا هه لواسرا بوون.
 ده ستیکی درنده قۆلی هه ردووکیانی به ستبوو، بالی هه ردووکیانی
 شکاندبوو، ملی هه ردووکیانی کردبوو به په تدا و له ویکانه دا به کورژاوی
 جیپه یتشتبوون. که دهستم له لاشه کان دا، پیّده چوو دوو بۆژ زیاتر بیته
 مردین. ههستم به دوودلی و نادلنیایی کرد، ترسام ته له یه کی گه وره بیته
 و منیشی تیبکه وم، به لّام دیمه نه که وه ها غه مگین و ترسناک بوو، به
 جۆریک بهنجیکردم و دهست و پتی سپکردم، ماوه یه که نه متوانی له
 جیگای خۆم بجولیم. گه ر داوبایه و بیانویستبایه تیبکه وم، له ویدا
 ده یانگرتم و له ته نیشته فریشته کانه وه ده یانخنکاندم. به لّام ناشکرا
 مه له ککوژه کان ئه و دوو فریشته نه خۆش و لاوازه یان گرتووه و له ویدا
 هه لیا نواسیوون و بۆیشتوون. دوو فریشته ی بالّ شکاوی لاواز بوون
 له وانه ی ته نیا چاوانی مه له کبینه کان ده یانبینن. له دلّی خۆمدا هاوارم کرد
 «مه له ککوژه کان لیّره ن». ئه وه سه ره تایی ده رکه وتنیان بوو، ئه وه یه که م
 نیشانه یان بوو، هه رچۆنیک بوو، به سه ر دره خته که دا هه لگه پام و لاشه کانم
 داگرت و خستمه سه ر عه ره بانه که م و هینامنه وه بۆ که شتی. راسته و
 راست لاشه کانم برد بۆ گۆرستانه که و بیئه وه ی که س پئ بزانیته، بیچریه
 خۆم کرده وه به که شتیبه که دا و چووم بۆ بینینی ریّزان خان. گه رچی شه و
 دره نگ بوو، به لّام ئه و تا ئه و کاته له ژووری کتیبخانه که دا خه ریکی
 خویندنه وه بوو. پیّمگوت «خانم ههسته، هه ر ئیستا شتیک هه یه ده بیته

بیبینیت». ئو وهک بزانیٔ شتیکی گرنګ ههیه، بیټهوهی هیچ بپرسیٔ، له ته کدا هاته دهرهئ. پیشیکه وتم بۆ سەر لاشهکان و داوام لیکرد به وردی لییان وردبیتهوه. گووتم «ته ماشابکه ههردوکیان خنکیټرابوون، ههردوکیان به دارنکی گه ورهوه له و کۆلانی باشووری شار ههلواسرابوون. ئم فریشتانه نه مردون، به لکو کۆژاون». به وردی سهیری لاشهکانی کرد و دوچار گووتی «دلنیایت؟ ... دلنیایت؟». گووتم «خانم به دهستی خۆم له په ته کهم کردنهوه و دامگرتن، پیده چیت دوو شهو له مهو بهر بوو بیت، دوو شهو له مهو بهر. دلنیا م ههله ککوژهکان لیزهن». ههستم پیکرد دهستی ده له رزیت، به ترسهوه گووتی «گه ر وایت دهستیان پیکردوه». منیش دلنیا بووم دهستیان پیکردوه. گووتی «ئیتتر مهچۆ دهرهوه، ته او مهچۆ دهرهوه». به هیمنی پیمگووت «گه ر بکرایه نه ده چووم، بهس ئیتتر ناکریت، گه ر نه چمه دهری ناگامان له دنیا نایت، کن هه والیکمان بۆ ده هیئیت؟. به لام دهرگای پیشهوه به کارنا هیتم، هه ولدهم له پشتهوه ده لاقه یهک دروستبکه م و له و یوه بیم، گه ر له پشتهوه بگه ریمهوه، پو به ریک چۆ له وانی گه وره ههیه، ده توانم هه ر که سیک له و یوه بیت، بیبینم. هه ر کهس له دوام بیت ئاساتر ئاشکرا ده بیت». پیزان ده یزانی له سهر هه قم، گه ر من هه ر له که شتی دانیشم له هه والی دنیا ده پچرین و پۆژیک بیټهوهی بزانی چي بووه ده گه نه سه رمان.

دوای ئو شهوه بۆ ماوهی مانگیک هیچم نه بیینی، هه ندی فریشتهی نویم هیتا بۆ که شتی، ئو وانیش شتیکی ئه وتویان نه بیینیوو، به لام ئو هیمنی و ئارامیه هه مووی کورت خایه ن بوو، شه ویک له پشتی دائیره ی سه ربارگیری له که لاهه یه کدا لاشه ی فریشته یه کی ترم دۆزیه وه که زۆر دپندانه سه ر بپدرا بوو، باله کانی به ته ور شکیترابوون و جهسته ی هه موو جیکه زامی گه وره گه وره بوو. شیوازی کوشتنه که ی ترسناک بوو، وهک ئه وه بوو بۆ ترساندن به و جۆره کوشتبیټیان، وهک بیانه ویت فریشته کانی تر بیبینن و بتوقن. هه ر ئو شهوه که لاشه ی ئو فریشته سه ر بپدراوه م

دۆزییهوه، فریشتەیهکی بچوکی ترم ناسی کە پێدەچوو دوور بە دوور
 ئاگاداری من بوو بێت و چاودێری کردبم. فریشتەیهکی لاواز بوو، لە
 دوورههه بینیم، بانگکرد و گووتم « وەرە.. وەرە ئەو فریشتە
 بەدبەخت، وەرە. مەترسه، من وهک خۆتم». وهک پشیلەیهکی شەرمن
 بێت و خۆی لە تاریکیدا ونبکات، ههولیدا پابکات. کچیک بوو بە دوو بآلی
 زۆر باریک و چکۆلانه و جووتیک چاوی شینهوه، بە جۆرنیک شین کە
 تاریکایی شوو نهیده توانی دایپۆشیت. کە پێمگوت مەترسه، لە جینگای
 خۆی وهستا. بە هێمنی لێی نزیکبوومهوه، بآلهکانی خۆم پیشاندا و گووتم
 «سهیریبهکه، منیش وهک تۆ وههام، بآلم ههیه». لیمپرسی «دهزانیت کێ
 ئه و لاشهیهی وا لیکردوه، کێ سهریبپروه؟». ههموو شتیکی بۆ گێپراههوه،
 فریشتەیهکی نهخۆش بوو، دواي دوو ههفته له و شهوه، لە کەشتیی
 فریشتەکان گیانی سپارد. دهیگوت دوو پیاو و ژنیک بوون، بە تهوور
 کوشتوو یانه، دهیگوت ئه و بکوژانی بینوووه و ههلهاتوووه. دهیگوت چهند
 شهوه زۆربهی کات له م کۆلانا نه دا دهگه پێن، دهموچاویان داپۆشراوه، بە
 دزییهوه دهسوڕینهوه، ئه م کوچه و ئه و کوچه دهکەن، که مجار دهچنه
 سه ر شهقامه گشتیههکان. دواتر تهواوی چیرۆکهکەشی جارێکی تر، بۆ
 پێزان گێپراههوه. من هه ر ئه و شهوه له گه ل خاتوونی کەشتیدا جارێکی تر
 دانیشتم، پێمگوت، لیمگه پێ له گه ل مه هدی ده راییدا قسه بکه م، ده زانم
 ترسناکه، ده زانم چاوه پوانی ئه وه ن من ده ربه که وم، ده زانم بۆ من ده گه پێن،
 به لام گه ر مه هدی پازبیکه م واز له کۆمه کیان به ئینت، لایه نیکه م من
 ئه وه نده هه ست به په شیمانی و نا ئومیدی نا که م. پێزان ئه وه ی لێ
 قه ده غه کردم ... نه ک هه ر ئه وه، ئه مجاره به راستی چوونه ده ره وه ی زۆر
 بۆ سنووردار کردم، مه ترسییههکان چیترا گۆزه ر و تیپه ر نه بوون.
 مه له ککوژهکان له شاردا بوون و به هه موو توانای خۆیان په لاماریانده دا.

بپیاره که ی پێزان بۆ من کوشنده بوو، هه فتانه ده بوو یه ک شه و بچه
 ده رێ. من فریشتەیهکی ئازاد و به ره لآ بووم، هه موو له زه تی ژبانم ئه وه بوو
 که وهک فریشتەکانی تر لاواز نیم و عاشقی ئازادی خۆم. به ر له

کەشتیی فریشتەکان، نیشتیمانی من کوچە و کۆلانی ئەم شارە بوو، گەپانی بۆچان پیشەیی سەرەکیم بوو، هیچ کوچە بەک نەبوو نەمدیبت، سوچ و حەشاریک نەبوو بشیت فریشتە نەخۆشەکان لە ترسی با و باران و سەرما بچنە ناوی، تیی نەچووبم، کۆلانی نەبوو مانگانە چەند جاریک گوزەری پێدا نەکەم... لە هەموو ئەو سالانەدا لە مۆف نەترسابووم، ئیستا دواي بینینی کوزراوەکان، دواي دەرکەوتنی مەلە ککوژەکان، وینەیی مۆف بە جۆریکی خێرا و کتوپر لە بەرچاوم دەگۆرا. لە ناخی دلەو دەموست پەت بچپۆتیم و گوی بە خاتون نەدەم و درێژە بە ژیانی جاران بەدەم، بەلام بپوام بە مۆف بە جۆریکی خێرا و سەیر بەرەو کالبوونەو دەپۆشت. شەویکیان چوومە ناو بازنەکەیی میرائیل، کە ئه‌ویش وەک من لە فریشتە پیره‌کان بوو، ئەو لە ناو فریشتە نەخۆشەکاندا بە بیاوهری بە ئینسان ناسرا بوو. هەموو تیروانینی ئەو بوو کە فریشتە هیچ نییە جگە لەو مۆفەیی کە بپوای بە مۆف نییە. لە کەشتی بە فەیلەسوفی فریشتەکان ناویاندا بەرد، بەلام من لەبەر ئەو بۆچوونانەیی ئارەزوویکی وەهام نەبوو گویی لیبیگرم، بە پێچەوانەو نۆرجار کیشە و گرفتیشم بۆ دروستدەکرد، بەتایبەت ئەو لە مەلەکینەکانی وەک دکتۆر شوکاک و بولبولیاریش بە گومان بوو. هەر لە هەفتەیی بەکەمەو هەستم بەو کرد کە ئیتر هیدی هیدی وادەم بەسەر دەچیت و پیردەبم و کاتی مردنم هاتوو، تاکە هیزیک تا ئەو کاتە توانای بەردەوامی و ژیانی دەدام، چونە دەره‌وه‌کانم بوو، بەلام لەو کاتەو هی پیزان ئەو هی لێ قەدەغەکردم، پەشبینییەکی کوشندە لە دلەو گرتمی. هەموو هەفتە کە چاوه‌پروانی ئەو شەو دەکرد بیت و بچمە دەری. بەلام کە ئەو شەو شەو دەهات، چونە دەره‌وه‌م لەزەت و خۆشی جارانی نەبوو، کەم جار هەبوو نەچمە دەره‌وه و لاشەیی فریشتە بەکی کوزراو نەبینم.

شەویکیان وەک هەمیشە لە گەردش و گەپاندا بووم، کات هیدی هیدی بەرەو درەنگی دەپۆشت و بە نیازی گەپانەو بووم بۆ کەشتی. لە ناکاو گویم لە دەنگیکی کز بوو لە جیگایەکەو بانگدەکات «تۆ، تۆ...»

پیاوه‌که، پیاوه بالداره‌که تو؟». ده‌نگیکی سووک و لاواز بوو، سهره‌تانه‌مبینی، به‌لام وه‌ستام و سه‌یری ده‌وربه‌ری خۆم کرد، دوايي تارمایی که‌ستیم بینی له ژئیر چ‌رداخ‌ی سهر لۆریبه‌کی نزیکه‌وه سهر دهرده‌هینیت و ده‌لئیت «لئیره‌م، لئیره‌وه‌ره». هینم به‌ره‌و لای ده‌نگه‌که چووم، گووتی «وه‌ره ئیره، خۆت بشاره‌وه، ته‌ور به‌ ده‌سته‌کان له‌م ناوه‌ن». به‌ ترسه‌وه سه‌یری ده‌وربه‌ری خۆم کرد و هیچم نه‌بینی، به‌ چپه‌وه گووتی «په‌له‌بکه، چی ده‌که‌یت؟ ههر ساتیک بیت دهرده‌که‌ون، له‌ودپوه‌وه له‌ سهر شه‌قامه‌کانن، وه‌ره ژئیر چ‌رداخه‌که». سهرکه‌وتم و پیکه‌وه چوینه پشتی لۆریبه‌که. گووتی «برۆ ئه‌و سهر، ئه‌وسهر، له‌وئوه سوچیکی چ‌رداخه لاده و سه‌یریکه، ئیستا دینه‌وه، نه‌هتلیت هه‌ستمان پئیکه‌ن، بزانه‌ن کوژدراوین». فریشته‌یه‌کی نۆر لاواز بوو، به‌لام نۆریش گه‌نج و گورج و گۆل و به‌توانا. ماوه‌یه‌ک بئده‌نگ له‌ پشتی لۆریبه‌که‌دا ماینه‌وه و هیچ نه‌بوو، دوچار ویستم بازیده‌مه خوارئ و برۆم، گووتی «نه‌که‌یت، کاری وا نه‌که‌یت، خۆت به‌ کوشت مه‌ده، ده‌زانم تو کئیت، نه‌مزانیبایه بانگم نه‌ده‌کردی، تئیده‌گه‌یت، چوار ساله‌ لئیره‌م، ده‌زانم چی ده‌که‌یت... بئده‌نگ به‌ کاتی ئه‌و قسانه‌ نییه، کاتی ئه‌و قسانه‌ نییه». چه‌ند ده‌قیقه‌یه‌ک دواتر ده‌رکه‌وتن. چوار پیاو‌بوون، زل و به‌قه‌لافه‌ت، ههر چواریان ته‌وریان پئ بوو، فریشته‌یه‌کی ژنیان به‌ ده‌سته‌وه بوو، پئده‌چوو نه‌یانویستبیت له‌ سهر شه‌قامه گشتیه‌که بیکوژن و ئه‌م کۆلانه‌یان پئ سه‌لامه‌تتر و چاکتر بووبیت، په‌نجا مه‌تریک دوور له‌ لۆریبه‌که وه‌ستان، په‌کیکیان به‌ ده‌نگی به‌رز گووتی «بسم الله الرحمن الرحيم، اعوذ بالله من الشيطان الرجيم».

واي گووت و به‌ ته‌واوی توانای ته‌ورنکی ئاو‌قاي گه‌ردنی فریشته‌که کرد، سیانه‌که‌ی دیش ههر سئیکیان به‌ تۆبه‌ت چه‌ند گوزی کوشنده‌ی تریان وه‌شاند، فریشته‌که ده‌نگیکی لئوه نه‌هات، هیند هه‌بوو له‌ گوزی په‌که‌مه‌وه که‌وت و گیانی تئیدا نه‌ما. ئینجا من و ئه‌و فریشته‌یه‌ی تر، جگه له‌ ده‌نگی ته‌وره‌کان، ده‌نگیکی ترمان نه‌هاته گوئ. هیند نزیک بوون گه‌ر به‌رز هه‌ناسه‌مان بدایه ده‌یاننبیست. من له‌ درزی چ‌رداخه‌که‌وه جوان سه‌یری مه‌له‌ککوژه‌کانم کرد، په‌کیکیان نه‌بیت پیشی هه‌بوو، سیانه‌که‌ی تر

پیاوی ناسایی بوون زیاتر له فرمانبهری دهولت، ماموستای زانکو، بازگانی گوره دهچوون تا مهله ککوژ. ئه وشوه چند له گه ل فریشتهی چوست و چالاکي پشت لۆرییه که دا خریکبووم له گه لم بیت بۆ که شتی فریشتهکان، سوودیکی نه بوو. فریشتهیهکی به جولای بزۆک بوو، ده توانم بلیم تا ئه وکات له ژياندا فریشتهی هیئنده سه ره حال و زیندووم نه دیبوو، گووتی من فریشتهی ناو جیگا و ناو مال نیم، که سئیکی گه پۆکم، ده چمه هه موو جیگایه که، هه موو شوینتیک، له نزیکه وه دونیا ده ژیم، جیگاکان تاقیده که مه وه، پووداوه کان به چاوی خۆم ده بینم. هه موو شتیکی له سه ر ئیشه که ی من ده زانی، گووتی «نا ئه و جیگایه ی ئیوه به کاری من نایه ت، مه ترسه من خۆم ده پارێزم، من فریشتهیهکی نه خۆش نیم، ده توانم پابکم، گه ر بشفریبام هه ر هیئنده خیرا ده بووم ... من مالی خۆم هه یه، خاوه نه که م ماموستایه، ماوه یه که لیره نییه، هه ر خۆم به ته نیا ده ژیم، گه ر ده ته ویت وه ره و له گه لندا بژی». سوپاسمکرد و گووتم «من جیگا و پینگای خۆم هه یه و بمبه خشه و کارم هه یه و ناتوانم فه رامۆشبیکه م». نه مزانی ناوی چیه، ویستم ناویکی بده من، گووتی «نا پتیویست ناکات. ناوم نییه، ناوم نییه، رقم له ناوه ... فریشته ده بیت فریشته بیت و به س». تینه گه یستم مه به سستی چیه، به لام ده مینک به جیمه یشت، هه م دهنگی و هه م قسه کانی له گویمدا زه رنگه یان ده هات.

دوای ئه وشوه ترسه کانم گه وره تر بوون، هییدی هییدی به دانیشتنی دریز له که شتییه که دا پاهاتم، دونیای ناوه وه ی که شتییه که تا ده هات تاریکتر و غه ماویتر ده بوو، فریشتهکان زۆرتر ده مردن و که متر ده هاته جیگایان. وام لیهات کاتیکی زۆرم له مه جلیسی مارا ئیلدا به بیدهنگی ده برده سه ر، خۆم له هه موو بوونه وه ریک ده دزییه وه و له هه ر پووبه پووبوونه وه یه که هه لده هاتم. کاتی هه ره زۆری خۆم دایه ئه م نوسینه، به هۆیه وه پابوردوی خۆم پۆژ به پۆژ به یادا ده هینایه وه، بووم به فریشتهیه که هیئنده ی بۆ یادگار ده ژیم بۆ پاشه پۆژ نه ده ژيام. ئیتر بۆ من شتیک نه ما بوو ناوی پاشه پۆژ بیت. له و ماوه یه دا پێزان ده یویست دل خۆشم بکات، به لام

تا دەهات هەستی پیری و مردن زیاتر و زیاتر بە سەرما زالدەبوون. ئەو ماوێه ئیدی من هەر نەدەچوو هەری. هۆشەنگی بولبولیار لە بری من جار جار دەکەوتە گەپان بەدوای فریشتەکاندا، بەلام پاستە ئەو مەلەکدۆستیکی گەرە بوو، بەلام نە توانی زانیاریهکی وەها گرنگ بهینتەوه بۆ کەشتی و نە هەستی بەو دۆخە تاریک و ترسناکە کرد کە مەلەککوژەکان دروستیانکردبوو.

لە کۆتاییهکانی سالی نەوهدا، شهویک مەلایەک بە ناوی «مەلا ئەرسەلانی عەسکەری» بەخۆی و دەستنوسیکی کۆنەوه دەچیت بۆ مالی مەلا موزیر، ئەو یەکیکە لە مەلککوژە هەرە دەرەکان، شەوان لەگەڵ دوو کەسی تردا کۆلانی و کۆلان شار بەدوای فریشتەدا دەگەرین و بە پڕۆژیش سەر دەکاتە سەر خۆیندنی ئیلاهیات و خۆیندەوهی ئەدەبیاتی دینی. دوو پڕۆژ پێشتر لە ناو کۆمەڵیک دەستنوسی کۆندا کە پاشماوێ بیست و پینج سال لە مەو بەری دینداریکی کۆچکردو، یاداشتەکانی ئیسماعیلی مەلەککوژ دەدۆزیتەوه و یەکسەر هەست بە بایەخە گەرەکی دەکات بۆ تیگەیشتن لە میژووی دەرکەوتنی شەیتان لە شارەکاندا. لەویدا هەموو شتیکی لە سەر مالی حاجی سمایی مەلەکبێن هەیه کە وەک مۆلگە و نیشتهجیی دیرینی شەیتانە گەرۆکەکان ناوی هاتوو. زانیاریهکی، مەلا ئەرسەلانی عەسکەری پێتوایە شایەنی ئەو یە بگاتە دەست بەرپرسە بالاکانی جەمعیەتی دۆزمنانی شەیتان کە تا دیت ئەندام و هەوادارانێ نەینیان لە زیادبووندا. ئەو یەکەم کەس بوو سەرنجی مەلەککوژەکانی بۆ ئەم کەشتییهی ئێمە راکیشا. شهویک کە من لە حالیکێ پەڕیشاندانم بووم، لە پەنجەرەیی ژۆرهکەیی خۆمەوه لە قاتی سەرۆه سەیری شەوی کشاوی ناو باغی کەشتییهکەم دەکرد، لە ناکاو ناخم بە جۆریکی بیمانا خرۆشاو

ترسینکی کتوپر دایگرتم، هستیک بو پیشتر تئیدا نه ژیا بووم و پۆم پئی پانه هاتبوو، خرۆشینکی توند دهرونی گرتم و هستمکرد مهدی ده ریایی گه لیک لیمه وه نزیکه... وهک زهنگی مه ترسییه کی گه وه له سه رمدا لئیدات، زهنگینکی گه وه کاسیده کردم و له رینه وهی دهنگی هه راسانی کردم. له وئ بوو، مهدی ده ریایی به خۆی و تارماییه قورسه که به وه، به ئیسکه گران و ههنگاوه پانه کانییه وه له م دهور و دوکانه بوو. به پرتاو چوومه خوارئ و گویم له دهنگی به رزی پیزان خانی مه له کبین بوو توند ده یقیژاند و ده یگوت «ههقتان نییه، به هیچ جزئیک ههقتان نییه، شته که مولکیکی تابه ته، هیچ که سینک جگه له من خاوه نی بریار نییه». زیاتر گویم شلکرد و دهنگی مه لا مونزیر و مهدی ده ریایم ناسییه وه. هیچ شتینکی پوون له قسه کانیان تینه گه یستم، به لام به پرتاو پۆشتم کاره بای هه موو بیناکم کوژانده وه و به خیراییه کی گه وه چوومه سه ری و دهستی کلله کانم هه لگرت که ده مزانی له کویدایه و ده رگای هاتنه ژوووه وه و سه رکه وتمم بۆ قاتی سه ره وه و بۆ ژوووه کان هه موو داخست. هه رچییه کم کردوه نه ده بوو به ئلم مه له ککوژه کان سه ربکه ونه قاتی سه ره وه و فریشته کان ببینن، ئه وه تا که شتیک بوو له و کاته دا بۆم ده کرا. دواتر گویم رادیرا و هستمکرد دهنگه دهنگینکی ژۆر له خواره وه دهستی پیکرد، من هیچ تینه ده گه یستم، ته نیا گویم له ژاوه ژاویک بوو، نه مده زانی ده لئین چی یاخود چییان نیازه، به لام باشترین شت لام ئه وه بوو، کاره بای ماله که ببیرم و ده رگاگان دابخه م تا فریشته کان نه بینن. دلنیا بووم مه له ککوژه کان لئهن، بۆنمه کردن، هه ستم پنده کردن. پاش ئیستیک دونیا ئارامبووه وه، بیده نگیه کی گه وه بالی به سه ر که شتییه که دا کیشا، بیده نگیه کی قول، تا نزیک ده دهقیقه هیچ دهنگیک نه بوو... هه تا چرکه به کیش چییه نه ده هات. ئه و بیده نگیه ترساندمی، خه یالم بۆ هه موو سیناریۆیه کی ترسناک و ره ش چو «چی ده بیته گه ر پیزان خانیان کوشته بیته، برده بیته یان یاخود شتیکیان لئ کرد بیته؟ کئ ده لئته ته له نییه تا ئیمه ی فریشته له په ناگای خۆمان بیینه ده ره وه و هورۆم به ئینن و به ته ور بکه ونه ویزه مان». دوا ی وه ستان و تیرامانئیک ژۆر، هه ر ده بوو

بەسەر دوودلی و وەسواسی خۆمدا سەریگەوم و بێمەدەرئ. لە سەرەخۆ
 ھاتمە خوارئ، دەرگای نۆوان قاتی سەرەو و خوارەو ھەم کردەو و جارێکی
 دی لە پشت خۆمەو دامخستەو، لە سەر نوکی پێ و بێئەوێ ھیچ
 دەنگیک دروستبکەم، بەرەو بەر دەرگای ژووری خانم پۆیشتم، گوێم نا
 بەدەرگاگەو، بێدەنگییەکی ترسناک و کوشندە حاکم بوو، وام ھەستکرد
 کەس لە ژوورەکەدا نەبێت، وەک ھەمیشە بە سووکی و ترسەو دەرگاگەم
 کردەو، بەلام خانم بە پێکی و قنجی و بە شانازییەکی ژنانەیی کوشندەو
 لە سەر کورسییەکی خۆی لەبەردەم کۆمەلێک مۆمدا دانیشتبوو،
 روومەتی کەمێک سوور ھەلگەرابوو، نەمزانی تیشکی مۆمەکان ئێوجۆرە
 پەنگەیان داووتن یان ھەلچوون و خڕۆشانی پێش ئیستا وەھا
 پەنگیانکردبوو. چاوانی غەمگین، بەلام لە جاران شکۆدارتر دیاربوون. بەر
 لەوێ بەبێتیت بچمە ژوورئ، گووتی «بێۆ کارەباکە ھەلکەرەو و وەرەو».
 کارەباکەم دووبارە ھەلکەرەو و بە ترس و نیگەرانییەکی زۆرەو
 گەرمامەو. گووتی «گوئیگرە مەھدائیل. چ کارێکت ھەبە تەواویدەکەیت.
 کەشتییەکە تەواو. ئەوانەیی لێرەبوون مەلەککۆژەکان بوون، ھاتبوون بە
 ناوی کپینی کۆشکەکەو سەیری جینگاکە بکەن، گووتم نا، من بە ھیچ
 جۆرێک ئێم کۆشکە نافرۆشم، ئێمە مولکی حاجی باوکمە و دواي خۆم
 بەجێدەھێلم بکریت بە ھەتیوخانە یان مائی مندالانی بێسەرپەرشت و
 بیکەس. مەھدیم لە ناویاندا ناسییەو پیاویکی باشە، بۆئیم چی بەقوربان
 لە تۆ باشتر ھاتە بەرچاوم، ھیچ نەبێت ئیستا نوێژەکانی دەکات و ئێمە
 نایکەین... نا مەیکە بە گالته، مەیکە بە گالته».

ئەو شەو خانم بۆی باسکردم کە زانیاری تەواوی لە سەر ھەموو شتیکی
 پێگەیشتوو، لە سەر ئەندامانی جەمعییەتی دوژمنانی شەیتان، لە سەر
 دانیشتنەکانیان، لە سەر بەرنامەیی دامەزراندنیان، لە سەر سەرۆکەکانیان
 مەلا موزیر. من لە زاری خانمەو چیرۆکی دروستبوون و گەرەبوونی
 جەمعییەتەکەم لەو چەند مانگەیی داویدا بیست. نەمزانی خانم چۆن
 دەستی بەو ھەموو نەپتییە گەرەبەدا گەیشتوو، دوايي بۆم دەرکەوت

به کتک له کچه مه له کبینه کان خوشکی مه لا نه سهه دی مزگه وتی ناشنایانه . کچیک ماوه بهک له مهویهر جارجار سهردانی که شتیبه که ی ده کردین و کومه کی پیشکه ش به مه له که په ککه وته کان ده کرد . زانیاریه کانی خانم که یشتبوه نه وه ی بزانتیت که مه لا نه رسه لانی عه سگری ده ستنوسه که ی حاجی سمایی مه له ککوژی داوه ته ده ست مه لا مونزیر و نه ویش له گه ل نه دنامه بالاکانی دیکه دا قسه ی ده رباره کرده . خانمه که ی خوشکی مه لا نه سهه دی ناشنایان ، ده میک زانیبوی که شتی فریشته کان به جوریک له جوره کان مه ترسی له سه ره ، هاتبوه وه که شتی و چووبوه لای ریزان خان و هه موو شتیکی بۆ ناشکرا کردبوو . دوی به که م سهردانیشی ، چند جاریکی دی دیده نی خانمی کردبوو و هر جاره ی نه ینیه کی گرنکی سه بارت به جولّه و نیازی جه معیبه تی دوزمنانی شه تان خستبوه بهر دهستی . واته ده میک مه هدی ده ریایی و مه لا مونزیر و مه لای ناشنایان هاتن بۆ که شتیبه که ، نه و پیشوه خت خه بهری له هاتنیان هه بوو . دوی نه وه پییگووتم که چونه ده ره وه ی من نیتر به په های قه ده غه یه ، چونکه گه ر بتبینن لیره ده چیته ده ری ، حسابی من و حسابی هه موو سه رنشینان پاکه و هنزیک نیبه فریامان بکه ویت . من ملکه چ و ناومید به خانم گوت «خانم گیان ، من له میژنه چومه ته ده ری و ته واو نه خویش و ناومیدم و جگه له چاوه پوانی مردن ناسویه کی دیکه نیبه و نیازیکم نیبه تا مردن بچه ده ری و نومیدیکم به ئاده میزادان و به خویش نه ماوه» . قسه که شم راست و دروست بوو ، نه و دم ماوه به کی باش بوو شه وگه پم واز لیته نا بوو و ته نیا بۆ ناومیدی ده ژيام . به لام وه که هه میسه خانم پیی بریم و گوتی « به پای خویش چنده پوژت ده ویت بۆ نه وه ی شتیکی دریز و باشم له سه ر ژیانی مه هدی ده ریایی بۆ ناماده بکه ی ، شتیکی هه موو شتیکی تیدابیت ، نه ینیه کانی و هر شتیکی تریش که بایه خی هه یه ؟ به راستمه به ساقه ، قسه که م به گالته مه گره» . ده موده ست زانیم خانم نیازی چیه ، گه رچی له و باوه په دا نیم پلانه که سوودیکی نه وتوی هه بیت ، به لام نیستا که نه م دیرانه ده نوسم واتیده گم نه وه هه ولئیکی گه وره ی خانمه بۆ ریگرتن له مه له ککوژان بگه نه سه ر نیتمه ،

ئەو شەو شەتیکی ئەوتۆی پێ نهگوتم، نهیدرکاند چ نیازنکی به و ژياننامهیه ههیه. من له سهڕ داوای خانم له ماوهی ههفتهیهکدا و به پهلهپه‌لنکی بۆینه، به ده‌سته‌تیکێ شله‌ژاو و خێرا، که له ده‌سته‌تی فریشته ناچیت، شته‌کانم بۆ نوسییه‌وه. ئیستا ژياننامه‌ی ده‌ریام به پوونی و به هه‌موو لایه‌نه تاریکه‌کانییه‌وه خستۆته به‌رده‌ستی. نه من و نه ئەو باوه‌رمان به‌وه نییه که‌س به چیرۆکه‌کان به‌ینه ژێر گوشاره‌وه، به‌لام ده‌بوو ئەو ژياننامه پیسه‌ ناماده‌بکه‌م تا وه‌ک چه‌کێک به‌کاربه‌یه‌نین... بۆ نا، گه‌ر مه‌سه‌له رینگرتن بێت له قه‌ومیکێ بکوژ و خوینخۆر. له پاستیدا ئاره‌زوویه‌کی وه‌هام نه‌بوو له‌گه‌ڵ مه‌هدیدا بچه‌وه جه‌نگ، ده‌شمزانی ده‌سه‌لاتی مه‌هدی له‌وه بچوکت‌ره بیکریت بۆچوونی ئیمانداره‌کان بگه‌ریت، به‌لام بیرمکرده‌وه، ژياننامه‌یه‌کی له‌وجۆره هۆیه‌ک ده‌بیت تا مه‌هدی تێبگات من نیوه خراپه‌که‌ی ئەو نیم، به‌لکو من زیاتر له‌و له‌ خوداوه نزیکم. من ئیستا ژياننامه‌ی مه‌هدیم ناماده‌کرده‌وه و داومه‌ته ده‌ست خانم و به هینعی هاتومه‌وه سه‌ر نوسینی چیرۆکی ژيانی خۆم، که ده‌بیت بۆ ئەرشیفی فریشته‌کانی ناماده‌بکه‌م.

ئیستا شه‌وان، له سه‌ر ترسیکی ده‌رونی قوول به‌ئاگادیمه‌وه و هه‌لده‌ستم. ژۆریه‌ی شه‌و خانمی مه‌له‌کبین له دۆخیکێ خراپ و په‌شوکاودا ده‌بینم، هه‌میشه به‌ ناو که‌شتی و باغ و گۆرستانی فریشته‌کاندا ده‌گه‌ریت... هه‌میشه ترسیک له‌ چاودایه، هه‌فته‌یه‌ک له‌مه‌وبه‌ر پێیگوتم «مه‌هدائیل لی‌ره‌ن، دزه‌یان کردۆته‌وه ناو که‌شتیه‌که‌وه، شه‌و به‌سه‌ر دیواره‌که‌دا بازده‌ن و دین و نوسراوی سه‌ر گۆره‌کان ده‌خویننه‌وه، من بینوووم، تا ئیستا دووجار بینوو...».

له ویدا له ناكاو یاداشته كانی مه هداثیلی فریشته ده چپریت و کۆتایی دیت .
 له وهی پیزان خانی مه له کبیین هه موو ئه و شتانهی له م شاردۆته وه . له و
 ساته دا که یاداشته که داده خات، ئیدی ده زانیت کۆن ئه وانهی به دوایه وهن .
 دنیا یه بۆ ئه وهی خۆی و وه فائیلی فریشته بهاریزیت، ده بیت شوینتکی
 باستر بدۆزیته وه ... دۆزمنه کان گه وره تر و زۆرتر و ترسناکترن له وهی ئه و
 چاوه روانیده کرد .

فریشته یه کی دی

هه وه له كانی هۆشهنگی بولبولیار و سه لیم ئه سفه ر و سه لام باباجان بۆ
 بزگارکردنی من له دوو مانگی یه که م دا، به جۆرکی ترسناک نوشوستیان
 هیتا، وه هابوو وه ک ئه وهی ده ولت باکی به هه چ شتیک نه بیت، کۆپییه
 ئه له کترۆنییه که ی من به جۆرکی سه رکه وتووانه ده ژیا، کاریده کرد، لێدوانی
 ده دا، وینه ی بلۆده کرده وه، فه یسیوکی خۆشی هه بوو . گه رچی سه لام
 باباجان و سه لیم ئه سفه ر زۆر پێداگریان له سه ر بلۆکردنه وهی هه ندیک
 به شی یاداشته كانی من ده کرده وه له پۆژنامه کاندا، به لام هۆشهنگ پایابوو
 هه ر جۆره کاریکی وا بیسوود ده بیت و ده ولت له پێگای لیوا
 جهنگیزه که ی خۆیه وه ده توانیت به درۆیان بخاته وه و وه ک گه مه یه کی
 ساخته بیناسینیت، ئه مه جگه له وهی شه فیق هرووی و ئه نوهر پۆخان دوو
 پاسه وانی دلسۆزی چیرۆکه کان نین . ده بوو سه ره تا پێگایه ک بدۆزنه وه
 وه ها کاریگه ر بیت له په وتی شته کان بگۆریت و وه رگه رانیتکی کاریگه ر
 دروستبکات ... به لام چی؟ بولبولیار شه و و پۆژ له ناو ئه و ئه رشیفه
 گه وره یه دا که من بۆم به جیهنیشتبوو، کاریده کرد .

لە ماوهی ئێوە دوو مانگەدا، چەند چیرۆکنوسیکی دی بە شێوهی گوماناوی و کتوپڕ مردن. بەلام بێباکییەکی گەوره و بێدەنگییەکی هاوبەش سەبارەت بە چارەنوسی چیرۆکنوسان لە هەموو شوێنێک بوو. بە جۆریک سەلام باباجان دەیگوت «عەجایەب، لەو برۆایەدان، گەر گۆرانبێژە بلح و دەنگ ناخۆشەکانیشمان ئاوا بەرپز بکوژابان، خەلک هەر بێباک و کەمتەرخەم دەبوون؟». کوشتنی چیرۆکنوسەکان، بە پلانی ورد بە پێوه چوو بوو. هەموو مەرگەکان وەک کۆچی سروشتی دەرەکهوتن، وەک خۆکوشتن، کێشەیی بنەمالەیی و خێزان، مردن بە خواردنی خراب، بە فیاگرایی زۆر، بە ماشین، بە ئاگرکەوتنەوه، بە خنکان. لەبەرئەوه کوشتنەکان بێدەنگ تێپەڕین. هەر کات هەوالی مردنی چیرۆکنوسیک بلأوده بووهوه، دواي تەواو بوونی پرسەکەیی، خەلک لە یادباندەکرد و لە بیرێ کە سدا نەدەما. ئێوە بیرچوونەوه و بێباکییەیی وەک تاعوون لە ولاتەکەدا دەگەرا، تا سەرە مەرگ بەدواي مروفەکانەوه بوو. چیرۆکنوسە زیندوووەکان هیدی هیدی دەستیانکرد بە کۆچی نەهینی، کە دەلێم کۆچی نەهینی، دروست نازانم بەرەو کۆی، بەلام لە ناکاو ونبوون، لە ناکاو نەوهک چیرۆکنوسەکان، بەلکو خودی چیرۆک نەما... گۆزارەکان، پۆژنامەکان، کتیبخانەکان، بە جۆریکی بەرچاوی خالی بوونەوه لە چیرۆک. لە ماوهی سالیکیدا لە کۆچی نەبێزراو، بێدەنگ و هەست پێ نەکراودا، نیشتمان، بێتەوهی هەناسەییکی غەم هەلکێشیت، مالآوایی لە هەموو چیرۆکنوسەکانی خۆی کرد. ئێوە دوو مانگەیی سەرەتا سەلیم ئەسغەر لە دوودلییەکی زۆردا دەژیا، راستە زیاتر وەک نوسەری وتار و کۆمیتتاری فیکری ناسرابوو، بەلام کەس نەیدەتوانی نکوولی لە بەهره زۆرەکەشی وەک چیرۆکنوس بکات. لەو ماوهیەدا و بەر لەوهی خۆی ونبکات لە ستوونەکەیی خۆیدا لە پۆژنامەیی عەزیزم وەتەن، وتاریکی بە ناوی «بۆ چیرۆک لە حەقیقەت ترسانکتره» بلأوکردهوه. لەویدا نوسیویوی «حەقیقەت ئێوە شتانەیه کە هەن، لە دەستماندان، تیا ژیاوین و دووبارە و هەمیشە تێیدا دەژینەوه، دیو نەگۆر و هەمیشەییەکی سوراندەوهی دونیایە بە دەوری خۆیدا، بەلام چیرۆک ئێوەیه کە دەبیت بێت یان دەبیت بۆی بگەڕێن یان بە خەیاالی هەبوونییهوه دونیا بگۆڕین

... حەقیقەت ئەو ژیاڵە یە کە لێی بێزاربووین، چیرۆکیش ئەو ژیاڵە یە کە ھەرگیز نایگەینی. چیرۆکنوسەکان شۆپشگێرە گەورەکانی ئەم سەردەمەن، دواى ئەوێ سیاسی و فەیلەسوفەکان نەیانئوتوانی ھەتا یەكجۆری دیکەى ژیاڵە پێشانى مەرفەھەکان بەدەن، ئێستا چیرۆکنوسەکان بە خۆیان و نەخشەى ھەزارەھا دۇنیای نەدۆزراو ھە لێرەن. لە بەر ئەو، بە جۆریك لە جۆرەکان پێکەوتنیکی نەینی و پەیمانیکى نەنوسراو و مۆرنەکراو لە نۆوان ھەموواندا ھە یە بۆ کوشتنیان». لە دواى ئەو ستوونەو، زۆر لە خۆینەرەکانى ھەستیانکرد ئیتر بە ناچارى دەبێت بچیتە ژێرەو و خۆی ونبكات. تا ئەو ساتە وھا بوو ھەك بە تەنیا پروفیسۆر شالیار و ھاوھەلانی بزانی چیرۆکنوسان چەند ترساناکن، بەلام ئێستا چیرۆکنوسەکان خۆیان ھەك جنسیکی ترسانا دەناساند و خۆیان ئاشکرا دەکرد. ئیتر مامۆستا ئەسفەر ھێچ بواریکی نەبوو جگە لەوێ لەگەڵ مەترسی ئیشتەكەى خۆیدا تا كۆتایی بپروات. دواى نوسینەكەى و لە سەر پێشنیاری بۆلبولیار، مامۆستا بپاریدا خۆی بشاریتەو. دواى سێ كۆمەڵە تیکست و نامەى پەوانەکراو بۆ لیقیاتانت و جەنابی سەرۆک و پروفیسۆر شالیار، ئاشکرا بوو گوشارەکان کاریگەرییەکی ئەوتۆیان نییە. سەلام باباجان چەند جارێک ویستی شەفیع ھەروێ پازیبكات لە سەر کوشتنی چیرۆکنوسان ھەوآل بۆلۆبكاتەو و مانشینت دروستبكات، بەلام ھەروێ جگە لەوێ پقی لە چیرۆکنوسان بوو، بەردەوام دەیگوت، بەلگە یەکی گەورەمان لە ژێر دەستدا نییە بیسەلمینتت تاوانیکى سیاسى لە گۆرپییە، دواى ئەو وولات گەر پۆزنامەنوسی باشى ھەبیت، چ کاری بە چیرۆکنوسان ھە یە.

سەلیم پۆز دواى پۆز ھەستیدەکرد، خۆپاراستن تا دیت سەختەر دەبیت. لەگەڵ كەوتنی ھەموو چیرۆکنوسێكدا دەیگوت، شەھیدی دواتر منم. ئێستا جگە لەوێ بە قسەى بۆلبولیار بكات و خۆی ونبكات، چاریکی تری نەبوو. بۆلبولیار ھەموو پێگا و شوینیکى خۆشاردەوێ بۆ دابینکرد. ئەو بە درێژایی ژیاڵی ھەستیکردبوو پتووستی بە چیرۆکنوسێكە لە نزیکییەو ھەبیت، لەگەڵیدا بژی، متمانەى پتیبكات و ھەموو ژیاڵی خۆی بۆ

بگێڕێتەو. ئیستا لەگەڵ سین ئەسفەردا دەیتوانی کاتیکی گرنگی هەبیت و لە نزیکەوێ ئو ژیاوەی خۆی بگێڕێتەو. کە لە مێژە دەیهوێت تەواوی سەرپورده سەپەرەکانی تۆماربکات. بەلام لەوێ گرنگتر، دەهویست سین ئەسفەر وەک پۆشنبیریک و چیرۆکنوسیکی ناسراو لەگەڵیدا بەشداری خۆیتندنەوێ ئەرشیفەکە بێت، کە جگە لەوێ خەزێنەیهکی سیاسی و مێژوویی گرنگە، بەهەرەیهکی شەیتانیانەئە دەههیش لە پشت چاوی نوسەرە شەپانگێزەکەیهوێ بووێ کە ورد و درشتی ژیاوی سەرەمێکی بە پۆحیکی دژوار و نەخۆش و تاریکەوێ نوسیوێتەو. لەو ماوێهەدا پێکەوێ لەگەڵ بولبولیاردا کەوتنە گەپان بە ئەرشیفەکانی مندا، بە یادگارەکانمدا، بە فایله ئەرخیەوانییە بێشومارەکانمدا، بەو کتێبخانە نەینی و پڕ دۆکومێنتەئە هەموو ژیاوە کارم تێداکردبوو و کۆمکردبووێه. پۆژیک کەوتن بە سەر ئو فایله گەورەیهەدا کە تەواوی چیرۆکی من و پیاوێ لێکچووێکانی منی تێدا بوو، بولبولیار سەرسام نەبوو، بەلام دلنیاوو خەزێنەیهکی گرنگی دەستکەوتوو، ئو دەمێ ساڵ لە مەوێر، لە سەرەمێ گەپانی مندا بۆ فریشتەکەم، ناگاداری بەشیکێ چیرۆکەکە بوو، چونکە دەمێک وەفائیل هات و من زیندانم کرد، ئو خەبەری لە بەدبەختی ئوانە هەبوو کە شیۆهیان دەهاتەوێ سەر من و ناگاداریوو خواستی دۆزەخینی من، ولاتی لە چ قەپران و بەدبەختییەکەوێ ئالاندوێ. بەلام فایلهکە داوی ئو هەموو ساڵە نرخیکی گەورەئە هەبوو، ناو و ناوێشانی بەشی هەرە نۆری هاوسیماکانی منی تێداوو. لەو ساتەدا بێرۆکەیهکی سەپەر و شەیتانی دێتە خەیاڵی بولبولیار، ئەوێ بەرامبەر ئو لیوا جەنگیزە خەیاڵی و ساختهیهی دەولەت، ئوان لیوا جەنگیزکی دی دروستبکەن کە لە پێگای ئینتەرنێتەوێ یاداشتهکانی من بگێڕێتەو، یادەوێریههکانی لەگەڵ سەرۆکدا باسیکات، نەینی سالانی پەيامنێریم لە نیتوان دەولەت و حیزبدا ئاشکرابکات، هەموو چیرۆکە ترسناکەکان، بەلام بەش بەش و لەگەڵ هەرەشەیهکی ئاشکرادا کە پیاوانی دەولەت و لە سەرۆ هەموویانەوێ شالیار تێبگەن، گەر لیوا ئازاد نەکرێت ئاشکراکردنی نەینییهکان بۆ هەمیشە بەردەوام دەبێت و راستی کوشندەتر دەکەوێتە بەر خۆر. سەلام

باباجان و ماموستا نه سفر بیژکه که هم سهرسامیکردبوون و هم ترسیکی قوولی تیدا چاندن ... هر دووکیان فایللی هاوپوخسارهکانی منیان گرتنه دهستهوه و یهکه یهکه سهیری هممو لاپه‌ره‌کانیان کرد، چیژکه که شتیک نه‌بوو چاو یان عه‌قل باوه‌ری پیبکات، وهک نه‌وی هممو شته‌کان له جیهانئیکی تاریکوه هاتبن و پرپن له نامازه و ته‌لیسمی نه‌کراوه. لیوا جه‌نگیز له ده‌یان ژیانی جیاواز جیاوازا، له ده‌یان ئیشی جیاواز و رۆلی جیاوازا... که‌سیک ناوئینه‌ی کات و ناوئینه‌ی جیگاگان له ناو خزیاندا دووباره‌یده‌که‌نه‌وه. سه‌لام گووتی «به‌لام چ سوودیکی راسته‌قینه‌ی هه‌یه‌ گهر ئیمه لیوا جه‌نگیزی دووم دروستبکه‌ین؟ ده‌ترسم نه‌وه به‌ کوشتنی لیوا خۆی نه‌واو بیټ». بولبولیار گووتی «دوور نییه لیوا جه‌نگیز کوژا بیټ، نه‌گهر کوژا بیټ نه‌وا له رینگای ئه‌م هاوشیوه‌یه‌وه ئیمه زیندووی ده‌که‌ینه‌وه و ده‌یکه‌ین به‌ گژ فه‌رمان‌زه‌وایانی بورجدا، گهر نه‌شکوژا بیټ، بۆ نه‌وی حه‌قیقه‌تی نه‌و لیوا جه‌نگیزه ساخته‌یه‌ی خۆیان سه‌لمئین و نه‌وی ئیمه به‌درۆ بخه‌نه‌وه، په‌نگه لیوا ده‌ره‌بهننه‌وه و ده‌ریبخن و به‌ جۆرئیک له‌ جۆره‌کان پيشانمانبدن. ده‌بیټ چاوه‌روان بین. گهر هه‌چیشان نه‌کن، ئیمه لیوا جه‌نگیزنیکمان ده‌بیټ که به‌ دللی لیوا جه‌نگیزی راسته‌قینه‌ هه‌لده‌سوپی و قسه‌ده‌کات، وهک نه‌و پیاوه‌ی ئه‌م یاداشتانه‌ی نوسیه‌وه و ئه‌م نه‌هتییانه‌ی پاراستوه‌وه. لیوا جه‌نگیزئیک به‌ پیچه‌وانه‌ی لیوا جه‌نگیزی کۆنه‌وه پاستی لایه و ده‌سه‌لاتی لا نییه، له‌و رینگایه‌وه ئیمه هه‌میشه رۆحی که‌سیکی نه‌هتی و گرنگمان له‌گه‌ل‌دایه که ده‌ویرئیت حه‌قیقه‌ت به‌ هممو ژه‌هره‌که‌یه‌وه برئیت». بیرکردنه‌وی بولبولیار بیرکردنه‌وه‌یه‌کی وردبوو. به‌لام گه‌ران به‌ دوا‌ی نه‌و که‌سه‌دا که رۆئیکی وه‌ها بگئیرئیت، ئاسان نه‌بوو. نه‌و که‌سه‌ی دوا‌ی کاری وه‌ها ده‌که‌وت ده‌بوو به‌ سه‌لیقه بیټ و گه‌له‌ک به‌ نه‌هتی هممو شتیک نه‌نجامبدات، تا ده‌ستی ده‌گاته یه‌کئیک له‌ هاوشیوه‌کان و ده‌یخاته سهر نه‌و بپوايه‌ی به‌و کاره هه‌ستیت. ته‌نیا که‌سیک له‌و سیانه بیتوانیبایه نه‌و ئیشه راپه‌رئینئیت، سه‌لام باباجان بوو. پاستیه‌که‌ی ده‌بوو یان نه‌و یان نه‌زمیرا کاره‌که جی به‌جیبکه‌ن، به‌لام نه‌زمیرا زمانئیکی وه‌های نه‌ده‌زانی و

کئ بۆ ئیشیکێ وەها ترسناک دەچوو ژێر قسە ی کچە خزمەتکارێکی ئەفریقایییە. سەلام باباجان ئیستا بە جۆریک دلخۆش بوو، بە جۆریک ژایانی گۆپابوو، بە شێوەیەک خروشانەکان دەژیا، هەندێ جار هەر یەک لە بولبولیار و سەلیم ئەسفەر ترس داڵدەگرتن. گەرچی هەموو شتێک تراژیدی بوو، بەلام ئەو رای وابوو تراژیدیا مانای ئەوەی ژیان هەیە، زیندەگی لە زنجیری خۆیدا دیل نەبوو و شتێک هەیە دەجولیت و هیزیک هەیە پوچ پادەتەکتیت. دیارە پیشەکە ی وەک پۆژنامەنوس گومانیکێ نۆدی لە کۆڵدەکردووە تا بتوانیت نازادتر لە هەر کەس بگەیت و بیرسیت. بەلام جگە لە شوناسی پۆژنامەوانی، سەلیقە ی خۆشی پۆلیکی گەورە ی بینی لەوە ی بتوانیت ئیشتە کە بە جوانی پاپە پینت. لە گەرانەکانی هەفتە ی بەکەمدا، سەرکەوتنیکێ ئەوتۆی بە دەست نەهیتا، بەلام خودی ئەو گەرانە فیری نۆر شتیان کرد کە پێشتر نەیدەزانی، بە جۆریک بریاریدا دەمیک لەم کێشە ی تەواو بیت بۆ هەتا هەتا ی پۆژنامەوانی وەرزی جیبەتلیت و دوا ی شتە ناوازهکانی ژایانی راستەقینە بکەیت. لە هەفتە ی دوو مەو ئەو راستییە هاتە دەستی کە زۆرینە ی هاوسیماکانی لیوا جەنگیز لە پتر لە سیازدە سال لەو وەبەرەو شاریان جیبەشتوو و ئیتر هەرگیز نەگە پاونەتەو و یەکی مۆریکی تایبەت بە لەشیانەو یە. پێگەوتی کە سیکێ دیشی کرد بە پێگای جوانکاری سیمای خۆی گۆپیوو و ئیستا شتیکێ ئەوتۆی لە لیوا نەدەکرد و کەلکی کاری وەهای پێو نەبوو. تەنیا لە کۆتایی هەفتە ی چوارەمدا ئەو پیاو ی دۆزیووە کە دەبیتە جیگرەو ی شوینی من. ناوی راستەقینە ی «سەفا زیوان» بوو، ناوی لە ناوی ئەو برا کۆچکردووم دەچوو، کە چەند سال لەو وەبەر لە ئەمریکا بە بێدەنگی کۆچی دوا ی کرد. لە وێستگە یەکی کارەبا ئیشی کۆنتڕۆلی فیدەرەکان و جیبە جیکردنی پلانی دابەشکردنی کارەبا بوو بە سەر گەرە کە جیاوازهکاندا. لەو کەسانە بوو بە پۆز دەخەوت و بە شو دەچوو سەرکار، کەم دەرە کەوت و دەبینرا، هەتا خزمە نزیکە کانیشی جەژنا و جەژن دەیانبینی. بێخو یی و وەرەوی ماتۆر و گۆیگرتن لە جنتوی بەردەوامی ئەوانە ی لەبەر بیکارەبایی نەفرەتیان بۆ دەنارد،

پوخساری پیاویکی ماندوویمان پنبه‌خشییوو، که ورده ورده له ژۆر کاره‌گه‌ری تاعوونی له یادچوونه‌وه‌دا رابوردوو خۆشی له بیرده‌کرد. چوار سال له‌مه‌وه‌ر، ژنه‌که‌ی بینه‌وه‌ی مندالیک دوا‌ی خۆی جیبه‌تلیت، به شتیره‌نجی مەمک کۆچی دوا‌ی کردبوو، ئیستا په‌کینک بوو له‌وانه‌ی به توندی نه‌یاری ده‌سه‌لاتداری هه‌ریم بوو، بیزار بوو له ژیا‌نی خۆی له‌و ویستگه‌ کوشنده‌یه‌ی کاره‌بادا، به‌لام شتیکی نه‌وتوی نه‌بوو بیگات، چ نه‌لته‌رناتیفتیکی هه‌بوو؟. سه‌ردانه‌که‌ی سه‌لام بۆ لای سه‌فا ژۆوان، به‌ ناوی پرس و پاوه‌بوو ده‌راره‌ی کیشه‌ هه‌میشه‌یه‌یه‌کانی کاره‌با. به‌لام هه‌ر له سه‌ره‌تاوه سه‌لام قسه‌کانی به‌و ئاراسته‌یه‌دا برد که بتوانیت ته‌واوی مه‌یلی سیاسی سه‌فا بخوینیتته‌وه. سه‌فا له پیاوه‌ ناگراوییه‌ توپه‌کان بوو، گه‌نده‌لی و دزی به‌رپرسه‌کانی نۆر بۆ گرنگ نه‌بوو، به‌لام نه‌وه‌ی له به‌غداد وه‌ک نیشتیمانفرۆش ده‌یبینین، توپه‌یده‌کرد و که‌فی ناگرینی پنده‌رده‌دا. به‌ شیوه‌ی که‌ستیکی نه‌فام که ته‌نیا رووکه‌شی ده‌سه‌لات ده‌بینیت و له گرنج قووله‌کانی ناوه‌وه‌ی تیناگات، زوو زوو ده‌یگوت «کاک‌ی برا کوردی چی، کئ کوردی قوربه‌سه‌ری له بیره، هه‌ر کورسییه‌که له به‌غدا سه‌لامه‌ت بی‌ت، ته‌واو ... هه‌مووی ده‌ردی کورسییه‌که‌یه. تۆ ده‌لتیت چی، هه‌ر باسیشی مه‌که».

پیاویک بوو ده‌نگیکی پۆشن و جوانیشی بوو، له‌و ئه‌کته‌رانه‌ ده‌چوو که له سه‌ر شانۆ به‌ توانا و بلیمه‌تن، به‌لام خۆیان مروفی گه‌مژه و بئ هه‌یه‌ت و قسه‌نه‌زانن، ده‌توانن له سه‌ر شانۆ وه‌ک پاشا و قاره‌مان و شوپه‌سوار ده‌ریکه‌ون، به‌لام له ژیا‌ندا هه‌چ نین جگه‌ له ئاده‌میزادیکی نسکۆدار و بیچوست. وه‌ک هه‌موو ئاده‌میزاده‌کانی دی به‌ چاویدا دیاربوو ده‌یه‌ویت پۆلیکی تریش بگیتیت، ژیا‌نکی دیکه‌ی هه‌بی‌ت، ته‌خته‌ی شانۆیه‌کی تر ئاوه‌دانبکاته‌وه. به‌لام چه‌قینی له ناو نه‌و بۆرد و دوگمه و فیوز و ماتۆر و فیده‌ر و کابل و عه‌موانه‌دا خه‌یالیان وه‌ها خه‌ساندبوو، پێیوابوو دونیا هه‌چ نییه‌ جگه‌ له ویستگه‌یه‌کی کاره‌بای وه‌ک ئه‌م ویستگه‌یه‌ی ئه‌و، که هه‌چ کات و له هه‌چ شوینیکا‌دا به‌ ته‌واوی و پزکی ناکه‌ویته‌ ئیش. ده‌یگوت «ئه‌م ویستگه‌یه‌ی من دنیا‌یه‌کی بچکۆله‌یه، خودای گه‌وره‌ش، به‌ قوربانی ناوی بم، هه‌ر وه‌ک

به‌پژوه‌بری و پستگه‌یه‌کی گوره وه‌هایه، ناشوکی نه‌بیت، مه‌حه‌ته‌که‌ی
 ئو له‌مه‌ی من باشتر نیش ناکات». له ناوه‌راستی قسه‌کاندا سه‌لام
 وریایانه چوو پیشی و گووتی «تو ده‌زانیت، له نتوان تو و وه‌فای
 په‌فعت به‌گدا لیکچوونیککی زۆر هه‌یه. ده‌یناسیت، وه‌فای په‌فعت به‌گ
 ده‌یناسیت؟». کابرا هه‌ناسه‌یه‌کی هه‌لکیشا و گووتی «کن هه‌یه
 نه‌یناسیت؟ داخی ئوه‌ وا له دلّی مندایه...». سه‌لام سه‌ری له‌قاند و
 گووتی «راسته‌که‌یت، پیاوکی باش نه‌بوو، سالانیک که به‌پژوه‌بری
 ئاسایشی گشتی بوو شتی زۆر خراپی لیده‌گێرنه‌وه. ده‌زانیت چی به‌سه‌ر
 هاتوو ئیستا؟». کابرا گووتی «نه‌وه‌لا، له کوئی بزائم، خه‌برم له برای
 خۆم نییه، ئینجا له وه‌فای په‌فعت به‌گی گه‌واد».

ئو پۆزه سه‌لام زیاتر درێژه‌ی نه‌دایه ئو باسه، به سه‌فای گووت، چه‌ند
 شه‌وتیکی تر دیته‌وه لای و پاپۆرتیک له سه‌ر ژیانی شه‌وانه‌ی له
 شوینکاره‌که‌یدا دروسته‌کات. نه‌ده‌کرا به‌کسه‌ر بیخاته به‌ر گه‌مه‌یه‌کی
 گوره و ترسناک هه‌ر زوو سلۆکی و غه‌ریزه‌ی هه‌له‌هاتنی تیدا
 به‌ئاگابه‌یتیت. دلّیابوو به ته‌نیا ناتوانیت بیخاته سه‌ر بیروکی کارینکی
 وه‌ها، پیوستی به کۆمه‌کی مامۆستا ئه‌سغه‌ر یان بولبولیار هه‌بوو. دوا
 سی شه‌و له‌وه له‌گه‌ل بولبولیاردا گه‌رایه‌وه، بولبولیار بینه‌وه‌ی
 نه‌ملاولایه‌کی درێژبکات، پینگوت بۆیه هاتوونه‌ته لای تا خزمه‌تیک به
 میژووی شاره‌که و میژووی حه‌قیقه‌ت بکات. کابرا سه‌ره‌تا تینه‌گه‌یشت
 باس له چیه‌ی و چی ده‌گوزه‌ریت. بولبولیار بۆ ئه‌وه‌ی هه‌م تیببگه‌ینیت و
 هه‌م بیخاته سه‌ر برۆی ته‌واو، چیرۆکی گرتنی منی بۆ گێرپه‌وه. کابرا
 سه‌ره‌تا گووتی «جا گه‌وادێ وا بیگرن یان نه‌یگرن چیه‌ی؟ عیلاقه‌ی به
 منه‌وه چیه‌ی؟ تا زۆلم و زۆرداری کرد، کردی، ئیستا ده‌تانه‌ویت بۆی
 بگرن؟ چیتان له من ده‌ویت؟». بولبولیار به شینه‌یی تیببگه‌یاند که
 کیشه‌که کیشه‌ی ژیانی وه‌فای په‌فعت به‌گ نییه، وه‌فای په‌فعت به‌گ
 له‌وانه‌یه مردبیت، هیچ نیشانه‌یه‌ک نییه که زیندوو بیت و له ژیاندا بیت،
 به‌لام وه‌فای په‌فعت به‌گ خه‌زینه‌ی نه‌ینیه‌کانی ئه‌م مه‌مله‌که‌ته بووه،

ئەو سەرەیه کە نەینییەکانی هەموو ئەم حاکم و حکومەتە ی تێدایە، ئەو سەرە ی کە گەر بمریت و ئەواو چیرۆکی خۆی نەگێرا بێتەوه، وێنە ی ئەم ژیا نە ی ئێمە و شیۆه ی ئەم عەسرەمان کاتیک دە یگرا زینەوه بۆ ئەوه کانی تر، پڕ هە ل و کە موکورت دە بێت. بولبولیار چەند سەعات قسە ی بۆ کرد، هەموو ئەو بە لاغەتە ی سالانیک زۆر لە خۆیندەنەوه ی شیعر و تیرامان و گوینگرتن لە چیرۆکی فریشتەکانەوه فێر بپووبوو، ئیستا بە کاریدە هینا تا ئەم پیاوه پارزبکات کۆمەکیان بکات، چونکە وهک خۆی دە یگروت ئەوه دوا ئومید بوو، بتوانن نەینیی و تاریکیەکانی سەر دەمینک وهک خۆی بگۆرزنەوه. سەفا زیوان سەر سەختییەکی زۆری پیشاندا، گووتی کە لیوا وهفا خۆی شتەکانی نوسیوه بۆ بلاوی ناکەنەوه و ئەواو، بۆی چاپبکەن و بیکەنە کتیب و ئاو بێنە و دەست بشۆ، ئیتر هەموو پزگارمان بێت. بولبولیار بە وردی بۆی پوونکردهوه، هەموو پاستییەک کاتیک دە بێتە پاستی کە یەکیک بێت بە شاھیدی، گووتی ئەو کتیب و نوسراو و کاغەزانی بەر دەستی ئێمە نرخ ی نامینیت گەر قسە کە ریک، کە سینک، پە یامنی ریک لە پشتیانەوه نەوه ستیت... حەقیقەت تەنیا کاتیک مانای هە یە، ئەوه ی کە دە یینریت دەمامکی لە سەردا نە بێت. حەقیقەت ئەو کاتە دەناسریت و دە یینریت کە لە گە لیدا دەموچاوی ئەو کە سەش بناسریت و بێینریت کە هە لیگرتووہ. لێرەوه حەقیقەت ی هەموو نوسینەکانی لیوا وهفا بە یی خۆی، بە یی ئەوه ی بیسەلمینین کە ئەوه قسە ی خۆیەتی، ئەستەمە. ئەوانەشی کە لیوا وهفایان گرتووہ لە پیناوی یەک شتدا گرتوو یانە، خۆی لە نوسینەکانی جیا بکەنەوه، دلیبکەن و ونیبکەن بەر لەوه ی بتوانیت بیسەلمینیت ئەو هە لگر و بێنەر و پارزەری ئەو حەقیقەتە ی. گرنگترین شت بۆ ئەوان ئیستا ئەوه یە لیوا لە دە فترەکانی، لە چیرۆکەکانی، لە ئەرشیفە کە ی دابین، لە تۆماری زیندەگی خۆی دوور بیخەنەوه، بەر مانایە ی کە زیندەگی خۆی، هەرگیز زیندەگی خۆی نە بووه، بە لکو هەمیشە فەرمانیک بووه لە جیگایەکی ترەوه دەرچووہ، ئاماژە یەک بووه لە شوینیک ترەوه نێردراوه. کابرا بە زەحمەت لە قسەکانی بولبولیار تێدە گە یشت، بە لآم تێگە یشت گەر نوسینەکان مۆری وهفای پە فەت بەگی

پتوه نه بیت نرخی نامینیت، ئیستاش نه‌وهی که ده‌بیت دوری وه‌فا
 ببینیت و نه‌وه مؤره بنیت به نوسراوه‌کانه‌وه نه‌وه، وه‌فایه‌کی ساخته که
 ده‌بیت جینگای وه‌فای راستی بگریته‌وه. بولبولیار پییگوت «گرنگ نه‌وه
 نیبه وه‌فای رهنه‌ت به‌گ کتیه. وه‌فا رهنه‌تی راسته‌قینه بوونی نیبه،
 هتا نه‌وه ژهنراله خوین تاله‌ش که ئیستا زیندانه و ده‌مانه‌ویت
 نازادیکه‌ین، وه‌فای راسته‌قینه نیبه. گرنگ نه‌وه‌یه کن ده‌توانیت نه‌وه پۆله
 بگریت که ده‌بیت نه‌وه ناوه له میژودا بیگریت، نه‌وه گرنگ». بولبولیار
 به هیمنی نه‌وه ئیشه‌ی بۆ سه‌فا زیوان بوونکرده‌وه، نه‌وه‌ی پیشاندا که
 دۆزینه‌وه‌ی نه‌وه لای ده‌زگا و پیاوانی شالیاره‌وه ئاسان نیبه. نه‌وان ده‌زانن
 هاوسیه‌لاکانی لیوا زوریان به‌ره‌وه‌ی ولات کۆچیانکرده‌وه، گومانیان بۆ
 نه‌وه ده‌چیت په‌کک له ده‌ره‌وه‌ی نیشتمانه‌وه، له کورده ناپازیبه‌کانی
 نه‌ورویا نه‌وه گه‌مه‌یه ریگده‌خات. نه‌مانیش هه‌موو شتیک ده‌که‌ن نه‌وه
 هه‌سته بگه‌ینن که په‌کک له ده‌ره‌وه‌ی ولات نه‌وه گه‌مه‌یه ده‌کات. له‌وه‌ش
 گرنگر، نه‌وه هیه شتیک له ره‌وتی ژیانی خۆی ناگریت، سه‌ره‌تا هه‌موو
 شتیک تۆمارده‌که‌ن نه‌وسا به‌ش به‌ش ده‌سته‌که‌ن به‌په‌خشکردنی، به
 جوړیک دواتر چه‌ند بیخه‌نه ژیر چاودیریبه‌وه، شتیک نااسایی له‌سه‌ر
 نادۆزنه‌وه، هه‌موو نه‌وه ماوه‌یه‌ش نه‌وه هه‌ر وه‌ک فه‌رمانبه‌ره‌که‌ی جاران له
 کاری خۆی به‌رده‌وام ده‌بیت. سه‌فا زیوان داوای دوو پۆژ مۆله‌تی کرد تا
 بیریکاته‌وه، به‌سه‌ریک گه‌مه‌که‌ی به‌ترسناک ده‌زانی و به‌سه‌ریکی دیش
 ده‌یویست شتیک بکات ژیانی له‌م دووباره‌بوونه‌وه و خه‌وتن و خواردنه
 نازه‌لیبه‌ ده‌ره‌بیت و بتوانیت گه‌ر جاریکیش بووه، له ژیانیدا ببیته نه‌وه
 قاره‌مانه‌ی که سه‌فای راسته‌قینه، چاودیری بچوک و ناچیزی ویستگه‌یه‌کی
 کاره‌با هیه کات ناتوانیت ببیت، نه‌وه په‌که‌م ده‌رفه‌ت و دوا ده‌رفه‌تی
 ژیانی بوو شتیک بکات له ره‌وتی پوچ و دووباره‌ی ژیانی خۆی که‌میک
 دووریخاته‌وه. هه‌موو ژیانی هه‌ستیکردبوو جیاوازیبه‌کی نه‌وتوی نیبه
 له‌گه‌ل نازه‌لدا، ئیستا ده‌رفه‌تیک بۆ هاتبوووه پیش ژیانیکی تر
 تاقیکاته‌وه، بچیته به‌رگی که‌سیکی تره‌وه، میژووی که‌سیکی تر
 له‌به‌ریکات که هه‌ستیک تری لئی ده‌ویت. سه‌فا پیاویکی نازا نه‌بوو، به‌لام

ترسنۆكيش نه‌بوو، له‌وه‌شی نه‌ده‌پرسی ئاخۆ عاقیبه‌تی ئیشه‌که ده‌شیت به‌ کوو بگات، به‌لکو ده‌ترسا وه‌ها له‌گه‌ل پۆلی وه‌فای په‌فعت به‌گدا تیکه‌ل بیت. ئیتر خۆی بۆ نه‌دۆزیته‌وه. ترسێک به‌ دلنیاپییه‌وه به‌ما و مانای خۆی هه‌بوو.

رۆژێک بپاریدا هه‌موو ئه‌و کارانه بکات و بێته تیمی به‌رگریکه‌رانه‌وه له‌ من، ناوی له‌ سه‌فا زیوانه‌وه بووه وه‌فای دووهم. له‌ پاستیدا ئیستا وه‌فای یه‌که‌م من نه‌بووم، به‌لکو ئه‌و وه‌فا ئه‌لکترۆنییه‌ بوو، که‌ شالیار ده‌بجولاند. بوونی ئه‌و له‌ بوونی هه‌موو وه‌فا دیار و نادیاره‌کانی تر به‌رجه‌سته‌تر بوو، دواه‌مین وه‌فا ئیستا من بووم له‌ مه‌خزه‌نه‌ تاریکه‌که‌ی خۆمدا. من هیدی هیدی ده‌بووم به‌ بێکه‌لکترین کۆپی خۆم. په‌نگ بوو هه‌میشه‌ش هه‌روا به‌مایه‌ته‌وه، گه‌ر له‌ ناكاو شتیك پووینه‌دایه، ته‌واوی گه‌مه‌که بگه‌ریت و ئاراسته‌یه‌کی تری بدات.

فریشته‌کان سه‌ر به‌ زه‌مینی ئه‌فسانه‌ن، به‌لام کیشه‌که له‌وه‌دا نییه، به‌لکو له‌وه‌دایه ئه‌فسانه خۆی به‌ جوړیکی ترسناک سه‌ر به‌ هه‌ریمی واقعه، سه‌ر به‌ بوونی ئیمه‌یه، سه‌ر به‌ ناوکه هه‌ره تاریک و په‌ق و داخراوه‌که‌ی ژیانی خۆمانه. من لای خۆم و دونیاش بوویووم به‌ جه‌سته‌یه‌کی مردوو، له‌ زیندانه‌که‌مه‌وه چیتر ئومیدی هه‌چ گه‌رانه‌وه‌یه‌کم بۆ دنیا نه‌بوو. زیندانه‌که له‌ جوړه شوینانه نه‌بوو که پۆژیک له پۆژه‌کان ده‌رگا‌کانی بشکیت و دیواره‌کانی بپوخین... نا، ئه‌وه‌ی شوپشیک پوویدا و سه‌رنشینانی ئه‌م جیگایه سه‌رفراز و قامه‌ت بلنډ بێنه‌ده‌ری، کاری نه‌کرده بوو. زیندانه‌که له‌و شوینانه بوو که هه‌چ شوپشیک ده‌رگا‌کانی ناکاته‌وه و که‌سه

گيرۆده كانى ناوى نازاد ناكات. گەر شۆرشيش پوويدا به ناو شاردا پوویدا، له كوچه و شه قامه دووره كان، ئه زىندانى نازاد ده كرد كه له زىندانه ئاسايه كاندان، به لام بورج... بورج جىگايه ك بوو هيج هيزىك نه يده گوپى، ده كرا ده سه لاتى كان تىيدا ئالۆگوپى كرىن، به لام ئه وهى هيج هيزىك بتوانىت سه ره به رى پىكخستن و پىكهاتى بگوپىت، ئه ستم بوو. بورج له و جىگايانه يه كه هه موو ده سه لاتىك پىويستى پىيه تى، منىش له مه خزنى بوونه و ره له ياد كراوه كاندا بووم، ئه و به شه تارىك و خه و تووهى ياده و ره يى كه هيج ده سه لاتىك نايه وىت به ته واوى به ناگاي به پىيته وه.

شىك ئه و كات و هه مىشه ش لى دنيا بووم ئه وه بوو، ده مىك ده سه لاتىك ده گوپىت، فه رمان په وايه ك جىگاي فه رمان په وايه ك ده گرىته وه، له و ساته دا كه حاكمى نوئى له سه ر لاشه ي دوژمنه دىرين و كو شنده كه ي ده وه سىت، دروست له و ساته دا هه سته كات كه ده سه لات مى راته و ته نيا خاوه ن مو لكه كه ي ده گوپىت، به لام مو لكه كه خۆى نه گوپه و مو قه ده س ده مىن ته وه. له و ساته دا هه موو شۆرشى گى رىك به ده نكى به رز ده لىت، ئه و دژى مو لكه كه نه بووه، به لكو دژى خاوه ن مو لكه كه يه. ئه وانى دژى مو لكى هيج حاكمىك په يمان و پىكه و تن و ناشتيا ن له گه لدا مۆرنا كات، به لام ئه وانى دژى خاوه ن مو لكى ده شىت مۆف له گه لىاندا بگاته هه ر عه د و قه رارىك. ئه وهى له ياده و ره ي مندا پارىز بوو، به شىك نه بوو له دژايه تى كه سىك يان دووان يان سىان، به لكو هىدى هىدى من وه ك نىشانى هه ره سى ده سه لاتم لى ده هات، له و په رى هيز و شكۆ خۆيدا. وه ك يا خىبوونى خاوه ن مو لك له مو لكه كه ي خۆى، وه ك هه ستر دى ده سه لاتدار به پوچى هه موو ده سه لاتىك ... ئه وه ده يكو شتم، ئه وه ئه و خاله بوو كه هه موو فه رمان په وايه كى دonya لى ده ترسا. ئه و مۆته كه تارىكه بوو كه هيج ده سه لاتىك نه يده وىست بىرى بكه وىته وه. من نوينه رى ده سه لاتىك بووم كه هيج هيزىك له ده ره وه نه پوخان دبوو، به لكو خۆى، به و په رى نازادى به وه، له ناو خۆيدا، به ته واوى ئىرا ده ي خۆيه وه ده پوخا ... ئه وه ش تر سنا كترىن جو رى هه ره سه، كه هه موو ده سه لاتىكى دonya

وهك تاعوون سَلَى لئده كاته وه و لئى ده ترسئت. من له م زئدانه قفل و ئه به دئبه مدا ده مروانى و ئئده گه یشتم كه من نوئنه رى ترسناكى ئه شوپشه م كه له دهر وه هه ئناگئرسئت، مئله تئك مه شخه لانى به رزنه كاته وه و قاره مانائئك به یداخى پانانه كئتن، به لكو له ناوه وه، بئ هئچ به رگئبه كئى دهره كئى، له بؤخى حوكمرانئدا خؤى بئئسه ده ستئئئت.

من به كه م شه و له م مه خزنه تارىك و بچوكه دا بئپارمدا بئرنه كه مه وه، له شوئئئئكى وه ها داخراو و تارىكدا كه ده زانئت بؤ ئه به له وئئت، بئركردنه وه ترسناكترئن شتئكه كه مرؤف ئازارده دات. من له به كه م شه و مدا له مه خزنه بئرم له وه كرده وه بؤ مرؤف به مجؤره سزائى مرؤف ده دات؟. زئندان، خزاندى مرؤف بؤ ناو ژورئئكى بچوكى تارىك، تاكه شتئك له وئدا زؤر ئازارمانده دات نه بچوكى ژوره كه، نه تارىكى، نه داپرانه له دونئا، به لكو بئركردنه وه به ... هئچ شتئك له وه ترسناكتر نئبه كه دئئئا ده بئت بئركردنه وه كانه بئسوون، كه هه سته كه یت ئه وهى زئدانه تو نئت، به لكو بئركردنه وه كانه كه ئئستا جگه له ناو سه رى خؤت هئچ جئگابه كئى تریان نئبه تئا بسوئنه وه. چئ ده بوو گه ر سزائى مرؤف به جؤرئئكى تریابه؟ وهك ئه وهى له برئ ئه وهى له ژورئكدا به نئبئكه ن، نه هئئن هئچ كات پئبخاته ناو ژورئكه وه. مه حكوم بايه به وهى هه مئشه له دهر وه بئت، له سه رما و گه رما و خؤشى و ناخؤشئدا بؤئ نه بئت پئ بخاته ژئير هئچ سه قفئكه وه. گه ر ئه وجؤره سزائه جارن مه حال بووئت، ئئستا ئاسانه، به لام له گه ل ئه وه شدا ده سه لاتداران هه مئشه ئه وه ئان پئ باشتره به مجؤره سزات بدن، چونكه ده زانن زئدانئى راسته قئنهى مرؤف وا له ناو سه رئدا. له زئدانه بچوكه كانه ئه وهى ده مانخوات بئركردنه وه به بئركردنه وه له شتئكى دئارئكراو نا، به لكو بئركردنه وه وهك ئه وهى هه به، وهك ئه وه به تالئبه قوول و بئبنهئى ناخمان كائئك هه سته كه ئن ده توانئن بئربكه ئنه وه، ده توانئن بئرم له هئچ بكه ئنه وه، بئربكه ئنه وه بئنه وهى بابه تمان هه بئت، بئنه وهى زمانمان هه بئت، بئنه وهى بتوانئن بئكه ئن به قسه، بتوانئن بزائئن چئبه و بؤچئ و چئ لئمان ده وئت. من چه نده

دەمویست لەو بێدەنگییە قوولەیی بێرکردنەوە پابکەم، کە جیاوازه... زۆر جیاوازه لە بێدەنگی ئاسایی، نەمدەتوانی. لە شەوی یەکەمەوە تینگە یانم ئەو بێدەنگییە قوولەیی کە لە شتەکانەوە هەلەدەستت، جیاوازه لەو بێدەنگییەیی لە قوولایی سەری خۆمدا. دواي ئەو هەموو ئەشکەنجە دووردریژەیی جەستە، ئیستا لە پال تانەووە و ژانی ئیسکەکانمدا ئەو بێدەنگییە قوولە وەک خەنجەر دەبێتکام. پۆژ دواي پۆژ تاریکی و بێدەنگی زیاتر و زیاتر دەیانخواردم.

نازانم چەندە بوو لەوئێ بۆوم، چونکە نەمدەزانی کەمی پۆژە و کەمی شەو، کەمی دەخەوم و چەند دەخەوم، کەمی بە ناگام و چەند بە ناگام. مەخزەن هیچ نەبوو جگە لە گۆرێک کە دەسەلات بۆ سەیری لاشەکانمان دروستیکردبوو، تا دڵنیا بن هەر کاتێک ویستیان دەتوانن بێن و لە دەلاقەیکەووە سەیری ناو گۆرەکانمان بکەن و لەزەت لە بینینی لاشە زیندوووەکانمان وەریگرن. لاشەیی زیندوو، ئەووە سزای هەرە گەورەیی، ئەو ناواتەیی کە هەموو کەس بۆ دوژمنە هەرە سەر سەختەکانی خۆی دەیخوازێت... ئەو ماوەییە هیچ کات دەرگای ژوورە کە نەکرایەو، هەمیشە برێکی کەم نان و ئاو لە دەلاقەیکەووە دەخرایە ئەو دیو. نانێک بوو تامێکی تاییەتی نەبوو، نانێک بوو بۆ لاشەیک دەستکراوو، لە بەرئەووە تامێکی نەبوو تا بەراوردییەک بەو خواردنەیی تا ئەو دەم چەشتبووم. خۆراکی لاشەیک هەمیشە دەبێت خۆراکی بێتام بێت، بۆنی نەبێت، چێژی نەبێت، پەنگی نەبێت... هیچیەک بێت و بووبێت بە مەتریال. خواردنی من بەو جۆرە بوو، بەلام سەیریوو پۆژ دواي پۆژ بەو بێتامییە پادەهاتم، ئەو ساتەیی کە خواردنە کە دەردەکەوت، دەبوو بە گرنگترین ساتەوختی ژیانم، ئیتر حەزم لێدەکرد، بەراستی چێژم لەو بێچێژییە زۆرە وەردەگرت کە لە قاپەکەدا بوو. هیندەیی نەبرد هەستێکی سەیر دایگرتم کە چاویک هەییە لە دەلاقەیکەووە کە دەرگا کەدا سەیرمەدەکات، هیچ شتێک نەدەبینی، هەستم بە هیچ دەنگێک یان گۆرانیێک نەدەکرد، تاریکی

وہا قورس بوو هیچ به ئاسانی نہ دہینرا، ہستم نہ دہکرد کہ سیک دیارہ یان شتیک به ہر دم دہرگا کہ مدا تیدہ پہریت. گہر میرزا یان ئو کہ سہی خواردنی دہہینا به ہر دم دہرگادا تپہ پابان ہستم پیدہ کرد، بہ لام ئیستا ہستم به هیچ نہ دہ کرد، به هیچ، کہ چی ئو ہستہش دہستہ بردارم نہ دہ بوو کہ چاویک ہہ یہ سہ یرمدہ کات، بیتہ وہی دلتنیابم کیئہ و چبیہ ... له ناخی دلما دہستمدہ کرد نیگا کانی ئہ مجارہی چارہ کہ جیاوازہ له نیگای فریشتہ دیرین و پیرہ کہی خۆم، جیاوازہ له و چاوانہی لہ ماوہ یہی دوا پیدا حیزب خستبوونیہ دوام، چاویک بوو پر بوو له بہ زہیی، ہستم پیدہ کرد، ہستم دہ کرد یہ کیک لیم دہ پوانیت و عاتیفہ یہ کی قول و بیسنوری ہہ یہ بۆم. چاوی کہ سیک بہ پرحمہ، کہ سیک نہ پاسہ وانہ، نہ کارمہندی بورجہ، بہ لکو لیزہ یہ و لیم دہ پوانیت. ہر کات دہات من ہستم پیدہ کرد، بیتہ وہی بزائم چۆن، بہ لام دہ مزانی ماوہ یہ کہ ہر دہوام دیت و دہ پوات ... دیت و دہ پوات و سہ یرمدہ کات.

کاتیکیان دنیا زۆر خامۆش بوو ہات، من له جیگا کہی خۆمدا دانیشتبوم. لیم پرسی «تو کیئت؟». هیچ وہ لآمی نہ داموہ، ورتہی لیوہ نہ ہات، من سئ جاری تر دو بارہ مکر دہ وہ «تو کیئت؟». دلتنیابوم له وئیہ ... دلتنیابوم ہر دہوام و بیوچان سہ یرمدہ کات، ہستکردم بہ نیگای، تاکہ بہ لگم بوو کہ ہہ یہ و له وئیہ و تہ ماشامدہ کات. پیمگوت «لہ وانہ یہ من دہنگت نہ بیستم، لہ شم وہا تیکشکاویت هیچ ہستیک تیدا نہ بیت، کہ پم، تام نہ کہم، نہ بینم. بہ لام ہست بہ ہموو نیگاہیک دہ کہم. دہ زانم لہ وئیٹ، پیمبلن تو کیئت؟». کہ وامگوت دہ مودہ ست پویشٹ و تا سئ پوژ نہ ہاتہ وہ. من ہموو کاتہ کہ دادہ نیشتم و چاوہ پیدہ کرد، هیچ کاریکی ترم نہ بوو جگہ لہ وہی دابنیشم و چاوہ پیدہ کہم. ئوہ بوو بہ پرسیاریکی گورہ لہ لام. من دہ بوو تہ او له یادہ وری و نیگا و خہ یالی خہ لکدا ونبیم، دہ بوو مروفہ کان لہ مسرہ بۆ ئو سہر لہ یادمبکن، ئیستا ئوہ چاوی کیئہ یاساشکینی دہ کات و لئ ناگہریت لہ یادبجموہ، کیئہ دہ سہ لاتدارانی بورج نہ یانتوانیوہ

بیوه‌ستین... ئاده‌میزاده یان جان‌وه‌ر... چیبه و بۆچی ده‌گه‌پیت؟. دواى سئ شه‌و که گه‌راپه‌وه، بۆ یه‌که‌مجار گویم له ده‌نگی جوڵه‌کانی بوو له‌و دیو ده‌رگا‌که‌وه، هه‌ستمکرد زۆر له سه‌ره‌خۆ کلیلیکی له ده‌رگا‌که پاکرد و بایدا و به‌ جوړیک ده‌نگ دروست نه‌کات ده‌رگا‌که‌ی کرده‌وه. ئه‌وه یه‌که‌مجار بوو له‌و کاته‌وه‌ی له گه‌نجینه‌ی هه‌قاله له‌یاد‌کراوه‌کان دیلم، ده‌رگا‌که بکریته‌وه. هه‌ستم به ترس و دل‌ه‌کو‌تییه‌کی گه‌وره‌کرد. که هاته ژووره‌وه بۆ یه‌که‌مجار پوناکی له‌گه‌ل خۆی هینا، لایتیکی ده‌ستی گه‌وره‌ی پیبوو، بۆ ئه‌وه‌ی ئازاری چاوم نه‌دات، پووکرده بنمیچه‌که، ئه‌وه یه‌که‌مین تیشک بوو له‌و کاته‌وه‌ی گیرابووم بیبینم. به‌لام ئه‌وه‌ی دهم و ده‌ست سه‌رنجی پاکیشام تیشکه‌کان نه‌بوون، به‌لکو خۆی بوو. سه‌راسیمه و چه‌په‌ساو ماوه‌یه‌کی درێژ سه‌یرمکرد و هیچم بۆ نه‌ده‌گوترا ... هیچ ... فریشته‌یه‌کی بال درێژ، فریشته‌یه‌ک هه‌ر که‌س ده‌یتوانی دهم و ده‌ست بیناسیته‌وه، هه‌مان جله‌کانی میرزای له‌به‌ردا بوو، میرزا ئیحسان ... فریشته‌ی تاییه‌تی ئه‌و، فریشته‌ی ترازاو و بزۆک و چاونه‌ترسی ئه‌و. چاوه‌روانی هه‌موو شتی‌کم ده‌کرد، فریشته تاییه‌تییه‌که‌ی میرزا نه‌بیت. ئه‌وه ئه‌و که‌لینه‌ی ناو دنیا بوو، ئه‌و درزه بوو که له بورجدا نه‌یاند‌ه‌بینی و بۆیان دانه‌ده‌خرا... هه‌موو زیندانیک چنده قایم بیت، ده‌لاقه‌یه‌کی تێدایه، گه‌ر تۆش نه‌توانیت له‌و ده‌لاقه‌یه‌وه بچیته ده‌ری، دنیا له‌و ده‌لاقه‌یه‌وه دیت بۆ لات. به‌هه‌نگاوێک گه‌یشه به‌رده‌مم و باله‌کانی ته‌واو کرده‌وه و به‌خیرایی گووتی « ناوم میرزائیه، هاو‌پتی وه‌فائیلی فریشته‌م، فریشته‌که‌ی خۆت»، ده‌نگی خۆشییه‌کی تێدابوو، به‌لام خالی‌ش نه‌بوو له‌ دوودلی. به‌په‌له‌ کۆمه‌لێک کاغه‌زی سه‌پی له ژێر جله‌کانیی‌وه ده‌رهینا و ده‌ستیکرد به‌گیرفانه‌کانیدا و له‌ویش کۆمه‌لێک پینوس و هه‌ندیک پاتری و لایتیکی ده‌ستی ده‌رهینا و گووتی «کاتم زۆر نیه، چیت هه‌یه بینوسه، نامه‌یه‌ک بنوسه و بینیره بۆ ئه‌وه‌ی ده‌ته‌ویت، من ده‌یگه‌تیمه وه‌فائیل... نازانم که‌ی ده‌گه‌رپه‌وه، به‌لام چیت ده‌وت بینوسه». فریشته‌یه‌کی چوست و چالاک بوو، گه‌رچی وه‌ک میرزا به‌ته‌من بوو، به‌لام به‌راورد به‌ میرزا خۆی به‌جوڵه و زیندووتر دیاریوو. بینه‌وه‌ی هه‌تا به‌پرسیاریکیشدا

پابگم به پهله ژوره‌که‌ی جیه‌یشت و دووباره ده‌رگاکه‌ی داخسته‌وه. شته‌کان وهک خه‌ویکی خیرا هاتنه به‌رچاوم، به‌لام که ده‌ستم له وه‌ره‌قه‌کان دا، که پینوسه‌کانم گرت به ده‌سته‌وه دلنیا‌بووم هه‌موو شتی‌ک پاسته. بۆ یه‌که‌مجار دوا‌ی ماوه‌یه‌کی دریژ ده‌ستم به کاغزه‌دا راده‌گه‌یشت، به نازادی خۆم قه‌لهم ده‌گرت. له‌و ساته‌دا هه‌ستم‌کرد که گه‌وره‌ترین دۆزینه‌وه‌ی میژووی مرۆف قه‌لهم و کاغزه و بۆ هه‌تا هه‌تاشه هه‌ر وا ده‌بیته. به‌بئ قه‌لهم و کاغزه نه‌ دین هه‌یه، نه‌ ده‌سه‌لات، نه‌ ئیمان، نه‌ کوفر. ماوه‌یه‌کی دریژ وهک عاشق ته‌نیا بۆنم به کاغزه و پینوسه‌کانه‌وه کرد و گووتم «وا، چه‌نده لیتان ده‌ترسم».

یه‌که‌مین نامه‌م بۆ بولبولیار نوسی، له‌ یه‌که‌م ساتی گرتنه‌که‌مه‌وه تا ئه‌و ساته‌ی میرزانیل خۆی کرد به ژوره‌که‌مدا هه‌موو شتی‌کم بۆ گێرپه‌وه. ئه‌وه‌ی جارێکی تر ده‌متوانی له‌ به‌ر تیشکی‌کدا بنوسم دلخۆشیده‌کردم ... که مرۆف پینوس و کاغزه ده‌بینیت، ئیتر ده‌سته‌برداری ئه‌و خه‌یاله ده‌بیته بیرکردنه‌وه‌کانی خۆی بکوژیت، یان له‌ راستیدا په‌نگه پیچه‌وانه‌که‌شی راست بیته، ئه‌وه‌ی واده‌کات بنوسین پینوسه. نوسین و یاده‌وه‌ری و بیرکردنه‌وه‌کانمان شتی‌ک نین پیش ئه‌وه‌ی پینوسمان هه‌بیته و کاغزه‌زمان له‌ پێشده‌مدا بیته ئاماده‌بن، من ئه‌وه له‌م زیندانه‌وه‌ فیژیووم، تا پینوس نه‌بینین هیچ شتی‌ک له‌ سه‌رماندا بوونی نییه. سه‌رمان ئه‌و بۆشاییه‌ گه‌وره‌یه‌یه که ئازارمانده‌دات. نوسین پرکردنه‌وه‌ی بۆشاییه‌که‌یه، نه‌وه‌ک به‌تالکردنه‌وه‌ی کانیکی پر و ئاماده بیته.

دوو شه‌و دواتر میرزانیل هاته‌وه بۆ لام، نه‌مجاره بیترس بوو، هه‌تا ده‌رگاکه‌شی دانه‌خست. گووتی «میرزا نه‌خۆشه، تا سه‌به‌ی ئیواره نایه‌ت. خه‌لکیش له‌ به‌زم و جه‌ژنن، من به‌تایبه‌ت هاتووم بۆ لای تو. تو مه‌له‌کبینی، ئه‌وانی ئیره‌ که‌سیان مه‌له‌کبین نین، من هه‌ر به‌ میرزا تیده‌گه‌ن. زۆر‌جار پێیانده‌لیم من میرزا نیم، من فریشه‌که‌ی میرزام. باوه‌رناکه‌ن... شتی‌کی مه‌نتیقییه باوه‌رپه‌که‌ن. وانیه‌؟». وایگووت و خه‌نده‌یه‌کی بچوک و شه‌رمانه‌ی گرت. دواتر گووتی «من له‌ میژه

شارەزای ئەم جینگایەم، نۆر لە مێژە، بیست سالیڤ دەبیت، ها ئیستا دەزانم دەلێت درۆمەکە، بورج خۆی تەمەنی ئەوەندە نییە، بەلام درۆ ناکەم، بەپاستیمە. گەنجینی پیاو لە یادکراوەکان نۆر کۆنە، لە جینگایەکی دیکە بوو، تێدەگەیت، لە جینگایەکی نەینی دیکە بوو، کە بورجیان دروستکرد ئەو شوێنەیان بە هەموو شتیکەوێ گواستەو، باوەڕم پێیکە، ئوور ئوور، زینۆچکە زینۆچکە، وەک کێکێک چۆن لەتدەگەیت بەوجۆرە لەتیانکرد، خستیانە سەر باره‌لگری نۆر گەورە، بە سلینگی نۆر گەورە بەرزیانکردووە و لێزەدا دایاننا. سەرۆک خۆی سەرپەرشتی هەموو شتیکێ کرد، گووتی نابیت دەرگاکانی ئەم جینگایە بکێتەو، یادەوهری خەوتوو دەبیت هەمیشە بخوێت. شتیکێ مەنتیقییە سەرۆک وایبیرکاتەو، وانیهی؟ نۆر مەنتیقییە. لەبەرئەوێ من لە مێژە هەموو ئوورەکان دەناسم، ئەم ئوورە ی تۆ، ئووری چوارسەدوشەست، پێش تۆ هەف‌ئال مەعسومی پێچان خانی تێدا بوو. دەزانیت کێ دەلێم؟ ئەوێ لە شەپری ناوخۆدا لە بناری سەفین، سەرکەوتی مام ئایشی کوشت، بێرتە، دلنایم ئەو پووداوێت لە بێرە». نا من نۆر شتم یادکردبوو، لەو سالانە ی داویدا نۆر ودرەکاری شەپ و پێکدادانەکانم بێرچوو بوو، نۆر جار بۆ ئەوێ شتیکم بیریگەوتەو دەگەرماوە سەر یاداشتەکانم. گووتم «نا بیرم نییە، دەزانم کە سێک هەبوو ناوی مەعسومی پێچان بوو، بەلام ئەوێ من بزاتم دەمێک سالە کۆژاوە، بیستوومە کە لە شەپری ناوخۆدا کۆژاوە». میرزائیل بەرامبەرم دانیشت و قاچی درێژکرد و گووتی «داوای لێبوردن دەکەم، من دەبیت قاچم درێژیکەم و تۆزیک راحت دابنیشم، لە ژباندا نۆر جولۆم. نا مەعسومی پێچان نەکۆژاوە، دەلێن لە شەپری ناوخۆدا ویستویتی رابکات، لەگەڵ دوژمندا پێکەوتوو بێنێن بۆ ئەوروپا، سەرۆک پێزانیهی و ئیتر مالآوا، ناروویانە بۆ ئەم ئوورە. وای قاچم ماوەیەک نۆر ئازارمەدات، فریشتەیکە یووم لەوانە ی پەحم بە خۆم نەکردو، نۆر گەپاوم، نۆر نۆر، فریشتەیکە ئاسایی توانای نییە بەوجۆرە بژی کە من ژیاوم. هەتا مەرحوم مەهدائیلیش بێنیه، بەلێ من زەمانی مەهدائیلیش هەبووم، کۆنم، لە مێژە لە میرزا ترازوم. میرزا ناتوانیت من بێنیت... مەبەستم

ئەو یە ناتوانیٖت بەلەکانم ببینیٖت و بزانیٖت من فریشتەم و ئەو شتانە، لەبەرئەو خۆمی لێ ئاشکرا ناکەم، هەمیشە بەدوا یەو، هێچ نیازنێکم پێی نییە، بەلام وەسواسنیک لە دڵمدا یە و دەمەویٖت بزانیٖت چی دەکات و لە کوێیە. دەبیٖت زۆر وریابم، دەبیٖت شتیٖک نەکەم ناحەزنیٖک پێم بزانیٖت و ئاشکرا بام، بەتایبەت من زۆر حەزم لە سەرە پۆیی و نەسەرەوتنە. سەیرکە بەردەوام وەک ئەو جل دەپۆشم، وەک ئەو دەجولێمەو، وەک ئەو قسەدەکەم، گەرچی لە داخی ئەو ترازام و هاتمەدەرخی، بەلام بپروانە، جوان سەیریکە، ئیستا ناچارم بچمەو بەرگی ئەو، بەردەوام ناچارم بچمەو قالیٖی ئەو بۆ ئەو ی تیبگەم، بجولێم، هەندێٖ کاری باش بکەم. دەزانی من کەسانی وەک میرزا ناو دەنێم چی؟ ناویان دەنێم پۆبۆتی ئیٖل و عەشرەت. وەک چۆن دەور و زەمانی گەشە ی تەکنۆلۆژیٖا پۆبۆتی خۆی هە یە، دەور و زەمانی خێٖل و خێٖلبازیش پۆبۆتی خۆی هە یە، میرزا یەکیٖکە لەوانە. وەک گووتم، من مەرحوم مەهدائیلی فریشتەشم ببینیو، بەلام نەچووم بۆ کەشتیٖی فریشتەکان، شەویٖک تازە مەلەککوژەکان دەرکەوتبوون ببینم، ئەو نەندە لەگەلمدا خەریکبوو مەر مەپرسە. ویستی بچم بۆ کەشتیٖی فریشتەکان، گووتی ژووړیکی خۆت دەدەم، دادەنیشیت، وەک گوٖل خزمەت دەکەین و نازانم هەزار شتی تریش. منیش گووتم نا بابە، من ئەهلی جیٖگای وا نیم، من دەبیٖت نازاد بم، بگەرێم، بێم و برۆم. بەسەری تو وام پینگووت، گووتم نا چاوهکەم شتی وا بۆ من باسمەکە. بەلام کەسێکی باش بوو، لە دوا ی ئەو وە تاکە فریشتە یەکی زۆر بەهێز و چالاک دیبیتم وەفائیلە. پێمخۆشە دوا جار کەسێک دەبینم فریشتەکە ی خۆی دەناسیٖت. بەلێ ئەم خەزینە تاریکە یان بەو جۆرە دروستکرد، قاش قاش گواستیانەو، بێئەو ی بەتێٖن بەردی لەبەردی بکەویٖت. خۆم لەو ی بووم، بە چاوی خۆم ببینم، نەدەبوو کەس لە ژووړەکان بێتەدەرخی. ها خەلکی تێدایە خودا دەزانیٖت چەند سالە لەو ییە، لە ناکاو لە سەرەو بەرپار دەن فلانی کوړی فلان بۆ خەزینە ی هەقالە لە یادکراو هکان، ئیتر تەواو، بای بای... لێرە خۆت دەبینیتەو». من گووتم «نامە یەکم نوسیو بەدەرە دەست وەفائیل. ئەو خۆی دەیداتە دەست ئەو

کەسەى که پتۆیستە». نامەکەى وەرگرت و خستییه گیرفانییه وه و گووتی «ئەگەر ماوهیهک ونبووم دلّت هیچ نەکات، ناتوانن من بگرن، نا دەرەقەتى من نایەن، مەبەستم مەلەککوژەکانە. پیت عەجایەب نییه من لە هەموو شتە سەختەکان دەرچووم، لە میژە لە شاردام، بەلام راستدەوێت حەزم لێتەتى، حەزم لە شارە، ئەوەش شتیکی مەنتیقییه». لیم پرسى «چۆن منت ناسیبیه وه؟». تۆزیک خۆى پاوه شاند و وهک بیهوێت باله کانی سرنه بن دوو جار کردنییه، پایته کاندن و دایخستن، گووتی «ناسانە، لە دەرەوه هەرایهکی گەرە لە سەر تو ههیه». بەفزوله وه پرسیم «هەرای چی؟». گووتی «دوو لیوا جهنگیز هەن، یه کینکیان هاوړیکانت دروستیانکردوه، یه کینکیان پرۆفیسۆر شالیار». تۆزیک بیدەنگ بوو و گووتی «مەنتیقییه، کەستیک لە نێوان ژیان و مردندا بیت زۆر کەسى تر دەتوانن بەرگی ببۆشن و ژیاى لە بەریکەن. تو ئەو پۆژەى گیرایت لە جینگایه کدا بوویت بکریت زۆر دەموچاوت هەبیت. شتیکی مەنتیقییه به وهدا هیچ کەس به پرەسمى مردنی پانه گەیاندویت، هەر کەس دیت و تو بو خۆى داگیردەکات، ئەوەت لى دروستدەکات که خۆى دەیهوێت». کەمیک وهستا و گووتی «چۆن توانیوتە ئەو هەموو ساله فریشتەت نەبیت و هیشتا بەمجۆره لەت لەت بیت؟». من نەمەزانی باسى چی دەکات. پرسیم «بۆ شەوانه وا سەیرت دەکردم؟ سەیرکردنى وا زۆر نازارم دەدات». هەستا و بێنەوهى وه لامەبداتەوه، گووتی «گەر هاوړیکانت نامەیان هەبوو من دەبەینم بۆت، هیچ کەس تا ئیستا لەم مەخزەنەوه دەنگى نەچۆتە دەرەوه. تو یه کەم کەس دەبیت. شتەکە گالته نییه. دەمیک ساله دەمەوێت ئەوه بکەم، بەلام کوا دەرەفتى گونجاو دەرەخسیت. ئیستا هەستدەکەم وردە وردە دەبیت چیرۆکی ئەم جینگایه بلأوبیتەوه. من بەهرەى نوسینم نییه، بیستوومه دەلین تو نوسەرێکی باشیت. وه فائیل پیتیگووتم، گووتی تو نوسەرێکی باشیت. گەر بتوانى چیرۆکی ئەم جینگایه بگێریتەوه، کارێکی گەرەت کردوه، من دلنیام لە قوولایی ناخى میرزاشدا حەزیتى چیرۆکی ئەم شوینه بو دنیا بگێریتەوه، بەلام میرزا سەگێکی دلسۆزه، وهک تو نییه، ئەو تا دەمریت هەر وهک سەگێکی دلسۆز

ده مینیتته وه. به لام هموو شتیک له کاتی خۆیدا، ده بیته هموو شتیک به پینگی و به حساب بکریته. جه نابی لیوا هرکات بچوکتین ههوال له سهر ئەم جینگایه بپرواته ده ری، میرزا نیاده چیت، میرزا ده فیه وتیت، هر کاتیک ئەویش فهوتا ئیتر منیش ناتوانم بیته ئیره، ئەو کات هموو شتیک ده پچریت و تاکه هیوایه ک هه مانه ده بیته توژ و ئەم جینگایه بۆ هه تا هه تابه وهک کونجیکی نهینتی و نه توژراوه ده مینیتته وه. حه قیقه ت وایه، بۆ ئەوهی ده ریبه خهیت ده بیته بیشاریته وه یان به پپچه وانه وه بۆ ئەوهی بیشاریته وه ده بیته ده ریبه خهیت. به لام بنوسه هاوړیم، بنوسه، له و پینگایه وه هیچ نه بیته یاده وه ری خۆت له فهوتان پرگارد هه کهیت. من کاغز و پینوس و روژشنا بیته بۆ ئاماده ده که م. وهک فریشته یه کی بیده سه لات هر ئەوه م بۆ ده کریته.»

قسه کانی دوودلیان کردم، گهر قسه کانم ئاشکرا بایه، نه مده توانی چی تر بنوسم، به لام گهر ئاشکراش نه بیته بۆ چی بنوسم. به نا ئومیدییه وه گووتم «من هموو ژیانم یاداشتم نویسه، به لگه نامه م کۆکردۆته وه، هموو شتیکم کردوه، بۆ ئەوهی دوا جار، بهر له مردنم بیانکه مه کتیبیکی گه وه. ئیستا سوودی چیه که ئەم کتیبه هه رگیز نه یه ته ده ری. دوا ی ئەوه من لیره خۆم یاده وه ریم نه ماوه، گهر دهستم نه گات به نویسه کانمدا چیم و چیم بیده کریته؟»

ئیستا به پتیه بوو، ژورده که له وه بچوکتی بوو بتوانیت پیاسه ی پیدابکات. که چی له و مه ودا بچوکه شدا هر ده جولا و سره وتی نه بوو، یاری به دهستی ده کرد، قاچی راده وه شاندا، بآلی ده کرده وه و دایده خست. گووتی «نوسین کاریکی باشه، ناهیلت زوو به مریت. به قسه م بکه. نوسین تاکه شته له جینگایه کی وادا ته مه نت درێژده کات. بۆچی به مریت؟ مه لئ ژیانم بۆچیه و ئەم قسانه، هموو واده لئین، تو وامه لئ. من ده زانم ده رچوونت بۆ نییه، مه گهر موعجیزه یه کی خودایی، ئەمه له حاله تی کدا گهر خوا بوونی هه بیته، گهر وانه بیته ده بیته به دیار موعجیزه ی تره وه دابنیشیت،

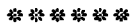
پوودانی ئەوانیش لە پوودانی موعجیزەیی ئیلاهی ئەستەمترە، ئەوانیش ھەر کیشەیی ئەگەر و نەگەرە. بەلام ھەموو شتێک لە مردن باشترە».

بە دوودلیییەکەوێ گوتم «وا لە قسەکان تێدەگەم، وەک ئەوێ خەلک لە دەرەو نەزانن من لێرەم و ئاگادارنەبن کە حیزب گرتوومی». سەری بادا و گوتی «مەبەستت چییە لە خەلک، خەلک کوا ھەیە؟ ... خواہی گیان زۆر دەمیکە گوێم لەو وشەییە نەبوو. خەلک؟ گەر شتێک ھەبێت ناوی خەلک بێت، ئەوا باوەر بە ھیچ ناکەن. من تەمەنتیکە لەم شارەدام، خەلک باوەر بە ھەموو شتێک دەکەن و باوەریش بە ھیچ ناکەن، خەلک ھەمیشە دەلێن بەکیکی تر وادەلێت، کەسێکی تر وای بۆ دەچیت. ئەگەر باوەریش بکەن چ نرخیکیی ھەیە؟ ھەموو شتێک زوو دەپوات و زوو بێردەچیتووە. ناھ تۆ پیاویکی وا عاقل و بە ئەزمون، ئەو ھەموو پلە و ھەقامە گرنگت بپروە، ھیشتا نازانیت خەلک درۆیەکە خەلک خۆیان دروستیانکردووە بۆ ئەوێ خەلکی پێ فریوودەن... گەر بەتەمای خەلک بیت لەم بورجە دەر تەبەنن، دلنیا بە زۆر ناو مید دەبیت». من لە ناکاو سەرئێشەییەکی توند گرتی، کەمێک بە توپەییەوێ گوتم «من ھیچ نەگووتووە. چاوەرپێی ھیچ نیم، بەلام دەمەوێت خەلک بزائن لێرەم، گیراوم، بزائن حیزب وەک سکرایی ژەنگاوی فرییداوم. ئەو دەوێت». بە سەرسامییەوێ گوتی «بۆچی بێت؟ ھەموو شار بەک بە بەک بزائن تۆ لێرەیت ھیچ لە ھیچ دەگۆریت؟ بە تەمای چیبکەن، بێن ئازادت بکەن؟ ئەو خەیاڵاتانە لە سەری خۆت دەریکە. خەلک بزائن یان نەزانن بەیانی ھەل دەستن لە خەو و دەچن بۆ سەر کاری خۆیان. تۆ خۆت سالی ھای سالی خاوەن زیندان بوویت، لە ژێر زەمینی ئاسایشدا گونی گووندارت دەر دەھیتا، کەس یەخەیی تۆی گرت بۆ وادەکەیت. لە بەرئەو ھەییەتی پیاوی مەرلۆم لە خۆ مەگرە. نا بە پاستیمە جەنابی لیوا، زولمیک لە گوێی نییە... ھەموو شتەکان زۆر مەنتیقین، تۆ لە پیناوی حیزبدا خەلکت ئازار داو، حیزبیش لە پیناوی خەلکدا تۆ ئازاردەدات. ئەمجۆرە گێژاوە ئەبەدی، ھەمیشە تۆ لە پیناوی یەکیکدا یەکیک ئازاردەدەیت، ئەو لە پیناوی یەکیکی تردا تۆ

نازار دهدات، ئو په که ی تریش له پیناوی په کیکی تردا په کیکی تر نازار دهدات، ئو په که ی تریش بۆ په کیکی تر، ئیتر به و جوړه زنجیره که تا قیامت درېژده بیته وه. ناه، لیت تیک نه چیت من له و فریشتانه م که باوه یم به ئینسان نییه، ئینسان هم مو تان مه له ککوژن، بیناوازه و پریزه پر. جهنابی لیوا ئه وه ی له تودا نرخى هه به نه ویزدانته، نه جهسته، نه میژووته، نه ئه خلافته ... هیچ شتیک ... ته نیا شتیکت نرخى هه به یاده وهریته. هر تو وا نیت، هم مو ئه وانئى له سهرده می تودا ژیاون و سیاسه تان کرده، ته نیا یاده وهریتان به که لک دیت ... نیگه ران مه به، من خه لکی ئم شارهم، فریشته کان له کویدا بترازین هر له وئى ده میننه وه، جهیواناتی مالین، جهیواناتی مالى له پشيله بیکه لکتین. من هم مو تان ده ناسم ... به شی هره زوری خه لکی ئم شاره. سه برکه من دوژمنی که س نیم، دوژمنی هیچ که سیک، به لام دوژمنی میرزام. میرزا ده به ویت هر چی یاده وهری ئینسانه کانه بیسپرته وه. لیره دا مانا و ئیش و وه زیفه ی من وه که فریشته پوونده بیته وه، ده زانم بۆ ترازاوم، ده زانم بۆ له م دونیا یه دا ژیاوم و ماومه ته وه. بۆ وه که فریشته کانی تر نه چووم بۆ که شتی و له وئى تیا نه چووم؟ چونکه ده بوو شتیک بکه م سنووریک بۆ میرزا دابنیم. من لیره م بۆ ئه وه ی یاده وهری تو پرزگار بکه م ... ئو یاده وهری به مه لعونت که به های گه نجینه یه کی ئالتونی هه به، هه سته که م ئم هم مو سه آله ته نیا بۆ ئم پوژه ژیاوم و دانیش تووم. خه لک له هیچ شوینیک باسی تو ناکه ن ... تو کیتت جهنابی لیوا تا باستبکه ن، کیتت؟ خه لک ته نیا باسی یاده وهریت ده که ن. تو له مریشکیکی نه خووش ده چیت که هیلکه یه کی زپه له قوونتایه، هم مو ده یانه ویت ئو هیلکه زپه دهر به یین و بیبه ن بۆ خویمان، به لام ئو هیلکه زپه ئیستا هیلکه ی منه، هیلکه ی منه و به س، یان دهیده ی به من یاخود دهر میت و هیلکه زپه که له قوونتا له نئوده چیت ... کامیان جهنابی لیوا؟ کامیان ... خوت هه لیبزیره.»

قسه کانی خالی نه بوون له شه پانگیزی و گالته جاری، به لام پریش بوون له حه قیقه ت. بهر له وه ی بروات، گووتی «همه مو ئو ژوورانه ی تریش له م که نجینه یه پهن له خه لکانیک وه که تو یاده وهریان نازاریان دهدات، به لام

چەند ساله سه‌یرده‌که‌م و ده‌لیم ئەمه یاده‌وه‌ریه‌ به‌چوکه‌کانن، پۆژیک دیت یه‌کیک ده‌هینن که هه‌موو نه‌ینیه‌کانی له ژیر سه‌ردا ده‌بیت، هه‌تا ئەو نه‌ینیا‌نه‌ش که سه‌رۆک و میرزا نایزان، من ده‌بیت چاوه‌ڕینی ئەو نه‌هه‌نگه‌ گه‌وره‌یه‌ به‌که‌م، ده‌بیت بوه‌ستم تا ده‌که‌ویته‌ تۆره‌که‌وه‌. ئیستا به‌پێزان لێره‌ن، تۆ ئەو نه‌هه‌نگه‌یت که من چەند ساله‌ ده‌مه‌وێت به‌که‌ویته‌ تۆره‌که‌وه‌». له‌و ساته‌دا به‌ قوولی سه‌یریکردم، دیاربوو چەند گرنگم بۆی، دلنیا‌شبوو له‌ دۆخیکدا نیم بتوانم هیچ مه‌رجیک دا‌بنم. هه‌ستمکرد له‌ سه‌ر هه‌قه‌، من هیچ شتی‌ک و مانایه‌کم له‌ دونیادا نه‌ماوه‌ ئەوه‌ نه‌بیت که دوا چیرۆکی خۆم بنوسم. میرزائیل گووتی «گوئیگره‌، تۆ ناگات له‌ ده‌روه‌ نییه‌، ئەوه‌ش شتی‌کی مه‌نتیقیه‌، دوا‌ی کوشتنی سه‌عید یۆنان، چەندین چیرۆکنوسی تر کوژداون، گێرانه‌وه‌ی چیرۆک به‌ جۆریک له‌ جۆره‌کان و به‌ پتی یاسایه‌کی نه‌ینی و نه‌نوسراو بۆته‌ کاریکی قه‌ده‌غه‌. له‌ هه‌ر شارێکیشدا چیرۆک له‌ مه‌ترسیدا بوو واته‌ ژیا‌ن له‌ مه‌ترسیدا‌یه‌. ئەوه‌ قسه‌ی خۆم نییه‌، ئەوه‌ قسه‌ی هه‌موو فریشته‌یه‌که‌. به‌لام من ته‌مه‌نیکه‌ دانیشتووم ئەو که‌سه‌ ببینم که چیرۆکه‌ گه‌وره‌که‌ ده‌گێرێته‌وه‌، ئەمه‌ قه‌ده‌ری تۆیه‌. ئەوه‌ ته‌نیا ئی‌شی گرنگه‌ که تۆش هه‌موو ژیا‌نت له‌ پێناویدا ژیاویت، ئیتر درۆ له‌گه‌ڵ خۆتدا مه‌که‌ ... تۆ له‌و که‌سانه‌ نیت کللی گه‌نجینه‌یه‌کی نه‌ینیت لایبت و هینده‌ نافزول بیت نه‌ته‌وێت بیکه‌یته‌وه‌. تۆ که‌ بوویت به‌ ئاسایش ئەم پۆژه‌ت له‌ به‌رچاو بوو، ئەو پۆژه‌ی هه‌موو شتی‌ک ده‌پوات و ته‌نیا یه‌ک چیرۆک ده‌مینیته‌وه‌، من به‌ هاو‌پێکانتدا ده‌زانم، به‌وانه‌ی له‌ ژووره‌کانی تردان لێره‌، هه‌موو دلنیا‌بوون پۆژیک له‌ پۆژان به‌ هه‌ر هۆیه‌ک بیت هه‌موو شتی‌ک ده‌پوات و به‌سه‌رده‌چیت و ته‌نیا یه‌ک چیرۆک ده‌مینیته‌وه‌، به‌لام له‌ ناو چیرۆکه‌کاندا، چیرۆک هه‌یه‌ ده‌بیت بژی و چیرۆک هه‌یه‌ له‌ بیرده‌چیته‌وه‌ ... ئەم چیرۆکه‌ی تۆ که‌ من هاتووم بۆ وه‌رگرتنی، له‌و چیرۆکه‌نه‌یه‌ که‌ ده‌بیت بژی و بمینیته‌وه‌».

کتیبي کشته‌کان به و جوره دهستی پیکرد. دلنیا بووم ئه و
 چیرۆکه قه‌ده‌ری منه. هه‌موو مرۆفیک بۆ یه‌ک شت دروسته‌بیت، ئیستا
 له‌ دوا جیگادا که دلنیا بووم ئیتر خۆر نابینه‌وه، مانای راسته‌قینه‌ی
 ژیا‌نی خۆم یه‌کجار و بۆ ئه‌به‌د ده‌دۆزییه‌وه، من بۆیه ژیا‌بووم بۆ ئه‌وه‌ی
 بگه‌مه ئه‌م جیگایه و فریشته‌یه‌ک که‌ره‌سته‌ی نوسینم بۆ به‌یئیت و ته‌واوی
 چیرۆکی ئه‌و گه‌شته درێژه‌م بگێرهمه‌وه. هه‌ر زوو، ده‌میک سه‌عید یۆنان
 هات بۆ پسمامان و بینی من به‌ چ ئاره‌زوویه‌کی شیتانه‌وه یاداشته‌کانم
 ده‌نوسم، گووتی «هه‌شال وه‌فا، واز له‌م به‌ندیخانه‌یه‌ بینه و برۆ درێژه‌ به
 خویندنی ئه‌ده‌بیات بده، له‌وه ده‌چیت تۆ به‌هره‌ت له‌م ئیشه‌ گه‌وره‌تر
 بیت». ئه‌وکات پیتمگوت «مامۆستا منیکی زیندانه‌وان، کادریک له
 ده‌زگای ئاسایشی شوپش، تازه ئه‌ده‌بیاتی چی؟ ئیتر من و ئه‌ده‌بیات
 کوجا مه‌رحه‌با؟». خوالیخۆشبوو گووتی «تۆ له‌وانه‌ی چیرۆک زۆر دینه
 سه‌ر پێگات، بلێم چی. بیریک له‌ قسه‌که‌م بکه‌ره‌وه». سالان هات و سالان
 پۆی، سه‌عید یۆنان منی بیرجووه‌وه، کاتیکیش دۆزیمه‌وه و قسه‌م له‌گه‌ڵ
 کرد، هه‌م من و هه‌م ئه‌و شتیکی ئه‌وتۆمان له‌و زه‌مانه‌ یادنه‌مابوو. به‌لام
 چیرۆک وه‌ک قه‌ده‌ر وایه، تۆ بیرته‌هێنه‌وه، به‌لام ئه‌و تۆی بیرناچیته‌وه.

کیشه‌ی گه‌وره‌ی هه‌موو چیرۆکه‌کانی دنیا ئه‌وه‌یه که هه‌رگیز له‌ سه‌ره‌تای
 خۆیان پرزگاریان نابیت، گه‌رچی من پێشتر هیچ کات خۆم به‌مجۆره‌ بۆ
 گێڕانه‌وه‌ی هیچ چیرۆکیک ئاماده‌نه‌کردبوو، به‌لام هه‌ندیک چیرۆک هه‌ن
 ته‌نیا به‌دوای یه‌ک حیکایه‌تخواندا ده‌گه‌رێن و هیچی تر، دیاره‌ قسه‌ی
 ناویت، هه‌ندێ چیرۆکیش هه‌ن هه‌موومان ده‌توانین بیانگێرینه‌وه، وه‌ک
 چیرۆکی ئاورنگی کچی پادشا و حه‌وت بسته‌بالاکه، یان له‌یلا و
 گورگه‌که‌ی، یاخود سه‌فه‌ره‌کانی سنه‌باد. به‌لام هه‌ندێ چیرۆکی دی هه‌ن
 که ساله‌های سال داده‌نیشن و خۆیان په‌نه‌اندکه‌ن، له‌ هیچ کونج و

که لئینکه وه سەر دەرناهتین و چاوه‌پوانی حیکایه‌خوانیکی تایبته دهن. نه‌وهی له‌و چیرۆکانه‌دا من زۆر نازارده‌دات، به‌دنیازی و شه‌پانگیزیانه، به‌ گشتی ئهم چیرۆکانه له‌ جانه‌وه‌ریکی دپ ده‌چن، که سه‌دان سال له‌ بۆسه‌دا داده‌نیشن و چاوه‌پوانی ئهو که‌سانه‌ ده‌که‌ن که ده‌بیت بیانگۆرپنه‌ سەر حیکایه‌ت، وه‌ک چهند ماریک وه‌هان له‌ جینگایه‌کی شاردراره‌دا چاوانیان کردبیتته‌وه و بۆ چهند که‌سێکی دیاریکراو بگ‌پژن پتیه‌یانیده‌ن. له‌و جۆره‌ دۆخانه‌دا هه‌موو شتیک به‌ جۆریکی ترسناک پێک و به‌ به‌رنامه‌ ده‌پوات، وه‌ک نه‌وهی پتیه‌وه‌خت یه‌کێک چیرۆکه‌کی نوسیبیت و ژیان ئیستا بیکات به‌ فیلمیکی راسته‌قینه‌ که به‌بی ئاماده‌بوونی کامیرا و بینەر، ئه‌کته‌ره‌کان بیئاگایی خۆیان و له‌ مه‌ودایه‌کی درێژدا سیناریۆکه‌ گه‌مه‌ده‌که‌ن.

هه‌موو ده‌زانه‌ن من له‌ سه‌ره‌تای په‌یوه‌ندیکردنم به‌ شوپ‌شه‌وه، خولیا‌ی نوسینه‌وه‌ی یاداشت که‌وته‌ سه‌رم، به‌لام ئهم خولیا‌یه‌ جودایه‌ له‌ خولیا‌ی چیرۆکنوسان، هه‌چ کات هه‌ستم به‌وه‌ نه‌کردوه‌ که‌ دوا‌جار سه‌رنجام وه‌ک چیرۆکنوس کۆتایی دیت، یاخود چاره‌نوسی هه‌موو چیرۆک له‌ ولاته‌که‌دا به‌ جۆریک له‌ جۆره‌کان ده‌که‌ویتته‌ سه‌ر نه‌ستۆی حیکایه‌تیک که‌ ده‌بیت من بیگێرپه‌وه‌ . نوسینم بۆ یاداشته‌ پۆزانه‌کان و وردبینی زۆرم له‌ وه‌سفکردنی هه‌موو شتیکدا، کاریکی به‌ غه‌ریزه‌ی راوکردنی چیرۆکه‌وه‌ نه‌بوو، به‌ پێچه‌وانه‌وه‌ من ده‌مویست جیهان وا ببینم که‌ دواتر چیرۆکێک نه‌یه‌ت و فریوم بدات. له‌ پاستیدا پۆچی درۆمنانی چیرۆک و هه‌وادارانێ ئهم هونه‌ره‌ شه‌یتانییه‌ زۆر له‌ یه‌ک نزیکه‌، هه‌ردوکیان پتیه‌ستان به‌ ورده‌کاری زۆر هه‌یه‌، هه‌ردوکیان ده‌بیت دوو چاوی تیزیان هه‌بیت، یه‌که‌میان ده‌بیت ئهو توانا و به‌هره‌یه‌ی خۆیان بخه‌نه‌ خزمه‌ت جۆریک له‌ ویناکردنی دونیاوه‌ که‌ وه‌ها راست و دروست بیت، چیرۆک نه‌توانیت له‌ ناو که‌لینه‌کانیه‌وه‌ دزه‌بکات. ئه‌ویدی‌شیا‌ن ده‌بیت هه‌موو ئهو هونه‌ر و وریاییه‌ به‌ جۆریک بخه‌نه‌ گه‌ر بتوانیت خودی وردبینی بخاته‌ خزمه‌تی گومانه‌وه‌ له‌ واقع، به‌ جۆریک بیسه‌لمینیت، له‌ دونیادا شتیک نییه‌ ناوی حه‌قیقه‌ت بیت، ته‌نیا

چیرۆکه ههیه و بهس. پێدهکهوێت ههندێ جار کهسانێکی وهک من دینه دونیاوه که له سههرهتاوه بۆ ویناکردنی حهقیقهت و پاوکردن و وردکردنهوه و تیگه‌یشتنی دهژین، بهلام له ناکاو تیده‌گه‌ن حهقیقهت سندوقێکی گه‌وره‌یه، ناوه‌که‌ی پره له شتیگ له حهقیقهت ناچیت، ئیتر ئه‌وه سه‌رمان له ده‌شپوێنیت و ده‌که‌وینه گومانه‌وه له دنیا، به جۆریک ئیدی هیچ کات نازانین ئیمه له کوێین و حهقیقهت له کوێیه. که له‌گه‌ڵ سه‌عید یۆنان ده‌ستمانکرد به دامه‌زراندنی چه‌معه‌یه‌تی ژیانه و نه‌کان، به منی گووت «چیرۆک، وهک گولله‌یه‌کی زیره‌ک وه‌ها‌یه بۆ سه‌ریک ده‌گه‌ریت بپینکیت. تو حسابت پاکه، سه‌رت پۆژانه له سه‌د لاوه ده‌پینکیت». زۆرعه‌وداڵی ئه‌وه‌بوو، من ژیانی خۆم بنوسمه‌وه، یاداشته‌کانم ته‌واوبه‌کم، کورتیانبه‌مه‌وه، پێی وابوو ژیانی من خۆی شوپینکی ترسناکی لیکدانی ژیانه راسته‌قینه‌کانمانه له‌گه‌ڵ ژیانه و نه‌کاندا. چه‌ند هه‌فته‌یه‌کیش به‌ر له کوشتنی، به نه‌ینی ببنیمه‌وه، ده‌ستی خسته سه‌ر شانم و گووتی «بنوسه، هه‌موو شته‌کان بنوسه، له‌وه مه‌ترسه خۆت تاوانبار ده‌بیت، له هه‌موو دیانه‌ت و یاساکاندا دانان به تاواندا گه‌ر پاکیش نه‌به‌خشیته‌وه به مرۆف، ئه‌وا جوانی پێ ده‌به‌خشیته‌وه». دواتر گووتی «نابیت به‌مریت، به‌ر له‌وه‌ی هه‌موو ئه‌م چیرۆکه بگێریته‌وه؟». ئه‌و مرۆفی وهک بوونه‌وه‌ریک ده‌بینی که له ماله‌یکدا ده‌ژی ناگرێکی گه‌وره‌ی تیدا که‌وتۆته‌وه، ناگرێکی ئه‌زه‌لی که له سه‌ره‌تای بوونه‌وه مرۆف گه‌مارۆده‌دات و دوا‌جار که‌س له چنگی پزگار نابیت. چیرۆک ته‌نیا که‌شتیه‌که مرۆف ده‌توانیت هه‌ندێ شتی تی‌بخات و دوا‌ی خۆی به‌ره‌و پزگاریی بیاننیریت... به‌لام به‌ره‌و کوێ، خۆشی نه‌یده‌زانی.

من له پسمامانه‌وه ئه‌و خولیا شیتانه‌یه‌م له سه‌عید یۆناندا بینی، ده‌میک زیندانه‌کانی به‌سه‌رده‌کرده‌وه و له ژیا‌نیانی ده‌پرسی. وهک چۆن پاوکه‌ریک له بۆسه‌ی نێچیردانا ده‌بیت، سه‌عید یۆنان له دوا‌ی چیرۆک بوو. دوا‌ی ئه‌وه‌ی لیفیتانت پسمامانی جێهێشت، شوپش پیاویکی غه‌مگینی کرده به‌پێوه‌به‌ری زیندان، ناوی «مامۆستا سواره» بوو. من هه‌ر ببنیم زانیم

بە کەلکی بەرپۆهبردنی زیندان نایەت. مرۆفی غەمگین ناتوانیت خۆی زۆر بە کاروباری ئهوانی دییهوه سه‌رقالبکات، مامۆستا سوارهش له‌وانه‌ بوو. له‌بەرئەوه‌ گەرچی من به‌ په‌سمی به‌رپۆه‌به‌ر نه‌بووم، به‌لام چاودێری ته‌واوه‌تی زیندان که‌وته‌ ئه‌ستۆی من. ئه‌و کات له‌ پێکه‌وتنیکشدا ده‌رفه‌تی ئاشنایی مامۆستا سه‌لیم ئه‌سفهرم بۆ په‌خسابوو، زانیاریشم هه‌بوو که‌ دۆست و هاوێتی سه‌عید یۆنانه‌ و هه‌ردووکیان وه‌ک دوو نوسه‌ری گه‌نج هه‌م عاشقی ئه‌ده‌بیات و هه‌م سه‌وداسه‌ری فه‌لسه‌فه‌ و په‌خه‌ن. ده‌بیت بلێم جگه‌ له‌ داوه‌ته‌که‌ی من و جگه‌ له‌ خولبای ئه‌و دوو هاوێتییه‌ بۆ ئه‌وه‌ی ماوه‌یه‌ک له‌ هه‌رمێکی وا شاخاویی و سه‌یردا پێکه‌وه‌ به‌سه‌ریه‌رن، چیرۆکه‌کانی نزار ئیدریس ده‌رباره‌ی ترسناکی زیندانه‌که‌ پۆلێکی گه‌رنگی له‌وه‌دا بینیبوو که‌ یۆنان ئاره‌زووی داگیرسێت و به‌پاستی بیه‌وێت په‌سمان بپینێت. سه‌عید ئه‌وده‌م هه‌شتا که‌میک هیوای به‌ چاککردنی دنیا هه‌بوو، هه‌شتا پای وابوو ئاشکراکردنی هه‌ندیک چیرۆکی غه‌مگین و چینیکی سحرایی بۆ سه‌ربورد و به‌سه‌رهاته‌کان، له‌وانه‌یه‌ کاریگه‌رییه‌کی وه‌هایان هه‌بیت بپێته‌ مایه‌ی گۆرینی دنیا یاخود چاککردنی ئه‌خلاقى ئاده‌میزاده‌کان. ئه‌وه‌ ده‌ردیکه‌ هه‌موو چیرۆکنوسێک سه‌ره‌تا تووشی دیت، هه‌موو چیرۆکنوسێک واده‌زانیت گه‌ر کاره‌ساتیک یان به‌دبه‌ختیه‌که‌ی گێرپاوه‌، به‌وه‌ کاریگه‌رییه‌کی قوول له‌ سه‌ر وێژدانی مرۆفه‌کان جێده‌هێلێت، له‌و پێگایه‌شه‌وه‌ وانیه‌کی ئه‌خلاقى قوول ده‌داته‌ خه‌لک و ئه‌خلاقیان بۆ په‌یه‌کی باله‌تر به‌زده‌کاته‌وه‌.

من له‌وێ زۆر کۆمه‌کی هه‌ردوو چیرۆکنوسی لوم کرد، که‌ هه‌ردووکیان غه‌رد و غوبابی لویی، خه‌یالانی سه‌یری خسته‌بووه‌ دلایانه‌وه‌. هه‌ر ئه‌وکات زانیم که‌ سه‌عید یۆنان به‌ جۆریک له‌ جۆره‌کان و بیتاگایی خۆی، بایه‌ختی گه‌رنگ به‌ ژبانی دووه‌می مرۆفه‌کان ده‌دات، ژبانه‌ به‌باچووه‌کیان، ئه‌و ژبانه‌ی که‌ ده‌شیا بژیابان. زۆر جار که‌ له‌ چاوپێکه‌وتنی دیلیک ده‌گه‌رپاوه‌ غه‌م دایده‌گرت، غه‌مێکی قوول... ده‌یگوت «ئهم گه‌نجه‌ له‌ هه‌رجیگایه‌کی دنیا دا بایه‌، جگه‌ له‌م

کوردستانه کاوله، دهکرا ژيانیکی باشتری هه بیته». پرسته که لای من ئاوازیکی گه لهک بیتام و بیتامای هه بوو. نه مده زانی ئه م گه نجانه جگه له م و لاتنه دهکرا له کوئی تر بزین؟ ده مگوت ده بیته دلخۆش بن که ژيانی بن بنمیچی زیندانی پسمامانیشیان ده سته وتوه. به لام له و سرده مه وه زانیم که سه عید یۆنان له دواى ژيانیکی تره، ژيانیک وهک من له پینگای گۆرانکاری سیاسی گه وره وه نه ییده بینی، به لکو وهک دونیایه کی شار دراوه ده هاته پیشچاوی که ده که ویتته سه ردا ب یان بن ئه م ژيانه ی ئیستامان.

ئه و شه وه که میرزائیل «ئه وه ناویک بوو دواتر به خشیمانه ئه م فریشته یه» هاته لام و به و زمانه قسه ی له گه ل کردم و پیشنیاری پیدام که ده توانیت نه هیلتیت یاده وه ریم بختکیت، هه ستمکرد پیشه کانی ئه م هه و له سه یره ده گه رپتته وه بۆ شه وه دووره کانی پسمامان، بۆ سه رده می ناسینی ئه و دوو چیرۆکنوسه و ئیشکردنیان له سه ر چاره نوسه ونه کان و یاده وه ریه یه دیله کان. ئه و ده میس زیندانییه کان سه عید یۆنان و ماموستا ئه سفه ریان وهک دوو هیزی فریاد په رس ده بینی که له ئاسمانه وه بۆ کۆمه کی ئه وان هاتوون... ئه وده م ئه وان فریشته کانی پسمامان بوون. له دلی خۆمدا گووتم «هه موو چیرۆکنیکی گرنگ فریشته یه کی هه یه پرزگاریده کات».

به وچۆره له ناو ئه و قه لا تاریکه ی بورجه وه، ده ستمکرد به نویسی «که شتی فریشته کان». ده بیته دان به وه دا بنیم، شتیک زۆر له نویسندا کۆمه کیده کردم تاریکی بوو، له تاریکیه کی وه ها درێژ و به رده وامدا، مرۆف جگه له یاده وه ری خۆی، هه چی تری نییه ته ماشاییکات. هه موو ژیانم سات دواى سات دروستکرده وه، سات دواى سات، پرسته کان و ئاماژه کان و چیرۆکه کان وهک تۆفان به سه رمدا ده هاتن، له سه ر کاغه زه کان به خه تیکی زۆر ورد ده منوسین، چی چیرۆکنیم بیستبوو، چی پاپۆرتیکم خویندبووه وه، چ دیالۆگیکم ده زانی، هه موویم تۆماریده کردن، له زۆر جیگا شدا که پتویستبایه، پۆلی خودام ده گرت به ر و خۆم ورده کارییه کانم ده هتیا به پیشچاو و دروستمه کردنه وه. دوا جار من ژيانی خۆم یان ژيانی

ئەوانی دی یان میژووم نەدەگتیرایەو، بەلکو چیرۆکم دەنوسی. لە چیرۆکیشدا مرۆف خۆی دەخاتە جینگای ھەموو ھێزە گەورەکان، بەسەر ھەموو بەربەستەکاندا زالدەبێت. تا دەستم نەکرد بە نووسینی ئەم کتێبە، نەمدزانی بۆ چیرۆکنوسین ھونەرێکی وا مەترسیدارە. گەرچی من لە قوولایی تاریکیدا دەنوسی، گەرچی ھەرچی دەرگا و دیوارەکانە لێم داخرابوون، گەرچی لە نھۆمێکی نادیارى بورجێکی زەبەلاح و ئەفسانەییدا دیل بووم، گەرچی ھیچ گوتیەک لەم سەر زەویبە نەیدەبیستم، بەلام چیرۆک ئەو ھێزە دەدامن کە ھیچ کات ھەستم پێ نەکردبوو، ھێزێک ئەو کاتانەش بە خۆمەوە نەدیبوو کە ھەموو ئاسایشی ولات لە ژێر چنگی مندا بوو، سەردەمانێک سەڕۆک خودا لێبخۆش بێت، مافی دابوومئ ھەتا خێزانەکەشی بخەمە ژێر چاودێرییەو. ھەستێکی بێسنوور بە توانا و دەسەلات بەسەر شوێنەکان و چارەنوسەکان و بوونەوەراند، ھەستێک پێتدەلێت ئەو تۆیت حەقیقەت دروستدەکەیت. ھەستی دیکتاتۆریکی ترسناک کاتێک ھەموو ئادەمیزادەکان دەکەونە ژێر پکێفی. من لەویو، لە ترۆپکی لاوازی خۆمدا بۆ یەکەجار ھەستمدەکرد ئەو منم کە وێنەى ئادەمیزادەکان دەکێشم و تەنیا ئەو وێنەبەش دەمێنێتەو کە من بۆ ئەوانی تری دروستدەکەم. ئەو ھەستە بە جۆریک زال دەبوو بە سەرمدا زۆر کات توپەیدەکردم، ھەستێک بوو زۆر دوور نەبوو لە ھەستی سیاسییەکان، لەو ھەستم پۆزگارێک لە ئاسایش تەواویی دەسەلاتم ھەبوو... ھەستمدەکرد لە سەرەتاوہ تا کۆتایی ھەر دەمەویت ئەو چاوەبم کە دەبێت، ئەو کەسەبم کە بە بینین دنیا دەخاتە ژێر پکێفی خۆیەو. ھیشتا چەند لاپەرەبەکم نەنوسیبوو کە ھەستمکرد جەلاد و چیرۆکنوس زۆر دوورن لە یەکتەرەو، بە جۆریک زەحمەتە ھەر دووکیان پێکەوہ لە سەر زەمینیکیدا بژین. بەلام دواتر کە ھەموو ئەم چیرۆکە لە دوا شتویدا ھاتەوہ دەستی من، تێگەیشتم، ئەم چیرۆکە گەورانە، ھەمیشە زیاد لە جەلادیکیان ھەبە و بە زیاد لە دەستێک دەنوسرین.

شارى كۆتۈپ نەخوندىراۋەكان

لەگەل گەرمبۈنى شەپى ناوخۇدا، شوپنى لىفیتانت بە جۆرىكى بېھۇ گەرە و پاىەداربوو. ھۆى ئەو بەھىزىيە تەنیا نىزىكى و ناسىاۋى لىفیتانت نەبوو لەگەل بازىرگانە ئىرانىيەكاندا، بەلكو پىاۋەكانى لىفیتانت، ئەوانەى دەبوونە كۆپلە و پەيمانىكى نەپنى و تايبەتییان لەگەلدا مۆردەکرد، گەیشتبۈونە زۆربەى خالە سنورىيەكان و لە بەشى ھەرە زۆرى گومرگەكاندا شوپنى خۇيان كىردبوۋە، تورپكى گەرەش لە پىاۋانى ئەو لە ھەموو كۈنچ و جىگایەكدا دەبوونە شت و دەسەلات و ھىزىان دەكەوتە دەست. لەو سەردەمەدا شەپىكى نەپنى لە نىوان بەشى ھەرە زۆرى ئەندامانى بىرۆى سىياسى و كەسايەتییە دىارەكانى حىزىدا لە سەر دانانى كەسانى خۇيان لە جىگا گىرنگەكاندا دەستى پىكرىدبوو، بە جۆرىك دامەزاندنى ھەموو كارمەندىك لە شوپنە ھەستىارەكاندا دەبوۋە ماىەى گرفتى گەرە. من سەرنجىدا كە پىاۋانى لىفیتانت بە دىلسۆزىيەكى بىۋىنەۋە خىزمەت بە ئاغاكەيان دەكەن، لىفیتانت چىتر تەنیا زىندانەۋانىك نەبوو كە لە ژىر گۇشار و دىلكردندا ئەۋانى دى كىردبوۋە گوپرادىرى خۆى، بەلكو بە جۆرىكى زىرەكانە ئەو ھەستەى لە پىاۋەكانىدا دروستكىردبوو كە ئىشكىردنىان لەگەل ئەو، پاشەپۆژىان بۆ مەيسەر و زامەن دەكات، بە مەرچى ھەموو كات بەشېك بن لە لەشكرە نەبىنراۋ و نەپنىيەكەى خۆى. ھەر ئەو كات بىستەم كە چەندىن كەس خۆبەخشانە لە خىزمەتى لىفیتانتدان و ھەر كاتىك بىەۋىت دەتوانىت بانگىانبكات و بىانخاتە بەر لىدان و قامچى. ئەۋەى ھەۋالەكەى بۆ ھىنام، لىستىك ناۋىشى لەگەل نامەكەدا ھەلپىچكىردبوو، كەسانىك «ۋەك من لە شەۋانى سەقزدا» ھەستىاندەكىرد كە دەبىت بە دەستى ھىزىكى لە خۇيان گەرەتر و برسېتر سزا بدرىن...

سزا له سەر تاوانێک که شیوه و پەنگ و ناوی نییه، به جۆرێک دەلێن زۆر شهو که لیفتانت چیرۆکی ئەو پیاوه خۆبەخشانهی بۆ خانمی ماردینی باسکردوه، خانم باوه‌ری به‌وه نه‌کردوه له شارێکی وه‌هادا که نێره‌کانی خۆیان به‌ قاره‌مانتر له‌ پالەوانی داستان و ئەفسانه‌ کۆنه‌کان ده‌زانن، هێنده‌ پیاو هه‌بێت، هه‌زیان له‌ خۆ سزادان و زه‌لیلێهکی له‌و چه‌شنه‌ بێت.

دواتر بۆم ده‌رکه‌وت که‌ و‌ره‌بوونی ده‌سه‌لاتی لیفتانت هۆکاری دیکه‌ی له‌ پشته‌ و به‌ پلانێکی که‌ و‌ره‌تر و ئالۆزتر به‌ پێوه‌ ده‌جێت. ئەو که‌سه‌ی دواتر به‌ «پسپۆر» ناسراو له‌ هه‌موو شتیکی ئەم و‌لاته‌دا رۆلێکی گه‌رنگ و ترسناکی بینی، یه‌که‌ مجار له‌ چیرۆکی ئاوسان و که‌ و‌ره‌بوونی ده‌سه‌لاتی لیفتانتانه‌وه‌ هاته‌ زنده‌گیمانه‌وه‌. پسپۆر کاری ئەوه‌ بوو وابکات م‌رۆقه‌کان به‌ هێمنی پۆلی خۆیان بگێرن، سه‌ره‌تا له‌ گه‌ڵ تیمه‌که‌ی باهیریدا کاریده‌کرد، به‌لام هه‌لبه‌ت وه‌زێفه‌ و کاری دیکه‌شی هه‌بوو. که‌س ناوی راسته‌قینه‌ی کابرای نه‌ده‌زانن، پێیانده‌گوت «پسپۆره‌که‌ی باهیری». به‌پێی زانیارییه‌کانی من له‌ ئەکادیمیایه‌که‌ی باهیریش ته‌نیا به‌ «پسپۆر» بانگیده‌کن. که‌سایه‌تییه‌کی ته‌ماوی و بیناوانیشان بوو، سه‌ره‌تا ویستم ده‌سه‌لاتی خۆم تا‌قیبکه‌مه‌وه‌ و به‌و پێیه‌ی به‌رپرسی دۆسییه‌ی ئەمنییه‌تم، بکه‌ومه‌ دوا‌ی ئەم مه‌خلوقه‌ نه‌ناسراوه‌ و هه‌تا گه‌ر پتویستیشیکرد بیه‌گرم و لای خۆم بیه‌خمه‌ ژێر پرسیار و وه‌لامه‌وه‌. به‌لام هێنده‌ی ده‌ستمکرد به‌ به‌دواداچوون، نامه‌یه‌کی تایبه‌تی سه‌رۆکم بۆ هات، ته‌نیا یه‌ک دێری کورت بوو «وه‌فا کارت به‌ کاری ئەو پسپۆره‌وه‌ نه‌بێت که‌ لای باهیری ئێشده‌کات». ده‌م‌وده‌ست تیگه‌یستم حکایه‌ت چیه‌ و کێ له‌ بنه‌ره‌تدا له‌ پشتی پسپۆره‌ و کار ئاسانی بۆ کردوه‌ لێره‌ وا چالاک بێت، زانیم ئەوه‌ جیگایه‌کی حه‌رامه‌ و من هه‌ر ناو و نیشانیکم هه‌بێت، بۆم نییه‌ ده‌ست بۆ قه‌له‌مه‌وی وه‌ها به‌رم. «پسپۆر» لای باهیری ئێشیده‌کرد، کاری ئەوه‌بوو وابکات به‌رپرسه‌ بالاکانی حیزب بتوانن بێ هیچ توندوتیژییه‌کی زیاده‌ و بێ هیچ خۆزێاندنیکی به‌رچاو، نیازه‌کانی خۆیان تێرکه‌ن و بگه‌نه‌ ئەوه‌ی

ده یانه ویت. له ناکاو هموو هه ستمان به نزیکبوونه وه یه کی زۆر له نیتوان پسپۆر و لیفیتانتدا کرد. سه ره تا وهک هاو پرتییه کی ئاسایی هاته به رچاوه، به لام دواتر شته کان چوونه پیشی و وای لیتات ئیوارانیک پسپۆر له بالکونی مالی ئه وان له نیتوان خانمی ماردینی و لیفیتانتدا داده نیشته و شه به تیی میوژ و قاوهی ده خوارده وه. ئاشکرا مه سه له که هه هینده نه بوو که لیفیتانت له په یمانگاکی باهیریدا شه ریکه، به لکو شتیکی دیکه ش بوو که په یه وندهی به ئاماده کردن و ئیشکردنیک زۆری ئاغای پسپۆره وه هه بوو له سه ره که سی لیفیتانت. پیده چوو سه رۆک تایبهت پسپۆری پاسپار دیت، لیفیتانت له که سیک کیتیوه وه بگوریت بۆ ده وله مندیک شارنشین و شارستانی. سه ره تا خه یالم بۆ بیروکی وه ها نه چوو، ده بیت سه رۆک بۆ کاری وه ها بکات و بۆ لیفیتانتی به و جوهره بۆ گرنه بیت؟. به لام یه کیک له هه ره کارمهنده دلسۆزه کانم که ته نیا به «کارمهندهی دلسۆز» ناویده نیتیم و ناوی ئاشکرا ناکه م، به په زامه ندهی که سی سه رۆک له نزیک بیروکی ئه وه وه و له گه ل هیزی خۆپاریزی ئه ودا کاریده کرد، ئه و هه مو شتیکی له پاپورتیک نهنی و تایبهتدا بۆ روونکرده وه، که له بهر تایبهتمهندهی و نهنی بوونی به دهستی خۆی پیشکه شیکردم و نه یویست به رینگای هه یچ پۆسته به ریکدا بگاته لام. کارمهنده دلسۆزه که م پاپابوو، بایه خی گرنگی سه رۆک به لیفیتانت ده گه ریته وه بۆ قه ناعه تیک قوولی جه نابیان به وهی به شی هه ره زۆری سه رکردایه تی حیزب له پیاوانی ناشارستانی و کیتی و مایل به شه رانگیزی پیکهاتوون و که سیک وه هایان تیدا نییه به توانا و ئه خلاق به که لکی سه رده می ئه میو بیت، یان جگه له هیز و توندوتیژی، رینگایه کی تر بزانه بۆ ئه وهی بگه نه ئاواته کانیا ن. به پیتی پاپورته که ی ئه و، له گه ل هه لگی رسانی شه پی ناوخۆدا، سه رۆک که وتوته ژیر فشاریک گه وردهی ده ولته ئه وروپییه کانه وه تا ئه م جهنگه دوا ی بهینن و به جوړیک تر کیشه کان چاره بکن. به قسه ی کارمهنده که ی من، جه نابی سه رۆک «خودا به به هه شتی به رینی بسپیریت»، دوو جار به سه ر شان و ملی په وانه کراوه ئه وروپییه کاندایه گریاوه و گووتوویتی «تووش بوویمه، که س له گره نازانی عه قه به کاربیتی. یه کیک عاقه م بده نی پیم بۆ دانن».

بەپىي پاپۇرتەكە پىسپۇرەكە، تەنيا يەككە لە ژمارەيەك پىسپۇرى تر كە بە نەينى لە شوينى تر و لە ژىر ناوى تردا كاردەكەن و ھەر يەكەيان ئىشيكيان ھەيە. ليفيتانت لە پوانگەي سەرۆكەو، يەككە لە ھەرە توندترين و كىويتيرين سىياسەتمەدارەكانى ئەمۇ. ديارە جەنابى سەرۆك شتگەلىكى ئۆرى لە سەر زىندانەكانى پرنس بۆتانى بىستبو، شتگەلىك ئۆرتەر لەوھى لە پاپۇرتەكانى مندا بو، دەمىك ھەموو زانىارىيەكى گرنگ و بايەخدارم بۆ دەنارد. سەرۆك دۇنيابوو گەر بىكرىت پۇجى توندوتىژ و جەنگەلىي ليفيتانت رامبىكرىت، ئەوا دەكرىت تەواى دەستە و تاقمەكەى نزيك خۆشى لە پياوانى شاخاوييەو بەكرىتە بازگان و سىياسى و سەرمایەدارى نوپخواز كە بە ۋەبەرھەمەتتان و پارەدارىي و پىشخستنى ژيانى مەدەنيەو سەرقالىن. واتە خەونى بوو ليفيتانت بىكەتە نمونە و نوپنەرى خەونەكانى لە گۆرپنى حيزىدا لە ئۆرگانىكى چەكدار و كىويەوۋە بۆ ئۆرگانىكى مەدەنى و سڧىل پەرورە و خۆرئاوايى. ھەلبەت ئەودەم سەرۆك تيورەيەكى ھەبو، كە ھىچ چارىكم نىيە ئەو نەبىت بلنم تيورەيەكى پوچ و حولوليانە و بىن بنەما بو، پايوايوو خەلكى ئەم شارەى ئىمە ھەر بە فىترەت دىموكراسى و ئاشتىخوازن، بەلام دەرفەت و ھەلى گونجاويان بۆ نەپەخساو ھەم جەوھەرەى خويان ئاشكرابەكەن و ئەو راستىيە پىشانى جىھانى مۆدېرن و خۆرئاواي پىشكەوتوو بەن. ۋەك دەلن سەرۆك لەو پىئاوۋەدا، بۆ ئەوھى سەركرديەتيە كىوي و درەكەى بگۆرپت بۆ ئەو شتەى جەنابيان ناوياندەنا مرؤفى شارستانى، لەگەل چەند شاندىكى ئەورويى و چەندىن جارپش لەگەل باھىرى كۆبوويوۋە «كە ئىستا ئەكادىمىكەى برەوئىكى گەرەى بەخۆيەو دەبىنى و كەم كەم پياوۋە جەنگاۋەرەكان و ژنەكانيانى نامادەدەكرد، تابىن بە ھەلگىرى بپوانامەى حقوق و ئەدەبىيات». رامكردى ليفيتانت بۆ جەنابى سەرۆك، سەمبول بوو بۆ كۆتايىھانتى پياوانى توندوتىژ و ھەلھانتى خۆرى سىياسەتمەدارى مەدەنى و بۆينباخدار. لىرەو بە پاسپاردنىكى تايبەتى و بۆ سەلماندى تيورەكەى خۆى، سەرۆك پىسپۇرى خستبوۋە ژىر ئەو ئەركەو ليفيتانتى بۆ بىكەتە «تەرىكى دەستەمۆ»، بىكەتە كەسك چىدى

بەمجۆرە ەشقى بەندىخانەى خۆى و دىلى خۆى و ئوروى ئەشكەنجەى خۆى نەبىت، ياخود ەىچ نەبىت شىۋازىكى بداتى، پوخسارى حىزىبىكى كۆن و پۆلىسىمان پىن نەبەخشىت. ەك دەلەين جەنابى پىسپۆرپىش كە لە راستىدا كەس ئەسل و فەسلەى نەدەزانى، بە حەوت زەمان قەسەيدەكرد، ەرەبىيەكى باش و كەمىكىش كوردى دەزانى، بە سەرۆكى گوتىبوو «جەنابتان غەمى لى مەخۆن، كارىكەكەم فىلەكەتان بچىتە نىو دوكانىكى پىر فەخفورى بچوكەو، ەها لىزانىش سەمى بچولەينىت، بىنەوەى ەىچ بشكىينىت بىتەدەرى». دەلەين سەرۆكىش بە ئىنگلىزىيەكەى خۆى گوتتووتى «واو ... ئەگەر تۆ ئەو كارە لە بۆ خەزمى خۆت بەكەيت، ئەمنىش جوتە گونانت لە زىر و مەوەرەت دەگرم». بەلام چۆن ئەوەى بە ئىنگلىزى داپشتو، ئەو ەوداى تەبارەك ە تەعالا بەس خۆى دەيزانىت. نا سەرۆك نەيدەويست ئەندامانى كۆبكاتەو ە پىيانبەلى ئىتر ئەو جانەوەرەى ناخى خۆتان كۆنتىرۆلەكەن، ەك ەمىشە ەرەشەيان لىبكات و بلىت «بە قەبلى پىفەمەل، لە بنەو بۆتان دەبلم». پىسپۆرەكان پىيان گوتتوو ئەو ەسوودى نىيە، ئەو ەئىشەكە سەختتە و ترسانكتە دەكات و ەىچى تر، چۆنكە ئاژەلە ترسناك و جانەوەرە حەوت سەرەكە دەچىتە ژىرەو ە دواى ەر ەلى بۆ ەات، سەر دەردەئىينىت و زىندو دەبىتەو، لەبەرئەو ەچارە تەنيا ئەو ەبە سەرکردەكانمان شىۋازى تر بۆ گوزارشتكردن لە ەشەرانگىزىيە بدۆزەو.

لىفىتانت ەر لە ژىر چاودىرى پىسپۆردا، كەتەو ەسەر ئارەزوو دىرىنە نەگىسەكەى بۆ راوكردنى شاعىران و كتىدۆستان، بەلام بە شىۋەى نوئى. دانىشتەكانى لىفىتانت و جەنابى پىسپۆر «كە لە حىزىدا ناويان نابوو ەالمە ئەجەبىيەكە و من لە داخ و ەسەرەتدا ناوم نابوو پىسپۆرئاغا»، پىر لەو دانىشتانە دەچوون كە كەسانى دەروناس لەگەل نەخۆشەكاندا ئەنجامىدەدەن. لەو دانىشتانەدا لىفىتانت ئەو ەبۆ پىسپۆرئاغا ئاشكراكرد كە رقىكى بىسنورى لە كتىب ەيە، بىنىنى نوسەران و شاعىران ئالۆشىكى تايبەتى تىدا دەخولقىنن، لە گەنجىبەكى زوو ە ئەو ەستەى

لەگەڵدايه و چون ناتوانیت خواستی لێدان و زه وتکردنی جهستهی نێران له خۆیدا بمرینیت، ئه و خوو و پهفتارانهی تریش چوونهته خوینییهوه و پامکردنیان ئاسان نییه. پەسپۆرەکه زۆر ههولێدابوو تیبگات ناخۆ لیفتانانت بهراست دهیهویت ببیته کهسێک له توندوتیژی دووربکهوێتهوه یان نا، وهک بیستم بهسته زمانه هیچ کات وهلامیکی روونی چنگ نهکەوتبوو دل ئاوی پێ بخواتهوه. لیفتانانت به شیوازه ئالۆز و تیکه لاوهکهی خۆی، به رستهی کورت و به بیدهنگی زۆر له پەسپۆری گه یاندبوو که له راستیدا ئه وهیهویت هم خۆی بیت «واتا ههرا پیاوه کتوییهکهی جاران بیت» هم کهسێکی نوێش بیت... هم درنده بیت و هم زۆر شارستانی. گووتبووی باهیری فێریکردوه چون شارستانی بیت، بهلام چون درنده بیت، ئه وای خۆی به فیتره و ههرا له مندالییهوه دهیزانیت. پەسپۆرە بهسته زمانه که نهیزانبوو چی بلێت و چون تیبگه ینیت که ناکۆکی وههرا کوشندهیه و لهوانهیه له ناوهوه له تیبگات و بیکات به دوو کهس. پەسپۆر بۆ ئه وهی ههنگاو ههنگاو سه رنجی لیفتانانت بۆ لای ئه وه رابکێشیت که دهکرت کینهکانی هتوربکاتهوه، پلانیکێ جهه نه می بۆ دانا بوو. ده بوو وهک چون پامکه ران و مهشقه رانی سێرک پلنگه هارهکان پامده کهن، ئه ویش به و جۆره نوسهرا و شاعیران دهسته مۆبکات. هیتشتا شه ری ناوخۆ نهگه یشتبووه ترۆپکه تراژیدییه کهی خۆی، له کاتیکدا سه رتا پای شار بۆنی زبێل و خۆل و گه نینی لیده هات، له وه ده ریای گه نین و له و بۆگه نستانه عه جایه به دا که بۆی تا عه رشی عه زیم ده پویشت، له وه ره زی زبێل سالارییه دا، هه وایکی عه جایه ب گه یشته لام، پۆژیک که پۆستمکرده وه، راپۆرتیکێ تاییه تم بۆ هاتبوو ده لیت، به مزوانه «پرنس بۆتانی» ده زگای «گه شه پیدان و پێشخستنی ئه ده بیات» داده مه زینیت و له لایه ن سه رۆک و بیرویی سیاسی حیزبه وه بودجه ی ته وای بۆ ته رخانکراوه، پۆژی کردنه وهی ده زگاکهش، هم سه رۆک و هم په حیمه خانی ژنی و ژماره یه کی زۆر ئه ندامانی بیرویی سیاسی و ژنه کانیان ئاماده ده بن. هه وایه که بۆ من هینده سه یر و نا به چی بوو، وهک ئه وه بوو به پۆژی نیوه رۆ له ناوه راستی شاردایه له شکرێک حوشتری بالدار ببینم. لیفتانانت و

دهرگای پیشخستنی ئه ده بیات بۆ من وه ها نا کۆک بوون، وه ک نا کۆکی نۆوان خودا و شه یان. ده موده ست گومانم کرد و گوتم «بییت و نه بییت ئه م به زمه ش کارنگه له کاره کانی پسپۆرناغای براده رمان». گومانم له جینگای خۆیدا بوو، پسپۆره که به لیفیتاتی گووتبوو هه له ی هه ره کوشنده ی تو ئه وه یه واده زانیت کتیب یان نوسین گه ر که م بییت و نه بییت له نرخ و مانا ده که ویت، ته واو به پیچه وانه وه، ده بییت کارنگ بکه ییت کتیب زۆر بییت، بیمانا زۆر بییت، به جۆریک که س نه زانیت چی کتیبیک گرنه گ و چی بیترخ، نه زانیت چی بخوینیته وه و چی نه خوینیته وه. ئه وه ی شت بیترخ ده کات شارده نه وه و قه ده غه کردنی نییه، به لکو ئه وه یه به لیشاو به ره مه به یینیت و وه ها بیترخ تو پریده ییت، سبجریکی لای که س نه مینیت.

له راستیدا ناوه ینانی ئه ده بیات له ناو ئه و شاخه گه ورانه ی زبڵ و شه قامه چلکن و بازاره پیسانه دا، نه وه ک هه ر سه یر بوو، به لکو زرینگه یه کی ناخۆش و نابه جیی ده گه یاند. وه ک ئه وه ی له فیلمیکدا ساتیک پاله وانه که به تراژیدیتیرین جۆر ده کوژریت، گویمان له ئاههنگی زورپنا و زه ماوه ند بییت. من که هه واله که یان پیگوتم، هیشتا ته واو پاشخانی پشت شته که م نه ده زانی، له به ره وه سه رسامیم بیسنوور و تو په یشم له ترۆپکدا بوو. بۆ به دوا داچوونی نه یینی ئه م کاره، «کارمه نده دلسۆزه که م» بانگ کرد و گوتم «عه زیم، خه ریکه عه قل له ده سته ده م و ده که ومه کیتوان، تیمبگه ینه چی له م ولاته دا ده گوزه ریت؟. من ده زانم بیمانایی هه مو مانی گرتۆته وه، به لام لیفتانت و ئه ده بیات، ئه مه یان کاری نه کرده یه و ناچیته عه قله وه». کارمه نده دلسۆزه که م گووتی «نا گه وره م وانیه و هه موو شتیک مه نتیقی خۆی هه یه، ئه م وه زیفه یه ی لیفیتانت به ئاره زووی خۆی نییه و پلانی پسپۆره که ی هاورپیه تی». هۆی ئه م په فتاره شی برده وه سه ر ئه وه ی سه رۆک ده سته یه کی بچوک له پیاوانی دیاری کردوه و ناوی لیتان «جۆکه ره کان»، چه ند که سیکن ده بییت بچه هه موو پپریک و هه موو لکیکی نوئی ژیان بگره وه، هه ر ده زگایه کی تازه ش که دروسته بییت بی ده ست و قه له می ئه وان تینا په ریت، ئه مانه ده سته یه کن ده بییت له حیزیدا

بن، لە دەوڵەتدا، لە شەپدا، لە بازاردا، لە پاگەیاندا، لە هونەردا، لە
 وەرزشدا، لە شاخدا، لە شاردا، لە ناو تۆرگانە عەسکەرییە تایبەتییەکاندا،
 لە ناو پێکخراوە مەدەنییەکاندا، لە ناو گەنجاندا، لە گەڵ پێشمەرگە
 کۆنەکاندا، لە گەڵ مولحیدەکاندا، لە گەڵ ئیماندارەکاندا... و هەتا دواي. کە
 دەلێم هەتا دواي، مەبەستم ئێ «هتد» ە ئاسایە نییە کە لە دواي نۆر
 پستەو دەیت، بە لکو هەتا دوايەکی ترسناک، هەتا دوايەک کە دەره نجام
 وەک چەقۆیەکی ژەهرای لە ناخی ئێمەدا کۆتایی دەیت. کارمەندە
 دڵسۆزەکەم، ناوی هەندێ کەسی دامێ لە پێی جۆگەرە ترسناکەکان،
 لەوانە مەلای سەفا، مەلای دۆلدۆل، عومەری مامە جوجەل و هەندێکی
 تریش... کە سانیک بشتیت بچنە هەموو پێرێکەو. منیش گوتم «ئەها...
 کەواتە لیفتانانت ئیستا بوو بە یەکیک لەو دەستەبژێرە ناوانوان
 جۆگەرەکان». کارمەندە دڵسۆزەکەم سەری بۆ لەقاندەم و گووتی «بەلێ،
 جەنابی عەقید، ئێو دەستەبەش دەستەبەکی نۆر نەینییە و بپیارە لە
 داها توودا هەم سەرۆت و سامانی حیزب بگریته دەست و هەم ئیدارە
 مالیاتی مائی سەرۆکیش بباتە پێو». ئێو هەوالەي کارمەندە دڵسۆزەکەم
 ترساندمی، لێمپرسی بە پای تو هۆی چییە سەرۆک لە هەموو ئەم شتەکاندا
 منی کردۆتە دەروو و بە پای فرامۆشی سپاردوم، بۆ منی ئاوا خستۆتە
 کەنار و وازی لێهێناوم. کارمەندە زیرەکەم گووتی «جەنابی عەقید...
 دوو هۆ لە پشتی فرامۆشکردنی توو، یە، یە کەم سەرۆک بپیر لە پاشەپۆزی
 دوور دەکاتەو و بۆ ئێو پاشەپۆزە دوورە دەستەبژێرکی تایبەتی
 هەلبژاردووە کە بتوانن هەم سیاسەتمەدارین، هەم بازگان بن و هەم
 جەنگاوەریش، چونکە سەرۆک بە دڵنیاوییەو نازانیت پاشەپۆز بۆ کام یەک
 لەم ئەگەرانیە. تۆش لەو دەستەبژێرەدا نیت کە پاشەپۆز دروستدەکەیت.
 تۆ لە مەودای دووردا جینگایەکی ئەوتۆت لە حیزبدا نابیت، مەگەر لە
 ئیستاو بە جۆرێک لە جۆرەکان وەها خۆت قایمبکەیت نەکریت لە
 داها توودا فرامۆشتبکەن، ئەوێش کارێکە پیناچیت ئاسان بیت و بە تۆ
 بکریت. هۆی دوویم ئەوێە کە سەرۆک پێیوایە تۆ لەو کەسە دەگمەنانە
 ناو حیزبی کە وەفاداری لە خۆیتندایە و پێویستت بە هیچ تەماحیکێ

زیاده نییه تا دلسۆز بیت و ملکه چی فرمان و خواسته‌کان بیت، له هردوو حاله‌ته‌که‌شدا تو له‌گه‌ل تئپه‌پینی کات و به گۆرانی هه‌لومه‌رجه‌کان دۆپاوی یه‌که‌میت که ورده ورده پیرده‌بیت و ده‌گرئیتته ده‌روه و جئ قاجیکت له‌م دونیا تازه‌یه‌دا ناییت». قسه‌کانی کارم‌نده دلسۆزه‌که‌م که‌لیک جیدار و وه‌فادارانه بوون. به‌لام ده‌مزانی به‌جۆرئیک که‌وتومه‌ته نیوان به‌رداشه‌کان، ده‌رچوونم بۆ نییه و پزگاربوونم مه‌حاله، ئیتر له‌و پزگاروه به‌ خویندنه‌وه‌ی به‌رده‌وامی قسه و ناماژه‌کان هه‌ستمکرد لافاویکی گه‌وره، بایه‌کی به‌هیتز، تۆزه تۆزه، هر پۆژه و که‌میک ده‌مجولئینیت و له‌و عه‌رشه دامده‌گرئیت که هه‌میشه وامزانیوه له سه‌ری دانیشتووم.

ئیمپراتۆریه‌تی لیفیتانت له‌ویدا ده‌ستی پئیده‌کرد و له‌ویدا دوا‌یی نه‌ده‌هات.

ده‌زگای «که‌شه‌پیدان و پیشخستنی ئه‌ده‌بیات»، ده‌زگایه‌کی گه‌وره‌بوو، لیفیتانت له‌ ماوه‌یه‌کی که‌مدا باله‌خانه‌یه‌کی بۆ ته‌رخانکرد و ژماره‌یه‌کی زۆر نوسه‌ر و شاعیری تیدا دامه‌زاند، نوسه‌ره‌کان ئازادبوون چی ده‌نوسن، سانسۆر بوونی نه‌بوو، به‌لام ئازاد نه‌بوون چی ده‌که‌ن. هر که‌سێک ده‌چوو ده‌زگا رێکه‌وتنێکی نه‌نوسراوی مۆرده‌کرد که ده‌بیت هه‌موو ئه‌و شتانه بکات که پرسن بۆتانی ده‌یه‌وئیت، له‌ راستیدا لیفیتانت گه‌رچی حه‌زی له‌ بۆنی کاغه‌ز نه‌بوو، گه‌رچی وه‌ک هه‌میشه بینینی کتیب دوودلیده‌کرد، به‌لام ده‌یزانی تا‌که شتیک بتوانیت له‌ رێگایه‌وه ده‌ست به‌سه‌ر پۆحی کتیب‌داراندا بگرئیت، ده‌زگایه‌کی له‌مجۆره‌یه. پسپۆره‌که‌ی سه‌رۆک پئی گووتبوو «ئه‌میکۆ، ده‌زگایه‌کی له‌وجۆره زۆر له‌ به‌ندیخانه باشتر ده‌یانخاته بنده‌ستی تو، له‌ جیگایه‌کی وه‌هادا موچه‌یه‌ک ده‌گرن، نانێک ده‌خۆن، ده‌ستگیرانه‌کانیان ده‌بینن، ژنێک ژێر به‌ ژێر ده‌که‌ن به‌ ژووره‌کاندا، کتیبه‌کانیان چاپده‌که‌ن... ئیتسیته‌را... ئیتسیته‌را. ناوه‌ناوه‌ش دینه به‌رده‌می تو و له‌ چاویاندا ئه‌وه ده‌خوینیته‌وه که هه‌موو شتیک ده‌که‌ن ژانیان لێ تیک نه‌ده‌یت، دلنیا‌م ئه‌وجۆره ده‌زگایه له

هموو زیندانه‌کان زیاتر ده‌یانشاته ژیر پئوئینی تۆوه و ئه‌وه له چاویاندا ده‌خوئینیته‌وه که ده‌ته‌وئیت بیبینی ... پارانه‌وه و ملکه‌چی».

وه‌ک ده‌لئین لیفتانته‌ هه‌ر ته‌واو تینه‌گه‌بشتوه و پسه‌پوره‌که‌ی ناچارکردوه پوونکردنه‌وه‌ی دریزتر و زۆرتری بق ریزیکاته، پئیگوتوه «ئه‌میگۆ، بیه‌ینه‌ پئیشچاوی خۆت، تۆ ده‌چینه‌ ئاهه‌نگینه‌که‌وه که هه‌مووی ژئن، به‌ک و دووان و سیان نا، به‌لکو سه‌دان ژئن، به‌سه‌دان جلی په‌نگاوپه‌نگه‌وه، به‌چه‌ندین شیوه‌ خشل و زێر و زیوه‌وه، به‌جۆریک هه‌ر به‌که‌یان له‌وئتر جوانترن، تۆ که‌ دئیته‌ ده‌رئ ده‌لئیت چیم بیبیه‌وه؟ ها ده‌لئیت چی؟ هیچ که‌ دئیته‌ ده‌رئ وه‌ک ئه‌وه‌ وایه‌ ژنیکه‌شت نه‌دیبیت ... ئه‌مه‌ش به‌و جۆره‌یه، خوئینه‌ریش که‌ ده‌یخه‌یه‌ته‌ ناو کتیبخانه‌یه‌کی گه‌وره‌وه له‌ ناویدا ونده‌بیت، ئیتر له‌ویدا مه‌ترسی ئه‌و کتیبانه‌ که‌م ده‌بنه‌وه که‌ ترسانکن و نابیت زۆر بخوئینرینه‌وه، ئه‌وانه‌ی ده‌چنه‌ کتیبخانه‌ی گه‌وره‌وه که‌ دئینه‌ ده‌ره‌وه وه‌ک ئه‌وه‌یه‌ چووبیتنه‌ ئاهه‌نگینه‌کی وه‌ها گه‌وره‌ یان چووبیتنه‌ شاریکه‌وه‌ زمانه‌که‌ی نه‌زانن. ئه‌میگۆ ... من بوچی باوه‌پم به‌ حیکایه‌تی ئاده‌م و حه‌وا نییه‌؟ له‌به‌ر ئه‌مه، گه‌ر خودا ده‌یویست ئاده‌م له‌ سیوه‌که‌ نه‌خوات، پئی نه‌ده‌گوت ئا ئه‌م سیوه‌ مه‌خۆ، گه‌ر به‌کێک له‌ ئاهه‌نگه‌ پر ژنه‌که‌دا به‌ تۆی بگوتبایه‌ سه‌یری ئا ئه‌م ژنه‌ نه‌که‌یت، ته‌نیا سه‌یری ئه‌و ژنه‌ته‌ ده‌کرد، ئه‌وه‌ی دواتریش یادت ده‌بوو هه‌ر ئه‌و ژنه‌ بوو، گه‌ر خوداش بیویستبایه‌ ئاده‌م سیوه‌که‌ نه‌خوات له‌ باغینه‌کی پر سیودا ده‌یشارده‌وه و به‌ ئاده‌میشی نه‌ده‌گوت مه‌یخۆ، ئه‌و کاته‌ هیچ که‌س نه‌یده‌توانی باوانمان بخاته‌ سه‌ر ئه‌و که‌لکه‌له‌یه‌ی سیوه‌که‌ بخۆن، سیوه‌که‌ تا ئه‌به‌د به‌و داره‌وه‌ ده‌بوو، بیته‌وه‌ی که‌س بیخوات. ئه‌وه‌ سه‌روشتی ئه‌مه‌یه، گراسیا گراسیا ... میمی گۆرا میگۆ، تۆ گوئیریکه‌ی باشیت. تۆ ئیستا به‌ خه‌لک بلن ئه‌م کتیبه‌ مه‌خوئینه‌وه، ئیتر خه‌لک هیچیان له‌ بیر نابیت ئه‌و کتیبه‌ نه‌بیت. هه‌موو دونیا هیژ و ده‌سه‌لاتی تۆ له‌ بیرده‌کاته‌ و سه‌رقالی ئه‌وه‌ ده‌بیت، چۆن ئه‌و کتیبه‌ بخوئینیته‌وه. شاره‌که‌ پرپکه‌ له‌ کتیب و مه‌ترسه، نوسه‌ر ئه‌و کاته‌ مه‌ترسیان هه‌یه‌ که‌ خه‌لک به‌ دایاندا گه‌ران، ئه‌وانه‌ی شتیک

دەگىرپنەوە كە نابىت بگىرپىرئىتەوہ . من لەگەلتدام ئەمىگۆ، ھەندى نوسەر ھەن دەبىت بكوژئىن، تەق، يەك فېشەك لە تەوقە سەريان و تەوار. بەلام زۆر نىن، خودا شوکور كە زۆر نىن ... ھەركات يەكئىك ھاتە پىشئى مەترسى ھەبىت، تەق بىكوژە ئەمىگۆ» .

ھەرواش بوو ھەك پىسپۆر پىشپىنئىدەكرد، لە ماوہ يەكى كەمدا دەرگاگەى لىفئانت كەوتە كار، لىفئانت بۆى گرنگ نەبوو چى دەنوسرىت، گرنگ بوو ئەو كەسەى دەنوسرىت سنورى غورى خۆى بزائىت، تىبگات دواجار بەردەستى لىفئانتە، كارەكەى ھەك پەحمەتئىك تەماشبكات كە دەشئت لە ھەموو ساتئىكدا نەمئىت و بېرئت و ھەرگەپئتە سەر بەدبەختى و نەفرەت . بەلام لىفئانت خۆى لە ھەموو بەرىەككەوتئىك لەگەل كئىبدا دەپاراست، ھەر كەس دەچوو بۆ لای نەدەبوو كئىبى پئى بئت، ئەو پئىگايەى ئەو پيا دەپۆشئت نەدەبوو كئىب لە پارەو و دالانەكانئىدا دانرايئت، ھەر كەس كە دەچوو لای نەدەبوو باسى كئىب بكات، نوسەرەكان دەچوونە مەجلىسى بۆ ئەوہى باسى سىياسەت بگەن، باسى جەنگ، بازار، گرانى، سئىكس، پارە، موچە، نەخۆشى ... ھەموو شئىك، تەنيا باسى كئىب نەبئت . ئەوہ سزای ھەرە گەورەى لىفئانت بوو، دەرگاگە دەكرا چەند كئىب چاپبكات بىكات، دەكرا چەند گۆفار دەرىكات بىكات، ھىچى كئىشەى لىفئانت نەبوو، بەلام لە بەردەم لىفئانتدا قەدەغەبوو كەس باسى شئىك لەوانە بكات . كئىب شئىك بوو ھەك پاكەتئىكى بۆش، دەفئەرىكى سېى، بوكەشوشەيەكى پلاستىكى، كە دەكرا ھەبئت و لە ھەموو جئىگايەك بئت، بئئەوہى ھەلگىرى شئىك بئت بۆ قسە و باس . ھەرامئىك ھئدى ھئدى بە جۆرىكى ترسناك پەرە دەستئىت . زۆرى نەبرد باس نەكردنى كئىب لە رىواق و زورەكانى دەرگاگاشدا بلأوبووہو، ھەر كات باسى كئىب دەكرا، ھەك تۆپەلە كاغەزئىكى پەشكراوہ باسدەكرا و ھىچى تر، ھىچ كەس لە سەر ناوہرۆكەكان شئىكى ئەوتۆى نەدەزانى، كئىب بەردەوام ھەك شئىكى گشتى ناديار، بئى ناونىشان، بئى مانا، بئى بابەت باسدەكرا . ھەك

«کتیب»... وەک ئاماژە بۆ شتیکی نەناسراو و نەخویندراوه... وەک
 عەدەمیک کە لە کاغەزەوه پێچرابییت.

من کارمەندە زیرەکەکی خۆم بەتایبەت ناردە دەزگاکی لیفیتانت، تا
 راپۆرتیکم بۆ ئامادەبکات و بزنام لەوێ چ باسە و شتەکان چۆن دەپۆن، لە
 ناو دەیان تێبینیدا کە لە سەر دەزگاکی کۆیکردبوو، نوسیبووی
 «ئەوێ سەرنجی منی پراکتیشا، ئەو کتیبانە ی لێرە چاپدەکرێن کە سێکی
 بەدبەخت هەموویان دەخویننێتەوه، کە سێکی لال، کە هەستدەکەم بۆیە
 هەلیانبێژاردوێ تا نەیکرێت دواتر ناوەرۆکی کتیبەکان بۆ کەسی تر
 بگێرێتەوه. فەرمانبەریکە لە سەر و چلوپێنجەوه، بەلام وەها دیارە تەمەنی
 شەست ساڵ ببێت، غەمگین و گوشراو دیتەبەرچا، وەک بیستوومە کۆن
 لە دەزگای سانسۆری دەوڵەتی کاریکردو، سەلیقەیکە باشی هەیه
 تیکستی مەترسیدار و تیکستی ئاسایی جیابکاتەوه. ئێشەکە ی بە سانسۆر
 ناوانابریت، وڵاتی ئێمە خۆشەختانە سانسۆری تێدا نییە، هێند هەیه گەر
 کتیبەکە ی بە دل نەبوو لە سەری دەنوسیت: لای ئێمە چاپ ناکرێت.
 ئەوێندە و هیچی تر. بە تەنیا بۆی هەیه هەموو کتیبیک بخویننێتەوه،
 پێناچیت لەزەتیک تاییەتی لە خویندەوه ببینیت، ئێشەکە ی بە
 پۆچیەتی فەرمانبەریکی ئاسایی دەکات، وەک هەر موچەخۆریکی دی لە
 تاپۆ یاخود دادگای شار. وەها چوست و چالاکە لە خویندەوه دا کە لەگەڵ
 سەر و پوخسارە پیرەکەیدا ناگونجیت. هەر کات ئەو دلنیاوو شتیکی دژی
 سەرۆک یان حیزب تێدا نییە، دەستنوسەکان دەپۆن بۆ چاپ. دواتر هیچ
 کەس نازانیت ناوەرۆکەکان و بابەتەکان باس لە چی دەکەن، هیچ کەس
 نابیستیت لە جێگایەک باس لەو کتیبانە بکریتەوه، لە هیچ شوێنیک و لە
 سەر هیچ زاریک ناوی کتیبەکان یاخود نوسەرەکان نابیستیتەوه.
 چاپخانەکان بەردەوام لە کاردان، شەو و پۆژ ئێشەدەکەن، ناکۆژینەوه و
 پشوویان نییە. هەموو شتیکی چاپدەکریت، بەلام هەستیکم هەیه وەک
 ئەوێ پیش ئەوێ کتیبەکان چاپبکەن خوینەرەکانیان هەموو کوشتبیت،
 وەک ئەوێ شتیکی لە یارییەکە دا گۆرابییت و کەس هەستی پێ نەکردبیت.

له سه‌رده می به‌عسیبه‌کاندا کتیبه‌کانیان ده‌خنکاند، نه‌مۆ کتیبه‌کان نازادن، به‌لام خویننه‌ره‌کان ده‌خنکینرین. له ده‌زگا پینگه‌وتنیکی بیده‌نگ هه‌یه باسی هیچ شتیگ نه‌گریت. لیفتانت لیره بوار ده‌دات هه‌موو شتیگ بپوات، کاری به هیچ شتیکی راسته‌قینه‌وه نییه، بوونی له ده‌زگا‌که‌دا بوونیکی سه‌یره، وه‌ک نه‌وه‌ی ژه‌نه‌پالیکی نه‌خوینده‌وارت کردبیتته به‌پتوه‌به‌ری کتیبخانه‌ی گشتی. له ئا‌غایه‌ک ده‌چیت پینگه به‌جووتیاره‌کانی بدات له سه‌ر زه‌وی و خاکی هه‌ر به‌روبومیک دلپان ده‌یگریت بیروینن، به‌لام بوپان نییه لئی بخۆن، دواتر چی حاسلات و پزتیگ هه‌یه کۆیده‌کاته‌وه و فریاندانه‌داته ئاوه‌وه، یان له‌به‌ر هه‌تاو دایاندانه‌یت تا ده‌گه‌نن و سوودیان نامینیت». له‌گه‌ل ئه‌م راستیانه‌شدا کارمه‌نده زیره‌که‌کم پینابوو، پینگای لیفتانت له‌گه‌ل کتیبدا، پینگایه‌کی راست و دروسته.

هیدی هیدی ئه‌و حه‌رامه‌ی له ژوره‌که‌ی لیفتانتدا ده‌ستی پیکرد، به هه‌موو ولاتدا بلابوووه، ئه‌و ده‌رده له ریواقه‌کانی ده‌زگاشه‌وه دزه‌یکرد و هاته‌ده‌ری و گه‌یشه ناو شار، سالیگ نه‌بوو که ده‌زگا دامه‌زرابوو، من داوام له هاوکارانم کرد راپورتیکم بو ئاماده‌بکه‌ن، بزانه‌ خه‌لکی چی ده‌خویننه‌وه، چی کتیبیک سه‌رنجیان راده‌کشیت، باسی چی به‌ره‌میک زۆرتر ده‌که‌ن. راپۆرته‌که به‌ده‌ره‌نجامیکی سه‌یره‌وه هاته‌به‌رده‌می من، له شاردا و له هیچ جینگایه‌کدا باسی کتیب ناکریت، نه له زانکو، نه له پۆزنامه‌کان، نه له ته‌له‌فزیۆن، نه له‌ناو خویندکاراندا، نه له حیزیدا، نه له‌چایخانه‌کان، نه له سه‌رتاشخانه‌کان و نه له مائی نوسه‌ران، نه له کۆره ئه‌ده‌بیه‌کانیشدا... له هیچ جینگایه‌ک... هیچ جینگایه‌ک. کتیبیکه‌ لیکتی زۆر که‌له‌که‌یه و هیچ به‌لگه‌یه‌ک له به‌رده‌ستدا نییه که ده‌خوینرینه‌وه، به‌ جوړیک گه‌ر خویننه‌ریکیش هه‌بیت، که‌سیکه به‌ نه‌ینی و تاییه‌تی و له‌ فه‌زایه‌کی داخراودا بو‌خۆی ده‌خوینیتته‌وه و وه‌ک نه‌پینیه‌کی تاریکی خۆی هه‌لیده‌گریت. راپۆرته‌که زۆر جینگای سه‌رسوپمانی من بوو، من به‌رپرسی ئاسایشی شار بووم، گرنگ بوو بزانه‌ خه‌لک چی ده‌خویننه‌وه، چ

نوسەرێک کار لە خەیاڵ و خولیاکانیان دەکات. لە راستیدا دواى ئەو راپۆرتە، دەزگام پاسپارد بە جۆرێکی بێدەنگ و نەهێنى بە دواى خوێنەرێکدا بگەرێن کە دلنیابین کتێبه‌کان دەخوێنێتەوه و دەتوانێت باس لە ناوهرۆکه‌کانیان بکات، هه‌موو ماسییه‌کانى خۆم له گۆمه‌که‌دا خسته کار تا جۆره‌ خوێنەرێكى وه‌ها بدۆزنه‌وه، که‌سیک دلنیايم چۆنه‌ دونه‌ياى کتێبه‌کانه‌وه و له‌وتۆه به‌ره‌و لای ئێمه‌ دێته‌وه. سه‌یربوو که‌ ده‌زگا‌کام چى که‌سیکیان ده‌خسته‌ ژێر چاودێرى، ئەو خوێنەرە تايبەت و راستە‌قینه‌یه‌ نه‌بوو که‌ من بۆى ده‌گه‌رام، هه‌ر شتیکیش بخوێنرابایه‌ته‌وه وه‌ک ئەوه‌ی لاستیکیکی گه‌وره‌ و نەهێنى و خودایی بيسپێته‌وه پاش ماوه‌یه‌کی کورت له‌ ياده‌وه‌رى خوێنەرەکاندا نه‌ده‌ما. نا حیزب گله‌یه‌کی له‌ سه‌ر خۆى نه‌هێشتبوو، کتیب هه‌بوو، به‌لام دیار نه‌بوو ده‌چن بۆ کوێ ... دواى مانگیک هه‌ولێ به‌رده‌وام، هه‌موو ئەو خوێنەرە بچوک و لاوازانەى خرا‌نه‌ ژێر چاودێرییه‌وه، ئەو خوێنەرە نه‌بوون که‌ کتیب ده‌ناسیت و له‌ ناويدا ده‌ژى و به‌ هه‌واى ئەو هه‌ناسه‌ ده‌دات. شاره‌که‌ ته‌نیا خوێنەرێکی بویریشى تیدا نه‌بوو، بویریت خۆى ئاشکراکات. نابه‌جێ بوو بزنام سه‌رۆکی ده‌زگای ئاسایشى شاریکی وا گه‌مزه‌م. هه‌ر زوو کارمه‌نده‌ زیره‌که‌که‌ى خۆم هێنایه‌وه و لیمپرسى «عه‌زیزم تێمبگه‌ینه‌ ئەمه‌ چیه‌ و چۆن وا ده‌بیت، ده‌نگوباسیکی زۆر هه‌یه‌ که‌ هه‌چ که‌س له‌ شاردا باسى کتیب ناکات، گه‌ر باسیشى بکات، ده‌مو ده‌ست وه‌ک باسى ناموسى دایکی هاوڕییه‌کی خۆى کردبیت، ده‌بیت داواى لیبوردن بکات و بێدەنگ بیت... ئەمه‌ چیه‌ و تۆ چۆن تێیده‌گه‌یت؟». کارمه‌نده‌ دل‌سۆزه‌که‌م که‌ زیره‌کترین که‌سى ده‌زگا بوو، له‌ سه‌رده‌مى سه‌قه‌زه‌وه سه‌ر به‌ تىپى تايبه‌تى خۆم بوو، سه‌رى له‌ شته‌ نوێکان و له‌م شاره‌ تازه‌یه‌ ده‌رده‌چوو پێکه‌نى و گووتى «جه‌نابى عه‌قید ئاساییه‌، ئێمه‌ پێمانخستۆته‌ ئەو سه‌رده‌مه‌وه که‌ ته‌نیا شیوه‌ی شته‌کان گه‌رنه‌، له‌م عه‌سه‌ره‌ تازه‌یه‌دا شاره‌که‌ یاسا و پێسای خۆى هه‌یه‌، نابیت لیمان تیک بچیت و شته‌کان تیکه‌ل‌اوبه‌کین. نه‌ ئەو یاسایانه‌ن له‌ رابوردوودا حاکم بوون، نه‌ ئەو یاسایانه‌ن له‌ خۆرئاوا به‌کان، لێره جیگایان نابیته‌وه... له‌م عه‌سه‌ره‌دا چه‌نده‌ها زانکو ده‌که‌ینه‌وه، به‌لام

ئوہی بہ راستی حزی لہ زانست بیت، دہ بیت ئم شارہ بہ جیبہیلت و
 بچت لہ جیگاہ کی تر بخوینت. ہم مو باسی خودا دہ کن و نوڑدہ کن،
 بہ لام ئوہی لہ دلّوہ باوہری بہ خودا بوو ناتوانت لیرہ بڑی. ہم مو
 باسی نیشتمان دہ کن، بہ لام ئوہی نیشتمانی خوشبویت دہ بیت سہری
 خوی ہلبگریت. ہم مو باسی عشق و مہزنی عشق دہ کن، بہ لام ہر
 کہ سیک گہشتہ یہ کہ مین عاشقی راستہ قینہ، واجبیتی بیکوڑت. ہر
 کتیبیکیش بتویت چاہدہ کریت، بہ لام گرنگ ئوہیہ ہیچ یادہ وہریہک
 نابیت ہلایانگریت. کتیب ہیچ کات خوی گرنگ نییہ، بہ لکو ئو خہ یال
 و یادہ وہریہ گرنگ کہ دہ پیاریزیت. ہم مو کتیبیک بہ بت خہ یال و
 یادہ وہری خوینہر مہ حکومہ بہ مردن... با کتیب ہہ بیت، با کتیبخانہ کان
 ہہ بن، بہ لام لہ نیوان کتیب و ژاندا رینگاہ کی دریزہ ہہ. جہ نابنی عہ قید
 یہ کیک ئو رینگاہی پچراندوہ و پیناچیت ناسان پیکوہ گری بدرینہوہ».

من لہ ہیچ حالی نہ دہ بووم، گوتم «کارمہندہ دلّسوزہ کہم، من پیاوکی
 زور عاقل نیم، بہ لام زور کہ ریش نیم. تیناگم چوں؟ سہر لہ شتہ کان
 دہرناکہم... ناکریت شاریکی وہا لہ سہر ہہوای دلّی لیفیتانت برواتہ
 رینگاوہ. من دہ زانم ئو دوزمنی کتیبہ، بہ لام گہر واپروات بہ کوئ
 دہ گہین؟». کارمہندہ دلّسوزہ کہم گوتمی «نا جہ نابنی عہ قید شتہ کہ
 وہا مہ ترسیدار نییہ، ئیمہ میللہ تیکی بت کتیبین، بیرچوونہوہ سوودی
 خوی ہہیہ، وادہ کات تہ نیا لہ و سہردہ مہ دا بڑین کہ تئی کہ وتوین، ئیمہ
 لہ و میللہ تانہین نہ راپوردوومان ہہیہ و نہ داہاتوو، ہہمیشہ لہ
 ئیستادین... جگہ لہ ئیستا جیگاہ کی ترمان نییہ بڑی بچین، ئوہش
 وہک لہ رووگہ شدا دیارہ شتیکی ہیندہ خراب نییہ. کتیب جوڑہ
 نہ خویشیہ کہ ئو میللہ تانہ تووشی دین کہ زور بیر لہ راپوردوو و داہاتوو
 دہ کہ نہوہ، خوڑشہ ختانہ ئیمہ لہ و میللہ تانہ نین، ئوہش فزل و باشہی
 خوی ہہیہ». نازانم بؤ قسہ کانی زیاتر نیگہ رانیا ندہ کردم، گوتم «دہ سنت
 ماچدہ کہم، ئم قسانہ چیین، خو من نالیم خہ لک بؤم بین بہ ئہرستو،
 بہ لام ہیچ دلّخوش نیم لہ شاریکدا بڑیم کہ پیاونیک یان ژنیکی تیدا نہ بیت
 ئہلی راستہ قینہی کتیب و کتیبخانہ بیت، من دہ مہویت ہہستیکم ہہ بیت

که به پرتوه‌بری ناسایشم، نه‌وهک شوانی رانه مه‌پزکی که‌ر و کویر». گووتی «ناه‌فت نیبه جه‌نابی عه‌قید، به‌راستی لومه‌ت ناکه‌م که‌ر تینه‌گه‌یت، به‌لام شته‌که به‌مجوره‌یه، هه‌موو سه‌رده‌میک شتیک‌ی ترسناکی هه‌یه و ده‌بیت به‌سه‌ریدا سه‌ریکه‌ویت، پزگریک‌ی ترسناک، کوسپیک که‌ شای هه‌موو کوسپه‌کانه. له‌م سه‌رده‌مه‌ی ئیمه‌شدا که‌ ده‌سه‌لاتمان گرتوته‌ ده‌ست، که‌ کولتوورمان لاواز و پرسیاره‌کانمان نقرن، کتیب مه‌ترسی خوی هه‌یه. ترسی جه‌نابی لیفتانت له‌ کتیب ناوینه‌ی ترسی هه‌موومانه‌ له‌و شته‌ ناشیرین و ترسناکه‌ی پییده‌لین کتیب. من‌گه‌چی له‌ تیروانینی ئیوه‌ تیده‌گه‌م، به‌لام ناتوانم هه‌ق نه‌ده‌م به‌ جه‌نابی لیفتانت. منیش کتیب تووشی هیلنج و دل تیکه‌لاتن و ترس و هه‌ست به‌ که‌میم ده‌کات. کتیب شتیک‌ی ترسناکه‌، به‌لئ جه‌نابی عه‌قید، ده‌بیت دان به‌وه‌دا بنیین که‌ کتیب سندوقیک‌ی داخراوی نافه‌تاوییه و ناتوانین بزاین چ‌جان‌وه‌ریکی لی دیته‌ ده‌روه، له‌وه‌دا من وه‌ک کارمه‌ندیک‌ی ناسایش له‌گه‌ل جه‌نابی لیفتانتدا ته‌بام و کیشه‌ی گه‌وره‌م نیبه. کتیب وه‌هایه، که‌ر نه‌تبیته‌ ده‌بیته‌ خولیا و خه‌یال و هه‌موو ده‌که‌ونه‌ سه‌ر که‌لکه‌له‌ی نه‌وه‌ی هه‌یان بیت، که‌ر نه‌تبیته‌ وا هه‌ستده‌که‌یت هه‌موو ده‌رد و نه‌گبه‌تیبه‌کانت هی نه‌وه‌یه کتیب نیبه. که‌ یه‌کک ده‌لایت ئیمه‌ به‌ده‌ختین و نه‌خوینده‌وارین، مه‌به‌ستی نه‌وه‌یه بلایت کتیبمان نیبه. به‌لام هه‌بوونی کتیب شتیک‌ی وا ناسایش نیبه، هینده‌ی به‌راستی که‌وتیته‌ ناو دونیای کتیب‌ه‌وه‌ هاتنه‌ ده‌روه‌ت مه‌حاله‌... نا هه‌نابی عه‌قید، په‌جایه‌کی برایانه‌م لیت هه‌یه، چیمان لی ده‌رده‌چیت که‌ر ببین به‌ میله‌تیک سه‌رمان له‌ کتیبدا چه‌قیبیت، ها، خو ئیمه‌ ژاپزنی نین کتیب خوینده‌وه‌ بمانکاته‌ میله‌تیک‌ی پیشه‌ساز و ده‌ست ره‌نگین... ئیمه‌ هیشتا کومه‌لک ئیل و عه‌شره‌تی ژیر ده‌ستین، که‌ر گه‌نجانمان فیری خوینده‌وه‌ بین، ده‌ردمان ده‌بیته‌ زامی بیده‌رمان. من له‌گه‌ل زیره‌کیدام، زیره‌کییه‌ک که‌ خودا به‌ فیره‌ت ده‌بیه‌خشیت. شتیک‌ی باشه‌ کتیبیش هه‌بیت، به‌وه‌ هه‌م نوسه‌ره‌کان سه‌رقالده‌که‌ین، هه‌م چاپخانه‌کان، هه‌م کتیب‌فروش‌ه‌کان، به‌لام خوینره‌نا، تا ده‌کریت ده‌بیت هه‌موو شتیک‌ بکه‌ین له‌ کتیب دوریا‌نبخه‌ینه‌وه‌، که‌ر نه‌مانتوانی، ده‌بیت نه‌هیلین کتیب‌ه‌کان له‌

ژوره کانی خویان بهیننه ده ری و تیکه ل به زیانمانی بکه نه وه، نه وه
 ههسته مان پئ ببه خشن که کتیب جوره مرؤفیک دروستده کات که له وانی
 تر ناچن، نه وه خوینه ره ی بتوانیت به باشی قسه له سر کتیبه کان بکات،
 ده توانیت به باشی قسه له سر دونیا یه کی جیاواز تریش بکات، دونیا یه ک
 که من و تو و لیفتانت نازانین چیه، ناتوانین بچینه ناوی، جه نابی
 عه قید نه وه جوره خوینه ره شایسته ی کوشتنه، چونکه هیچ جاسوسی کی
 وه هاما ن نیبه بتوانیت به ره و ناو دونیا که ی خوی دوا بکه ویت و بزانی ت چی
 ده بینیت. کوشتنی کتیب ئیشی کی کومه لکاره، هه موومان پیکه وه ده بیت
 هه ولبده ین به بیده نگی کتیبه کان بکوژین، لیفتانت ته نیا رینگا که ی
 پیشاندوانین، ئیشی ئیمه یه، هه موومان، نه هیلین کتیب بخوینریته وه، وه
 نه گه ر خوینرایه وه نه هیلین باسبکری ت، وه نه گه ر باسکرا به جوریک نه بیت
 خوینه ری تر رابکیشیت، به پئچه وانه وه بیت به که رهسته یه ک نوسه ره کان
 شه رمبکه ن له وه ی نوسه رن و ده نوسن ... زدر شت هه یه مرؤف نابیت
 به دوایدا بچیت، نابیت تیدا قول ببیته وه، گه ر وایکرد، ده بیته که سی کی
 مه ترسیدار... به لئ جه نابی عه قید، من خوم نه هلی کتیبیم، به لئ گه وره م،
 جورته تده که م و ده لئیم ره نکه من نه وه خوینه ره بم که تو له دوی
 ده گه ری ت، به لام فیرووم هه ر شتیک ده خوینمه وه له سه ری خومدا
 گه مارزبیده م، په رزینی بو دروستبکه م، نه هیلم وشه کان و ههسته کانی
 وه ک لوویه کی شیرپه نجه یی به عه قلمدا بلاوبیته وه. من بو یه بوومه
 ئاسایش، تا کتیب حه قیقه تی دونیا م له بیر نه باته وه، گه وره م شته که
 مه ترسی خوی هه یه و نازانم جه نابتان چون وه ک من یان وه ک جه نابی
 لیفتانت ترستان لئی نیبه. گه ر تو ژنیک ی جوانت هه بیت، یان مائی کی
 گه وره، یاخود چه ند کوپه له یه ک زئیر، نه وانی دی گه ر ئیره یش به رن،
 هیشتا ده زانن دور نیبه پوژیک نه وان ژنیک ی جوانتریان هه بیت، یان
 کوشکی کی شکو دارتر، یان زئیر و جه واهیری به به هاتر، به لام ده میک
 یه کیک ده ست ده گری ت به سه ر ناوه رۆکی کتیبیکدا، ده میک خوی باده دات
 و واده رده خات قه لای تاریکی کتیبیک ی شکاندوه و چوته ناوی، له ویا دا
 ده بیته که سیک که شوینی گومانه، ئیتر من و تو و جاسوسه کانمان بو یان

ناناسرێتەوه. بەلێ جەنابی عەقید. ئەوێ لەم شارەدا کتێب دەخوێنیتەوه، دەزانیت دەستی بەسەر شتیکی ترسانکدا گرتووه، ئەویش نەینی دونیایەکی تره که ئێمه جاسوسی وه هاما نیهی بتوانیت بچیتە ناوی و ببیشکنی و بەسەلامەتی بگەریتەوه. کاتیکیش هەموو دەزانن بۆتە خاوەنی شتیک که ئەوانی دی ناتوانن هەیانیت، چارەنوسی دەکەوتە ئەگەر و نەگەرەوه، لێرەوه دوور نیه کتیبکی راستەقینه خوێنەرەکی بکوژیت... بەلێ جەنابی عەقید، پەسپۆرە ئێجەببیه که هەموو ئەم شتانه دەزانیت. کتیب ناییت بشاردریتەوه، چونکه شاردنەوه بەهێزتریدهکات، ناشیبت ئاشکرا بکرت، چونکه ئەوێ به ناویه وه دەوێت دەبیتە کەستیکی ترسانک. مەترسی گەرەوی کتیب ئەوێ پززی مەخلوقاتی وه ک ئێمه نۆر دادهگرت، سیحری ئێمه له چاو سیحری کتیبکی جواندا دەبیت چی بیت؟ لێرەوه تاکه رینگایهک بۆ ئەوێ بتوانین هەم وهک کۆمه لێک نازەلی کتوی دەرئەوه وین و هەم خۆمان له مەترسیهکانی کتیب بپارێزین ئەوێهه چاپیانبکهین، بەلام دواپی هەر چیه کهمانکردوه بیانخکین، ئێمه ناچارین جانه وه ره که دروستبکهین، بەلام ناچارین دەرگای قەهزە که بۆ بخینه سەرپشت... وهک پادشایهک بۆ ئەوێ بیسه لمیتیت نەزۆک نیه مندال دروستدهکات، بەلام دواتر که دەزانیت عەرافهکان دەلێن، ئەم منداله دەتکوژیت، دەیکوژیت یان دووریدهخاتهوه. بەلێ جەنابی عەقید، کتیب وهک خانمان وه هان، بۆ نمونه بۆمان ههیه باسی ژن بکهین، هەر ژنیک ده مانه ویت ناوی بهینین، کهچی بۆمان نیه له جەستهی بدوین، باسی شوینه گزنگهکانی لهشی بکهین. ئەی چۆن جەنابی عەقید، کتیب حەلالیکی هەمیشه حەراره».

ئەو قسانەیی کارمەنده دلسۆزه کهم، توره یکردم. لەو ساته وه هەستمکرد شتیکی سەیر و فریوکی کوشنده به ره و لای کتیبم ده بات... به درێژی ژیانم به رامبه ر کتیب بیتلایه ن بووم، بەلام ئیستا نا، ئیستا هەستمده کرد ده بیت من نوینەری ئەو دیوهی تری دنیا بم که لیفتانت ده یویست بیخکینیت. بیته وهی بزانه دەلیم چی، بیته وهی ئاگاداریم ئەوێ ده لیم

ته‌واو پئچه‌وانه‌ی ئه‌و جینگایه‌یه که له‌م شاره‌دا داگیرم‌کردوه، هاواریک له دلمدا ده‌یگوت «کتیب ترسناکه و با به‌و جۆره بمینیتته‌وه و که‌س له ترس و هه‌بیه‌تی که‌م نه‌کانه‌وه». له‌ویادا ئه‌وی منی ده‌جولاند قیز بوو، قیزم له لیفیتانت، له حیزب، له سه‌رۆک، له ئاغای پسپۆر، له‌و نوسه‌رانه‌ی له سه‌ر کتیبی هاوه‌له‌کانیان بیده‌نگ ده‌بن، له‌وانه‌ی کتیب ده‌خویننه‌وه و به‌ زوویی و خیرایی هه‌موو مانا‌کانی له سه‌ری خۆیاندا ده‌سپه‌نه‌وه تا دیار نه‌بیت، له‌وانه‌ی کتیبیک چا‌پده‌که‌ن تا کتیبیکی تر بخنکینیت ... قیز ... قیز ... قیز... بۆ یه‌که‌مجار هه‌ستمده‌کرد قیز هه‌ر هه‌ستیک نییه که توره‌مده‌کات و نازارم ده‌دات، به‌لکو هه‌ستیکه به‌ره‌و ده‌ره‌وه‌ی ئه‌م دونیایه ده‌مبات. خودای گه‌وره جینگای باوه‌ر نه‌بوو، هه‌موو ئه‌و شتانه‌ی لیفیتانت لێی ده‌ترسا له ناکاو له پۆ‌حی مندا سه‌وزده‌بوون و ده‌بوون به شتی گرنگ و با‌یه‌خدار... له ناکاو ئه‌و خولیا‌یه ده‌هاته پۆ‌حه‌مه‌وه کتیبیکی ترسناک بنوسم و وابکه‌م هه‌موو مرۆ‌فه‌کانی تر کتیبی ترسناکی خۆیان بنوسن. هه‌ستم‌کرد هه‌ر شتیک لیفیتانت پ‌قی لێیه، ده‌بیت من خۆشم بویت، هه‌ر شتیک ئه‌م بوونه‌وره قیزه‌وانانه ده‌ترسینیت، ده‌بیت من ئامیزی بۆ بکه‌مه‌وه ... کینه‌یه‌کی قوول و بێ‌بن به‌رامبه‌ر لیفیتانت منی به‌ره‌و ئه‌و شتانه ده‌برد. که ده‌چوومه‌وه مال، سه‌ره‌تا باوه‌شم به «ئاسمان» دا ده‌کرد و تیر ماچمه‌کرد، ده‌مگوت «ده‌زانم ئه‌وان هه‌موو تو‌یان خۆش ناویت، هه‌موو قیزت لیده‌که‌نه‌وه، به‌لام من تۆم خۆشده‌ویت، تۆم خۆشده‌ویت و تا من ما‌بم تۆ له‌گه‌ل باوکی خۆت ده‌بیت، له‌گه‌ل من». ئینجا ده‌که‌وتمه سه‌یرکردنی کتیبی «چاوی خودا» و له کاغه‌زه‌کانم ده‌پرسی «تۆ کتیبیت یان نا؟ ... تۆ کتیبیت یان نا؟». چاوانم پرده‌بوون له ئاو و نه‌مه‌زانی «چاوی خودا» کتیبه یان نا... نه‌مه‌زانی هه‌لیبگرم یان بیسووتینم... بیپاریزم یان خیرا نه‌فره‌تی خودای لێبکه‌م و توری ده‌مه ئاگره‌وه؟

نەغەدە ماردینی لە دونیایەکی بە پوکەش جیاواز لە دونیای مێردەکەیدا دەژیا. پاش چەند مانگیک لەو یەکدی بینینی که قەسیدەیی پەتروسی پیشاندام، بەرپکەوت لە چلەیی ماتەمینی یەکیک لە سەرکردەکاندا بینیمەوه که بە پوداویکی هاتوچۆ گیانی لەدەستدابوو، وەک ژنانی تر سەرپۆشیکی رەشی دابوو بەسەریدا و لە ریزی دووهم لە بەردەمی مندا دانیشتبوو. بە هیمنی سألوم لیکرد و گووتم، ماوێهەکه هەوالم لە تەندروستی و ژیاقتان نییە و هیوام وایە شتەکان لای ئێوهوه لە سەر رەوتی خۆیان بپۆن. نیگای وەک چاوانی لیغیتانت ساردییەکی قوولی تێدابوو، گووتی «خراپ نیم، بولبولیارم لە بیر خۆم بردۆتەوه، تەنیا جار جارێک لە خەودا دەبینم». هەستمکرد لەوهدا راستەکات. ماردینی بوویو بە ژنیک هەر شتیک نائاسوودەیی بکردبایە بە شتیکی تر لە بیر خۆی دەبردەوه. وەرە وەرە بولبولیار لە خەیاالی من و ئێویشدا وەک خەویکی دوری لێدەهات، خەونیک سالانیک لەمەوبەر دیبیتمان.

هەوالم کانیس که سەبارەت بە خانم بۆ من دەهاتن، دەیانگووت «خانم هەولدهدا ژیاقتی خوش بژی». بە یانیانی بۆ شیعر و ئینجانەکانی داناوو، ئێوارانیسی بە ئاهەنگ و میوانییەوه دەبردە سەر. لەو ماوێهەدا یەکه مین کۆری شیعی خۆی سازکرد، کۆرەکه تیکەلە یەکی سەیریوو لە بۆنەیی سیاسی و ئەدەبی، وەک ئەوهی لە ناکاو بوویتە پردیک بیوویت نوسەران و سیاسییەکان پیکەوه گریبدا. لیغیتانت سەرەتا بیروکەکی پێخۆش نەبوو، بەلام بەوهدا کۆرەکه شتیک نەبوو لە هەببەت و گەورەیی ئێو که مەبکاتەوه، بەهەنەییکی قورسی شک نەبرد ببیتە رینگ. بەتاببەت ئیستا ئەوهی دۆزیوووه باشترین شتیک بۆ شکاندنی تەلیسم و سیحری ئەم نوسەرانه ئەوهی، لێیان گەریبیت بە ئازادی خۆیان هەر شتیک دلایان دەیهوویت، بیکەن.

ئەو ماوەیە ی لێقیانت بوو بە خاوەنی دەزگای گەشەپێدانی ئەدەبیات، سەرنجیدا نوسەرەکان مەخلوقاتى وەها مەزن و گەورەش نین وەک ئەو بە درێژایی ژبانی لێیان ترسارو و وێستویتی بە شکاندن و وێرانکردنی جەستەیان هاوسەنگی پۆحی خۆی رابگریت. ئەک هەر ئەو، بە لێکو هەندیکیان لەزەتیکى گەورەش لەو دەبینن ملکەچ و بێدەنگ بن، بە جۆرێک لێقیانت دەمێک هەندیکیان دەبینی ئەو پرسیارە بێو ئەلامەى لادروست دەبوو، تۆ بۆتێ لەزەتی ملکەچی لە لەزەتی ناغایی هێند زۆتر بیت وا ئەمانە بە و جۆرە چۆتێ لێ دەبینن؟ دەبیت تامیکى وەهای هەبیت ئەم نەیزانی بیت؟.

لەو دەمەدا بەردەوام چیرۆکی ئەو پەیمانە بچوک و نەهتییەى لێقیانت لەگەڵ ژێر دەستەکانیدا مۆریدەکرد پەرەیدەسەند و بلۆدەبوو. کێ دەیگوت لەو پۆژگاری شەپ و پێکداداندا کە سێک دروستدەبیت وەک لێقیانت تەنیا چاوی لە دروستکردنی ئیمپراتۆریەتیکى وا گەورە بیت، خەيالى وەها بە بازارپەوه گرێدرابیت و هەموو ئەم جیهانەى ئیستای بۆ بێنرخ و کەم بەها بیت. هاوکەرەکانم پۆژیک ناگاداریانکردمەو کە لێقیانت جۆرە گرێبەستیکى چاپکردووە ناوی «گرێبەستی پەش»ە، پەیمانیکە لە سەر کاغەزیکى تاییەت و بە مەرەکەبیکى تاییەت دەنوسریت، کورت و سادە، دێرێکى لە سەر نوسراو «من لای هۆمەر بۆتانی نیشدەکەم». ئەو نەندە و هیچى دى. بەلام لە پاستیدا لە پشت ئەو واژو و مۆرەو، بێدەنگیەکی زۆر و شتگەلێکی نەدرکاو هەن هەموو دەیزانن، دەریایەکی ترسناک لە نامازەى نەهتێ کە دەبیت هەر کەس و خۆی تیببگات. کورتى رستەکە نامازەیه بۆ ئالۆزى و ترسناکی گرێبەستەکە، نەوێک سادەى و ساکاریى. ئەوێ گرنگ بوو ئەو رێکەوتنە نەدرکاو و نەگووتراوانە بوون، کە دەکەوتنە سەر رووبەرە نەنوسراوەکانى ئەو پەیمانە. من هێندەى نمونەیهکی گرێبەستەکەم کەوتە بەردەست و ببنیم، تیکەیشتم زیندان لای لێقیانت شویتیکى ئەبەدیە، گرێبەستەکە دەرگای جۆرێک لە زیندانی تازەى لە ژبانی ئێمەدا دەکردهو کە پێشتر نەبوو، خەلک ناویان دەنا

گریه‌ستی کار و من ناوم دهنه ساره‌تی نه‌به‌دی جه‌سته و پۆح. ئه‌و له هر کوی بووبیت زیندانه‌وان بووه و واش ده‌مینیته‌وه، چند شانو ببینیت، چند پۆل نمایشبات، ئه‌و هر زیندانه‌وانه نه‌به‌دییه‌که‌ی پسما‌مانه که ته‌نیا شیوه و شوینی زیندانه‌که‌ی خوی ده‌گوریت.

لیفیتانت له و سه‌رده‌مه‌دا له سێ سه‌رچاوه‌ی سه‌ره‌کیه‌وه گریه‌سته‌کانی مۆرده‌کرد. سه‌رچاوه‌ی به‌که‌م، ئه‌و نوسه‌رانه‌بوون که نوسه‌ر و هونه‌رمه‌ند و خوینده‌وارانی تریان ده‌هیتنا و له ده‌زگا‌که‌ی لیفیتانتدا کاریان پێ ده‌سپاردن، ئه‌وه سه‌ره‌تای له دایک‌بوونی نوسه‌رانی فه‌رمانبه‌ر بوون که نوسینیان گریه‌راوی دونیای وه‌زیفه‌کانیان بوو. سه‌رچاوه‌ی دوومیش زیندانه‌که‌ی خوی بوو که تاده‌هات ناوی تاریکتر و ترسناکتر ده‌که‌وته سه‌ر زاران و به‌رده‌وام خه‌لکانی تیده‌که‌وت و له پینگای گریه‌سته‌کانه‌وه نازاده‌کران. سه‌رچاوه‌ی سێهه‌میش نه‌وانه بوون هه‌مان گریه‌ستیان له‌گه‌ل وه‌ستا و کریکارانی بازاردا مۆرده‌کرد تا ته‌نیا ئیش له پڕۆژه‌کانی لیفیتانتدا بکه‌ن. ئه‌وه سه‌ره‌تای نه‌وجۆره‌ رینک‌خستنه‌ ترسناکه‌ بوو که ده‌ ساڵ دواتر به‌ ناوی کۆمپانیا‌کانه‌وه، ته‌واوی دونیای ئی‌مه‌یان که‌وتبووه ده‌ست.

ده‌میک نه‌غه‌ده‌ کۆره‌ شیعه‌ریه‌که‌ی گرت، لیفیتانت له هۆله‌که‌دا ناماده‌نه‌بوو. «شیعه‌ر شتی‌که‌ بۆ لاواز و کۆیله‌کان»، ئه‌وه ئه‌و پرسته‌یه‌ بوو که له سه‌ر به‌رچایی ئه‌و پۆزه‌ کاتی‌ک خه‌ریک بوو هه‌ندیک ئاو پرته‌قال بخواته‌وه، به‌ نه‌غه‌ده‌ ماردینی گوت، به‌لام نه‌غه‌ده‌ش بیته‌وه‌ی سه‌ه‌ریبات یان توپه‌ بیت یاخود هیچ چه‌شنه‌ نا‌په‌ه‌تییه‌ک به‌ ده‌نگیه‌وه بیت، به‌ هێمنی وه‌لامیدایه‌وه «په‌نگه‌ وایت، به‌لام ئه‌و لاواز و کۆیلانه‌ که‌سانیکن تو ناتوانیت پۆحیان داگیربه‌که‌یت». ژن و میردیک بوون باش به‌کدیان ده‌ناسی. ئه‌وه‌ی هه‌واله‌که‌ی بۆ هیتام، گووتی دوا‌ی ئه‌و قسانه‌ هر دوکیان هیتن و بگه‌ر ناسوده‌ پیکه‌وه به‌رچاییان‌کردوه، لیفیتانتیش له سه‌ر سفره‌که‌ به‌ جۆریک دانیشتوه‌ وه‌ک خۆشحال بووبیت له‌وه‌ی ده‌توانیت ئاوا ناسوده‌ له‌گه‌ل ژنیکی هه‌میشه‌ ته‌ماوی و تاریکدا بزێ.

کۆره‌که‌ی خانم پېرپو له سیاسه‌تمه‌دارانی گه‌وره و نوسه‌رانی ناسراو که به شه‌یداییه‌وه گوییان له شیعره تازه‌کانی خانم گرت. من گه‌رچی شاره‌زاییه‌کی قوولی ئه‌ده‌بیات نه‌بووم، شیعره‌کانم وه‌ک تیکسته‌کۆنه‌کانی ماردینی نه‌که‌وته به‌ر گوی. سالانیک دواتر که بولبولیار له سهر شیعره‌کانی خانم له گه‌لمدا که‌وته گفتوگو، هه‌مان پسته‌ی دووباره‌کرده‌وه که له سهر شاعیره خراپه‌کان ده‌یگوت «خانم ئیستا شاعیر نییه، به‌لکو ده‌توانیت شاعر بنوسیت». شیعره‌کانی ماردینی به‌ روکه‌ش هه‌موو شتیکیان ته‌واو بوو، به‌لام له‌و جۆره شاعرانه بوون که هیچ که‌س ناتوانیت هیچیان له سهر بلتیت. دیاره من حوکه‌ده‌ریکی لیزان و به‌ ئینساف نیم تا که‌س له ده‌می منه‌وه دوا بپیار له سهر نوسینه‌کانی خانمی ماردینی بدات. په‌نگه کاره‌کان قوول بووین، گرنگ بووین، به‌لام له‌و جۆره بوون که له شاریکی وه‌ک ئیره‌دا ته‌نیا به‌ بیده‌نگی پیشوازیده‌کریین. من یه‌کتیک بووم له‌وانه‌ی حه‌زمکرد نمایشه‌که تا کۆتایی رابکیشم و له هه‌موو دیمه‌نه‌کاندا ناماده‌بم، پۆزی کۆره‌که‌ی ماردینی پیش خه‌لکی که‌وتم و هه‌ر نۆد نۆو له‌ویبووم، له پیزی دوه‌مدا کورسییه‌کم هه‌لبژارد تا پېویستم به‌وه نه‌بیئت دواتر جیگا به‌ که‌س چۆلبکه‌ن، به‌لئی گه‌رچی نه‌مه‌ده‌ویست خالی له شانازی و غوری ده‌سه‌لات ده‌ریکه‌وم، به‌لام هینده‌ش هۆشم هه‌بوو، له‌و جیگا گشتیانه‌دا پروه‌یه‌کی خۆش و پوخساریکی خاکیانه ده‌ریخه‌م. خانم شیعره‌کانی به‌ ده‌نگیکی ناسک و تا بلتی کاریگر خوینده‌وه، من و خه‌لکانیکی نۆد هینده‌ی چێژمان له خویندنه‌وه‌که وه‌رگرت و جوانی ماردینی سه‌رسامی‌کردینه‌وه، ناوه‌پۆکی شیعره‌کان وا نه‌هاتنه ده‌ستمان. دوا‌ی ته‌واو‌بوونی نه‌غه‌ده، چه‌پله‌ ریزانیکی عه‌جایه‌ب خه‌ریکبوو دار و دیواری هۆله‌که بپوخینیت. ده‌مزانى نۆر به‌ی چه‌پله‌کان بۆ لیفیتانته نه‌وه‌ک بۆ نه‌غه‌ده ماردینی، که‌سانیک له هۆله‌که‌دا بوون، هه‌ر نه‌یاندانه‌زانى گویزی شاعر هه‌زاری به‌ چهنده و وه‌ک مه‌یمنى قومیشکراو چه‌پله‌یان ده‌کوتا، پێیان وابوو گه‌ر توند بۆ خانم چه‌پله‌ لیده‌ن، لیفیتانت له‌گه‌لیان سه‌خیتر و ده‌ستبلاوتر ده‌بیئت، گه‌رچی لیفیتانت له‌وی نه‌بوو، به‌لام ئه‌و به‌دبه‌ختانه‌ وایاندانه‌زانى له جیگایه‌کدا خۆی شارده‌وته‌وه و یه‌ک

یەک سەیریان دەکات و دەبینیت کێ چەپی توندتر لێدەدات. شاعیرەکان و نوسەرەکانیش، بێتەوهی شتیکی ئەوتۆ لە پۆچی لیفیتانت و تاریکییە ناوەکییە سەیرەکانی بزائن، پێیان وابوو نزیکبوونەوه لە خانم هەنگاوئیکیشە بۆ نزیکبوونەوه لە پرنس بۆتانی کە ئیتر لە هەموو کارێک و هەموو جینگایە کدا ناوی دەهات. دواي کۆرەکە، خەڵکانێک بە بەلاغەتیکی بەرزەوه وەسفیکێ زۆری خانمی ماردینیان کرد. شاعیرێک کە پەسپۆری شیعری ئیروئیکییە، لەو دەستە و تاقەمی شیعەر کە رەستەئێ سەرەکی نزیکبوونەوه یانە لە ژنان، بە جۆریکی ئەفسانەیی وەسفی ماردینی کرد، ناویان «فریشتەکەئێ خوشکی سافوا» «کچی باخۆس» «جینگەرەوهی مەستورەئێ ئەردەلانی» «پامکەری ئەنکیدۆ» «دەستەخوشکی سیرینەکان» «پەوانەکرایی ئاهورامزدا» و چەند نازناویکی تر کە لە ئەفسانەئێ کۆنەوه دەبێتێان. وەک هەمیشە قسەکردن لە سەر ناوەپۆکی شیعەرەکان نەبوو، بەڵکو لە سەر مەزنی خانم بوو، کە لە ناکاو وەک سیمەرغیکێ ئەفسانەیی بآئی خۆئێ لە ئاسمانی ئەدەبیاتدا دەکردە. لە کاتی دابارینی ستایشەکاندا، هەندێ جار بە تیلەئێ چاو سەیری منی دەکرد، دڵنیا بووم هەردوو کمان لەو ساتەدا بێر لە بۆلبولیار و قەسیدەئێ پەتروۆس دەکەینەوه. ئەمەدەزانی خانم تەواو بپوای بەم پیاوێ ئادانانە هەیه یاخود ویتەئێ پەتروۆس بۆتە مۆتەکە یەک و لە خەیاڵی دەرنانچیت. کە کۆرەکە تەواو بوو، من وەک هەموو ئەوانەئێ ملی خۆیان دەشکێنن تا پیروۆزبایی لە خاوەن کۆر بکەن، بە تەکان خۆم گەیانده سەر شاتۆکە بۆ لای خانم. هەموو ئامادەبووان پێیان سەیریوو عەقید جەنگیز بە پێتووبەری گشتی دەزگا و بەرپرسی هەرە گەرەئێ ئاسایش، پیاوێ ترسناکەکەئێ شار، ئەوهی پۆژانە ئەندام و هەواداری حیزبەکانی دی بە لۆری دەگریت و لە شار دەریاندهکات، بەوجۆرە خۆئێ وەک عاشقیکی حەماسەتداری شیعەر دەردەخات و تەکان دەدات و گوژم دەگریتەوه تا بگاتە بەردەمی شاعیرە نازدارەکەمان. کەسیان نەیاندهزانی دەمەوئیت تێبگەم خانم ئیستا خۆئێ چۆن دەبینیت. کە کەسانێک بە ترسەوه خۆیان لادا تا تێپەرم، گەیشتمە نزیکی و پیروۆزبایم لێکرد و گووتم «هیاو دارم ئیوارە یەکی جوان بووئیت بۆ

ئىوھ... زۆر جوان بوويت. تىگەشت مەبەستەم چىبە و بە دەنگى بەرز بۇ ئەوھى ھەموو ئەوانى تر گوئيان لىبىت، گوتى «جوانى؟ جوانى و درۆ ھارپتى ھەتاھەتايى بەكن، عەقيد». لە چاوانيدا بەختەوھەرىبەكى نەيتىم خويئدەوھ، دەيوست خۆى سەرکەوتوو و بەختەوھ پىشانىدات، دەيوست درۆكانى ژيان تا ئەوسەر بۆى، دەيزانى درۆبەكى گەورە دەبىنىت، بەلام چ باك، چ غەم، لە ترۆپكى ھەموو جوانىبەكدا درۆبەكى گەورە ھەبە، وەك جەوھەرى ژيان خۆى كە ناوھەپاستەكەى درۆبەكى مەزئە.

سەرھەتا ويستم سەرى بۇ بلەقنىم و بلنىم گوئت فەرموو خانم، دەمزانى دەبەويت چىژىكى زۆر لەو درۆبە وھەرىگىت كە ئەوانى تر ئاواھا بە خۆرا پىشكەشياندەكرد. بەلام بۇ ئەوھى خۆم فەلسەفى و عەقئدار نىشان نەدەم، گوتم «نانا خانم.. نانا... نابىنىت ئەم خۆشەويستىبە زۆرەى دەورى تۆ، پەر جوانىبە و پەر پاستى». دلنابووم دەيوست پىمبلنى «واى تۆ چ درۆزنىكىت». بەلام پىكەنى و ھىچى نەگوت. پىكەنىنەكەى پىكەنىنى شادىبەكى پاستەقىنە بوو، لەو ساتەدا مەن لە جىگەى خۆم وھستام و لە دلنى خۆمدا گوتم «شادى پاستەقىنە لە درۆوھ نەبىت لە ھىچى دىكەوھ نايەت». نەغەدە لە ناو ئەو ھەرايەى دەوروبەريدا بە چاو پىيگوتم «عەقيد دەزانم، ھەموو شتەكان درۆن، بەلام شادىبەكەى مەن پاستەقىنەبە». شەپۆلى خەلك كە دەيانەويست بگەنە بەردەمى خاتوون كەمىك پالى پىئوھنام و بەرەو دوا گىترامىبەوھ، مەن لە پشئەوھ لە ناكاو ھاوارمكرد «خانم... خانم... دەزانى فرىشتەكەى مەن و تۆ بۆ مرد؟ بۇ ئەوھى لە رۆژىكى وھەادا ھەست بە خۆشى بەكە مەن». بىنىم لە جىگەى خۆى سەر بوو، بۇ ئىستىكى كورت خۆشى بە پوخسارىبەوھ نەما، بەلام شەپۆلى خەلكەكە توندتر پالىان بە مەنەوھ نا بۆ دواوھ. ئىتر چاوم لى نەبوو پوخسارى چى بەسەر دىت و بە چ جۆرىك دەگۆرپت. دواچار لە ناو ھەلا و شەپۆلانى چواردەورمدا گويم لى بوو گوتى «جەنابى عەقيد... جەنابى عەقيد، وەك دەبىنىت مەن دەتوانم لە ئاسمان بەم». مەبەستى بوو بلنىت «بىبىنە... بىبىنە. مەن پەترۆس نىم». مەن لە ناو ھەرا و دەنگە

دهنگه‌که‌دا له پشته‌وه، هاوارمکرده‌وه «زۆری ماوه خانم بزانی نئمه له کوین، هیشتا زۆری ماوه، په‌له‌مه‌که».

وهفائیل و من

خۆشحال بووم فرشته‌که‌م هاتۆته‌وه ده‌ستم ... هر زوو سه‌رلێشێوانی ئه‌و شه‌وه سارده‌م تێپه‌راند و تێگه‌یشتم مانای چی وهفائیل وه‌ک دیل له چنگی خۆمدا بێت. ئیستا هه‌ستیکم هه‌بوو، وه‌ک ئه‌وه‌ی دووباره‌ توانیبیتم بیهێنمه‌وه ناو خۆم و ده‌لاقه‌ی ئه‌و شه‌به‌قه‌ داخه‌م که‌ ونبوونی دروستیکردبوو. چه‌ند هه‌فته‌یه‌ک فه‌رامۆشمکرد و چیژم له‌وه‌ ده‌بینی که‌ ده‌مزانی له‌ ژێر زه‌مینه‌که‌دا زیندانه، ئه‌وه‌ به‌سه‌بوو زۆر له‌ ترس و له‌رزه‌ ده‌رونییه‌کان و هه‌سته‌ ناخۆشه‌کانم بپه‌ونه‌وه‌.

فه‌رماندا به‌ پاسه‌وانه‌کان چراکانی لێ بکوژێننه‌وه‌ و له‌ تاریکیدا نوعمیکه‌ن، سه‌یریوو دوا‌ی دوو پۆژ، به‌ جوړیکی سه‌یر و بێمانا له‌یادمکرد، وه‌ک ئه‌وه‌ی هه‌یج کات کێشه‌ی فریشه‌یه‌کی ترازووم نه‌بووبیت.

دوا‌ی چه‌ند هه‌فته‌یه‌ک، بپیارمدا سه‌ری لێبده‌م و بزانی چی به‌سه‌ر هاتوه‌.

که‌ چومه‌ ژووری بۆ زیندانه‌که‌ی، له‌ سه‌ر دۆشه‌کیکی کۆن پاکشابوو، باله‌کانی گه‌وره‌ و به‌هێز و زه‌به‌لاح بوون، سه‌له‌های سال ئه‌و بالانه‌م به‌ شانی خۆم هه‌لگرتبوو، که‌چی هر پێم نامۆ و نه‌ناس بوون. ئیستاش وه‌ک جاران سه‌نگین و به‌توانا ده‌رده‌که‌وتن. که‌س له‌ پاسه‌وانه‌کان باله‌کانی ئه‌وی نه‌ده‌بینی. له‌ چاو ئه‌و ئیواره‌یه‌دا که‌ کردمه‌ زیندان زۆر ئارامتر بووم، ناکۆکیه‌ ده‌رونییه‌کانم له‌ شوینی خۆیان بوون، به‌لام ناکۆکی ده‌رونی شتیک نییه‌ به‌رده‌وام نازارتبدات، مرۆف ده‌توانیت فه‌رامۆشبیگات و دواتر بانگه‌یشتیبیگاته‌وه‌، بیخه‌وینیت و وریابیکاته‌وه‌. که‌

پرسیارە کەم وەک شێوازی پرسیارکردنم بوو لە کاتی لێپرسیینە وەکانی ئاسایشدا. وەفائیل لە شوێنی خۆی نەجولا، بەلام گووتی «زۆر شت هەیە تۆ نیازنیت و نایبینیت و تێی ناگەیت ... خۆ شارەکه لەو سنوورەدا ناوەستیت کە چاوانی تۆ دەبینیت». گەرچی قسەکهی بەو نیازە نەبوو غروری من بشکێتیت، بەلام هەستم بە لاوازییهکی کتوپر کرد و پرسیم «چۆن؟ شارێکی تر هەیە من نایبینم؟». گووتی «نا، شارێکی تر بوونی نییه، هەر ئەم شارەیه، بەلام ژیانی تر، مرۆفی تر، جەنگی تر هەیە تۆ نایابینیت».

ئەو هەیە کە مجاری بوو کە ویستی باسی کوشتاری فریشتەکانم بۆ بکات، من تا ئێ و کاتە هیچ شتیەکم لە سەر ئەو چیرۆکە نەبیستبوو. پرسیم «چ جۆرە جەنگێک؟ شتیکی زیاترم پێیلن». بۆ یەکەمجار لە شوێنی خۆی هەستاو گووتی «شەپێکی گەورە دژی فریشتەکان، چەندین ساڵە شەپێکی گەورە دژی ئێمە و مەلەکبێنەکان هەیە و تۆ بیتاگایت، ئێستا شیوەیهکی زۆر خویناوی وەرگرتوو، پۆژ دواي پۆژ درپندەتر و گەورەتر دەبیت، تا دیت قوربانی زیاتری لێ دەکەویتەوه ... ئێستا ژیاومان لە مەترسیدایە، ژیانی من، ژیانی بولبولیار، من لێرەم بۆ ئەو هی داوای یارمەتیت لێبکەم، کارێک بکە مەلەککوژەکان بوەستینیت».

ئەو ترسیک بوو، سالانیک بوو لە دەستی هەلدهاتم. چ ترسناک بوو رامکێشیت بۆ دنیاوی خۆی، چ بەدبەختییەک بوو بتوانیت وەها شیتمبکات، باوەر بە بوونی جەنگێکی لەو چەشنە بکەم. ترسی گەورەم ئەو بوو، وپێنەکانی ئەم مەخلوقە لەگەڵ خۆیدا بمبات. دەترسام بتوانیت لە واقەم دوربخاتەوه، نەدەبوو گوئی لە شتی وەها بگرم.

خۆم پراوەشاند و گووتم بەس نییه باوەریم هێناوه بەو هی فریشتەیهکی هەلها تووم هەیە؟ بەس نییه ئەو دوو کەرتبوونەم قەبوولکردووه؟ گەر ئەم کەرتبوونە خۆم لە نێوان من و تۆدا بگوازمەوه بۆ هەموو دنیا، گەر

باوه‌ی به‌وه به‌ینم که ئەم دونیایه‌ش شتیکی دوو دیوه، ئەوکات به‌وهو شیتی ده‌پۆم، توانام له‌ سه‌ر به‌پۆیه‌بردنی ده‌زگا نامینیت.

ئەوهم هاته‌وه یاد سه‌رده‌میک من له‌ سه‌قز بووم، مه‌لاکانی شار چاری ده‌رکه‌وتنی ئیبلیسیان دابوو، ئەوکات له‌ یادمه‌ هه‌موو قاقامان لێده‌دا و ده‌مانگوت مه‌لاکان شیت بوون. ئەوه له‌رزکی خسته‌ گیانم و بۆ یه‌که‌مجار هه‌ستمکرد من شیتم، هه‌ستمکرد ئەم فریشته‌یه‌شم ده‌یه‌ویت زیاتر شیتمبات. سه‌یری چاوانیم کرد و تیگه‌یشتم که‌ بونی لێزه‌دا، به‌رامبه‌رم، نیشانه‌یه‌که‌ بۆ ئەوه‌ی هیچ کات له‌ کۆلم نه‌بۆته‌وه. وه‌ک چۆن حیزب هه‌زیکه‌ ره‌ش بوو، پزگارم نه‌ده‌بوو له‌ ده‌ستی، پۆچی گرتبووم و ئازادی نه‌ده‌کرد، ئەم فریشته‌یه‌ش له‌ پۆحم دانه‌ده‌زی و ژیانی تالکردبووم.

ویستم بیکوژم. به‌لام بیئه‌وه‌ی بزانه‌م بۆ، توانای ئەنجامدانی ئەو کاره‌م نه‌بوو. له‌ دلێ خۆمدا گووتم، که‌وتومه‌ته سه‌رده‌میکه‌وه پیره له‌ ده‌ست و دلێ ئیفلج و که‌س کاریکه‌ی گرنکی بۆ نه‌نجام نادریت. له‌ ناكاو توانای سه‌یرکردنیم نه‌ما، وه‌ک له‌ خه‌ویکی ناخۆش هه‌لبێم، بیئه‌وه‌ی هیچ بلێم له‌ سه‌ر کورسییه‌که‌م هه‌ستام و بێ هیچ قسه‌یه‌ک له‌ زیندانه‌که‌ چوومه‌ده‌ری ... هه‌ستمکرد هه‌له‌مکرده‌ چوومه‌ته‌ لای، ده‌بوو یان ئەو یان شتیکی دی بکوژم ... ده‌بوو یان ئەو یان حه‌قیقه‌ت یه‌کیکیان بکوژم.

توانای ئەوهم نه‌بوو تا کۆتایی گوێی لیبگرم. له‌ نیوان واقعییه‌ت و شیتیدا گیرم خواردبوو، خۆم وه‌ک گایه‌کی هار ده‌بینی که‌ له‌ نیوانی دوو دیواردا دیله‌. دیواریکیان دونیایه‌ و دیواریکیان شیتی، چاریک سه‌ر ده‌دات به‌ دیواره‌ ده‌ره‌کییه‌که‌ی دونیادا و چاریکیش سه‌ر ده‌کیشی به‌ دیواره‌ ناوه‌کییه‌که‌ی شیتیدا، به‌لام له‌ هیچ دیویکه‌وه ده‌ربازی نییه‌.

ئەو پۆژه‌ فه‌رمانم به‌ پاسه‌وانه‌کان و ئەفسه‌ری خه‌فه‌ر دا، خه‌یرا گلۆپه‌کان خامۆشبه‌کن و ده‌رگاکان مه‌حکه‌م دا‌بخه‌ن و بیخه‌نه‌وه تاریکی. هه‌موو سه‌رسام لێیان ده‌پوانیم و له‌ هۆی ئەو هه‌له‌هاتنه‌ سه‌یر و خه‌یرایه‌م

تینەدەگە یشتن. نەمدەویست هیچ بۆ بگێریتەو، نەمدەویست تارمایی بولبولیار بەهێتتەو، ژیانم، نەمدەویست ئەو پیاوێ ببنم کە یەکەمجار بەلەکانمی بینی و منی خستە ئەم دۆزەخەو. ئیستا هەمان ئەو دودوایییە گرتمی کە یەکەمجار لە شەوی تیریارانەکە ی بولبولیاردا هەستم پێکرد، ئەو شەوی حەقیقەت و خەیاڵم بۆ ئەبەد لێ تێکەڵبوو. دەبوو بۆ ئیستیکێ کورتیش بوو هەلبێم ... دەرگام لە سەر داخست و هاتمەدەرێ. هەستمکرد دەبێت یان وەفائیل یان کەسێکی دی بکوژم. لەو دوو پیاوەدا وەستان جگە لە بەدبەختی، هیچی تری بۆ نەدەهێنام.

ئەو بپاری گەرەم بوو، پۆچی خۆم پزگاریکەم.

لە زستانی سالی 1996 دا، شار بە جۆریکی ترسناک پیس بووبوو، چەندین جار سکچوونی کوشندە بلۆبوو، خەلکانیکێ دەکوشت و پاشماوێک وەکی هیچ نەبوو، خەفەدەبوو و دەنگی نەدەما. هەموو بە جۆریک عادەتەمان بە پیسییەو گرتبوو، هەموو دونیایمان دەبینی پیسییەکانی نەبیت. ژیان لە ناو ئەو کۆمەلە ترسناک و بۆگەنە ی خۆل و خاشاکدا کە کەس نەبوو لە شەقامەکان و بەردەم مالهەکان و ژوورەکاندا کۆیانکاتەو، بووبوو بە ژیانیکێ بێخەوش کە هیچ کەس گلەبێکی وەهای دژی نەبوو. شەپی ناوخۆش هیدی هیدی دەبوو شتیکی پۆتینی و پۆژانە و دووبارە. شەپی ناوخۆ چیتەر شەر نەبوو، بەلکو ئەو دۆخە ئاساییی ژیان و پەییوێندی ئیمە بوو وەک مۆژف لەگەڵ یەکدا. زۆر هەوڵمەدا چالاکییەکانی پۆژانی شەر، دیلکردنی نیاران و ئەشکەنجەدانیان هەستی تازەم بدەن، بەلام شتیکی نوێ لە پۆچی مندا دیار نەبوو. وەک سەرۆک، وەک لیفیتانت، وەک شیرخان، وەک هەموو ئەوانی تر، پیاویکی دووبارەبووم بە ژیانیکەو وەک ژیان دووبارە ی ئەوانیدی. دُنیا بووم حیزب یاریم پێدەکات، پۆژیک ئەو هەستم پێدەبەخشیت کە خودام و پۆژیکیش ئەو هەستم تیا گەرەدەکات کە تەنیا جرجیکێ گەرەم. لە نیوان ئەو دوو هەستەدا وردبووبوم.

نه و ماوه به به زور پروام به خوم هینا شه بیت و نه بیت، همیشه هر شه به. قیزم تا دهات له فرمانده و سرکرده کانی حیزب زورتر ده بوو. تاکه شتیک له و سرده مه دا وهک ههستیکی گرنگ و سره تایی ته ماشامده کرد، نه و خولیا قولم بوو بۆ سره بخویی، هندی جار وام ههستده کرد نیر له رکیفی نه و حیزب پرستییه دیرینه ده ربارزم بووه و بوومه ته رۆحیک ته نیا بۆ خوم ئیشده کهم. کاتیک له ماشینه جام ره شه کهمدا داده نیشتم و پالمده دایه وه و چاولکه به کی ره شم ده کرده چاوم، پیمو ابو که یشتوممه نه و پله و پایه گه وره به یی سر به هیچ هیز و دهسته به کی دنیا نیم، پالمده دایه وه و دستم ده خسته سر ورگم و به خوم ده گروت «هینی عه قید جه نگیز، دوا جار بوویت به پیاونیکی نازاد». ههستیکی سه یرم هه بوو که ده زگای ناسایش ده زگای خومه، وهک چون مروفنیک ههستده کات ماشینه که ی، ژنه که ی، منداله که ی می خویه تی، منیش وامده زانی نه و ده زگایه مولکی تایبه تی منه. ده بیت راستیتان پینلیم، نیره جینگای درو نییه، نه و ههستانم زور کورتخایه ن بوون، چند ساتیک دایه گرتم و زوو ده بوونه هه لم و له نیو ده چوون و ده که وتمه وه نیو دوزه خی نه و گومانانه ی که ویرانیده کردم. دوا ی نه و نوبه ته توند و کاریگه رانه ی نازادی، له ناکاو ههستده کرد من مروفنیک نازاد نیم و هر چیبیک ده کهم دوا جار له قازانجی حیزب دایه و هیچ کات و به هیچ کردارنیک له وینه ی نه و نه سپکوژهی پسمانم پزگارم نه بووه. نه و کاته زور له خه یالی نه وه دا بووم شتگه لیک ی زورم هه بیت می خوم بن، ههستده کرد نه نینی لیفیتانت نه وه به که ده توانیت شته کان بکات به مولکی خوی و من تا ئیستا هر چیبیکم کرده هر بۆ حیزبه. نه و ههسته هه نندیک پوژ زور نازاریده دام، ده چوومه ده زگا و ده که وتمه هه لدانه وه ی فایله کان و ده پویشتم بۆ پشکنینی پوژانه ی زیندانه کان و هه موو دیلیکی تازه م به سر ده کرده وه، زوربه ی کات ههستیکی ناخوشم هه بوو که من نه م کاره بۆ خوم ناکه م، گه ر کورت ههسته ده که ی زال بایه، ههستم به دلشادی به کی زور ده کرد و خنده به کی گه وره ده په ریبه سر روخسارم. بۆ نه وه ی نه و ههسته ترسناکه زور نازارم نه دات، ته کنیک و گه مه ی نویم ده دوزیبه وه،

زورجار به کومه‌ل خه‌لکم نازا ده‌کرد، زورجاریش به پیچه‌وانه‌وه ده‌منارد
وهک زه‌شیکیر ژماره‌یه‌ک خه‌لکم بو بگرن، لیتان ناشارمه‌وه هه‌ندی جار
پژیکه‌وتیکردوه فرمانی کوشتنی بینه‌هانه‌شم ده‌رکردوه، فرمانیک ته‌نیا
فرماتی من بووه، تا بو خومی بسه‌لمینم، به‌لی من نازادم، به‌لی من،
هیچ که‌س نییه له سه‌رو خومه‌وه بتوانیت له گوره و بچوکدا
لیپرسیته‌وه‌م له‌گه‌ل بکات. قسه‌کانی نزار ئیدریس هیدی هیدی ده‌چوونه
خوینمه‌وه. ئه‌وه‌ی چهنده‌ها سال بوو ئه‌و بانگه‌شهی بو ده‌کرد، ئیستا
ده‌گه‌یشه لام و باوه‌پم پیده‌هینا. له‌م شارهدا مروف ته‌نیا له ریگی
تاوانه‌وه؟ سنوره‌ه راسته‌قینه‌کانی نازادی خوی ده‌دۆزیته‌وه. بو ئه‌وه‌ی
بیه‌سه‌لمینم نازادم، په‌نامده‌برده به‌ر کاری هه‌وایی و نیشاندانی مزاج له
هه‌موو حوکم و بریاریکدا. تا ئه‌وکات سیبهری ئه‌سه‌پکان هه‌ر به‌دوامه‌وه
بوون، هه‌ر ده‌یانترسانم، هه‌ر پێیان ده‌گوتم من کۆیله‌م. ئه‌و سالانه که
من وهک پیاویکی ئاسایش و به‌شێوه‌یه‌کی تایبه‌تی پۆژه‌کانی شه‌پی
ناوخۆ ده‌ژێام، هه‌میشه‌ه پرسیاره‌که‌م ئه‌وه بوو، ئایا من ئه‌م یارییه
گه‌وره‌یه که سه‌دان که‌سی تیدا به‌دبخت ده‌بیت بو خۆم یاخود بو حیزب
ده‌که‌م؟ که تارمایی ئه‌سه‌پکان ده‌هاتنه‌وه خه‌یالم، ئه‌و ماخولان و
خۆرگه‌یه ده‌ببێژام که هینستا له قسن و مه‌رقه‌دی حیزیدا زێوانم و هه‌ر
مجبوری ئه‌و مزگه‌وته‌م که سه‌رۆک بانگی تیدا ده‌خوینیت، هه‌ر چیه‌یک
ده‌که‌م ته‌نیا به‌ خه‌یال و فه‌نتازیا و درۆ واده‌زانم بو خومه، ئه‌گین
کاتیکیش بپرسی حیزب خه‌لک دیله‌که‌م و ده‌یانکوژم هه‌ر بو ئه‌و
کارده‌که‌م. ئیستا له‌م زستانه سارده‌ی سالی نه‌وه‌دوشه‌شدا، دلنیا‌بووم
ده‌زگا‌که‌م پرپوهه له چاوانیک که چاوی من نین، نۆر پۆژ کاتیک
ژوره‌کانی ده‌زگا و فرمانبه‌زانم به‌سه‌ر ده‌کرده‌وه، دلنیا‌بووم چاوی تر
دزه‌یانکردۆته ئێژه، به‌شی ئه‌وه ئه‌زموونم هه‌بوو سه‌یری چاوی
کارمه‌نده‌کانم بکه‌م و ببینم ئاخۆ نیگا‌کانیان نیگای منه یان بو که‌ستیکی
تر کارده‌که‌ن و ده‌زوانن. سه‌ره‌تا هه‌ندیک کارمه‌ندم ده‌رکرد، به‌لام به
جۆریکی چاوه‌پوان نه‌کراو و به‌شێوه‌یه‌کی کوشنده هه‌ر زوو له دیوانی
سه‌رۆکه‌وه «خوا لیتی خۆش بیت»، نامه‌یان کرده سه‌رم بیانخه‌مه‌وه

جینگای خویان. کارمنده دلسۆزه کهم به پوونی له نازاره گانم تئده که پشت، نۆد یۆژ ده منارده دواى و ده هاته لام و پئیکه وه چا و پئپسی ئیترانیمان ده خوارده وه و قسه مانده کرد. جارێکیان لیم پرسى «هه فال، من نازانم بۆ وا ئولفاتم به تۆوه گرتوه، بۆ وا پئپویستم پئته». کارمنده کهم «که هیچ شتیکی تاییه تی دهرباره ئاشکراناکه م» گووتی «له بهر ئه وه ی ئیستا ئیعه له سهرده می کارمهنداندا ده ژین». سهری دانه واند و به ملکه چیبه کی پر پیز و به وه فایه کی برابانه وه، گووتی «جه نابى عه قید، سهرده می پئشمه رگایه تی ته و او، له وه سهرده مه دا به برسه کان هه موو بۆ پئشمه رگای دلسۆز ده که پان، ئیستا سهرده مه که گۆرا، ئیستا عه سهری کارمهندانی دلسۆزه، تۆش پئپویستت به پیاویکی دلسۆز و به وه فایه به وات پئى بیته و دلئى خۆتى بۆ بکه یته وه». له وه دا له سهر هه ق بوو، هه ستمده کرد هه موو ئه ندامانی بیروى سیاسى و فره مانده بالاکانى حیزب خویان به تاقمیک له کارمهندى ورده کار و بئده نگ و دلسۆز که مارۆ داوه. له وه سهرده مه دا که رچى شه ر بوو، به لام فره مانده کانی حیزب هیچیان له فیشه ک نه ده ترسان، به لکو ده ترسان نه ئینی کار و پلان و په یوه ندیبه کانیان ئاشکرا بیته. وه ک گووتم کارمهنده دلسۆزه کهم له قوتابییه دئیرینه کانم بوو، من وانه ی سیخوپی و هه واندزیم پئدابوو، به لام جیا له هه موو قوتابییه کانم ئه م زیره کییه کی بیوتینه و چاویکی ورده کاری هه بوو. دهردی خۆم برده لای و گووتم «کارمهندى زیره کهم، من ماوه یه کی درژه به ده ست دهردیکی سه خته وه ده نالینم، خه و و خۆراکی تالکرېوم، من لیت ناشارمه وه له میژه له وه بئزاربووم تا مردن کار بۆ حیزب بکه م، ده مه ویت پاستبمه وه و بکه ومه سهر قاچی خۆم و هه ستم که م پۆحی خۆم هاتۆته وه ده ستم و چیتر وه ک بیست سال له مه و به ر گیانم بارمه نییه و دیلی ئه م واجیبه نیم. به لام هه ر چیبه ک ده که م هه ستمیکی ناخۆشم هه یه که نازاد نابم و شتیک هه یه بۆم ته واوناکریت، که رچى چه ند ساله به پۆحی ئه وه وه کارده که م، ئه م ده زگایه مالی منه، شوینی منه، که چی نا... ئه وه سه ته به رم نادات که من بارمه ت و هه موو شتم بۆ که ستمیکی دیکه یه ... چه ند فیئل له خۆم ده که م و ده لیم چیتر که ستمیکی هیزیی نیم،

به‌لام بۆم ناچیتته سەر و ئەو هه‌سته به‌رم نادات که به‌لێ من هەر سەر به‌م حیزبه‌م و هه‌یج کات پزگارم نابیت لێ. ده‌مه‌وێت بگه‌مه پۆژنیک ئینتیمام نه‌مینیت، پالبدمه‌وه و بلێم راسته‌ من له‌ سەر ئەم کورسیه‌ دانیشتووم، به‌لام راستان ده‌وێت من که‌سیکی ئازادم... بۆ ناگه‌مه ئەو هه‌سته؟ بۆ ئینسان جارنیک پۆچی خۆی دا به‌ بارمه‌ ئیتر بۆی وه‌رناگیریتته‌وه؟ ئەوه له‌ یه‌که‌م پۆژه‌وه تا ئیستا پرسیا‌ری گه‌ره‌ی ژیا‌نم بووه و قفلی سەر سندوقی هه‌موو هه‌سته‌کانمه». کارمه‌نده‌که‌م گه‌رچی ته‌مه‌نیکی زۆری نه‌بوو، به‌لام قزێ ماشوبرنچ بووبوو، هه‌میشه زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌کی گه‌ره له‌ سەر لیوانی بوو، بۆ هه‌موو پرسیا‌رنیک پوونکردنه‌وه‌یه‌کی وردی هه‌بوو، دلنیا‌بووم که‌ ده‌زانیت باس له‌ چ جۆره دوودلی و ئازارنیک ده‌که‌م، گووتی «جه‌نابی عه‌قید، شتیکی ئاساییه، هه‌یج کات له‌ مه‌سه‌له‌یه‌دا ناگه‌یه‌ته دلنیا‌یی، هۆکه‌شی وه‌ها قورس نییه جه‌نابتان لێی حاالی نه‌بن، له‌ سه‌رده‌می شۆرشدا حیزب ئاواتی هه‌بوو، دروشمی هه‌بوو، ئامانجی هه‌بوو، شتیکی هه‌بوو ئی‌مه کردبوومه‌ ئامانجی خۆمان. حیزب ئازارنیک گه‌ره بوو، هه‌موو سەر به‌و ئازاره‌ بووین، خۆ بیرتان نه‌چۆته‌وه که‌ حیزب شه‌هید و پرسه و گریانی زۆری هه‌بوو. سروشتی ئی‌مه وه‌ک شۆرشگێڕ وه‌هایه، فرمی‌سک زوو پۆحمان پێکه‌وه ده‌به‌ستیتته‌وه. گه‌وره‌م ئەوه کاری فرمی‌سک بوو، ده‌میک ده‌چووینه حیزبه‌وه، هه‌ستمانده‌کرد له‌گه‌ڵ خه‌لکاننیکي تردا هاوبه‌شی ژاننیکي قوول ده‌بین، ئازار به‌شده‌که‌ین و غه‌م پێکه‌وه گریمانده‌دات. جه‌نابی عه‌قید ئەوسا وه‌ته‌ن زامداریبوو، هاواریده‌کرد. ئەوکات تۆ ده‌توانی بلێیت نا، من ناچه‌م ئەو پرسه‌ گه‌وره‌یه‌وه، هۆیه‌ک شک نا‌به‌م بێم به‌ هه‌لگری ئەو غه‌مه، بۆ خۆم ده‌ژیم و ته‌واو. ئەو کات گه‌ر له‌ ده‌ره‌وه‌ی حیزبدا بوویتایه به‌ پوونی ده‌ترانی، چونکه‌ حیزب داوا‌یه‌کی لێت هه‌بوو. به‌لام ئیستا نا، هه‌موو شته‌کان گۆراون، حیزب داوا‌ی هه‌یج شتی‌کمان لێ نا‌کات، حیزب هه‌یج شتیکی لی‌مان ناویت، هه‌یج فه‌رماننیکي نییه‌ بۆمان جێبه‌جێبیکه‌ین... ئیستا شته‌که له‌ مه‌جلیسی عاشقه‌ غه‌مگینانه‌ی کۆن ناچیت، ئیستا وه‌ک ئاهه‌نگ وایه. که‌س داوا‌یه‌کی تایبه‌تی له‌ ئی‌مه نییه، هه‌موو ده‌توانین ئەو

کاره بکین که ده مانه ویت، گهره م، حیزب ده یه ویت نه وپه پی نازاد بین، له زهت ببینین، خۆشی بچیزین، به هیزبین، پاره داربین، نه وه بکین که ده مانه ویت. نه ها، بۆچی سه رسامی جه نابی عه قید... ئیستا حیزب ته نیا نه وه ی ده ویت. ده میک تو بۆ خۆت کار ده که یه، بۆ خۆت چیز ده بینیت، بۆ خۆت نه رم نه رم له ناو شته کاندایه ژیت، واده زانیت نازادیت، واده زانیت نه وه بیتاکیه یه له خۆته وه هیناوه، به لام نا جه نابی عه قید... نه ساتانه ی تو تیبدا هه سته ده که یه رۆحت له چنگی بارمه دیرینه که هاتوته ده، هه مووی خه یالپلاره. نه وه نه ساته یه که له هه ساتیکی تر تو زیاتر گریدراو یته وه به حیزبه وه. حیزب داوا ت لیده کات وا هه سته که یه که چیتر تو رۆحله به ریکی نازاد و سه ره خۆیت، نه و نازادیه فه رمانیکه له فه رمانه کانی حیزب، به لکر گهره م نه وه ته نیا فه رمانیتی و جگه له وه ئیستا فه رمانی تری نییه». قسه کانی که میک رایانچله کاند، بۆ ئیستیک چاوم بریبه چاوی، نه وه هه میشه نه وه خه نده گهره یه له سه ر لیوی بوو، خه نده یه ک رینگر نه بوو له وه ی قسه ی خۆی بکات و مه به سه ته ورده کانی بپنکیت. هه میشه به شتیک له حورمه ت و ملکه چیه وه قسه یه کرد، حورمه تی قوتابیه ک زۆر له مامۆستا که ی زیاتر ده زانیت، به لام به شوینی خۆی پارزیه و بیده نگ خزه تده کات. چاکه تیکی خۆله میشی له به ردا بوو که له بیرم ناچیتته وه، گه لیک جوان له گه ل په نگی سه روسمیتیدا ده گونجا. هه ستم به بیزاریه کی نۆر کرد، به خۆم گروت «هه موو نه و نازادیه ی نه م ماویه هه ستم پینکرده، فه رمانی حیزب بووه... وای له من وای». بیتۆقره و دوود له ژوره که دا جیمه یشت، وه ک دیوانه یه ک بداته کتوان، بۆ بیرکردنه وه پوومکرده ده شت و ده ر، تا رۆیشتم و له ده رگای ئاسایش چووم به و دیودا هه موو وه ک شیتیکیان دبیتت شپه رزه یی منیان بینی و نه یانده زانی چی نه یینیبه کم هه یه، نه م ماویه و زوو زوو په ریشان له هه موو جیگایه ک هه لدیم و تۆقره به خۆم ناگرم. هه سته یی ناوه کیم هه بوو که قسه کانی نه و کارمه نده راسته و نازادی من ته نیا دیاریه که له دیاریه کانی سه رۆکی به خشنده م. وه ک ته نه یه کی هه میشه ته نه ا، به ره و ده ره وه ی شار رۆیشتم و قه دپالینکی چۆلم دۆزیه وه، عاشقیک چۆن

سەیری خۆرئاوایان دەکات، بەوجۆرە بەرامبەر ئاسۆ دوورەکان دانیشتم و غەمیکی قوول لە دڵمدا بوو. هەرچۆنیک بێت دەمویست چۆن سەردەمیگ ئازادانە پۆچی خۆم بەخشییۆتە حیزب، هەمانشیۆه ئازادانە وەریبگرهوه، بەلام شتیگ لەو نیۆه دا شکابوو نەمدەزانی چیبیه، شتیگ گۆرابوو دەرەتی نەهدا ئاسان ببمهوه به وه فا رەفعهته کۆنه که و جارێکی تر هەست بە ئازادی راستەقینە ی خۆم بکه مه وه. دڵنیا بووم ئیستا حیزب هیدی هیدی دەموچاوی نەماوه، حیزب چیتەر پوخساریکی نەبوو تا ببهخشیت بە ئیمه. له بهر ئه وه ئیمه چ ده مامکینکمان بکردایه ته سه ر ئه وه ده بوو به ده موچاوی ئه ویش. شو له ده فته ری یاداشته کاندما شتیگم نوسی که بۆ هه تا هه تایه له یادما ده مینیته وه «حیزب بۆته گەردیکی ورد، بۆته بوونه وەرێک له غویار، بۆته گەردیلە ی ناسک و له هه وادا په خشیۆته وه، پوخساریکی نەماوه، هەر که سیکمان ئازادین چ دەموچاویک هەلده بۆترین، باهیری بۆیه به فرمانی سه رۆک لێره یه تا ئه وه ده موچاوه به ئه ندامه به رزه کان ببه خشیت که چیتەر حیزب نایه خشیت، هەر په کێک له ئیمه ئازادین چ دەموچاویک هەلده بۆترین، هەر ده مامکێک بکه یه سه ر گرنگ نییه، حیزب هه موو ده موچاوه کان و هه موو پوخساره کان قه بوولده کات، خۆی پوخساریکی نییه بمانداتی، هەر سه ریک ده نیتیت به سه رته وه گرنگ نییه، سه ری فیل یان سه ری مشک، هەر پۆحیک ده که یته به رت گرنگ نییه، پۆچی دڕنده یه کی بیباک یان پۆچی هه کیمیکی ئارام... هه موو شته کان بۆ حیزب یه ک شتن، حیزب فرمانی پیکردوین که ئازاد بین، هه سته که م ئه وه نه ئیتی ئه و قێزه گه وره یه یه که له دڵمدا یه. من ئیستا هه یچ ده موچاویکم نییه، هه یچ ده موچاویک، هەر ده موچاویک ده یکه مه سه ری خۆم زوو ده ببیت به ده موچاوی ئه و. هه تا پۆژیکیش که یاخێ ده بم، پۆژیکیش که چه ک له دژی هه لده گرم، یاخود حیزب ده مگریت و له تاریکترین زیندانی خۆیدا ده مپزینیت، هه یچ کات بۆم پۆشن نییه و پۆشن نابیت که له حیزب چوممه ته ده ری یان نا، چونکه حیزب هه یچ شیۆه، هه یچ په رنگ، هه یچ قالبیکی نییه بزانی له چی ده چیت تا بتوانین له و نه چین». ئه وه ئه و ساته ترسانکه بوو که هه ستمکرد بپوخساری حیزب وایکردوه

من هر پوخساریک بیژم به جۆریک له جۆره کان ئه و ده بیات بۆ خۆی و ده بیدزیت لیم، ئیستا من شتیك نه بووم که حیزب بیهویت شیوه و مانا و وهزیفم بداتن، به لکو حیزب شتیك بوو من هر چیه کم هه لێبژاردایه ده بیکرد به شیوه و مانا و پوخساری خۆی. که دیله کانم ده گرت، حیزب له گه لندا دیله کانێ ده گرت، که دیله کانم به رده دا حیزب له گه لندا دیله کانێ به رده دا، که قیزم له هه موو شت ده کرده وه، حیزب له گه لندا قیزیده کرده وه، که هه ستمده کرد نازادم، ئه ویش له گه لندا هه ستمیده کرد نازاده، که هه ستمده کرد من خودام، حیزبیش له گه لندا هه ستمیده کرد خودایه، که هه ستمده کرد من جرجم، حیزبیش له گه لندا هه ستمیده کرد جرجه ... خودایه، خودایه بۆ به که مجار تیده گه یستم ئیستا فریشته که م پۆیشتوو و له بری ئه و هیولایه کی بیژه نگ، بیژیوه، بیبۆن، بیئامانج و بیئاوا هاتوته جیگای، حیزب ئیستا له هیچ جیگایه ک نه بوو له ناوه وه مده نه بیته، هر پێگایه کم بگرتایه هر ده بیرمه وه بۆ ناو خۆی ... ئه و به وه کۆنترۆلیکردبووم که پهنگی خۆی وه ک پهنگی من لیبکات.

له ویدا بۆ به که مجار هه ستمکرد که ته نیا به شیکی من که حیزب داگیری نه کرده، وه فائیلی فریشته یه، ئه وه ته نیا به شی منه که نه به من، نه به خوداکان، نه به حیزب پام نه کراوه و نه دۆزراوه ته وه. ئه وه ئه و ساته بوو که تیگه یستم گه ر منیکی راسته قینه بوونی هه بیته، ئه و فریشته یه یه، ئه و بوونه وه ره یه که من دیلم کرده و خستومه ته زیندان. له و ساته دا هه موو هه سته کانم به جۆری کیمیا یه کی په ش و سه یر تیگه لده بوون، به سه ریک ده مو یست کتیبیک بنوسم که هه موو کتیبه کانێ ولاته که ی له گه لندا له خنکان پزگاری که م، به سه ریکیش ده مو یست بگه مه جیگایه ک ئه و گه مه یه ی حیزب هه لوه شیتمه وه که به هه موو پێگایه ک ئیمه ی ده سته مۆ کرده وه، له و ساته دا بپارمدا یاخی بیم ... بۆ هه تا هه تایه یاخی بیم، به لأم تاده کریت نه ئینی ئه و یاخی بوونه م له هه موو مه خلوقیک بشارمه وه، هه تا له وه فائیل، له کارمه نده زیره که که م، جگه له ئاسمانی کچم نه ده بوو هیچ که س گوئی لیم بیته کاتیک ئه و نه ئینیانه ده درکینم. بپارمدا ئه و به شه له ژیانم له

دەفتەری یاداشتەکانیشدا نەنوسمەو و تەنیا هەلیگرم بۆ ئەو پۆژەیی کتیبی هەرە گەورەیی ژیانم دەنوسم، کتیبیک ئیستا لە بەردەستی ئێوەدایە و دەخویننەو.

شەوی دواتر بێتەوێ هێچ کەس بزانی، چوو مە سەر پێگای باھیری، دەمزانێ کەمێ لە شوپێن کارەکەیی خۆی دیتە دەری، خۆم لە ماشینیکی بن ژمارەدا شار دەو و لە کوچەبەکی نزیکێ مانی خۆیدا چاوەروانمکرد. نزیکێ سەعات یازدەیی شوو بوو کە بە خۆی و هۆندا سپییەکەبەو دەرکەوت. بواری یاریکردن و هەلەکردنم نەبوو، پێشم لێگرت و سلاوم لێکرد و وەستانم، دیاربوو بینینی خەلکی زۆر زەینی کوێرکردو، منی نەناسیو. پێمگوت بوستە من عەقید جەنگیزی بە پێوەبەری ئاسایشم، کە وامگوت زیاتر گەشایەو و هەستی بە ئەمان و دڵنیا بیکرد، سلاوێکی گەرمی لێکردم و بە پوویەکی زۆر خۆش گووتی «وای حەزەرت، دەنگوباستان، شەوێکی خۆشە حەزەرت»، دابەزی و بە پوویەکی خۆشەو لێم نزیکبوو، هیشتا سێ تا چوار هەنگاوی مابوو بگاتە لام، دەمانچەکەم دەرهیتا و بێتەوێ دەستم بلەرزیت، بەو پەری بپاوه، بەو پەری جیگیری و سەقامگیری پۆجەو، وەک کەسێک بۆ یەکەمجار لە ژیانیدا کاریک بۆ خۆی بکات، یەکەم گولەم نا بە سەریو، یەکەم فیشەک بەر لووتی کەوت و لە جیگایەکی نادیارەو سەری پێکا. خولی خوارد و کەوت، بێتەوێ لە ماشینەکەم بێمە دەری، هەر لە هەنجرەکەو دەستم کێشا و سێ گولەیی ترم نا بە سەریو، کە نزیک لە دەرگای دواوێ ماشینەکەمدا دای بەزەویدا. ئەو یەکەمجار بوو دڵنیا بام کاریک بۆ خۆم دەکەم، دەمانچەکەم برده دواو و تەغییم کردە لاشەکەیی و بە خێراییی دوورکەوتەو، ئەو سەرەتای دەستپێکردنەوێ من بوو، سەرەتای لە دایکبوونەوێ وەفای پەفەت بەگ بوو، دواي زیاد لە بیست سالی، هەستەمکرد دەگەریمەو بۆ لای خۆم، بۆ ئازادی خۆم. گرنگ نەبوو لام وەفائیل چۆن سەیری ئەم تاوانەم دەکات، من مەزۆم و فریشتە نیم و بۆم گرنگ نەبوو فریشتەکان دەلێن چی، جگە لەم پێگایە پێگای تر نەبوو

لەم دونیایە بە راستی یاخیبیم. دُنیابووم پیاویکم کوشتووه دەموچاوی درۆزنی دونیایەکه خەریکه دەمخوات. ئەو ئەو تاوانه بوو که حیزب نەیدەتوانی بیگات بە گوناھی خۆی و لێی ببوریت، لەو ساتەدا که بە خێراییهکی شیتانە لێمخوری و دورکه وتمهوه، ههستمکرد ئەو خۆینە دەرگای هەرە گەورە ی ئازادی من بوو، ههولێکی دیکە ی گەرەم بوو بۆ وەرگرتنەوهی پۆچی خۆم... خۆشحالبووم، بەختەوه ریبووم و هاوارمکرد «تف له تو ئە ی باهیری».

چیرۆکه که ی ماکوان

«دەربارە ی سووتانی کەشتیی فریشتەکان»

ماکوان بەر لە کۆتایی دانیشتنەکه، ماوه یهکی درێژ سەری داخست و گریا، چەندین جار داوای لێبوردنی لە دکتۆر کرد و دیسان گەراپهوه بۆ ئەوهی بَلِیت «گەر ئەم شارە بەجێ نەهێلێت ناچارم بتکوژم». ماکوان بەر لەوهی بپوات، گووتی «دکتۆر بە دەست تۆیە من بێم بە پیاوکۆژ یان نا... گەر بپۆیت و لەم شارە نەمێنیت، من پزگارم دەبیت. بپۆ لێره مەمێنە». دکتۆر دەستی گرت و گووتی «بۆ کوێ بچم، جیگایەکم نییه بپۆم. دوا ی ئەو من پیاویکم چوومه ته ته مەنەوه، گەنجیک نیم بتوانم لە هەر جیگایەک بەهویت سەر لە نوێ دەست پێیکە مەوه، ئەم شارە نەبیت هه موو شارەکانی تری دنیا تەنگن بە بەرم، لە هیچ شوێنێکی تر ناتوانم دەست پێیکە مەوه، هه موو یادگارییهکانی ژیانم لەو ماله دایه. دُنیاشم... دُنیاشم تۆ پیاوکۆژ نیت». دکتۆر نەیدەزانی بۆچی ئیستا لە ناکاو دُنیا یه ئەم کۆره ناتوانیت بیکوژیت، لە دلی خۆیدا گووتی، پەنگه ئەو ههستم پەیهوئندی بەو شتەوه هه بیت که ناویدەنیم «گە مژەیی فەلسەفی». لەگەڵ ئەوهشدا دُنیابوو، دُنیا یه یهک وهک ئەو کاتە ی شهوان

دەچوو خەستەخانە و بڕوایەکی گەمژانەی هەبوو کە نەغەدە لە پێخەفەکەیی ئەودا لەگەڵ کەستیکی تردا ناخەوێت. بەر لەوێ ماکوان بڕوات، دەستیگرت و پێیگوت «هەموو چیرۆکەکەم بۆ بگێرە رەو، بەلکو پوونتر بیریگە مەو و خێراتر بپاریدەم چی دەکەم... خۆ من گەر هیچ نەزانم باکم بە هیچیش نابێت، کوا مۆفی بیئاگا لە هیچ دەترسیت، ماکوان... وریامبکەو، رەنگە ئەو هۆیک بێت لەم شارە نەگریسە دووربکەو مەو و بڕۆم».

نا دکتۆر شوکاک لەوانە نەبوو بێر لە دوورکەوتنەوە و هەڵهاتن بکاتەو، سەردەمێک کە لە باشوورەو هاتەو بۆ ئەم شارە، وای بەخەیاڵدا هات داوابکات بیگوازنەو بۆ هەر شارێکی دی دوانیا، هیچ نەبێت لە جیگاکانی تر خەلک سەیری ناکان و بە چپەو بە یەک نالین «ئەو خۆیەتی، کابرایە کە ژنەکەیی کلۆی لەسەر ناو» ـ ئیستا بەرگەیی دۆزەخی ئەم شارەیی گرتبوو، پۆج و جەستەیی لەگەڵ هەموو گەرمی و ساردییەکانیدا پاهاتبوو. کەستیگەشی لێ دەرچوو بوو بێ نەخۆش و خەستەخانە نەدەژیا، نەیدەتوانی بێر لەو بکاتەو سەفەری دەرەو بکات، زۆر پۆژ لەگەڵ هەموو چوست و چالاکییەکیدا هەستیگەیی تالی پیریستی دایدەگرت کە وەک خۆی دەیگوت «هیندەیی پەیوەندی بە دووبارەبوونەوێ بێمانای شتەکانەو هەیه، پەیوەندی بە تێپەڕینی کاتەو نیه» ـ ماکوان گەنجیگەیی ترسناک بوو کە پڕ بوو لە هەستی ئالۆزکاو، بەلام توانای بپاریدانیشی نەبوو، گەر چیرۆکەکەیی ماکوان راست بێت، ئەمە دووم جارێتی کە ناتوانیت دکتۆر بکوژیت، گەر سێهەم جاریش نەتوانیت، ئەوا ئیدی بۆ هەتاهەتایە ناتوانیت... نا دەبێت بلێم کە دکتۆر بۆ یەک چرکەش دوودل نەبوو لەوێ کە ئەم شارە دوا جیگایە کە دەتوانیت تێیدا بژی. دکتۆر سۆزێکی نیشتمانی بۆ شارەکە نەبوو، هەموو شتیگەیی ئەم شارەیی بە مایەیی شەرمەزاری و توپەیی دەزانی، زوو زوو دەیگوت «شاری چی، باشترە لە سەر خەریتە ناوی نەهینن، نەبا غەریبێک بیدۆزیتەو و نابڕوومان بچیت» یان دەیگوت «شارەکە خۆی خەستەخانەییەکی

گه وره په که خهسته خانه په کی بچوکیان له ناوه راستدا دروستکردوه» یان دهیگوت «من نه مینداری گشتی نه ته وه په کگرتووه کان بوومایه، شورایه کی قایم به دوردا هه لده چنی، بۆ نه وهی که س لیره نه پرواته ده ری و ثافت و دهرده کانی بیات بۆ شارانی تر و خه لکانی تر له دونیادا تووشبکات». به لام له گه ل نه وه شدا، دکتور باوه پی و ابو هر مرؤفه و دۆزه خی خوی هیه، خرابترین شتی مرؤف نه وه په دۆزه خی خوی به دۆزه خی نه وانی تری به راوردبکات ... بیرسیت دۆزه خی من باشتره یان دۆزه خی نه و یاخود بیه ویت دۆزه خی خوی بگوریتته وه به دۆزه خی که سیک تری. هه سیکرد نه و هه مو ژیانی خه ریکبووه تا نه م دۆزه خی بۆ خوی دروستکردوه، نیستا گه ر پرواته ده ری ده چیت بۆ کوئ. دواچار هه ناسه په کی هه لکیشا و به ره و لای ژوری دکتوره کان رویشت و به دم پینگاوه گووتی «مرؤفی ناواره نه و که سه په که دۆزه خی خوی لی ونبوو». دکتور نه وهی به راست بوو، بیوای ته وای بوو گه ر لیره بچیتته ده ری دۆزه خی خوی له ده سته دات. نیستا نینتیمایه کی به هیزی بۆ نه و دۆزه خه هه بوو، نه وهک بۆ نه م شاره. که گه یشته نزیکي ژوری دکتوره کان، ههستی به غه میکی تیژ و کوتوپرکرد که له نازاره کانی نه غه دوه ههستی پی نه کردبوو، غه میک به رچاوی مرؤف تاریکده کات، له شی خا و ده کاته وه و خه ریکه دلنی ده هیئتته ده ری. بیری له هه موو قسه کانی ماکوان کرده وه، غه میکی سه یر بۆ مه هدائیل و پیزانی مه له کبیرن دایگرت، تقد بیری مه هدائیلی کرد... تاکه هاوړتی راسته قینه ی بوو. به رله وهی بگاته ژوری پزیشکه کان پووی وه رگنپرا و گه رپایه وه و خوی کرد به ژوره بچکزه و تایبه تیه که ی خویدا، وه ها سه ری دانه واند تا که س نه بیبیتت که ده گری. که گه یشته ژوره که ی، ده رگا که ی داخست و سه ری خسته سه ر میزه که ی و دایه پرمه ی گریان و وهک مندالیکي بیچاره، گووتی «بۆ خودایه، بۆ ... نیمه چیمان کردوه». وه ها گریا خه ریکبوو پوخی له گه ل فرمیسه که کاندایه ده رچیت. هه موو ژیانی ههستی به لاوازی کرده، هه موو ژیانی له هر جینگایه ک بوو بیت که سیک بووه له په راویژدا، هه موو ژیانی هه میسه له دهره وهی نه وانی تر ژیاوه ... دکتور بیری نایهت

چەند گریا، چەند سەعات، بەلام زۆر گریا، بە جۆریک نزیکدەبوو وە لە سنووری پۆحکیشان. یەکەمجاری بوو بە و جۆرە بگری، وەک ئەوەی ئەو هەموو ساڵە چی لە پۆحیدا کۆبۆتە وە یەكجار بە لیشاویکی ترسناکی فرمیسک بێتە دەری. دواى ئەو، دکتۆر لە سەر مێزەکەى خەوی لێ کەوت، چەندین سەعات وەک بیهۆش سەری لە سەر مێزەکە دانا و لەگەڵ خەویشدا دەگریا و فرمیسک تک تک لە چاوانی دەپژانە خوار. خەوتبوو کە یەکیک لە کچە سستەرەکان دەرگاکی کردووە و بینی دکتۆر بە خەوتوویی دەگری. کچەکە لە دلی خۆیدا گووتی «بۆ ژنە کۆنەکەى دەگری». بە ئەسپایی کچیکی تری بانگکرد و گووتی «وەرە سەیرکە، دکتۆر خەوتوووە و لە خەویدا دەگری»، ئەویش سستەریکی تری بانگکرد و بەو شێوەیە تا بوون بە دەستەپەک، تا چەند پزیشکیکی دیش پێیانزانى و هەموو هاتن... سەیریان لێهات دکتۆر لە خەویدا بە و جۆرە و بێوچان فرمیسک دەپێژیت. دواجار، دکتۆر جەلال ماردینی، بە پێو بەری خەستەخانە، لە وێو تێپەپی و هات بزانییت چ باسە. سەیری لێهات هەمووان لە نزیکی ژوورەکەى دکتۆر شوکاکی و کۆبوونەتەو، دواجار ئەویش لە سەرەخۆ هاتە سەر دکتۆر و بینی بە کۆل لە ناخەو دەگری. هەموو بینیان چۆن دکتۆر جەلال چاوانی پرده بن لە فرمیسک، چۆن وەک چەقۆبەک لە دلی درابیت باوەش بە دکتۆر شوکاکی دەکات و دەستدەکاتە گریان و دەلیت «بەمەخسە کورم». گریانەکەى هێندە لە کۆلە سستەرەکانی تریش دەخاتە گریان. لە ناکا و هەموو دەگرین، لە ناکا و هەر کەسێک دیت و سەیری شوکاکی دەکات، دلی پرده بێت و دەداتە پرمەى گریان. ئەو ئەو ساتە بە کە دکتۆر شوکاکی لە خەستەخانەدا بەزەدەبێت وە بۆ پلەى پیاوچاک و قەدیسەکان، بۆ وێنەى ئەو مەسیحە غەمگینە تیکشکاوەى واز لەو ناهینیت بەرگری لە مان و ژيانى ئەوانى تر بکات. دکتۆر وەک ئەوەى لاشەپەک بێت و بگری، فرمیسک و باوەشەکەى دکتۆر جەلالیش وریای نەکردووە. بێناگا لەوەى لە ساتیکدا هەموو هاوڕێکانى بیمارستانی، هەموو ئەو مرقانەى کە بە درێژایی ژيانى نازاریان داو، بە کۆمەل بۆی گریاون، دەمە و ئیوارەیکەى درەنگ لە سەر نازاری ناخى

خۆی به ناگاهاته‌وه و بینه‌وه‌ی هیچ بکات و هیچ بپرسیت، بیمارستانی به‌جیه‌یشته و گه‌پایه‌وه مأل.

پۆژانی دواتر تا‌که خولیا‌ی ئه‌وه‌بوو ما‌کوان ببینیته‌وه، هه‌ستیکی نا‌وه‌کی قوول پالی پپوه‌ده‌نا دوا‌ی سه‌ربورد و چاره‌نوسی پۆزانی مه‌له‌کبین و مه‌هدائیلی ها‌ورپنی بکه‌ویت. دوو شه‌و بینه‌وه‌ی سل له هیچ شتی‌ک بکاته‌وه، ده‌چپته‌وه نا‌و وێرانه‌ی که‌شتی فریشته‌کان، هیز و تینی ئه‌و نا‌گره گه‌وره‌یه‌ی هه‌موو شتی‌کی سووتاندوه سه‌رسامیده‌کات. ته‌واوی که‌شتیه‌که له کۆته‌ره داریکی سووتا و ده‌چوو که دواتر بارانیکی له نا‌گر نه‌گریستر ته‌پیکردبیت، سه‌یری لیدیت بولبولیار له نا‌گری وه‌ها پزگاری بووه. هه‌فته‌یه‌ک به‌سه‌ر ببینه‌که‌ی ما‌کواندا تیناپه‌رپت، جاریکی دی سوار ماشینه‌که‌ی ده‌بیته‌وه و ده‌چپت بۆ لای. ده‌یه‌ویت هه‌موو شتی‌ک بزانیته، ما‌کوان به‌ ببینی توشی شه‌پرزه‌یه‌یه‌کی ده‌رونی ده‌بیته‌وه، وه‌ک ئه‌وه وایه دکتۆر هه‌موو ئه‌و شتانه‌ی بیرخاته‌وه که لیان هه‌لدیت و نایه‌ویت بیریان لئ بکاته‌وه. ما‌کوان له ترسی ئه‌وه‌ی که‌س دکتۆر شو‌کاک لای ئه‌و نه‌ببیت و هه‌واله‌که بباته‌وه بۆ تا‌قم و ده‌سته‌ی با‌وکی، په‌یمان ده‌داته دکتۆر، شه‌و دره‌نگ له ماله‌وه سه‌ردانی‌یکات. دکتۆر له‌گه‌ڵ هه‌موو ترسه‌ شار‌دراوه و ئاشکرا‌کانیدا، شه‌و ده‌رگا له‌م می‌وانه ده‌کاته‌وه که پیده‌چیت چیرۆکی با‌یه‌خدار ده‌رباره‌ی ها‌ورپکانی بزانیته. خواستی دکتۆر بۆ زانینی ئه‌و چیرۆکانه له خواستی ژیا‌نی گه‌وره‌تره، ما‌کوانیش به‌دوا‌ی ئه‌وه‌وه‌یه نه‌بیته پیا‌وکوژ... هه‌موو شتی‌ک خه‌رجه‌ه‌کات و هه‌ر پزگایه‌ک ده‌گریته به‌ر، به‌ مه‌رچیک ئه‌و قوربانی‌یه‌ی با‌وکی بۆ دیاری‌کردوه دو‌وریکه‌ویته‌وه و لێره نه‌مبیت، به‌ دکتۆر ده‌لێت، گه‌ر نا‌چاری نه‌بیت، هیچ که‌س نابیته پیا‌وکوژ. گه‌ر دکتۆر خۆی ونبکات ده‌توانیت بلێت کوشتوویتی و لاشه‌که‌ی سووتاندوه و پاشما‌وه‌که‌ی شار‌دۆته‌وه، به‌لام گه‌ر دکتۆر نه‌یه‌ته ژێر بار، ئه‌وا تا‌وانیک له به‌رده‌میایه و هه‌ر ده‌بیت جیه‌جی‌یکات. ما‌کوان له‌وانه‌یه که هیز مرۆف کوشتی نییه، گه‌رچی کورپکی به‌هیز دیاره، گه‌ر وردیش لێ وردبیته‌وه که‌میک دل‌ه‌رق ده‌نوینت، به‌لام ئه‌و سیفه‌تانه بارته‌قایی

ئەو نین هیزی کوشتنی پێبەخشن. کە شەو درەنگ لە دەرگای مالی دکتۆر دەدات، دلی وەک بالی بەلندە چکۆلەکان دەلەرزیت، دەترسیت باوکی بەم سەردان و نزیکییە ئیوان ئو و شوکاک بزانتیت، ئەمجارە جگە لە خۆی هیچ کەس ناگاداری هاتنەکە ی نییە، دەیه‌وێت هەموو پەنجیک بدات دکتۆر بخاتە سەر کە لکە لەی سەفەر. هەستیکی ئالۆز و بیتاو پالی پێوە دەنیت هەموو شتیک بۆ دکتۆر باسبکات، برۆابوونی بە دکتۆر، تەنیا وەک برۆابوونی جەلاد نییە بە قوربانییە کە ی، بە لکو پتر لە پارانە وە ی کە سێکی گیاخۆر دەچیت، کە برسیتی ناچاریدە کات گوشتی گیانە بەریک بخوات، بە لām لە بەلندەکان دەپارێتە وە بفرین تا ئەم دەستی پێیان نەگات. ئو شەو هەموو چیرۆکی سووتانی کەشتییە کە لە بنەو هە گێرپێتە وە ئومیدی وە هاپە کە تیگە یشتنی دکتۆر لەم چیرۆکە لێرە دووریخاتە وە.

چیرۆکە کە وەک ماکوان مەهدی دە یگێرپێتە وە بەمجۆرە ی:

دوای ئەو ی مەلا ئەرسە لانی عەسکەری یاداشتیی نەینی دەدۆزیتە وە، کە بیرە وەری پیاویکە بە ناوی حاجی ئیسماعیلی شەیتانکۆزە وە، بە پیتی وە سفەکان و نەخشەکان، کەشتیی فریشتەکان لە لایەن ئیماندارانە وە دەدۆزیتە وە و شوینە کە ی دیاریدە کریت. لە یاداشتەکانی حاجیدا بە درژیی باس لە هەندیک ئەوانی بەلاری ئیبلیس کراو کە تەنیا هەندیک لە ئیمانداران دەیین. مەلا موزیر هەموو یاداشتە کە ی حاجی مەلە ککوژ بە وردی دەخوینیتە وە و تێدەگات ئەم شارە لە میژە نیشتە جیتی شەیتانە بەلدارەکان بوو. وە سفی وردی حاجی بۆ کۆشکی مەلە کبین و مولکە گەرە کە ی، سەرنجی مەلا زۆر رادە کیشیت، هەم کینە ئامیز و هەم ئەدیبانە و وردە کارە، لە شیو ی پە یامیکی نەینیدا بۆ ئیماندارە دلسۆزەکانی داهاوو نوسراو. سەرەتا مەلا موزیر واتیدەگات چیرۆکە کە ئاماژە ی بۆ شوینیکی دیرین و سەربوردیکی کۆن و بە سەرچوو، لە و باوهرە دا نییە ئەم چیرۆکە پەریبیتە وە ئەم سەردەمە و خودی مەهدائیلی فریشتەش نیشتە جیتی ئو کۆشکە کۆنە بیت. هەندیک پرسیار دەربارە ی کەشتییە کە

دهکن و نه‌ویان بۆ پوونده‌بیته‌وه که جگه له پیزانی کچی حاجی نیسماعیلی مه‌له‌کبین، هه‌ندیکی دیش به ناوی باغه‌وانه‌وه هاتوچۆی شوینه‌که دهکن، ماوه‌یه‌ک چاودیرییه‌کی چه‌ند پۆژه ده‌خاته سه‌ر ماله‌که، به‌لام چاوه‌دیرکه‌ران جگه له‌وه‌ی کورپکی گه‌نجی نه‌ناسراوی زۆر هه‌ژار ده‌بینن هاتوچۆی ئه‌وی ده‌کات، شتیکی گرنگ و گوماناوییان ده‌ست ناکه‌وێت. وه‌ک ما‌کوان ده‌گه‌پته‌وه، ئه‌و ده‌م که که‌شتی فریشته‌کان یه‌که‌مجار ده‌که‌وێته به‌ر سه‌رنجی جه‌معییه‌تی دوژمنانی شه‌یتانه‌وه، جه‌معییه‌ته‌که له‌ میژه‌ چالاکه و له‌ هه‌ر جیگایه‌ک ئه‌و شه‌یتانه بالدارانه ببینرێن به‌ خراپترین جۆر ده‌کوژدین. تا ژماره‌ی مه‌له‌که کوژراوه‌کان زۆرتین، مه‌لا مونزیر و مه‌لا نه‌سه‌دی ناشنایان و مه‌لا نه‌رسه‌لانی عه‌سکه‌ری بپروایان به‌ کار و هه‌لبژاردنی خۆیان زیاتر ده‌بی‌ت. له‌و ئیوه‌دا مه‌هدی ده‌ریایی شوینیکی گرنگ و بایه‌خدار له‌ جه‌معییه‌تدا وه‌رده‌گرێت، وه‌ک یه‌که‌مین که‌سێک بۆته‌ مایه‌ی ئه‌وه‌ی ئیمانداران له‌ مه‌ترسی گه‌وره‌ی سه‌ر ئیمانیا‌ن وه‌ ناگا به‌په‌نپه‌ته‌وه. مه‌هدی له‌ ژێر کاریگه‌ری بوونی له‌ ناو ئه‌و ئیمانداره‌ توندپه‌وانه‌دا ده‌گه‌پته‌وه سه‌ر هه‌وای گه‌نجی، ده‌میک به‌ دوا‌ی کۆمۆنیسته‌کاندا تیبی پشکنینی پێکه‌وه‌ده‌نا و بۆیان ده‌گه‌را. وه‌ک چۆن جاران به‌ ئاره‌زوویه‌کی ترسناکی حیزبیه‌وه شیوعیه‌کانی راوده‌کرد، ئیستا هه‌مان ئاره‌زووی کردبووه به‌ری خودا و به‌ ناوی ئیمان‌ه‌وه بۆ جه‌معییه‌ت کاریده‌کرد. دلسۆزی مه‌هدی جیگای سه‌رنجی مه‌لاکان بوو، ئه‌و به‌ جۆریکی توند وه‌رگه‌را و پووێکرده‌وه خوداپه‌رستی، یه‌که‌م که‌س که هه‌تایه جه‌معییه‌ته‌که‌وه کۆپه‌که‌ی بوو. سه‌ره‌تا ما‌کوان مه‌هدی ته‌نیا به‌ ناسینی شه‌یتان و خراپیه‌کانی فێرکرا، مه‌لا نه‌رسه‌لانی عه‌سکه‌ری که قوتابی علومی شه‌ریعه‌ت بوو، په‌روه‌رده‌کردنی گه‌رته ئه‌ستۆی خۆی، به‌لام کۆپه‌که هه‌تده‌ بێمه‌یل بوو، له‌ ناویشه‌وه وه‌ها به‌ خه‌یاڵاتی بێدینیانه‌ی چنرابوو، مه‌لا نه‌رسه‌لان زوو زانی که کاری ئه‌م گه‌نجه سه‌خت و پێگای له‌وه درێژتره ئه‌م بقوانیته‌ کاتی پێویستی بدات و دوا‌ی بکه‌وێت. دوا‌ی دوو هه‌فته، مه‌لا نه‌رسه‌لان خۆی له‌ ژێر باری ئه‌و کاره‌ ده‌ره‌یتا و خویندکاره‌ پێ گومانه‌که‌ی به‌خشی به‌ مه‌لا ساجیدی مزگه‌وتی سه‌ن ده‌رگا،

که به‌وه ناودار بوو هیچ که‌س وه‌ک ئو شاره‌زای شه‌یتان نییه. مه‌لا ساجیدیش، پاشماوه‌یه‌ک ده‌رکیکرد ئم کوپه له‌وانه نییه زوو بپروا به شته‌کان به‌ینیت، هر زوو له قسه و ناره‌زایی و بۆله‌بۆله به‌رده‌وامه‌کانییه‌وه تیگه‌یشت ئه‌وه‌ی هیناویه‌ته جه‌معیییه‌ته‌که‌وه ترسی گه‌وره‌یه‌تی له باوکی. گومانی مه‌لاکان له ئیمانی ماکوان له جینگای خۆیدا بوو، به‌لام مه‌لا مونزیر له‌و باوه‌رده‌دا بوو که له جه‌معییته کاریان به هه‌موو که‌س هه‌یه، هه‌تا گه‌ر ئیمانیشی «وه‌ک خۆی ده‌یگوت»، به وینه‌ی سه‌هۆلی سه‌قه‌ر په‌ق نه‌بیت. ئه‌وکات که ماکوان له به‌رده‌ستی مه‌لاکاندا ئم ئوستاد و ئوستادی ده‌کرد، تازه به تازه ده‌ستیان دابوووه پاوه فریشته، هیشتا نه‌که‌وتبوونه سه‌ر که‌لکه‌له‌ی کوشتنی که‌س، به‌لام مه‌لا مونزیر به‌رده‌وام پیتی له سه‌ر ئه‌وه داده‌گرت که به‌و زوانه ده‌سته‌که‌نه پاک‌کردنه‌وه‌ی مه‌له‌کبینه‌کانیش، چونکه ئه‌وه‌ی ترسناکه خودی ئیبلیس نییه، به‌لکو ئه‌و که‌سه‌یه که ناوی له خۆی ناوه موسلمان و بۆته‌عه‌ون و مه‌ده‌دی ئه‌و. ماکوان گه‌رچی خۆینده‌وار و به‌به‌ره نه‌بوو، به‌لام قسه‌زان و به‌سه‌لیقه و وریا بوو. له‌و که‌سانه نه‌بوو که پرسباری دینی گه‌وره‌ی هه‌بیت، به‌لکو پرس و غه‌مه‌کانی پتر له چوارچێوه‌ی کیشه‌ی دنیایی بچوکدا قه‌تیس مابوون. مه‌لا مونزیر باوه‌پری وابوو بۆ ئه‌وه‌ی کوپه‌که‌ بیه‌ستریته‌وه و نه‌که‌وینه بارودۆخیک پۆژیک له پۆژان زیانی بۆ پیکخواه‌که هه‌بیت، ده‌بیت به شتیکی توند به‌م پیکخواه‌وه شه‌ته‌ک بدریت، ده‌بیت وابیت گه‌ر پۆژیکیش بیری بۆ ئه‌وه چوو دووریکه‌وینه‌وه، به‌جۆریک له ئیشوکاری جه‌معیییه‌ته‌وه گلا بیت نه‌توانیت خۆی وه‌ک بیگونا‌هیتی پاکدامین ده‌ریخات. مه‌هدی ده‌ریایی گه‌لێک له کوپه‌که‌ی نیگه‌ران بوو، له‌و کاته‌وه‌ی بووبوو به‌که‌ستیکی نیماندار، بووبوو به‌ باوکیکی غه‌مخۆریش که ده‌یویست کوپه‌که‌ی پینگای به‌هه‌شت به‌رنه‌دا، یاخود بلیم هینده‌ی غه‌می ئه‌وه‌ی بوو ماکوان له‌و دنیا چون ده‌یگوزه‌رینیت، ئم دنیایی بۆ گرنگ نه‌مابوو. بیمه‌یلی کوپه‌که‌ی له‌گه‌ل زانسته دینییه‌کاندا و نه‌بوونی جۆش و خروشی کار، باوکی ته‌واو بیتاقه‌ت و وه‌زکردبوو، بیروکه‌ی به‌شداریکردن له‌ کرده‌ گه‌وره‌کانی

چه معیبه تدا بیروکی مهدی ده ریایی بوو، ده یویست کوره که له سهره تاوه
 له گه ل میژووی نه م چه معیبه تدا گوره بیت و به به شیک له ژیانی خوی
 بزانتیت. باوکان زورجار ده توانن نه شته له کوره کانیاں دروستبکن که
 ده یانه ویت. کاتیک کوره که له بواری علومی دینیدا نه چووه پیشی،
 بریاراندا به جورکی تر سوود له نه ندامیتی وه ربگرن. سهره تا له ژیر
 چاودیری مه لا مونزیر و مهدی خزیدا شیوهی به کارهینانی چهک فیژبوو.
 که چیروکی که شتی شهیتانه کان هاته پیشی، تازه نه مه شقه
 سهره تاییه کانی خوی ته او کردبوو، مهدی به رده وام نه وهی به یادا
 ده هینایه وه که نه و نابیت ریگای جارانی باوکی بگریت و ده بیت له
 سهره تاوه به نیمان ده ست پیبکات. ماکان هه همیشه شتیکی که می له
 قسه کانی بابی وه رده گرت و به شه زوره کی وهک قسهی پوچ و بی حاصل
 سه برده کرد. که شتیبه که ته او نه که و ته ژیر چاوه دیری نه ندامانی
 چه معیبه، تا شه ویک مه له ککوژیک به دزییه وه بازیدایه نه و دیو شورای
 که شتی و له گوشه یه که وه که و ته پشکنین و له باغی به رده م که شتیبه که دا
 مه له کتیکی گوره ی بینی. به بینینی نه و مه له که بیباکه له ناو دره ختانی
 مالی ریژان خاندا، که شتیبه که که و ته لیستی په شه وه و رابوردوی
 دیرنیشی بو زیندو بووه وه. پنده چیت سهره تا خودی مه لا مونزیر نه و
 مه له ککوژهی نار دبیت بو سوراغ و کورده وهی زانیاری زورتر. دوی
 بینینی نه و فریشته یه چه معیبه تی مه له کبینه کان کوربونه وه یه ک سازده کن
 و بریارده دن پتر مالی ریژانی مه له کبینه بخنه ژیر چاودیرییه وه. وادیاره
 ده سترکردن به چاودیری خستی که شتی ته نیا دوی گه پانه وهی ته واوه تی
 مه هدائیلی فریشته بوو بیت بو مال و ازهینانی بیت له گه پانی شه وان،
 چونکه گه ر وانه بایه، چاوانی سیخور به سهر که شتیبه وه، هر زو
 ده یانبینی و ده یاندوزییه وه «گرچی له و پووه وه که س ناتوانیت ته او
 دلنیا بیت». چه ند شه ویک مه له ککوژه کان به دزییه وه له دیواره کانی
 که شتیبه وه بازده دن و ده چنه ناو گورستانه که وه. له ویدا چه ندین وینه له
 کپله کان ده گرن و ده بهیننه وه بو چه معیبه تی. سهره تا هیچ شتیکی پوون
 نییه، که س به ته واوی له مانای نوسراوه کان تیناگات، تا نه و دم

بیرۆکه‌یه‌کیان له سەر ئه‌وه نیه، فریشته‌کانی شار گۆرستانێکی وه‌ها گه‌وره‌یان هه‌بیت. به‌لام مه‌له‌ککوژه جاسوسه‌کان باس له گۆرستانێکی سه‌یر و گه‌وره ده‌که‌ن، باس له‌ و ناوه مه‌له‌کوژیانه ده‌که‌ن که له سەر کتله‌کان هه‌له‌که‌نراون. ئه‌وه خودی مه‌لا مونزیر و مه‌لا ئه‌سه‌دی مزگه‌وتی ئاشنایان و مه‌لا ئه‌رسه‌لانی عه‌سکه‌ری هانده‌دات، شه‌ویکی تاریک و خالی له تریفه سێ قۆلی خۆبگۆین، جل و جبه‌ داکه‌ن، وه‌ک هه‌ر دزیکی لێزان و به‌ ئه‌زمون بازده‌نه ئه‌و دیو شواری کشتیه‌که‌وه. له‌ویدا به‌ چاوی خۆیان گۆرستانێکی نه‌ناسراو و شاردراره ده‌بینن، بینینی ئه‌و گۆرستانه گه‌وره‌یه تووشی سه‌رسوپمان و غه‌مگینییه‌کی قوولیان ده‌کات، بوونی گۆرستانه‌که ده‌لایلێکی حاشا هه‌له‌گره که شار بوته شوینی له‌شکری ئیبلیس. ئه‌وان بێده‌نگ به‌ لایتیکی بچوکه‌وه یه‌ک یه‌ک سه‌یری هه‌موو کتلیک ده‌که‌ن، تا له‌ نا‌کاو هاواری ژنیک له‌ دووره‌وه به‌ ده‌نگی ترساو وریایانده‌کانه‌وه، ده‌نگه‌که وه‌ک بگری، ده‌پرسیت «هتی ئیوه کین و چیتان ده‌ویت؟». له‌گه‌ل بیستنی ده‌نگه‌که‌دا لایته‌کانیان ده‌کوژینه‌وه و له‌ سەر سیاجه‌کانه‌وه بازده‌ده‌ن و ده‌گه‌رینه‌وه شوینی خۆیان. پێده‌چیت ئه‌وه ده‌نگی پێزانی مه‌له‌کبین بووبیت، ده‌میک بۆ یه‌که‌مجار دلنیا‌ده‌بیت بوونه‌وه‌رانیکی غه‌ریب دزه‌ده‌که‌نه کشتیه‌که‌وه و له‌ دوا‌ی شتیک ده‌گه‌رین. کاتیک مه‌لاکان ده‌گه‌نه‌وه مالی مه‌لا مونزیر، بنکه‌ی سه‌ره‌کی هه‌موو چالاکیه‌کی گه‌وره‌یان، هه‌ستیکی نا‌ئومێدیان هه‌یه. ده‌ره‌ق به‌ دینی موحه‌مه‌د، خۆیان به‌ گونا‌هبار و که‌مه‌ترخه‌م ده‌بینن. چون ئه‌م هه‌موو سه‌له له‌ شارێکدا ژیاون به‌وجۆره پهبوه له‌ ئه‌وانی ئیبلیس و بیخه‌به‌ر بوون. ئه‌و شه‌وه تا به‌یانی له‌ دیالۆگیکی لاهووتی قوولدا سه‌باره‌ت به‌ مان و نه‌مانی مه‌له‌ک له‌ دیندا پهبوه‌په‌وی یه‌ک ده‌بینه‌وه، دواتر ته‌واوی ورده‌کاریه‌کانی ئه‌و شه‌وه بۆ هه‌موو ئه‌ندامانی جه‌معیه‌ته‌که‌ش ئاشکراده‌که‌ن، چونکه به‌لایانه‌وه گزنگه ئیمانداران بزائن مه‌له‌ک گۆرستانی نییه. به‌ به‌روای مه‌لا مونزیر، مه‌سه‌له‌ی مردنی مه‌له‌ک به‌شیکه له «ئه‌سرا‌ری غه‌یب» و ئاده‌مییه‌کان بۆیان نییه ده‌ستی تپه‌رده‌ن و په‌رسیاری تیدا بکه‌ن. به‌لام مه‌لا ئه‌رسه‌لانی عه‌سکه‌ری که

شاره‌زایه‌کی وردی و ته‌کانی په‌یام‌بهر و ده‌قه قورئانییه‌کانه، پشت نه‌ستوور به‌و نایه‌ته‌ی که ده‌فه‌رمویت « کُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ». ده‌لئیت که به‌لئی مه‌له‌ک ده‌مرن، به‌لام مردنیان ده‌که‌ویته دوی پوژی مه‌حشر. هرچی مه‌لا نه‌سعه‌دی مزگه‌وتی ناشنایانیشه له مردنی مه‌له‌ک به‌گومانه، ده‌لئیت له چه‌ندین نایه‌تی موباره‌کدا، جوړه قسه‌ویاسیک له نیوان فریشته‌کانی خودا و نه‌هلی دوزه‌خ یان به‌ه‌شتدا هاتووه، نه‌و گفتوگو و پاز و نیازه نیشانه‌ی نه‌به‌دییته و نه‌مری مه‌له‌که‌کانه، نه‌و چه‌ند جاریک له قسه‌کانیدا نامازه به‌وه‌ده‌دات که له سوره‌تی غافر دا ده‌فه‌رمویت « وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخِزْنَةِ جَهَنَّمَ ادْعُوا رَبَّكُمْ يُخَفِّفْ عَنَا يَوْمًا مِنَ الْعَذَابِ قَالُوا أَوْلَمْ تَأْتِيكُمْ رُسُلًا بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلَىٰ قَالُوا فادعوا وما دعاء الكافرين إلا في ضلال . » یان نه‌و سوره‌تانه‌ی باس له بوونی فریشته له به‌ه‌شتدا ده‌که‌ن وه‌ک نه‌وه‌ی « جنات عدن یدخلونها ومن صلح من آبائهم وأزواجهم وذرياتهم والملائكة یدخلون علیهم من کل باب سلام علیکم بما صبرتم فنعم عقبی الدار ». گهر مه‌له‌ک له دوزه‌خ پاسه‌وان بن و له به‌ه‌شت سلأو له نیمانداران بکه‌ن، که‌واته فریشته‌کان نه‌به‌دیین و نامرن. به‌لام مه‌لا نه‌رسه‌لان بپوایه‌کی به‌و بۆچوونه نه‌بوو، نایه‌ته‌که ده‌لیل نبیه له سه‌ر نه‌وه‌ی مه‌له‌ک نامرن، چونکه نه‌وه ناکۆکه له‌گه‌ل نه‌و بنه‌ما دینییه به‌رزده‌دا که ته‌نیا نه‌مری ناو‌گه‌ردون، خودای ته‌باره‌ک وه ته‌عالایه. مه‌لا مونزیر بۆ نه‌وه‌ی هر دوو بۆچوونه‌که کۆبکاته‌وه و وابکات قسه‌ویاسی دینی خودی خودایان له بیر نه‌باته‌وه، ده‌لئیت به‌تفسیری عوله‌ما، مه‌له‌ک گهر بۆ ساتیکیش بووه ده‌مریت و زیندوو ده‌کریتته‌وه، تا هیچ که‌س گومانی له‌وه‌دا نه‌بیته که ته‌نیا مه‌خلوقی زیندوو که نامریت، خودای گه‌وره خۆیه‌تی. پدیده‌چیت ساتی مردنی مه‌له‌که‌کان بکه‌ویته پیش نه‌فخی گه‌وره‌وه که بۆ چرکه‌یه‌ک «هه‌لبه‌ت چرکه‌یه‌ک به‌کاتی نیلاهی، نه‌وه‌ک کاتی به‌شهری»، هه‌موو مه‌خلوقات و مه‌وجودات ده‌مرن و دواتر به‌ئیراده‌ی په‌زدان پیکرا بۆ حه‌شر زیندوو‌ده‌بنه‌وه. مه‌لا مونزیر گووتی نه‌و ته‌فسیره‌ی له کتیبی «روح المعانی» نالوسییه‌وه هیتاوه، به‌لام نایا و ابوو یان نا، دوو مه‌لاکه‌ی تر شاره‌زاییه‌کی زوریان له‌و کتیبه‌دا نه‌بوو. له‌گه‌ل

نه‌وی گفتوگو دینییه‌کان تا به‌ریه‌یانیکی دره‌نگ به‌رده‌وام بوو، به‌لام هر له‌یک له مه‌لاکان ده‌یانزانی، مه‌لک‌گر بشمریت له سهر زه‌وی نامریت و گورستانی له‌وجزه‌ی نابیت. بوونی جیگایه‌ک له سهر زه‌وی ناوی گورستانی فریشته‌کانی لئ بنریت، نیشانه‌ی کوفر و گومراییه و هیچی تر. مه‌لای مرگه‌وتی ناشنایان که له هر دوو مه‌لاک‌ی دی‌خه‌یالی فراوانتر و پقی له ئیبلیس گه‌وره‌تر بوو، به‌دوری نه‌زانی ئه‌م مه‌خلوقانه نه‌وی «هاروت و ماروت» بن و ئه‌وان به‌جوریک له‌جوره‌کان له‌کوت و زنجیری ئه‌به‌دی خویان تا پوژی قیامت پسایتن و له‌ناو جنسی به‌شهردا زاونیانکردبیت. به‌لام مه‌لا ئه‌رسه‌لانی عسکری توند دژی وه‌ستایه‌وه و گوتی، تاوانبارکردنی هاروت و ماروت و بپواکردن به‌خورافاتی دروزنان پیشه‌ی ئیمه‌ نییه، هاروت و ماروت وه‌ک له‌قورئانی پیروزدا ناویان هاتووه، مه‌لکی گومرا نین و له‌بابل گیروده‌نه‌بوون، به‌لکو به‌پیتی فرمانی باری ته‌علا هاتوون تا خه‌لکی بابل له‌داوی ئه‌و سحربرانانه‌ پزگاریکه‌ن که‌داوی سلیمان پیغه‌مبه‌ر که‌وتبوونه نیفاق و په‌یامی پاکی ئه‌ویان کیشابووه ژیر گومان. دیالوگی مه‌لاکان تا وردترین و پرکیشه‌ترین چیروکه‌ ناینییه‌کان کشا و هه‌موو دیوه‌ جیاوازه‌کانی ئه‌م چیروکه‌یان له‌زه‌مانی خه‌لیقه‌ته‌وه تا ئه‌مرو تاوتویکرد. مه‌لا مونزیر به‌داخ بوو له‌وه‌ی له‌سهرده‌میکدا ده‌ژین که‌ رابه‌ریکی دینی وه‌ها گه‌وره و مورشیدیکی وه‌ها باوه‌رپیکار بوونی نییه‌ گومان و گله‌یی خویانی ببه‌نه لا و ته‌فسیری کوتایی ئه‌م ئه‌هریمه‌نبازییه‌ی لا وه‌دست به‌یتن. مه‌لاکان گه‌ر به‌ده‌ستیانبایه و له‌م ده‌وله‌ته زالمه‌ی به‌عس نه‌ترسابان، له‌م فیرعه‌ونه‌ی به‌غدا سلیمان نه‌کردبایه‌ته‌وه، به‌یانی جارچییان ده‌گرت و له‌کوچه و کۆلانی شاردا بانگی هاتنی شه‌یتانیان ده‌دا. ئه‌مه ئه‌و شه‌ره‌ بوو که‌ سئ ئیمانداره‌که به‌دریژی ژانیان چاوه‌پروانیانکردبوو، جه‌نگی راسته‌وخو له‌گه‌ل ئیبلیس خویدا، ئیبلیسیک هه‌موو مه‌کر و فیله‌ ترسناکه‌کانی خستوته کار و ئه‌م شاره‌ بچوک و چه‌په‌که‌ی کردوته ئامانجی خوی. به‌لام ئه‌فسوس، مه‌کری شه‌یتان زور گه‌وره‌یه، توانای له‌سهر به‌رجه‌سته‌بوون له‌شیره‌ی مروّفا ترسناکه. دواتر ماکوان هه‌موو ئه‌م چیروکه‌نه و ته‌واوی

نم گومانانای له ده می مه لای عهسکه ریبه وه بیسته وه و هه موو شتیکی به وردی بۆ شوکاکی حایر و سه راسیمه گتپرایه وه .

بۆ بیرکردنه وه له کیشه ی که شتی فریشته کان، جه معیهت به ناماده گی مه هدیی ده ریایی دوو کۆبوونه وه ی تر پیکده خات. سه ره تا ده یانه ویت بگه نه قوولایی که شتیبه که و هه موو شتیکی ده رباره ی نه پتیبه تاریکه کانی ناخی بزائن. هه وله کانی گه یشتن به ناوه وه ی که شتی ده گاته ئه وه ی بیر له کرپنی جیگا که بگه نه وه، یاخود به بیانوی کرپنه وه به ره و ناو بینا که دزه بگن و ببینن. دوو جار دهسته یه که له جه معیهت وه ده چنه لای پیرانی مه له کببن، به لام خانم ریگا به پیاوه کان نادات نازاد به مال و نیشته جیتی ئه ودا پیاسه بگن. ئه وه موو شتیکی ده زانیت و جگه له وه ی به سه رسختی پتشیان لئ بگریت، ریگای تری له به رده مدا نییه. له وه سه رده مدا پیرانی مه له کببن بیته وه ی بیه ویت ترس و سام کارمه ندانی که شتیبه که په کخات و فریشته کان بخاته سه ر چاوه پروانیبه کی تال، بریارده دات خۆی به تنیا که شتیبه که بیاریزیت. دواتر پوونده بیته وه هۆی ئه و بریاره ی سن خالی گرنگه. یه که م: باوه پیتی به وه ی هه ر که سیتیکی تر له م کیشه یه دا ناوی بکه ویته سه ر زاران به دهستی مه له ککوژه کان تیاده چیت. دووه م: هه یچ ریگه چاره یه کی پاسته قینه و ناشکرا له م مه سه له یه دا نییه بیگریته به ر. سه ته م: که شتیکی فریشته کان به بوونی دوژمن و بئ بوونی دوژمن به ره و کوتایی ده روات. پنده چیت ئه و بیده نگیبه له دوو ههستی زۆر ناکوکه وه هاتبیت، به سه ریکی له ههستیکی زۆری توانا و هیزه وه، دووه م له ههستیکی بیسنوری بیته زییه وه. هه ردوو ئه و ههسته ش گوشاردان و ده یانگریت مرۆف تیکبشکیتن، کاتیکیش به مجۆره تیکه لده بن، ده ره نجامی کوشنده یان لیده که ویته وه. به سه ریکی پیرانی مه له کببن به جۆریکی تراژیدی قه ده ری که شتیبه که ده بینیت و ده زانیت نغۆبوون چاره نویسیکی چاوه پروانکراوه و شتیکی خۆلادانی بۆ نییه، که رداویکی له به رده میدایه و ده زانیت ناتوانیت خۆی لئ لابادات، ئه وه ش بیته زری هه ره گوره یه تی. به لام به سه ریکی دیکه ده بینیت، ناشکرا بوونی

فرشته‌کان دره‌نگ یان زوو مروّف له ناخی خۆی ناگادارده‌کاته‌وه، مانه‌وه‌ی ئەم چیرۆکه به نهینی و پیداکرێی له سەر خنکاندنی له تاریکیدا هه‌موو مانا‌کانی ده‌کوژیت، ده‌بیت که‌شتیه‌که بخنکیت تا ببینیت، بۆ ئەوه‌ی ئەم چیرۆکه ئاشکرا‌بیت، پتویسته به جوژیک له جوژه‌کان به ناو کاره‌ساتیک یان پووداوێکی گه‌وره‌دا تێپه‌ریت... هه‌موو حه‌قیقه‌تیکی گه‌وره پتویستی به کاره‌ساتیک ترسناکه به دونیای بناستینیت. ئەوه ئەو ساته‌یه که ته‌واوی وڵات و مه‌مله‌که‌تیش به ناو تونلی کاره‌ساتی گه‌وره گه‌وره‌دا ده‌پوات، جه‌نگ، په‌شه‌کوژی، زینده‌به‌چالکردنی ده‌سته‌جه‌معی، ژه‌هراویکردنی باغه‌کان و کێلگه‌کان، خاپوورکردنی ده‌یان هه‌زار هه‌کتار له باغ و ئاوه‌دانی، بۆ پێزانی مه‌له‌کبین هه‌ر نیشانه‌ی لێقه‌ومان و کاره‌سات نه‌بوون، به‌لکو ئەو پێگایه‌ بوون که ده‌بوو حه‌قیقه‌ت پێیدا بپوات تا ده‌رکه‌وێت و ببینیت، هه‌م حه‌قیقه‌تی جه‌لاد و هه‌م حه‌قیقه‌تی قوربانی. هه‌چ راستیه‌کی گه‌وره نییه، بۆ ئەوه‌ی ده‌ریکه‌وێت، پتویستی به کاره‌ساتیک گه‌وره نه‌بیت. نفروبوونی که‌شتیه‌که به‌شیکه له نفروبوونیک ترسناکتر و گه‌وره‌تر که پێزان خانی مه‌له‌کبین به پوونی له چواره‌وری خۆی ده‌یبینی.

ئێستا دوا‌ی زیاتر له حه‌فده ساڵ که چیرۆکه‌که‌ی ما‌کوان بۆ مسته‌فا شوکا‌ک لێره‌دا تۆمارده‌که‌مه‌وه، که ده‌یبه‌ستمه‌وه به هه‌موو به‌شه‌کانی دیکه‌ی ئەم کتێبه‌ نه‌گرسه‌وه، گویم له ده‌نگی ترپه‌ی دلێ پێزانی مه‌له‌کبین، دلێک که ده‌ترسیت، شپه‌زه‌یه، ته‌نهایه، به‌لام له‌گه‌ڵ هه‌موو ئەو سه‌رلێشێوان و لاوازی و گه‌مارۆ گه‌وره‌یه‌دا، به‌عشقیکی سه‌یره‌وه پووه‌و مه‌ترسیه‌کی گه‌وره پاده‌کات و ده‌زانیت تا‌که مانای هه‌موو ئەو شتانه‌ی له ژیا‌نیدا ببینووتی له ناو ئەو مه‌ترسیه‌ گه‌وره و تاریکه‌دايه.

پێده‌چیت خه‌لکانی سه‌ر به‌ جه‌معیه‌تی دوژمنانی شه‌یتان له پێگایه‌کی سه‌ره‌کیه‌وه زانیاری ته‌واویان له سه‌ر که‌شتیه‌که په‌یدا‌کردبیت، چیرۆکه‌که‌ی ما‌کوان بۆ دکتور شوکا‌ک ئاماژه به‌ شیوازی مه‌له‌ککوژه‌کان ده‌کات بۆ به‌ده‌سته‌نێانی زانیاریه‌ ته‌واوه‌کانیان. خوشکه‌که‌ی مه‌لا

نه سعه دی مزگوتی ناشنایان سه رچاوهی سه ره کی هه واله کانی جه معیبه ت
 بووه. به هر پړگایه یک بووه، مهلا نه سعه زانیویتی خوشکه که ی
 مهله کبینه، ناخو خوی نه وهی درکاندوه یان مهلا نه سعه به زیره کی و
 تیبینی خوی گیشته ته نه وه دره نجامه، نه وه یان که س نازانیت، چونکه
 خوشکه که ی مهلا نه سعه له ره وه که وه تا نه مرز بیسه روشوینه و
 چاره نوسی دیار نییه. مهلا هینده ی نه و پاستیبه دربارهی خوشکه که
 ده زانیت دهیخته ژیر نه شکه نجه یه کی زوره وه، کچه که دوی چند پوژ
 لیدان، توانای خوی له ده سته دات و هر شتیک دربارهی فریشته کان
 دهیزانیت دهیگرتیته وه، به لام پیناچیت له دانپیانانه کانیدا زانیاری ته وای
 له سه ره که شتیبه که دابیت به نه سعه دی برای، وه لی له ژیر زهبری کوه تک
 و فلاحه دات، دان به کوفری خویدا ده نیت و په یمان ده دات پووبکاته وه
 نیمانی ناسایی. خوشکه بیوه ژنه که ی مهلا، نه وکات خاوهنی کز په یه کی
 دوو سالانه ده بیت. ده میک چیرۆکی که شتی فریشته کان دیته پیتی،
 مهلا نه سعه په یوه ندی دیرینی نیوان خوشکه که ی و پیزانی مهله کبینه
 دیته وه یاد و بیته وهی به وردی بزانت نه وه په یوه ندیبه چ جوریک بووه و
 بوچی بووه، خوشکه که ی ده کات به که ره سته ی خوی و ده لیت شتیک بو
 خودای خوت بکه، به لکو بته خشیت و له و گونا مهت بپورت ده میک روح
 و جه سته ی خوت کرد بووه مالیک بو شه یان. کچه که دیسان له ژیریاری
 نازار و گوشاردا نه وهی ده خرتیه به ره که بپوات و هم پیزانی مهله کبینه
 بترسینیت و هم وینه ی که شتیبه که بگرت و زانیاری ته و او له سه ره
 سه رنشینانی به نیت. کچه که ده چیته لای پیزانی مهله کبینه و هه موو
 شتیکی پنده لیت، ته وای چیرۆکی جه معیبه ته که ی بو ده گرتیته وه و
 ناشکرابوونی که شتیبه که ی بو باسده کات، ناخو به ره زامه ندی پیزان
 وینه کانی گرتووه یان به دزیبه وه؟ نه وه له و نه پنیانه یه که هیچ کات
 ناشکرانابن. خوشکه که ی مهلا نه سعه به خاتوونی که شتیبه ده لیت، گه
 نه و شتانه ی پتی پاسپزدرارون نه یانکات، زینده به گزپی ده که ن. نه وه شی
 بو روونده کاته وه که ناتوانیت دروبکات، چونکه گه دروکانی ناشکرابن،
 مهلا نه سعه دی برای نایبه خشیت و به نیشانه ی گه پانه وهی شه یتانی

دەزاننیت بۆ ناو جەستە و دلی ئەو. بە حیسابی چیرۆکە کە ی ماکوان، خودی پێزان پێگا بە خوشکی مەلا دەدات وینەکان بگرت، چونکە پێیوایە گرتن و نەگرتنی وینەکان کاریگەرییەکی وەهایان نییە. لەو ماوەیەدا پێزان قوئاغئیکی تیکچوون و سەرلێشێوانی گەورە دەژی کە لە پەفتاری پۆژانە و لە جولاندنەوێ سەیرەکانی ناو پۆلی خویندنیشدا دەردەکەون. بە پێی چیرۆکە کە ی ماکوان، مەلە ککوژەکان هەتا لە قوتابخانەش پێزان دەخەنە ژێر چاودێری بەردەوامەوێ. ماکوان خۆی هیچ کات ئەو وینانە ی نەبینیوێ کە خوشکی مەلا ئەسەدی مزگەوتی ئاشنایان گرتوونی. چی تێدا بوو؟ وینە ی فریشتەکانی لە سەر بوو؟ حەقیقەتی کەشتییە کە ی وەک خۆی درکاندو؟ ماکوان وەلامی کۆتایی لا نییە و تەواوی قسەکانیشی تەنیا چیرۆکی ئەگەر و نەگەر بوون. وەک ماکوان دە یگێرێتەو، پاپەرین و پووداوەکانی دواتر، دلخۆشییەکی تاییبەت بە ئەندامانی جەمعییەتە کە دەبەخشن، لەو پووەوێ ئیتر دەتوانن ئاشکراتر و توندتر دژ بە دوژمنانی خودا دەست بە کارین. مەلا مونزیر بە پوونی بە هەموو ئەندامانی جەمعییەت دەلێت پۆژ پۆژی ئیماندارانە و ئیتر ترسی سزای فیرعەوێ کە ی بەغدادمان نییە. لە پۆژانی دوا ی پاپەریندا، هەلسوکەوتی مەلاکان دەگۆرێت و ئاشکراتر دەکەوێ قسەکردن لە سەر مەترسی هەمیشەیی شەیتان و جەنگی ئەبەدی مۆژف لەگەڵ خراپەدا. مەلا مونزیر لە بەردەم قوتابی و موریدانیدا دەلێت، پۆژی راستەقینە ی ئازادی ئەو کاتە ی هەموو موسڵمانان خۆیان لە گوناھ و خراپە ی شەیتان پاککردبیتەوێ. ئازادی ئەو یە ئیمان پێمانی ببەخشی و لە پۆژی قیامەتدا گەردنمان ئازا بێت، نەوێک لەم دنیا دلمان بەوێ خۆش بێت کە ئازادی تەواومان بەدەستھێناوێ. چەند پۆژیک دوا ی پاپەرین، مەهدی بانگی ماکوان دەکات و پێیدەلێت ئەمشەو کاریکی گرنگمان هە یە. ماکوان پقی لە هەموو کارە گرنگەکانی باوکیتی، بەلام جگە لەوێ بێدەنگ بێت و ملکەچ بێت، چاری تری نییە. لەم دنیا شیواوێدا ماکوان نازاننیت چی بلیت، چی بکات، بریاری چی بدات... واهەستدەکات شیوانی دنیا و بومەلەرزە گەورەکانی سەردەم، پەپوونەتە ناو پۆچی ئەو. ملکەچانە شەپۆلەکان چۆن ببیەن

ۋادەرواۋات. شەۋ باۋكى لەگەل خۆيدا دەبيات بۆ مالى مەلا نەرسەلانى
 عەسكەرى، لە رېنگا پېيدەلېت بېراره ئەمشەۋ كەشتى شەيتانەكان
 بسووتىنن، ئەۋ جېگايەى شوپنى ژيان و كۆبونەۋەى شەيتانە
 نالەبارەكانى شارە، نىشتەجېنى ئەۋ جانەۋەرەشە كە پېستى باۋكى
 پۆشيوە و بە ناۋى ئەۋەرە ۋەك فرىشتە لە سەر زەۋى ئىمانداران
 فرىودەدات. چۆن گە يىشتۆتە ئەۋەى كە مەھدائىل لەۋيە، ماكوان نازائىت،
 ئاخۆ خوشكى مەلا ئەسەدى ئاشنايان ئەۋەى بۆ باسكردە؟ ئەۋەش
 پرسىيارىك و نەيتىبەكى تايبەتە كە بەتەۋاۋى ناتوانىن بگىنە بىچ و
 بناۋانى. گرنگ ئەۋەى دەمىك مەھدى دەريايى لە ھەفتەيەكى تەپوتۋوشى
 مانگى ئازارى سالى پاپەرىندا، دەچىت بۆ كەشتى فرىشتەكان، بە نيازى
 كوشتنى ئەۋ نيوەيەى خۆى دەچىت كە بە جۆرىكى ترسناك لىدەترسىت.
 بە درىزايى رېنگا بە دەنگىكى برسى و شادومان دەلېت «دەبىت
 بىسووتىنم». قسەكانى ۋەك قسەى بوونەۋەرېك ۋەھان لەگەل ۋىنەيەكى
 تايبەتى خۆيدا لە ئاۋىنەدا قسەبكات، ۋەك مروفىكى دوو كەرت نيوەى
 ھەرەشە لە نيوەكەى تىرى بكات. ماكوان سەيرى لە ۋە حالەتەى باۋكى
 دىت، پېشتەر ۋەھا نەبىينيوە، بە جۆرىكى شىتانه تورپە و ۋەك
 لىبوكىكى گەمژەش دلخۆشە، بەلام تىناگات لە دژى كى و لە چى تورپە
 و دلېشى بۆ ۋا پېر شادىبە. ئەمشەۋ بە پىچەۋانەى شەۋەكانى ترەۋە باس
 لە خودا ناكات، باس لە ئىمان ناكات، بەلكو تەنيا باس لە سووتاندن
 دەكات، ۋەك ھەرەشە لە خۆى بكات، ۋەك باس لە سووتانى خۆى بكات.
 ماكوان ھىچ كات بە تەۋاۋى لە ھەموو تان و پۆى ئەم چىرۆكە
 تىنەگە يىشتوۋە، پېشى ۋايە ھىچ كات تىناگات. شەۋ كە دەگەنە بەردەم
 مالى مەلا نەرسەلان، ھەوت كەسن، ماكوان و باۋكى، مەلا مونزىر، مەلا
 نەرسەلان، مەلا ئەسەد، مەلا ناجى سەلتەپۆش و مەلا ساجىدى مزگەۋتى
 سى دەرگا. ماكوان سەيرى لىدېت كە بۆ ئەم كارەى ئەم شەۋ، ھەموو
 سەران و مىرانى رېكخراۋەكە خۆيان ھاتوونە سەر خەت. ھىچ
 مەلەككۆزىكى ئاسايى لە تىپەكەدا نىبە... لە ژىر زەمىنەكەى مالى مەلا
 نەرسەلانى عەسكەرى، ھەشت دەبەى گەۋرەى بانزىن دەردەھىتن و

دەرخەنە پشتی پیکابێکی دەبێ کابینەو و خۆیان دەچنە پێشی و ماکان بە تەنیا لە دواوە لە ناو بەنزینەکاندا سوار دەکەن. بۆ یەکەمجار دەبینیت کە سێ چەکیان پێیە، ئاشکرایە چەکی دەستکەوتی ئەم پۆزانی دوا پاپەرینە، کە تەنگ و کەڵاشینکۆفێکی زۆر لە بازاردا تالانفروش دەکران. بەپێی ماکان بێت، نزیکەی سەعات یەک و نیوی شوو گەیشتوونەتە بەردەمی کەشتیی فریشتەکان. بە خێرایەکی گەورە دابەزیوون، ئیشی ماکان سەرەتا ئەوە بوو دەبە بانزینەکان بە بێدەنگی و خێرای بگوازیتەو بۆ ناو ماله گەورەکە. بە جۆلە یەکی بزێو و سەرسورمێنەر هەموو خۆیان دەکەن بەو جیگایەدا، بە ناو باغیکی کە مێک گەورەدا تێدەپەن، ماکان سێ جار بە خێرای دەپوات و دیت تا بانزینەکان بگوازیتەو، بۆ دووان لە جلیکانەکان مەلا ئەرسەلان کۆمەکی پێدەکات، کە دەگەنە ئەو، هەمووان بێدەنگی تەواو دەپارێزن. سەرەتا مەلا موزیر و مەلا ئەرسەلان و مەلا ناجی سەلتەپۆش خۆیان دەکەن بە قاتی خوارەو دا. ماکان و مەلا ساجید پێکەو لە بەردەرگا بە تەنگ و دەمانچە یەکەو دەووستن. هێند نابات دەبینن مەلا موزیر ژنیکی بێهۆشی هەلگرتوو و بەرەو دەرەو تەکاندەدات. ئەوە یەکەمین بینینی ماکانە بۆ پۆزان خانی مەلەکیین، لە بەر تاریکی هیچ لە روخساری خانم نابینیت. دەزانیت ئافەرەتیی بێهۆشە... نازانیت چۆن بێهۆشکراوە، بەلام بێهۆشبوونی بە جۆرێک خێرایە، پێدەچیت بە زەبری پیاکێشانیکی توند یان بۆنیکی تاییەت بێت. ژنەکە توند دەمی بەستراوە، قاچی بەستراوە و دەستانیشی شەتەکدراون. بە خێرای، خانمی بێهۆش دەگوێزەو ناو پیکابەکە و مەلا ساجید دەکەنە پاسەوانی، هەر شەش پیاوێکی تر بە بانزینەکانەو دەچنە قاتی سەرەو. مەهدی سوورە لە سەر ئەوێ ماکانی کورپیشی بۆ مائی شەیتانەکان سەربکەویت، بۆ ئەو جیگایە بەچکە ئیلبیسە نەخۆشەکانی تێدایە. مەهدی ژوور بە ژوور دەگەریت و ماکانیش لە گەڵ خۆیدا دەگێریت، بربارە هەر ژوورێکیان پشکنی بەنزینی پێدایەن، بەلام گەردانی هەمووی کاتێک بێت کە خۆیان دێنە دەر. ئەوان هیچ نابینن، مەلەکیین نین، بەلام دەزانن دەتوانن مەهدائیل ببینن،

مه‌دائیل له و فریشتانه‌یه که هه‌موومان ده‌بیینین، هه‌موو پۆج له‌به‌ریک، ئه‌و، ئه‌و فریشته‌یه‌یه که بوونی فریشته‌کان بۆ هه‌موومان پاده‌گه‌پنیت. دواچار مه‌هدی له هه‌موو ژوره‌کاندا به‌دوای مه‌دائیلدا ده‌گه‌پنیت، تا دواچار له ژورریکی بچوکدا ده‌یدۆزیته‌وه. ئیستا هیچی له‌و مه‌دائیله به‌هیزه‌ ناچیت که به‌به‌یانیک په‌لاماری ئه‌ویدا و خستی به‌زه‌ویدا و تلی پیندا و قۆلی بادا و شکستی پته‌ینا. وهک ئاماده‌بیت بۆ مردن، وهک هه‌موو ژبانی چاوه‌پوانی ئه‌و ساتی کردبیت، وهک بزانیته‌ که مردنی فریشته‌کان کۆتایی سه‌رده‌میکه که دره‌نگ و زوو ده‌بیت دوایی بیت، بێ هیچ به‌رگریه‌ک داده‌نیشیت و سه‌یری چاوه‌توره و پر کینه‌کانی مه‌هدی ده‌ریایی ده‌کات که به‌له‌زه‌تیکي بیژینه‌وه بانزینی به‌سه‌ردا ده‌پژنیت. ماکوان که له‌ته‌نیشته‌ده‌رگا‌که‌وه وه‌ستاوه و چاوی له‌م بوونه‌وره زه‌به‌لاح و گه‌وره‌یه‌ بریوه که هه‌ر باوکیته‌ی، هه‌ر مه‌هدی خۆیه‌تی، مه‌هدیه‌ به‌بێ ئه‌و کینه‌یه‌ی نیوچاوی، بیته‌وه‌ی وهک ئه‌و ترسناک بیت، به‌لکو بوونه‌وه‌ریکی هه‌من و تیکشکاو و غه‌مگینه. هه‌یزی ئه‌وه‌ی نییه‌ هاواربکات و بلنیت باوکه‌ چی ده‌که‌یت، هه‌یزی نییه‌ بلن ئه‌وه‌ خۆتی، هه‌یزی نییه‌ بلن ئه‌وه‌ی ده‌بیینیت هیچ نییه‌ جگه‌ له‌ ئاوینه‌یه‌ک که به‌جۆریکی تر دانراوه، ئاوینه‌یه‌ک وینه‌که‌ی ده‌بیین و شوشه‌که‌ی نابین. ئه‌وه‌ باوکی بوو، باوکی بوو له‌ ئاوینه‌یه‌کدا، به‌لام چ ئاوینه‌یه‌ک؟ ماکوان نه‌یده‌زانی. وه‌ها واقی وپ و شله‌ژابوو، نه‌یده‌توانی ده‌میک باوکی وه‌ها به‌نزین ده‌پژنیت ده‌ستی بگرت... به‌لکو سه‌رسامبوو به‌و خۆشیه‌ گه‌وره‌یه‌ی مه‌هدی که به‌وچۆره‌ خۆی ده‌سووتنیت، هه‌ستیکرد چاوانی پرن له‌و تینویتییه‌ بۆ مه‌رگ، بیته‌وه‌ی بیریگاته‌وه‌ چیده‌کات، له‌گه‌ل رشتنی بانزینه‌که‌دا وهک که‌ستیکی شه‌پانی و چێژدیو له‌م یارییه‌، سێ هه‌نگاوی سه‌یری به‌ره‌و دوا نا. مه‌دائیل به‌به‌نزینه‌که‌وه له‌ ناو جیگا‌که‌ی خۆیدا وهک یه‌کته‌ له‌ ژێر باراندا خۆی بۆ تنۆکه‌کان شلبکات ده‌ستی کردبووه‌وه، وهک باوه‌ش بۆ چرکه‌یه‌ک بکاته‌وه که ده‌بوو له‌ میژه‌ بگات و ئامیزی لیبدا، ئاوه‌ها بوو، چاوه‌کانی گه‌ش و کراوه‌بوون، به‌دریژی هه‌موو ئه‌و کاته‌ به‌جووتیک چاوی کراوه‌وه ته‌نیا سه‌یری مه‌هدی ده‌کرد... چاوانی وهک دوو چالی

قوول وەها بوون، دوو چالی تارێک و گەورە. لەو ساتەدا کە مەهدائیل شقارتە ئاگراویبەکە ی بۆ هەڵدا، ماکوان بە پۆشنی و بۆ یەکەمجار بەلەکانی بینی، وەک بۆ یەکەمجار بفریئت ژۆر بە توندی بەلە زەبەلاح و سەیرەکانی کردەووە، ماکوان وایدەزانی کە کلپە ی کتوپر و شیتانە ی ئاگرە کە بەلەکانی بەرەو دوایە هەڵداووە، بەلام ئاشکرا وەک بفریئت، جەستە ی بە تینکی بیۆینە لە ناو شالۆی ئاگرێکی گەورەدا بەرزکردەووە و بە گۆژمی ترسناکی ئاگرە کەووە بەرەو پوویان هات. ماکوان لە بەر دەرگا کەدا بوو، بەلام وا مەست سەیری ئەو بوونەووەرە سەیرەیکرد کە بە گپەووە بەرەو پوویان دەهات، بیرچوو کە هیزی کلپەکان، باوکی بەرەو سوچیکی ژوورە کە راواناوە. ئیستا مەهدائیل وەک بیەویئت لە ناو ئەم ئاگرەدا، لەم کوورە گەرمەدا لەگەڵ خۆیدا یەکبگرێتەووە، وەک بیەویئت ئەوێ سالیەهای سالیە ترازاووە بەم ئاگرە گەورە یە بە یەکیەووە بلکینیت، هیزی هیتا و باوەشی بە مەهدی دەریاییدا کرد. هاوار و نەعرەتە یەکی سامناک لە مەهدی دەریایی بەرزبوووەووە، هاواریک مەلاکانی بە پرتاوە بەرەو لای ژوورە کە پاکیشا. ماکوان وەک لەزەت لەو سووتانە ببینیت، وەک خۆشحال بیت مەهدی لە ناو کلپەکاندا بە سووتاوی دەبینیت. دەستەووەستان و سەرسام تەنیا سەیری جوانی ئەو ئاگرە ی دەکرد کە بە چۆرکی شیتانە لە هەموو شت بەردەبوو. دەریایی دەیویست بە هەموو توانای خۆی هەلبیت و خۆی راپسکینیت، بەلام دەستی ئاگرینی مەهدائیل تا دەهات توندتر راپدەکششا. کە مەلاکان گەیشتن، لە بینینی ئەو کلپە گەورە یی ئاگر لە دەوری دەریایی شلەژان، ئەرسەلانی عەسکەری کە لە هەمووان بەهیزتر و چاوەنەترستتر بوو، شیتانە خۆی هەڵدایە ئاگرە کەووە و بیئەوێ گۆییداتە سووتانی دەستی، لە ناو کلپەکاندا قۆلی مەهدی گرت و راپکششا... جولانەووەکە ی وەها خیرابوو، وەها بەهیز بوو، مەهدی لە مەهدائیل و کلپەکانی ترازان. ئیستا مەهدائیل هەر دەسووتا، بەلەکانی بە شیۆە یەکی ئەفسوناوی کلپە یانکردبوو. بە خیرایی مەهدییان پاکیشایە دەری و لە بەردەم ژوورە کەدا کوژاندیانەووە، ئاگرە کە نیوێ سووتاندبوو، ئازاری سووتانە کە خستبوو یە سەر

په له قازه یه کی ناٹومیدانه . به خیرایی هه لیا نگر و به ره و خوار دابه زین ...
 دوا که س که هاته خوار مالا مونزیر بوو، که به که به که هه موو ژووره کانی
 گپدا و قاتی سه ره وه بووه کلپه یه کی ترسناک و به کانگیری ناگر.
 سووتانی مه دی وایکرد به پرتاو بیته خوار و به ره و لای پیکابه که
 په له بکن و هه ولبدن زووتر بگه نه بیمارستان. له کاتیکدا که ده هاتنه
 ده ری و ده یانه ویست که شتییه که چۆلبکن، دووباره مه هدا ئیل له ناو
 ناگره که وه به باله گه وره کانیه وه به کلپه به رزه کانیه وه ده رکه وت، وه ک
 به دوا یاندا بیت به ناگره که وه ده هات، چهند ده چون مه هدا ئیل وه ک
 تۆپه لیک گری هار هر ده هات. نه وان به پاکردن به ره و ده ره وه پۆیشن،
 دلنیا بوون هه موو فریشته کانیا ن سووتانده، دلنیا بوون پیزانی مه له کبینیا ن
 هینا وه، به لآم مه هدا ئیل به کلپه کانیه وه نه ده وه ستا و به هه نگاوی هیمن
 و به رده وام لیان نزیکده بووه وه ... هه موو وه ک شیت سوار ماشینه که
 بوون و مالا نه رسه لان سلفی لیداو به خیراییه کی شیتانه ده رچوون. له و
 سه ری شه قامه که که میک وه ستا، کلپه که ی بینی له ده رگای که شتییه که
 دیته ده ری ... بالداریکی گه ره که ده سووتیت و ده سووتیت و
 ده سووتیت، به هیمنیش به ره و نه و سه ری شه و ده پوات و ده پوات و
 ده پوات تا دیتیش تاریکی زیاتر و زیاتر له ناو خۆیدا ده یشارینه وه و
 قووتی ده دات. مه لاکان بیده نگ سه یری دیمه نه که یان ده کرد، به چۆرینک
 سه رسامبوون، بیریا ن لای هاواره کانی مه دی ده ریایی نه بوو که ژانی
 سووتان له جیگا که ی خۆیدا هه لیده په راند.

کۆتایی بهرگی دووم